

DR
557
C48
1891
cilt 11-12

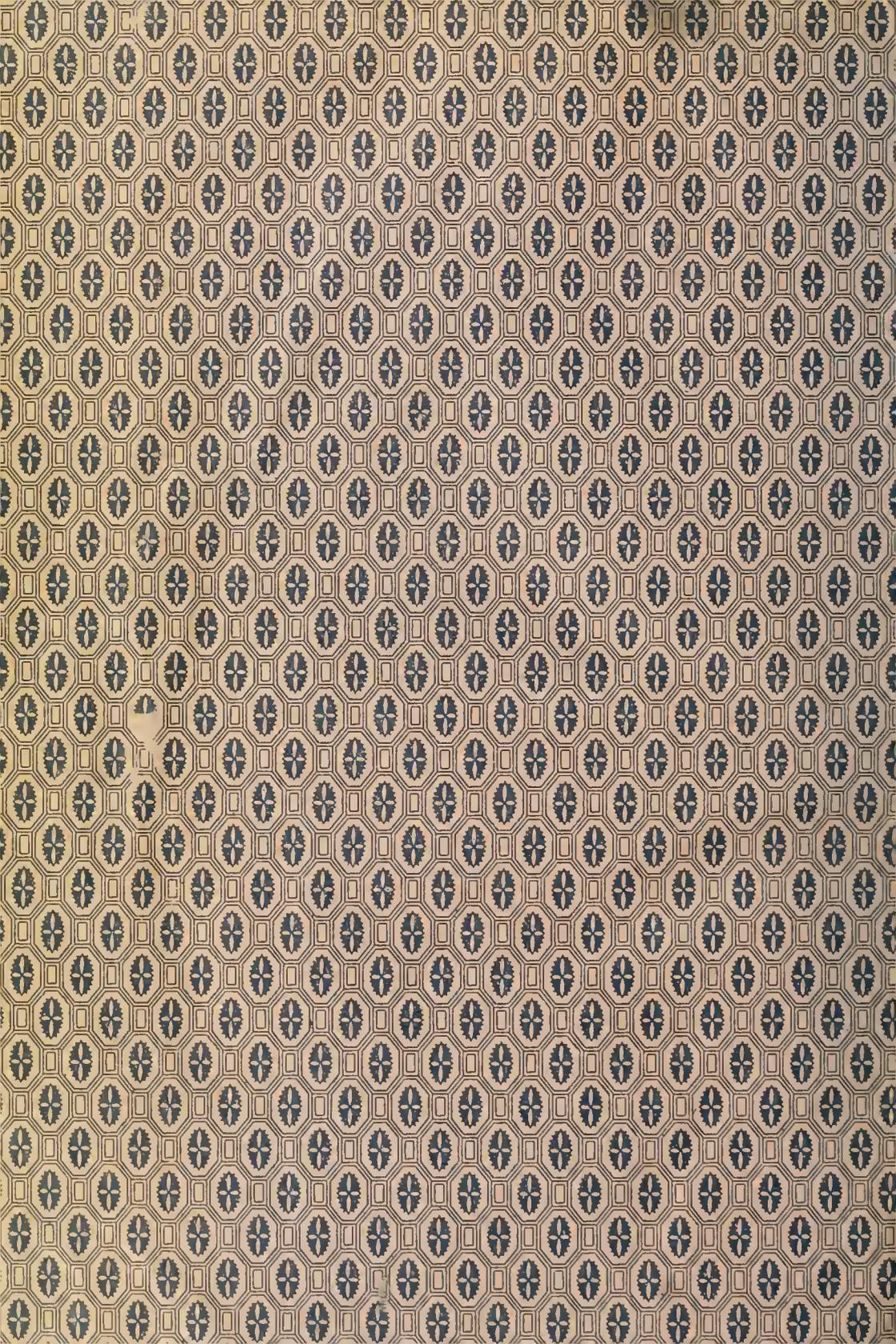
Cevdet Ahmet, paşa
Tarihi Cevdet

ed

rel. 1309 A. H.

**PLEASE DO NOT REMOVE
SLIPS FROM THIS POCKET**

**UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY**

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Ontario Council of University Libraries

فہرست جلد ہادی عشر

(۴)

تخفہ

- ۴ (بقیہ وقایع سنہ ۱۲۳۳)
- ۰ بعض حوادث و کثرت اوزرہ حریتار وقوعی
- ۸ قبور سامانک اعدامی و بعض ذواتک نفی
- ۰ ارمنی قاتولیکارینک نفی و دیگر بعض وقایع و حوادث
- ۱۱ روسیہ ایلیچسیلہ بعض مذاکرات و مباحثات
- ۰۰ افلاق و یودہ سنک فراری
- ۱۳ وقایع خطہ عرب
- ۱۴ (وقایع سنہ ۱۲۳۴)
- ۱۶ عبداللہ بن سعود ایلہ رفیقارینک اعدامی و مصرودہ قرنتنہ اجراسی
- ۱۷ وقایع ین و حجاز
- ۱۸ بعض وقایع شام و دلی امین افدینک نفی و مصنف افدینک وفاتی
- ۱۹ بعض وقایع اورفہ و مرعش
- ۲۰ وقایع وان و دیار بکر
- ۲۳ وقایع شتی
- ۲۴ وقایع استانبول
- ۲۵ عسکرار مسندہ بعض اغتاشات و قبودان پاشانک عزالیہ دیگر بعض تبدلات
- ۲۷ مکی زادہ نک عزالیہ خلیل افدینک مشیختی و ولادت ہایون
- ۲۸ عبدالرحمن بکک عزل و اعدامی اٹانسدہ بعض توجیہات و قوعی
- ۰۰ دوز او غلرینک اعداماری
- ۲۹ (وقایع سنہ ۱۲۳۵)
- ۰۰ بعض توجیہات علمیه و شانی زادہ نک وقوعہ نویساری
- ۳۱ متفرقہ
- ۳۲ رنجبر لرلہ یکچیر یلرک مجادلہ و مشاجرہ سی
- ۳۳ درویش پاشانک عزالیہ سید علی پاشانک صدارتی . و دیگر بعض توجیہات و ولادت ہایون
- ۳۴ حامد بکک روسیہ مکالمہ سنہ ماموریتی و بعض توجیہات و بطریق اوزرینہ
- غلو ایدن ارمنیلرک تادیبی
- ۳۵ خمسہ شانی زادہ نک رنجبی جلدینک طبع اولندینی

	تخفیه
احوال دیار بکر و حاب	۳۵
وقایع مصریه	۴۱
وقایع شتی	۴۲
تپه دلتلی علی پاشانک بعض احوالی	۴۳
تپه دلتلی علی پاشانک فرمانلو اولدینی	۴۸
(وقایع سنه ۱۲۳۶)	۴۹
یانیه نك محاصره سی و مورده و جوارنده اختلال اماره لرینك ظهوری	۵۰
خورشید پاشانك یانیه سر عسکر لکی و بابا پاشانك وفاتی اوزرینه بعض توجیہات و قوعی	۵۱
مورده اختلال اماره لرینك ظهوری	۵۲
یانیه اردوسنده او یغونسز حالر ظهوری	۵۴
بعض و فیات	۵۵
متفرقه	۵۹
روملرک عصیاننی منتج اولان مقدمات متاسله	۶۱
روم اتریانك تشکیلی	۷۴
اتریا ایچون استانبولك مرکز اتخاذا اولدینی	۷۹
علکساندری ایپسلانتینك اتریایه ناظر عمومی اولدینی	۸۹
حالت افدینك بعض اطوار و حرکانی	۹۴
ترجمان وریوده اق توجیہاتی وویوده لقلرک درت خاندانه تخصیصی	۹۵
روسیه مکالمه سنه حامد بکله اسکرلت بکک سبب مأموریتلری	۹۸
تپه دلتینك فرمانلو اولسی اوزرینه بعض تشبثاتی	۹۹
روم فترتنه دائر اولجه رونما اولان امارات	۱۰۲
اتریانك تصوراتی	۱۰۹
ناظر عمومی نك تشبثاتی	۱۱۲
افلاق ویوده سنك تسمیم و اعدامی	۱۱۵
اسکرلت بکک افلاق ویوده سی اولدینی و جانب افدینك ریاستدن کتبخدالغه تحویل مأموریتی و دیوان هایون ترجمانك نفی	۱۱۶
افلاقلک کیفیت اختلالی	۱۱۸
ظهور عصیان در بغداد	۱۱۹

- ١٢٢ قلاص حادثه سی
- ١٢٣ بغداد ویوده سی افر باسنگ فرار لری
- ١٢٥ دیمتری ایسلاتینک موریه عزیمتی
- ١٢٦ بعض سفان تجاریه نك اشقیبا الهه دوشدیکی
- ٥٥٥ بغداد وقوعاتی اوزرینه استانبول دکی حسیات ووقوعه کلان تبدلات
واجراآت
- ١٢٧ شیخ الاسلام ایله حالت افندیك مجادله لری
- ١٢٩ بعض تداركات احتیاطیه
- ١٣١ روم بطریقك اشقیبانی آفوروز ایتمدیکی
- ١٣٢ تبدل صدارت و مشیخت و دیگر بعض توجیهات و احتیاط ضمنده بعض
تقیدات و دیگر وقوعات
- ١٣٤ استانبول اهالیسنگ سلاحدندی رلدینی
- ١٣٧ برقوقچلی یوسف پاشانك بغداد سر عسکری اولدینی . افلاق و بغداد
طرفی ایچون یکیچر یلردن عسکر تحریری
- ١٣٨ نیش موقعی ایچون بعض تداركات و جانب افندیك عزلی و دیگر بعض توجیهات
- ١٤٢ بعض سرکشانك سوء حرکتلری اوزرینه تأدیبی
- ١٤٣ اهل اسلامك اتفافی ایچون تنبیها ت
- ١٤٤ ابرائیده کی یکیچر یلرک سوء حرکاتی و یکیچر یلرک بوغاز ایچنده سوء حرکتلری
- ١٤٥ روم مفسدلرندن بعضلری نك ترتیب جزالری صره سنده دیوان هایون
ترجمانك اعدامی
- ١٤٦ مورہ رعایانك عصیان
- ١٥١ مورہ اختلالنك اغریبوزہ سرایتی
- ٥٥٥ اختلالك تر حاله و یانیه سنجاقلرینه سرایتی
- ١٥٢ مورہ والیسی کوسه محمد پاشانك انهرامی و سیروزی یوسف پاشانك بعض
خدمت مشکوره سی
- ١٥٣ اختلالك یکیشهر و سلانیک طرفلرینه سرایتی
- ١٥٤ بهرام پاشانك انهرامی و بنفشه و اناوارین قاعه لرینك استیلاسی
- ١٥٦ اختلالك بعض جزائرہ سرایتی و طرق بحریه نك مسدودیتی
- ١٥٨ مصر و الیسبله مخبره

	صغيفه
سپسام جزيره سنك اختلالى	۱۵۹
گريده عصيان ظهورى	۱۶۰
احوال پايخت	۱۶۱
صدر جديد بندرلى على پاشانك در سعادت و ورودى و استاورا كى بكك ديوان هايون ترجمانى اولدينى	۱۶۲
روم بطريقيه بعض مترو پوليدرلك اعدامارى	۱۶۳
باب عاليده ترجمه او طهسى كشاد اولندينى	۱۶۶
اهل اسلامك اتفاقه دعوت اولندينى	۱۶۷
اشقيا حقهده تشديد معاملاتة قرار و يرلديكى	۱۶۸
تبدل صدارت و ديكر بعض توجهات و اجراآت	۱۶۹
صالح پاشانك صدارتى و بندرلى على پاشانك اعدامى	۱۷۰
سياست عرفيه و اغراض شخصيه و وقايع سائره	۱۷۱
احوال بحريه	۱۷۷
دوئماى هايونك آق دكز جانبه اخراجى	۱۷۹
يونان قورصاليرينك خساراتى و مجلس مشورت عقدى و بعض واقعاك احكامى	۱۸۰
مصر ملاسنك اشقيا الهه كرفتار اولدينى	۱۸۲
بعض سفان تجاريه نك تجهيزيه دوئمايه الحاقى و بعض محاربات بحريه و دوئما عسكرينك بوغازده سوء حرقاتى و بوغاز محافظى اسماعيل انايله قره محمد انانك وزارتلى	۱۸۳
منصوريه نام قاليونك احتراقى	۱۸۴
ترسانده عقد مجلس استشاره اولندينى	۱۸۶
مصر و الينك اشعاراتى	۱۸۸
بعض سفانك سپسام جوارنده احراقى	۱۸۹
بعض وقايع موره و وحيد پاشانك ساقز محافظلى اولدينى	۱۹۰
وقايع عربستان	۰۰۰
دوئماى هايونك عودتى	۱۹۱
وقايع افلاق و بغداد	۱۹۲
بعض امور ماليه و تغيير سكه	۱۹۹
اهل اسلامك تكرار اتفاقه دعوتى و بعض رسوم و عاداتك تبديلى	۲۰۱

- صحیفہ
- ۲۰۵ زیبا خاتمک اعدامی و زوجی خلیل افدینک وفاتی
- ۲۰۷ ایوالقک تخریبی
- ۲۰۸ تبه دلتی زاده لرك اعدامی
- ۲۰۹ رشید پاشانک روم ایلی جانبہ مأموریتی
- ۰۰۰ وفات ناپلیون
- ۲۱۰ احوال خارجیہ
- ۲۱۳ روسیہ ایلیچینسک مملکتہ عودتی
- ۲۱۷ * بوجلدہ ذیل و علاوہ اولتان صور اوراق *
- نومرو
- (۱)
- ۲۱۷ یکچیری اغاسنہ خطاباً فرمان عالی
- (۲)
- ۰۰۰ استانبول قاضینہ فرمان عالی
- (۳)
- ۲۱۸ روم ایلی قاضیسکرینہ فرمان عالی
- (۴)
- ۲۲۰ ضربخانہ امینہ امر شریف
- (۵)
- ۲۲۲ شانی زاده تاریخنک مقدمہ سی
- (۶)
- ۲۳۰ زانچہ کسوف سنہ ۱۲۳۵
- (۷)
- ۰۰۰ زانچہ سنہ ۱۲۳۶
- (۸)
- ۲۳۱ اتریا اعضاسی بیندہ تنظیم اولتان مقالہ نامہ
- (۹)
- ۲۳۲ اتریانک لغت مصنوعہ سی

نومرو	
(۱۰)	
قاپودیستریانک رساله سی	۲۳۵
(۱۱)	
اتریابه ناظر عمومی تعیینی حقه ده سند	۲۴۰
(۱۲)	
پروهه نك روسیه لویه ویردیکی لایحه	۲۴۱
(۱۳)	
پاپاریغوپلو طرفندن ناظر عمومی به مکتوب	۰۰۰
(۱۴)	
اتریانک تشبثانه دائر لایحه	۲۴۲
(۱۵)	
ناظر عمومی طرفندن استانبول جمعیت خفیه سنه لایحه	۲۴۵
(۱۶)	
استانبول جمعیت خفیه سی طرفندن مسقوه شرکت تجاریه سنه مکتوب	۲۴۷
(۱۷)	
علکساندری ایپسالاتینک اعلاننامه سی	۲۴۸
(۱۸)	
استانبول روم بطریقی طرفندن مکتوب عمومی	۲۵۰
(۱۹)	
ترسانه ترجمانک مکتوبی	۲۵۱
(۲۰)	
بیکباشی صوانک اقسائویه مکتوبی	۰۰۰
(۲۱)	
علکساندری ایپسالاتی ایله اتفاقه دائر میلوشتک سندی	۲۵۳
(۲۲)	
اسکرات بکک تذکره سی	۰۰۰
(۲۳)	
علکساندری ایپسالاتیدن میلوشه مکتوب	۲۵۵

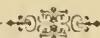
- نومرو
(۲۴)
۲۵۶ ناظر عمومیدن یانیهده قبتانلره تعلیمات
(۲۵)
۲۵۷ بغداد داخلیه مدیرینک ناظر عمومییه مکتوبی
(۲۶)
۰۰۰ استمات قومباریدن اقسانتویه مکتوب
(۲۷)
۲۵۸ روم بطریقنک آفوروز نامهسی
(۲۸)
۲۶۲ کتخذنا بک ورئیس افندیلره فرمان عالی
(۲۹)
۲۶۳ یکچیری اغاسنه فرمان عالی
(۳۰)
۲۶۴ قبودان پاشایه تذکره
(۳۱)
۲۶۵ بندرلی علی پاشایه خطاباً خط هایون
(۳۲)
۲۶۶ روم بطریقنک یافتهسی
(۳۳)
۲۶۷ صالح پاشانک صدارتته دائر خط هایون
(۳۴)
۲۶۸ صورت امر شریف
(۳۵)
۲۶۹ قلاص موقعنه دائر یاقوا کینک تقریری
(۳۶)
۲۷۱ ولات و متصرفینه قائمه سامیه
(۳۷)
۲۷۲ بیاننامه عالی

ترتیب جدید

جلد چاروی بحثہ

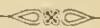
(از)

نالیخو

معارف نظارت جلیاہ سنک رخصتنامہ سیہ

(اکنجی طبعی)

در سعادت

(طبعہ عثمانیہ)

۱۳۰۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جناب حقہ چوق شکر لر اولسونکە پادشاه عالمپناه خلیفہ حقایق اکتناه
 مالک البرین والبحرین خادم الحرمین المحترمین زبده سلاله طیبه عثمانی
 السلطان الغازی ﴿عبدالحمید﴾ خان ثانی بن السلطان الغازی عبدالحمید خان
 بن السلطان الغازی محمود خان عدلی بن السلطان الغازی عبدالحمید خان
 ادام الله سلطنته الى آخر الدوران افندیمز حضر تلرینک مغبوط سواف
 اعصار اولان عصر محاسن آثار همایونلرنده جلد عاشر کبی اشبو جلد
 حادی عشر دخی رسیده حد ختام و سرنامه سی نام نامی آثار همایون ایله
 بنام اولدی ذاتنده دکر سز بر اثر ایسه ده بو وجهله شان و شرف اضافی
 بولدی نحمدک اللهم علی حسن الختام ونسئلك ان تصلى علی خیر الانام
 و علی آله واصحابه الکرام انک حمید مجید وانت المبدی والمعد

جلد حادی عشر - تاریخ جودت
من بقیة وقایع سنه ۱۲۳۳ الی وقایع سنه ۱۲۳۶

844009

جلد ہادی عشر
(از)

تاریخ حیدرآباد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بقیہ وقایع سنہ ۱۲۳۳

بوسنہ استانبولده پك چوق حریرلر وقوع بولدی . ربیع الاولدن شواله كلنجه کلی
 وجزئی ظهوره كلان حریرلر یتمش اوچه بالغ اولدی .
 حریرلر كك كرتی ایسه استانبولده افكار عامه نك ناخوشنوداغنه دلیل بوده برفتنه
 حدوشنه اماره عد اولته كك یكیندن بین الناس درلو اراجیف مناشر اولغله هر كس
 متلاشی و متحاشی اوله رق كیجه تابصباح او یومیوب خانه لر نده نوبت بکلر ایدی .
 اوائل جمادی الآخره ده بوغاز ایچنده طرایبه قریه سنده كائن سابق افلاق ویوده سی
 ایسلاتی یالیسك الت قاتنده كیجه این یانغین ظهور ایدرك اوست قاتنده بیتوت
 ایدن ایسلاتینك والده سی واوغلی وایكی قاری ویدی چوجق ودرت خدمتكار
 محترق اولدی . و برقاری چوجغیله برابر كندوسنی اون ایكی آرشون ارتقاغنده
 برنجره دن آشاغه آتوب چوجق صاغ قالدیسه ده كندوسی خرد و خاش اولغله
 ایكی كون صكره فوت اولدی . بو یانغین فنارلی روم بکلرینك یكدیكیری حقدنه
 دركار اولان غرض و نفسانیتنه حمل اولندی .

و نصف ره مضانده تراویج وقتی اودون قوسى داخلنده بویاجی دکاندن یانغین ظهور ایله اطرافه منشر اولدی . مکر اورالرده کی باروتجی دکانلرنده کلیتلو باروت وار ایمش . آتش اورالره واصل اوله رق مأمورلر بیقیمق وطلومبا صیمق ایله مشغول ایکن ناکاه باروت آتش آلوب پاتلادی اوته طرفلرنده باروت ایله مملو بیوک واریلار دکانلردن چیقاریلوب یوارلهر رق قاجیریلورایکن دوکیلان قغاجملردن آنلرده آتش الدی طلومباجی نفرات وضابطانندن وسائر مأمورلردن واهالیدن سکسان قدر آدم باروت ایله یاندی . صدمه باروتدن بیقیلان دیوار و دوکیلان احجار و اشجار التسهه قالانلرک دخی کیمیسى تلف و کیمیسى مجروح اولدی . واول جوارده اولان بیوک وکچوک خانلر اوقدر صارصلدی که ییقلمه مرتبه سنه کلدی . قنطار جیلرک آرقه سنده کی شیخ الاسلام قوناغنک جاملری کافه دوکولدی . اناطولی قاضیعسکری خلیل حمید پاشا زاده میر محمد عارف افندی یانغین ظهورنده عرض خلوص ایتمک اوزره آتیه بنوب شیخ الاسلام قوناغنه کلرکده یانغیندن قاجیرلمق ایچون یوقارودن میدان آتیلان یاصدقلردن بر بیوک یاصدق آنک باشنه دوشه رک آتندن اشاغه دوشوردی . بیچاره باییلوب حولیده بایله قالدی . او جوارده برخانه کوتورلدی بر قاج کون تیمار ایدلدی .

اواخر ره مضانده کتخدای صدرعالی مصطفی ادیب افندیکن خواجه خانى قربنده واقع قوناغندن آتش ظهور ایتدی . کون طوغىسى روزکار یله فی الحال اطرافه سرایت ایدلی . آزوقت ظرفنده محمود پاشا چارشوسى یاندی . آتش یوقارو چارشویه طوغری صاردی . هله محمود پاشا چارشوسى باشنده ایکی سنه دنبرو انشا اولنان و ناتمام اولان کار کیر خان حائل اولمغه چارشو قورتلدی . وضابطان چارشو قبولری کسنه یه آچامش اولدقلری جهته کروه یغما کران اورادن برشی چارپه میوب الحقی محمود پاشا چارشوسى بوشالتمق بهانه سیله یهودیلرک بعض اشیاسنى غارت ایله قانع اولدیلر . ایسته بوراسى اصحاب دقتک نظرینه زیاده چارپدی . اره صرمه یوکسک دیوارلر و کار کیر بنالر یاپلسه حریقک توسع و انتشارینه مانع اوله رق فوائد عظیمه یی موجب اوله جفی بین الانام موضوع بحث اولمغه باشلادی .

شوالک اون برنجی کونی قادرغه لیماننده بر بیوک حریق ظهور ایله برقولی قوم قبول طرفنه کیتدی . اول حوالیده کی ابنيه یی کاملاً افنا ایتدی . او جهته پک چوق زنکین ارمنی تجاری اولوب آنلر کندو خانلری و ارمنی کلیسائى قورتارمق ایچون اورته یه پک چوق پاره لر دوکوب اکثر ضابطان و نفرات او طرفه سکرتمکله استوره جیلر طرفنده بالکنز براز معین طلومبالر بولنوب حریقک بو طرفه کلان

قولى مشتمد و ايرتسى نصف الليله قدر تمتد اوله رق او قجيار باشى چارشوسنى ياقوب بايزيد ميدانه منتهى اولدى .

بيك يوز طقسان آتى سنه سنده وقوع بولان حريق كبريكه استانبولك ثلثانى احما ايمشيدى آكا نسبتله بو حريقلر كچوك ايسه ده بوسنه بيوك كچوك واقع اولان حريقلر هپ زنىكين يرلرده اولمغله ماجله حاصل اولان خسارات اول حريق كبريك خساراتندن پكده دون اولمديغنى شانى زاده تاريخنده ذكر ايتدكدن صكره بوه مقامده بعض مواد نافع يه دائر بر مقاله ايراد ايلمش اولديغندن بوراده عينا درجى مناسب كورلمشدر . شانى زاده ديركه اجسام مشتعله دن انشا اولنان بنالرده حريق وقوعى هر يرده جارى اولوب شوقدر واركه بعض فاصله و كار كير اينه مانعه سبيله قرب وجوارينه غير سايدر . مثلاً رومه و حج و پارس كى بعض شهرلر ك يولارى اون بش يكرمى ذراع معماری قدر كنىش و يارم ساعتك مسافه قدر بعيد محلدن كلان آدم فرق و تشخيص اولنور صورتده طوغرى چكلمش اولوب ايكي طرفدن اولر وقوناقلر سرامر بر صرده ديزلمش و شاهنشيلرى دخى پك نادر اولوب انحق بعض دمور و پنج شكه دن چيند يار اورلمش و اكثر اينه و بيوت نيم كار كير تعبير اولنور صورتده بنا اولمش و بالجه اولر ك تحتى كار كير دكانلر اولمغله بوشهرلر ك چارشو اولمق هيچ بر محلى قالمشدر . بونلردن ماعدا لوندوره شهرينك اولرى طاقم طاقم مفرز و هر طاقمى چار گوشه رسم اوزره دوشه رك اون ايكي شهر عدد صغير و كبر اولردن عبارت و هر بر طاقمك درت طرفى ذكر اولنان وجه اوزره سواقلر ايله او بر طاقم دن ايرلمشدر . آنكچون شهر مزبور دروننه بر يوكسك قاعه دن نظر اولنسه شطرنج خانه لرى كى سراپا طاقم فصل و تفريق اولمشدر . بوندن بشقه اره لقدمه محله بغچه مى تعبير اولنور مسيره سكنه محله اولمق ايچون شكوفه لو و چنزار و اشجار و طرح و مرمهوار ايله آراسته فاداهلر دخى اولوب مملكته لرده نادرا بعض كليسالر و كتبخانه لرى كى احتياج عامه يه ضرورى اولان مواد ايچون بشقه ايرادات و عقارات موقوفه اولمديغندن اومقوله تفرجكاهلر ك مصارفى ذوق و صفالرى ايچون اهالىء محله دن جمع اولمغله متعلق اولديغى محله اهالى سندن ايستينلر دخى هر بار كيدوب سير و تماشا و احباب سيله تفرج و كسب و هوا ايدرلر بو سبيلر ايله اول مملكته لرده حريقده ندرت اولمديغندن قطع نظر ظهور ايتدكده نهايت ايكي اودن زياده يه تجاوز و سرايت و استانبولده اولديغى كى شهرك وافر محلى ياقوب ايله كللى مضرت ايدمه عز . بوندن بشقه بر كمنه حريق جهتيه بعضا ترتب ايدن ضرر مخصوصى بوكونه زيادن اسوده و سالم اولمق مراد ايدن كسانك جمله سنه توزيع و تقسيم ايدرك

ضرر مذکورى غير مخصوص صورته مبدل و معكوس ايتك نظامى كې لوندركه كې شهر لرده وضع ايلمش لدر كه بونظام استانه عليه ده اتمكجى اصنافدن برينك موجود ذخيره سى محترق اولدوقده يامش بغدادى اول قول فرو نلرينه تقسيم و يرينه ساغ ذخيره و يرمك ايله بينلرنده اول ضرره مشترك اوله رق دائما بر بر لر ينى ضرر خاص كليدن وقايه و حمايه ايلدكارى نظاملرينه مشابهلودر . شويلاه كه : خانه واشياسنى يانغين سبيله تلف اولمقدن تخليص مراد ايدن كمنه شهر ك متعدد محملارنده كار كير خانه لرى اولوب طلومباحى باشى مقامنده حريق امينى معنا سنه سيغورته جى تعبير اولنور و اول صنعتله كسب تعيش ايدر كمنه لردن مرقوم خانه صاحبه سمته و مصلحتنه جسيان عد ايتديكى بر سيغورته جى يى اختيار و خانه سنه جلب و احضار ايدوب خانه سنى مرقومه ارانه و ايسترايسه دوشمه و سيم اوانى به قدر حوايج دار تعبير اولنور اشياسنى دخى عينيله دفتر ايدر ك اول خانه و اشيايه مناسب مرقومه بهر سنه شو قدر اچيه و يرمك و قضاء محترق اولور ايسه مرقوم دخى عينى ياپوب تسليم ايتك اوزره انكله قول و قرار و سندلشوب اولوجهله مقاوله لر ينى محكم و استوار ايدر لر بومقوله اولرك برنده حريق ظهور ايلد كده عسك لر در عقب اول يانغنجى به خبر و يردكارى حالده دردر و التيشر بار كير چكر تكر لكلى كير طلومبالر ايله نفرات كلوب زقاقلرده يرير حريق اچون يپامش و دمور قياقلو كير موصاقلردن طلومبالره قريب اولانى اچوب صوبى طلومبالره اويديره رق آتشى از وقت اچينده اطفا ايدر و بويلاه سيغورته به كامش خانه لك اكثر يسى نصفدن زياده محترق اولمقسز ين طلومباجيلرك كندو مالى كې اولدوغندن سسى و غير تيريله حريقى اطفا ايدر لر و بويلاه بر اوده حريق و وقوعنده صاحبه قطعاً تلاش ايتيوب آهسته جه ايشنه باقر يانغنجى سوندرمكه و بوشالتمه جان آتر و بعده سيغورته جى كندى غندن اوله رق خانه يى بغته اولكى رسم و متاق اوزره رسم و تميم و دفتر مرقوم موجبجه آوزره و آينه سنه و ارنجه اشياى معهود سنى كافي الاول ير لور يينه وضع و تنظيم ايدر ك خانه نك صاحبه مفتاحى تسام ايدر و اول يانغنجى دخى بوضعتى سبيله سنوى قى چوق كسب و انتفاع ايدر .

كر چه بوكونه بعض امور نظاميه ممالك اسلاميه ده هنوز ملاحظه دن بيله دور اولديغى جهته تفوهى دخى معدود عن القصور ايسه ده توار يخ نظاميه ده جائز ايدوكيده اشباهدن سالم و مبرا اولمغله سلامت اموال امت محمد و امن و استراحت اخوان دين و مانى قلبا و قولاً تمى و رجا ضمنتده بو مقدار جق ايله اكتفا و (خدا ماصفا) قاعده سنجه بو مرتبه تحريرى روا كور يلوب بعدذابنه مهمامكن بومقوله بعض منافى متضمن صادر اولان اوامر شريفه نك بومحلله قيدى تسبب اولندى .

شانی زاده نك كلامی بوراده ختام بولدی . ذکر ایتدیکی امر شریفلر ذیل کتایده
(۱) و (۲) و (۳) رقلریله ایراد اولنور .

غایطه باب محکمه سی وقایعی وباش کاتبی اولوب ملا افندیلره مستولی اولان قبور
سلمان افندی اکبریا کیجه لری تبدیل قیافت ایله محل فسق وفجور اولان محلرده
طولاشوب کزر و حرکات سر بستانه سنه مدار قوت اولوق اوزره یولداش لری
اولان خذله یی دخی بعضاً تحریک ایدر اولدیغندن شمدی یه قدر اوچ دفعه نفی
اولمشیکن هر برنده برر التماس نابجا ایله قور تلمش ومؤخرأ ماغوسه یه طرد ودفع
اولمشیکن بعض سفرانک التماسیله ردوسدن کیرو دوندیرلمش ایدی . بوجه ایله برابر
کندوسی بر محکمه کاتبی اولدیغی حالده قندقلی جامعی وراسنده شاهق جبده بر بیوک
خانه وکوشک پایدیروب کیجه لری ضیافت وحلوا سخبی ترتیب وباشنه بر طاقم
هوا داراتی جمع ایدرک ساز وسوز ایله اکنمکده ایدی . بودفعه بالاده بیان اولنان
قادرغه لیمانی حریقی عودتنده کندوسندن زیان دیده اولان بعض کسان رکاب
هایونه عرفحال تقدیمیله اشتکا ایتشلر . بو ائشاده ایسه حریق لک کثرتیله شایع
اولان اراجیقی باصدمه ق اوزره هر فرقه نك برر وجهه تأدیب وترهیی لازمه
حالدن کورلکله همان صادر اولان اراده سینه موجبنجه حریق مذکور کوننک
فرداسی یعنی شوالمک اون ایکنجی کونی طویجی باشی اغا واسطه سیله وبر مصاحت
بهانه سیله مرقوم قره باغی اسکله سی وراسنده کی بوستانه جلب وبوستانجی باشی
معرفتیله اعدام اولنورق جسدی دکزه ائلمشدر .

فرداسی اذهان ناسده اولان غایبانی تسکین وافکار عوامی تأمین ایچون سالف الذکر
اوامر شریفه نشر و اشاعه ایدلمشدر .

شوالمک اون طقوزنجی کونی دخی اراجیفک اوکنی الموق و همده حالت افندی یه
کوره دفع خصما مقصدی حاصل اولوق اوزره صدر سابق رؤف پاشا متعلقاتندن
اولان مکتوبی عطا افندی ایله بکلکچی صائب افندی نفی اولندی . وخواجکان
دیوان هایوندن حدیدالسان اولان درویش افندی زاده طابطاب طاهر افندی حالت
افندی ایله الفت قدیمه سی اولوق حسبیله میانه لرنده سبق ایتش اولان تکلیف سز لکه
مغروراً تعریض کونه محاوره یه جرأت ایتمکله اودخی بو صوره نفی وتبعید قیلندی .
بش ای صکره انقره متصرفی وزیر غالب پاشانک شفاعتیله عفو واطلاق اولمشدر .

* ارمنی قاتولیکاری نك درسعادتن طرد ونقیلری ودیکر *

* بعض حوادث ووقایع *

تاریخ هجرینک بیک یوز طقسان بش سنه سندنبرو قاتولیک راهلری ممالک محروسه ده

طولاشه رق ارمنیلری قاتولیک ایتمکجه چالیشورلر . ارمنی بطریق ایسه بافرمان عالی حائر اولدینی قدرت و مآذونیت ایله قاتولیک دونمه لری حقنده اجرای شدت ایلردی . وقاتولیکلرک اکثر ممالک محروسه ده مستقل کلیسا و مقبره لری اولوب اوائل ظهور لر نده اولولری ارمنی مزارلغنه قبول اولمیدینی جهته چوق یرده میدانده قالب تعفن ایدر اولدیغندن خانه لری حولیلرینه دفن ایتمکجه مجبور اولمق درجه لرینه قدر تحقیر اولمشلر ایدی لکن (المرء حر یص علی مامع) مفهوم نجه افکار وجدانیه ممانعت کوردکجه کسب شدت ایده کلدیکندن ارمنیلر ایچنده قاتولیک مذهبی کیتدکجه قوت بولدی . وپا طرفدن استانبوله برسقوس کلوب قاتولیکلر ایچنده مکتوم اوله رق قاتولیک افکار مذهبه سنی نشر ایده کلدیکی جهته له آز وقت ظرفنده پک چوق ارمنیلر قاتولیک اولدی .

بوصره ده اک معتبر صرافلردن طنغر اوغلی اغوب و داوید اوغلی اندون دخی قاتولیک مذهبه داخل اوله رق قاتولیکلرک ارمنیلردن تفریقيله اروجه برطائفه طائمرینی علنا ترویج و بعض وکلایی دخی اقتاع ایچون صرف مساعی ایدر اولدقلرندن طنغر اوغلی لیمنییه و داوید اوغلی ردوسه نفی اولدیلر .

اولوقت وکلادن بعضیلری خرسیتیان رعایا قننی مذهبه بولنورسه بولنسون بزم نه مزه لازم دیوب بوبابده انغماض عین ایتمک ایستلردی . دیکر لری دخی قاتولیکلر پاپایی عیسی علیه السلام حضر تلرینک خلیفه سی بیلوب باشلری خارجه باغلو اولمق حسدیه ممالک محروسه ده فساددن خالی قالمالزلر دیرلر وپایانک یوزندن وقیته نقدر قائلر دوککش اولدیغنی حکایه ایدر لر ایدی . بردولتک امور مذهبه یه مداخله سی موافق حکمت اولدیغنه نظرا اول امرده رأی اول مرحج کورلمش ایسه ده استانبوله صرافلرک چوغنی ارمنی مذهبنده متعصب اولدقلری جهته رأی ثانی ترجیح اولمشدر . و برده اولوقت دولتعلیه نک طائیدینی اورتودقس وارمنی طائفه لری اولوب اورتودقسارک اک بیوک رئیس روحانیسی استانبوله کی روم بطریق اولغله لدی الایجاب هم مذهبلری انک معرفتیه تربیه ورئیس روحانیلری عزل و نصب ایتدیریلوردی . ارمنیلرک بیوک رئیس روحانیلری اوتنه دنبرو ممالک ایرانیه ده واقع روان ایالتی داخنده کی اچازین کلیسا سنده ایسه ده اندن بشقه ده ایکی رئیس عمومیلری اولوب بری قوزانده سیس و دیکری وان ایالتی داخنده کائن اخطمار مناسترلرنده ایدی . و استانبولک ارمنی بطریقنه روم بطریق قدر نفوذ ویریلوب انک واسطه سیله ارمنی طائفه سی اموری دخی دولتک دلخواهی وجهه له تسویه ایدیلور ایدی . قاتولیکلر ایسه پاییه مربوط ولدی الایجاب برسقوسلرینک عزل و نصبی پایانک اراده سنه

منوط ایدی . و قاتولیک اولنلرک برالافراقه یوله کیرملری و حریت و سر بیستدن دم اورملری دقت نظری جلب ایدیوردی . حتی قاتولیک ارنیلرندن بری قدح یارانندن برمسامانه نیم مست ایکن سیاق صحبت جر ایدرک بئی سلطانم وقت اوله جقدرکه برصباح او یایدیغکزده ناکهان قبولریکیزک اوکارنده ایکشر سولنات بکلپور کوره جکسکر اما بوندن سزه مالا و عرضا ذره قدر ضرر اولیه جقدر . فقط بز لر سزک تغابکر دن قور تیهرق بز و سز سر بست و متساوی اوله جغز بوجه مزه ایودر دیمش اولدینی شانی زاده تاریخنده مسطوردر .

ایشته بومطالعه لر دخی رأی ناینک ترجیحی موجب اسبیدن بولمشدر . حالبوکه ارنانودلقده کی لاتینلر هپ قاتولیک اولدقلمری حالده از قدیم جزیه دن ودها برچوق تکالیفدن معاف اوله رق دولتک خدمات عسکریه سنده قوللانمقده ایدیلر . لکن اولوقت لاتین ندر قاتولیک ندر بورالری باب عالیجه کرکی کپی معلوم دکل ایدی . و برده قاتولیکلر حقنده بووجهه معامله شیدیه اجراسی آوستریا و فرانسه و اسپانیا کپی قاتولیک دولترینک اغبرارینه بادی اولدی . انکلیزلر پروتستان ایسه لرده انلر ناسک آرزوی وجدانلر نده حر و سر بست اولملرینی التزام ایدر اولدقلمری جهته بوخصوصی انلرده تحسین ایتدیلر . روسیه لولر ایسه دولتعلیه حقنده افکار اوروپانک هر نه و جهله اولورسه اولسون بوزلمنی و دولتعلیه نک اوروپا نظر نده منفور اولستی ویا لکنز قالمنی ایسترلردی .

بناء علی ذلک اولوقت امور مذهبییه مداخله ایله قاتولیکلر حقنده اولوجهله اجرای شدت اولنمی موافق حال و مصاحبت اولمدینی صکره دن دولتجه تسلیم اولنه رق بوکره بوجه بالا ترجیح اولنان رأی ناینم مؤخر اعدول اولمشدر . طاغستانده چچن قبیله سنک بوئانده روسیه لولر ایله واقع اولان محاربه ده غالب اولدقلمری ارضروم و ایسی و متعاقبا انابه محافظی طرفلرندن اشعار اولنمغله استانبولده بوکا خیالیجه اهمیت ویرلدی .

طاغستانده کی محاربه لر ایسه روسیه لولر یواش یواش طاغستانی استیلا ایتک اوزره آدیم آدیم ایلروله مکده اولدیغندن اره صره طاغستانلورک شدت ایله مدافعه لری اوزرینه روسیه لولرک رجعتلرندن عبارت ایدی . و آزر آزر روسیه لولر قازانمقده ایدی . اناطولی جهتمده روسیه لونک استیلا ایلمش اولدینی یرلری رد و تسلیم ایلمسی بکرش عهدنامه سنده مصرح اولدینی حالده بعض اعذار واهیه سردیله تخلیه و تسلیم ایلمدیکندن دولتعلیه شکایت ایلمکده ایکن روسیه لولر دخی صرستان مسئله سنندن طولانی اشتک ایدیوردی . شویله که : جلد عاشرده بیان اولدینی اوزره دولتعلیه نک

بعض جزائر و مواقع سائر سنده اولان رعایاسنک نائل اولدقلری فوائد متلاو
 صر پلویه دخی مساعده اولنهرق امور داخلیه لرینک کندو طرفلرندن اداره سی
 و ویرکولرینک بروجه مقطوع لدی التخصیص کندو یدلرندن قبض و تسلمی کبی
 طرف دولتعلیه دن واقع اوله جق استدعالرینی دولتعلیه صر پلو ایله تنظیم ایله دیو
 بکرش عهدنامه سنک سکزنجی ماده سنده مندرج اولدیفنی حالده موقع اجراه
 قولمدی دیو روسیه لو شکایت ایلدکجه برو طرفدن بوماده نك احکامی اجرا
 اولمشدر . حتی صر پلرک جزیره لری سائر رعایا جزیره لرینک ادناسندن بیله دون
 اوله رق التمدیه و ویرکولرینک مقطوعیتی شفقتیه منافی اولغله هر سنه نك محصوله کوره
 بلغراد محافظیه برلکده سویلشهرک کندو رضالریه تعیین اولتمقدیه اولدیغندن و کلیسا
 و سائر دائر اولان ایشلرینی کندولری دیلدکاری کبی رؤیت ایده کلدکارندن
 جمله سنک راحتاری برکال اولوب بوبابده خشنودلقلرینه دائر محضرلری دخی گلشدر
 دیو جواب ویرلدی . روسیه ایلچیسى استروغونوف طرفدن محضر کافی اولیوب
 صر پلو ایله بالاتفاق سنده ربط اولتمق لازم کلور دیو ادعا ایلدی . برو طرفدن
 دخی دولتعلیه رعایاسیله سندلشمک شانیه یاقشماز دینمکله استروغونوف اولیه ایسه
 دولتعلیه روسیه لو ایله سندلشسون دیجک عهدنامه ده سند سوزی یوقدر بزایسه
 منطوق عهدک خارجه چیقه میز دیو مقابله اولندقدیه دخی استروغونوف عهدنامه ده
 بالاتفاق تنظیم ایله سوزی وار دیمکله عهدنامه لره باقلدی کورلدی که فر نکچه سنده
 بالاتفاق دیویازلمش ایسه ده ترکچه سنده بالاتفاق سوزی یوقدر بودخی بشقه جه بحث
 و مجادلینی موجب اولدی . ایشته اشبو اتوز اوچ سنه سی اوائلندن برو بویولده
 پک چوق مباحته لر جاری اولدی طرفیندن تقریرلر ویرلدی . بوسره ده مملکتین
 حقنده دخی بعض مباحثات جریان ایلمشدر .

بو ائساده ایسه افلاق و یوده سنک فراری وقعیه غریبه سی ظهوره گلشدر .
 شویله که : ذی الحجه نك اوننجی بازار کونی افلاق و یوده سی قره جه بکک فرار
 ایلدیکی خبری آلدی . میدانده فرارینه بادی بر سبب اولدیغندن تعجب اولدی .
 شانی زاده نك بیانیه کوره بکرش مصالحه سی عقینده هر نه حال ایسه نقادان روزکاردن
 بعض نافدالکام رجال و کبارک سوقیله قره جه یانقوبک افلاق و یوده سی نصب اولمش
 ایسه ده کندو دماغی بروقتدن برومک مبتلا اولدیفنی افکار فسادکاری ایله
 مختل و مشوش اولدیغندن ایشنی دائما بوافکار فاسده یه توفیق و تفریح وامثالی کبی
 وقت مرهونه انتظار ایله درلو دسیسه لر تصنیع ایدرمش . بناءً علیه حین نصبده
 معتاد اوزره بعض صرافانندن مبالغ کثیره استقراض و تجارت واصنافدن خیلی اشیا اشترا

ایدوب اولوقدنبرو دائلرینه پک آز پاره کوندرمش و دیوننک تأدیسه سی طرف دولتدن توصیه اولندجه لیت و لعل ایله امرار اوقات ایلمکده بولنمش ایدی . و بکرش مصالحه سی شرط خفیه سی موجبنجه عزلی وقتی تقرب ایتمشیدی . و اولوقته قدر تصور اتنک فعله گلندن اکر چه مایوس ایسه ده چوق کچمیوب رومارک فسادیله بر حادئه عظیمه ظهورینه بعض دلائل غیر مکتومه موجبنجه مترقب ایدی . حالبوکه بعد العزل استانبوله عودت ایلدیکی صورته هنوز عزل اولنمش بولنه جفی جهته سائر لدن زیاده مؤاخذه اولنه جفی و قرب سلطنتده مجاز اتدن قورتله میه جفی معلومی اولمغین (من نجا بر آسه فقدرنج) مؤداسنجه فراری اختیار ایلمشیدی . صدور دن عثمان پاشا زاده عزت بکک بونلرک احواله و قوفی درکار و بر از و قدنبرو خاطر نشانلری اولان ماده دن مشار الیه خبردار اولمغله اول ماده یه قغیلری خواهشکر و راغب و قغیلری متفر و متجانب ایدوکارینی استعمار ایله قره جه نک حین نصبنده بوقره جه البته و البته بر کون فرار و ملعت جبلیه سی اظهار ایدر دیمشیدی . دیدیکی کبی چیقدی . اما دامادی و سوکیلوسی بکرزاده میخال استانه علیه ده ایام شباندنبرو الفتنه میال اولان سر مجلس سیه مستان حالت اقبال بعض رجال و ساططیه قاین پدرینک تسویه امورینه اشتغال اوزره بولندیغندن ابتدا انی و یوده لق مخرجی اولان دیوان ترجمانغنه کتورمک اوزره منتسب اولدقلری حالت افندی بی اغفال واقناع ایتلمایله اوتوز ایکی سنه سی او اخر نده و رؤف پاشانک صدارتنده رؤف پاشانک ملترمی اولان ترجمان یاقواکی بلا سبب عزل ایله میخال ترجمان اولمشیدی . ایدمی قره جه و میخال بیلر نده معهود اولان شیطنت و ملعتی یواش یواش ترویجه مباشرت ایتمشلر ایسه ده میخال استانبوله اولمق حسیده حال خطر و تهاکه ده بولندیغندن بوکا دائر بیلر نده خط جفری ایله جریان ایدن محابره لر اقتضاسنجه تغلیط بعض کبراضمننده بیلر نده ویر دکلری قرار اوزره بعضا جعلی اوله رق قره جه بک دامادنن شکایت ایتدکجه اودخی هم تبرئه ذمت و همده جعلی اوله رق اظهار صداقت ایتک اوزره کتخدای صدر عالی به و رئیس افندی به و بالخاصه سبب رفعتی اولان حالت افندی به واروب ایدم بوقوللاری دولتعلیه نک از قدیم بنده کر میده سی و الحاله هذه احیا کرده سی اولدیغ معلوم عالم و خدمتده صدق و استقامت لازمه ذمت عیدانه مدر بو بایده اقربا قنده جانی بیله فدا ایتک و جیبه عهده بندکانه مدر قاین پدریمک بیلیم نه سببیه درکه کیتدکجه غرضی فساده منجر کورینیور فراری کوندن کونه اظهار اولمقده در . زیرا هر چند طرف دولتدن و بوقوللاری طرفندن یازلدجه لیت و لعل ایله وقت کچوریور شمدی به قدر کسمنه یه لایقی مرتبه آچه کوندر مامسی بوکا دلیلدر . بونجه نقودی

نزدنده جمع و توقیفه سبب ندر . بونك تدبیرینه باقامق لازم ایسهده بر حکیمانہ یولده اولمیدر . زیرا طنطنہنی موجب بر حال اولور ایسه روسیه لویه سررشته ویرلمش اولوردیهرک بر طاقم بازیچهلر ایله بعض آچازلر پیدا ایدردی . و بر آراق خواجکاندن وسائر مدن تحقیق احوال ضمننده افلاقه بر ایکی مباشرت اسالی تذکار ایلردی . وایشی نه رنکه قویدیفنی دخی قرهجه یازاردی . عقلائی رجال و کباردن کسنه یه اعتماد ایتمه رک اومثل و ذواتی استرقاب ایله بر طرفه دفع و پایمال ایتمکده اولان حالت افندی دخی بودسیه لره الدانور ایدی .

ایشته حال بوصولته جاری ایکن قرهجه بک ادخار ایلمش اولدیفنی نقود لایحصاسنی و عیال و اولادینی استصحاب ایله بکرشدن چیهوب آوستریا طرفه کیدیورمه شد . کندوسنک محرم اسراری اولان و مدیر امور خارجیه سی مقامنده بولنان عالمکساندر ماور و قورداتو انکله برابر فرار ایتمشدر .

قرهجه بک بوجه بالا استانبول تجار و اصنافه خیلی دینی اولدیفنی کبی افلاقدن دخی خلاف نظام اوله رق . بالغ کلیه تحصیل ایله ذمته کچورمش و کندوسندن لدی السؤال استانبولده بعض محلا ره ویردیکی بیانیله بر قطعه دفترینی ارانه ایلمش اولدیغندن بختله روسیه ایچیمی بومبائک جانب ضربخانه دن تضهینی مکرراً باب عالی یه تکلیف ایلمشدر . استانبولده ویریلان مبانک قسم اعظمی حالت افندی یه عائد اولمق لازم کاهجکندن بودرلو اعتراضات و اعتراضات هذف او ایدی .

الحاصل قرهجه بک فراری اوزمان بر معما ایدی سر و حکمتی چوق صکره آکلاشامشدر . فقط ارباب دقت و بصیرت نزدنده رومارک سوء نیتلرینه بودخی براماره ایدی . حقایق احوال محانده ایراد ایله جکمز تفصیلاتدن معلوم اولور .

* وقایع خطاه عرب *

محمد علی پاشانک اوغلی وجده والیمی ودرعیه سرعسکری اولان ابراهیم پاشا اشبو اوتوز اوج سنه سی اوائلنده وهابیلره غابه ایدوب عتیبه نام رئیس لرینی اسیر و بریده وشقرا کبی ره راستنده اولان قلاع و بقاعی ضبط و تسخیر و راست کلدیکی وهابی فرقه لرینی قهر و تدمیر ایدرک ایلرولمکده ایدی . واول انشاده وقوع بولان بر محاربه ده وهابیلردن بیک یوز نفری مقتول اولمشیدی . نهایت رئیس وهابیان اولان عبدالله بن سعود درعیه ده تحسن ایتمش اولدیغندن ابراهیم پاشا دخی اردوسیه واروب درعیه نی حصر و تصدیقه استدار ایلمشدر . بواننده ابراهیم پاشانک جبخانه سی آتش آلمش و وهابیلرک پیدرینی مهاجرلرندن اردوی هاپونده خیلی خسارات واقع اولمش

ایسه ده اره سی چوق کچمیوب ار قه دن جبخانه و مهمات ایرشمش اولدیغندن
ذی القعدہ نك بشنجی کونی درعیه قلعه سی اوزرینه هر طرفدن عجوم اولنه رق طابیه لری
و متریسلری و براز قلعه طوپلری ضبط و برج و بارولری هدم و یوروش ایله طیش
قلعه تسخیر اولندقدہ عبدالله بن سعود براز معتبر آدملیله قصر دیدک لری ایچ قلعه یه
قبائمش ایسه ده یکر می کون قدر تضییق اولنه رق نهایت ایچ قلعه دخی ضبط ایدلمش
و عبدالله و درت نفر اوغللری و سر مذهب و هابیان اولان عبدالوهابک اولادی
و خاندان و اعوانی اله کچورلمش در . بو اخبار ساره ذی الحجته نك یدیسنده مصره
وارد اولدقدہ طوپ شنلکی ایدلمشدر .

(وقایع سنه ۱۲۳۴)

بروجه بالا درعیه نك فتحی خبری اشبو اوتوز درت سنه سی محرمنك یکر میسندہ
در سعادتہ و اصل اولیجق اوچ کون شنلک ایدلدی استانبول جوارنده کی قلعه
وقله لردن کونده اوچر دفعه طوپلر آتلدی .

مقدما محمد علی پاشا طرفدن ابراهیم پاشانک لحسایه طوغری حرکتی باب عالی یه انها
اولنسی اوزرینه ابراهیم پاشانک حر میندن اوقدر اوزامسی مناسب اولمیه جفندن
درعیه ایشی بتورد کدن صکره همان مدینة منوره یه عودت ایلمی لزومی جواباً
محمد علی پاشایه یازلمشیکن بالکزر درعیه نك تسخیری کافی اولمیوب و هابیلرک بقیه السیوفی
تعقیب و تدمیر اولندجقه و هابی غائله سنک کایاً بر طرف اولمیه جنی تکرار اول طرفدن
اشعار اولمغله کیفیت حضور هایونه لدی العرض (مقدما ابراهیم پاشا بو مصلحتی
کورد کدن صکره ایلو کیتمیوب عودت ایتسون دیدیکم درعیه یی هان حالی
اوزره بر اقسون دیمک دکدر بوقدر مشقت چکلدی البتہ یا هدم اولنوب یا محافظه سی
لازم ایسه بر ادم براغلق و موجود اولان طوپلری آلتیق یا خود براغلق
واولدجقه بر حسن نظامه ربط اولتمق لازمدر مشارالیه مقدما درعیه یی محاصره
ایلدیکی وقت بعد ختام المصلحه لحسایه عزیمت ایتکی استیدان ایتشیدی درعیه
تسخیر اولندقدن صکره سائر محلله کیدوب طول مدت اوغراشمق و بتون
نجد الکاسنه نظام و یرمک طول امل قیلندن اولوب بو بایده اصل مطلوب نصب
عین مؤمنین اولان حر مین محترمی نی محافظه اولمغله مدینة منوره یه عودتی اراده
ایلمشیدم مشربلری نفاق اوزره اولان نجد عربانی بوقدر سنه دنبرو مذهب اتخاذا
ایلدک لری اعتقاد لردن دونمک مشکل شیدر مقتضای مصلحت درعیه یی لندن
کلدیکی قدر بر حسن صورته ربط ایله مدینة منوره یه عودت ایله محافظه سنه قیام
ایدوب بوقدر زمان انواع مشقته گرفتار اولان عساکر اسلامی دخی براز

استراحت ایندر مکر (دیو خط هایون اصدار بیورلمغله موجبجه محمد علی پاشایه امرنامه ساجی یازیلهرق درعیه نك هدمی یا بقاسی انك رأینه تفویض اولمشدر . محمد علی پاشانك وهابیلری قهر وتدمیر ایله حر مینی استخلاص ایتمسی دولت و ملتجه عظیم شکرانیت و منونیتی موجب اولمش ایسه ده لحسایي ضبط ایله بصره کورفرزینه قدر توسیع حکومت و کاملاً جزیره العربی در دست ایلمسی دخی باب عالیجه نظر دقتی جلب ایده جك مواددن ایدی . و لحسا قطعه سی فی الاصل بر مستقل ایالت ایسه ده صکره لری بغداد والیلکنه مربوط اولوب بنی خالد عشیرتی شیخی واسطه سیله اداره اولنمقده ایکن وهابیلر خروج ایله بوقطعه یی ضبط ایتمشدر ایدی . مصرده کی کوله من او جاغنی احما ایدن عسا کر مصریه نك لحسایي ضبط ایله بغدادك قبولرینه قدر کلری بغداد کوله منلری اور کیده رك میانه لرنده مقاتله ظهور ایتمسی دخی ملحوظ ایدی .

قالدی که بغداد والیسی داود پاشا ابراهیم پاشانك درعیه اوزرینه حرکتی ایشندیکی کبی در حال ابراهیم پاشایه معاونت یوالو بنی خالد شیخلرندن ماجد العربی ایله برادرینی لحسا طرفه کوندرمش و متفق عسکرینك نجد طرفه حرکتلری ایچون امر و یرمش و تشبثاتی در دولته بیلدرمش ایدی . ماجد العربی دخی اول حوالیده بولنان عشائر و قبائلی جلب و جمع ایله بو ائنده لحسایه واروب جمیع جوامع و مساجدینك منبر لرنده نام پادشاهی به خطبه او قوتتمده و او حوالیده بولنان وهابیلره حواله سیف و سنان انتقام ایتمکده ایدی . بوجهتله دخی ابراهیم پاشانك لحسایه کیتمنسه لزوم کورلزدی .

عبدالله بن سعود خلال محرمد مصره لدی الورود بر قاچ معتبر آدملریله برابر تاتار اغاسنه ترفیق و بجزاً اعزام اولنمغله صفر الخیرك اون بشنجی کونی خلیج استانبوله واصل اولدقلرنده ایوب انصاری قربنده واقع دفتر دار ایسکله سنه چیقارلدیلر . و مصر قیو کتخداسی خواجهکان دیوان هایوندن نجیب افندی و کتورن تاتار اغاسی و رفقا و تبعه سی و باب عالیدن کوندریلان دیوان چاوشلری و عسس بائی و سو بائی ایله بونلره مائل دیگر مأمورلردن بر آلی ترتیب ایدیله رك و عبدالله بن سعود ایله تبعه سنك بیونلرینه چفته زنجیرلر طاقیلوب ایکشر طرفلردن خربه جیلر یدرك دیوان یولیه باب عالی به کتورلدیلر . حضور صدر اعظمیده قیو کتخداسنه و تاتار اغاسیله رفقاسنه و کی قیوداننه سمور کورکلر و تاتار اغاسنك رفقا و خدمه سنه و سفینه کدکولرینه خلعتلر کیدرلدی . و تاتار اغاسنه سنوی بش کیسه فائضلو تام بر سهم ایراد و رفقا و خدمه سنه و سفینه قیودان و کدکولرینه

علی مراتبهم عطیة شاهانه ویرلدی . و عبدالله ایله رفیقلمی بوسه تانجی باشی
 محبسنه کوندرلدیلر . و حرمین شریفیندن غصب و غارت ایلمش اولدقلمی
 اموال و اشیایی محقیق ضمننده لاجل الاستنطاق اوج کون توقیف اولنوب بعده
 خذکار بنش طریقیه اسکی سرای هایونی تشریف ایله حضور هایونده اجرا
 اولنان جرید و مزارق او یوناری ائساننده محبوسلر دخی اورایه احضار ایله حضاره
 تماشا ایتدیرلر کدن صکره یلی کوشکی اوکنه کوندریلرک اوراده اعدام ایدلدیلر .
 بوکره عبدالله ایله کلان صدق دروننده ظهور ایدن ذی قیمت اشیای جزئیات
 قیلندن اولغله باباسنک مقدا روضه مطهره دن و خزینه سعادتدن غصب ایلمش
 اولدیغی بونجه تبرکات و مجوهرات حین استنطاقده کندوسندن و سرکاتی اولان
 عبدالعزیز دن و دیوانجیسی عبدالمریدی دن بشقه بشقه سؤال اولندقدن کرک خزینه
 سعادتدن و کرک حضرت حسین رضی الله عنک مشهدندن انان اشیایی سعودک
 آدمارندن اولوب ابراهیم پاشا یاننده بولنان عبدالله بن مطلق و عزمید و حجاب
 و احمد الحنبلی و ابراهیم بن سعید و جیر نام کیمسه لک بیلدیکنی افاده ایتلریله کیفیت
 با تخریرات ساهیه ابراهیم پاشایه اشعار اولتمشدر .

و بو ائنده محمدعلی پاشایه و ابراهیم پاشایه قهوه جی باشی اغا ایله قلیچ قفتان و تلطیفی
 حاوی فرمان ارسال قیلمشدر .

محمدعلی پاشا ایسه اول ائنده یعنی خلال جادی الاولاده بر یکی ثروت آچق اوزره
 علی الدوام اسکندریه ترعه سنک عیایات حفریه سیله مشغول ایدی .

خلال جادی الآخره ده طاعوندن مصرده بعض و فیات وقوع بولغله در حال
 قرنته اصولنک اجرا سنه باشلانمشدر .

ینه اول ائنده عبدالله بن سعودک اوغلیله در تیز قدر و هابی مصره کتوراشدر .
 و هاییلرک روضه مطهره دن اخذ و غصب ایلمش اولدقلمی امانت لردن اله کچورلمش
 اولنر محمد علی پاشا طرفندن در سعادتده کوندرلمش ایدوکنه مبنی دفتری بانتظام
 روضه مطهره ده یولو یرینه وضع اولنق اوزره خلال رجبده صره امینه
 تسلیم ایدلمشدر .

مدینه منوره ده شافعی مفتیسی اولان زین العابدین جل الیل افندی ایله حنفی مفتیسی
 طاغستانی زاده شیخ ابوبکر افندی سنک بلده . مبارکه اهل السنی غلیظ غلیظ سوزلر ایله
 تکدیر و دلکیر ایدم کدکلمی شیخ الحرم قاسم اغا طرفندن انما اولنغله ایکس سنک
 دخی منیا مصرده اقامه لری ایچون بواننده امر عالی یازلمشدر .

مرحوم سنان پاشا زماندنبرو تهامه یمنک مرکز حکومتی ابوالعریش اولق اوزره
 طوغریدن طوغری به دولتعلیه به تابع اولوب فقط حدیده و مخاسوا حلی صنعا امامنک

ید تصرفند ایدی . بعد مسافه حسینیه استانبولدن بمن ایشلرینه لایقیه نظارت اولنه مدیننی جهته ابوالعریشه کی شریف کیف مایشا تصرف ایدرک باب عالی به مربوطیتی بر امر اعتباری ایدی . حتی بو ائساده ابوالعریش شریفی اولان حمود عسیرلونی جلب ایله کسب قوت ایدرک حدیده و مخا سواحنی ضبط ایدوب صنعا امامی دخی عاجز قالهرق طرف پادشاهی به مراجعت ایتدکده کیفیت مصر والیسی محمد علی پاشایه حواله اولمغله انک طرفندن جانب یمنه عسکر کوندرلمشیدی . حالبوکه کچن اوتوز اوچ سنهسی خلاننده محمد علی پاشا طرفندن قغده متسلمی بولنان جمعه اغا حمودک عسکر یله لدی المقابله منهزم و پریشان اولمغله جدهده بولنان میرمیران ازناود حسن پاشا مصر دن عسکر ایستمش اولدیغندن میرمیران خلیل پاشا عساکر کافیه ایله اولطرفه اعزام ایدلمشیدی . متعاقباً حمود فوت اولوب یرینه کچن اوغلی احمد دخی پدرینسک کتخداسی اولان حسن بن خالدک رأینه تابع اولهرق جمعیت کثیره ایله شهران اوزرندن پیشهیه قدر واردیننی ائساده درعیه نیک ضبط اولدیننی خبرنی آلدیننی کبی رجعت ایلمشیدی . خلیل پاشا ایسه اشبو اوتوز درت سنهسی صفرینک اوائلنده مکة مکرمه دن حرکت و اول جانبه عزیمت ایله میخائل نام موقعده ابن خالد ایله واقع اولان محاربه سننده غالب اولهرق ابن خالدک جمعیتی پریشان ایتدکن صکره اول حوالیده کی قلعه لرک بعضیسی هدم و بعضیلرینک ایچنه مستحفظ وضع ایدرک شریف احمدک مقری اولان ابو عریش قلعهسی اوزرینه واردقده شریف احمد رای و امان ایستیوب خلیل پاشا دخی مساعدده و کندوسنی اعزاز و احترام ایله قبول ایدرک انک طوع و رضاسیله ابو عریش و جیران و حدیده و حیه و زبید و بیت الفقیه قلعه لرخی اله کتوره رک محافظه لرینه ابتدار ایلمش اولدیننی و شریف احمدک بر مناسب محله اقامهسی لازم کلوب صنعا امامندن المئش اولدیننی محللرک کافی السابق صنعا امامنه احالهسی تقدیرنده مطبخ عامر یه سنوی معین المقدار قهوه کوندرلمک شرطی خلیل پاشایه اشعار اولئمش ایدوکی محمد علی پاشا طرفندن در دولته عرض اولمغله خلیل پاشانک بویله بالسهوله اون قدر قلعهنی ضبط و تسخیر ایلیمسی موجب ممنونیت اولهرق کندوسنه محمد علی پاشا طرفندن ایصال اولتمق اوزره بول یکلو ثوب سمور ایله اورتهسی مجوهر برقطعه چلنک تسیار و شریف احمدک شمعیلیک معززاً مصرده اقامهسی محمد علی پاشایه اشعار بیورلمش و شریف احمد خلال شعبانده مصره کتورلمشدر . و حدیده طرفی صنعا امامنه رد اولنوب انجق سنوی معین المقدار ریال و یرلمک مشروط اولهرق قبضی ایچون برماور دخی نصب اولئمش ایسهده صنعا امامی صکره بو ویرکونی اعظا ایتماشدر .

کچن سنه شام واليسى و اميرالحاج اولان قودان اسبق زعفرانبورلى صالح پاشا طرفندن تعيين اولان عمر نام گمسه قريمدن و سائر ديار اجنيبه دن کلان حجاج هر برندن بلا موجب يکرمى اوچر التون و بيه صالح پاشا طرفندن منصوب عجم اغاسى دخى حجاج ايراندن سز شيعى المذهبسکزر ديه رک بغيرحق اوچر يوز غروش اوب ايکيسى دخى قبضارنى مشعر تذکره لر و یرمشلر بوجهله مغدور اولان حاجيلر صالح پاشايه عرض و افاده حال ايشلر ايسه ده اصفا ايتديکندن درستعاده کدکلرنده رکاب هايونه عرضحال تقديم و اول تذکره لرى اراه ايله عرض شکايت ايلديلر . بوايسه ذاتاً خلاف رضای خلافتناهی اولدقن بشقه قريم و طانغستان حجاجندن طپراق ناميله و نام آخرله برشى التمامسى معاهده اقتضاسندن اولدينى جهته او مثللو حاجيلر حقلرنده ممالک محروسه حاجيلرى کچي معامله و هر حاله امن و استراحت ايله کيدوب کلرينه اعتنا و دقت اولتمسى اچون مقدا پاشای مشاراليهه فزمان عالی کوندرلمشیکن بوسنه ينه رضای هايونک خلافى و فرمان عالی به منافی اوله رق پاره اخذينه جرأت اولتمسى باعث تعجب اوله رق مبالغ مأخوذه همان صالح پاشانک در سعادته کى آدمندن بالتحصيل اصحاب عرضحال و یردیرلدى و کندوسه توپخانه کوندرلدى .

* بعض وقایع شام *

استانبولده استادکل اولان دلی امین افندی ايله مصنف افدینک بوجه بالاسوخته لر و قعه سى اوزرينه تلطيفلرى ايجاب حالدن کورلمکاه امین افندی شام شريف ملاسى و مصنف افندی مدینه منوره ملاسى نصب و بو طریقاه استانبولدن دفعلى جمله تدابير سياسيه دن عد اولمشيدى . دلی امین افندی معلوم اولان مزاجى اقتضاسنجه محکمه به کلان خاقى بى وجه سنان لسانيله جرح و دلکیر و شام شريف علماسنى گاه تکدير و گاه تکفير ايله کلديکى صره ده مفتى مسعود افندی بى شتم و ضرب ايله ناهوسنى هتک ايلديکندن بالجمله علمای شام کندو عليهنه قیام ايلمش اولديغنه بناء عزلى لازم کلوب اکر چه مقدا عهده سنه بالتوقيت مدینه منوره قضاسى توجیه اولتمش ايدوکنه نظراً شام شريف قضاسنک مدت عرفيه سى منقضی اولدقده مدینه منوره به عزىمقى طیبى ايسه ده کیفیت حضور هايونه لى العرض (بو آدمک مزاجى دائماً شر و فساده مائل اولديغندن نه بوراده نک طورر ونه ده واردينى ممالکده خاقه راحت و یرر مرقوم کچي آدمى مدینه منوره به کوندرمک جائز دکادر) ديو بيورلمغله همان عزل و مدینه منوره قضاسى دخى اوائل ربیع الآخره عهده سندن رفع و طرسوسه نفى

اولنمشیدی . غره شعبانده طریقیده حک اولندی . وجسر ارکنه تضاسی نیابت
ایله اداره اولمق اوزره تأییداً عهده سنه توجیه قیلندی .
ایشته بو ائتاده مدینه منوره قاضیسی سالف الذکر مصنف عثمان افندینک دخی مدینه
منوره ده وفات ایلدیکی خبری آندی .
قدس شریفده مقدما تعمیرینه مباشرت اولنان مسجد اقصى و صخره شریفه نک
تعمیراتی بو ائتاده ختام بولمشر .

* بعض وقایع اورفه و مرعش *

عززه عربانندن و وهابی طاقندن خلیف نام شیخ الشیوخ بر قاچ سنه لردنبر و کلیتلو
عربان ایله رقه طرفلنده کشت و کنار و دیار موصله قدر ایصال اتمکده اولدیغندن
بغداد والیسی انک اوزرینه جربا عشیرتی شیخنی تسلیط ایلمش ایدی . بو ائتاده
ایکیسی بر برینه مقابل اوله رق اوچ کون تمتد اولان محاربه ده خلیف منهزم اوله رق
رقه طوغری قاچوب کلور کن رقه متصرفی بهرام باشا دخی اوزرینه هجوم ایله انی
بر مرتبه دها پریشان و ایکی یوز سکسان قدر عوننه سنی اعدام و اون اوچ سر کرده لرینی
اسیر و بیک دوه سنی اخذ و اغتنام ایلمش اولدیغنی تحریر اتمکله اشبو بیک دوه
مخاندن فروخت اوله رق ائمانک میری خزینه سنه کوندرلسی ایچون کندوسنه
امر نامه سامی ایله مباشر مخصوص کوندرلمشر .

مقدما حقلرنده فرمان قضا جریان صادر اولان کچوک علی اوغلی دده بک و فتاح
اوغلی انچه بک و قرنداشی احمد بک اخذ و قتل اولمش ایسه ده ده بک اوچ نفر
اوغلی ایله فتاح اوغلی علی بک کاور طاعی بکلر ندن قره بک زاده مصطفی بکک یاننده
اوله رق انکله بالاتفاق عزیز سنجاغنی افساده فرصت کوزتمکده اولدقلری اخبار
اولدیغنه مبنی دده بکک اوغلر ایله فتاح اوغلرینک و برادر زاده لرینک و مرقوم
قره بک اوغلی مصطفی و اقر بالرینک دخی اعدام اولملری بابنده مرعش والیسی
قلندر پاشایه اقدجه امر عالی اصدار بیورلمش ایسه ده کچوک علی اوغلرینک بیوجکی
مصطفی بک اولوب اودخی ارباب فساددن اولدیغنی و دیگر ایکی نفر لری سکر و طقوز
یاشلرنده صبی اولدقلری و فتاح اوغلی علی حتف انفه فوت اولوب قرنداشی فتاح ایسه
اعمی اولدیغنی و قره بک زاده مرعش نواحیسنندن تیک ناحیه سنک اختیار لرندن
اولوب اوتدنبرو کلان وزیرایه خدمت و ابراز صداقت اتمکده بولمش و کندوسندن
بروقته خلاف رضای عالی بر حرکت و وقوعه گامش ایدوکی قلندر پاشا طرفندن
اشعار و انها اولمغله مرقوم لر عفو اولمشر در .

قلندر پاشانك اطوار و مشواری مزاج عصره موافق كورلمديكندن خلال جمادی الآخره ده وزارتی رفع اوله رفق انقرده اقامته مأمور قیلمشدر .
اول ائنده ایچ ایل متصرفی ابراهیم پاشا دخی عزل ایله استانکوی جزیره سنده اقامته مأمور قیلمشدر .

* وقایع وان و دیار بکر *

وان محافظی محمد درویش پاشانك موش سنجانچی متصرفی میرمیران سلیم پاشا حقنده درکار اولان بغض و عداوتنه مبنی اندن اخذ نثار ایچون کچن سنه سبکی عشرتی تحریک و وان ایالتلوسندن بعض کسانا و ایرانلویه تابع برقاچ عشرتتری جلب و ترفیق و سبکی عبدالله اوغلی سلیمانی وافر اگراد ایله موش سنجانچی مضافاتندن بولانق نام محله اعزام ایدرک اول حوالی بی غارت ایتدرمش اولدیغنه مقابل سلیم پاشا دخی چپلاق شیخی نام کسنه بی وافر اگراد عسکرینه وان ایالتنه تابع عادلجواز قضاسنی یغما ایتدرمش ایدی . بونلر صانکه دولت مأموری و مملکتک محافظی و سکنه نك حامیسی اوله جقلمر ایکن بر بردن اخذ نثار ایچون مملک پادشاهی بی تحریبه جرأت و یکدیگردن شکایت ایدیورلردی .

کیفیت ارضروم والیسی احمد پاشانك اشعاراتندن و مقدمات مأموریتله ارضروم و موش و وان طرفلرینه کیدوب بو ائنده عودت ایدن سیدا ایتدینک و وان قلعه سنک صول قول اغاسی اولوب درویش پاشانك فرار ایله در سعادت کلان عبدالله اغانك افاداتندن آکلاشیلوب اسبق ارضروم والیسی جلال الدین پاشانك درویش پاشا عالیهنده کی اشعاری دخی انلرک افاداتی مؤید بولنمش اولدیغندن بشقه درویش پاشا کلیا تبدیل طور و مشوار ایدرک و انده منغیر سکه ضربنه اجتسار ایدوب کسیدیکی سکه لردن درت عددینی سیدا ایتدی کتوروب تقدیم ایلمش ایدی . بوندن بشقه درویش پاشانك ایران طرفه وقوع بولان تعدیسی اوزرینه ایرانلر دخی حدودی تجاوز ایله صدماتش قلعه سنی تحریب ایتمش اولدقلمری دخی تحقیق اولنمشیدی .

بناء علیه صورت عزل و نفی ارضروم والیسی احمد پاشانك محرمانه استعلام اولندقدده وارد اولان جوابنده سلیم پاشا دوریش پاشا علیه بنده قولالایله بیلور لکن انك قولالانه جنی عسکر دخی یغما کر مقوله سی اولمغله بالفرض بقته وانه کیرمکی تعهد ایلسه بیله وان اهالیسی بونی غیرت غوغاسی قیاسیله ناچار درویش پاشایه تبعیت ایتک کبی حالاته سبب اولمق ملاحظه دن بعید دکلمر وان اهالیسی ایسه الحاله هده درویش پاشانك روگردان اولوب خار جده بولنان حکاری و حیزان و بهتان و سروق عشرتتری بکلر یله دخی یقینده بوزشمش اولمغین بحسب الاقتضا سبکی عشرتندن و سائر بعض عشائر دن برار

عسکر جمع ایتسه بیله بونلرک تفریق آسان اولور باخصوص بوآناده درویش پاشایه مخالف اولان عشیرتلی بالاتفاق وان اوزرینه طرف طرف هجوم ایله شهره یارم ساعت مسافهده واقع کورپرلی ضبط ایله ذخیره نقلی منع ایلمش اولدقلری اجلدن بوآناده تادیبی مراد بیوریلور ایسه تمام فرصت وقتیدر واکر بوکون یارین دیهرک تأخیر اولور ایسه اکر ادک معلوم اولان مزاجلرینه نظرا انکله بیلرنده کی برودت چوق سورموب جزئی بروسایله ایله اتفاقه مبدل اولمق محتلمدر . دیو اشعار ایلمش ایدی . بونک اوزرینه ارضروم وجوهندن ایسپناچی زاده دیو معروف اولان مصطفی پاشا زاده قپوچی باشی ابراهیم یعنی بک واحمد پاشانک سلحداری قپوچی باشی علی اغا عساکر و افیه ایله وان اوزرینه مأمور اولوب موش متصرفی سلیم پاشانک دخی بوایشده اعمال واستخدامنه قرار ویرلمش وشاید درویش پاشا ایرانه فرار ایدرسه کندوسنه سخات و اعانه اولنماق ایچون ایران ولی عهدی عباس میرزایه وروان سردارینه کاغدلر یازلمش ایدی .

اوائل ربیع الآخرده تدارکات لازمه یه مبادرت اولنوب انحق اوائل جمادی الاولاده احمد پاشا اجل موعودیه وفات ایلدیکندن ارضروم ایالتی ووان سرعسکر لکی چلدر والیبی حافظ علی پاشایه و قیر شهری سنجانی درویش پاشایه ووان محافظلغی رتبه میرمیران ایله مومی ایله یعنی بکه توجه اولندی . وشایدکه درویش پاشا واندن چیقماز ایسه جبرا چیقارلمق اوزره موش متصرفی سلیم پاشا وسائر لازم کلنلر مأمور ایلدیکی صره ده مرحوم احمد پاشا سلحداری مومی ایله علی اغا دخی رتبه میرمیرانی ایله بوایشه مأمور اولدی .

حافظ علی پاشا وان سفرینه حاضر لاقمق اوزره ایکن درویش پاشا اراده سنیه یه امثال ایتمش اولمق اوزره واندن چیقمش ایسه ده محل مأموریتی طرفه کیمتیموب خوی طرفه طوغری وانه التی ساعت مسافه سی اولان برمحله قدر کیدرک انده توقف ایله قیر شهری سنجانک حاصلاتی کندو دأره سنی اداره یه وافی اولیه جغندن بخته بر بشقه منصب استدامنه دأر حافظ علی پاشا ایله مخبریه باشلادی . حافظ علی پاشا طرفندن کندوسنه تسایت و امنیت ویرلدکن بشقه طرف صدر اعظمیدن دخی حقتنده بشقه کونه معامله اولنیه جنی بیانیله تأمینات ویرلادی .

بو طریقله یعنی پاشا وانه دخول ایله امر محافظه یه ایتدار ایلمش ایسه ده درویش پاشا واندن هوا داری اولان اشقییا ایله خفیا مخبره ایدرک انلری طرفه جلب ایتدکن صکره اطرافدن باشنه جمع ایلدیکی اکراد ایله اولدیفی محلدن عودت وبعته وان قاعه سنه کیروب ضبطنه مسارعت واهالی دخی بالضروره اکا تبعیت ایتمکله

یعنی پاشا کمال یاس و غیر تمدن ناشی جب خانہ بہ آتش القاسیہ کندیوسفی و آمدلرینی تائف ایلمش اولدینی خبری در سعادتہ بالورود آتش غضب پادشاہینک اشتعالنہ بادی اولدیغندن همان ایچ ایل متصرفی سرت محمود پاشا عہدہ سنہ الحاقا وان محافظانی توجیہ و اضروم والیسی حافظ علی پاشایہ شرق جانبی سر عسکر لکی و یریلہرک معینتہ استانبولدن طوپیچی و عربہ چی و خنبرہ چی نفراتی اعزام و اخسرخہ عسکر یاہ چلدز بکر بکریسی علی پاشا و بایزید والشکر د متصرفلری و ارضرومک عموما حرب و ضرب احتیاجی و جوارده بولنان اعیان و اغالر تعیین و طریزون والیسی خسرو پاشا و معادن ہایون امینی و بوزاق متصرفی نوراللہ پاشا و سیواس والیسی لطفی پاشا و مرعش والیسی حسین پاشا و ورقہ و دیار بکر والیسی بہرام پاشا طرفلرندن سوق اولنق اوزرہ عساکر کلیہ ترتیب ایدلدی .

بوتدارکات کلیہ ایہ اوغرا شلمقدہ ایکن دیار بکر دہ فتنہ تجمت ایتمکله وان اوزرینہ ترتیب اولنان قوتک بر مقدارینی افزاز ایہ دیار بکرہ کوندرمک لازم کلمشدر . شویہ کہ : دیار بکر ایالتی رقہ ایالتہ الحاقا بہرام پاشا عہدہ سنندہ بولنغہ بواٹنادہ دیار بکرہ واروب ترتیب دیوان ایہ خلعتلر الباس ایتمشیدی . دیار بکر دہ تنفایدن شیخزادہ حفیدی محمد بک و مفتی مسعود افندی و وجوہدن قرہ خواجہ اوغلی و سردار نام شخصلر ایسہ دیار بکر دہ والی اقامتی ایستیمہرک متسلمکله ادارہ اولنوبدہ متسلمک امورینی کندولرینہ حصر ایتمک داعیہ سنندہ بولندقلرندن برفتنہ احدائتہ تشبث ایلدکلرینی بہرام پاشا لدی الاستخبار اوکفی آلمش ایسہدہ ارضروم والیسی معینتہ بروجہ بالا دیار بکر دن مرتب اولان بیک نفرک تجہیزینہ مشغول اولوب متسلم کورانی زادہ علی اغا دخی باشبوغ اولہرق کیتمکہ طالب ایکن مرقوم محمد بک ینہ هواداراننی تحریک ایہ اہالی بی ایاغہ قالدیروب پاشا قوسنہ هجوم ایتمدیش . پاشا دخی قبولری سد ایہ مدافعہ یہ قیام ایتمکله ایچرودن طیشارودن تفنک انداختنہ مباشرت اولنمش اولدینی خالدہ پاشانک جادہ لری تأمین ایچون خارجدہ برافش اولدینی عساکری پیدرپی دیار بکرہ کلجکہ پاشانک قوتی تزیاد ایتمکدہ و آرہ صرہ اعدام ایلدیکی عصانک سر مقطوعلرینی در سعادتہ کوندرمکدہ ایدی . فقط چارشو و بازار اہالی الدہ اولدیغندن ذخیرہ جہ مضایقہ چکمکدہ ایدی . بہرام پاشا وقوع حالی بسط و بیان ایہ برابر معدن امینی نوراللہ پاشا طرفندن براز عسکر و ذخیرہ ایرشدیرمک ایجاب چلدن بولندیغنی و دیار بکر اہالیسنک براقاج دفعہ ایتمکگری یا نلرینہ قالوب شماردقلرندن بودفعدہ بویہ برغانہ چیقاروش اولدقلرندن و شیخزادہ حفیدی و قرہ خواجہ اوغلی و سردار اعدام و نائب و مفتی

نقی اولمىدجہ اختلاک دفعی ممکن اولمىه جغندن بختله بوبابده لازم کلان اوامر عليه نك
اصدار بيورلمسى استدعا ايدوب بوکادائر اولان تحریراتی اواسط شوالده در سعادتہ
وصول بولدى . همان موجبنجه اوامر عليه اصدار بيورلدى . ومقدما وانه
کوندرمک اوزره حلب واطنه وسىواسدن ترتيب اولنان عساکرک ديار بکره
کوندرلمرى ايچون اوامر عليه يازلدى .

مقتول سايم پاشا زاده احمد بکک اعدامى ايچون مقدا فرمان عالی صادر اولمش
ايکن هنوز اجرا اولنه ميوب مرقوم ايسه اول حوالیده فساددن خالی اولمديغنه مبنى
همه حال اعدامى ايچون بوسره ده چلدر واليسى بندرلى على پاشايه امر قطفى
کوندرلدى . کلهم وان مصلحتنه .

سر عسکر حافظ على پاشا ومعيتى مأمورلى اياه وان محافظى اولان سرت محمود پاشا
وان جوارينه وارد قده درویش پاشانک خلافيکیرانى معاوتيله فتح باب اولنه رق
محمود پاشا وانه داخل اولدینی اساده درویش پاشا تبديلا فرار اتمش ايسه ده تجسس
وتحرى اياه کرک کندوسى وکرک صرافيله بعض عونوسى اله چوريله رک اعدام
اياه سر مقطوعلى استانبوله کوندرلمش اولمغه اوائل ذى القعدة ده نظر گاه عبرته
وضع اياه تشهير ايدلدى .

* وقایع شتى *

سيروز اعيانى درگاه عالی قوجى باشميرندن ميراخور اول پایه سى اولان اسمعيل
بک زاده يوسف بکک زير اداره سنده کى قضالردن عورتحصارى قضاسى اعيانى
شهندر اوغلى يوسف بکک ظلم وتعديسندن اشتکا ضمنده عورتحصارى اهالىسى
طرفدن رکاب هايونه عرفحال ويريلوب يوسف بککدى الاستعلام اودخى
اهالىنى تصديق ايلمش اولديغندن شهندر اوغلنک اعدامى ايچون سلانيک متصرفى
برقوفچهللى وزير يوسف پاشايه خلال صفرده امرعلى کوندرلمشيدى . اودخى
يوسف بکک حوالهء مصاحبت ايتمکله يوسف بکک مرقومى جلب واعدام ايدوب
سر مقطوعى يوسف پاشا طرفدن اواسط ربيع الاولده استانبوله بالورود تشهير
ايدلدى . ومخافتانک ضبطى ايچون مباشر کوندرلدى .

روم حيدودلرينه يتاللق ايدن مقرنجه قيتانى طنش بازرگانک اعدامى اقدجه
مقرنجه ويوده سى وغلوس قامه سى محافظى اولان حسن اغايه حواله بيورلمش
ايدوکندن اودخى اعدام اياه سر مقطوعى بواننده استانبوله کلدى . بواننده يانيه
متصرفى طرفدن دخى بعض اشتميانک سر مقطوعلى کلشدر .

ینه بوائنده طشره وجوه و متحیزانندن بعضیلری نفی و بعضیلری اعدام ایله مالاری مصادره اولمقده بولمشدر .

او حق بزرگان ایلوب مقدمای قبرس جزیره سنه نفی اولنان یهودی یاقواچی لفقوشده مقیم اولدینی خانه ده ایکی یهودی خدمتکاری ایله برابر مقتول بولمش و قاتلاری معلوم اولدیغندن تحری اولمقده اولدینی حالدده مخلقاتی بالتحریر در دولته تسیر قیلنمش ایسه ده تجاردن اولوق حسبله ترکه سنه جانب میردن طوقونیه میه جغه مبنی بالمله اموال و اشیا سنک ورثه سنه اعطای و قاتلاری بولنه رق در سعاده انهایمی ایچون اراده سنه صادر اولمشدر .

شوالک در دنجی کونی بر معتاد اجرا اولنان سنه باشی توجیهاتنده روم ایلی ایالتی قوانوس اونلی حسین پاشایه و بوسنه رشدی پاشایه و ودین درویش پاشایه توجیه ایدلدی .

بعده خلال ذی الحجه ده اجرا اولنان توجیهاتنده درکاه عالی قپوچی باشیلرندن ادرنه بوستانجی باشیسی محمد سلیم اغایه بارتبه وزارت سلستره ایالتی و قلعه سی محافظانی و مورده والیسی سید علی پاشایه خداوندکار و قوجه ایلی سنجاقلری و قپودان اسبق احمد پاشایه محصالح و جهله بوزاوق سنجانجی توجیه اولمشدر .

* وقایع استانبول *

سنه سابقه وقایعی صره سنده بیان اولدینی اوزره افلاق و یوده سی قرجه بک فرار ایتمکله یرینه اشبو اوتوز درت سنه سی محرمنک اون سکرنجی کونی اسبق بغداد و یوده سی صو چو علقوبک افلاق و یوده سی اولمشدر . اقدجه طونه سوا حاندده قوللانلق اوزره مجددا انشا اولنان یکریمی قطعه شالوپه و سکسان قطعه صندل درده تقسیم ایله ابرائیل و سلستره و روسجق و ودین موقعلرنده بولندیرلیق اوزره ترتیب قیلنمش و سابقاً ترسانه کتخداسی ابراهیم بک عهده سنه رتبه میر میرانی بالتوجیه اقامتکاهی طورقان اولوق اوزره خلال ربیع الآخرده طونه دونماسی باشبوغنی نصب اولنمش در .

مسکوکات دولتعلیه مغشوش اولوق حسبله اوروپاده مقلدلی پیدای اولوب اوراده قطع ایله ممالک محروسه ده صرف اولدقدن بشقه برچوق قاب پاره لر دخی تداول ایدر اولدی . بوا یسه نظر دقتی جلب ایله تحریاته قیام اولنه رق بوائنده غلطه اوکنده کی مستامن سفینه لرندن برنده کلیتلو قاب پاره بولدینی لدی الاستخبار باصیلوب اله کچن قابز نلر صاب اولندی . و بو خصوصه دقت و اعتنا اولنلق اوزره

ضربخانه امینه خطاباً اواسط جمادی الآخره ده فرمان عالی اصدار قیلمدی .
صورتی ذیلده (۴) رقیله ایراد اولنور .

خواجهکان دیوان هایوندن انابه قلعه سی بنا امینی مصطفی رشید افندیك اوغلی
کتبخدا قلمی خاناسندن عطاءالله افندی دولت علیهنده سوز سویلمش دیو بو ائشاده
بوزجه اطیه نفی اولندی . چونکه او وقت حالت افندیك سیئتمدن بحث ایتمک
دولت علیهنه سوز سویلمک حکمنده طوتیلور واکا اگری باقانیله انک طرفندن
خان دولت نظریه باقیلور ایدی . عطاءالله افندی ایسه اودرلو تفوهاته جرأت
ایتمیوب مجرد جاسوسلرک افتراسنه اوغرامش اولدیغی میدانه چیقمغله ایکی آی
صکره جرم ناکرده سی عفو ایله درسعاده کتورلمشدر .

دری زاده نك ایام مشیختنده باعتبار مخرج صوفیه قاضی سی اولان حلبی جابری زاده
عبدالله افندی که دری زاده نك عزلندن صکره اودخی اعتباردن دوشه رک زین العابدین
افندیك زمان مشیختنده نفی اولمشیدی . مکی زاده زمانده دخی تجدید قبالة اقبال
ایده یوب بو کره حائر اولدیغی مخرج پایه سی الغا و شعبانک یکر می او چنجی کونی باب
فتوایه دعوت ایله دوریه دن ینه صوفیه قضاسنک توجیه امری کندوسنه تسایم اولندقده
بونجه امکبر ایله قازانمش اولدیغی مخرج پایه سنک الغاسندن طولانی فوق العاده تأسف
ایله بکایدرك خانه سنه کیتدی وکدرندن برقاچ کون خسته اوله رق وفات ایتدی .
بو ائشاده استانبول بالیق پازاری ایسکه سنده بر بستانچی فاحشه نزاعیه برحالی قتل
ایدوب درحال برقایغه را کباً بوغاز ایچنه طوغری فرار ایتمکه مقتولک یولداش لری
خبر الهرق برقوق حال و جمال طوپلانوب وسلاحلانوب بستانچیلری و قایقچیلری
اعدام ایله اخذ انتقام ایتمک اوزره ایسکله یه هجوم ایتدکلر نده بستانچیلر و قایقچیلر
دکزه آچامش اولدقلرندن حالار خائباً و خاسراً عودت و بعض دکا کیندن برر
مقدارشی چارمغله اکتفا ایلدیلر . اما قاتل زهیه کیتدی مقتولک دم و دیتی نه اولدی
بورالری ارایوب صوران یوق .

اره سی چوق کیمیوب ده اچیرکین بر وقعه ظهور ایتدی . شوبله که : خاصکوبده
ینه فاحشه منازعه سیله بر خبره جی ترسانه وارد یانلرندن بر کردی قتل ایتمکه
فرداسی اون بش قدر کرد طوپلانورق بر خبره جی قهوه خانه سنی باصوب برقاچ
بی کناه خبره جیلری قتل ایتدیلر . بونک اوزرینه طرفین غیرته کله رک خبره جیلر
راست کلدکاری کردلری و کردلر راست کلدکاری خبره جیلری اعدام
ایدر اولدیلر . و کیتدکجه طرفینک حدتلی آرتوب چند روز صکره کردلر بالاجتماع
خبره جی قشله سنی باعسق اوزره بینلر نده قرار ویرمش اولدقلری خبره جی نفراتی

استخبار ایتمکله آنلر دخی جملهٔ سلاحلانونوب و برقاج طوب حاضر لایوب کردلر کله مز ایسه بز کیده رز دیه رنک ترسانیه واروبده کردلری باصق اوزره اتفاق ایتمشلر . قبودان پاشا اولجه غوغایی تسکینه مأمور اولمغه شقاقه بادی خنبره ولغمچی باش چاوشلری اولدیغنی تحقیق ایلمش ایدوکندن چاوشلر نفی اولنه رق غوغا اولدجه تسکین اولندیسه ده طرفین بیننده خصومت باطنیه باقی اوله رق بر بردن اخذ ناره فرصت کوزتمکده اولدقلرندن بوخصومتک کایاً رفعه قبودان پاشا تکرار مأمور اولمغه طویچی باشی وخنبره جی باشی ولغمچی باشی اغالری و طرفین ضابطانی وسائر لازم کلنلری جلب وجمع ایله بالمشاوره کردلرک بی پروا حرکتلری بعض اوچاغه تعلقلرینه مستند اولدیغنی جهتله بونلرک باشی اولان مانده اغاسی معرفتیه خصوصتلملری کوچ ایله تسکین اولنه رق بعد ازین کندولرندن مغایر رضای عالی برحرکت ظهور ایتمیه چکنه مانده اغاسی و آکا دخی سنجاق بکلری کفیل اوله رق تسویهٔ مصلحتیه قرار ویرلدی . وخنبره جی ولغمچی باشی اغالر قرق الی قدر نفرلریله ترسانیه جاب اولنه رق کردلر ایله مصاحفه ایستیرلدی . بعده ترسانه کتخداسی دخی الی قدر کردایله خنبره خانیه کیدوب آنلری دخی خنبره جی نفراتیله مصاحفه ایستیره رک ترضیه طریقیله عریده بر طرف ایدلدی .

قواعد عدلیه جاری اولمان یرلرده بودرلو فالقلرک ظهوری طیبیدر . بر بستانچی برحالی و بر خنبره جی بر کردی اعدام ایتمش . حکومت درحال قانلی اخذ ایله جزاسنی اجرا ایتمسه بو عریده لرک ظهورینه میدان قالمزدی . اما حکومت بونده مسامحه ایتمدیکی تقدیرده ناچار زمان جاهلیتمده اولدیغنی کبی حیت قومیه وغیرت جاهلیه میدان چقار وایش اوچاقلره دوشر نهایت بومقوله نامشروع و نامعقول حرکتلر ظهور ایلر .

مکافات و مجازات حکومتک ایکی قنادی اولدیغنی حالده درویش پاشا یالکز بر قناده ایله اوچق ایستردی . کمال صفوت سیرتلرندن ناشی بونجه فساد پیشه لری تأدیب و تربیه قیدنده اولیوب یالکز تلطیف و تألیف و معامله بالجمامه ایله دولتی اداره یه چالیشوردی .

قبودان پاشا ایسه اخذ واعظا یولندن نشئت و غنا و یسار ایله کسب شهرت ایلمش اولدیغندن و امور حکومتیه تجربه سی سبق ایتمدیکندن مأمور معیتی اولنلرک عنندن حرمت و مهباتی یوق ایدی . حالت افندینک ارادینغی دخی بو ایدی که بوجلدک مقدمه سنده اشعار اولدیغنی اوزره ذاتنه اهمیت و یردرمک ایچون او مقوله نااهللاری ایش باشنه کچورر و بویله بر عارضه حدوشنده آنلر عهده سندن کله میوب کندوسی

مجلوبی اولان رؤسای اشقیا واسطه سیه در عقب دفع و تسکین ایدویرر ایدی .
ایشته بوسبلردن ناشی اولوقت دولتک باشی غائله دن قورتلماز ایدی . بناءً علیه
خلال رمضان شریفده برچرکین وقعه دها ظهورده کلدی .

شویله که : غلطه طرفده قره کوی قپوسی ایله میت ایسکله سی بیننده یکر می بشنجی
ویمش برنجی اورطه لر مقیم اولوب یکر می بشنجیدن برخر لایعقلک یتمش برنجی به
سمر دویرمی یعنی اول اورطه دن بو اورطه به کچمی یکر می بشنجیلرک ناموس
غیر محسوسه طوقونمغله انی قتل ایتدکر نندن ناشی ایکی اورطه بیننده جنک وجدال
وقوع بولدی . صفه لری بر ترتیب تعبیر ایتدکر لری دیگر اورطه لر دن طرفینه
امداد کلکله جمعیت عظیمه پیدا اولدی ایچلر نندن برطاقی ساحله مربوط اولان
بر روم کیسینی ضبط و طاقه سنی طرد ایله سفینه دن ساحلده کی مخالفلرینه قورشون
آتمغه باشلادیلر .

برصفیده غلطه ده فر منه جی و عبا جی کبی رعایا دکانلرینی غارت و میکده لری کشاد
ایله اعلان فسق و معصیت ایلدیلر . یکیکچری اغاسی قارشو چارداغه کلوب ارباب
ملغنت اره سنده مشار بالبنان و صاحب نام و شان اولنلری ارسال ایله دفع جداله
چالشدیده مفید اولدی . اول کیجه و فرداسی کون و کیجه سی تفنک و طبانجه
صداسی کسامدی . هله اوچنجی کون بیوک سر کرده لر نندن بری تلف اولمغله
غوغایه سکونت کله رک اوسته لر و قره قوللقچیلر یاقلاشوب وارده لرینه کیروب
طرفینی بارشدر دیلر .

قپودان پاشا غوغانک ابتداسندن سوکنه قدر سیرجی کبی قارشودن باقوب هیچ
اولماز ایسه اهل غوغا بوجه بالا روم کیسینی ضبط ایتدکر ننده کمی ایشی بزه عانددر
دیه رک بختنه دخی کیرشمدی . آرتق بونک قپودانلقده ابقاسی جائز اولدیغندن
رمضان شریفک یکر منجی کونی عزل و وزارتی رفع ایله از میرده اقامته مأمور
بیورلدی . وفی الاصل او جاقلودن نشئت ایدرک بوستانجی باشی وبعده امیراخور
اول اولان و ضبط و ربط ایله شهرت بولان حمدالله نام دیگر عبدالله اغا قپودان
دریا و بوستانجی باشی خلیل اغا میراخور اول و خاصه خاصکی اغاسی ابراهیم اغا
بوستانجی باشی اولدی .

شیخ الاسلام مکی زاده عاصم افندی ساکن و نازک اولمغله برابر عاقل و دور اندیش
برذات اولوب حالت افتدینک هوا سنه توفیق حرکت ایده مدیکندن ذی القعدنه تک
اون اوچنجی کونی یالیننده اقامت ایتک اوزره عزل اولندی . ویرینه صدر
روم اسبق خلیل افندی مسند معالی مشیخت ایله کامیاب قیاندی .

خلیل افندی ایام طفولیتندنبرو سرای هایوننده مستخدم اولوب سرای اغالرینک
اوقور یازار طاقتندن بولندیغی جهتله افندی عنوانی آلمشیدی .

بیک ایکیبوز اون آلتی سنهسی جمادی الاولاسنک اون بشنده خزینه کتخداسی ایکن
فوق العاده اولهرق باخامسه رؤس تدریس آلمش واون یدی سنهسی محرمنک غرهسنده
باپایه مکه غلطه ملاسی اولمش ایدی وبویله مسبوق بالامثال اولیمان طفره ایله التی
بوچق آیده مکه مکره پایهنه قدر فیرلایوب چیقمسی کبار علمایه پک کران کلمش
وانظار انامده چیرکین کورلمش ایدی . بر قاق سنه بوراده ده قالدقدن صکره
یکرمی بر سنهسی محرمنک ایکسنده استانبول پایهسی ویکرمی بش محرمنک غرهسنده
اناطولی پایهسی ویکرمی یدی جمادی الآخرهسنک غرهسنده روم ایلی پایهسی الدی
ویکرمی سکر ربیع الآخری غرهسنده اولا وواتوز اوچ ذی القعدةسی غرهسنده
ثایا بالنعل روم ایلی قاضیمسکری اولدی . اطوار و مشواری مزاج مقرینه موافق
اولوب بر قاق سنه دنبرو خدمت مکلمده بولندیغی جهتله احوال دوله دخی واقف
ظن اولنغله بوکره مقام مشیخته کتورلمشدر . ذی الحجهنک یکرمی اوچنجی
چهارشنبه کونی تقریباً وقت عصرده صاب پاک شهر یاریدن بر شهزاده طوغوب
سلطان احمد تسمیه ویدی کون طوپ شنکی اجرا ایدلمشدر . سلطان محمود عدلی
حضر تلرینک ایکنجی دفعه احمد دیو تسمیه بیوردیغی شهزاده سیدر .

ضربخانه امینی سلانیکلی مصطفی پاشا زاده عبدالرحمن فیضی بک سادهدل وزبایش
جامه یه مائل اولهرق حالت افدینک افکارینه طوقونهجق واستر قانی دعوت
ایدهجک وضع وطور لرده ودوز اوغلاری واسطه سیله حالت افندی یه غلبه چالمق
خولیا سنده بولنوب مع مافیه میانه لرنده نیزن باقشدریله منافقانه مصاحبت جریان
ایلردی . حالت افندی نشانحیاق کی ایلشکی طولاشیغی یوق مصون الغناه
بر مأموریتده بولنوب عبدالرحمن بک ایسه ضربخانه امانتی کی امور مالییه متعلق
وایشلری طولاشیق بر منصب خطیرده بولنغله انی بوه مأموریتجه اتهام ایدهجک پک
چوق وسیله لر بولنه سیله جکندن حالت افندی انی اولا ضربخانه دن چیقارمق اوزره
ذی القعدةنک اوننجی کونی اجرا ایتدردیکی توجیهاتده عبدالرحمن بک عبدالقادر
افندی یرینه کتخدای صدر عالی وخصم قویسی اولان روزنامهچة اول حسنی بک
چاوش باشی وینه خصم اسندن شهر امینی خیر الله افندی ضربخانه عامره امینی
وضربخانه ده کفچه هایون ناظری اولان علی افندی شهر امینی وروزنامهچة ثانی احمد
رشید بک تشریفاتی ومصطفی شجاع افندی بیوک روزنامهچگی اولمشیدی .

خیر الله افندی بر معتاد سافنک محاسبه سنی رؤیت ایدوب ضربخانه قیوجیسی نامیله

بالجمله ضربخانه ایشلرینی انه المش اولان دوز اوغلنك کلی آچینی اولدیغنی افادهیه مسارعت ایتمکله حالت افندیك ارادینی سر رشته طبیعتیه اله کیش اولدیغندن عبدالرحمن بك کتخدالغندن اون یدی کون مرورنده عزل ایه قونانغی ویلیسی مهرلندی ولاجل الاستطاق چاوش باشی حسنی بکک قوناغنده حبس اولندی . وصدارت عظمی کتخدانغی محمدسیدافندی به احاله قیلندی . دوز اوغلی کیرقور و برادرلری دخی بالجمله متعلقان واقربالری ایه بوستانجی باشی محبسنه قالدیریلوب جمله سنک اموال و ایشلری مهر آتته آندی .

چند روز مرورنده عبدالرحمن بك دیمتوقه به نفی و تبعید اولندی . دوز اوغلاری اوزون اوزادی به استنطاق ایدلدی کایتاو آچیقلمی چیقدی . حالبوکه متعدد خانه و ساحلخانه و فوق العاده مکلف تجملات بیتیلری و پک چوق مجوهرات و مرصعات و حتی طاسمه لری اعلی انجو وزمرد و یاقوت ایه مزین حمام نعلینلری ظهور ایتدی . جمله سی ضربخانه به آندی . و دوز اوغلی کیرقور ایه انک کچوکی اولان برادری سرکزک ضربخانه پیشکاهنده بیونلری اورلدی . و دیگر ایکی برادرلری یکی کویده کائن یالیرینک پنجه لرینه صاحب ایدلدی . و دوز اوغلاری متعلقان واقربالری بر طرفه نفی اولندی .

بوئانده عبدالرحمن بکک دخی سر مقطوعی استانبوله کادی . و اگر چه انک نفییه اکتفا اولانهرق اعدامی نزد شاهانده متصور دکل ایدی . متعاقبا حالت افندیك اثر افسادی اولهرق اودخی اعدام اولمشدر .

(وقایع سنه ۱۲۳۵)

* بعض توجیهای علمیه *

حرمک او پنجه کونی اجرا اولنان توجیهای علمیه ده سابقا اناطولی قاضیسکری و حالا نقیب الاشراف اولان یسنجی زاده عبدالوهاب افندی به روم ایلی قاضیسکرلیکی پایه سی احسان بیورلدی .

بوئانده وقعه نویس بولنان قاموس مترجمی مشهور عاصم افندی وفات ایتمکله صفرك اون بشنجه کونی تألیفات کثیره صاحبی موالیدن مشهور شانی زاده محمد عطاء الله افندی وقعه نویس اولدی . تاریخ عاصمه ذیل اولمق اوزره یازه جنی تاریخه ابتدا بر مقدمه یازوب ساخلان محمود خان عدلی حضر تلیسه تقدیم ایتدکده مقبول هایونلری اولهرق کندو استدعای وجهله جلوس هایونلرندن یعنی بیک ایکینوز یکر می اوچ سنه سی بقیه وقایعندن بدأ ایلمسنه مساعده بیورلمغه اودخی تاریخ مذکوردن بدأ ایه تاریخی

تحریرہ مباشرت ایلمشدر . سنہ مزبورہ دنبرو تاریخچمکزک برنجی مأخذی اودر .
ذکر اولتان مقدمہ سی بوجلدک ذیلندہ (۵) رقیلہ قید اولنور .

شانی زادہ نک ادبیاتہ نسبتہ معلومات حکمیہ سی صد چندان زیادہ ایدی . علی
الخصوص علم طبہ اولان معلومات و مهارتی اول عصرہ کورہ فوق العادہ ایدی .
اوزمان استانبولہ صحیحاً رئیس اطبا ایدی . لکن اوزمان حکیم باشی بولسان
بہجت افندی حالت افندی یہ چاقین و اندرونہ کیرکین اولدینی خالدہ شانی زادہ یی
استرقاب ایلمکدہ اولدیغنه نظراً وقعہ نویسلک کبی بر مأموریتلہ استانبولہ اوتورمق
شانی زادہ یہ نعمت عظما ایدی . و بومأموریتہ تعینی دخی شہرت شایعہ سنہ مبنی
قریحہ ہایوندن ایدی .

حتی شانی زادہ وقعہ نویسلک مأموریتک اجراسی ضمنندہ شیخ الاسلام خلیل افندی
حضوریتہ چیدقدہ کورمش اولدینی معاملہ تحقیر یہ دن شکایت ایدوب دیرکہ
عبدناچار بومأموریت علیہ ہنوز سلفمک و فائندن خبردار دکل ایکن محض عنایت
شہریاری ایلہ مأمور اولدیغ وقتدہ بندہ لرینہ چین جبین ایلہ اظہار اغبرار ایدرک
سندن بو کونلردہ ہیچ بر طرفدن بعض یازویہ متعلق برشی ایستدیلمی دیو سوال
بیوردقلرندہ خیر اولہ افندم دیدم اولوقت یاسنک وقعہ نویسلک قدرتک اولدیغی
شوکتلو افندیمن ندن بیلہ یور دیدکاری کبی عبد ضعیف قضیہ نہ ایدوکنی تفرس
ایدرک یمن توجه ملوکانہ ایلہ در عقب بر قوت قلب حاصل اولمغالہ یادولتلو افندم
قولکنز شمدی یہ قدر خاکبای ہایون شاہانہ یہ درت قطعہ کتاب تالیف و تقدیم
ایتمشیدم جوابنہ جسارت ایستیکمدہ پک کوزل اللہ مبارک ایلیہ دیو قپو
چوقدار لرینہ ترفیقا لباس خلعت ضمنندہ باب عالی بہ ارسال بیوردیلر . مکر مکتوبیلری
یماغی اولوب حدائت سنہ کورہ فی نفس الامر فن انشادہ بعض استعدادی اولان
مدرسیندن صحافلر شیخی زادہ اسعد ملای سسوق ایدوب لکن حق نامستحقمدہ
مقدر ایدوکنندن سوءظن برلہ مغبر اولمشلر ایدوکی ینہ لسانلرندن نشر ایلہ مشہور
اولہرق بعدازین عزل لرینہ قدر مجلسلرینہ واردتجہ برر عبث بہانہ ایلہ عبد احقری
تکدی رہ مظهر ایدرلردی . (انتہی)

اسعد ملادیدیکی صکرہ کندوسنہ خلف اولان مشہور وقعہ نویس اسعد افندی در .
ادبیاتدہ اقرانہ فائق بر ذات ایدی . اما خلیل افندی نک انی التزام ایتمی مکتوبجیبسی
معیتندہ بولندیغندن ناشی ایدی . یوخسہ اهل واربابی کرکی کبی تمیز ایدہ مزدی .
اثبات مدعا ایچون آنک بو ائندہ وقوع بولان بر توجیہ غیر وجیہنی بیان ایدہلم .

اول دورده قضادن تیره لی آلاجه جی زاده الحاج صادق افندی نامنده برکمنه اولوب محاکم شرعیده کتابت ایتمکله کینوردی .

یولیه درس او قوماش ایدی . انجق ترکیه فتاوادن برازشی از برله مش و برده شانی زاده صکنی کوزدن چورمش ایدی . خلیل افندی ایسه آنی علامه زمان بله مش وقاضیعسکر لکنده زمام امورینی آنک اله ویرمش ایدی . وفوق العاده اوله رق طریق قضادن سلسله علمای رسمیه یه نقل وعهده سنه موصل بلاد اربعه اواق اوزره باعتبار مخرج اسکدار مولوتی پایه سیله قضای عینتابی توجیه ایترمش ایدی . مؤخرأ شیخ الاسلام اولدوقده دخی مقام مشیخته متفرع اولان کافه اموری اکاتفویض والزمام ایتردی . وغره رجبده عهده سنه مکرمه پایه سی توجیه یله بلاد اربعه یی آشیرمش و قرق سنه دنبرو حرمین پایه سنه منتظر اولان بر چوق علمانک اوست طرفنه کچیرمش اولدیغنه قناعت ایتمیوب آنی مقام مشیخته ملازم اوله جق راده یه یعنی صدارت پایه سنه کتورمک اخص آمالی اولدیغنی و مشیخته کندوسندن صکره اندن بشقه مستحق کمنه اولدیغنی محرمی اولان بعض ذواته سویلر و جهل مرکب اولدیغنی لاعن قصد اعتراف ایلر ایتمش .

غریبدرکه صادق افندی دخی نیجه سنه لر دنبرو موالی و صدور یانلرنده مستخدم اولدیغنی حالد کندوسنده علمای زمانه صره سنه کچمک استحقاقنی کوروب اسمانی جزمه و بول جامه و بیوک قاقوق ایله علمای رسمیه قیافتنده کررمش .

علمای مضرک بر جمعیت کونلرنده مجلسلرینه ییلمدکاری بیوک عمامه لو و بول جامه لو بر عرب کیرمش و کچوب صدر مجلسه اوتورمش . حضاردن بری اکایاشیخ مفسریندیمسین دیو صورمش لا دیو جواب ویرمش . یوخسه محدثیندیمسین دیمش کذلک لادیمش . فقهادیمسین دیمش ینه لا دیجک یاچون علما قیلغنه کوروب بویه بیوک عمامه صارمشین دیدکده مهابه یاسیدی مهابه دیمش اولدیغنی شانی زاده تارینجنده اشبو صادق افندینک حقتنده مناسب بر فقره اولوق اوزره درج ایلمشدر .

غره رمضاده استانبول پایه لولرندن حکیم باشی بهجت افندی یه واون بش کون صکره ینه استانبول پایه لولرندن خطاط مصطفی راقم افندی ایله برابر توفیق افندی حفیدی محمد صدیق افندی یه و عبد الله افندی زاده احمد رشید افندی یه صدارت اناطولی پایه لری احسان بیورلمشدر .

* متفرقه *

سابقاً قائم مقام صدر عالی اولان رشدی پاشا غمز وسعایت خصما کبی بر حالتدن ناشی و اخر صفرده رفع وزارت یله اسکجهده اقامته مأمور اولدی .

تقریباً اوچ یاشینده اولان شهزاده ساطان سلیمان ام صیبان ایله عازم سوی جنان اولوب صفرك يکرمی یدنجی کونی عثمانیه تر به سنده دفن اولندی .

اوتدنبرو بحر سفیده واقع بودرم ساحه سی پیشکاهنده التمش ذراع قرارنده قالیون وکمر میدانی دستکاهنده الی اوچ بوچق ذراع قرارنده فرقتین انشا اولنه کلدیکی حالده الحاله هذه ایکیسی دخی خالی اولمغله کما فی السابق بودرومده برقالقیون وکرده بر فرقتین انشاسنه باشلاندى .

جزارك مملوکلرندن اولوب انک وفاتندن صکره یرینه قائم اوله رق خیلی مدتدنبرو صیدا والیسی بولنان سلیمان پاشا کچن اوتوز درت سنه سی آواخرنده وفات ایتمکله صیدا متسلمی اولان عبدالله پاشایه اشبو اوتوز بش سنه سی ربیع الاولک اوچنده رتبه وزارتله صیدا والیکی توجیه بیورلدى .

برمدتدنبرو بر طاقم رنجبر وعمله مقوله سی مجرد غرض فاسد لر نی اجرا ایچون یکیکچری عداینه داخل اوله رق بر بنایه شروع ایدن مسلم وغیر مسلم غنی وفقیر اوزرینه مساط اولور لر وایکی قات کونده لکله ایستدیکی قدر جزئی خدمت ایدن رنده جی ونقاش وصیواجی واشکجی اترا کندن ماعدا باخالصه ارغاد باشلیق ادعاسیله ائنده کی کورکنک صانی اورته سنده اورطه سنک نشانی منقوش بر ترک یا کرد چیقه کلور وهفته باشنده یریه جک کونده لکلری بنا صاحبندن جبراً آلوب یاریسنی ایشجیلره ورر وبقیسنی کندو آلور وامور بنایه بشقه سنی قارشدرمیوب کرسته واکسر ووازامات سائر هپ انک معرفتیه آلمق لازم کاور وارغاد باشیلر بووجهله حاصل اولان مبالغت برمقداری کندولره معین اولان یولداش لرینه یروب باقیسی کندولرینه قالور ایدی . الحاصل اصحاب اینیه یی عظیم خساراته اوغرا درلر ضعفای عملیه دخی هان بوغازی طوقاغنه چالشدر لر ایدی . مع مافیه بو ارغاد باشیلر بنالری سائر اشراک تعراضاتندن حفظ وحمايه ایدر لر دی . لکن اقدجده ذکر اولان قومقپو حریقنده محترق اولان ارمی کلیساسنک انشاسنه شروع اولدوقده جسم بر بنا اولمق حسیله بونک طیاراتندن جوارنده کی قوللق ضابطان ونفرائی ومحله قونونوسلری وناملو ونشانلو قهوه خانه لر قبا داییلری دخی حصه مند اولمق ایستیوب کلیسامتولیسى دخی برمقدار پاره اعطاسیله انلرک خاطر لرینی خوش ایتمش ایسه ده بوخوان یغماندن ذوقیاب اولان یاران صفانک اردی آله میوب طاقم اوره کاور لر ارمینار دخی (مصراع) دهن سک بلقمه دوخته به) دیهرک انلرک الارینه برمقدار پاره قصیدره رق باشلرندن صاوارلر و بر ساعت اقدام کلیسانک اتمامنه بذل مجهود ایدر لر ایکن قوللق ضابطان ونفرائی بنانک امین ومعمد لر ی کبی اورادن مشارقت ایتمز وعرق وباده

پارده‌سنى آمدنجه بر طرفه كيتمز وارمنيلرى پاره اعطاسنه مجبور ايتك اوزره اره صره
 عربهده چيقاروب ايكيده برده عملهني طاغيدر وياو ايشنه قاريشور اولديلر . بو ايسه
 ارغاد باشيلرك هم فائده لرينه وهمده اعتبار لرينه طوقونديغندن ماه ربيع الاولك
 اون بشنجي كوني قولاق ضابطان ونفراقى ايله ارغاد لر ورنجبر لر اره سنده ظهوره
 كلان مجادله منتج مقاتله اوله رق طرفيندن برقاجى مجروح و برقاجى بنای كليسا يه
 قربان اولدى . رنجبر لر غلبه لك اولدقلر ندن قولاق طاقنه غلبه چالديلر . ويكيچرى
 نفراقى تارمار اولديلر . ايجلر ندن بريسي فرار ايدرك جان قورقوسيله قاريلر حمامنه
 كيردكده رنجبر لر دخى ارقه سندن كيرديلر قاريلر فرياد و فغانه باشلايوب بايلمق
 و چوجق دوشورمك كچي حالتلر وقوعبولديغنى صره ده رنجبر لر آداب عموميه يه
 مخالف اوله رق قاريلر حمامنه كيرمش اولان نفر مرقومك كاريني بتورديلر و كندو
 ناموس شير مرديلرين يرينه كتورديلر .

سجاده نشين صدارت عظمى اولان درويش پاشا بو وقعده دخى سير جيلرك باشي
 ايدى . واقعا كندوسنجه بو عربه ده مشكل برايش ايدى زيرا شهر ك محافظه سنه
 مامور اولان قولاق هيئتني رنجبر لرك ضرب و جرح و قتل ايله تارمار ايلملرى
 برنوع عصيان ديمك ايسه ده بونلرك رئيسلرى اولان ارغاد باشيلرك كوركارنده
 يكيچرى نشاني اولديغنه نظرا انلرده دخى عسكر پايه سى وارايدى . و حقيقت
 حاله قولاق هيئتك جنايتلرى ده ااغرايدى . بو جهته حلى كوچ بر مسئله اولدى .
 حكومت ارتق ارغاد و اوغاد النده قالدى . بر مدت نبر و عادت اولديغى اوزره بعض
 تبديلات اجرا سندن بشقه چاره قالدى .

ربيع الاولك اون طوقوزنجي چهارشنبه كوني صدر اعظم درويش پاشا عزل
 و كليبولي يه نفى ايله يرينه خداوندكار و قوجه ايلي سنجاقلرى متصرفى اولوب اقدمجه
 خفيا در سعاده تلب ايدلمش اولان سيد على پاشا نصب اولدى .

وربيع الآخر ك بشنجي كوني يكيچرى اغاسى عزل و تكفور طاغنه نفى ايله يرينه
 قول كيتخدا سى و طوبنجي باشي عزل ايله يرينه او جاقلرى كيتخدا سى نصب و تعيين
 قباندى . سنه سى تمام اولدن بو يكيچرى اغاسى دخى عزل و نفى ايله يرينه قول
 كيتخدا سى قرق برنجي على اغا يكيچرى اغاسى اولمشدر .

ربيع الآخر ك سكرنجي كوني بر شهزاده تولد ايلدى . او پنجى شهزاده سلطان
 احمد اوله جق ايدى . لکن در عقب فوت اولدى .

اكرش عهد نامه سنده اناطولى حدودى قبل السفر بولنديغى هيئت اوزره دولت عليه يه
 رد و تسليم اولمق مندرج ايكن روسيه لو عهده وفا ايتيوب فاش قلمه سى قبل السفر

كلش بلك ضبطنده اولوب اودخی دولتعه یه عصیان ایله روسیه دولته التجا ایامش اولدینی جهته روسیه اراضیسندن معدود اولدینی بهانه اتخاذا و صوخوم و اناقره قلمه لرخی دخی دولتعه دن دوستانه طلب و مملکتینده بولان بشلون نفر اتنک تقابلی مملکتین امتیاز نامه سنک شروطندن ایکن هنوز اجرا اولمندی دیو شکایت ایدرک درسمادنده مقیم ایلیجیسی استرغونوفه بویولده تعلیمات کوندرمش اولدیغندن استرغونوف شروط معاهده نی تنقیح ایچون طلب مکمله ضمننده پیدرپی مقام ریاسته تقریرلر تقدیم ایتمکده اولدیغنه مبنی او ائشاده نشانجی اولان حامد بک اواسط رجبده روسیه ایلیجیسیله مکلمه یه مأمور اولدی . فقط مکلمه یه مقتدر بر معینه محتاج اولدیغندن سابق بغداد و یوده سی اسکرات بک اکا ترفیق ایددی .

اول ائشاده کتخدای صدر عالی بولان سیدا افندی اوائل ذی القعدة ده عزل ایله یرینه اسمها سلطان کتخداسی و مهمات ناظری اولان حاجی سعید افندی کتخدای صدر عالی و کمرچی عثمان اغا مهمات ناظری اولمشدر .

کچن اوتوز اوچ سنه سی وقایعی صردسنده بیان اولدینی اوزرد قاتولیک مذهبی ممالک محروسه ده خیلیدن خیلی انتشاره باشلامش اولدینی حالده حکومت ایشه مداخله ایدرک قاتولیکلرک ایلرو کلنلرندن براییکی نفی اولمغله بوایشه بر از طورغوناق کلدی ارمنی قاتولیکلرندن بعضیلری ایسه مذذب بین الامرین قالب هم ارمنی و همده قاتولیک آیینلرینه رعایت ایدرلردی . ارمنی بطریق دخی بوایکی صنف اره سنده موجب ضدیت اولان بعض حالاتی رفع ایدوبده ارمنیلر ایله قاتولیکلری برلشدرمک خیال خامنه دوشدی . انی بوخولیا یه دوشورنلر ایسه قاتولیکلرک لطائف الحیل ایله فریبانه ایله کیزلوجه قاتولیک ایتمش اولدقلری ارمنی راهبیلری ایدی که بطریقه رفته رفته بتون ارمنیلری قاتولیک ایده بیله جک بعض مواد القای ایدوب بطریق دخی عن جهل بومواد ای ارمنیلره نصیحت سیاقنده تکلیف ایتمکله اشبو اوتوز بش سنه سی ذی القعدة سنک اون برنجی بازار کونی ارمنیلر سن بزی عاقبت قاتولیکمی ایده جکسین دهانه اولمیلدر دیه رک بطریقک اوزرینه هجوم ایتمشلر بطریق پک کوچ حال ایله اللرندن قورتیلوب قاجش . بو عریده اوزرینه قوللق ضابطان و نفراتی یتیشوب جمعیتی طاعننجیه قدر نفراتدن بر قاجی یاره لندی . فقط سوز صاحبیلرندن بر قاجیده اخذ و گرفت اولندی . وبالاستطاق مبدأ فساد اولنلر اکلاشادی . و اولوقت بویله جمهوریت یولنده جمعیتلر حکومتک پک زیاده نظر دقتی جالب و تلاش و اندیشه نی موجب اولدیغندن احباب فساد اولنلرک بعضیلری نفی واصل فساد باشی اولان درت نفری اعدام ایددی .

خمسۀ شانی زاده‌نك اوچ سنه دنبرو در دست طبع اولان جلد اولی کوچ حال ایله بو ائانده اتمام اولنه بیلدی . اولوقت طبعخانه عامره ناظری عبدالرحمن محب افندی اولوب بو کتابک طبعنده واقع اولان معامله سندن اشتکا سیاقنده شانی زاده دیرکه (مومی الیه کیسه فقیر کبی هنر و معارفدن بی بهره قالدیغندن و ذکر و فکری منصب و آنچه اولوب خدمت مذکورده یه نا اهل اولدیغندن کتاب مذکورک اثنای طبع و تمثیلده مقدم شرفبخش صدور اولان امر و اراده خیر افاده شاهانه یه امتثالا عباره سنک تصحیحنه هر نقدر سی جزیل ایلدم ایسه ده قات اجرته طمعا استخدام ایلدیکی اسکدار یکی جامعی قیومی تصحیحات فقیره رنما عناد جاهلیته ینه کرک حر وفات املاسی تحریف و کرک بتون کله بی تقایب و تصحیف ایتمکدن فارغ اولدی.) شانی زاده بو کتابک اراده سنیه سنی استحصال ایله اتمام طبعنه قدر او درلو زحمتلر چکمش و علم طبعده کندوسنه رقیب کچینان خصما سندن او قدر مشته جفا یمش که بو ائانده جلد نانیسی میدانه قویه میوب وقت آخره تعلق ایلمشیدی . بورا سنک بیانی سیاقنده بو کتاب نایاب بی بختک هزار سرگذشت پرغرابی اولدیغنی ذکر ایتمکدن صکره دیرکه (بناء علیه فن جراحی و اجزای طیبیه بی حاوی ایکی کتابدن عبارت اولان جلد نانیسک پایه سریر معلائی پادشاه کرم فرمایه عرضی خصوصی تألیف عبد فقیری (العجبی جنبه) مثله نظیر ایستیرن فن مذکورده بقیه خصمای غدارک وقت نکبته توقیف و تأخیر اولندی) . انتهى .

شانی زاده نك علم هیئت و فن نجومده دخی معلومات کافیه سی اولوب اشبو اوتوز بش سنه سی ذی الحجه سنک آخرنده وقوع بولان کسوف شمسه دائر علم هیئتجه تحقیقاتیه احکام نجومیه یه دائر بعض اشاراتی حاوی تاریخنه درج ایلمش اولدیغنی زایجه زیرده (۶) رقیله ایراد اولنور .

* احوال دیار بکر و حلب *

سنه سابقه وقایعی صرهدسنده بیان اولدیغنی اوزره دیار بکر اهالیسی عصیان ایدرک دیار بکر والیسی بهرام پاشانی محاصره ایتمشلا ایدی . واهالی یه اعانه ایچون اطرافدن برخیلی اشقیاکلوب دیار بکرده برقوه جسیمه غاصیه پیدا اولمش ایسه ده والی یه امداد ایچون دخی هر طرفدن عساکر کلیه ترتیب اولندقدن بشقه بهرام پاشا فی الاصل کرستان طرفدن نشئت ایتمکله عصیت صاحبی اولدیغنه مبنی طرفداری اولان میلو اسکان باشیسی ایوب بکه و دیار بکر عشا نردن تللی ابراهیم بکه و حسین بکه کاغدار اطاره سیله امداد ایستمش ایدو کندن انلر دخی عشرتاری خلقیه جمله دن

اول دیار بکره ایرشمشتر و ارباب اختلاله خوف و دهشت و رزمشرا ایدی . متعاقباً بالنفس حرکت مأمور اولان اطنه والیسی جلالالدین پاشا و سیواس والیسی لطف الله پاشا طرفلرندن در جنک اول کوندلرش اولان بر مقدار عسکر دخی دیار بکره وارد اولیجق ارباب اختلاله خوف و خشیت کله رنک طاغلمغه باشلادقلری صرده بهرام پاشا عفو عمومی اعلانیه اهالی به استمات و یردکده اهالی مسکن و مأوالرینه رجعت ایلمش و خارجدن کلان اشقیادخی برر برر طاغلمغه باشلامش و یالکزهانی قضامنندن او چیوز عسکرله عصانک امدادینه کلان تیمور نام سر اشقیایراز ثبات ایتمش ولکن اودخی متعاقباً جهنم اولوب کیتمش در .

بوکا دائر اولان محررات باب عالی به باورود موجب محظوظیت اوله رق همان بهرام پاشایه سراسره قاپو ثوب سمور و میلو اسکان باشیسی ایوب بکه و تلی ابراهیم بکه و حسین بکه و سائر معیتده بولنانلره کیدیرلمک اوزره اون ثوب سمور احسان و فرارده بولنان شیخ زاده حفیدی محمد و قره خواجه اوغلی عمر و سردار نام مفسد لک مقاطعات و املاکی رفع و ضبط ایله کندولرینک و سالف الذکر تیمورک هر زرده اله کچرلر ایسه اعدام و دیار بکره مفتیسنک انابه نفی اولغملری فرمان بیورلمغه موجبنجه سلخ محرمد اوامر علیه یازلدی .

بهرام پاشایه امداد ایچون حلبدن مرتب اولان عسکر هنوز یوله چیقارلمش ایکن دیار بکره اختلالی بروجه بالا باصدیرلمش ایسه اول ائساده حلبده برقتنه اویاتمشیدی .

شویله که : حلبده حشاش نامیله برچوق سرکشلر و کم الماز نیجه فساد پیشلر بولنوب دائماً بلدهنک انضباطنی اخلال ایدرلر و والیلر درون حلبده طورده میوب خارج شهرده شیخ بکر نام موقعه اقامت ایلر ایدی .

مقدما یکریمی سکر سنه سنده حلبه والی اولان جبار زاده جلالالدین پاشانک قوجه کتخدای دینلور کرک باران دیده برکتخدایمی اولوب حلبک رؤسای اشرا رندن اون سکر نفرینی برخدعه ایله اعدام ایتمکده حلبه ایچه سکونت کشیدی . چوق کچیوب ینه حلبک درون و بیروننده برطاقم شیرلر پیدا اولدی . امر اداره و انضباط ینه چفرندن چیقدی . حلبلوینه بر تربیه محتاج اولدی . نهایت کمی آزی به الوب حکومت قارشو حرکت و برطاقم فراریلری شهرده قبول و اخفا ایله تکثیر سواد جمعیت ایدرک بر فساد ایقاعنه حاضر لائمشرا ایدی . خورشید پاشانک دائره سی خلقنک سوء حال و حرکتلری دخی بونی تعجیل ایتمکده ایدی . چونکه خورشید پاشا تقدیر عابد و صالح ایسه دائره سی خلقی او قدر فاجر و فاسق و حتی

(کتاب وسنه اوی ای خطیب خوش نغمه * هوای نفسکه اویمه بزم امام کبی)
 بیتک مالی انک امامنک حاننه موافق ایدی . وکتخداسی سلیمان بکک حال وطوری
 بک عجیب ایدی . کیجه کوندوز عشرتدن خالی اولماز ایدی . هله اخشاملری
 عرق وبادهنک حرارتیه دلی کبی اولوردی وبعضا اتباعنه حدتلنرک دالقلیج
 یاخنجر بدست اولوب وراست کلدیکنی اوکنه قاتوب کیجه یاریسی حلب زقاقلرنده
 قووالاردی . وبرکیجه سانس باشی به طارغینانی خاطرینه کلوب اخوره واردفده
 سائلر فرار ایتمکله غضبی مشته اولهرق اخورده کی اسب واسترلرک یولار
 وپابندلرنی کسوب قودن پیشارو صالیوردیکندن اسواق حلبده برعظیم غلغله
 پیدا اولمشیدی . ایشته کتخداسنک حالی بوایدی سائر قومسی خاتی دخی هرکیجه
 بدمست وفسق و فحور ایله مشغول ایملر . بچاره خورشید پاشا بونلردن اصلا
 خبردار اولیوب جملهسی حقنده حسن ظن ایدردی . هله کتخداسنک عشرت
 ایتمدیکنی بیامز و امامنک ارتکاب معصیت ایده جکفی خاطرینه بیله کتورمز ایدی .
 قومسی خلقنک اویله سوء حال وحرکاتی حابک متعصب آدملرینه بک زیاده طوقونوردی .
 فساد پیشه لر ایسه بروجه بالا برفته ایقاعنه حاضر لامش اولدقلرندن برکیجه بقته ایقاد
 نائره فتنه به قیام وابتدا کتخدا بکک قوناغنی باصوب انی اعدام ایتملر . بعده انک کبی
 درون شهرده انواع فسق و فحوره منهمک بدمست اولان دیگر متحیز انلرک وپاشا
 امامنک قوناقلرنی باصوب بولدقلری اسباب و آلات فسق و فحور ایله برابر تشهر
 ایدرک محکمه به کتورمشلر . و امام اقدی به اشارت ایدرک (قاضی اقدی استانبوله
 یالکز بونی اعلام ایت یتیشور) دیمشلر . ملا اقدی اعمال انواع لطائف الحیل ایله
 دفع مجلس ایدرک درحال علمسا ووجوهک اکثرینی جلب ایله برلکده شیخ بکر
 نام محده خورشید پاشانی کورمشلر واثبات رضا جویی وصدافت ایلمشلر .
 خورشید پاشاهان حابک صوینی و ذخیره سفی قطعه حصر و تضییقه ابتدار واطرافده
 اولان متساملرنی بر مقدار عسکرله جاب و ساجداری معیتله دیار بکره کوندرمش
 اولدینی عساکرک اعاده سی ایچون کاغدلر اطازه و لاذقیه ایسکله سنه چیقاراق اوزره
 ایکی بیک عساکر موظفه کوندلمسنی سلانیک وایسنه تحریر ایله برابر درسعاده
 عرض و بیان حال ایتمشدر .
 تحریراتی محرک اون سکرنجی کونی استانبوله کلدی دیار بکر اختلاانی باصدمق
 ایله اوغراشیلور ایکن برده حاب غائله سنک حدوثی موجب تلاش اولدی . خورشید
 پاشا صاف سیرت و پاک دل و متدین و صالح بر آدم اولوب تبعه سنک سوء حال وحرکتلری
 اولسه بیله اهالینک اول امرده در دواته عرض حال ایتملری لازم ایکن خود بخود

اولیه فتنه ایقاعنه جرأت ایلملری تأدیبارینی ایحاب ایدر حالاتدن بولندیغنه و ذاتاً
 تربیه به مستحق اولدقنینه مبنی هان قیصریه متصرفی ابوبکر پاشانک تدارک ایدمه بیله چکی
 مقدار عسکرله حاب والیسی معینه کیتیمی واطنه والیسی جبار زاده جلال الدین
 پاشا کتخداسیله دیار بکره عسکر کوندرمش ایسه ده مقتدر وزرادن اولدیغنه مبنی
 حلبه دخی اعانه ایدمه بیله چکندن حلب والیسی ایله بالمخبره هر نه ایسترایسه ایفاسنه
 همت و لازم کاورسه بالنفس حلبه عزیمت ایتیمی امر و اشعار بیورلدقن بشقه مقدهما
 بغداد مصاحتی ایچون بالترتیب حلبک ایسکله سی اولان اسکندرونه چیقارلمش اولان
 طوبجی و عربجه جی و خبره جی نفراتنک بروجه بالا بغداد ایشری تسویه پذیر اولمق
 حسیله اورایه اعزاملرینه لزوم قالمش اولدیغندن انلر دخی مهماتلریله برابر حلب
 والیسی معینه تعیین اولدیلر . حدیدی عشیرتی شیخی حمود ابراهیم حاب عصاتنه
 معاونت ایلمش اولدیغندن انک ترتیب جزاسی دخی امر اولدی .

خورشید پاشانک اطرافده اولان متسلملری و دیار بکره کوندرمش اولدیغی عسکری
 و سلائیکن مرتب اولان طاغلی و ارناود عسکرلری طاقم طاقم حلبه کلکجه قوتی
 ارتقده اولدیغی حالده معینه مأمور اولان اطنه والیسی جبار زاده جلال الدین پاشا
 ورقه والیسی اولان لطف الله پاشا کلوب یتشدیلر . بونک اوزرینه سوق اولسان
 عسکر ایله عصات اره سنده قسطل الحرامی نام محمله و وقوع بولان محاربه ده عاصیلر
 بوزلمشیکنینه سرفرو ایتدکنرندن قوه جبریله ایله درون حلبه کیرلمک اوزره
 وزرای ثلثه بیئنده قرار ویرلمشیدی . ربیع الآخرده حلب شهری اوزرینه هجوم
 قوللری ترتیب اولنه رق برکون علی السحر طوبجیلر سور خارجی دینلان دیواری
 طوبه طوته رق آچسقلری رخنه لردن طاغلی وارنبود عسکرلری درون شهره
 کیرمشلر و واقع اولان زقاق مقاتله لرنده اشقیا طیانه میوب تارمار اوله رق بر طرفه
 فرار ایتمشلر بعده وزرای ثلثه نک عسکرلری دخی کوروب شهری ضبط ایلمشلر .
 بوضره ده اله کچن یدی نفر رؤسای اشقیا اعدام اولنه رق سرمقצועلری و وزرای
 ثلثه طرفدن یازیلان تحریرات مشترکه ایله برابر استانبوله کوندرلمشیدی . تحریرات
 مذکوره جمادی الاولی اوائلنده باب عالی به وصول بولدی . موجب منونیت عظیمه
 اولدی . اوچننده سراسره قاپلو سمور کورکاز و خورشید پاشایه مخصوصاً برقبضه ده
 مرصع خنجر ارسال بیورلدی .

مقدما استانبوله حلبک اختلاله بادی انحق خورشید پاشانک دائره سی خاق ایش
 یوللو سوزلر دوران ایلمش اولدیغندن بر معتمد آدم کیدوبده فتنه به بادی نه ایدوکنی
 و متهم کیملر اولدیغنی تحقیق و اشعار ایلمسی قرار کیر اولوب کیلار خاصه کتخدالغندن

مخرج اسبق ارپه امینی کاملی زاده مصطفی نظیف افندی سرای هایونه مناسبترندن
طولانی نقیب الاشراف عبدالوهاب افندی ایله بینلرنده قدم الفت اولدیغنه مبنی آنک
سوقیه بو مأموریته انتخاب اولندی .

خورشید پاشا صوفیه جانبی سرعسکری ایکن بو نظیف افندی آنک معیتده نزل امینی
اولوب خورشید پاشا آنک خدمتندن خوشنود اوله مامش ایدوکنه نظراً بوکره
تحقیق مأموریتیه حلبه کوندرلمسی موافق حال ومصالت اولیوب عبدالوهاب افندی
ایسه اولوقت اندرون و بیرونده نافذ الکلم اولدیغی حالدله حلب وقعه سی اوزرینه
خورشید پاشانک عزلیله بکک کیسه دن ایلیک فحواسنجه نظیف افندی بی حلب
والیسی ایترمکی ذهننده قرارلشدرمش وبوراسنی نظیف افندی یه اشراب ایدرک
حلبه مکمل ومحتشم دائره ایله کیتمسی اخطار ایش و اودخی لزومندن زیاده دبدبه
ایله کیتمش ایدی . حالبوکه خورشید پاشا مقدما صدارت وسردارا کر ملک مقامنده
بولندیغندن هر طرفده الی اولوق حسیدله نظیف افدینک وصولندن اقدام بوخفایادن
خبردار اولمشیدی .

بروجه بالا حاکم ضبطندن ایکی کون صکره مومی الیه نظیف افندی حلبه واروب
شیخ بکرلی یه قریب محله ایندکده خورشید پاشا براز ایام آنی اوراده توقیف ایله
خفایادن خبردار اولدیغنی آکلاتقدن صکره یانسه جلب ایله ینسه مأموریتیه لایق
اوله جق وجهله احسان واکرام ایشدر . لکن آندن صکره استانبوله کوندرکلری
محررات بربرینه مناقض ایدی . خورشید پاشانک اغراض خفیه سنه مبنی طور
وطرزی محرم فساد اولدیغنی تحریراتنده ایراد ایشیدی . اودخی خورشید
پاشانک متعلقانی ظلم وارنشایه اعتمادلرندن ناشی آچه وبونجه ایله بعض اصحاب کین
وخصوصتک اغراض فاسده سنه مبنی نیجه بی جرم کمتسنه لری اتهام واعدام ولازم
الازاله بونجه کسان دخی بررتقریب غریب ایله تخلیص ایدر اولدیلدیویازمش ایدی .
لکن خورشید پاشا بروجه دلخواه عالی غائله بی بتورمه که موفق اولدیغندن نظیف
افدینک تحریراتی حصیر آتنه کیتدی . بوخسه خورشید پاشا موفق اولمامش
اولسیدی حقه نک التته کیدردی نظیف افندی دخی دودوکی چالاردی .

نظیف افندی بونک اوزرینه استانبوله عودت ایتیموب بالاسیتدان مصر طریقیه
حجه کیتمش ومصر والیسی محمد علی پاشا صعیید ایچنده بولنغله آنی کوروبده
حقالیه مدینی جهتسه دخی مایوس ومحروم اوله رق ادای حج ایلدکن صکره برآ
عودت ایشدر .

درویش پاشا دائره سنه کلنجه فی الواقع آنک قپوسی خاتی پک بوزوق ایش . لکن

بودخی اولوقتک حکمنجه احوال طبیعیہ دن ایدی . زیرا دولتک منتظم عسکری اولیوب عسکری نامنه اولان اوجاقلرک حالی معلوم . مملکتک ضبط وربط واداره سنه واسطه دخی وزرانک قبوسی خاقل اولوب بونلر ایسه برطام حشر اتدن عبارت ایدی . اولوقت اهل عرض و تربیه لو تبعه بولمق کیمیایه مالک اولمق کبی ایدی . علی الخصوص خورشید پاشا کبی صوفی و صافدل و حسن ظنی غالب اولان وزیر لره کوره بو اغوانک ایوسنی کوتوسنی تمیز ایتمک مشکل ایدی .

غریبدرکه حلب غائله سنک ختامنده طبیعی بعض کسان حقتنده اجرای سیاست اولندیغی اتاده خورشید پاشانک حلبده متسلمی اولان صالح قوچ اغایه مأمورلردن بری کلوب اقدام دون اخشام فقرادن برقولتقیجی مولوی درویشی عسکریدن بریله مشلح منازعه سی ایتدیکنه مبنی حبس اولنوب کیجه زندانده یاکلشاقله بیچاره بی بوغشلر بوصباح درت نفر یتیمیله زوجه سی پاشا قپوسنه کاوب عرنخال تقدیمیله عشاء لیلویه محتاج اولدقلرینی افاده ومقتول مظلومک اوزرنده بولنان اشیایسی واوزرنده برقاچ غروش چیممش ایسه چوجقلره نفقه اولمق اوزره آنلری دخی استدا ایتدی . عرنخالی پاشا افندیمره بنده کز کوتوروب کیفیتی بیان ایتدیکنده غایه الغایه متأسف اولوب اول مظلوملره یارم کیسه آلتون احسان ایلدیلردیو قضیه ی حکایه ایتدکنده صالح قوچ بونه غریب شی . دون کیجه اعدام اولنه جق یالکیز اوچ کشتی اولوب اعلان سیاست ایچون آتیلان طویلر دخی اوچ ایدی . بو صباح قاعه میدانه براغیلان جسد مقتول دخی اوچدن زیاده دکل ایدی . بو آدم اکر فی الواقع خطأ قتل اولمش ایسه اصل قتل اولنه جق آدم نیجه اولمش ونزه ده قالمش بن بونی اکلا یوبده پاشا افندیمری ایضا ایتلیم دیو حقیقه قیام ایتمش . مکر بوکاکنجه درت آدم دهابی جرم اوله رق قتل ایدمش و قتل اولنه جق درت آدم رشوت ایله کیزلوجه صالیورلمش اولدیغنی ارباب وقوف خفیا خبر ویرمش . لکن ایشک اوچی اعیان بلده قطار اغامی زاده مصطفی بکه طوقمغله صالح قوچ اغا سکوته مجبور اولمش ایدوکی اخبار تحیحجه دندر دیوشانی زاده تاریخنده مندر جدر . العهده علی الراوی .

اولوقت اعیان ووجوه بلاد ایچنده خلیجه اولیه فنا آدملر وار ایدی . لکن طشره لره مخصوص دکل نه استنبول دخی بو حالده ایدی . کرک استانبولده و کرک طشره لره انسانک قدری یوق ایدی . آدم اولدرمک ایله پیلیج کسمک بر کیدی . حتی برآراق استانبولده اراجیف چوغالغله اوکنی آلمق ایچون مجلس وکلاده برچاره آراندیغی صروده حالت افندی تدبیر کافی اولمق اوزره شمعی اوخیلر باشنده کی

بربرك باشی كسلسون سائر خوف ودهشت كلور و اراجيفك آرقه سی كسیلور دیدكده حضاردن بریسی امان او بنم بربرمدر دیمكله حالت افندی اكا مخصوص دكلئه اوته طرفده کی بربرك بوینی اورلسون مقصد حاصل اولور دیمش اولدیغی مشهوردر .

الحاصل اوزمان كرك استانبولده و كرك طشره لرده قای قره یورکی قاتی آدملر چوق ایدی . هر طرفك اداره سی تعریف اولماز صورتده بوزوق ایدی . اساسا تجدید اصول ایله دولتک اصلاح و تنظیم امورندن بشقه چاره یوق ایدی . بویولده مصر والیسی محمد علی پاشا (الفضل للمتقدم) شرفی احراز ایتمکده ایدی .

* وقایع مصریه *

کچن سنه محمد علی پاشا سعید طرفه کیدوب شالاه لره قدر چیقمش ایدی اشبو اوتوزبش سنه سی اوائلنده مصره عودت ایدوب بوائنده ایسه اسکندریه ترعه سی ختام بولمغله انی کورمک اوزره اسکندریه یه ککش و بوترعه نام هایونه نسبتله محمودیه تسمیه ایدلمشدر . طوغریسی محمد علی پاشانک اک بیوک اثرلرندن بریدر . انک اوزرینه اسکندریه نك زراعت و تجارتی فوق العاده توسع و ترقی ایتمش و مصرک وارداتی دخی او نسبتده آرتمشدر .

ایشته محمد علی پاشا بومثللو امور نافعه ایله اعمار مملکت ایدرک بویوزدن حاصل ایتدیکی ثروت ایله هر طرفده موفق و مظفر اولمقده ایدی .

بوائنده افریقانک ایچروسنه طوغری توسیع حکومت ایتک اوزره سودان سفرینه حاضر لانب اول طرفه سوق اوله جق اردویه خلال جمادی الاولاده اوغلی اسماعیل پاشای باشبوغ وانک مقدمه الجیشنه سابق کتخداسی لاز اوغلی محمد بکی سرکرده نصب ایدی . بوسفر ایچون مراتب اولان عسکر پیدرپی جانب قلبی به سوق اولنوب نهایت اسمعیل پاشادخی بوندن چندماه صکره اول جانبه عزیمت ایتمشدر . بلادسوداندن دنغله ده بولان امرای مصریه بقایامی سودان سفری ایچون مصردن عسکر چیقمغه باشلادیغنی خبر آلدقلمی کچی رای و امان دیلمکده مجبور اولمشلر . و علی بک ایوبک اوغلی مصره کلوب پدیری ایچون رای و امان ایستدکده محمد علی پاشا كرك اكا و كرك سائرلرینه رای و امان و یروب فقط عبدالرحمن بکی استنا ایتشیدی .

علی بک ایوبه رای و امان بیوزلیدی و اصل اولدقده همان مصره کلمک اوزره حاضر لانتش ایکن دیگر کوله منلرانک بویله سوریدن ایرلمسنه حسد ایدرک اوزرینه

اوشوب بیچاره‌ی قتل ایتمشدر در . لکن کوله منلر آرتق اورالرده بارسنه میه جقلردن
یکرمی بش نفری خلال شوالده چیزه یه کلوب محمد علی پاشایه دخالت ایتمشدر در .
اولوقت هر سنه عقیب عید فطرده توجیهات وزرا اولوب ایقا اولسانلرک ایقا
فرمانلری کوندلرک رسم دولت اولدیغندن هر سنه اولدیغی کبی بوسنه دخی ایالت
مصرک محمد علی پاشا عهدسنده ایقاسنه دائر بر قوجی باشی ایله کوندلرلش اولان
فرمان عالی حلال ذی القعدده مصره واصل اولدقدده بر معناد طویلر آتیلهرق
شلتک ایلمشدر . جده والیسی اولان اوغلی ابراهیم پاشا چند ماه مقدم مصره
کلش اولدیغندن انک ایقاسی امری دخی مصرده کندوسنه ویرلمشدر .

بوایسه بر امر رسمی اولوب یوخسه اولوقت محمد علی پاشانک عزلی قابل دکل
ایدی . چونکه اولوقت دولتایه هر طرفده متفقد و مقتدر اولان کسانى بر بر
ازاله ایتمکده اولدیغی حلدده بو انشاده تبه دلنلی علی پاشا حقنده دخی فرمان قضا
جریان صادر اولمشیدی . محمد علی پاشا بوندن صکره نوبت کندوسنه کله جکنى
بیلوب کندویه بشقه ایالت ویرلسه بیله یوه سندن یعنی مصردن چیقوبده بر دامه
دوشمک محظرمسندن چکینورایدی . بوراسی باب عالیجه دخی معلوم اولدیغندن
انک مصردن عزله جسارت اولنه مازدی .

* وقایع شتی *

برقاچ سنه دنبرو رعایانک وعلی الخصوص روملرک اطوار وحرکاتنده بعض محولات
کورلمکه باشلادی . از جمله اشبو اوتوز بش سنه می خلالنده طرابلس شام اهالیسندن
جورجی نام برروم شهطور تعیر اولنور سفینه سنه دمیاط ایسکله سندن تجار مالی تحمیل
ایله اهل اسلامدن التی نفر یولجی دخی الوب بیروت جاننده عزیمت ایتمک اوزره
برقاچ میل آچلدقدده سفینه ده تبعه اجنبیه دن اولان بش نفر اشخاص ایله روم
ملاحلری اتفاق ایدرک مذکور آلتی نفر مسلمانى و مخالفت قیدنده بولسان رئیس
مرقومى وایکی نفر سفینه کدکوسى اولان رومى قتل و اعدام ایله فرار ایتمشدر ایسه ده
مخالف هوا ایله میس اطه می جوارنده قره اطه ده قره یه دوشمکله سفینه ده بولتان
اشیانی صندل ایله بیروت ایسکله سنه اخراج ایدرلر ایکن حالارینه رعایان برقاچی
کسب اطلاع ایله ضابطانه خبر ویردکارنده در حال مرقوملر طوتیلوب یانلرنده کی
نقود و اشیا ایله برابر ردوس سنجاغی متصرفی یوسف بکه وانک طرفدن دخی
ترسانه عامره یه کوندلرلمشدر .

ینه بو انشاده اینوز رعایاسندن اناششاش رئیس لفکه تعیر اولنور سفینه سیله اسکندریه

مصر دن بر مقدار تجار مالیه اون بش عدد تحتہ صندوق واون التی طور به ایچنده
 مصر صر می و بش نفر مسلم و بر نفر زنجی جاریه و درت نزار منی و بر نفر خرسیتان
 ارناود یو جیلری ایله قالقوب از میر طرفه کاور کن درون سفینه ده تبعه اجنبیه دن
 اولان درت شخص ایله اینوزلی و اندره لی ملاحر اثنای راهده بالاتفاق مذکور
 یو جیلری او یور کن باصدیروب اعدام ایتشلر فقط سفینه رئیسله بر مسلم یو جلی
 مدافعہ ایدرک و تخلص نفساری ایچون موافقت کور تله شرک قور تله شرک بعده مخالف
 هوا ظهور ایله قبر سه دوشدکار نده ضابط بلده طرفدن جمله سی طوتیاوب موجود
 اموال و اشیا ایله برابر کذلک یوسف بکه و انک طرفدن ترسانیه کوندر لمشدر .
 بروجه بالا از باندیدلر در سعته لدی الورود صلب اولتوب اموال و اشیا نک استخانی
 بالتحری کندولرینه تسلیمی امر و فرمان بیور لمشدر .

وینه بو ائنده بوغاز ایچنده تکثر ایتش اولان خرو اتلر صوبندلر نده قره دکز بوغازی
 قاعلری یماقلر یله غوغا و بر قاچ یماخی قتل ایتلر یله اول حوالیده بولتان یماقلر بی شکر
 و افرینی اتلاف ایتسد کن صکره یماقلر دخی صو چلی صو چسز راست کدکاری
 خرو اتلری قتله مبادرت ایتکله بوده بر بشقه فسادہ مؤدی اولدی . دفع فساد
 ایچون هی خرو اتلرک در سعادتدن دفعیله فیما بعد بورایه و رودلرینه رخصت
 ویرلمه سی خصوصه قرار ویرلدی . و خرو اتلرک بر قسمی قره طاغلو اولوب تبعه
 دولتعلیه دن و دیگر بر قسمی دخی آوستریا دولتی تبعه سندن اولغله قره طاغلو اولتور
 ملکتلرینه اعاده و آوستریا تبعه سندن اولتور دخی ملکتلرینه کوندر ملک اوزره آوستریا
 سفارتنه تسلیم اولندیلر . صکره قره طاغلو خرو اتلر دولتعلیه رعایا سندن اولدقلری
 بیاییه استرحام سیاقنده عرضحال ویرملری اوزرینه انلر بو معامله دن استثنا قلدیلر .
 بو ائنده ایکی قطعه سفینه ایله یوز اون نفر روم رعایایی و بر نفر مسلم در سعادت کلوب
 و سببی معلوم اولدینی جهتله دقت نظری جلب ایدوب لدی التحقیق تپه دللی علی
 پاشانک آدملری اولدینی آکلاشدی وهان مخصوص مباشر لر معیتله غاوس
 ایسکله سنه اعاده اولندیلر .

* تپه دللی علی پاشانک بعض احوالی *

یایه والیسی تپه دللی علی پاشا انواع دسائس ایله جوار نده کی ارناود بکارینک
 خاتمانلرینی خراب ایدرک طوسقه لقی قطعه سنی قبضه تصرفه الدقدن صکره کتله لاق
 طرفه دخی تعدی ایدر اولمشیدی .

مصر والیسی محمد علی پاشا کی اودخی عساکر و موظفه سر کرده لکندن یتشمه اولوب

طور و مشوارنده اكا تقايد ايدور ايدى . حالبوكه اينلر نده بون بعيد وار ايدى . چونكه محمد على پاشا اداره عسكريه دن زياده امور سياسيه ده ماهر و فوق العاده دورانديش و مدبر برذات اولوب بروجه بالا مصرى اعمار ايله مملكتك ثروتندن استفاده ايلر ايدى . على پاشانك اداره سى ايسه حالاً بر بائى بوزوق عسكركر كرده سنك معاملاتنه بگزير ايدى . و تكثير زراعت و تجارت ايله قري و قصبانك اعمارينه صرف مساعى ايدو چكنه بر چوق كويلرى بر تقريباته چفتلك هيئته قويه قري زراعتك تدنيسنه سبب اوله يور ايدى . و اهل قريه ايكن چفتلك مستأجرى و ديكر صورتله انك مغدورى اولان خريستانلر انك مظالمندن قور تلمق اوزره زوال دولته ترقب ايلر ايدى . كندوسنه ظهير اولان طوسقه بكارى و اغالرى اينچنده دخى بك چوق مشتكيلرى وار ايدى .

الحاصل على پاشانك اداره سى ذاتا معقول و دولته مقبول اوليوب فقط موره ده و حواليسنده غصيانه مستعد و متبى اولان روملك اوزرنده بريوك باصقى ايدى . بناء عليه حالت افندى آنك ازاله سنى التزام ايلديكى حالده رئيس الكتاب جانب افندى بوكامانغ و سائر و كلانك اكثرى دخى اكا تابع ايدى .

اول ائنده ايسه روم ايلیده بريوك لغم حفر اولمش باروق قتيلى قومش فرصت الويرديكى كچي آتش ايدملك اوزره حاضر لامش ايدى . حالت افنديك اصرار ايله بروجه آتى ظهوره كلان تپه دنلى وقعه سى بولغمه آتش ويردى دولتك باشنه بيوك فلاكتلر كتوردى .

تفصيل حال بوموال اوزر در كه مقدما على پاشا كغهاق قطعهنك امورينه مداخه ايمكه باشلايوب ماط و دبره زير بكارينه اعانه ايدرك دبره بالانك بعض قراسنى يعغا ايتدره شيدى . و دبره خندانندن يوسف بك اكا مخالفت و دولته شكايه ايمكله جلد عاشرده بيان اولنديغى اوزره طرف سردار اكره ميدن كندوسنه تويخنامه كوندرلشيدى . على پاشا دكله ميوب صكره دبره زير بكارى واسطه سيله قيرچوده دخى براختلال چيقارمشدر . بوندن بشقه على پاشا دراج طرفه دخى مداخه دن كيرو طورمازدى .

شويلاه كه : قبالان پاشا زاده عبدالرحمن بكى قوايهلى ابراهيم بك عليهنه تحريك و اوغلى مختار پاشا زاده محمود بكه عبدالرحمن بكك همشيره سنى تزويج و اكا اعانه ايله تيران قلعه سنى ضبط ايتدرمش و بكليين قلعه سندن سايمان بكى اخراج ايله كندو بلوكباشلردن برينى اقعاد ايتمش ايدى . كغهاق خاندانلرى على پاشانك بو حر كاتندن شبهه لنه رك يرلرني يورتلرني محافظه قيدنده بولمشلر ايسه ده على پاشا كليتلو اچمه صرف ايله ماط و دبره

زیر بکار نی جلب ایدرک کغلهق حدودنده ایجه فوت آلوب برر تقریب ایله اول طرفه سوق عسکر ایدرک اوخری وایلبصان سنجاقرنی ضبط ایلمشیدی . بو خصوصاردن بحثله کندوسنه نصیحت اولندجه هر برنی برر صورت ایله تاویل ایله تبرئه ذمت ایلردی .

سلطان محمود خان عدلی حضر تارینک اقصای املی یکیکر یلرک تربیه سی اولوب بوایسه حالت افندینک ایشنه الویر مدیکی جهته بونی تاخیر ایچون هر وقت طشره لرده بروقه احداث ایله ذهن هایونی اشغال ایتمدیک کی بروقتدنبرو برتبه دنلی غائله سی چیقاروبده آنکله دخی برز وقت قازانمق ایستردی . روملر ایسه موره جهتمده مضمر ضمیرلری اولان فتنه یی اوایدیره بیلمک اوزره علی پاشانک زوالنی آرزو ایدرک بوخصوصده حالت افندی نی اغفال قیدنده اولوب اودخی فنارلورلر مکتبندن چیقمه اولدیغی جهته آنلره الدانور وانلرک منافقانه سوزلرینه اینانور ایدی . یوخسه روملرک سوء نیتلرینه دلالت ایدرک چوق اماره لر کورلمکده ایدی . بو جهته اصحاب بصیرت اولان رجال دولت اوایله تنک وتنک بروقتده روم ایلیجه بر مسئله چیقارمقدن اجتناب ایدرلردی .

حتی حالت افندینک عرض وافاده سی اوزرینه ذات شاهانه تبه دنلی ایشنی مراق ایدوب وکلایی اندرون هایونه جاب ایله مسئله یی درمیان ایستردکده رئیس الکتاب جانب افندی تبه دنلی علی پاشانک یانه دن عزلی انواع محاذیری مؤدی وبلکه روم ایلینک الدن چیقمسنه بادی اوله بیله جکی جهته اصلا جائز اولدیغی سویلمش وسار وکلا دخی اکاتبیع ایلمش اولدیغی جهته حالت افندینک رأیی ابطال اولمشیکن حالت افندی بوایشک آرقه سی بر اقیوب پادشاهی اقاعه چالشمقده اولدیغندن ذات شاهانه صدر اعظم رؤف پاشانی مخصوصا سرای هایونه جاب ایله مذاکره ایتمکدن سکره جانب افندی نی دخی آبروجه جاب ایله استکنانه مسئله ایتمکده جانب افندی رأی سابقنی تأیید ایله حالت افندینک رأیی جرح ایتمشیدی .

بعده رؤف پاشا ومکی زاده کبی اهل متانت وحیثیت ذاتلر عزل ایله یرلرینه ده خفیفجه آدملرکلدی . حالت افندی یه میدان دها کنش قالدی . لکن جانب افندی یه رأینده ثبات واصرار ایله مخالفینه پیشدار ایدی .

بناءً علیه اره صره علی پاشایه نصیحت یاتویج یوللو امر نامه لر تحریر اولتمق وانک طرفدن عرض معذرت وتبرئه ذمت یولنده جوابلر آتمق ایله اکتفا اولنه یوردی . وفی الواقع علی پاشا هر نه یایسه پک اختیار اولدیغی جهته قریب العهدده بالطبع وفاتیسه یانه ایشلری دوزله حکنه نظراً تعجیله مجبوریت یوق ایدی . فقط بعض احوال متسلسله تبه دنلی وقعه سی تعجیل ایتمشدر .

شویله که : یانیه وجوهندن اولان باشو بکدن مستشعر اوله رق آنی اعدام ایتدیرمک ایستیب او دخی درامه ناظری محمود بکک یانیه فرار والتجا ایتدکده علی پاشا انک بهمه حال تادیبی ایچون ارقه سنه دوشوب باب عالی به مراجعت ایتمی اوزرینه محمود بکدن رسماً ایستلمش ایسه ده محمود بک انی اخفا ایله اله ویرمامشیدی . مؤخرأ محمود بک در سعادته کتورلدی دولتجه بعض مناصبه قوللانادی کذلک باشو بک دخی استانبوله کادی ملتفت اولدی . یکیشهر وجوهندن ودرکاه عالی قیوچی باشیلرندن زین العابدین بک که بر میر فیلسوف نظیر اولوب بر اراق در سعادته جلب اولنه رق چاوشبانی وکتخدای صدر عالی اولمشیدی بعض چفتاکات وسائر عقارات ایشلرندن طولانی تپه دلتلی علی پاشادن دلگیر اولغله حالت افندینک علی پاشا حقنده اولان افکارینی ترویج ایده کلدیکنه مبنی حالت افندینک حسن توجهنه مظهر ایدی .

انلرک وعلی الخصوص باشو بکک استانبولده بولنمی ایسه علی پاشایه داغ درون ایدی . برکون باشو بک قوناغده پنجره یاننده اوتورر ایکن زقآقندن کچن ارناودلر انی اعدام ایچون اوزرینه قورشون اتدیلر ایچارندن سلیمان طوتیلوب استنطاق اولندقده بواشی علی پاشانک امری واستانبولده بولنان آدملرینک تعلیمی اوزره ایشلمش اولدقلرینی اقرار ایتدی . باشو بک اعدام اولنه مامش ایسه ده علی پاشانک دشمنلرینی استانبولده بیله فدایی ارناودلره اعدام ایتدیره بیله چکی ملاحظه سی بک چوق ذواتی اورکتدی .

ایشته بونک اوزرینه حالت افندینک صبری یانیدی . همان علی پاشانک قیو جو قدارلی واستانبولده بولنان سائر آدملری یانیه به طرد و دفع اولندی . وجمادی الاولی اواخرنده تپه دلتلی علی پاشانک حرکاتنه دقت ایله متبصرانه حرکت اولنمی اول حوالیده کی وزرا و میرمیران واعیان طرفلرینه اشعار توصیه قیلندی .

وماه ربیعک واسطنده دربندات نظارتی علی پاشا عهده سندن و ترحاله سنجانچی اوغلی ولی پاشا عهده سندن رفع ایله خصمی اولان درامه ناظری سالف الذکر محمود بکه بارتبه وزارت توجیه بیورلدی . وبونک اوزرینه ولی پاشا بلا رخصت کیدوب پروژه قلعه سنه کیرمش اولدیغنه بناءً وزراتی رفع ایدلدی .

ویانیه سنجانچی علی پاشا عهده سنه براغدی ایسه ده دربنداتدن آدملرینک قالدیرلمسی ویانیه سنجانک خارجنده برقریه به بیله مداخله ایتماسی و کرک کندوسنک و کرک اوغلی مختار پاشانک ترحاله وسلانیک سنجانقلری داختنده وسائر طرفلرده اولان چفتاکارنده یالکز بر یازمیچ بولندیر یله رق طرفلرندن عسکر قونلماشی واکر

چفتلکلرینک امر محافظه‌سنه حکومت محلیه لری طرفلرندن تقید و اهتم اولنماز ایسه اول حالد طرف دولتدن امر محافظه لریسه اهتم اولنمسی شرط قینوب بوشراطفه رعایت ایتمز ایسه فیابعد عفوی قابل اوله میه جعی کندوسنه بیایدیرلدی . و علی پاشانک بوشراطفه رعایت ایدمه جعی معلوم اولدیغندن اوائل رمضانده بو خصوصه دائر اشقودره مع اوخری و ایلبصان متصرفی اولان اشقودره لی مصطفی پاشایه و مناستر قائمقامی رستم بک و قیرچوه و دبره اعیانی عباس بک کچی کغهلقدمه متنفذ اولان ذواته و سالانیک متصرفی اولان سیرووزی یوسف بکه و ایسه بنجی محافظی پهلووان ابراهیم پاشایه و اعزیزبوز و و دین محافظلریسه بشقه بشقه امرنامه سامیلر یازلدی . و علی پاشا ماده‌سنده قوللانماق اوزره روم ایلی و ایلسی قوانوس زاده حسین پاشا معیتنه طوپجی و عربجه جی اورته لری و خبره جی نفراتی کوندرلدی . و حلب و ایلسی صدر اسبق خورشید پاشانک مأموریتی مورده و ایلیکنه تحویل بیورلدی .

و فی الاصل از ناودلق ساحلندن نشئت ایله تجار قپودانی اولوب امور بحر یه ده مهارت و معلوماتنه مبنی کچوک حسین پاشا زماننده ترسانیه النان و الحالته هده قپودانه هایون قپودانی بولنان نصوح زاده علی بک پروزه صولرنده طولاشه رق بجزاً دخی علی پاشای تضییق ایتمک و ار ناودلق ایچنه اعلاننامه لر نشر ایلمک اوزره بر فلو دونما ایله خلال رمضانده اول طرفه بادبانکشای عزیزت اولدی .

اول ائنده علی پاشا کراراً و مراراً در دولته مراجعت ایله استدعای عفو و مرحمت ایده کلدیکی جهته اوائل شعبانندن اوآخر رمضانده قدر مخبرات ایله وقت کچورلدی . روملرایسه بر طرفدن حالت افندی بی و دیگر طرفدن علی پاشای قیزدیره رق هنگامه قتالی قیزشدر مقده اولدق لری جهته محاربه اماره لری کوندن کونه کسب قوت ایلدی علی پاشا دخی طرف طرف تدارکات حربیه به باشلادی .

حالبوکه ذاتاً کغهلر ایله طوسقه لر بیننده تنافر اولدیغی حالد بالاده بیان اولندیغی اوزره علی پاشانک کغهلر ایچنه طوسقه عسکری ادخال ایله بعض محارری ضبط ایتمرسی کغهلره کران کلدیکندن انک نظر دولتدن سسقوطنی کوردکاری کچی طرف طرف حرکته باشلادیلر . اشقودره لی مصطفی پاشا ایسه بتون کغهلری اله الهرق قره محمود پاشا کچی زیاده نفوذ و قوت قازانماق آرزوسنده بولمغله بومسئله بی فرصت اتخاذ و همان علی پاشانک او طرفده کی عساکری اوزرینه هجوم و اقتحام ایدرک انلری کغهلر حدودندن طرد ایله اوخری و ایلبصان سنجاقلرینی ضبط ایدیورمش و علی پاشا طرفندن طرد اولنان سلیمان بکی پکلین قاعه‌سنه اقعاد ایستدیرمش و قپلان پاشا زاده حاجی پاشا دراج قاعه‌سنی ترک ایله فرار ایتمدیکندن اورایه دخی ساجدارینی کوندرمش ایدی .

الحاصل علی پاشانك كغه لقدن الی كسلدی و بوضورتله محاربه یه باشلامش اولدی .
 بوضورده روم ایلی والیسی طرفدن اولونیه سنجانغی متسلمی نصب اولتان رضوان
 بکی مرکز لوا اولان براته اقعاد ایچون پلاسی محمد پاشا زاده میرمیران اسمعیل
 پاشا و برادری علوبك مأمور اونوب براته طوغری حرکت ایله جوارنده کی قریه
 و ناحیه لری ضبط ایدرك براته تقریرلنده اهالی اراده سنیه یه عرض انقیاد ایتمکله
 اوراده بولتان علی پاشا زاده مختار پاشا و صالح پاشا برات قلعه سننده محصور قاهره
 ویره ایله چیقوب کیتمشلر . بووقه ایسه علی پاشانك طوسقه لوق و لایلق جهتنده
 اولان نفوذینه دخی سگته کتورمش ایدی .

ینه اول اناده علی پاشانك روم بلوکباشیلرندن اولیسه قارلی ایلی طرفنده بابا پاشانك
 عسکر یله چارپیشه روق موجود معیتی اولان عسکر یله یانیه طرفه رجعت ایدوب
 دربندات محافظی محمود پاشا دخی دربندات قضا لرینی برر برر ضبط ایلمکده اولدیغی
 جهته علی پاشانك بو جهتن دخی دائرة حکومتی طارالمقده ایدی .

شواك دردنجی کونی اجرا اولتان سنه باشی توجیه اتنده علی پاشا یانیه دن عزل
 اولغیوب بوجه بالا بعض شرائط ایله یانیه سنجانغی عهده سننده ایقا اولمش ایسه ده
 هیئت مسلحه ایله مقاومت مهیا بولمسی دولته عصیان دیمك اولدیغنه بناءً واسط
 شوالده یانیه سنجانغی کندو عهده سنندن اولونیه سنجانغی حفیدی محمد بك عهده سنندن
 رفع ایله بارتبه وزارت سالف الذکر پاشو بکه توجیه و کرک علی پاشانك و کرک اولاد
 واحفادینک رتبه لری رفع اولته روق تپه دلنده اقامت لری امر اولدی . بعده علی
 پاشانك اعدامی حقه ده فرمان قضا جریان اصدار ایله موجبنجه واسط ذی القعه ده
 اول طرفه بولتان مأمورینه بشقه بشقه امر عالیبر ارسال و پاشو پاشانك یانیه یه
 اقعاد ایچون اولوقت سالینک متصرفی بولتان سلیم سری پاشانك اولاد فاتحان عسکرینی
 بالاستصحاب اولطرفه عزیمتیه موسم شتا دخولندن مقدم اکمال مأموریت ایلمسی
 استعجال قیاندی .

علی پاشانك پروزه لیاننده اون التي قطعه کیسی اولوب انجق قبودان علی بك دونمای
 هایون ایله ارناودلق سواحلنده طولاشمقده اولدیغی جهته بو کیلر لیانندن طیشارو
 چیقهمیورلردی . دونمای هایون سفینه لرینک دخی لیمانه دخوانه مانع اولوق اوزره
 ولی پاشا پروزه لیمانی اغزینیه کمی باتر مشیدی . لکن مذکور اون التي قطعه کینک
 اوچیوزی متجاوز طاقه لری ایله قبودان لرینک اکثری انده ایقو و مسولنک و قلاقشدی
 رعایا سنندن اولغله اینه بختی محافظی بابا پاشا انلری اقر بالری واسطه سیله جلب ایلمش
 اولدیغنه مبنی مرقوم قبودانلر اول کیلری کیجه لین پروزه پیشکاهدن قالدیروب

و کور فزك نهايتده بر محله كتوروب په لوان باشانك ساحلده مهيا اولان عسكرينه تسليم ايتماش ايسهده بونلك دكزه اخراجي پروزه نك ضبطنه موقوف اولديغندن كيفيت قبودان علي بكة بيلديرلمشدر .

قبودان علي بك ايسه حرب و ضرب ايله قومانيچه قلعه سني ضبط ايتدكدن صكره پارغيني ابلوقة ايتديكي صره ده دلونيه وجوهندن الماس اغا و برادري طاهر اغا بر قاچ بيك عسكركله كهرك برأ دخي پارغيني محاصره ايتلميله پارغه و ايا قلعه لري تسخير قينمش و راي و امان اعطاسيله ولي پاشا زاده محمد پاشا دو نتماي هايونه النمش و بعده بيك بشر يوز نفر ايله الماس اغا قاقوسيل قلعه سي اوزرينه و طاهر اغا پروزه اوزرينه سوق اولنمش و قبودانه بك دخي پروزه ني ابلوقة ايتك اوزره حر كته مهيا بولنمش اولديغي خبر لري بوانساده درسعادته وارد اولمغله الماس و طاهر اغاره خاصه ساحشورلغي احسان بيورلمشدر .

بر وجه بالا در جنگ اول اشقودره لي مصطفى پاشا اوخري و ايلبصان سنجاقلرني و بلاسلي زاده اسمعيل پاشا اولونيه سنجانغي ضبط ايدويورمش و درامه لي محمود پاشا دربندات قضا لرني ضبط و بابا پاشا قارلي طرفنده كي علي پاشا عسكريني طرد و قبودانه بلك قومانيچه و پارغه سواحلي تسخير ايلمش اولدق لرينه نظرأ يانيه ايشنك قريب العهده ختامنه انتظار اولنه يوردي . حالت افندي بو حالدن فوق العاده ممنون و منبسط اولوب يكيشهر لي زين العابدين بك دخي انك موفقيتندن بحثه تناسني نثر و اشاعه ايتكده ايدى . علي پاشا ايسه انكلتره دن جاب ايتديكي وافر طوب و تفنك و جبخانه و مهمات سا ره ايله يانيه قلعه سني تجهيز و درونه كليتلو ذخيره جمع و ادخار و قلعه نك و اروشنى احراق بالنار و حرمنى قاقوسيل طرفنه و اوغلي ولي پاشايي پروزه يه ارسال ايدرك درت بيك قدر كزیده مسلم و روم عسكركر ليه قلعه يه قيامش و قويا مدافعه يه حاضر لائمش اولديغي جهته اله كچورلمسى مشكل ايدى . بو بابه حالت افدينك حساسي نفس الامر ه موافق دكل ايدى . بناءً عليه ايشك اوزامسى مأ مورينك رخاوتنه حمل اولنوب ايام شتا ايسه تقرب ايتكده اولديغندن لاجل الاستعجال تذكره اول صالح افندي و اوخري الحجه ده اول جانبه كوندرلمشدر .

(وقايع سنه ١٢٣٦)

اشبو اوتوز آلتى سنه هجريه سي محر منك غره سي بيك سكر يوز يكر مى سنه ميلاديه سي ايلول روهيسنك يكر مى يدنجي كونه تصادف ايدوب كرسته كسك موسمى اولديغنه مبنى هان جانب ميرى ايجون كرسته قطع و تقانه و مجددأ بلك سفينه لر انشاسته باشلاندى . صفر نك بشنجي كوني استانبولده غايت شدتلو بر فورتنه ظهور ايله خيلي خسار و يردي .

شانی زاده بونک احکام فلکیه سنی و صورت و قوعنی بیان مقامنده دیرکه (طول قسطاً ظنیه ده
 اواسط ذی الحجه ده زائجه فصل حریفک و تد عاشری برج جوزا و محرم اجتماعک
 عاشری میزان و عقرب تحویلنک عاشری ینه برج عقرب واقع اولوب صاحبی اولان
 مریخ درجه بیت عاشرده مجاسد و عطارده مقارن و بعده صفر اجتماعک دخی خانه
 عاشری جوزایه مصادف اوله رق بو وجهله طوالع مز بوره نک اوتاد هوائیه سی
 بروج هوائیه و قوع بولسی احکامیون قولنجه دلیل شدت ریاح و مریخک و تد
 مرقومه بولنسی علامت برق ورعد و صاعقه و صیاح و عطاردک بهرام ایله قرانی
 نشانه فتح باب باران و بوائنده کیوانک مثلثه ناریه دن برج حملده بولندیغی برودت
 کره هوایه برهان اولغله باحکمت حکیم ذوالاقتدار) ماه صفرک بشنچی یوم بازار
 غرب طرفدن وزان اولان روزکار ساعت اون و قتلرنده دفعه شدتلوب مقابل
 اولان بعض اینیه نک کر مید و جاملرینی تارومار و قورشون پوشیده اولنلرک
 قورشولرینی سوکوب بوکوب اته رق و بعض اغاجلری دویروب قیره رق وافر
 خسار ایلدی درعقب رعد و برق و صواعق شدیدله ایله باران و فندق قدر طلودخی
 یاغوب بودخی باغ و بوستانلره عظیم زیان ایلدی . و بلاط قربنده عوض افدی
 جامعی و جراح پاشا جامعی مناره لرینه و سائر بنالره صاعقه نازل و احکام بهرام درعاشر
 بو یوزدن حاصل اولدی . و داود پاشا مناره لرینک کلاهارینی قابوب انداخته
 سطح تراب ایلدی . و شهزاده جامعی حولیسنده برکبیر چناری درعقب کویله
 قطع ایدوب خیلجه مسافهیه قدر سوریه رک قلوب تماشا کرانی دهشته مشحون
 و طولمه باغچه و امثالی یرلرده جسیم اغاجلر و عظیم سرویلاری ییقوب سر نکون ایلدی .
 و خاصکوی اوکنده مربوط افرنج تجاری سفینه لرندن برینی ساحلدن فک ایدوب
 ترسانه اوکنه قدر کتوردکده دویروب غرق ایلدی . و دریانک خروشنندن
 ساحلده اولان اینیه و خصوصاً صالی بازارندن اورته کویه قدر چوق یرلر زیان
 دیده اولدی .

غرائبندرکه بو فورتنه امیر کوندن یوقارویه تجاوز ایتیموب قر بنده و قره دکرده
 بولنان سفائن استانه یه کلمدکجه بوندن خبردار اولدیلر (وهو علی کل شیء قدیر) انتهی .

* یانیه نک محاصره سی و مورده ده و دیگر بعض مواقعده *

* اختلال اماره لرینک ظهوری *

بالاده بیان اولندیغی اوزره تپه دلیلی علی پاشانک اعدامی حقنده فرمان قضا جریان
 اسدار ایله روم ایلی و سلانیک و مورده والیرلی و یانیه متصرفی نصب اولنان پاشو پاشا

واینه بختی وقارلی ایلی سنجاقلری متصرفی وزیر دلیر بابا پاشا و اول حوالیده بولنان سائر محافظ و متصرف پاشا لار و بکالر و اغالر هپ علی پاشا اوزرینه مأمور بیورلمش و جمله سنه قومانده ایتمک اوزره بروجه بالا مورده و ایسی اولان خورشید پاشایه سرعسکرلک عنوانی ویرلمش و کندوسنه خلال صفرده ضربخانه عامرهدن بیک کیسه اچمه خر جاق کوردلمش در .

سالف الذکر بابا پاشانک محموماً زبون نیجه اجل اولدیفی خبری خلال محرمدده سامعه خراش دولت اولدقدده اینه بختی سنجاغی قلعه سنک محافظه سی شرطیه پلاسلی زاده میرمیران اسمعیل پاشایه وقارلی ایلی سنجاغی بروجه الحاق اغربوز سنجاغی متصرفی قصاب باشی وزیر حسن پاشایه توجیه ایدلمشکن متعاقباً اغربوز وقارلی ایلی سنجاقلری رتبه وزارتله سیروزی اسمعیل بک زاده یوسف بکه بالتوجیه سلانیکدن مرتب اولان اولاد فاتحان عسکرلی انک معیتنه ویرلمش و سلانیک و قواله سنجاقلری کذلک رتبه وزارتله سابقاً خورشید پاشانک کتخداسی اولان قوجی باشی سید احمد اغایه و اولونیه سنجاغی مومی الیه اسمعیل پاشایه و اینه بختی سنجاغی مشارالیه حسن پاشایه توجیه بیورلمش در .

تپه دانلی علی پاشا محافظه جان ایچون بروجه بالا قلعه ده تحصن و مدافعه یه قیام ایله برابر هر طرفده اختلال چیقاردرق دولته شاشقینلق ویرمک اوزره یانیه جوارنده و مورده نیم جزیره سننده بولنان روملری تحریک و عصیان تشویق ایتدکن بشقه صربستانه و افلاق و بغدادنه و آقدکز اطهرلینه مأمور لر اعزام ایلمشیدی . روملر ایسه برمدت نبرو بر بیوک اختلال چیقاردرق اوزره فرصت کوزتمکده اولدقلرندن بووقعه یی بر بیوک فرصت اتخاذا ایشلر ایدی .

خورشید پاشا حلبدن مورده کابوب مقرر ولایت اولان طرابلسجه حرمینی و جزئی عسکر ایله والی قائم مقامی اولوق اوزره کتخداسی صالح اغای بر اغوب کندوسی مورده نک بالجمله اهل حرب و ضربنی استصحاب ایدرک یکیشهر طریقله یانیه یه عزیمت ایلمشیدی . حالبوکه انک حرکتی عقیننده بعض قصبانده کی خرسیتانلر کویا دولت عسکر سوقیه بزنی قیره جق ایش دیو اوچر بشر کویلره نقل خانه ایتمک و اختلال اماره لری ظهور ایلمکده باشلامش اولدیفندن طرابلسجه و جوهی محکمه ده عقد مجلس ایله قوجه باشیاری جلب و استکنانه احوال ایتدکارنده قوجه باشیلر بزده بوحرکته متحیر بزیم بوکا رضامن یوقدر بوفساد غالباً تپه دللی طرفدن اولوق کرکدر علی پاشا جای کریز بوله میوب اضطراب محاصره دن ناشی مورده طرفه برار حیدود امرا ایله تشویش ویربور تاکه دولت دخنی بحسب الظاهر رعایانک سوء

حرکت لرینه زهاب ایله محاصره سنه مأمور اولان عسکرک بعضیسی تفریق ایله کندوسی شدت تضیقدن خفت بوله . بوندن بشقه برشی خاطره کمز لکن تسکین قیل وقال ایچون اطرافه مباشرلر تسیار و دسپوتلر و پاپاسلر احضار اولنسون دیرک حضاری اغفال ایتمشلر و فریشینه قوجه باشیسی پاپا علکسی بن قضاومه اولان رعایایه کفیل دیو تذیل مقاله اغفال ایتمش . بعده وجوه بلده قائم مقام صالح اغانک قوناغنه کیدرک رؤسای روحانییه احضار ایچون مباشرلر ارسال ایتدرد کدن صکره صالح اغا ایله دخی بشقه جه استشارهٔ مصالحته کیرشد کارنده مورده نیم جزیره سنده یوز الی بیک خرسیتیان رعایا اولوب لاقل قرق بیک قدری جنکه یارار بونلره مقابل اهل اسلام ایچنده اون ایکی بیک قدر اهل حرب و ضرب چیقار لکن انلرک اکثری سر عسکر پاشا معیتله سفر بر اولدقلرینه مبنی تیز الدن بش آتی بیک عسکره احتیاج کورلمکله کیفیتیه باحضر سر عسکر خورشید پاشایه بیلدو مشلر . خورشید پاشا یکیشهرده ایکن بو محضر کندوسنه لدی الوصول معیتده کی عسکر دن اوچویوز قدری بی بعض رؤسا ایله بر لکده اعاده ایتمش و کندوسی یانیه جانبه کیتمش ایدی . یکر می بش کون مرورنده عساکر مطلوبه نك ارسال تکرار استعدا اولندقده خورشید پاشا اگر رعایانک ادنی مرتبه سوء حرکتلری ظهوره کلور ایسه هر بر طاشنه بر آدم بدل اوله رق برق خاطر کبی عساکر بیشتر کوندریله جنکه اشتباه اولغیوب همان جزیره نك محافظه امن و اسایشی اسبابنک استحصالنه دقت اولغیسی ضمنتده جو ابا و اخر صفرده مغرورانه بر کاغدا ایله کلان تاناری چویردی . طرابلسجه یه لدی الوصول جمله مواجهه سنده قرائت اولغوب هر کسه حیرت الویردی . چونکه مورده اهل سنک اکثری خرسیتیان اولغله انلر کندولرینه نسبتله اقل قایل اولان اهل اسلام اوزرینه بغتهٔ هجوم ایدوبده انلری احما ایتد کدن صکره عسکر کوندرمنک فائده سی اولمازدی . بناءً علیه طرابلسجه لولر تکرار سر عسکره فریاد نامه لر تقدیمیه عسکر ایستمدکن خالی اولدیله .

ایشته خورشید پاشانک برنجی خطایی بو اولدی که دشمنی حقیر کوردی . مورده جزیره سی روملرینی سله و توقات التنده سر فرو ایدر اسکی رعایا ظن ایدبوردی . انلر ایسه اوسته لر دن دستور الوب بر بیوک عصیان و اختلاله حاضر لایتمده اولدقلری حالده اکمال تدارکات ایچون وقت قازاتمق اوزره حکومتی اغفاله چالیشیورلر ایدی . مورده ترجانی استغناکی ایله قوجه باشیلرندن بعضیلری بو ائنده صداقت یولنده بر مرتبه ده تغلیط اذهان ایچون قائم مقام صالح اغانک یانته کلوب اقدام مقدا یکر می سالی خلاننده والی بولنان جبه جی عثمان پاشانک زماننده زانطه اطه سنه فرار ایله

انکلیز تبعیتی اختیار ایدن قولوقوترونی و قلاور یطهلی پکمز او خرسو و نیکیتارا نام خانلر جزیره کلوب حالامیه باشوغنی پترونک یاننده اولدقلرینی صورت صداقدده اخبار و تجسسلسرینه اعتنا اولتمسینی اخطار ایتدکارسینه مقارن مرقوم پکمز انک مقدماته اولوب آلآن غستون قضااننده بولنان خدمتکارینه خفیه خرسیتان ارنالدردن علوفه لو عسکر تدارکی سپارشی حاوی کوندریکی کاغد مزوری بر تقریب طوتملغله مرقومک احضارینه و اول حوادنک مانیه باشوغندن استخبارینه آدملر کوندرلمش و پکمز انک آدمی طرابلیجه یه بالاحضار مواجهه و جووده استطاق اولندقدده پکمز ا جانبدن بکا اولیه بر کاغدکلدی لکن حقیقت مصلحتی بیلمم دیو انکارنده اصرار ایتمکله حبس ایدلمش در . مانیه باشوغنه کیدن تانار دخی عودت ایله انک طرفندن بر مکتوب کتوردی .

مألی (سؤال اولنان اشقیاسراً و علناً تحری قلندی جزیره کچدکارینک اصلی اولمدیغی تحقیق اولندی کچملری دخی محالدر . فقط دفع سوء ظن ایچون اوغلمی و یازمیجی و اون بش قدر خواص اتباعمی علی طریق الرهن کوندریم بوکا امنیت اولنماز ایسه کندم کلهیم) دیو تأمینات ویرمکدن عبارت ایدی . بونک اوزرینه اوغلی ایله بر قاق آدمی طرابلیجه یه جلب ایله رهن اوله رق آلقونلمشدر .

اطرافدن دعوت اولنان قوجه باشیلر دخی کلوب انحق قلاور یطه و غستون ووستیجه و بالیه بادره قوجه باشیلری کلدیکندن انلرک دخی جلبی ایچون هاشم تانار کوندرلده کیمیمی تمارض و کیمی کندو حرکتی دیگرلرک حرکته تعایق ایدوب قلاور یطه قوجه باشیمی سوتیری ایسه بزم طرابلیجه یه دخولمز محالدر زیرا بزه نافذ الکلم مسلمانلردن کاغدکلدی که واردیغمز کبی اعدام ایده جکار ایش سن همان کلدیکک یوله کیتمکه باقی دیو تاناری صاومش . بیچاره تانار عودت ایله بر صعب المرور دریه کلده بشیوز قدر اشقیای هجوم ایله انی اعدام ایتمشلر . و بالیه صندوغندن کندوسنه تودیع اولنان میری اچیه سنی غضب ایلمشدر . قلاور یطه و یوده سی ارنالود زاده ابراهیم انا اشقیانک حرکتی تفرس ایدرک بر قاق اتباعیله کیجه لین فرار ایتمش ایسه ده اول دریه اوغراقدده اشقیای آنی طوتوب قصبه یه اعاده وایکیوزی متجاوز بیوت مسلمینی باصوب بالجهه رجالی شهید و نسای اسیر ایتمشلر . و یوده نک بر آدمی بر تقریبله فرار ایدرک طرابلیجه یه کلوب کیفیتی خبر ویرمکله حاصل اولان امنیتسزک اوزرینه مانیه باشوغنک اوغلی و خده نکار لری ایله صداقت جعلیه سنه الدانیلان طرابلیجه قوجه باشیمی سوتیریدن ماعدا بالجهه قوجه باشیلر حبس ایدلمشدر .

حالبوکه اشقیانک بوحر کتلیری بعض قصبات وقراده بولنان اهل اسلامه بادی خوف و تلاش اوله رق جوارلرنده کی قلعهره چکلمکه باشلامشدر مزستره ولوندار

و قنار و بار دینه اهالیسی طرابلسجهیه و ارقادیه و اندروسه و نیشترا اهالیسی قرون و متون و اناورینه و غستون اهالیسی لالاقعه سنه دخول و تحصن ایلمشله . ووستیجه مسلمانلرینی خرسیتانلری صانکه نصحب ایدرک قایلر یله سالونه قصه سنه امرار ایتمک اوزره ایسکه باشه کتوروب در تیوز قدر مسلمینی شهید ایتمشله . قورنینه اهالیسی طرابلسجهیه کلورکن بر طار بوغازده یوللرینی اشقیما آهرق قتاله قیام ایدوب انجق طرابلسجه دن طویلهرق ایکی بیک قدر مرد دلیریتیشوب انلری تخایص ایله طرابلسجهیه کتورمشلدر .

روم قوجه باشیلری حالا بو قنقلر ته دللی علی پاشا طرفندندر دیو حکومتی اغفال ایدوب سرعسکر پاشا دخی یانه ایشیه مشغول اولدیغندن بو طرفی دوشنه میورایدی . چونکه اولوقت دولتک مطمح نظری علی پاشانک ازاله سندن عبارت اولمغه سرعسکر خورشید پاشا یانه نک اطرافه متریسلر حفر و طابیه لر انشا ایدرک رفقاسی اولان وزرا ایله برلکده اشبو یانه ایشی برآن اقدام بتورمه که حصر مساعی ایتمکده ایدیلر . حالبوکه هنگام شانک تقریبی سببیه مشتا ترتیبی لازم کلهرک بو مرتیبی و طابیه لری محافظه ایچون یکر می بشرغروش آبلقعه یکر می بیک الی نفر علوفه لو عسکر تخریرینه مجبور اولمشدر .

علی پاشا ایسه تخلیص نفس ایچون درلو دیسه لره تشبث ایلدیکی صررده روم بلو کباشیلرندن اولیسه که مقدا لوا دیده ده مرحوم بابا پاشانک عسکر یله محاربه ایتمکدن صکره صاوشوب یانه یه کشیدی . علی پاشا انی براز آدمیله مواضعه یوللو قاعه دن طیشارو صالیو یروب اودخی فرار صورتیه حقیقه رق اردو سرعسکریده بولنان باشو اسماعیل پاشا یانه کادکده اسماعیل پاشا آلدانوب انی یاننده الیقویش ایدی . اولیسه ایسه طیشاروده بولنان آرنادو عسکر لرینک اذهانی اخلال ایتمکله طاقم طاقم فراره باشلادیلر و آرنادولر ایله ترک اوشانی آره سنه تفرقه دوشورمکله یکدیگره اظهار عداوت ایدر اولدیلر .

پاشو پاشا آرزوی وزارت ایله ایشی تسهیل ایدرک مدت یسیره ظرفنده بتورمه کی تعهد ایتمشیکن غفاتی و قیدسزلانی حسبیه مصاحتی تأخراته دوشوردی کندوسی دخی بوجهته دولتک نظرندن دوشدی . چه فائده که انک بو قصورندن ناشی اردونک امر انتظام و انضباطی خال پذیر اولدی وزرا بیننه دخی رقابت کیروب یکدیگرک تکبنتی تمی ایتمه مرتبه سنه کادیلر .

ایشته بوضره ده قاقوسیل طرفی دخی کسب اهمیت ایلدی . شویله که: مقدماعلی پاشان فرار ایله قورقهیه و سائر طرفلره طانغیلان قاقوسیل خرسیتانلری بوکره

علی پاشا طرفدن جلب و افساد اولمغریله بالاجتماع یانیه طرفه کلوب برکوی اوردقدن بشقه علی پاشا ایله خبرلشهرک وافر اچمهنی اندقدن صکره رهنلر و یروب علی پاشازاده مختار پاشانک اوغلی حسین پاشایی رهن الهرق چکیلوب کیتمشلرایدی .
 ینه بو ائنده تپه دن قضایی اهالیسی تپه دلنده بولنان مختار پاشازاده محمود بکه تبعیت ایتمکله اوراده دخی بر جمعیت عصیانیه پیدا اولدی . و علی پاشانک قبو بلو کباشیسی تپه دنلی طاهر عباس بر مقدار عسکرله قاعه دن چیقوب سر عسکر اردوسندن بر چفتلکده بولنان بر از عسکر اوزرینه هجوم ایله بر خیالیسی اعدام ایتمکدن صکره یانیه کولی کنارندن بر قاج یوز قیون سوروب قلعه یه کوتوردی . و پاشو پاشانک یاننده بولنان زاغور ناحیه سی قوجه باشیسی علی کسی ایله قسطه غراماتیق یعنی یازنجی یانیه یه فرار وزاغور جهتی اخلال ایله اورادن قلعه یه ذخیره ادخالنه ایستار ایلدیلر . بو وقعلر هپ طرف و مسالکک انساب امنیتنی موجب اولمغله اردویه ذخیره جایی کسب صعوبت ایلیدی . ذخیره مضایقه سنی محصورین یرینه محاصرین حکمکه باشلادی .

علی پاشا امکدارانندن اولوب اقدمجه انک یانندن فرار ایدن بکر چنادور پروزه یه محافظ تعیین اولمشیدی بو ائنده پروزه رعایایمی ایچنده ظهوره کلان اختلال دخی انک حقدنه شهبه یی موجب اولدی .

بو اخبار مکدره دردولته واصل اولدقده حالت افندی فوق العاده مضطرب اولدی . نه چاره قیش اغزی برشی یایله میوب انجق یانیه اردوسنده بولنان وزیریه اوائل ربیع الاولده بشقه بشقه توبیخنامه لر یازلدی و علی پاشانک ساحداری ایکن قاعه دن فرار ایله اردوی سر عسکری یه دخالت ایتمش اولان عمر میلو بکه رتبه میر میرانی ویرلیدی .

بو صره ده قاقوسیل طرفنک احوالی پک زیاده نظر دقتی جلب ایتمکله پاشو اسماعیل پاشا بر مقدار علوفه لو عسکر تخریر ایله واروب اوراسنک اختلالنی با صدر مشدر .
 یانیه غائله سیله اوغراشیلور ایکن هر طرفده روملر تبدیل افکار و اطوار ایتمشرایدی . حتی کرید جزیره سی روملری اهل اسلام یاننده قوزی کبی ملایم ایکن آزی دیشلرنی کویستر مکه باشلادیلر ازان جمله بو کره حانیده بعض اهل اسلا ایله میانه لرنده ظهوره کلان مجادله منتج مقانله اوله رق بعض تلفات وقوع بولمش هله بعض دوراندیشان عصرک توسطیه منازعه بر طرف ایلمشدر .

* بعض و فیات *

بر قاج سنه دنبرو مختل الشعور اوله رق ساحاخانه سنده مقیم اولان سابق سر اطبا

مسعود افندی اشبو اوتوز التی سنه سی صفرینک غره سنده فوت اولدی . سفالت فادن قورتادی . اکثری پدردن منتقل اولان اوتوز صندوق دروننده آلتمش بیک غروشاق کتابی جامع ابوالفتح موقتخانه سنده بلمزایدده ساتادی . سائر اشیای کرنبهادرن بشقه پک چوق مرصع قوطی وساعت وانواع تحف وتفاریق وکلیتلو مسکوکات ظهور ایتدی . علما صنفی اول عصرده اعدامدن ومصادره دن مستثنا اولغله کافه سی بین الورثه تقسیم ایدلدی . فقط اثنای مرضنده سکسان بیک غروشاق التونی بین العیال والاولاد غائب اولدی . اوغانه رؤس تدریس احسانیه تسلیت بیورلدی . جزیره ساقزده مرفوع الوزاره اقامت اوزره ایکن محل اقامتی آیدین کوز الحصارینه تحویل اولنان صدر اسبق چلبی مصطفی پاشا واسطه ربع الاولده عزم دار بقا ایتمشدر . ترجمه حالی بیان مقامنده شانی زاده شوبیتی ایراد ایله اکتفا ایلمشدر .

* بیت *

ولاخیری طول الحیات اذا امرؤ * مضی ثم لم یذکر بخیر عواقب

قره حصار صاحبده متقاعد مقیم اولان قبودان اسبق سیدی علی پاشانک دخی بوائنده وفاتی خبری ایتمشدر . کرجی الاصل اولوب جزائر غرب اوجاغنده کوله من طائفه سندن ایکن جسارتی سببیه بعض سفانته قبودان اولدقن صکره در سعادتیه کلهرک ترسانه عامرده استخدام اولمشیدی .

نفسنده بهادر وسفینه سواریلری ایچنده امثالی نادر بر ذات ایدی .

انکلیز دونماسنک استانبول پیشکاهنه ورودنده قبودان دریا اولدی اندن صکره کی احوالی یوقارولرده مسطور اولغله تکراره حاجت کورلمز .

جمادی الاولانک اوچنجی کونی دخی اسبق صدر روم ایلی وامام اول شهریارى احمد کامل افندی ارتحال دار بقا ایلدی . قریمی الاصل اولوب صغر سنده بعض اقرباسنک شفاعتیه اندرونه التمش وکیدرک چاوشان زمره سنه ادخال اولمش ایدی .

حسن صوتی سببیه خواننده لکده اصول بندلک مهارتنه مالک اولدقن بشقه مصاحب شهریارى کجانی حضر اغا وسازندکان ییننده مهارتیه مشهور اولان کجانی اعمی جورجی ایله دمساز وقواعد پیشرویده خیلی بالا پرواز اولمشیدی . بوجهته مؤذنلکه هوس ایدوب برمدت صکره مؤذن باشی . وسلطان عبد الحمید خان اول حضر تلرینک زمان سلطنتلر نده امام ثانی شهریارى وسلطان محمود خان ثانی حضر تلرینک عصر سلطنتلر نده درویش افندی رینه امام اول اولدی . وامام سلطانی اولمق حسینیه طریق علمیه ده قطع مراتب ایدرک روم ایلی صدارتی پایه سنه قدر چیقدی .

چونکه طریق علمیه ده اسکیلکه رعایت اولنور ایسه ده مشایخ الاسلام و صدور کرامت مخدوم و داماد لری ایله خنکار امام لری و حکیم باشیله بوقاعده دن مستثنا اولوب انتر آزوقت ظرفنده طفرات ایله طی طریق علمی ایده ککشلردر . بناءً علیه طریق علمیه مخدوم ایله داماد امی ایله ذمی ایچوندر سوزی زباز د اولمشیدی . یکر می آتی سنه سنده کامل افندی امامتدن عزل اولندیسه ده یکر می یدیده بالفعل روم ایلی قاضی عسکری اولوب ایام صدارتی معاذ الله تعالی بر شدتو طاعونه تصادف ایتمکله قسمت محصولی زیاده اوله رق چوق پاره قازاندی مدت عرفیه سنی بعد الاتمام حجه کیتدی . اوتوز اوچ سنه سنده تکرار روم ایلی قاضی عسکری اولوب تجدید ثروت ایتدی . امامتده دخی الله خیلی شیر کچمش اولدیغندن خلیجه ثروت صاحبی ایدی . صافدل و طور چاوشانده لطائفه مائل بر ذات اولدیغنی شانی زاده تاریخنده مقیددر .

قاضی عسکرک کتب فقهیه ده احکامی بیان اولنان قاضی القضاة مسندی دیمک اولدیغنی مطالعه ایدن فقها صنعت موسقیده مهارت ایله بومقامه نصل وار ایله بیلدیکنه بر معنی ویره مزله . لکن ایکیموز سنه دنبرو طریق علمیه نک نظامی بوزیلوب بودرلو حالار عادت جاریه اولدیغنی مطالعه ایله دفع تعجب ایدر لر . مع مافیه اولوقت طریق علمیه دیکر طریقله نسبتله اهون بر حالده ایدی . هله طریق عسکری تملندن ییقلمش و بتون بتون بوزلمش ایدی . دولتک برنجی درجه ده قوه عسکریه سی اولان یکچریلر استانبولده ادبسنلک ایتمکدن غیری برایشه یاراماز لردی .

اسبق کتخدای صدر عالی یکیشهرلی زین العابدین بک که تپه دلتلی علی پاشا علیهنه بیراق اچانلردن بری ایدی . انک بومسئله به مداخله سی خصمی اولان علی پاشادن انتقام آلمق و ولی نعمتی اولان حالت افندی به خدمت ایتمک مطالعه سندن منبعت اولوب تپه دلتلی ایشنی تسهیل ایله حالت افدینک رأینی هر پرده ترجیح و ترویج ایله ایدی . ایستدکری کبی علی پاشا بوجه بالا فرمانلو اولدی . لکن حالت افدینک تخمیننی طوغری چقمقدی . ایش اوزادی کیتدکجه صر به صاردی بونجه خزائن خاقانیه تلف و حرکات عسکریه ایله رعایا بیتاب ونجه قریه لر خراب اولدقدن بشقه فتنه دیکره بادی اوله جنی امارات قویه ایله آکلاشادی . بناءً علیه مقدماته تپه دلتلی حقتنده بر مدت دهها مساحه ایله معامله اولنمی رأینده بولنان جانب افندی طرفدارانی فرصت بولوب بوهنکامه به باعث اولنره اطاله لسان و قدح و دشنام ایدر اولدیله . زین العابدین بک ایسه بر میر فیلسوف نظیر ویانیه و مورخ جهتلرینک حقایق احوالندن خیر و بوخصوص بشقه فسادلره مقیس اولیوب

بعض مقدمات و اماراته نظرا قضایای و خیمه‌ی منتهج اوله بیه جگنی استدلال ایله دلگیر اولدنی حالده خلقک کندو حقه‌ده اولان کفتکوسیه متأثرا منزل اولدی . و برار وقت مفلوج و بیمار اولوب اخرکار (مصرع) مرا مرک بهتر ازین زندگانی (زمزمه - بیه جمادی الاولانک اون اوچنجی کونی عزم دارالقرار ایلدی . روش احوالدن ایشک نلری انتاج ایده بیه جگنی ایو کشف ایلمش که انک اثنای وفاتنده افلاکده و موره‌ده اختلالر یوز کوسترمشیدی . کاشکی بونی ده ا اولجه دوشنوبده حالت افندی به مداهنه ایده جگنه جانب افندی قولنده بولیدی . فقط کندوسنک تپه‌دللی حقه‌ده اولان انفعالی و حالت افندی نك نفوذ و اقبالی بادی امرده کندویه پرده بصیرت اولمش و نهایت پیدری رونما اولان امارات قویه ایله حقیقت حاله انتقال ایده بیلمشدر . حالت افندی به نه دیملی که بونجه دلائل و اماراته عطف نظر ایتمیوب حالا فنار لولر ایله کرم الفت و هم افکار ایدی .

ابطولی پایه لولرندن هزار فنلک ایله معروف اولان محی زاده سید محمد افندی دخی جمادی الاولانک یکریمی دردنجی صالی کونی وفات ایلمشدر . شانی زاده تاریخنده دیرکه بو ائنده علی پاشا مدت مدیده دنبرو حبسنده اولان اولونیه متصرفی سابق ابراهیم پاشانی برکون یانه کتوردوب وافر صحبت ایلدکن صکره یته محلنه اعزام و در عقب قتل و اعدام ایلوب انجق ابدالاننه مشرب اولان بیوک اوغانی ابقا و ماعدا بالجه اولاد و متعلقاتی ابقا ایلدی مومی الیهی ابقاسنک سببی بعض مقر بلری کندوسندن تنها سؤال ایلدکه عمر میلوبندن صکره یانه یی کندوسنه توجیه ایستیرر لکن وقتیه بو اکا فنا چسان اولور بونی انکچون ترک ایتم تعمیر بعض واقف اسرار حضاردن مسموع مخرر حقیردر . انتهی

فقیرک ولی پاشا زاده اسمعیل پاشادن مسموعاتم شانی زاده نك بو افادانه مبایندر اسمعیل پاشانک والده سی ابراهیم پاشانک کریمه سی اولغله والده جهتدن انک و پدر جهتدن علی پاشانک حقیدیدر و عصر مز و زراسندن اولوب یقین وقته دک معمر اولمشدر . انک لسانندن بالذات مسموع فقیر اولدیغه کوره ابراهیم پاشا اوغلی میر میراندن سلیمان پاشا ایله برابر یانه قاعه سنده زیر زمینده کوله ناظر بر محله محبوس ایکن یانه نك محصور تندن چند ماه مرورنده ابراهیم پاشا سنی سکسانه قریب اولدنی حالده اجل موعودیه وفات ایلمشدر . و اوغلی سلیمان پاشا صکره حبسن چیقوب استخدام اولمشدر . یته اسمعیل پاشا برکون حکایه اتمشیدی که علی پاشا محصور ایکن بنله ابراهیم پاشایه خبر کوندردی کندوسنک اسباب وزارتتی و یروب اردویه کوندرمکی وعد ایتمدی ابراهیم پاشانک یانه کیدوب کندوسنه

افاده ایستدیکمده (بوقدر ییل کچدی بوخالدهیم بن برکره دنیایی غائب ایتم
 اومارمکه آخرتی قازاندم شمدی طیشارویه چیقسم علی پاشایه رغما بکا منصب ویررلر
 ینه دنیا اموریله اشتغال ایدوب شووقازاندیغی غائب ایتمش اولورم شمدنصکره
 بونلره حاجت یوق بزم ارتق بورادن اولومز چیقار) دیدی . بعده علی پاشا انکله
 کورشمک ایستدی وینه بنله خبر کوندردی کیدوب افاده ایتم انی دخی قبول
 ایتموب (کورشمک نه لازم اوبندن اوتانه جق بن اندن اوتانه جقم) دیمکله بن دخی
 (اوسزدن اوتانسون اما سزاندن نیه اوتانه جقمکر) دیدیکمده (بلکه بنده اله
 فرصت کچرایسه بنده علی پاشایه بویله ایدیم دیو خاطریمه لکشدن بنده بوخولیامدن
 اوتانورم) دیدی . انتهی

اسماعیل پاشانک بو افادات شفاهیسی کندوسندن ایشیدلیکی کبی وقتیه ضبط
 اولمشیدی . عینله بورایه قید اولندی . بعده علی پاشا خانداندن اولان دیگر
 بعض ذواتدن لدی الاستفسار انلردخی اسماعیل پاشانک افاداتی تصدیق ایستدیلر .
 بوندن بشقه فرانسر میرالایرندن اولوب علی پاشا خدمتده و محصور ایکن یاننده
 بولنان و ابراهیم منصور دینلان ذاتک یازمش اولدینی رساله ده (ابراهیم پاشا مدت
 انزو اسنده هر درلو آرزوی دینویدن تجرد ایدوب فقط قوای عقلیه سنه خلل
 کما مشیدی . و علی پاشانک عاقبتی وخیم کورمکده اولدینی حالده برایشه قارشازدی
 واره صره علی پاشانک کلینلری اولان ایکی قیزی کورردی لکن کندی حالندن
 اصلا شکایت ایلمزدی علی پاشا صوک کونلرنده کندوسنک سیلانی تخایه ایتمک
 ایستدیهده قبول ایتموب حدیخاندهه ایکن تکمیل انفاس ایلدی . یاتیه قاعه سنده کی
 جامعده مدفوندر) دیو مندر جدر .

تحقیقات مشروحه به نظر آسانی زاده نک ابراهیم پاشا حقهده علی پاشا طرفندن اعدام
 اولندی دیمی بعض مسموعات غیر صحیحیه مبتنی اولدینی تبیین ایتمشدر .

* متفرقه *

خلال جادی الاولاده روم ایلی ایالتی یانیه جانبی سرعسکری و موره والیسی اولان
 خورشید پاشایه و موره ایالتی سلانیک و قواله سنجاقلری متصرفی اولان وزیر سید
 محمد پاشایه و سلانیک و قواله سنجاقلری سابقاً روم ایلی والیسی قوانوس اوغلی حسین
 پاشایه توجیه اولندی .

وبوئانده خورشید پاشا معینه اسکوب متصرفی مالک پاشا ایکی بیک پیاده عسکر
 سوق ایتمک و ایورانیلی حسین پاشا و برزرین متصرفی محمود پاشا و یاقوه متولیس

مصطفی پاشا زاده سیف الدین بك و دوقه کین متصرفی کنعان پاشا مقدار کافی عسکر له بالنفس کیتمک اوزره مأمور اولوب بونلری یرلرندن تحریک و سوق ایچون مخصوص مباشرلر اعزام قیلندی .

یانیه ایشنک اوزامسی و کوندن کونه صعوبت و مشکلاته دوچار اولمسی مجرد یانیه اردوسنده کی وزرا و سائر مأمورین بیننده رقابت و عداوت و قوعنه حمل اولنمش و بوماده حالت افندی یه پک زیاده طوقونمش ایدی بناء علیه یانیه اردوسنه شکر و شکایتی مؤثر کار کذار بر مباشر کیدوبده رخاوت و تقصیر ایدنلرک شدیداً مجازات و حسن حرکت ایدنلرک تحییحا مکافات کوره جکلرینی جاهسنه لایقیابه تفهیم ایلمسی حقنده اراده سنیه اصدار اولمغله مجلس مشورتده لدی المذاکره حالت افندی آدملرندن اولوب عهده سنه قوچی باشلیق رتبه سی توجیه اولنان دده مصطفی اغا بالاختاب اولطرفه کوندرلمشیدی . بو ائاده درسعادته عودت ایلدی صدره شفا و یره جک جواب کتوره مدی ایسه ده حالت افندی آدملرندن اولدینی معلوم اولمغله واردینی یرلرده وزرا و میرمیران و اشراف و اعیان طرفلرندن ماحضرنه ایسه تقدیم اولنمش ایدوکی جهته بیک کیسه لکدن زیاده مال ایله کلش اولدینی شانی زاده تاریخنده مندر جدر .

بو مقامده شانی زاده تاریخنده بر زانچه مندرج اولمغله صورتی زیرده (۷) رقیابه علاوه اولتور .

خلال جمادی الاولاده حرکت سرکشانه یه طریق اسلم اولان یکچیری صنفه قید اولنمش اصنافدن بر قاچ جمال زندان قیوسنده بر عباجی صر بلودن غضباً عبا الملق ایستیوب اودخی ممانعت ایتمکله انی دوکمه باشلادقلرنده اغا چوققداری کلوب انلری دفعه تصدی ایدیجک حاملر انی و یاننده کی نفرلردن برینی بچاق ایله جرح ایتمش . مکر یکچیری اغاسی تبدیلاً او جوارده ایمش و در عقب یتیشوب انلردن ایکسینی طوپوز ایله اورمش و جاهه سنی طوتدرمش . بوغاز کسن قلعه سنه کوندرمش . و کیجه بوغدیروب جسدلرینی دکزه اندرمش در .

علوفه دیوانی کیجه سی یکچیریلر قشله لرنده تجمع ایتمک و دیوانه حاضر لانه تعبیریه دلیرانه و مستانه نعره لر آتهرق قشله لره کیتمک معناد قدیملری ایدی . اون سنه دنبرو دیوان کیجه سی جابجا تفنک و طبانجه آتمق دخی عادت اولدی . بو ائاده یکچیری اغاسندن ناخوشنود اولدقلری جهته دیوان کیجه سی اولان جمادی الاولانک یکرمی دردنجی صالی کیجه سی معناددن قات قات زیاده و هر دقیقه ده بیک الدن تفنک و طبانجه آتمش و استانبول اهل السنی فوق العاده یزار ایتمشدر .

ایشته دولتعلیه نك برنجی عسکری اوله جق یکچریلر بو حالده وانلره استناد ایله زمام امور دولتی ید استبدادینه آلان حالت افندی اغراض نفسانیه سیله اشتغالده وممالك عثمانیه نك اکثری حال اغتشاش واختلالده ایکن بره افلاق و بغدادن وموره وجوارنده واکثر جزائر بحر سفیده عصیان ظهور ایله دولتی فوق العاده ییحضور ایلمشدر .

روم فترتی دیدکاری ایشته بو وقعه اختلالیه در . بو وقعه نك حقایقی کرکی کبی تفهیم ایچون اول امرده بر وجه آتی اسباب متقدمه سنی بسط و بیان ایلمک مناسب کورلمشدر .

* روملرک عصیانی منتج اولان مقدمات متسلسله *

روملرک عصیانه یلتملری پک اسکی برماجرا در . ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی حضر تلی استانبولی فتح ایتدکده مغلوب ومحکوم اولان روملرک قایلرنده بعده کسب اقتدار ایله اعاده استقلال آرزوسی باقی اولمق طبیعی ایدی . زیرا کندو اعتقاد لرنجبه حکومت مشروعه انجق شرق ایمپراطور لرینک حکومتندن عبارت اولمغه بشقه برملتک حکومته تحکم نظریه باقارلردی فقط فاتح حضر تلرندن کوردکاری آثار التفات وانواع مساعدات ایله متشکر ومتسلی اولدیلر . صکره داعیه استقلاله دوشدیلر عصیان ایتدیلر . ایضاح ماده ایچون براز بونلرک اولیاندن بحث ایدلم . فرنکلرک غیره ق و بزم یونان دیدیکمز الینوز قومنک وقیله شهرتی دنیایی طومش ایکن روملولر ظهور ایله بالمله بلاد یونانیه نی مستولی اولدیلر ویونانیلر انلره قاریشوب روم نامی الدیلر .

قسطنطین استانبولی بنا و پایتخت آتخاز و بوراده عیسوی اعلان ایتدی چوق کچمیوب رومه دولتی غربیه و شرقیه دیو ایکی قسمه منقسم اولدینی کبی اهالیسی دخی قاتولیک و اورتودقس دیو ایکی مذهبه تفریق ایله غرب کلیساسنه پایتخت قدیم اولان رومه و شرق کلیساسنه پایتخت جدید اولان استانبول مرکز اولدی . ومذهبه قاتولیکار ریمبابانی و اورتودقسار استانبول بطریقنی رئیس عمومی آتخاز ایلدیلر . و قسطنطینک زمانندن ژوستیانوسک زمانه قدر ایکیوز بو قدر سنه استانبولده لاتین لسانی لسان رسمی اولمش ایسه ده اهالی هپ یونانجه تکلم ایده کدکاری جهته صکره دولتجه دخی یونان لسانی مستعمل و فقط بولسان رفته رفته بوزیلهرق الحاله هذه استعمال اولنان روم لسانه منقلب اولمشدر .

مقدمات مشروحه یه نظر آ روم دینارکده اورتودقس مذهبنده محرف یونانجه سوبلر

ونسبتی الینوز قومنه اسناد ایلر کیمسه دیمک اولور . اهل صلیب زمانلرنده لاتینلر برارالق استانبولی ضبط ایدوب قاتولیک مذهبنده بولندقلری جهته شرق کلیساسنه خیلی حتمتارت ایلدیلر . استانبول ایمراطورلری خاندانی بیجه سنه لر اناطولیده اقامت ایله صکره کلوب تکرار استانبولی الدیلر اندن صکره دخی قاتولیکلر روملری کندو مذهبلرینه ادخل ایتمک سوداسندن فارغ اولدیلر . روملر ایسه اهل اسلامدن زیاده قاتولیکلردن متفر و محتجب ایدیلر .

ایشته حال بومر کزده ایکن سلطان محمد خان ثانی حضرتلری استانبولی فتح ایتمکده بطریقاق مسندینی ابقا وسینود دینلان جماعت متره پولیدان هیئتتی تشکیل وسائر بطریقخانه مأمورلرینی سابقی وجهله تعیین ایله استانبول روم بطریقخانه سنی علی العموم اورتودقس مذهبنده بولنان خرسیتیانلره مرجع عمومی قیلدی . وکلیسا ومناسترلره رعایتله برابر پک چوق مساعدات و بطریقاق فرمان عالیسنده مسطور برخیلی امتیازات ویردی . وشریعت اسلامیه اقتضاسنجه اهل ذمت رعایانک امور دینه ومذهبلرینه مداخله جائز اولدیغی کبی خصوصات سائرلرنده دخی برکونه معامله جبریله اجرا اولنهمیجغندن روملر امور مذهبلرینده حریت کاملهمیله مظهر ولاتینلردن کوردکاری مداخلات مذهبیهدن ازاده سر اولدقلرندن بشقه لسان وعادتلرنجه دخی سربست قالدیلر .

حضرت فاتحک بواجرا آتی شریعت اسلامیهیه موافق اولوب عدالت وحقانیت وانسانیتجه دخی برمت محکومه حقدنه بوندن زیاده برشی پایله مازدی . روملردن عقل وانصافی اولنلر دخی بومساعداتک قدرینی بیلورلر وشکریخی ایفا ایدرلردی . زیرا اول و آخر لاتینلردن بومرتبه مساعدهیه مظهر اولدیلر واولهمازلردی . زیرا (قیلرزه) یعنی گروه رهبان اودرلو مساعداته ممانعت ایله ملت محکومهمی کندو آیین ومذهبلرینه قلب ایچون اسباب لازمهیه تشبیدن کپرو طورمازلر . فاتحک اولوجهله اتخاذا ایلمش اولدیغی مسلك مشروعی صکره اهالیسی اورتودقس مذهبنده بولنان برچوق ممالکک بالسهوله فتحنه سبب اولمشدر .

برارالق قاتولیک مذهبنده بولنان وندکولر مورده طرفلرینی استیلا ایتمکلرنده دخی روملرک امور مذهبلرینه مداخله دن خالی اولدقلرینه منی شهید علی پاشا مورهمی فتح ایتمکده اهالیسی مذهبجه تابع اولدقلری استانبول بطریقخانه سی دائره سنه داخل اولهرق اودرلو مداخلاتدن قورتمشملر ومنون ومتشکر اولمشلر ایدی .

بوجهله بلاد یونانیه پیدرینی دولتعلیه انه کچدجه بطریقخانهک دائره نفوذی دخی

وسعت بولشدر . مع مافیه جماعت رهایین ایچنده اول و آخر افکار فاسده اصحابی اکسیک دکل ایدی .

حتی شهید علی پاشا مورده نك فتحندن اقدجه روم ایلی قواق حصارینه یارم ساعت مسافه سی اولان ماورومولوس نام روم کلیسانی بعض شبهات اوزرینه باصوب تحری ایتدکده برچوق آلات حربیه ظهور ایتمکله اوکلیسانی هدم واحما ایلمش اولدینی حدیقه الجوامع نام کتابده بلمناسبه مذکوردر . مع مافیه اوزمان اهل اسلام ایچنده روملر جانمزوقوتمز بر طائفه اولدقلری جهته فسادلرندن قورقمازایدی . وافلاق و بغداد و یوده لری یرو بو یارلردن اتخاب و نصب او انه کلورکن صکره لری روملرک کباری ایچون و یوده لغه موصل بر طریق رسمی آچامشدر . شویله که : اصلزاده اولان کنجلری لسان ترکی کوزلجه او کر نورلر و اوروپا لسانلری تحصیل ایدرلر و کندو قلملر نده استخدام ایله باش کاتب و قو کتخداسی و بعده دیوانخانه ترسانه یعنی دریا ترجمانی و اندن ترجمان دیوان هایون و اندن و یوده اولورلر ایدی . ایشته فنارلو دیدیکمز بونلردر .

عثمانلورک امور مالیه سی کافه ارمیلرک یدنده بولمغله آنلر بوجهته حصه مند منافع حکومت اولورلردی اما دولتک اک مهم و نازک ایثی یعنی امور خارجه سی اداره سی منحصر ا فنارلورک التده ایدی . زیرا دیوان هایون ایله امور خارجه نظارتی ریاست کتابه ملحق اولوب دیوان هایونه عائد اولان ایشلر بکلکجیایکه و امور خارجه دیوان هایون ترجمانلغه عائد ایدی .

وقریه و ناحیه لرک اداره خصوصیه لری سکنه سی اهل اسلام ایسه امام و مختارلره و خرستیان ایسه پاپاس و قوجه باشیلره محول ایدی . و خرستیانلرک پک چوق ایشلری بطریقخانه لر طرفدن باب عالی به عرض و توصیه ایله ترویج و تسهیل اولنوردی . بوندن بشقه آقدکنر اطه لری قبودان پاشالرک تحت نظارتنده اولوب واسطه اجراییه دخی فنارلورلردن اولان دریا ترجمانی ایدی . و اهالیسی صرف خرستیان اولان نواحی یونانیه دن بعضیلری ویرکولری مقطوع اولمق کبی بعض مساعداته مظهر اولوب بونلرده حکومت سنیه برنوع حمایه طرزینه دوکشیدی .

علی الخصوص مورده نیم جزیره سنک مانیه (اسپارته) قطعه سی دخی دریا قبودانلغه مربوط اوله رق سنوی ترسانیه مقطوع برویرکویوردی . بوده مقدما درت بیک غروشدن عبارت اولدینی حالده مؤخر ا اون بشبیک غروشه قدر ابلاغ اولمشدر . و مانیه فی الاصل سکر قپتانغه منقسم ایکن صکره اون بر قپتانق اولمشدر . بونلردن بری فوت اولسه اکثریا وارثی یرینه کچردی . و صرپ و سنکستان اولمق و اهل

اسلامدن كمنه ساكن اولماق حسیله حكومت مخصوصه عثمانیه اقامه اولنموب هر قپتان كندو ناحیه سنده مستقل ایدی . فقط ایچلرندن بریسی دیکر لرینك اتحابیه رئیس اولوردی . صكره رئیس لر مانیه باشبوغی عنوانیه قپودان باشلار طرفندن نصب ایدیلور اولدی بعده مانیه بکی دینلدی .

اولا حار یعنی افلاق و بغداد اهالیسی نسجه ولسانجه یونانیلردن و رومه لوردن بشقه بر قوم اولوب اكر چه رومه دولتی اورالرینی دخی ضبط ایه احتساب تیار طرزنده براز مأمورلر اقامه ایلمش اولدقاری جهته اولا حار دخی رومه لوردن اشیا لتمش و حتی بوندن طولایی انلره رومانی دینلمش ایدی لکن انلر یونانیلر قدر رومه لولره قارشامش لر ایدی . بو جهته اولا حار روم طائفه سندن دكلار ایسه ده اورتودقس مذهبده بولندقاری جهته روم پطریقخانه سنك ریاست روحانیسه سی تحتنده اولدقاریندن بشقه بروجه بالا و یوده لقلرك مخرجی دیوان هایون ترجمانلی اولق حسیله مملکتین دخی قنارلورلك مالكانه سی کی اولمشیدی .

واولوقت خرسیتیانلرك دفتر نفوسی پطریقخانه لرده اولوب روم ایلیده و علی الخصوص یانیه و یکشهر طرفلرنده منتشر و متفرق بولنان اولا حار دخی اورتودقس اولدقاری جهته روملرك دفتر نفوسنه داخل ایدیلر .

دیهم که اولا حارده رومه لو بلاشقای و رومانی نامی وار بوملابسه ایله روملرك دفتر نفوسنه داخل اولسونار یاقره طاغولوره و صرپاره نه دیملی که انلر ایزلاو قومندن اولوب روملره هیچ مناسبتلری اولدینی حالده مجرد اورتودقس اولدقاری جهته جمله سی روم پطریقخانه سی دفترینه ادخال قیلنمشلردر .

شویله که : اوته دنبرو روم ایلی قطعه سنده بولنان بلغار و ایزلاو طائفه لرینك مرجعی ایك و اوخری پطریقاری ایکن روم پطریقنك استدعاسی و یوانی ایپسلانتینك سعی وغیرتی ایله (۱۷۶۲) سنه میلادیه سنده بو ایکی پطریقاق الغا اولنه رق انلره تابع اولان بالمله اورتودقس لر استانبول روم پطریقنك اداره روحانیسه نه ربط اولتمش و بو جهته دخی استانبول روم پطریقخانه سنك دائرة نفوذی توسیع قلمشدر .

اِسْتِطْرَاد

خیلی مدت صكره دولتجه عموم نفوس تبعه یازلمش ایسه ده پطریقخانه نك اصول متخذه سی اوزره کیدلمشدر . حتی عهد قریبده روم ایلیده بلغارلرك نفوسی روملردن تفریق اولنه مامشدر . بزینه صده کله لم .

باب عالی دیوان هایون ترجمانلریله روم پطریقخانه سندن امین اولدینی جهته او مثالو

او مثالو اخطار واستدعالرینی ترویجده اصلا تردد ایلمزدی . ایپسلا تیار ایسه کاه
ترجمان دیوان هایون وکاه و یوده اوله رق دولتعلیه نک بونجه لطف و عنایتلرینه
مستغرق اوله کادکری حالده دها اولوقت هپ اورتودقسلمری برمرکزہ ربط ایله
اسباب فتنه و فسادی استحضار ایلمک نیت فاسده سنده ایملرکه صکره لری مدت
مدیده دیوان هایون ترجمانلی و افلاق و یودهانی مأموریت مهمه لرنده بولنان
آلکساندری ایله قسطنطی ایپسلا تیی دخی طریق خیانتده دوام و دولتعلیه نک سوء
اداره سندن ورروملرک مغدوریتدن بخله دولتعلیه حقتده دول اوروپانک نظر
دقتلرینی جابه اقدام ایلمش لردر . حتی او مثالو صنادید رومدن بعضیلری اهل
اسلامک روم ایلی قطعه سندن اخراجی ایچون روسیه و فرانسه دولتلرینک معاونت
فعلیه سنی استحصاله بیاه چالیشوب چباله مشلردر بناء علیه روملرک برفساد و فتنه
ایقاع ایلملرینه دها اولوقت دولتعلیه دشمنلری مترقب ایمش .

فنازلولر دولتعلیه نک او قدر امنیت و اعتمادینه و انواع الطاف و عنایتانه مظهر اولمشیکن
بومرتبه امنیتی سوء استعمال ایتملری و کفران نعمت یولنده بو قدر خیانتکارلقلری
طوغریسی انسانیته یاقیشور شی دکل ایدی . برطائفه نک ایچنده انسانیتک شان
و شعاری بومرتبه اخلال و تحقیر اولنما مشیدی .

یوقسه انسان بولدجه بونار آمالنه نهایت یوق غایت حریص بر مخلوقدر . روملرده
دخی درلو امل و آرزولر بولنق احوال طبیعیه دن ایدی .

حالبوکه روملر دین ولسانجه و عادات و ادبیاتجه ملت حاکمه دن آبرو اولدقلری
جهتله تمالک عثمانیه ده کندولرینه مخصوص بر عالمده یاشارلردی . و اهل اسلام
ایچنده مسافر کی طور لرلردی . غایبه لک اولدقلری یرلرده دخی اهل اسلامه
بیگانه نظریله باقارلردی . بالجمله تبعه یه حکومت اسانی اوکرتک و آنلری ادبیات
عثمانیه و عادات حسنه اسلامیه یه آلسدرمق و ملت حاکمه یه ایصندرمق و بو وجهله
رابطه تابعت و متبوعیته قوت و یرمک مترتب ذمت حکومت ایکن اسلافزک بوبابده
روئما اولان خطا و مسامحه لری قابل انکار دکلدر .

قالدیکی صکره لری دولتعلیه نک نظامات عسکریه و ملکیه سی بوزاغله صنوف عسکریه
و مأمورین سائره تبعه یه جور و اذا ایدراولدی . و حکام شرعک مخرجی اولان طریق
علمیه نک دخی نظاماتی بوزیله رق مناصب علمیه شوکا بوکا مأکل و نائبلر نااهل اواغله
احقاق حق امر اهمی مهجور و مهمل قالدی . بو جهتله عموم تبعه یه نفرت کلدی .
وبرده اهل اسلام ایچنده علوم و معارف تناقص و تدنی ایتدکجه تعصب زیاده لسه رک

خرستیانر حقدنه تعیرات تحقیریه استعمال اولمغه باشلادیغندن کندولرینه کران کله رک روملرک ذهنلرنده حکومت سنیه دن آیرلق افکاری کوندن کونه تزیاد و ترقی بولدی . روسیه چاری مشهور بیوک پترو اتحاد مذهبی وسیله ایدرک اورتودقس مذهبده بولنان رعایای دولتعلیه نک اذهانتی اخلاصه صرف مساعی ایلمش ایسه ده پروت محاربه سنده مغلوب اولمغه بوداعیه بالطبع کسب تأخر ایلمشدر . مع مافیه روملرک ذهنلرینه کیرمش اولان سودای سربستی زائل اولمامشیدی . دولتعلیه نک قوتی ایسه خیلی زمانلردنبرو تنزله یوز طوتوب سواری بلوکلرینک و یکچیری اوچاغنک وسائر اوچاقلرک تخصیصاتی وزعامت و تیمارلر شوکا بوکا ما کل اولوب صنوف عسکریه اسمی وار جسمی یوق برحاله کله رک لدی الحاجه استانبولده جمال و جمال واصناف سائر زفاقلردن طوپلانوب سفره سوق ایدیلور اولدی . طشره لرده دخی استعمال سلاحه مألوف اولمیان رنجبر و چفتجی گروهی طوپلانوب آتله دخی عسکر دینلوردی . عسکر ایسه اعمال سلاحه مألوف مرتب و منتظم برهیئت دیمکدر . عسکرک بو پریشانلغنه نظر آ دول سائره شویله طورسون درون مملکتده ظهور ایدن عصات و بغات بیله دولتعلیه نک قوه عسکریه سنی کوزلرینه کسدر مشلر ایدی . حال بو مرتبه یه کیش اولدنی حالدده (۱۱۸۲) سنه سنده روسیه لویه اعلان حرب اولمغه اردوی هایون استانبولدن چیقار ایکن یکچیری ارادلی زفاقلرده راست کلدکلری خر جکذار رعایای بونلرده کاوردر بره اور دیه رک ضرب و تحقیر ایتدکارنده دفع و تأدیب اولنه مدقلردن شمار دیلر و روم ایلی یه چیقوب اثنای راهده اوغرا دقلری قری و قصباتی یغما و هتک عرض و اراقه دما ایدرک بالجمله مسلم و غیر مسلم رعایایه دهشت و نفرت ویردیلر . کافه اهالی اویله عسکر نامنه حرکت ایدن اشراره لغنت او قودیلر . مسلمانلر ایچون بشقه برماجأ اولیوب یته دولت اسلامیه نک مظفریتنه دعا ایدرلردی .

رومتر ایسه بالطبع کندولری ایچون بشقه برماجأ آریوب در عقب روسیه لویه طرفنه میل ایتشلر ایدی . (الجنس الی الجنس کما قبل میل) و اویله اطاعتسز و ضابطه سز عسکرله برایش کورملک ممکن اولمادیغندن سفر مذکور قینارجه مصالحه سی کبی غایت مضر بر معاهدی انتاج ایلمشدر . و سفر مذکور اثناسنده بحر بالطقدن آفد کزه کلان روسیه دو تناسی قومانداننک بر نیم اشارتیه مورده واطه لر رعایای روسیه لویه طرفنه میل کوستروب حتی مورهلر یینساک و قره دانه وزعیم وامثالی سر کرده لر بر طاقم اشقیای یونانیه یی باشلرینه طوپلانوب روسیه باندره لرخی کشادایله عصیانه قیام ایتشلر ایدی . لکن دونما اول طرفدن مفارقت ایتدکده بو اشقیانک اکثری ته لشمدر .

شانی زاده دیرکه دولتعلیه نك تقریباً ربع اهلینسی خرسیتیاندر بعضیسی تعدیء اراذل و تکدیر خدمه بعض محصل ایله مضطرب و معامله فریاد رسیء کبرادن دخی خائب اولدجه آیینلری اقتضاسنجه هر برصنقی بر مستند تحصیانه طالب و تعصب باطل دخی بومقوله کیفیاتی بالطبع جالب و اعداء سلطنت سنیه ایسه بوکونه صورت سهولت جانبیه مترقب اولغین مقدمه (۱۱۷۷) سنه سنده قره طاغ رعایاسی و (۱۱۸۴) سنه سنده کر جستان رعایاسی و (۸۵) تاریخنده مورده رعایاسی و دور اسبقده صرب رعایاسی جمیعاً شمال اوروپا طرفدن واحدا بعد اخری بعض رهبان و سائر قتان واسطه لریله سلوک وادیء عصیان و حتی مورده لیلر روسیه بیراقلری کشادیه اعلان طغیان ایتمشله ایکن مجازات لایقده رخاوت عسا کردن ناشی بعض صورت عجز و مسامحه ظاهر اوله رق صکره دخی ضبط و ربطده لازمه تأکید و تشدیدیه بدل طرز معامله طور متغافلانه به دائر اولدقدن بشقه آخرکارینه فسادات خفیه ایله بیدار اولان (۱۲۲۲) و (۲۳) سنه لری وقعه لری قوت عسکریه پی کلیا کاسر اولغله فیما بعد دولدن قطع نظر تحت رعیتده اولان ملل دخی اهل اسلامی کویا کوزلرینه کسیدر مشلر و اسباب طغیانی احضار و تمایل کوستر مشلردر . انتهى

الحاصل روملر قترینه زماننده دخی عصیانه خواهشکر اولمشله ایسه ده بویله بر امر خطیره و قتلیه حاضر لایتماش اولدقلری جهته علی العموم عصیانه قیام ایدم میوب اولقدر یلتمکله اکتفا ایلمشله و نشر معارف و صنایع ایله روملرک جهلی ازاله اولندجه تصور لرینک فعله کله میه جگنی آکلامشله ایدی . اندن صکره استکمال اسباب لازمه یه یعنی تکثیر سفائن و اکتساب ثروت و سامان ایله نشر فنون و معارفه تشبث ایتمشله و بومقدماتک حصول و اجتماعنده سودای استقلالی افراد رعایانک اذهانیه لرشدیرمک امر سهل اوله جغه بناءً اوزمان اجرای مافی الضمیره قیام ایتمک اوزره قرار ویر مشلردر .

قینارجه معاهده سی و بعده روسیه لو ایله یاییلان معاهده و مقاوله لر احکامنجه روسیه لو مملکتین و صر پستان حقدن حق مداخله قزاندی . و آقدکیز اطه لری رعایاسندن بر چوق روملری جلب ایله اناردن ضابط و نفر اوله رق پک چوق کیچی تدارک ایدرک چوق کچمیوب فرده کزده کی دونماسنک اکثر عسا کر بحریه سی روم طائفه سندن عبارت اولدی . و روسیه اونک عثمانولری اوروپادن طرد ایلمک فکری بر مرتبه ده قوت بولدی . روملرک باشارنده دخی شمال روزکارلری اسمکه باشلادی .

وقینارجه مصالحه سندن صکره قبودان دریا غازی حسن پاشا دخی دولتعلیه نك قوه

بحریہ سنی تنظیم ایٹدیکی سرہ دہ آقدکز اطہ لری رعایاسنی کمی طائفہ سی سلکنہ ادخال ایلدی . دونمای هایون طائفہ لرینک اکثری روملردن عبارت اولدی و بوتدیر اولوقت ایجاب حاله موافق کورلدی روملر ایسه بوکمیجک صنعیه نه بیوک سرمایہ یه مالک اولدقارینی دها اولوقت ا کلامشمار و بوضعتی ایاروده دولتعلیه علیهنده قولالامق نتیله ا کالنه غیرت ایلمشمار و چوق کچمیوب کرک عددجه و کرک مهارتجه اهل اسلام کیمجیلرینه تفوق ایستکارینه مبنی دولتعلیه دن آریله جق اولدقارنده بحر اغلبه ایتمک افکاری ذهنارنده یرلشمشدر .

الحاصل کرک دونمای هایونک و کرک قره دکزده کی روسیه دونماسنک طائفه لری اکثریت اوزه روم اولوب انلر ایسه بروجه بالا روسیه لویه مائل اولدقارندن دولتعلیه نک پولتیقه سنه منافی نتیجه لر میدانه کلشدر .

اول ائناده اطهلو روملری آیاردوب روسیه دیارینه هجرت ایستدرمک اوزره روسیه قونسولوسلری طرفندن صرف اولنان مساعی یه مقابل باب عالی دخی اطه لولره رفق ومایتمله معامله ایلر واقوام سائرہ سفائنته قارشو انلری انواع فوائدہ مظهر ایدر ایدی . و اوتہ دنبرو اطه لولر قولالاندقلری سفاین تجاریه نک مقدار استیعابلری ترسانه جه محدود اولوب اندن بیوک سفینه انشاسنه مآذون دکلر ایکن قپودان دریا حسین پاشا بو اصولی فسسخ ایتمکله جزائر یونانیه علی الخصوص چاملیجه و صولیجه و ایپسارا اطه لری رعایاسی جسم سفینه لر تدارک ایله اوروپایه کیدوب کلکک و آزوقت ظرفنده سرعتله کسب ثروت و یسار ایتمکله باشلادیلر . علی الخصوص ناپلیونک ظهوریه اوروپاک هرج و مرج اولدینی زماندرده تجارت بحریه ایله پک چوق استفادہ و هرجهتله ترقی و اطوار افرنجیه یه تقاید و اوروپاده مطلع اولدقلری افکار سر بستینی مملکتلر نده نشر ایله همشهر یلرینک دخی افکارینی اخلال ایدر اولدیلر .

روملر بو طریق ایله زنکین اولدقجه بینلر نده نشر فون و معارفه صرف مساعی ایدرک ازمیرده ساقزده یانیه ده بیوک مکتبلر و باطموس و سلانیک واتنه کی یرلرده کوچک مکتبلر یامشمار و چوققارینی اوروپا اصولنده تربیه اقدام ایتمشدر .

شویله که : روملر دولتعلیه نک حکمندن چیقماق ایچون اسباب لازمه یی حاضرلمده ایسه لرده بویله برامر خطیر ایچون بیوک بردولته مراجعت ایده جک وغیرتسز لری تشویق و وسائط موجوده عصیانیه یی بر مرکزہ ربط ایله برابر بر بیوک وقعه ایله اختلال بیراغنی چککه مقتدر هر طرفه دال بوداق صالمش واسع بر جمعیت اختلالیه نک وجودینه لزوم کورمش اولدقارندن روسیه دیارینه فرار ایتمش اولان فنار لولردن بعضیلرینک معرفتیه اولیه بر جمعیت تشکیل ایتمشدر ایدی . بو جمعیتک مقصد ظاهر یسی

فلاكتزدكانك تسكين و تخفيف آلامی اولديني جهته معاملاتى على ايدى . صكره بو مقصد اوروپا علوم و معارفنك نشر و تعمیمی دخى علاوه ايدلى . يواش يواش اوروپادن معلملر جليله روملرك اوروپا اصولنه تطبيقاً تعليم و تربيه لرى ماده سى انسانيته خدمت اولمق اوزره اجل مقاصد عد اولندى . حتى انسانيتدن بهره سى اولميان روملر بيله كيمي موده ديهرك و كيمي خود پسندلك اثرى اوله رق تعليم و تربيه داعيه سييله اشتغال ايدر اولديلر . فى الاصل جزائر سبعة اهاليسندن اول عصرده روملرك اك اولوسى اولان مشهور قونت قپوديستريادخى حازر اولديني نفوذ و اقتدارى اوروپا تربيه سنك نشر و ترويجى يولنده قوللانمشدر .

اشبو قپوديستريا روسيه دولتلك خارجيه نظارتى مستشارى ايدى و خارجيه نظارتى باش و كيلك اوزرنده اولغله قپوديسترياروسيه منسترولرندن معدود و پك معتبر بر آدم اوله رق دائماً روملرك تربيه لرى مقصديه ايدلان تشبئاتك مروج و حاميسى ايدى . و نشر معارفله قومنك حال و موقعى اصلاح و تحويل ايتمكى كوزينه كسدوروب (١٨١٤) سنه ميلاديه سنده ويانه قوافر سنده حاضر بولندينى زمان لورد كيلفورد و سائر احباب ايله هنوز بتون بتون آتارى مندرس اولميان بنای اتحادى تعمير و تجديد ايتمشيدى . و مدنيت و دين و مذهب و علوم و فنون نامنه اوله رق بو جمعيت اچون علنا دوستلر پيدا ايتمكه ايدى . روملردن بشقه اجنيلردن دخى خيلى كسان بو جمعيته ملتحق اولديلر پك مشهور ذاتلر داخل جمعيت اولوب اعانه ايديلر بو تشبئاتك مركزلرى اتنده قيلوموس جمعيت علميه سى و قورفده لورد كيلفورد ايدى . بونلرك محصولاتى وياننده ديكلمش اولان اغاجك ثمراتى ايدى .

بو جمعيتك تشكىل حوادثى اوروپانك هر طرفده و على الخصوص روسيه ده شايع اولور اولماز بالطبع روملرك خيالاتى بويه بر جمعيت علنيه ايله اكتفا ايتيوب احيای حكومت قديمه لرى نيات خفيه سنه اينانمغه باشلاديلر . و بو جمعيت جديده نك رئيسى اولان قپوديستريانك نامنى بو بنانك هيچ اولماز ايسه روسيه و بلكه بر قاچ دولت طرفندن تحسين اولته جفغه تايمينات قويه عد ايديلر . بو ذهاب اكثر كسانك قبلارنده كوكلشمش و قپوديستريانك افكار دينيه و مذهبيه ده تعصبى ملابس سييله كندوسنده پك زياده لشمش ايدو كندن بو ذهابده بولميتانلر بيله فعله چيقمه سنه آرزو كوسترلر ايدى .

ايشته بو صورته روملر مواقع متعدده بيوك كچوك الافرانغه پك چوق مكتبار وجوده كتورديلر . بو مكتبارده ينوزلرك و قتيه صاحب شوكت و سلطنت

و شمعی دوچار عجز و مذلت اولدقلرینه دائر تاریخلر ورعایانک اذهانی اخلال ایدجک کتاب و رساله لر و الحاصل بو مکتبلرده هیج بر دولتک مساع کوستره میه چکی شیر اولیای امورک کوزلری اوکنده او قوتدریلور ایدی . کلیسالرده پاپاسلرک و عظ و نصیحتلری دخی هپ رعایای داعیه سربستی و استقلاله دوشوره جک سوزلردن عبارت ایدی . کلیسالرک احوالی تحری امور دینه یه مداخله دیمک اوله جغه نظراً بوندن صرف نظر اولنسون دیلم حکومت سنیه روم مکتبلرینک احوالی تفتیش و درس جدولارینی معاینه ایده مزیمیدی . اوت ایده بیلوردی و ایتمیدی . اما بونی نه واسطه ایله اجرا ایده جک ایدی . اهل اسلام روم و فرنگ لسانلرینی بیلمزلردی و اوزمان بر دور تعصب اولدیغدن بویله اجنبی لسانلرینی تعلم ایدلره دینسر نظریله باقیلوردی دولتک انک نازک و مهم اولان امور خارجه سی فنارلورلر لرنده ایدی مکتبلری دخی بالطبع انلره تفتیش ایترمک لازم کلوردی حالبوکه انلرک چونغی بوفسادک ایچنده ایدیلر . و روملر ممالک محروسه نیک متعدد و مهم یرلرنده اوله مکتبلر کساد ایترکلیینه ده قساعت ایتموب برچوق روم کنجبلرینی فرنگستانه کوندرلر و اوراده تحصیل فنون و صنایع ایترلر ایدی و بونلردن بعضیلری دول اوروپانک محاربات بریه و بحر یه لرنده بالفعل بولنهرق احوال جنک ایله الفت و کسب مهارت ایترکدن صکره ممالکلیینه اعاده و حین اقتضاده استفاده آماده قیلنورلر ایدی . و اوروپالورلر ایله تکثیر مناسبات و انلرک اطوارینه تقلید ایله اوروپاچه کسب شهرت و اعتبار ایلمکده و یونانیلرک علوم حکیمیه درکار اولان شهرت قدیمه لرینی تازه له مکده ایدیلر .

بوندن بشقه کویا آبا و اجدادلرینک دم و دیتلرینی دعوی ایتمکده اولدقلرینی مشعر شعرلر انشاد ایله افراد رعایا ایچنه نشر و کندولرینک اسکی حال و حکومتلرینی تذکیر ایله تکرار تحصیانه قیام ایتمک ایچون افکار عصیانیه یی ذهنلرینه یراشدیرلر و اهل اسلام حقنده اولان غیظ و عداوتلرینی تشدید و اخذ انتقامه تحریص ایله کندولرینه جسارت و غیرت و یررلر و زمان فرصته مترصد اولورلر ایدی .

شانی زاده دیرکه روملر لسانلرنجه بعض شر قیلر و بیتلر نظم ایدوب ساز و سوز و اصوات جکر سوز ایله ترنم ایدرلردی . از ان جمله برینک ترجمه مطامی (برا و بحر اقتال اشتعال بوله جقدر . ویدی طاع ضبط اولنوب اولاد اسمعیل مغلوب قیلنه جقدر) مالی ایدی که یدی طاغدن مراملری دارالسلطنه العلیه صانها الله تعالی من جمیع الآفات و البلیة و اولاد اسمعیل علیه السلامدن مرادلری اهل اسلامدر . و دیگرینک مفادی (ای غیرتو روملر نیچون بویله مغلوب طور رسز و طنکر غیرتیه

شویله جنک ایدک که تا بز انوخون رواندن ناشی آبا واجداد کزک قانی دم اعدا کز
ایله غسلیده فیما بعد غیر متحاشی اولوک (مال هذیان مثالی ایدی . وبومقوله الحان
لسان اشنا مسلمان بولنان یرلرده سویلنمک بیلمرنده ممنوع وسائر تداییر ردیه لری
مثلاو غیر مرضی الشیوع ایدی . (الخائن خائف)

الحاصل روملر دولتعلیه دن آیرلمغه قرار و یروب همان اسباب مقاومتی اجمال ایله
قوتلرینه استحصال وثوق واعتماددن بشقه سبب توقف قالماشیدی . بو اعتماد دخی
المرنده کی قوتک تر ایدی وقوت دولتک تناقصی ایله خار جدن معاونت امیدینک
کوندن کونه تر قیسی خصوصلرندن عبارت ایدی .

بحرا قوتلری مسلم ایدی . زیرا بالاده بیسان اولدینی اوزره برطاقی دونمای
همایونده و برطاقی روسیه نك قره دکز دونماسنده مستخدم اوله رق کیجیلک صنعتی
ایلرولتمکده ایدیلر . تجارت بحر یه ده دخی خیلی ایلروله مشر ایدی هله آفد کزده
دولتعلیه سنجاغنی چکن تجار کیلرینک اکثری آنلرک ایدی . برآ دخی المرنده
لدی الايجاب استعمال ایده بیله جکاری قوتلر وار ایدی . شویله که : استانبول
ایمپراطورلری زماننده ارماتولی نامنده برنوع یرلو عسکر اولوب دربندلری محافظه
ویولاری تأمین ایله حکومت خدمت ایدر و کیلقتله قارشو کیدرلر ایدی . کیلقتلر
حکومت علیهنده بولنور وحیدودلق یولنده طولاشور اشقیما جمعیتلری دیمکدر .
بعدافتح ارماتولی فرقه سی ابقا اولنمشیدی . کیلقتلر ایسه اوتنه برو خود بخود
فرقلر شکلنده تشکل ایدرلردی . یونانستان پالیقاریلرینک اکثری یارماتولی
ویاخود کیلقتلر ایچنده بولنورق استعمال اسلحه ده ادمان ایدرلردی . بوجهته
یونانستان رعایای ایچنده استعمال سلاحه مقتدر پک چوق اشخاص وار ایدی .

تیه دللی علی پاشا ارماتولی فرقه سینه اعتبار ایدوب حتی ارناودلق طرفه سفر
ایتدکجه آنلری سوق ایتدکده اولدینی حالدده صکره برارالق آنلرک امورینی اخلا له
دخی چالشدی لکن بوسیلهلر ایله اول فرقه نی بیوتمش و بیلمیه رک روملره خیلی
ساحشور عسکر تهیمه ایتمش ایدی .

کیلقتلر حکومت قارشو برشقاوت فرقه سی دیمک اولدینی حالدده علی پاشا هر نه مطالعه یه
مبنی ایسه برارالق آنلره یوز و یردی صکره آنلرکده علیهنده بولندی . بونلر ایسه
وقت اختلالده حکومت قارشو حرکته مهیا بر جمعیت اشقیما ایدی .

مورده مانیه کی اهلایسی هپ خرستیان اولان ناحیه لر روملرک مهیا عسکری کی ایدی .
یانیه طرفنده دخی اهلایسی صرف خرستیان اولان نواحی اهلایسندن بعضیلری
استعمال سلاحه مقتدر ایدی . علی الخصوص یانیه و ایدونات مارغلیچ و پروزه قضالری

اره سنده واقع سولی ناحیه سی اهلیمی که سولیوت تعبیر اول نور ساحشور بر طاقه در لر
 و چامق اهل سیاه بر لکده اوله رق اون بو قدر سنه علی پاشا ایله محاربه ایتدیلر . نهایت
 علی پاشا آنلره غلبه ایدرک ناحیه مرقومه ده واقع قاقوسیل نام صرپ و مرتفع طاغ
 اوزرنده بر قلعه و اطرافنده متعدد قاهر انشا ایله بو ناحیه نی تحت انضباطه آلدی
 و قورولشدن بر چوق اهل اسلام کتوروب بو ناحیه لک مهم موقعلرنده اسکان ایتدی
 سولیوتلرک بر چوغنی دخی اولونیه طرفه نقل واسکان ایلدی . فقط اوصره ده
 سولیوتلرک بر خیلیمی جزائر سبعه یه فرار ایتشار ایدی . مورده طرفندن دخی بر چوق
 روملر فرار ایله جزائر سبعه یه کچمشلر ایدی . علی پاشانک اعدا مندن صکره کرک
 قورولشیلر و کرک سولیوتلر رلو یرلرینه عودت ایلمشلر در .

یوناپارته زماننده ذکر اولنان روم فرار یلرندن بیک نفری فرانسه نک خدمت
 عسکریه سنده مستخدم ایدیلر . بعده جزائر سبعه انکلتراه یدینه کچدکن صکره
 بو فرار یلر خدمت عسکریه دن چیقارلمش اولدقلری جهته روسیه دیارینه هجرت ایتک
 اوزره روسیه ایمراطورندن مساعده ایتمشلر ایسه ده مورده جوارندن ایرملری
 مناسب کورلمدیکدن استدعالرینه مساعده اولمندیغنه مبنی بو فرار یلر هپ اولاد
 و عیالاریه بر لکده جزائر سبعه ده اقامت ایله وقت فرصته منتظر ایدیلر . مورده
 اختلالنده بونلر سائرندن اول سکر دوپ اشقیایه قوه الظهر اولمشلر در . مصر والیسی
 محمد علی پاشانک خدمت عسکریه سنده ایکی بیک قدر و ناپولی دولتک خدمت
 عسکریه سنده بر چوق روم اولوب لدی الحاجه رؤسای اشقیایه بونلری دعوت ایله مورده
 جانبته جلب ایده بیلوردی . روسیه نک امور بریه و بحر یه سنده مستخدم اولان روملر
 ایسه مورده طرفنک اختلالی اوزرینه در حال سکر دوپ موقع اختلاله کله جکلری
 درکار ایدی .

دولتک بونلری دفع ایده جک قوه عسکریه سی ایسه نه مرتبه بوزوق بر حاله کیش
 اولدقلری یوقارولرده کرارا بیان اولمشلر . تکراره حاجت یوقدر .

ته دللی علی پاشانک عفو اولماز صوچارندن بری دخی بودرکه تر حاله سنجاغنک اهل
 اسلامی ترک اولمق حسیلله آنک چکسینه کمدکلرندن بیچاره لری قیردی دوکدی پریشان
 ایتدی . اول حوالیده کی قوه اسلامی نک ضعفنه سبب اولدی .

روملر ایشی بو وجهله موازنه ایدرک قوتلرینه ایچه کوکنمکه اولدقلری حاله ته
 دللی علی پاشادن خوف و احتراز ایله آنک زوانته منتظر لر ایکن جلد عاشرده بیان
 اولندیغی اوزره ته دللی زاده ولی پاشا اکیوز بکرمی یدی سنه سی خالانده منصبی
 اولان موریه متوجها حرکت ایتمکه اولوب آنک مورده بولمشی ایسه روملرک

اغراض فسادیه سنه او میدیغندن دردولته اشتکا ایتلمی اوزرینه ولی پاشانک مأموریتی
ترحاله متصرفانه تحویل ایله اهل فسادک غرضلمی ترویج ایدلمش اولدی .

معاونت اجنبیه بختجه بوافکار روسیه چاری بیوک پترو زماندنبرو روملرک
اذهاننده یرایتمش ایسه ده چوق دفعه خطا ایتمشدر . نته کیم بوجه بالا قترینه زماننده
مورده لیلردن علم عصیانی کشاد ایلان اشقیا متعاقباً تأدیب اولتمشدر ایدی . صکره چات
بات شقاوت یولنده حرکاتر ظهور ایتدیسه ده آزمدت ظرفنده باصدیرلمشدر .

روم مورخلردن بعضیلرینک بیاننه کوره ترحاله سنجاغنه مضاف ولستین قضاسی
اهالیسندن ریغانام کمسنه (۱۷۹۶) سنه میلادیه سنده یعنی (۱۲۱۱) سنه هجریه سنده
فرانسه جمهوری طرفدن اعانه و عدیه اولنان تشویقانه بل باغلا یوب برهینت عصیانیه
تشکیل ایله عصیان و طغیان ایتمش ایسه ده مفید اولیوب کندوسی ترسته ده ورفقاسی
ویانه ده طوتیلوب آوستریالو طرفدن بلغرا ده کوندرلمکله اوراده اعدام اولتمشدر .
کرک بودفعه و کرک بیک سکرز یوز سکرز سنه میلادیه سنده ظهور ایدن پاپاتیمیو قعه سی
یونانیلرک پای عزیمت و غیرتلیزیه فتور و یرمیوب بلکه خطا و نقصانلرخی درک ایله
اتمامه سبب اولمشدر . انتهى

اول اثناده یعنی (۱۲۲۳) سنه هجریه سنده دولتعلیه روسیه سفریله مشغول بولنش
ایسه ده دنیانک باشنده بر پوناپارته غائله سی اولدیغندن و تپه دلنی علی پاشا دخی یانیه
وحوالیسنگ محافظه سنه مقتدر بولندیغندن روملر عصیانیه قیام ایدمه دیلر واکرچه
براً مرقوم پاپاتیمیو و بجرراً اندرچو نام شقیلر خروج ایتمشدر ایسه ده علی پاشا پاپاتیمیو
طوتوب شقاوتک اوکنی آلمشدر .

شانی زاده دیرکه فنارلو طاقنک اولادینه املا وانشا تعلیم ایدر اهل اسلامدن
براهل خیرکسنه یه وقت اقدامه روم قیودانلردن بیلنرنده معتبر روسیه حمایه سنده
بولنان بر قیودان اثنای صحبتده سزک فیما بعد روسیه لو ایله سفرکز اولورسه بتون
آقدکز اطهری روملری کیلیریه اوتیه برویه هجوم ایدرک سزی شاشرمغه آنجق
بز کیفیت ایدرز و بونلرک اوزرینه جها من اتفاق و عهد و میثاق اوزره بز دیو
بی پروا تقریر مافی الضمیر ایتمش اولدیغی تا اول زمان مسموع محرر حقیر اولمشدر .
چوق کچمیوب سفر هایون و قوعبولش ایسه ده فرانسه غائله سی درکار ایدوکنندن
روملره بعض طرفک اعانه ده عجزی آشکار اولدیغندن بوسفر اثناسنده روملر
اظهار طغیانیه اجتسار ایدمه مامشدر ایدی . انتهى

ینه شانی زاده تاریخنده بیان اولدیغی اوزره (۱۸۰۸) و (۸۰۹) سنه میلادیه لرنده
بیچ شهرنده بعض دول اوروپانک اتفاق مقدس معناسنه (سنت الیان) تعبیر ایتدکلری

معاهده لرندہ بالجملہ اقوام خرسٹیانک سر بسیتی جملہ سی التزام ایتمش اولدقاری شایع اولمشیدی . واکرچه بوانارک حقندہ مصرح برسوز دکل ایسهده مستعد عصیان اولان انتخاب امنیہی املہ دوشورمکله روملرک طغیانہ بوده برسبب اولمشدر . وینہ شانی زاده اشبو بیک ایکییوز اوتوز آلتی سنہ سی وقایعی صرہ سنده دیرکہ هنوز ایکی سنہ قدر مقدم نمچه مالکی داخلندہ بعض محللرده مبنی علی بعض الامل تنظیم احوال دول ومال ضمنندہ بالدفعات عقد جمعیت ومشورت ایدن دول اوروپا قرالری بالجملہ خرسٹیان ملتک امن وراحت وازادہ لکنی دخی درمیان ایدرک بالاتفاق التزام ایتمک لری اعلان ایلماری وبونارہ بکزر غیر قابل تحریر اسباب کثیرہ دولتعالیہ تبعیتندہ بولنان روملرک بروقت فرصتده زیر حکم عثمانی دن خروج امیدلرینہ سبب اولمشدر . انتهى

الحاصل روملرک معاونت خارجیه امیدلری کوندن کونہ قوت بولمقدہ ایدی . کندولرنجه اسباب ووسائل عصیانیه ایسه یوما فیوما تر ایدایلمکده اولوب فقط بو وسائله جهت وحدت اوله جق بر مرکز لازم اولوب اوده قابودیستریانک تحت ریاستندہ بولنان جمعیت سالفه الذکر اولمق لازم کوردی . حالبوکه قابودیستریا روسیہ پولتیقه سنہ خدمت ایتمکہ مجبور اولوب روسیہ لونک غرضی دخی روملری دولتعالیہ علیهنده برالت اوله رق استعمال ایله کندو پولتیقه سنہ ترویج ایتمکدن عبارت ایدی . فقط اوصرهده بروجه آتی براتریا یعنی اتفاق خنی جمعیتی شکل ایدرک روملرہ مرکز اتحاد اولمشدر .

* روم اتریاسنک تشکیلی *

هوجہ بکده مقیم روم تجارندن برینک یازیمچیاق خدمتندہ بولنان باطنوز اطهلی مانوئل اقسانتوکہ (۱۸۱۲) سنہ میلادیه سنده استانبوله کلوب یانیه تجارندن بعضیلر یله عقد شرکت ویاغ آلمق اوزره یانیه یه عزیمت وعودتندہ بعض احباسنک تشویقیه جزائر سبعه دن ایاماوره نام جزیره یه کچوب فرسون طریقنک اوراده بولنان شعبه سنہ داخل اوله رق جمعیت خفیہ تشکیلنه دائر خیلی معلومات آلدقندن صکره (۱۸۱۳) سنہ میلادیه سی تشرین نایسنده هوجہ بکه عودت ایلمش اولدیغی حالده صنادید قومندن یعنی روملرک ایلر وکلنارندن وسلاح قوللانور قبتانلر دن مرکب بر (اتریا) تشکیل اولنسه یونانیلرک کسب استقلال ایتماری قابل اوله جغنی تفکر ایتمکده ایتمش . برکون یارانندن نارده لی نیقوله اسقوفو ویانیه لی اطناش چاقالوف ایله مصاحبت ایدرلر ایکن ترکستانده وعلی الخصوص ارناودلق وموره وجزائر

بحر سفیدده اولان دینداشلرینک چکلدکاری جور و اذادن بحث اولندیغی صره ده ناپلیونک الباطنه سنه نفیدن صکره عقد اولنان ویانه قونغرہ سنده یونانک اسمی بیله یاد اولندقدن بشقه دول متفقہ اردولری طونہنک برویقه سنه عبور ایله اعصار کثیره دنبرو وحشی ترکارک تحت اسارتندہ قالمش اولان یونان جنسک خلاصنه بذل مقدور اولنمسی تشویق ضمنندہ فیلسوف ویانه نامیلہ برسالہنک طبع ونشر اولندیغی مأموراً ویانهده بولنان ماوریانی بک (مشهور ماوریانی بک برادر زاده سی اولان یاقو بکدرکه اولوقت ویانهده مصاحتکندار ایدی) طرفدن باب عالی یه اخبار اولنمسی اوزرینسه قیود دولیہ ده یونان جنسنه دائر برقید اولندیغی بیانیله رسالہ مذکورہ نک مالی جرح اولنہرق اوستریا دولتی طرفدن اویولده جواب ویرلمش اولدیغی تذکار ایلمشیر . بونک اوزرینہ اقسانتو ایاماورہ اطه سنه کیدوبده اوراده فرمسون طریقتہ داخل اولدیغی افاده وبعض اشاراتی ارانہ ایدرک روملرک خلاصی ایچون براتریا تشکیلی حقندہ اولان افکارینی ودولتعالیہنک احوال سیاسیہ وعسکریہ سی بک بوزوق اولدیغی وسولیوتلرک وپارغہ کبی کچوک ناحیہ لر اھالیسنک برأ ولامپیر وقاچولی نام قورسانک بحر آتپہ دنلی علی پاشایہ شجیعانہ مقاومت ایله کلرینی وابلجلمہ روملر کوردکاری ظلم وتعدیدن طولانی مستعد طغیان اولوب انلرک خلاصنه اوروپالولرک دخی آرزوکش اولدقلرینی بیان ایدرک چاقولوف ایله اسقوفونی اقتناع ایتمکله اوچی برانکده (۱۸۱۴) تاریخ میلادیسنده براتریا تشکیلی ویمیلرینی و اشارت لرینی ترتیب وقواعد داخلہ سنی تنظیم ایتمشیر وبونی موجود اولان جمعیت علیہ رینہ قائم قیلوبده انک معاونت وشهرتی ایله بوجمیت خفیہ یه اعضا پیدا ایتمکہ قرار ویرمشیر . روملرک افکار وامالندہ استعداد اولدیغندن بودرلو اغفالاته بالسھولہ قاپلملری دخی ممکن ایدی . فقط اعصار کثیره دنبرو تحت رعیت ومحکومیتده قالان بر قومک حل اصلینسه ارجعی ایچون تشکیلی اولنان جمعیت بویله اوچ بازرکانک تحت ریاستندہ بولندیغی خالدہ ثمرہ بخش اولہ میہ جغندن بریبوک ذاتک تحت ریاستندہ بولنمسی لازمہ خالدن اولدیغنہ مبنی کورنمز وکیم اولدیغی بیلنمز بر رئیس وهمی تصنیع ایدوب اتریایه داخل اولنلرہ کندولرینک ارہ ده مجرد آلت اولدقلرینی افاده ورئیسک بریبوک قوت اولدیغی ایما ایدرلر وپاپاتیو وقعه سنندہ کتم اسرارہ رعایت اولندیغندن استحصال مرام اولنہمدی انکچون رئیسک اخفامی وامرارک کتمی لازمدر دیرلر وداحل اولنلردن برر سند الہرق درجه لرینہ کورہ اتریانک بعض اسرار و اشاراتی اوکر دیرلر ایدی . داخل اولنلر دخی بورئیسک کیم ونرہده اولدیغی ارا میوب هر بری ذھنندہ یاقشدردیغی بریبوک آدمی حتی بعضیلری اتریایه داخل اولمیان ذواتی

رئیس زعم ایدر لر دی . ایسته بو اوچ شخص بویه بر صنیعه ترتیب ایتمکدن صکره هر بری بر طرفه کیدرک یکدیگریله مخابره ایده جکارندن مکتوبلری طوتیلور ایسه صاحبی بیاننامک ایچون امضا یرنده قوللاقمق اوزره چاقالوفه الف با واسقوفه یه الف عین حرفلری و یریلوب اقسانتو دخی الف دال حرفلری المشر .

اتریانک مقصدی بادیء امرده خاطرلره کلدیکی کبی قدیم یونانستانک احیاسی اولیوب مقصدلری پک بیوک ایدی پایتختی استانبول اولمق اوزره استانبول روم بطریقته تابع اولان بالجه روملردن مرکب بردولت تأسیس یعنی شرق ایمپراطورلغنی تشکیل ایتمش . یوخسه ازمنه ماضیهده اولان اتنه واسپارته دولتلرینی احیا ایلمک دکل ایتمش بو قدر وسعت خیال انجق روملرده اولور . سائر قوملر بودرلو خیالات ایله اتعاب ذهن ایتمزلر .

(۱۸۱۴) سنه میلادیه سی ایولنده یعنی (۱۲۲۹) سنه هجریه سی او اخرنده چاقالوف ایله اسقوفو موسقووه یه و سنه مرقومه کانون اولنده یعنی (۱۲۳۰) سنه هجریه سی اولنده اقسانتو استانبوله عزیمت و کندوسی استانبولده و دیگر ایکسی گاه موسقووده و گاه هوجه بکده اقامت ایله بالمخابره اتریا ایشرینک اکیل متفرعانه مداومت ایلمشلردر . چاقالوف ایله اسقوفو موسقووه ده اتریانک قواعد اساسیه سنی تتمیم و جمعیت احبا دیو توسیم ایتمشلر . و موسقووه ده بولنان مورده لی یورکی شککری و فلهلی اندون قوملر بولو نام روم تاجرلرینه کشف راز ایدرک انلری اتریا یه الدقدن بشقه دهها بر چوق کساننی داخل جمعیت قیامشلردر .

ایسته بونلرک بعضیلری افلاق و بغدادن طرفلرینه کیدرک قالیمکی زاده اسکرلت بکک یازیحیسی طودوری نفری ایله رهبان و غومنوسلردن پک چوق کساننی اتریا یه ادخال ایتمشلردر .

اول ائنده اسقوفو هوجه بکه عودت واقسانتو ایله بالمخابره اتریا قاعده سنجه ایسه مباشرت ایلدیکی صره ده هوجه بکده بولنان مورده لی طنناش شککری ایله اناغنو ستوپلونی اتریا یه ادخال ایتمشدر .

بوصر ده اتریا ایجابی درجات متفاوتیه تقسیم ایله رئیسره چوبان و صنف ثانی یه یاپاس و صنف ثالثه توصیه لو و افراددن عبارت اولان صنف رابعه ضررسز دینامشدر . اول ائنده استانبولده دخی رئیس و فدایی عنوانیه ایکی رتبه عسکریه ایجاد و بعده اتریا مراتبی یدی یه ابلاغ ایلمشدر .

بونلرک کافه سی بر مقصده خدمت ایلدکاری حالده و قوف و معلوما تجه بینلرنده تفاوت وار ایدی . اک آشاننی درجه ده بولنان صنفه لدی الحاجه استعمال ایچون الی

دسته فشنگ اياه سلاح تدارك ايلمك واوست طرفده بولنان صنفه وطن اوغورنده دشمنلر اياه صوك درجهيه قدر جنك ايچون مهيا بولمق خصوصلری تنيه ايديلور وما فوقده بولنان صنفه اتريانك مقصدی يونان قومك استقلالنی استحصالدن عبارت اولديغی بيلديريلور وفدائيلر رئيسه بر قلیچ قوشاديلوب: بوسكا وطن طرفدن ويرلدی تا كه انك ايچون استعمال ايدسين ديتلور ایدی . لکن رئيس خفی سرينه انجق برنجی صنف اولان رؤسا واقف ایدی . وآشانی صنفلردن بریسی صنف اوله ترفیع اولندقده رئيس خفی سرندن اگاه ايديلور ومخبره خفيه ايچون امضا مقامنده استعمال ايتك اوزره کندوسنه حروف مقطعه دن ايکی حرف ويريلور ایدی .

واتريا اصحابی لدی التصادف يکديکری طایمق اوزره فرماسونلر وبکباشيلر کبی برطاقم الفاظ و اشارات مخصوصه استعمال ايدرلردی .

رئيسلر بو اتریايی قابو ديستريانك يد اداره سنه توديع ايتك عزمنده بولندقلری حالده جزائر سبعة اهالیسندن غالاتی نامنده بری قابو ديستريانك اقرباسندم ديهرك هوجه بکه كلكده اسقوفو اتی اتریايه ادخال ايتمیدی .

اول اثناده صرپ باش کنزی مشهور قره يورکی دخی او طرفلرده مقیم ایدی . شویله که : مقدمجه بالاده بیان اولنديغی اوزره قره يورکی صرپستاندن فرار اياه بسار ايبايه کيتمش وانك يرينه ميلوشك صرپ کنزلكی طرف دولتعلیه دن تصدیق اولتمش ایدی .

اتريا رئيسلری صرپستانده برفته اوياندرمق اوزره قره يورکی ي تشجيع ايچون غلاتينك كوكسنة روسيه نك (سنت ان) نشانی تعایق ايدرک کيجه اين تنهاجه انکله کور شدردکلر نده غالاتی قابو ديستريانك اقرباسندن اولوب ممالک عثمانیه ده بولنان خرستيانلری اياقلاندرمق وظلم واسارتدن قورتارمق مأموریت خفيه سيله او طرفه کلمش اولديغندن وموره نیم جزیره سنده وروم ایلی طرفنده بولنان خرستيانلرک طغيانه مهيا اولدقلرندن بحثله قره يورکينک دخی همان صرپستانه واروبده اهالی ي عصيانه تحريك ايلمسی وکندوسنك بوحرکته طرف دولتعلیه دن روسيه نك اثر تحریکی نظريله باقیله جغنه مبنی حقدنه درحال عاصی معامله سی اجرا اولغیوب صرپستان امارتنك کندوسنه تکلیف ایدلمسی ملحوظ اولديغندن اول حالده بلا تردد امارتی قبول اياه دولتعلیه ي اغفال ايچون وبعض مرتبه صداقت يوزندن کورنمکله برابر بر طرفدن صرپ وروم مکتبلرينک تنظيم وتکثيرينه ودیگر طرفدن دخی طوب وتفنك اعمالی ايچون کارخانلر احداثه سی واقدام ايتمی ايچون

تشویقات لازمه اجرا ایتمکله ویانه اتریا اعضاسندن ایکی کئی ترفیق اولغنه قره یورکی دخی الداندرق بلغراد کیتمشیدی . حالبوکه بلغراد محافظی انک بلغراد و صولنی خبر الدینی کی میلوشه اخبار ایتمکله قره یورکی در حال مخفی اولدینی خنده کیجه این اخذ وقتل اولمشدر . اتریا اعضاسی بوندن فوق العاده مکدر اولهرق اندن صکره زیرده بیان اوله جنی وجهله میلوشک جلبنه صرف مساعی ایتملدر . کاهلم غالاتینک احوالنه .

غالاتی (۱۸۱۶) سنه میلادیهسند موسقوویه واندن بترسبورغه واروب قابو دیستریایله کوریشه رک مبادله افکار ایتمکله غالاتینک بوش بوغازلنی و بعض معاملات بیقیدسی قابودیستریانک ایفاسنه مائل اولدینی مساعداک اجراسنه مانع اولدیغندن قابودیستریانی توقیف والنده کی اوراقی اخذایله کندوسنی بکرشه کوندرمش واوراده کی روسیه قونسلوسنک تحت نظارتنه ویرمشدر . بو کیفیت دخی اتریا اعضاسنه یأس وفتور کتورمیوب ایشارینه دوام ایتملدر .

حتی روسیه سفرنده جزائر سبعه ده بولنه رق سبقت ایدن خدمتلرندن طولایی روسیه ایمراطوری ایله ملاقات و احراز مکافات ضمننده بو ائنده یونانستاندن هوجه بکه وارد اولان قبودانلردن مورده لی ناغنوستارا ومانسه لی خریسواسیاتی و دیتمتراقوبولو و تپه دلیلی علی باشانک خصم جانی اولان تر حاله لی یانی فارماکی و دیگر برقاچ یونان سرکرده لری اسقوفونک داللتیه اتریانک ایکنجی صنفنه داخل اولوب رئیس خفی سرینه محرم اولدقلمری جهته بو ایسته روسیه لونک الی وار ظننده بوللملری و عثمانلورک خصم قویسی اولملری جهته ایشک ختامنه قدر ایتمکلی میسده ثابت اولملرنددر . بولار اسقوفونه دن مکتوب آلهرق چند روز صکره موسقوویه عزیمت واوراده بولنسان اتریا اعضاسی ایله کوریشوب موسقوویه ده ایشه یارار روم تجارینک مجموعنی اتریا به ادخال ایتملدر . متعاقباً روسیه ایمراطوری ومعیتله قابودیستریا دخی موسقوویه کلوب قابودیستریا داللتیه مرقوم سر کرده لری ایمراطورایله بالملاقات مظهر التفات و مکافات اولملدر . وبعده (۱۸۱۷) سنه میلادیه سی مارتنده یعنی (۱۲۳۲) سنه هجریه سی واسطنده هوجه بکه عودت ایلملدر .

اقدمجه یورکی شکه ری موسقوویه دن پارسه کیدر کن ویانه به اوغرایوب اوراده لغت یونانیسه مؤلفی مشهور خواجه غازی بی کورمش . غازی برمدتدنبرو ویانه ده مقیم اولدینی حالده مملکتی اولان غلوسده برمکتب آچق اوزره اورایه متبئی عزیمت ایمش . شکه ری آکا یونان قومی او یاندرمق ایچون روسیه ده بر اتریا تشکیل اولدینی افاده ایدوب اشارات و تفصیلاتی بیان ایتماش بونک اوزرینه غازی دخی

ویانه دن حرکت ایله هوجه بکه عزیمت ایلمشدر . موسقووه ده بولمان اتریا
اعضاسنک تنسیبیه چاقولوف هوجه بکه کلوب استوفو ایله ملاقات ایدرک آندن
دخی برلکده اقسانتو ایله بولشماق اوزره استانبوله متهی عزیمت ایکن خواجه
غازی هوجه بکه کلدیکندن آنکله هم مجلس اولدقلرنده کندوسنک استعداد ویلاقتنی
لدی المشاهده آکا کشف راز ایله آنی اتریانک صنف اولنه ادخال ایلمشدر بونک
اوزرینه اودخی همان استانبوله کلوب اقسانتو ایله ملاقات و بوا امر خطیری مذاکره
ایتدکن صکره تصمیم ایتدیکی مکتبک امورینی تسویه ایچون مملکتی اولان غلوس
قراسندن میلز نام قریه طرفنه عزیمت ایلمشدر .

سنه مزبورده کانون اولنده یعنی (۱۲۳۲) سنه هجریه سی او اولنده چاقولوف دخی
استانبوله کلوب اقسانتو ایله ملاقات و میلز قریه سنک اتریایه مرکز اتخاذا اولمسنی
ینلرنده مذاکره ایتدکن صکره کیفیت غازی بولشماق اوزره
چاقولوف غلوسه واروب غازی به افاده کیفیت ایتدکده غازی بعض کساندن شبهه سی
اولدنی بیانیله مانیه نك مرکز اتخاذا ده مناسب اوله جغنی بیان ایتشیدی .

چاقولوف غلوسدن ازمیره و آندن استانبوله کلوب (۱۸۱۸) سنه میلادیه سی نيساننده
اسقوفو دخی اناغوستوپولو ولور بونی نام شخصلری بالاستصحاب هوجه بکن
استانبوله کلشدر . و اقسانتو ایله بالذا کره اناغوستوپولو صنف اوله ادخال
ایتدیرلمشدر . و بوجه بالا اتریا ایچون مورده بر مرکز اتخاذا تذکر اولمش
ایکن استانبولک مرکز اتخاذا انب کورمکله بوندن صکره اقسانتونک استانبوله
قنارده کائن خانه سی اتریانک مرکزی اولمشدر .

ایشته بوسره ده افلاق ویوده سی قره جه بک نقود موجوده سی آلوب (سلامت
درکنارست) خواسنجه بکرشدن فرار و ایتالیاده استقرار ایله یان کلوب
سیره باقشدر .

ینه اول ائنده سالف الذکر سرکرده لر دخی هوجه بکن استانبوله کلش اولدقلرندن
اسقوفو آنلرک تعلیماتی قامه آلمق اوزره ایکن خسته سنه مرقومه تشرین ثانی سی
اواخرنده فوت اولمشدر .

بونک اوزرینه سرکرده لر و یریه جک تعلیماتی دیگر رئیسار تنظیم ایتشدر و پناپوت
شکریدن الدقلری اون بیک غروشی خر جراه اوله رق سرکرده لر و یرمشدر .
و بولردن یانی فارماکی نام سرکرده نی سالنیک و ترحالا طرفلرینه و اناغوستارایی
چاملیجه و صوللیجه اطه لرینه و موره طرفنه و دیگر اوچ سرکرده نی مانیه به و اتریا
اعضاسندن مورده لی غریغور فلاشه نام راهی افلاق و بغدادنه و دیگر بعضیلرینی جزائر

بحر سفیده و اناتولی سواحله و قدس و اسکندریه طرفلرینه کوندرمشلردر .
 یانی فرماکی سالنیک و ترحاله سنجاقلرنده بولنان سرکرده لری و سائر ارباب ساحی
 و ایشه یارار نفوذلی قوجه باشیلری و رؤسای قومی حتی سیروز متره پولیدی
 خریسانتوی و عورت حصاری بسقپوسنی افقاع و اتریایه ادخال ایله تعهدینی مع
 زیاده ایفا ایتدکن بشقه ایونوروزه کیدوب اوراده مشهور غریغوریوسی اتریایه
 ادخال ایتشدر .

بوغریغوریوس ایکی دفعه استانبول روم بطریق اولوب بعد الانفصال ایونوروزه
 کوندرلمش ایدوکندن فی الواقع یانی فارماکینک او طرفده طولاشدینی زمان
 غریغوریوس دخی ایونوروزده ایدی متعاقباً او چنجی دفعه اوله رق روم بطریق
 نصب اولمغله روم وقعه سنک ظهورنده استانبولده بولمشدر . اقسانتونک اتریایه
 تشکیلاتنه دائر اولان رساله سنی ترجمه ایدن ملک بک غریغوریوسک تعریفده دیرکه
 روم طغیان تاریخی اولان بیک ایکویوزالتی سنه سنده بطریق بوانوب درسمعانه
 صلب اولنان کیمسه در . انتهى

اناغوستارا نام سرکرده دخی چاملیجه و صوللیجه اطهرلیله مورده مناسب کوردیکی
 کسان اتریایه ادخال ایله تعهدینی ایفا و مورده دن فرارایله زانطه اطه سنده قراقیلان
 تئودورو و قولونی قوترونی و سائر ایشه یارارلری مخصوص آدملر ارسال ایله
 کیفیتدن آگاه ایتشدر .

خریسواسپاتی ایله رفیقاری اولان سرکرده لر دخی مانیه بکی پترو ماورو میخالی
 و اول طرفده بولنان سرکرده لری داخل اتفاق ایتشلردر .

اتریا رئیساری ایشه بوصورتله کیفیتی ممالک محروسه نیک اکثر مواقعه خفیاً نشر
 ایتشلردر . لکن پیدرپی و قوعبولان مصارف کثیره انلرک تحمل و اقتدارندن
 افزون اولوب فقط پناپوط شکرینک مقدم و مؤخر ویردیکی مبالغ کثیره بومصارفه
 مدار اوله یورادی .

مانیه بکی پترو ماورو میخالی بوجه بالا قضیه یه لدی الاطلاع بودعوتی برمنونیت
 فداکارانه ایله قبول ایدوب کوچی یتدیک قدر سعی و غیرت ایده چکی بیانیله برابر
 بعض مهمات و لوازمات سفریه استحضاری ایچون مقدار کفایه ایچنه نیک لزومی
 اولدیفنی کندوسنه کوندریلان قپودانلردن دیمتر قپولی واسطه سیله استانبولده
 اولان اتریا رؤساسنه باحجرات بیاید رمشدر .

ایستدیک مبالغت مقداری کلی اوله رق ایفاسنه اتریا رؤساسی عدیم الاقدار اولوب
 الحقیق مانیه بکی کبی برقومانداره دخی احتیاجلری درکار اولمغله ینه مرقوم پناپوط

شکری به مراجعت ایادیلر اودخی مطلوب اولان اچهنی درحال اعطا ایدیورمسی
حقتده جالب امنیت کامله اولمغله برنجی صنفه ترفیع اولمشدر . و اتفاقه داخل
اولمقده بولنان کسان طرفلرندن مکاتیب واعانه اچهلری بوندن بویه طوغریدن
طوغری به مرقوم شکری طرفه کوندرلمسی رؤسا جانبدن هر طرفه یازلمشدر .
فقط اتفاقه داخل اوللردن برطاقی اعانه اچه سنک اعطاسنی آتی به تعلیق و تأخیر
ایتمکله توارد ایلیان اعانه اچه سی قلیل المقدار ایدی .

بروجه بالا اتریا ایچون استانبولده اقسانتونک خانه سی مرکز اتخاذ اولندقدن صکره
اتریا ایچون بر مهر مخصوص یایدیریلوب اطرافه رؤسانک اولکی حرفلری
واورته سنه صلیب و یونانستان اشارتی اولان الف حرفی و ۱۶ رقمی حک ایتدیرلمشدر .
ومخصوص بر قید دفتری ترتیب اوله رقی اتریاه داخل اوللرک اسم و شهر تلیری
وکلان و وعد اولنان اعانه اچهلرینک مقداری و رؤسانک امضامقامنده قولاندقلری
حروف مقطعه و معاملات سائره هپ بودفتره قید ایدلمشدر .

اتریا اعضاسی اول امرده محترزانه و احتیاطکارانه حرکت ایتمکله غرضلری درحال
منتشر اوله مامش ایسه ده اولوقت دولتعلیه ده بومثللو فتنه و فساده دائر اولان
تشبثاتی تحقیق ایده جک خفیه مأمورلری اولدیغنه مبنی اتریا اعضاسنه جسارت
کله رک صکره لری راست کلدکلری هم جنسلرینه منویء ضمیرلرینی بیان ایدر
اولدقلرندن آز وقت ظرفنده روملرک چونغی وعلی الحصوص مورده و جزائر بحر
سفید اهالیسنک اکثری اتریاه داخل اولمشدر .

پروکشک تاریخنده بیان اولندیغی اوزره اتریا جمعیتی کوندن کونه توسع و تشعب
ایدرک افلاق و بغداد و جزائر بحر سفید و بتون یونانستان و سلانیک طرفلرینه حتی
یانیه و ایسی تپه دلتلی علی پاشانک سراینه قدر دال بوداق صالحشیدی .

اشبو (۱۸۱۸) سنه میلادیه سنده جمله راهلر و پستقوسلر و سرکرده لر و کمیجیلر
واکثر قوجه باشیلر و جزائر سبعه ده بولنان منتظم فرقلر و سولیوتلرک سرکارلری
و کلفتلرک رئیسلری و مورده نیم جزیره سنده و ترحاله وارناودلقده کی پاشالرک
و بکلرک و اغالرک دائره لرنده مستخدم اولان روملر و اسکندریه و قبرس و برالشام
طرفلرنده و اناطولی سواحلمنده مقیم اولان روم تاجرلری و استانبولده بولنان اک
معتبر روم فامیلاری هپ اتریای جمعیتنه داخل اولمشدر ایدی . کیلقتلرک شریقلری
دخی یونانستانده بولنان دلیقانولری تمبیج و تحریک ایدیوردی .

طرابولیچه اهالیسندن پناوتی اندرونیقو آئیده وقوع بوله جق محاربه لره دائر مکمل

شرقیلر ترتیب ایتشیدی . بوندن بشقه اورویانک افکار عمومی سنی جلب و امالده
دخی اوراق حوادث واسطه سیاه چالیشیلور ایدی . انتہی
مانیہ بکی سالف الذکر پتروماورو میخالی رئیس خفی سرینہ واقف اولمدینی جہتہ
اتریانک پترسبورغہ اولدیغنه ولدی ایجاب صرف اچون صندوغندہ کلیتو اچہ سی
بولندیغنه ذاہب اوله رق تحقیق کیفیت ضمنندہ قارینو نام کسنہ بی پترسبورغہ کوندرمش
قارینوا یسہ پترسبورغہ وصولندہ اتریانک ادارہ خفیہ سندن بر اثر کورہ مامش اولدیغندن
لازم کلنلرہ افادہ کیفیت ایلمک اوزرہ مورہ یہ عودت ایلمک فکر ندہ بولندیغنی اتریانک اعضاسنک
معلومی اولدقدہ بر ادارہ خفیہ لری اولمدینی و جمعیتلرینک روسیہ حامیہ سندہ بولندیغنی
شایعہ سی منتشر اوله جق اولورایسہ اتریانک ایشلرینہ خلال کلہ جکی مطالعہ سنہ مبنی قارینو نکل
عودتندہ اعدامنہ بین رؤسا قرار ویرلمش و فی الواقع استانبولہ وصولندہ یانہ اتریانک
اعضاسندن بری ترفیق اولتہ رق مورہ یہ کیدرکن اثناسی راہدہ قتل ایلہ یانندہ کی
کاغدلر احیا قیلنمشدر . ینہ اول اثناسہ سالف الذکر غالاتی دخی قتل اولنمشدر .
شویلہ کہ : اتریانک ایشلری مملکتیندہ پک زیادہ ایبرولہ مش ایسہدہ اتریانک اعضاسی بینندہ
افکار جہ مسابنت حادث اولدیغنی خالدہ غالاتینک اطواری موجب شبہہ واندیشہ
اولمقدن ناشی ہم اتریانک احبابک بینی تألیف ایتمک و ہمدہ بر تقریبلہ غالاتی بی الوہ
استانبولہ کتورمک اوزرہ پایا فلاشہ اولطرفہ اعزام ایلمش و بعدہ اتریانک اشغنی
صنفلری احبابندن بندہ دقہ دخی آرقہ سندن کوندرلمشدر . بندہ دقہ بر تقریب ایلہ
غالاتی بی الوہ استانبولہ کتورمش ایسہدہ غالاتی تک طور میوب مبالغہ کلہ ایستر
وویرلمزایسہ اتریانک اسرارینی افشا ایدہ جک کبی طور لر کویسترہ رک استانبولہ
طانیغنی اتریانک اعضاسنی پک زیادہ تضییق ایلر ایدی . انلر دخی مراسمہ مساعدہ
صورتی کویسترمشلر ایسہدہ تکلیفی تحملدن خارج اولدیغنی شویلہ طورسون و جودی
اتریانک حقنندہ مضر کورنمکلہ رئیسلر بینندہ اعدامنہ قرار ویرلدیکندن چاقالوف
ومانیہ بکی طرفندن اتریانک مکتوب کتورن دیمتراقوبلو غالاتی بی اغفال ایلہ مانیہ یہ
کیتمک اوزرہ استانبولدن چیقاروب چاملیجہ اطہ سنہ و اورادن صولیجہ اطہ سنہ
کیدرلرایکن برویران قلعہ نکل سیر و تماشاسی اثناسندہ غالاتی بی اعدام ایتمشلر و مانیہ یہ
کیتمشلر ایسہدہ غالاتی جزا ترسبعہ اہالیسندن و قاہود یستریا متعلقاتندن بولنق حسیلہ
قاتلرینک مانیہدہ بولنسنی مانیہ بکی مناسب کور میوب انلری ایٹالیایہ کوندرمش اولغلہ
ایٹالیاسواحلندن پیزا نام بلدہ یہ وارد قارندہ اتریانک اوچنجی صنفندن نازدہ
مترہ بولیدی اغتایوز وعلکساندری ماورو و قورداتو ایلہ ملاقات ایتمشلر در .
بوماورو قورداتو قارلو طاقندن اولوب بالادہ بیان اولدیغنی اوزرہ افلاق و یودہ سی

قره‌جه بلك سرکاجی بولندی حالدہ انکلہ برابر اوروپاہ فرار ایتشیدی گاہ روسیہ دیارنده اقامت وکاه اوروپادہ سیاحت ایله بویله فسادہ متعاق ایشلری تروجایلردی .
روملرک طغیاننده موردیه کیتمشدر . و صکر دلری یونان و کلاسندن اولوب سفارت مأموریتلرنده قوللانمش و حتی بیک ایکیوزالی سکر سنه هجریه سنده یونان دولتی طرفندن سفارتاه در سعادتہ کوندرلمشدر . بزینہ صدده کله لم .

بروجه بالا غلاتینک اعدام اولندی ائساده اقسانتوغلوسده ایدی . سبجی بودرکه اتریا کسب جسامت و اهمیت ایدرک هر طرفله مخبره و هر طرفک ایشلری سیاق مطرد اوزره یورتمک ایچون رؤسا علی الدوام مذاکره ایله مشغول اولدقلری حالدہ افکار فسادیه احتجابی ایکی فرقه اولمشار . اتریا رئیساری ملتک قوای طبیعیه سنی استکمال ایدوبده بعده عصیان و طغیانک فعلیاتنه کیرشمک افکارنده بولنهرق انلرایله هر دلرو تأخراتی رد ایدرک هان جنک وجدال ایله ملتک قوه طبیعیه سنی وجوده کتورمک رأینده بولنان دیگر اتریا جمعیتی معوئی بیننده اختلاف آرا واقع اولوب مقصده ایکی فرقه دخی متحد ايسه لرده اجرا آتجه بینارنده بریبوک مبانیت و ارایدی .
ایشته بو اختلافی دفع ایتک و هر طرفده اهل یسار و اعتبار اولان روملری اتریايه ادخال ایلمک اوزره اتریا اعضاسندن قوه نطقیه احتجابک بر طرفه کیتملرینه لزوم کورلمکله رؤسانک ارتق امور ذاتیه لرندن فراغت ایله اتریا ایشلرینه حصر اوقات ایلملرینه قرار ویرمشلر فقط بناویط شکرینک استانبولده اقامت ایدرک تجاریتیه مشغول اولمسی مناسب کورمشار . و برده صناید و معتبران قومدن بونجه کیمسه لر اتریايه داخل اولدقلری حالدہ محرک اصلی اولان رئیس خفینک کورنمز بینمز عنوانی التده مکتوم طوتلمسی و برنجی صنفه مخصوص اولان اسرارک حالا انلره کشف اولتماسی بعض مرتبه اشتباه و اغبرار لرینسه بادی و بویله کیدرسه ایشک سکتله نمنسه مؤدی اوله بیله جکنی اقسانتو تحظر و روملرک از قدیم روسیه اعانه سیله تحصیل مرام ایتک اعتقادنده بولندقلرینی بیایدیکندن پترسبورغه کیدوبده روملرک امینی و اولوسی اولان قاپودبسترایی بوسر سر بسته دن آگاه ایدرک و اتریا ریاستی اکا قبول ایتدیره رک اندن وجوده قومه خطاباً لازم کلان مکتوبلری اخذ ایله عودت ایلمکی تذکر ایدوب دیگر رئیساری ایله لدی المذاکره انلر دخی بوضورتی تحسین ایلمشار . و بو خصوصلره دائر اتریا رؤسامی کندو بینارنده درت ماددی حیوی برمقاوله نامه تنظیم ایله (۱۲۳۴) سنه هجریه می محرمک بشنه مصادف اولان (۱۸۱۸) سنه میلادیه می تشرین اولنک یکر می ایکی سنده امضاله مشلر ایدی که صورتی زیرده (۸) رقمیه تحریر اولنور .

بونک اوزرینه اقسانتو اتریاه دائر تراکم ایدن اوراقی کندولرنجه مامن و حوجه غازی به مسکن اولان میلز قریه سنده براقق اوزره بالاستصحاب غلوسه عزیمت و حوجه غازی ایله ملاقات و مذاکره مصلحت ایلدیکی ائنده بالاده بیان اولنان غالاتینک اعدامی وقعہسی ظهوره کشیدی .

بعده اقسانتو حوجه غازیدن قابو دیستریاه و سائر لازم کلنره توصیه مکتوبلری اخذ ایله کانون اولده استانبوله عودت ایلدکن صکره قرار سابق موجبجه پترسبورغه کیتمک اوزره ایکن اناغوستوپولو ایله بنده دقه بیننده تکون ایدن مبانیت و منافسه اتریا ایشلرینه بعض مرتبه سکتہ کتورمش اولدیغندن اصلاح ذات الین ایچون چند روز استانبوله توقفه مجبور اولمشدر .

ایشته بواراق اقسانتو مخبرات خفیهده قوللانلق اوزره بر لغت مخصوصه تصنیع و ترتیب ایلمشدر . شویله که : برچوق الفاضی موضوع لهنگ غیری بر معنایه تعیین و بعض ارقاقی براسمک مسماسنه تخصیص ایلمشدر . بونلرک مهمجهرلی نمونه اولق اوزره زبرده (۹) اشارتیه ایراد اولنور .

لغات مذکورہ اتریانک اصطلاحات مخصوصهسی اولدیغندن انلر ایله یازیلان مکتوبلر اله کچدکده انلردن غیری کسنه بر معنی چیقاره مازدی و رئیسار امضا مخلنده حروف مقطعه دن ایکیشر حرف قوللانقلری جهته بو مکتوبلرک کیملر طرفندن یازلدینی دخی بیانه مزدی . بناءً علی ذلک اتریا رئیسارلی یکدیگر یله سر بستجه مخا بره ایدرلردی .

اقسانتو بولسان مصنوعک مفتاحنی اتریا دفترینه قید ایتدکن صکره دفتری بالاستصحاب اناغوستوپولو ایله برلکده استانبولدن قلاصه واروب اناغوستوپولوی بکرشه کوندرمش کندوسی دخی بسار ایاده قرنتنه چیقاردقن صکره موسقووهیه واروب صنف اول احجابندن قومزویلی ایله ملاقات و اتریا ایشلرینه دائر اجرای مذاکرات ایلدیکی صرده یانیه تجارندن اولوب موسقووده بولنان و روسلر عننده معتبر و نافذ الکلام اولان باجیادی نام کسنه بی صنف اوله ترفیع ایلدکن صکره پترسبورغ جانبنه کیتمشدر . انک پترسبورغده کی سرگذشتی صکره به براغلم و بوراده اناغوستوپولونک احوال و حرکتی بیان ایدم .

اوزمان افلاق و بغدادنه افکار اختلالیه ضبط اولماز درجهیه کلشیدی . رؤسای ارباب اختلالدن ویغانوس نام ارخیانید باشی اتشلی خویلیسی کنش فکری فاسد و روملرک وقت طغیاننده روسیهلو طرفندن همه حال اعانه اولنه جغه معتقد اوله رق ایلیوس و سیاسی و کرانیوس نام سرکرده لری کندو طرفه جلب ایله الی طونه

نهری و تر حاله طاعنری اوزر لرندن مورهنك قلمكاهنه اوزاتمنی قوره یوردی .
 و بلا توقف ایشه مباشرت اولمقده مظفریت امیدنی زعم فاسدنجه بك قوی
 كوره یوردی . اناغوستوپلو بكرشه واردقده انی بوخیالاتدن اوز كچورمك
 ایچون اتریا رؤسای سلكنه قبول ایتش و بورابطه ایله انی ضبط ایده بیامشدر .
 و تشکیل ایتدیکی اداره مجلساری واسطه سیله مملکتینده اولان افكار اختلایهی
 کندو اداره سنه المش و منع ایتكمزین بریشقه یوله سوق ایتمشدر .

الحاصل اناغوستوپلو اتریا ایشلرینی اولدقجه تسویه ایلمش ایهده قالمیایکی زاده
 اسكرت بكك باش كآبی اولوب اتریا به داخل بولنان سالف الذکر نفری ایله
 بینلرنده مبیانت حادث اولمشدر .

بناءً علیه اتریا نك اوچنچی صنفده بولنان لوندی نام زنگین تاجر ایله استانبولدن
 كوندلرش اولان پاپا فلاشهیه و دیگر بعض احبایه كشف راز ایله آنلری برنجی
 صنفه ادخال ایلمشدر .

مقدما بكرشده بولنان اتریا مأموری طرفدن اتریا مرکزینه وارد اولان مکتوبده
 افلاق و بغداد و یوده لرینك محرم اسرار ایدملری وانلرك جایی ممکن اولدیغی
 تقدیرده کندولرینك عزلیله یرلرینه تصورات و تشبئاتك اجراسنه مساعد اولان
 اشخاصك تعیین ایدلمسنه چالیشمسی باب عالینك امور خارجه و خدمات سآره سنده
 مستخدم اولان روملر برر وسیله ایله وكلا و سآر مأمورین دولتعلیهیه حلول ایتش
 اولدقلرندن بونلرك واسطه سیله دائماً دولتعلیه نك تصورات و تشبئاتك تحقیقنه دوام
 اولمسی ایجاب مصلحتدن اولدیغی اخطاراتیله برابر مملکتین اهالیسی جاهل اولدیغی
 جهته بونلرك ذوق و تذذی بالطبع حظوظات نفسانیه دن عبارت اولوب او طر فلرده
 بولنان اهل اسلام دخی تحقیق و تدقیق احوال عالمه میال اولدقلرندن اتریا اعضاسی
 نقدر تكثر ایدرسه ایتسون بو خصوصدن طولایی حقمزده ذره قدر برکونه ضررک
 وقوعی احتمالدن بعیددر دیو اشعار اولمش ایهده اناغوستوپلو طرفندن (۱۸۱۹)
 سنه میلادیه سی نيسانك اون ایکیسی تاریخیه مورخا استانبول اتریا سنه وارد اولان
 تخر براتنده (ادی الايجاب ملت صندوقه معاونت ایلمك اوزره بكرشده و یاشده
 برر تجارت شرکتك تشکیلی ایچون لازم کلان طرفه تنبیه ایدلسه صوری و معنوی
 فوائد کثیره سی اوله جفنده اشتباه یوقدر . بو طرفده بولنان اهل اسلام خلقك
 تصورات و تشبئاتی تجسس و تحقیق ایلمك قیدنده اولدقلرندن بوحوالی افكار مزك
 انتشارینه ممالک سآره دن زیاده مساعد اولدیغی درکاردر .

معافیله بو طرفده بولنان روملرك چوغی فقیر و اخلاق رديه ایله متصف اولدقلرندن

بونلرك محرم اسرار ايدملرندن صرف نظرله انجق بوندن اقدام مأمورلر يمز طرفندن محرم اسرار ايدملرلك ممكن مرتبه تربيه لرينه سعي اولقمقده در . احبادن اصلاحه محتاج اوللرك ايسدككري طرفه كيملرينه مساعده ايله برابر صورتا جمله نك محب خالصي كورينوب باشلوجه ايشلرده كندولرينه مخالفت و جزئياته دائما موافقت ايدورم . برده ايلروده حكومت محليه عاينه بر فتنه چيقارمغه مدار اولمق اوزره مأمورين محليه طرفندن عموم اهالي حقمده اجرا اولنه كلان معاملات جبريه نك تعديل ايدلسي لزومني افلاق ويوده سنه تفهيم وديكر طرفدن دخي ياشده حكومت حاضره عاينه اوله رق معتبران اهاليدن عبارت بر فرقه تشكيل و بوصره ده غيرت و معلومات جهتيله ايشمزه اولر شلي اولان احبادن سكر كشي ني محرم اسرار ايلدم) ديومحرر بولمشدر .

بالاده اشعار اولنديني اوزره اناغوستوپولو ايله نفري بيننده پيدا اولان مبايندن بر فائق ظهوري ملحوظ اولغله بروجه بالا صنف اوله ادخال اولنان لوندی بر قاج يوز مجار التوني اعطا ايله اناغوستوپولوي ايتالياده اتريا اسخاني يانته كوندرمشدر . بولوندي صكره لری دخي اتريا اوغور ينسه پك چوق پاره لر بذل ايتمشدر . اناغوستوپولو دخي رؤسانك الك معتبرلرندن اولوب لوندی ني صنف اوله ادخال ايلديكي كبي بر چوق معتبر كسان ايله برابر بر اراق اسمعيله بولنان بلغار فرقه عسكريه سنك سر كرده سي قاتيفيوني ني دخي قازانمشدر . فقط چوق كچميوب سر كرده مرقوم فوت اولمشدر .

اناغوستوپولونك افلاقمده يابديني كبي تاريخ ميلادك اشبو (۱۸۱۸) سنه سي او اخرنده و (۱۸۱۹) سنه سي او ائنده استانبولده ويونانستانده دخي اتريانك متفرعات اموريني رؤيت ايجون اداره مجلسلری تشكيلنه مبادرت قلمشدر .

اقسانتونك بروجه بالا ترتيب ايلديكي اتريا لغتي سايه سنده رئيسلر پك زياده سر بستی و سرعت ايله مخبره ايدرك اتريا قدير اهنك اطراد پيدا ايلمشیدی كه اناغوستوپولونك بكر شده كي اجرا آتی در عقب استانبولده ويونانستانده موقع اجرايه قونيور مشدر .

مانيه بكي سالف الذكر پترو طرفندن استانبولده كي اتريا جمعيتنه (۱۸۱۹) سنه ميلاديه سي شباطنك ايکيسي تاريخيه مورخاً وارد اولان مکتوبده (موره اهاليسني حربيه مستعد قيلمق ايجون اولايينلرنده علوم و فوني نشر و تعميم ثانياً سنوي قرق بيك غروش صرفيله بر مقدار معلم عسكر ترتيب و تنظيم ثالثاً رومه ده بولنان روم تجارينه مناسب مقدار اچمه اقراضيله فائضنك ارباب احتياجن اولان اهالينك حصه سنه اصابت ايدن ویركونك تأديه سنه حصر و تخصيص و بوصورته خاتمك ميل

و محبتی جلب ایتمک رابعاً مورده محصولاتتی اوروپایه کورتوروب عودتده مهمات
حربیه کتورمک ایچون مانیه طرفده درت قطعه کچوک کئی مبیاعه اولنق اوزره
کندوسنه بشیوز بیک غروش کوندرملک لازم کلور) دیو اشعار اولمشدر .
مانیه بکی اتریانک الک ایلوو کلور سرکره لرندن اوله جق ایسه ده مسؤلانتک ایفاسنه
اتریانک تحملی یوق ایدی . قالدیکه بوجه بالا اقساستو پترسبورغه کیتمش اولدیغندن
انک نتیجه تشبثاته انتظار اولنق ایجاب خالدن بولمشدر .

اول ائنده یعنی (۱۲۳۴) سنه هجریه سی اول بهارنده قونت قاپودیستریا قورفیه
کلوب اون کون قدر اقامتدن صکره مورده ساحلنده واقع بادره ایسکله سنه اوغرایوب
روسیه قونسلوسی میخالاککی ایله چند ساعت محرمانه مصاحبت ایلمشدر . ایشته
اوسرده قورفهدن بلاد یونانیه نیک هر طرفه (۶ نیسان سنه ۱۸۱۹) تاریخیه
مورخاً امضاسز برساله نشر اولنغله اصحاب بصیرتک نظر دقتنی جالب و بعض شبهاتی
موجب اولمشدر .

شانی زاده دیرکه هیجان فتنه درخوابک اقوای جمله اسبابی بودرکه روسیه
وکلاندن قورفلو قاپودیستریا (۱۲۳۴) سنه سی صله بهانه سیله روسیه دن مأذوناً
قورفه اطه سنه کلوب انده بلا امضارومی العبارة برتعلیمنامه تحریر و انشا ورومستانک
جمیع جزائر و انخاسنه نشر و اسرا ایادی . تعلیمنامه مذکور بعض دولک کار آشنا
و بلکه اصحاب آرای شوراسیله املا اولنمش ایدوکی مظنون عقلا در . بناء علیه
کانغذ مذکورکه جمیع السنه افرنجیه یه نقل ایله اوروپاده معلوم و مشهوردر قلم مورخ
ناتوان ایله دخی بلا زیاده و لائقان ترجمه اولنهرق بو محله قید اولندی . انتهى
ترجمه مذکور زیرده (۱۰) رقمیاه قید اولنه جقدر .

بعده شانی زاده دیرکه روملرک مشهور انام اولان خریتو غرافوس نام کتاب
دروغ انجاملری که تغلیط ذهن عوام ضمینده اکا وقت بوقت رجماً بالغیب بعض
حفرانه اوهام کونه کلام فتنه فرجام انتظامنه اهتمام ایتمشدر . وحتی بوندن اقدام
کشیده قلم قیلانان تعلیمان ترجمه سنده اکا بعض رمز و اشارت کوسترمشدر . اکثر
احکامی کویا قسطنطینک سنک لحدنده محکوک بولنان احکام جفریه یه ویریلان مغالر
ایمش که کتاب مزبورک مؤلفندن غیره کیمسه انک حائنه مقتدر اوله مامش دیرلر
قبس فضل من الفضلات . و انده علی التریب پادشاهان آل عثمان انارالله براهینهم
حضراتی تاجتمکان سلطان ﴿ عبدالحمید ﴾ خان ادام الله نور نسله العالی کا کان الان
حضرتلرینه کلنجیه قدر محرردر . بودخی چوق زماندنبرو تسویلات شیطانیه
ازوامنددر . حاصل کلام نیجه یوز سنه دنبرو بویله فسادات بی حد و بی احصا اولوب
بوندن زیاده تحریر دخی تصدیق اوله جفندن بومقدار ایله رمز مرام و ختم کلام
اولندی . والسلام علی من اتبع دین الاسلام .

ینه شانی زاده دیرکه صنایدید روم دین غوغاسی طرزنده برفته او یاند رفق و بونی پاپاسلر واسطه سیله افراد رعایایه تلقین ایتردمک داعیه سنه دوشوب پاپاسلر دخی عادت ذمیمه لری اوزره قدس شریفه ملک ایتمش بطریقہ آخرتدن خبر کلش یولار تصنیعات و غلبه خرسیتیان و ظهور دولت یونان مثلاً استخراجات و خرسیتیانلره قوت قلب ویره جک مخیلات ایله بر آلائی عاقل کچینور نادانی شقاوت و عصیانہ ترغیب ایتردیله . انتهى .

بروجه بالا استانبولده اقسانتونک خانہ سی اتریا مرکزی اتخاذ اولدوقدن صکره کرک اخذ واعطادن و کرک معاملات سائر ددن طولانی روملر بیننده اولان بغض وعداوتک ازاله سیله یکدیگریخی هروجهله وقایه و مکتبباریخی اصلاح وتنظیم و هربر محله ملت صندوقاری احداث و ملت اوغورینه هر درلو فداکارلیخی اختیار ایلمک افکاری علی العموم روملره اشعار و القا اولمشیدی . وموره اهلایسنک ایاقلاندرلمسی مانیه بکی پترو ماورو میخالی ایله آندون غریغوراکلی و پنیوت تروپاکلی بکرک فامیلاری میانه لرنده مستقر اولان عداوت قدیمه نک رفعیله بینلرنده اتفاق ویکجهتی حصونه متوقف اولدیغی اتریاجه مجزوم اولدیغندن نصح وپند ایله اراه لرنی تألیف ایچون اتریاطر فندن مأمور مخصوص کوندرلمش ایسه ده مؤثر و مشمر اولمامشیدی . صکره روم بطریق غریغور یوس امضاسیله مانیه بکنه اتریا اصطلاحاتی اوزره باشی اورتیلو برتوصیه نامه یازلمشدر . شویله که : (علوم یونانیه نک نشری ایچون ممالکتکزده بر مکتب عمومی انشاسنه متفقاً قرار ویرمش اولدیغکز معلومنز اولدوقده زیاده سیله ممنون اولدق کرک ذات دوستانه لری و کرک بالجله قبتانلر عند ربانیده مقبول اولان اشبو مکتب عمومینک احداث واحیاسنه غیرت وطن پرورانه لرنی صرف ایدرک یونان فلاسفه سی ایله بهادر لرنیک اخلاقی اولدیغکری بالفعل اثبات ایتردیگکز حالده طر فزذن دخی معاونت وحمایه لازمه نک اجراسی مقرر اولدیغندن اجرای ایجابنه صرف ماحصل اقتدار ایلیه سز) دیو بطریق افندی طرفندن امر اولمشدر .

تاریخ فترده (علوم یونانیه اتریانک لسان موضوعنده دعواستقلال دیمکدر مکتب عمومی دخی روم دولتی دیمکدر) دیو محرردر . انتهى . اقسانتونک موضوعاتنده بو ایکی لغت یوقدر فقط صکره دن علاوه ایدلمش اولملری محتملدر .

بونک اوزرینه پترو ماورو میخالی واندون غریغوراکلی و تروپاکلی خاندانلری بیننده اتحاده دائر (۱۸۱۹) سنه سی تشرین اولنک بری تاریخیه مورخ برتعهد نامه تنظیم اولمشدر . شویله که : (اولاً اسپارته نک الک قوتلی فامیلاری بولندیغمز جهتله

ادارهٔ مملکتہ متعلق اولان کافہ خصوصاتک امر تسویه سنده متحداً و متفقاً حرکت و ثانیاً اشبو اتفاقدن مرادمز وطن اوغورینه وجه مطالب او زره خدمت ایتمکدن عبارت اولدیغندن ملتیزک رؤسای طرفدن هر نه وقت امر اولنورایسه ایتدیگمز یمین وجهله جانسپارانه خدمت ثالثاً مملکتیزده برکونه نفاقک عدم وقوعی ایچون هر وجهله جهد ایده جکمز دن بشقه مملکتیزک ادارهٔ حاضره سنک تحویلنه اصلاً موافقت ایتیه جکمز دن لازم کلورسه حکومته مساجایلله مقابله رابعاً و طنداشلر مزک کافه سنی حمایه و محافظه خامساً وطنمز حقنده خیرلو اوله رق طرفه زره و یربانه جک هر برامزک اجراسنه مسارعتله برابر خفایادن اولان اموری اولادمز دن دخی کتم ایده جکمز ی تعهد ایلرز) دیو تحریر و امضا ایدرک بر صورتی اتریا ما مورینه و یرمشلر بو جهته اتریا اعضاسی او طرفدن دخی امین اولمشلر در . کله لم اقسانتونک سرگذشته .

* اتریا یه ناظر عمومی تعینی *

اقسانتو بوجه بالا قابو دیستریایه اتریا ریاستی قبول ایتدیرمک اوزره پترسبورغه عزیمت ایلمشیدی . پترسبورغه وصولنده قابو دیستریایله ایکی دفعه هم مجلس اولوب اتریا ریاستی کندوسنه عرض ایله قبولی رجا ایتمش اودخنی روسیه ایمپراطورینک خدمت مخصوصه سنده بولندیغندن بختله اعتذار ایلمش .

اقسانتو تکرار کلامه آغاز ایله یونان طائفه سی فیما بعد ترکرک مظلومی التنده طور مق محالدر طغیان ایتاملری عدیم الاحتمالدر سزدن یالکز ریاست ایچون برنامکزی ایستلر سزده یونان جنسندن اولدیغکز حالده ردایلمک شانکزه شایان دکادر دیهرک تکرار نیاز ایتدکه قابو دیستریا معذرت سابقه سنی تکرار ایله برابر اتریا رئیس لری مراملرینی استحصاله بشقه بریول بولدقلری حالده بنده ممنون اولورم مدد اللمدن دیهرک سوزه نهایت و یرمشدر .

اقسانتو مایوس اوله رق قابو دیستریانک یانندن چیقوب رومارک کبراسندن بری اتریا ریاستی قبول ایتدیکی حالده مصمم اولان حرکات طغیانیه نک قوه دن فعله چیقه میه جغنی تفکر ایلدیکی صره ده جنراللق رتبه سیله ایمپراطور یاورلکنده مستخدم اولان ایپسالتی زاده علیکساندری خاطرینه کلوب انک بوایشه قابو دیستریا دن ده زایاده الویرشلی اولدیغنی مطالعه ایدرک هان خانه سنه واروب کورشمش . علیکساندری نره دنسین و بو بورایه نیچون کلدک دیدکده جزائر بحر سفیددن باطنوز آله لی یم تجارت ایچون کلدیم دیهرک بادی امرده کشف مافی الضمیر ایتماش .

علکساندری اثنای سختهده او طرفده بولنان دینداشارمزنک عثمانو ظلمندن
 حالاری نصایدر اورالریده محال سائرده به مقیمیدر دیدکده اقسانتو بربرندن
 فرقی یوق جملهسی ایاق التنده از یلوب زده لئمکنده در دیمسی اوزرینه یاچون خلاصاری
 چاره سنه باقوب حرکت ایتمزلر .

تحصیل سربسیت واستقلال ایده مسهلر بیله هیچ اولماز ایسه چکدکاری
 بار مظالمی تنفیف اتمش اولورلردی دیمسی اقسانتو فرصت اتخاذا ایدرک
 روم ماتسک ککراسندن هر بری اوروپانک بر طرفنده در قپو دیستریا
 وایسلاتی خاندانی بوراده پرنس قره جه ایالیاده . سائرلریده برر محله .
 دینداشارمزنک ضعف و بیکسارینی ترکارک تحت ظلمنده بر اقدیکنر . سرنک معاونت
 ودالاتکنر اولمدجه خلاصاری ممکن اولورمی دیهرک کمال سوز و کداز ایله مؤثر
 سوزلر سویلدکده علکساندری متأثر اوله رق بن ملتک حرکتی وایشه یاریوب
 بنمله مطلوب حاصل اوله جغنی بیاسم جانم و بالجمله وارم فدا اولسون دیحک اقسانتو
 اقرارینه باحوب بوسوزلره وفایده جک ایسه کال ویر دیو کمال اهمیته الی اوزاتمش .
 علکساندری تعجب ایدرک ال ویردکن صکره اقسانتو بن بورایه تجارت ایچون
 کدم بر امر جسم ایچون کدم یارک کشف راز ایدرم دیمش . علکساندری ایسلاتی
 مراق ایدوب فردایه تعلیق اولنمامسینی رحایلמש ایسهده اقسانتواتریا اسرارینی
 طابلیجه صاتمق اوزره اعتدال ایدوب کیتمش و فرداسی کلوب کندوسسنه اتریا
 اشاراتی تعلیم و بالجمله اسراری کشف ایله معلومات مفصله اعطا اتمش در .

علکساندری ایسلاتی سبکسر و خیالاته تابع بر فنارلو بکنزاده اولوب کندی دیلیله
 طو تلمش اولدیغندن هان غایت فداکارانه چالیشوب چبالایه جغنی تعهد ایتمکله
 اقسانتو دخی اکا محرک اصلینک قائممقامی عنواتی و امضاسننه علامت اولوق اوزره
 الف را حرفلرینی اعطا و اتریا دفترنده اسمنی رعنا دیو قید ایدرک اتریا اصولنجه الندن
 الدیغنی سندی در عقب موسقووه ده کی رفیقلرینه کوندرمشدر . و پترسبورغده کی
 سرگذشتی بالجمله صنف اول احبابنه بیلدرمشدر .

واستانبول و اطهله و روم ایلی و سائر طرفنده بولنان اتریا احبابنه و معتبران ملته
 خطابا علکساندری ایسلاتینک رئیس خفی قائممقامی نصب اولدیغنی و فیما بعدانکله
 مخابره اولنه جغنی مین و هر کسک امور ماموره سنده غیرت اللمسی لزومنه دائر
 تشویقات و تأمیناتی متضمن تحریرات عمومیه تحریر و اتریا و علکساندری ایسلاتی
 مهرلریله تمهیر و پوسته ایله هوجه بکده اطشاش شکرینی به واستانبولده پناوت
 شکرینی به تسیر ایدوب انلر دخی محللرینه ایصال ایتمشدر .

استانبولده کی اتریا جمعیتنه اولان مکتوب لدی الوصول بالجمله متره پولیدلره و پاپاسلره کوسه ترلدکن و کلیسادن کلیسایه و خانه دن خانه یه و دکاندن دکانه و کمیدن کمی یه کز دیرلدکن صکره برچوق صورتلری استساخ ایله هر طرفه نشر اولمشدر .

بونک اوزرینه برچوق روملر و حتی بغداد و یوده سی میخال صوچو و مدیران مملکتدن ریزو ایله ترولو وراققای نام کیمسلر و سابق افلاق و بغداد و یوده لری موروزو ایله علیکساندری و از میر و فلبه متره پولیدلری دخی اتریا یه داخل اولمشدر . چونکه اشبو علیکساندری ایپسالاتی جلد نالنده بیان اولدینی اوزره بغداد و یوده سی ایکن روسیه دیارینه فرار و کیشنو قصبه سنده استقرار ایله اوراده فوت اولان قسطنطی ایپسالاتیک اوغلرندن بریدر . ایپسالاتی فاملیاسی کیشنوده اولوب انجق مومی ایله علیکساندری ایپسالاتی جنراللق رتبه سیاه روسیه ایمراتورینک یاورلک خدمتده مستخدم اولغله پترسبورغده بولنه یوردی . پدر و اجدانسک ولی نعمتلری اولان دولتلییه خیانتلری روملرجه خدمت صایلدیغندن ایپسالاتی فاملیاسنک هم جنساری ازه سننده شهرتلی وار ایدی . بوکره علیکساندری ایپسالاتی ایمراتورک یاورلی اولدینی حالده هنوز مکانی و نام و شانی معلوم اولمیان رئیس خفی طرفدن قائم مقام نصب اولدینی مسموع اولیجق روملرک بوسایه ده کسب استقلال اتمک امیدلری قوت بولمشدر . و ذکر اولنان تحریرات عمومی پترسبورغدن یازلمش اولدینی مصرح بولمغله اتریا بالذات روسیه دولتک ادارهنده بولمق و علیکساندری ایپسالاتی روسیه لونک واسطه تبلیغات و اجرا آتی اولمق افکاری شایع و منتشر اولمشدر .

علیکساندری ایپسالاتی بوجه مشروح اقسانتو ایله و یردیکی قرار عقبنده قبودستریا ایله کوریشوب اتریا ریاستی قبول ایشم اولدینی بیان و ظهور ایدجک طغیانده روسیه ایمراتوری طرفدن عسکر ایله امداد اولتماز ایسه اچقه ایله اعانه اولمق و بو اچقه ایپسالاتی فاملیاسی تضمیناتی ایچون روسیه دولتی معرفتیله دولت عثمانیه دن الهجق مبالغه محسوب قیلنمق اوزره مساعدنه رجاسنه توسطنی التماس ایتدکده قابودیستریا مقدسجه اقسانتویه نصل جواب رد و یرمش ایسه اکا دخی حل و موقع مأموریتی حسیله بوایشه مداخله ایدمه چکی جوانی و یرمشدر .

بناءً علیه علیکساندری ایپسالاتی فرانسه لو دن استعانه ایلمک نیتیه (۱۸۲۰) سنه میلادیه سی کانون نایسنده ایکی ییل ممالک اجنبیه سیاحت ایلمک اوزره تحصیل رخصت ایتدکن صکره اقسانتوی و طیب ایینی نام کسنه نی استصحاب ایدرک پترسبورغدن حرکت ایله موسقوویه کلوب اوراده رئیس خفی قائم مقامی صفتیه بولنه رق اتریا احبابیه کورشمش و بعده فاملیاسنک ساکن اولدینی کیشنو قصبه سنه کلوب هر طرفه بولنان اتریا احبابیه مخبریه دوام ایشدر .

اتريانك اوچ مؤسسارندن اسقوفو مقدمجه فوت اولوب چاقالوف دخى ايتالياده بولمغه ميدانده يالكز اقسانتو قالب اولدخى ايسلاتى زاده نك عقل كهياسى كې اطرافنده طولاشيوردى .

اقسانتونك بوسفرى ايسه زياده ممتد اولوب ايام شتا اولمق حسييله استانبولده بولنان پنايوت شكه رى خيلى وقت اقسانتودن خبر اله مديغنه مېنى مراق ايدرك اشبو (۱۸۲۰) سنه ميلاديه سى مارتنك ابتداسى تاريخيله مورخاً موسقووه ده بولنان رفقاسندن قومزوبلويه يازديغى مکتوبنده باجمله استانبول وحواليسندن توارد و تراكم ايدن اغانه اچمه لرينك قبضنه ولدى الايجاب صرفه جه نك انتخابيله بطريقخانه يازمچيسى يوركى لفتريادى وداسقالوز لوغادى و تجماردن كندى وواسيل ديويى تعيين قيانديغى بيانيله برابر پترسبورغه كيدن اقسانتو طرفندن بر خبر موافق يامكتوب كمش ايسه اشعار اولمىسى رجاسى مندرج بولمشدر .

استانبول روم بطريقى غر بغور يوس مقدا بروجه بالا اترياه داخل اولمش ايدو كندن بطريقانه مامورلرينك اترياه خدمت ايلمارى طيعى اولوب شكه رينك بومكتوبيله درجه وضوحه وارمشدر .

بروجه بالا علكساندرى ايسلاتى اترياهه رئيس خنى قائمقامى ديو طانمش اولديغى حالده رؤسا بينلرنده مذاكره و مخبره ايدرك اتريانك كافه امورينه نظارت ايلمك اوزره آنى ناظر عمومى تعيين وبوكا دائر سنه مرقومه نيساننده برقطعه سند تنظيم وامضا ايلمشلردر كه صورتى زيرده (۱۱) رقميله علاوه اولنور . كله لم ناظر عمومينك اجرا آتته .

علكساندرى ايسلاتى اتريانك بالاده مذكور اولان مراتب متفاوتسى و خصوصات سائرهمى حقنده بعض تعديلات اجرا ايلديكى صره ده استانبولده كى جمعيت خفيه نك الفاسيله يرينه روم بطريقنك سر كاتې داخل اوله رق ديكر بر جمعيت خفيه نك تشكيلنه قرار و يرمشدر .

ويونان سر كرده لرينه تشويقى حاوى تخريرات كوندر دكدن بشقه مورده ده كى قلاع واستحكاماتك احوالى ولدى الحاجه روملردن تقدر عسكر جمع اولنه بيله جكنى تحقيق ايچون اول طرفه مامور مخصوص كوندر مشيدى . بومامورك اجرا ايلديكى تحقيقاته كوره اول ائشاده مانه بكنك تهيه ايلديكى عسكر يدى بيك يدى يوزالى وموره خريستيانلردن حربه مقتدر اولنلر اوتوز بيك در تيوزكه جمعا اوتوز سكر بيك يوزالى نفر اولوب مورده ده بولنان عثمانلو عسكرى دخى اون ايكييك سكر يوز نفر دن عبارت اولديغى محقق ايلمشدر .

حالبوکه بالاده بیان اولدنیغی وجهله موره ده بولان عساكر عثمانیهك اكثری یانیه اوزرینه سوق اولنغله موره قطعه سی خالی کبی قالمشیدی . ناظر عمومی ارتق اجرات و فعلیاته باشلامق داعیه سنه دوشمکله کلی مبالغه محتاج اولوب الك بیوک امیدى ممالك محروسه نك هر طرفنده و موسقوه شهرنده تشکیل اولان تجارت شرکتلرندن ایدی .

بوشرکتلرک صورتا مقصدی روم قومنک احتیاجاتی تسویه دن عبارت ایسه ده غرض خفی روملرک استقلالنه مؤدی اولان اسبابک استحصالی ایدی . حتی موسقوه شرکتی مقاوله نامه سنک مواد خفیه سنده یکریمی بیک کیسه تدارک و فکر عظیمک قوه دن فعله چیقارلمسینه اداره خفیه طرفندن قرار ویرلدیکی آنده مبلغ مزبور لازم کلان طرفه تسلیم اولنق تعهدی مندرج ایدی .

(۱۸۲۰) سنه سی اغستوسنک ابتداسنده علكساندری ایپسلاقی افسانتوی بالاستصحاب کیشنون حرکته و دینسار نام محله وصولنده مملکتینده اولان اتریا دأره سنه و سالف الذکر یورکی لوندی یه وسائر اتریا اصحابنه و اوراده بولنان اولیمبوزلی یورکی وصوا قامیناری واقدمجه یکیشهر و سلانیك طرفلرندن عودت ایدن سالف الذکر یانی فارماکی نام سرکرده لره تنبیهات لازمه بی حاوی مکتوبلر یازوب بولنری صاحبزیننه و یرمک و بعض خصوصاتی شفاهاً تبلیغ ایتمک اوزره افسانتوی بکرش جانبنه کوندرمش و کندوسی هوجه بکه کیشمش ایدی . افسانتوقلاص و اسمعیل طریقیه بکرشه کلوب اشخاص مذکوره ایله ملاقات و ایضای تأمینات و رفع تردد و شبهات ایله بعض تدارکات ایچون صوابه التماسی وجهله بشیوز مجار آلوتنی و میلوش و سائر رؤسا ایله کوریشوبنده طغیانه متعاق بعض مذاکرات ایچون صر پستانه کوندریله جک مستاقوف نام کمنه یه خر جراه اولق اوزره بیک غروش اعطا ایتمدیکی صره ده علكساندری ایپسلاتنیک هوجه بکدن ۲۶ اغستوس سنه ۱۸۲۰ تاریخیه مورخا ارباب فساددن بره وه نام شخص یدیه وارد اولان مکتوبنده (ناقل شقه مز موسیو بره وه سزه بو طرفت احوالی نقیر و قطعی حکایه ایده جکدر و بکرشه واروب اورادن قلاص جانبنه کیده جکدر . بوآدمه مصارف لازمه ایچون کوچ یتدیکی قدر اچمه ویرلمیدر کوردم سنی برصورت و بره سین حسن تسویه سنی سندن هأمول ایدرم . بنم بو طرفده عقیدینه چالشدنیم استقراض چوقدن یولنه کیرمش و شمذیک بشیوز بیک غروش اله یکمش اولوردی . لکن بوراده اولان تاجر لر رمزک چنکانه لکنندن ناشی تأخر ایتمشدر . فقط انلره حاجت قالمسزین محل آخردن چاره سی بولنه جق والله هر شیک سهلتنی احسان ایده جکدر . مرقوم بره وه یه بشنچی صنف اولان فدایی ریاستی

ویرلمشدر . صرپستان متره پولیدی بو طرفه مرور ایدوب کیفیتدن خیر اوله رق هر وجهله نمون و مهیادر . نامکزه اولمق اوزره پک چوق مکتوبلر ککش ایسه ده ایچلرنده ایشه یارار برشی اولدیغندن طرفکزه کوندرلمدی . استفسار خاطر کرله ختم کلام اولنور) دیو محرر اولمغله اقسانتو پره ویه دخی استانبولده ادا اولمق اوزره برقطعه پولیچه تدارک واعطا ایلمشدر

پره وه اقدجه جزا سبعة ده بولنان موره فرار یلری طرفندن پتسبورغه کوندر یلان برشخصدر که یونانستانده یوز بیک عسکر تدارک و تپه دلیلی علی پاشا علیهنده بولنان ارناود بکارینی جلب و قاقوسیل قاعه سنی ایچنده بولنان روملرک معاوتیه ضبط ایده بیللمک کبی بعض خیالاتی حاوی برلایحه تنظیم ایله روسیه دولته تقدیم ایتمشیدی صورتی زیرده (۱۳) رقیله ایراد اولنور

ملک بک دیر که مرقوم پره وه موره ده قلامانه قضاسی اها لیسندن اولوب علسکساندری ایسلا تینک بذایتندن نهایته قدر ماده نک ایچنده بولنان ثانی ابلیس برشیر پر تللیسدر وقوعات یونانه دائر یازدیغی ایکی جلد بر تاریخ دروننده کذب و دروغ اوله رق نیجه مزخرفات درج ایلمشدر . انتهى .

اقسانتو بوجه بالا بکرشه و رودنده کیفیتنی پناوت شگری به بیلدیر دیک کبی ایتالیا ده ییزه نام بلده ده بولنان چاقولوف ایله اناغوستو پولویه تخریرات کوندروب علسکساندری ایسلا تینی ایله کورشمک و برلکده ایشه باقق اوزره بو طرفه عودت ایلملرینی اشعار ایتش و علسکساندرینک دخی یقین بر محله کلسی ایچون کندوسنه مکتوب کوندرمش ایدی . آره سی چوق کچمیوب علسکساندری هوجه بکدن اسماعله کمشدر . اقسانتو دخی انکله کورشدرمک و فعله کلسی تقرب ایدن تصوراتک مذا کره سنده بولندرمق اوزره دیمتری تملیبی ودها بر چوق اتریا اعضاسنی بالاستصحاب بکرشدن حرکت ایله قلاصه و رودنده زیرده بیان اولنه جنی و جهله بوستانچی باشینک حبسندن قورتیلهرق استانبولدن صا و وشوبده اورایه ککش اولان پایا فلاشینی دخی برابر آله رق اسماعله کوتورمش و پره وه دخی استانبوله کیمک اوزه اورایه اوغرامش اولدیغندن اسماعیل قصبه سنده بر بیوک اتریا جمعیتی پیدا اولوب مصمم اولان فساد عظیمی قوه دن فعله کتورمک ایچون عریض و عمیق مذا کرانه ابتدار ایتمشدر . اتریا بو جهله ایشلرینی ایلرولتمکده اولدقلمری حالد حالت افندینک مسالک سقیمی دخی اتریا ایشلرینه رواج ویرمکده اولدیغنه مبنی شمدی برازده اندن بحث ایده لم .

* حالت افندینک اطوار و حرکاتی *

حالت افندی و قتیله فنار لولردن بعضیلرینک خدمت کتابتده بولمغله آنلره الدانوردی

والد امامق ایشنه الویر مزیدی . زیرا و یوده لقلری و دیوان هایون تر جانلغنی کندو
دائرة سی کدکاری حکمنه قویوب فنار لولردن دبلدیکی نصب ایتریرر و و یوده لر
صانکه کندوسنک برر صاعمال قیونی اوله رق صاغوب حاصل ایتریدیکی مبالغی یکیکچری
قوقونوسلرینه بدل ایله کندو اقبالی محافظه یه چالیشور ایدی .

شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغی اوزره روسیه مصالحه سی منعقد اولمق حسیله
برکون مجلس شوراده مملکتینه و یوده لر نصبی لازم کلدیکندن بختله کیملر مناسب
اوله جفی مذاکره اولدوقده صدور علمادن برکار آشنا سکر سنه ابقا شرطنه نظراً
شمیدیک و یوده لقلری تو جهیندن بش آلتی سنه مرور ایتمش اولان اسکی و یوده لر
ابقا ومدت معهوده تکمیلنده بغتةً عزل ایله یکیدن ایکی و یوده انتخابی مناسب
کورینور اولوقتی نه قیل و قال وقوعنده بونلر فی الواقع سفر تقریبیه ضبط ایده مدیلر
لکن عزل دخی اولنما مشلر ایدی بزم اعتبار مزایسه الباس خلعتیه در جواب مسکتی
ویریلور دیمش ایسه ده اولوقت ریاست وکالتنده بولنان ذات (یعنی حالت افندی)
یکیدن ایکی و یوده انتخابی مراددر دیهرک اوزمان تر جان دیوان هایون بولنان
قرهجه یاقووی لسبب استصحاب ایتمش ایده و کندن بعدزمان و یوده لر نصبی هنکامنده
تکرار کمال نفوزه واصل بولمغله قول سابق اوزره آتی افلاق و یوده سی ویرینه
یاقوا کی دیوان هایون ترجمانی نصب ایترردکن سکره قرهجه نک دامادی میخاله
و یوده لاق استعدادی ویرمک اوزره بلاموجب یاقوا کی کی عزل ایله ویرینه میخالی
دیوان هایون ترجمانی نصب ایترره شیدی .

بالاده بیان اولندیغی اوزره اوتوزاوج سنه هجریه سی اوخرنده قرهجه نک فرارندن
متبه اولمق لازم کلور ایکن کماکان میخالی تصحب ایله اوتوزدورت سنه سی رمضانک
اوچنجی کونی ای بغداد و یوده سی وانک ویرینه اسکرلت بکک برادری یعنی قالمیا کی زاده
یاقو بیکی دیوان هایون ترجمانی نصب ایترردی . و میخال فراری قرهجه نک دامادی
اولدقدن بشقه حدیث السن اولمغله خلاف معروف و معقول اوله رق بغداد و یوده لغنه
انتخاب اولنمی انظار انامده پک چرکین کورندی . چوق کچمیوب (عامه غلط ایتمز)
مثلک حکمی ظاهر اولمشدر .

حالت افندی ایسه یکیکچری او جاغنه طیانهرق بویله دیدی یه قودی یه باقیوب مجرد
تهدید ایله خالقک اغزینی طومتق افکارنده بولندیغی جهته بویکی اعتراضله اهمیت
ویرمدکن بشقه میخالک رأی ناموزونی اوزره (۱۸۱۹) سنه میلادیه سی کانون
اولنده اصدار اولنان امر عالی موجبجه و یوده لقلری فنار لولرک ایچندن مختاری

اولان درت خاندانه با امر عالی تخصیص ایله بوخاندان اربعه دن اولمان قنارلوری و یوده اولمق صلاحیتدن محروم و مایوس ایتمشدرد .

و یوده لقلر بودرت خانه دانه مخصوص اولیجق انلرک مخرجی اولان دیوان هایون و دیوانخانه ترجمانلقاری دخی بوخاندان اربعه یه مخصوص اولمق لازم کلمشدر .

بودرت خاندان موروزی و قالمی کی ایله صوچو خانداننک ایکی شعبه سیدر . صوچو سودچیدن محرفدر . بو ایکی صوچو خاندانلرینک بیوک بابالری اولان دیامانتاکی تقریباً بوندن یوز سنه مقدم فنارده سودجی ایمش . اوغلی قسطنطین (دراقو صوچو پوستنیک) اولمش ایدی . پوستنیک افلاق و بغدادنجه بر بیوک پایه در . ایشته بو قسطنطیندن ایکی شعبه آریلوب هر بری برر خاندان مستقل اعتبار اولتمشدر .

شویله که : قسطنطینک بر اوغلی نیقولو لغوقت و ترجمان اولوب (۱۷۶۹) سنه میلادیه سنده اعدام اولتمشدر . انک اوغلی علیکساندری (صوچو علقو) (۱۸۰۱) سنه سنده بغداد و بعده ایکی دفعه افلاق و یوده سی اولدقن صکره (۱۸۱۸) سنه سنده ثالثاً افلاق بکی اولمشدر .

خاندان اربعه دن بری بودرکه زیرده بیان اولنه جنی و جهله صادق دولت بر بک ایدی . قسطنطینک دیگر بر اوغلی میخال ایکی دفعه افلاق و بردفعه بغداد و یوده سی اولدقن صکره (۱۸۰۱) سنه میلادیه سنده ثالثاً افلاق و یوده سی اولمشدر . بومیخالک بر اوغلی علیکساندری ترجمان اولوب (۱۸۰۷) سنه سنده اعدام اولتمشدر . دیگر بر اوغلی لیغورک اوغلی اولان میخال دخی خاندان اربعه نک دردنجیسی اعتبار اولتمشدر که بو کره بوجه بالا حالت افدینک التزام و تصحی ایله بغداد و یوده سی اولمش وزیرده بیان اولنه جنی و جهله اتریایه دخول ایله ولی نعمتی اولان دولتعلیه عظیم خیاتی و قوع بولمشدر .

حالبوکه قنارلورک منتهای امل و متمنالی و یوده لقی منصبی اولوب خاندان اربعه خارچنده قالان قنارلورک ایچنده و یوده لغه ملازم و مترقب اختیارلر و مسلک لری اقتضاسنجه بالتدریج ترقی ایدرک و یوده اولمق امانده بولنسان بر چوق کنجبلر وار ایدی . بونلر حقوق عادیه لرندن محروم قالمغه کندولرینی مغدور کوره رک سائر احباب فساد و شقاق ایله بالاتفاق دولتعلیه عایهنه ایشلمکه و عن صمیم القلب اتریایه خدمت ایلمکه باشلامشدر .

شانی زاده دیرکه حالت افندی مملکتین و یوده لقلرینی مختاری اولان خاندان اربعه یه مخصوص و بو تقریبه معزول و مترقب صناید ارواحی منتهای متمنا و مراملری اولان و یوده لقدن ابدا مایوس ایتمرددیکی خصوصی ایسه خاسرونک

درونلری خون جگرله مشحون ایتمکله مومی الیهم باطناً کمال عداوتارندن تشریف
غیظ ایچون اطراف واکنافه محرك غیرت اولور انواع دسائس شیطنته القای
مفسدت و تعلیم کید و ملغنت ایتدیله که بوماده یه یالکز حنجری اوغلی علقو بک
کفایت ایدر . انتهى .

علقو بک دور اسبقده دیوانخانه ترجمانی ایکن خیاتی ظهور ایتمکله قتل اولنان
حنجری بکک اوغلارندن بری اولوب دور سابقده بغداد و یوده سی اولمشیکن
روسیه سفری ظهور ایتمکله ضبط ایتمکسزین عودت ایلمشیدی . بناءً علیه
یوده لغه مترقب ایکن خاندان اربعدن خارج اولغله نومید و محروم قالمشدر .

بو علقو بک که مشهور لغت کتابک مؤلفیدر اصحاب معلوماتدن ایدی . بر برادر
زاده سی دخی وار ایدی که اودخی لسان ترکی و فر نکیده انشای کلامه قادر و فزون
دسیسه و شیطنته ماهر ایدی . فقط مذهبجه تزویجی تجویز اولنیمان برقیزه علاقه
ایدرک انی اهل اسلام نکاحیه تزوج ایلمش اولدیغدن روم بطریق انی افوروز
ایتمکله استانبولده طوره میوب یانه جاننه کیتمشیدی . و اصحاب معلوماتدن اولدیغی
جهتله علی پاشا انی یازمچیلق خدمتیه یانه الوب کندوسنه زیاده رعایت ایتمکده ایدی .
شانی زاده نک بیانه کوره علقو بک استانبولده و برادر زاده سی یانه ده دولتعلیه
علیهنه ایشلمکده ایشدر .

الحاصل حالت افدینک و یوده لغی درت خاندانه تخصیص ایتدرمسی یولسز بر کیفیت
ایدی . قالدیکه میخال کبی نورسته و فساد پیشه بر بکراده نک بغداد و یوده لغه
انتخاب اولنمسندن طولایی خاندان اربعدن اولان یاغلی باشلی فنارلور دخی
کوجنمشدر ایدی .

غریبدر که حالت افندی مختاری اولان خاندان اربعه ایچنده موروزی خاندانی بک
زیاده التزام ایلردی حالبوکه دولتعلیه ک زیاده خیانت ایلان موروزیلردر .

ترقیوی تاریخده دیر که ساقز جزیره سنده و ایوالقده اولان مکتبلردن مهما ممکن
ماته نشر معلوماته باشلانسی و تجارت بحریه مزک ترقیسی بعض دوستلرک حسدینه
طوقونمغه دولت حاکمه بی ایقاظ و تحریک ایتدکلرندن (۱۸۰۶) سنه سنده بوجهل نک
مضمحل و منسی اولسنه بررمق قالمشیکن هر حالده یونان قومنک مدیون و منتدار
اولدیغی موروزی بک فاملیاسی و علی الخصوص بولردن متوفی دیمترا کی بک ترکیاری
اغفال ایله اوایلاندروب بویه بر شدت و غضبک مانع حقیقیسی اولمش ایدی تکرار
(۱۸۱۲) سنه سنده ینه اودوستلرک تشویقیه بوایش قوت بولمشیکن میرمرقوم
بولدیغی شعی اردوسنده و برادری پناوتو کی استانبولده اعمال لطائف الحیل ایله

اشبو اجرا آتی توقیف اتمامش و متعاقباً حرکت و طغیان وقوع بولماش اولیدی
چکیلان زحمتنر هبا اولوردی . انتهى .

ملك بك دیرکه دولتعلیه بی ایقاظ و اخطار ایدن دوستلردن مرادی انکتره لودر
فقط بوقضیه تپه دللی علی پاشا و سائر خیر خواهان دولتعلیه طرفلردن دخی اخبار
اولنمش و اخذ و گرفت اولنان رئیس فساد پاپا تیموده و سائرده بولنان اوراق و رسائل
باب عالی یه کوندرلش ایسه ده اولوقت اسلامدن ترجمان بولنیوب بویه بر خدمت
معتابها هم مذهبیری اولان روم ملتته منحصر اولدیغندن مالیرینی تمامیه ترجمه
ایتمیرهك نیجه تأویلات ایله اغراض قلبیه لرینی ترویج و حقیقت حالی کتم و اخفا
ایلدکلردن تمامیه معلومات انهماش و بو ایسه کرارا وقوع بولمش مواددن اولوب
اسفار سابقه خلاننده دخی سرزده ظهور اولان خباثتلردن نیجه ضرر لر کوریلوب
صکره دن ظاهر اوله رق جزای سزایرینی بولدقلری راشد و وادف و توارخ
سائرده مسطوردر . ایشته بونجه نم لانتحصای دولتعلیه یه مستغرق اولان
موروزیلر دخی فطرت اصلیه لری اوزره سافلری اثرینه تبعاً متبوعلرینه خیانت
ایتمک امر کرپهنده بولنشلردر . انتهى .

بروجه بالا اوتوزبش سنه سی وقایعی صرهنده بیان اولدنیغی اوزره روسیه ایلیچسی
بکرش مصالحه نامه سنک اجرای احکامی دولتک مطلوبی ایدوکی زمینیه صیقی صیقی یه
مکالمه طلب ایتمکله احوال دوله آشنا رجال دولتدن برینک مکالمه یه مأموریتی لازم
کلوب حالبوکه اول دورده بو مثللو رجاله ندرت کش و موجود اولنلرک دخی کیمی
اختیار اولمش و کیمی حالت افندیکن غمز و سعایتی ایله بر طرفه اتمش ایدی .
رئیس الکتاب جانب افندی فرانسزجه او قور یازار اصحاب معلوماتدن برذات اولوب
بوایش دخی بحسب المأموریه اکا عائد ایسه ده مسائل حاضرده ده علی الخصوص یانیه
مسئله سنده حالت افندی یه مخالف اولوب حالت افندی ایسه بو مکالمه ایشنی ال التندن
کندوسی اداره ایتمک ایستردی و برده روسیه ایلیچسینک اغرنده قرده جه بك ذمته
پک چوق پاره کچورمش کندوسندن لدی السؤال استانبوله و یردم دیوب حتی دقتیرینی
دخی و یرمش بو مبالغک طرف سلطنتدن تضمین ایدلسی لازم کلور یولوو سوزلر
طولا شقمده ایدی بو جهتله حالت افندی امینی اولیمان آدملرک مجلس مکالمه ده بولنسنی
ایستمزدی بناء علی ذلک نشانچی حامد بکی روسیه ایلیچسیله مکالمه یه مأمور ایستردی .
لکن بیچاره حامد بك مکالمه مأموریتنه لازم اولان معلوماتدن بی بهره اولغله سابقاً بغداد
و یوده سی قالیماکی زاده اسکرلت بك اکا ترفیق ایدلدی . و حامد بك بوستان قورقولنی
مقامنده اولوب اسکرلت بك متکلم وحده ایدی . اولوقت اتریاک احواله دائر
دولتجه هنوز معلومات یوق ایسه ده بروجه بالا روملرک سوء نیتلرینه دائر پک چوق

امارات کورلملکه اولدیغندن و محاس مکلمده جریان ایده جک اجمانک اکثری بالطبع مملکتینه دائر اوله جغندن بویه نازک برایشک بتون بتون برقرار لویه تودییی دخی حالت افندی حقنده جالب اعتراض اولمشدر . مع مافیه در میان اولنان مکلماتده روسیه لودول متفقیه ابراز ایده جک سر رشته بوله میوب چوق کچمکسزین روم وقعه سی دخی ظهور ایدرک بالطبع مکلمه منقطع اولغله بومجلسدن بر نتیجه حاصل اولما مشدر . فقط دولتین بینده بر نوع مبیانته دلیل اولغله اتریا اجمانک امیدلرینه قوت ویر مشدر .

یونانیلرک غرضی آتش عصیان و طغیان ابداموره طرفنده اشغال ایدی . بو تصور لری کندولرنجه موافق حال ایدی . چونکه اورالری آت اویناغی یرلر دکل ایدی . صرب یرلر و طار بوغازلر اولغله حرکت عسکریه مشکل ایدی . اتریا اجمانن همان موره بیه واروبده اختلال چیقارمغی کوزلرینه کسدرمش ایدی . یالکر یانیه والیسی علی باشان خوف و احتراز ایدبورلردی . حالبوکه بر وقتدنبرو حالت افندی انک علیهنه دوشهرک عزل وازاله سنه تشبث ایدوب اگر چه رئیس الکتاب جانب افندی بر یانیه غائیه سی چیقازیلور ایسه التدن دها بیوک غائله لر چیقیه بیله جکینی در میان ایدرک حالت افندینک تشبثانی بر مدت تأخیر ایتدرمش ایسه دهه حالت افندی بو ایشک ارفه سی بوشلامیوب طبیعتیه فعله کلمسی اسبابنه تشبثدن خالی دکل ایدی . اتریا بیه داخل اولان فارلورلر دخی انک اسرارینه واقف اولدقلری جهتله حالت افندینک بوایشی فعله کتوره جکی مجزوملری اولدیغندن همان موره جیه اسباب عصیانیه نک استکمالنه چالشیبورلردی . تبه دللی دخی ایشک زویه وارده جغنی اکلابوب اسباب مدافعه یی اگاهه صرف مساعی ایدبوردی . اره سی چوق کچمیوب بالاده بیان اولدینغی اوزره علی باشا فرمانلو اولوب یانیه دهه محصور ایدلمشدر .

ترقوی تاریخنده دیرکه موره ایالتک (۱۸۱۹) سنه سی محاسبه سی و خصوصات سائره سی ایچون بر معتاد هر ناحیه و قضانک رؤسا و متره پولید و قوجه باشلری کرسی ایالت اولان طراپولیه قصبه سنه کلدیله واهالی اسلامیه ایکی فرقه اولدقلری کبی روملر دخی ایکی فرقه اولوب بینلرینه مبیانته و منافرت دوشمش ایکن تشبث اولنوب قریباً فعله کتوربله جک بر امر عظیمده اتحاد و یکجهتی سبب موفقیت اولور دیو ذاته دائر اختلافک بر طرف قینمسی لازمه خالدن کورلملکه جمله سی کلیسایه کتوریلوب مواجهه اصنامده اغراض ذاتیه یی کلیاً ترک و مرام واحد مننده صرف وسع و مقدرت ایده جکارینه انجیله ال باصدیر یلهرق ایمان غایظه ایله یمین ایتدیرلر کدن صکره اتفاق خفینک اساسنه مطلع اولمق و موره ده جمع اولمقده اولان اعانه اچقلرینک تحصیل و صرفنی و خصوصات سائره یی رؤیت ایلمک اوزره بر مجلس تشکیل و برمدیر نصب

اولنق وچاملیجده کی کمی رئیسلیله جریان ایدن مخابره اوراقلک سالما کو توریلوب کتورلمسنه دائر تحریرات مؤکده یازملق خصوصلرینه ودیکر بعض خصوصاته دائر قلمه آلمان قرارنامه طراپولیجدهده موجود اولان رؤسا طرفدن امضایدیلوب موجود اولمانلره دخی خفیا ارسال ایله امضا ایتدیرلدکن صکره بالیه بادردهده کی روسیه قونسلسنک ترجمانی اولان یانی پاپا ریغوپولوی باحضر روسیه کی کوندرمکه قرار ویرمشلردره اول ائنده یانیه والیسی تپه دللی علی پاشا طرف دولتدن قریباً و عاجلاً حقتنده اجرا اولنه جق معامله و خیمه یی روش خالدن استدلال ایتمکه لدی الحاجه استعانه ایتمک اوزره روسیه ایله خبرلشمک افکارینه دوشدیکندن بو ایشه رابطه ویرمک اوزره اودخی دوست قدیمی اولان مرقوم پاپا ریغوپولوی روسیه دیارینه کوندرمکی قوروب انی پروزه ده دعوت ایله افاده کیفیت ایلدکه پاپا ریغوپولو قبول ایتیموب بادره یه عودت و کیفیت بادره پسقبوسی اولان بر مانوزه افاده ایتدکه پسقبوس انک بو وجهه علی پاشایه جواب ویرمسندن خوشنود اولیموب مصمم اولان طغیان رونق وقوت ویره جک بویله بروسیله یی ترک وفدا ایتمک مناسب اولیه جغنی بالمطالعه بعض ادله ایله پاپا ریغوپولوی اقعاع ایله صورتا علی پاشانک تکلیفی قبول ایتدیروب بوکا دائر کاغد دخی یازدرمشدره انتهی.

ترقوبی تاریخی ترجمه ایدن مورده لی ملک بک دیرکه بوسوز حلیه سختدن عاریدر چونکه علی پاشایه تقرب و مؤخرأ یونان حکومتنده کسب اعتبار و تمیز ایتمش اولان کیمسه لرك ائته ده بوسدده متعلق جریان ایدن سوزلرینک خلاصه سی بویله درکه علی پاشا کندو حقتنده واقع اوله جق وخامتی درک ایله اولا محرم اسراری اولان اهل اسلام طاقنی جلب ایله بو باده نوجهه حرکت اولنق لازم کله جکنی سؤال ایتدکه برطاق فداکارلق اولنه رق اولیای اموری اله آلوب تحصیل رضای دولته سعی اولنق لازمدر دیو جواب ویرمشلر . بعده روملردن مقربرلی اولان قولتی ودوقه ودایا وسائر بونک امثالی کسانلی جلب ایله استجواب ایتدکه انلر بردن بره جواب ویرمیوب فردایه تعلیق ایله اینلرنده مذاکره و مطالعه ایتدکن صکره کاوب دیمشلرکه سؤال بیوریلان قضیه نك اوج طریق وار ایکسی راه نجات ویریمی اضاعه نقد حیاندیر و بو اوج طریقک برنجیسی مناسب دولتلر ایله عقد اتفاق ایتدکن صکره سزده اولان اسباب مقاومت و مقابله ممالک عثمانیه دن برقطعه جسمیه نك بالا فرار استقلال و یاسزدن صکره اولاد و اعتبا بکزه تورات و جهله سر بسیت حاله افراغ اولنسنه وافی اولوب بونک تمشیتی عاجزانه درعهده ایدرز . ایکنجیمی بوسورت اختیار بیورلمدیغی حاله نقود موجوده واشیای منقوله یی بالاستصحاب ایتالیا

الکاسنده جیادت هوا ایله معروف بر موقعه نقل و هجرت والی آخر العمر اوراده اقامتدر . بودخی او یه مدینگی حالدہ او چنجی در جه سی قضایه رضا ویر مکدن عبارتدر دیرک کلامری انجم بولدقده علی باشا شق اولی رد ایلمک اوزره بوسزک دیدیککز تدیرنه محذور عظیم واردر چونکه افزاز اولنه جق قطعه اکثر سکائی ملتکز دن بولنان خرستیان واقفی اهل اسلام اولدقن بشقه سز لر هنر و معلوماته طالب و هم جنسکز اولان دول اجنبیه ایله کسب مناسباته خواهشکر و راغب سکز اهل اسلام ایسه بالعکس بودقایدن بی بهره اولغله چوق کچمدین اول قطعه ملتکزک ید استیلاسنه کچوب اسلام ماتی پایمال اولور بوسنمده ملتحمقده بویله برغدر و خیاتی روا کوره م ایتالیا یه کیدوب اقامت اگر چه موجب سلامتدر . لکن اوتوز قرق سنه مسند ریاست و حکومتده کمال حیثیته مأموریت ویرمش کیمسه حقنده اوروپانک بر بوجاننده اقامت و مملکتلرندن فرارا اوراده توطن ایتمش اسافل و فسدۀ ملتکز دن بعض کسانک بی پروا کلوب روش استهزاکارانه ایله سؤال خاطر ایتلری دخی حیتک قائل اولمیه جفی بر مزلتدر دیرک جواب ویرمسی و کندو خدمتنده بوقدر معتبر روملر وار ایکن فرداسی کونی سیرینی افشا ایده جک کیمسه یه کشف راز ایتسی کذب اولوب کندینی روسیه یه کوندر مک ایستیان مورده لیلره نمایش اولق اوزره پاپاریغولونک اختراعات مزوره سنددر . انتهى .

(والعلم عندالله) پاپاریغولونک (۲۰ ایلول سنه ۱۸۲۰) تاریخیه مورخانظر عمومی یه کوندرمش اولدینگی مکتوبی ایضاح مسئله یه مدار اولق اوزره زیرده (۱۳) رقیله علاوه اولنور .

پروکش تاریخنده دیرکه سلطان محمود خان ثانی حضر تاری دولتک قوت و واردانک کافه سنی کندو ید اداره سنه المق عزیمیه کندولرنده غیرت ملیه اولان روم ایلیتک قوتلو اعیانلری تپه لدی . بو وجهله یونانستان حدودنده واقع مملکتلرک تعرض و هجوم و مدافعه ایچون اولان قوتارینه سکتته کتوردی . مشار ایله حضر تاری (۱۸۲۰) تاریخنده یانیه لی علی پاشایه هجوم ایلدی . مشار ایله یونانستان شمالینک حاکمی صفیه قوتلنمش و بر طرفدن ارماتولی فرقه سنه حب و مودت اظهار و دیگر طرفدن سنین عدیده گذراننده بونلرک امورینی اخلال ایتک تکلفنی اختیار ایتشیدی . لکن بو وسیله لر ایله پاشای مشار ایله بوفر قهبی بیوتدی و طاغارده حال سفری پیدا ایتدی بو حال ایسه دائمی قره غول دیمک اولوب بونار نان عزیزی یالکر محاربه لرک سوکنده کوررلردی .

ایشته مشار ایله هیچ بیلمیه رک وقوع بوله جق محاربه لر ایچون پک چوق وسائط

حربه حاضر لامشیدی . یونانولر یالکز علی پاشادن قورقارلردی . ذات حضرت پادشاهی علی پاشایه هجوم ایتدیکی کبی روملر کندولرینی زیر اطاعتده طوتوب طوتماق ید اختیارلرنده اوله جغنی بیلمشلر ایدی علی پاشا دخی کندو عامهنده اولان فرمانی الدقده آریا جمعیتی اربابی ایله مشاوره ایدوب بونلر اطرافنه طوپلانیدیلر و ایچلرندن زیاده غیور اولنلری واقیزایله قسطنطین اسم و تختک کندوسنه توجیهنی تکلیف ایتدیلر . علی پاشا بوتحریرکات و تکلیفاتی رد ایتدی ایسه ده انلری سریراً اشعال نأره اختلاله تشویق ایلدی ونه مقصده منی اولدیغی ارتق کندوسنجه معلوم اولان تشبثاتی ایچون اعانه و عدایلدی . تر حاله کچیدلرنده کی ارماتولی فرقه لرینی و مقدملری کندوسنک امری التده بولنش اولنلری یانه جلب ایلدی . انتهى .

علی پاشا رینه یانه متصرفی اولوب یانه اردوسنده بولنان پاشو پاشا دخی دیوان افندیسی خدمتمنده بولنان بررومک اخطاریله عینیه علی پاشا کبی اودخی یانه و پروزه نواچیسنک روملرینی سلاحلاندردی . عن غفله اودخی آریایه برخیلی عساکر مساحه تهیه ایلدی . چوق کچیوب بوتدیرک بیوک مضرتی کورلمشدر . چونکه نواچیء مرقومه نك روم اهالیسی استعمال سلاحه مأذون اولدقلرندن نواچی بی دور و تخریب ایدن باشی بوزوقلده سلاحلرینی چویرملریله بیوک قاریشقاقلر ظهوره کچشدر . و بو کیفیت نهایت پاشو پاشانک اعدامنه سبب اولمشدر . چه فائده که آثار سیئه سی باقی قالمشدر .

الحاصل حالت افندی نك چیقاردیغی یانه سفیر نك آلتندن جانب افندی نك اولجه تخمین ایتدیکی کبی برروم فسادی چیقهنی سیاق و سباق احوال دن آکلاشادی . و بوکا دائر پک چوق اماره لر کورلدی حالت افندی ایسه حالایانه ایشنه خصر افکار ایدرک موره طرفه اهمیت ویرمیوردی . سانکه بصر بصیرنی غشاء غفلت بوریمشیدیده بونجه امارات مشهوده بی کورمیوردی .

* روم فترته دائر اولجه رونما اولان امارات *

آریا ایشلری مکتوم طوتلمغنه دولتعلیه حقایق احواله مطلع اوله مامش ایسه ده سفائن تجاریه رئیس لرینه وارنجه تعمیم ایدن ماده نك ترشح ایتماسی قابل دکل ایدی . هله ایشه واقف اولان روملرک لسان حالی حقایق احوالی سویلیوردی . الحاصل آریانک اسراری معلوم دکل ایسه ده آناری میدانده ایدی . بو جهته احباب بصیرت روملرک سوء نیاتی کرکی کبی درک و تفرس ایلیوردی .

قالدیکه اره صره سررشته لر اله کچور و روملرک فسادینه دائر نیجه سوزلر ایشیدیلور ایدی .

از جمله بالاده بیان اولدیغی اوزره اتریا طرفدن اعدام اولنان غالاتینک برادری پناوت شکرینک اتریاچه بعض حرکاتی حکومت سنیه به خبر ویرمکه شکرری طوتیلوب بر مهم سر رشته اله کیرمیشکن شکرری بر طاقم دسیسه لر ایله واقچه قوتیه یقه بی قورتارمشیدی .

بعده بیک سکز یوز یکر می سنه میلادیه سی او اسطنده رؤسادن پایا فلاشه نك ساعی بالفساد اولدیغنه دائر بعض مرتبه خبر النهرق یقه سی بوستانجی باشینک پنجه سنه کیرمیشکن پناوت شکرینک سعی وغیرتی واقچه سنک قوتی ایله قورتیلهرق استانبولدن صاوشوب قلاصه کیتمشدر .

واستانبولده بولنان اتریا احبابندن قسطی پایاداتو طرفدن بیک سکز یوز یکر می سنه میلادیه سی اغتوسنک یکر میسی تاریخچه مورخانظر عمومی به کوندریلان مکتوبده (رئیس افندی ایله الفم اولدیغندن تجسس احوال ایچون کچن جمعه کونی نزدینه کیتدیگمه منویء ضمیرینی استکشاف ضمننده فقرا حواج ضروریه لرینی تدارک و تجار دخی تجارتلرندن استفاده ایدیه بیلدکلرندن طولایی دولتعلیه دن متشکر درلر دیدیکمه جوباا رئیس افندی حال بویه ایکن ینه بزی استانبولده ایستمز لر دیدی) دیو اشعار اولمشدر . اولوقت رئیس بولنان جانب افندینک بوسوزی روملرک سوء نیاتنه مطاع اولدیغنی ایما ایدر . مطلع اولسی دخی طبیعی ایدی . زیرا بودقیقه بی وقوعندن چوق زمان اول کشف ایتمشیدی . مؤخرا بونجه اماره لر کورلمکله ایشک زه لره منجر اوله جغنی درک ایلمسی طبیعی ایدی . لکن نه یاسونکه حالت افندی به اکلاتمق ممکن دکل ایدی .

شانی زاده تاریخنده بیان اولدیغنه کوره روملر اولجه عوامک اذهانی تغلیط ایدیه کک اراجیف واکازی نشر و تعمیم ایتدکلن صکره هر ایشلرینی تنظیم وهر صنفه خدمتی تعایم و تفهیم ایله وقت معینه مالجه و امالکجه بر چوق فداکارلق اختیار ایدرک اهل اسلام محله لر نده کی بقالار دکانلرینه بردن بره آتش ویرمک ویکچیری و قالیونجی و طوبونجی و خبیره جی و طولومباچی و بونلرک امثالی عسکری قیافتلر یله طاقم حریق محالرینه کیدرک بر معناد اوراده بولنه جق مأمورین و ضابطانه و حتی ضابط ضابطانه سوء قصد ایله استانبول خلقی دهشت و حیرته دوشورمک و اوصرده معارض کورفری و یونده اطه سی طرفلرینه عسکر دوکدرک و اطرافده اولان روملری تحریک ایله تکثیر جمعیت ایدرک دواتی محو ایدیویرمک خویلیسنده ایشلر . لکن باطنه تعالی ایش اولجه سر رشته ویره رک کیفیت معلوم اولیای امور اولمشدر . شو قدر وازکه بواسرار اشعار شاید بر آرائق انتشار بولورده دوچار مجازات اوله لر

ملاحظه سیله بطریق و متره تولید و پاپاس و قوجه باشیر کبی سوز صاحبگیری اره لرنده مکتوم طوتیله رق هنوز اسافل و ارادل کروهنه کشف راز ایتماشلر ایتمش . فقط او مقوله لره دخی کنیسالرده و مجمع رعایا اولان محالرده جناس یوللو تعییرات ایله بروهم و خیال کوستره رک قولاقلربی الشدیر لرلر ایتمش .

روملر بو مثللو خیالاتی ذهنلرنده تجسم ایندیره رک اکا کوره خیالی رسملر بیله یاپدرمشلر . حتی اوتوز درت سنه سی خلاننده رجال دولتعلیه دن موثوق الکلم برذات مأموریت مخصوصه ایله بغدادنه کیدوبنده عودت ایله کلورکن انشای راهده عربه سنک تکرلکی قیرلغله تعمیر اولنجیه دک استراحت ایتمک اوزره قربنده کائن بر بویار قوناغنه کیروب براوطیه دخولنده کوررکه دیوارده مذهب و مزین چارچوبه لوستاد کاری مجسم تعییر ایندکاری بر رسم آصامش . انده غاطه قله سی و استانبولک جوامع شریفه سی و سرای هایون کبی ابنیه عالیه سی کوسترملش فقط اوتده بروده حریقار و خارچنده طوب و تفنک شعله و دو مانتری و محاربه نشانلری و ار مراق ایدوب رسمک یاننه کیدر دقت ایدر نه کورسون که اوق میدانی ورامی چیقتلکی وادرنه قپوسی طرفلرنده نیجه بیک شابقه لو عسکرله برابر معهود بیوک قالبالو فنارلی روملر جنرال و اوخیال نشانلری و سلاحلری ایله آتله سوار اولوب غاطه و استانبوله طوغری اجنبی عسکرلرک اوکارنیجه دلالت ایدرک سرعتله کلورلر . بریر حریقار مشتعل و اهل اسلام ایسکله لرده اسکداره متوجه بوغاز ایچی ایسه سفن حرییه اجنبیه ایله مملو یکچیری اغاسی براز نفرات ایله متأسفانه غاطه یه ناظر و متحیر کورینور ودها نیجه صور خیالیه یی کوستر بر تصویر خیالدر . هان قهوه ایچمک بهانه سیله دیگر اوطده اوتوران صاحب خانیه یی نازکانه بورایه جاب ایله مصاحبت ائساننده بو مجسم نه مقوله رسمدر دیو سؤال ایدر . بویار فر نکستانده بر بلده نک رسمیدر دیو تغلیط ایلمک ایستدکده بهی دوستم فر نکستانده ایا صوفیه و سلیمانیه کبی جامعلر و سرای بورنی و قیز قله سی و ارمی هله بو استانبول اما بو کیفیت نه معنی اوله دیو سؤال و ابرام ایتمکله بویارک لونی متغیر اوله رق افندم نه اولدیغنی قولکنز بیله مم مصور و رسم مقوله لری بعضا بویله اصلسز شیلرده بیارلر بنده کز بو خانیه یی صکره دن الدم و بونی بوراده بویله جه بولدیم دیهرک قضیه یی اخضایلر .

لکن اوزات مرام نه اولدیغنی تفرس ایدرک استانبوله و رودنده کیفیتتی بعض ارکان دولته حکایه ایستدکه اهمیت ویرلمدکن بشقه کندوسنه اول زمان ترجمان دیوان بولنان میخال صداقت محالک اقربا و خاندانی بعض اسبابه مبنی خلاف عاده التزامده اصرار ایدن یادکار حالت افندی صورت اغبرار کوسترمشیدی دیو شانی زاده

تاریخنده اول ذاتن نقل و روایت ایلر و بو خصوصاتی ینه مأموریت ایله اول حوالی به کیتمش اولان مهندس اسحاق افندی دخی عینیه ایشتمش اولدیغنی سویلر .
اکا خلف اولان وقعه نویس اسعد افندی دخی شانی زاده تاریخک کنارینه موقوف الکلم دیدیکی مصطفی نظیف افندی که دور سلیمیده کیلار کتخدالغندن چیقمان ذات عجایب صفاتدر مورخک یالی قومشوسیدر بغدادنه ذخیره مصلحتی ایچون کیتمش ایدی و حالت افندی انی نفی ایستدرمش ایدی دیو تخریر ایلمشدر .

ینه شانی زاده دیرکه وافر سنه لر دنبرو روملر مقدمات بنی و طغیانی وقت و حاله او یغون و جهله یواش یواش و رای پرده ریاده استحضار ایتمکده ایدیلر . انجق وقت اولدی که بومقوله اسراری اخباره اجتسار بعض طماع کباره ویوده و بویارلر طرفندن مانع جلب دینار اوله جفنه نظرا العیاذ بالله تعالی سبب ازاله حیات مستعار درجه سنده ایدی . انتهی .

اوتوز بش سنه حجر یه سی وقایعی صره سنده بیان اولدیغنی اوزره آقدکرده روم کیلرینه راکب اولان اهل اسلامک پیدر پی اعدام اولندقلری دخی روملرک سوء نیاتنه دلالت ایلیان امارات ایدی .

ینه سنه مرقومه خلاننده بر اختیار روم پاپاسی اهتد اضمننده دیوان عالی به حاضر اولدقده بر تقریبه یا نجه کلش اولان برقاج روم بو آدم مجنوندر دیدکارنده پاپاس همان مجنون سزلسکز که اغوا ایله عهدنه سنندن کله میه جککنز برکار دشواره سلوک ایدرسز عقلی اولان کسنه بویه مهله کدن نفسنی وقایه ایچون بر آن اقدم سزندن آیرملق فرضدر کلامنی علنا تقوه ایتمش ایکن بوکار دشوار نه اوله دیو صوران اولمامشدر .

ینه اول ائناده بر بقال روم تکلیفمز کورشدیکی برقاج مسلمانه یاری لطفه یاری استهزا یوللو سز بنی شمدی حقیر کوره یورسکز اما بنم آقدکرده نیجه یوز کیلرم وار یقینده کله جکلر بکا چوق فاندلو شیر کتوره جکلر او وقت سز بنی بشقه درلو کوره جکسکز بکا مداهنه ایده جسکز یوللو رمز کونه سوزلر سویلر ایتمش . روم وقعه سی میدانه چیقدیغنی کبی فرار ایتمکله اراشمش ایسه ده بولنه مامشدر .

بومثللو امارلر احباب دقت و بصیرته عیان ایسه ده حالت افدینک شرنندن صاقینه رق بویخته دائر کسنه شق شفه ایده میوردی . حالبوکه سفینه دولتک دومنی انک النده اولدیغندن اکا لازم اولان انجق بویه افق پولتیقه ده طولاشان قاریشق بولوتلردن ظهوری ماحوظ اولان فورته نی کشف ایله سفینه دولتی بر مخاطره یه اوغرا تمسزین بر مرسای سلامت چیقارمنک چاره سنی دوشونمک ایدی . حالت افندی ایسه فنار لورلرک

بارلاق پارلاق سوزلرینه دانهرق شهره حقیقتدن اوزاق دوشوب هان تپه دلنلی
 علی پاشانک ازالهء وجودینه قصر نظر ایدردی .

حالبوکه بوجه بالا و یوده لقلری خاندان اربعه یه تخصیص ایتدرمکله سائر فنارلولر
 مایوس اولدقلری کی آز وقتک ایچنده یولسز اولهرق یتشدرمش اولدینی میخالی
 خاندان اربعه دن اولان قدملی و حیثییلی فنارلولره ترجیح ایله بغداد و یوده سی نصب
 ایتدرمسندن طولانی انلر دخی دلکیر اولهرق جمله سی براغزندن دور اندیشان
 رجال دولت ایله برابر حالت افندی یه لعنت او قومقدمه میخال ایسه اتریا ترکاهنده
 قاش فساد و فتنه طوقومقدمه ایدی .

اری تحت الرماد و میض نار * ویوشک ان یکون له ضرام

وان لم یطفها عقلاء قوم * یکون وقودها حثت نضام

قطعه سنک مالی دور اندیشان عصرک حسبجالی ایدی .

الحاصل روملرک بیننده برفساد قینامقدمه اولدینی میدانده ایکن حالت افندی بعض
 مطالعات شخصیسه سی اقتضاسنجه بودرلو سوزلرک بین الانام موضوع بحث اولدینی
 ایستمز و فنارلولره قایلوب بوجهتله بصر بصیرتی قبالو اولدیغندن بونجه امارات قویه یه
 عطف نظر دقت ایلمز ایدی . و روملرک فسادینه دائر برسوز اولسه تحقیقی اتریا
 اعضاسندن اولان فنارلولره حواله ایتدیرردی .

حتی تاریخ فترده بیان اولدینی اوزره بو ائانده مورده اهالیسنک عصیان ایتمک اوزره
 بولندینی انکلتره سفارتی طرفندن باب عالی یه اخطار اولتدقدن تحقیق ماده ایچون
 دیوانخانه ترجمانی نیقوله موروزی بک مورده اعزام قلندی . نیقوله ایسه اتریا یه
 داخل اولدیغندن موریه وصولنده هم جناسلرینه نصیحت شو یله طورسون بران
 اقدام دوات متبوعه لرینه عصیان ایتمک اوزره سرکرده لرینی تشویق و تشجیع ایتدکن
 صکره در سعادت عودتنده دولتعلیه ننگ مورده رعایاسندن هروجهه امین اولمسی لازم
 کله جکی افاده سیله حقایق احوال دن بی خبر اولان وکلای دولتی اغفال ایتدیکنه مبنی
 موریه عسکر سوقندن صرف نظر اولندی وفضله اولهرق مقدمای بعض اسباب بدن
 طولانی رهن اولوق اوزره توقیف اولنمش اولان موریه قوجه باشیلرندن ماورو
 میخالک اوغلی یورکینک سبیلی تخلیه قلندی . یوقسه انکلتره دولتک اخطارات
 مکرره سی اوزره وقتیه موریه مقدار کفایه عسکر و مهمات کوندلرش اولسیدی
 موریه روملری اعلان عصیانیه جسارت ایده مزلردی ایتسه لر بیله درحال امثال
 سابقه سی وجهه تأدیپ اولنه رق آتش عصیان باصدیریلوردی .

نیقوله موروزی کی بر خائنک سوزینه الدانوبده و یانه قونفره سنده سلطنت

سینه نك بقای استقلالنی برنجی درجده التزام ایلیان وایتمکده بولنان انکاتره لونک
 اخطاراتنه قولاق اصماق اول عصرک بادیء تعجب اوله جق حاللر نندئر .
 غیربدرکه وکلانک بویاکلش ذهابی صکره دیکر بعض حالات ایله دخی تأیید اولمشدر .
 شویله که : انکاتره دولتی خیلی وقتد نبروموره رعایاسنک عصیان ایتمک عزم قطعیسند
 اولدقلرینی استثمای اتمش ایسه ده بوکا دائر تفصیلات آله مدیغندن کیفیتک تحقیق
 و تدقیقی بادرده مقیم قونسولوسنه سپارش ایتمکله قونسولوس دخی کویا موره اهالیسنی
 اهل اسلامک الندن قورتارمق ایچون اهالیء مملکتدن لزومی قدر عسکر تخریرینه
 دولت متبوعه سی طرفندن مأمور ایلمش اولدیغندن بختله قومانیوتی نام قرداشلره
 عسکر یازمق اوزره بیک غروش اعطاسیله برابر آمرلرینه ابراز ایتمک اوزره مبلغ
 مزبورک نه سببه مبنی اخذایدلمش اولدیغنی مبین برقطعه سند دخی آلمشدر . اوراده بولنان
 اتریامأمورلری بو کیفیت واقف اولیجق دولتعلیه نك اجنیلر حقنده اولان سوءظنی
 تأکید وعهد قریبده عصیانه مهیا اولان موره رعایاسنی آنلرک تحقیقات و تجسسات
 متوالیه سندن تخلص ایچون شویله بردسیسه یامشلرکه قومانیوتی قرداشلرینی بادرده متره
 پولیدینک نزدیکه جلب ایله انکاتره قونسولوسنک کندولرینه واقع اولان افادات
 و تکلیفاتی بادرده ویوده سنک حضورنده اقرار ایدرلرایسه بوندن طولانی کندولرینه
 برضرروزیان ترتب ایتمه جکنی تعهدایدلکدن صکره کیفیت هنوز اتریابه داخل اولمیان
 بادره قوجه باشیسی نیکوله لوندو واسطه سیله ویوده یه اخبار اولدوقده ویوده وهله
 اولاده بو افاده به یکده اعتماد ایتمش ایسه ده قومانیوتی قرداشلرایله رفیقلرینی جلب
 واستطاق ایتمکده متره پولیدک تعلیمی وجهله کیفیتی تقریر ایتمکدن بشقه اول
 ائنده ظهور ایدن تپه دللی علی پاشا وقعه سی دخی انکاتره دولتی حقنده دولتعلیه نك
 سوء ظنی جلب ایلمش اولدیغنی حالده مرقوملرک افاداتی مؤید کورنمکله ویوده
 در حال تانار مخصوص چیقاروب انکاتره دولتنک موره یی ضبط ایلمک اوزره عسکر
 تخریرینه باشلامش اولدیغنی موره والیسنه اشعار ووالیء بی خبر دخی باب عالی به انها
 ایلمش اولدیغندن باب عالی نك انکاتره لو حقنده سوء ظنی قوت بوله رق اندن صکره
 موره ایشلرینه انکاتره طرفندن واقع اولان اخطاراتنه عکسی معنار ویریه لکشدر .
 باق تضادفه که موره لیان و کورفرزلرندن بعضیلرینک صولرینی اولچمک اوزره مأمور
 اولان برانکلیر کمیسی وقعه مذکوره عقینده بادره لیمانه لدی الورود کمینک قبودانی
 حکومت محایه نك سوء ظنی دعوت ایتمک مطالع سیله لیمانک صولرینی کیجه اولچمکه
 قرار ویرمش اولدیغندن روم کیجیلرندن برقلاغوز تدارکنه مجبور اولمشدر .
 قلاغوز دخی بو کیفیتی بالناسبه بادرده مقیم روسیه قونسولوسنک ترجمانی پاپاریغوبلویه

حکایه ایتشدر ریغوبلو ایسه اجرای غرض وفساد ایچون مترصد فرصت اولان اتریبا
 طاقتدن اولمغه بوماده بی دخی وکلای دولتعلیه نك انکلتره لو حقتده اولان سوءظنی
 بر مرتبه دها تأیید ایلیه جك برشکله قویمق اوزره ماجرای بادره متره پولیدی ایله
 قوجه باشیسنه بالافاده بینلرنده مذا کره کیفیت اولندقدن صکره کویا انکلتره دولتی
 موره نیم جزیره سی ضبط ایله جزائر سبعه یه الحاق ایتک نیتده بولندیقندن حصول
 مطلبه مدار اولمق اوزره موره سواحلنک صولرینی اولچمک اوزره برکمی کوندرمش
 اولدینی بالواسطه بادره ویوده سنه افاده اولندقدن عجباً بوکا بر دلیل یاسند ابرازی ممکن
 اولورمی دیو سؤال ایتمکه قلاغوزک افاده ایلمش اولدینی کبی قبودان کیجه فلان
 ساعته ساحل صولرینی اولچمکه باشلایه جق تحقیق کیفیت ایچون محانه بر معتمد آدم
 کوندریلور ایسه اصلاً اشتباه قالماز دیو افاده اولندیغنه مبنی وقت معینه ویوده
 طرفندن کوندریلان قبودانک صولری اولچمک ایله مشغول اولدیغنی کوروب
 حکومت قوناغنه عودت ایله اخبار کیفیت ایدیجک اعدانک خدعه سندن بی خبر
 اولان ویوده ینه مخصوص تاتار چیقاروب کیفیت موره والیسنه القا اودخی باب
 عالی به انها ایلمشدر . وفی الواقع بوماده دخی باب عالینک انکلتره حقتده اولان
 سوءظنی تزید ایلمکه انکلتره سفارتنک اخطارات مبرمانه سی اوزرینه اولجه موره یه
 کوندرملک اوزره تهیئه قیلان عسکر ومهمانک ارسالدن صرف نظر اولمشدر .
 حالبوکه انکلتره لو موره بی ضبط ایلمک نیتده اولسه موره نك عسا کر اسلامه دن تحلیه سی
 چاره سی ارامسی امر طبیعی ایدی یوقسه موره یه عسکر ومهمات کوندریکز دیو ابرام
 ایلمک احتمالی وارمیدی . مسئله نك حلی پک سهل وساده ایدی . حالت اقدی اذکیان
 بر آدم اولدینی حالدیه بویه واضح بر مسئله بی درک واذعان ایتماسنه عقللر ایرمز . بیلمم که
 بو خصوصده انکلتره لو یه ده می نفسانیتی وار ایدی یا خود کندوسنک خطای فاحشی
 آتارندن اولان یانیه مسئله سنک دها بیوک بروقه بی انتاج ایده جکنی آکلایوبده
 کندوسنه شاشقنلقمی کلشیدی . یوخسه فنارلورک هر سوزینه قایلوبده سطحی
 ایشلرده بیله اتعاب ذهن ایتیمورمیدی . هر نه ایسه اتریبا اصحابی اخطارات اجنبیه نك
 تأثیراتندن دخی امین اورق اکنه بویسه سکر دوب نشر فساده دوام ایدیورلردی .
 بناءً علیه بو ائشاده اتریبا مورلرندن برینک یازمش اولدینی مکتوبنده (وکلای ورجال
 دولتعلیه یه تصورات وتشبها تمزه دائر اجنبیلر طرفندن شمدی به قدر اجرا اولنان
 اخطاراته حواله سمع واعتبار اولندیغنده اصلاحک واشتبا همز قالمدی . یانیه حوالیسنده
 بولنان قبتانلر تبه دللی علی پاشا علیه نده بولمق اوزره عمالولر طرفندن کندولرینه
 بودفعه پک چوق ایچه وهدییه ویرلمش ایسه ده تبه دللی علی پاشا الحاله هذه مقابله

ومقاومت ایتمکده اولدیغندن سالف الذکر قیتانلر ناظر عمومینک تعاجلی و جهله معاونت ایده جکدر (دیو مسطور بولمشدر .

ایکی سنه اول اولدیغی کبی بواننده دخی امریقا جمهوری طرفدن دولتعلیه ایله تجارت معاهده سی عقد ایلمک اوزره برایلچی کلدیسه ده انکلیز ایلیجیسی دولتعلیه نک امریقاو ایله عقد معاهده ایلمسی انکلتره دولته موجب اغبرار اولور دیهرک ثمانت ایدوب انکلتره دولتنک رعایت خاطر ی ایسه اولوقت دولتجه ماتزم اولدیغندن (۱۲۳۶) سنه هجریه سی اوائلنده امریقا سفیرینه شمدی معاهده عقدینک موسمی اولیوب انجق امریقا تجارتینک شمدیلمک کمرک تذکره لریله تجارت ایتملرنده باس یوقدر دیو جواب ویریلهرک صاوشدیرلمشدر .

دولتعلیه انکلتره لونک خاطرینه بومرتبه رعایت ایدوب انکلتره لو دخی خالصانه وخیر خواهانه اولهرق مورده عسکر سوقنی مبرمانه اخطار ایتمکده اولدیغی حالده بعض رجال دولت اتریا طاقنک اغفالاتنه الدانه رق انکلتره لو حقنده سوء ظنه ذهاب ایله دولتی بو خصوصده انکلتره لونک معاونت معنویه سندن دخی محروم برافدقیرینه بیان تأسفدن بشقه برشی دیناه مز . حالت افدی بویله اغراض نفسانیه ایله اشتغال ابتدکی اثناده اتریا دخی فعلیانه شروع ایتمک اوزره سربسته تدارکات لازمه بی اجمال ایتمکده ایدی .

* اتریانک تصوراتی *

اتریا احمبابی خیلی وقتدنبرو مورده دن مملکتینه قدر ایشلمکده اولدقلمی فتنه دستکاهلرینک محصولاتی ارتق میدانه سرمک عزمنده اولدقلمی جهته تصویر مسئلهیه دائر قامه المش اولدقلمی لایحه لردن بریسی بالانتخاب موقع اجرایه قونلمشدر . صورت ترجمه سی زیرده (۱۴) رقیله علاوه اولنور .

خلاصه مؤداسی دولتعلیه بی اشغال ایچون صر پولورک همان ایاقلاندرلمسی واشقودره اهالیسی حربیه مستعد و مقتدر اولغا انلری اشغال ایچون قره طاغولورک اشقودره طرفنه تجاوز ایتدیرلمری و تپه دلنی علی پاشا معیتده کی روم قیتانلری جمعیه ادخال ایله برابر علی پاشا ایله انلرک بیننده برسند اتفاق تنظیم ایلمک اوزره یانه یه بره امور کوندرلمسی ومورده ایله آقدکز اطهرلی اهالیسنی بران اول طغیانه تشجیع ایتمک اوزره ناظر عمومی ایله باش راهب غریغورینسک آقدکز سواحلنی کشت و کذار ایتملری ومورده لورک عصیانندن اول دولتعلیه دو نمانسک احراقی مسئله سنک نفس استانبولده تذکر اولنمسی و اتریا محبارینک تصرفده بولنان سفان تجارتیهدن اون قطعه سنک

آقدكزده بادبانكشای طغیان اولملری ومورهیه كوندرك اوزره مملكتینده كایتلو اچه تدارك ایدلمسی ومصر وقبرسیدن موعود اولان اعانه اچهلرینك تحصیل وموره اختلالنك دوامی مدتده مصر والیسنك بی طرف طور مسنه چالیشماسی وروسیه وناپولی دولترینك ومصر والیسنك خدمت عسکریه لرنده بولنان روملك مورهیه اعاده لری ومورهیه اسلحه كوندركسی خصوصاً سندن عبارتدر .

بونك اوزرینه صربستان وقره طاغ ویاپیه وموره ومصر وقبریم ومملکتینه مخصوص مأمور لر اعزام ایله لایحه مرقومه نك اجرای احكامنه اقدام ونفس استانبولده بولنان ملت صندوقده كایتلو اچه جمعنه اهتمام اولندقدن بشقه استانبول جمعیت خفیه سی معرفتیه استانبولده بولنان روم قپودانلرینك لدى الحاجه كیلرینی آلات وادوات لازمه ایله برابر ملت اوغورینه فدا ایده جككری وهر برکیدن مسلح اوله رق اوزر نفر چیقاره جقلری تعهدینی حاوی منتظم سندلر آلمشدر .

فقط ناظر عمومینك اصراری اوزرینه دونمای هایونك احراقدن صرف نظر اولنه رق حالیه ضبطه قرار ویرلمش وبوكا دائر برقطعه لایحه قلمه انه رق ناظر عمومی طرفندن استانبول جمعیت خفیه سنه كوندركلمشدر . صورتی زیرده (۱۵) رقمیه ایراد اولتور .

مندرجاتی استانبول ایله برابر دونمای هایونك حالیه ضبطه دائر و ترسانه قپودان اغاسی قسطنطی کوچونك شمیدین امور بحریه ناظری تعیین اولندیغنی مشعر وآنك معرفتیه لزومی قدر عسکر تحریرینی آمر برطاق خیالات باطله دن عبارتدر . بودخی ناظر عمومینك التزام ایلدیگی بریهوده خولیا اولدیغنی حالدده استانبول جمعیت خفیه سی طرفندن دخی قبول وتصدیق اولنه رق بوكا دائر ناظر عمومی طرفنه اشبو (۱۸۲۰) سنه میلادیه سی تشرین نانیسنك یکریمی طقوزی تاریخیه مورخاً تقدیم اولسان (مکتوبده جان ومال ومذهب ووطنمرك دشمنی اولان عثمانلورلك قوه بحریه ایله بریه لری وخزینهلری ایله مهمات وادوات حربیه لری استانبولده بولنقدن ناشی كرك استانبول وكرك دونمانك ممالك سائر ایله برابر ضبطه ایتدار ایدلمسی الزمدر . چونكه وقت وحال ایجابجه دشمن بو اراق دونمانسی ضایع ایده جك اولور ایسه قوه بحریه سنك نصفی ضایع ایتمش اوله جقندن بشقه اول حالدده امداد ایچون استانبولده هجوم ایده جك اولان اناتولی خلقی دخی بالطبع روم ایلی طرفنه كچه میه جكندن بوضورتله هم روم ایلی وهمده آقدكز اطهلری خرسیتانلری دشمنك تجاوزاتندن محافظه ایدلمش اولور . هر حالدده استانبول ودونمانك ضبطی خصوصنه فوق العاده اقدام اولنسی ایجاب مصلحتدندر)

دیو یازمش وهان ایفای مقتضاسنه باقلمش ایسه ده بو تصورک قوه دن فعله چیقارلمسی مشکل ومتعسر وبلکه متعذر اولدینی تحقق ایتمکله کرک استانبول جمعیت خفیه سی وکرک سالف الذکر قسودان اغاسی قسطنطی کوچو دونمای هایونک ضبطدن صرف نظرله کاملاً احراق ایدلمسی ایچون تدابیر لازمه نک اتخاذ ایدلمسی ترجیح وانها ایتمشدر .

ناظر عمومی ایسه آنلرک بو انهاسنه موافقت ایتموب بهمه حال دونمای هایونک ضبطی اسبانک استحصالی ایچون استانبول جمعیت خفیه سنه تنیهاث شدیدیه اجرا ایتمکله جمعیت مذکور استانبولده تدارک اولنان قوه حریبه بومئلاو تشبثات عظیمه نک اجراسنه کافی اولدیغندن بختله مقدار کفایه مهمات ایله حربیه الیرشلی اوتوز قلعیه تجار سفینه سی واوچ سرکرده نک استانبوله کوندلرک لازم کله جکئی جواباً ناظر عمومی یه یازمش ایکن ناظر عمومی ترویج خولیاسی ایچون کندوسندن طلب اولنان معاونتک اجراسنه مقتدر اولدینی حالده ینه دونمای هایونک ضبطنه دائر اولان تنیهاثک تمامی اجرایی خصوصنده اصرار ایلمشدر .

استانبول جمعیت خفیه سی بونک باشه چیقار برایش اولدیغنی کورمشار ایسه ده ناظر عمومی نک رأی خلافسده حرکت ایده جک اولسه لر موره اختلالنک کپرو قلمسی موجب بعض عوارضک ظهور ایتمسندن احترازاً آنک رأی ناموزونه توفیق حرکت ایلمکله مجبور اولمشدر وهان اچه ولوازمات سائر نک تدارکی ایچون موسسوه شهرنده بولنان تجارت شرکستدن وهوجه بکده وسائر محملرده بولنان روم تجارندن استعانه ایتمشدر . لاجل الاستعانه جمعیت خفیه طرفندن اتریانک لسان مصنوعیه تجارت شرکته یازیلان بر مکتوبک صورت ترجمه سی زیرده (۱۶) رقیبیه ذیل وعلاوه واتریابه مخصوص اولان کلمات و اشاراتک معناری ایکیشر قوسپاره ارده سنه النهرق شرح اولنور . جمعیت خفیه بو وجهله هر طرفه مراجعت ایلمش ایسه ده بر طرفدن بروجه مطلوب اعانه اولسه میه جفی تحقق ایتمکله بالضروره دونمای هایونک ضبطدن صرف نظر اولنه رق استانبول واوسکدار ایله دونمای هایونک احراقی وسلطان محمود خان حضر تلیرنک حیاً اخذ وکرفتی چاره سنک ارانامسنه قرار ویریه رک تکرار ناظر عمومی یه اشعار ایتمشدر ایکن ناظر عمومی ینه خولیای سابقنده اصرار اوزره بولمشدر . عاکساندری ایسلانتینک نصل فریره وزوزک بر شخص اولدینی بو تصوراتیهله رعنا معلوم اولور . حکما دیمشدرکه شهوت اگر قدرندن زیاده اولورسه مرهمه وصولدن اول جسمک هلاکی مقرردر .

* ناظر عمومینک تشبثاتی *

(۱۲۳۶) سنهٔ هجریه سی اوائلنده علكساندری ایسلاستی طرفدن روم طائفه سی معتبرانك هر صنفنه خطاباً و (۱۸۲۰) سنهٔ میلادیه سی تشرین اولنك سکنزی تاریخیه مورخاً بر اعلاننامه تنظیم اولنمشیدی که صورت ترجمه سی زیرده (۱۷) رقیله ایراد اولنور .

بو اعلاننامه سی سواحل و جزائر بحر سفیده نشر ایتمك اوزره دیمتری تملی مأمور ایدلکدن صکره علكساندری ایسلاستی کاتبی سالاتی بی استصحاب ایله کیشنووہ عزیمت ایتمش و براییکی کون صکره افسانئو دخی انک یانته کیتمش ایدی .

دیمتری تملی آفدکز طرفنه کیتمک اوزره استانبوله ورودنده بو اعلاننامه نك مضمونی مؤکد اوله رق رؤسای روحانییه خطاباً روم بطریق غریغوریوس افندی دن و آفدکز جزائر و سواحلنده کی روملرک معتبراننه خطاباً موروزیلردن اولوب اوزمان دریا ترخانن بولنسان نیقولاک کی موروزی بکدن بر رقطعه توصیه نامه المشدرکه صورتلری زیرده (۱۸) و (۱۹) اشارتلیله ایراد اولنور .

بطریق افندی بو مکتوبی پک مصنع و باشی اورتیلو یازمشدرکه شاید حکومت انه کچر دیو علكساندری ایسلاستینک اسمنی تصریح ایتموب رفعتلو تعبیله اکا ایما ایدرک مرامنی تفهیم ایتمشدر . چونکه اوزمان محررات رسمیده رفعتلو عنوانی منصوب و معزول مملکتین ویوده لرینه و دیوان هایون و دیوانخانه ترجمانلرینه مخصوص اولوب ایسلاستی دخی او مسلکده بولنش ایدو کندن مادهٔ فسادہ مطلع اولان روملر بو تعییردن بطریقک مرامنی بالسهوله فهم ایدرلردی .

نیقولا موروزی دخی مکتوبی مبهم عباره لر ایله یازمش ایسه ده اتریبه انتسابی اولنلر عنندنه معناسی واضح ایدی .

ناظر عمومی مذکور اعلاننامه نك خلاصهٔ مؤداسنده علی العموم اوروپا اهالیسی ضایع ایتمش اولدقلری حقوق استقلالیه و ملیه لرینک اعاده سنه و حکمداران نامنه اولان ظالملرک رفع تجاوز و تعدیلرینه چالیشوب چابلمغه باشلادقلری و قندنبرو یونانستانک طالعی ضیادار و نشر اولنان علوم و معارفک تأثیراتیله اهالینک چشم بصیرتلی بیدار اولدیغنی بسط و تمهید ایدرک ارتق ظالمک تحت ظلمنده طور مق مستکره و ناموسسزاق اولدیغندن بحثله واجدادیمز اولان قدامی یونانک طوائف سائریه نفوق و تقدملرینی موجب اولان عقل و رویت و فرط حیت شمدی ملتزمک قلوبنده جلوه نما اوله یور تجارت بحریه دیندا شلریمزده اولوب قدامی یونانک

ایرانلویه ایستکری کبی بونلر دخی بر فداکارلق اجراسنه مستعد و مهادر محاربه بریده دخی اسکی یونان قوماندانلرینه مقابل نیجه بهادرلر میدانه چیتار یوللو تعیرات شدیدہ درج ایله دول اجنبیه دن استعانه ایتمکسزین هان روملری عصیانه تشویق و تمہیج ایلمشدر .

سیاق کلانمنن آ کلاشیایورکه علیکساندری ایسلاستی اقسانتودن رئیس وهمی وکالتنی الدینی کبی کندوسنی دیو آینه سنده کورمش وشرق ایمپراطورلغنی قورمش . انک بو کفتار و مشواری ایسه مقتضای احوالنه موافق اولیوب خفیف الشعور بر شخص اولدیغنه دلیلدر .

زیرا روسیه و اوستریا و روسیا کبی حکومت مطلقه احتجابی اولان دولتلرک مساکنه منافی ایدی . و بوائنده اسپانیا و ناپولی اھالیسی داعیہ سربستی ایله قیام ایدوب بوايسه دول فخیمہ اوروپا بیننده متخذ اولان مسالک پولتیقه یه مغایر اولدیغندن دول فخیمہ انلری اطاعته ادخال ایتمک ایله مشغول ایدیلر . بوضر مدہ ایسلاستی زادنک مذکور اعلاننامہ سی کندوسنی حمایه ایدہ بیله جک روسیه ایمپراطورینک پولتیقه سنہ هیچ الویر میوردی .

قالدیکه روسیه لو مورہ و جزائر بحر سفید اھالیسی صرپلر کبی لدی الایجاب دولتعاہیہ عاہینده قوللامق اوزره النده برآلت کبی بولندرمق ایستردی یوقسه روملرک خود بخود قالقوبده شرق ایمپراطورلغنی استحصال ایتملرینه اصلا جواز کوسترمزدی .

ورده مذکور اعلاننامہ نک مندرجاتی یونان قومیتی اساسنه مبتنی اولمغله درت ملیونه بالغ اولان افلاق و بغداد اھالیسنہ وروم ایلیده بولنان اولاحلرہ شامل دکل ایدی . هله صرپلر بتون بتون خارج قالمشیدی .

حالبوکه بالاده بیان اولدینگی اوزره قرہ یورکی اعدام اولندقدن صکرہ اتریا میلو شک جلبنه قیام ایتمشیدی . حتی اتریا طرفندن اقدمجه صرپستانہ مأمور مخصوص کوندرلمسی اوزرینه میلو شک طرفندن اتریاہ (۱۸۲۰) سنہ میلادیہ سی مایسنک یکر میسی تاریخچہ مورخاً کوندرلمش اولان مکتوبده بودفعہ کوندریلان مأمورکز خصوص معلومک اجراسنه ابتدار ایتمک اوزره بولندیغکز دن بختله طرفندن دخی بوبادہ لازم کلان معاونتک اجرا اولتمق لازم کله جکنی بیان ایلمشدر . غوسپودار طرفندن صادر اولان تنیہاتک تمامی اجراسنه مہیا اولدیغمک بیانه ابتدار قیاندی دیو محرر ایدی .

میلو شک غوسپوداردن مرادی روسیه ایمپراطوری اولمق کر کدر . و ایمپراطور امر ایتمدیکی کبی سرپولرک آیاغہ قالقه جقلری درکار ایدی . اما طوغریدن طوغریہ

ایمپراطورک امری اولدجه یرلرندن حرکت ایتزلردی . چونکه صر پلر آغر آدملر اولدقلرندن اتریا ایجابنک موهوم سوزلرینه قایلوبده همان کندولرینی اورتهیه آتمازلردی .

سنه مرقومه تشرین اولنک طقوزی تاریخیه مورخاً اتریا ایجابندن بیکباشی صوانک اقسانتویه وارد اولوب صورتی زیرده (۲۰) اشارتیه علاوه اولنان مکتوبی دخی صر پلونک قولایقله عصیانه قیام ایتدیر یله میه جک ایدوکی مستبان اولور . مع مافیه میلوش دائماً احتیاطکارانه حرکت ایدر وایشنی ایکی یوزلو طوتار بر آدم اولدینی جهته اتر یانی امیده دوشوره جک اطواره بولنور و اتر یادن براز ذخیره وجبخانه چارمغه چالیشوردی .

اتریلک آرادینغی ایسه رئیس وهمی نامنه اجرا اولنان تبلیغات اوزرینه همان صر پلورلی ایانغه قالدیره رق او یوزدن دولتعلیه یی اشغال ایله برو طرفده ایشلرینی بجرمکدن عبارت ایدی :

بناءً علیه سنه مرقومه تشرین اولنک یکر می دردی تاریخیه مورخاً ناظر عمومی طرفندن میلوشه کوندریلان مکتوبده (امر عالی یه امتثالاً دولتعلیه نك حقمزده اولان نیت و تصورانه دائر استحصال اولنان معلوماتك طرف مجبانه لرینه عرض و اشعارینه مسارعت قلندی . شویله که : دولتعلیه بودفعه تپه دلنلی علی پاشا اوزرینه سوق وروم ایلینک سائر محارنده جمع ایتدیکی عسکر دن بشقه اول بهارده موره ایله صر پستانه سوق اولنق اوزره اناطولیدن دخی کلیتلو عسکر تدارک ایتمکده در . بناءً علیه موره دن طونیه قدر وحتی نفس استانبولده بولنان روملرک کله جک تشرین ناینک اون بشنده رفع لوای استقلال ایتلری ایچون لازم کلنلره امر و تنبیه قالدینغی کبی صر پلورلر دخی دشمنک تدارکات حربیه سی ا کمال اولنجه یه دکن توقف ایتیموب سلاحه مراجعتله مملکتینده بولنان اهل اسلامک دفع و اتلافه ایتدار ایلمکز لازم کلور بن دخی لزومی مقدار عسکر و آخجه و ذخیره ایله مهمات ولوازمات سائر دینی آلوب کله جک تشرین ناینک یکر میسنه قدر صر پستانه کلور و طرف مجبانه لرینه مأمور افاده سی اولدیغ موادی شفاهاً بیان ایلم . باب علی ایله روسیه ایلچیبی بیننده جریان ایدن مذاکراتک روشنه باقیلور ایسه بینلرنده قریباً اعلان حرب اولنه جغنده اشتباه یوقدر) دیو مسطوردر .

بومکتوبک ایتداسنده امر عالیدن علساندرینک مرادی رئیس موهومک امری اولوب میلوش ایسه بونی خاصه روسیه ایمپراطورینک امری معناسنه الوردی . بناءً علیه طرفینک ملاحظه لرنده اتحاد یوق ایدی .

مع مافیه اول ائزاده بکرش عهدنامه سنه استناداً صریحاً بر امارت مستقله تشکیل و کندی انتخابلریله ایچلرندن برینی بکلکه انتخاب ایتمک کبی استدعالرده بولنوب میلوش دخی بو خصوصلری استانبوله کوندرمش اولدینی آدملری واسطه سیله و روسیه ایلیچینسک اغانه سیله باب عالی یه تصدیق ایتدرمک و کندوسی بکلکده استقرار بولمق آرزوسنده ایدی . فقط باب عالی دن هنوز بر جواب شافی الهمدیغنه مبنی جانی صیقلوب حتی (۱۸۲۰) سنه میلادی سی ایلولنک یکریمی التیسی تاریخچه مورخا آتریا اعضاسندن برینه کوندرمش اولدینی مکتوبنده ملتزمه عابد بعض مصالحک تسویه سیچون استانبوله کوندردی کمز مأمورلره هنوز بر جواب ویرلماشدر . بن هر شیک اجر اسنه مهیا اولدیغمدن سز دخی اجرای ایجابنه همت ایده سز دیو محرر بولنمشدر . و میلوشک حربه قیامی روسیه لونک اشارته موقوف اولدینی حالده میلوش مزاجی اقتضاسنجه احتیاطاً ایشی ایکی یوزلو طوتوب سنه مرقومه تشرین نایسنک اون دردنده علیکساندری ایسلاحتی ایله براتفاق مقاله سی یامشیدی صورتی زیزده (۲۱) رقمیه ایراد اولنور .

ناظر عمومینک مقدماتیله بلذاکره تصور ایلمکاری تدابیر صره سنده ابرائیل قلعه سنه خرستو نام معمار معرفتیه یکریمی قدر اتریا ایجابی کیردکن صکره بونلر کیجه لین وقت معینده قلعه قپوسنی آچوب طیشاروده حاضر بولنه جق اولان روملرک ایجرویه التمسیه قلعه نک ضبط ایدیورلمسی و حالت افندی اتلاف اولنوبده مملکتین و یوده لرینک عزلی ویرلرینه اتریانک تشبثانه مساعد دیگر و یوده لرک نصبی خصوصلرینه قرار ویرلمشیدی . خرستو اغفال اولنهرق ابرائیل قلعه سی سهولته ضبط اولنه بیلمک ایچون قره طرفده تعمیره محتاج اولان دیوارلری حالیه ترک اولنوب یالکز طونه طرفده کی دیوارلرک تعمیرینه دوام اولتمقده بولنمشدر . بغداد و یوده سی میخال ایسه ناظر عمومینک برنجی دعوتنه اجابت ایله اتریا یه داخل اولدیغدن او طرفده اتریانک تسویلات شیطانیه سنه الداتمیوبده تشبثات فسادیه لرینه انکل اولان انجق افلاق و یوده سی صوچو علقو بک قالمش ایدوکنه مبنی آنک دخی و یوده لقدن نزعیه بروفق دخواه بر حکومت موقته تشکیلی ایچون لازم کلنلره ناظر عمومی طرفندن ینه اشبو (۱۸۲۰) سنه میلادی سی تشرین نایسنک اون دردنده تعلیمات ویرلمشدر . لکن صوچو علقو بکی حکومتن نزع ایچون برعلنی عریده چیقارمغه حاجت قالمق سزین اتریا اعضاسی طرفندن صوچو علقو بک طیبی واسطه سیله تسمیم واعدام ایتدیرلمشدر . شانی زاده نک تحقیقاته کوره صوچو بکک طیبینی جلب ایله بوکار مکر و هده قوللانان بغداد و یوده سی معهود میخال بدفعال ایش .

صوچو بک حال حیانتده ایکن میخالک طور و رفتارینه نظر آقاین پدری کی بوده بر کون فرار ایدر لکن قورقارم که دولت عامیه باعث اختلال اولور امانه چاره اصحاب نفوذ و اقبالی اغفال ایش اولدیغندن عامینه شق شفه ایتمک محالدر زیرا باعث اضمحلالدر دیوبعض محرمانی و قضاتندن دیوان کاتبی اولان مصطفی افندی ایله اراقده حسبحال ایتمیکی واقعدر دیوشانی زاده تاریخنده محرردر .

بکرشده آریا ایشلری خیلی ایلروله مش اولدیغندن صوچونک فاملیاسی بوتسمیم دعواسنی میدان قویامدیله . حتی اشبو (۱۲۳۶) سنه هجریه سی ربیع الآخرینک یدنجی کونی بکرش بویارلری طرفندن باب عالی به کلان محضرده افلاق ویوده سی صوچو عاقوبکک اجلیله وفات ایلمیکی محرر بولنمشدر . ایشته بوضورتله بکرشده دخی آریابه میدان خالی قالب آرتق بلا مانع و مزاحم ایستدکری کی ایشلمکه باشلامشدر . صوچونک سالف الذکر حسبحالندن آکلاشیلورکه میخالک سوء نیتی کشف ایلمش ایکن افاده حال ایده جک بر مقام بوله میورمش . فی الواقع حالت افندی میخالک اوزرینه طوز قوندرمازدی صوچو آکر انک علیهنه برشی یازه جق اولسه بر فلاکتیه اوغرادرلر ایدی لکن سکوتی دخی کندوسنک بروجه بالا قضایه اوغرامسنی انتاج ایلیدی . صوچونک بروجه بالا وفاقی اوزرینه قالیماکی بک زاده صاری بک دیمکله معروف اولان اسکرلت بک افلاق ویودلغنه انتخاب اولهرق اشبو اوتوز اتی سنه سی جمادی الاولاسنک اون برنده رسم توجیهی اجرا اولنمشدر .

اسکرلت بک دخی حالت افدینک متخیبلرندن ایدی . حتی میانه لرنده محرمانه اولهرق جریان ایدن مخاره اوراقتن بعضیلری اله کچمکله لدی المطالعه مهمام امور خارجه ده حالت افندی بعضا اسکرلت بکه مراجعت ورأنی سؤال واکا اعتماد ایلمیکی آکلاشامشدر . مثال اولهرق اسکرلت بکک حالت افندی به برقطعه تذکره مهموره سی ذیلده (۲۲) رقیله ایراد اولنور .

اسکرلت بک حالت افندی به مداهنه ایچون بوتذکره ی رئیس الکتاب جانب افدینک مساکنی جرح و تزییف ایده جک یولده یازمشدر .

ینه اشبو اوتوز اتی سنه سی جمادی الآخره سنک دردنجی پنچشنبه کونی حالت افدینک خصم جانی بیلدیکی رئیس الکتاب جانب افندی ریاستدن عزل ایله کتخدای صدر عالی و مقدمجه اسکرلت بکله برلیکده روسیه مکالمه سنه مأمور اولان توقیعی حامد افندی رئیس الکتاب و ضربخانه امینی خیرالله افندی حسنی بکک یرینه چاوشباشی و حسنی بک توقیعی و باروتخانه لر ناظری عطاء الله افندی ضربخانه امینی و محمد سیدا افندی باروتخانه لر ناظری اولدی . حالت افندی هر ناصله جانب افندی بی بتون بتون خارجه ده براغه مدیسه ده امور خارجه یی کندو اله آلمشیدی بوتوجیهاتندن غرض اصلی دخی او ایدی .

فر داسی سالف الذکر اسکرلت بکک برادری و دیوان هایون ترجانی اولان نیقوله
 بک بغته قیصریه یه نفی اولندی . سببی بو ایشکه بر کون حالت افندی یه واروب بر
 سنه قدر مقدم افلاق و بغداد و یوده لقری باراده علیه فیما بعد خاندان اربعه یه تخصیص
 اولندیغی زمان قولکزی دیوان ترجانی نصب ایتمک مراد بیوردیغکرده بن لسان
 افرنجیده صاحب رسوخ اولدیغ جهتله ترجانلغه لیاقم اولدیغنی افاده ایتمشیدم سز
 اوزمان بکلک سنکدر آز وقتده بک اولور سین دیه رک بنده کره ترجانلق کچی بر خطب
 جیمی بلا اقتدار و لاستحقاق احاله ایتدرمشیکن شمدی و یوده لغه ینه قرنداشمی
 سوق ایله بی ترجانلقده بر اقدیکز بو قولاری ترجانلغه عدم اقتدارمدن ناشی
 بو خدمتی ایده مم دیوقطعیاً استعفا ایتمکله حالت افندی کوجنوب انی نفی ایتدرمش در .
 شانی زاده تاریخنده بیان اولدیغنی اوزره نیقوله بک نفیدن طولانی بیان نمونیت
 و حتی منافسه کیدرکن انهای راهده اظهار بشاشت ایلدیکنه درلومغالل ویرلدی .
 بعض اسحاب فراست بونک اوروپاچه معلومات خفیه سی واردر دیمکله اکتفا ایلدی .
 نیقوله بکک یرینه موروزیلر خاندانندن و فراری ایسلانتینک اقرباسندن حالت
 افندی یه متردد و متمحض اولان فارلورلدن قسطا کی بک دیوان هایون ترجانی
 اولدی . حالا روسیه ده بو قدر اقرباسی وار ایکن حالت افدینک انی اسرار دولته
 محر میتنی اقتضایدن مأموریته کتورمسنه ارباب دقت نظر حیرت ایله باقدیلر و میخالی
 بغداد و یودلغنه سوق ایتسی کچی بونی دخی عدم توفیقه دلیل اتخاذا ایتدیلر .
 حقیقت حالده سابق و لاحق دیوان ترجانلرینک ایکسی دخی اتریا طاقندن ایدیلر .
 ناظر عمومی رفتاسیله برلکده مورده کیدوبده اوراده فتح باب طغیان ایلمسی مضمم
 اولمغله انی مورده کتورمک اوزره یونان کیلری ترسته یه واروب اوراده ورودینه
 منتظر ایدیلر . مورده اختلاک مقدماتی ظهور ایتمکله باشلامش اولدیغندن انک
 همان مورده عزیمتی پاپافلاشه وسائر مورده لولر طرفندن اشعار اولتمشیدی .
 ناظر مومی الیه ایسه افسانتو ایله برلکده ابتدا فرانسه یه کیدوبده مصارف حربیه
 ایچون استعانه و بکرش و افکرمانده روسیه لو ایله دولتعلیه بیننده عقد اولتان عهدود
 اقتضاسنجه کندو فامایاسنه عائد طقوز هایون غروشک اوچ مایونی طرف دولتعلیه دن
 تضمین اولنق مشروط اولوب بوده نقد آچه حکمنده بولدیغنی اعتقادیه بو مبالغی
 و فامایاسنک روسیه ده اولان املاکینی حواله یارهن ایدرک پارس صرافلرندن
 مقدار کافی آچه استدانه ایتدکدن صکره ترسته یه کلوبده اوراده منتظر اولان یونان
 کیلرینه را کبا مورده ده مانیه موقعه حقیقه رق حربیه مباشرت ایلمک عزمنده
 و فرانسرلر حریت و سربسیتک معین و حامیسی اولدقلرندن بو باده دریغ معاونت

ایلمیه جکاری زعمنده ایدی و بواننده در سعادته مقیم روسیه ایلمچسی استرغونوف ایله مکاتبه دن دخی خالی دکل ایدی . مملکتینده بولنان آتریا دائره سی ایچون حاضر لامش اولدینی یورکی اولیمو و صوا قامیناری ویانی فارماکی وطناش تفنکچی نام سر کر دهره دخی حربه حاضر اولملری ایچون تعالیمات کوندرمش ایدی . اول ائنده افسانتو بعض مصالحی رؤیت وینه کیشنوو و عودت ایلمک اوزره موقتاً اسماعیله کلوب آتریا ایشرینه دائر ناظر عمومی ایله مکاتبه ایتمکده بولنمش ایدی . افلاق طرفنده ایسه بوجه زیر اولجه اختلال اماره لری رونما اولمشیدی .

* افلاق کیفیت اختلالی *

بوجه بالا صوچو علقو بکک آتریا طرفندن تسمیم و اعدام ایتمدیلمسی اوزرینه اداره مملکت آتریا طاقنک النده قالمشیدی . فقط آتریا هنوز لوازمات حربیه سنی اکمال ایتماش اولدیغندن براز وقت دها باب عالی نی اغفال ایله وقت قازانمق ایستردی . بنه عیبه صوچو علقونک اجلیله وفات ایلدیکی اشاعه اولندقدن بشقه اشبو اوتوز آلتی سنه سی جمادی الاولاسنک اوئلنده افلاق متره پولید و یسقبوس و غومنوس و یویارلری طرفندن باب عالی به وارد اولان محضرده صوچو علقو بکک وفاتی عقینده طودوری ولاد میرسقا ایله دیمتری ماقدونسکی نام شقیلر قرق قدر مسلح اشقیا ایله بکرشدن چیقوب اننای راهده کمنه به ضرر ایتمه رک غورز قضاسنک باش قریه سی اولان ترغوز بولوی نام قریه به واروب اول طرفک اهالی و سکنه سنه موجب خوف و دهشت اولمشر ایسه ده ینه کمنه به طوقونمقسزین بعض مناسترلری ضبط و اندن تسمانه مناسترینه واروب قیاندقدن صکره طودوری صرپلو وارناوددن عبارت اولان مذکور المقدار نفرات ایله مناستر مذکور دن خروج و چرنج قضاسیله هم حدود اولان اطراف قریه لر رعایا سنه کاغدلر نشر ایله بعضیلرینی تحریک و بشیوز قدر آدم جمع و کیتدیجه تکثر ایدرک صحرا سمتنه و اندن قره یوه ناحیه سنه و بعده بکرشه عزیمت ایلمک ادعا سنده اولدینی و مرسوم عصیان و طغیان دعوی سربستیده کویستره رک تکثیر عونه و تزئید خونه ایتمکده ایدوکی جهتله و بوضورتده مملکتک بشلی نفراتی تعبیر اولنصور قوؤ عسکریه سی مدافعه به وافی اولیه جفی خوفیله او مقوله شقاوتکارلر دن صیانت اولملری استدعا اولنمش ایدی . بوجه بالا یکی افلاق و یوده سی اسکرلت بکک افلاقه وصولنه قدر اداره امور مملکت ایچون طرفندن ماور و قورداتو استغناکی قائم مقام نصب اولنمش ایسه ده احتیاطاً قائم مقام مومی ایله به بالخبا ره نقدر عسکر و طوب ایستر ایسه همان کوندرلمسی

ایچون سلستره والیسی محمد سلیم پاشایه جادی الاولانک اون التیسی تاریخیله وبعده سیاق مشروح اوزره ابرائیل ویر کوکی و نیکبولی وودین واطنه کیر محافظلرینه تواریخ مختلفه ایله مورخا محقرات سامیه کوندردلی .

بو حادثه بی ایقاع ایدن مفسد مقدماتی سفرده روسیه اوفچیا لئی شهرتی تحصیل ایله محمیلک داعیه سنده اولدیغنه مبنی کیفیت استانبولده روسیه ایلیچیسنه افاده اولنوب ایلیچی دخی انی حمایه دن کلیا اخراج واسقاط ایله اشقیای سائره مثللو حکومت محایه طرفدن اخذ و تأدیب اولنمی باندک بکر شده کی روسیه قونسلوسنه کاغذ کوندرمش اولدیغندن باب عالی ظاهر حاله نظر احادثه مذکوره نک سهولت ایله برطرف اوله جنی امیدنده ایدی .

طودوری ایسه مقدمات تجارت یوزندن ایجه ثروت و سفر اخیره روسیه خدمتنده بولنغله خیایجه شهرت قازانمش اولدینی جهته معروف برشخص اولدینی حالده تسمانه کلیسایه ورونده اتریا ایجابندن صاوه بیکیاشی بی اورایه جلب ایدرک تکالیف شاقه نک رفعندن بحثله اختلاله دائر نشر ایلدیکی اوراق فسادیده اکر عثمانلو عسکری کلور دیو خوف ایدرسه کز برقوت صاحبی دولت سزه صحابت وامداده اماده در دیو تحریر ایلمش وباشنه اون بیکنن زیاده آدم طویلامش ایدی . شانی زاده تاریخنده بیان ایلدیکنه کوره مقدماتیه دنلی علی پاشانک افلاق جهتی اخلال ایچون بروجه بالایانیه یه کوندرمش اولدینی یازنجیسی حنجری حقییدی بکرشه وصولنده قسم اعظمی یانیه جهتی روم وارناودلرندن عبارت اولان بشلی نقراتی تحریک واخلال ایدوب اشبو طودوری فتنه سنی او یاندر دقدن صکره بالمخاره بغداد و یوده سی میخال بکک یانیه کیتمشدر .

غریبدرکه اشبو افلاق حادثه سی بر تفصیل بیان اولنه رق بغدادنده دخی او یاه بر حادثه نک ظهور ایتماسی اسبابنه دقت اولنمی ایچون بغداد و یوده سی معهود میخال بکه دخی تحریرات سامیه کوندرلشیدی . اول ائساده ایسه ناظر عمومی طرفدن اول حوالیده تحریر و تهیئه قیلنن اشقیایله اول باول ابرائیل قلعه سنک وبعده طونه سوا حاننده واقع دیگر قلعه لرك ضبط اولنسنه و صرب و روم اشقیاسنک غالبته مدار اولمق اوزره میخال بکک معرفت و معاوتی ایله بر آلا ی سواری تنظیم اولنغده ایدی .

* ظهور عصیان در بغداد *

بروجه بالا ناظر عمومی سنک مورده یه کیتمی مقرر ایکن مملکتینده اعلان عصیان

اولندیفی خالدہ روسیہ دولتک موافقی استحصال اولندجہ طرف دولتایدن ارباب عصیان اوزرینہ سوق عسکر اولنہ میہ جنی واولندیفی تقدیرده دولین بینده محاربه وقوعی احتمالات قویہ دن بولندیفی مطالعه سیله ناظر عمومینک مورده عنیمتدن صرف نظرله ابتدا ممالکتینده اعلان عصیان اولنق شقی مرجح کورلمشیدی .

ناظر عمومینک حرص شان ایله بصر بصیرتی باغلانوب مناسبات دولیه اقتضاسنجہ روسیدلونک ممالکتینده ظهور ایده جک عصیانی باصدمق ایچون سوق عسکره موافقت ایده جکنی و ممالکتینده عثمانو سواریسنه سدره اوله جق مانیه طاغری اولمدیغنی تفکر و تخطر ایده میوردی .

فقط اول بول صرپلرک علم افز طغیان اولملرینی لازمه حالدن کوره یوردی بروجه بالا افلاقدہ اجرا اولنان نمایشدن غرض اصلی دخی ظنمه کوره صرپلری ایاغہ قادرمق ایدی . صرپستانده ایسه بر حرکت کورمدیکندن دوچار تردد و اشتباه اولدیوردی . بناءً علیہ اول ائنادہ بغدادہ ظهور ایدن اختلاف افکاری بر طرف ایتمک ایچون بغداد و یوده سی میخال بکک وقر ناسندن یاقووا کی ایله پتره نک رأیلرینہ مراجعت و بعدہ کوندریله جک تعلیماتہ توفیق حرکت اولنق اوزره ناظر عمومی کندو کاتبی لاساتی بی یاشه کوندردیکی صرده متمدلرندن ارسئیدی پاپا ایله پترو ایسالییدی دخی میلوش ایله اولان اتقافی تأیید وهمان حرکت و عصیانہ تشویق ایچون صرپستانہ کوندرمش و (۱۸۲۱) سننه میلادیہ سی کانون نایسنک یدیسی تاریخیه مورخاً میلوشه زمعنجه پک مؤثر بروئیه یازمشدرکه صورت ترجمه سی زیرده (۲۳) رقمه ایراد اولنور .

ناظر عمومی خولیاسی کنش بر شخص غرابت منش اولدیغندن بو صرده یانیه طرفنی دخی ضبط ایدیورمک اوزره تپه دنلی علی پاشا خدمتنده بولنان روم سرکرده لرینہ اواخر کانون نایده برقطعه تعایات کوندرمشدرکه خلاصه ترجمه سی ذیلده (۲۴) رقمه ایراد اولنور .

بو برخولیای خام اولدیغنی جهتہ بحث ایتمک دکر کله لم صرپلویله اولان مخبره سنک نتیجه سنه . میلوش کندو موقعنی محافظه ایچون غایت محترزانه و احتیاطکارانه حرکت ایلردی . و صرپلر جدی ومادی بر فائده ارایوب اولیه اصلمز نمایشلره و بویله خیالی سوزلره قالمازلردی . و خورشید پاشادن یدکاری ضربه تأدیعی هنوز اونوتمامشلا ایدی . ناظر عمومی ایسه قوری لقردی ایله همان صرپلری عصیانہ قیام ایتدیرمک ایستردی . حالبوکه اوزمان دولتعلیه هنوز اتریانک اسرارینہ مطلع اولمامش ایسه ده بالاده تفصیل اولندیغنی اوزره روملرک سوء نیاتہ دلالت

ایدر بک چوق اماره لر کوروب خارجدن بولاری مؤید بعض مسموعاتی دخی اولدیغندن هر طرفه فده تحریات شدیدیه تشبث ایتمکله مقدمجه مکاتب واعلانات ایله نیاوشته طرفه کوندیریلان دیمتری ایپارترو جاسوس صفتیه طوتیلوب قتل اولدیغنی کچی بوجه بالا میلوشه کوندیریلان ارستیدی پایا دخی بوکره نزدنده کی اوراق ایله برابر اطه قلعه سنده طولمشدر .

بو یولده طوتیلان روملره امان وزمان ویرلیوب در حال اعدام اولتمقده ایدیلر . بناء علیه میخال بک بو ائنده حالت افندی نی اور کودوبده روملر حقمده معاملات شدیدیه اجراسندن واز کچورمک نیتیه کویا روسیه وفرانسه میانه لرنده بر اتفاق حصوله کلش اولدیغنه دائر بردوزمه روایتی حاوی حالت افندی به محرمانه بر مکتوب بزمشدر . بوکا دائر بغداد امارتی داخلیه مدیر لکنندن ناظر عمومی به کوندیریلان مکتوبک ترجمه سی زیرده (۲۵) رقیله ایراد اولنور .

ناظر عمومی دیمترینک قتلندن وارستیدینک طولدیغندن پک زیاده متأثر و بر طرفندن دخی کویا دولتعلیه اتریانک تشبثانه مطلع اولدیغنی شایعه سی منتشر اولغله ناظر عمومی همان اعلان عصیان ایتمک اوزره بغداده کیمکی قوروب کیفیتی بغداد و یوده سی میخال بکه تحریر ایتدکده میخال بک هنوز سواری آلاینک امر تنظیمی درجه مطلوبه به کتوریه مامش و ابرائیل قلعه سنک ضبطی ایچون لازم کلان شیار اکل ایدیه مامش اولدیغندن بجمله ایشک بر مدت ده تا آخرینه سی ایتمش ایسه ده ملکیتنده بر طرفندن علناً عسکر یازلمقده و بر طرفندن نیجه مقالات و حرکات باغیانه به ابتدار قیلمقده اولدیغنی جهتله ایشک ارتق کیزلیه جک یری قالدیغنه نظراً ولوازاماتی اکل ایده لم دیرکن اتریانک تشبثات واقعه سندن منتظر اولان ثمره نی احیا ایده جک مشکلاتک ظهورندن احترازاً و دونمای همیونک ضبطی قابل اوله ماز ایسه ده هر فصل اولور ایسه اولسون استانبول ایله برابر احراقی حقمده اولان تصور فعله کتوریلور و میلوش ایله عقد اولنان مقاوله موجبجه صریح دخی دولتعلیه علیه قیام ایدر لر زعم باطلنه بناء ناظر عمومی عصیانه بغدادندن باشلامغه قرار و یرمش واقعاتونک سریعاً کیشنووه کلوب کورشمسی ایچون اشبو (۱۲۳۶) سنه هجریه سی جمادی الاول سنک او آخرینه مصادف اولان (۱۸۲۱) سنه میلادیه سی شباطونک اون آلتیسی تاریخیه مورخاً اقسانتونک اقامتکاهی اولان اسماعیله مکتوب کوندرمشدر . و شباطک اون سکزنده تصورات معلومه نک اجراسیچون بغدادنه کیرمک نیت قطعه سنده اولدیغنی بغداد و یوده سی میخال صوچو بکه بیلدیرمشدر . میخال بک ارتق نواقصک استکمالندن صرف نظرله همان بو خصوص ایچون تدارک

ایتمش اولدینی ذخائر و سایر نك ناظر عمومی به تسامی ایچون تنیہات لازمی اجرا و اواخر شباطده یانسنده بولان حنجرلی حفیدینی ناظر عمومینک استقبالیه اسرا ایتمشیدی . حنجرلی حفیدی بسارایما حدودنده ناظر عمومی نی استقبال ایله یاشمه کتوروب میخال بک دخی فوق العاده اعزاز و احترام ایله قارشولامش و ناظر عمومی یاشمه داخل اولدینی کبی بغدادنک هر طرفنده آتش عصیان و اختلال پارلامشدر . (طوائف روم عثمانلو حکومتندن تخلص کر بیانه عزیمت ایلمشدر . متبوعمز اولان روسیه ایمراطوری الکساندری آرقه مزندن عسا کر کایه ایله حرکت اوزره دره . شمدی به قدر استانبولی بحرأ روسیه لو و برأ روملر ضبط ایتمک کر کدر) مآلنده هر طرفه کاغذلر نشر ایله بالجمله روملری ناظر عمومی عصیانه دعوت ایلمشدر . اوصردده برچوق حشرات و اسیل قراییه نام سر کر دنک قومانده سی آلتنه کیروب قلاص قصبه سی اوزرینه هجوم و و یوده لر طرفندن منسوب طوزجی و کوکلی نفراتی اغاسی تعبیر اولنور ضابطلره تسامی سلاح ایتملری نی تکلیف ایتمک ننده بونلر مخالفت ایلمشدر ایسه اشقیما غلبه اشقیما غلبه ایدرک قلاص قصبه سی یا قشدر و قلاص ایسکلک سنده بولسان یکر می قدر سفائن تجاریه اسلامیه دن اله کچوردکلری غرق ایلمشدر . کرک سفینه لرده و کرک قرده بولدقلری اهل اسلامی انواع اذا و اشکنجه ایله اعدام و اموال و اشیالری نی اغتنام ایتمشدر . فقط اهل اسلامدن بر قاج کشی بر تقریبه صاوشوب قور تلمشدر . بو وقعه مارت ابتداسنه مصادف اولان اشبو (۱۲۳۶) سنه هجریه سی جمادی الآخره سنک آلتنجی کونی وقوع بولمشدر .

اول ائنده روسیه و لهستان ایچلر نده برچوق روملر تجمع و باشلرینه اوچ رنکلو یعنی سیاه و قرمز و بیاضدن مرکب قوقارده تعبیر اولنور جمهوریت علامتلی وضع و قرمزلی چاپلو بیاض بیراقلر کشاد ایله بر آغزندن حریت و سر بسیت وار اولسون دیو فریاده باشلامشدر ایدی . استانبولک بولردن هیچ خبری اولیوب حالت افندی حالا میخال صداقت محالدن خیر بکایور ایدی . میخال ایسه بروجه بالا ناظر عمومینک بغدانه کله جکنه دائر اولان مکتوبی الیدینی کبی استانبولده کی اقر باسیله قپو کتخدالری نیک برآن اول استانبولدن بر طرفه صاوشوب کیتملری ایچون اتریا لغاتیه بر مکتوب تخریر ایتمکدن بشقه باب عالی به اغفال ایچون رئیس افندی به کوسترملک اوزره قپو کتخداسنه بشقه جه بر مکتوب کوندرمشدر .

شویانه که : (تحقیقات واقعه یه کوره روسیه جنرالاردن عاکساندری ایسلاقی بودفعه افلاقده ظهور ایدن او یغونسزلقلردن استفاده ایتمک اوزره تبدیل قیافله پروت نهرینی مرور ایدرک بغدانه کیرمک نیتنده بولسندیغندن اول حالده جنرال مرقوم حقتده امارت طرفندن نوجهله معامله اولنق لازم کله جکنی بیله مدیکمدن

کيفيتی رئیس افندی به بيان ايله برابر بوبابده لازم کلان تعاماتک برآن اول طرفه کوندرلمسنى التماس و بوندن بويجه استحصال ايدجهکم معلوماتک دخى جانب باب عالی به عرض و اشعارينه مسارعت ايدجهکمی افاده ايدجهسز (ديو تحریر ايتمشیدی .

قبو کتخداسی بومکتوبی محرمانه اوله رق رئیس الکتتاب حامد بکه ارانه ايتدکده حامد بک معلومات سطحيه ايتخابندن برذات اولغله کيفيت ذات شاهانک معلومی اولور ايسه سلطنت سنیه ايله روسيه دولتی ايره سنده حربک وقوعی احتمال قويسندن بحثه ميخال بک طرفدن تفصیلاتی کلنجيه دک بو کيفيتک مکتوم طو تلمسنى قبو کتخداسنه تنبيه ايلمشدر .

حالبوکه قبو کتخداسی ومعیتی مأمورلری وميخال صوچو بکک برادری وفراری قره جه بکک اوغلی واسکی قبو کتخدالردن اشکينه نک اوغلی اولاد و عيال ايله برابر اشبو اوتوز الی سنه سی جمادی الآخره سنک اون برنجی پنجشنبه کونی صندل ايله قره دکز بوغازی اغزنده آماده اولان بر روسيه سفینه تجاریه سنه را کبار روسيه ديارينه فرار ايتمشار .

فرداسی حنجرلی اوغلی علقو بک اخشام طعامی ايدرکن بری کلوب انی او طه دن طيشارويه دعوت ايله الله امضاسز بر تذکره ويردکده در عقب اودخی اولاد و عیالی ايله برلکده روسيه سفینه تجاریه سنه را کبار کدک روسيه طرفه کيتمش . مکرشانی زاده نک بيانه کوره علقو بکک تعاليم فساده دائر تپه دللی علی پاشا طرفدن بروجه بالابکر شه کوندرلمش اولان برادر زاده سنه مقدا يازمش اولدينی مکتوبی سرعسکر خورشيد پاشا اله کچوروب در سعاده کوندرمش اولدينی اول تذکره ده محرر ايمش شانی زاده انلرک فرارینی بيان ايتدکدنصکره ديرکه بر قرضیه ماضيه دن ارباب دولت اوچ کون مرورنده خبردار اوله رق ظهور نتیجه لازمه سنه انتظارده اولديلر . انتهى .

مرقوم فراريلر (۱۸۲۱) سنه ميلاديه سی مارتسک سکنزنجی کونی هو جه بکه واصل اولمشار . و اول کون انلرک ورودينه دائر هو جه بکه اتریا ايتخابندن استمات قومباری طرفدن اسماعيله بولان اقبان تويه بر مکتوب يازمشدرکه صورتی زيرده (۲۶) رقيه ايراد اولنور .

حسابجه انلرک فرارندن باب عالينک خبردار اولمسی وانلرک هو جه بکه وصول بولمسی وانلرک وصولنه دائر اقبان تويه مکتوب يازلمسی بر کونده وقوع بولمشدر . بونکله دخى ثابت اولورکه اولوقت حکومتک مسامحه و بطائى ايله اتریانک دقت و سرعتی متکافيا متناسب ايمش .

مکتوب مذکورده بکرش و قلاص و قوعاتی دولتک معلومی ايسه ده شمديک سکونت

اوزره امرار وقت اولمقدمه ایش دیومحرراولوب حالبوکه بکرش وقوعاتندن دولت
مقدما خبردار اولمش ایسهده اکا چندان اهمیت ویرمامش ایدی اما قلاص وقعهسی
جادی الاخره نك التیسنده وقوعه کلوب درت کون صکره سالف الذکر فنار لولر
فرار ایشمار ایدی بومدت ظرفنده تانار ایله قلاص حوادی کله مزیدی .

فقط شوراسی غیربدرکه بویه روملرک سوء نیاتی ظاهر اولان بروقت نازکده
بوقدر معروف ومعتبر فنار لولرک فاملیالریله برابر استانبولدن فرار ایتدکرینه حکومت
اوج کون صکره واقف اوله بیامشدر . وعجا بونک آلتندن نه حقیقه جق دیر ایکن
بغدانده عصیان ظهور ایش اولدیغی خبری کلمشدر . کله امقسانتونک حال وحر کتنه .
اقسانتو بروجه بالا کیشنووه عزیمتی ایچون ناظر عمومینک مکتوبنی آلدیغی کبی
اسماعیلدن حرکت ایلمش ایسهده هوالر بوزوق اولدیغندن کوجه شباطک یکرمی
اوچنده کیشنووه واره بیامشدر . علیکساندری ایسلاقی ایسه ایکی کون اول
برادری نیقوله ویورکی قتا قوزنیو وسائر لازم کلناری بالاستصحاب یاس طرفنه
عزیمت ایلمش اولدیغندن اقسانتو انکله ملاقات ایدمه مامشدر . فقط عصیانک بغدانده
علو کیر اولدیغندن بجنله موردهده وآقدکر اطه لرنده وسائر اخلاقی مصمم اولان
یرلرده دخی نأرة عصیانک اشعالی ایچون تنبیهات لازمه یی حاوی اولان اعلانات
وسائر اوراقی ناظر عمومی والده سنه براقش اودخنی بونلری اقسانتویه تسلیم ایش
اولدیغندن اقسانتو اوراق مذکورهی آوب اسماعیلده اتریا احبابندن استمات دوقاکی
نام تاجر واسطه سیله ودر سعادت طریقیله فلشه و دیمتری تملی وسائر معتبران یونان
طرفلرینه ارسال ایشدر .

مرفوم استمات استانبولدن کچرکن تحریات شدیدیه دوچار اوله رق یقینی الهویرمه
رمق قالمشیکن هر نصلسه قورتیه رق محال ماموریتنه وارمشدر .

بروجه بالا اقسانتو اوراق فسادیه یی مورده وجزائر بحر سفید طرفلرینه ارسال
ایتدکن صکره کندوسی دخی بغدانه کینتمک اوزره ایکن کیشنوده بولنان دیمتری
اقسلاقی برادری علیکساندریدن یاشده کی طغیانه دائر آلدیغی مکتوبده اقسانتو ایله
بعض خصوصاتک استشاره سی محرر اولغله ایکیسی ییننده جریان ایدن مذاکره ده
مورده وحوالیسنده سلاح بدست طغیان اولان اهالی یه قوت قلب اولمق اوزره
ایسلاقی فاملیاسندن برینک اولطرفه عزیمتی اهم کوریلهرک علیکساندری طرفه
لدی الاشعار اودخنی بورائی تحسین وبرادری دیمتری کندو طرفندن وکیل اوله رق
موریه کیمسی واقسانتونک بغدانه کلسندن صرف نظر اوله رق بوسفرده اکا رفاقت
ایشی خصوصنی تنسیب ایله بوکا دائر تنبیهات لازمه یی حاوی تنظیم ایله یکی مکاتبی

لغاوجو ابا ديمتری ایسلاقیه کوندر مش و بواننده یاشه کیتمک اوزره علمکساندرینک دیگر برادری علمکی قاتفوزینو یاش جمعینه کیتمک اوزره کیشنووه کلوب اودخی موریه کیتمک اوزره اقعاع ایلمشدر .

انجق ديمتری ایسلاقی موریه عزیزمتندن اول برادری مرقوم علمکسینک یاش قصبه سی تجارانندن اندریا پاولو نام تاجردن هوجه بکده کی اتریا صندوقی مأمورلرینه اولق اوزره آلمش و طرفنه کوندر مش اولدیغی سکنز یوز بیک غروشاق سندانک حاوی اولدیغی مبالغی آلمق و مجوهرات موجوده سنی یایبع یارهن صورتیه و یروب دها بر مقدار اچقه تدارک ایستدکن صکره موریه کیتمک اوزره اقسانتوا یله بر لکده سنه مرقومه مارتی ابتدا سنده هوجه بکه کلوب مبالغ مزبوریه مرقوم مأمورلردن ایستمش ایسده موجود آچقه بولمادیغی و کندولردن ویره جک اولسه لر مملکتینک حرکات حاضره سی برعکس اولدیغی تقدیرده اچهلری ضایع اوله جغنی سرد و بیان ایله اعتدال ایلدکارندن ديمتری مذکور مجوهراتی رهن ایدرک اوتوز بیک روبله استقراض و اتریه صندوقنده تجمع ایدن اون سکنز بیک روبله یی دخی اخذ ایدرک یینه اقسانتوا یله برابر کیشنووه عودت ایلمشدر . حالبوکه انلر هوجه بکده ایکن علمکی قاتفوزینو باطنوزلی میخال اوغلی و غریغور صاله و خرستو بطالانام کسنه لری رفاقنه آله رق موریه کیتمک اوزره تریسته ده برادری ديمتری به منتظر اولق نیتله کیشنوودن حرکت ایلمشیدی .

متعاقباً بروقه ناکه ظهور اقسانتونک اسماعیله عودتی موجب اولغله در حال اسماعیله عزیزمت ایلمشدر . ديمتری ایسلاقی دخی اقسانتونک ارقه دن کلسیچون کندوسنه خرچراه اولق اوزره بشیویوز نجار آلتونی براغوب برادرینک اشعاری و جهله استانبوله اوغرامقسزین طریق دیگر ایله موریه عزیزمت ایلمشدر . اول ائنده ایسه موریه اهالیسی عصیانه قیام ایتمشلر ایدی . چونکه زیرده بیان اولنه جغنی و جهله بعض اسبابدن طولانی مورهنک اختلالی وقت معینندن اول ظهور ایتمشیدی .

اقسانتونک اسماعیله عزیزمتی موجب اولان وقعه بو ایدی که بروه بالا ناظر عمومینک بغدادنه دخولیه برابر عصیانک ظهوری اطرافده ایشیدلیدیکی کی جمعیت اختلالیه به قارشق اوزره احباب فساد هر طرفدن بغدادنه طوغری آقین آقین کلکده اولدیغی کی روسیه دیارنده اقامت اوزره بولان روم و بلغارلر دخی عسکری هیئتنه کیره رک جمعیت کثیره ایله یاشه کیتمک اوزره پروت نهری آغزینه و قلاص طرفنه کلکاری ائنده مقدا استانبوله کلوبده عودت ایدن اون بش قطعه اهل اسلام تجار سفینه لری طونه به دخول و جمادی الآخره نک اون دردنچی بازار کونی طواچی به وصول ایله

اندن ایساجی ایسکله سنه تقر بلرنده ایساجی محافظی طرفدن کندولرینه قلاص و قعه سی حکایه و یوقارویه کیماملری اخطار و افاده اولنمش ایسه ده اصغا ایتیموب صولر او یغوندردیه رک جمله سی یوقارو طوغری عزیمت ایله تیمار اباد قارشوسنه مواصلتلرنده پروت نهری آغزنده کائن قامش لر ایچنده کیزلنمش اولان ایکی بیک قدر اشقیبا بغته چیقوب سفینه لر اوزرینه هجوم و اقتحام و اون درت قطعه سنی ضبط ایله ایچلرنده بولنان اهل اسلامی اعدام ایتشلر . یالکیز اون نفری فلکله بنبوب محاربه ایدرک فرار ایده بیلمش وا کیروده قالان برسفینه صولر ایله آشاغه طوغری آقهرق قورنلمشدر .

ایشته بوجمیت باغیه نك نقصانلری ایکل ایله انلری یاش طرفه کوندرمک و ضبط اولنان اون درت قطعه سفینه یی تجهیز ایله قره دکزک جانب غریبسنده کشت و کذار ایلمک ایچون یوله چیقارمق و هووجه بک مأمورلری طرفدن کوندریله جک اعانه ایچلرینی قبض ایتک اوزره افسانئونک اسماعیله عزیمتی ناظر عمومی طرفدن اشعار اولنمش ایدو کندن او دخی همان اسماعیله عزیمت ایلمشیدی .

افسانتو اسماعیله لدی الوصول روسیه جزالارندن اولوب متقاعد اورداده بولنان موسقوفه و ساطت و معرفتی ایله تدارک اولنان اسلحه و موسقو ووده جمع اولنان اعانه ایچمه سیله اشتر اولنوب بحرا هووجه بک طرفیه کوندرلش اولان اون اتی قطعه و مقدم کلان اوج قطعه طوب و کلکتو باروت و لوازم سائر ایله بر وجه بالا پروت نهری آغزنده مجتمع اولان عسا کر باغیه یی و ضبط اولنان اون درت قطعه سفینه یی ممکن مرتبه تجهیز ایتدردکن بشقه ابرائیل طرفدن عسا کر اسلامیه نك ورودی ملحوظ اولدینی دخی جمله اشعاراندن اولمغه بغدان حدودینه کچمک اوزره روسیه نك هر طرفدن توارد ایله بسار ایاده تراکم ایدن اشقیانک مرورلرینه مانع اولماق ایچون اورالرده بولنان قزاق عسکرینه ویرمک و لوازم سائر تدارک ایدمک اوزره علكساندری ایسلاتی طرفدن نقدا کوندریلان اوج بیک بحار آلتونی و سکنر بیک غروشلق محمودیه آلتونی ایله افلاقده واقع ترغو یشته نام محلدن با پولیچه هووجه بکه کوندرلش اولان اون ایکی بیک فلورینی سالف الذکر عسا کر باغیه نك سوق و قومانداسنه مأمور اولان دیگر قتا قوزنیو طرفه ارسال ایله حرکتی استعجال ایتمشدر . کله لم استانبولک احواله .

* بغدان وقوعاتی اوزرینه استانبولده کی حسیات و وقوعه کلان *

* بعض تبدلات و اجراآت *

برمنوال مشروح بغداندنه نائرة عصیانک علو کیر اولدینی و قلاصده برطاقم جنایات

خبیعه و قوعبولدینی و عموما روملرک اهل اسلام علیهنه عقد پیوند اتفاق ایلملرکی اخبار مدهشهبسی صاعقه کبی باب عالی نی اورمش استانبول خلقنی حیرته دوشورمش حالت افندی یه یأس و حیرت الویرمش ارکان دولت نه یاپه جقلرنی شاشرمش و بو شاشقینلق اوزرینه نیجه یاکلش تدبیرلر ایلمش و نیجه فنا ایشرل یاپلمشدر .

ماه جمادی الآخره نک اون بشتبجی سبت کونی باب عالیده و اون سسکنزنجی پخشنبه کونی شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجالسدرده روملرک عصیانی مسئله سی موضوع بحث اولوب هنوز برقرار قطعی ویریه مامش اولدینی حالده ماه مرقومک اون طقوزنجی جمعه کونی صدر اعظم و شیخ الاسلام و حالت افندی و یکچیری اغاسنی متکرا حضورهایونه جلب ایله روم رعایاسنک کیفیت عصیانی سؤال بیوریلوب انلر دخی ایسک سوابق ولواحققی حکایه ایتمکدرنده روملرک بعض استناده مبنی عصیانه جرأتلرندن ناشی ذات شاهانه پرآتش غیظ و غضب اوله رق روملرک قتل عام اولغنیسی حقتده اراده شاهانه صدورایله استانبول و حوالیسنه یکچیری اغاسنک ما موریتی ایما بیورلدقده یکچیری اغاسنی زمین پوس اوله رق سمعاً و طاعه دیوب طورمش صدر اعظمک لظقی طوتیلوب مبهوت و متحیر قالمش . حالت افندی ایسه بربر باشی علی اغایله واقع اولان مخبره خفییه سی اوراقدن دخی معلوم اولدینی اوزره بوفلا کتله سبب کندوسی اولدینی جهتله بومسئله نهایت موجب اتلافی اوله جغنی آکلالمش ایدو کندن هرچه باد اباد یولنده و کندو سیناتنک یاد و تذکرینه میدان ویریه جک صورتده بر طرافه عظیمه و تشویشات عمیمه احدائی کندوسنجه مدار سلامت بیلمش اولدیغنه مبنی لسان حالی بوصورتی مصدق اولوب هله شیخ الاسلام خلیل افندی سرای هایوندن نشئت و مجالس ملوکانه ایله الفت ایلمش و خزینه کتخدالغی ایتمش اولدیغندن مجرم ایله بی جرمی تفریق و مسئله نی اطرافیه تحقیق و شرع شریفه توفیق ایتمک اوزره چند روزمهات استدعاسنه جسارت و بونک اوزرینه صدر اعظم دخی طاورانوب اکا اعانه و مظاهرت ایدرک بوکارخصت سنیه استحصالیه طیشارو چیققدقلرنده حالت افندی ایله خلیل افندی اره سنده تپه دنلی علی پاشاماده سنده سبق ایدن مبیتمدن بشقه بودفعه دخی بر اختلاف ظهور ایلمش اولدیغندن حالت افندی خلیل افندی ایله صدر اعظمه خطابا شمدی تدبیر نه در دیردیمز خلیل افندی اسکی ضابطلکنی طاقوب کتخدا تعذیریه حالت افندی به متوجه شمدی یه قدر هرایشی کندو مذاقکه اویدردک و یوده قلماری خاندان اربعه یه تخصیص و میخال کبی برکنج اوغلانی و یوده اغه سوق ایتمک کبی خود بخود رأی نابجا ایله بونجه احباب امنیه نی ما یوس ایندک ایشی بو پرده سهیه کتوردک شمدی چاره سفی بزدمی صورده یورسین وار

ایمدی نه حالک وار ایسه کوردیه رک غایت سرت جوابلر ویرمش . حالت افندی دخی بالمقابله بینارنده خیلی مناقشه لر وقوعیه یکدیگرندن منفعل اوله رق آیرملشر . حالت افندی بومعامله دن مستشعر اوله رق اندن سکره خلیل افندینک دفعنه نیت وکندوسنی بولندیغی موقع خطرناکدن تخلیص ایچون هواداری اولان یکپجری قوقونوسلرینی بذل مال ایله جلمه صرف مقدرت ایده کورسون .

خلیل افندی اندرون اغالغندن نشئت ایتمه برشیخ الاسلام اولدیغی حالده من غیر مأمول مقامنه متفرع اولان برهمهم و مقدس وظیفه بی ایفا ایله بیوک تحسین و آفرین آلمشدر . حالت افندی دخی افندیگ شعماریله وزیر و مرجع اهل رأی و تدبیر اولدیغی حالده کندوسیئاتی اونوتد رقی ایچون ولی نعمتی اولان دولتی مهلهکه یه دوشوره جک اجرا ات ظلمیه یه مائل اولدیغی ایچون مظهر قدح و نفرین اولمشدر . بوسره ده بعض مدبرین عاقبت بینک محرمانه و خیر خواهانه واقع اولان رأی و تعلیمی ایله روم بطریق و بعض متره پولیدان و سوز صاحب لری رکاب هایونه عرفحال صونوب اهل عرض فقرا و رعایای پادشاهینک بومقوله فساد ده مدخالری شویله طور سبون خبر لری بیله اولدیغی حالده ناکهان مظهر غضب پادشاهی اولمقدن ناشی نسوان و صبیان لری برابر اوله رق خوف جان ایله شب و روز بی خواب ولرزان ایدوکلرینی بیان ایله امن و اطمینان لری ضمنتده معامله دلنوازانه ملوکانه ارزان بیوریله رق قانلری باغشلامق استرحامنده بولندیلر .

بونک اوزرینه فیما بعد فسادده مدخلی اولنلر تحقیق ایله همان جزالری ترتیب اولنق و بی جرم اولان رعایایه قطعاً تعرض اولنماق اوزره اراده سینه صادر اولغله موجنبجه برقطعه فرمان عالی تصدیر ایله روم بطریقخانه سنه کوندرلدی .

اشبو فرمان عالی روم ماتی مواججه سنده قرائت اولندقدن سکره بطریق افندی طرفندن متره پولیدلره و پاپاسلره تنبیهات و وصای لازمه بی حاوی کاغدلر و شدید افوروزنامه لر نشر اولنمش ایدوکنه دائر یامیلان محضر دخی باب عالی یه تقدیم ایدلدی . روملرک اکثری حین اختلالده روسیه لو طرفندن اعانه اولنور امید و اعتقادنده بولندقلری کچی باب عالی دخی روملرک عصیانه جسارت لری روسیه لویه استناده مبتنی اولدیغنه و بلکه بو اختلالک روسیه طرفندن ایقاع اولندیغنه ذاهب اولمشیدی .

حالبوکه روسیه ایلچیسسی استرغوفدن لدی السؤال بوندن دولتک ذمتی قطعاً تبرئه ایله ایکی طرفک ظننی دخی جرح ایتمشیدی . حتی دولتی طرفندن کندوسنه بالورود باب عالی یه اعطایله یکی کاغده بغداد و یوده سی میخال کویاتاب و طاققی قلمدیغی جهتله دولتعالیه عصیانه مجبور اولمش و مقدمده دوچار اولدیغی اضطرار و واضطرابی

تقریر ایدرک بوکاره شرو عنده ایمراطوره اعتذار کونه عریضه کوندرمش ایسهده اولطر فدن قطعاً قبول واصفا ایدلیهرک مطرود اولمش وپترسبورعدن بغدادنه کلان جنرال علسکساندری ایپسلاقی بوحرکت مکر وهیه روسیه لونک خبر ومدخلی اولمیهرق هان کندولکنندن شروع ایش اولدیغندن من بعد روسیه دولتندن طرد ایدلمش اولمغه دولت عایه نك ممالکنی محافظه وارباب فسادی تأدیپ ومواخذه سی خصوصده روسیه دولتی قطعاً مداخله ایتمز دیو مصرح ایدی .

وعلسکساندری ایپسلاقی هوجه بکده روسلردن وروملردن کوکالی عسکر جمعنه مسازعت ایلدیکی ائنده روسیه ایمراطورینه تقدیم ایلدیکی عریضه سنده معاونت طلب ایلمش ایسهده روسیه ایمراطوری اولوقت لیباق نام محبلده بعض حکمداران ایله اوروپاده وعلی الخصوص ناپولیده ظهور ایدن زوربالیق لرك دفعی چاره سنی مذاکره ایتمکده ایدوکنندن بوسرهده روم فسادینی التزام ایللمسی ادعای حقانیت ایدن دول متحابه نك مساکنه مغایر دوشه جکندن علسکساندری ایپسلاتنک بوحرکتنی خفته حمل ایدرک معاونت ایتمیه جکنی افاده ایلمش اولدینی درسعادتده بولنان آوستریا ایلچیسینی طرفدن باب عالی یه افاده ایلمش ایدی .

بوانئاده تدابیر لازمه یه مبادرت ایچون بالدفعات عقد مجاس مشورت وروملرک عصیاننده ائر پیدر پی توارد ایلیان کاغدلر قرائت اولدینی صرهده روسیه ایلچیسینک سالف الذکر کاغدی قرائت اولندقده روسیه لونک رضاسی اولمقسزین جنرال علسکساندرینک روسیه مملکتنده عسکر تحریر و تجهیز ایده بیللمسی مستبعد کورلدیکنه بناء وروسیه لونک سائر اطوار ومشوارینه نظراً بونلر ایچی طیشنه اویماز ایشلر دینلرک اول کاغد ایله ار باب مشورته قناعت کلدیکی کبی آوستریا ایلچیسینک افاداتی برقوری اخباردن عبارتدر دینلرک مجلسه اطمینان تام کستورمدی .

بوجهتله بر آن اقدام تدابیر لازمه یه باقلمق وممالک خاقانیه یه اوامر وتحریرات کوندریلرک کیفیت بیان اولتمق وفسادده مدخلی اولنلر تجسس وتحقیق ایله جزالری اجرا وهنوز اعلان عصیان ایتماش اولنلرک محافظه سنه اعتمنا قیلنمق اوزره مجلس مشورته قرار ویرلدی . ودرعقب استانبول وحوالیسنده کی قوللقلر نقراتی تکثیر ویکچیری اغاسی استانبواک درونتی وبوستانچی باشی زیر اداره سنده اولان خارج سور وبوغاز ایچی وحوالیسنی وطونجی باشی بک اوغانی وترسانه باش چاوشی غلطه یی دور ومحافظه یه وقودان پاشا ترسانه وحوالیسنی محارسه یه مأمور قیلندیلر . لکن بووسیلر ایله اهل عرض رعایانک رنجیده اولنماسی دخی تنبیه وتاکید ایلدی .

و افلاق و بغداده دائر تفصیلاتی و سیاق مشروح اوزره و صایای و تنبیهاتی حاوی بالجمله
والی و محافظ و متصرفلره تحریرات یازلدی .

و وارنده مرفوع الوزاره مقیم مصطفی پاشا بقاء و زراتیله قره دکر بوغازی خارچنده
قره برون نام محاکم محافظه سنه مأمور بیورلدی . و قره دکر بوغازندن مرور
ایده جک سفائی یوقلامق اوزره اورایه برفرقین ایله برقورت کوندرلدی .

روسیه ایلیجیسی ایسه بونک هوجه بک تجارتنه مضرتی واردردیو رئیس افندی
ایله معارضیه باشلادی . ایشته انک بوطور وحرکتی دخی باب عالینک روسیه لو
حقنده اولان شبهه سنی تزئید ایلدی .

بوصرده استانبول خانلرنده بولنان رعایا تحریر و کفالتیه ربط ایله کیفیلی اولمیانلرک
اخراج قانمسی و الارنده بولنان سلاحلرک دکر بهالریله آلمسی و فیما بعد خانلرده
کیفلسز رعایا قبول اولنماسی و خانلره اهل اسلامدن برر مأمور نصب اولنمسی ایچون
استانبول قاضیسنه فرمان عالی یازلدی .

ینه بوصرده خرستیان تبعه الارنده بولنان سلاحلرک طویلانمسنه قرار ویریهلرک
رعایا خانلرنده بولنان اساحجی اون کونه قدر تسایم ایله دکر بهالرینی جانب میریدن
اخذ ایلملرینی متضمن و مدت مذکوریه ظرفنده کتوروب تسایم ایتمککاری حالده
خانلری یکان یکان یوقلانهرق قنغیسنک خانه سنده سلاح بولنور ایسه حقنده ترتیب
جزا اولنه جغنی مین و جسادی الآخره نک یکر می دردی تاریخیه مورخ اولهرق
روم وارنی بطریق خانلرینه امرلر کوندرلمشدر .

اترپار و ساسی متحیزانندن اولوب استانبولده بولنان مشهور پناوت شکه ری که
بالاده بیان اولندیفی اوزره برآراق یقه بی اله ویره مشیکن بر تقریبله قورنلمش ایدی
بوکره بغدادنک اختلالی اوزرینه جانب حکومتدن طلب اولنمغله همان بالجمله اموالی
میدانده براغوب بر سفینه یه جان آتهرق هوجه بکه صاوشمش اولدیغندن فاه ایلمسی
حبس اولنهرق بر مدت مجبسه قلمشدر .

بوآننده درکاه عالی قوچی باشیلرندن سابقا طوچی باشی و حالا سپاهیلر باش اغاسی
محمد اغا ایستیه ده یالیسنده اقامت ایله بندلره مربوط صویولی قراسی رعایاسنک سلاحلرینی
طویلامق و اول حوالیده بولنان رعایانک احوالده دقت ایلمک و کدک قوچی باشیلردن
طویخانیه نظری اولان تکفور طاغلی محمد اغا استاوروزده یالیسنده اقامت و اول حوالی
احواله دقت و سائر مصالحی ایچون استانبوله کلدکجه یرینه بر مقتدر آدمی اقامه ایتمک
اوزره مأمور اولمشدر .

باروتخانه‌ها را نظری دخی بوضوح داده باروتخانه‌ها را حوالی‌سندده اولان رعایانک سلاحرینی
طوبلامغه مأمور اولمشدر .

بعده سپاهیلر باش اغاسی سالف الذکر محمد اغا استانبولدن ادرنیه قدر خرسیتیان
رعایانک احوالی تقیش ایله سلاحرینی دوشورمک اوزره ادرنه جانبه مأمور
اولمغه در حال ماهیه الیشر غروش معاش ایله ایکی یوز نفر جمع ایدرک اول
جانبه کیتمشدر .

بالاده اشارت اولندیغی اوزره بغدادنده ظهور ایدن عصیان علمینه اولهرق استانبول
روم بطریق طرفدن رؤسای روحانییه خطابا برآفوروز نامه نشر اولندیغی کبی
بواشاده غایت شدید و مشروح و مفصل برآفوروز نامه عمومی دخی تنظیم واعلان
اولنمشدر که صورتی (۲۷) رقمه تذیل وعلاوه اولنور .

بوآفوروز نامه اولرقت درسمعادنده بولنان قدس شریف روم بطریق ایله موجود
اولان بالمله متره پولید طرفدن دخی تصدیق وامضا اولنمشدر .

بعده بونک عینی اولمق اوزره طشره لرده بولنان متره پولیدله وقوجه باشیلره ومعتبران
تجاره واورتودوقس مذهبنده بولنان بالمله یولو واجنبی خرسیتیانله خطابا بر
آفوروز نامه تنظیم وروم ایلیک هر طرفنه وجزائر بحر سفیده قول قول متره پولیدلر
ومأمورلر واسطه لریله نشر واعلان قیلنمشدر .

بطریق افندی اتریده داخل ایکن بویله آفوروز نامه لر نشر ایتمسی بعض ذواتک
رأینه کوره بطریقخانه نك سوء نیاتی ستر ایچون مناقانه برنمایش ایدی . بعضیلر
دخی دیرکه دولتعلیه اولجه ایشه مطاع اولهرق تحریات شدیدیه باشلامش واتریا
اصحابنک چونغی بوایشده روسیه لولنک مدخلی اولمق اعتقادنده ایکن بوجه بالا
روسیه لو بوندن تبرئه ذمت ایلمش اولدیغنه نظراً اتریا منویاتنک فعله کلسندن بطریق
افندی مایوس اولهرق ناچار ایشک اوکنی المق اوزره تبدیل مسلك ایتمشدر .
وبلکده کندوسنه بر نوع ندامت کلمشدر . هر نه ایسه روم ایلی خرسیتیانلرینک
جانلرینی محافظه یه خدمت ایلمشدر . زیرا اتریانک تحریکات متقدمه سنه بناء هپ
روم ایلیده کی خرسیتیانلر دخی بواشاده حرکت ایلمش اولسیدی پک چوق
خرسیتیانلرک تلف اوله جفی درکار ایدی . بطریق مقصد اصلیمی هم مذهبیلرینی
محافظه دن عبارت اولدیغنه بودخی بر دلیدرکه مورد طرفنده آفوروزک هیچ تأثیری
کورلماشدر . چونکه یانیه غائله سی اوزرینه مملکتین اختلالی رونما اولیجق
دولتعلیه نك مورد جهته عطف نظر ایده جک وقتی اوله میه جغه نظراً و او طرفلرده
روملرک غلبه لکلبینه وکیلرینک چوقلغنه اغترار اکندولرینی محافظه ایده بیله جکلرندن

امین ایدیلر . مع مافیہ روسیہ لونک بوفساددن تبریسی و بطریق افندیکن آفوروزی
ارباب فسادہ خیلیدن خیلی طور غونلق کتور مشدر .

* تبدل صدارت و مشیخت و وقایع سائرہ *

بویله وقایع جسیمہ اثناسنده (البرکة فی الحرکة) فحواسنجه صدر اعظماں تبدیل
اولنہ کلدیکنندن بشقه سید علی پاشا زمانک نزاکت و اہمیتنہ نظراً کافی کورلمدیکنندن
و بروجہ بالا حالت افندی ایله شیخ الاسلام حاجی خلیل افندیکن ارہ لرینہ خصوصت
شدیدہ کیرمش اولدیغندن جمادی الآخرہ نک یکرمی دردنجی یوم الاربعادہ ساعت
اوچی چاریک کچرک علی پاشا صدارتدن و خلیل افندی مشیختدن عزل ایله صدارت
عظمی صدر اسبق لاز احمد پاشانک ساحتداری اولوب اقدجہ چلدر و الیسی ایکن
ربیع الآخرک یکرمی دردنجی کونی عہدہ سنہ ادرنہدہ اقامت ایلمک اوزرہ چرمن
سنجانچی متصرفانی توجیہ اولمغله چلدردن بو طرفہ طوغری کلک اوزرہ بولنان
بندرلی علی پاشایہ و مشیخت علیا یسنجی زادہ عبدالوہاب افندی یه و صدارت عظمیا
قائم مقامانی و چرمن سنجانچی متصرفانی رتبہ وزارتہ قبوجی باشیلردن سابقا بار و تختاںلر
ناظری الحاج صالح اغایہ توجیہ بیورلدی .

و صدر سابق کلیولی یه کوندرلدی و خلیل افندی اول کون بکلر بکنندہ کی
ساحتخانہ سنہ کوندریلوب فرداسی حرمی حاجہ خانم افندی ایله برلکدہ بروسہ یه
و خلیل افندیکن عقل کتخداسی مقامندہ بوانسان حاجی صادق افندی ردوس
جزیرہ سنہ نفی اولندیلر .

عبدالوہاب افندی عہدہ سندہ نقابت اشرف مسند شریفیہ بردہ مکالمہ مأموریتی
بولندیغندن بو کرہ شیخ الاسلام اولدقدہ ایکیمی دخی منحل اولمغله برقاچ کون
صکرہ صدارت اناطولی پایہ لولرندن توفیق افندی حفیدی محمد صدیق افندی
نقیب الاشرف اولمشدر .

مکالمہ مأموریتنہ کانجه صدور عظامدن بو مأموریتی حائر اولان ذات ارہ صرہ سفرا
ایله وقوع بولان مکالمہ مجاسلرندہ بولنہ کلدیکی جهتله احصاب فضل و معلوماتدن
احوال دولہ آشنا و مناظرہ یه مقتدر اولوق لازم کلدیکنندن مقدمابو مأموریتدہ
تاتارجق عبدالله افندی و بعدہ عصمت بک افندی کبی ذاتلر بولنوردی انلر کیتدیلر
یرلرینی بوش براقدیلر صدور ایچندہ اولیہ ذاتلر قالدی . مع مافیہ عادت یرینی
بولوق ایچون برینک نصبی لازمہ حالدن کورلدیکنہ مبنی اسبق صدر روم ایلی صدقی
زادہ احمد رشید افندی مقدا اردو قاضیلغندہ بولنمش اولسی ملابسہ سیلہ کروه
متکلمینہ ادخال اولنہرق مکالمہ یه مأمور قیلنمشدر .

بروجه بالا نهر پروت اغزنده اون درت قطعه سفائن تجاریه نك اشقیا انه كچدیكى
خبری بوضه ده بالورود ایشك بر مرتبه ده اهمیتنی آرت مشدر .

اواخر جمادی الاخره ده روم قایقلردن بعضیلری بوغاز ایچنده کی خالی ساحلخانه
اوکارینه یناشوب کیجه لین پنجره و قایقخانه کبی فرجه لردن دخول و بولدقلری
ایشانی اخذ ایله وافر یالیرلی صویدیلر . بو کیفیت بوستانچی باشینک رخاوتنه حمل
ایله عزل اولنه رق خاصه خاصکی قدری اغا بوستانچی باشی اولمشدر .

استانبول پیشکاهنده قزل اطه لر تعبیر اولنور کچوک جزیره لرده بودروملر ایچنده
روملرک کیزلو اسلحه سی اولدینی خبر ویرلمکله انلری تفتیش و تحری ایچون
بوئانده مخصوص مأمورلر و اطه لر اره لرنده طولاشمق اوزره ترسانه دن برقطعه
فرقه کوندرلدی .

مقدجه تر قوس قضاسنک اهل اسلام قریه لرنده ترتیب اولنان یوز یکر می نفره علوفه
و تعیینات بها اوله رق تقدیر اولنان ماهیه اوتوز غروش ویرلمک اوزره اون بشی
برغوس کوپرینه ویکرمیسی بوغاز کوی جوارنده کی واون بشی شاملر قریه سی
اتصالنده کی طاش کوپری به و باقی یتمش نفری ازادلو باروتخانه وحوالیسنک امر
محافظه سنه تخصیص قیلندی .

افلاق و بغدادنک اختلالی اوزرینه استانبول روملردن بعضیلرینک بوفساده مدخلی
اولدینی شایع و بعضیلری بوجه تله خوفه تابع اولغله بولنردن بعضیلری وافر بورج
براغهرق و بعضیلری خالقک مائی طولاندر درق در سعادتدن فرار ایتمکده اولدقلری
اجادن دول متحابه نك تجار سفینه لرینه اومتوله فراری رعایا قبول اولنماق
خصوصنک سفارت مأمورلری طرفلردن کیندو تجار سفینه لری طرفلرینه تنیه
اولنمی و بوآراق سلطنت سنیه نك مطلقا امور داخلیه سنه دائر درکار اولان تقید
و اهما منه مبنی عارض اولان و سوسه نك فعلا ازاله سی لزومندن بحثه بالجمله دول
متحابه تجار سفینه لرینک آقدکز و قره دکز طرفلرینه عزیمت لرنده عهدا و شرط
آرانمی جائز اولمان حمله و اشیا لرینه قطعا نظر اولنیه رق مجرد درونلرنده دولتعلیه
رعایا سندن فراری بولنوب بولم دینی بیلمک و فراری بولنور ایسه همان اخذ
و گرفت اولنق ایچون یوقارو طرفه کیده جک کیملر قره دکز بوغاز فناری اوکنده
و اشاغی طرفه کیده جکار یدی قله آچیق لرنده یاخود اشاغی بوغازده یوقلاتمق ایچون
معمد و مجرب مأمورلر تعیین اولنه جنی ریاست کتاب طرفدن بالجمله سفرا به رسمی
تقررلر اعضاسیله قطعی بیان اولندقدن صکره لازم کلان مأمورلری اواخر
جمادی الاخره ده تعیین اولمشدر .

بالاده بیان او اندیغی اوزره استانبوله که خرسیتانلرک سلاحلرینی جمع و تسلیم ایتمک اوزره روم وارمنی بطریقارینه فرمان عالی کوندریلوب اجرای احکامی ایچون اون کون مهلت ویرلمشیدی . بومدت ظرفنده پطریقخانهلردن کلان اساحه ایشه یراماز براز قوراده تفنک و طبانجهلردن عبارت اولدیغنه نظرا اعلی سلاحلرکم اولتمش دیمک اولدیغی جهته تکرار پطریقلره تأکید و تهیدیدی حاوی بیورلدیلر یازلدی . ادرنه جانبزه مأمور اولان سپاهیلر باش اغایی محمد اغانک قرق کلیسا واسترانجه ظرفلردن دوشوروب کوندردیگی اساحه دخی بویله ایشه یاراماز جزئی سلاحلردن عبارت اوله رق بوکاده اعلا سلاحلرک مکتوم اولدیغی معناسی ویرلدی .

و محمد اغانک خرسیتان رعایا افراندن وقوجه باشیلارندن مظنه سوء اولمق اوزره اخذ ایله استانبوله کوندرمش اولدیغی آلتمش نفرک قغیسی متهمدر قغیسی بریء الذمه در معلوم اولدیغی حالده حالت افندیتمک حکم قره قوشیسی موجبجه بخت ایشی ایچلرندن اوچی بالتفریق استانبول قبولرنده اعدام ایله سائره عبرت کوسترلدی . اوزمان چور باجی اوغلی دیو معروف بلغرادلی اصل برخرستیان وار ایش برآراق استانبول جوارنده بعض چفتلکاتی التزام واداره ایله خیل ثروت قازانمش وسلوری وچکمهجه لرده وحوالیسنده پک چوق املاک ایدتمش . بوکره محمد اغا انک چفتلکلرینی تفتیش ایتدکده سائرلرک چفتلکلرینه نسبتله خدمتکارلری ویناشمه لری چوق وهر شیلری مکمل ومنتظم بر حالده کورهش اولدیغی حالده میدانه قویدقلمی اساحه چوجوق او یونجینی کبی ایشه یاراماز شیلر اولدیغنه نظراً بونلرده دخی اعلا سلاحلر مکتوم اولمق شبهه سنه دوشدیگی وچور باجی اوغلی ذی قدرت اولمغه دماغنده فساد اولمق محتمل بولندیغی باب عالی یه تقدیم ایلدیکی عریضه ده مندرج اولوب اکر چه شبهه واحتمال ایله کسنه حقنده برشی یاپیله ماز ایشه ده چور باجی اوغلی زنکین و سربست بر شخص اولوب حتی بر خصوصدن طولانی حالاً قائم مقام صدر عالی بولنان صالح پاشا ایله مرافعه سی وقوع بولوب بوندن طولانی صالح پاشانک دخی اکا خصومتی وار ایش . بو خصومت اول احتماله منضم اوله رق ایش قوت بولمغه بوئانده چور باجی اوغلی دخی استرانجه ظرفندن استانبوله جلب ایله پارمق قپوده اعدام ایلدی .

روملر افکار دینییه اوزرینه بینلرنده اهل اسلام عامینه عقد اتفاق ایدوب بعض دولک دخی انلره اغانه سی ملحوظ اولمغه اهل اسلام دخی اسب و اساحه تدارک ایله متبصر واماده بولغلمی ایچون هر زمره نک رئیس و ضابطنه خطاباً جمادی الآخره نک یکرمی بشنده متحد المال فرمانلر یازلمشیدی . صورتی زیرده (۲۸) رقیبه ایراد اولتور .

شانی زاده دیرکه اکثر شبان استانبول فقدان تربیه دن ناشی عجوبه جهان و عدم فرق شین و شان ایله حرکتاری مطابق لعب صبیان اولدیفنی جهتله بودفعه دخی استصحاب آلت حربی برنوع اسباب زینت و استعمالنی اویونجق کبی برکیفیت ایدرک محلات ایچنده وزقافلرده وجوامع حولیارنده وایسکله وقایقارده حاصلی جمیع مواضعده بلا فائده کستانه فشنکی کبی تفنک و طبانجه اتهرق لیل و نهار لاینقطع آلات ناریه و لوله سیله بقیه سکان سراسیمه و سرکردان و آتش اصابتی خوفیه یخواب و حیران قالدیلر و زیب سلاحه هوسکار اولئرک اطواری رسم زاله نظیر و سلاحی اولمیان بعض پیر و عایل دخی سلاحلامق ایچون ضابطان طرفدن مظهر تکدیر اولهرق قضا قورشونیه کیسی نفسنی و کیسی پدر و والده سنی و زوجه و همشیره سنی اعدام و یوسیه ایله خذله دخی بعض رعایایی سلب و قتل ایله اجرای مرام ایلدیلر . (لکل امر رجل) . حاصل کلام حالت افندیکنک نفسنه دائر بعض ملاحظه سنه مبنی عموم ناسی سلاحلاندر معنی تنسیب و اختیار و طرف شاهانه دن (الملوک ماهمون) لازمه سنجه بعض محاذیر مطالعه بیوریه رقی رخصت و رضا ویرلمدکجه پیر و تدبیری اولان اعجاب آرا ایله قالب آخرده محسناتی تعداد و تذکار ایدرک بالاضطرار مساعدۀ علیه استدعاسنه اصرار ایله عامۀ ناسی هربار اسلحه تعلیقنه اجباری ارکان ثلثی الغا ایله یالکز رکن واحده انحصاری کبی بر معنی اولدی .

* بیت *

دل کرک زیب سلاح ایله شجیع اولماز مرد * پنجه شیر مصورده بلی زور اولماز شوقدرکه وقت معین و محل مخصوصده هر صنف ناس مشق استعمال اسلحه و آلات و تعالیم تربیات صف و حرکات ایله الفت و استیناسی اول و آخر لازمه دیانت و محدودردن سالم اولهرق بر بشقه کونه دخی باعث ترایدفر و شوکت و سلطنتدر . زیرا (ان نفع القول الجمیل والایقع السیف الصقیل) فضیلتی خاصه دولتعلیه اسلامیان اولمق شایاندر . زیرا اهل اسلامک حرث و اصناف و ارباب قلم و سیافی بالجمله کیمی بالفعل و کیمی بالقوه انجق غزا و جهاد ایچون خالق اولنمش برملت بنام ایدوکی (کتب علیکم القتال) قول کریمله استدلال اولتور . انتهى .

ینه شانی زاده دیرکه حالت افندی بووقایع الیه کندو تدابیر سقیمه سنک نتایج و خیمه سی اولدیفنی بعد خراب البصره آکلادی . و بوندن طولانی علیهنده سوز سویایاندرک کی معنی نفی و اجلا و کی معنی مصاحته تشریک ایله ارضا مسالکینی التزام ایلدی . بناء علیه مشورت مسنونه عقلائی امت ایله اولمق لازم ایکن هوام عوامدن

معدود اولان یکیچری آشیجی اوستدلیرنی وباش قره قوللقجیلری وبوستانی وسائر جمعیتلوجه اصناف کتخدالرینی مجلس مشورته ادخال ایتدرمشیدی .

بالاده مذکور اولان قلاص وقعه سندن صکره بووجهله عقد اولتان عموم مجلسارندن برنده حالت افندی طلاقت لسانیه بسط مقال ایدرک صورت حاله باقینجه بوکافر لر خیایجه قوت کسب ایتمش کورینور زیرا بودفعه دخی اون درت قطعه سفینه یی پروت صوی آغزنده بووجهله یغما ایتمشلر بونلر طونه یی بروکچوب بو طرفله طوغری کلورلر ایسه هر جانبه فساد ویره جکاری وبوحوالیسده اولان روم خذله سنی دخی ایاقلندیره جقاری ماعحوظ اولغله روملردن بوفسادده وقوف ومدخلی اولنلر تجسس واخذ وکل یوم قتل اولتمقده ایسه ده کافه مؤمنین بوماده دن اطرافیه خبردار وآگاه اوله رق اتفاق درون ایله بصیرت وانتباه اوزره بولتملری لازمدر .

بناء علیه جمله او جاقلو اغا قپوسنه جمع اولسون وسائر چوک و بیوکه دخی حقیقت ماده افاده قنوب حتی کفره اهل اسلام بینته تفرق براقق ایچون درلو زمینلر ایله حوادث چیقارلر وشاید بعض محله یاقته لر براغورلر ایسه حیلله اولدیغنی اکلا یه رق چندان اعتماد ایتسونلر وهر جمله بروجود کی اتفاق وبصیرت وتهیؤ وسکونت اوزره طورسونلر دیو استانبول وبلاد ثلثه قاضیلرینه ویزازستان وبعض اصناف کتخدالرینه بیناض اوزرینه اوامر علیه ایله تنبیه وقضات مومی الیه م محله امام واصناف کتخدالرینه ویکیت باشیلرینه برر صورتی ویره رک هرری جماعت وزمره سنه تبایع وتصریح ایلسه مناسب اولمازی دیو صورت استجوابده ارباب مشورته خطاب و او جاقله راز سلاح ویرلمکی دخی اشراب ومسند آرای مجلس اولنلر بورایی دخی استصواب ایتمکله جادی الاخره نک ساحنده اوامر مذکوره اصدار بیولدی . وبعد اتمام المصاحه یرینه اعاده اولتمق اوزره فرداسی جبه خانه عامرهدن یکیچری او جاغنه ایکی بیک بشیوز تفنک واولمقدار دسته فشنگ ومنوال مذکور اوزره طویجی او جاغنه بیک وسائر او جاقله بشر یوز تفنک توزیع وتقسیم ومعلوم ضابطان اولیان کسانه حسب الاقتضا اعطا ایچون شمذیک قشله زینتی منللو تسلیم اولندیغنی دخی عجایبات حالتدندر زیرا مومی الیه بعض همرازینسه عالم آبدده ایجاب زمان بنی خصم الله کندی رأیمله سلاح ویردیرمکه مجبور ایلدی دیدیکی مشهور ورایکان و خانکی ومحرمی برداتدن مسموع عبد ناتواندر (بس الخضم الزمان) و (بس الشفیع الحرمان) و (بس الرفیق الخذلان) (بیت) هرکرا دیدیم درعالم کرفتار خودست * کار حق درطاق نسیان مانده درکار خودست) . انتهى .

الحاصل حالت افندی بعض ملاحظات شخصیه سنه بناءً در سعادتک هب اهل اسلامنی
 سلاحاندردی . بوجهتله هر کس سفر بربک حالته کیردی . بوقدر خاقلک ایچنده
 بالطبع برخیلی شقی و سرکش بولنوب بولنر اللرینه سلاح الدقاری کبی شوکا بوکا
 تعرض ایدر اولدیلر . حتی او اواخر جمادی الاخره ده اشقیما کروهندن برقاچی
 اسکدارده ساکن صراف اصنافندن وارمنی طائفه سندن پشمش اوغلنک یکی محله ده
 واقع منزلی قپوسنی نصف الیلده زورلیوب ایچرو دخول ایله نقود موجوده سنی
 غضب ایتمشله . پشمش اوغلی پشکین برآدم اولوب ملاحظه انجام ایله مالنی جانی
 اوغزینه فدا ایدرک سکوت ایله کچشدر مشدر .

ابرائیل محافظی برقوقچه لی یوسف پاشا افلاق و بغدادن سرعسکر لکنه اتخاب
 اولنوب حتی او اواخر جمادی الاخره ده معیتنه اون قطعه چرخه طوبی و بر اورطه
 طوبچی و یارم اورطه عربه جی کوندرلمسی طوپخانه ناظرینه امر اولمشیدی . غره
 رجیده سرعسکر لکی اعلان اولندی . وودین والیسی درویش مصطفی پاشانک
 چکوک افلاق یقه سنه برقولو اردو کچورمسی و کرک انک و کرک ساستره والیسی
 سایم پاشانک سرعسکر مشارالیه ایله بالخباره بردن اشقیما اوزرینه هجوم ایلملری
 ایچون کندولرینه او امر علیه یازلدی . و معیتارینه ترتیب اولنان عسکری سوق
 ایچون روم ایلی جانبته قول قول سورخیلار چیقاردی .

اشقیانک طوارانشارینه نظراً طونه نک برو طرفه تجاوز ایتملری ملحوظ اولدیغندن
 بابا طانگک محافظه سنه لزوم کررتمکله اناطولی والیسی ابو بکر پاشا عهده سننده
 بولنان کوناهیه و اسکیشهر سنجاقلرینک زعما و اتخاب تیمارنی و سائر ارباب حرب
 و ضربنی بالاستصحاب روم ایلی جانبته مرور ایله بابا طانغه کیتمک اوزره اسکداره
 گسی ایچون کندوسنه رجبک ایکیسی تاریخیه مورخاً امر عالی یازلدی . و آنک
 وصولته قدر بابا طانگک محافظه سنه وارنه محافظی صالح پاشا و وارنه نک موقتاً اداره سنه
 میرمیراندن عبدالکریم پاشا مأمور اولدی .

یکچریلرک در سعادتده مشاهد اولان رابطه سزقلرینه سنه نظراً آنلر ایله بر ایش
 کوریه میسه جکی مسامندن ایکن حالت افندی مستندی اولان یکچیری
 او جاغنی بتون بتون نظر اعتباردن دوشورمامک ایچون یکچیری او جاغندن
 اولمق اوزره سکنه استانبولدن بشیک نفر تحریر و افلاق و بغدادن سرعسکری
 معیتنه سوق اولتمنی التزام ایله بوکا دائر رجبک او چنجی کونی یکچیری اغاسنه
 فرمان عالی اصدار ایتدردی . صورتی زیرده (۲۹) رقمیه ایراد اولنور .

افلاق و بغدادن اشقیاسندن بعض مفسدینک برو طرفه مرور لرلنده محذور مطالعه

اولنگله طونه نك اوته طرفدن برو طرفنه كمنه نك صالحور ملامسی امر اولنمش ایدو كندن روسیه و آوستریا (قوریر) پوسته لرنك یر کو کیدن مرور لرینه دخی ممانعت اولنگله فیما بعد آنره ممانعت اولنموب فقط یر کو کی یه ورود لر نده یانلرینه بر تانار ترفیق ایله بلا تأخیر استانبوله کوندرملری ایچون رجبك ایکنجی کونی یر کو کی محافظنه امر نامه یازلدی .

دولتعلیه بو ائنده صرپلو حقتنده دخی شبهه یه دوشدیکندن آلاجه حصار متصرفنه و صوفیه متسلمنه بصیرت اوزره بولملری ایچون تحریرات مخصوصه یازلدی . و شو حاله نظر آ نیش موقعنك تقویتی لازم کلوب اولوقت ایسه دولتعلیه نك اولدجه انتظام وانضباط آئنده عسکر دیه جك عسکری طوپچیلر دن عبارت اولنگله بو ائنده نیشه بش اورطه طوپچی وایکی بوچق اورطه عربه جی کوندرلدی . بونمایش اوزرینه صرپلر اور کوب باش کتزلری میلوش صرپ رعایاسنك صداقلر نندن بخته باب عالی یه تأمینات ویرمشدر . مع مافیه صرپ معتبرانندن درسعادتده بولنان مبعوثلر رهن کبی آلیقونیه رق موقتاً مهمان ایدلمشدر در .

خواجکان دیوان هایوندن سابقا کمشخانه امینی و صدر اسبق متوفی لازاحمد پاشایه کتخدانی حسینیه صدر جدید بندرلی علی پاشانك قپو یولدانی اولان علی شفیق افندی یه رجبك دردنجی کونی رتبه میر میرانی ایله بیغنا سنجانغی و آقدکز بوغازی محافظلغی توجیه بیورلدی .

رجبك بشنجی کونی کتخدای صدر عالی جانب افندی عزل ایله یرینه ترسانه امینی احمد ادیب افندی کتخدای صدر عالی و باروتخانه لر ناظری محمد سیدا افندی ترسانه امینی و الحاج سعید افندی باروتخانه لر ناظری اولدی چونکه جانب افندی تپه دلنلی وقعه سننده حالت افندی یه معارض اولوب بوماده نك محاذیر عظیمه یی موجب اوله جغنی کرک مجالس مشورتده و کرک حضور هایونده بیان ایلمشیدی . حالت افندی اصرار ایله برتپه دلنلی غائله سی چیقاردی . التندن روم وقعه سی چیقادی اوده نه یاه جغنی شاشردی . کندو سیناتی اونوتدر مق ایچون روزمره خاطر و خیاله کز دسیسه لر قوللانور و ناحق یره قان دو کر ایدی . و اکثر مفاسدینه واسطه اجرائیه کتخدای صدر عالی دائره سی اولوب جانب افندی ایسه صحیحاً دولت آدمی دینله جك ذوات کر آمدن و علمای اعلامدن بر ذات اوله رق ایشك اساسنه مخالف اولدینی کبی حالت افندی نك اجراآت غدریه سنی دخی وجدانی قبول ایتمدیکندن بالطبع بو باده آغر طاور انور ایدی . بو جهته حالت افندی آنی عزل ایتمشدر .

شانی زاده دیر که جانب صالح افندی که ارباب عقول و زمره خوادن اولوب الی هذه الایام هر صبح و شام بعض طلاب و باخصوص زادگان احبابه مذاکره علوم و معارف و تدریس مطالع و موافق ایدر مقوله دن اولدیغندن خاصه منجیه علم و فضیلت ایه فریضه رعایت حقوق عباد و واقف بر مرد عارف اولمغله (ولاتقلوا النفس التي حرم الله الابالحق) امر شریفی موجبجه هله سفک دم بالحرام خصوصنده بر مقتضای (انما یخشی الله من عباده العلماء) سؤال بوم حساب بی اریانی تفکر ایه غایه الغایه متجانب و خائف ایدی .

اما حالت افندی مملکتین و یوده اقلرینه دأر و در دست اولان سائر امور و متدائر امور ایه روم ماده سنه دخی بو ائشاده سبب ظاهر اولدیغندن حقهنده خالق کفتکوسی یوما فیوما متکثر اولدجه اقتضاسنه کوره بعضیارینی جانب ایدرک و بعده مراد ایتدکارینی برر طریق ایه دفع و قتل و صلب ایتدیردک بومقوله تدبیرات غیر طبیعیه ایه قابل امکان اولمان قطع لسانه متجاسر ایدی . بناءً علیه بو ائشاده برکون یکیکجری اغامی علی اغا وزمانک مراد اغامی اولوب او جاقلو بیننده کمال نفوذی آشکار اولان اسبق سکیان باشی محمد افندی ایه حبیب اوسته ودلی محمد اوسته کبی متعینان دودمانی باب فتوایه جمع ایدوب حضور شیخ الاسلامی و قائم مقامیده عقد انجمن خاص و بر مقدار امور مهمه به دأر ابحاث ائشاندی حالت افندی سیاق کلام ایه بر مناسبت اختلاسیله مافی الضمیرینی تقریره آغاز ایدوب دیدیکه بیامم بو خلق بندن نه ایسترلر حقهنده آغزلرینی آچشلر سویامدکاری لاقردی قومیورلر بن بونلره و دولته نه ایتشم اما نظام عالم انجق بنم اعدامله اوله جق ایسه ایشه بن حاضر م دیوب ایکی الار ایه بنشک یقه سندن طوتوب بوینی اوزاده رق تصویر مسئله کونه افاده مرام ایدی (الکلام یجر الکلام) کویا بونجه ایامدر فساد عالمک اصلاحنه سمی کثیر ایه یوریلوب عاجز قالمش و غوائل عظیمه مشتتندن جانی یا تمش و نسیادن اوصاتمش و جمله ماملکدن کچوب کندوسنی کیر و چکوب برعبا و برسکه مولانا ایه پیغوله انزوا عمرینه منت اولمش و ایدیلرینی ایما و کویا بین الخوف و الرجاء بوندن اعلان ایش کور ایه بیلور کبی معنالی رمز ایدرک بعض قرنانک تدبیرینه مداخله و امورنده مجادله سندن بروجه ایما برار اظهار اشتکا دخی ایدرک و وقوع ائندن تبری کوستره رک موقع عجز و اعتذارده بو وجهله افاده مرام ایه (مصراع) الحاله هذه و هذی حالت (دیوب بو تقریبه مطاوب حقیقی اولان قطع کلام شایع و دفع باقی موانع ضمنتده مصمم اولان معاونت بیان و افهام اولمق ایچون کویا بودردک حالاندر و چاره سمی نه اوله جغنی اغالردن استفهام و استعلام ایدی . اولوقت مومی ایه محمد افندی که فعلاً و دلالة حالت افدیدن

اوبرلردن ازید و حد و حصردن بیرون مال قارونه نائل وانواع مساعدات ایله جمیع
 آمالنه واصل اولمش نظوق متصدع العروق کرک باران دیده و متخیل روبه پسندیده در
 همان جوابه متصدع اولوب مومی ایله خطاب ایدرک متمیزان دودمانده سزک احسانکره
 مظهر اولدق کیمسه قلمدینی بی ارتیابدردن وانلر هر نه کونه اولسه پویان و هر درلو
 خدمتکره دامن درمیان ایکن نه انکه انلردن بومقوله لاقردیلر چیقہ بوانجق
 خصما کنز اعمالیه انلرک متعلقانی اقوالیدر و چونکه او جاغ عامرہ نک بونده رضا
 و مدخلی اولمدینی نمایاندر بونک چاره سی اسهل و اساندر بومقوله کلامه اجتسار ایدنلر
 اوتده بروده قتل و اعدام ایله در عقب قطع لسان عوام اولنق بویله و قتلرده اهم مهماندر
 دیوب ار القده بعض بی جرم دخی مامورلر طرفدن بالفرض اتہام اولنق احتمال
 ایسه دخی اولی من ضرر العالمدر سیاقده کلام ناصوابی مومی الیهک مزاج خونینسه
 تمام ملایم اوله رق و مرامنی بالاسـتـخـراج اغالره دخی تصدیق ایستیره رک فیما بعد
 ثانی حجاج اولمغه نیت و (بشر القاتل بالقتل) مجازاتندن غفلات ایدوب اکثریا بغیر حق
 هدم بناه خدا یعنی افای ضعفانی سبب نجات و وسیله تمادیء حیات ظن ایلدی .
 (اتقوا مجانیق الضعفاء)

* بیت *

زمانه حالت بیماریء اجل دارد * کدام روز که بدتر روز دیگر نیست

ایمدی رعایانک اقویا و ضعفاسی ماده فسادہ بالجمله واقف اوله رق عموما یکدل اولدقاری
 مثالو اکثر اهل اسلامک دخی مزاجی فتنه به مائلدر فلانک فسادده مدخلی اولدینی
 آچینه چیقدی و فلان کیمسه دوات و ولی نعمت حقدنه شو یله سویلدی دیهرک
 یومیه همان سکزر او نر آدم اخذ و حبس ایستیره رک و ایچنده فی الحقیقه بمنزای جزا
 بولنان ایله برابر یومیه قدیمی و عارضی اغراض ایله اوچر بشر آدم اجلا و افناسنی
 مراد ایدرک بو طریقله دفع خصما وهم قدیمی منویاتی اجرا داعیه سنه مبتلا اولمش
 ایدی . اما بومقوله او امر نفی و اجلا و فرامین فضا و سائر جمیع امور معتبرا بر کره
 دخی انضمام معرفت کتخدای صدارت عظمایه منوط و بوسبیلہ اکثریا او مقوله او امر
 اقلامدن ابتدا مومی ایله طرفته گمکه مربوطدر بناه علیه کتخدای مومی ایله هر تقدیر
 ایشاری بر ذات ایسه ده بو مثالو بعض خلاف رضای باری و منافیء مزاج عدالت منهاج
 حضرت تاجدارای ایدو کئی تفرس ایستدیکي خصوصانده (ع) چرخه طیامه هر تقدیر
 استوار ایسه) سیاقده بقدر الامکان اسلوب حکیمانہ و طرز ملایمانه ایله بر تقریب دفع
 ماده ایچون بعضا حقیقت حالی تدقیق زمینیلہ تعویق ایدر و هیچ اولمدینی حالده

بو کون کیچ قالدی و بو کون دخی کثرت مشاغل ایله امری یازدیر یله مدی و بو کون جمعه در کبی بهانه لر ایله (من العمود الی العمود فرج) دهرک چنکال تأخیره تعلیق برله (بیت) زفر دا وزدی کس رانشان نیست * که دی رقتست و از فردا خبر نیست * وادیسنه کیدر ایدی . لکن بو کیفیت حالت افندی نک خلاف مرضیسی و بو حرکت دو لاب مقلوب الانقلابک عکسی اولغله مومی ایله بر قاچ دفعه امور لازمه ده تجویز بطا ئدن ایقاز کونه نصیح و پند ایلمش ایسه ده کار کر اولدیغدن متأثر و متهور اوله رق بو ائنده بر کون باب عالی یه واروب مجلس قائم مقامیده کلمات شنیعه ایله مومی الیمی بر ایوجه تکدیر و بویله وقت ناز کده او امر و نواهیده تعطیل اموره بادی اولمق اوزره پرده بیرون تحقیر ایتدکن صکره عساکر و مهمانه دأر او امرک فر و مانده اولسنه بادی اولمق اوزه جانب صالح افندی معزول اولوب ماه رجبک بشنجی کونی مزاج وقت و مصاحته کوره تنسب ایله کار ی تر سانه امینی احمد ادیب افندی نانیاً کتخذالغه موصول اولدی . (و اما العلم لار بابه * و لایة لیس لها عزل) انتهى .

استانبولده اون قپانی تجارندن حاجی خلیل نام کسنه بر چوال ایچنه وضع و حماله تحمیل و خدمتکاری ترفیق ایله صرافه کوندر دیک ی دی بیک بشیوز غروشی داراندو ء اشقیا اولان آصمه آتی نام محلدن کچر ایکن بر طاقم حمال و جمال مقوله سی علناً اخذ و غضب ایتدیلر .

بو مقوله اشقیادن بعضیلری راست کلدکاری خرسیتیانلردن پوستال اچسی دیو برر مقدار آچیه آلورلو بعضیلری خرسیتیان دکانلردن البسه و اشیا آلوب بازرکان حلال ایت خوشجه قال دیوب صاوشورلر و نزاع و شماته ایدنلری اعدام ایتدکن صکره آهسته رقتار ایله شقالشه رق کاور دکلی هپسی بر در طشره ده کیلره کیتمز دن اول بونلری قیرمیدر دیرلر ایدی .

شانی زاده دیرکه بو مقوله خلاف رضای حضرت پادشاهی حال و حرکت لسانه کیش بعض کیمسه نک (یعنی حالت افدینک) اظهار تبری ضمننده عداوت جمیع رعایا کبی بر صورت کوستره رک اشخاص مقوله سسنه ارأئه رخصت ایله خاقی اغفال و ارباب شرو فبادی دخی بو کونه داد و ستاد ایله اشغال ایتمکله خوف قیل و قال غرضی مثالو حالتدن نشئت ایتش ایسه ده چوق کچمیوب یوزه چیقارلمش اراذل و اشخاص غلطه و بک اوغلنده افرنج تجارندن دول متحابه تبعه سسه دخی تصدی برله بعضیلرینی جرح و حتی فرانسه باش ترجمانی و انکلتزه سرکاتبی ضرب ایله بعض اشیلرینی غضب ایتلریله انکلتزه ایلیجیسی لورد استراتفور د انکلتزه تجارتنی قطع و چند روزه قدر انتخاب تجارتنی درغایه دن دفع ایتک اوزره تجارت دکا کین و مغازه لرینی سد و اخذ

واعضالینی قطعہ تنبیہ ایدرک باب عالی بہ بر مفصل و ستم آمیز تقریر تقدیمیہ اشتکا اظہاریہ دول متحابہ تجار و مصلحت کذار لرینک تجارت و خدمت لری معطل قالد یغندن بحثلہ بومعاملہ دول مذکورہ ایلہ دولتعلیہ بیندہ بر کونہ عدم تراخی بہ بادی اولہ جغنی جانب ریاستہ افادہ وانہا ایلدیکندن قطع نظر اشقیما مقولہ سنک بویلہ بی پروا حرکتی استانہ علیمدہ ذخیرہ و سائر مالز مہ و رودینی قاطع و اسواق و بازار دہ بیع و شرایہ مانع اولہرق موجب حط و غلا اولہ جغنی رونما و دول مزبورہ تبعہ سی حقندہ عن قصد کبی بر معنی کورینہ چکی ہویدا و مخالف رضای حضرت شہریار معدلت فرما اولمقن ناشی ارباب فسادک اوجاق معرفتیہ تأدیب و تریبی باندہ مقدمہ جمعہ جامعہدہ یکپجری اغاسنہ و افرعتاب ملوکانہ ایلہ شفاہا فرمان ہمایون شاہانہ بیوریلوب غاطلہ وبک اوغلی و اول حوالینک ضبط و ربطنہ کمال دقت ایلمسی و صایایی دخی قپودان پاشا طرفنہ رجبک یدنجی کونی تذکرہ قائمقامی ایلہ تأکید و بیان اولندی . کتخدانک طرفدن دخی ینہ بوسیاقدہ غاطلہ ویودہ سنہ تذکرہ ارسال قیلندی . انتہی . مذکور تذکرہ نک صورتی ذیلدہ (۳۱) رقیلہ تحریر اولنور .

فرداسی اوجاقلو اغا قپوسندہ جمعیت ایلہ مشورت ایتدیلر . ویریلان قرار اوزرہ ہان اوج کون مقدم قبان تجارندن حاجی خلیماک اچہسنی قبانلر اورطہ لری ضابطانی معرفتیہ طوتدیریلوب قوللرنندہ منقوش اولان اورطہ نشانلری قطع ایلہ اغا قپوسنہ کتورلدیلر . واجتہ کندولرندن استرداد ایلہ صاحبنہ ویرلدکن صکرہ یکپجری اغاسی طرفدن بونلر یکپجری دکل خرسز و حیدوددر حقانرندہ خرسز جزاسی اجرا اولمق لازم کلور دیو زندان خاصکیسی و عسس باشی ایلہ باب عالی بہ واورادن دخی امثالہ عبرت اولق اوزرہ حربہ جیلر ایلہ ترسانہ یہ کوندرلدیلر . ایشتہ بوقدرجق بر تریبہ ایلہ براز مدت استانبولدہ اسایش وامنیت کورلدی .

پاسقالیا کونلرنندہ خرستیانلرک بعض محللردہ جمعیت ایلملری معتاد ایسہدہ بوسنہ روملرک فسادی سببیلہ تقرب ایدن پاسقالیادہ جمعیت ایلملری یساغ ایدلمشدر .

اول اسنادہ مسلمان قیافتہ کیرمش اولان براولاح سلوری جامعندہ نماز قیلار ایکن ارکان صلاتی بیلمدیکی جہتلہ اشتباہ اولنہرق طالب علم قیافتندہ ایکی رفیقیلہ برابر طوتلمش ویا نلرنندہ بعض اوراق بولنش اولدینی خبری باب عالی بہ لدی الورود روملر ہردلور اسبابہ تشبث ایدوب حتی نثر اراجیف ایلہ اهل اسلام ارہ سنہ تفرقہ دوشورمک اوزرہ بویلہ مسلمان قیافتندہ جاسوسلر طولاشدیر یورلر دیو فیما بعد کمسنہ نک وحتی توصیہ مکتوبلریلہ طشرلرہ کیدوب کلان طلبہ علومک بیلہ

احوالی تحقیق اولندجہ استانبولہ کیرملرینہ رخصت ویرلامسی ایچون استانبول قبولرندہ اولان قوللق نفراتنه نسیہ اولندی .

حالت افندی هر نقدر اندرون و بیرونی قبضه نفوذینہ المش ایسه ده سبب اولدینی روم فترتی اوزرینہ نهایت جزایه چارپیله جغنی درک ایتمکله بتون بتون یکپجری متفذلرینک قوجاغنه دوشمش ایدی . حتی بر مجلس مشورتده روملرک اتفاقه قارشو اهل اسلامی دخی اتفاق ایندرمک مقدمه سیله مقصدہ کیریشهرک اول امرده کیمی مجلوبی و کیمی مغلوبی اولان حضار مجلسک اتفاقی درمیان ایدوب مصحف شریفه ال باصهرق بر بردن آیرلیه جقلرینہ یمن ایتمشدر .

بونک اوزرینہ روملرک اهل اسلام علیهنه عقد ایلمش اولدقلری اتفاقه مقابله اهل اسلامک دخی بیوکی و کچوکی اخوت اسلامیہ اقتضاسنجه متحد و متفق اولوق لازم کلدیکندن استانبولده هپ پادشاه بنده سی و برقبو یولدائی اولان باجلمه وزرا و علما و رجال دولت و عسکری و اصناف امرهایون ملوکانه موجبنجه اتحاد و اتفاق ایتمدیکی حکایه اولنه ررق طشره لرده بولنان مسلمینک دخی بر برینی قرن داش بیله ررک اتفاق و اتحاد و شرع شریف و قانون منیف موجبنجه بیوکلرینہ اطاعت و انقیاد ایلملری لزومی طشره ده بولنان وزرایه و سرحد مأمورلرینہ یازلدی .

روملرک اتفاقی بر غیرت ملیه اوزرینہ مؤسس اولوب اتریا اعضاسی بو اوغورده مال و جانلرینی میدانه قویوب غایت فداکارانه چالیشیورلردی . حالت افندی نک هواداران ایله یاپدینی اتساقدن غرضی ایسه حفظ جاه و اقبال داعیه سی و یقه لرینی پنجه سیاست سلطانیدن قورتارمق ملاحظه سی ایدی . (المبئی علی الفاسد فاسد)

واقعا نیجه زماندنبرو افکار اسلامیہ یه (تحسبهم جمیعا و قلوبهم شتی) و فقنجه تشنت ککشیدی . بونک باشلوجه سببی عدل و حقانیتہ رعایت اولنماسی قضیه سی اولوب حالت افندی نک اعدام ضعفا و انعام اقویای اشقیاء و ادیسنده سالک اولدینی کر یوه ناهمواری بوتشتی بر مرتبه دها آرتدی . یالکز انک اهل اسلام اره سنه بر اقبش اولدینی آثار تفرقه نک ازاله سی خیلی وقته محتاج ایدی . و کندوسنک اعمال و حرکاتی عدالت اسلامیہ نک خلافی و روزمره وقوع بولان اجرا آتی حصول اتفاقه منافی ایکن بودفعه باشی طاره کیکله اهل اسلامی اتفاقه دعوت ایدیور و اجراءت آیه سندن دخی آکلاشیله جنی اوزره یکپجری متفدانای ایله اتفاق و اتحاد ایدوبده بو وسیله ایله یته اغراض شخصیہ سی اجرا ایندرمک ایستیور ایدی . حالبوکه اخلاصه مقرون اولیمان اتفاق لفظیدن ثمره مطلوبه حاصل اولماز . اتحاد قلوب امت مجرد سیاق

طبیعیده بر طاقم اسباب صحیحہ نك اجتماعیلہ حاصل اولان بر فیض ربانیدر . و بوده
 براز وقته محتاجدر . یوقسه همان برر مکتوب یازمقله حصول بولماز .
 ترشی قورلدینی کون بر شیئہ بکزه منز . اما ایام معینہ سی ظرفده اجزای مترکبه سی
 اهتزاز ایله بر مزاج مخصوص پیدا ایتدکده دماغه خوش کلور . افسانئو بر کسکین
 ترشی قوردی . لکن بالاده مبسوط اولان تفصیلاتدن آکلاشایدینی اوزره انک
 ایچون نه زحمتلر چکدی نه مرتبه اوغراشدی نقدر عمر تلف ایتدی .
 ایشته عسکر ترتیبی دخی بویله ترشی قورمق کبی برایشدر که بر طاقم افرادک (اورطه)
 طابوری یا آلای نامیله اجتماعدن بر هیئت اتحادیه متشکل و بر مدت قواعد مخصوصه
 تحتنده تعالیم و تربیه اولنهرق بر انضباط مخصوص متحصل اولوب لدی الایجاب هیئت
 مجموعہ سی یک وجود کبی حرکت ایلر . اما نقیر عام صورتیله طویلا نیلان نفرانده
 رابطه وضابطه اولیوب ظاهراً مجتمع ومعنی متفرق بولندقلری حالدہ احتیاج
 کورلسه انلردن همان بر هیئت اتحادیه تشکیل اولنماز . ویالکز سوز ایله انضباط
 آلتنه آلهماز .

بو ائنده ایسه ابرائیلده بولنان یکیچری اورته سی نفراتیله ضابطانی اره سنده
 حادث اولان تشویشات ایله نفراتک سرحدده ایقاع ایلدکری تعدیانه دائر
 ابرائیل محافظی طرفندن وارد اولان تحریرات لدی المطالعه استانبولده حاصل
 اولان اتفاقدن بحثله نصیحتنامه کوندرلمشدر . شویله که : بویله وقتده مسلمانم
 دینلر کچوک بیوک اوجاقلو و سائر هر نه کروهدن اولور ایسه اولسون بن شویم
 بن بویم دیمه رک جاهه سی یکو وجود اولوب بر برلریله قرداش معامله سی ایلمک و بو
 تقریبه اهل اسلام کندو دشمنارینه اتفاق اسلامیتدن حاصل اولان قوت و شجاعتی
 کوسترمک لازم و استانبولده بو مقصد حاصل و جمیع ممالک محروسه ده حصولی
 مطلوب اولدینی جمله اهالی و عسکر یه افاده ایله امت محمدی جاب ایدجک
 و غیرت و شوقه کتوره جک و سیله لری تحصیله همت و تألیف قلوب ایله توفیق
 میان اسلامیانه غیرت اولنق سیاقنده ابرائیل محافظنه قائمه سامیه یازلمشدر . هیهات
 هیهات حالت افندی صوغوق تیمور دوکه یوردی .

* مصراع *

پدو کوش هوش نباشد چه سود حسن مقال * من لم یستضیء بمصباح لم یستضیء باصباح
 بالاده بیان اولدینی اوزره افلاق و بغداد سر عسکر ی معینه کوندرلمک اوزره
 یکیچری عنوانیله بشیک عسکر یازلمسی یکیچری اغاسنه امر اولمش ایدوکنه

مبنی استانبولک اصنافندن و سرسری طاقندن یکچری نامیاه و بش اورطه اعتباریاه بشییک نفر جمع اولوب رجبک اون اوچنجی ائسین کونی ماونه لر و اسکدار قایقلری ایاه بیوک دریه کوندردیلر . بونلر ایسه دیرتی حشرات مقوله سی اولدقلری حالده اوزرلرنده یکچری عنوانی اولدیغنه بناء سائر نفرعام عسکرینک جسارت ایدمه جککاری فضاحتلره جسارت ایدر اولدقلرندن بشکطاشده کائن حالت افندی یالسنی کچد کدن صکره اورته کوبدن یوقارو بالمله رعایا یالیرینی تفنک قورشونیله قالبور کبی دلیک دشیک و بونجه ابنیه نفیسه بی خراب ایدرک کوچله بیوک دریه واروب تهیه اولنان تجار سفینه لرینه ارکاب اولنه بیلدیلر .

بوزجه اطه راهی یورکی و دامادی استراتی و باجراحی ظفیری اوچ نفر اوغلاری و زوجه لری ایله برلکده فرار ایدوب انجق استراتی براز اشیا قاچرمق ایچون کیرو قاله رق بشقه برقایغه برایکن اله کچورلمش وینا کی نام روم قودانی و سفینه طائفه لری انک اخذ و کرفته ممانعت ایلملریله انلر دخی طوتیلوب جمله سی استانبوله کوندرلمش اولدیغندن کذلک رجبک اون اوچنجی کونی استانبول و غلظه وارناود کوبنده مواقع متعدده اعدام اولندیلر .

ینه اول کون بشکطاشده ساکن روم طائفه سنندن اولوب سرای هایون و اکثر کبار ایله اخذ و اعطاسی اولان چوقه جی اندون جیرو وارناود قریه سنده ساکن اولان برادری وینه چوقه تجارندن بلاطده ساکن چالیق اوغلی و بونلره مماثل دیگر التی نفر روم جمع ناس اولان محلارده برر برر قتل اولندیلر . اندون جیرو باب عالی دن مقتله کیدرکن بلند آواز ایله سربزی اعدام ایتمکله متمزک الندن قورتیه جقمیسکر مثللو سوزلر سویلهرک اظهار مافی الضمیر ایلمشدر .

وینه اول کون ایپسلاقی زاده لرک اقر باسندن اولوب دیوان هایون ترجمانی بولنان قسطا کی بک اعدام قیلندی . شویله که : کندو کبی اتریا ایجابندن بعضیلرینه کویا نصح و پند کونه کاغدلر یازمغه مستندی اولان حالت افندی طرفندن (کدی به جکر ایسانمه) مانجه مأمور اولدیغنه مبنی مملکتین طرفنه یازمش اولدینی کاغدلرده بویله بی وقت وضع و حرکت کار عاقلمیدر بونک شمدی موسمی میدی کبی ذوالجهتین سوزلر درج ایتمش اولدینی جهته ماعتی آچیغه چیقهرق رجبک اون اوچنجی کونی کتخدا بک کندوسنی چاغردوب بویازدیغک کاغدلرده بولاقر دیلر ندردیو مؤاخذه ایتدکده هر لسانک بر شیوه سی و حق تعبیرده بر کیفیت مخصوصه سی اولدیغندن بختله تاویل کلامه قالمش ایدمه مفید اولوب هان بر موجب فرمان عالی سمور کورکی و سمور قالپاعی و هیئت مخصوصه سی ایله آلائی کوشکی پیشکاهنده قتل ایددی و اوچ کون میدانده ترک ایله امثالنه عبرت کوستردی .

استانبولك روم بكنزاده لرندن نصب اولنه كلان ديوان هايون ترجمانلرينك صوكي ايشته بوقسطا كيدر . انك شمع حياتي پف كرده فنا اولديني كون فنارلو صنفنك دخي موملري سوندى . زيرا اندن صكره فنارلولرك استخدام اولناملري تصميم اولدى .

رجبك اون دردنجي كوني دخي دريا ترجماني خنجرلى زاده ميخالاكي ويورغاكي ماوروقورداتو قتل اولمشلردر .

الحاصل بو ائنده روملك حقلرنده شدت ايله معامله اوله رق سر رشته ويرنلره امان وزمان ويرليوب هان اعدام اولنورلردى . لكن انلك قلاصده وموره ده اللرينه دوشن عجزه اهل اسلامه ايتدكلري اشكنجه لره نسبتله كوردكلري شدت پك اهون ايدى . انلك بو افعال وحشيانه لرينه سبب دخي گروه رهبانك تعصيدر . شريعت اسلاميه سيف ايله ميدانه چيقمش ايكن بيك او چيوزسنه دنبرو اهل اسلامدن او مثللو معاملات وحشيانه نك صادر اولماسى دخي دين اسلامك رهبانيت بليه سندن آزاده اولمسيذر .

ملك بك فنارلولرك خيانتلريني بيان ايتدكدن صكره ديركه اوتوزالتى سنه سنده انلر دخي باشلريني سيف سياستدن قورتاره مدبيلر ايسه ده چه فائده كه بونجه قانلر دو كيلوب وبونجه قضالك ذكور ونسوان وصيباني پايمل اولوب اسپانيولارك عر بلره ايتدكلري ظلم وستمدن زياده اوله رق انلك مورده كوردكلري جور وغدرك بياني موجب ملال اولور . انتهى .

كلهلم شمدي موره وقوعاته .

* موره رعاياسنك عصياني *

صناديد روم هر برده (بيضه سرخ) پاسقاليه كيجه سي بغته اهل اسلام اوزرينه هجوم ايله جمله سنى افنا ايتمك ومقدمات فساد وفتنه لرى نتيجه بخش مرام اولماز ايسه مقام اعتدارده تبه دنلى على پاشانك تحريكندن بختله بوجنايتى بتون بتون اكا يوكلتمك اوزره بئيلرنده قرار ويرمشلر . وبوسرى لازم كلنلره تعليم ايجون مورهنك قصبه وقريله لرينه پاپاسلر كوندرمشلر انلر دخي ايفاي وظيفه ايله بوسرى وقت معيندن اول كمسته يه افشا ايتامك اوزره رعايابه ميين ايتدرمشلر . فقط قضارا ظهور ايدن ارخوس وقعه سى وقت موعوددن اول روملك سوء نيتلريني ميدانه چيقارمشلر .

شويله كه: بالاده بيان اولنان قلاوريطه وقعه سى جوارنده كي اهل اسلامه باديء انديشه اوله رق بعض قصبات وقراده قتل اوزره بولنان اهل اسلام احتياطاً جوارلرنده كي

قلعه لره چکلمکه باشلامش اولدقلری حالد انابولی قلعه سی پیشکاهنده ایکی بوچق ساعت مسافه ده واقع ارخوس قصبه سی اهل اسلامی الفتاری اولان روملردن سوء قصدلرینی طوبوب اشتباه اوزره ایملشر . اشبو اوتوزالتی سنه سی جمادی الآخره سنک اون ایکنجی کونی انابولی سکانندن یکیشهرلی اییش وحایطه حسن نام کمسنلر جمع رعایا اولان بازارده کررلر ایکن مستانه پشتو بوشالمرله روملر باسقالیه کیجه سی فعله کله جک اییش سررشته ویرمش ظننه ذاهب اوله رق درعقب درون قصبه یه فرارایدوب جبال وتالاده مترصد وقت موعود اولان مسلح رعایادخی میدانه چیقیویرملشر .

روملرک بووجهله سوء نیتلری ظاهر اولیجق اهل اسلام بتون بتون مسلوب الامنیه اوله رق همان قلعه یه چکلمک اسبابنه تشبث ایتمکدرنده قوجه باشیلر متجاهلاننه میدانه چیقیوب بوحرکتک اصلی ندر سزکه ابا عن جدحقوقز وار حقکرده سوء معامله خاطره کلز فقط بوکونلر جزیره ده تپه دنلی اغواسیله ظهور ایدن اشقیاقضامزه تعدی ایتمونلر دیو لاجل المحافظه معتمد براز رعایایه بصیرت اوزره اولملری تنبیه اولمشیدی بو جمعیتک اصلی بودر دیو تغلیظه قیام ایلمشدر ایسه ده ارتق ایشک تاویل کوتورریری قالمدیغندن جمادی الاولانک اون طقوزنجی کونی ارخوسک اهل اسلامی قصبه یی ترک ایله انابولی قلعه سنه کیرملشردر .

ایشته بو حادنه مورده اهل اسلامک تیقظنه سبب اولمشدر . یوقسه روملر برکون بغته کافه اهل اسلامی احما ایده بیله جکلر ایدی اولوقته قدر روملر جمعیت ایله برقلعه یه تعرض ایتمیوب یالکز قریه لرده وطاعلرده وصخرالرده کشت و کذار ایله ابنای سینیله ایصال خسار ایتمکده ولدی الاستخبار طراپولیچه دن وانابولیدن سوق عسکر ایله جمعیت اشقیا تارومار ایدلمکده ایدی . اما بوندن صکره مورده رعایاسی هر طرفده اعلان عصیان ایله قلعه لری حصر وتضیق ایدر اولدیلر .

الحاصل مورده قوجه باشیلری جابجارونما اولان آتار اختلالی تپه دنلینک تحریکنه حمل ایله پرده ارقه سندن خیال اوینا درجه سنه اهل اسلامی اغفال وبروجه بالایینه متصرفی باشو پاشانک ارماتولی فرقه سی طرزنده سلاحلاندردینی روملر صانکه نواحی یی محافظه یوزنده بولنه رق بعض قرایه ایصال خسار ایدن عساکر اسلامیه ایله مقاتله وجدال ایتمکده ایکن او پرده نک ارقه سندن وبومجادله لرك اره سندن روملرک طرف طرف دولته قارشو مساحا عصیان وطغیانلری ظهوره کلشدر . و جزائر سبعة ده وسائر طرفلرده بولنسان یونان فراریلری درعقب مورده یه طویلانه رق مورده نک هر طرفده آتش اختلال وعصیان دفعه علو کیر اولمشدر .

یایسه سرعسکری خورشید پاشا شمعی خواب غفلتدن اوپاندی . کرک کندوسنک

و كرك مقدما كتخداسى و قريب العهدده مورده واليسى اولان سيد محمد پاشانك
ذى قيمت اشيارى و حرم و جاريه لرى هپ طر اپوليچه ده ايدى . نه چاره كه خورشيد
پاشا سرعسكر و محمد پاشانك معيته مأمور اوله رق ايكيسى دى يانه اردوسنه باغلو
اولوب كندو حرملرينه بيله امداد ايدميور لردى . فقط مورده نك اختلالى تين
ايتدكده خورشيد پاشا طرفدن محمد پاشانك كتخداسى و رامنر پاشا يكنى اولان
قوجى باشى مصطفى بك اوچييك بشيوز قدر عسكروه باشوغ نصب اولسه رق
طر اپوليچه ده كوندراشميدى .

مصطفى بك روم ايلي سواحلندن قايقلا ايله مورده قستلنه عبور واوراده سيروزي
يوسف پاشا ايله ملاقات و ايكي كون توقف ايله اكلال لوازمات ايتدكدن صكروه وستيچه
طرفه عزيمت و وستيچه قصبه سنه وصول ايله ايكي ساعت محاربه دن صكروه يورويش
ايله قصبه ده كيرمش واشقيانن ايكيوز قدرى تلف اوله رق باقيسى استيمان ايتمشدر .
واوردان كردوس قصبه سنه واروب اوچ ساعت قدر محاربه دن صكروه كذلك يورويش
ايله قصبه ده كيرمش واشقيانن اوچيوز قدرى تلف اوله رق باقيسى استيمان ايلمشدر .
بعده جمادى الآخرة نك اوچنجى ائينن كوني على السحر ارخوس قصبه سنه هجوم
واقحام والتيزدن زياده اشقيانن اعدام ايله مظفر اولمشدر . اوزمان دعوای مردى
ايله ميدانه چيقوب صوليچه و چامليچه سر كرده لرندن معدود اولان پوپولينا نامنده
مشهوره و مكاره برروم قارينسك اوغلى بومعركده بولنه رق ديكر بعض رؤساي
اشقيا ايله برابر تلف اولمشدر . بعده مصطفى بك انابولى قلعه سنه كلكده محصور
بولنان اهل اسلامه تازه حيات كلوب اظهار شادمانى ايدرك تبريك غزا ايله برابر
(طر اپوليچه ده بارنمق مشكدر اوراده كى حرملرى بورايه نقل ايديكز انابولى
وارخوس اوه سنى ضبط و اطرافده كى قريه لرى استيلا و ذخيره لرى جمع ايله قلعه ده
نقل ايدرز عسكرو واهالينك بالسهوله اداره سى قابل اولور) ديمشدر ايدى .

وفى الواقع اوزمان حسن تدبير طر اپوليچه اهاليسى انابولى به ياخود بادره به نقل
ايتك ايدى . لکن مصطفى بك نفسه بهادر بردات اولدينى حالده اهل رأى و تدبير
اولديغندن بو اخطاراتى اصغا ايتيوب ارخوس قصبه سنه انحق يدى كون اقامت
ايتمش و بوانتاده طر اپوليچه دن ايكي بيك قدر عسكروه معيته كلان مزستره آلاى
بكيسى محمود بكى بالاستصحاب طر اپوليچه ده كيتمشدر . حالبوكه انك طر اپوليچه ده
دخولندن صكروه مورده نك على العموم رعاياسى اعلان عصيان ايله مورده ده كى قلعه لرى
و على الخصوص طر اپوليچه ينى دائراً مادار حصر و احاطه ايتدكلرندن مصطفى بك
عسكروه برابر طر اپوليچه ده محصور قالمشدر . كلهم سيروزي پاشانك احواله .

خورشید پاشا سرعسكر لکله يانیه اردوسنه واروب ايشنه الويرمیان وزیرانی منصبلرینه دفع ایتدیکی صروده گویا یوسف پاشا تپه دئلی ایله متفق اوله رق اردوسندن کاه سز طوب آتارمش دیو غمز وسعایت اولنوب خورشید پاشا دخی صافدل اوله رق بویه اصلمز سوزلره الدانور بر ذات اولدیغندن یوسف پاشای دخی منصبی اولان اغریبوزه کوندرمشیدی .

یوسف پاشا موجود معیتی اولان عسکر و دائرہ سی خلقی ایله یانیه اردوکاهندن حرکت و پروزه واینه بختی جاده سیله اغریبوزه عزیمت ایلیوب اینه بختی قلعه سنه تقرب ایتدکده موره نیم جزیره سی رعایاسنک اعلان طغیان ایلدیکی وبادره قلعه سنک محصور اولدیغنی کندوسنه اخبار ایله استمداد اولندیغندن بوایشی اهم بیله رک موجود معیتی اولان عسکری اوفق قایقار ایله اینه بختی قسبتلندن موره قسنتانه امرار ایله بالذات بادره نک امدادینه سکر تمش وبادره پیشکاهنده بالمحاربه جمعیت اشقیایی طاعتمش و بش قطعه طوبلرینی اغتنام ایله بادره قلعه سنه وضع ایتمش در . اینه بختی محافظی قبودان اسبق حسن پاشا اوزمان یانیه اردوسنده بولمغله اینه بختی قلعه سنده متسلمی بولنان فرجه کلی امین اغا وار ایدی اشقیایسه بواننده هر طرفی صارمش اولدیغندن کرک اینه بختی قلعه سی و کرک اینه بختی قستلاری اھالیلری ذخیره سز لکدن بیتاب اولمشلر ایکن یوسف پاشا چاپول طریقہ اطرافدن خیلدیجه ذخیره جمع ایدرک بونلری دخی مضایقه دن قورتارمش وبالجمله موره رعایای طغیان ایتمش اولدیغندن بهمه حال درت بش بیگ عسکرک لزوم ارسالی باشقه جه خورشید پاشایه بیلدرمش ایدی .

خورشید پاشا دخی موره نک کسب اهمیت ایلدیکندن بختله اوچیک بشیموز نفرله اورایه مصطفی بکک کوندرلدیکنی و موره والیسی محمد پاشانک دخی عساکر کلیه ایله کوندریله بکنی باب عالی به انها و اورایه بر مقدار اولاد فاتحان عسکرینک کوندرلمسی استعدا ایتمشیدی . چونکه اولوقت طشره لردن نفیر عام صورتیله جمع وسوق اولنان عسکرده انضباط اولدیغندن ایشه یارامازلر ایشه ده سلانیک ایالتندن اخراج اولنان اولاد فاتحان عسکری سائرلره نسبتله مضبوط اولدقلرندن اولدیقه ایش کوررلردی . بناء علیه خورشید پاشا بونلرک موره به کوندرلملرینی عرض ایتمشیدی . وکلا نامنه اولان آدمرا ایشه هنوز موره نک اهمیتی آکلمامش اولدقلری حالدہ مطمح نظر دولت یانیه ایشنک بر آن اول بتورلمسندن عبارت اولدیغنه مبنی اولاد فاتحان عسکرینک شمعدیاک یانیه جهننده استخدا میله ایلروده ضرورت مس ایدرسه کوندریله بیله جکی و موره ایچون اناطولیدن عسکر ترتیب اولته رق سوق و ایصاللری تعجیل اولمقده ایدوکی بیانیله رجک اون دردنجی کونی قائم مقام پاشا طرفندن

خورشید پاشایه جوابنامه یازدی . وموردهه واقع فلاوریطه قضاسنده اولان بیوک کلیسانک وکیلرندن استانبولده قنار قپوسنده بطریقخانه اتصالیده اولاده قونانی تعبیر ایتدکلیری خانهده ساکن راهبیر بوستانجی باشی محبسنه قالدیرلدی .

الحاصل اک زیاده واجب الاعتنا اولان مورده مسئله سنک اهمیتی ابتدا خورشید پاشا اکلامدی صکره کندوسی اکلامدی اما وکلایه اکلامده مدی بوجهته مورده عصائی میدانی خالی بولوب طرف طرف اناره غبار فساد وقتنه ایدرک آز وقت ظرفنده مورده ایشی دکل اولادفاتحان بلکه بتون یانیه اردوسی حرکت ایلسه اوکی آنهمیه جق رادهه وارمشدر . کلهم اناطولی طرفندن ترتیب اولندیقی بیان بیوریلان عسکر بختنه .

اواخر جمادی الاخرهده قیصریه متصرفی میرمیراندن حسن پاشایه قیصریه سنجانجی عهده سننده قالمق اوزره رتبه وزارتله انابولی قلعه سی محافظتی توجیه ومعینه تکه وحید و آیدین سنجاقلرندن ایکی بیک نفر ترتیب ایله انطالیه ایسکله سندن سفینه لره ارکاباً موریه سوق اولتملی اراده بیورلمش و بو عسکر جمع ایله انطالیه ایسکله سنه ایندیرلمش ایدی . حالبوکه اوراده بو قدر عسکرک نقله کافی سفینه بولمندیغندن تکه متصرفی لزومی قدر سفینه کوندرلمسنی ردوس متصرفی یوسف بکه یازمش . او دخی سفینه تدارکیله عسکر نقلی اراده سفینه موقوفدر و بو عسکرک موردهه قنئی ایسکله یه نقل اولنه جفی بیلنمک لازمدر دیو جواب و یرمش و تکه متصرفی اقتضاسنی باب عالیدن صورمش . قائم مقام پاشا دخی ایشی یوسف بکه احاله ایله عسکرک انابولی ایسکله سنه حقیقه جفی بیلدرمش و حسن پاشانک همان دأره سنی تنظیم ایله از میره کلوبده اورادن بحراً انابولی به یشمسی ایچون امر و یرمش ایدی . لکن بویله بر مهم ایش مخابره ده طولاشوب عسکر ایسه انطالیه ایسکله سنده بکار یونان اشقیاسی دخی موردهه درلو خبائتلر اجرا ایله ایدی .

حسن پاشانک از میره کلک اوزره هنوز قیصریه دن حرکت ایلمش اولدیغنی خبری رجبک یکریمی اوچنجی کونی استانبوله وصول بولدی . اوصره ده روم قورصانلری آقدکزه چیقوب طریق بحریده امنیت قالمدیغنی جهته انطالیه ده کی عسکر انابولی به کوندریله مدی . از میر حوالیسنده دخی امنیت منسلب اوله رق فساددن خوف اولندیغنه وصاروخان متصرفی بهرام پاشا آقدکز بوغازی محافظه سنه مأمور ایکن بوغازه ورودنده برأ یکیشهر طرفنه کیتمک اوزره مأمور قیلندیغنه مبنی حسن پاشانک مأموریتی از میر محافظه سنه تحویل اولنش و انطالیه ده کی عسکر دخی از میر حوالیسنده استخدام اولتمق اوزره آلیقونیلوب بهرام پاشا معینه دخی اناطولینک مناسب محللرندن مجدداً عسکر ترتیب قیلنش در .

ایسته اناطولیدن ترتیب اولندی دینلان عسکر بروجہ بالا انطالیہ دہ کی عسکرایدی کوندریلہمدی . یرینہ بشقہ عسکر ترتیب اولندی بونلر آقدکز بوغازینہ کلہجک واورادن برآ سلانیک کورفرزینی طولاشہرق یکیشہرہ وارہ جقدہ صکرہ مورہ بہ امداد ایدهجک ایدی . مورہ اختلالی ایسہ کوندن کونہ کسب شدت ایلہ اطرافہ سرایت ایلمکدہ ایدی .

شویلہ کہ : مورہ اختلالیہ اوغراشیلور ایکن درعقب اغریبوز رعایاسنک دخی ایاقلامش اولدقلری واغریبوزمحافظی سیروزی یوسف پاشا اینہ بختی قستلی طرفندہ بولنقلہ اغریبوزہ کیتسمی خورشید پاشا طرفندن کندوسنہ اشعار اولنش ایسہ دہ بعض اعذارہ بنیاء ہنوز یرندن حرکت ایتمدیکی خبری لدی الورود همان یوسف پاشانک محل مأموریتہ کیتسمی ایچون کندوسنہ رجبک یکرمی التیسی تاریخیلہ مورخا قائمہ سامیہ یازلدی .

کیمسہ نک کیمسہ دن خبری یوق ہان یوسف پاشا محل مأموریتہ کیتسون دیو امر ویریلیوردی . یوسف پاشا ایسہ بروجہ بالا اغریبوزہ کیدرکن اینہ بختیدہ قالبوب حسبہ للہ محصور اولان مسلمینی تخلص ایچون مورہ طرفنہ عبور ایلہ بروجہ بالا بادرنی محاصرہ دن قور تارمشدر .

الحاصل یوسف پاشا اغریبوزہ کیدہ مدیسہ دہ قلاع اربعہ بی یعنی اینہ بختی قلعہ سیلہ اینہ بختی کورفرزی اغرنندہ بولنان اینہ بختی قستانی وانک قارشوسندہ واقع مورہ قستانی وبادرہ قلعہ سنی تخلص ایلہ اینہ بختی کورفرزینک امنیتی استحصال خصوصاً رندہ حسبی اولہرق کوزل خدمت ایتمشدر . بنیاء علیہ یوسف پاشانک اشبو قلاع اربعہ محافظہ سندہ براغلمسی نیازینہ دائر اہالی اسلامیہ سی برمحضر تنظیم و برنچہ سفینہ سیلہ وپروزہ طریقہ خورشید پاشایہ تقدیم ایتمکرنندہ بویلہ تصادفی اولہرق وقوع بولان خدمت وغیرتی خورشید پاشانک موجب ممنونیتی اولہرق کندوسنہ تلطیفنامہ کوندرمش ودر دولتہ توصیہ ایتمش وباب عالیدن دخی خدمتی تقدیر اولنہرق قلاع اربعہ محافظہ سندہ قلمسی ایچون امر نامہ کوندرلمشدر .

بعده خورشید پاشا سابقاً کتخداسی و حالا مورہ والیسی اولان کوسہ محمد پاشایی میر میراندن اولونیہ متصرفی عمر پاشا ایلہ برلکدہ تر حالہ اوزرندن مورہ بہ سوق واعزاز ایتمدیکی ائنادہ تفتکچی باشیسی ایچہ بیراقدار اوغلی محمد اغایی سکر بوزنفر ایلہ یوسف پاشا مہیتہ کوندرمش و محمد پاشا ایلہ برلکدہ مورہ بہ دخول ایلہ طراپولیچہ نک استخلاصنہ غیرت ایلمسی ایچون کندوسنہ تحریرات یازوب اکا ویرلمک اوزرہ محمد پاشایہ بشیوز کیسہ اچہ دخی ویرمش ایدی . یوسف پاشا دخی قلاع اربعہ دہ برر

مقدار مستحفظ براغوب باقی عسکرینی بالاستصحاب محمد پاشا ایله ملاقات ایلمک اوزره اینه بختی اوزندن سالونه طریقیسه لوادیه به طوغری حرکت ایلمشیدی . لکن محمد پاشا ایله بولشه ممدی و بشیوز کیسه نی دخی الهمدی . چونکه اول ائنده آتش عصیان قول قول اوله رق برقولی تر حاله در بند لرینه صارمش و برقولی یانیه نواچیسنه کیرمش ایدی . حتی کوسه محمد پاشا تر حاله در بند لر نده اشقیا محاربه سنه طو تلمشیدی . شویله که : محمد پاشا طرفندن خلال رجیده دومکه ایله از دین اره سنده واقع در بند لر اوزرینه سوق اولنان عسکر اشقیا ایله چار شوب براز که قولاق آلدقن صکره محمد پاشا از دینه ایکی ساعت مسافه ده واقع قوستالکیش نام قریه ایله الامان کو پرینده اولان اشقیا اوزرینه هجوم ایله جمعیتلر نی طاغتمش و تحصن ایلدکری طوبراق قلعه نی و متر بسار نی ضبط و برچوغنی اتلاف ایتمکله بقیه السیوفی اوراده بولنان کوله دو کیله رک تخلص جان ایتمدر . بو محاربه ده لوادیه قبتانی کیر یا قو ایله دیگر سوز صاحب لرندن و پاپاس لر دن بعضیلری تلف اولمشدر .

بعده محمد پاشا بر قاق سر کرده لری سالونه طرفنده مجتمع اولان اشقیا اوزرینه سوق ایدوب عمر پاشای دخی بشقه جه بر قول اوله رق غرادینه طرفنه کوندر مشیدی . بونلر راست کلدکری عصات ایله جنک ایدرک ایلر ولیوب عمر پاشا قولی قره طاش قریه سنی ضبط ایتمش و غرادینه خانی قریبنده واقع قلعه لو کایساده متحصن اولان اشقیانک جمعیتی طاغتمش اولدینی خبری شعبانک یدیسنده در سعاده وصول بولمش و موجب محظوظیت سنیه اولمش در .

اندن صکره محمد پاشا اغریبوزه تابع بادره جق قضا سنده مجتمع اولان اشقیا اوزرینه واروب جمعیتلر نی طاغتمش و لوادیه اوزرینه حرکت ایتمش ایسه ده نهایت الامر دوچار انهزام اوله رق از دینه عوت ایلمشدر .

بونک اوزرینه یوسف پاشا دخی عودت ایله همان قلاع اربعه محافظه سنه غیرت ایلدیکی صره ده بادره به طریق جبالدن یکر می درت و لب دریا اولان جاده دن اوتوز سکر ساعت مسافه سی اولان لالا قصبه سنی اشقیانک حصرو تضییق ایلدکری نی لدی التحقیق عسکرینک برمقدارینی بادره محافظه سنه ترک ایدرک سکر یوز قدر توانا عسکر ایله اواسط شعبانده حرکت ایله لالا امادینه یتشمش و اشقیا ایله محاربه ایدرک جمعیتلر نی طاغتمشدر . بو محاربه ده لالا اهالیسی پک چوق مردک ایتمشدر . حتی ایچ لرندن بر قیز پیش رو مردان و غا اولوب مرادانه جنک ایدرک و افراشقیانی قتل ایتمشدر . یوسف پاشا انک بوشجاعتنی تحسین ایله تزوج ایدوب ذکور و انات چند اولادینه والده اولمشدر . لالا اهالیسیله مقدا بورایه هجرت ایلیان غستون

اهالیسی یکرمی بیکدن زیاده نفوس اسلام اولدقاری حالده یوسف پاشا جمله سنی الوب خلال رمضانده بادره یه کتور مشدر .

بو ائناده قلاور یطه لی پکمز نام رئیس اشقیا بیک بشیوز قدر اشقیا ایله بادره یه هجوم ایتدکده مقابله سنه یوسف پاشانک سوق ایلدیکی عسکر مظفر اوله میوب رجعته مجبور اولمشدر . وبوصرده عصیان واختلال توسع ایدرک طرق ومعابر مسدود اولغله یوسف پاشا بادره ده عنایت الهیه یه منتظر اولوب قالمشدر . یوسف پاشا پدیری اسمعیل بکدن موروث اولان حمیت اقتضاسیجه غیورانه حرکت ایدوردی . چه فائده که پدیرینک قوتنه مالک دکل ایدی . اگر پدیری برحیات اولسه اون بش یکرمی بیک قدر قیرجه لی و اولاد فاتحان عسکر یله بورایه کله رک بو آتشی سوندره بیلوردی . یوسف پاشا ایسه رتبه وزارتی حائز اولدینی حالده براییکی بیک عسکر له شوراده بوراده طولاشیوردی . اسمعیل بک وفات ایتدکده عهده سننده بولنان برچوق یرلر طوغریدن طوغری یه تحت اداره یه الهرق خزینه جه خیلی منفعت حصوله کلوب بودخی موجب محظوظیت اولمش ایسه ده انک وفاتیه زائل اولان قوه عسکر یه نک یرینه بشقه بر قوت قونیله مدینی جهتله دولت شمیدی بو آتشی باصدمقدن عاجز قالیوردی . حالت افندی مسلکنک مضر تاری بویه برر برر میدانه چیقمغه باشلامشدر .

موره مأمور لرندن اولان سیواس والیسی وزیر سلیمان پاشا موره والیسی محمد پاشا ایله برلشمک اوزره اول ائناده ازدینه کیدرکن ائسای راهده عصات قارشو ایوب لدی المحاربه عساکر اسلامیه غالب کله رک اشقیا نک خیلینسی ته له مشر و بر مقدار حیوان وسائر اغتنام ایلمشدر . لکن هر نه طرفه حرکت اولنسه محاربه سز کچمک ممکن اولدینی جهتله هپ یوللر مسدود حکمنده بولمشدر .

ته دللی علی پاشانک حالا یانه قلعه سننده طیانوب طور مسی دولته داغ درون ایدی . حتی بو ائناده علی پاشانک روملر ایله تعاون و تناصر ضمننده عادتاً تنصر ایلمش اولدیغنه دائر توارد ایدن حوادث کاغدلرندن بری خورشید پاشایه ارسال اولنوب بو کاغذ بر تقریبه یانه قلعه سی دروننده بولنان مسلمان ارن اولدره ایصال اولنسه انلر بونی قبول ایتیه رک طیشارویه چیقارلر و علی پاشانک قوتی آزالور دیو اشعار و اخطار بیورلمشیدی . حالبوکه موره عصیانی ایلر ولیه رک یانه ایشی چوق کپرو قالمشیدی .

بروجه بالا محمد پاشانک ازدینه عودت ایلدیکی ائناده اشقیا قورسانلری غلوس پیشگاهنه کله رک اجرای ملعت ایتمکه و رعایانک فسادی کوندن کونه آرتقمده

اولدینی جهته ترحاله متصرفی محمود پاشا غلوسک محافظه سنه سکرتمش و متعاقباً فساد و اختلال یکیشهر و سالانیک سمتلینه سرایت ایلدیکندن امداده محتاج اولدینی سرعسکر پاشایه و او دخی دردولته انها ایش ایدی . ایشته بو ائشاده برطاق اشقیبا و لستین قضا سنه دخول ایله غلوسدن یکیشهره کیدن جاده نك امنیتتی سلب ایلمش اولدینغه مبنی محمود پاشا طرفندن سوق اولنان قوه عسکریه بالمحاربه غالب کله رک اشقیانک جمعیتی طاعلمش و برخیلی اسیر و برطوب ایله یکر می صندوق جیخانه لری اخذ و اغتنام ایلمش اولدینی خبری رمضانک یدنجی کونی در سعاده کلشدر .

ینه اول ائشاده محمود پاشا ترحاله سنجانغی داخنده عصیان ایدن قریه لر رعایایی اوزرینه بالنفس حرکت ایله جمعیتلرین طاعتمش و غلوسی محاصره ایدن اشقیانک کیمنی قتل و تدمیر و کیمنی اسیر ایدرک طوبلرینی اخذ ایله غلوس قلعه سنی محاصره دن تخلیص ایشدر . و بو اختلالارده یکیشهر فنار مته پولیدینک مدخلی اکلا شلمغله انی دخی توقیف ایلمشدر . مؤخر ا باب عالی دن وارد اولان امر اوزره مته پولید مومی ایله اعدام ایله سر مقطوعی استانبوله کوندرلمشدر .

خورشید پاشانک انهامی اوزرینه کندوسنک کتخدالح و کالتی خدمتده بولنان خواجکان دیوان همایون دن علی نامق بك عهده سنه اوائل شوالده رتبه وزارتله انابولی محافظانغی توجیه و بیك بشیوز نفر ایله سر یعا انابولی به وارمسی امر اولمشدر .

لکن موردهن یانیه قدر اولان یرلرک رعایایی کافه ایاقلامش و ثغور و مسالک هب قپانمش اولدینغدن تدارکات کلیه به احتیاج کورلدیکنه مبنی اشقودره متصرفی مصطفی پاشانک بالنفس عساکر کلیه ایله کلوبده یانیه دن موریه قدر اشقیانی تأدیب ایلمسی لزومی خورشید پاشا طرفندن انها اولنغله شوالک اون ایکنجی کونی مصطفی پاشانک او بولده مأموریتینی متضمن امر عالی اصدار و معیتنه بر اورطه طوبیحی تسیار قپانمشدر .

بو ائشاده قرمان والیسی اولان ابوبکر پاشا و شجعان وزرادن بهرام پاشا و سابقاً آقدکز بوغازی محافظی علی شفیق پاشا و چوروم متصرفی علی پاشا دخی موریه جانبته مأمور بیورلمش و روم ایلینک صول قولنده بولنان بالمله حرب و ضرب احتجابی یانیه و موریه طرفلرینه سوق اولنق اوزره او امر علیه اصدار ایلمشدر . بهرام پاشا ایسه اول ائشاده ایونورز نیم جزیره سنده تجمع ایدن اشقیانک تأدیبه مشغول اولدینغدن انک موریه جانبته عزیمتدن صکره بوحوالی ایچون بشقهجه عسکر ترتیب اولمشدر .

بهرام پاشا یکیشهر اوزرندن ازدینه واروب اورادن لوادیه به طوغری حرکت

ایلمش ایسه ده هنوز اشقیایا به برحار به ایتمدن معینده کی عسکر تعینات غوغاسی
چیقاروب بلامو جب عودت ایلدکری صروده اشقیایا دخی دالارینه بنهرك پك فنا
حاله پریشانلقه از دینه گلشدر .

بعده موره والیسی محمد پاشا ینه از دیندن لوادیه طوغری حرکت واشقیایا
پك چوق محار به ایلمش ایسه ده کیروده بولنان رندنه بوغازینی اشقیایا ضبط ایتمکله
بالضروره رجعت و جنک ایدرک کوچ حال ایله بوغاز مذکور دن مرور ایله
از دینه کله بیلمشدر .

ملك بك دیرکه موره ده ابتداعوت عصیانه اجابت ایله تشمیر ساعد غیرت ایدرک اهلایی
ایاقانلیران قوجه باشیلر و اصحاب علاقه و معتبران تجار و موات رؤسای و خصوصیه
متره پولید وره این گروهی ایدی که ماتک حقیقه مرجع و مستدل یدر اطهرده
وروم ایلی طرفنده ایسه بالعکس ابتدا قبتانلر ایله افراد رعایا حرکت ایدوب
رؤسای قومه زور ایله مجبوریت ویرمشلدر . انتهى .

ایشته بوجهته موره نك اختلالی مدت قلیله ظرفنده اطرافه سرایت ایدرک بر اوچی
سلانیکه قدر کلوب سلانیک اطرافنده بعض قریه لر رعایایا دخی عصیان ایلمشدر .
فقط سریعاً اطرافدن عسکر تشدی ریش و خلال ذی الحجه ده کسندیره ناحیه سنده
مجمع اولان اشقیایا قهر و تدمیر ایدلمشدر . لکن موره یه امداد اولنه مامشدر . زیرا
بروجه بالا قره یوللری قیامتش اولدینی کبی بروجه زیر اشقیایا قورصانلری هر طرفه
منتشر اوله رق دکز یوللری دخی مسدود اولمش ایدی .

بناءً علی ذلك بنفشه واناوارین قلعهلری خیلی مدت اشقیایه مقاومت و مدافعه ایتمشدر
ایکن نهایت تسلیمه مجبور اولمشلدر .

شویله که : بنفشه قلعه سی موره نك سمت جنوبیسنده نیم جزیره اولان بر برون
اوزرنده و کسمه قیادن بر جبل مرتفع ذروه سنده مبنی بر قلعه متینه اولمغله اهلایی
بش آق قدر طیامتشلر ایسه ده ذخیره لری توکنمکله قوش اطه سنه امرار اولملری
شرطیه قلعه یی تسلیم ایدوب حالبوکه اشقیایا قلعیه داخل اولدقده اهالینک تقریباً
ربعی بالتوقیف باقی یدیوز الی بو قدر نفوسی قوش اطه سنه نقل ایتمشلدر .

اناوارین قلعه سی اهلایی دخی اوچ بحق آق قدر طیامتشلر ایسه ده ذخیره سز لکن
ناشی بویه استیان ایله قلعه یی تسلیمه مجبور اولمشلدر لکن اشقیایا قلعیه داخل
اولدقلازنده عهده وفا ایتموب جاهه سنی قتل عام ایلمشلدر .

مورخ یوسف بك دیرکه اشقیایا اهالی اسلامدن برفردک خلاصنه جواز کوسترمامک
اوزره بینلرنده عهد و پیمان ایتدکری بی شک و کناذر . بنفشه قلعه سنده اولان اهالی

حقتده دخی بدمعامله جاری اولمق لازم کلمش ایسه ده انلرک کندو قضالری رعایسه الفت قدیمه و بشقه جه انسیت دیرینه لری اولدقدن بشقه روم قیزلرینی تزوج ایتمک عادت مستمره لری اولدیغندن بینلرنده قرابت اولغین بو خصوص اکثر بسنک خلاصنه باعث اولدیغی بی اشتباهدره . انتهى .

* اختلافك بعض جزائرہ سرایتی وطرق بحریه نك مسدودیتی *

موره واغریبوز اختلالری عقینده چاملیجه و صولایجه کبی بعض جزائر یونانیه رعایاسی دخی اعلان طغیان ایدوب بونلرک ایسه بیوجک تجارت کیملری اولمغله جمله سی قورصان شکلنه کیره رک ازباندیلغه قیام ایله سواحل و سفائن اسلامیه به تعرض ایدرک آقدکزک امنیتی سلب ایلدیله .

حتی قبرس جزیره سی محصلی طرفندن جزیره نك استكمال لوازم محافظه سی ایچون برمقدار باروت کوندرلمسی استدعاسنه دائر قبودان پاشایه ارسال اولنان انهاباب عالی به بالقدیم بوآدم نه قدر باروت ایستور و بو طلی قبرسده کی قلعه لر ایچونمیدر یوخسه احتیاطه رعایت ایچونمیدر و مهمات سآرده لازمی دکلی لازم ایسه نه مقوله مهمانک لزومی واردر محصلک مرای لایقیله آکلاشامیور کبی صاچه سپان سوزلر اره سنده یوباروت استانبولدن کوندریله جک اولسه بیله آقدکز رعایاسنک فسادی جهته یوللرده امنیت اولدیغی درمیان اولنوب محصل مومی الیهک صیدا والیسی عبدالله پاشا ایله بالخباره لزومی قدر باروتی عکا قلعه سندن جلب ایتمسه قرار ویریه رک بو یولده صیدا والیسی عبدالله پاشایه و محصل مومی الیهه ساخ رجبده مقام صدارتدن مکتوب سامیله یازلمشدر .

نه غریب حال پرملالدرکه تجار یازمیچیلغندن کله بر اقسانتو اعانه ایچمه سیله تدارک ایلدیکی بو قدر طوب و مهماتی بحرأ و برأ سوق ایدوب روسیه مأمورین و ضابطاننه رشوت ویره رک بغدادنه امرار ایلمش اولدیغی حالده قوجه بردوات عثمانیه نك قبودان پاشاسی الله بیوک دونما و ترسانه وارا یکن قبرسه برمقدار باروت کوندره میوبنده ایسی صیدا والیسنه طولاشدرمشدر . سبجان محول الحول والاحوال . كذلك اغریبوز متسامی احمد بك موره رعایاسنک عصیانی اغریبوز رعایاسنه ده سرایت ایلمش اولدیغی مبین واغریبوزده عسکرجه و ذخیره جه ضرورت اولدیغندن برمقدار پکسماد و براز عسکرایرشدیرلمسنی متضمن معروضات ایله درسعادت برأ برآدم کوندرمش ایسه ده شاید اشقیایچندن کچوب کیده مز دیو احتیاطا دردولته تقدیم اولمق اوزره از میر و یوده سنه دخی بحرأ بشقه جه معروضات کوندرمش .

فقط بو آدم از میره وارمیوب او طرفه ادرمیدن کچمش اولمق اوزره مسموع اولدیغندن از میره ووده سی کیفیتی در دولته یازمش . بو آراقده برآ کوندریلان آدم بر تقریبه اشقیایا ایچندن کچوب استانبوله کلدی اغریبوزک احوالی آ کلاشادی . شمدی نه تدیر اولندی دیرسین . نه تدیر اولدیغنی بیانه خامه بریده زبان حجاب ایدور . اما چاره نه ایشی اولدیغنی کیجه یازمق مورخک وظیفه اصلیه سی اولدیغندن طوغریسنی سویلیه لم . اوزمان اک بیوک مهارت حواله جیلک یولنده بر ایشی باشدن صاومق و بو طریقله براز وقت قازاتمق اوزره بر طرفه طولاشدرمقدن عبارت ایدی . بر ماهر اقدی بوکا بر قولب طاقوب چنکال تأخیر و لتویقه اصیوردی . شویله که : عجبا از میردن اغریبوزه برشی کوندردیمی کوندردیمی ابتدا بوراسی از میردن سؤال اولتمق لازم کلودیه رک استعماله دوشوردی .

شانی زاده دیرکه سبحان الله آقدکزدن آستانه علیه ذخیره و اشیا کلبی متعسر و استانبولدن اول طرفه مهمات و ذخائر کوندردی . متعذر ایدوکی بعض او امر علیه تصریح اولدیغنی اوزره جمله بر ایکان اولوب حتی قبریسه مهمات کوندردیکندن بارونک عکا قلعه سندن حواله سیچون تحریر اولنان مکتوب سامیدن هنوز مستبان و از میره واره جق آدم هنوز اول طرفه کیتمیوب استانبوله روان اولمق اوزره از میره رایکان ایکن اولیای امورک از میردن اغریبوزه عجبا ذخیره کوندردی دیرک استعمال حال ضمنده بویه بر امر اقدمده امهالاری محیر عقول و لوسلم بر طرفدن دخی علی قدر الامکان بر چاره سنه باقلمه اسراف مقوله سی اولمیه جفی غیر مجهول اولدیغنه نظراً بو بزم اکلایه جغمز عقل دکدر دیمک معقولدر . (لاشرف فی الشرف و لاسرف فی الشرف) . انتهى .

بروجه بالا آقدکز اطهرلی روملری خصوصاً چاملیجه و صوللیجه لولر طغیان اوزره اولدقلری حوادثی پیدرپی استانبوله توارد ایلمکده اولدیغندن شووارلق آقدکزه حمله ایله کمی کوندردی جائز کوریه میوردی . حالبوکه طریق بحری مسدود اولدیغنی حالدده استانبوله ذخیره و سائره جایی مشکل اوله جغندن اوفق قایقلا ایله و قره دن تاتارلر ارسالیله آقدکزک اناطولی قیلیری یوقلانوب مدلولو وساقز و قوش اطه سی وردوس طرفلرنده نه حوادث وار آ کلاشلمق لازم کلکله برآ اناطولی سواحلی ایله ردوس قارشولرینه و ارنجه تفتیش احوال اتمک اوزره شعبانک التیسنده مخصوص تاتارلر چیقاردیغنی کبی قپودان دریا حمده پاشایه دخی بر قاچ سوز اکلار و ایش بیلور آدم انتخاب ایدوبده منزل قایقلایه ردوسه قدر ارسال ایدرک آقدکزک و اطه لرنک احوالی و مصر و قبرس و عکادن ذخیره جایی قابل اولوب

اولدیغنی تجسس ایله جلب حوادث ایلمسی ایچون شعبانک سکنزنده تذکره سامیه یازلدی .

حالات مشروحه به نظراً دونمای هایونک آقدکزه اخراجیله طرق بحر به نک تأمینی فرائض حالیه دن بولنمش ایسه ده افلاق و بغدادن وقعه لری عقینده مورده نک اختلالی و متعاقباً اطه لولرک تهیئات عصیانیه لری روسیه لونک بحر یکنه حمل اولمغله دونمای هایونی آقدکزه کوندرمکه جسارت اولنه میوردی .

بناءً علی ذلك او اخر رجبده مصر والیسی محمد علی پاشایه یازیلان امر عالی و مکتوب سامیده طونه یالیسنک اختلالنه مبنی بهر سنه مصر دن ارسالی معتاد اولان ذخیره نک بوسنه نصفی فضله اوله رق کوندرلسی و آقدکر طرفنده کی روم اشقیاسی روم ایلی جهتندن ذخیره الهیه جقلری جهته مصر و بر الشام طرفلرندن المغه محتاج اوله جقلری درکار اولوب انجق آنلره بر حبه ذخیره ویرلمیه رک صاتیق ذخائرک رائجیه استانبوله ارسال و فروخت ایتدیرلسی و داخلاً لزومی اولان ذخائرک مستأمن طائفه سنه بیعی اوته دنبرو ممنوع اولمغله شو ائشاده بو ممنوعیتک محافظه سنه اعتنا ایلمسی و اصدقای دولتعلیه دن اولنلرک حسن خدمت ابرازیه صداقتک تمام زمانی اولوب و بو خدمت یالکز پادشاه دولتنه ایده الله وقواه حضر تلرینه اولیوب دین عالیء محمدی به دخی خدمت اوله جغندن محمد علی پاشا بو خصوصه بهر حال مأمول دن بش قات زیاده جد وسی ایده جکلری مقدمه حرمین شریفینه سبقت ایدن خدمت و صداقتلرینه مدلل و مثبت ایدوکی درج و حکایه اولنه رق مورده نک برآ تدارک و تدبیری امرینه باشلاشمس اولمغله بحر آدخی ابراز سطوت لازم اولمقدن ناشی قبودانه هایون قبودانی نصح زاده علی بک معیتنده اولان دونمادن براز سفینه افراز ایله مورده صولرینه کوندرلمش ایسه ده زیاده قوت بحریه حصولی لازم کلوب باخصوص شمعی چاملیجه و صولیجه رعایا سندن دخی امنیت مسلوب اولوب بونلرک ایسه بیانچی انککتره فرقتیلری کبی جنک کیلری بولندیغنی ایچون در سعادته کله جک سفائن و ذخیره و اناطولی طرفندن روم ایلی به کچه جک عسکره تعرض ایلملری ملاحظه دن بعید اولدیغندن و مصر والیلکنک جنکه یازار سفائن اولدیغندن بجنله محمد علی پاشا بونلر دن دخی مناسب کوردیکی مقدار سفینه ترتیب و اوزر لرینه بر مناسب باشبوغ نصب و طوغری مورده صولرینه بعث و تسیر و باشبوغک قبودانه هایون قبودانی ایله مخاربه و مشاوره ایدرک اقتضاسنه کوره عمل و حرکت و بالعیه ابراز خدمت ایلمسی کندوسنه تنبیه و بر قاج کمی دخی ردوسدنبرو اطه لر ارده سنه تعیین ایله غیرت و وهابی مسئله سنده اولدیغنی کبی روم

فسادی مصلحتتده دخی ابراز حسن خدمت ایللمسی امر و اشعار بیورلمش اولدینی کبی شعبان معظمک طقوزنده دخی مورده صولرینه واطه لاره سنه برر طاقم کی کوندرمسی واستانبوله ذخیره ایرشدرمسی ایچون تا کیدی حاوی تحریرات سامیه کوندرلمشدر .

چاملیجه و صولیجه و ایبصاره اطه لری عصاتنک کیلری مدلو و اطرافنده طولاشمغه باشلادقلرندن بوزجه اطه سی اهالیسی طرفندن بر مقدار عسکر ایستلمکله بوغاز ناظری شفیق پاشا براز نفرات کوندرمش ایسه ده بوزجه اطه نک محافظه سنه ایکیوز و بوغاز محافظه سنه در تیوز قدر عسکر ده لازم کلدیکنی در دولته انها ایتمکله بشیوز سکسان نفرک^۳ تحریر^۳ واستخدای ایچون کندوسنه مأذونیتی حاوی اواسط شعبانده امر شریف کوندرلمشدر .

بروجه بالا یونان ازبانیدلری طریق بحریه بی قطع ایلدکاری صره ده یکریمی درت قطعه ازبانید کیلری ساقز جزیره سنک پاشا لیانی پیشکاهنه لکر انداز اوله رق ساقز روملریه اختلاطه باشلادقلرنده ساقزک اهل اسلامی پیره تنوب تیز الدن جلب ایلدکاری ساقز متره پولیدی ایله قوجه باشیلردن و تجار دن قرق قدر معتبران رومی رهن اوله رق توقیف ایلملری اوزرینه سفائن اشقیا اورادن صاوشوب کیتمش اولدقلری باب عالییه عرض وانها و مقدار کفایه عسکر ارسال بیورلمسی استعدا اولنمش ایدو کندن صغله سنجانغی متسامی الیاس زاده حاجی الیاس اغا ساقز اطه سنک محافظه سنه وریالاه همیون قپودانی تومبک زاده علی بک باشبوغلیله تیز الدن بش اون قطعه سفینه دخی ازبانید کیلرینک مدافعه سنه مأمور بیورلمشیدی .

الیاس اغا اوتهدنبرو حراثت ایله مألوف رنجبر اغانسی اوله رق حرب اری اولدیغندن استعفا قیدینه دوشوب هزار زور ایله چشمه یقه سنه کلورکلز سیسام جزیره سی رعایاسنک عصیان ایلدیکی استخبار اولنمغه اول بول سیسام اشقیاسنک حقلرندن کئوبده بعده دیگر اشقیانک حدلری بیلدیرلمک اراده والیاس اغا اعاده ایله قوش اطه سی جانبته ارسال اولندی و سیسام اطه سنه کیمک اوزره مأمور قانندی ایسه ده سیسام اطه سی مجمع اشقیای رعایا اولمغه اورایه قوی الاقتدار بر مأمورک کوندرلمسی لزومی انها ایتمکله یرنده ابقا اولنه رق میر میراندن نیکده سنجانغی متصرفی اسماعیل پاشا سیسامه کیتمک و اهالیسنک سلاحلرینی دوشیره رک امر محافظه سنه اعتنا ایتمک اوزره شعبانک بشنده مأمور ایلدی سیسام اطه سی رعایاسی ایسه اطه نک حاکم و و بوده سنی حبس ایدوب بونلر بر تقریب ایله قاچوب قور تلمشار ایسه ده اشقیا اهل اسلامدن تجارت و مسافرت طریقیله سیسامده بولسان اون بش آدمی

وسکز نفر ملاحیله برکمی رئیسینی انواع اشکنجه ایله اعدام واموال واشیالرینی اغتنام ایلدکاری و او صورده ظهور ایدن قورصان تگنه لریله بالاتفاق اورالردن کچن اهل اسلام قایلرینه تعرض ایتمکده وقوش اطه سی سواخلندن حیوان سوروب وانسان قابوب کوتورمکده وسیسام وساقز بوغازلرینی کسه رک کلوب کیدن سفائن تجاریه اسلامیه تعرض ایتمکده اولدقلری و بوجهته ساقز محصور کبی برحاله قلوب بعده فسادک ایوالق و چند اطه لری طرفلرینه سرایت ایلدیکی حوادتی بیدرپی توارد ایلمشدر .

متعاقباً کرید جزیره سنده واقع اسفناکیه ناحیه سی رعایاسی دخی عصیان اندرک قصبات وقرای اسلامیه به تجاوز ایدر اولدیله . فقط خانیه محافطی وزیر لطف الله پاشا کتخداسی اشراف قضاندن نجیب افندی بر مقدار عسکرله واروب جمعیت اشقیایی بریشان ایتمشدر .

پروکش تاریخده دیرکه مواقع عدیده ده حاضر بولنان افکار اختلالیه بردن هیجانه ملک اوزره تهییج ایدلماش اولسیدی بوسیله دخی سوابقی مثلواثر سزچر دی . انتهى . ملک بک دیرکه یونانیلرده حرکت وعصیانه استعداد تام کلوب ایش اجرای مراملرینه سد ممانعت اولان تبه دنلی علی پاشانک ازاله سنه قالمشیدی .

بوعصیانک مقدماتندن اوله رق برآ پایاتیمو و بجرأ اندر یچون نام شقیلرک ظهور وخر و جلاری وتبه دنلی علی پاشانک مأموریتیه دفع اولملری کبی نیجه امارات وعلامات باش کوستردیکندن قاعده احتیاطکاری به رعایت لازم کولورکن یونستانک هر طرفنده بولنان ولات ومأمورین وطوائف عسکریه جمله یانیه اوزرینه سوق اولته رق اورالری خالی قالمغله عصات برسنه دن زیاده اوکلرینه کلان بلاد وقصباتی احراق وبولدقلری اهل اسلامی قتل عام ایتملری اول امرده علی پاشانک تحریکنه عزو اولته رق بویله برامر وخیم العاقبه نک درحال دفعنه مسارعت اولغامسی التیام قبول ایتمز برحزن ومالدر . انتهى .

فی الواقع اوزمان اصل نظر اعتنایه الهجق یر موره جهتی ایکن بادی امرده او طرفه اهمیت ویرلماش اولمسی بادی تأسف ایدی . چونکه افلاق وبغدانک مجموع اهالیسی درت ملیونه بالغ اولور ایسه ده سلاح ایله مألوف اولدقلرندن بشقه روملر ایله بینلرنده عصیت قومیه اولدیغندن روملرک تحریکاتیه بیوک بیوک فداکارلغه کیریشه مزلردی . وبورالری آت اویناغی یرلر اولدیغندن جمعیت عصانک طاغیدلمسی قولای ایدی . وبعض موانعه تصادف اولتوبده ایش مشکلاته دوشسه بیله نهایت مملکتین امتیازاتنک بعض مرتبه توسیعی منتج اولوردی . اما مورده وجواری

اهالیسی هپ یونانی الاصل اولدقلری حالدہ بروجه بالاخیلی ساحشور پالیقار یالری و پک چوق صرپ طاغلری و طار بوغازلری وار ایدی و هر طرفی دکز ایله محاط اولوب روملرک کیجیلکده مهارتلی دخی مسلم ایدی . بورالده بولان قایل المقدار اهل اسلامی اشقیاتلاف ایتدیکی تقدیرده ارتق بومالکک حال اصلسنه ارجاعی قابل اوله میه جق ایدی . نه چاره که اوزمان استانبولک حالی بومثلو دقیقه لری مطالعهیه مساعد دکل ایدی . زیرازمام دولتی انه آلمش اولان حالت افندی مجرد اغراض شخصیه سیله مشتعل ایدی .

* احوال پایتخت *

بالاده بیان اولندیغی اوزره افلاق و بغداد سرعسکری معیتنه کوندلمک اوزره تحریر اولنان بشییک یکچیری رجبک اون اوچنجی کونی بوغاز ایچنده رذالت ایدرک هله بیوک درهیه واروب سفائن تجاریهیه راکب اولدیله ایسه ده لوازم راهلرینی تکمیل ایچون چند روز بیوک دره پیشکاهنده لئکر انداز توقف اولدقلری ائنده دخی راحت طورمدیلر . حتی ایچلرندن برطاقمی بکقوز طرفنه چیقوب اندن ایکی ساعت قدر مسافه ده ارناود کوی دینلان و نجار و بنا مقوله سی روم رعایاسیله مسکون اولان قریهیه کیدرک برپایاس ایله برقاچ رعایانی قتل و هتک عرض و غضب اموال کبی افعال شنیعهیه مبادرت ایلدکارنده بیکار گروهی درحال اوتیه برویه طاغیلوب بقیه سی دخی اخشام اوستی اولاد و عیالارینه برلکده جوارلرنده کی ایروه و شیهه کبی اهل اسلام قریه لرینه التجا و بوقریه لرک اهل اسلامی انلری قبول و ایوا ایتمشلر . و کیملر بیوکدره دن قالقوب کیدنجیه دک بو بیچاره لر اوقریه لرده مهمان اولوب بعده کندو قریه لرینه کیتمشلردر . مکر بونلر مقدا طاغلو اشقیاسی بلیه سیله روم ایلیدن فرار و بکقوز یقه سنه عبور ایله اول محلی اختیارایدن رعایا ایش دیو شانی زاده تاریخنده محرردر .

یکچیریلرک بکقوز طرفنده بویه رذالت ایتدکاری کون صدر جدید بندرلی علی پاشا سبکبارجه در سعاده کلیویرمشدر . چونکه یکی صدر اعظمدر در سعاده کفتلو رسومات ایله داخل اولوق معاد اولوب بوجهته خیلی مصارفه کرفقار اولورلردی . بو ائنده ایسه درکار اولان غوائل و مشاغل کثیره حسییه رسوم معاده ترک اولنه رق صدر جدیدک اون اون بش قدر اتباع ایله اسکدار وراسنده مال تپه قریه سنه کلوب ورودنی اخبار ایتسی و استقباله طرف هایوندن سلحدار اغانک کیتیمی اراده سنیه اقتضاسندن اولدنی بیانیله اقدجه قائم مقام پاشا طرفدن صدر جدیده عرضیه یازلمشیدی . رجبک اون بشنجی کونی صدر مشار الیه اولوجهله سبکبار اوله رق مال تپه قریه سنه

ورودینی اخبار ایلمش ایسه ده احکام نجومه و قوفی موهوم اولنلردن بعضیبری اولوقت قمرک برج عقربده بولندیغنی افاده ایتمکله ایکی کون مال تپه ده توقیف و تأخیر ایدلدی . ودها نحو ستلی بروقته تصادف ایتدیرلدی . شویله که : رجبک اون سکزنجبی کونی مشار الیه بندر لی علی پاشا ساجدار اغا دلاتلیه رکاب هایونه دعوت و شیخ الاسلام عبدالوهاب افندی ایله بر لکده حضور پادشاهیده ساعت بشه اون دقیقه قاهره ق تسایم مهر وکالت ایله بر معتاد الباس خلعت صدارت اولندقدن صکره باب عالی به کلدی .

صدارتیه دائر صادر اولان خط هایونک صورتی زیرده (۳۱) رقیه علاوه اولنور . شانی زاده دیرکه مهر هایون وکالت اخذی طالعی اسد بر جنک درجات نحو سدن اولان التی درجه سنه تصادف ایدوب قاب الاسد نام نحس قاطع طالعه دوشمش و خانه عاشری برج قران اولان حاکم یکرمی اوچ درجه سی واقع اولمش و خمسّه متحیره باجمهم برج مذکورده بولنوب شو قدرکه بالتسویه بیت تاسعه جمع اولمش ایدی . (ذلک تقدیر العزیز العلیم) انتهی .

صدر جدید بروجه بالا باب عالی به کلوب معتاد اوزره لازم کلنلره خلعتلر الباس اولندیغنی صرده افلاق و یوده سی باش قو کتخداسی اولان استاوراکی به دخی دیوان هایون ترجمانلی وکالتی ایچون خلعت کیدیرلدی .

چونکه بروجه بالا قسطا کینک اعدامندن صکره یرینه فنار لوردن اولماق شرطیه ترجمان اراشدیرلدی بولنه مدی . نهایت بو استاوراکی بک روم طائفه سنک حایحورم دیدکاری طاقندن بولنقله و بالاده بیان اولندیغنی اوزره افلاق و یوده سی ایکن اتریا طرفدن تسمیم ایتدیریلان و صدق و استقامتی ثابت اولان صوچو بک مدت میدیه قپو کتخدالغنده بولنه رقی حسن ظنه محل اولغله دیوان هایون ترجمانلغه روا کورلمشدر . صدر جدید بروجه بالا معتاد اولان خلعتلری الباس ایتدکن صکره چند روزمقدم سرای هایونک صوبنی تسمیمه متعهد اولمق و تیمور قپوده صوبو لیلرک ساکن اولدقلری قلعه برجنه مزغاللر اچق کبی تهتملر ایله حبس ایدلش اولان اوچ نفر صوبولجی روملری اعدام ایله ایشه باشلامشدر .

بوندن اون اوچ کون مقدم کشانده مرفوع الوزاره اقامت اوزره بولنان مصطفی پاشانک ابقاء وزارتیه عهده سنه قره برونده اقامت ایلک اوزره قره دکز بوغازی محافظاننی توجیه اولنمشیکن اول کون ینه وزارتی رفع ایله یرینه کذلک اون اوچ کون مقدم صدارتدن انفصال ایله کلیبولی به ارسال اولنان سید علی پاشا تعیین و عهده سنه محصللق وجهله تمکه و حمید سنجقلری توجیه اولنسدی . فرداسی بازار کونی بوکا

بکزر تبدل و وقوع بولدی . بو مثللو تبدلات متناسیفه متوالیه انده ارب افکار وکلانک نه مرتبیه واردیغنی کوسترر .

اوجنی دفعه استانبول روم بطریق اولان غریغور یوسک مور لیلر ایله مخبره سی تحقیق اولدیغنه بناء ینه رجبک اون طقوزنجی ونیسانک یکر می برنجی بازار کونی که روملرک یاسقالیاسی ایدی عزل و قتل لزو مندن بختله یرینه اون ایکلردن برینک انتخاب اولمسنه دائر اصدار اولتان فرمان قضا جریان لاجل الاجرا دیوان هایون ترجمانی استاوراکی بکه اعطا اولندقدنه قتل سوزی اجتماع اولندیغنی کبی شایدکه جماعت اور کرده بشقه بطریق انتخابی مشکل اولور دیو اخطار ایتمکله قتل سوزی طی ایله تصحیح اولندقدنصرکه استاوراکی بک پطریقخانه یه کیدوب جماعت متره پولیدانی جمع ایله فرمانی قرائت و پیسیدیه متره پولیدی اویه نیوسی پطریقکله انتخاب ایندر مشدر .

ایشته بو انتخاب اثنا نده صدر اعظم غریغور یوسی باب عالی یه احضار ایله سنک مقدا بو فساد دن خبرک یوقیدی که قطعاً اشعار ایتمک دیو سؤال ایتمکده انکار و صدر اعظم تکرار سؤاله ابتدار ایله یار فاحشه عورتک ایتمکی فسق و زنا یه قدر مقتضای آیینک اوزره البت و قوفکنز درکار ایکن بویله ملتجه عظیم فتنه و فساد دن متجاهلانه خبرم یوق ایدی دینمکله اعتماد اولنه بیلور می دیو مؤاخذنده اصرار ایتمکده غریغور یوس دوللو افندم بنده کز طقسانی متجاوز بریشعور اختیارم اکر بیلورسه اون ایکلر بیلور دیو جواب و یرمش ایسه ده بیانی برپایس وقوجه باشی مقوله سنک وافر ایامدنبرو خبردار اولدیغنی ملت ماده سندن پطریقک خبری اولماق دائره عقلمن خارج اولدیغنه بناء صدر اعظم بونی شمیدیک قاضی کوینه کوتوریکز دیرک دفع لئن ایله طیشارو چیقارتدیغنی اثنا ده پطریق جدیدک انتخاب اولندیغنی خبری کلمکله غریغور یوس همان فناره کوندربهرک و یافته سی کو کسنه تعلیق ایدیه ریک پطریقخانه نک اورته قوسنده صلب اولندی . یافته نک صورتی ذیلده (۳۲) اشارتیه علاوه اولور .

متعاقباً قیصریه و ادرمید و طرابیسه متره پولیدلری دخی بالقی بازارنده و قاشقه جیسار خانی اوکنده و بارمق قپوده صلب اولندیلر .

تجاردن و روم طائفه سی متعینانندن فسادده مدخللری خبر النمش و فسادده دائر کاغذلری طوتلمش اولان بش نفر مفسد دخی بوسرده جمع ناس اولان محللرده اعدام قیلندیلر .

شانی زاده دیرکه پطریقک مرده سی اوج کون مصلوب طور دقدن صکره دریاه انداختی قریحه شاهان دن یهود ملته امر اولنه رق انلر دخی تفسخ و تفسخ ایله

روی دریاه چیتوب روملر آسونلر دیو قارتنی یاروب وطاش باغایوب دریاه
اویله جه القا ایلدیلر . انتهى .

وقعه نویس اسعد افندی بوقدره نك اوزرینه (حاشا قریحه دن دكلر بلكه بعض
سفهانك حالت غریبه القاسندندر) دیو برحاشیه یازمشدر .

فی الواقع اول دورده بویله قواعد سیاسییه منافی ایشلر هپ حالت افدینك القاتی
آثار نندندر . بونده صدراعظم بندرلی علی پاشادخی معذوردردر . زیرا یکی استانبوله
كلش بطریق کیمدر انك اعدامندن نه چیقار بیلمز . دقایق امور سیاسییه دن
بتون بتون بی خبر برذات ایدی .

ینه اسعد افندی شانی زاده تاریخك بومبجئی اوزرینه یازدیغی تعلیقاتنده دیركه
بطریق مرسومی صاب ایتدكاری کون علی زعم النصارى حاشا حضرت عیسی
علیه الصلوة والسلامه یهودیلرک اول معامله بی اجرا ایتدكاری کونه تصادف
ایتدیکندن بشقه لاشه سنی یهودیلره سورتدكاری باعث تهییج غیرت جاهلیه روم
اولوب برقات دخی طغیانلرینه سبب اولدی ارباب نهی ووقوفك خبرلرنجه بطریق
مرسومك بین الدول والرؤم اعتباری اولوب برسوزی اوروپاده ایکی اولماز ایش
اگر حقنده بومعامله اجرا اولغیوب استمالتیه الهه ایکن تسکین نأرة روم
ایده یلوردی . حتی روسیه لو تجار مزدن برسفینه رئیس خلیج آستانه دن برتقریب
الوب وپترسبورغه دپتر یقدر دیو خلقه برلاشه کوسرتوب انواع تجملات الیه
شهری کزدردیکندن بالذات امپراطور خدمتده بولنه رق بر معتبر کنیسالرینه القا
ایدوب بووجهله روملری جلب ایتدیکی مسموع اولمشدر . انتهى .

بطریقك كرك روملر و كرك اورتودقس مذهبنده بولنان سائر خرسایانلر بیتمده
تقدر بیوك اعتباری اولدیغی اهل و قوف عندنده تفصیلدن مستفیدر فقط اسعد
افدینك ظن ایتدیکی کبی غریغوریوسك ذاته عائد بر کیفیت وروسیه امپراطورینك
اکا اومرتبه احترام ایلمسی مجرد روملری جلب ایچون برنمایشدن عبارت دكلدر .
بلكه اوزمان بومسندده هرکیم اولسه بومزیت وحرمته مظهر اولوردی . چونکه
بالاده بیان اولندیغی اوزره قاتولیکلر عندنده ریمپا حضرت عیسی علیه السلامك
یریوزنده خلیفه سی اولوب اورتودقسارک عندنده دخی استانبولك روم بطریق
پایه مقابلدر . واکرچه انطاکیه واسکندریه و قدس شریف روم بطریقلری دخی
مستقل برر رئیس روحانی ایه لرده استانبول روم بطریق جمله سنه مقدم اولوب
برجمیت مذهبه عقد اولنه جق اولسه انك ریاستی تحتنده عقد اولنق لازم کلور .
روسلر اورتودقس مذهبنده بولنوب روسیه امپراطورلرینك بریوك اقتدار

مغویلری دخی وقتیه استانبول روم پطریقندن الدقلری وکالتدرکه پترسبورغده کی
جماعت متره پولیدانه بالوکاله ریاست ایدرلر .

شو حاله نظر آ روسیه ایمراطوری کندوسنک موکلی وحضرت عیسی علیه السلامک
وکیلی بیلدیکی برپطریقده نه مرتبه حرمت ورعایتسه مجبور اولدینی بوندن زیاده
تفضیله محتاج دکدر . لکن اوزمان وکلا ایچنده بومثللو دقایقی بیلور آدملر یوق
کیددی اولسه بیه حاله افندیکن شرندن خوفله آغز آچه مازلردی . حالت افندی
ایسه محصول اعمال سیئه سی اولان روم اختلالندن طولایی خلقک لسانه دوشمش
اولدیغندن بوراسنی اونوتدرمق ایچون دهاسیوک غائهلرک ظهور ایتمنی وعالمک
قارشدقچه قارشمسنی ایستردی (نعوذبالله من شرور انفسنا)

اسعد افندیکن پطریق حقنده بومعامله اجرا اولنمشیدی بوتاش اختلالی تسکین
ایده بیلوردی دیدیکی دخی طوغریدر . زیرا اتریاه داخل اولان روملرک اکثری
بوایشک ارقه سنده روسیه لو وار ظن ایدرلردی بغداد اختلالنک اوزرینه روسیه
دولتک بوندن تبری ایدیورمسی روملره طورغوناق کتورمشیدی . وروملر
بروقت معینده دفعه هر طرفده اهل اسلامی باصوبده بتورمک عزمنده ایکن ایش
اولجه اوج کوسترونده حکومت سنیه طرفندن تحریات شدیدیه قیام ایله متهماً اله
کچنلر طرف طرف اعسدام اولمغه باشلانیدینی کبی علی العموم روملره حیرت
المورمشیدی . بناءً علیه اوزمان بوایشلرک ایچنده بولنمش اولنلرک افاداتنه نظراً
آتش اختلال سونمک اوزره ایکن پطریقک صلب اولنمشی بالمله اورتودقس مذهبنده
بولنان خرسیتیانلره پک زیاده طوقونه رق روملر آرتق هرچه باد اباد وادیسنده
برفدایلیک یوانی طوتدیلر . وهر طرفده غایت فداکارانه تدارکاته قیام ایتدیلر .
ایشته بو حالت نهایت یونان دولتک احدائی منتج اولمشدر .

روملر پاسقالیا کیجه سی بقته اهل اسلامی باصوبده محو ایتمک عزمنده ایکن پاسقالیا
کونی پطریقلرینک صلب اولندیغنی کورملری کندو حقلرنده برنوع مجازات الهیه
ایدی . وفاتحک احیایلمش اولدینی روم پطریقکی کبی بریوک مقامده ایکن
اتریا ایشلرینی ترویج ایدن آدمک هر درلو جزایه مستحق اولدینی مساماتدن ایسه ده
اوزمان مجرد اخذنار ایله تشفی صدر بولنده پطریقک صلبی دولتعلیه نیک منافع
بولتیقیه سنه منافی ایدی .

اوفکه ایله قالمقان ضررله اوتورردیرلر . مع مافیله برشخص کندو حسابنه حدتاه
برایش یاپه بیلور وضرری کندویه عائد اولور اما دولت حسابنه تشفی صدر ایچون
قواعد اساسیه منافی حرکته کمنه نیک صلاحیتی یوقدر . دولت رجالنک وظیفه

نظیفه سی هر حال و کارده دولتک نفع و ضررینی موازنه ایله اکا کوره حرکت ایلمکدر .
 بزیننه صده کله م .

سابقا روم بطریق اولوب ادرنه ده اقامت اوزره بولنان کر یلوس افندی ایله فسادده
 مدخلی اولدینی تحقق ایدن دیگر منحوسلرک اجرای جزالری ایچون دخی بوضره ده
 ادرنه قاضیسنه و ادرنه ده بولنان چرمن متصرفه خطابا فرمان عالی کوندرلدیکندن
 کر یلوس افندی هان صلب اولندینی کبی فرمان عالیده وسعت کورلدیکنه بناء روم
 قوجه باشیلرندن و مالدار تاجرلرندن یکریمی اوچ نفر سوز صاحبلری دخی سائر
 عبرت اولوق اوزره ادرنه نک متعدد سمت و محملرنده اعدام اولمشلردر .

بالاده بیان اولدینی اوزره قسطا کینک اعدامندن صکره استاورا کی بک دیوان
 هایون ترجمانی اولدیسه ده باب عالینک علی العموم روملرندن امنیتی منسلب اولوب
 حتی شانی زاده تاریخنده بیان اولدینی اوزره اون بش یکریمی کوندنبرو باب عالیده
 فرنکی و رومی الغباره کاغذلر مهندسخانه خواجه لرندن رومی الاصل بلغار اوغلی
 یحیی افندی به ترجمه ایتدیلمکده ایدی . بوندن صکره دخی او مثللو اوراقی معاینه
 و ترجمه لرینی مقابله و مندرجاتی اولیای اموره افاده ایتک و مستعد و هوسکار اولان
 افندیلره دول و ملل بیننده متداول اولان السنه اجنبیه ی او کر تمک خصوصلرینه
 مأمور اولدی . و کندوسنه شهریه بشیوز غروش معاش تخصیص ایله بر مناسب
 محلدن قارشولوق بولنسی ایچون دفتردار افندی به رجبک یکرمنجی کونی بیورلدی
 یازلدی . و کتبه اقلام و سائر ده دن تحصیل لسانه هوسکار اولان افندیلر ایچون علی
 مراتبهم معاشلر تخصیص ایله باب عالیده بر ترجمه او طه سی آچلدی . و مقدمه و مؤخر
 روم ترجمانلرینک پک چوق فسادلر ایتدکاری متحقق اولمغله فیما بعد ترجمانلرک
 اهل اسلامدن اولسنه نیت ایدلدی . و اولوقت دیوان هایون ترجمانلغنه اهل اسلامدن
 بری آرانوب بومأموریته شانی زاده نک مقتدر اولدینی مجلس وکلاده تذکر اولمش
 ایسه ده موالیدن بولندینی جهتله رجال باب عالی سالکنه ادخالی مناسب کورلماه شدر .

شانی زاده دیرکه بو خدمت پر منفعته اباعن جد اهل اسلامدن بر مقتدر کیمسه تجسس
 اولدیسه ده (بیت) ترقی هزه التفات لازمدر * فروغ ماهی سبب مهر در زیاده لکه *
 مؤداسنجه او مقوله معارفه مقدملرده کندولکلرندن هوسکار اولمشلر بعض کبار
 عندنده ساقط الاعتبار و بلکه دوچار هزل و احتقار اولدقلرندن خدمت مذکوریه ی
 ایفایه قادر بر مسلمان بولنه مدیغندن براز ایامدن صکره ینه یحیی افندی به مهندسخانه
 خواجه لئی مانغندن قطع نظر الباس خفتان ترجمانی اولندی . انتهى .
 بزیننه صده کله م .

ینه رجبک یکر منجی کونی شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس شوراده روم خائنرینک مشوارینه نظراً اول باول ترسانه‌نک احوالی ملاحظه لازمه خالدن کورملکله ترسانه جوارینده حریق واقع اولوبده قبودان پاشانک حریره کیتیمی لازمکدیکتی تقدیرده کتبخداسنی یاخود اکا نمائل برینی ترسانه‌ده وکیل براغوب وهر درلو احتیاطه رعایت ایتیمی و دیگر محللرده حریق وقوعبولدینی تقدیرده کندوسی ترسانه‌ده بولنه‌رق ضابطان ایله طلومباری کوندرمسی قرارکیر اوله‌رق اجرای ایجابی ضمنده قبودان پاشایه تذکره سامیه یازلدی .

و طشره‌له کیدوب کلان تاتارلرک واردقلری یرلرده حالت افندی‌یه دائر سوز سویله‌دکاری کندوسنه محرمانه اشعار اولنمش ایدو کندن فیما بعد تاتارلرک نشر اراجیفدن مجانبت ایلملری و خلافتنه حرکت ایدنر اولورایسه ایلمچی خانی اوکنده صاب اولنه‌جقلرینک کندولرینه تفهیمی سیاقده ینه اول کون تاتار اغاسنه خطاباً بیورلدی‌عالی یازدیرلدی .

حالت افندی کندو علمینه اغز آچمش اولان استانبول خاقنک لسانی قطع ایچون کیمنی نفی و کیمنی اعدام ایله اخافه ایتمکده اولدینی کبی بو وجهله طشره خاقنک دنخی قولقلرینی طیقماق و تاتارلرک اغز لرنی قیامق ایستردی . بو ایسه بر خیال محال ایدی .

بر تاتارک حالت افندی حقتده سوز سویلمسندن طولانی اعدامه مستحق کورلمسی نه شرعه او یار نده عقله صیغار . لکن نه چاره حالت افندی بالاده بیان اولدینی اوزره مجلس عمومیده یکیچری قوقونوسلرندن بو وجهله بر فتوی آلمشیدی . احکام سخیفه‌سنی سربسته‌جه اجرا ایدوب کیدیوردی . بو حالت ایسه هنوز استانبولک توره‌سینه واقف اولمیان بندرلی علی پاشاکبی حوصله‌سی طار بر ذاتی فکر و مطالعه‌یه مجبور ایدیوردی .

رجبک یکر می برنجی کونی استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه خطاباً اصدار بیوریلان اوامر علیده (لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة) آیت کریمه‌سی درج اولنه‌رق کافه مؤمنینک اتفاق و اتحاد اوزره تحصیل رضای باری وهر بر کرده امر بالمعروف و نهی عن المنکره رعایت و بش وقت نمازی رجال دولت قوناقلرنده واصناف و اهل سوق جوامع و مساجدده جماعت ایله ادا ایلملری تئیه اولنمشدر . بو تئیهات هپ صدر جدیدک صدارتنه دائر صادر اولان خط‌هایون اقتضای جایلمدن بولنمشدر .

فرداسی ینه استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه و قبودان پاشایه و یکیچری اغاسنه

و طوبجی باشی و خبره جی باشی و بوستائنجی باشی اغالره بیورلدیلر یازیلوب کاکان مساح و اکاه بولنوب انجق عبث یره تفنک و طبانجه انلمسی یساغ ایدلدی . و سدر اعظمک شهرتدن واقعا تفنک سداسی ایشیدلمز اولدی و فقر ا ورعایا دکانلرینی آچوب کار و کسبلریله مشغول اوله یورلر لکن اصناف میدانه چیقدی روملر غفو اولمشلر کبی اراجیف چیقارلر ایسه قطعاً اعتماد اولنماق خصوصی دخی اوامر مذکورده تصریح بیورلدی .

ینه رجبک یکریمی اوچنجی کونی شیخ الاسلام قوناغنده مجلس مشورت قورلدی . اطرافدن وارد اولان اوراق اورتهیه قونلدی . مورده رعایا سیده عصیان ایتمش و بو عصیان جوار قضالره سرایت ایلمش . او طر فلرک احوالی دخی قنالشمش . نه یایملی دیو حضاردن صورلدی . نه رأی و یریه بیلور . تقود مفقود چند مرتب ناموجود . انسان غلبه لکی چوق . لکن دین اوغرینه سکر دن یوق . هر کس نفع مخصوصی ایچون چالیشور . جبراً جمع اولدقلرنده دخی تجربه اولندیغی اوزره ادنی بهانه ایله طماغیلورلر . دیندی . جمله یه حیرت الوردی . بونک اوزرینه بعضیلر عسکری اطماع ایله ایش کور یله بیله جکنی در میان ایدوب اگر چه مسئلهء میحوت عنها محاربات داخیله دن اولمق حسسیله بو صورت بادیء تحریب مملکت اوله جنی تخطر اولندیسه ده اندن بشقه تدیر اولدیغندن اکا قرار و یرلدی . وقتوی امینی عریانی زاده مجلسه جلب ایله مذاکره اولدقدقه سل سیف عصیان ایدن رعایانک قتل و سبینه فتوی آندی .

بناءً علیه کرک مورده ده و کرک سائر محللارده اولوالامرہ اطاعت ایتیمان و اهل اسلام علیه نه بغی و خروج ایلیان رعایانک قتل و سبی و استرقاق و مالارینک عساکر اسلامیه طرفندن اغتنام اولنمی رخصتی حاوی رجبک یکریمی دردنچی کونی ممالک محروسه نک هر طرفه فرمانلر نشر اولندی .

جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره و یانه قونغرہ سنده انکلیزلر انسانیته خدمت اولمق اوزره زنجیرلرک استرقاقنی منع ایتدرمک ایچون بو قدر بذل جهد ایلدکاری حالده بوکره روملرک استرقاقنی پک چرکین کوره جککاری درکار ایسه ده مورده اشقیاسنک بوانساده اهل اسلام قاریلرینک قارنی یارمق و چوققلرینی شیشه صاپالماق کبی مشهود اولان معاملات و حشیانه لرینه نسبتله اهل اسلامک انلری اسیر ایتیمی پک اهورن کوریلوردی . مع مافیہ اولدقجه دولتعالیه نک غیرتکنی اولان اوروپالوردن چوغنک افکاری بواسارت ماده سندن طولایی بوزلمقده ایدی .

بوانساده ایواتق رعایانک اطواری دخی شبهه نی دعوت ایتمکله سلاحلرینی دوشرمک

و حال و حرکتلرینه نظارت ایلمک اوزره دکرلی و یوده سی طواسلی عثمان اغا وافر
عسکرله ایازمند نام محله کاهرک اوراده اقامت ایله محافظه یه مأمور اولدی .

* تبدل صدارت و دیگر بعض توجیهات و اجراءات *

بروجه بالا رجک اون سکزنجی کونی بندرلی علی پاشا حضور شاهانه ده مهرهایونی
تسلم ایتدکن صکره شیخ الاسلام ایله برلکده باب عالی یه کلوب اثنای مصاحبتده
برمعتاد مدار فتح کلام اولمق اوزره شیخ الاسلام افندی ظرفای عصرک موسم
صحبتی دیدکاری یالی و بانچه و شکوفه یه دأر هوایی سوزلره کیرشمک ایستدکده
بندرلی بهی افندم بویه یالی بانچه دیهرک دنیا بوقیافته کیردی انلر نیه لازم دیو
سرحدلو طوریه سرت و خشین برجواب ویرمکله افندی متحیر و بونک سانی پک
مالیم ایدی بوده پک سرت بونکله نه یاپه جغز دیو متفکر اوله رق افندم برزده تفرج
و کسب هوا لازم دکلی خصوصاً شوکتلو افندی مزک ان شاء الله قریباً بوغاز ایچنه نقل
هایونلری لازم اولدیغندن سایه شاهانه لرنده بزدرده یالیریمزه کیدرز تنفس ایدرز
دیو تعمیر مبنای کلام ایدیم دیرکن پاشا دها اوست پرده دن سوزه اغاز ایله انلرده
نقل ایتسونلر اورته لق ایو اولسوننده او یله نقل ایتسونلر دییجک افندی بی برقات
دها تعجب و حیرت استیلا ایدرک اوزمانلر معتاد اولان بخوردان و کلابدان کتورلمک
رسمک اجراسنه اشارت ایدوب بو صحبت منتهی رایحه بخور ایله مسکی الختام ایتمش
وهان قالبوب قوناغنه کیتمش ایدی .

بوندن آکلاشادی که صدر جدید علمدار پاشا طورینی طوتمش حالبوکه علمدار
پاشانک النده بیوک قوت اولوب یکچریلر اندن تیریل تیریل دترردی . اودخی
طوغری بیلیدیکنی سویلر و دیلیدیکنی اجرا ایلر ایدی . اما اون بش اتباع ایله
استانبوله کلوبده مجرد بندرلی عنوانیله اوست پرده دن دم اورمق کار عاقل دکل
ایدی . بونکله برابر بیچاره حسن تعبیره و مافی الضمیرینی لایقیله تفسیره موفق دکل
و حالت افدینک اداره ایلیدیکی دولاب دسائسدن و (بیت) عیب مجنون مکن ای
منکر ایلاکه در او * حالتی هست که ان بر همه کس ظاهر نیست) مخواسندن بتون
بتون غافل ایدی .

حتی مجالس مشورتدن برنده بعض ارادل و اشراک هرکون سفک دما ایتدکاری
بالمناصبه تذکیر اولندقدمه حالت افندی کاورلرک جمله سی ماده فسادده متحد اولدقلرندن
کسر انوف نخوتلری خمننده برازینک بویولده اتلافی لازم ایدوکنی ایما ایلدکده
صدر اعظم یوق یوق لازم اولان صوچلی اولنلری قتل اولمقدر . و ایشجه سنه

باقی اورسہ بویاہ برطاقم باشمسز چولوق چو جینی سلا حلاندر و بده پایتخت پادشاہیدہ فقراء رعیتی قتله مساعده کوستر نلرک حقتدن کلنملودر دیہرک بر کرہ حالت افندی یہ دقتله باقدقدن صکرہ یکیچری اغاسنہ متوجہاً پادشاہمز افندیمزک یدی او جاقلری وارددر سنک عسکرک زہلردہدر دیدکدہ یکیچری اغاسی جوابدن عاجز اولہرق مہوت و سر بحیب سکوت اولدی . آندن جملہ یہ خطاباً باقک شوکتلو افندیمز بزدن اتفاق ایستر بنلہ اتفاق ایده جکمیسکر یوخسہ نہ دیہ جکسکر بکاشمدی جواب و یرک دیدکدہ اہل مجلسی تلاش و حیرت الدی . ہمان برہ طوت برہ اور دیمدیکی قالدی . حالت افندی بویاہ کورمدیکی و خاطرینہ بیاہ کتورمدیکی بر شدتلو مصاولہ طرزندہ معاملہدن اور کوب دوداقلری دترہ مکہ باشلادی بو معاملہ یہ ذہنچہ بشقہ معنار و یردی . سائر حضار دخی فکر و مطالعہ یہ واردی . مکر صدر اعظمک بر کونہ مآذونیتی اولمبوب بویاہ اتوب طومسی مجرد چکہ ایمش . فقط او یلہ براچیق مآذونیت المق فکرنہ ایمش کہ صکرہ ذات شاہانہنک تبدیلا ایوب انصاری یہ تشریفلری خبر آلدقہدر عقب واروب و تربہ شریفہ درونندہ حضور ہایونہ کیروب امور داخلہ و خارجہ یہ دائر بعض خصوصاتی خبر و یردیکی صرہ دہ مأمور یتنچہ مآذونیت کاملہ و استقلال تام ایستمش اولوقتلرہ یتشمش اولان بعض ذواتدن ایشیدلدیکنہ کورہ حالت افدینک اعدامیندہ ایستمش یرلر . واقعا حالت افدینک وقت ازالہسی گلش و بلکہ دہ چکش ایدی . و صدر اعظمک بو تکلیفی رأی زرین شاہانہ یہ پکدہ موافقت ایلمز دکل ایدی . لکن یکیچریلرہ استنادی جہتلہ اودر جہ یہ قدر کیدلمکہ چندان جسارت اولنہ میوردی . و یردہ بندرلینک اطوار لوندانہسی طبع ہایونہ موافق دوشماشیدی . بناء علیہ انک بو طلبنہ بر جواب قطعی و یرمیوب ملاحظہ یہ تعلیق بیورمش . فرداسی یعنی صدارتنک اوننجی ورجبک یکرمی یدنجی کونی علی الصباح سلحشور طاہیہ درت نفر بوستانجی چوققداری کلوب کندوسنی سرای ہایونہ دعوت ایتدکنرندہ بر غریب دعوت اولغلہ براز تفکر و تردد ایلدکن صکرہ قالقوب سرای ہایونہ واردینی کبی بوستانجی باشی قارشولیوب قائفہ یرینہ چو یردی . و در حال دارالسعاده اغاسی کلوب مہر ہایونی اخذ ایلہ کندوسنی بالقخانہ یہ کوندردی . و صدارت عظمی مسند جلیلی قائم مقام سابق صالح پاشایہ توجیہ قیلندی . صدارتنہ دائر صادر اولان خط ہایون یریدہ (۳۳) اشارتیلہ ایراد اولنور .

سابق بندرلی علی پاشا قبرسہ نفی ایلدی و ارقہ سندن اعدامی ایچون مباشر مخصوص ایلہ امر عالی کوندرلدی . مباشر واروب امر عالی ابراز ایتدکدہ ایواہ بیلہ مدم اول اجرا صکرہ انہا ایتلو ایمش دیہرک حالت معہودہ حقتدہ اولان فکرنی میدانہ

قومش . چه فائده هان اعدام ایله سرمقצועی استانبوله کتورلمش وسرای هایون پیشکاهنده نظرکاه عبرته قونلمش واوزرنده کی یافته سنده (روم ملتک و سائر بعض اصحاب غرضک تحریک و اغوا سیله معاذالله تعالی دولتعلیهی افساد و اخلاصه سعی ایدن بندرلی علی پاشانک سرمقצועیدر) دیو یازلمشدر .

بویافته نك مضمونی محضاحالت افندینک افتراسیدر . دولتعلیهی بوفلا کتبلره اوغرادن کندوسی اولدیغنی کندو دخی بیلوردی . درت کوناک نفوذ و اقبال ایچون ایتدیکی قالمیوردی . بندرلی حسن نیتی ایله ماجور و مغفوردر . ذکر و فکر نده محق ایدی و ایش انک ایستدیکی یوله کیدیوردی حکیمانه طاورائمش اولسیدی حالت مضره نی ازاله ایده بیلوردی . استانبولک توره سنی بیلمدیکی جهتمه پک لوندانه حرکت ایتدی و ساده دلانه براخلاص یولنه فدا اولوب کیتدی .

صدر جدیدک عهده سنده بولنان چرمن سنجانی اصحاب ثروت و یساردن فلبه ناظری صالح افندی عهده سنه رتبه وزارتله وادرنه نی محافظه شرطیله توجیه اولمشدر . دوبریجده اولان سلاطین جنکیزیه دن بهادر کرای سلطان بوئانده قبائل تاتاره باشبوغ نصب اولمش و ساستره ایالتک زعما و ارباب تیماری ایله طونه یالیسنده بولنان قزاق طائفه سی دخی انک معیته تعیین قیلنمشدر .

سابقا قدس شریف ملامی عصمت بک زاده عارف حکمت بک افندی به مصر قاهره مولویتی توجیه قیلندی . شوواک اوچنجی کونی بر معتاد اجرا اولنان توجیهاتده نشانجیاق سابقا کتخدای صدر عالی جانب افندی به و باش مقاطعه جیاق سابقا وقعه نویس مرحوم عاصم افندینک اوغلی سید محمد حامد افندی به توجیه اولندی .

* سیاست عرفیه و اغراض شخصییه و وقایع سائر *

صالح پاشا صدر اعظم اولدیغنی کونک فرداسی صالی کونی استانبولک مواقع متعدده سنده اون ایکی روم اولدردی . بونلرک بریسی ارناود کونی باش پاپاسی ایدی . فرداسی چهارشنبه کونی یدی روم ده اعدام ایتدردی . بونلرک بریسی دخی مقتول چوقه جی جیرونک اوغلی ایدی . بوسیاستلری کورن اهل اسلامدن بعضیلری دخی جسارت آلهرق قلاصده روملرک اهل اسلام حقنده ایتدکاری فضاحتلرک انتقامی آلق یولنده بعض اغراضه مبنی کوزلرینه کسدر دکاری رعایانی اعدام ایدرا اولدیله . شانی زاده دیرکه بعض نیک و بده عقلی ایرمزیرلی قولی مرد دعوی یانلرنده کسوب ییغمده رسم وزیرمان جهان و تدبیر دولتده خواجه نصیر طوسی طفل ابجدخواندر او مقوله لرک لیل و نهار دیاتی اظهار و غرضی اضهار ایدرک خانه و دکانلرده قتل عام و اغتنامه

دائر کلامین ایشیدن مراهق و نابالغ اولادوشا کردان و ایچارنده اون سکر یکر می یاشنه ایرمش تربیه سز و ادب سز نادان اوغلانلر (ولایلدوا الافاجرا کفارا) مبتغاسنجه سائر صغیر و کبیر مکتب چوجقلری دخی باشلرینه برکدیره رک شعبانک ایکنجی جمعه کونی بر قاچ طاقم اولوب استانبولک خرسیتیان محلدرینه هجوم و بعض رعایای جرحه جسارت و حتی بر طاقی اکری قو کلیسایی باصوب اویزه و اشیاى سائر سنی غارت ایلدیلر . قوللق نفراتی دفعدن عاجز اولوب هله یکیچری اغاسی ایرشمکله اول عسکر کوجله تفریق و کوزده کورینان واحد من الف اشیاى بر تقریب الارندن تفکیک ایده بیلیدی . ایرتسی کون بر بشقه طاقی بک اوغلی قریبنده چقور دیدکاری ازمی محله سنی باصوب بیوکارنده سلاح اولدیغدن علی روایه سکر قدر کبیر و صغیری بی باک جرح ایله ایکیسی چوق کچمیوب هلاک اولدی . و طوطی صالمه قوللانی کوجله دفع بلا ایلیدی . بوندن سکره اول اراذلک بک اوغلانده افرنج دکانلرینه تعدی ایده جککری مشورتلرینه بناء ضابطان بر قاچ کون اول حوالی بی محافظه یه دقت ایلدیلر . بو ایامده چارشو و زقاقلرده بعض افقر یهودیلردن بشقه رعایا بک نادر کورینور اولدی . و سائر لری اولردن چیقمه من و پک فقراسی چیقسه ده هیچ بر کسب ایده من اولمردن ناشی اکثری خانلرنده عاج و بیعلاج ازوا ایله نانیازه محتاج اولدیلر . بعض اهل اسلامدن دوست صاحبی اولان و سائر قوت لایموت ارسال ایدرلردی . انتهى .

ارمنیلرک نصیان و اختلالده دخل و علاقه لری اولدیغی حلد (قوری یانی صره یاشده ینار) خواسنجه انلرک دخی بعضیلری بو صره ده بروجه بالا حصه دار خسار اولمشدر .

بندرلی زماننده ناس بویه حرکات ناروایه جسارت ایده مزدی . دایمًا حالت افندینک کیفنجه کیدن صالح پاشا ایلمک آغزندن سوزی چوجقلرک آغزینه دوشوردی ایشی بو پرده سه یه کتوردی . پایتخت دولتمده آسایش و امنیت قالمدی . خانه و قهوه خانلرده و زقاقلرده کفتکو چوغالیدی . حالت افندی حقدی درلو سوزلر سویلنور اولدی . حلت افندی یه بو حالت دخی طوقوندی بر چاره دوشونلمک اوزره مجلس مشورته قوندی . لدی المذاکره محلات اره لرند تفنک آتلق و اوتده بروده بی جرم رعایا قتل اولتمق کبی فنالقلرک دفی و او مثللو موجب نفاق اوله جق اراجیفک دخی دفی خصوصلرینه قرار ویرلیدی . وهان بوسیاق اوزره قبودان پاشایه و استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه و یکیچری اغاسنه و طوطی باشی و خیره جی باشی اغالره خطاباً امر شریف یازلیدی . صورتی زیرده (۳۴) رقیله ایراد اولنور .

لكن استانبول خاقي بر كره سلا حلامش اولديغندن تفنك و طبانجه سسلرى دائماً اكسيك اولديغنه مېنى بر آي صكره استانبول ايچنده سلاح آتمق قطعيا يساع ايديله رك ينه اتانار اولور ايسه ضابطلره تسليما حبس ايدملرى امر اولنمشدر .

واولوجهله رعايابه تعرض وتعدى يساغ ايدلش ايسه ده صكره دخى اصحاب اغراضدن بعضيلرى خلاف رضاي بارى اوله رق اسكيدن ماجراسى اولان نيجه بي جرملرى برر تقريباته اتهام واعدامدن خالى اولماشدر .

نته كيم زيرده صره سيله بيان اولنه جق وقوعات آره سنده بعضيلرى نمونه عبرت اولمق اوزره درميان اولنه جقدر .

بو ائنده شار كوى قضايه نابع حوره قريه سي كايساسى زانغونجك خانه سنده كليتلو باروت اولوب بر تقريباته آتش آله رق خانه سنى خراب و اولاد و عيالى كباب ايلمش كندوسى اوراده بولنمغله صكره دن شار كوى و حوره دسپوتلرى و درت نفر قوجه باشيلرى ايله برابر طوتلمش و بو وقعه دخى رومارك هر طرفه تداركات فساده لرى اولديغنه دليل اولمغله اولكيدن زياده تحرياته اهتمام ايدلشدر .

ينه بو ائنده اخيولى ولاديقه سنك فساده تحق ايتمكله اعدام قينلمش و روسيقصرى قضاسنده بعض رعايانك فساده باشى بولنقلرى وار كيج قريه سي پاناسلرينك رعايابه اونيدى كونه قدر بيوك سفر يمز اوله جقدر غافل بولنميكز ديوتحرير ايتمش اولدقلرى تحقيق اولنمغله جمله سي اخذ و گرفت ايله ترتيب جزالرى امر اولنمش ايدى .

روم خائلىرينك استانبولده ايضاع ايتمك ايستدكلارى طرافه عظيمه يي فعله كتورمك اوزره بغداد و يوده سي معهود ميخالك كوندرمش اولديغى تفنكجى او طه باشيسى ايله بر ريفيقى استانبوله كلمشدر ايسه ده بمنه تعالى ماده سر رشته و يروب او مقوله مفسدلر بالتحرى بولنه رق طرف طرف اعدام اولنمغه باشلانديغى كبي ايكيسى دخى هيئت متكره ايله استانبولدن فرار ايدوب بغدانه كيدر كن هراز غر اده طوتلمشدر .
ساستره واليسى سايم پاشا او طه باشينك ريفيقى اعدام و كندوسنى ياننده بولنان بعض اوراق ايله در سعاده ارسال ايتمش اولديغندن لى الوصول مکتوبلر اتر يالغى اوزره يازلش اولديغندن برشى آكلاشيله ميوب او طه باشى شعبانك يدنجى كوني ارناود كوينده اقدى بورنده صلب اولندى .

رومارك عصيانى اوزرينه اجرا اولنان بو مثالو سياستلر آره سنده حالا ياننده محصور اولان تپه دللى على پاشانك استانبولده صرافى اولان غصبار نام ارمنى دخى معلوم اولميان برسيدن طولاي شعبانك اونجى كوني والده خانى قپوسنك او كنده صاب

اولندی . گویا پاشاسنی عفو واطلاق ایتردمک ایچون بعض طرفلره مراجعت ایدیورمش . فرداسی اوغلی دخی کذلک والده خانی اوکنده اعدام قیلندی .

برکون صکره سابقا اندره آطهسی ویودهسی رشیداغا دخی کذلک والده خانی قپوسی اوکنده اعدام اولمشدر . بونک سبی معلومدر . شوپله که : رشید اغا شهری الاصل بردلی قانلی اولوب مقدا بر مدت عزیز پاشانک توتونجی باشیاق خدمتمنده بولمش وانک وفاتنده حالت افندیکن خصم جانی اولان مقتول ضربخانه ناظری عبدالرحمن بکه انتساب ایله حسن توجهنی قازانمش وانک همتیله اندره اطهسنک اوتوز بش سنهسی ویودهاغنی الهرق کیدوب مدتی اجمال ایترکدن صکره اوتوز آتی سنهسی اولنده استانبوله کلهرک خانهسنده انزوا اوزره بولنمش ایدی . حالت افندی آنک افندیسنی اعدام ایله ظاهر کرکی کبی تشفی صدرایده مامش اولدیغندن او بیچاره نی دخی گویا فساد ایدیورمش دیو اعدام ایتردمشدر .

مرویدر که اسحاب مرحمدن بری حالت افندییه بورشید بر کنج آدمدر بر بشقه وجهله تأدیب اولنسه دیدکده حالت افندی طور معهودیه سخریه کونه کنجی قتل یازق اختیاری قتل کناه هر زمان قتل ایچون اورته یاشلی آدمی زده بولملی دیو جواب ویرمکله ایشیدنلره حیرت الویرمشدر .

قپوجی باشیلردن اسبق مطبخ عامره امینی وسابق طوپخانه ناظری عثمان اغا ایله حالت افندی اره سنه بعض اسبابدن طولای بو ائنده عداوت خفیه دوشوب حالت افندی ایسه سلب امنیت ایلدیکی آدمی دوندیروب طولاشدیره رق انجامکار کندو ایاغیله بردامه کر قنار ایلمک مقتضای مشربی اولدیغندن عثمان اغا خوف واندیشهیه دوچار اولهرق کندوسنی حمایه ایتردمک مقصدیله حاجبا مقر بین پادشاهی ایله ملاقات ومصاحبت ایدن انبار کاتبه براز سوزلر القا ایشیدی . انبار کاتبی ایسه عالم بالایه ایصال پیام ایله ایش بجره جک مقوله دن اولمدیغنی جهته انباره متعلق حال وجمال مقوله لرینه نه طورر سکر حالت افندیکن فسادی دنیایی طوتدی کوری مسلمانا بربرینه قاتدی انک مرامی شودرو بو هنکامه نک حقیقی بودر یوللو سوزلر سویلمکله در عقب شعبانک اون اوچنجی صالی کونی وزیر ایسکله سنده اعدام قیلندی .

ینه اول کون بندرلی علی پاشایه مناسبت جزئیهسی اولان اسبق امام اول شهر یاری کامل افندی دامادی مدرسیندن حسن افندی وموالی دوریه دن ایکن اولکی سنه آخرتاک خاتمک کریمهسی تروج ایدن وخیل افندیکن مشیختنده مخرج پایهسی آلان عثمان زاده اسماعیل افندی وصدر اسبق الحاج علی پاشانک قپو کتخداسی اولوب لسانه پرهیزی اولمدیغنی جهته حالت معلومهیه دائر آغزندن سوز قاچیران خواجکاندن عمر افندی اوچی بردن نفی اولندیلر .

چند روز صکره سالف الذکر عثمان اغا دخی مملکتی اولان عمر بکیره نفی اولنمشدر .
متعاقباً عثمان اغا عهده سنه رتبه وزارته قارص قلعه سی محافظانی توجیه قلمشدر .

نیش محافظی اولان حسین پاشا بواشاده نیشه لدی الوصول اولجه اصدار ایدلمش اولان فرمان عالی موجبنجه سافی علی باشانی اعدام و نیش متره پولیدی ایله بش نفر سوز صاحبی اولان رعایایی صاب ایلمش ورعایانک سلاحدرینی دوشر مکه باشلامش دره .

خورشید پاشانک صدارتدن ودری زاده عبدالله افندینک مشیختدن انفصاللری حالت افندینک القاتی آتارندن اولدینی اولوقت شیوع بولمشیدی . مؤخرأ خورشید پاشا ایله بارشدیلر قالدیکه خورشید پاشا الحاله هذه یانیه سرعسکری اولوب مرکز سلطنتدن بعید بولندیجهته حالت افندی مسترح البال ایدی اما عبدالله افندی اولوقت نفی اولنمشیکن بعده اطلاق ایله درسعانه کلوب کاه بیکده کی ساحلخانه سنده وکاه اسکدار ده تونس باغنده مجدداً بنا اتمش اولدینی خانه سنده اقامت اوزره ایدی بویله ایام انقلابده انک قرب سلطنتده بولنمی ایسه حالت افندی به بادیء خاجان درون اولدیغندن یینه بر طرفه اجلاسی چاره سنی دوشونمکده ایدی .

صدر سابق بندرلی علی پاشا استانبوله کلورکن عبدالله افندینک انشته سی اولان رجال دولتدن ووزرای عظام قبو کتخدالرنندن سلیم ثابت افندی بر ایکی قوناق ایلر و کیدوب انی استقبال ایلمش و بوندن حالته دائر بعض خصوصات ترشح اتمش ایدوکنه مبنی شعبانک یکر می التنجی بازار ایرتسی کونی ثابت افندی دیمتوقیه نفی وپاشالی احمد نام کمنسه حالت افندی حقنده سوز سویلمش اولسنندن ناشی ایلچپی خانی اوکنده وینه بوسبیدن طولای فقرای درویشانندن سحاراق ایله اتهام اولنان برآدم پارمق قپوده اعدام قیلندیار .

فرداسی صالی کونی دری زاده عبدالله افندی حرمی و مخدومی شریف افندی و مکتوبنجیمی ایله بر لکده ارپهانی اولان مغنیسایه و دیگر انشته سی استانبول پایه لورندن چرکس بک زاده رحمی بک میخالجه و عبدالله افندی منسوباتندن معدود اوله رقی اولکی مشیختنده دور ییدن مخرجه نقل اولنوب بعده ادرنه مولویاتی ضبط ایدن بروسهوی سایم ملازاده سید عبدالرحیم افندی از میده نفی اولندیلر .

ایونوروز طرفندن اخیولی سمته کیدرک اول حوالی رعایانک اذهانی اخلاله چالیشان بر پاپاس ایله ارکج قریه سنده طوتیلان ایکی پاپاس استانبوله کوندرلمش اولغله رمضانک طقوزنجی کونی بری ارناود کویسنده و دیگر بری یکی کویده و دیگری طرابیبهده صاب ایدیلر .

سابقاً بغداد والیسی مقتول سید پاشانک برادری اولوب مقدما بغداد والیسنه عصیان

صورتیه بغداددن چیقمش اولان صادق بك دونوب طولاشه رق ارضرومه کیش اولدیغندن در سعادته جایی ایچون با امر عالی بر خاصکی کوندرلش ایسه دهه شایدکه در سعادته ورودنده بغداد ایشلرینه مداخله سی اولان حالت افندی حقنده اغزنندن بر سوز قاچیرر ملاحظه سیله مؤخرأ کوندریلان امر عالی موجبنجه خلال راهده اعدام اولمشدر .

استانبول و حوالیسی رعایاسنی تحریک ایچون آقدکز طرفندن استانبوله کلوبده اله کچمش اولان جاسوسلر بوغاز ایچنده جمع روم اولان محللرده برر ایکیشر اعدام اولدیغنی صردهده کمرک اوکی بقالارندن قرمانلو بر متمول رومک فسادده مدخلی اولدیغنی تحق ایدرک اواسط رمضانده قتل ایچون کمرک میداننه کوندریلور ایکن خرستیان یوقی ایش بتدی دهانه کونکزه طور رسکز دیو اوراده بولنان هم جنسلرینه ترجه صیحه و ندا ایله بیلریده معهود اولان فسادی ایما ایلمشدر .

ینه بو قبیلدن اوله رق اول ائنده منمن و یوده سی قپوجی باشی دده مصطفی اغانک خدمتده بولنان بر بلوکباشی اول حوالی سواحلی محافظه ایدرکن نصف الیلده بر اوفق قایق ایله اوچ روم وایکی فرنک کلوب منمن ساحلنه یناشمق اوزره اولدقلمنی کوردکده قایق ایله اوزر لرینه واروب انلری طوتمش و تحریک رعایا ضمننده سکز یوز یکرمی قطعه مکتوب ایله سیسام و بنفشه اطه لرندن کیش اولدقلمنی تحق ایتمش . مکتوبلرک برازی ترجه ایتدیرلرکده بعضیسنده معلومک اولان ایچینی بر تقریب کوندره سین یاخود مدفون ایچینی بر تقریب الوب کله سین وفلان شیئی کوندره سین کبی خصوصات اولوب بعضیسنده دخی ایام سالفه دهه بزم ملتزم بیتنده مودت قالمدیغنی جهته بر برینه عداوت ایدرک کنه کار اولدقلمنر پنایه بزى ترك و تادیب ایلدی شممدی امر بر عکس اولدی انلرک بر برینه اتفافی قالمیه رق و مرحمتلری مسلوب اوله رق بر برینک قاتی دو کمکده درلر و بز اخوت و اتفافی محکم ایتدک فیابعد دوران بزمدر حدرسز اورالرده اکنوب ترکارک کیرلو اتکلرینی نیجه او پرسز بو طرفه کلوب سر بست اوله سز بوندن صکره بزه انلرک کوجی یتزینه وطنکزه غالبانه کیدرسز کبی ترهات محرر اولغله دده انا بعض مطالعیه مبنی فرنکلری اوراده حبس ایله اوچ نفر رومی برأ کوندرمش . بونلر اسکداردن استانبوله کچوریلور ایکن غلطه او کنده کی خرستیان کیلرینک حداسنه کلکارنده ایچلرندن بریسی خرستیان یوقی روم ماتی قر داشلرینک غیرتی چکر یوقی نه قورقوب طور رسز دهانه شبهه ایدرسز بوندن صکره دوران بزمدر و خرستیان دولتری یاردجیمز در دیو چاغره رق کچوب کیتدی والندقلمنی خیال محالی اعلان ایتدی . بر ایکی کون

مرورنده انلر در سعادتده اعدام و مرقوم ایکی فرنگ دخی منمنده صاب اولندی
استانبولده تقدیر سرسری مقولهسی و مجهول الاحوال روملر واریسه بوصرده
جملهسی طرد و تبعید قیلندی .

بوآناده فسادلری تحقق ایتمکله حبس ایدیلان آتی نفر پایاس دخی شوالک بشنجی
کونی استانبولک مواقع مختلفه سنده اعدام اولندیلر .

افلاق و یوده می اولوب اقدمجه فنارده کی قوناغندن سلیمانیه جوارنده برقوناغه نقل
ایدلمش اولان اسکرلت بک شوالک یدنجی کونی اولاد و عیالی والی قدر اتباعی ایله
قیصریه یه نفی اولندی وارهسی چوق کچمیوب و فاتی خبری الندی قاتولیک طائفه سندن
و مقتول دوز اوغللری متعلقانندن قره بئک مقتول دیوان ترجانسه درکار اولان تعلقنه
مبنی مقدما نیک برآدمیله مجوهراتی خانه سنده اخفایلمش اولدیفنی طویلیمغله اولدخی
شوالک سکنرنجی کونی اعدام قیلندی .

بو وجهله حقلرنده اجرا اولنان معاملات شدیدده استانبول و جوارنده کی روملر تهید
ایلمش ایسه ده موره و اطهر رعایاسنک طغیانلی تشدید ایلیوب کیلیری و کیجیلیری
دخی چوق اولدیغندن انلر دخی آقدکرده ایتمکلری فضاحتلر قالمیوردی .

* احوال بحریه *

موره نیم جزیره سنده واقع قرون و موتون وانا وارین قلعه لرنده محصور اولان
اهالی طرفلرندن یانیه سرعسکرلی خورشید پاشایه بر طریقله کاه بیلمش اولان اعلام
و محضر لر و موره و ایسی طرفندن دو نیا و مهمات و عسکر و ذخیره طلبنه دائر
کوندرلمش اولان معروضات و ازهر جانبدن چامدیجه و صولدیجه و ایپصاره کبی
سفاشته مالک جزائر بحر سفید قورصانلرینک سیسام اطهسی اوکنده و حوالیسنده
کشت و کنار ایله اهل اسلام تجارینه تسلط و ایصال خسار ایتمکلرینه دائر کوندرلمش
اولان اعلام و محضر شعبانک اون ایکنجی کونی شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان
مجلس مشورتده بعد المطالعه احوال حاضره نیک بیان اجمالیسنه ابته دار ایله هر طرف
ایچون لازم کلان تدابیر و تدارکاته شروع اولنه رق و متدیجه موره و ایسنک اقتضاسنی
انها ایله ایکی ایکی قطعه سواری طوبلریله الی بیک دسته فشنگدن طوبلر دکز یولی
مسدود اولمق حسیلله برآ کوندرلدی .

فشنگارک اون بیکی کوندریلوب باقیسی دخی کوندرملک اوزره در .
اغریبوز طرفندن مهمات و ذخیره طلب اولتمقده اولوب حالبوکه برآ کوندرلمسی متعسر
و بحرآ کوندرلمسی متعذر در . بنساء علیه موره طرفندن ورود ایدن اعلامات

و محضر لر دن مستفاد اولدینی اوزره مقدجه یانته اردوسی ایچون کوندرلمش اولان
ذخائرک موره طرفندن ایدنی احابت قیابندن اولمش .

زیرا فیما بعد بونلره ذخیره و مهمات ایله امداد بهمه حال اشقیاقورصانلرینی کسر
واستصال ایله آقدکز یولارینک امنیتی استحصاله منوطدر .

موره والیسی طرفندن سفینه لر ایله عسکر ایرشدرلمسی انها اولدیغنه بناء ادرنده
برطاقم عسکر جمعنه تشبث اولدقدن بشقه بهرام پاشانک دخی کلیبولی به چیقوبده برآ
یکیشهر طرفنه کیتمک اوزره محاندن حرکت ایلدیکی خبری کدی . لکن بونلر کافی
اولیوب موره طرفی ایچون اناطولینک سمت و مناسب اولان محللرندن بحر آ عسکر
ارسالی لازم کلدیکی حالدہ طرق بحر یهده مخاطره درکار اولدیغندن مقدما ترتیب
اولنان عسکر کوندریله مدی . ارتق دونمای هایونک آقدکز ه اخراجندن بشقه
چاره یوق دینلکده بعض حضار شایدکه روسیه لو طرفندن بر حرکت وقوع
بولور ایسه دونمانک استانبولده بولنمامسی مناسب اولماز دیو دونمانک اخراجنی
تجویز ایتدیلر . حالبوکه ویانه قونقره سنک مذاکراتی حقوق حاکمیت و مالکیتک
مصونیتی اساسنه مبتنی اولدقدن بشقه ممالک عثمانیه نک تمامیتی بعض دول اوروپا
وعلی الخصوص انکلتزه و آوستریا دولتری عننده بغایت ملترم اوله رق بوکا دائر
ویانه قونقره سی مکالمات و مباحثاتی اثناسنده خیلی سوزلر کچمش ایدوکنه نظراً
دولتعلیه عهد و شروطه رعایت ایدوب طوررکن روسیه لو طرفندن بغتة تسلط
اولنه جق اولسه دول فحیمه اوروپا در حال انک علیه قیام ایده جکاری درکار
ایسه ده بورالری انجق خواص وکلانک معلومی اولوب شایدکه روسیه طرفندن
بر قورقو یوق ایش دیو خلقک غیرته قورکلوردیو بومللو اسرارک مجلسده افشاسی
مناسب کورلمیوب دیگر ادله سردیه حضار مجلسی اقناع ایچون خواص وکلادن بر قاج
ذات دیدیلر که قره دکز بوغازنده دشمن طرفندن عسکر چیقاریله جق یرلرده
موجود اولان استحکاملره بر مرتبه ده تقویت و یریلور و حال تحفظیده طوریلور
لکن شمذیکی حالدہ اولیه بر مجبوریت اکلاشامیور بو بر امر آجلدر . ایلروده
اقتضاسنه باقیلور .

اما عصات رعایا ایله محصور اولان بونجه قلاع خاقانیه و ذخیره نقلی قابل اولمیان
جزائر سلطانیه نک حال حاضری ضرر عاجلدر . اولیه بر واهمه غیر قطعیه ایله آنلر
بو حالدہ نصل براغیله بیلور . قالدیکه بودولت جنکی دکدر قورصان وازباندید
محرار به سیدر بوکا اولیه بیوک قالیونلر لازم کلیوب انجق فرقتین و قروت و بریق واسقونه
وچالوپه کبی ایجه دونما کافیدر . بوضورتده یته بحمد الله تعالی یکر می قطعه قدر

قیاقلو و اوچ انبارلو صره سفینه سی قلوب لدی الاقتضا آنلرده تجهیز ایله قره دکز بوغازینه کوندریلور . بویولده ایراد اولنان ادله اقباعیه ایله حضار مجلس الزام اولنه رق نهایت آقدکزه دونما کوندرلمکه قرار ویرلدکن صکره ترسانه دن جاب اولنان قیودانلر مجلسه ادخال ونه یولده حرکت اولنق لازم کله چکی سؤوال اولندقده دیدیلرکه بوغازدن مرور ایله اولامدلو اطه سنی صیره رق وانا طولی ساحلیله ساقز و سیماسم وردوس بوغازلرندن مرور ایله اثنای راهده تصادف اولنان و خبر النان قورسانلر اوزرینه واريله رق ابنای سبیلک سلامت وامینتلی استحصال اولندقدن صکره روم ایلی جهتته کچیلوب او طرفک امنیتی دخی منوال مشروح اوزره استحصال اولندیغی اثناسده مورهنک و سائر محملرک ذخیره لری براغلمش اولور . قالدیکه روم سفینه لرینک کثرتی مسموع ایسه ده آنلر دونمای هایون سفینه لرله خصمانه محاربه ایده مزملر فقط خفیف و قولداملو تکنه لر اولدقلرندن بعض هوایه وصولره کوره درحال حرکت ایله بعض مرتبه ایقاع ضرر و خسار ایده بیولورلر . فقط او جاقلر کیلرینک دخی بودرلو ایشلرده مهارتلی واردر . غرب او جاقلرندن واسکندریه وردوسدن دخی دونمای هایون معینه اوفق تفک قورسان تکنه لری جلب اولنسه مناسب و کلی فائده یی موجب اولور .

ایشته بوضورتله مجلسه ختام ویرلدی و قرار مجلس عرض ایله اراده سنی سی استحصال ایدلدی . وشعبانک اون درنجی کونی ردوس متصرفی یوسف بکه تدارک ایده بیلدیکی قدر اوفق تفک سفینه لری دونمای هایون معینه کوندرمسی و فرداسی مصر والیسنه و غرب او جاقلری بکلر بکیلرینه دخی مناسب کوردکلری قدر جنک سفینه لری تجهیز ایله کذلک دونمای هایون معینه کوندرملری ایچون قائمه سامیه لر یازلدی .

واقدمجه تجهیز اولنان ریاله هایون و دیگر بر قیاقلو و اوچ قطعه فرقتین و اوچ قطعه بریق سفینه لرندن عبارت بردونما همان ریاله هایون قیودانی سید علی بک باشبوغالیله بوغاز بحر سفید جانبته تسیر قلندی .

حالبوکه شعبانک اون درنجی کونی معارض کورفرزنده واقع ایریجه لیانسه درت قطعه روم قورسانلری کلوب اوراده بولنان برقطعه اینوزلفکه سنی المشلر و کورفرز دروننده اولان اطه اوزرنده کی معارض قلعه سنک مستحفظ نامیه اوچ بش نفری اولوب آنلر دخی دائماً قارشو ساحلدرده کی باغ و ترالرده اجرتله رنجبرک ایدر مقوله دن اولدقلرندن قلعه خالی بولنغله ازباندیلر بی محابا قلعه یه دخول ایله طوپلرینی کیلرینه نقل و تحمیل ایتمشلر و مذکور لفکه روم تجاری مالی اولدایغندن آتی براغوب کیتمشلر ایدی .

بوخبر در سعادت و ارد اولیجق همان بابا طاعی محافظه مأمور اولوب بو ائناده اسکنداره ورود ایله روم ایلی جانبنه امرار اولنان اناطولی والیسی ابو بکر پاشا آجه آباده وارویده مرفقه یه قدر اولان حوالینک محافظه سنه ایرشمسی استعجال اولندی و آنک وصولنه قدر آجه آباد وجوهندن بیلانجی سلیمان اغا و کوسه اوغلی مصطفی اغانک و سائر و جوهرک اصحاب حرب و ضرب ایله معارض طرفنه واروب سنک حدودک بنم حدودم دیمیه رک مسلمانلغه لایق خدمت و حرکتی اجرا ایلملری ایچون امر شریف کوندرلدی و بوغازه تقرب ایدن بهرام پاشانک دخی سربعا معارض کورفری سمتنه ورود ایله او طرفک احوالی تحقیق ایله بر حسن صورته ربط ایتدکن صکره یکشهر جانبنه کیمسی کندوسنه اشعار قیلندی .

برقلعه بی بر قاق رنجبرک اله بر اغوبده بویه قاریشق بر وقته اسباب محافظه سنک اولجه تدارک اولنماسی مأمورینک بر بیوک قصوری ایدی . طوپلر اندقدن صکره ده بو قدر تلاش اولنمق دخی بیهوده ایدی زیرا بونلری الانلر بر طرفدن نه چار پارلر ایسه الوب صاوشور ازباندید مقوله سی ایدی . بیهوده یره هم ابو بکر پاشایه و همده بهرام پاشایه شاشقینلق و برلمشدر .

ینه غفلت و مساحه دن ناشی بو ائناده بر وقعه الیه ظهوره کلشدر . شویله که : برغنه و حوالیسندن مطالب اولان ایکیز قدر قالیونجی عسکری در سعادت کوندرملک اوزره ایازمند قربنده قابه قوم ایسکله سنده ایکی قطعه چکدیرمه لره ارکاب اولمش . آندن یکریمی میل آیرلدقلرنده ایوالق ایله چند اطه سی اره سندن ظهور ایدن روم قورصانلری طوپ آتهرق بونلرک اوزر لرینه هجوم ایتدکارنده کندوارینی دکزه انانلردن آلتمش قدری یوزهرک قریه چیقمشدر . باقیسی کیمی بو غلامش و کیمی اشقیما اله اسیر دو شمشدر . اگر برغنه و یوده سنک صدر اعظم صالح پاشایه تعلق اولمیدی بو مساحه سی اوزرینه باشی کسپله جکنده اشتباه یوق ایدی . اول ائناده نصو حزاده قپودانه علی بک طرفندن وارد اولان تحریراتنده آقدکزه روملرک فسادی شایع اولغله دونمسی هایونک اخراجندن اول سفائن تجاریه اسلامیه یه تعرض ایتمکده اولان قورصانلری کسر و امحا ایچون لازم کلان محللره کوندرمش اولدینی متفرق سفینه لره تقویت و یرمک اوزره معینته عجماله بش آتی قطعه قالیون و فرقتین و ذخیره ایله برابر لاقل یوز الی واریل باروت کوندرلمسی و ذخیره ایله کوندریله جک تجمار کیلرینک تک و تنها کوندرلماسی لازمه حالدن بولندیغی و مقدماقیش ائناسنده اول طرفه کوندرلمش اولان اوچ قطعه بکک کیلردن انجق شعبان قپودانک را کب اولدینی سفینه واروب طیار بحری و نسیم ظفر نام

بريق سفینه لک الان غائب و بی نشان اولدقلری و در سعادت دن دو نمانک آقد کزه
 اخراجی واجب اولدیغی و آقد کزک هر طرفنده فساد کلی اولدیغدن کندوسنک
 بویه اوفق تفک تکنه لر ایله قومایچه و پارغه و پروزه سوا حانده اقامتی محذور دن
 سالم اولدیغنه مبنی اوصولرده بولنان متفرق کیملری یانسه جلب ایله موره طرفنه
 عزیمتی لازم کلدیکی مندرج بولمشدیر .

قپودانه بکک بوتحریراتی شعبانک اون طقوزنجی پخشنه کونی شیخ الاسلام قوناغنده
 عقد اولنان مجلس شوراده اوقوندی . واحوال حاضره نک اجمالی سویلندی .
 شویله که : اشقیاقورصانلری اطه لاره سنده وحتی بوزجه اطه صولرنده کشت
 و کدار ایله طرق بحرینه و از میر لیمانی بوغازخی کسوب شمیدی به قدر یکرمی درت
 قطعه مسلم تجار سفینه سی اخذ و غضب ایلدکاری و ساقز محاصره حالنه کیردیکی و سیسام
 رعایاسی عصیان و اوراده بولنان راز اهل اسلامی اعدام ایله و یوده بی حبس ایتمش
 اولدقلری و فساد و شقاوت ایوالق و جنسد اطه لری طرفلرینه ده سرایت ایلمش
 اولدیغی و مصر حمله سیله کلک اوزره اولان بش قطعه تجار اسلام سفینه لرینی ورددوسک
 برقطعه سالیانه کمسنی اشقیاقورصانلرینک ضبط ایلدیکی و دکر ملک اطه سی لیمانده
 بولنان برقطعه فرقه و برقطعه بریق سفینه لر اوزرینه علی الغفله قورصانلر هجوم ایدوب
 بریق سفینه سندن خیل مدافعه اولمش ایسه ده اشقیاقکنه لرینک کثرتی سببیه مقاومت
 ممکن اولمیوب ضبط اولدیغی و اشقیاقکنه لرندن بعضیلری معارض کورفزینه کیروب
 قلعه دن طوپ اخذینه اجتسار ایستکاری یکان یکان بیان اولندی . و حضاردن
 رأی سورلدی .

اسباب سفریه نک هرجه تله نقصانی معلوم اولدیغدن هر کس تدبیردن عاجز و متحیر
 اوله رق سر بحیب سکوت ایکن شیخ الاسلام عبدالوهاب افندی بو کافر لره آرتق امان
 وزمان ویرماه لیدر بو کونه شقاوته مباشرت ایدنلرک ثلثی اصلاح ایچون ثلثانی
 اتلاف ایتک مشر و عدر دیوب بومسئله بی دور و دراز تفصیل ایتدی . صدم مذاکره
 ایسه اشقیایی قهر و تدمیر ایچون لازم کلان اسبابک تدارکی چاره سنی دوشمنکدن
 عبارت ایدی . (هر سخن وقتی و هر نکته زمانی دارد) و فتنجه افندی صددن
 چیقمش اولدیغی جهته لکه اکا جواباً اوت افندم ویریلان فتوای شریفه موجب نه اشقیانک
 شدت ایله تربیه لری لازم کله رک اولاد و عیالاری ایله برابر اسپر ایدملری و اموال
 و اشیا لری نیک عسکره مال غنیمت اولسی مقدمجه هر طرفه یازلدی دینه رک کچشیدرلدی .
 بعده بعض حضار طرفدن دخی راز پریشان سوزلر سویلندی .

نهایت قپودانه بک خورشید پاشا ایله مخبره ایتسون او دخی تسیب ایدر ایسه اول حالده

پروزه سواحلندن انفكاك ايله كلوب دونماي هايونه التحاق ايلسون ديوقرارو يرلدی .
 اقدجه باروتخانهلر اطرافنده انشا اولنان طابیهلردن بشقه بو ائشاده مهر دار بورنه
 یدی و کر مید بورنه اون وشایقه یرینه الی طوبلی برر طابیه انشاسنه باشلانادی
 سفینهلرک مرورینه مانع اولمق اوزره بوغاز ایچنک مناسب محللر نده دخی طابیهلر
 انشاسی تنسیب اولمغله اناطولی قییسنده چقال برونی نام محله و سروی برونده
 وروم ایلی قییسنده طرابیهده بیبقا یالیزی اوکنده وبالطه لیماننده قوملق تعیر اولنور
 موقعهده برر طابیه انشاسی ایچون شعبانک یکر می برنده بوستانچی باشی به خطابا امر
 شریف یازلدی . قیوچی باشیلردن صالح قوچ اغا دخی بو ائشاده موالیدن اسبق
 تفکچی باشی عارف افندیکنک بالطه لیماننده کائن یالیزنده اقامت ایلهرک ایکیوزنفر
 سواری ايله بندلرک محافظه سنه مأمور ایدلدی .

اشقیا قورصانلرینک صوفیه حجاجنه ایتدکاری اهانت و ملعته دأر از میرویوده سندن
 وارد اولان تحریر ائده از باندید سفینهلر ندن بعضیلری روسیه باندیره سی کشاد ایلمکده
 اولدقلر ندن بونلر حقنده نه معامله اولتمق لازم کله چکی سؤال اولمغله بومقوله
 قورصانلر ابتدا یوقلانمق و مخالفت ایلدکاری تقدیر ده همان از باندید نظریه باقیلهرق
 طوبه طولتمق لازم کله چکنه دأر او ائخر شعبانده بالجمله سواحل و جزائر مأمورلرینه
 تعلیمات کوندرلشیدی .

بوصره ده مصر ملاسنک اشقیا انسه کرفنار اولدیغی خبر حزن اثری آلمشدر .
 شویله که : بوسنه مصر ملاسی اولان یازیحی زاده سید محمد سعید افندی بعض حجاج ايله
 برلکده برسفینه یه راکباً در سعادتدن حرکت و او واسطه شعبانده آقدکر بوغاز نندن
 خروج ايله ساقز اطه سی حذاسنه واردقلر نده اشقیا قورصانلری اول کمی پی
 طوتوب ملا افندی ايله دأره سی خلقی اناطولی ساحلنده یونده اطه لردن بر
 کچوک اطه یه کورتور مشلر . و کیمده بولنان اهل اسلامی قتل عام ایتدکن صکره
 دونوب ملا افندیکنک خدامی اتلاف ایلمشلر فقط ایکی آدمی اقدجه اورمانلق ایچنه
 فرار و اخفا ایدوب برقاچ کون صکره کیجه لین برقایق قابوب اول اطه دن فرار
 ايله سلامت یقه سنه جان اتهرق نقل ماجرا ایتمشلردر . ملا افندی به کلنجه اشقیا
 انی وزوجه و جاریه سنی اول کمی به کتوروب انواع اشکنجه ايله اعدام ایلدکاری
 ائشاده حرم و جاریه سننک مه لرینی و عضو پنهنلرینی کوزی اوکنده کسمشدر .
 الحاصل خاطر ه کلمدک اشکنجه لر ايله جمله سنی اعدام ایتمشلر و ملا افندیکنک نعشی
 کمی دیرکنه صاب ايله برقاچ کون اطه لره سنده طولاشدیره رق تشهیر ایتمشلردر .
 اول ائشاده اشقیا تسلطندن بر تقریبه قورتیلهرق ساقزه جان آتمش اولان یوز

یکرمی نفر حجاج مسلمین ایله یدی نفر حرملرینک احواله دائر ساقزردن وارد اولان تحریرات لیدی العرض کندولرینه اون بیک غروش عطیه سنیه احسان وارسال اولندی . بو کیفیت افکار مراحم دنار حضرت خلافتینایه پک زیاده طوقندیغندن بروجه بالاریاله هایون قبودانی ایله آقدکزه اخراج اولنان دونما معینه کوندرملک ایچون براز سفینه دها تدارک اولنسی ایچون اراده سنیه صادر اولغله اجرای ایجابی شعبانک یکرمی بشنده قبودان پاشایه حواله اولنغله درسعادت لیمانده مسلم تجار سفینه لری ایچنده جنکه الویره جک سکز قطعه سفینه بولنه بیلوب قبودانلری ترسانیه جلبه دونمای هایون معینه کیتمک اوزره طوپ و مهمات ولوازم سائر ایله تجهیزلرینه ایتدار اولنمش ایدی .

ینه اول ائاده یانیه جانی سرعسکری خورشید پاشان وارد اولان تحریراتده ازدین سواحلی محافظه سنه مامور اولان عمر قبودان اشقیایله لیدی الحاربه راکب اولدینی بکلک سفینه نی باشند قاره ایدرک کندی ایله احراق ایلدیکی مندرج اولغله لیدی العرض براز سفینه دها تدارکی چاره سنه باقه سز دیو فرمان بیورلمش ایسه در حال نه یایله بیلور دونما وقتیه تدارک اولنق لازم کلور باب عالی ینه ایلی باشند صاوب قبودان پاشایه حواله ایتدی . اودخی سالف الذکر سکز قطعه تجار سفینه لرینک تجهیز لری لاقردیسنی تکرار ایلدی .

بو ائاده کربدن استانبول طرفنه بر بیوک تجارت سفینه سی کلور کن اوزرینه ردوس آچیقارنده اون یدی قطعه اشقیای سفینه لری هجوم ایله محاربه یه کیرشمشله . مکر مصر والیسی محمد علی پاشا طرفدن تجهیز وارسال اولنان اون ایکی قطعه دونما سفینه لری اوصولده بولنغله طوپ سنه کلهرک اشقیای کلیرلی اوزرینه آتش ایدوب اوچ قطعه سنی خراب و دیگر لرینی دخی خیلی خسار دیده ایتدکلرندن اشقیای همان سقطنان کلیرلی یدکیه رک فرار ایتمکله سفائن مصریه اول تجارت سفینه سنی الوب ردوسه کتور مشاردر . محمد علی پاشا طرفدن دها اون سکز قطعه حرب کیسی تجهیز اولنمش واسکندریه لیماندن چیقمق اوزره بولنمش اولدینی و بر طرفدن دخی مجدداً کلیر اشترایله تجهیز اولنمقده بولندیغی حوادثی ردوس وساقز و از میر طرفلرندن تحریر اولنغله اوائل ره مضانده لیدی العرض ایشته مصر والیسنک سفینه لری کلش همان بوغازده اولان دونما من چیقوب التحاق ایتسه لر عون باری ایله دو شمن سفائی البته فرار ایدر بو نار دخی واروب قبودانه بکی اولدینی محلدن تخایص ایله چوق قوت پیدا اولور دیو خطهایون صادر اولغله موجنبجه بوغازده قرار اوزره اولان دونما سفینه لری دخی چیقوب آقد کرده اولان ریاله بک معیتده کی سفائن

ایله برلشهرک ازباندید سفینه لرینک حقلرندن کلری وبعده واروب پارغه ایله غوماجیه ارسنده مورتو لیماننده اولان قبودانه علی بک ایله برلشوب باجمعهم آق دکرده کشت وکذار ایلملری قبودان پاشایه وانک طرفندن بوغازده اولان بطرونه بکه تحریر و اشعار اولمشدر .

وبروجه بالا ترسانهده تهیز اولنان سکنز قطعه تجار سفینه لرینه کریدلی ابراهیم قبودان باشبوغ نصب اولنهرق اقدجه کللیولیدن پکمدلرینی الملق اوزره اوراده لنگرانداز توقف اولدقلری حالده طرف هایوندن قوه بحرینهک تزیدی حقنه پیدرپی اراده بیوریه کلدیکندن بوکره بش قطعه تجار سفینه سی دها بولنوب در دست تهیز و تسیر اولمغه جمله سی اون اوچ قطعه یه بالغ اولدقلرینه و بکلک سفاندن بری بولره باشبوغ اولق مناسب کورلدیکنه مبنی عنایه الله نام فرقتین بالتخصیص ابراهیم قبودان اکا سوار اولوب و مذکور اون اوچ قطعه سفینه یی معیتته الوب بوغازدن خروج ایله ریاله معیتده کی دونمایه التحاق ایلمسی ایچون رمضانک یدنجی کونی کندوسنه فرمان عالی یازمشدر .

حالبوکه سفان مذکوریه بحری عسکری اولق اوزره غلطهده کی لازلردن وسائر اشخاصدن تحریر اولنان نفرات بوغازه واردقده هر قبادانی بردکانی ضبط واورته سی نشانی تعلیق ایله اکمچی دکانرینه وارنجه اسنیلا ایتدکارندن بشقه سائر نفرات دخی قریه لره و کوبلره یایلهرق بولدقلری طاق و قیون ودانه لری وسائر شیلری سوروب کندو مالاری کبی صاتمغه وهتک عرض کبی فضاحتلره اجتر ایتدکاری مع التأسف استخبار اولندی .

خلال رمضانده غالب پاشانک وزارتی رفع ایله قونیهده اقامته مأمور قلوب اندن منحل اولان بولی ویرانشهر سنجاقلری قپوچی باشیلردن ایاش مفتیسی زاده سید اسماعیل اغایه توجیه و مسوری محافظه سنه مأمور ایدلمش و متعاقباً کندوسنه وزارت ویرلمش ایدی . بوجه بالا عساکر بحرینهک بوغازده سوء حرکتلری استماع اولمغه ضبط و ربه اقتدار ایله مشهور اولان وحالا تفتیش رعایا ماموریتیه روم ایلی جانبنده بولنان سابقاً سپاهیلر باش اغاسی قره محمد اغایه ربه وزارت ایله بیغا سنجانی متصرفانی وآق دکر محافظلانی بالتوجیه سریعاً بوغازه وارسی و کملردن قریه چیقوبده او یله فضاحتلره جرأت ایلیانلرک ته لئسی ایچون کندوسنه امر مخصوص کوندلمش و تفتیش مأموریتی دخی مشارالیه اسماعیل پاشایه حواله بیورلمشدر .

بکتاش قبودانک سوار اولدینی منصوریه نام کبیر قپاقلو قالیون رمضان شریفدن ایکی کون مقدم بشکطاش اوکندن قاتقوب آق دکر جانبنه روان اولمشیدی . ساقز

اطهسی سولرینه واروب دونمایه راست کله مدیکندن کیرویه عودت ایلمش ایسه ده اطرافنی اشقیاقورصانلری احاطه ایتمکله جنکه لدی ابنتدار اگر چه الابانده سنه اشقیاقورصانلری کیمکه متجاسر اوله ماه مشلر ایسه ده تک وتنها براغر تکنه اولغله اوته سندن بروسندن ایصال خسار ایدرک مدلاو اطهسی حذاسنه قدر کلدکارنده اخشام تقرب ایدوب هواده براز ماینه ویرمکله کولکلو تعبیر اولنور قباداییلر کیچه اول حال اوزره کیمده بولتمقدن خوف ایدرک صغری لیمانه کیرمک اوزره قبودانی اجبار ایتدکلرنده بویله وقتده اوله لیمانه کیرلز سلامت وارا یسه یلکن اوستنده بولنهرق بوغازه قدر کیتمکده در دیو اصرار اوزره ایکن برکله اصابتله قبودان شهید اولیجق ملازم قبودانی زورلیوب کمی بی صغری لیمانه ادخال ایتدره مشلر . در عقب قورصانلر لیمان اغزیننه اوشوب او یغون هوا ایله ایچرویه آتش قایقلمی صالیور مشلر بو آرتقده قباداییلر فلکه لر ایله ساحله چیقوب فلکه لری کیرو کوندرمامش اولدقلرندن کیمده قالان عجمی بیراق عسکری باشسز قاله رق باشلری قایغیننه دوشدکاری صروده آتش قایقلمینک اوج قطعه سی صاوشه رق دردنجیسی طالیه مار طرفه ایریشوب کمی باش طرفدن یانمغه باشلانجه یوزمک بیانلر کندولرینی دکره آتمش و کیرو قالانلر جیخاننک التهاننده برهوا اولوب کیتمشلر .

بو اننده اشقیاقورصانلر ایله هجوم ایدرک دکرده بولدقلری اهل اسلامی اتلاف ایلمشلر . ساحلده کی کلیسانک پاپاس و دیاقوسلری وسائر روملر تجمع ایدوب انلر دخی قره یه چیقلملری اعدام ایتمکله اهل اسلامدن عربان و پریان قاچوب قورتیلانلر پک آزدر .

کیفیت مدلاو محافظی رشید پاشانک مسموعی اولدقده در حال اورایه واروب مناسر دروننده وخارجنده بولسان خانلری قتل عام ایله بو قدر جق اولسون اخذ انتقام ایلمشدر .

بو اننده ریاله قبودانی تومبک زاده سید علی بک طرفدن قبودان پاشایه وارد اولان تحریرانده یوند اطه لرینک مجموع رعایایی مساح اولدق ایسکله یه کوندردیکی فلکینی یناشدرمامش اولدقلری مندرج اولوب حالبوکه آقدکرده مرور ایده جکی ساحلرده واطه لرده شائبه مخالفت مشاهده ایلدیکی کبی بلا اهماه ولا اهماه ابراز سلطوت وجلادت ایدرک سائر حوالی یه دخی ایصال دهشت ایتمک یدنده کی تعالیاتی اقتضاسندن اولدیغنه نظر آ یوند اطه لرینه کوندردیکی فلکه عنف ایله رد اولدقده دونمادن سس چیقارلامسی پک چرکین برکیفیت اولدیغندن ارتق بویله کوشماک صورتی کوسرتمیوب بویله عصیانی تحقق ایدنلرک همان قهر و تنکیلی لازم کله جکی

واو مثلاً و عصاتك اموال و اشياى مال غنيمت و اولاد و عيالارى اسير اوله رق اخذ ايدنلك اللرنده قاله جنى بيانيله رياله بكة رمضانك اون ايكنجى كوتى تعليمات وانجه كوندرلمشدر .

فقط رياله بكد اتر رخاوت كورلديكندن بطرونه هايون قبودانى دونمى هايون باشبوغلغه تعيين قيلنه رق بو طرفدن معينه بشكطاش او كنده لنگر انداز اولان فاتح بحرى و برج ظفر نام ايكي قطعه قاليون و قره دكز بوغازنده كي سفينه لر دن غره نصرت و فوز نصرى نام ايكي قطعه فرقتين و ترسانه موجودندن بحر ظفر نام فرقتين كه جمعا بش قطعه كبير بلك سفينه لر بالترتيب بو نرك ايكي بيك قدر ناقص عسكر لرى زياده آقچه اعطاسيله تحرير و تكميل اولنق خصوصى مجلس مشورتده بالتنسيب حضور هايونه عرض اولدقده بشكطاش پيشكاهنده اولان قاليونلر ايله ترسانه ده كي فرقتين بطرونه بك باشبوغلغيه كيتسونلر لكن قره دكز بوغازى هنوز نظامنده دكل ايكن اوراده اولان سفينه لر كوندرلمز انلك يرينه بشته سفينه لر بولنوب كوندرلسونلر ديو فرمان بيورلمغه اكا كوره اجراى ايجابى قبودان پاشايه حواله ايدلمشدر . حالبوكه كمي بولنسه كيچى بولمق مشكل ايدى . زيرا بروقتدنبرو دونمى هايون روملر ايله تهيز اولنوب اهل اسلام ارسنده كيچيك صنعتى متروك كبي اولمشيدى . دونمى هايوننده ارمادورلق و غاياراق و مازنرك اطه لر رعاياسنه مفوض ايدى . و روملر امور دريا ايله مالوف اولدقلى جهته امور بحريده ترسانه رجانه فائق ايديلر . لكن بورالرى بعض وقوعات اوزرينه كوجه معلوم اوليلى امور اوله بيلىدى . بوجه ايله برابر ترسانه نك خصوصات سائرجه دخى بك چوق نقصانى وار ايدى .

بناءً على ذلك ترسانه نى بالذات معاينه و احوالى تحقيق اتمك اوزره رمضان شريفك اون طقوزنجى كوتى صدر اعظم و شيخ الاسلام و حالت افدى و سائر اصحاب حل و عقدا مور باجمعهم ترسانه نيه كيتديلر و ترسانه رجالي جمع ايله مشاوره بشروع ايتديلر . اول ترسانه نك موجودى سؤال اولدقده اعظم مهمات اولان كرسته و تيمور و باقر و كندر و يزوزفت و قطران مخزنلرينك بسبتون تهي اولدقلى نى اهل و قوف خبر و يردى . بونك اوزرينه ناقص الوقوف اولنلردن بعضيلرى ترسانه نك ايراد سنويى اون بش بيك كيسه دن زياده يه ابلاغ اولنمش ايدوكى مشهور درديدكارنده بونك اكثرى فضائه مواجبه قارشولق اولديغندن ترسانه نك ايرادى حد كفايه ده اولدينى تفهيم ايدلى . شيخ الاسلام عبد الوهاب افدى ترسانه رجانه خطاباً كوزل اما ترسانه نك بعض مهمات لازمه جلبنه كافي اوليه جق درجه ده ايرادى يوق

دکل یا ترسانه نك وضعندبرو بویه مثل نامسبوق درجه ده یوقلق محیر عقولدر .
 بونك البته برسپی واردر اما ندردیدكجه انلر سكوت ایله یمین و یساره باقر لر ایدی .
 شیخ الاسلام ایسه البته بونك سببی اكلاشلوبوده چاره سی كورلك لازمدر دیو
 الحاح و ابرام ایلكده سابق لیمان رئیس قاشوقی احمد بك كه فی الاصل تونس
 او جاغندن نشئت ایدوب جزائرلی غازی حسن پاشا قپودانلغندبرو دونمای هایون
 ایله نیجه جنكاردده بولنمش سنی سكسانه وارمش جری القلب و جاری اللسان بر اختیار
 قپودان ایدی . شیخ الاسلامك بو ابرامنه طیانه میوب هان فتح دهان ایله دولتو
 اقدام فلان سنه قولكز لیمان رئیس ایدم مقتضای خدمتم اولدینی اوزره لازم كلان
 مهماتك جانبی موسم وزمانیله ترسانه امینی بولنان حالا حاضر بالمجاس ... افندی
 جانبنه اخطار ایتدكجه انلر شمعی مصارف كثیره وقتی دكلدر مضایقه میریه واردر
 موجودادن قوللانسون دیو جواب ویر لر ایدی بن یسه طور میوب اقدام بونلر
 کلیا تو كند كدنسكده دفعه مصارف کلیه به محتاج اوله جغندن قطع نظر حسب الاقتضا
 مطلوب اولدینی وقت همان هر شینك اشتراسی ممكن اولماز صكره زحمت چكیلور
 ندامت چكیلور دیو تکرار بتکرار افاده و اخطار ایله ایفای وظیفه ایتمشیدم
 كوردم كه اصلا اولغیمور انجام کاری ملاحظه ایدرك ناچار کیفیتی لازم كلان
 كبار دولتته دخی اخبار ایلدم . ترسانه اموری انلرك عهد سه سنه محولدر سندن مطلوب
 انجق اخباردر انلر ایشی بیامز دكلدر دیو كلامه اعتبار اولغمدقن بشقه بو عرب
 اطرافی تصدیع ایدیور دیو قوللرینی عزل و ترسانه سمتنه اوغرامامق اوزره اسكداره
 طرد ایله تكدییره سزاوار كوردیلر دیهرك اولوقت ترسانه امینی اولوب حالا مجاس
 شوراده بولنان ذاتك مواججه سنده نقل ماجرا و اثبات مدعا ایتدكده اول جمعیت كبراده
 بر کیفیت رده حدوئی ملحوظ اولغله حالت افندی همان سیاق كلامی تغییر ایله آ بكم
 شمعی احوال ماضیه بی تذکیرده نه فائده (عفا الله عما سلف) مطلوب اولان انجق
 بوندن صكره نه تدبیر اولغق لازم كله چكینی مشاوره در دیهرك اختیاری صوصدردی .
 بعده اهل مجاس بر بریله براز سرو بی یوق لاقردیلر ایتدكدن صكره (الدق جواب
 یاسی بلال مبارکی) زمزمه سیله طاعیلوب كیتدیار .

روملر دن بالکلیه امنیت منساب اولدیغندن بشكطاش او كنده یانان اوچ انبار لو
 مسعودیه نام قالیون هایونده مستخدم اولان روم غایبار و ملاحلرینی قپودان پاشا
 زندانه قویوب یرلرینه سیجلیاتین ترجمانی كفالتیله ناپولتیانلر دن روز قاسمه قدر
 هر نفرینه اوچر یوز غروش و یرلك اوزره ملاح تدار كنی سولشمش ایسه ده روم
 غایبار لرینه ماهیه قرق غروش و یریه كلیك حالدده شمعی ناپولتیان ملاحلرینه قاسمه

قدر او چر یوز غروش ویرلدیکی تقدیرده آیاقلری تقریباً یوزر غروش کاه جک و بو کیفیت صکره دونمای هایونک سائر غایبارلرینه سرایت ایده جک . بوندن بشقه ناپولتین طائفه سی سیچلیاتین دولته تابع اولغله بی طرف ایدیلرده اقدجه مملکتلر نده واقع اولان عصیانلر نده روسیه لونک توسطیله آرلری بولنوب بوجهلته انار عصیانه آلیشهرق بالطبع عصانه میل ایتمش اولدقلری جهتله دونمای هایونده استخدا ملری مضر تلو اولور دیو ملاحظه اولنه رق اهل اسلامدن ملاح تدارکی اسلم اوله جغه بناء اسکندریه و بر الشام سواحلندن و کرید و ردوس اطهرلندن و طر بزون حوالیسنندن مسلمان ملاح تدارکنه تشبث اولندیسه ده اورالردن ملاح کلنجیه دک موسم کچمک ملاحظاتیله بواننده بیهوده امرار اوقات اولنه یوردی .

اوزمان انکلتره دولتک تحت تصرفده بولنان جزائر سبعة روملرینک دخی طغیانی ماحوظ اوله رق قورقه ده بولنان انکلیر جنرالی او طرفه مأمور اولان انکلیر دونماسنک و قره عسکرینک و رودینه منتظر اولدینی و جزائر سبعة دن کفالونیه جزیره سی اهالیسنک درت قطعه سفینه لری چاهلیجه و صولایجه اشقیاسی کیلرینه التحاق ایتمش ایدوکی حوادثه و قیودانه بکک کلی دونما و ذخیره ایستمکده اولدیغنه دائر کرک انک و کرک خورشید پاشانک مکتوبلری اوائل شوالده در سعادت و ارد اولدی .

و شهر شوالک اون اوچنجی کونی دونمای هایونک سد البحر قلعه سی پیشکاهندن حرکت ایله ردوس جانبه عزیمت ایلدیکنه دائر قیودان پاشایه بطرونه وریاله بکار ایله قره علی قیودانک عربضه مشترکه لری کلدی . دونما معیتنده کی تجار کیلرندن اوچ قطعه سی ایشلرینه یارامدینی جهتله اعاده ایلمش اولدقلری اکلشلدی . تجار کیلری باشبوغی اولان ابراهیم قیودانه ترسانده مربوط مقدمه خیر نام قالیونک سواری قیودانغی توجیه بیوردی .

شوالک یکرمی اوچنده مصر والیسی محمد علی پاشانک قیو کتخداسی نجیب افندییه وارد اولان تحریراننده بر موجب اراده سنیه موره طرفنده بولنان قیودانه بک معیتنده کی دونمایه التحاق ایچون اسکندریه ده تدارک و تجهیز ایلدیکی اون سکنز قطعه سفینه یه اسکندریه ده بولنان برقطعه دونما سفینه سی الحاق ایله جله سنه سابق کتخداسی طپوز اوغلی قیوجی باشی محمد اغایی باشبوغ ایدرک تعالیم لازمه ایله ردوس طرفه کوندرمش اولدینی و ردوس و بودروم طرفلر نده بولنان سفینه لر ایله دامادی محرم بکک تحت اداره سنده اولان سفینه لر دخی بونلرله بر ایشه جکلرندن بشقه بوندن بویله ارقلرندن پیدر پی سفائن تدارک و طاقم تسمیر و بر طرفدن دخی تجار کیلر ایله عسکر و مهمات ترتیب و ایصال ایده جکی بیایله طپوز اوغلی حقیقده دونمای هایون

مأمور لری طرفندن حسن معامله ابراز اولمشی واستانبول ایچون یدی قطعه انکلیز
تجار سفینه سیاه یتش طقوز بیك ایکویز کیل بغدادی کوندر مش اولدینی و ذخائر
مطلوبه نك باقیسینی دخی ینه افرنج کیسی استیجار یله کوندره جکی مندرج اولمغه
لدی العرض (آفرین کوزل غیرت واقدام ایتش و دخی ایتمه اظهار خواهش ایدیور
حق تعالی بر خوردار ایلنه) دیو خط هایون کشیده بیورلش اولدیغندن موجبنجه
کندوسنه تحسیننامه و طپوز اوغانه حسن معامله ایتک اوزره دونمائی هایون
باشبوغی پطرونه بکه تئیهنامه کوندرلشد.

دونمائی هایون بروجه بالا سیسام طرفنده خبر الدقلری اشقیبا تکنه لری اوزرینه
وارمق نیتیه اولطرفه کیتمشلر . ازباید کیلاری سیسام ایله اناطولی ساحلنده کی
طار بوغازه صیغنمش اولوب دونمائی هایونک او بوغازه دخولی ایسه مخاطره دن
خالی اولدیغنه مبنی اطه نك اوست یاننده آچمقده تیمورله مشلر ایدی .

سیسامک اورلمسی اراده سینه اقتضاسندن اولمغه کیمی جهاد و غزای نیتیه و کیمی
اموال غنائم آلمق سوداسیله سیسامه کچمک اوزره قارشوسنده واقع چاکلی قریه سنده
بافرمان و بلا فرمان کلیمتو عسکر تجمع ایتش اولدیغندن بونلر سیسامه کچمک اوزره
دونمائی هایون معیتده بولنان تجار سفینه لرینه بئمشلر ایکن دونمائی هایون مور
طرفه کیدوبده قبودانه بکک معیتده کی دونمائی ایله برلشدکن صکره عودت ایله
برلکده کشت و کذار ایلملری ایچون قبودان پاشا طرفندن پطرونه بکه بیورلدی
ککش اولدیغندن پطرونه بک اشارت کوستروب قبودانلری جمع ایله تعلیمات لازمه
اعطا ایتدکن صکره بکک سفینه لر برر برر تیمور الوب و نوبتله یول و یروب پوپه
یلکن کیتمهک باشلامشلر . تجار کیلاری ایسه سیسامه کچورمک اوزره المش اولدقلری
عساکر مرقومینی اعاده ایچون براز کیرو قالمش اولدقلرندن فرصت کوزدوب
طوران ازباید کیلری اطه نك الت طرفندن طولاشوب وانلرک اوکلرینی کسدیروب
اوزرلرینه هجوم ایتدکلرندن تجار کیلرندن برقطعه سی یوکرک اوسقون اولمغه
یلکنلرین طولدیروب اول کرداب مصائبدن قورتیلهرق دونمائی هایونه پیرو اولمش
ایسه ده دیگر لری صاوشامیوب اشقیبا ایسه روزکار اوستندن آتش قایقلری صالیورهرک
مذکور تجار سفینه لرینک ایکیمی طوشمغله و ساحله قریب بولمغله باشدن قره
ایتدکارینی کورن باقی اتی قطعه تجار سفینه لری دخی ساحل مزبورده باشدن قره
ایدرک نفراتی کافه حقیقوب کیلاری دشمن المامق ایچون کندولری احراق بالنار
ایتدیلر . بوصورتله سکنز قطعه تجار کیلرینک تلف اولدینی خبری اوآخر شوالده
در سعاده بالورود موجب تأسف اولمشدر .

دو نمای هایون بروجه بالا سیدسامدن مفارقتله ایلرویه حرکتلرنده سفائن مصریه به ملاقی اوله رق جمله سی الی قطعه به بالغ اولدقلری حالدہ استانکوی پیشکاهنده اوفق تفک یوز بش پاره اشقیا تکنه لرینه راست کدیلمر . استانکوی قاعه سندن آتیلان بیوک طوپلرک کله لرندن اشقیا سفینه لری بودروم سواحله صیقشمش اولدقلرینه نظر آفن حربجه دو نمای هایونک غلبه سی ماحوظ ایکن اشقیا دو نمای هایون اوزرینه آتی قطعه آتش قابنی صالیورملریله بزم ترسانه لولر اورکوب دکزه آچیله رق مورہ جانبه متوجهاً دو نمای هایون یول ویردیلمر وبادریه واردیلمر . متعاقباً قبودانه علی بک دخی اورایه کلوب برلشدیلر . اوصره ده سپروزی یوسف پاشا دو نمای هایوندن اون بش قطعه سفینه سچوب جمع اشقیا اولان غلافشیده لیمانه وارقدہ اشقیا سفینه لرندن چیتوب طاغله فرار ایتمکله یوسف پاشا اشقیانک اوراده بولنان سفینه لرینی واون سکز قطعه طوپلرینی اخذ و اغننام ایله بادره به کتورمشدر .

بعده دو نمای هایون (کشاد غنجه دل قالدی بر بهاره دخی) زمزمه سیله در سعادتہ عودت ایتمکله یوسف پاشا بادره ده یته تک وتنھا قالمشدر . حالبوکه دو نمایانک عودتندن صکره اشقیانک طغیانی ارتوب قستل قلعہ سنی حصر و تضیق ایتمک لرندن یوسف پاشا در حال یتیشوب جمعیت اشقیانی طاغتمشدر . لکن عساکر موجوده بادره نک محافظه سنه کافی اولدیغندن قلعہ دروننده کی خانہ لردن ماعدا بالجمله خانہ و ابنیه سائرہ بی ییقوب و موسم بهاره قدر یالکز ایچ قاعه بی محافظه ایتمک اوزره براز عسکرله لالا اھالیسی اوراده براغوب کندوسی قستله کله رک بقدر الامکان امر محافظه به بذل تاب و توان ایتمشدر .

امروز اطه سنک محافظه سی ایچون بواننده آقدکر بوغازی محافظی طرفدن ایکیوز نفر کوندرلمشیدی چند روز صکره روم اشقیاسنک بریق تعبیر اولنور ایکی سفینه سی کلوب قره به عسکر دو کله رک جنکه ایتمدار ایتمک لرنده عساکر اسلامیه غالب کله رک اشقیانک کیمی قتل و کیمی اسیر و اول کیملری دخی تسخیر ایتمشدر .

بعده سمدرک اطه سنه بر مقدار عسکر کوندریلوب اھالیسی عصیان ایتمکله لدی الحاربه بوراده دخی عساکر اسلامیه غلبه ایدرک عصائی قهر و تدمیر ایتمشدر .

خلال ذی الحجه ده ساقز جزیره سی محافظنی وحید پاشایه احاله و معیتہ بر اورطه طوبچی و بر مقدار خمبره جی و بیک نفر ایله صفاله سنجانچی متسلمی الیاس زاده حاجی الیاس اغا تعیین اولنمشدر .

* وقایع عربستان *

بالاده بیان اولندیفی اوزره مصر والیسی محمد علی پاشا زاده ابراهیم پاشا و هابیلری

قهر و تدمیر و در عیبهی فنج و تسخیر ایله مصره عودت ایلدکن صکره محمد علی پاشا
توسیع دائره حکومت ایچون بر سودان سفری آجش و اوغلی اسماعیل پاشایی دخی
اول طرفه کوندرمش ایدی .

حالبوکه ابراهیم پاشانک در عیهدن عودتندن صکره مشاری بن مسعود و برادرزاده سی
ترکی بن عبدالله و دیگر برادرزاده سی عمر بن عبدالعزیز در عیبه عودت ایلمشله . و دیگر
اهالیده کلوب اعمار بلده یه باشلامشله یونک اوزرینه محمد علی پاشا طرفندن بر فرقه
عسکر یه ایله کوندریلان حسین بک و ارووب مشاری نی اخذ و گرفت ایله مصره کوندرمش
ایسه ده اثنای راهده فوت اولمشدر . اما دیگر لری فرار ایله در عیبه درت ساعت مسافه ده
واقع و عند المتقدمین حجریمه دیومعروف اولان ریاض قلعه سنده تحصن ایلدکلرندن
حسین بک و ارووب ریاضی محاصره ایتمکده ترکی بر تقریبه قلعه دن چیقوب فرار
ایتمشدر . اما عمر بن عبدالعزیز ایله ایکی اوغلی و عمزاده لری رای و امان ایله
تسلیم اولوب حسین بک دخی آنلری مصره کوندرمکله خلال رمضانده مصره
وصول بولمشلدر . ایشته وهابی مسئله سی بو وجهله ختام بولمشدر . کله لم سودان سفرینه .
مصر دن سودان اوزرینه پیدرپی سوق عسکره باشلانیدیگی کبی دنغله ده بولنان
کوله منلر آرتق سودانده دخی بارینه میه جقلرینی جزم ایدرک بر طاقی اوآخر
ربیع الآخرده مصره کلدیله . ایچلرنده اوچ سنجاق بکی وار ایدی که بریسی
مرحوم بیوک ابراهیم بک دامادی اولان احمد بک الالفیدر . بو قدر یوزیللر دنبرو
مصرده تغلب و تحکم ایتمش اولان کوله منلرک بقیه السیوفی ایشته بولنلدر . سودان
سفرینک برنجی فائده سی او طرفده بولنان امرانک طاقم کلوب تسلیم اولملری
خصوصیدر . بو اثناده ابراهیم پاشا سوداندن نوبه یه کیتمک اوزره جانب قبلی یه
کیتمش و برادری اسماعیل پاشانک سناری ضبط ایلدیکی خبری خلال شوالده مصره
ورود ایتمشدر .

محمد علی پاشا بوسنه هم وهابی مسئله سنی بتورمش و همده کوله منلرک ارقه سنی
المش اولدیغی و سودان ایچنده توسیع ممالک ایتمکده بولندیغی حالده یونان سفری
ایچون اسکندریه لیاننده درحال او توز قطعه دن زیاده سفینه تجهیز ایله دونمای
هایون معیتده کوندرمشدر . سودان سفرینک اک بیوک بر فائده سی دخی بودرکه
کوله منلری قهر و تدمیر و عربستاننی تسخیر ایدن عساکر عثمانیه بالاده اشعار
اولندیغی اوزره جسور و جنکاور ایسه لرده باشی بوزوق اولدقلری جهتله آراتق
آراتق سرکشاک ایدرلردی و ایچلرنده نیجه کم الماز سرکرده لر وار ایدی . بو
محاربات ایله محمد علی پاشا آنلری اشغال ایله فرصت بوله رق سودان طرفنده عساکر

نظامیه ترتیب ایلمش و آندن صکره خطه مصریه ده کیف مایشا تصرفه باشلامشدر .
 یانیه اردوسی ایچون مبالغ کلیه صرف اولدینی حالدہ متعاقباً روم فترتی ظهور ایتمکله
 خزینہ جلیله پک زیاده مضایقه ده دوچار اولدینی صره ده محمد علی پاشا طرفدن
 در سعادتہ تحریرات اطارہ سیله جہلہ نک نام وشانی و قدرت وسامانی مرجع کل اولان
 دولتعلیہ سایه سنده اولوب بویله وقتده ترک خواب و راحت ایدرک ولی نعمت بختمز
 اقدیمزه مالاً و بدناً خدمت و صداقت فریضه عہدہ دیانتدر بناء علیہ کرک عسکر
 و کرک سائر جہتلرله ہرنہ کونہ خدمت امر اولنور ایسه اجر اسسندہ قطعاً تجویز
 قصور ایتم دیو انہا ایلمشیدی . و فی الواقع رونما اولان مضایقه مالیه فوق العادہ
 اوزرینہ ذی قدرت بندکانک علی مقادیرہم اعانہ ایلملرینہ لزوم کورلمش اولدینی
 جہتہلہ خلال شوالده کیفیت انجمن مشورتده لدی المذاکرہ صیدا والیسی عبداللہ
 پاشانک متوفی سلیمان پاشا مخلفاتی بدلندن و سائر جہتدن مقسطاً ادا ایدہ جکی اوچ
 بیک اون التی کیسہ نک ہر تقدیر تقسیطلری زمانی کلامش ایسہ ده ابراز حسن خدمت
 ضمنندہ مبالغ مذکورہ بی اون بیک کیسہ یہ ابلاغ ایلہ دفعہ ارسال ایلمسی و مصر
 والیسنک ایدہ جکی اعانہ نک لاعلی التعیین رأی و حمیتہ براغلمسی خصوصلرینہ
 قرار ویرلمشدر . و محمد علی پاشا بوندن صکرہ دخی خدمت و اعانہ دن کیر و طور مامشدر .
 برہنوال مشروح دونمای ہمایون بوسنہ یونان قورصانلرندن قورقوب صاقہ رق
 سیر و حرکت ایلدیکی جہتہلہ بروجہ مطلوب ایش کورہ مدی و معیتندہ کی تجار
 کیمارندن سکر قطعہ سنی ضایع ایتدی . مع مافیہ اصل دونما سالماً استانبولہ عودت
 ایلدی . یونانولر ایسہ کیجیلکدہ ماہر اولدقاری جہتہلہ ہر طرفدہ اجرای
 فساددن خالی اولدیلر . بناء علیہ بوسنہ آقدکز طرفدن کلان خبرلر اہل اسلامہ
 موافق دکل ایدی . فقط افلاق و بغدادندہ عساکر اسلامیه مظفر اولہرق او طرفدن
 کلان خبرلر ایلہ اہل اسلام متسلی اولمقدہ ایدیلر .

* وقایع افلاق و بغدادان *

عسکساندری ایسلاقی بروجہ بالا بقتہ ابرائیلی و بعدہ طونہ سواحلندہ واقع دیگر
 قلاع و بقاعی ضبط ایلہ طونہ نک ساحل یسارینہ کاملا مالک اولمق خولیاسندہ ایکن
 بوکا مقتدر اولہ میوب یالکز قلاص موقعی الندہ قالمشیدی . و بیوک اردوسی افلاقده
 تجمع ایتمکدہ اولدینی حالدہ قلاص موقعنک کندوسنہجہ اہمیتی اولدینی جہتہلہ
 اوراسنک احکامنہ اقدام ایتمکدہ ایدی . عصات ایچون بوراسنک نہ مرتبہ مهم
 اولدیغنہ دائر اوزمان بغداد و یودہ سی میخال صو چونک سرکاتی اولوب مؤخر

یونان دولتتده خارجیه نظارتنده و بعض سفارتلرده استخدام اولنان یاقوا کینک قلمه
المش اولدینی لایحه زیرده (۳۵) رقمیه ذیل و علاوه اولنور .
روملر افلاق و بغدادن اهالیسنی دخی حقیقی و صمیمی اوله رق دولتعلیه یه قارشو
عصیان ایتدرمک استرلردی . حالبوکه پیدرپی باشلرینه طوبلامقده اولدقلمری
اشقیایی انلره اداره ایتدرمکه اولدقلمندن اهالیء مر قومه بومصارف کثیره دن
طولانی دلکیر و مضطرب اولوب انجق چاره سز ظاهری و صوری اوله رق روملره
نماشات ایدبورلردی .

و نماشاتلرینک صمیمی اولدینغی روملر دخی بیلورلردی بویارلرک چونغی دخی
مسئله یی مذاکره یه دوشوروبده هم روملرک تحکمندن قورتلحق و همده مملکتینک
امتیازاتی توسیع ایتدرمک املنده اولوب روسیه لو دخی بوفکرده ایدی .
بناءً علی ذلک افلاق و بغدادنه وقوع بولان حادثه لردن طولانی بکرش اهالیسنک
دوچار اولدقلمری مظالم و تعدیاتی شفهاً بیان ایتمک اوزره بکرشه درایتلو برآدم
کوندرلمسنی بکرش مترو پولیدی و یسقبوسوی ایله بر قاچ بویارلر بمحضر یرکوک
محافظی حتی پاشادن استدعا ایدوب اودخنی کیفیتی در سعادتدن استیدان ایتمک اوزره
ایکن عکسکاندیری ایسلاستینک ضابطلرندن دیمتری نام سر کرده نک یرکوک
اطرافده کزندیکی خبر انغله اوزرینه حتی پاشا طرفندن سوق عسکر اولنوب
لدی الحاربه دیمتری ایله هواداران قلیچدن کچورلدیکی صروده خرستونام بر بلوکباشی
دخی حیاً طولتمش و بعده حیدود صفتیه اعدام ایدلمشدر . کیفیت حتی پاشا
طرفندن در دولته عرض اولندقده حرکتی تحسین اولنه رق شعبانک اون دردنچی
کونی کندوسنه تحسین و آفرینی حاوی قائمه سامیه یازلدی .

بکرشک متره پولید و بویارلری طرفندن ساستره والیسی سلیم پاشا به دخی برقطعه
محضرله ایکی آدم کلوب محضرک مضمونیه بو آدملرک تقریرلری شمدی یه قدر
ویوده لرک واقع اولان اداره لرندن اشتکا ایله بعض مسؤلات در میان اولنه رق
بومسؤالرینه مساعدده بیورلدینغی حالده ایسلاستی طاقنی افلاقدن طرد و مقدمجه
ظهوره کلان فسادده اوک ایاق اولان طودوری ولادمیرسقونی ارضایده جکلمری
تعهد و مملکتک حال خرابیتنی رأی العین مشاهده ایتمک اوزره ساستره دن افلاقه
بر معتمد آدم کوندرلمسنی استعدادن عبارت ایدی . در سعادتده بولنان افلاق
ویوده سی اسکرلر بکک افلاقده بولنان قائمه قاملرندن کندوسنه وارد اولان
انهالر دخی بوزمینده یازلمشیدی .

اقدمجه افلاقدن آوستریا طرفه فرار ایتمش اولان بویارلرک اسکرلر بکه کوندرمش

اولدقلری محض لرلنده دخی بعض استرحامات و اشقیانک تعدیاتندن طولایی شکایات مندرج ایدی .

ذکر اولنان محض لرلک نسخه ثانیه سی روسیه ایمراطورینه تقدیم اولوب بونلرده محافظه مملکت ایچون روسیه عسکری کوندریلوبده عساکر عثمانیه نیک افلاقه داخل اولماسی خصوصی دخی مندرج ایدی . روسیه ایلیجیسی استورغوفک افاداتی دخی دولتک پولتیقه سنی ترویجندن عبارت ایدی .

دولت علیه ایسه مخابره ایله ایشی سورنجهیه دوشورمکدن اجتناب ایدرک همان قول قول ترتیب اولنان اردولرک ترتیبی وجهله سوق و تحریریکنه دوام قائمسی و افلاق و بغداد اهالیسنه تأمینات لازمه اعطاسی و ساستره دن بکرشه آدم کوندریلوبده لاقردی بی اغزدن اغزه طولاشدیرمقدن ایسه بکرشه متره پولیدینک کلوبده بالذات افاده حال ایتسی انب اوله جغندن بختله انک درسعاده آشورلمسی و بوئانده افلاق ویوده سی اسکرلت بک بعض ملاحظاته مبنی لاجل المحافظه فناردن قالدیریلوب سلیمانیه ده مخصوص قوناق تفریشله موقتاً درون سوراستانبوله نقل اولتمش ایسه ده حالا افلاق ویوده انی عهده سنده بولمغله انک یرکوکیده بولنان قائم مقاملرندن بریسی که استقناکیدر بغدانه ویوده نصب وارسال اولنجیه دک بغدان قائم مقامی نصب اولدبغدن سرعسکر یوسف پاشا معرفتیله یاشه اعزام ویرینه اقعاد اولنسی و دیگر بریسی که تفریدر انک دخی افلاق قائم مقامغه تعیینی وقره یوه قائم مقامنک مأموریتده ابقاسی و بونلرک نصب و تعیینلری حکمت و مصالحته مبنی اولوب یوقسه کندولرینه امنیت جائز اولماغله دائماً حاللرینک تجسسندن کیر و طورلمامسی خصوصلرینه مجلس مشورتده قیرار ویرلمکله ایفای اقتضالری ضمننده لازم کانلره اوامر علیه یازلمشدر . کهنم حرکات عسکریه یه .

عصات اوزرینه اوچ موقعدن هجوم قوللری ترتیب اولنمشیدی . شویله که : سرعسکر برقوقجلی یوسف پاشانک ابرایلدن ایلرویه حرکاتی اثناسنده ساستره وودین وایلری طرفلرندن طونه نیک قارشویقه سنه بر فرقه امرارایله ایلرویه سوق اولنسی مقرر ایدی . یوسف پاشا طرفندن ابتدا قلاص اوزرینه سوق اولنان چند قطعه طوب ایله بر مقدار عسکر قلاصه واردقده اشقیا متریسلر ارقه سنده ایچه ثبات ایلمشله ایسه ده عساکر اسلامیه مقدما اشقیانک قلاصده نیجه عجزه اهل اسلامی اشکنجه ایله اعدام ایتدکاریخی تذکر ایله اعصاب غیرت وحمیتلری حرکته کلوب بر اوغوردن متریسلر اوزرینه هجوم ایدرک عصاتی اخراج و تعقیب ایتدکارنده اشقیا درون قصبه یه کیروب خانلره و تاجار مغازه لرینه و متین خانلره قبانلره و اورالردن تفنک آتهرق

عساكر اسلاميه دن بعضيلرين شهيد ايلدكارندن اوزرلرينه ياغلي پجاوره اتيلهرق ابنه مرقومه طوتشديرلغله درونلرنده كي اشقيانك چونغي ياشمش فرار ايدنلر دخي سيف و سنان ايله تيه لشمش و مقدمكي قلاص و قعه سي انتقامي الشمش در . بومظفريت خبزي شعبانك اون سگزننجي كوني در سعادته وصول بولمش و قلوب اسلاميانه موجب الشراح اولمش در .

هاني بزم استانبولدن يوز بيك بلا ايله اخراج و سوق اولنان بشيك يكيچري عسكريمز وار ايدى ايشته انلر سمصونجي باشي عثمان اغا ايله بو ائنده بابا طاغنه لدی الورود قلاص و قعه سني ايشتكاري كبي قارشوده قاپورز وار ديهرك طونهك قارشو يقه سنه كچمك اوزره تذكره ايشتكارنده اوزرلرينه مأمور اولان صالح پاشا هنوز كلامش اولديغندن عثمان اغا كندولرينه جواب ويرمش ايسه ده انلر دكله ميوب پيدر پي بلا رخصت قارشو طرفه كچمكده اولدقاري حقه ده عثمان اغا طرفدن يكيچري اغاسنه يازيلان مکتوب باب عاليه تقديم اولنغله عسكرك بوجرملري بحسب الحال تاويل و تعمير اولنهرق صالح پاشا مقدا باباطاغني محافظه سنه مأمور اولوب اورطلر دخي انك معيته مأمور ايدلمش ايسه ده مؤخرأ صالح پاشا بابا طاغنده كي عسكري استصحاب ايدرك چرخه جي عنوانيله قارشو طرفه كچمك اوزره مأمور قيلمش اولديغندن عثمان اغانك بقيه عسكركه قارشو طرفه مرورايله صالح پاشامعيتنده ايفاي وظيفه يه مسارعت ايلمسي ايجون كندوسنه مکتوب سامي يازلمشدر .

اولجه قلاص دن قالقان ايكي ديركاي برقطعه اشقيا كيمسي سنه بوغازينه لدی الورود محافظت بولنان يونس اغا مرورينه مانع اولغله طوب جنكنه مباشرت اولنديغي صره ده يونس اغا صندلار ايله كينك اوزرينه هجوم ايدرك كهي ني ضبط ايلمشدر . و دروننده بولنان اشقيا تلف اولوب فقط آتي نفرى حيا اله كچرك استانبوله كوندريلوب لدی الوصول استانبول قبولرنده اعدام ايدلمش و يونس اغايه اون بيك غروش عطيه سنه كوندرلمشدر .

بروجه بالا قلاص مظفر يتدن صكره يوسف پاشا طرفدن سوق اولنان قوه عسكريه فوفشانه واردقده اشقيانك احداث ايلمش اولدقاري استحكامات اوزرينه بغه هجوم ايله اشقيانك چونغي تلف و باقيسني دوچار انهزام ايتديكي صره ده لوقه نام پاپاس دخي تلف اولمشدر . اول ائنده افساد رعايا ايجون اتريا طاقندن برطاقم اوراق فساده ايله طولاشان درت نفر شق دخي ير كوكي محافظتي حقي پاشا طرفدن اخذ و قتل اولمشدر .

بعده سرعسكر پاشا كتخداسني اردوسنده براغوب كندوسني بغداد چرخه جيسي

اولان صالح پاشای معیتندہ کی یکچری وسکبانر ایله برلکده مقدمه الجیش ایدرک ایلرو حرکت و پروت کنارنده متریسار وطایبه لر ولغورلر انشاسیله مقابله داعیه سنده بولنان اشقیا اوزرینه واروب جنکه مباشرت ایله ایکی ساعت قدر طوب و تفنک جنکی تمتد اولدقدن صکره اشقیا یکچریلر اوزرینه شدتلو آتش ایدرک هجوم ایدمچک یکچریلر طرفدن اثر انہزام کورتمشیکن سواری طوبچی بیکباشیسی عمر انا سرعت ایله حرب ایدرک اشقیا اوزرینه صالحم یاغدر مغله اشقیا متریسار جانبہ رجعت ایتدکارنده عسا کر اسلامیہ ایکی طاقم اوله رق بر طاقی رجعت ایدن اشقیایی تعقیب و بر طاقی طوب و تفنک آتشنه باقیوب متریسار اوزرینه هجوم ایتلمیله متریسارده وطایبه لرده طوران عصات دخی فراره مجبور اولدیلر . لکن عسا کر اسلامیہ یقہ لرینی بر اقیوب تعقیب ایلدکارندن اشقیا کندولرینی پروت نہرینه آتوب ایچلرندن الی نفر مقداری روسیہ طرفنه کچوب قورتلدیلر . ساری یادانہ طوب و تفنک هدف و یاخود پروت نہرندہ غرق و تلف اولدیلر . بونک اوزرینه طایبه و متریساری هدم و بالجمله طوب و مهماتلری ضبط اولندی . و سر عسکر پاشانک بوکادائر اولان تبشیر نامہ سی رمضانک اون اوچنجی کونی در سعادتہ وصول بولدی .

اول انانده روسیہ لونک طومار اوہ و کیشنو طرفلرینه سوق عسکر ایلدیکی خبر النوب روسیہ لو طرفدن امین اولماسی ایچون دخی سر عسکر پاشایہ باب عالیدن توصیه اولنمش ایدوکنہ مبنی ابرائیلدن دہا زیادہ تباعد ایدہ مدیکندن صالح پاشای ایلرو یہ سوق ایتمشیدی . صالح پاشا خلال رمضانده بردفہ دہا فوفشان حوالیسنده لدی الحاربه اشقیایی بردہا طویلانہ یہ جق صورتده ہزیمت کلیہ یہ دوچار ایتشدیر .

ودین والیسی طرفدن سلحدارینک زیر قوماندہ سنده اوله رق قافات یقہ سنہ کچوریلان فرقه دخی اقدمچہ قرہ افلاقہ دخول ایله قرہ یوہ قائم مقامی مقامہ اقعاد ایلمشیدی . ینہ خلال رمضانده علیکساندری ایپسلا تینک برادری نیقولہ ایپسلا تی سکز بیک قدر سواری و پیادہ و سکز قطعہ طوب ایله داغشان قرہ سنده بولنان ایکی بیک قدر اهل اسلام اوزرینه شدتلو هجوم ایدوب عسا کر اسلامیہ دخی مردانہ مقابله ایتدکاری صرہدہ قریب محللرده بولنان عسا کر اسلامیہ امدادہ ابر شمکله اشقیا ایکی آتش ارہ سنده قاله رق بالجمله طوب و جیخانہ لرینی ترک ایله منہز ما طاغله فرار ایتدیلر . کلہ لم شمدی سلسترہ قولنہ .

سلسترہ والیسی سلیم پاشا کتخداسی درکاه عالی قوچی باشیلرندن احمد اغایی باشبوغ نصب ایدرک سکز بیک سواری و پیادہ ایله شعبانک اون یدنجی کونی قرہ لاش یقہ سنہ امرار و بکرش طرفنه سوق ایتمشیدی . اشبو احمد ادرنہ وجوہندن طاغ

دویرن اوغولونك یکنیدر و دکرلی بر ذاتدر سلیم پاشا ادرنه بوستانجی باشیمی ایکن طوغ الدقده آتی کندوسنه کتخدا ایدوب سلاستریه کوتورمشیدی . احمد اغا شعبانک یکر می آلتجی کونی بکرشه واروب خارچنده اردوسنی قوردی . واسلامیه اعیاتی بشلو اغاسی صورتیله درون شهره کوندردی . متره پولید ایله بیوک بویارلر غیوبت ایلمشدر ایدی . اما دیگر بویارلر و روسیه و آوستریا قونسلوسلری چیقوب کتخدا بک ایله کورشیدیلر . اول اثناد علیکساندری ایپسلاتی ترغووشته قصبه سنده تخصن ایلمش اولدیغندن احمد اغا انک اوزرینه واردی . ترغووشته جوارنده وقوعبولان محاربه ده اشقیامنهزم اوله رق طاغ طرفنده قیمولوق نام قریه یه فرار ایتمکله احمد اغا انک ترغووشته قصبه سنی ضبط ایلدیکی و اول اثناده علیکساندری ایپسلاتی مقدماً افلاقده مبدأ فساد اولان طودوری نام سرکرد آاشقیانی برسبب ایله اتهام و اعدام ایلمش اولدینی خبرلری واسطه رمضانده درسعاده وارد اولمشدر . ذکر اولنان محاربه دن صکره علیکساندری ایپسلاتی روفال قصبه سنه فرار ایدوب ارقه سندن عساکر اسلامیه تعقیب ایتمکده ینه مقابله داعیه سنده بولنمش ایسه ده ارتق طیانه میوب نمچه دیارینه فرار ایتمش و حدوددن ایچرو کیرر ایکن عونه سندن بک چوق تلفات وقوع بولمش اولدینی خبری و اواخر رمضانده درسعاده واصل اولمشدر .

بووقعه اوزمان اوروبا غزته نرنده بووجهله طبع و نشر اولمشیدی که (سلاستریه والیمی کتخدا سنک ترغووشته ده ایپسلاتی اوغلی ایله واقع اولان محاربه سنده طودوری نام سرکرده نک عثمانو طرفه تبعیتی ایپسلاتی اوغونک مغلوبیتته سبب اولدی یوقسه عثمانو عسکری بوزلمشیدی) دیدکری اعتماده صالح سوز دکلد زیرا غالبک مغلوبه سرفرو و اتمیه جکی امر بدیهی و طبیعیدر . ایپسلاتی اوغلی بوچنکده ریمینک طرفه فرار ایلدیسه ده تعقیب اوله رق دراعشاندی ایریشیلوب اوزرینه تکرار هجوم و بالجه مهماتی ضبط اولدی . وابتدا اطرافدن جمع ایلمش اولدینی مرتب و معلم عسکر خیلی مقاومت ایدوب لکن عثمانو سواریلری انلرک صاغ قولندن حمله و هجوم ایتمکدرنده سائر ارناود و افلاق و صریلودن تجمع ایتمش دیرتی عسکری فرار ایتمکله او برعسکر دخی بوزیوب اکثری تیغ آشتاب دلاوران عثمانیان ایله اعدام اوله رق بونلرک انجق یکر می قدری سرکرده لری اولان یورغاکی ایپسلاتی ایله مجروحا کوجه اورمانلر ایچنه فرار ایله تخلیص جان ایده بیلدیلر . انتهى .

علیکساندری ایپسلاتی افلاقدن چیقدینی صرعه عونه سینه خطاباً بر بیاننامه نشر ایتمشدر . شویله که : (سزک کبی کوشک و ادبسر بر قومدن مجتمع عسکر ایله برلکده بولنق فیابعد بنم ناموسمه الویرمدیکندن سزک کبی عهدینه و فاسز طاقی ترک ایدوب

کیتکه مجبور اولدم . زیرا سزه باش اولمق بکا عاردر . سز خر یستوسه ووطن
اصاکنزه خیانت ایتدیکنز بن ایسه سزکه برابر یافائق یاهالک اولمغی امید ایدرکن
بکاده خیانت ایتدیکنز بعد ازین سزدن ابدیا منفک اوله جغ . سز وارک ینه عثمانویه
قاریشک که سزک حالکنزه لایق دوستلریکنزدر . ارتق اختفا ایتدیکنز اورمانلردن
چیقوب انلره اختلاط ایدک . وانلرک بلا موجب قتل ایتدکاری کلیسارکز رؤسائیک
وعلی الخصوص بطریق ومتره پولیدلرکزک حالا قانلری تقاطر ایتکده اولان اللرینی
اوپک . وسکر دوب قان وصییان ونسوانکنزک مقابله اندرک قولغنی صاتون الک .
سزک حقکزدن تکرری کاسون) دیو اعلان ایلمشدر .

بروجه بالا علیکساندری ایپسلاتی آوستریا الکاسنه داخل اولدقه بو مقوله اشقیبا
حقمده بین الدول متخذ اولان اصول اقتضاسنجه آوستریا دولتی علیکساندری ایپسلاتی
وبرادری نیقولهینی وقرناسدن یورکی لاسانی ایله لهلو اورفانو وناوسکی نام شقیلری
موقاس نام قلعهده حبس ایتمشدرکه اقدجه ناپولی مملکتی فتنه سنده اختلال لرینی
اوللردن بعضیلری دخی اوراده محبوس ایدیلر .

اقسانتو بوامواج حوادث ایچنده یوزلانهرق اتریازکاهنده طوقومش اولدینی قاش
فسادک بورالده کاسد اولدینی کوریک ارتق یونانستانه کیتکه نیت ایدوب فقط
برکره آلیکساندری ایپسلاتی نی کورمک اوزره موقاس بلده سنه اوغرامش ایسه ده
ملاقات ممکن اولدینی جهته خبأ وخاسراً بحارستان اوزرندن انقونهیه واورادن
دیگر افلاق وبغدان فراریلریله برابر موریه واروب اول ائاده طراپولچه حصر
وتضیق اولمقده بولندینی حالده دیمتری ایپسلاتینک معینله بعض خدماتده مستخدم
اولمشدر . لکن موریه ایتی کسب جسمات ایدوب یولو رئیسار اجانبک ایشه
قارشمسندن خوشالامدقلری جهته دیمتری ایپسلاتینک نفوذی تنزل ایدرک عادی
رئیسار صره سنه کچمشدر .

الحاصل ایپسلاتی خاندانی بوسیل فسادک اوکنه دوشه رک پریشان اولوب کیتدیلم
وعلی العموم فنارلور و یودهلق و دیوان هایون و دیوانخانه ترجمانلی و قوکتخدالحق
وسرکتابکی کی بر طریق فیض ورفاهی ضایع ایتدیلم . عجا اقسانتو نهایت الامر
نه قازاندی ؟ یونان دولتنک تشکیکنده اقسانتویه خدمتی مقابلی سوتروز و ابوتوز نام
اقتخار نشانلری ویرمش ایسه ده فقر حالی ذل سؤال درجه سنه وارمش و تجار یازیحیلغنده
اولان سامانی بوله ماممشدر . فساد وقتنه صاحب لرینک انجام حالی هپ بویله اولور
(سنه الله فی العالمین) بز ینه صده عودت ایدلم .

بروجه بالا افلاق وبغدانده شقاوت و جمعیتلری پریشان اولدقدن صکره آرتق

طوپلانہ مدیلر . اقسانتونک اعانہ اچہ سیلہ تدارک ایلمش اولدینی طوب و تفنک و مهمات هپ عساکر اسلامیه ی دینه کچمشدر . واکر چه طاغلر ده سر سری مقوله سی بعض اشقیار اکنده اوله رق طولاشمقدمه بولمشلر ایسه ده انلرک اوزرینه دخی طاقم طاقم عسکر سوق ایله اله کچدکجه تپه لیمکده و حیاً اخذ اولنلار دخی استانبوله کوندرلدکجه سائر عبرت اولمق اوزره اعدام اولتمقدمه ایدیلر .

شوحاله کوره آرتق افلاق و بغدادنک ضبط و ربطنه و محافظه آسایشنه صرف افکار اولتمق لازم کلوب یکچیریلر ایسه رعایایه ظلم و تعدی ایدر اولدقارندن کیفیت سر عسکر پاشا طرفندن باب عالییه انها اولتمغله مجلس مشورت قرار یله او جاقندن شدید مکتوبلر یاز بله رق یولسز حرکت ایدنلرک قاعده او جاق اوزره صیقی تریه لری امر اولتمغله یکچیریلر بوسنه اورالرده قیشی قپوروزسز کچورمه کچبور اوله جقارینی اکلادقاری کبی طاغلمغه بهانه آرایه رق تعینات فاحشه غوغاسی چیقاروب ابتدا نزل امینی اوزرینه هجوم ایتدیلر . نزل امینی کیزلوب قورتلدی . بعده سردن کچدی نامه اولان اغالر سر عسکر پاشایه واروب هر بری یاننده نقراتی اولسون اولسون سکسانر تعیین ایتدیلر و سر عسکر پاشا حضورنده بی ادبانه سوزلر سویلدیلر . سر عسکر پاشا ایسه اعیانلقدن نشئت اتمه جسور بر آدم اولمغله حضورنده بومقوله سوز سویلیانلرک قولاقاری و برو نلرینی کسوب بو حالده انلری یکچیری او جاغنه اعاده ایلدی . بونک اوزرینه یکچیریلر او طرفک هواسی کندو هوا وهوسلرینه اویمیه جغنی جزم ایتکله خلال شسوالده جمله سی طاغیلوب اثنای راهده فقرایه تعدی ایدرک استانبوله عودت ایلمشلر در .

* بعض امور مالیه *

احتلالات واقعه اوزرینه خالقک امنیتسز لکندن تجارتیه کلی سکنه و نقوده ندرت کلمکله دانه سی اوج درهم اوله رق قطع اولنان غروش برینه بو کره ایکشدر در همدن غروش قطعنه باشلانندی . تغییر سکه ایله صانکه ضرورت مالیه چاره بولندی .

شانی زاده دیر که نقادان تجارب احوال عالم و عیاران چارسوی نفع و ضرر اتمک معلومیدر که ابقای سیم وزر مبادله اشیا ایله میسر و بودخی احیای موات و تکثیر صناعات و تقایل زوائد مصروفات ایله مقدر و جاب و تکثیری ایسه سائر لره احتیاجدن بری اوله رق انلری جاب ضرور یاتلری ایچون بالطبع عرض نقوده اجبار ایله اوله جغنی مقرر در .

* بلیت *

شهرتی مال ایله در معبد اسلامکده * مسجد جامع بی وقفه جماعت کلز

فعلی هذا القیاس برمدتدنبرو افراد ناس تذکاری اکثر اولور بعض سببه محتاج الیه عامه اولان اشیای استحصال واستصجابدن دستکش فراغت وحاضر خوار اولدقلرندن بشقه اکثرینک تمایش انوابه وخصوصا بلاد اجانبندن اقمشه واشیای غیر ضروریه ونایاداره میل ومحبت واسباب زینت اولان اوانی سیم وزره اغنیانک رغبتلری جهتیاه بر طرفدن صندوقه زینتمده اغتیاب وبر طرفدن ذخیره واشیای سائر تجار تیله نقود آخر دیارلره ذهاب ایله سیمک بهاسی حد اعتدالی تجاوز ایدوب سکه حسنه شاهانه ایله مسکوک بیاض آچه نیک رایجی یومافیوماً زیاده اولدیغندن ارباب احتکار کتم واخفا وادخار ایدرک بر طرفدن اولنان بشلک وغروش وسائر اجناس نقودی طشره واجنبی تجارینه زیاده سیله سوردرک بو کیفیتلر میدانده آچه بولنمسنه بادی ومعاملات ناس ایچون اجناس نقودک توفیری مقتضی ایهده کوش فیئاتنک تفاوتی سببیه الحاله هده بر دانهمی اوچ درهم اوله رق قطع اولنان غروشک هر برنده اون بش پاره وفندق التونی ربیعیه سنک بیک عددنده ایکویوز بوقدر غروش زیاده تفاوت بولنوب بوخصوص ضرر بخانه عامر یه کلی خسارتی مؤدی اولدیغی وسیمک رواجنه نسبتله عیار قدیمه خلل کلمکمزین حد اعتداله تنسیق اولنه رق ایکی درهمدن غروش واکا نسبتله درت درهمدن ایکلک قطع اولدیغی صورتده اجناس نقودک تکثیری ملاحظه سیاه کوشک ایدیه احتکاردن وجانب میرینک ضرر وخساردن وارسته اولسنی موجب وناسک احتیاجدن بری اولسنی مستوجب اولدیغی بیانیله بوندن صکره عیار قدیمیاه اوله رق ایکی درهمدن غروش ودرت درهمدن ایکلک وربع پاره نیک درهملری بولنره تطبیقاً قطع وضرب ورومی نصفیه سی چوچه ضرب اولنق وفندق ربیعیه سی ایکی بچق غروش ابلاغ قلمق اوزره قرار ویریلوب کرک بولنرک بودفعه مجدداً ضم اولنان وکرک مقدمانحت نظامه ادخال قلنان سائر اجناس نقود فیئات مقرره سندن بر آچه زیاده النوب ویرلماسی باینده شرفش صحیفه صدور اولان خط هایون شوکت مقرون ملوکانه موجبجه کیفیت آستانه سعادتده لازم کلنلره اوائل شعبانده بافرمان عالی آکیداً تنبیه وناطولی وروم الینک اوچر قولرینه دخی بشقه بشقه اوامر علیه ایله تصریح وتوزیع اولندی. آنجق ازوقته اشیانک غلاسنه بادی ومصارفک تریاندینی مؤدی اوله رق ضرر بخانه عامر یه بیکده بر مبیاعه اولنه بیلان اسکی آچه فضله سندن بشقه بر نفع ظاهری مشاهده اولنمدی. زیرا اکثر ارباب احتکار برارز وقتدنبرو بیانغی یالکزجه آچه تجاری اولدقلرندن رایج جدیده نظراً زیاده لک حس ایتدکاری اسکی نقودی کیزلوجه براق فضله کوستررک جمع وادخار ایله افرنج تجارینه درهم حسابیه یه زیاده ویرمکه باشلادیلر ونقود جدیدنک دخی (العزّه من لوازم القاة) ملزومیه یه فی الحال رایجی ارتمغه باشلادی. انتهى.

خزینہ دولتک وسعتی اہالینک ثروتیہ و او دخی مملکتک معموریتیلہ متساویا متاسبدر
 بوئسادہ ایسہ ممالک دولتعلیہ طرف طرف خراب اولمقدہ اولدیغندن و امنیت و اسایشک
 انسانی حسیلہ تجارتہ عظیم سکتہ کلایکندن ناشی پارہ مضائقہ می کوندن کونہ تزیاد
 ایلمک طبیعی ایدی سکدنک وزنی تقایل و کرک تبدیل ایله ضربخانہ جه تصور اولنان
 تمتع ایسہ برنوع استقراض داخلی دیمک اولوب بونک فائضی یوق ایسہده معاملاتجه
 بک چوق خساری موجب مواددن اولدینی بیاندن مستغیندر .

* اهل اسلامک تکرار اتفاقہ دعوتی و بعض رسوم و عاداتک تبدیلی *

* سرہ سندہ بعض اغراض شخصیہ اجرایی *

در سعادتہ اولدینی کبی طشرہ لردہ دخی یکجهتی و اتحاد قلوبک حصولی مطلوب
 ایدوکی مقدمجه بعض وزیرایہ و سرحدلرہ یازلدینی کبی بوکرہ شعبانک اون اوچنجی
 کونی دخی علی العموم انطاویدہ و روم ایلیدہ بولسان و زرای عظام و متصرفین
 کرامہ اہالیانی دخی یکدیگریلہ اتفاق ایتدرمک اوزرہ قائمہ سامیہ لر کوندرلمشیدی کہ
 صورتی زیردہ (۳۶) رقیلہ ایراد اولنور .

بو مآلدہ شیخ الاسلام افندی طرفدن دخی قاضی و مفتی و مدرسلرہ مکتوبلر یازلمشدر .
 استانبولده حاصل اولان اتفاق ایسہ بالادہ بیان اولدینی اوزرہ حالت افدینک
 بر چوق رشوت اعطا ایتمکله یکچیری قوقونسولرندن و قورقودوب اورکتمکله
 مجلس مشورت اعضاسندن المش اولدینی اتفاق سوزندن عبارت ایدی . فقط حالت
 افندی روم فترتنہ سبب اولدیغندن طولانی نہایت پادشاه قایجنہ کله جکئی تفرس
 ایدرک یکچیریلر ایله متحد بولوبدہ بوسایہده کندوسنی قهر سلطانیدن قورتارمق
 و بوخدعه سنی پردہ اتفاق اسلام ارقہ سندہ صاقلامق ایستردی . حالبوکه پیدرپی
 خاقی بویله جمهوریت طرزندہ اتفاقہ دعوت ایتدجکه مرآت خاطر هایونہ برر سیاه
 نقطہ قونمقدہ ایدی .

شانی زاده دیرکه عبث یرہ اتفاقہ جبر و دعوت حقیقتده لغویات حالتدن معدود ایسہده
 بوندن اقدمجه بر مجلس شوراده حالت افندی مجلوب و مغلوبی اولان بعض اغوات
 و کبرا ایله مصحف شریفہ ال قویہ رق ابازہ حسن پاشا مادہ سندہ حاملدہ سرعسکر
 مرتضی پاشانک ایتدیکی تعریف و توصیفی ناروا بربرینہ امنیت غرضیلہ ایتدکری
 عہد و شرطی وسیلہ تأیید مسند قیاس ایدرک سائرلرہ دخی خواه و ناخواہ و اکثرینہ
 بروجہ آکراه قسم بالله ایتدرمکله حقانیتدن معرا کویا اتفاق آرا ایله بینلرندہ
 اختصاص ایدن برنی اساس جمهوریت صورتی آخر کار دست عدالت پیوست

حضرت پادشاهی ایله ظهورینه مترقت اولدقلری جزای الهیدن مدار امنیت
وسلامت شمار ایشملر ایدی . (ادا جاء اجل البعیر بیول حول البیر) انتهى .
برای حکمت ومصاحت بعض خدماتده قوللانلق اوزره روم قایقچیلرندن ومیخانه
میچولرندن بشیوز نفرک تحریر واستخدامنه قرار ویریله رک بالتحریر دفترینک
باب عالییه ارسالی ایچون خلال رمضانده روم پطریقنه امر عالی یازلمشدر .

حالت افندی مانند مجتهد مخطی طعامده سفاهت واسراف اولماز دیهرک رمضان
اخشاملری حولی وبانچه سنده ایکشر اوچر یوز آدمه سفره لر قوردیرر وانواع
اطعمه یدیرر ایکن بوکره اجتهادینی تغییر ایدوب مجلس مشورتده ویردیردیکی قرار
اوزره کافه ناس برمدتنبرو حضرت ایله مألوف اوله رق بوخصوصده افراط
ایله انواع تلف واسرافنی اختیار ایلمش اولدقلری ظاهر اولمغه فیما بعد علما ورجال
وخدمه قوناقلرنده وعموم اهل اسلام خانه لرنده طبخ وتناول اولنه جق اطعمه
نهایت بش درلودن یدی درلو یه قدر اولوب اندن زیاده یه تجاوز اولنماسی ایچون
شوالک یدیسنده اوامر علیه اصدار ایترمشدر .

شانی زاده دیرکه بوآناده فقیر بردفعه حالت افدینک طعامنده بالتصادف بولندم
واقعا یدی درلو اولوب لکن حوض کبی مرتبانلرنده نصفی سکری اوله رق غایتده
نفیس ونادر طعاملر اولمغه کیمت وکیفیتنه واسعارک بهاسنه قیاساً شبهه سز لاقفل یالکیز
بوسفرده اوچیوز غر و شلق قدر طعام تخمین ایلدم بناءً علیه ماده تمل طوتمیوب
ینه هرکس بیلدیکندن قالمدی .

روملرک اتفاقه مقابل جمله اهل اسلامک حضرتی سفریته تبدیل ایلملری اقدمجه
جمله یه بافرمان عالی اعلان اولندیغی صرده اهل سیف و قلم یانلرینه برر خنجبر
طاقملری دخی تنیه اولنمشیدی انجق اشقیای رعایانک کوندن کونه شقاوتلری
ارتقمده اولدیغندن بالجمله اهل اسلام حقیق وصمیمی اتفاق ایتمک فرض اولدیغی
ملاسه سیاهه اعلی وادنی بالفعل شرائط اتفاقی اجرا ضمننده بعد ازین بالنفس صدر
اعظم وشیخ الاسلام وصدور عظام وموالی فخام ومدرسین کرام ورجال دولت وخدمه
باب عالی اثواب رسمیه نی ترک ایله یالکیز بنش وچتال صاریق وبلارنده اولان خنجردن بشقه
برر چفت پشتو وانعام کیسه سی وپاله یاخود سیف تعلیق ایدوب هرکس بولندیغی بمحلدن
هان محاربه یه نوجهه کیتیمک لازم ایسه اول صورتی استحصال ایدرک علی الدوام
حاضر ومهیا بولنلق وبونلرک دائره لرنده کی اندرون اغاری وچوقدارلری تلبس
ایده کلدکلری قفتان وطولامه کی اثواب حضرتی کلیاً نزع ایله ایاقلرینه شلوار
کیمک وبلارنده کی خنجردن بشقه برر چفت پشتو وبرر انعام کیسه سی ایله برر پاله

یا خود سیف تعلیق ایتمک و علی العموم خواجکان و قپوچی باشیلر و کدکلور
و خدمتکارلری دائماً مسلح بولمق تنبیهاتی حاوی رمضانک اون یدنجی کونی
دوآثره اوامر علیه کوندرلدی .

شانی زاده کیفیتی بو وجهله بسط و بیان ایتدکن صکره دیرکه در عقب هر کس
سلاحپوش و خدمه کبار تفنک بردوش اوله رق اول هیئتله آمد و رفت ایلدکاری
برنوظهور کیفیت و جمله به مورث دهشت اولوب (قطعه) السیف و الخنجر ریحاننا *
اف علی الزجس و الآس * شرابنا من دم اعدائنا * و کأسنا حجة الراس) مضموننه
اشارت کونه غرائب حاصل اولدی .

و بوندن اقدم اشارتی سبقت ایدن و جمله برج مقارنه اوسط اولان سنبلده واقع
کسوفک هنکام معظم تأثیری و بوسنه رابع سال مقارنه مسترقه اولان جمله احتراق
مشتری احکامندن اشجار و اثمار نام کتابک شجره ثالسه سی شعبه خامسه سنک ثمره
رابعه سنده مذکور و تنبیهات نام کتابک احکام احتراقاتنده مسطور اولان
تغییر احوال و عادت و وقوع غوائل و دهشت احکامی علی زعم المنجمین یرین
بولدی . انتهى .

ینه شانی زاده دیرکه علمانک بول بیکو کورک و کبیر عمومه ایله بلر نده سیف و طبانجه
و خنجر ایله اسواقده سیر و کدارلری تماشا کرده بر پیکر استغراب آور اولدی
(بیت) خلق الله للحروب رجالا و رجالا لقصعة و ترید) و چوق کیم یوب خاق
بداوتی سفاهته تحویل ایله مساعدده بعض کبار زمانه دن ناشی غلامان نوجوانان
و اولاد تجار و بازرگان آتیش آرشون چوقه دن سوزنی ایشامه شوارلر و صرمه لو
فرمنلر و بلده و باشده فرمایش شالار و سیمالو سلاحلر ایله هنوز ختان اولمش
چو جقئر کبی برر الریله شوارلرک آغنی قالدیره رق خرامان اولمغه باشلادیلر .
بعض کبار دخی بیکر بیگ بشریوز غروشه ابنوس پارچه سی فخری اویمه سی
خنجر قبضه سی یابدیروب اوزر لرینه الماس ایله مجوهر و سائر سلاحلرینی دخی
مستغرق زر ایتدیلر . ارسطو حکیم اسکندر ه کوندر دیکي مکتوب بنده هر شیئی مثلایه
مزج و ترکیب ایله یعنی امرجه مختلفه بی بر خصوصه مباشر ایلمه دیمشدر .

جناب حق جمیع امت محمدی کله واحده اوزره متمق ایدوب احتجاب رأی و تدبیری دخی
حسن خدمته و انصاف و بصیرته موفق ایله و ارکان اربعه دولت اولان ارباب سیف و قلم
و اصناف و حرفت و رعیتی اختلال و تشویشدن حفظ و خلاص ایده . انتهى .

ینه حالت افندیکن احداتندن اوله رق اهل قلمی تعلیم ایله عسکر ایتمک اوزره
اواسط شوالده اندرون اغالریله صدر اعظم و حالت افندی و کتخدا بک و رئیس

ودفتر دار افندیلر وچاوشباشی وسائر خدمه باب عالی وسائر رجال دولت برطاقم وبعده کتاب برطاقم واندرتون اغاری دیگر طاقم اوله رقی باب عالی قوم میداننده آتله بنوب جولان ومقتدر اولنلر کیمی آسامش کچلهه ضرب شمشیر وکیمی اداره روح وسنان ایندکاری صردهه برطاقم جبان وپیرانک سانس وخدمه سی اسپلرینک عنانندن طوته رقی یانلرنجه سکر تدکاری موجب خنده تماشا کران اولان غرائب حالتدن ایدی .

شانی زاده دیرکه محیر عقول اولان بوخصوص غیری حالت افدینک سائر مواد منتجه الفساددن بشقه انتخاب کرده سی اولان بغداد وبوده سی میخالک عصیانندن صکره خوف جان ایله شعورینه اختلال ونقصان طاری اولمسنه حمل واسناد اولندی . انتهى .

فی الواقع حالت افندی ظهورینه سبب اولدینی روم فترتی اوزرینه نه یاپه جغنی شایر وب هر کون بویه برغریسه احداث ایلردی . چونکه او یله نازک وتنک بر حال وموقعه کشیددی که اکا جزئی تحویل کلسه محو اوله جغنی درکار ایدو کندن کندوسنجه بقای حیات معناسنه اولان بقای اقبالی ایچون یکیچریلرک هواسنه او یوب هر بویه کیدر وخیر وشر هر شیئی ارتکاب ایدر ایدی . ویالکز اتهام اولنان روملرک اعدامی کافی اولیوب اره صره دیگر طائفهلردن دخی کندو حقتده مضر کوردیکی کسانى برر بهانه ایله اعدام وهیچ اولماز ایسه نفی وتبعید ایدیورمک ایستردی . واره صره عهد وپیمان لقر دیسنی تأیید وتکرار وهر کیم انک علمپنده برسوز سویلر ایسه سانکه عهد واتفاقی بوزمش عدیله همان انی بر بلایه دوچار ایدردی ذی القعده غره سی اولان صالی کونی عقد اولنان مجلس مشورتده شیخ الاسلام افندی فتح کلام ایدرک عون حقه اتحاد واتفاقز کوندن کونه ترقی بولوب بونک استقراری وارالق ارالق اخطاری اراده سنیه اقتضاسندندر دیدکده یکیچری او جاغنده تقلیب رسوم ایدمبیله جک مرتبه نافذ الکلام اولان اسبق سکبانباشی محمد افندی جوابه ابتدار ایله بحمدالله تعالی اتفاقز استوار وقول وقرار مزایداردر دیدیکی صردهه حالت افندی دخی ملت اسلامیه نیک بداهته رجوعنی تحسین یوللو عوام پسندانه سوزلر سویلمشدر . بونلر ایسه هپ یکیچری گروهنی اغفال وافکار انامی اشغال ایچون قورلمش طولابلر ایدی یوقسه حالت افندی اغراض شخصیه سی اوغورنده هر شیئی فدا ایدر وبر پره ایچون بریورغان یاقار بر شخص مکار اولدینی اول اناده ظهوره کلان وبعضیلری بالاده بیان اولنش وبعضیلری زیرده بیان اولنه جق اولان وقوعات ایله مثبتدر .

از جمله شیخ الاسلام سابق الحاج خلیل افدینک زوجه سی حاجه زیباخانم که چرکسیه
 الاصل اولوب مقدا خواجه عبدالله اغانک مستقر شه سی ایدی . انک و فاندن صکره
 سلطان سایم خان حضر تبری اولوقت خزینه کتخداسی بولنان مشارالیه خلیل افندیه
 او طه لقا اولمق اوزره احسان ایتدکارنده واقعا دلآزاردر لکن ضابطه و دیانتکاردر
 دیو بیور مشلر . فی الواقع خلیل افندی کندوسنی تزوج ایتدکن صکره اکا غالبه
 و متحکمه اولوب داخلی و خارجی دائره سنی بد ضبطنه الدی و هرایشه قاریشور اولدی
 حتی خلیل افندی روم ایلی قاضیسکری اولدقده نقیب الاشراف بولنان زین العابدین
 افدینک مشار الیه حقنده لطیفه یوللو مناصبی اهلنه توجیه ایتدیلر دیدیکی مشهوردر .
 خلیل افندی قدر سرت سوزلی و پک یوزلی ایسه زیبا خانم دخی او قدر دلکش
 و جریه اللسان ایدی . الحاصل عقلی قیصه و دیلی صاچندن اوزون سوزینی صاقماز
 دیلی طوتماز بر خاتون ایدی . حتی مقدا خلیل افدینک انفصالندن اقدجه بکار بکی
 حوضی مسیره سنده حالت افدینک زوجه سی لبیه خانمه تصادفنده قوجه لرینک
 بینلر نده کی برودته مبنی زیباخانم کرک اکا و کرک قوجه سنه پرده بیرون ادب دشنام
 و سب ایتدکن بشقه جاریه لر یله برابر اوزرینه هجوم ایله نسوان و صیبانی باشنه
 او شورمش و حوض باشی مسیره سنی قاریلر حمامنه دوندرمش ایدی . و بو وقعه دن
 طولانی حالت افندی انک حقنده قوجه سنندن زیاده کین باغلامشیدی . و خایل
 افندی مشیخندن عزل ایله بروسه یه نفی اولدقده اودخی انکله بر لکده بروسه یه
 کوندرلشیدی . بروسه استانبولک قرب و جوارنده بولمق ملابسه سیله خلیل
 افدینک خدمه سندن و یکچیری کر و هندن آشچی و چوقدار مقوله لری استانبوله
 کاوب کیتدکجه خلیل افدینک مسند سابقه عودت ایله خصمنه غلبه ایده چکنندن
 بخشه اذهانی تخدیش و بعض وسائله تشبث ایلدکلری مسموع اولمغله شعبانک اون او چنجی
 کونی بعض اجراءت سیاسی صره سنده خلیل افدینک منقاسی قره حصار صاحبه تحویل
 اولنهرق حریمی زیبا خانم بروسه ده توقیف ایدلمشیدی .

خلیل افدینک حریمی خدمتنده بر اقمش اولدینی آشچی باشینک دامادی اشچی خلیل
 استانبولده همجنسی اولان یکچیر یلردن بر یسنه مخاطر ملی حالته دائر سوزلر یازمش
 اولمسی تحریک فتنه قیابندن و کویا زیبا خانمک اعدامنی موجب حالاتدن عد اولنهرق
 همان اراده سنک استحصالی ایچون حالت افدینک دسیسه کارلنی آتارندن اولمق
 اوزره خلیل افدینک اسکی او طه لر قربنده کائن قونانغی آخورنده اغزی دیکلمش
 کوبره ایچنه کوملش بر سیاه قوزی بولندیغی اخبار و بر کوفه ایچنه وضع ایله حضور
 هایونه احضار و صانکی بو صورتله زیبا خانمک سحاره لکی اثبات اولنهرق اوائل

رمضانده اعدامی ایچون اراده سنيه اصدار ايتديرلمش ويكيچرى اوجاغندن مباشر لر
 كوندرلمش در . بوجلادلر بروسه يه وارد قلدن ده حاجه زيبا خاتمه سنى افدى قره
 حصاره ايستمش ودر دولتدن التماساً در عقب استانبوله كيتمكز ایچون فرمان
 گلش ديه رك بر عربيه اركاب و بروسه خارجه اخراج ايله براز كيتد كدن صكره يولدن
 بريانه چويروب بوغمشلر . واوزرنده كى البسه سنى صويوب جسدىنى مكشوفه
 العوره اوله رق بر چالى دينه براقشلر . بوايه شريعته صيغماز وانسانيته ياقشماز
 بر كيفيت وپك چركين بر حالت اولديغنه مبنى بروسه كبارى بوكا لى الاطلاع آدم
 كوندروب معتاد اوزرينه دفن ايله ناموس شريعت وانسانيتى رينه كتور مشلر .
 ايسته معهود حالتك بر طاقم خيثلر ايله اتحاد اسلام نامنه يادىغى اتفاق جالب
 النفاق باق نه نتيجه لرويردى . اخذ انتقام داعيه سى نه درجه يه واردى قارىسنگ
 انتقامنى المق ایچون بر شيخ الاسلام حرمى حقنده بويله ديانت وانسانيتك خارجه
 بر معامله شيعه يى روا كوردى . حالبوكه عثمانلور عندنده قارىلر پك محترم طوتيلور
 روم ايلیده حيدودلر بر كاربان اوره جق اولد قلدن ده ایچنده بر قارى اولسه شايد
 ياكلشلقه اكا اصابت ايدر ديوكاربانك اوزرينه قورشون آته مازلر قارىلره تعرض
 مردلكه منافی و غایت مشؤم صاييلور . هله ارناودلر ك عندنده آدم اولدرمك پك
 قولای بر ايش اولدينى حالده قارىلر ك عرضنه اصلا تعرض ايتمز لر . روم ايلي
 خرسيتيانلرنده دخى بو عادت اولوب حتى ارناودلر ايله قره طاغولر يكديكريه
 محارب اولد قلى ائشاده بر برينى نزه ده بولور لر ايسه اعدام ايتمكده اولد قلى حالده
 قارىلرى يكديكرك كويلرنده سر بست وهر درلو تعرضدن امين اوله رق كزرلردى .
 بناءً عليه پك چوق كيمسه لر بو وقعه يى حالت افدى حقنده جالب شامت صايوب
 بر فلا كته اوغرامسنه منتظر اولمشلر در .

خليل افدى قره حصارده ايكن حرمى حقنده اجرا اولنان اشبو معامله شيعه
 و غدارانه يى استخبار ايتد كدن صكره افكار و اوهامه طالب نهايت كدرندن اصابت
 نزول ايله فوت اولمشدر . وفاتى خبرى ذى القعدة نك او چنچى كوني در سعاده
 گلشدر . ترجمه احوالى يوقار و لرده بالمناصبه يازلمش اولدينى جهته تکراره حاجت
 يوقدر . راستكو و قلبى تمیز ايدى لکن تندخو و تيز ايدى رعایت خاطر ایچون
 مافی الضميرينى كيزله مز وانكسار قلدن تحاشى ايلمز ايدى .

* بیت *

افزونى حیات کم آزارلقده در * سرمایه نجات سبكارلقده در

* بیت دیگر *

خواهشگر اولمه راحتہ قید حیات ایله * تا عقد صلح ایتمیجک کائنات ایله
 بوئانده ایوانگک تحریری دخی حالت افندیگک غرضکارلغی آثارندندر . شوبلهکه :
 ساقزده وسیسامده اولدینی کبی ایوالقده دخی روملرک بر بیوک ومنتظم مکتبیری
 اولوب چوققلری اوروپادن جلب ایلدکاری معلملر واسطه سیله تربیه ایتمکده
 بولندقلری جهته بونلرک دخی فکرلری افساد اولمش ایسهده هر طرفی اهل اسلام
 ایله محاط اولدیغندن عصیانہ جسارت ایده میه جککری درکار ایدی . فقط ایوالق
 قضای شیخ الاسلام اسبق دری زاده عبدالله افندیگک مقاطعه سی اولوب سنوی
 یوز بیگ غروشه الزام اولنقده ایدی وعبدالله افندی انی مبالغ کلیه ایله صتون
 آلمشیدی . حالت افندی ایسه عبدالله افندی بی النسن کلذیککی قدر اضرار ایتمکده
 اولدینی جهته انی نفی ایتردیکنه قناعت ایلمیوب بومقاطعه دن اولان وارداتی
 چورتمک اوزره ایوالغی اوردره ق آرزوی فاسدینه دوشدیکنه مبنی اره صره مجلس
 مشورته اول حوالیده بولنان متعلقاندن توارد ایلیان اوراقی درمیان ایدرک
 ایوالق روملرینک قتل عام ایلمسندن بحث ایدردی لکن کیفیت حضورهایونه لدی
 العرض اول امرده تحقیق ماده اولمشی فرمان اولنغله اولنسان استعلام اوزرینه
 خداوندکار متصرفی ابراهیم پاشا تحقیق ماده ایچون کتخداسیله سلحداری اعزام ایله
 انلرک ویردکاری معلوماته نظراً ایوالق رعایاسنک اطاعتده نابتقدم اولدقلری تبین
 ایدرک کیفیت ابراهیم پاشا طرفسندن باب عالی یه انها اولنغله بومسئله مسکوت عنه
 قالمشیدی . دونمائی هایون ایله آقد کره عازم اولان ریاله سید علی بک طرفندن
 قبودان پاشایه وارد اولان تحریرانده یوند اطه لرینه کوندردیککی فلکه بی رعایاسی قبول
 ایتمیوب عنف ایله رد ایلدکارندن میرمومی الیهک آقد کرده مرور ایده جکی جزائر
 وسواحلده شائبه مخالفت مشاهده ایلدیککی کبی بلاامهال و لا اهمال ابراز سطوت و جلادت
 ایله سائر حوالی یه دخی ایصال دهشت ایتمی تعاماتی اقتضاسندن ایکن کوندردیککی فلکه
 عنف ایله رد اولنقده دونمادن سس چیقارلماسی بک او یغون سز بر کیفیت اولدیغندن
 بختله رمضانک اون ایکنجی کونی ریاله بکه تعامات وانحه کوندرلمشدر . فقط ریاله بکک
 تحریراتی ابراهیم پاشانک تحقیق قاننه مابن کبی کور یلرک مجلس مشورته لدی المطالعه اصحاب
 اغراضدن بعضیلری رعایانک جمیع حرکاتی ابراهیم پاشانک اشعاراتی تکذیب ایدیور
 غالباً رعایا کتخدا وسلحداری حیلله ایله الداتمشلر دیوب ایوالق بشقه یوند اطه لری
 بشقه دیسان دخی اولدیغنه مبنی رعایادن ادنی مرتبه بر فساد اکلشیلور ایسه

همان عسکر واروب بتورملری لازمدر یولوو تکرار ابراهیم پاشایه امر عالی اصدار اولدیغندن غضب وغارته منهی اولان بر طاقم اجلاف بو حالت ناهموار سببیه ایوالق طرفنه حرکت ایلمشله ورعایا دخی بوعسکر بر اراق بر بهانه بوله رق اوزرینه هجوم ایده جکری ملاحظه سیله خوف ودهشته دوچار اوله رق بر طرفه فراره قیام واول صلورده طولاشان یونان قور صانلرینی جاب وابتدا صبیان و نسوانلرین ارکابه ابتدار ایتملری اوزرینه خداوندکار متصرفک عسکری فرارلرینه ممانعت ایده جک اولدقلرنده روملر دخی مدافعه قیدینه دوشملرله اره ده تفنک پاتلادیغنی کبی کتخدابک دخی اهالی عصیان ایتدی دیو خار جده مهیا اولان عسکره اخبار ایلمکله طواسلی عثمان اغانک خار جده بولنان عسکر یله سائر زیبکلر سرعت ایله ایجروییه هجوم وروملردن بولدقلرینی قتل و سبی واسترقاق وبلده نک اشجارینی قطع وانبیه سنی احراق ایله طرفه العینده بر معمور بلده بی خراب و اشیا نه بوم وغراب ایتمشدر . بوخبر رمضان شریفک یکر می دردنجی کونی در سعادت و وصول بولمشدر . بویه معمور بر بلده نک تخیری ایله وارداتک تقیصی بادیء تأسف اولمش ایسه ده دری زاده نک سنوی یوز بیک غروشلق ایرادی چوریمش اولدیغنی جهته له حالت افندییه موجب نمونیت اولمشدر .

بروجه بالا ایوالغسک تخربیدن صکره یوند اطه لرینه کنذار اولنمش ایسه ده اهالیسی بالجه اشیا لرینی الوب صاوشمش اولدقلرندن برشی بولنه میوب انجق مسکن و مزرعه لری بک چوق وقت اعمار اولنه میه جق صورتده تخریب ایدلمشدر . حالت افندیسک نصل غرضکار بر شخص مکار اولدیغنه بواننده تبه دللی علی پاشا زاده لر حقتده اجرا اولنان معامله غدارانه دخی دلیل کافیدر .

شویله که : علی پاشا زاده ولی پاشا مقدماتدوی سر عسکرییه دخالت ایله عرض مطاوعت ایلمش اولدیغندن کندوسنک بیوک اوغلی اولوب اون سکر یاشنده بولنان میر میران محمد پاشا و کچوک اوغلی سلیم سری بک ایله کوتاهیسه ده اقامته مأمور اولدقلری کبی علی پاشانک دیگر اوغلی میر میراندن احمد مختار پاشا و صالح پاشا و یانلرنده بولنان قپو چوقدارلری المساس اغانک باباسی مچو پولو اول ائنده رات قلعه سنه قیامش اولدقلری حالده یانیه جهته ده بولنان اشقودره متصرفی مصطفی پاشایه دخالت ایدوب انک التماسیه انقره ده اقامته مأمور قیلنمشلر ایدی . بو وجهه له دخالت ایدنلر هر دولت و ملتده مکار هندن مصون ایکن حالت افندی و طرفدارلری ارنادونر علی پاشا خاندانک اضمحلالنی کورمدکجه صوکنی صایوب کرکی کبی انک علیه نه قیام ایتمزلر دیهرک پادشاهی بر غدر صریح بولنه سوق ایله کویا بولنر منفالرنده نک

طور میوب بالالینک تخایصی ایچون یانیه طرفته آدملر کوندره رک ارنالود عسکرینی اخافه واهالی بی عصیانه تشویق ایدبورلرلمش دیو اعداملری حقهنده فرمان عالی اصدار ایتدر دیلر . فقط سلیم سری بک صغیر اولدیغندن استانبوله جلب و توقیفی قرار کیر اولدی .

کوناهیه ده والی قائممقامی بولنان رشید پاشا طرفندن ولی پاشا ایله اوغلی محمد پاشا اعدام ایله سر مقطوعلری ذی القعده نک یدنجی کونی در سعادتیه وصول بولدی . انقره متصرفی رشیدی پاشا دخی بویله دغدغه سزجه انقره ده کیلرک ایشارینی بتورمک لازم کورکن عسکرله مختار پاشانک قوناغنی قوشاتمش اولدیغندن مختار پاشا مدافعه یه قیام ایله وافر آدم تلف ایتدکن صکره کندوسی و صالح پاشا و مچو پولو اعدام ایله سر مقطوعلری ماه مرقومک طقوزنجی کونی در سعادتیه واصل اولدی . فقط اول جنک و جدال اره سنده مختار پاشانک مجوهراتی ضایع و بویاسه رشیدی پاشا حقهنده سوءظنی دعوت ایله بو مجوهراتی اخذ و اخفا ایچون مخصوصاً اولیله بر عریبده چیقارمش دیو شایع اولمشدر . بناءً علیه متعاقباً صوفیه موقعی محافظه سنه مأمور اوله رق روم ایلی جانبته امرار اولتمش و بو مجوهرات ماده سی در دست استیکناه بولتمشدر .

رشید پاشا ایسه اوزمان ارض روم والیسی بولنان خسرو پاشانک کوله سی اولوب بو خصوصده خده تی مقبول اوله رق عهده سنه فرمان ایالی بالتوجیه یانیه سر عسکری خورشید پاشا معیتنه مأمور ایدیلرک روم ایلی جانبته امرار اولتمش و او طرفده یاراراننی ظاهر اوله رق پک چوق شان قزاشمشدر . بر مدت صکره صدر اعظم اولان چرکس رشید پاشا بودر .

تپه دنلی زاده لر حقهنده بو وجهله معامله غدربیه اجرایی انظار عامه ده پک چیرکین کورتمشدر . هله مختار پاشا ایله صالح پاشانک دخالتلرینی قبول ایله دولته تسلیم ایلمش اولان اشقودرملی مصطفی پاشا ارنالودلر اره سنده کچوک دوشمکله عرف و عادت مملکتجه پک کوجتمشدر . سائر امثالنه دخی موجب توحش اوله جق مواددن بولتمشدر .

تقدیر مرویدر که بونلرک اعدامی خبری مصره واردتده محمد علی پاشا اوغلارینی ایقاظ ایچون در حال بو خبری انلره ایصال ایلمشدر . و بو وقعه فی الواقع محمد علی پاشا زاده لره بر بیوک درس عبرت اولمشدر .

* وفات ناپلیون *

بو اثناده ناپلیون بوناپارته نک وفاتی خبری اوروپا غزته لر نده کورلمش وانک وفاتیله اوروپا حکمداراننی بر بیوک اندیشه دن قورتمشدر .

شانی زاده دیرکه کچن ماه ذی القعدة سلخند فرانسه و جزائر بحر رومك منسوب اولدقلری والان برج قران انتقالی تعیر اولنان سنبلده واقع کسوفک اثر معظم تأثیریه بر مدتدنبرو سنت الن جزیره سنبلده مقیم اولان سابقاً فرانسه ایمپراطوری ناپلیون بوناپارته برشدید وجع معدده ایله خسته لنوب موتی تیقن ایتدکده وصیت ایدوب دیمشکه بابام الی ایکی یاشنده ایکن بونک عینی بروج ایله فوت اولمش ایدی غالباً بنده بوعلتدن فوت اوله جغم بعدالموت جسمیمی اطبا تشریح ایدوب بنده نه مقوله مرض بولورلر ایسه اولبایده برساله ترتیب ایدوب حالاً نمچه ایمپراطوری قزندن تولد ایدوب والده سیله اول محله اولان اوغلمه ویرسونلر زیرا بوعلت بکا پدرمدن موروث اولدیغنه نظراً بسندن دخی اوغلمه میراث قاله جقدر . و بنم بواطده اقامتدنبرو و مقدمجه فرانسه نك منافع و نظامات و اورویا دولیله قوللانديغيم معاملات وانلرله واقع اولان محارباته دائر یازدیغم سرگذشت کرچه تکمیل اولوب انجق سائر سبقت ایدن خصوصاته دائر تاریخی یازمق ایچون فلان کیمسه حکمت آشنا واحوال عالمی دانا اولغله بنم ایراد مخصوصمدن اکسنوی شو قدر بیک ریال تخصیص ایلدم بهر سنه الهرق الی آخر العمر احوال و افعالمی اولدینی کبی یازسون قالدیکی زوجهم و اوغلم ایمپراطور زاده اولدقلرندن انلره وصیت لازم کلیوب انجق اوغلمک تعلیم و تربیه سنی بیوک پدری و ایمپراطور مشارالیهک عهده سنه حاله ایدرم دیوب چوق کچمیه رک فوت اولدینی و وصیتی موجبجه تشریح اولنوب معدده سنبلده سرطان تعیر اولنور چبان بولندیغی بوانتاده ورود ایدن اورویا حوادث نامه لردن مستبان اولمشدر . انتهى .

* احوال خارجیہ *

ناپلیونک طردندن صکره و یانه ده عقد اولنان قونغر د نك مقصدی دول متفقدهن هر برینک منفعت مخصوصه سنه رعایتله مجدداً بر موازنه اصوائک وضع و تأسیسی اولوب بوبایده ویریلان قرارلری جامع اولمق اوزره (۱۸۱۵) سنه میلادیه سنبلده و یانه عهد نامه سیله مقالات سائره متفرعه سی تنظیم قیلنمش و بعض موادی ایضاح و تأیید ایچون اوچ سنه صکره (اقس لاشاپل) بلده سنبلده برقونغر ده عقد اولمش ایدی . مذاکرات واقعه نك اساسی حقوق حاکمیت و مالکیته رعایت قضیه سی اولوب بوجهتله حکمداران و اصلزادکانک حقوق تصرفیه لری بین الدول مرعی اولمق لازم کشیدی . لکن اهالی حقدنه نازکانه معامله اولمق دخی لازمه حالدن ایدی . زیرا بروقتدنبرو اورویا اهالی سنک اذهانتی سودای سرپستی و حریت صاروب کیمی حکومت مشروطه و کیمی جمهوریت داعیه سنبلده دوشمشلر ایدی . واکرچه ناپلیونک

محاربات متوالیه سی ملابسہ سیلہ حریتک نامی بیله اونودلمش کی کور نمکده ایسیده بو افکار سربستی برچوق کسانک اذهاننده یرلشمش اولدیغی جهتله ظاهرا باصدیر یلویده تحت الرماد نهانی ایشلر بر آتش کی روزکارک آزر مساعده سیله مستعد اشتعال ایدی و ناپلیونک دفعیله برابر شان و شهرتک حیرانی^۱ اولان برچوق کیمسه لر برفساد چیقارمق اوزره مترصد کینکاه فرصت ایدی لر . و مقدمات اولور و پافکار عامه یی ناپلیونک علیه نه تحریک و تشویق ایچون خلقه پک چوق مساعده لر وعد ایلمش لر ایکن ناپلیون غائله سی بر طرف اولدقدن صکره بووعد لر نی انجام ایتمک لر ندن ناشی اهالی برچوق شکایتلر در میان ایتمکده ایدی .

شوحاله نظر آنزاکت زمانه ایجابجه حکومتلر نازکانه و مدیرانه طاور اتمق لازم کاورکن اکثر بلادده بالعکس عنف و شدت ایله معامله اولنه رق بتون بتون اسکی اصول استبدادیه نیک اعاده سنه چالشامش بر طاقم شرکت خفیة فسادیه لرک^۲ شکل و توسعنه بادی اولمشیدی .

بو جهتله بین الناس رونما اولان^۳ استعدادلرک آثار ندن اولمق اوزره فرانسه نیک بر ایکی برنده اهل فسادک قیامی^۴ او فرانسه قرالتک ولی عهدی اولان (دوق دوبری) نیک اعدامی ایله حکومتک انواع مشکلاته اوغرادلمسی و المانیاده حریت طرفدارلر نی تزییف یولنده قلمنی اشغال ایدن (قوجبو) نام مؤلف مشهورک شرکت خفیة لر طرفدن اعدام ایلمسی آیش طرفی خیالیجه تهدید ایلمش ایدی .

مع مافیه فرانسه و المانیا حکومتلری ارباب قیام علیه نده جسورانه و مدیرانه طاورانهرق اجرای شقاوته میدان ویرمز لر دی . اما اوروپانک جنوب طرفنده کی حکومتلر پک انتظام سمر بر حالده بولندقلر ندن آز مدت طرفنده اختلال طرفدارلری غالب کلمش لر در .

مبدأ فساد اسپانیا اولوب (۱۸۲۰) سنه میلادیه سی اوائلنده حکومتک سوء اداره سنندن ییزار اولان اهالی عسکری طاقنک معاوتیله قیام ایدرک سکزر سنه اول ناپلیون سفری انساننده مؤسس اولان اسپانیا حکومت مشروطه سنک شرائطی حاوی اولمق اوزره بعض مبعوثان طرفندن ترتیب اولان شرطنامه یی جبراً قراله تصدیق ایتمش لر در .

اسپانیا وقعیه سی و هله اولاده افکار محافظه کاری احبابنه پک کران کلمش ایسه ده اسپانیا نیک موقع جغرافیسی اقتضاسنجه احوال اختلالیه سنک سائر محملره سراتی مستبعد کورلمکله دول معظمه طرفندن مداخله فعلیه یه تشبث اولنیموب اسپانیا حکومت جدید سنه توخیج و تقییحی متضمن تقریرلر ارسالیله اکتفا اولنمشیدی .

حالبوکه بش آلتی آی صکره ایتالیا ده کوکشمش اولان (قاروناری) یعنی کورجیلر نام شرکت خفیه نك تشویقیه ناپولی اهلایسی حکومتلری علیه نه قیام ایله قرالریینه اسپانیا شرطنامه سنی قبول ایتدرمش اولدقلری کبی پورتکیز اهلایسی دخی اسپانیا شرطنامه سنی اعلان ایلدکلری خبری شایع اولیجق ایتالیا ایشارینه نظر ببقیدی ایله باقمیان آوستریا دولتی طرفندن اوروپانك انتظام وآسایشی حال مخاطره در دیو واقع اولان دعوت اوزرینه (۱۸۲۰) سنه میلادی سی اوآخرنده (طروباو) شهرنده برقونفره عقد اولنوب بوراده ایتالیا احوالی اوزرینه خیلی مذاکره لر جریاندن صکره قونفره (لایباخ) شهرینه نقل اولمشدر .

غربدرکه روسیه ایمراطوری قونفره یه کیدرکن هنوز وارشاویه ورودی اثاسنده یعنی اشبو (۱۸۲۰) سنه میلادی سی ایلولنك یکرمی سکرنجی بازار کیجه سی روسیه مالکندن سمنو نام بلده ده بولنان برطابورک بیکباشیسی براغر خدمت تکلیف ایتدکده بالمله روسیه عساکرینك امتراحتاری معتاد اولان بازار کیجه سی بویله ناحق یره بریبوک خدمت سپارش ایدن بیکباشیسی به اطاعت ایتمیز دیو جواب ووروب کلان چاوشی بو جواب ایله اعاده ایتدکلرینه قناعت ایلمیوب اخشامدن صکره اکا اطاعت ایتمه جکلرینی قطعاً بیان ایتمک اوزره طابور ضابطاندن یکرمی کشی کوندروب انلر دخی بیکباشیسی قوناغنده بولدقلرندن قوناغی طاشه طوتهرق جاملرینی قیرمشدر . فرداسی بازار کونی اخشامه قدر حال بو منوال اوزره قالب اختلالک دیگر طابورلره دخی سرایتندن خوف اولنور ایکن پترسبورغ شهری محافظی اولان جنرال ایکی طابور ایله یتیشوب بیکباشیلرینه اطاعت ایدرلمی بوخسه بشقه بیکباشیسی ایسترلر دیو اول طابوره خبر کوندردکده قانونک خارجنده معامله ایتمک شرطیه اطاعت ایدرز والا ایتمیز دیو جواب ویرمشدر . بونک اوزرینه جنرال اول طابوره ترک سلاح ایتدیره رک انلری قلعه یه کوندروب ویکرمی درت ساعت توقیف ایله اکتفایدوب بعده یرلرینه اعاده ایتمشدر .

روسیه عسکرلرینك اطاعتی فوق العاده اولوب اوروپاچه ضروب امشالدن ایکن اوروپانك بویله اختلاله مانل اولدینی وقت روسیه عسکری ایچنده بویله نوظهور سرکشلک ظهوری امرای عسکریه سنک نظر دقتلرینی جاب ایلمشدر کورینورکه اوزمان اوروپا اوزرنده وزان اولان سودای سربستی روزکاری خفیفجه روسیه یی دخی اوخشامشدر . کلهم قونفره نك نتیجه مذاکرانه .

قونفره ده بالذات روسیه وآوستریا ایمراطورلری وروسیا و ساقسونیا وباویاره قرالری ودول سائره نك مرخصلری بولندی . جریان ایدن مذاکرانك نتیجه سنده

ناپولی قرالینک اسکی حالنه ارجاعیه برابر اول ائنده حکومت مشروطه اعلان ایتمش اولان ساردنیا دولتک دخی اصلاح احوالی آوستریا دولتک قوه سیاسییه وعسکریه سنه تفویض اولنه رق لدی الحاجه آوستریا عسکرینه معاونت ایلمک اوزره یوز بیک روسیه عسکرینک ایتالیا یه سوقی روسیه ایمپراطوری عسکساندری طرفندن وعد اولمشدر .

بناء علیه عسکساندری لدی الايجاب ایتالیا یه سوق ایتک اوزره یوز بیک عسکر تهینه ایتدکن بشقه کندو مملکتی محافظه ایتک وبکرش معاهده نامه سنک تفسیر وتاویلی ایله افلاق وبغدان ایشارینک تنظیمی ضمننده ایلچیسینک در سعادتده شروع ایلدیکی مکلمه یی مطلوبی اولان قابله افراغ ایچون لدی الايجاب سوق ایلمک اوزره بشقه بشقه اردولر ترتیب ایلمشیدی .

بوانساده ناپولی زوربالرینی اطاعته کتورمک اوزره سسکسان بیک نفر دن مرکب بر آوستریا اردوسی ناپولی حدودنده امره منتظر ایدی . وشاید اهالی طرفندن قراله سوء قصد اولنور ایسه انی واعضای خاندانی ساحل سلامتده چیقارمق اوزره ناپولی سواحلنده ایکی طاقم انکلیز دونماسی دخی لنگر انداز ایدی . اول امرده ناپولی قرالینک قونغره یه کلیسی تسیب اولنه رق دعوت اولندقدن ناپولیتانلردن بعضیلری تسیب ایدوب بعضیلری دخی بویله وقت اختلالده قرالک مملکتدن چیقمسی مناسب اولمز دیمکله کفتکو چوغالدى . قرال طرفندن قونغره یه کیتمکدن مراد شرطنامه جدیدک فسخی اولیوب انجق مملکتی اعدانک تضییقندن تخلص اولدیغی اعلان اولغله قرالک کیتمسنه قرار ویرلدى . قرال دخی لایباخه واردی . قونغره یه کیردی . تبعه سنه سوز ویردیکی وجهله تشکیلات جدیده کندوسنک رأى ورضاسیله اولدیغی وبویولده اهالی یه سوز ویردیکنی سویلدى . لکن حکومت مطلقه اصحابندن اولان دولتدر بوکا موافقت ایتیموب اکثریت دخی انلرک طرفنده ایدی . بناء علیه آوستریا اردوسی دوستانه یا خصمانه ناپولی یه کیروب ناپولی قرالی حکومت مطلقه سی حسیه و جوارنده کی حکومتلرک الحاله هذه جاری اولان اصولنه مغایر اولماق شرطیه دولته دیدیکی کبی نظام ویرمک خصوصنه قرار ویرلدى .

ناپولی قرالی ناچار اوله رق اوغلنه وهنوز تشکیل ایداش اولان پارلامنتویه تحریرات کوندروب مملکتده اسابت ایده جک طوفان مصائبدن احتراز مخالفت قیدنده بولناملرینی توصیه ایلدی . بوخبر (۱۸۲۱) سنه میلادیه سی اولئنده یعنی (۱۲۳۶) سنه هجریه می او اسطنده ناپولی یه واصل اولدقدن لاجل المدافعه یوز الی بیک نفر عسکر حاضر لانتش ایسه ده اسلحه والبسه ومهمات ولوازم سائر لری مکمل دکل

ایدی الی بیگ قدر آوستریا عسکری انقونه پیشکاهنه واردی آوستریا ایمپراطورینک بر بیاننامه سی نشر اولندی . مالی (بوار دو دوست عسکری اولوب انجق احساب مشورتک رأیاری اجرا وایتالیانک و باجمله اوروپانک صاح و صلاحنی تأسیس وابقا ایچوندر) دیمکن عبارت ایدی . وعسکر حدوده واصل اولدقده آوستریا قوماندانی طرفندن تحریرات کوندریلوب بوعسکر انجق ناپولی اهلایسنک قرالاری امرینه تابع اولملاری ایچون کیش اولدیغندن مقابله و مقاتله یه تصدی ایتیانله اصلا تعدی اولمیه جغنی بیان ایلدی . ناپولیتانلر مقابله یه شتاب ایله خیلی جنک ایتدیلر ایسه ده نهایت منهزم اولدیار و طاغیلوب طاغاره چکلدیلر آوستریا عسکری ناپولی شهرینه کیردی متعاقباً قرال دخی کلدی . ماضی ماضی معامله سی اجرا اولنه جغنی اعلان ایتدی عربده باصلدی ایش بتدی . الحاصل ناپولیتانلر حکومت مشروطه ایستوب قرالاری دخی راضی اولمش ایسه ده قومشولری راضی اولدیغندن اسکی حالرینه اعاده اولندیلر .

آوستریا عساکری بوجه بالا ناپولی دولتی اسکی حالنه ارجاع ایلدیکی کبی ساردنیایه دخولارنده دخی حکومت مشروطه طرفدارانی طاغلمش ایدی . بناءً علیه روسیه عسکرینک ایتالیایه کلمنه حاجت قالمه شد .

روسیه ایمپراطوری عالمکساندری لایباخده ایکن افلاق و بغدادده وموره ده روملرک عصیانی ظهوره کلدی . وقونغره ده روم اتریاسنه قاربوناری شرکت خفیه سی کبی نامشروع بر جمعیت فسادیه نظریله باقلدی . بودخی بر امر طبعی ایدی . زیرا ایتالیا اهل قیامنک امر تریبه سی مشاوره اولتورایکن دیکر طرفدن روم اشقیاسنی تصحیح و التزام بوجهله تأویل و توفیق قبول ایدر مواددن اوله مازدی . بناءً علیه روسیه ایمپراطوری شهر حزیرانده پترسبورغ شهرینه کلوب ایسلاقی اوغلتک مقدمجه بوکونه ایشه شروعی تقییح ایلمشیدی . مع هذا ممالک عثمانیه نك هر طرفندن حوجه بک کیدن روم فرازیرینه یوز بیگ روبلی کوندردی و بونک کبی دیکر بعضی معاملات ایله روملر حقدنه اثر توجه و محبت کوستردی و بغداد و یوده سی اولدیغنی حالده بوجه بالا عصیان ایدن میخال ایله هواداران و متعلقاتی روسیه دیارینه فرار ایتمکله دولتعايه عهداً بونلرک تسامنی طاب ایدوب روسیهلوا یسه فتوة انلری تسلیم ایدمه جکفی بیان ایتدکن بشقه اوه قوللر مظهر التفات اولمقده ایدی . و افلاق و بغداد اختلالنی باصدمق ایچون سوق عسکر خصوصنده روسیهلو مشکلات کوسترمامش ایسه ده بوغازلردن مرور ایدن سفائن اجنبیه نك یوقلامسی عهده مخالفدر دیو شکایت ایلمشیدی . بومثالو معاملاتدن طولانی دولتعلیه روسیهلو

طرفدن مناسب الامنه اولدېني حالده روسيه لو رومار ايله هم مذهب اولديغندن انلرك برصورته ربطنی آچيقدن آچيغه طب ايلمش اولديغندن خلال شوالده روسيه ايلچيسي استروغونوف ايله رئيس افندی ميانلرنده بوخصوصلره دائر مکالمه لر وقوع بولميشدی . رئيس الکتاب حامد بك طرفدن هر دولت کندی ممالکنده مضرتی اولان ماده بی منع و دفع ايتک حقوق عامه اقتضاسيندندر و روم عصائنه روسيه سفینه لری طرفدن مهمات و ذخيره ویرمک احتمالدر و بو یوقلامه شرطاً ممنوع اولان شيلره قطعاً مداخله ايدلمه رک انجق ذکر اولان خصوصلر ايجوندر ديو جواب ویرلمشدر .

بعده استروغونوف افلاق و بغدادنده اسلام عسکرينک بولمشی مغایر شروط عهدنامه در . و روملردن انجق عصيانده مدخلی اولنلری معاتب اولوب ماعداسنه ضرر کلامک لازم ايکن بر طرفدن آنلر قتل و صاب اولنه یورلر و بطریقک جرمی نه ایدی که صاب اولندی و افلاق و بغدادنده کلیسالر بلا موجب هدم و تخریب اولديغندن آنلرک در حال طرف دولتعلیه دن یاللملری روسيه دولتک مطلوبیدر ديو پیدر پی ادعا و تصدیقه ایتدار ایتدکجه رئيس افندی طرفدن اولافلاق و بغدادنده اولان عسکر بوندن اقدم خلاف مأمول روسيه طرفدن کله رک ايکی مملکتک فسادینه بادی اولان ايسلاتی اوغلی کبی شاید بر بشقه فتنه ظهور ايتک ضمننده بوسادک اندفاعنه قدر آنلرده ابقا و بعده بر موجب عهد اخراج اولنه جقدر . اولوقت کلیسالر خصوصنه دخی بر صورت ملاحظه اولنور . ثانیاً پادشاه عالمپناه افدیمز حضر تلری رعایاسندن عصیان ایدنلری و فسادده مدخلی اولنلری بعد التحقیق تأدیب و جزالینی اجرا بیورملری حق سلطنت علیه لرنندندر . و بطریق مقتولک مورده عصائیه مخابره سی و مقدم دخی فساد مذکورده مداخله سی تبیین ایتشدر . لکن دولتعلیه روسیه لونک بو مقوله ارباب فسادک خیانتلری نه ایدی ديه رک التزام کونه سؤالی و حقوق دوله منافی بعض تکلیف و ابرام مثللو اقوالنی استغراب ایدر ديو جواب ویرلمش ایدی . ذی القعدنه ک اون دردنجی کونی او استروغونوف مقام ریاسته روملری حمایه سیاقنده بر تقریر تقدیم ايله یارین ساعت درده قدر جوابنی طلب و اولوقتک اقتضاسندن صکرده قالور ايسه قبول ایتیموب دولتک طرفسه کیدرم ديو قطعياً بیان ایتکله آکا جواباً کیفیت حضور هایونه عرض اولندی . دولتینک خوشنود اوله جنی صورتده جوابی ویریلور دینلایسه ده قبول ایتیموب فرداسی بر فرانسز سفینه تجاریه سنه را کباً قره دکز جانبه کیتدی . استروغونوف اول کون مملکتک جانبه کیده حکم ديو سفرايه تذکره لر کوندر دکده

اسوج ایلیچسی ترجمانی انکلتره ایلیچسی لورد استرانقفورت طرفنه کوندروب بوماده بی دولتی طرفه یازمق مناسب اولوب اولیمه جغنی مذاکره وسؤال ایتردرکده انکلتره ایلیچسی جواننده دولت علیه روسیه ایلیچسینه ضد و مخالف بر جواب ویر میوب طرفینک محظوظ اوله جقلمی وجهه جواب ویر بلور دینشیکن ایلیچینک چوجقجه بن مجرد کیدرم دیمسی یازیمه جق برشی دکدر دولت علیه روسیه دولتیه لدی الاقتضا بلا واسطه بالذات دخی مخابره ومکاتبه ایده بیلور آنک طوری آداب دولتن خار جدر ایستدیکی یره کیتسون هله بن بو کیده حکم لاقردیسنی یازمدقدن بشقه کیتسه دخی یازه جق دکلم زیرا بر امر عظیم وماده مهمه دکدر دیدیکی اسوج ترجمانی طرفدن شفاهاً نقل وحکایه اولمشدر . استروغونوفک بروجه بالا مملکتی جانبنه کیتسمسی اوزرینه کیفیت بر تفصیل طرف صدر اعظمیدن روسیه باش وکیلنه یازلدیسه ده مطلوب دولت علیه موافق جواب الهه مدینی جهته دولتین بیننده کی برودت کوندن کونه تزیاید ایلمکده بولمشدر .

روسیه لونک پروت بوینده مهیا خیلی عسکری اولوب بو ایسه سرحد مامور لرینه بادئ اندیشه اولدینی حالده ایلیچینک بو وجهه قالقوب کیدیورمسی روسیه لونک سوء نیته دلیل اولغله دولت علیه شبهه به دوشه رک ذی القعدة نک یکر می برنجی سبت کوندن بدأ ایله مجالس مشورت عقد اولندی و اوچنجی مجلسه اصناف کتخدالرینه و او جاقلو اوسته لرینه قدر دعوت قیلندی . عسکرک فقداننه و خزائنک نقصاننه دائر بر چوق بختلر جریان ایلدیکی ائنده نقیب افندی او جاقلویه خطاباً باقک اغالر بودین غوغا سیدر علوفه ومانده لاقردیسنی وقتی دکدر بزم ارپه قلمریمز وسرک علوفه لریکز دولت علیه سایه سنده در بونجه ممالک خاقانیه خراب اولدی بوقدر رعایا الدن چیقدی جزیه مالی قالمدی ایشلر بویله کیدرسه دولت علوفه و تعییناتی نردن الوب ویرسون ایشته بن قوینمه برطاقوز پکمهاد صوقوب غزایه کیدرم بوندن صکره بزه غزا وشهادت اولویته در دیدکده شیخ الاسلام افندی دخی ایشته بنده ایله بر تفنک الوب باشمه برشال صاروب جهاد ایدرم دیدی . بوسیا قده یک چوق سوزلر سوبلنه رک عامه به حیرت ودهشت الویردی . بومشورتلردن صکره هر کسی حقیقت حالدن آگاه اتمک اوزره بر بیاننامه نشر اولندی صورتی زیرده (۳) رقیله ایراد اولور

لَا حِقَّةُ

بالاده بیان اولدینی اوزره آوستریا عساکری ایتالیا به دخول ایله (۱۸۲۱) سنه

میلادیه سنده افکار اختلالیه اصحابی پریشان ایدرک ایتالیانک آسایشنی اعاده ایتدکن
 صکره (۱۸۲۲) سنه میلادیه سنده اسپانیا ایشارینه دأر (ورونا) شهرنده برقونفره
 عقد اوله رق او جهتک اصلاحی فرانسه دولته تفویض اولمغله فرانسزلر دخی
 اسپانیاه کیروب چند هفته ظرفنده حریت مفرطه طرفدارلرینی تارمار ایتمکله
 برایکی سنه دنبرو اوروپانک آسایشنی تهدید ایلان احوال اختلالیه کاهلاباصدیرلمشدر

* جلد حادی عشره ذیل اولنان اوراق *

(۱)

* یکیکچری اغاسنه خطابا صادر اولان فرمان عالی *

بوئاننده بربرینی متعاقب وقوعبولان حریقار مطابقا قضاء ربانی اقتضاسندن اوله رق
 بونده کسنه نیک مدخلی اولدینی اشکار ایسه ده برآلای کندونی بیلمز آدمار
 قونداق براقشار حوادثنی کندولره ایش کوچ ایدوب اصلی وار یوق نیجه اراجیف
 نشرینه اجتسار ایلدکری اوتهدنبرو بربرینی متعاقب حریق ظهورنده السنه ناسده
 بومقوله حوادئر اوله کلدیکی هر نقدر مجزوم ایسه ده تقید و اهتمام دخی لازمه دن
 اولمقدنشانی فی الحقیقه بعض بریدر لکده مدخلی یوق ونه زمره دن اولدینی مجهول
 ودین و ایماندن بی بهره سرسری یغماچی مقوله سندن عباداللهی اضرار قصدیه بویله
 فصاحتیه جسارت ایدرایسه اله کتوریلوب اجرای تأدیب لرینه باقمسی لازمه دن اولمغله
 ایمدی بالجمله محلا رده اولان او جاغ عامره قولقلری مقتضای صداقت و غیر تلمری
 اوزره مأمور اولدقلری سنورلرینی محافظه یه اهتمام و دقت و شاید اومقوله حرکت
 ردیه یه جسارت ایدراولورایسه اخذینه غیرت ایلملری طرفکزدن چور باجی اغالره
 وانلرک طرفلرندن دخی علمداران و نفراته کرکی کبی محکم تنبیه و تأکیدیه مبادرت
 اولنسی اراده سنیه مقتضاسندن اولدینی معلومکنز اولدقده اقتضای منیفنه همت ایلیه سین
 دیو تحریراً فی اربعة عشر من شهر شوال .

(۲)

* استانبول قاضیسنه فرمان عالی صورتی *

بوئاننده بربرینی متعاقب ظهور ایدن حریقار مقتضای قضای ربانی اولدینی اشکار ایسه ده
 جناب حق جل و علا هر شیئه سبب خاق ایدوب تدبیر ایلله امر بیورمش اولدیغندن
 و بونک دخی سبب جزئیسی اولدقجه محافظه یه دقت اولوب لاسیابومثللو مصائب و بلیاتده

عامه اهل ایمان نکری تعالی حضر تلرینه سیغنه رق اوقات خسه ده جامع شریفلرده جماعته دوام و دفعی ایچون دعا واستغفاره اهتمام ایلملری لازمه دیانت اولمقدن ناشی ایمدی باجمله محلات اماملرینی جمع و جلب و فیما بعد هر کس خانه لرنده او جاقلرینی تطهیر و اسباب قضادن کندولرینی محافظه یه دقت و محله لرنده مجهول الاحوال ییاجی واریسه اقتضاسنه باقلمق ایچون استانبول محکمه سنه اخطاره مبادرت و بش و قتده جوامع و مساجدده جماعته مداومت ایله بلیه نك عباد الله اوزرندن دفع و رفعیچون اعتقاب فرائضده بارکاه حضرت واجب الوجوده از درون دعا و نیاز و استغفار ذنوبه مبادرت ایلملری اراده سنیه مقتضاسندن اولدیغنی و خلافی حرکنده بولانلر خبر آله رق بلا تأخیر اقتضای تأدیبلرینه باقیله جغنی هر امام محاسنی اهالیسنه تفهیم و کندولری دخی بو خصوصه دائماً عطف نظر امعان ایتمک اوزره کاینیغنی تنبیه و تائیکیده مبادرت و بوندن بشقه حریقندن چیقوب ضرورت حالندن ناشی مسکن تدارک ایده میوب جامع حولیلرنده قالمش اهل اسلام واریسه معرفتکز ایله برر محله یراشدیروب اسکان اولملری دخی اراده مراحم افاده حضرت پادشاهی اقتضاسندن اولدیغنه بناء بو خصوصک دخی اجرای مقتضای منیفه دقت ایلیه سر دیو فی التاریخ المذکور .

(۳)

* روم ایلی قاضی عسکرینه فرمان عالی *

آستانه سعادتده حریق ظهور ایتماسنه چاره یوغیسه ده حین وقوعنده حسب الامکان اطرافه سرایت ایتماسنه اسباب استحصال و ظاهرده سرایت سبب اولان حالانک منعی لازمندن اولمقدن ناشی قاعده معماریه یه تطبیقاً کمسنیه ضرر اولیه جق و مستقر و پایدار اوله جق حسن رابطه یه بند ایلمسی خصوصی بوندن اقدم شهر امینی افندی یه با فرمان عالی تنبیه اولغش اولدیغندن افندیء مومی الیهک اولبایده تقدیم ایلدیکی بر قلعه تقریرنده تحته پوش و اخشاب صیچاق انشاسی اشتعال آتسه و سرایت حریق سبب کلی اولوب بو خصوص هر تقدر ممنوع ایسه ده فی الاصل اهل اسلام ابنیه سنک قدی اون ایکی ورعایک اون زراع اولمق نظام قدیمندن اولوب زیاده حقیقمامسی منع و زجر و رعایا طائفه سنک ابنیه سی بتون بتون اون ارشون قصر و عرصه لری غایت ضیق و بینلرنده قیملو و قدر لری دخی دون اولدیغندن ضروری ممنوعانندن اولان تحته پوش و چاتوارا و جهاتما مقوله سی شیلر انشاسنه مجبور اولدقلرندن بختله ممنوعات مذکور نك تاکید نظامی مستقر و پایدار اولمسی و فیما بعد یاپه جقلاری خانه لرك قدرینه کوره بر ایکی ارشون علاوه سنه مساعده اولغشی و احباب خانه نك

مقتدر اولنلری سرایت حریقندن وقایه جوانب اربعه سندن اشتراسی میسر اولان عرصه یکدیگره مباحه برله بفتح اوله رق خالی ترك ایدوب اولمدیغی صورتده کندو عرصه سنک جمله سنه بنا احداث ایتیموب بر آز محلی آچیق براغرق او طه انشا ایتدیرلماک خصوصی امر و تنبیه اولمق ایجاب ایدر حال اتدن ایسه ده اشتراسی میسر اولان عرصه نك اوقاف داخلمده اولوب حالی اوزره ترکی وقف طرفندن تجویز اولمیه جغنی و یکدیگره مباحه سنده صاحب لری منازعه دن خالی اولمیه جغندن بشقه اهل ذمت رعایانک عرصه لری قیمتی و بهالری غالی اولوب اطراف دن عرصه اشتراسیله وسعت خانه یه قدر تیاب اولمیه جغقلرندن بالضروره خالی محل ترك ایده میوب قدیمی اوزره جمله عرصه نك اوزرینه بنایلمغه مجبور اوله جغقری واشبو توسیع خانه و علاوه عرصه خصوصی ترك ایه اهل اسلام دن اولسون رعایان اولسون ذی قدرت اولنلر ایکی خانه بیننده چاتودن بر ذراع مقدار ترفیع اوله رق کار کیر دیوار یایمق واشبو یایلمه جق کار کیر دیوارک انشاسنه سهولته مدار اولمق ایچون بالاشترک مصارفی و یریلهرک یایدیرلمق سرایت حریقنه مانع اوله جغنی و دار الحلافة العلیه و حوالیسنده کائن بیوت و دکا کین و ابنیه سائر نك طشره طرف لری و قانات صچاقری تحته قابلمه و قره صچاق اولیوب بالجمله خالص خراسانی کار کیر صیوه اولمق و یایلمه جق خانه و دکا کین او جاققری کونکدن اولیوب طغله اوریلهرک کار کیر قبولری او جاق انشا اولمق و دکا کین صچاقری اوزرینه تحته پوش مثللو پیکر و اصمهل و کینک منداندن زیاده صچاق یایلمه ق و دکا کین متنوعه اوزرینه قدیمی اوزره او طه انشاسی کندولرینه مخصوص اولمق و خارج دن زردبان و قیو انشاسیله آخره ایجاری خصوصه رخصت و یرلمه سی و اهل اسلام دن ذی قدرت اولنلره بنا ایده جکاری خانهلرینک جابجایم کار کیر یایدیرلمه رخصت و یرلدیکی صورتده کار کیر خانلر مثللو طوغله دن کمر یایلوب اطرافی طاش دیوار و دوشمه سی اخشاب اولمق و اخشاب ابنیه نك قدینه و یریله جک مساعده سنیه اشبو نیم کار کیر ابنیه نك حقدنه دخی جاری اولمق واشبو کار کیر ابنیه انشاسی یالکیز اهل اسلامه مخصوص اولوب رعایایه اصلا رخصت و یرلمه سی بیان و اشعار ایتمکه تقریر مذکور عقبه علیای ملوکانیه لدی العرض اولبایده مساعده سنیه ارزان بیورلمش اولمق حبیبیله اشبو نظاماتک اجراسی افندی، مومی الیهه و خاص معمار باشیسی اغایه بیاض اوزرینه فرمان اصدار یله تنبیه و تأکید قائمغه ایتدی اشبو ابنیه خصوصه دایر اراده سنیه یی احاطه و استحضار و سجلا نه دخی ثبت و قید ایله بونلره متعلق دعاوی شرعیه ظهورنده سرایت حریق منعیچون اختیار اولنان اشبو نظاماتک نقض و خلمدن وقایتی اسبابی استحصاله دوام و استمراری

وسائلی استکماله مبادرت ایله سر دیو قاضی سکر مشار ایله و استانبول و ایوب و غلطه و اسکدار قاضی لری و اوقاف مفتش لری افندی لره خطاباً دخی تاریخ مرقومده بشقه بشقه او امر علیه اصدار اولندی .

(۴)

* ضربخانه امیننه امر شریف صورتی *

سکه ماده سی سلطنت سینه نك اهم مهم واجب الایهامندن اولوب جمیع زمانده بو خصوصه کلیلله دقت بالجمله مأمورینه فریضه ذمت و مرتب عهدۀ مأموریت ایکن برز و قندنبرو ایادی ناسده قلب پاره چوغالمش و عاده صحیح عیارلو سکه مثللو بین الناس النوب و یرلمکه باشلامش اولوب مع هذا بصورتله مساع شرعی اولمیان قلب و زیوف آچه نك تداولی کافه بیع و شرانك فسادینی موجب اوله رق بو کیفیت مصر ضربخانه سنده یکر می بش عیارنده قطع اولتمقده اولان زیوف پاره یه قلبز انلق کار مکر وهنی اعتیاذ ایدن برطاقم شیریر و مفسد تکارك اعمال و تقلید ایلملرندن نشأت ایلدیکی ظاهر و خلاف مأموریت ضابطان طرفلرندن بو امر اهمه اهتمام اولغنیوب جمیع بیع و شرا بتون بتون فساد و اردینی باهر اولوب فی الاصل مصر ضربخانه سنده مسکوک پاره و غروش و سائر سکه ضربخانه عیار یه متحد و یا برایکی عیار دون ایکن برز و قندنبرو سعادتلو مصر و الیسی حضر تلرینك حجاز مصلحتیله اشتعالی سکه مصلحتنه عدم تقیدنی ایجاب ایتمش ایسه ده بویه مغایر شرع شریف و منافی قانون منیف حالاته بر صورتله رضای عالی اولدیغندن بوند نصکره در سعادت و اطرافنده واقع بلاد ثلثه و کافه ممالک محروسه ده قاب و مغشوش پاره و غروش و سائر اجناس قاب سکه رواجدن کایاً قالب بر صورتله انوب و یرلماسی و صرافان طائفه سی مشتری لری نه و یردکاری اوفق پاره نك ایچنه بردانه قلب پاره قاتماسی و صرافلق ادعا سنده اولوب بعض کنار محالر و بازار لرده محتکر مقوله لرندن انواع التون ودانه غروش و ربیع و نقود سائر و اجناس ریالی فیئات مقررۀ قدیمه سندن زیاده یه و یرمك خیابتنه جسارت ایدنلرک بالتحریر طرد و دفعیله بوندن بویه نظام قدیم لری تأید قلمسی وزر و سیم ماده سی اوت و قندنبرو ضربخانه معموره معرفتیله تعیین اولنان فیئات ایله چارشو و بازارده بیع و شرا اولنلق اصول قدیمه و یا قاعده کلیه دن اولوب برز و قندنبرو قیو مجیلر کایتلو ایشجیلک آله رق هر نه بهایه سیم مبیاعه ایلمسه لر ضرر ایتمه جکلرندن و من القديم ممنوع و جسارت ایدری بولنور ایسه ضربخانه معرفتیله اخذ و تأدیجی شرائط مرعیه دن اولان قال و اذابه ماده سنه جسارت ایدرک سیمك بهاسنی زیاده یه چیقار هرق عباد الله متضرر اولدیغندن بشقه بو اصول سکه حسنۀ

پادشاهینک دخی حسن نظامه طوقور مصاحت اولدیغدن قدیمی قاعده سنه تطبیق اولنهرق تحت ضابطه اداخلی لازمه دن اولغله قیوجی باشی وقیوجیلر کتخداسی مقدمه اولدینی وجهله چارشوده سیم ماده سنک حسن نظامی نوجهله ایسه بوندن بویله دخی ضربخانه عامره معرفتیه تعیین اولنهرق اوله جه حرکت اولمنسی اکیدا تنیه ومصر ضربخانه سی عیارینک اصول قدیمه تطبیق قلمسی واستانبول وبلاد نلته وممالک محروسه ده قلب ومغشوش پاره وسکه ساره نك کلیاً رواجدن منعی جهته بوندن صکره هرکیمده وصرافانک مشتریلرینه ویردیکی اوفق پاره ایچنده قلب ومغشوش برآچه بولنق لازم کلور ایسه درآن بلا امان ترتیب جزا قلمسی وطشره مملکتلرده ربع یکرمی پاره ده دک کیتدیکنندن طعمه تبعیتله تاتاران وسائر تجسار وعازمینک ربع واجناس نقد آچه کتور ماملری بالمله وزرا قیو کتخدالرینه وکمرک امینه تنیه اولنهرق فیما بعد قطع اولنهرق ربع اندرون هایونه مخصوص اولوب هیچ برفرده ربع ویرلامسی خصوصه اراده قاطعه جهانداری تعلق ایدرک اولباده خط هایون موهبت مقرون حضرت شهریارى جلاد تریز صحیفه صدور اولمش وکیفیت اقتضا ایدنلره بشقه بشقه بیاض اوزرینه فرمان عالی صدوریه تنیه و تأکید اولمنش اولقدنناشی سز دخی صرافلر کتخداسی وسائر لازم کلانلری وقیوجیلر کتخداسی و بزازستان کتخدالرینی نزدیکزه جاب ایله مخصوص مزبور اطرافیه تفهیم وبوبانده مهار تریز صدور اراده قاطعه حضرت جهانبانی کوش انتباهلرینه کرکی کبی تلقین اولهرق اشوبیساغ پادشاهی سائر یساغله بروجهله مقیس اولیوب بعدازین مجهول القیافه جاسوسلر تعیین اولنهرق کرک اومقوله کوشه وبازارده بولنان خبائتکارلرک وکرک صراف طائفه سنک مغایر امر واراده پادشاهی حرکت اجتناسر ایلدکاری تحقیق اولندیغی وبرفرده بردانه قلب آچه بولندیغی حالدہ جزای سزالری اجرا اولنهرجغنی کوش هوشلرینه تلقین ایدرک اشوبیساغ پادشاهینک تقرر واستمرارینی موجب وسائلک استحصاله وسیم رواجی ماده سنکده قال واذابه خصوصلرنده متشکل اولان انواع فساد وخدیعه نك رفع واحساسیه مقدمه اولدینی وجهله نظام قدیم وقاعده مستدیمه ارجاع اولنهرق کوش ماده سنک دخی نظام مستحسنیه ربطیه دستور العمل طو تلمسی اسبابنک استکمالنه مبادرت ایلمکتر لازمه دن اولغله ایمدی سز دخی طرفکزدن ادملر تعیینیه اومقوله خلاف یساغ پادشاهی حرکت جسارت ایدر اولور ایسه بلا تأخیر جزالری ترتیب اولنق ایچون باب عالییه افاده یه دقت وهر حالده بوخصوصک مستقر وپایدار اولمنسی موجب حالاتک اکلنه صرف ذهن ورؤیت ایله سز دیو فی الیوم الرابع عشر من جادی الاخره .

(۵)

* شانی زاده تاریخنک مقدمه سی *

(المقدمه)

فی قواعد فن التاریخ و اصول مطالع التواریح

تاریخ یا وقایع حقیقیه صادقہ نیک یا خود حکایات غیر واقعہ کاذبہ نیک ضبط و نقلندن عبارت و بعض تواریح مبنی علی الظنون اولمق ملباسه سیله (ان الظن لا یغنی من الحق شیئاً) مؤداسنجہ اکثریا خطایای عقل بشر و تصورات عدیمة الوقوع غیر معتبره ایله مختل الصحتدر . و تواریح صنایع تعبیر اولنور برنوع تاریخ دخی واردرکه معارف و صنایعک ایجاد و اختراعنی حاوی و منافع و قواعدنی معرفت و تفهمه بادی و منجینق و آلتی و وجوه استعمالتی تحصیل و تعلمه مؤدی اولمق جهتلیله جماهدن زیاده کثیر المنفعتدر .

تواریح ایکی قسمه منقسمدر . بری تواریح مقدسه اولوب انلر سیر صادق الخبر حضرت خیر البشر و قصص معتبره انبیاء عظام معجز اثر و مناقب کرامات عواقب اولیاء مبشردرکه انلرک اکثریسی نصوص کریمه کتب سماویه و شواهد النبوه و صحاح احادیث نبویه و مواهب لدنیة انفس قدسیه ایله مبرهن و مقرر در . و بری تواریح عامه درکه مبین احوال ملوک و دول و مذکر امزجه اقوام و ملل و مخبر اجل امور ازمئه اول اولوب مظهر اسرار (فیه عبرة لا ولی الالباب) اولغله عندالفضلاء مقبول و معتبردر . بشرط آنکه اغراض باطله و ابغاض عاطله دن درون عارفان کبی پاک و صاف همان بروصاف حقانی اوصاف بغیر حق التزام و توقیر و یا بغض و تحقیر کبی ثمره عداوت و نفسانیتدن و رایحه افترا و خلافندن مانند برك صفصاف اوله . زیرا تاریخ حقیقتی پدرانک اولاد و احفادینه زمانلرینک و قوعات و حادثاتی حواس مشترکه بنی آدمه انلره منافی اولمدقلری حالده قرناً بعدقرن عبرت اولمق ایچون بحقیقتهم نقل و حکایتلریدر . شوقدر واردرکه حقیقت مزبوره هر برقرن مرورنده صورت امکان و قابلیتک بر در جه سنی فوت و اضعه ایدرک بویله کیتدکجه محتایه العاقبه اولور . و کذلک معلوم حقایق بینان دوران و مفهوم سیاق سنجان فرتوت جهاندرکه بعضاً برفسانه بیمانه متعظم و غرائب سیمای ابن سینا و طاسمات کنج کاو و جمشیداسا متجسم اوله رق حقیقت حال بی نام و نشان وزیر پرده کتمانده مجهول و پنهان قالور . و بوتقریب ایله اوائل اکثر دول خوارق ایله متصف اولور . رومیانک تاریخ قدیمنده نقدر مضحکات غریبه و افسانه پیمای اعجوبه اولدینی مطالعه ایدنلره مستبانددر .

زیرا ممالک آسیانک مال و اقوام قدیمه‌الایامنه نظر آبور تبده جدید و نوظهور اولان دولت رومیان بیله اوائل زماننده بشیوز سنه تاریخمزجه متمدن‌الزمان اولمشلردر . بوتقدیرجه بادی قیصران اولان رومولوس کوکب مرینک ویددی و دایه‌مرضعه‌سی برذب پری اولدیغی فسانه سرد بیانی موجب استغراب اولماز .

تواریخ عتیقه‌ده بعض خصوصانک اولدغجه سختی تحقیق ایتمک ایچون آنجق برطریق وارددر و طریق مزبور بعض تمتع الانکار دلائل و آثار قلمشلمیدر دیو صرف دقت انظار ایلمکدر و بوبلده تحریر اولان دلائل و آثار یالکیز اوچه انحصار اوزره در . (دلیل اول) مملکت بابلده ایکیوز طقوز سنه مدته علی التوالی تمت و متادی اولمش ارساد فلکیه‌ده جمع و قید اولنش احوال مرتبه سماویه درکه اسکندر انلری رومه نقل و ارسال ایلمشدر . فعلی هذا تاریخ میلادعیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه دن مقدمی ایکی بیک ایکیوز اوتوزدرت سنه صاعد و بالغ اولان بونظاریات مقیده مات سمان اهالیء بابلک اقوام سائر دن اقدم اعوام کثیره و قرون و فیره موجوده و مجتمعه اولمش ایدوکلری مستبان و اوان مرقومه و قوعبولمش اولان حوادث عظیمه کونییه کذلک کتب و ضبط ایلمش اولدقلری واضح و عیان اولور . زیرا ظهور صنایع دقیقه لاجرم ثمره کثرت مرور زماندر و طبع بشرده برامر طبیعی اولان رخوت جبلیه انلری نیجه بیک سنه آنجق امر تعیسه اشتغالدن و اکدار روزکاردن و سبی و ذبح اعدا و اغیاردن تحفظه دائر اعمالدن بشقه صنایع و معارفدن البته بی بهره و بطلال براقمشدر . قیصران زمانلرنده و انکلیز و جرمانیا اقوامی و قریب العهدده تاتار قومی و حالا افریقانک نشانی قدر محللری و امریقاده پرو مملکتی و مکسیقه مملکتی و تالیسقاله جمهورندن ماعدالرینک جمله خاقی بو حال اوزره ایدی .

(دلیل ثانی) شمسک کسوف مرکزیدرکه دیار چینده تاریخ میلاددن ایکی بیک یوزالی سنه مقدم محسوب اولنوب حالاحله کلهه ارباب همت و اهل تحجیم عندلرنده سختی اغلب اولمق اوزره معتبر و مرغوبدر . بوتقدیرجه چین خاقی دخی اهالیء بابه معادلدر . یعنی اول اثنایه قدرانلرک اویله برواسع و عظیم دولتی مروردهور و فیره ایله تنظیم و ترتیب ایده کلش اولدقلاری بی ریبدر و انارک بویله فائق الامثال و محفوظ و مرصوص اولمارینه باعث اولان خصوص کرک قانون قدیمارینک و کرک مزاجارینک و کرک بینلرنده متعارف و معهود حروفات و اشاراتک ناطق اولدقلاری لسانارینک تقریبا درت بیک سنه دنیرو اصلا و قطعاً تبدل و تغیر ایتموب بک نسقده تقرر ایلدکلریدر دیرلر . اما کرک چین و کرک هند اقوامی حالا

موجود اولان ملل و دولك جمله سندن اقدم و هنوز بعضیاری شیده سائر جهانیان اولزندن مقدم بوقدر صنایع بدیعه غریبه ایجاد و اختراع ایتمش ایکن اکثر تواریخ عتیقه افرنجیه و سائر لرده انلرك كویا كندی دولت لرندن مؤخر و محدث اولمق اوزره محرر اولملری مضحكه مقوله سی بر امر فضح و مطلقا بر مباهات باطله و کذب صریحدر

(دلیل ثالث) دلیلین سابقیندن ادنا و اضغدر و بودلیل حالا دولتعلیه ابدیه ممالک و وسیعه سی متعلقانندن و بحر سفیده کائن باره اطه سنده بولنوب آرون دل نام بکراده نك انکلتزده آرون دل شهرینه نقل ایلدیکی صحاریء مرمر اوزر لرینه منقور و مصور خطوط و پیکر درکه انده باعون و عنایت حضرت خالق البشرینه حالا دولت علیه مظفر زیر حکمنده مقرر و عند القدم مشهور و معتبر و مقر فیلسوفان اشهر اولان آتیه شهرینك تاریخ میلاددن ایکیوز التمش اوج سنه قدسی اولدینی منقول و محرر در . لکن الواح مز بوره نقش و حک اولندقاری سقراط وقتندن بیک اوجیوز اون سکر سنه دن ایلرویه سبقت ایتموب انک وراسی مجهول و مذهولدر .

ایشته تواریخ عامه قدیمه مضبوط اولدقاری تمتع الانکار اوقات معلومه انحق بومذکور اتدر . ایمدی جمیع تواریخ عامه قدیمه خلقت عالمه نظر آقرب العهد و جدید و تقریبا درت بیک سنه دن مقدمی مبین اولور تاریخ عدیم و نابود اولغله مدت مذکور دن اول اولان احوال اعوام و امه اطلاع عقول بی آدم غیر مقتدر و حوادث پیشین عالمدن عقل معاش بشر قاصر اولمقدن ناشی انلر تعلیم امت ضمنده من قبل الرحمن وحی اولنسان آیات قرآن عظیم الشان و احادیث شریفه مفخر دو جهان و اخبار صادقه کتب سماویه و الهاماب پیغبران ذیشان ایله معلوم اولوب بولردن بشقه هیچ بروجهله بیانمز لر . و بوانعدامه سبب انقلابات معبئه عالم و من جهة التحریر اخلافه ماجرای گذشته کانی اعلام و تقریر ایدن فن تاریخ و صنعت کتابت و تحریرك فوائد و فضائله و قوف و اطلاعاته چوق مدت جهالت اقوام و امدر . زیرا تاریخه الفتی اولمیان قومك كافی السابق حالا موجود اولدقاری کبی سلفده دخی فن مز بور ملل مونسه نادره عندلرنده و انلرك بیننده بیله اقل قلیل ایادیده متداول ایدی . حتی فرانسه و جرمانیا خالق بیننده بیک درتیوز تاریخ میلادنه کلنجهیه قدر کتابت ایتمکه مقتدر آدم بغایت نادر اسپانیا ایسه اندر نوادر اولغله اسپانیولرلك فلدیتالده زمانه قدر محرر اولان تاریخ لرینك اولیه خشك و خشین و کذب ابتر اولدقارینه سبب بودر . و حرف بازمنی بیلمیان بعض قوملر روی

ارضك بر قسمی قهراً ضبط و تسخیر ایشا در . حتی جنکیز خانك اسیانك بر قسمی فتح ایستیکی مشهور و رایکاندر . لکن انك وقایعی نه کندودن ونه آثار ناتاردن بیلنوب انلك تاریخچی چین خلقی ضبط و ترتیب ایشا بعد زمان اندن بعض لسانه ترجمه اولمشدر و انده قوم مغول و تانارک او قومق و یازمقدن خبردار دکلر ایدوکی مصر حدر . و اوروپا و آسیانك برر قسملرینی باقهر و تدمیر ضبط و تسخیر ایدن یکاوس شاه زماننده فیروز شاهك وقت سلطنتندن مقدم اولقدر زمان و فیر صنعت کتابت و قرائت جنکیز خان زماننده کی کبی فوق الغایه نادر اولوب انجق یوز قومده او قور یازار آدم کوجیله ایکی قوم بولنه بیلور ایدی بحمدالله الملک الغیور دولعلیه ابد دهورک هنوز اوان ظهور کوبه بدر البدورنده بیله ینه کندی اها لیسندن دخی مورخلری بولندقلری تاریخ ایشاره منظور اولمشدر .

بر بشقه نوع دلیل دخی وارد که معلوم اولان مکتوباتك و مضبوط اولان اوقاتك کر چه جمله سنه سابق و فائق اولوب لکن انجق بعض قوملرک قدم عظیملرینی تحقیق و اثباتن بشقه بر فائده سائق دکلدر و دلیل مرقوم مصرک خارق العاده و قدیم و عالی بنالری و پیران ساخورده جهان اساهر ملرندن اهرام تسمیه اولنور معمول و مصنوع طاعلری و تپه لریدر که انلر وقت بدایتلرند نبرو افراطله چوق اعوام و دهور مرورینسه تاب آور مقاومت اولمقده درلر و انلرک بک اقدملرینه درت بیک سنه دن اقل و دون مدت تعیین ایتک مشکدر . حتی ایکی بیک ایکیوز بکر می سنه مقدم هرودود نام مورخ قدیم انلری کورد کده مصرده انلرک نه وقتده بنا اولمش اولدقلرینی بیلور هیچ بر راهبه ظفر یاب اوله مامشدر . لکن دیرلر که بو اهراملرک بر قاج بیوکلرینی حضرت لوط و حضرت شعیب و حضرت ادیس علی نینا و علیهم السلام بنا بیور مشلدر .

تاریخک نافع انسانه واجبہ ذمتی و حقوقی تعلیم و تفهیم ایدندر . و معلومدر که دلائل شرعیه ایله مدلل یا خود علوم ماظما تقیه و اصول هندسیه ایله مثبت و منحل اولیان ماده لده انجق صورت امکاندن بشقه وجه اولماز پس تاریخده دخی امکاندن غیری دلیل قوی صحت بولماز و اعتماد کلی تحصیلده بالضروره لازم کلز مکر که بر ماده بی مورخین مال متنوعه دن جم غفیر اتفاق اوزره تحریر ایدوب هیچ بر فرد خلافتله قلیل و کثیر کلام سرد ایش اولیه . مثلاً از جمله مرحوم و مغفرت نشان جد بزرگوار حضرت شهنشاه جهان غازی خداوندکار سلطنت مراد خان اول علیه الرحمة و الغفران حضر تاریخک قوس اوه جنکی کبی که شجاعت پهلوانی و تنظیم صنوف و ترتیب صفوف عساکر بهادر سلطانی و صنایع حربیه سر عسکر انیلری اسباب لازمه ظاهره سیله بیله

درگاه مسبب الاسبابدن نیاز و تضرع فراوان و سجده و تذلل عیدانیلری واستمداد روحانیت سلطان پیغمبران ایله توجه روحانیلری برکاتیله مظهر فوز و نصرت الهی اولوب عشری مقداری عسکر ایله ملل متفقاً شیدهدن عبارت دریا مثال عساکر مرتبه دشمنه غلبه کلیه ایلدکارینی کرک اسلام و کرک مالی سائره تاریخلری متفقاً یازمشلردر . و حیل حربیه لرینک اکثری پدرلری جنتمکان سلطان اورخان نامیله حالا مستعمل و معتبردر .

باعون و عنایت خدای منان بو اووان سعد اقترانده حضرت شاهنشاه زمانده انطفاء نائرة فتنه جهان و انشاء قلاع خاقانی ابدی البیان و علی الخصوص تحلیص حریمین المحترمین و فتوحات سمت حجاز و تسخیر ممالک عربان خصوصلری دخی و قوعات نادره جهان و حقا که غبطه آور پادشاهان پیشین دوران اولملاری سرنامه تواریخ زمان اولمشدر . و یونانر مستبعد طوق بشر اولوب امور خوارق مآثر مقوله لری تمام سزاوار سرشت پهلوانی و موافق خصلت صاحبقرانی ماده لردر .

زیرا اصحاب عقل الهی اولغله مکرم اولدقاری کبدر القمر حق بینانه اظهر و بی ازیاب اولوب کندولره دخی الهام ربانی اولندیغی ارباب عقل معاد عندلرنده مسلم اولان ذوات کرامدن بشقه لریک فوق الاعتیاد سیاق امور طبیعییه مخالف قولارینه زهار اعتماد واجب اولماز . خلاف عادت بارییه شهادتک عدم قبولی کتب فقهیه ده منقولدر .

شهنامه فردوسیده بر پهلوانک نفس بدنی نحاسدن مخلوق ایدوکنه اعتقاد لازمیدر غایه ما فی الباب بومقوله دروغی حکایتلر محرک خاصه غیرت و شجاعت اولمق امیدیه مصنوع اولوب بوملاحظه یه مبنی رخصت و یریه کمشدر .

بودخی قواعد فن تاریخدندرکه اکر بر پادشاه فلاطون شعار و یا بر سپهسالار بهرام انوار یا خود اکابر دولتدن بر رجل صاحب اقتدار بر ماده مهمه حقنده ذات وزمانک عقل و درایتی واستعداد و قابلیتینی مفید و مبین اولور بر طرز مخصوص و طور منصوص ایله حصه دهنده مستمعین اولور بر کلام متین تفوه ایلمش اولسه کلام مزبوری کله بکلمه نقل و ایراد ایلمک لازم اولدیغی قید و تا کیددن ساملدر . حصه مند مفهوم فیلسوف پسندی اولنه جق کلاملردن زیاده انفع تاریخک جزء اعظمی مقامنده درلر . لکن بر کمنه یه کندودن مسموع یا خود تألیفات صحیحه سندن مستفاد و مبذوع اولماش بر نسنه بی عطف و اسناد بر ماده نابجا و مجرد نظیره ستایش شعرادر . اما اشعارده لایس اولان مدح و ثنا تاریخده بر امر نابجادر . و بورفتار ناسزا مقتضای مسلك اکثر مورخین قدمادر . و سببی انجق انلرک

افاده حقیقت مافی‌البال ایتمکه سعی ودقتدن زیاده الفاظ ومقالده زینته وفن انشاده عرض مهارته میل ورغبت ایتمکایدرد . زیرا رعایت سجع وقوافی تکثیر کلامه چوق تعبیری اخلال وافساد وقوت مفهوم تقریری تغییر وبرباد ایتمکه بر امر کافیدر . وخزان بطون معانی اولان عبارات مقدسه وکلام کبرا اغلاق اوزان وقوافیدن صاف ومبرا اولدقلری بو حکمته مبتیدر . لکن نه چاره آرایش الفاظ غوائلی ساده دلان وسبک عواقلی قوت بلاغت معایندن غافل وشیموه ظرافت مفاهیمدن ذاهل ایتمکه مقتضای طبیعت لسان اوزره ترکیب وتصویب اولنمش برعباره سهل ولیب هر نه قدر معنیدار ایسه ده ساقط حیز اعتباردر . توار یخده کرک بیان شمائل واشکال وکرک بعض شهادتنامه لرده کی کبی اعمال مصورین اولان نقش وتمثال وتصاویر وهیکل خصوصلری دخی اکثریا اول کسنه بی کماکان تعریف وتبیان ضمننده قیافتنامه سنی بعینه تحریر یاخود هیکل وتماثلی رسم وتصویر معرضنده اولمدقلرندن ماعدا بلکه تلمیح وتجیل ایچون اعمال اولنورلر . فی الواقع مورخ یامصور هم عصری اولوب کندو ایله معارفه سی دخی اولان کبرای دولتک علی وجه الصحه تعریف وتمثاله کرچه مقتدرلردر لکن بونلرک برغرض نفسانی ضمننده اولیه رقی بی طرفانه محرر ومرسوم اولمش اولدقلری پکده معلوم اولماز . واسلافک تمثال وقیافتنامه لرینی رسم وتحریر ایتمکه اولا آنلرک حال وواقع لرینی کایلیق مطالعه وتعمیق ایله ملاحظه وتدقیق ایدرک صورت مرسومه بی وقوعات مرقومه یه توفیق وتطبیق برله اناره لایق اولور صور وهیکلی ابتداء صحیفه خاطره نقش وتحریر ایتمکه محتاج اولنور بو ایسه پک نازک بر امر عسیردر . ودخی مورخ کذب صریحه اجترأ وحقیقت حالی کتم واخفا ایتمک اولماز . اما اکثر مورخلرک ارتکاب دروغ ایتماش اولدقلری غیرمتمد بر معنادر دیرلر . لکن فقیر دخی دیرمه کی فی الحقیقه مکذباته جرأت مقوله خبائت اولوب اما کتم حقیقت خصوصنده اگر بر حقیقتک بیاننده دولت وماتنه بعض منفعت ملحوظ ایسه آنده سکوت موجب مضرت اولمغه برنوع تهمتدر . لکن بر مورخ بر خصوصی بیانه شروع ایتمکده کرک دولتک وکرک مخصوصاً بعض کبرای دولتک کندویه کتم ایلمک اوزره تودیع وتحمیل ایلدکاری اسراری عوام ناسه افشا وبیان ویالکنزجه بر فردی بیله محرم ایتمک موجب تهمت اولمدن قطع نظر وقتاً من الاوقات اباحه سی جائز وروا کورلمیان بعض سری کافه اخلافه وبلکه ملل اجنبیه یه ودول متفرقه یه وقتیه اشاعه واعلان وبین الناس ورد زبان وداستان ایتمولیدر . شوقدر واردرکه بعد زمان اخلافه تجارب وعبرت اولوب باعث دوام عبرت اوله جق

حقایق دقت ایدرک اتلاف قرطاس و مداد ایله تواریخ روزکاری برباد و هذیان محومانه اوهام و خیال ایله بعد بعد دخی اذهان سبکمزانی بر مرتبه دخی اخلال و افساد برله وقتیه خلقک آندن هیچ فائده مند اولیه جقلری امر اظهر نندن قطع نظر زیر سایه هموایه و قایه سنده آسوده تابش اختلال و مستریج البال اولدیقی دولتک اهالیسنه سمیت افاعی اعدادن امنیتلریچون تعلیم ترکیب تریاق فاروق ایتمک بدلنه بی معنا مدیحه و تسلیتله ایله اشتغال و اغفال ایدرک آنلره بیع سم هلاهل و اماده زهر قاتل ایتمکده برکار عاقل دکلدیر .

تواریخ عتیقه ننگ بعضنده دخی اکثر مقال تعریف احوال حرب و قتال و بعضنده ایسه ملتزم قدم امصار ائمه دائر احوالدره . و بومورخین مشهورینک جمله سنک آنارینی علی حده مطالعه و تأمل اصعب و برینی حفظ و تعقل ایسه تأمل مذکور ه مشقتدن اصعبدره . و استادان مورخین زمان قاعده سنجه تاریخ جدید ضبطنده و وقایع کلیه ننگ متوقف اولدقلری امور جزئیة صحیحجه و افعال مثبتة محفوظه بی و حکومت و سلطنتی بیانه و قوانین و عادات و امزجه و طبیعت و امر تجارت و زراعت و تحشد اهالی دولت و ملت خصوصلرینی ملاحظه و امعانه محتاج اولنور و علوم ماظماتیقیه و هندسیه و حکمت طبیعیه و امور نظامیه سیاقلر نده تاریخلر دخی وارددر . حاصل کلام تجریر اتده تنوعات و تفنن فی العبارات بی حد و پایان اولدقلری کبی تواریخ نده دخی وارددر و وجوهات و وسیع و فراواندر . و اوراق حوادث کونیه بی تدارک و تحصیل هر نقدر آسان و اسهل ایسه ده فی زماننا لایقی اوزره تجریر تاریخ اولقدر اعسر و اشکلدر .

و بوفن جلیل تاریخک نه اولدیغندن هنوز خبردار دکل ایکن مورخ کچین مورخلرک مانند مداحان قصه لری مثل و مسالک لری مشوش و محتلدیر .

زیرا بونلر تواریخ عامه سنه متصدی اولدقلری دولت و ملتک و انلرک اعظم اجزاسنک حقوقی و قوانین و عاداتی و اخلاق و طبیعتی و بو خصوصاتک تبدلاتی و اسباب انقلاباتی بیاندن اغماض و بومقوله امور مهمه بی افاده دن اعراض برله انجق و قوعات جزئیة یومیه ایله اکتفا و تاریخلرینی احوال افراد و حوادث آحاد مقوله سی فروعات ایله رسیده درجه امتلا ایتمشلر در . بودخی بی ارتیابدیر که بر مورخ مملکت اجنبیه به متعاق ترتیب و تمهید ایده جکی تاریخی کندی مملکتته دائر ضبط و تقیید ایده جکی تاریخ قالبنه اصاعه و افراغ ایتمک قدرتیاب اولماز . مثلا مؤلف فقیر مملاک دولت عالیة مستحسن المسالک دائر ترتیب ایده حکم تاریخ نده حسب الاقتضا نهر نیل و طونه یازملق لازم کلسه انلرک مملاک مزبور ه معموره ده سیاق جریان و مسالک لری تعریف و توصیفه محتاج دکل . لکن باعون و عنایت خدا بو عهد شه نشاه کشور کشاده و وقوع بولان فتوحات سفر حجازده مجدد ا فتح و کشاد اولنان قلاع و بلادی تفصیل و بیان

ایده جنگ اولدیغمده اراضی جدیدہ مذکورہ نك جغرافیہ مخصوصہ سنی تحریر و سواحل بحر محیط بصرہ و یمنے قدر اول حوالینك بر مستقاجہ خریدہ سنی بیله رسم و تصویر و حوالیء مرسومہ ملل و حکمرانلرینك اخلاق و طبیعتلرینی و عقاید و توره و عادتلرینی تقریر و تفسیرہ محتاج اولورم . اندلس و ایران و فرنگ سفرلرینہ دائر عتیق و جدید وافر تواریخ اولوب لکن آنلرده اقالیم مز بورہ نك دول مختلفہ و ملل متنوعہ سنی و قوانین و ادیان و مذاهب و عادات و قدمنی بیان ایدر هیچ بر تاریخ منظور عین امعان اولمامشدر . وانلر انحق اقوام مز بورہ نك جنگلری و قیافتلری و لسان مکالمہلری و بعض شروط مصالحہلری کبی مادہلری اعلام و افہام ایدرلر . کر چه بر مورخ کندو دولت و مملکتی تاریخی تحریر ائنلرنده یکی دنیانك اراضیء مکشوفہ جدیدہ سندن عریض و طویل بحث و تمثیل و بر کوچک بلدہ نك تاریخی بر دولت وسیعہ تاریخی قدر بسط و تفصیل و مصر و بغداد کبی وزرای عظام دولتدن بر والی تحت لواسندہ کی قطعہ نك و افلاق و بغداد مثللو بر ملحق بکلکک و الکتورلنك تاریخی بالجلہ دولت علیہ معظمہ تاریخی قدر مد و تطویل ایتمامک خصوصلرینك دخی فن تاریخ قواعد مستحسنہ سندن اولدقلری بدیہیدر .

ھیہات کہ شایان کتب صحیفہ زمان اولور حوادث بولنمیان اوقاندہ تفصیل احوال سور و ضیافات و قید سلاسل توجیہاتہ رسوم معلومہ دولتی بلا طائل ہر بار تکرار ایدرک کلامی دور و دراز ایلمکدن دولت و اہالیسنہ نہ منفعت و غیرت حاصل اولہ بیلور . کر چه بو ذکر اولنہ کلان تواریخ ضبط و قایع و اصول ترتیب تاریخ نافع اکثر مورخلرک کالغش فی الحجر منقور لوح خاطرلری و انوار آثار ارباب فضل و اقتدار دن منعکس مرآت فولاد مظاہرلری اولمش ایسہدہ تاریخی کھو حقہ ضبط و تنظیمہ قادر مورخلرینہ پک نادر در .

معلومدر کہ تاریخده بر متین و عیان و متنوع و لطیف سبک و عبارہ اولمق و حسب الاقتضا الفاظ مر موزہ قولالانلمق لازمدر . حاصلی تحریر تاریخک قواعدی سائر جمیع صنایع عقایہ نك قواعد و عوآندی کبیدر دیرلر . اما کر چه ہر پیشہ و ہنر دہ قواعد و اصول متعددہ اکثر در لکن استاد کامل و ہنرینہ دائمًا اقل و اندر در . حتی بو مقدماتدہ تعریف اولسان قواعد مهمہ دلپذیر و فوائد عظیمہ اکسیر نظر دن مورخ بر تقصیرک دخی قلت بضاعہ سنی سبیلہ عجز و قصوری (قلب الاحق فی فیہ و لسان العاقل فی قلبہ) مصداقنچہ آنارندن معلوم ارباب فہوم اولور بر معنی اولغلہ نکتہ شناس حقایق علوم و اشئای ایمای فہوم اولان فضلائی نصف اتقانن قصور و کسور نہ غفو ایابہ معاملہ بیوریابہ جنی ہویدا ایسہدہ مسترجادر .

(۶)

* زائجه کسوف فی ۱۲۳۵ سنه *

عبد قلیل البضاعه زیچ قسینیدن اوچ دفعه تقویم نیرین اخذ ایدرک بالاستواء حسابم
مقتضاسنجه ماه ذی الحجه نك یکر می طقوزنجی پنجشنبه کونی طلوع آفتابدن طقوز
ساعت قرق ایکی دقیقه مرورنده قرص قر کره ارض ایله جرم شمس بیننه غریبدن
شرقه طوغری حیولته باشلایوب قمرک ظلی کسوف مزبورده سطح زمیندن
استیعاب ایده بیله جکی اراضیدن ارض قسطنطنیه ده شمس منیر عقدۀ ذنبده انکسافه
آغاز یعنی ضیاء منیردن قطعۀ مذکورۀ ارض محروم اولمغه باشلایه رق بدأ کسوف
اولدی . و طلوع شمسدن اون ساعت الی سکر دقیقه مرورنده اون ایکی اصبع
فرض اولنور جرم شمسک اون اصبع و آلتی جزء اصبعی منکسف اولمغه وسط
کسوف اولدی . اولوقت شمسک مستور اولیمان قطعہ سی طرف محددی شرق
وشمال و مقبری غرب و جنوب بیننه متوجه اوله رق اوچ درت کونک هلال مثالی
کورینور ایدی . وظلمت هوا دخی هنوز شمسک غروبی عقینده اولدیغی
مرتبه لرده ایدی . و در عقب انجلایه باشلایوب ینه طلوعدن اون ایکی ساعت
اون اوچ دقیقه مرورنده تماماً منجلی اولدی وهو علی کل شیء قدیر . چونکه
قاعدۀ محاسین اوزره طالع وسط کسوف دلو برجک درت درجه و اوچ دقیقه سی
اولمغه بالتسویه بیت ثالثه راجعا مقابله بهر آمده بولنان زحل مدبر کسوف اولوب
جزء اجتماع حقیقی سنبله نك اون درت درجه و قرق یدی دقیقه سی اولمقدن ناشی
مدبرک شریکی خانۀ سابعده بولنان عطارد و قمر دخی مدبر موضع کسوف اولمشدر .
بناءً علیه ارباب احکام نجوم کسوف مزبورک برج قران انتقائیده وقوعی سببیه
اثری کسوفات عادیهدن اقوی و جمله احکامندن اشجار و اثمار نام تألیف مختارک
شجرۀ ثالثه سی شعبۀ خامسه سنک ثمرۀ رابعه سنندن بومقوله کسوفک اوائل قرانده
وقوعنه دائر بحث و تمهید پک معقول و مجرب و غایتده رعنادر والله اعلم الخفايا (بیت)
دوروزه کردشی یوقدر بوفق خاطر خواه * طبیعت فلک نابکاری بزیلورز .

(۷)

* زائجه سنه ۱۲۳۶ *

الدهر یومان میسور و معسور (بیت) کر چرخ بکام تو نکرید مرنج * او نیز
چنان رودکه رانند اورا) اشبو بیک ایکیوز او توز آلتی سنه سی ماه رمضان شریفک
اون برنجی احد کونی اوچ ساعت یکر می سکر دقیقه ده مقارنه علویین وقوع

بوله جقدر . قول احكاميون اوزره گرچه طالع وقت قران اصول و طالع سال قران انك بدلی اولدیغندن اصل موجود ایکن بدلی استعمالی خلاف رأی ارباب کمال ایسه ده طالع قران زمانی تحقیق موانع کثیره نك تصعیبله متعذر اولدیغندن طالع سال قرانی بالاستبدال استعمالی تسبیب و تطبیق ایلمشدر . بناءً علیه سنه مذکورہ جمادی الاخرینك اون یدنجی چهارشنبه کیجھسی ساعت غروبیه بشی اون سکرز دقیقه مرورنده آفتابك نقطه حمله تحویلنده طالع سال عالم قوس برجنگ اون درجه ویکرمی سکرز اجزاء درجه اولان دقیقه سی وعاشر سال سنبله نك یکرمی طقوز درجه ویکرمی یدی دقیقه سنه تصادف ایتمشدر . وهرچند حکم قران مثله خاکنك ایسه دخی علویین تعبیر اولنور زحل و مشتری مثله ناریددن برج حلك یکرمی دردنچی درجه سنده مقارنه مسترقه تعبیر ایتمکری و جهله مقارن اوله جقلری اجلدن آن کیوان خانه هبوطی اولان برج مذکورک اون درت و برجیس درت درجه لرنده بولنورق سیاراتان مزبور تان بالتسویه وتد رابعده واقع اولوب بووجهله کواکب اربعه وتد رابعده مجتمع اولدیلر و مریخ مثله ایسدن حوت برجنگ اون درت درجه سنده وزهره برج مزبورک اون اوچ درجه سنده مقارنه مریخده اوله رق ایکیسی دخی بالتسویه بیت ثالثده و عقدۀ رأس دخی حوتک اون ایکی درجه سیله بیت مذکورده بولندیلر و قمر طریقه محترقه سی خانه سی اولان میزان برجنگ یکرمی اوچ درجه سنده اوله رق بیت حادی عشرده بولندی (سبحانک ماخامت هذا باطلا) .

* بیت *

زمانه بنیک و بد آستن است * ستاره کهی دوست و که دشمن است ارباب احکام (لا یعلم الغیب الا العزیز العلام) دیرلرکه مقارنه علوینك مثله ناریده وقوعنده دین و شریعتہ دائر کلام تفوه ایدر آدملر ظهورینه واکبر و اشرفده تشویش و وقوعنه و بعض عادتلرک تبدلنه مستعلی بولنان کواکبک حالته مناسب دایلدیر خصوصاً بعض طالعلرینك رابعنه تصادف ایدن محللرده بو اثرلر اظھر اولور مدت قران اصغر اولان یکرمی سنه ک احکام باقیه بی ارباب فه افهام ایچون تعریف اولنان اوضاع فلکیه وافیہ اولغلنه بو محله تطویل و اطنابدن اجتناب اولنورق بومقدارایله اکتفا ترجیح و تحسین اولنور .

(۸)

* آریا اعضاسی بیننده تنظیم اولنان مقاله نامه *

اشبو اتفاق خفی ویداسنک محرکری اولان امضال انجمنی ترویج مرام واحد مننده

هری بر طرفه کیدرک مقتضای وقت و حال و نزاکت محله توفیقاً بر کونه اصول انخادینه مجبور اوله جقلمردن بینلرنده قانون و اساس اولمق اوزره بروجه آتی لازم کلان مقاوله سندینک تنظیمنه متحداً قرار ویرمشلر .

اولکی ماده اصحاب امضا بوندن بویله امور ذاتیه لرندن فارغ اوله رق کافه افکار و افعالاری اتریا خدمتته منحصر اولوب فقط موسقوده بولنان اندون قومبذولوب و اطناش شکه ری به مصاحبت ذاتیه لرینه صورت ویرمک ایچون آتی آی وخواجه غازی به اوچ آی مهات ویریلوب پنايوط شکه ری استانبولده اقامتله بلامدت تجارت ایتمسی اتریاچه منافی موجب اولدیغدن استئنا اولنور .

ایکنجی ماده هر برینک اجرا آتی و کندولره کلان محرات و مبالغی بلا تاخیر دیگر رفیقلمره دخی بیلدیریلوب اتریا مرکزینه ارسال ایدیه جکدر .

اوچنجی ماده اتریانک محرک اصلیمی و رؤسای کیم اولدینی بغایت مکتوم و مستور طوتیلوب اربابیه بو بختلردن لاقردی سبقت ایتدجه کندینک دخی سلاک رؤسادن اولدیغنی بیاندن مجانبت ایدوب آخر ملت ایله الفت و صیقی مصاحبت یا شرکت ائیمه جکدر .

دردنجی ماده یالکزمائول اقسانتو پترسبورغه کیتدکده قونت قاپودستریانی کیفیتدن خبردار ایتمک مستئنا اولوب انجق اوراده اوله جق اجرا آتی بلا تعویق جوار اولان اتریا اعضاسنه بیلدیره جکدر .

اشبو سند جمله نک رأی و اتقاقی ایله بیک سکز یوز اون سکز سنه سی یکر می ایکی تشرین اولنده امضا اولندی . استانبولده امضا اولمشدر

نیقوله	پنايوت	اطناش	مائوئل	اتمو غازی
پاجادی	اناغوستپولو	چاقالوف	اقسانتو	
		یورکی	اندون	پنايوط
		لوندی	قومیزولوبو	شکه ری

(۹)

* اتریا رؤسای بیننده مستعمل اولان لغات مصنوعه *

بی غرض	«	ذات پادشاهی
محب انسانیت	«	روسیه ایمراطوری علكساندری
قوی الفکر	«	ایمراطور فرانچسکو
تن پرور	«	پروسیا قرالی

صدر اعظم	«	زیاده مشغول
یانیہ والیسی تپہ دلنی علی پاشا	«	قاین اتا
بطریق	«	اسکی
مترہ پولیدلر	«	بیچارکان
قونت قابو دیستریا	«	مرحتلو
بیوک ترجان	«	مدعی
کاتب	«	قلمراش
بک اوغلندہ ساکن فر نکار	«	بی منال
قرہ جہ بک	«	قبتان یانی
موروزی بک	«	قبتان دیمتری
خنجرلی	«	قبتان استانی
فنازلولر	«	بادہ خوار
افلاق بکی	«	بیزچی
افلاقو طورزا	«	کبار
قرہ پانو	«	تابع
پنایوت پانو	«	شاشقین
قونسوسلر	«	ییللقچی
اهل اسلام	«	یبانچی
عزب او جاقلری اہالیسی	«	تربیلو
اسلام ارناود طائفہ سی	«	دو کور
یکمچری	«	معند
انکلترہ لولر	«	تیمور
ناپلیون متعلقاتی	«	رحمتلولر
بلغارلر	«	پرہیزلولر
اھالیء صرب	«	مغدورلر
ارمنیلر	«	متمول
اولاھلر	«	چوبان
ایتالیالیلر	«	طاطلی
کفالونیالولر	«	چوق
زانظہ لولر	«	از

فرا نسر لر	«	ملت غالبه
اتريا اعضاسى	«	بلود لر
ايلچى واتريا طرفدن كوندريلان آدملىر	«	چراق
موره رؤساي حرسيتيانى	«	انتقام اليچى
ضابطان عسكر روم	«	صدا
دشمن	«	ظالعلو
دوست	«	بهار
عسكر	«	رقم
باروت	«	قر يمتار نار
قورشون	«	ميم
قليج	«	بالق
تفك	«	اناج
مزر اق	«	يوزك
بحرا	«	تيا ترو
ارزاق	«	قوت
طوپ	«	مترنم
روم بحريه عسكرى	«	شعرا
دونما	«	سورى
بيوك سفينه	«	طمار
كچوك سفينه	«	حيوان
تجار سفينه سى	«	دوه
محاربه	«	ترازو
فوت	«	استراحت
خوف	«	كيجه
نانار	«	قدادلى
فرار	«	تقيد
خر سز طاقى	«	اويونجى
اچقه	«	چيزمه
اعانه عسكريه	«	چهاز
بيك غروش	«	فاطوره

اولمك	«	اتفاق
نكاح	«	مصالحه
نكاحسز تاهل	«	خبرسز اعدام
سياهاق	«	كيزلمك
فك مهر	«	افشای اسرار
یورتی	«	آی
۱	«	پترسپورغ
۲	«	موره
۵	«	صولیجه اطه سی
۶	«	چاملیجه اطه سی
۲۰	«	یانیه
۲۶	«	روم ایلی
۲۹	«	بكرش
۵۱	«	فلاس
۶۲	«	استانبول
۱۰۹	«	یانی فارماکی
۱۱۰	«	مانیه بکی پترو ماورو میخالی
۱۱۲	«	بیکیبشی صوا

(۱۰)

* قاپو دیستریانك رساله سی *

هذه رسالة من الوسائل لتحسين حال الاروام حرر في جزيرة قورفة في اليوم السادس من نيسان لسنة الميلاذ تسع عشر وثمانمائة والف .

ای بزم ام مقدس کنیسه من اولادی . بز بالجمله قرن داسار و بز لره شامل اولان مصائبه مشترکاز . والحالة هذه بر بر لریمز بهالتسکافی معاونت ایدیه بیامک در جه سنده بز مقدمارده ایتدی کمز خطال انردن در عقب حاصل اولوب بز ی مغلوب ایتمش اولان بلیاتک بزه تربیه و کوشمال اولسلیه بینمزده معلوم و ظاهر اولمشدر . بناءً علیه بز لره هنوز بعض حدکاله واصل اولدق زیرا علی السویه بر تغییر حال مساعدده بولندق پس بر بر یمزده متکافياً اعانه و مظاهرت ایتلویز . لکن بوبابده آداب آیینمز قواعندن آیرماهق شرطیده که اکا بناءً بز انحق بووصف ایله مووصوف اولغه صلاحیتلور بر متحمل

ماتی جمع و ترتیب ایتملویز . حتی انلر زحمت و مشقتلریمزده حقیقی قرنداشلمز اوله لر و بزم مرادمزی اکلایلر . و براز سنه لر دنبرو اختراع و اتباع ایتمکمز آداب و اصولی مسلم طوته لرکه انک مطلوب اولان نتیجه نی حاصل ایده جکی مجزومدر . زیرا اصول انجیل اکادلیل و افعال انسانیه مز مزاجنده در . یعنی وطنداشلمزیمز مجرد ایولک اشتیاقنه مبنی اوله رق مقصود ایولک خصوصیدر . بشقه هیچ برافنده متصور دکدر . و بو وسیله ایله انلر بخت نامساعدینی کشاده و اعلا وانلری برانسیت ادبیه و اتفاق خرسیانیه منافع جسمیه سنه آماده و مهیا ایتمک ایچوندر . و بز بو ایستلاف و موانستی تقریع و تصدیر ایچون برقاعده مختاره ترتینه یاخود اکا متعلق خصوصاته مداخله ایتمیرک بوکار عظیمی یالکر دقت و فراسته احاله ایدر زک ماتلرک مختاری انجق بوفراست و بصیرتدر . شو قدر طوع و رضالیله و طنمز خدمته دعوت اولنان روملرک سلوک ایده جکاری مسالک عام انلرک بر قسمی اولادینک پک اعلی تربیه اولمالرینه بالنفس جد و اقدام و بر قسمی بینمزده بدایع فنون قلمیه حصوله وانک وسائلنه و اوروپا مدارسنه آمد شد ایدن شبان رومک بیننده قلیل الیسار اوللرله اعانه بروجه اشرف حسی سعی و اهتمام ایتمک خصوصیدر لکن بزه لازم اولان تربیه قلمیه اولمیوب و طنمز اهالیسی اندن بر بشقه تربیه دخی اقتباس و استحصال ایدر لرکه بوماده جمله نک معلومی اولان تربیه ادبیه در . و تربیه ادبیه بر جهتن ملتک اعتبار و اعتمادینه سزاوار اولان آدملرک میدانه چیقوب اشکار اولمالری و آخر جهتن ملتی بو مقوله آدملره رغبت و اعتماد و قوللرینی استماعه الشدرمق خصوصلری ایچون الزمدر . و طنمزک تکمیل عرض و ناموس ایدوب زیاده سیله بختیار اولسنی جمله نک بالتیقن معترف و متمهد اولدینی و قتلر عبث یره کچمش و پک مقبول آرزولرکری برابرجه آلوب کوتورمش ایدوکنک سببی بو وطنک اهالیسی اولان آدملریمزک هنوز حقیقت حاله دائر کلام لایقی نه استماعه ونه دخی جمیع وطنداشلمزیمزک کلام مزبوری استماعه اصلا استعداد و صلاحیتلری اولمدینی و دکاوتلری دون تجربه لری کلیاً معدوم و احوال عالمه قطعاً و قوفلری اولمدینی و هنوز ملتجه بر نظاملری اولمدینی خصوصاتک نا اولزماندنبرو بزلره متوارث اولدییدر . مادامکه بو طور و توره حالنده مصر و مستقر اولنه بوندن لازم کلان افتقار ایله ردائت حال اوزره مستمر اولور و بو طرز و سیاقیه بوندن خلاص بولمق یاخود بوندن اهون بر حال استحصال ایتمک نیجه مأمول اولنه بیلور . سمیق تحمل ایده جک آدم در عقب ازاده ک تصویرینی در خاطر ایدر لکن تصوراتی فعله کتورمک ایچون بوندن زیاده یه محتاجدر . بویله کسنه نک قلبی بزه انجیل شریفک تعلیمی اوزره

هیچ بر منفعت معینه ملاحظه سی اولقسزین واضح و عیان بر خیرخواهاق ایله مزین اولق کر کدر . زیرا سر بسیت آرزوسی دنیاده یا مایوسیتی نتیجه فیروب اثرسز قالور یا خود بر حسرت مجرده یه وفائده خاصیه آلت اولوب اولزمان دخی بتون ایجاباتی اضاعه ایدر و بویله اولدقده بو آرزوخلقه مقبول اوله جق ایکن منفور اولور . بعدازین شهر یلکک و ظرافتک حسن و لطافتی متزاید اولیه رق امر بر عکس اولور . بزبومحده زمانمک نصفی املا ایتمش اولان و قوعات تمدوحه بی نقل و حکایه ایدلم . و درونمزده مضمیر مصلحتک غور و نهایتنه واصل اوله لم . همشهر یلریمک دخی حقیقت نیتلرینی آکایه لم . زیرا انلر بزه بالنفس خدمت عرض ایتک ایچون بولنمشلردر . شوقدرکه انلرک بوماوجب علیهی ادا و ایفایه هنوز فرصت عظیمه و حسنه لری یوقدر . عندمزده مسلم و محققدرکه آبا واجدادیمز بیننده ممتاز اولان آدملر بر طرفدن براز جهالتلری و بر جانبیدن امور ادبیه ده قصورلری ایله بیسله و قتلرینک حالته مناسب و جهله بزه نصیمزی تدریجاً آرتدرمق ایچون بعض بر اقدقلری اثرلرنده بعض تجسس کونه ایما و اشارتلر ایتمشلردر . بونک بوفضائلی هنوز بدأ ایتماش ایسه عناصر اصلیه سی براز سنه لردنبرو بینمزده مرعی و جاری اولان حقایق محرره ده مندر جدر و الحاله هده وطنداشلمیمک تخم میل و رغبت مقبوله لری متوالیانه و عاقلانه و جهله زرع اولنمغه وانک ثمره سی درجه بدرجه غایت مرضیه یه رسیده قیلنمغه مباشرت اولنمشدر . قالدیکه بوبابده من غیر قصد عقله کلان وسیله لرک بری مثلا بومصاحت جسمیه یی زیاده سیله واضح اولان و روملر بیننده اطرافیه کوزل فکر و ملاحظه اولنمش اولان زور بازو و قوت کامله لره ربط و تعاقب ایتمکدر و بورابطه پایدار و مستقر اولور کورینور زیرا طبیعت کر بیهنک نه ایدوکی اخوان خرسیتانده در خاطر اولان معلومات عامه دن اولدیفی اجلدن اول مزاج مکروهی ارتکاب و اختیار نیجه قابل اولور انجق مصلحتی قوت بازویه ربط ایتمکده دخی اک یوقاروده اشارت ایتدیکمز اصولدن سر مو انحراف اولنماق آرزو اولنور بر ماده اولنغه دائما دقت و تقیدی انک اوزرینه ثابت و مقرر ایتمک کذلک اهم مهماندنر . و اشارت اولنان اصول رومستانک تربیه ادبیه و قلمیه سیدرکه روملر اکا بالاتفاق مجبورانه چالشق کر کدر . وسائر نسنه لرک جمله سی عبث و بشقه مشغله لرک کایدی بومصاحتده مضر تلودر . تربیه ادبیه نک مرکزی مقامنده اولان رأس سیاق ماده انجق اصول دینه اولوب لکن واسطه ده قصور اولدیغندن بزده اکا هیچ مباشرت اولنماشدر . اما اجرایه وجه مناسبه مشق و سعی اولنه که انک وسیله لری بوجه آنی ذکر اولنور . ایدمی بوسائلک اولکیسی باش پاپاسلرک اوزرینه اک زیاده مهارتلو

و کیفیت سرشتلری سببیله اگ زیاده غیرتلو بسقپوسلر و متره پولیدلر نصب ایتمکدر
ایکنجیسی بو ارباب آیینی دولشدیره رق مرکز حکومتلرینه اویدر مغه و عمومی
یکتیره ترقی و کمال بولدر مغه باشلمقده انلرک صدق عنوانیه و سبیله اقدمنی ترتیب
و تدارک ایتمک ممکندر او چنجیسی احتیاط واحترازه مقارن بر کر میتله از جهت
تجر به امتحان ایله جسابانغی مسلم اولان احکامی اجرا ایتملری انک ملت بیننده
حکومت معتبره لرینه تفویض اولنهرق وطن اصلیرینه ادا ایده بیله جککری خدمت
عظیمه نك و جوبی انلره افاده و تفهیم اولمقدر .

کنیسه نك بوتقریبله قوته کتوریلان اقتدار بیشاری ملتک محافظ حامیمی اولوب
اکا یالکنز بو کفایت ایدر و مستقل بوماده انک مصدر و قوعات آتیه سی اوله بیلور .
اگر بو مطالعه نك حل و تمهیدی مراد اولسه واضحا ثبات و اراءه سی اسهل اولور که
ملتک یکیدن حیات بولمی ارباب آیینی احاطه و استیعاب ایدن تصورات و سیله سیله
و قاعده حاضره اورزه تاسیس اولنان هر بر پاپاسک ملتله اولان تعلق درونیه سیله
مؤثر نفوذی سببیله حصولدیر اولور و بو وسیله ایله بو وقعه عظیمه نك مقید اولدینی
رشته مصاحبت دخی الده اولور فلهمذا امور حاضره نك حال شانسه نظراً بر طرفدن
قولی مسموع اولمی لازم آدملری تربیه و اماده ایتمک ماده سنه رابطه و یرمک
و دیگر جانبدن ذکر اولنان آدملره اعتبار و اعتماد ناسی استوار ایتمک یالکنز وسیله
مذکوره ایله میسر اوله بیله جکنی بو محمله تفصیل حاصلی تحصیل اولور . شطرنج
ظهورانده هر نه منصوبه کورینور ایسه کور نسون کرک حالا و طنمزک وضع و حالی
چوق سنه لرجه فساد و تغیر سز حفظ اولنه بیله جکندن و کرک رومستانک برأ و بحرأ
نه تحمل و مقاومت ایده بیله جک کیفیتده اولدیغندن اول منصوبه البته بر عظیم فائده یی
منتج اولور . زیرا اولاً مادامکه ملتک زمای کنیسه سنه مر بو طدر و بو تقریبله
هر بر مات متعلقه نك خالق بالطبع تمایل و تحسین حالچون کمال مرتبه ده چالشمقده
اولان رؤسایه ایلک ایتمکه مستعد در . ثانیاً شبانمز بو محصول عظیمک مالز مه سنی
کوره بیله جک اقتدار و مرتبه ده در . ثالثاً و صایای عامه ایله اینیه بر بر لرندن قطعاً
انفکالک ایتمکدن قطع النظر جزئیجه بیله تباعد ایتمز صورتده در ذکر اولنان نتیجه
نافعه نك حصولی دخی متیقندر . کنج آدملرک و صایا و تعلیماتی اجرا و انلرک
خاندانی در و نندن عامه و عالم مکتبلرینه صلاحیتلو کیمسه لری جلب ایدرک و انلرک
کنیسه یه مخالف وصفه اصلا رخصت و یرمیه رک مر قوملر خدمات لایقهلرنده
استخدام اولنمق کر کدر . ایشته بعض اعتباره لایق اولان ملت رومک و طننه
ایده بیله جکی خدمت عظیمه بودر . انلر بیوکارینه اطاعت ایدوب ارباب دانشک

سوزلرینی دکلیه رک و جهلانک اعتماده مبتلا اولدقلری بعض رجما بالغیب سوزلر ایله مقید اولیهرق بوخدمتی بر طرف ایدرلر . ایلرو مرتبهده اولان پاپاسلره همواریء طبیعلری مجرب و معلوم بسقهوسلر و متره پولیدلر تدارک و نصب اولنلق ماده سی اهم و الزم اولدیغنی بز بوندن اقدم بیان ایلدک . تربیه ادبیه ایکنجی قسمک موضوعی ولایتلرینک ایشاری ایچون آدملر ترتیب ایتمکدر و بزم ایچون کز زیاده اعلی واحری مکتب بزہ دینمزک خرسیتان خلقنی و سر بسر ناسی سوق و عرض ایدندر . ملتک باروی بخنی و انسیتک یوما فیوماترقیسی کنیسهدن نه و جهله صادر اولدیغنی بز روسیه مملکتینده مشاهده ایدرز سویسیه و انکلاتره و امریقادن دخی عبرت الهرق سر بسیت فن و صنعتنی انلردن اوکر نه بیلورز سر بسیت مستقل بر علمدر زیرا اصول و قواعد اوزرینه تاسیس اولنور و اعتبار آخر ایله بر عمل مصنعدر . واک زیاده عالی و رفیع اولان علم بر عمله معادل اولماز بواسه فی نفس الامر افعال و اعمالدن عبارتدر . ایمدی سر بسیتی کرک قول و کرک فعلا اوکر نمک ایچون سر بست آدملر ازه سنده بولنلق کرکدر و تربیهدن ناشی اولدیغنی مرتبهده قریحهدن دخی آیین سابق اوکر نمک ایچون کندو اقتضای طالعی ایله کرکی کبی خرسیتان ملتک ایچنده برمدت اکلنمک کرکدر . بزم و طنمزک نفوذ صاحبی آدملری بودقیقلری نظر دن ساقط ایتماملودر . دینمزده کی جوانلری اولاد اتخاذا ایدرک انلرک بر تقریبه روسیه و سویسیه و انکلاتره و امریقاده بر حسن تربیه قبول ایتملرینی التزام ایدینهلر . تجارت ماده سی انلره بک موافق بر فرصت ویرر . و بو جوانلر بیننده استعداد و قابلیتلرندن ناشی اولدیغنی مثللو مزاجلر مقتضاسیه دخی بک زیاده هوسکار و آرزو مند اولنلر اتخاب اولانهرق انلره براز وقت دخی هنوز ذکر ایستدیگمز مملکتلرده سیاحت ایستدیریلور و اورالرک جسم مکتبلرنده بر کره صورت پذیر اولدقلرنده انلر یانلرینه جلب اولنورلر و کرک ملاحظات امور عامه ایچون کرک اعتماد و کرک اطمینانه دلیل و شاهد اوللق ایچون اتخاب ایدرک ایشه قوللانیلورلر اجنبی محللره پراکنده اولمشار ایهده ینه مرکز و کانوننه جمع ایده جکمز روملرک اکثریسی کلال و نومیدی عارض اولمقدن ناشی تبدیل مزاج ایش و عملدن خارج بولنمشلردر انلر صبر و تحمل ایده مدکارندن کندو مملکتلرنده آرام ایده میوب اتی ترک ایله بشقه یرلرده تمکن مراد ایستکاری اجلندن وطن اصلیری انلری غائب و ضایع ایتمشدر . مصالح عظیمه نک بری دخی انلری جاب و محافظه ایتمک و وطنلریچون چالشدره مقدر . بوقضیه کرچه غایه الغایه صرب و دشوار کورینور لکن اجرای عملی تصور اولندیغنی انده بک اسهل اولور آدم اشبق بر نفی ایچون متمکن اولور کار عظیم اتی اول منافعدن برینه نائل ایتمدرمک

و بومنفعتی دخی منفعت عامه ایله تشریک ایتمکدر و بزم ولایتز کبی مجمع منافع هیچ بر ولایت یوقدر خصوصاً که کمال حسن و فراست و کثرت علم و حرکت اربابی آدملر ایچون و برینک حرکتی اول برینک تعین و تغدیسنه سبب ایدوکی مجربات ملیه دن اولدیغیچون دائماً منفعت موجوده اولور و طنمزک خدمتینه بر اوجدن مباشرت اولندقده خیر خواه ملت اولنلرک مثلاً کرک کمال هوسی اولان جوانلرک تربیه پولتیقه لرینی تنظیم ایتمک و کرک مرقوملر دخی اراضی اجنیهده سیاحتلری انلارده تصادف ایتدکلری بعض کسنلری دخی بو خصوصه نافع ایتمک کبی ماده لرده عظیم فائده لری اولور . لکن ملتیه بو ایکی شق خدمت بر نقطه مرجعه یعنی محل صددرلی اوله جق بر مرکز مشترکه محتاجدرلر و مرکز مز بور بینمزه کی خیر جوو درست خرسیتیانلر در که مرکز اولمقلغه قابدرلر . بز بوسایق ناهموار ادبیه بی جمیع اقتدار مزنی ثبات اوزره صرف ایدرک مملکتده مستمر اولان نظام موجبنجه هر بریمزه عاقد اولان مالزم علینانک هیچ برنده قصور ایتیمورز . و ذکر اولنان آدملرک منبع قانونی و پدرلرینک قبوری بو مملکتده در و بونکله بیله دینمزک بزه عرض ایتدیکی لازماتک جمله سنی ثنا و توقیر ایله ادا ایدرز و دینمز بزه امثالزه محبتله و حق صریح اوله رق و طنداش لریمزه محبتله امر ایدر ایدمی بر بشقه علم و وقوف دخی حاصل ایتدی کمزده بولندیغمز دائرهدن خروج ایده جکمز کونلرده بز قربانلریمزی و طنمزک مصابی ایچون فدا ایدلم . ارتق بوندن ایلرو ایضاح اولمز . باقی بزم مسقط رأسمز اولان اراضیمزک منفعتنه بوندن زیاده یرامق خصوصی بعض شخصک آرزوسنه و عزت نفسنه مفوضدر . بز بو مخاطره عظیمه دن امین و سالم اولمقلانی آرزو ایدرز . زیرا بزم اولکی خطالرمزک نتیجه لری حالا کر دتمزده حمل ثقیلدر . انتهى .

(۱۱)

* اتریابه ناظر عمومی تعییننه دائر رؤسا طرفندن امضا اولنان *

* سندک صورت ترجمه سی *

و یریلان قراره موجبنجه شرکت یونانیه ابعضاسی عقد مشورت و اجرای مذاکرات ایتدکدن صکره شرکت یونانیه حقدنه نافع ولایق کوریلان کافه خصوصاته نظارت ایتمک اوزره عکسکساندر ایسالاتی بی شرکت مذکوره ناظر عمومیس صفتیه طانیمش اولدقلرندن اشبو سند تنظیم و کافه اعضا طرفندن امضا قیلندی .

فی ۱۲ نیسان ۱۸۲۰ سنه

(۱۲)

* پرده نك روسيه لويه ويرديكي لايحه *

كرك روسيه دواتنه و كرك ماتمه خدمت ايمك اوزره آتی البيان موادك اجراسنی تعهد ايدرم .

اولاً لازم كلان طرفه سوق اولنق اوزره حرب و ضربه مقتدر ايكي بيك نفر يونانلوري تهيه و روم ايلي احوالنه دائر تحقيقات لازمه نك اجراسيله كيفيتي لازم كلان طرفه اخبار ثانياً حرب و قوعنده موردهه الحاله هذه حر به مهيا اولان بشيك نفر عسكری يونانستان و تر حاله يه سوق ايدرك اول حوالیده يوز بيكي متجاوز عسکر تدارك و بوضرده تپه دنلی علی پاشا عليهنده بولنان پك چوق ارناو دبكريني دخي جلب ثالثاً سلاحه مراجعت ايتكميزين يالكز ايجنده بولنان روملر معاوتيله سولی قلعه لرینی ضبط ايتمکی تعهد ايدرم .

بوماده يي بوندن اقدام فرانسه عسكری قوماندانه دخي دفعاتله تكليف ايلمش ايسه مده فرانسه ايله دولت عليه بيننده اولان اتفایي خللدن محافظه ايمك و يا خود آچه صرف ايتمك و بلکه قور فدهه بولنان قوه عسکر يه سنی ضعيف دوشور مامك ايجون بو باده اظهار موافقت ايتامشدر .

(۱۳)

* پاپا ريغو پلو طرفندن ناظر عمومي به كوندري لان مکتوب *

تپه دنلی علی پاشانك قتلی فرماتی بود فعه اعلان قينمش ايسه ده اجراي ايجابنه دكين خيلي وقت مرور ایده جكندن طرفنزدن بوفرصت فوت اولنميوب دشمنك بر آن اول احما و ازاله سنی مؤدی اولان اسبابك استحصالنه ابتدار اولنسون . ماتنوام كمنه تپه دنلی علی پاشانك مجوهرات و سائر ذی قيمت اشيا نك مدفون اولديني محلی بيلديكندن پاشو بلك امر يله قتل اولنمشدر .

مسموعات واقعه كوره علی پاشا مهمات و ذخيره و لوازمات سائره يي وقت وزمانيله تدارك ايتمش اولديغندن بود فعه ايكي و بعض روايتسه كوره درت بيك كشي ايله قلعه يه قياتمشدر .

تحقيقات واقعه يه كوره علی پاشا اوزرينه سوق اولنان عثمانلو عسكری امراسی بيننده بغض و عداوت حاصل اولوب اردوگاهلری دخي لايقي وجه اوزره محافظه اولنمديني جهته اول حوالیده بولنان يونان قپتانلری بالاتفاق عثمانلو عسكری اوزرينه هجوم ایده جك اولسه لر سهولته غلبه ايدوب علی پاشاي حال محصور يتدن قور تاردقندن صكره انك معاوتيله بشقه بيوك خدمتار دخي كوره بياورلر . فی ۲۰ ايلول سنه ۱۸۲۰

(۱۴)

* اتریانك تشبثانه دأر لایحه *

برنجی ماده دشمنی اشغال ایتمك ایچون هر نه صورتاه اولور ایسه اولسون صرپولوری شمیدین ایاقاندراق .

ایکنجی ماده تپه دئلی علی پاشا صرپولورك عصیاننه دکین مقاومت ایده بیلور ایسه اول حالده دشمن عسکری بالطبع ایکی فرقه یه منقسم اولوب برفرقه سی صرپولور و دیگر فرقه سی علی پاشانك اوزر لرینه سوق ایلمش اولوب مورده اهالیسی دخی عصیانه غیر مقتدر عد اولنه رق کندو حالده براقلمش اوله جغندن بو صره ده علی پاشا طوتمش و یاخود بشقه صورتاه سقو طی وقوع بولمش اولسه ییله دشمن صرپ عصیاننك تربیه سی ایچون اول طرفه کایتلو عسکر سو فقه مجبور اوله جغندن یونان قپتان لرینك محوینسه مقتدر اوله ماز و حال برعکس اولوبده قپتان لر محو ای دیله جک اولور ایسه اول حالده ملتک ثلث قوتی ضایع ایلمش اوله جغندن بو فئالغک دفعی ایچون صرپولورك حربه دوام ایتملرینه سعی ایتمک .

اوچنجی ماده اشقودره اهالیسی حربه مستعد و مقتدر اولدقلرندن بونلری اشغال ایتمک ایچون قره طاغولوری اشقودره طرفه تجاوزه سوق و تحریک ایله برابر کندولرینه نقداً معاونت ایتمک .

دردنجی ماده یانیه طرفه مأمور مخصوص تعیینیه علی پاشا معینده بولسان قپتانلرک جمعیه ادخال ایدللری ایله برابر حققلرنده دولت علیه نك سوء قصدی اولدیغی و صرپولورك تصورات عصیانیه سی کندولرینه بیان اولدقدن صکره سبب نجات و سلامتلیر بیئلرنده هر حال وکارده اتحاد و اتفاق ایتملرندن عبارت اولدیغی درک و تفهیم اولمق .

بشنجی ماده مأمور مرقوم تپه دئلی علی پاشانك سقوطندن اول یانیه یه واصل اوله بیلور ایسه قپتانلر ایله علی پاشا بیئلرنده اتحاد و اتفاتی حاوی برقطه مقالوه سن دینك ترتیب و تنظیم ایلمسنه سعی ایتمی .

التنجی ماده مورده ایله آق دکر اطه لری اهالیسی برآن اول رفیع لوای استقلاله تشجیع ایتمک اوزره ناظر عمومی ایله باش راهب غریغورینك آق دکر سواحلی کشت و کذار ایتملی .

یدنجی ماده صرپولورك مورده اهالیسندن اول عصیان ایتملی ایچون تدابیر مقتضیه نك اتحاد ایلمسی .

سکرنجی ماده صر بلولر ایله قره طاغلولرک دشمن طرفدن اغفال ایدلماری
ایچون دشمنک محوینسه دکن یونانولر ایله متفقاً حر به دوام ایده جکارینه یمن
ویرلکدن صکره کیفیت قوی سنده ربط ایدلمسی ایچون اول طرفه کوندریله جک
مأمورلره تنیهایت لازمه نك اجرا ایدلمسی .

طقوزنجی ماده دشمنک قوهٔ بحریه سی موجود اولدجه یونان قبودانلری
رفع لوای استقلاله جسارت ایدهمیه جکارندن دشمن کیلرینک نفس ترسانده احراق
وبوصورتله هم استانبول وهمده آق دکر اطه لرینک ضبط ایدلمسی خصوصالرینه
سعی اولنقی .

اوننجی ماده ظالمک جنک کیلری احراق ایدلمکسزین ضبط ایدلمش اولسه
بوصورتله فوآد ومحسنات عدیده نك استحصال اولنه جنی درکار ایسه ده قوهٔ موجوده
بوتصورك اجراسنه کافی اولمیوب بونلرک احراقی تصویری ایسه ایکویوز بیک غروش
صر فیله وجوده کله جکندن مورده اهالیسنک عصیانندن اول دشمن کیلرینک احراق
ایدلمسی وبوماده به دائر اتخاذه لازم کلان تدابیرک دخی نفس استانبولده تدکر قانمسی .
اون برنجی ماده دشمن کیلرینک احراقی عقیننده محبان یعنی اتریا اعضای
خارجیه سنک تحت تصرفده بولنان نجر کیلرینک اون قطعهمسی آق دکرده رفع لوای
استقلال ایتدکاری کبی سائر روم کیلرینک دخی بونلره التحاق ایتهمسی احتمالات
قوبدهن اولدیغندن اول حالده هم آق دکر سواحلنده ساکن اهالی اسلامیه بی اخافیه
وهمده استانبولک ضبطنه کافی بر قوهٔ بحریه تدارک ایدلمش اوله جغندن اجرای ایجابنه
دقت واعتنا قانمسی .

اون ایکنجی ماده ظالمک کیلری وجه مشروح اوزره احراق اولدیغنی
تقدیرده طونه ده بولنان جنک کیلری درحال استانبوله جلب اولنه جقلرندن اول
حالده طونه ده بولنه جق اولان محبان کیلری مملکتین وروم ایلی ساحلنده واقع بعض
استحکاماتی ضبط ایله طونه وقره دکر ساحلنده ساکن اهالی بی اخافه ایده بیله جکندن
اولوجهله حرکت اولنمسی .

اون چنجی ماده محبانندن اولوب افلاق وبغدان و یوده لرینک معیترنده
بولنان عسکر ضابطلری رفع لوای استقلال ایتدکاری آنده ظالم طرفدن درحال
اوزرلرینه عسکر سوق ایدلمش اولسه روسیه محاربه سنک آچلمسی قوزقوسو اولدیغندن
اولطرفه درحال عسکر سوق اولنه میه جغندن ذکر اولنان ضابطلر لزومی مقدار
عسکر ولوازمات سائر بی تدارک ایتدکاری کبی مملکتین سواحلنده واقع قلعه لرک
ضبطنه دسترس اولور وهیچ اولمز ایسه مورده ارباب اختلالنه کوندرلمک اوزره

مملکتینده کلیتو آقچه نك تدارك ایدلمسی مأمول قوی اولدیغندن شمیدن اجرای ایجابنه تشبث اولتمسی .

اون دردنجی ماده مصرده بولنان روملر شمیدلک اوچیوز بیک غروش تهیه ولدی الحاجه بونک ایکی مثانی اعطا ایده جکلرخی تعهدایتمش اولدقلرندن اجرای ایجابی ایچون اولطرفه بر مأمور مخصوصک اعزام ایدلمسی .

اون بشنجی ماده قبریس متره پولیدی طرفندن وعد اولنان آقچه و ذخیره نك قبضی ایچون محالنه بر مأمور مخصوصک کوندرلمسی .

اون التیجی ماده مصر والیسنک خدمت عسکریه سنده بولنان ایکی بیک قدر روملرک موریه عودت ایتملری اسبابنک استحصالی ایچون ناظر عمومی طرفندن مصرده بولنان روملره تعایات مقتضیه نك کوندرلمسی .

اون یدنجی ماده مصر والیسی موریه اختلاننک دوامی مدتده هیچ اولماز ایسه بی طرفانه حرکت ایتمک ایچون لسان ترکیه آشنا اولوب والیء مشارالیهی اغفاله مقتدر اولان روم حکیملرندن برینک درحال اولطرفه کوندرلمسیله برابر کندوسنه معاونت لازمه نك اجرایی ضمنده ناظر عمومی طرفندن اولطرفه بولنان روملره تحریرات مخصوصه کوندرلمسی .

اون سکرنجی ماده مملکتین بویارلرندن طودوری نفری اگرچه بعض مرتبه طریق استقامتدن انحراف ایلمش ایسه ده ارباب درایت ولیاقتدن اولدیغندن کندوسنک ناظر عمومی طرفندن زیاده سیله تلطیف ایله برابر خدمات واقعه سی مقابلنده ایلروده فوق المأمول نائل مکافات اوله جنی خصوصنک دخی کندوسنه تحریرات مخصوصه ایله بیایدلمسی .

اون طقوزنجی ماده استانبولده بولنان مات صندوقی مدیرلرینک تلطیف وتشویقی ضمننده کندولرینه ناظر عمومی طرفندن تحریرات مخصوصه کوندرلمسی .

یکرمنجی ماده مهمات حربیه تدارکی ایچون مملکتین متره پولیدی ایله راهب و بویارلرندن کلیتو آقچه آلنه بیله جکندن اجرای ایجابی ضمننده کیفیتک ایجاب ایدنلره اشعار اولتمسی .

یکرمی برنجی ماده ناپولی دولتینک خدمت عسکریه سنده بولنان روملرک موریه عودت لری ایچون اولطرفه بولنان بریناریه ناظر عمومی طرفندن تحریرات مخصوصه کوندرلمسی .

یکرمی ایکنجی ماده روسیه دولتینک امور بریه و بحریه سنده مستخدم روم

ضابطانك معتبرنده بولنان روم نقراتی ایله برابر برآن اول موریه عودت ایتلمی
ایچون اول طرفه برآمور مخصوصك کوندرلمسی .

یکرمی اوچنجی ماده مورده ترتیب اولنه جق عسکر وضابطانه توزیع
اولنق اوزره اون بیک تفنك ایله بشیوز قایجك تدارك ایدلمسی خصوصالینه قرار
ویرلمش اولدیغندن برآن اول اجرای ایجابنه ابتدار اولنق لازم کلور .

(۱۵)

* ناظر عمومی طرفندن استانبول جمعیت خفیه سنه کوندریلان لایحه *
ظلمی هر بر طرفدن برر غائله ایله اشغال ایدوب عهد قریبده محو وازاله سنه جهد
واقدام ایده جکمز درکار ایسه ده هم استانبولده بولنان وطنداشاریمزك هرکونه
مخاطره دن قورنارلمسی و همده دشمنك پایختی اولان استانبولك ضبطی اهم و الزم
اولدیغی کبی دونمانك ضبط ایدلمسی دخی ترسانه وطوپخانه ایله نفس استانبولك
ضبطنه مدار قوی اوله جفی امور بدیهه دن اولمغله اشبو دونمانك ضبطی ایچون
آتی لیان موادك اجراسنه غیرت اولنسون شویله که :

برنجی ماده استانبول لیمانده و بوغاز ایچنده بولنان محبان کیمیری
قپودانارندن بش نفرینه بیکباشی والیسنه یوزباشی ولزومی مقدارینه دخی ملازم
رتبه سنك ویرلمسی .

ایکنجی ماده بوناره پشیناً برر آیلق ویرلدکن صکره حریده وفات
ایدنارک اولادینه ملت طرفندن باقیله جفی کبی ایفای حسن خدمته موفق اولنارک
دخی بشقه جه نائل مکافات اوله جقاری خصوصالینک کندولرینه تفهیم ایدلمسی .

اوچنجی ماده مذکور قپودانارک شمیدین ترسانه اطرافنی معاینه ایله
برابر لیمانده بولنان روم و دشمن کیمارینی تعداد و دشمن کیمارندن قنغیسنده
طوب و تفنك و مهمات حربیه بولنوب قنغیسنك بوش اولدیغنی تحقیق ایتلمی
ایچون تنیهاات لازمه نك اجرا ایدلمسی .

دردنچی ماده بوخصوص ایچون ترسانه قپودان اغاسی قسطنطنی کوچو
ایله استشاره اولندقدن صکره مرقومك وطن پرور اولدیغنی تین ایدر ایسه
کندوسنی شمیدین امور بحریه ناظری تعیین ایتمش اولدیغمزى بیان ایدرک
بر طرفدن انك معرفیه لزومی مقدار عسکر تحریرینه و دیگر طرفدن دخی دشمن
کیمارینك کیجه نوبتیماری وجه مطلوب اوزره تبدیل اولنوبده بو صورتله بونارک
ضبطی ممکن ایسه اولوجهاله و اولدیغنی حالد بشقه صورتله اجرای ایجابنه
همت اولنمسی .

بشنجی ماده بشکطاش اوکنده بر ایکی قطعه بکک کینک بولنسی محتمل ایدوکنندن اشبو کیلرک نرسانه اوکنده کی کیلرک ضبطی صره سنده ضبط ایدلمسی وطشره دن کش ویاخود کیتمک اوزره بولنمش بشقه بکک کیلری وار ایسه انلرک دخی بوسورتله ضبط ایدلمری .

التنجی ماده نفس استانبولده رفع لوای استقلال اولمز دن برکون اول سالف الذکر قبودانلرک معیترلنده بولنان عسکرک تهیه سیله برابر کیلرینک خاصکوی ایله بلاط وقلقات یری ساحنه دیزلمسی و مذکور عسکرک دخی صوک کیجده اول ساحلرده بولنان ووملرک خانلرنده اخفا ایدلمری اقتضا ایدر .

یدنجی ماده عسکر وکیلر منوال مشروح اوزره تنظیم اولدقدن صکره کیجه وقت معینه ده جمله سی سهولتله دشمن کیلرینه تقرب ایده بیله جلرندن سکرزدن اون اتی طوپ چکر اقل یکر می بش کمی اولجه تهیه قینوب انکچوکارندن بش قطعه سی یکی قپودن اودون قپوسی واون قطعه سی قلفات یرندن طوپخانه یه قدر دیزلمش اوله جفندن بولردن اطرافه طوپ وتفک آلمغه باشلانور وعلی الخصوص دشمنک دونمش برقاچ قطعه کیسی ضبط اولنور ایسه ارتق نهقالور .

سکزنجی ماده اشبو ترتیب کیجه وشدتلو پویراز هواده اجرا اولنمیدرکه روزکارک قوتیه هم کیلریمز حرکت ایدوب ایجاب ایدن طرفه طوپ آسون وهمده ضبطی ملتزم اولان محللرک عسکردن تخلیه ایدلمسی ایچون وسائط معلومه ایله ظهوری مقرر اولان یانغینلر اطرافه منتشر اولسون .

طقوزنجی ماده دشمن کیلرینک نوبجیلری جزئیات قیلندن ایسه لر یانغینلرک ظهورندن اول کیلرک ضبطنه غیرت و عکس حالده کیجه لین ساعت بش صولرنده اسکدارده امثالی کورلماش بریانغین چیقارلدقدن صکره دشمنک کیلری ایله استانبولک ضبطنه ابتدار اولسون .

اوننجی ماده اسکدار یانغینیه برابر روم ایلی حصارینک شمال طرفنده و بیکی کوپک اورته سنده وایجاب ایدر ایسه اناطولی حصارنده دخی برر یانغین چیقارلسون استانبول اورته سنده کی یانغین ایسه اتمام مصاحندن صکره عسکریمز طرفندن چیقارلمیدر .

اون برنجی ماده ترسانهک ضبطنه مدار اولوق اوزره کورکده بولنان ارباب جنایتک تیمورلری کیجه قیردیریلوب سیلرینک تخلیه ایدلمسی .

اون ایکنجی ماده قصابلردن لزومی مقدار بیکباشی و یوزباشی تعیین اولنور

ایسه بشبیکدن زیاده عسکر تهیه ایده بیله جکاری تحقیق قیلنمش اولدیغندن اولوجهله اجرای ایجابنه همت اولنسی .

اون اوچنچی ماده اشبو عسکر قره دن ترسانه اوزرینه سوق ایدیلور ایسه ترسانه نك كاملا ضبطی ممکن اوله جغندن اولوجهله حرکت ایدلسی .

اون دردنجی ماده لزومی مقدار پیاده عسکرینك استانبولده بولنان قصاب و بغچوان اصنافدن تحریر اولنسی .

اون بشنچی ماده تقسیم قشله سیله طوپخانه نك ضبط ایدلسی .

اون التنجی ماده تهیه قیلنان محبان کیلرندن ایکی قطعه سنك ارنبود کوی و ایکی قطعه سنك طرابیه و قصور لرینك دخی آخور قیوایله سرای قارشوسنده دیزلسی .

اون بدنچی ماده جیخانه نك ضبط ایدلسی اقتضا ایدر .

اون سکزنجی ماده دشمن کیلری ضبط اولندقدن صکره پطر یقخانه طرفندن لزومی مقدار پاپاس تعیین اولنه رق کرک نفس استانبول و کرک توابعاتنده بولنان باجلمله خرسیتانلرک ایقلندیرلملرینه سعی اولنسون .

خلاصه کلام طرفزدن معاونت لازمه نك اجرایی مقرر اولدیغندن اوراچه دخی حکیمانه وجسورانه حرکت اولنور ایسه سهولته نائل مرام اوله جغمز درکار اولمغله اجرای ایجابنه همت ایله سر .

استانبولك ضبطی صره سنده موقع اجرایه وضع اولنسی بغداد و یوده سی طرفندن توصیه اولنان مواد زیرده درج اولمشدر . شویله که : اولاً استانبولده بولنان اهالیء اسلامیه نك برکیجه ده کاملاً اتلافی ممکن اوله میه جغندن قلیجدن قورتیلانلرک دخی آچلقدن تلف اولملری ایچون ترسانه قر بنده واقع ذخیره انبارلری ایله اون قپاننك بای حال احراق ایدلسی . ثانیاً قلیجدن قورتیلان اسلامدن ایرتسی کونی برفرقه عسکر یه نك تشکی ملحوظ اولدیغندن طوپخانه ده موجود طوپلرک من بعد اسلام الیه کچمامک ایچون درحال دکره القا اولنسی . ثالثاً اهل اسلام بینده فنون حریبه یه آشنا فرد واحد قالماق ایچون خبره خانه نك احراقی ایله برابر دردست ایدیلان مهندسلرک دخی عموماً اعدای . رابعاً باروتخانه نك احراقی . خامساً حریق ائناسنده پادشاه حیا طوتیلوب و کلاسنك دخی عموماً قتل ایدلسی لازم کاور .

(۱۶)

* استانبول جمعیت خفیه سی طرفندن موسقوده کی تجارت شرکتنه *

* یازیلان مکتوبك صورتیدر . ایکی قوسپاره اره سنه النان کلمات *

* و عبارات اتریایه مخصوص اولان کلمات و اشاراتک شر حلیدر *

بو طرفده بولنان احبامز جهاز (اعانه عسکریه) ایله اوچ بکچی (سرکرده) یه

و چیزمه (آچه) به اشد احتیاج لری اولدینی حالده یالکنز جهازی (اعانه عسکر یه نی) بو طرفده بولنان ۴ (روملر) دن تدارك ایده بیولورلر اما دیکن (دشمن) دن قیون سور یسنی (دونمای هایونی) المق ایچون لازم کلان قریمتارتار (باروت) ولوازمات سائر نک تدارکی ایچون لازم اولان اوچ یوز فاتوره (بیک غروش) تدارك اولنه مدینی جهتمله ۶۲ (استانبول) ده بولناترك کاهلا محو ایدلمسندن قورقولور . بکجیلر ایله چیزمه لر مطلقاً ۶۲ (استانبول) ه کوندر ملیدر ۲ (موره) یه کیدوب شرکتک حسابنی (اختلالی) بو یورتی کونندن (بوآیدن) صکره میدانه چیقار ه جق اولان رعنا (علکساندری ایپسلاتی) نی ۲ (موره) یه کورتور مک ایچون ۶۲ (استانبول) دن بردوه (تجار سفینه سی) بش کون صکره ۸۳ (تریسته) یه کوندر یله جکدر قیونک (خنکارک) وقتی یاقلاشیور قاین پدر (تپه دئلی علی پاشا) حالا صاغ اولوب کندوسندن خیلی خیرلو ایشلر مامول اولنور چونکه بر رفیقدن (متره پولیددن) تحقیق ایتدیگمه کوره ایشه واقفدر اوغلتک (ولی پاشانک) اسکیده (بطریقخانه ده) رهن اوله رق بولنان قلم تراشی (کاتبی) دخی بونی تصدیق ایدیور . همان ۶۲ (استانبول) لوازماتنک نقصانی اکیال ایده لم .

(۱۷)

* علکساندری ایپسلاتی طرفندن نشر اولنان اعلانامه *

نومرو ۵۵ روم ایلی و جزائر بحر سفیده ساکن روم ملتک روحانیتلو و حرمتلو متره پولیدانی ورعایتلو نزاکتلو وجوه و قوجه باشی و سائر ایش ار لری و وطن دوستلری معلوم اوله که اشبو وقت مساعدده اوروپاده بولنان طوائف متنوعه باجمهم ضایع ایش اولدقلری استقلال و حقوق ملیه لرینک اعاده وار جاعنه و حکمداران نامنه اولان ظالم لک یدمدوده تعدی و تجاوزلرینی قطع ایله تحدیده چالیشوب چبالامغه مباشر تدرندن برو یونانستانک دخی ضیادار اولان ییلدیزی طلوعه باشلا یوب مستعجلا نشر اولنان علوم و معارفک زمان قیلده تأثیرات قویه سی اصناف متنوعه ملتک اذهانی نیجه زماندنبرو بوریش اولان پرده و دو ماندن تخلیه ایدوب جهلسنک حقیقت کوزینی آچدیغندن ظالمک تحت ظلمنده بولمق نوجهله فنا و مستکره و نصل حقسز بر طرز ورنکده و تقدر بارکران و ناموسسزلق اولوب من بعد زیر نیجه حقارتده قالمق کبی مذلت و حیستسزک اولدینی کیر صغیر کرکی کبی تیمن واذعان ایتمشدر . اجدادمز اولان قدامی یونانک طوائف سائر ه یه تفوق و تقدملرینی موجب اوله رق کندولرینی نامدار ایدن عقل رقیق و فکر عمیق و فرط حمیت شمدی ملتمزک درونلریله الفته

باشلايوب وطن محبتدن قلیبری سوزان واشیبو محترم وطناری کارلرینه مکسب و افعال و حرکتلرینه درس ویره جک بر مکتب اولدیغدن ید اغیاردن خلاصنه اقداملری بی کان اولوب اصلاح حال عموم ایچون حضوری ترک و فدا ایله بویوله پک بیوک مهلکه لر دن بی پروا اوله رق هر وار و جانلرینی بذل و ایثاره حاضر و مهیا بولمق کبی خواهش درون و بر غیرت فوق العاده بی مشاهده ایدن بعض وطن دوستلری و رفاه عمومینک استجلابی طانور کیمسه لر بو خصوصک قوه دن فعله چیقمسنه نشبت برله ره راسته اصابت ایده جک و موجب خلاص اوله جق و تحصیل سر بسیتنه نتیجه ویره جک آلتلری تحریک ایدرک لازم کلان تداییر و ترتیبانه شروع ایتمشلر در .

انجق مبتدی اولان افراد قومک هجومی درایتکار رؤسانک تدبیر لریله تعدیل اولتماز ایسه ایلیک رینه ففاق واقع اوله کلدیکی دخی مجربدر بنا برین اجراسی و کالتنی متحمل اولدیغ اشبو امر عظیمک صورت حرکتی سز لرک عهدۀ استیثانه تقویض واحاله ایدوب نتسه که شمیدی یه دک قومی صیانت وامور لر نده معاونت و وصایت ایدرک محبتلرینی تحصیل و کسب قدر و شرف ایتدیگی کز کبی بوندن بویله دخی اشبو حرکتلرینه دلیل نکهبان اوله رق سوء افعال دن حمایه برله ابقای نام ایتکیز مأمولنده ایم بعض وصایا و خلاصۀ افکاریمه دائر تبلیغاتک افاده سی ضمنتده وطن اخلاصکاری و بنم و بنسدن بیوک لرک مجرب و محرم اسراری اولان دیمتری تملی طرفلر کزه کوندرلمشدر شمیدیکی حالده وطن حقتنده الزم اولان شیلرک هر برینی افهام و افاده و بعض فعلیاتک صورت اجراسی دخی ارأه ایتکمه مأمور در .

قرداشلر افاده سی قبول ایله ارأه سنی سریعأ مرکز حصوله کتور مکده تراخی و ذهول ایتیمه سز زیرا عامه نك سلامتی و هر بر لر کزک نجات و رفاهیتی بوتداییرک اجراسنه وابسته در . هر قومک تکلیف ایده جکی شیلر دن خوف و احتراز اولنسون .

وجهاتک قلبنده تمالشمش اولان افکار یعنی معاونت اجنبیه اولدجه تحصیل سر بسیت ممکن دکادر اعتقادنده اولدیغکیز معلومدر انجق وطنمزک حالنه نظر دقت و تعمیق فکر ایدن ارباب بصیرت بوملاحظاتک او هام و خیالات اولدیغنی میدانه قویه بیلور دریالره نظر صالک کورر سز که کافۀ تجارت و ملاحهت بحریه دیندا شلریمزده اولوب قدمای یونانک علایمنه جزیره سنده سفآن درایه ایتدکاری کبی بونلر دخی بر فدا کارلق اجراسنه مستعد و مهیا لر در جانب بره نظر ایده جک اولور سه کز نیجه لیئونیدالر کمال خواهشله وطن دوستی اولان اسپارته و حانیه دلاور لرینی سوق و قومانده ایدر کورر سکر (لیئونیدا مانیه قرال زاده لر ندن اولوب بوندن ایکی بیک او چیوز سنه قدر مقدم تر موبیل نام محله دارا ایله محاربه ایدن مشهور

بر بهادر در بوراده تشبیه طریقیه ایراد اولمشدر (ایشته بونلرک ازلد و جان درکار اولان اتفاق واتحادینی کوروب کندولرنده بوغیرت و آرزو وفداکارلق ثمرات جلیله سنی دخی مشاهده وبونکله دشمنمزلک رخاوت وتسبی و اختلالات داخلیه به اوغرا دینی حالی کوزلجه موازنه ایتدکن صکره دول اجنبیه معاوتی دخی لازم اولدیغنی اول وقت سویلمک کر کدر .

دین قرداشلاری بوسوزیمه دقت اولنسون منافع لایعد ولایحصی کورمدکجه بریبانجی دیگره هیچ بروقتده یاردم ومعاوت ایتک ممکن دکدر . اجنبینک بزم ایچون دوکه چکی قانی پک آغر بهالره اوده رز . انجق کندومن حرکت ایدوب بویتزده اولان بیوندورینی سیلکدجک اولور اینهک اولوقت اوروپانک پولتیقه سی دول معظمه خرستیانیه بی بزمله متفق وطرفدار اولغه مجبور ایده جکنده شبیه یوقدر باقی حقکنزده اولان احترامات فائحه استبقاسیله ختم کلام ایدرم . اشبو اعلاننامه بیك سکز یوز یکر می سنه سی تشرین اولک سکزنده اسماعلیده تحریر اولدی .

عالمکساندری

ایسلاقی

(١٨)

* استانبول روم بطریق غریغور یوز طرفندن یازیلان مکتوب عمومی *

نظر مرحمت الهینک نائی غریغور یوز

جزائر بحر سفیده ساکن خرستیان ملتک ریاست مذهبیهنده بولنان واشبو بطریقاق مقامک مکتوبنه تصادف ایدوب امور روحانیهنده مشارک واخوانمز اولان روحانیتلو متره پولیدلر وحرمتلو باش ايسقبوس واپسقبوسلر ورعايتلو قوجه باشی ومات معتبرلری حمایت اللهه نائلیتکز خلاصه دعواتمز اولدیغنی افاده سندن صکره معلوم اوله که حامل مکتوبمز نزاکتلو دیمتری تملی جنابلاری کندینه متعلق بعض مبالغ استحصالی خصوصیچون مملکتکنزه عنیمت ایده جکندن وزیر حمایت الهیهنده بولنان رفعتلونک طرفلر کزه اولان مکتوبندن مصالحتی بالاطراف معلومکز اوله جغندن و مزبور تملی جمله نیک امنیتی قازانمش صداقتکار و مجرب الاطوار واستقبال وحرمته وجوهله لایق وسزاوار برذات اولدیغندن بز اشبو رهقک صاحبی سزلی عن قلب تشویق وترغیب ایدرزکه بمنه تعالی اول طرفه وصولنده کوچکز یتدیکی مرتبه حقنده حرمت ورعايت واوله جق تشبثانک حصولنه الکنزدن کلدیکی درجه بذل مقدرت وغیرت ومنافع عمومی جلب ودعوت ایدیجی

برفعلك اجراسنه همت ايله سز چونكه كشي هر نه آكرسه اني بجز توفيق الهی
جمه كزه رفیق اولسون .

قرانداشكز ودعاچكز

فی ۱ كانون اول سنه ۱۸۲۰

استانبول بطریق

(۱۹)

* ترسانه ترجمانی نیقولا موروزی بک مکتوبی *

آقدکز اطه لری وجوارنده بولنان مملکت ویرلرک اعتبارلو قوجه باشی ووکیلاری
مزید عمر ورفاه و حضور و صحت وجوده نائل اولمکز تمنی اولنور .
اشبو شقه مزک حاملی حرمتلو دیمتری تملی شایان رعایت و حرمت ذواتدن اولدیغندن
وصولنده احترامات لازمه نك ایفاسیله اولطرفده فروخت ایتمک اوزره کوتوردیکی
متاعک کارلی فیئات ایله ساتلمسی و مملکتلر کزدن اله جنی امتعهده بیانیجی اولمق
ملاپسه سیله اغفال اولنوب صارمشغه طوتلمامسنه وسائر منفعتلو ایشلرینه دلالت
و معاونته همت ايله سز .

بز دخی سز لر ایچون اعانه متقابله اجراسنه حاضر بولندیغمزدن کوجز یتیشه چک
ظننده اولدیغکز مصلحت نه ایسه اشعار اولنمق اخطاری و خاطر لر کزک استفساری
ایله ختم کلام اولنور .

نیقولا موروزی

فی ۶ كانون اول سنه ۱۸۲۰

(۲۰)

* اتریا اصحابندن بیکباشی صوانک اقسانتویه مکتوبی *

* فی ۹ تشرین اول سنه ۱۸۲۰ *

قلاصه عنیمتلری خبری موجب محظوظیت اولمش و صرپستان بکی میلوش طرفندن
آدم مخصوص ایله بر برینی تعقیبا کلان اوچ قطعه مکتوب طرفکزه کوندرلمشدر .
بزه کلان مکتوبنده اوراده اولان مسامانلرک کندینه افاده لری و بعض محالندن
الدینی خبر باب عالی طرفندن اولنه جق تکلیفه عدم رضا صورتی کوستر ایسه
بابا پاشا قومانداسیله روم ایلیدن اوزرینه عسکر سوق اولنمق مصمم ایدوکی و خورشید
پاشا بومصلحتک ترویجی آرقه سنده اولدینی و صرپستانده انجق برهفته لقی ذخیره
و جبخانه اولوب ترکستان و آوستریا طرفندن تدارک و جلبه تشبث اولنسه ممکن
اوله میه جغندن بشقه اشتباهی دعوت ایدرک سررشته ویره چکندن افلاقده اولان
معمد تجاره اخطار اولنهرق ذخیره ایله کلان چاملرک (چام طونهده برنوع قایقدر)

مخفی محملارینه باروت و قورشون تممیل اولنوب مابینده قرار ویریله جیک سمتسر بر محله لیللاً یناشه رق اخراج اولنمقدن بشقه چاره اولمدینی وبعته عثمانلو طرفدن بر هجوم و قوع بولدینی حالده نوجهله حرکت اولمق لازم کله جکی استعلام صدندنه اولدیغدن بز دخی بابا پاشا مأموریتی خلاف اولوب اولطرفده بولنان ترکارک ترویج مرهم مخصوصاری ایچون نشر اراجیف ایتملندن عبارت و او یله برشی و قوع بوله جق اولسه بیله روسیه لو منع و حمایت ایده جکی و بو طرفدن دخی امداد اولنه جتی وارسته شک و اشتباهدر دیو و بوکا مقیس نیجه ادله مقعه سرد و ایراد اولنمشدر .

شو تفصیلدن مقصدم رفقا مزدن بعضیلرینک صرپلو ایله برلشمک وانلری حرکت و طغیان ایتمدی کی پک اسهل ظن و کمان ایتمکاری بر وهم و خیال اولدیغنی بیاندر . مانیه بکنه کوندر ملک اوزره طلب اولنان بر عدد سیف دخی ناقل مکتوب بمزله ارسال اولدی تپه دلتلی علی پاشا دائره محاصره یه انمش اولدینی یکی کلان اخبار دندر .

* ینه مرقوم طرفندن دیگر مکتوب *

بوکون لازا کی ایله سوچو بکک مهرداری اولان افلاق باش قپو کتخداسی بوستلقوز استاورا کنک اوغلی بزه گلش ایدی . اثنای مصاحبته پدری مرقوم باب عالی یه جلب اولنه رق جانب پادشاهیدن احسان اولنان بر مجوه قوطی کندینه اعطا و طرف صدر اعظمیدن بر ثوب سمور اکسا اولندقدن صکره حالت افدیدن دخی دوناتمش آت ویریلرک تلطیف اولندیغنی حکایه صره سنده بویه فوق العاده بر التفاتک اصل و سببی تپی اولمیوب البته دولته منفعتلو ایش کورمشدر دیدیکمه ایشی او کورمدی انجق بو طرفدن بشقه سنک اثر اقدامیدر دینجه ده زایده تجری و سؤاله سبب ویردیکندن بز دخی آیا دولتعلیه نک حربه متعلق افکاریمی اوله دیدم . یوق یوق حرب دکدر فقط بزم فنار لیلردن بعضیلری روسیه اولکه سنده منستر و قپو دیستریا ایله بر اتفاق خفی تشکیل ایدوب ترکستانده بولنان خرستیان ملتانی طغیان ایتمدی و بوسبیله جان و خاتمانلرینی افنا ایتمک ایستلر بوقضیه ایسه دولتعلیه یه شمدی عکس ایتمش و یانیه دن عودت ایدن اشقودره والیسی و مالک پاشا بوسنه والیسیله برلشهرک و حوالی صرپستانده ایلیشهرک اهالی مرقومه نک حال و حرکتلرینه کوز قولاق اولملری امر اولنمشدر . بوقضیه دن باب عالی باش ترجمانی و قالما کی بکک دخی خبرلری یوقدر بولاقردی بز دن تفوه اولندیغنی خبر آله جق اولسه بتدیکنم کوندر دیهرک آخره نقل ایتممز ایچون قسم ویرمشدر .

(۲۱)

* علكساندرى ايسلاطى ايله اتفاهه دائر ميلوش طرفندن ويريلاز *

* سند صورتى *

علكساندرى ايسلاطى يونانستان ايله ايالات مجتمعه و متفقه نامنه و حالا صرپستان باش كئزى ميلوش اوبره نويچ صرپولورك نامنه اوله رق بينلرنده وجه آتى اوزره مقاوله ايتمشدر .

شويله كه : اولاً طرفين حرب تجاوزى و تدافعيده اولسون دائمى صورتده متفقاَ حركت . ثانياً صورت خصوصيه وعموميه ده اولسون يكديكيرى صيانت و حمايه ايده جكلر . ثالثاً صرپستانه التجا ايدن يونانولر حسن صورته قبول و حمايه ايديله جكلر . رابعاً طرفيندن برى بر موقع مشكله بولنه جق اولور ايسه ديكيرى هر وجهله معاونت ايده جكلر . خامساً طرفينه نافع اولان هر بر امر ك اجراسنه طرفيندن جهد و اقدام قيانه جقدر . سادساً ايجابنده يونانولورك صرپستاندن مرورلرينه مساعده قيانه جقدر . سابعاً علكساندرى ايسلاطى طرفندن صرپستانه كوندريله جك مأمور مخصوصه هر وجهله رعايت اولنه جقدر . ثامناً دشمنه مقابله يه كافي قوه حربيه اشبو سند تاريخندن بدأ ايله اوچ ماه مرورينه دكين تهيه قيانه جقدر . تاسعاً ايالات مجتمعه و متفقه تماميله كسب استقلال اينجيه دكين مذهمز و بلكه بنى آدمك دشمنى اولان اهل اسلام ايله محاربه دن كيرو طورليه جقدر . عاشراً مذهب و وطن حقنده خيرلو اولان هر كونه تدابير اتخاژ و اجرا قيانه جقدر .
بناءً عليه اشبو مقاوله سندی تنظيم و اصولی و جهله مبادله قانمشدر .

ميلوش اوبره نويچ

(۲۲)

* اسكرت بكدن حالت افندى يه تذكره *

دولتو مرحلتو ولى نعمت بئتم افندم . روسيه اياچيسنك قره جه بئك فرارندن صكره استفراغ ايلديكى اخلاط رديه فسادي بودفعه تكرير و درميان ايلديكى ميين فرانكىنى ترجمانسه محرر اولان تذكره سى و دولتو رئيس افندى حضر تلرينك فرانكىنى يه تيزالدين اعطا ايلديكى جوابى و بوبابده ولى نعمت افندىك دخى رآى و مطالعه ولى النعمانه لرى قرنداشم قوللرينك تقريرندن معلوم عبد صداقت مرسوملى اولمشدر فى الواقع مقام رياستن اياچينك بومثلاو نارجا و مفسدت اتما ايرادات و مقالاتى مقابله سز و جواب سز ترك ايله انماض عين

بیور لقم نامناسب ایدو کی درکار و سفسطه پرداز لقمه و شر تکار لقمه ید طولی صاحبی
اولان ایلچیء مر سومه زیاده سر رشته فساد ویرلامک ایچون ویر یاهجک اجوبه یه
اطرافیه تأمل و اعتنا قلمق کار عاقبت اندیشی ایدو کی نزد قایق شناس ولی النعمانه لر نده
آشکار در در علیه یه وصول عیدانه مدنبر و اکثر امور نازکۀ خارجیه ده انماض عین
وسکوت ایله معامله اولنق اصولی اختیار کرده عالی بیور لدینی مشهود صادقانه
اولوب اشبو اصول روسیه ایلچیسنی انصافه کتور مک و تزویرات مالوفه سندن واز
کچور مک حکمته مبنی ایسه شمدی یه دک مفید و کار کر اوله مدینی امر غیر مبهم و بالعکس
احوال حاضر یه نظراً انواع محاذیری مستمع اولوب شو یله که روسیه دولتی سکوت میزی
دول سائره عندنده اعذار و شکایات حق نما تکوین و اغراض معلله سنی تلون ایتمک
ذریعۀ فساد اتحادینه ساعی اوله جفی دقیقه سی روسیه لونک یوز سنه دنبر و ملتزمی
اولان مشوار خدیعه شعاری و اصول زمینکاری سندن معلوم و مسلمدر مع هذا که
بعنایه الله تعالی هر ماده ده حق ید دولت علیه ده ایدو کی بی اشتباهدر بو بنده احیا
کرده لری بندکان اساطنت سنیه نک غیرت و صداقت لری تمیز و افادات کستاخانه لری
بالتائی استماع بیور لقمه درکار اولان فضیلت مقادیر شناسی و حیثیت محاسن پیوند
ولی النعمانه لرینه مغروراً اشبو محرمانه واقع اولان معروضات کترانه م برکسنه یه
تجاوز و ترشح ایتمه جکی جز میله همان متبادر خاطر قاصر صادقانه اولان مطالعاتی
کستاخانه و صادقانه عرض و اشعاره مجاسرت ایدرم . روسیه ایلچیسنک امور
داخلیه یه مداخله سی جائز دکدر دیو دولتلو رئیس افندی حضر تلرینک فرانکینی یه
افاده سی ایلچینک سؤالنه جواب اولمدیغندن بشقه مرسومک تقاریر و ایراداتنه
باب عالیده عطف عین دقت بیور لدینی اسناد و شکایتی انتاج ایدر زیرا نه بحث و تذکار
ایلدیکی مکالمه دن ونه فرانکینی یه اولان تذکره سندن امور داخلیه یه مداخله ایلدیکی
مستبان اولوب بلکه یالکرت تحت الشروط اولان مملکتینه متفرع موادی در میان
ایلدیکی جوابیله مقابله ایدوب بو جهته شکایات سائره اختراع و تزویرینه دخی
فرجه یاب اوله بیلور . هکذا موضوع بجئی اولان مظالمی مملکت افلاقمه ایقاع
و بغیر حق اولقدر اچیه بی تحصیل ایدن قره جهه بک رد و اعاده ایتسون و صکره
اوتیه برویه ویردیکنی استرداد و ادعا قیلسون دینلور ایسه ایلچیء مر سوم قره جه
بک مقبوضی اولان تحصیلات جبرییه سی کندودن سؤال و استرداد اولندقمه نه طرفه
صرف ایتمش اولدینغنی مبین بردقتر اعطا ایلدی دیو جواب ویرمسی و فی نفس الامر
ویوده مرسومک ولی نعمتی اولان دولته سبقت ایدن کفران نعمت و خیانتنه ضمیمه
اوله رق هم اولدلرینی اضرار و تکدیر و هم ولی نعمتلرینی مدخول ایتمک غرضیله

يحتمل که ترتيب و تزوير ايلديکي بويله بردفتريني دخي ارأه ايلمسی وبعده ابرازايدده چکی بردفتر مزورک کذب وحتی لاجل التحقیق دولتین بیننده بر مباحثه مستکر هه دخي ابداع ایتدیرلمسی امر مستبعد دکدر . کذلک ایلچی مرسومک ضربخانه عامره نی بیانی تحت الدین حکمنده عد و اعتبارینه دائر و شان دولتعلیه ایراث شین و تقیصه ایدر اموال میریهنک توقیفه متدائر ظهوره کلان ادعاسی نایجا ایدوکی و دوست بردولت ایلچیسنک لسانه یاقیشور بر معامله اولمدینی افاده بیوریلور ایسه حریف انصافه کله جک و بویله بر جواب باصوابک نزا کتیی ادراک واذعان ایدده جک یرده جواب مذکور ی ضربخانه عامره تأدیة مبالغ مبحوث عنهایه مقتدر اولمق اوزره بر آغز اقرار دن اتخاذ قلمسی و بوضورتاه مادامکه تحقیق ماده دن صکره تأدیة سی ضربخانه عامره جانبندن تعهد قیلنه مبالغ مطلوبه نك توقیفی ادعاسندن صرف انظار ایدر دیو مجددا تزویرات و سفستانه سلوک ايلمسی ملاحظه دن بعید دکدر بوضورتاه ایلچی مرسومه باب عالیدن مقابله ده خاصه ادعاسنک مبناعلیه اولدینی اساسی وهین و مندرس قیله جق و مبنای فاسدینی هدم ایله باشی اوزرینه یقیدیره جق بر طرفدن نازکانه و دوستانه و دیگر طرفدن قطعی و مسکت بر جواب باصوابک ملاحظه واعطاسی چون بو خصوصه دائر سبقت ایدوب سیاق و سباقی مجهولم اولان مکالمه مضبطه سنک اولجه مطالعه سنه محتاج ایسه مده سالف البیان زمین اوزره بدهه خاطر گزار صادقانه اولان بر شفافهی جوانی قلمه الوب عریضه چا کرانه مه ملفوفا خاکبای دولت احتوای ولی النعمانه لرینه محرمانه و کستانخانه عرض و تقدیمه جرأت ایلدم اولبایده و هر حالده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر .

اسکرلت

(۲۳)

* علكساندری ایپسلانتیدن صرپ مملکستنک باش کنزی میلوش *

* طرفنه یازیلان مکتوبک ترجمه سی *

انیس سر بسیت و حیتکار صرپ قومنک بوندن اقدام ظهوره کلان اطوار دلیرانه و آثار مردانه لرینی بو دفعه یاد و تذکار ایتمک عیث عد ایدرم زیرا بو مثللو احباب همت و نعمتک اسملری و یادکار دوران اولان آثار و مناقب ستوده لری حروف زرین ایله ثبت صحایف کافه اخبار قلمشدر . متوفی ایپسلانتینک بالجمله اعضای خاندانی طرفسندن صرپ قومنه درکار اولان محبت مخصوصه موروثه و صرپ قومنک باش کنزی اولان جنابکنزه خاصه پیوسته اولان علاقه درون محادنت مشحونم اقتضاسنجه انیس سر بسیت اولان صرپ قومنک عثمانولر عایهنه و وقوع بولان حرکات دلیرانه و آثار بهادرانه سنک صیت و شهرتی نقدر بلند ایسه اولقدر حقدده کین و غضب

سلطانی بی تهبیح ایلیکی جنابکزه خلوص برادرانه ایله اشعار وافاده به مجبور اولمشدر مؤخرأ اخذ اولنان اخبار صحیحه به نظرأ صرپ قومنک اولوجهله ظهوره کلان اطوار دلیرانه و حرکات جسورانه لری طرف سلطانیدن بوآنه قدر نه فراموش قینمشدر ونه بوندن صکره فراموش قنمسی ممکندر . ایمدی کار عاقل اولدرکه بر ایشک محتمل اولان عوارض و کیفیاتی قبل الظهور کشف و تدبیر برله حرکت ایلیسه و بزم بیلدیکمز اوزره بو مثللو عقل و تدبیرک کافه طبقات ناسده و وجودی لازمه دن ایسه دخی عندالله و عندالناس برملتک حسن حالچون مسؤل اوله جق برمدیر قومه اولویته و وجودی الزم ایدوکی مستغنی عن الیاندرو . صاحبو اووان نزاکت اقترانده ایضاح مافی البسال بالذات ملاقاتمزه محتاج و اول تقدیرجه ظواهر حالدن استنباط احکام قولای اوله جنی امر غیر موهوم ایسه دخی بو مثللو ملاقات ذاتیه بو ائساده محال اولمق تقریبیله جنابکزه ناقل عریضه ارستیدی پایا نام برنفر آدم ارسانی تنسیب اولمشدر . مرسومه بی پروا بنم کبی کشف مرام ایدرک اوقات حاضرده لازم المقاوله و المعاهده اوله رق واقع اوله جق هر کونه افادات و اشعارانه اعتبار و اعتماد ایلمکز مأمول محبانه مدر . بنم بجمه کلنجه کرک طرفدن و کرک بالجمه مالک یونان اهلایسی طرفدن سزه شروط آتیه الذکر ایله عهد و تأکید اتفاق ایتمکده قطعاً تردد ایتم یعنی اولاً جنابکزک خاندانی عموماً صرپ مملکتی اهلایسنک خاصة ممتاز و سرافرازی عد و اعتبار اولمق ثانیاً جنابکز بالجمه صرپ مملکتک مدیر حقیقیسی رتبه سنی احراز ایتمک ثالثاً جنابکز و خاندانکز کرک متوفی قره یورکی تعلقاتی طرفدن و کرک روسیه مملکتنده اتفاقاً بولنان سائر صرپلو طرفدن قطعاً دخل و رنجیده اولنماق رابعاً صرپ قومی حین حاجتده مقابله اعدایه حاضر و اماده اولدنی آنده کندولره وقت و حاله مناسب مالا و عسکرأ لوازم امداد و اعانتی قرداشم ایله یاخود انک کبی امین و معتبر دیگر برذات ایله معاً یتشدرمک اوزره متعهدم . بناء علیه حسب الوقت و الحال لازم کلنردن مصدق و مؤکد اوله رق بر جوابکزی اخذ ایتمک آرزوسندیم . اشبو کاغد هر وقت و محله صرپ قومنک قوانین مستقره سی حکمنجه معتبر و دستور العمل طوتیله دیو مسطوردر .

فی ۷ کانون ثانی ۱۸۲۱ سنه

(۲۴)

* تیه دلنی علی پاشا معیتنده بولنان یونان قپتانلرینه ناظر عمومی *

* طرفندن کوندریلان تعلیماتک خلاصه مالدیر *

اولاً هر حال و کارده متحدا و متفقا حرکت ایلیسه سز ثانیاً علی پاشا ایله اولان اتفاقکزی

هر صورت له محافظه ايله برابر عثمانلو عسكرينك اول حواليدن دفعنه دسترس اولديغكز حالده على پاشا مال موجوديله برابر الكرده بولنوب من بعد اسكى حالى بوله ماسنى مؤدى اولان اسبابك استحصالنه غيرت ايده سز . ثالثاً ممكن اولديغى قدر عسكز سلاح وباروت وقورشون وسائر لوازمات حربيه نك تداركنه اقدام ايتلمسكز رابعاً دولت عليه مامورلرينك هيچ بر افاده سنه حواله سمع و اعتبار ايتيوب على پاشانى محافظه ايتك بهانه سيلاه اهل اسلامك اول حواليدن دفع و طردينه اهتمام ايله سز خامساً عثمانلو عسكزى ايله بالاتفاق على پاشانك تربيه سنه سعى ايلمكز ايچون بطريقخانه طرفدن كوندريلان تبييننامه لر جبراً التمش اولديغندن بولرك احكامنه توفيقاً حر كتنن تباعد ايدوب وجه مشروح اوزره حر كت ايله سز .

في ٢٩ كانون ثاني ١٨٢١ سنه

(٢٥)

* بغداد امارتى داخله مديرى طرفدن ناظر عمومى يه *

* كوندريلان مکتوبدر *

بوندن اقدام كويا فرانسه ارباب اختلالندن ايكي بيوك مامور تبديل قيافته و يانه كيدوب آوستريا ايمپراطورينه ملاقى اولدقارنده بونا پارتينك بودفعه احراز ايتمش اولديغى فرانسه ايمپراطورى صفتى آوستريا دولته تصديق ايتدرمك ماموريتيله اول طرفه كمش اولدقاريني وشايد آوستريا دولتى طرفدن بوبابده اظهار موافقت اولميه جق اولور ايسه اوزرينه در تيوز بيك عسكز سوقيلاه استحصال موافقتته ايتدار قانه جغنى بيان ايتدكزندن صكره بو خصوصك ترويجى ايچون پترسبورغه عزيمتله روسيه ايمپراطورينه دخى مراجعت ايتدكزنده بوبابده اولان التماسلرينك قرين حسن قبول اولمش اولديغى فقره سى بوندى اقدام بغداد ويوده سى طرفدن تصنيع اولنوب حالت افتدى يه محرمانه اوله رق تحرير و اشعار قانمش ايسده بونك اصل و اساسى اوليوب مجرد حالت افتدينك فرانسه ايله روسيه دولتلرى بيننده انفاق وقوعندن احتراز ا روملر حقلرنده برطاقم معاملات شديد اجر اسندن اجتناب ايتمى غرضنه مبنى اختراع قيانمشدر .

(٢٦)

* هوچه بگده استمات قومباريدن اسماعليده بولنان اقسائويه مکتوب *

في ٨ مارت ١٨٢١ سنه

بوكون اخشامدن صكره لياتمزه برقطعه روسيه تجار سفينه سيلاه خنجرلى و بغداد بكي

میخال صو چونک برادری و حطمان اسکنه و قره جه بك زاده فامیلایله استانبولدن
كلوب قرنتیه کیرمشلردر .

قره جه بك زاده یه البسه کوتورمك و كورشك اوزره کیجه وقتی کیدوب کورشدم
بچاره لر مکدر و معموم برحاله خنجرلینك جینده یوز ربیعه دن بشقه برشی یوق
کندوسی ایچروده اولوب هوا دخی یغمورلی اولدیغندن یالکزر اوغلی ایله کورشدم
یارین کیدوب کندوسیه ملاقات ایده حکم . کندو کورکمی دخی ویردم و کیجه وقتی
نصف الیه قدر البسه تدارکی ایچون او یاغورلی وقتده چامور ایچنده کروب مات
اوغورنده فدای ثروت و آسایش ایدن قرداشلر ایچون اولان اشبو خدمتی بك بیوک
افتخار بیلدیکمدن وقت مسرتده بالولره کیتمکدن زیاده فرح حصوله کلمشدر .
بکرش و قلاص و قوعاتی دولتک معلومی ایسه ده شمذیلک استانبولده برحوادث
اولوب سکونت اوزره اصرار وقت اولتمقده ایش . فقط بوندن بش کون مقدم
بطریق مابین هایونه جاب اولنوب بش ساعت مقداری قالمشدر . روسیه بیراغی
آلتنده اولان سفائن حکومت طرفندن تحری اولنق مراد اولنش ایسه ده دولت
مشار ایها سفیری اوستورغونوف مانع اولمشدر .

(۲۷)

* روم بطریقنك آفوروز نامه سی *

بزرگه عنایت باری ایله (یکی روما) استانبول سر پسقوپوس و عمومی بطریق
غریغوریوسز حواریونه منسوب و اقدس بولنان بطریق بولنانه مقامنه تابع عزیز
متره پولیدلر و مکرم محب من عندالله سر پسقوپوس و پسقوپوسلر اولوب روح
قدسه محبتلو قرداشلرز و همقداسز بزم حضرت مسیحک بیوک کلیسا سنده و هر
دائرة روحانیه ده رؤسای دین و استانبول ایله غلطه و بوغاز ایچی کلیسالرنده اجرای
مراسم روحانیه ایلان حرمتلو پایاسلر و شرافتلو رهبانلر و لطف باری ایله هریرده
بولنوب محبتلو اولادیمز اولان بالجه مبارک خرسایانلر حق تعالی طرفندن سزه
عنایت و سلام احسانی تمیناتیه طرفزدن سزه دعالر اولنور حسن ادبک اس
اساسی اجرای خیر و احسان و لطف و کرم ایدنلره بالمقابله ایفای شکرانیت ایدوکی
کونش کبی آشکار و بالعکس نائل لطف و نعمت اولوب انکار و کفر ایدن اشر
ناسدر بو خبائتک بالجه کتب مقدسه ده و حضرت عیسی طرفندن تقبیح و تشرید
اولدیغنی اثبات و آکا امثال اولنق اوزره خائن یودانک حرکت قبیحه سیدر
نانکورلک صفتی ولی نعمت بیمنتمز و جله مزی لطف و احسان ایله پرورده ایلیان

دولتعلیه ابدیه القیامک علیهنده اوله رق افکار فاسده واختلاپرو رانه منظمأ موجود بولندیغی حالده هر حکومت و پادشاهلق معین من عندالله بولندیغندن اوامر و ارادات الهیهیه قارشو و مخالف بر حرکت ایدوکی بدیدارد در اشبو باشلوجه و اساسلی اولان ادبی و دینی ایکی وظیفه بی امال الهیدن طولانی بغدادن بکلکنه تعیین بیورلمش اولان میخال و معهود خانن و فراری ایسلا تینک خانن اوغلی علساندیری ایسلا تلی کال بی ادبی و کبر و عتو ایله پاممال ایلدیلر منبع بی نهایت الطاف و مراحم اولوب طرف الهیدن باشمزه تخصیص بیورلمش اولان حکومت سنیه نک فاسده الافکار مرقوم میخاله مبدولأ احسان بیوردیغی نعم عدیده جمله ملتداشمزه معلومدر مرقوم دنی و حقیر بولندیغی حالده مراتب و درجات علمایه ترفیع و بی نام و اعتبار ایکن اوج علیای شان و شرفه بالایصال اغنا و انعام و علی الخصوص مقام پر احتشام امارت ایله مفتخر ایلیه رتک حاکم ناس ایلدی مرقوم ایسه بالطبع شیریر و بد اندیش اولوب اقصای کفران نعمت ایله متخلق بر جانور خبائث اثر اولغله اول معهود فرارینک اوغلی اولوب بر طاقم عونونه سیله برابر حثاة بغدادن تملکنه دخوله جرأت ایلیان علساندیری ایسلا تلی ایله بالاتفاق ایکسیده مسلوب الشعور و متکبر و شان و شرف کاذبه حریص و یاخود دیگر تعبیرله افکار باطله اخیلندن بولنه رق حریت و استقلال ماتی اعلان ایله اوراده بولنان بر طاقم اراذل و خذله بی جلب و سائر لرلده اولان ملتداشلردن بالاغفال قزانوب و رطه هلاکه دوشورمک اوزره محال متعددهیه بر طاقم مأمور لر اعزام و مستمعینی بر صورتله تشویق و تشجیع ایلمک ایچون روسیه دولتک اسمنی دخی استعمال ایله دولت مشار ایلیها بونلرک افکار و حرکاته معین بولندیغی در میان ایلدیلر بو ایسه صرف یلان و بتون بتون بی اساس اولوب افکار خبائث دنار و غرور ناجالرینک اثر و محصولدر زیرا بومعنا و طبیعه ناممکن اوله رق روسیه ایتمراطور اغنه مورث ذم و طعن اولدقندن بشقه بوراده بولنان اصلتو الحیبی تحریراً باب عالی یه بیاننامه بالتقدیم دولت متبوعه سنک بو ایشده اصلا مدخل و معلوماتی اولدیغندن بخلله اشبو حرکت منفور دینی ذم و تقبیح برله وظیفه سی اقتضاسندن اولدیغی کبی دواته اخبار و ذکر اولنان حرکت شایعه نک بر آن اول اوکی الخمسیله دفع و ازاله سی لزومی اخطار ایلدی بو صورتله کرک سفیر طرفندن ویریلان خبر و کرک سرحد محافظلری طرفندن ضبط و یاخود اخیاب صدق و صداقتدن اولان ملتداشلریمز جانندن اعطا و ابراز اولمش اولان اوراقدن ذکر اولنان تصور فاسدک اساسی و اصلی اکلاشلدی بالاده اسماری سبقت ایدن ایکی شخص بد اساس و بونلرک عونولری حریت دشمنلری اولدقلمری

خالده حریت محبلی نامی طاقه‌رق سایه غنا توایه حضرت پادشاهیده ملل تابعه دن
 هیچ برینک نائل اولدینی بونجه امتیازات سرستی یه مظهر اولدقبری خالده اولاد
 وعیالدریه برابر اموال وعرضلرینک وقایه سیله وبالخاصه عالم آخترده جانمک
 خلاصی موجب اوله جق مذهبمک هر فساددن بری ومصون اوله رق محافظه سیله
 کمال رفاه وآرام اوزره بشامقدمه بولنان ملتداشلیمیز ودولت ابدیه الدواممک رعایای
 اصداقلسنک آسایش وراحتلرینه خال کتورمک آرزوسیهله بوشایع ومنفور من
 عندالله وعقل انسانی یه یاقشماز حرکتی تصدی ایلدیلر وجداندن محروم و بی بهره
 انصاف اولان اشخاص مرقومه اطوار مجنوناندریه دولت متبوعه مزمک رعایای
 بولنان ملتداشلیمیز علیهنده اغبرار وحدتی جلب ایله معاذالله تعالی علی
 العموم ماتمزمک تلف واضمحلالی داعی اولمق مسالکنه ذاهب اولملریله محب ملت
 ودینپرور اولیوب بالعکس دین ومات دشمنلری والله اعدالری اولدقبری کوستردیله
 قوانین الهیه ومقدسه نیک احکامنی طومتغله دیندارلقده ثابتقدم اولنلرک مرقوم
 بدخواهان وشراندریشانک اقوال کاذبه وفاسده لرینه قولاق اصمیه جقبری آشکار
 ایسه ده سبکمغزاندن بعضیلرینک بالبداهه دام غفلت وضلاله دوشملری محتمل
 بولندیغندن قدس شریف سعادت مند بطریق جنابلریله احجاب شان وشرف اولان
 ارکان ملت واعتبارلو تجار طائفه سی ایله هر اصناف متحیزانی ودر سعادتده متمکن
 هر صنف ودرجه ده بولنان اهالینک تمایزلریله بالاتفاق وظائف روحانیه من
 واحتیاطکاریمز اقتضاسندن اولمق اوزره برفاق ظهورندن اول طوراتمق لازمه دن
 اولدینی کبی سزکه متره پولیدان ومناسر رؤسای وکلیدساپاسلری ومحلات رهبانیلری
 وباش پاسلری وقصبه وقرا معتبرلری وعلی العموم هر رده بولنان وجوده ومتحیزانسکر
 سزه بالخطاب نصایحمزى تبایغ واکیدا تنبیه ایلرلرکه مرقوم شریروبدخواهانک حیله
 وخدعه لرینی علناً کشف ایله میدانه وضع وعموم ماتمزمه مضر وموجب اضمحلال
 وبونلر مفسد وبدخواهان اولدقبری تعمیم ونشپیره همت وغیرت وبونلرک حیل
 ودر سائسلرینه دقت ایلمکمز وبوفسده نیک تبرئه ذمترلرینه الک بیوک دلیل واثبات
 اوله جق مدار ایسه بوراده بولنانلرینک بوفساده دائر الدقبری تحریرات محرمانه یی
 طرفزه وطشره لرده اولنلرینک اوراق مذکوریه یی اول یرلرده بولنان متره پولیدان
 وطرفمزدن نصب اولنان مأمورین ایله حکومت سنیه مأمورلرینه کتوروب تقدیم
 ووظائف رعیته مخالف اطوار وحركاتده بولنانلر آسایش عمومی منخل بولندقبرندن
 وملتداشاریمزدن ساده دلانی ورطه ضلال وهلاکه دوشوردکارندن بونلرک
 حکومت سنیه جانبته تسایم ایلملری خصوصی ایدوکنی درپیش مطالعه ایتمک لازم

ایدوکی آشکاردر و سز که متره پواید و مناستر رؤسای و مامت معتبرانی و متحیزانی
 و وجوه مملکتسز کمال تیقظ و دقتله طوورانوب و سزکله برابر هر صنف و درجه ده
 بولانلر طرفکر دن ایراد اولنان نصایح متوالیه ره رعایت ایله طرفزدن وقوع بولان
 تعلیمات پدرانهمز و تیقظ احرارانه مزه تطبیق حرکت ایله دائره رعیتده ثابتدم
 اولمکز و حق تعالی حضرت تلمری طرفدن باشمزه منصوب سلطنت سانیه دائمه الغلبه
 و ابدیه الدوامه ازل و جان منقاد و مطیع اوله رق ابراز آثار فعلیه صدق و صداقت ایتمکز
 و جیبیه ذمتمدر زیرا شکران نعمت و خلوص قلب ایله اطاعتکاری اثر تلمری حق تعالی
 حضرت تلمرینه اولان محبت و دیانتیزی و اوامر و ارادات الهیه و قوانین مقدسه نیک
 احکام منیفه تلمرینه انقیاد مزی و سلطنت سانیه سایه ایتوایه سنده مظهر اولدیغمز نعم
 بیغایه و الطاف بینهایه به تشکرات قلبیه مزی کویستری بر حالدی بوندن ماعدا اشبو فترت
 و اختلالک تصور شیطانینی ایجاد و اختراع ایدنلر یئلرنده بر شرکت مشترکه خفیه
 تشکل برله عقدیمین ایله باغلامش اولدقلمری آشکار اولغله بونلره معلوم اوله که
 مذکوریمین مغالطه افکار بلا تأمل ایله یابلمش بریمین اولغله ایرودیمی طرفدن یابیلان
 یمینه بکزر که یمیندن رجوع ایلمامک ایچون حضرت یحیایی قتل و اعدام ایستدر مشدر .
 مرقوم ایرودی نفس اماره بهیمیه سندن نشئت ایلمان یمیندن رجوع ایلمش اوله ایدی
 حضرت یحیی بالطبع صاغ و سالم قالوردی دیمک او ایور که بر ساده یمینده اصراری
 حضرت یحیانک قتانی داعی اولمشدر . بو صورتله بر ملتک اضمحلال و تلفی انتاج
 ایده جک بر شرکت خفیه اعضاسی طرفدن و یریلان یمینده اصرار نهدر جهلده و خیم
 و عندالله مقدوح و بالعکس بو یمیندن تولد ایده جک و ناقابل تسلی اوله جق بلیه دن
 ماتی قورناره جق نقض یمین نقدی مورث سلامت و من عندالله مقبول ایدیکی
 بیداردی بو صورتله عنایت روح قدسه جماعت کلیسامز بو یمینی نقض و ابطال ایله
 نادم و پشیمان اولنلمری و خطالرنی اقرار ایله صادقانه اوله رق رعایاق دامنه تشبث
 ایلمانلری عقو و قبول ایلمر مواد مذکورهی هماندم معلوم و دو ستملیکزه اعلان ایله
 موجد بداندیشانک نسج ایتدکاری حباله مکرلرنی پرده عنکبوت کبی بر باد ایلمکه
 بذل کمال دقت و اعتنا ایله سز زیرا ایروده بر مسؤلیت تحتنده بولنماق اوزره جاههمز
 حاضر اولدیغمز حالد فتح و قرائت اولنان اراده سانیه اصابت عاده ایله دولت طرفدن
 صریحاً اعلان و تفهیم اولندیگی کبی بو علت مهلمکه اساسندن دفع و ازاله اولندیگی و بعضیلری
 طرفدن رعیته مخالف حرکاته جرئت اولندیگی تبیین ایلمدیکی حالد مرقوملر نعوذ
 بالله تعالی بالا امان و مرحمت مظهر مجازات شدیدله اوله جق ایدن ماعدا مقارن حق اوله رق
 غیظ و غضب دولت علیه مزده اشتعال ایله عموم اهل اسلامک حدت خشمی حرکت

و غایان ایدوب اخذ انتقامه مبارت اولنه جغندن بو قدر بیکناهلرک قانی بوشنه دو کله چکی بی ریب وشبهه در بالاده مرقوم دینسز وایمانسز و اللهدن قورقاز و مجنون و عصات فساد پشه لره عقلا و قولاً بغض ایدوب استکراه ایده سکز زیرا جماعت کلیسا و ملت مزبونلره بغض ایدوب اک شدید و مخوف لعنات و انکساراته مظهر و جمعیت سالمه خرسینیانیه نك چورومش و کسامش اعضالی کبی عد ایلر . بناء علی ذلك مرقوملر او امر الهیه و شرائط قانونیه خلافنده و احکام ادبیه و ملکیه قارشوسنده اوله رق حرکت و اولیای نعم حقمده مفروض بولان تشکری انکار ایتش و بونلرک حس وجدانیلری اولمیوب بی کناه و نامسؤل اولان ماتد اشلمزک هلاک و تانی اسبابی تدارک ایتمکده بولندقلرندن و بونلرله برابر اثرلرینه اقتضا ایدوب مؤخر اغفات و ضالالتلرینی درک ایله نکول و طریق مستقیم سلامت و رعایت عودت و دخول ایلمیانلر کلیسامزدن مطرود و افوروزلی و ماعون و عفو و نامقرون اوله لر و وفاتلرندن صکره و جودلری اریمه و لغت ابدیه تحتیده بولنلر . اشبو تخریراتمز و روح قدس قوه سائقه سیله تنبیه ایلمدی کمز اوزره حرکات و تدایرده بولنمدیغکز و حیائل فسادات و دسائسک محو و ازاله سنه و تجاوزات و اختلاک دفعنه و اغفال اولنلرینک اعاده سنه و افکار فاسده ده بولنانلرینک طوغریدن طوغری یا بالواسطه تدمیر و قهرینه بذل تقدینه همت و حق تعالی حضر تلرینک کلیساسی تنبیهاتنه توفیق حرکت ایلمدی کمز و ولیة النعمت عاجزانه من اولان سلطنت سنیة ابدیه الدوام علیه نده اوله رق خیانت و اهانت و دوروی ایله طاووران دیغکز حالده ملنک قهر و خرابیتنی التزام و ترجیح ایتمدی کمز دن روح قدس قوتیه سزی رتبه و ریاست روحانیه دن محروم و مطرود ایله رک کافه مراسم روحانیه اجر اسندن مؤبدا سزی عزل و تعطیل ایلر بونلری اکلا یوب و بیلوب الله عشقنه متابه اوله رق جماعتجه و عمو مجه یازوب امر و تنبیه ایلمدی کمز دن ذره قدر خارج اولیه رق هر صورتله تبلیغاتمه موافق یولده حرکتده بولنه سکز بویله اولنجه عنایت باری و بی حد و پایان اولان لطف ربانی سزه رفیق اولمق اوزره یازدیغمزک حسن تلاق و توفیق خبر بشارت اثرینی سزدن بکلرز .

(۱۸۲۱) سنه عیسویه سی مارتنده محراب شریف اوستنده طرف عاجزانه من ایله قدس شریف بطریق سعادت رفیق و بالجمله جماعت متره پولیدان برادر لریمز طرفدن امضا و تصدیق اولمشدر .

(۲۸)

* کتخدایک و رئیس و دفتر دار افندیلره خطاباً فرمان عالی *

افلاق و بغداد مملکتلرنده ظهور ایدن کیفیت و روم متی طرفدن مشهود اولان

خبائت و ماعتت جمله نك معلومی اولان حالاتدن اولوب عون باری ایله ان شاء الله الرحمن اشبو حادثه نك عهد قریبده اندفاعی الطاف الهیه دن مسؤولدر لکن مدت میدیده دنبرو علی العموم مزاج ناسه طبیعت ثانیه اولان حضرتی حسب الوقت بدویته تبدیل ایدرك اهل اسلام هربری اولاسفاهتی بالکلیه ترك و رفته رفته اطوار و حرکتلرینی طور سالفه تطبیق ایلملری ایجاب خالدن و رجال دولت و خدمه و کتابدن اولنلر کلیا سفاهت نوعندن اولان اشیایی ترك و حضرتی بدویته تحویله مقدمه اولمق اوزره اول امرده سلاحلری اولمیانلر سلاح واسب تدارك ایلملری لازمه دن اولمغین بودفعه جلا دتیز صدور و سنوح اولان خط هایون شاهانه منطوق منیفنده کتبه و رجال و خدمه دولتک سفاهت و تسبیلرینی کوروب کیمسه ده طاوارتمغه مجال اولمدیغنی مشاهده ایدرك ایسته بودرجه یه جسارت ایلدیلر و کیفیت جمله و کلا و رجال و خدمه یه معلوم اولمشکیکن ینه کیمسه ده غیرت کورهم هر زمهریه تنیه اولنسون خدمه و مستخدم اولان کتبه اقلام محل مأموریتلرینه ساعت اوچده انجق جمع اولورلر بویله ایش کورلمز و هر زمان راحت و تزیین و سفاهت اولمز ایسته بویله نتیجه ویرر . برطاق سفها برلرینی استهزا و برزمره آخری بکنمیوب طعن ایدرك اهل اسلام یننه برودت القا ایتمک سبب اولدیلر بونلرک جمله سنی ترك و توبه ایله (کل مؤمن اخوة) قاعده سنه رعایت ایتمه رک اظهار اطوار سفاهت و امور لرلنده تکاسل و بطائت و مأمور اولدیغنی محله کیچ کلوب و بربرینی فصل و مذمه هر کیم جسارت ایدر ایسه بردخی تنیه و ایقاظ ایتم اعدام ایدرم کوزلرینی آچسونلر زیرا بوسائر شیئه قیاس دکلدر دین مصالحتیدر بنم تنیه شاهانه م قلوب مؤمنینی تألیف و دین محمدی یه خدمتدر . الله عظیم الشان جمله یه انتباه و بصیرت احسان ایله آمین . دیو مفصل و مشروح اوله رق صورت اراده سنیه جمله یه با امر عالی تنیه و تأکید قلنمش اولغله ایمدی سز دخی کیفیتی رجال دولت و اغوات و خدمه و مأمورین سائر یه بیان و اعلان ایدرك هر کس سفاهتی ترك ایله سلاح واسب تدارکنه مبادرت و منطوق منیف خط هایون شاهانه اوزره حرکت و دقت ایلملرینی اطرافله تنیه و تأکید ایله سز .

(۲۹)

* یکچیری اغاسنه فرمان عالی *

روم ملتی بیننده فساد درکار اولوب ایچلرنده فساد زیاده مائل اولنلری اتحاد برله دولتعلیه یه برفته عظیمه آچوب و اهل اسلام یننه شقاق برافق داعیه فاسده سنده اوله رق بکشدن طودوری و یاشدن فراری ایسلا ننتیک اوغلی علكساندری ایله

بغدان ویوده سی میخال نام کافر لر نوجهاه خیانت وفساده جسارت ایلدکاری بوندن
 اقدام بافرمان عالی اوجاغ عامر هیه وجهه امت محمدیه بیان وبوبابده شوکتلو کرامتلو
 ولی نعمتمز پادشاهمز اقدمزک امر وفرمان ملوکانه لری اعلان اولتمشیدی . اشبو
 دولتعلیه دولت محمدیه اولوب دیمزک ودولتمزک صاحبی بیوک اولدیغندن جناب الیهک
 عون وعنایتنه ویغمبرمز صلی الله علیه وسلم حضرت تلینک امداد روحانیتنه توسل
 اولنه رق وخایفه الله فی العالم اولان شوکتلو پادشاهمز اقدمزک امر وفرمانلرینه
 اطاعت برله ان شاء الله تعالی شوکافر لرک حقارندن کلنمسی الطاف الیه دن مستدا
 وبوبابده مسلمانم دین وحیتی اولان دین مین اوغورینه چالیشه رق غیرت وشجاعتی
 اثبات ایلدکه قلیچی کسکین وایکی عالمده یوزی آق اوله جنی ظاهر وروشنادر .
 علی الخصوص درکاه عالی یکچیریلری اوجاغی دولتعلیه نک صادق ومعتمد وشجاعت
 ایله مشهور واسفار سابقه ده یوزلرندن دولتعلیه یه نیجه نیجه خدمت وقوعه کلمش
 وبوقدر یوز آقلقلری ایتمش قرقی برقیل ایله یدیلور فرمانبر واطاعتکار خاص عسکری
 اولوب بویله وقتده بونلرک دخی تمام جان وباش ایله دین ودولتمزه خدمت ایلماری
 غیرتاری اقتضاسندن اولدیغندن ناشی تیز الدن اوجاغ عامره دن دخی بابا طاعی
 طرفه عسکر ارسالی لازم کلوب بناءً علیه مناسب مقدار اورطه لر ایله بشیک نفر
 توانا وکریده یکچیری دلاورلری کصونجی باشی افا معیتله بابا طاغنه مأمور
 قلمسنه اراده سنیه شاهانه متعلق اولغله ایمدی اغای مومی الیهی اولوجهله بشیک
 یکچیری بهادرلریله بابا طاغنه مأمور ایدوب درسعادتن بجرأ وارنه یه واندن
 مأمور اولدقلری بابا طاغنه کیتک و دیمز دشمنلرینه غیرت وشجاعتلری کوسترمک
 اوزره اعزاز و اخراجه مبادرت ایلیه سز دیو .

تحریرا فی الیوم الثالث من رجب المرجب

(۳۰)

* قائم مقام پاشادن قپودان پاشایه تذکره *

بودغه انکلتره ایلچیبی طرفندن مقام ریاسته تقدیم اولنان تقریر مآلنده درت یول
 اغزی طرفارنده راحت واسباش عامه یه خلل کلوب مال وجانه سوء قصددن عبارت
 هر کونه انواع اذا اولتمقده ایدوکی ودرت یول اغزی زقاقلرنده کرن مساح آدملر
 طرفندن ایلچئی مومی الیهک یقینی اولان بعضیلرک مال وفسارینه اچیمدن تعرض
 اولدیغی وانکلتره تجاری تجارتلرینه خلل کلدیکندن اخذ واعطالرندن کف یده
 مجبوریتلری بیان ایلدکاری محررو مذکور اولوب محاصرک و کرک وکلای دولتک

(کثرت)

کثرت مصالح و امور لازمه ایله نه صورتیه مشغول اولدقلریمز معلوم شریفاری اولان حالاتدن ایکن حسب الوقت ایلیچیارک بو وجهله اشتکالینه اشغال ذهن اولنسی روا کورلیهرک بو خصوصه یعنی ضبط و ربط مادهسنه صوب عالیبرندن بالوجوه دقت و حمت بیورملق کاشته عهدۀ دولتری اولان مواددن و الحاله هذه نزاکت وقتی تفکر برله بومقوله حادثه وقوعه کلامسنه وزیر اداره دستور یلرنده بولنن محالک کال محافظه سیاه ضبط و ربط نفرات خصوصسنه بالوجوه اقدام و اهتمام بیورملری فرائض حالیهدن اولمغه زیر اداره لرنده اولان محله بومقوله تعرض و جور و اذا مثلو باعث اشتکا اولور ادنی بر حرکت وقوعه کلامسی اسبابی سربعاً استحصاله همت بیورملری .

(۳۱)

* بندرلی علی پاشایه خطاباً صادر اولان خط شریفک صورتیدر *

سنکه وزیر اعظم ستوده شیم و وکیل مطلق صداقت علمم علی پاشاسن سنی سلام شاهانه مله تشریف ایلدیکمدن سکره معلومک اوله که سلفک سید علی پاشانک رأینده ثبات اولیوب دائمترین ایله راحتتی ارار بر آدم اولدیغندن وقت و حاله اویمامغه عزلی لازم کلمشدر . سن وزرای عظام بیننده غیرت و شجاعت ایله موصوف و صداقت و استقامت ایله معروف اولوب بو آنه قدر بولندیغک امورده عاقلانه حرکتک معلوم هایونم اولمغه سنی بالاستقلال و کالت مطاقهم خدمتنه تعیین ایلدم ایمدی کورهیم سنی مجبول و مفضول اولدیغک غیرت و صداقت و عقل و رشد و استقامتک اوزره بو وقت بر وجهله اوقات سائریه قیاس اولیوب کافه مؤمنینک اتفاق اوزره غیرت و بر برلینه عن صمیم معاونت و محبت ایدرک (لقدرضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة) آیت کریمسنه مظهر اولوب تحصیل رضای بارییه مسارعت ایتملری درجه و جوبه رسیده اولدیغنی جمله به بیان و علمدا عاجیلرم و وزرا و وکلای دولتیم و او جا قلم ضابطلریله اتفاق و اتحاد ایدرک بر زمره زمره آخری قدح و ذم و طعن و تعرض مثلو حالات وقوعه کلامسنی و رجال و او جا قلم قولاریمک اغوات و ضابطانی حضرتیت طورینی و آرایش وزینتی ترک ایله هر برشیده اسراف و سفاهتدن اتقا و مجانبت و رجال دولت قوناقلرنده و اصناف و اهل سوق جوامع و مساجدده سنت مؤکده حیب خدا اولان جماعت ایله ادای فریضه صلوات ایتملرینی تنبیه و سکنه دارالسلطنت علیهک حوائج ضروری برلندن اولان ذخائر جانبه دقت و باجمله خیر خواهان دولت و وکلای سلطنت سینه مه بالاتحاد کافه امور مهمه دولتعالم و سرحدات منصورهک اهتمام اوزره

محافظة لرینه و رکاب همایونمه عرض و اعلامی مقتضی خصوصاً صبری اعلام ایدرک مصالح
 عباددن بر مصالحت کیر و قلامسنه سعی و غیرت ایله سین و بوبابده (اطیعوا الله و اطیعوا
 الرسول و اولی الامر منکم) نص جلیانسه ازجان و دل اقیاد ایله سکا معاونت
 و مظهرت ایدنلره حق تعالی ایکی جهاننده معاونت ایله آمین .

(۳۲)

* روم پطریقتک یافته سی *

جهلیه معلوم اولدینی و جهله هر صنف و هر ملتک ضابط و سوز صاحبی اولنلرک فریضه
 ذمتری اولدینی و جهله کندولرینک زیر نظارت و اداره سننده اولان افراد نامی
 کیجه و کوندوز کوزده دوب هر بر احوال و حرکاتلرینی اکلامق و خلاف رضا حرکات
 ردیده دن هر نیه واقف اولور ایسه دولتعلیه به خبر و یرمک و طیفه مأموریتلرندن
 اولدینی مثللو پطریقتلر دخی سایه عنایتوایه حضرت پادشاهیده اسوده نشین امن
 و استراحت اولان رعایا اوزرینه نصب اولنمش ضابط اولوب ابتدا کندولری فرائض
 رعیت و استقامتی بالذات التزام و مرکز راستی و صداقتده ثبات و قیام ایتمک و اول
 اصول اوزره ملتک دائمایو و فنانسی بیلهرک و هر بار احوال لرینی ارایوب صورارق
 ایچلرنده فالق و خبائته میل و متابعت ایدنلری اکلا دقده نصیحت قبول ایدنلری
 نصح و پند و اقتضا ایدر ایسه آینلری اوزره تأدیب و تربیه ایتمک و نصیحت و تربیه
 قبول ایتموب ملعتنده اصرار ایدنلری و قتیله خبر و یرهرک طوغر باغی ایفا و اولو جهله
 دولتعلیه سایه سننده نائل اولدینی بونجه امتیازات و عنایاتک اولدجه تشکرینی ادا ایلمک
 فریضه ذمت ایکن روم پطریقتی اولان خبیث اوته دنبرو صورت ظاهره ده اظهار
 صداقت مسالکینی کوسترمش ایسه ده بودفعه ملت ییننده بعض کندویی بیلمز مفسد لر
 بعض و ساوس شیطانیه به اتباعاً بروقدنبرو قورمش اولدق لری فساده بهر حال خائن
 مرسومک عامی لاحق اولمش ایدو کندن کندوسی بومقوله داعیه باطله نیک هیچ
 بروقدنه باشه چیقیمیه جغنی و بوقدر بیک سنه دنبرو من عندالله مؤید والی قیام الساعه
 بقامی آیات سماویه ایله ثابت و مؤکد اولان دین و دولت محمدیه حقتده او مقوله سوء
 خیال بر امر محال ایدو کونی کندوسی بیلوب و بیلمانلره بیلدرمک لازم ایکن ضمیر
 خبائت سمیرنده مرکوز اولان ضلالت و خیانت اقتضاسنجه او مثلوساده دل مفسد لری
 منع و زجر دکل بلکه کندوسی پیشوای فساد اولمق صورتیله پس پرده خفاده
 اعمال حیل و دسائسه جسارت و آز قالدی که بتون ملتی و ایچلرنده بی جرم اولان
 نیجه معجزه و بیچاره رعایایی عموماً قهر و غضب ظل الهییه دوچار ایتمک مرتبه سننده

مهلكه عظمایه سوق ایدر یولو بویله برفضاحت جسمیه جرأت ایتمش اولدینی کرکی کبی میدانه چیقدیغندن بشته مقدمجه فساد مذکور دولت علیه مأمورلری معرفتیلریله خبر آلهرق جمله به اعلان اولدینی ائاده مجرد دولتیله نك رعایا و برایمی حقدنه مجبول اولدینی شیمه رحم و شفقت اقتضاسنجه کندولرینی پشینجه ایقاظ و جاده سلامتیه دعوت ایچون تنیسات لازمه بی متضمن بطریقخانه به علناً بیوردی عالی اصداریله خبیث مرسوم طرفدن درحال اقتضا ایدن محارره شدید آفوروز کاغدلری ارسالیله بر محله رعایادن برکونه فساد وقوعه کلامسی تنیه اولنمشیکن مقتضای خبایث مستمره سی اوزره جمله دن زیاده کندوسی متنبه اولیه رق شمده بی قدر وقوع بولان فساد و شقاق و انساب امنیت و اختلال آسایشه سبب مستقل اولدیغندن فضله کندوسی مورهل اولق ملامسه سیله بودفعه مورده جزیره سنده ولایتی اولان قلاوریطه قضای رعایاسندن بعض اغفال و اضلال اولنمش بیغز اشقیای طرفلندن خلاف طور رعیت وقوعه کلان بعض فضاحت و شناعتمده مدخل کلیسی اولدینی متحقق اولو جمله اشقیای مرقومه نك بعونه تعالی دوچار اوله جقلری قهر و فلاکته خائن مرسوم سبب مستقل اولهرق کرک دولتیله عایهنده و کرک ضمناً کندو ماتی حقدنه ازهر جهت خیانت و خبایثی بتون بتون آچیغه چیقمش اولو جمله ازاله وجود خبایث الودی لازم کیش اولدیغندن خائن مرسوم عبره لاسارین صاب اولنمشدر .

(۳۳)

* صالح پاشانك صدارتنه دأر اولان خط هایون *

سنکه وزیر اعظم و وکیل مطلق حمید عالم الحاج صالح پاشاسین سنی سلامت انجام شاهانه مله تلطیف ایلدیکمدن صکره معلوم اوله که دولتیله مده نا کهان ظهور ایدن روم ماتی فسادی جمله نك معلومی اولوب بوقته نك تسکینه کافه مؤمنین سلاح ایله متبصر بولنمق و مات مرسومه نك صنادیدندن بوفسادده مدخلی اولنره سیاست اولنهرق دفع و تسکین اولنمق باینده لله الحمد و المنه و وزرا و علما و وکلا و او جاقلم اغوات و ضابطانی (انما المؤمنون اخوة) مدلولنجه کله واحده اوزره اتفاق ایتمشلر ایکن سالفک علی پاشا هنوز قانون و قواعد دولتیله می و سبب ظهور فتنه و فسادی و خیانتلری جمله اشکار اولان روم ملتک نفسارینی تخایص ایچون قوردقلری زمینلرک فرقته وارهمسزین کال حماقتندن خود رأیلك ایدرک مات منحوسه نك ترتیب جزالرینه نمانتله شوکر میتی صوغوتمق و هر زمره بینته القای شقاق ایدرک حاصل اولان اتحاد قلوب و حیثه خالی ویرمک مثللو کار ناهمواره جسارتی نتیجه ویرمیه جکی

ظاهر اولمغله بلا تأخیر عزلی و فیما بعد خدمات سلطنت سنیہ مدہ استخدام اولمغله
 اوزره طرد و دفعی لازم کلمشدر . سن وکلای دولتعلیمه مک قدما سندن اولمغله
 هر بر خصوصت اول و آخری معلومک اولوب سندن هر بر وجهله صداقت مأمول
 و مجزوم ملوکانه اولدیغندن بالاستقلال وکالت مطلقه خدمته تعیین ایلم ایلمدی
 کوریم سنی بوبابده مجبول اولدیغک حیت و صداقت مقتضاسنجه بالجمله وزرا و علما
 دعاجیلرم و رجال دولت و او جا قلم اغوات و ضابطانی قولارم ایله اعلائی کلمه الله
 و احیای سنت رسول الله نیت خالصه سیله اتحاد و اتفاق ایدوب کافه امور دولتعلیمه
 اهتمام و رکاب هایونمه عرض و اعلامی مقتضی خصوصاتی اعلام ایدرک مصالح عباددن
 بر مصلحت کیرویه قالمق وزینت و احتشام و اسراف تریک ایله حضرتتی سفریته
 تبدیل و جمیع حرکات و اطوار لرینی شرع قدیم محمدییه تطبیق ایلملرینی جلهیه
 تنبیه و اجرا سنه دقت و بوفتنه عظیمه یی خفیف کورمیوب دولتعلیمه دولت محمدیه
 اولدیغنی بیلوب و بو قدرات محمدک سلامتی انجق اتحاد قلوب ایله حاصل اوله جغنی
 اکلابوب جان و دلدن سکا اعانت و امر و نهی ایله ایکنه متابعت ایدن لری حق تعالی
 دارینده سلامتہ قرین ایلیه آمین .

(۳۴)

* صورت امر شریف *

روملرک فسادی درکار ایسه ده لله الحمد مطلوب اولان اتفاق اهل اسلام بینده حاصل
 اولمشیکن بوارالق بعض کندونی بیامز و دین غیرتی اکلان سفها چولق چوجوق
 مقوله لری قهوه خانه لرده و زقاق لرده انواع اراجیف و هذیان سو یلمکه ابتدار
 ایتدکلرندن بشقه اولرنده و زقاق لرده بلا موجب تفنک و پشتو آتمقدن خالی اولبورلر
 و بعض محللرده دخی کندو حالیه کیدن اهل عرض رعایانی تلف مثللو حالاته ابتدار
 ایده یورلر ابتدا بواراجیف تکونی دینمز دشمنلرینک کارلرینی ترویج قیلندن اوله رق
 اهل اسلام بینه شقاق القاسنی موجب اوله جغندن اهل ایمانه یاقشیمان بر کیفیت
 ثانیاً موجب سز تفنک و پشتو آتلمسی باروت تلفندن ماعدا ارالقده قضاء برینه اصابت
 ایله عباد اللهک تلفنی موجب ثالثاً فسادده مدخلی اولمیان خر جکدار اولان اهل عرض
 رعایایه بلا موجب طوقونلمق رضای باری و رضای حضرت پادشاهینک مغایری
 اولدیغنی معلومدر . بز جمله مز اهل ایمانندن اوله رق بر بریمز ایله اتفاق و اتحادیمزده
 بر بریمزدن امنیتمز اولوب بودفعسه انضمام شرع مطهر ایله قرار و برلدیکی اوزره
 فیما بعد بواراجیفک اردی التوب استانبولده اوتهدنبرو هر کس نوجهله کرر ایسه

و اصل امنیت وار ایسه ینه اولو جهله اوله رق بودن صکره هر کیم اراجیفه و بلا موجب تفنک آتمغه جسارت ایدر ایسه تأدیب اولنسی فرمانم اولمشدر .

(فی الیوم الثالث من شعبان المعظم)

(۳۵)

* قلاص موقعنه دأر یاقوا کینک تقریری *

قلاصده مواقع مناسبه به استحکام یالمق و مالز مه سیله مقدار کافی روم عسکری قونلمق حربجه و پولتیقه جه منافع کثیره بی موجبدر . حربجه اوله جق فآده لری بودر که اولاً بغدادن اهالیسی چاره سز قاله رق مطلوب مزه موافقت ایده جکار ندن و افلاقدده اولان بیوک اردومزله معامله و موارد مزه ممانعت ایده میه جکار ندن بشقه لازم کلان ذخآری کتور مکه مجبور اولور لر . ثانیاً بودر که ابرائیلدن اسلام عسکری چیقه جق اولسه ده جانب و راده اولان قلاصده دشمنلری وار ایکن ایلر ویه کیده میوب استحکام اوزرینه کلر کلری تقدیرده دخی استحکام آتنده بولنانلرک بر قاج مثل اولمغه محتاج اولور لر بونکله برابر غلبه استحکام آتنده بولنان عسکر طرفنده قالمق اغلب مأمولدر قلاصی کیروده براغوبده بیوک اردومز اوزرینه سوق عسکر ایتماری ایسه احتمالدن بعیددر . ثالثاً حربجه بر کوزل استحکام ویرلدیکی حالده شمعدیک حاضر بولنان سفأندن تشکیل اوئه جق دونما ایجاب حاله کوره تکثیر اوئه رق بوسنه اورالرده حخط و افلاق یقه سی سد اولمق مناسبیه طونه سوا حاننده بولنان قلاعه بحرأ و نهرأ کوندریله جک ذخآر و مهماتک منع و قطنی ایچون سنه بوغازی طوتمق آسان اولوب بونکله برابر عثمانلونک طونه دو نماسیله محاربه بی دخی در خاطر ایدرک قوماندان اوله جق ذانک اداره سنده بولنان سفاین مذ کوره بی حرکت و رجعتی اسهل اولان محالرده بولندره ق لازم ذمتبدر محاربه به کافی قوت حاصل ایتدیکی حالده دخی دشمنک اوزرینه وارمق لازم کیوب مواقع مناسبه ده دشمنک ورودنی بکلمیدر . بوصورتله حرکت اولندی بی حالده روم طائفه سنک بحرأ درکار اولان ایاقنرینه مبنی بوراده دخی غلبه آنلرده قلوب طونه نیک مالکی اولملری امید اولنور . اکر قلاص ترک اوئه جق اولور ایسه اولوقت دشمنک جانب و راده اندیشه لری قالمیه جفی جهته ابرائیده بولنان اهل اسلام ایلر ویه حرکت ایده جکنندن بشقه ساستره وروسجق ویرکوک و نیکیولی وودین ایله مخبره ایدرک هر طرفدن روملرک بیوک اردوسنه طوغری کله جکار بی درکار در . یالکر بولاری عبور دن منعه بر قوه

جسيمه نك سواحل طونده ده بولنمى ايجاب ايدر واسمعيلى موقيله اهم اولان مخابره نك
 قطعنه سبب و يرر . قلاصك الده بولنمى سنده بولتيقه جه اولان منفعت بودر كه ابر ايلدا
 بولنان اهل اسلام عسكرك نيك خارجه چيقيمامسى معاوده اقتضاسندن اولديغنه مبنى
 شمدى به قدر بوبايده اعتنا و تقيد اولمش ايسه ده مضايقه جهتيله بولنرك رابطه سز
 اولان باشى بوزوق عسكرى ضابطانك سوزلرينى اصغا ايتمه رك تدارك ارزاق
 وسيله سيله يوزر يوزر الايشر سوارى بغدادن اراضيسنه ياييلوب عادت مآلوفه لرى
 اولديغى اوزره اطرافده اولان قراني غارت ويغما و كندو حالده ساكن بغدادن
 اهاليسندن راست كلداك رينى قتل واندامه تصدى ايتدكارى تقديرده جمله بغدادن
 اهاليسى توحش ايدرك بر طغيان حالده بولنه چقلرى دركاردر . وبالعكس قلاص
 موقى ترك اولنديغى تقديرده تركار دن بر قوه عسكريه اوراده بولنه چغندن ابر ايلده
 اولنره دخى وسعت تامه كلور و اوتنه دنبرو مشهو دا اولديغى اوزره وقت تنكى و مضايقه ده
 عسكرى طائفه سى ضابطانه ايتدكارى سر كشاك و اطاعت سز انى انلر ناچار تحمل وانحاض
 ايتدكارى كى وقت وسعت و قدرته دخى ضابطانك نفوذى جارى اولوب تحت قوماندانلر نده
 بولنان عسكرا اطاعتدن بشقه يول بوله ميه جنى وانحاندر . خصوصيله ابر ايلده محافظ
 بولنان پاشانك ضبط و ربط عسكره مقتدر اولديغى بوندن اول كچوك افلاقى اطه قلعه سى
 اشقياسندن محافظه به مأمور اولوب مدت مأموريتى ظرفنده هيچ بر يولسز حر كت و وقوع
 بولماسيله مثبتدر . قلاصه مالك اولدقده دخى البته بواصوله سالك اولوب بغدادنويه آسايش
 كاهرك اجنييدن استعانه و طباب عسكردن مستغنى اولور لر بوايسه روملرك تروج
 مرانه عظيم سكته كتوره چكندن بشقه ابر ايل اراضى مذكوره دن ايتديكى
 قدر ذخيره آلوب قلاع سائر نك لوازمى كايىبى ايفا و نهر ك منافعنى كاملا كندوسنه
 حصر ايدر . و قلاص موقعتك الده بولنمى ارباب طغيانك قوت ايله اشتهارينه
 بادي اولور شهرت ايسه چوق دفعه سختدن زياده ايشه يارار بالعكس قلاص الدن
 چيقارلديغى تقديرده ايشته روملرك قوتى ضعفه يوز طوتدى بوندن بويه موقع
 سائر ده دخى اوله جنى بودر خاطره لرى خاطر خراش اوله رق بوتشباتك
 ايلروله مسنه چار چشم ايله منتظر بولنان غير تكشان ملته وهن و فتور كلور . بونكله
 برابر تركلرك بو وقوعاتدن طولايى حاصل اولان خوف وانديشه لرى خفت بولور
 و بلهكه زائل اولور . چونكه ايسلانتيك بغدادنه مروريه بردن بره اختلالك
 علوكير اوله رق كسب جسامت ايديشى باب على به واستانبولك اهل اسلامنه بر مرتبه
 دهشت و ير مشكه روسيه لونك بالقانلرى كچوب ادرنه به وصولى خبرى كله چك

اولسه او قدر تخدیش اذهان ائمه جگ ایدوکی آلدیغمز اخبار موثوقه دندر موقع مذکورک ترکی تقدیرنده بغدادنک الدن حقیقه جنی کبی افلاقلونک دخی روملره اولان نماشاقی صوری و ضروری اولمق حسیله در حال تبدیل معامله ایدرک نیجه اراجیف اشاعه سیله اغراض ذاتیه لرینی ترویجیه یول بولورلر . قلاصده اقامه اولنان پیاده روم عسکرینک قوماندانلغنه امور حربیه یه و مواقع مذکوره مطلع و معلوماتلی و درایتلو برذاتک نصبی الزمدر روملر وطنلرینی تخلیص ایچون دشمنلریله مضاربه و محاربه بی بورج بیلدکاری کبی بغدادن اهللسنه حسن معامله دخی لازمدر . بونلردن آنسه جق ذخائر و ارزاق سائردهک عاجلاً بهالرینی ویرمکده بی قدرت ایسه لرده آتیده نائل امل اولدقلرنده بر اچهلری کتم ایدلمیه رک کاملاً ملت طرفندن اظهار تشکرله ادا اوانه جفندن النان بومقوله شیارک مقدار و فیئاتنک در حیلله حکومت مذکوریه ممضی علم و خبرلر اعطاسی لازم کلور . بغدادن اولر دخی هم مذهبلرینه اوله جق اشبو خدمتی بارکران عدایلمکده حقلری اولماز چونکه سنین میدده دنبرو محصوللرینی قبان تجاری نامنه اولان ظلمیه قایدیروب ذاتاً و قیمة کوردکاری ضرردن فضله چوق دفعه باقیسنک اچهلری دخی چورویه رک الارینه برشی کچمدیکنی در خاطر ایتماک انصاف دکلدر .

ایشته بالاده منصلاً سرد و بیان اولنان اسباب مشروحه یه مبنی رومک بیوک اردوسی افلاقده بولندجه قلاص موقعی پیاده عسکر و دونمایه جای بی بها و سبب حصول مطاب اعلی بر محل معینا اولوب بونده امک ویره جگ و طنداشلرک خدمتلی سائر قیاس قبول ائمه رک مات بیننده باره قله کوستریلدرک محسود امثال اوله جقلردر . انتهى .

(۳۶)

* ولایات و متصرفینه یازیلان قائمه سامیه صورتی *

ابتدای ظهور اسلام دنبرو ارکان دین و دولت محمدیه اجرای شرایع نبویه و اجماع امت احمدیه ایله مؤسس و مشید و ایفای فرائض جهادیه و اظهار صلابت دینیله ایله من قبل الرحمن مؤید اوله رق علی الدوام آثار غلبه و انتظام جانب اهل ایمانده درکار اوله کلدیکی مثبت صحائف روزگار و معلوم صغار و کبار ایکن رفته رفته بو اصول مرضیه و شعائر اسلامیه اونیدیلوب علی الخصوص بر وقت دنبرو خلق کینوب قوشامغه الشمش و کونا کون شیلر ایله اوغراشمغه دوشوب حدود الهی بی تجاوززه باشلمش اولدقلردن حسد و نفاق چوغالوب هر کس بر برینی چکمیوب بین المسلمین تفرقه

گله و مبانیت نمودار اولمقدن ناشی دول افرنجیه شویله طور سون بیانغی خر جکندار رعایامز دخی بزى کوزلرینه کسدرمشیدی لکن بودین ودولتک صاحبی بیوک اولدیغندن امت محمدی اسرکیوب خواب غفلتدن ایضا ایدرک روملرک ملت اسلامیه حقیقده اجراسی جایکیرضمیرلری اولان ملعت و خیانت بلندی و لله الحمد مؤمنین موحدینه اتبناه کله رک وقعه حالیه ده وزرا و علما و رجال دولتعايه و بالجمله او جاقلو اغوات و ضابطانی دار فتواده مخصوص اجتماع برله سنت سنیه رسول الله اوزره گله واحده اوزره بیعت و اتفاق و بو اتحاد اوزرینه مفتی الانام و قضات عساکر حضورلرنده قسم بالله ایله عهد و میثاق اولمشدر . جناب خیرالناصرین دین و دولت عالییه هر حالده فوز و نصرت احسان ایلیه آمین .

جهلنک بلدیکی اوزره وزراء عظام و علماء کرام و رجال و او جاقلو دولتعلیهنک ارکان اربعه سی اولوب و بودولت دخی دولت محمدیه اولغله دین و دولتمزک دشمنلری اولوب معاذ الله تعالی بیضه منوره اسلامیه یی کسر و اتحاداعیه فاسده سنده اولان کفره فخره نک عن قریب زوال و اضمحلالاری حول وقوت جناب باریدن مأمول و ان شاء الله الملك المنان دین مبین اوغورنده بو طرفده حاصل اولان اتفاق و اتحاد رهین استقرار اوله جنی مثللو کافه وزرای عظام و متصرفین کرام مفتی و قضات و علما و او جاقلو و الحاصل هر جانیده اولان اهل اسلام دخی دشمنلرک مرتکب اولدقلری خیاتی بیلوب انلرده بو وجهله بربریه اتحاد ایدرک اهل اسلام اره سنده تفرقه کلیاً زائل اولمق مطلوب و مسؤل اوله رق بودفعه شرفسنوح اولان اراده کرامت افاده حضرت ظل الهی اقتضاسی اوزره طرف حضرت فتوی پناهدین اخطاراً اناطولی و روم ایلیده واقع بالجمله مفتی و قضاته و عزتو یکیچری اغاسی و سائر او جاقلو اغواتی جانبلرندن دخی کافه او جاقلویه بو طرفده حاصل اولان اتفاق تحریر اولمش اولغله جناب مشیریلری دخی جمله ایله اتفاق و اتحاد ایدرک غیرت اسلامیه یی اجرا و اعلاء کلمه الهی موجب حالاتی اکاله سعی و وفا و ترک احتشام و زینت و طرح اسباب سفاهت ایدرک بدویت و سفیریت صورتی استحصالنه اعتنا بیورماری مطلوب ایدوکی بیانیله قائمه .

(۳۷)

* بیاننامه عالی *

روم ملتک میدانه چیقان فساد و شقاوتاری و برأ و بجرأ طرف طرف شقاق و عصیانه جسارتاری ایوم نه درجه ده و نه صورتده اولدینی جمله امت محمدک معلومیدر

کافر لک بو وجهه عموماً حرکتی جساتلری بهر حال کندو کندولرینه اولیه رق مسقولو طرفندن تحریک اولدقلری اصحاب عقوله مجزوم اولدیغندن ماعدا فی نفس الامر بو نلرک بویه حرکتلری مطلقاً مسقولونک زبر پرده خفادن تحریک واخلال ایتسندن ناشی اولدیغی دولتعلیه نک شمدی یه قدر کرکی کبی تحقیق کرده سی اولمشدره وهر نه ایسه پادشاهلری علیه عسیان ایدن رعایانک قهو و تدمیری و ایچلرنده عقلی باشنده اولوب شیطان اویمان وعسیان وشقاوتی میدان چیقیمان رعایانک شفقه و مرحمه صیانت اولملری لازم کلدیکندن دولتعلیه دخی الی الان او یله جه حرکت ایتمکده در انجق مسقولونک بونلری بویه تحریک ایتمکدن مرام باطلی جمله یه معلومدر که مسقولو دولتی اوتنه دنبرو دولتعلیه ابدی الدوام حقنده سوء قصد وزعم فاسقجه بیضه اسلامیه یی کلیاً کسر ایتمک داعیه باطله سندن بر آن خالی اولیه رق دائماً فرصت کوزنمکده اولدیغندن و بروقتنبرو عموم اهل اسلامی ذوق و صفالیله مشغول واحوال عالمندن غافل وعسکریمی بیننده اتفاقسزلق وبوکا مائل درلودرلو او یغونسز حالدر کار اولدیغی بیلدیکندن زعمنجه ابتدا روم کافر لری ایاقلندیغی کبی کویا عموماً اهل اسلامی علی الغفلة اله کستوروب مرام باطللری قولایلاقله حاصل اولوق قورندیسنه دوشمش و کندوسی وراه پرده ده هیچ برشیدن خبری یوق کبی طاورانله رق روملرک ابتدای فسادلری ظهورنده آستانه علیه ده بولنوب کچنده کیدن ایلیجیسی دولتعلیه یه صورت حقندن کورینوب بومدنده مسقولونک کانه اصلاً مدخلی اولدیغی ودولتعلیه ایله دوستقلری باقی وپایدار اوله جغنی وعسیان ایدن روملرک لایق وجهله قهر و تادیبلری دولتعلیه نک رأی و اراده سنه محول ایدوکنی بالدفعات رسماً بیان ایتمش وبوکا مائل نیجه نیجه حیل و صنعتلر پیدا ایتمش وطرف دولتعلیه دن دخی صورت ظاهره ده مسقولونک بوسوزلرینه اعتماد اولندی کبی طاورانلمش ایسه ده مصلحتک کنه و حقیقتی کرکی کبی معلوم و مجزوم اولدیغندن ایچ بوزنده قطعاً اعتماد اولنه میه رق شمدی یه دکن اکا لازم کلان تدابیر و ترتیبات احتیاطیه یه حسب الامکان سی واهتمام اولمشدر ایشته وقتاکه دولتعلیه محمدیه من طرف الله مؤید ومنصور اوله رق روملرک فسادلری ظهور ایتدیگی کبی له الحمد آگاه بولنوب در حال امت محمد وجموع علماء ورجال وواجقلر دین ودولتلری غیرته دوشه رک وجهله سی یکو وجود کبی اتفاق واتحاد ایدرک هر بر مصلحتده بویه طاورانلمش اولدیغندن حق سبحانه و تعالی حضر تهری کمال لطف و عنایتدن اشبو عمومی غیرت و حرکت واتفاق و موافقتک نمره باهره سی اوله رق له الحمد والمنه هر پرده عصاة و اشقیامقهور و عساکر

موحدین مظفر و منصور اولمقدمه اولدقلرینه بناءً مسقولونك قورنديسی چیقمیهرق
 بالعکس تحریک ایلدیکی هم مذهبی اولان روملر بووجهله کلیاً برکشته و مضمحل
 اولمق درجه سنه واردقلرینی کوردیکی کبی شمعی سوزی دکشدیروب سزبنم هم
 مذهب اولان روملری بویله قره یورسز بوسورت روسیه دولتک شاننه طوقمشدره .
 بویله اولماز روملردن الکزی چکوب بونلره برصورت ویردم دیبرک زعمیجه
 روم ملتینی سربست ایتمک و بیانی فرنگ حکمنه و مستامن صورتنه قویمق داعیه سیله
 کونا کون تکالیفه باشلمش ایسه ده اشبو تکلیفات باطله سی معاذالله تعالی شرعا و عقلا
 بروجهله قبول و تجویز اولنور شیملر دکدر بوقدر فسادی میداننه چیقمش ماتنی
 یالکز بو حالده براقق بیله امنیت اولنور شی دکل ایکن مسقولونك مرام و فسادی
 اوزره بونلره سربستک و امتیازات ویرمک نه درجه ده مضر و فنا شی اولدیغی جمله یه
 ظاهر و آشکار اولان کیفیتدر بنا برین طرف دولتعلیه یه دخی مسقولونك کرک بوکا
 دائر تکلیفاتی و کرک افلاق و بغدادن مملکتلری حقنده مغایر حقانیت واقع اولان
 مطالب و مدعای بالضروره قبول و اسعاف اولنه مدیغندن مسقولو دخی بوسورتله
 مفاسد کاسده سنی تحصیل ایده میه جکنی آکلایوب اسکیدن قوردیغی نقض عهد و اعلان
 حرب داعیه سی شمعی میداننه چیقارمق اوزره اولدیغی معلوم اولمشدر . شویله که :
 بودغه سلستره والیسی و ابرائیل وودین محافظلری طرفندن بر برینی مؤید وارد
 اولان تخریراتلرده و سائر استخبار اولنان حوادث و مسموعاتده پروت نهری
 حدودنده اولان مسقولو عسکری اشبو شهر اغستوسک اون بشنده برو طرفله
 تجاوز و ممالک اسلامیه یی استیلا فکر فاسدنده اولدیغی تحقیقکرده اولدیغی یازه یورلر
 و مسقولو عسکری بووجهله قره دن یوریدیکی حالده دونمائی منحوسی دخی
 قره دکزه چیقوب بوغازه قدر کلسی و آستانه سعادتنه برنوع غلغله دوشورمک فکر
 باطلنده اولسی محتملدر کرچه معین و نصیرمز اولان حضرت اللهک حول و قوت
 سبحانیه سی و نبی آخر الزمان پیغمبرمز افندمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضر تدرینک
 امداد روحانیسی و ذات شوکتسمات افندمزک تأثیرتوجهات قدسیه سی ایله ان شاءالله
 تعالی بوکره اعدای دیندن اخذ انتقام اولنمسنک صره سی کلدیکنه اشباه یوقدر .
 شوقدر که حالا استانبول اهالیسی بوکیقتلردن غافل و نفسلرنده رخاوت و راحت
 مائل اولدقلرندن بعض ارباب حیلله و فسادک سفر یوقدر مسقولو کندو حالنده ایمش
 شویله در و بویله در دیو اختراع اکاذیبی حظ نفسلرینه موافق بولدقلرندن تمامنه
 صایه رق کافی السابق راحت و اسایش طرفلرینی کوزتمکده اولملریله یارین مسقولونك
 برأ و بجزراً اعلان حرب ایلدیکی خبری بقته میداننه چیقدیغی کبی عقللری باشلرینه

کلوب اولوقت سویله و بویله دیمکه باشلايه جقلری ماحوظ اولمغین ایمدی هر کس
 حقیقت حالی و مسقه لونک نیت فاسده سنی و مصلحت نه درجه یه کلدیکنی شمیدین
 اکلایوب اوکرنوب اکاکوره کافه اهل اسلام بر برلریله عقد پیوند اتقاق و اتحاد
 ایدرک لدی الحاجه دین و دولتلی اوغورنده جان سپارانه حرکت و دشمن ایله
 مقابله و مدافعه یه قیام و مبادرت ایتک اوزره حاضر و آماده و تدارک و بولنلریچون
 واقع الحال بوجه اجمال تحریر و تسطیر اولندی .

﴿ انتهى الجلد الحادی عشر ﴾

در سعادت

(مطبعة عثمانیه)

۱۳۰۹

فهرست جلد ثانی عشر

	صفحہ
(بقیہ وقایع سنہ ۱۲۳۶)	۴
احوال ایران	۰
ارضروم والیسی خسرو پاشانک شرق سرعسکری اولدینی	۶
ایرانلورک حدودی تجاوز ایلدکری	۷
(وقایع سنہ ۱۲۳۷)	۱۰
رؤف پاشانک شرق جانبی سرعسکری اولدینی و دیگر بعض توجیہات	۱۱
ایران محاربہ لرینک نتائج	۱۲
وقایع شتی	۱۳
مرور تذکرہ سی نظامی ورتبہ و پابہ لر اعطاسی	۱۴
سید علی پاشانک مورہ سرعسکرلکی واریب افندیمنک وزارتی و پاشو	۱۵
اسمعیل پاشانک نفی و اعدامی	۱۶
یہرام پاشانک عزل و نصبی	۰۰
رئیس الکتاب حامد بکک نفی و دفتردارک تبدیلی و بعض توجیہات و قوعی	۱۷
کرید اشقیاسنک تأدیبی و اسبق ترجمانک اعدامی	۱۸
قپودان پاشانک تبدیلی و قرہ محمد پاشانک دو نما قرہ عسکری سرعسکر لکیاہ	۰۰
مورہ جانبہ مأموریتی	
بعض ذواتک عزل و نفیاری و بعض توجیہات	۱۹
نزول قالیون و اخراج موجب ولادت شہزادہ و بعض توجیہات	۲۱
رشدی پاشانک کیفیت وفاتی	۰۰
یانہ و مورہ طرفلرینک احوالی	۲۲
طراپولیچہنک کیفیت استیلاسی	۲۵
ازدین طرفندہ ظہورہ کلان مظفریت	۲۶
یانہ جہتدہ رشید پاشانک مظفریتی	۳۰
تہدذلی علی پاشانک اعدامی	۳۲
وقعہ ساقز و بعض وقایع بحریہ	۳۶

- ۴۱ پاشا كيمسنگ احتراقى وقودان پاشانك وفاتى وقره محمد پاشانك قپودانلى
ووحيد پاشانك رفع وزارتى
- ۴۳ وقايع متنوعه
- ۰۰ يحيى افندينك ترجمانلى واستاورا كى بلك اعدامى
- ۴۴ يرلو بويارلردن افلاق وبغدهانه ويوده لر نصبي
- ۴۵ ولادت شهزاده ووفات خديجه سلطان والبسه نظامى وسيم وزر استعمالك
منى وحلبده زلزله وقوعى
- ۰۰ وقايع موره
- ۵۳ (وقايع سنه ۱۲۳۸)
- ۰۰ بعض توجهات . وفات شهزاده . نظام سكه
- ۵۴ يكيچرى اغاسنك تبديلى وحيدر بابانك نفي
- ۵۶ تبدل صدارت ومشيخت
- ۵۷ حلت افندينك نفي واعدامى واتباع ومنسوبانك نفيلى ونفى ايتدرمش
اولدينى بعض ذواتك اطلاقى وبربر باشى على اغانك ساجدارلى
- ۵۸ روم ايلي سرعسكرى خورشيد پاشانك وفاتى ويرينه جلال پاشانك
سرعسكرلىكى وعزت ملانك نفي
- ۶۰ موره اردوسنك احوالى
- ۶۲ موره سرعسكرى محمود پاشانك وفاتى
- ۶۳ اريب پاشانك وفاتى
- ۶۴ انابولينك استيلاسى
- ۶۵ قپودان پاشانك تبديلى
- ۶۶ موره اردوسنك كوردوسدن بادره يه نقلى
- ۰۰ جلال پاشانك وفاتى ويرينه كوسه محمد پاشانك روم ايلي وبرقوفچىلى يوسف
پاشانك موره سرعسكرلىكارى وصالح پاشا اياه ابولبود محمد پاشانك معيت
سرعسكرى يه ماموريتلى
- ۶۸ احوال جزيره لى
- ۶۹ وقايع شتى
- ۷۰ بعض توجهات صره سنده حسين اوسته نك يكيچرى اغاسى اولدينى

- ٧١ وقوع حریق
- ٠٠ تبدل صدارت و نظام دلیلان و دیگر بعض اجراءات
- ٧٤ وقایع برالشام
- ٧٥ بعض وفیات و توجیہات
- ٧٦ شہزادہ عبدالمجید حضر تلرینک ولادت
- ٧٧ ایران دولتیہ عقد مصالحہ اولدینی
- ٧٨ وقایع مورہ و احوال دریا
- ٧٩ قوش اطہ سی محافظتک رفع وزارتی و چرخہ جی علی پاشانک نفی کوسہ محمد پاشانک عزلیہ ابولبود محمد پاشانک سرعسکر لکی
- ٨٠ (وقایع سنہ ١٢٣٩)
- اشقودرہ لی مصطفی پاشانک موسلونکہ عزیمت و عودتی و رشید پاشانک تر حالہ متصرفانندن عزلی و بعدہ و دین محافظی اولدینی و دونمای ہایونک عودتی
- ٨٢ وقایع شتی . رؤس امتحانی . تبدل مشیخت . دیگر بعض وقوعات
- ٨٤ غالب پاشانک صدارتی و اغا حسین پاشانک بوغاز محافظانی و دیگر بعض توجیہات
- ٨٥ عدلیہ التوننک تغییر نقشی . عطیہ سلطانک ولادت . عزل و نصب اسعد اغانک وزارتی و دیگر بعض وقوعات و توجیہات
- ٨٦ ایران ایلچیسینک و رودی و ساردونیا دولتیہ تجارت . معاہدہ سی عقد اولدینی و فرانسز ایلچیسینک ملاقاتی و دیگر بعض وقایع
- ٨٧ وفیات اعیان و بعض توجیہات
- ٠٠ چرخہ جی علی پاشانک ترجمہ حالی
- ٨٨ یوسف آگاہ افندینک ترجمہ حالی
- ٨٩ امام مصطفی افندینک ترجمہ حالی
- ٠٠ زین العابدین افندینک ترجمہ حالی
- ٩٠ ایچ ایلی احمد پاشانک ترجمہ حالی
- ٩١ کواکبی زادہ نک ترجمہ حالی
- ٠٠ حسین بکک تونس بکار بکسی و اسحق افندینک ترجمان دیوان ہایون اولدینی

	صخيفه
موره وحواليسى حقه اءرا اولنان تشبثات وظهره كلان بعض وقوعات	۹۱
ابولبود پاشانك عزايه درویش مصطفي پاشانك سرعسكرلكى وديكر	۹۲
بعض توجيهاات	
مصر واليسى محمد على پاشا زاده ابراهيم پاشانك موره واليسى اولدينى	۹۳
اغريبيوز محافظتك مظفرتى	۹۴
وقايع كريد	۰۰
بعض وقايع حريه	۹۵
ايساره جزيره سنك تسخىرى ومصر واليسنك موره سفرى ايجون	۹۶
تداركات واقعه سى	
بعض وقايع مصر وسودان	۹۷
مهمه	۹۸
(وقايع سنه ۱۲۴۰)	۹۹
بندرتى سليم پاشانك صدارتى وبعض توجيهاات ووقوعات	۰۰
استطراد . وقايع حريه	۱۰۱
مخاربه بحريه وقودان پاشانك درسعاده عودتى وابراهيم پاشانك موره يه	۱۰۳
عزيمتى	
ابراهيم پاشانك موره يه وصولى	۱۰۴
روم ايلى سرعسكرلكنك رشيد پاشايه تفويضى وبعض توجيهاات ترتيبات	۱۰۵
عسكريه	
تداركات بحريه ومواد متفرقه	۱۰۶
تعليم صبيان ايجون بعض تدابير	۱۰۷
بعض اجراءات وتوجيهاات وبعض وقايع داغستان	۱۰۸
وفات وولادت وبعض توجيهاات	۱۰۹
جانب افدينك ترجمه حالى	۰۰۰
هائيم پاشانك ترجمه حالى	۱۱۵
صالح پاشانك ترجمه حالى	۱۱۶
برقوفچه لى يوسف پاشانك ترجمه حالى وچيچك خسته لكاندن وفیات	۱۱۷
وقوعى وقوت حسين پاشانك ترجمه حالى	
ابراهيم حلى پاشانك ترجمه حالى	۱۱۸

صحیفه	
وقایع سفریه	۱۱۹
سر عسکر رشید پاشانک موسلونکی محاصره ایلدیک و ابراهیم پاشانک	۰۰۰
موره ده مظفرتی و قبودان پاشانک موسلونکه و بعده موره یه عزیمتی	
(وقایع سنه ۱۲۴۱)	۱۲۰
طراپولیچه نك فتحی . ویلاسلی زاده نك وزارتی . و ابراهیم پاشانک	۱۲۱
موسلونکه مأموریتی و قبودان پاشانک دخی اورایه ورودی	۱۲۳
واسیاقوز و اندلیقوز اطه لرینک تسخیری	۱۲۴
بعض محاربات	۱۲۵
موسلونک فتح و تسخیری	۱۲۶
قبودان پاشانک آق دکر بوغازینه عودتی	۱۲۹
سر عسکر پاشانک حرکات مظفرانه سی و بعض توجیهات	۱۳۰
اسعد افندینک وقعه نویس اولدینی	۱۳۱
بعض وقایع اجنبیه	۰۰۰
تذکره جی اسعد افندینک ایران دن و میرزا رضانک ایرانه عودتی	۱۳۳
وقایع شتی	۱۳۵
وقایع قدس شریف و دیگر بعض وقوعات	۱۳۶
قاضی زاده نك مشیختی و یکدیجری متفذلرندن بعضیلرینک نفی	۱۳۸
شرح سیر کبیر ترجمه سنک طبع و نشری و دیگر بعض وقایع	۱۳۹
وفیات اعیان	۱۴۰
محمد و مصطفی راقم افندیلرک ترجمه حالاری	۱۴۱
عربزاده عارف افندیلرک و صدیق افندیلرک ترجمه حالاری	۱۴۲
مواد عسکریه	۱۴۳
بعض تیماراتک خبره جی و لغمچی او جاقلرینه الحاقی	۰۰۰
ترسانه جه بعض اجرا آت و ختام جامع نصرت . و میره میران ابراهیم پاشانک	۱۴۵
بعض سفائنه باشبوغ اولدینی و بعض عالمانک مظهر التفات اولدقلمی	
اشکینجی تحریری	۱۴۶
ظهور وقعه	۱۵۴
اخراج لواء شریف	۱۵۶

قهر و تدمیر اشقیا	۱۶۲
یکچری او جانک الغاسی	۱۶۶
لواء شریفک باب السعاده به نقلی	۱۷۱
عجمی او غلانلری قشله سنک تعلیمخانه اتخاذه	۱۷۳
ادرنه ده یکچریلکک کیفیت الغاسی	۱۷۴
بعض اجراءات	۱۷۵
حربه جیلرک الغاسی و محضر اغالغک طمرق اغالغی عنواننه تحویلی و او جاق	۱۷۶
بازرکانیله شاجینک اعداملری	
کیفیت تبریک عید اضحی	۰۰۰
بعض عادات قدیمه نک الغاسی	۱۷۷
احساب مأموریتک احدائی	۱۷۸
فذلکء احوال اشقیا	۱۷۹
بکتاشیلکک رفع والغاسی	۱۸۰
سوارى او جاقلریله جبه جیلرک الغاسی	۱۸۵
بوستانجیلرک ومهتر خانه نک اصلاحی	۱۸۶
میان عسکریده ظهور ایدن مفسدلرک تادیبی ولواء شریف نبوینک محل	۱۸۸
مخصوصنه وضعی	
تکمله	۱۸۷
آفکرمان مکالمه سی	۱۸۹
استطراد	۱۹۱
خاتمه	۱۹۴
فذلکء وقایع یونانیه	۲۰۴

تذیل

خورشید پاشا طرفندن تصنیع اولنان فرمان عالی صورتی	۲۲۰
خورشید پاشایه کوندریلان فرمان عالی	۲۲۱
حالت افندی ایله علی اغا میانه لرنده مخبره تذکره لری	۲۲۶
دولتعلیه ایله دولت ایرانیه بیننده مبادله اولنان مصالحه نامه	۲۲۸
غالب پاشانک صدارتته دائر خط هایون	۲۳۵
اجمال عهدنامه ساردنیا	۲۳۶

	صفحه
تعالیم صبیان حقیقده فرمان عالی	۲۳۸
روم بطریقینک عفو نامه سی	۲۴۰
ایراندن عودت ایدن اسعد افندینک تقریری	۲۴۱
طرف شیخ الاسلامیدن عباس میرزایه مکتوب	۲۵۳
اشکینجیلار لایحه سی	۲۵۵
حجت شرعیه صورتی	۲۶۳
صورت خط هایون	۲۶۶
منع اراجیف ایچون فرمان عالی صورتی	۰۰۰
یکچریلرک الغاسنه دائر فرمان عالی صورتی	۲۶۷
عسا کر منصوره قانوننامه سی	۲۷۱
لاحقه	۲۷۷
(شوالیه دوکنج) ک مکتوبلری	۰۰۰
پرنس مترنیکک مکتوباتندن مستخرج بعض فقرات	۲۸۴
آردینک نطق	۲۸۵

ترتیب جدید

جلدات فی حکمت

(از)

نابینا

معارف نظارت جلیله سنک رخصتنامه سیله

(ایکنجی طبعی)

در سعادت

(مطبعه عثمانیه)

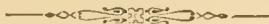
۱۳۰۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة على سيد الاولين والآخرين وعلى آله وصحبه اجمعين بعد هذا
 انجمن ادبایه معروف خامه پیوایه کم مایه در که هجرت نبویه نك ۱۱۸۸ سنه سندن ۱۲۴۱
 سنه سنه قدر وقایع دو اتعلیه بی حاوی بر تاریخك دستکاه ترتیب و تألیفه قونمسی و دیبای
 ترکیب و عباره سنك انجمن دانش طرفندن تنسیب اولنان منوال معروف سهل التناول
 اوزره طوقونمسی امر و فرمان بیورلمش ایدو کندن بو منوال اوزره تاریخ عاجزینك
 جمع و تألیفه باشلامش و قطعه قطعه معرض انتشاره چیقار لمقده بولتمش ایدی انواع
 اسباب مانعه حسبیله بووقته قدر اتمامی میسر اولمدی مگر بودخی اصحاب علوم و معارف
 طرفندن متوالیا میدان انتشار و اشتهاره چیقار یلان بونجه آثار جلیله کبی ذات فرشته
 صفات هایونی آبروی سلاله طیبه عثمانی و شان و شوکت روز افزونی رونق افزای
 اریکه خلافت و خاقانی اولان پادشاه حقایق اکتناه بی مدانی السلطان الغازی
 خان ثانی بن السلطان الغازی عبدالمجید خان بن السلطان الغازی محمود
 خان ثانی افندیمز حضر تلرینك عصر محاسن حصر معارف نشانلرینه مرهون ایش که
 قریب العهدده ایکی جلدی تتمیم ایله حضور لامع النور خلافت پناهی لرینه تقدیم اولندی
 کبی بوکره اشبو جلد اخیرى دخى سایه تسهیلاتوایه شهر یار یلر نده تمام نام نامی
 آثار هایونلریله مسکی الختام اولدی .

مدالله ظلال رافته على رؤس الانام واطال بقاءه على ممر الايام

بجرمة النبي الامي الامين عليه الصلوة والسلام

جلد ثانی عشر - تاریخ جودت
من بقیة وقایع سنه ۱۲۳۶ الی وقایع سنه ۱۲۴۱

جلد ثانی عشر

(از)

تاریخ مختصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بقیمه وقایع سنه ۱۲۳۶

ایرانولر دولتعلیمه نك ایام مشغولیتندن استفاده ایتمک اوزره فرصت کوز تمکده اولدقاری جهته روم فترتندن طولانی دولتعلیمه نك غوائلی ارتدجه انلرک دخی حرص وطمعلری ارتقمده وطور و معامله لری تبدل ایتمکده ایدی . بناءً علی ذلک دولتعلیمه برأ و بحرأ عصات یونانیه ایله اوغراشمقده اولدینی حالده ایران حدودنده دخی تدارکات سفر به دن خالی دکل ایدی . تفصیلاتی بروجه آتی بیان اولنور .

شویله که : حدود اوزرنده کی عشائرک بعضیلری بر طرفده قیشله میوب دیگر طرفده یایلار و بعضاً دولتعلیمه و بعضاً دولت ایرانیه تبعیتی اختیار ایلر ایدی . و یویله تبعیتلری مشکوک اولان عشیرتله اره صره دولتین بیننده باعث بحث و منازعه اولور لردی . بو قیلدن اوله رق برمدنبرو موش و ملاز کرد وار جیش سنجاقلرنده و بعضاً ایران الکاسنده مشستانشین اولان حیدرانی عشیرتی اغاسی محمود اغا بشیوز خانه ایله موش سنجاغنده ساکن اولدینی حالده برادری قاسم اغا دخی کلوب موش و ملاز کرد سنجاقلرنده ارام ایتمشیدی . حالبوکه کلدکاری محله عودت ایتمکاری تقدیرده روان

(سرداری)

سرداری و خوی خانی کایتلو عسکر ایله اوزرینه کلوب انلری ایران طرفه
 کوچورمک تدارکنده بولدقلری ایران طرفندن تحریراً قاسم اغایه اشعار اولنش
 ایدوکی وروان سردارینک موش متصرفی سلیم پاشایه قرنداشی حسن باشبوغانغایه
 موش حوالیسنه ایکی طوپ واون ایکی زهبرک ایله وافر عسکر کوندره چکی وایران
 تبعه سندن اولان برطاقم اگراد ایله ایران عسکری مخلوط اوله رق قارص ایالتی
 مضافاتندن قاغزمان سنجاغنه تجاوز ایله اهایلسنک حیوانات واشیاسنی خلاف عهد
 اوله رق غضب و غارت ایله ایرانه کوتوردکری و بازید اهایلسنک بعض اموال واشیاسی
 کاربان ایله ارضرومه کلورکن روان ایالتنده حاجی بیرام نام قریه قریه زبیلانو حسن
 اغانک اوچیوزدن زیاده سواری و پیاده سیله براز ایران سواریسی کاربانک اوزرینه
 کلوب براز آدمیرینی جرح و قتل ایدرک بر موجب دفتر معلوم المقدار مال و حیوانلرینی
 غضب و اوچ یوک بازرکان مالی روان قلعه سنه نقل ایتدکری و جلالی طائفه سنک
 اینجه صو واورته کوی و باش کوی و سائر الی عدد قریه اهایلسنک طوارلرینی سوروب
 کوتوردیکی ووان ایالتنده واقع محمودی سنجاغنده اباغا ناحیه سنده ساکن یزیدی
 عشیرتندن چوبان اوغلی عبدی اغا و قرنداشی بوائنده موش طرفه ککش اولدقلری
 حدود خاقانیه مأمورلری طرفلرندن پیدرپی دردولته عرض وانها اولنمقده ایدی .
 حیدرانلو عشیرتی فی الاصل دیار بکر ایالتنده مفارقین سنجاغنده ساکن و حرمین
 محترمینه تابع شقاقی عشیرتنک اویمایغی اوله رق مقدمه برارالق موش و ملاز کرد
 وارجیش سنجاقلرینه ککشلر . حتی اسبق موش متصرفی مراد پاشا وقتنده اون
 سنه دن زیاده بوسنجاقلرده مشتاشین اولمشلر . بعده بعض سنه لر علی طریق المسافره
 ایران الکاسنه کیدوب اکنمشلر . یزیدی عشیرتی دخی وان ایالتنده محمودی سنجاغنده
 اباغا ناحیه سنده ساکن اولوب مقدمه براز خانهلری کذالك علی طریق المسافره
 ایران جانبنه کچمشلر ایسه ده بو کره یه برو طرفه عودت ایتمشلر . شو حاله نظرأ
 بونلر حقنده ایرانلونک برکونه ادعا یه صلاحیتی اولمدقدن بشقه بوندن اقدام سفارتله
 ایرانه کیدوب کلان سابقا تذکره اول سلیمان هادی افندی یه ایران شاهنک واقع
 اولان افاداتندن حدود خاقانیه یه تجاوز و تخطی وقوعنه کندوسنک قطعاً رضاسی
 اولیوب بین الدولتین منعقد اولان شرائط مسالمنک دوام واستمراری اخص
 مطالبی اوله رق سرحد مأمورلرینه تسیهات لازمه یی ایفا ایلدیکی مستبان اولمشیکن
 یه بومقوله تعدیات وقوعه کلوب اول حوالی ایسه عباس میرزانک زیر حکمنده
 بولدیغسندن بومقوله حالات غیر مرضیه نک رفع وازاله سیله برابر بودفعه دخی
 قارص طرفلرندن نهب و غارت اولنش اولان اموال واشیاینک بر مقتضای عهد

و شرط ردی لازم کله چکی سیاقنده مقام صدارتدن عباس میرزایه اوائل محرمدہ قائمہ سامیہ یازلدی .

اولوقت ایران دولتنک حالی پک عجیب ایدی . ایران شاهی عهدک ایفاسی اخص مطالبدر دیر ایلیچیمی بول بول وعدلر ویرر . چه فائده سردار ووالیرینسک افغالی هیچ برینه اویماز بوجهتله ایران طرفندن دولتعلیه مسلوب الامنیه اولوب ارضروم والیسی خسرو پاشایه شرق سرعسکرلکی بالتوجیه بوخلالده منشوری کوندرلدی واول حوالی احوالنه دقت واعتنا ایلمسی لزومی بیلدرلدی .

ومقدما ایران کردلرندن بعض اشقیا حدودی تجاوز ایله قارص جواردنده واقع کور اوغلی قلعه سنه کیروب اقامت ایله اول جواردنه کی قریه لر اهاالیسنه تعدی وغضب وغارت مثلوه حالات ردیه یه تصدی ایتمکله ایران حدودینی تجاوز ایتمکسزین دفع وتنکیل اشقیایه اعتنا اولنسی ایچون سرحدات محافظلرینه اوامر عایه کوندرلدی . بعده اشقیای مهرقومه بایزید سنجانغه آشوب دیداین قضای قریه لرندن بعضیلرینه تعرض وبعض قرایی احراق ایدرک ایلرولوبوب وبونجهلی قریه سنده اردو قوروب روم ایلی بکار بکیلکی پایه لورلندن موش متصرفی سلیم پاشانک عسکر یه بعدالحاربه موش حوراسنده ساپم پاشانک مقیم اولدینی چویره نام محله بریحق ساعت مسافیه قدر کلدکاری لدی الاستخبار درعقب سرعسکر خسرو پاشا سلیم پاشا معینته مهمات ونفرائیله اوچ قطعه چرخه طوپلری و بیسک نفر سواری کوندرمش وکیفیتی باب عالی یه بیلدرمش اولدیغنه مبنی وان محافظی سرد محمود پاشایه وبایزید متصرفی عبدالحمید پاشایه دفع اشقیا ایچون عساکر وافیہ جمع ایله مهیا بولملری سیاقنده امرلر یازلدی .

حالبوکه اول ائنده ایرانلورک وان ایالتی داخلنده کائن حکاری ناحیه سنده نفس وانه اون ایکی ساعت مسافه سی اولان جاری قلعه سنی محاصره ایلدکرینی سرت محمود پاشا خبر الدینی کبی وان اهاالیسی وعساکر موجوده ایله کتخداسی اسمعیل بکی کوندرمش ایسه ده یاری یوله واردقلرندده قلعه مذکورده اهاالیسنک ایرانلویه تابع اولدقلری خبرینی آلمشدر . و حکاری بکی مصطفی بک بوندن التی سنه مقدم ایرانلویه تبعیت ایلمش اولدینی حالده بوئانده وانه کلکله وان محافظی طرفندن کندوسنه نصیحت اولمش ایسه ده اصفا ایتموب جاری قلعه سی بکی ایله قرابتی اولدیغنه بناء اودخی ایران تبعیتنی اختیار ایلمشدر . اول حوالیده بولنان دیکر برقاچ قلعه دخی مقدما حکاری بکنک زیر دستنده بولمش ایدوکی بهانه سیله بونلرک حقدنه دخی اولوجهله معامله اولنسی ماحوظ بولمغه کیفیت بوئانده برتفصیل باب عالی یه انها ایدلمشدر .

دولتعلیه بروجه بالا یانه غائله سیله مشغول اولدیغنه مبنی برده ایران سفری آچمقدن محترز اوله رق همان ایران حدودینه تجاوز اولمق سزین برو طرفه کچن اشقیانک دفع و تنکیله دائر تنیهات لازمه اجر اسندن خالی اولمیوب هر طرفی تدافی یوله محافظه ایسه عساکر کلبه یه متوقف اولدیغندن سر عسکر خسرو پاشا طرفندن ایستلدیجه کوندر ملک اوزره سیواس ایالتنده ایکیبیک بشسیوز سواری و طربزون و کشخانه سنجاقلر نده مقدار کافی عسکر ترتیب و تهیئه اولنمی و قارص ایالتنده موجود اولان بالجه حرب و ضرب احبابنک اخر اجیله قارص محافظی معینته ویریه رک اظهار جلادت قیلنمی ایچون لازم کانلره خطاباً او امر کوندرلدی .

لکن باب عالی اول امرده حالت افندینک اتخاذ ایتدرمش اولدیغی اصول و مساسکی تصحیح و تعدیل ایتمک لازم کوردی . چونکه طشر لرده تقدر متنفذ و مقتدر آدم لر واریسه حقلی حق سز برر بهانه ایله اعدام و هیح اولماز ایسه نفی اولمقده ایدی . بو ایسه عشائر و قبائل بک و اغالرینی اور کتمکله حدود ایرانیه اوزرنده کی عشائر هپ ایرانلویه میل ایتدی . واکر چه اولوقت ایرانک حالی ده قاریشقیق و اداره سی ده بوزوق ایسه ده عشیرت بک و اغالرینه ایرانک معامله سی ده خوش کورینوردی زیر ایرانلو بورؤ سایه اغر هدیه لر ویرردی و سکره برقاچ قاتی انلرک واسطه سیله عشیرت لردن الور ایسه ده رؤسا بو معامله دن ممنون ایدیلر . چونکه انلر کندولری ایچون عشیرت لردن برشی ایستیه میوب اما دولت نامنه ایستدک لری قدر شی تحصیل ایده بیلور لردی . بو جهته انلر ایران مأمور لردن و بونلر انلردن مستفید و ممنون ایدیلر .

عشائر و قبائل خلقی ایسه دائماً رئیس لری نه پیرو اوله کیشلردر . قالدیکه حدود ایرانیه اوزرنده کی عشائر دن برچو غنک تبعیت لری مشکوک بر حالده بولندیغندن جلب و استماله ایله رؤسانی اله الملق لازم کلوب بو خصوصه باب عالی ایران میرزالری قدر حکیمانیه حرکت ایده میوردی .

شانی زاده تاریخنده بیان اولدیغی اوزره دولت علیه ایله ایرانلو بیننده باعث برودت اولان اسبابدن بری دخی بو ایدی که بایزید متصرفی میر میراندن بهلول پاشا عزل ایله بایزید سنجانی اسباب خفیه یه بناء طپراق قلعه و جوهندن ابراهیم اغایه سابق ارضروم و ایسنک التزام و التامی ایله توجیه اولنوب کیفیت بهلول پاشانک مسموعی اولدقده ابراهیم اغانک برادری حسین اغا عجم اکرادی بکارندن اولدیغی اجلدن بایزید کی سرحد معنا بو مقوله کسسته یه تسامیم اولمق چندان جائز و روا اولدیغنه بناءً بهلول پاشا صلابت و صداقت یوزنده کورینه رک قاعه یی اکا تسامیم ایتمک احتمال یوقدر دیو حالاً

ارضروم والیسی خسرو پاشایه انها و بوکا دایر اعذار واهیله ایله مشار الیهه تحریرات
 اسرا ایلدکده ماده نك کسب صعوبت ایده جکی رونما اوله رق لاعلاج لواء من بور
 آخره توجیهه محتاج اولمقدن ناشی خسرو پاشا دخی کندو متعلقاتندن عبد الحمید بکه
 یورتلق و او جاقاق و جهله توجیهه وسنه سابقه جمادی الآخره سی او اخرنده میر
 میرانلق رتبه سیله دخی تبشیر و تفریح ایترمشیدی . بو ائنده مومی الیهی مقرینه
 اقعاده اقدام ایدوب بهلول پاشایه مضی ماضی مفهومده رای بیورلدیسی و نصح
 پندی شامل تحریرات ایله ساحدارینی کوندروب بالتأمین بایزیدن سهولتله اخراج
 سعی و اهتام و عبد الحمید پاشایه دخی معیتته بیك بشیوز سواری و ایکی قطعه طوپ
 ترفیقیه بایزید طرفه کوندروب عبد الحمید پاشا دخی بایزید خاندانندن اولقله بودغه
 بهلول پاشا عذر و بهانه ایده جک بر معنی بوله مامش ایسه ده کندوسنک تحریریکله سبکی
 اکرادی سر کرده سی قره کلیسا نام محله عبد الحمید پاشا ایله محاربه یه ابتدار ایدوب
 ساحدار مومی الیه دخی برقطعه اعلام و محضر ایله اعاده ایدلمش اولدیغنه نظراً
 بعد ازین انفاذ امر عالی سهولتله میسر اولیه جغندن بختله تکرار طوپ و عسکر
 کوندریلرک بایزیدک حصر و تضییقی مصرح امر عالی صدورینه متوقف ایدوکی
 خصوصاتی شامل او اخر ربیع الاولده ارضروم والیسی طرفندن ورود ایدن
 تحریرات و ذکر اولتان اعلام و محضر و بهلول پاشانک والی مشار الیهه کوندرمش
 اولدینی کاغدی در علیه یه واصل و کیفیت اطلاع عالی حاصل اولدی . و عبد الحمید
 پاشانک مقرینه اقعادی نه کونه تدابیره محتاج ایسه در عقب اجر اسنه ابتدار اولنمی
 خصوصنه اراده علیه تعلق ایتمکله کیفیت ارضروم والیسی طرفه تحریر قیابندی .
 نهایت الامر عبد الحمید پاشا بایزیده اقعاد و بهلول پاشا ارضرومه جلب و توقیف
 اولمشدر . لکن مقدمه بایزید توجیهه بعده عزل الیه یرینه ترجیح اولتان مومی الیه
 ابراهیم اغانک برادری حسین اغا قرنداشنه بالطلب بر معتاد تحصیل مطلب ضمننده
 اقراض ایتمش اولدینی مقدار معلوم اغنامی اکراد طائفه سندن استقراض ایتمش
 و اغنام مذکوره نقد یرینه بعض محله و یرلمش و صکره دن ماده بروجه مذکور
 برعکس اوله رق ارالغه کیتمش ایسه قیون صاحببری حسین اغادن و او دخی
 برادری ابراهیم اغادن و اول دخی و یرلمش اولدینی محلدن مطالبه باشلادقده کیف
 کان و چین و چنان و ادیلر یله امرار زمان اولندیغی دخی بر بشقه جه سزلدی اولدیغندن
 قطع نظر بعدالیاس و الحرمان اکراد ایرانک طپراق قلعه یه هجوم ایله اغنام مرقومه
 بدلی قلعه مذکور یه یغما و استیلاری کبی برفساد عظیمی مؤدی اولمشدر .

* بلیت *

میان خلق ازیک حرف بجا فته ها خیزد * بلی سرمایه صدخر من آتش یک شرردارد

الحاصل حالت افدینک طشره لر حقنده ترتیب ایلدیکی مقدمات سیاسیہ عشرت لر حقنده قضیہ مطلوبه نك عكسفی منتج اولمقده ایدی . ایرانلور ایسه حدود اوزرنده کی عشائر و قبائل جلب ایدرک انلرک واسطه سیله ممالک محروسه یه تعدی ولدی الاشتکا بزم رضامن یوقدر او مقوله اشقیاء تأدیب اولنمیدر یوللو واهی جوا بلره تصدی ایلمکده و اکثریا سؤال و جوابه دخی میدان ویر میوب پیدر پی ایران حجاجنک تجریم اولندیغندن بجهتله یاغره ایتمکده ایدیلر . وفی الواقع مقدا امیر الحاج صالح پاشانک آدم لری قریم و ایران حاجیلرندن بغیر حق پاره آلمشله ایسه ده او توز درت سنه سی وقایع صر سنده بیان اولندیغنی اوزره آنان پاره لر صالح پاشا طرفدن بالتحصیل احبابنه رد ایتدیرلمش و صالح پاشا تکدیر ایدلمش ایدی . برده برمدتد نبر و امور حجه لایقیه باقیه مدیغندن ناشی حجاج مسلمینک محافظه سی ایچون استخدام اولنان دلیل و تفکیجی و حواری و مغربی طائفه لری مقوملک ایدرک اسعار عامه یه رعایت ایتیموب حاجیلردن فاحش اجرت الدقلری جهته چوغنی تحت روان شویله طورسون محفه تدارکنندن عاجز و قاز قلامه تعبیر اولنور دوه لری استکرایه مجبور و بعضاً قافله دن ابرو دوشه رک عمر بانک شر و مضر تلبینه دوچار اولدقلردن بشقه حوران قطعه سی غایت منبت و محصولدار اوله رق سوریه نك ذخیره انباری مثابه سنده ایکن اهالیسی صیانت و حمایه اولتماز اولدیغنی جهته زراعته سگته کله رک بعضاً شام شریفده قحط و غلا ظهور ایده کدیکندن بورالره دقت و اعتنا ایتک اوزره اشبو او توز آتی سنه سی ربیع الآخرینک اون برنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده صاروخان سنجانغی متصرفی صدر سابق درویش محمد پشایه قدس شریف سنجانغی الحاقیه مع نابلس شام شریف ایاتی و امیر الحجاج توجیه و حجاج مسلمینک بالامن و السلامه کوتور بلوب کتورلمسی و بلاد شامک استحصال اسباب اسایش و معموریتی کندوسنه توصیه و تنبیه اولنمشدر .

الحاصل دولت علیه طریق حجک تأمیننه و بالجمله حجاج مسلمینک امن و استراحت اوزره ذهاب و ایابسه اول و آخر همت و اقدام واره ده جزئی بر فئالق وقوعنده در عقب تصحیح و اصلاحنه دقت و اهتمام ایده کلمشدر .

فقط ایرانلو بروقتد نبر و حقوق دولیه خارجنده معاملاتیه قیام و جزئی بر مادهنی اعظام ایدر اولدیغنه نظراً بر مسئله احدائنه فرصت کوز تمکده اولدیغنی آکلا شلمغله بو اناده قاعده احتیاطه رعایه حدود ایرانه سوق اولنقی اوزره طریزونه سکسان قطعه طوپ و لزومی قدر قپاقلو و مهمات و سکنز اورطه طوپچی و درت اورته عربه جی کوندرلمشدر .

* بیت *

اری الیوم یوماً قد تکاتف غیمه * و ابراقه فالیوم لاشک ماطر

اول ائناده اسکی شهر متصرفی و وان محافظی اولان میر میراندن صالح پاشایه رتبه وزارت ویرلدی .

بعده ایرانولر روم اختلالنک ایلر ولدیکنی فرصت آتخا ایدرک اوست برده دن دم اورمغه باشلادیلر . شویله که : عباس میرزا طرفندن ارضرومده علی بک نام مأ مورینه بوسنه ایران حجاجنک سبق ایدن زجر و تجریمه مبنی حجه کیملمری و وانه ذخیره اعطاسی دولتی طرفندن منع اولدیفنی خبریله سریعاً ایرانه عودت ایللمسی ایچون امر نامه گلش ایدوکنی و ایرانولرک بروقتنبرو حدود دولتعلیه یه مغایر عهد و شرط اوله رق تجاوز و غصب و غارت ایله الفت ایلمش اولدقلرندن دوستقلرینه امنیت جائز اولدیفنی ارضروم والیسی و شرق جانبی سر عسکری خسرو پاشا باب عالی یه انها ایتمشدر . انک اوزرینه باب عالیدن دخی اول جواریده بولنان ولات و متصرفینه ایرانلونک روم فسادی تقریبیله دولتعلیه علیه روسیه لو ایله متفق اولمق احتمالی در خاطر ایدرک اکا کوره ائباه اوزره بولمق لازم کله چکی سیاقنده شعبانک او ائلنده تحریرات سامیه کوندرلدی .

ایرانلو ایسه بر منوال مشروح قطع مخا بره ایدرک طرف طرف حدود خاقانییه تجاوز ایدر اولدی . و دولتعلیه یونان غائله سیله مشغول ایکن برده ایران محاربه سی ظهوره کلدی . و بغداد قولنده ایرانولر مغلوب اولدیلر ایسه ده ارضروم جهتده آثار غلبه ایرانلو طرفنده رونما اولدی .

شویله که : عباس میرزادی الحجهنک اون ایکیسنده چرخه جیمی حسن خان قاجاری تبریزدن خوی طرفنه سوق ایدوب ارقه سندن کندوسی دخی حرکت ایلمشیدی . بقتة حسن خان کلوب طور ارق قلعیمی استیلا ایتدی .

عباس میرزا دخی اردوسیه بقتة کلوب بازیدی ضبط ایدیوردی . ارضرومده موقوف اولان بهاول پاشا اول ائناده فرار ایله بازیده وارمش اولدیفندن عباس میرزایه ناچار عرض مطاوعت ایلمکله عباس میرزا بازید سنجاغنی اکاویردی . الشکر دک محافظه سنی دخی عبد الحمید پاشایه حواله ایتدکن صکره ارضروم طوغری حرکت ایلدی .

(وقایع سنه ۱۲۳۷)

بازیدک بویله بلا مجادله ایرانلو طرفندن ضبط اولنیورمسی اطرافنه دهشت

ویرمه ایله اول حوالی محافظه سنه ما مور اولان چچن زاده حسن پاشانك عسکری طاغندی کندوسی دخی ارضرومه طوغری رجعته مجبور اولدی طوپراق قلعه جهتمده هنوز طوپلا تمقده اولان عسا کر عثمانیه دخی کپرو رجعت ایلدیلر .
 حیدرانلو عشیرتی دیار بکر طرفه صاوشمش اولدیغنه مبنی انلرک ارقه سندن حرکت ایدن عسا کر کثیره ایرانیه او جهتمده بر چوق محملری تحریب و حیوانات کثیره اغتنام و بر چوق رعایای دولتعلیهی اسیر ایلدیلر .

بوصره ده ایرانلور بتلسی دخی ضبط ایلدیلر . و موش متصرفی سلیم پاشا ایرانلو طرفه میل ایتمکله عباس میرزا طرفدن کندوسنه رقم یعنی تامینی حاوی بیوردی کوندرلمش و برادرینه خاناق پایه سی ویرلمشدر . عباس میرزا طرفدن سوق اولنان دیگر بر فرقه عسکریه دخی اواسط صفرده ار جیش قلعه سنی استیلا ایتمشدر . بعده ایام شتا حلول ایتمکله عباس میرزا اردوسیه تبریزه عودت ایلمشدر .

اول ائنده طرزون والیسی بولنان قپودان اسبق صالح پاشانك فقرایه ظلم و تعدی ایتمکده اولدینی رسیده سمع عالی اولدیغنه بناءً خلال ربیع الاولده عزل ووزارتی رفع ایله توقانده اقامته مأمور اولدی .

ویرینه ارضروم والیسی خسرو پاشا نصب اولنوب ارضروم ایالتی و شرق جانبی سر عسکر لکی دخی صدر اسبق محمد امین رؤف پاشایه توجیه بیوردی .

و شق اول دفتر داری محمد عطاء الله افندی ربیع الاولک یکرمی دردنجی کونی شرق اردوسی دفتر داری نصب اولنهرق ارضروم جانبه کوندرلدی . روز نامچه اول قلمی کیسه داری مصطفی افندی دخی اول کون اولا طریق خواجکانی یه ادخال ایچون رئیس الکتاب او طه سنده خراسانیسی کیدیریلوب بعده حضور اصفیده جاه جلیل دفتر داری خلعتی اکساییه بکام اولدی .

واوخر رجبده موصل ایالتی عبد الجلیل زاده لردن مراد پاشا زاده عبدالرحمن بکه بارتبه وزارت توجیه ایدلی .

بو ائنده قیصریه و بوزاق سنجاقلری متصرفی بولنان بور مقتیسی زاده حسین پاشا حاده فوت اولمغه بوسنجاقلر دیار بکر والیسی علاء الدین پاشایه بالتوجیه دیار بکر ایالتی دخی بغداد والیسی معیتنه مأمور اولان دیار بکر عسکری باشونخی میر میراندن کورانلی زاده سید علی پاشایه توجیه بیورلمشدر .

موسم بهار حاولنده شرق سر عسکری رؤف پاشا طرفدن جبار زاده محمد جلال الدین پاشا چرخه حی نصب اولنوب موش متصرفی سلیم پاشا دخی انک معیتنه تعیین ایدلمشیدی . جلال الدین پاشا طوپراق قلعه اوزرینه کلوب قلعهی تحت محاصره یه الدی . عباس

میرزا دخی او اخر شعبانده اردوسيله تبریزدن حرکت و خلال رمضانده خوی بلده سنه مواصت ایدوب اندن جلال الدین پاشا اوزرینه یوردی . ولدی التقابل غایت شدتو هجوملر ایتدی . جلال الدین پاشا بدایت امرده انک مهاجماتی دفعه موفق اولدیسده عباس میرزا بالمله ایران عشائرینی جمع ودولتعلیه یه تابع اولان عشائر اکر ادک اکثرینی جلب ایلمش اولدیغندن جمعیت کثیره ایله هجوم ایدوب نهایت الامر جلال الدین پاشا فرقه سی منهزم اولمشدر . موش متصرفی سلیم پاشا دخی بروجه بالا ایرانلو طرفنه میل ایتمش اولدیغندن معیتده بولنان سکنز بیک قدر کرد آتوسی قارغیلرینه طیانهرق سیرجی اولوب جلال الدین پاشایه معاونت ایلمامشدر . ایشته اوزمان سلیم پاشانک ترتیب جزاسی دولتجه تصمیم اولنهرق فرصتی کوزدلمکده اولوب بش سنه صکره غالب پاشا ارضروم والیسی اولدیغی خالدده سلیم پاشانی برتقریبله اله کتوروب اعدام ایلمسنک سبب صحیحی بودر .

غریبدرکه عباس میرزا بروجه بالا طور اراق قلعه دن چرخه جی پاشا فرقه سنی بوزمشیکن فرداسی اردوسنده بر شدتو قولرا عاتقی ظهور ایله ایرانلور جنازه لرینی دفنه وقت بوله مامشدر . وبوعلت اول حوالیجه هنوز معلوم برشی اولیوب بقته بویه ظهور ایله ایراث دهشت ایدیجک ایران اردوسی تارومار وعباس میرزا رجعته مجبور اولمشدر . بناء علیه چوق کچمیوب مخبرات مسالمتکارانه یه باشالامشدر . کله لم بغداد جهتنک احوالنه کرمانشاهان والیسی محمد علی میرزا که شهزادکان ایرانک سنا کبری ایدی اودخی بغداد جهته بقته شدتو هجوملر ایتدیسده بغداد والیسی داود پاشا حسن مدافعه یه موفق وغابه یه مظاهر اولدقدن بشقه سلیمانیه متصرفی محمود پاشا اکا عرض مطاوعت ایلمکله کردستان ایشاری دخی کسب حسن صورت ایلمشدر . واکرچه محمود پاشانک عمی عبدالله پاشا محمد علی میرزایه مراجعت ایدوب اودخی عسا کر کایه ایله کرمان شاهاندر حرکت ایله عبدالله پاشانی سلیمانیه متصرفی نصب ایلمش ایسه ده محمد علی میرزا خلال صفرده فوت اولدی ویرینه ایران شاهی طرفندن محمد حسین میرزا نصب اولندی . داود پاشا دخی معیتنه مأمور اولان دیار بکر والیسی علی پاشا ایله محمود پاشانی کوندردی علی پاشا سلیمانیه یه واردی عبدالله پاشا ایله معیتده کی عسا کر ایرانیه یی بریشان ایتدی و محمود پاشانی سلیمانیه یه اقعاد ایلدی .

بعده سلیمانیه ده شدتو قولرا ظهور ایدوب عبدالله پاشا دخی عسا کر ایرانیه ایله وارد اوایجق محمود پاشا دیار بکره کلدیسده ینه کندوسنه چکی دوزن ویره رک سلیمانیه یه عزیمت ایلمشدر . اول ائنده ایسه بوجهنک ایشلری دخی عباس میرزایه حواله اولنغله انک طرفندن مأمور مخصوص ارسالیله محمود پاشا جلب اولنهرق سلیمانیه ده

ابقا و برادری عثمان بکه کوی سنجانی احاله اولنسی اوزرینه عبدالله پاشا بغداده مراجعت ایدوب داود پاشا طرفدن دخی سایمانیه سنجانی عبدالله پاشایه توجیه اولنغله کردستان ایشی ینه کشمکشده قالدی . انجق بالاده اشعار اولدینگی اوزره ایران دولتی آرتق صاحبه میال اوله رق عباس میرزا ایله شرق جانبی سرعسکری رؤف پاشا ییتنده فتح باب مخابره اولنمشیدی . و برده ایرانلو بروجه بالا نقض عهد ایله تجاوزه قیام ایتدکده دولتعلیه ایران تجارینی هر یرده کندو تبعه سی کبی حمایه ایتدکده اولوب حتی در سعادتده بولنان تجار ایرانیه نیک حقوقنی محافظه ایچون طریق علمیه کبارندن قاضی زاده طاهر افندی مولی و ناظر تعیین بیور یه رق ایران تجارینک اموری شرعه رؤیت ایدلمکده و بلا خرج اعلام ویرلمکده ایدی .

فقط محاربه سببیه بالضروره امور تجاریه لرینه سکتته عارض اولمشیدی . بناءً علیه ایران شاهنه عرضحال تقدیم ایله دولت عثمانیه طغیان ایدن اشقیای رومک دفعنه طرف طرف سوق عسکر ایتدکده اولدینگی حالده جهت جامعه اسلامییه ایجابجه بزم اکااعانه من لازم ایکن بلا موجب نقض عهد ایله محاربه من شرعک خلا فیدر بوندن بشقه تجارت یوللری مسدود و ایرانلورک اسباب تعیشلری مقفود اولدی مع هذا دولت عثمانیه لازم ماهیتی اولان شفقت اقتضاسنجه اموالزی کندو تجارینک اموالندن زیاده محافظه ایله بزی مظهر عنایت بیور مقده در دیهرک کندو دولترینی صاحبه مبرمانه دعوت ایلدکده ایدیلر دولت عالییه یونان غائله سیله مشغول اولدیغندن ایران ایشنک بران اقدام بتورلمسی مصاحتی ایجابندن ایدی . بناءً علی ذلک چوق کچمیوت طرفیندن مرخصلر تعیین ایله مکالمه یه مباشرت اولمشدر . نتیجه سی سنه آتیه وقایعی صره سنده بیان اولنور .

* وقایع شتی *

روملرک اختلالی سببیه اهل اسلام زینده جاسوسلر طو تله مقده اولدیغندن بو ائشاده مرور تذکره سی نظامی وضع اولندی . شو یله که : فیابنده استانبولدن برآ و بجرأ طشره کیدنلر نو ابدن ایه لر قاضیه عسکر تذکره جیلارندن و اصنافدن ایه لر کتخدالردن و اتباعدن ایه لر متبوعالردن و سائر ائمه محلاتدن ورعایا بطریقخانه لرندن اسم و شهرت و اشکالری مبین و کفالتی متضمن مهور علم و خیر آلوب استانبول محکمه سنه ابراز ایله اورادن تذکره آللری و طشره لردن استانبوله یا خود آخر محله کیده جک اولنلر دخی محلی نایبندن تذکره آللری نظامه ربط اولندی . و کلوب کیدنلری یوقلامق اوزره کچوک چکه جده و بوستانچی باشی کوپر یسندنه مهور لر اقامه اولدی

و بحر آكلوب كيدنلری يوقلامق اوزره قورشونلی مخزنده برداثره ياپيلوب ناظر و كتبه تعيين قيندى .

سليستره واليسى و طونه جاني سرعسكرى اولان محمد سليم پاشا كتخداسى اولوب بروجه بالا افلاق سفرنده علكساندرى ايسلاقتى اردوسنى پریشان ايدن احمد ايايه ويانيه سرعسكرى خورشيد پاشا معيتنده بولنان و لونييه متصرفى ميرميران عمر پاشانك يكتى احمد بكة و خورشيد پاشا طرفندن نازده قولنه مأمور اولان ياقوهلى مصطفى پاشا زاده سيف الدين بكة محرمك ايكنجى كوني ميرميرانلق رتبه لرى احسان بيورلدى . و بو ائشاده اجرا اولنان توجيهات علميه ده وقعه نويس بولنان شانى زاده محمد عطاء الله افندى ايله ديكر بعض ذواته دخى مكه مكرمه يايه لرى و كچه جى زاده شاعر مشهور محمد عزت ملايه غلظه قضاسى توجيه ايدلدى .

بروجه بالا موره واليسى محمد پاشا ايله بهرام پاشا متواليا بوزيله رق ازدينه رجعتلى اوزرينه موره ايچون مستقلا بر سرعسكر نئصنه لزوم كوريله رك مناسي مجلس و كلاده لدى المذاكره حالت افندى قره برون محافظه سنده بولنان صدر اسبق سويد على پاشانك مجرب الاطوار و بين الوزرا مرعى الحاضر اولديغندن بحثله موره سرعسكر لكنه اتى تنسيب ايلمش ايسه ده كتخداسى صدر على احمد اديب افندى اتى رد ايله على پاشا حرب و ضرب ائجابندن اولديغنى كهي متمول دخى دكلدر چونكه قريبالعهده صدر اتدن منفصل و ديون كئيره يه دوچار اولوب بر نالو منصبده دخى بولمئدى . سرعسكر اوله جق ذات ايسه ذى قدرت اولمق لازم كله جكنندن سرعسكر اولديغى حالده خورشيد پاشايه اولديغنى كهي اكا دخى كلى اعانه اولمق لازم كاوب اكاده حال حاضر خزينه نك تحملى يوقدر بو تقدير جه موفق اوله ميوب بيهوده اضاءه اوقات ايدلمش اولور ديه رك ائحاب ثروت و بساردن اولان چرمن متصرفى صالح پاشايى موره سرعسكر لكنه سوق ايلديكندن حالت افندى ايله اره لر نده ديريجه سوزلر جريان ايلمشدر . و على روايه اريب افندى موره نك دفع اختلالى معتمدان سلطتدن واقف امور و مدير مصالح جمهور شكر و شكايى مشور و مؤثر بركار شناس ذاتك يد استقلالنه تفويض ايله حاصل اوله ييلوب بويه ارانى سقيمه ائجابندن بر طاقم ذوايك ائشى دكلدر ديومدل و مفصل بر تقرير يازوب مقام صدر اتدن عتبه عالياه عرض ايتدير دكده شيوه معهود اقتضاسنجه بو تقرير حالت افندى به لدى الارائه كار شناس ذاتدن كندوسى قصد اولمئش و صانكه اريب افندى بو صوته اتى استانبولدن چيقاروبده كندوسى استانبولده تفر د داعيه سنده بولمئش فكرينه ذاهب اوله رق بو منصوبه ايله او اريب افندى بي قرب سلطتدن تبعيد ايلمك اوزره او تقريرى تصديق ايله برابر

ایشته اوایشک اری اریب افندیرو دیو مورہ جانبہ انک مأمور بیورلمسی امرندہ طرف سلطنتی تشویق ایلمشدر .

بناءً علی ذلک محرمک آلتنجی کونی اریب افندی کتخدالقدن عزل ایہ سالانیک طرفہ اعزام ویرینہ ترسانہ امینی سیدا افندی کتخدای صدر عالی و سواری مقابلہ جیسی محمد صالح محاص افندی ترسانہ امینی و سابق بکلکجی دیوان هایون الحاج صائب ابراہیم افندی سواری مقابلہ جیسی اولدی . و مورہ سرعسکر لکی مشارالیه سید علی پاشایہ توجیہ و کندوسنہ سراسرہ قابلو ثوب سمور و بر قبضہ سیف مرصع ارسال وایکیوز الی بیک غروش خرجاق احسان ایہ سربعاً مورہ جانبہ عزیمتی امر و تنیہ بیورلدی . و اریب افندی بہ رتبہ وزارت ویریلرک مورہ سرعسکری معیندہ استخدام اولمق اوزرہ آرقهسندن مأموریت امری کوندرلدی . قرہ برون محافظہ سی دخی بیوک درہدہ اقامت اوزرہ بولنان خداوندکار والیسی ابراہیم پاشایہ حوالہ ایدلدی .

اسعد افندی دیرکہ اریب پاشا تدبیر اشقیادہ مستقل اولسہ و ترزید نفوذینہ دقت اولسہ ایش کورمسی مأمول و بوخصوصہ حالت افندی دخی اول صورتلہ مأمور اولسہ انک تسویہ سی مسلم ارباب عقول ایدی لکن نہ کنندی کیتدی ونہ اریبک رواج مصاحبتہ داعیہ اغراض ایہ ہمت ایتدی . انتہی .

سید علی پاشا بروجہ بالا احسان بیوریلان ایکیوز الی بیک غروش ایہ دائرہ سی تنظیم ایدوب دلیل و تفکیکی اولہرق طقوز یوز قدر سواری و دائرہ سی خاکی ایہ قرہ بروندن حرکت و اواسط محرمدہ مورہ جانبہ عزیمت ایلمشدر .

خزینہ داری خواجگان دیوان هایوندن مصطفی رشید بک برابر اولوب باہر افندی دخی خدمت کتابت ایہ برلکدہ کیتمشدر . اشبو رشید بک مؤخرآ آتی دفعہ صدر اعظم اولان مشہور رشید پاشادر انک ایام صدارتندہ باہر افندی دخی داخلہ کتابتندہ بولمشدر . ایشتہ اسعد افندی تاریخنہ مشہودات و معلوماتی ذیل و علاوہ ایدن باہر افندی بودر .

سید علی پاشا صدارتدن منفصل اولمق حسبیلہ متحیز بذات ایسہدہ قدرت مالیہ سی یوق ایدی عہدہسندہ بولنان تکہ و حمید سنجاقلری حاصلاتی اولمق اوزرہ برقاچ آیدہ برکرہ متسلملر طرفندن کوندریلان اون بش یگرمی بیک غروش ایسہ ذاتا ادارہستہ کافی اولیوب قرہ برون محافظہسندہ بولندینی زمان مضایقہ چکمکدہ ایکن بوحوصلات ایہ امور سرعسکرینک ادارہسنہ مقتدر اولہ میہ جفی درکار ایدی .

محرمک اون سکرنجی کونی یکچیری اغاسی حسن اغا عزل ایہ یرینہ قول کتخداسی حسین اغا یکچیری اغاسی اولدی .

اون برنجی جلده اشعار اولندیغی اوزره پاشو اسماعیل پاشا استانبولده ایکن بول بول طوغرایوب مدت قلیله ظرفنده تبه دلیلی علی پاشانک ازاله وجودینی تعهد ایدرک عهده سنه رتبه وزارتله یانیه ودلونیه سنجاقلری احسان بیورلمشیکن روم سرکرده لرینک سوزلرینه الدانهرق یانیه اردوسنی مشکلاته دوشورمش اولدیغندن محرک یکر می بشنجی کونی عزل ایله فلبه طرفه کوندرلمش ویانیه سنجانغی سرعسکر خورشید پاشایه ودلونیه سنجانغی اقدجه عهده سنه میرمیرانلق احسان بیوریلان عمر پاشا یکنی احمد پاشایه وترحاله سنجانغی محمود پاشا عهده سندن صرف و تحویل ایله اقدجه انابولی محافظی نصب اولنان علی ناهق پاشایه توجیه قیلنمشدر . پاشو پاشا دخی فلبه یه کیدرکن اثناء راهده اعدام اولنمشدر .

پاشو پاشا فی الاصل یانیه وجوهندن اولوب تبه دلیلی علی پاشا بعض اسبابدن طولایی اندن مستشعر اولهرق اکا سوء قصد ایلدیکینی پاشونک احساسی ایله ترحاله متصرفی بولنان ولی پاشایه دخیل دوشمش اودخنی آنی کندوسنه کتخدا ایدوب عفوینی پدرندن استدعا ایتمش علی پاشا ایسه انی ظاهراً عفو ایلدیکی حالده بعض وسائط خفیه ایله اعدامنه تشبث ایلدیکندن پاشو بک درامه ناظری محمود بکک یانیه کیمشیدی . حالت افندی علی پاشانک علیهنه دوشدیک صروده ایکسینی دخی استانبوله جلب ایدوب بعده علی پاشا فرمانلو اولدقده محمود بک عهده سنه رتبه وزارتله ترحاله سنجانغی ودربندات نظارتی توجیه اولندیغی کبی پاشو بکه دخی وزارتله یانیه ودلونیه سنجاقلری احاله اولنمشیدی . سوء تدیری حسیله یانیه اردو سنک اغتشاشنه سبب اولدیغندن هنوز علی پاشا یانیه قاعه سنده محصور ایکن کندوسی بروجه بالا اعدام اولنمشدر .

صاروخان و آیدین سنجاقلری متصرفی بهرام پاشا نفسنه بهادر برزات ایسه ده ظلمه دن اولوب ازدینه وارنجه اثنای راهده اوغرا دینی یرلرده اهالی یه بک زیاده تعدی ایلمش اولدیغی حالده لوادییه طوغری حرکتنده سوء تدیری آثارندن اولهرق معیتنده کی عسکری حسن اعماله موفق اوله میوب پریشان اولهرق ازدینه رجعتنده برچوق عساکر اسلامیه نیک تافته بادی اولدیغندن اوائل صفرده وزارتی رفعه موجود معیتی اولان عسکری ما موراً موراً جانبنده اولان سیواس والیسی وزیر سلیمان پاشا معیتنه براغوب کندوسنک لاجل الاقامه تکفور طاغنه کله سی امر اولنمشیدی . متعاقباً کندوسنک نامزاج اولدیغندن بجنله سرفیجه یه عودتنه رخصت بیورلمق استرحامنه دائر عریضه سی کلکله مرفوع الوزاره سرفیجه ده اقامتنه رخصت ویرلمشدر . عهده سندن منحل اولان صاروخان و آیدین سنجاقلری دخی سیروزی یوسف

باشایه توجیه بیورلمشدر . بر قاچ آی صکره بهرام پاشا عهده سنه مرعش الحاقیه
رقه ایالتی توجیه ایدلمشدر .

چونکه یوسف پاشا اینه بختی وایکی قستل وبادره قلعهلرینی محاصره ایدن اشقیایی
تدیر ایلمش وخیلی وقت عسکرینی چاپول طریقیه بسله مش ایسه ده نهاییه الامر
تمچه تجارندن ویررسی به بر مقدار ذخیره اشتر و برزده اچه استقرض ایله در دولته
پولیچه کشیده ایلدیکنه وواقع اولان مظفریتلرینه دائر تحریرات واشقیادن الدینی
باندیرلر وایکیوز چفت قولاق ایله دیوان کاتبی سعید افندی بی در سعادتنه کوندر مشیدی .
خیلی مدت تبرو مورده دن بر خبر کله مدیکی جهته اهل اسلام مکرر ایکن سعید افندی
اوائل صفرده بویه مظفریت خبر لریله کایجک یوسف پاشانک خدمتی موجب ممنونیت
اوله رق پولیچه سنک بدلی جانب خزینهدن تادیه و مکافاة کندوسنه بوجه بالا
خیلی نمالو ایکی سنجاق توجیه بیورلمشدر .

رئیس الکتاب حامد بک مقدمات روسیه ایاجیسیله واقع اولان مکالمه مجلسنده اناطولی
طرفنده منازع فیه اولان حدود ایشی اهورن صورتله تسویه ایتمک اوزره سوز
ویروب صورت تسویه ایسه حالت افندی عندنده مقبول اولمدینی جهته آنک سوزی
کیرو آتمق لازم کلدیکندن روسیه ایاجیسیسه مدار کلام قلامق اوزره صفرک بشنچی
کونی حامد بک عزل و سیواسه نفی اولنه رق یرینه بیوک تذکره جی صادق افندی
رئیس الکتاب وچوک تذکره جی صادق افندی بیوک تذکره جی و ساجدار کاتبی
محمد طیبی افندی چوک تذکره جی و سابقاً چوک قلعه تذکره جیسی محمد رشیدی
افندی ساجدار کاتبی اولمشدر .

ضربخانه ناظری عطاء الله افندیده اثر اقبال کورینوب اولیه مستعد ترقی اولان
ذوانک یوانی اورمق ایسه حالت افدینک مسلکی اقتضاسندن اولغله آنی ممکن مرتبه
قرب ساحلندن تبعید ایامک وشکایتجیسی چوق برایش ایله اشغال ایدوبده طبیعتیه
نظر اعتبار دن دوشورمک اوزره رجبک یدنجی کونی دفتر دار یوسف افندی ایله
بجایش مأموریتلرینی اجرا ایتدردی . مهمات ناظری صالح فانی افندی عات
دماغیه مبتلا اولدیغندن اودخی بوضرده عزل ایله یرینه اسبق بیوک تذکره جی
سایان افندی مهمات ناظری نصب ایدلمشدر .

کسندیره و آینوروز نیم جزیره لری اشقیاسنک قهر و تدبیرینه مأمور اولان وزیر محمد
پاشا عهده سنه سالنیک وقواله سنجاقلری بالتوجیه انک عهده سنده بولان نیکده
و بکشهری و قیرشهری سنجاقلری دخی بوجه بالا اقدمجه سالنیک طرفه کوندرلمش³
اولان احمد ارب پاشا عهده سنه توجیه ایله اول طرفده تدارک ایده بیلدیکی عسکرله

موره سرعسکری معینہ کیتسی لازم کله جکی ومنحل وقوعنده شانہ شایان منصبه بکام بیوریه جنی کندوسنه اشعار قیلندی .

اسفا کیه ده ظهور ایدن اختلال کیتدکجه توسع ایتمکده اولدیغندن خانیه محافظی وزیر لطف الله پاشانک دائره سی خلقیه کتخداسی واروب لدی المحاربه اشقیایه غلبه ایتمش اولدقلری خبری اقدمجه درسمعاده وارد اولمش ایدی . اشقیایسه متعاقباً تکثیر جمعیت ایدرک خانیه و رسمو طرفلرینی تضییقه قیام ایتدکرندن قدینه محافظی وزیر شریف پاشا قوسوی خلقی ویرلو یکیکچریلری ایله بالنفس رسمویه واروب رسمو محافظی میرمیران هاشم عثمان پاشا ایله برلکده عصات اوزربنه هجوم واقیحام ایله جمعیتلرینی پریشان ایدرک انلردن الدینی برچوق بیراق وکله و قولاقلاری استانبوله کوندرمکله واسط صفرده لدی الوصل کندوسنه سراسره قابلو سمور کورک ایله کرید سرعسکرلکی احسان بیورلمشدر .

اسبق دیوان هایون ترجانی قائمیاکی زاده یانقو و یازمچیمی استمناکی وباش چوققداری یورکی که مقدمای قصریه یه نفی اولمشلرایدی بونلرک روم فسادنده مدخللری اولدینی اکلاشامغله اوچی دخی قیصریه ده اعدام اولنهرق سرمقطوعلری واسط صفرده استانبوله و رودنده باب هایون پیشکاهنده تشهیر ایدلدی . قبودان دریا عبدالله پاشا اصحاب شجاعیدن برذات ایسه ده فون بجزیره یه واقف اولدینی جهتله صفرک اون طقوزنجی کونی عزل اولنهرق رتبه وزارتله دریا قبودانغی و جزائر ایالتی قبودانه هایون قبودانی صوح زاده علی بکه و آفدکر بوغازی محافظلانی و بیغاسنجانی قره حصار صاحب سنجانی متصرفی اولوب بکقوزده خیمه نشین محافظه اولان دارنده ملی وزیر سید حسن رضا پاشایه و قره حصار صاحب سنجانی مشارالیه عبدالله پاشایه و دونمای هایون ایله لدی الاقتضا قره یه اخراج اولنهرق عسکره قومانده ایتمک اوزره دونمای هایونک قره عسکری سرعسکرلکی دخی سابق آفدکر بوغازی محافظی محمد پاشایه توجیه بیورلدی .

یانیه ده محصور اولان تبه دلتلی علی پاشانک یانندن فرار ایتمش اولان زوقه زاده محمود بکه صفرک یکرمی دردنچی کونی رتبه میرمیرانی ویرلدی .

بوآنسده دونمای هایون سفانندن اوچ قطعه فرقتین و برقطعه بریق و برقطعه اسقونه و آلتی قطعه جزائر و اون ایکی قطعه مصر تکنه لری ایله ردوسه کلش اولان تونس و طرابلس کیلیری اوزربنه اسبق قبودانه خلیل بک باشبوغ تعیین اولنوب دونمای هایون قره عسکری سرعسکری اولان محمد پاشانی تدارک ایتمش و ایتمکده بولنمش اولدیغی عسکری و مقدار کافی طوب و مهماتی ایله برابر الهرق موسم شتا دیمبوب

هان موردیه عزیمت و متون ساحلنه اخراج ایلمسی و بادره محافظی سیروزی یوسف پاشا ایله بالخابره اشقیانک قهر و تنکیلنه بالاتحاد غیرت اولنمسی امر و اشعار اولنمشدر . اناطولی صدارتی پایه لولردن نقیب الاشرف محمد صدیق افندی بعض و کلاویه نصیحت یوزندن اعتراض ایدر اولدیغندن عزل و مرزیفونه نفی ایله یرینه ربیع الاولک اوتجی کونی سابقا استانبول قاضیسی ابو الحیر افندی نقیب الاشرف اولدی . مدرسیندن کرچی احمد افندی فاح جامع شریفنده تصدی ایله یکی تفسیر بیضاوی و طریقت محمدیه درس لرنده وظیفه سندن خارج تدا بیردولته اعتراض ایله تشتت قلبه مؤدی سوزلر تفوهنه اجتماسار ایده کدیکندن لاجل الاصلاح اشارت علیه ایله او اخر صفرده برکیه نفی اولندی .

ویوم نغینده وافر طابه یکی جامعده اجتماع ایله کویا اعاده سی ضمننده شیخ الاسلام افندی به عرفحال و یرمک صدندن بولنوب بویله نازک و قتده او یله جمعیت ایسه موجب شامت اعدا اوله جق حال اتدن اولمسيله درس و کیلی اکمکچی زاده احمد افندی و دیگر بعض اساتذّه ارسال ایله نصیحت ایتدیر بیره رک جمعیتاری طاغیدلشدیر .

اسعد افندی دیرکه عارفان بالله حضر اتنک کتب اخلاقده بیان بیوردقلری اوزره اهل اسلامه تخصیص علمای اعلامه واجب اولان حقد و حسد و تکبر و عداوت و ریا و سمعه و انانیت و بومقوله اخلاق رذیله دن بالکلیه مجانبت برله دائماً عیوب نفسلری تحریله مشغول اولوب (ولا تجسوا) نص جلیله امتثال ایدرک خلقک معاینی تجسس ایتماکدر . رجم علی الغیب اوله رق معلومی اولمان نسنه لره توهم مجرد ایله دخل و اعتراض شو یله طورسون بخصوصه برکیسه نک معاینه بلا تجسس یقین درجه سنده مطلع اولسه بیله ینه مأمور به اولان حسن ظن ایله قابل اولدیغی مرتبه تاویل ایدوب سوء ظن ائمنده بولنما مقدر . اخلاق الهیه ایله متخاق و سنت سنیه به متبع اولان علما درس و وعظ لرنده امر بالمعروف و نهی عن المنکر فریضه سنی کرک و جاها و کرک غیبا با قاعدّه کلیه ایله برکیسه شو یله برنسنه ایشلسه انک جزاسی بودر دیو تقریر ایدوب فلان شو یله ایتمش بویله قیلمش دیو تعیین شخص ایتمز . سیاق قرآن عظیم و دأب نبی کریم علیه الصلاة و التسلیم دخی بویله در . فامار یاپیشه و تدلیس اندیشه اولان نادانلر صاف طینتانک عکسنه معامله ایدوب کسب شهرت و جر منفعت ایچون تعیین اسم و شخص ایله دهان طعنی باز و کندی کبی بی مغز اولان عوام ناس بیننده حق کویلک ایله تحصیل امتیاز ایدر . ایشته آحاد مؤمنینی تخطئه و طعن اثم عظیم ایکن (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) نظم جلیلی موجبجه اطاعت امری فرض اولان اولی الامر طعن و تشنیع نه سرتبه ده سوء صنیع اولور .

مفسرین عظامک بیانی اوزره اولی الامرک امر دینده و تدبیر مملکتده امر واجرا ایتمدیکی نسنه نافعمیدر دکلیدر بیانسه دخی ینه اطاعت واجب اولور زیرا فرضیت طاعت نص قاطع ایله ثابتدر نافعمیدر دکلیدر دیو رأی متردد قاطعه معارض اوله ماز والحاصل طلبه علم و عرفانک یکسوار میدانای الامام الشیخ عبدالرحمن الشعرانی قدس سره حضر تترینک عهد نام کتاب فیوضات انسجامنده تحریر بیوردقلری اوزره سرکارده بولنانلرک امورلرینه آکلار آکلماز طعن اولغیوب ههان ذنوب وعصیانه ندامت واستغفار ایله سایه سنده ازهر جهت استراحت و فوق مایتصور نائل انواع نعمت اولدیغمز پادشاه اسلام ایده الله الملک العلام حضر تترینک و سائر وکلانک توفیق و سلامت و تأیید و نصر تترینه دعا و ذکر باخیر ایله ثنا یتمک جمله یه واجبۀ ذمدر . اللهم حفظنا من شرور انفسنا ومن هفوات السننا . انتهى .

سر اطبای شهر یاری و صدر اناطولی بهجت افندی حالت افندی سایه سنده حکیم باشی اولمشیکن کرک کندوسی و کرک برادری عبدالحق افندی خوش صحبت و مجلس آرا ذاتر اوله رق هر فصلسه اثنای مصاحباتده طینه میوب حالت افندی حقهده آغزلردن سوز قاچرمش اولدقلردن ایکسی دخی اوائل ربیع الاخرده کشانه نفی اولندیلر . اناطولی صدارتی تاتارجق عبدالله افندی زاده احمد رشید افندی یه و حکیم باشیق کبار مدرسیندن طیب بندرکلی زاده محمد سعید افندی یه توجیه اولغمشدر .

قوش اطه سی محافظه سنده بولنان مرعشلی قلندر پاشا بو ائنده وفات ایتمکله بروسده اقامته مأمور اولان سابقا سالنیک متصرفی مصطفی رشید پاشایه ابقای وزارتیه قوش اطه سی تفویض قیلدی .

ربیع الاخرک یکرمی بکنجی کونی یاتیه سنجاعی خورشید پاشا معیتده بولنان میرمیراندن عمر و بیرون پاشایه بارتبه وزارت توجیه بیوردلی .

ینه ربیع الاخرک یکرمی یدنجی کونی نشانجیق حالت افندی یه بالتوجیه جانب افندی دخی چاوشباشی نصب و تعیین بیوردلی . حالت افندی جانب افدینک خصم جانی ایکن تعجب اولنورکه انک بر چاره سنی بولوبده بر طرفه دفع ایده مدی اره صره انی عزل ایتمیرر اوده دونر طولاشور ینه بر ایشه صوقولور ایدی . اول وقته یتشمش اولان ذواتدن استماع اولندیغنه کوره ذات شاهانه بعض خصوصات مهمه ده جانب افدینک دخی محرمانه رأینی صورار ایمش . حالت افدینک بر بر باشی ایله واقع اولان مخبرات خفیه سنه نظراً جانب افدینک دخی مابین هیاون ایله خفی مخبره سی وار ایمش لکن مخبره سنه دائر المزه بر کاغذ کچمدی .

ترسانه عامره حوضنده در دست انشا اولان قالیون هایون اجمال اولنغله
 جادی الاولانک اون آلتنجی سبت کونی وقت مختارده دریاه ایندیرلدی .
 وماه مرقومک یکر می بشنده ترسانه امینی صالح مختاص افندی عزل ایله یرینه طوپخاننه
 نظاری سعید افندی نصب اولنوب طوپخاننه نظارتی کمرک امینی قیوجی باشیلردن
 تکفور طاغلی احمد اغایه و کمرک اماتی یکیکجهلی احمد پاشا دامادی خواجکان
 دیوان هایوندن محمد بکه احاله ایدلدی . وماه مرقومک سلخنده یکیکچری اغاسی
 حسین اغاعزل ایله یرینه بغداد جانبنده بولنان قول کتخداسی عثمان اغانک و کیلی
 زغرچی باشی عثمان اغایکیکچری اغاسی اولدی . قول کتخداسی عثمان اغا عهده سنه
 دخی میر میرانلق رتبه سی احسان بیوریلوب بغداد چرخه جیسی اولان اسکی
 شهر نام دیگر سلطان اوکی سنجانچی متصرفی اولان وزیر صالح پاشا فوت
 اواغله انک یرینه اشبو عثمان پاشا باشبوغ نصب و عهده سنه اسکی شهر سنجانچی توجیه
 اولمشدر .

جمادی الاولانک یکر می آلتنجی صالی کونی معتاد اوزره دیوان عالی تنظیم و (رجح)
 مواجی اخراج ایله اسحاب رواتبه تقسیم و تسلیم اولندی و دیواندن صکره ساعت
 یدیده ایکن صلب پاك شهر یاریدن محمد نام شهزاده دنیاه کلدی .

شام والیسی و امیر الحاج اولان صدر اسبق درویش پاشا معیتده مستخدم قیوجی
 باشیلردن الحاج ابراهیم اغایه خلال شعبایده رتبه میر میرانی ویرلدی .

ینه اول ائاده اجرا اولنان بعض توجیهاتده اسم بی مسما قیلندن اولان مورده ایالتی
 مورده سرعسکر می سید علی پاشایه و تکه و حمید سنجاقلری دخی سابقا مورده والیسی
 محمد پاشایه توجیه اولمشدر .

وصوفیه محافظی بولنان قائممقام اسبق محمد رشدی پاشا بوائنده حتف انفه وفات
 ایتمکله صوفیه محافظانی ایچ ایل سنجانچی متصرفی سلیم سری پاشایه احاله اولنوب
 رشدی پاشادن منحل اولان انقره و کانغری سنجاقلری دخی کاکان متسلملر ایله
 اداره اولنق اوزره بروجه بالا دونمای هایون قره عسکر می سرعسکر می اوله رق
 مورده جانبنه مأمور اولان محمد پاشایه توجیه قلمشدر .

جلد عاشرده بیان اولندیغی اوزره رشدی پاشا قائممقام صدر عالی اولدقده اصنافک
 احوالنه دقت و اعتنا و بانچه قیوسی خارچنده دارالندوه اراذل اولان اوطله لری هدم
 ایله یرلرینه برجامع شریف انشا ایتمکله انظار ناسده مقبول اولمشیدی . و ذاتاً
 معارفندان و زرادن اولدیغی حالده طریقت نقشبندییه سالک اوله رق سادات صوفیه یه
 ابراز محبت ایلر برذات درویش سیرت ایدی . فقط طمع و ارتکابنه دائر حقتده

سوزلر سولنوردی . سنه سابقه وقایع سره سنده بیان اولدینی اوزره کوتاهیله والی قائمقامی بولنان خسرو پاشا خزینه داری رشید پاشا کوتاهیله بولنان ولی پاشایی عربده سزجه اعدام ایله امر عالی نی اجرا ایروب رشیدی پاشا دخی انقره ده مختار پاشانک ایشنی بتور یورمک ممکن ایکن عن قصد خانه سنه عسکر ایله هجوم ایدرک غوغا چیقاروب و مختار پاشانک مرصعات و تقو دندن چونغنی آشروب اثنای قتالده ضایع اولدی دیو انهایلدیکی شایع اولمشیدی . حتی صوفیده ایکن کیندوسنه اشیای مکتومه نك اسامیسیله استردادینی حاوی خط هایون وارد اولغله کدرندن منزل اوله رق وفاتنده بو ایشیا ترکه سنده ظهور ایتمشدر (تجاوز الله عن سیاته) دیو اسعد افندی تاریخنده محرر در . کاه لم مورده و یانیه طرفلرینک احواله .

* مورده سر عسکرینک احوالی و مورده و یانیه طرفلرینک بعض وقایعی *

بروجه بالا مورده سر عسکری نصب اولنان صدر اسبق سید علی پاشا خلال محرمد قره برونندن حرکت ایله یمین و یسارندن عسکر چیقارمق اوزره بیورلدیلر نشر و مقدم مباشرلر اعزام ایلمش ایسه ده بوندن اقدام اعیانلر معیتله یانیه اوردوسنه و مورده والیسی محمد پاشا معیتنه و بعض سواحاك محافظه سنه بالدفعات عسکر سوق اولمش ایدو کندن الحاله هذه الی سلاح طوتار و ایشه یارار آدم قالمیوب کیدنلرک کیچی شهید و کیچی مجروح و کیچی خسته اوله رق کیر و کله مامش و ویر کولرک اغراغی و مرور و عبورک کترتی جهتله اهالیده قدرت مالیه دخی قلامش اولدینی جوابلری ویرلدیکندن علی پاشا اوغرا دینی قضالرده برر کیجه بیتوت و بجانایم و یسه جکه قناعت و سائر وزرا کی آچه و بوغچه و خدمت مباشریه و عواید سائر اخذندن بجانب ایدرک موجود معیتی اولان دایمل و تفنکچی و بر اورطه سواری طوبجیسی ایله یکیشهر فناره و اردقده سابق و لاحق تر حاله متصرفلری علی نامق و درامه لی محمود پاشا لری و یکیشهر دفتر داری بولنان رئیس الکتاب اسبق عارف افندی ایله لدی المذاکره از دین اردو کاهنه هنوز نزل امینی و قصاب باشی تعیین اولنماش ایدو کندن بو حال ایله از دینه و اردقده تعینات عسکریه نك اداره سنده صعوبت چکیله جکنه مبنی یکر می بیک کیسه املاک هایون چقتلکاتندن و یکر می بیک کیله ماتر مین طاقندن رائج وقت اوزره ذخیره ترتینه قرار ویر یله رک کیفیت علی پاشا طرفندن باب عالی یه انها و نزل امینی و قصاب باشی تعیین و تدارک اولنه جق عسکرک علوفه لرینه محسوباً بر مقدار آچه ارسال بیورلمسی استدعا اولنمشدر . و علی پاشا مستقل سر عسکر ایسه ده اول حوالیده یا یسه سر عسکری خورشید پاشانک نفوذی زیاده ایدی

و خورشید پاشانك ظاهر آقپوكتخداسی حالت افندیك مهر داری سعید محب افندی ایسه ده حقیقت حالده هر ایشنی حالت افندی التزام ایدوب خورشید پاشا دخی انك اشارتیه حرکات ایلمکده ایدی .

بناءً علیه سید علی پاشا بوجه بالا باب عالی به عرضیه تقدیم ایلمدیکی کبی خورشید پاشایه دخی تحریرات مخصوصه ایله بیان حال ایدرک معاونتی رجا ایتمشیدی . باب عالی دن آنچه ونزل امینی خصوصاً اینك ایجابنه باقیه جغنی یولنده اوستی اورتیلو جوابنامه سامی گمشدر . خورشید پاشا ایسه اول حوالیه مستقل بر سر عسکر تعیینندن ناخوشنود اوله رفق علی پاشایان استرقاب ایتمکله معاونت شویله طورسون ایشلرنجه تصعیبات کوسترمک وانی نظر دولتدن دوشورمک اسبابنه تشبث ایتمشدر . حتی موره والیسی محمد پاشا علی پاشا معیتنه مأمور ایکن براز مدت استراحت ایلمک بهانه سیله خورشید پاشا اتی یایه اردوسنه دعوت ایلمشیدی . محمد پاشا اگر چه لوادیه طرفنده موفق اوله مامش ایسه ده معلومات محایه سی اولماق حسیده علی پاشا موقتا اولسون انك کندو معیتنده بولمیشنی ایستردی . علی پاشا یکریمی کون قدر یکیشهرده اقامتدن صکره درامه لی محمود پاشایان بالاستصحاب از دینه کیدر کن چتالجه مرحله سنده محمد پاشایه تصادف ایلمشدر و سیاق احواله نظر آ کندوسنه خورشید پاشا طرفدن معاونت اولنمیه جغنی آ کلامشدر . بعده علی پاشا محمود پاشا ایله از دینه وارمشدر . سیواس والیسی وزیر سلیمان پاشا و میر میراندن اسبق آقدکز بوغازی محافظی علی شفیق و چورم متصرفی شاهین علی و صدر اسبق لاز احمد پاشا یکنی تمش و بهرام پاشا کتخداسی محمد پاشا ایله طواسلی عثمان اغانی اوراده بولمشدر . احمد اریب پاشا دخی سلائیکده دائره سنی تنظیم ایدرک یتیم سکسان قدر توابعیه چند روز مرورنده از دینه گمشدر . محمود پاشا اصحاب اقتداردن اوله رفق باشنده براز غابه لکی واریسه ده اول ائناده منصبسز اولدیفته مبنی بالطبع دها زیاده عسکر بسلیه مزدی سلیمان پاشا عهده سنده سیواس ایالتی واریسه ده منصبی حاصلاتنک چونغی متسلم و قپو کتخداسی المارنده قالوب کندوسنه ارسال اولنان مبالغ جزئیه ایله انجق کندو دائره سی خلقنی اداره ایده بیلوب زیاده عسکر اداره سندن عاجز اولغله یاننده بر دلیل باشی ایله الی آلمش نفر دلیل عسکرندن بشقه عسکر یوق ایدی . میر میرانلرک دائره لری ایسه اوچر بشر اتباعدن عبارت اوله رفق کندولرینی اداره دن عاجز ایدیلر .

ایشته موره سر عسکر می سید علی پاشانك اردوسی بوندن عبارت ایدی .

سوزده کانجه از دینده بو قدر وزیرای عظام و میر میران کرام و مأمورین بنام وار یهوده اوتوروب بر ایش کوره یورلر دیو آره صره باب عالی دن تو یخنامه لر یاز بوردی . لکن بونلرک نه حالده اولدیغنی تحقیقه تنزل اولنمازدی .

سرعسكر على پاشا اردو اداره ايده بيامك شويله طورسون ازدينه ورودينك هفتهسنده وكياخرجي مطبخي قبايوب جواب ويرمش پاشاده ايسه برآچقه اولمديني معلوم اولديغندن كتخداسيله خزينهداري رشيد بك كندو كيسه لرندن اوله رق وكياخرجه على الحساب برايكي يوز غروش اعطا ايله دائره نك صوماتي چقمغه باشلامشدر . صانكه بواردو موردهني تسخير وقاعه لده محصور اولان مساميني تخليص ايده جك ايدي . حالبوكه موردهده كي قاعه لرك ا كثرى ذخيره سزلكدن دشمنه تسليم اولندقلرندن بشقه مقرائالت اولان طر اپوليچه دخي اولجه اشقيالنه چم شيدى . چونكه جلد حادى عشرده بيان اولنديغي اوزره مورده واليسى محمد پاشانك كتخداسى مصطفى بك اوچ بيك بو قدر عسكيره كچن اونوز آتى سنه سى شعباني اولنده طر اپوليچه به داخل اولدقدن صكره اشقيا هر طرفدن شهري احاطه ايله قوش اوچورماز اولديلر ابتدائى محاصره دن بش آى مرورندن صكره طر اپوليچه دست اشقيايه كرفتار اولمشدر .

شوييله كه : دور اسبقده مورده واليسى بولنان صالاه باش احمد پاشا شهرك اطرافنه سور بنا ايتمش اولديغندن بوراسى اهل اسلامه برتحصنكاه ايدي . فقط ساحل دن بعيد اولغايه بورايه ذخيره جايي مشكل ايدي .

واكرچه اهاليسى بشييك قدر نفوس اولوب سر كرده الماس اغا معيتيله ايكي بيك قدر آرنواد عسكرى دخي موجود اولدقدن بشقه جوار قصبه وقرى اهاليسى بورايه التجا ايتمش وبالاده بيان اولنديغي اوزره محمد پاشا كتخداسى مصطفى بك دخي ايجه عسكيره بورايه كلش اولديغندن خايجه غلبه لك اوله رق اون ايكي بيكدن زياده الى سلاح طوتار آدم وارايدي . لكن مومى اليه مصطفى بك ايله خورشيد پاشا كتخداسى صالح اغا بيتنده رونما اولان نفسانيت عسكرى واهالى به سرايت ايدرك مملكت ايجنه برعظيم تفرقه دوشم شيدى . وبوجهته مصطفى بك هر نه طرفه حر كت ايلديسه خائباً وخاسرا عودت ايلديكندن عسكيره ياس وفتور كل شيدى .

بناءً على ذلك طر اپوليچه وجوهي وموره اياتى اركانندن اوراده بولنان بادره لى مصطفى بك وكوردوسلى كامل بك وسائرى عقد انجمن مشورت ايلديكرنده كرك خورشيد پاشا حر ملرني وكرك سائر نسوان وصيباني اورته به آلهرق ومدكور ارنواد عسكريه مملكتك دلى قائلولرى ميمنه وميسره جنك ايدرك ساحل درياده بولنان وپروزه به سمت اولان بادره به وياخود كذلك ساحلده بولنان وطر اپوليچه به اون ايكي ساعت مسافه سى اولان انابولى به كوتورمكه قرار ويرمشلر ايسه ده والى قائم مقامى بولنان صالح اغا خورشيد پاشا طرفندن امداد كاه جك شوييله اوله جق

بویاه کیده جک دیه رک بو قراک اجراسنه مانع اولمشیدی . حالبوکه ذخیره توکنمش
 بیه جک برشی قلامش اولدیغندن بعض شجعان اره سره قاعه دن خروج و حرب
 ایدرک واشقیانک ما کولاتندن برازشی چارپه رق سدرمق ایدرلردی . لیکن
 هر حقیقشده اوچر بشر شهید ویرمکله شجعانک عددی آزالمقده واهل اسلامه یأس
 وفتور کلکده ایدی . بر وجه بالا خارج قصبه وقریه لردن کلوبده طراپولیه ده
 بارتمش اولان اهل اسلامک اکثری بو حالاره باقوب مایوس اولمغله خفیا رؤسای
 اشقا ایله مخبره و مملکتلرنده اسکان اولتمق اوزره مقاله ایدرک خفی و جلی طاقم
 طاقم مملکتلری جانبه کیدر اولدیلر . اشقیایسه آنلری اغفال ویا نلرینه برر
 مقدار آدم بالترقیق مملکتلری جانبه اعزام ایله برابر بر طرفدن دخی ترتیب ایدلکاری
 اشقیای آنلری برر محمله باصوب کندولرینی اعدام واولاد وعیالارین اسیر ایتمکده
 و بو بیچاره لر بر برندن یخبر اوله رق محو اولوب کیتمکده ایدیلر .

بو جهته طراپولیه ده اهل اسلامک عددی آزالمقده و ذخیره مضایقه سی ایسه
 کوندن کونه چوغالمقده اولدیغندن طراپولیه و جوهری واوراده بولسان ارکان
 ایالت ناچار قالب رؤسای اشقیایله بالخباره برر مقدار اموال و اشقیایلی ایله
 غستون ایسکله سنه واورادن ارناودلق سواحلنه نقل وایصال اولتمق اوزره مقاله
 ایتش اولدقلرندن اهل اسلام بو وجهله نقل و حرکت ایلمک اوزره حاضر لاقمقده
 ایکن ارناود عسکری سرکرده سی مرقوم الماس دخی سلاحلریله سمت سلامتیه
 حقیقه ق اوزره رؤسای اشقیایله کیزلوجه مخبره و مقاله ایتش اولدیغندن مقاله لرلی
 وجهله اشبو اوتوزیدی سنه سی محرمک یوم ماتم اولان اوننجی جمعه کوننک
 کیجه سی ارناودلر قاعه قپولرینی کشاد ایله طیشارو و حقیقمقده اولدقلری حالد
 بر طرفدن دخی اشقیای دخول واهالی اوزرینه هجوم و اقتحام ایدیلر . بیچاره اهالی
 مسامه نه یانه جقلرینی بیامیوب چاره سز مدافعه یه قیام ایله کیمی زققلرده شهید
 اولدی و کیمی خانهلرنده قیانوب قالدی اوچپوز قدر اهل اسلام دخی دکرمن
 تپه سنده واقع بیوک طایبه یه کیروب تحصن ایتدیلر .

بو حال پرملال اوچ کون متمد اولوب بو مدت طرفنده اشقیای یونانیه اهل اسلام
 حقتده اویله وحشیانه معامله لر اجرا ایتدیلرکه ذکرلی باعث الم درون اولور .
 نهایت بعض رؤسای اشقیانک تعهدلریله طایبه و خانهلرده بولسان قرق بو قدر بیک
 ذکور وانات اهل اسلام بالاستیمان تسایم اولدقلرنده اشقیای طرفندن جمله سی
 روم ایلی جانبه چیقاریله جنی و عدیله صورت تسلیم کوسترلمشیکن ایچلرندن خلاص
 بولان پک نادر اولوب اکثری برر صورت وحشیانه ده اتلاف اولتمشلردر .

هاه و جوه بلده و ارکان ایالتدن کسنه قالمیوب یالکز اغرض کوردوس اعیانی کامل
 بک ایله قرونلی احمد بک بر حیات براغلمشیر ایدی .

اشقیای یونانیه دیر یار حقنده اجرا ایتدکاری معاملات و حشیمانیه ایله تشفی صدر
 ایده میوب اهل اسلام مزار لغنی حفر ایله اولولری اخراج و احراق بالنار ایتمشلردر .
 الحاصل مقر ایالت اولان طراپولچه اهالیسنک اکثری بویه مظلوم و مغدور اوله رق
 محو اولوب کیتمشلردر . بونلر حقنده یوسف بک دیرکه اشبو اهالی نهایت
 درجه عیش و عشرت و کمال فسق و فجوره مباشرت ایله جمیع فواحش و منهیات
 عندلرنده مباح منزله سنه و ارمقاله مظهر عقوبات سبحانی اولدیلر دیسم جائزدر .
 زیرا هوا و هوسلرینه تبعیت ایله کیمی مست لایعقل و کیمی نفاق و تضانیته مائل
 اولغله وقتیه ذخائر و لوازمات سائر تدارکنه عدم تقیدلرندن ماعدا عسکری و اهالی
 بینلرنده مستلزم هزیمت اولان شقاق کون بکون تزیید بولمه ایدی . انتهى .

مانیه باشوغنک رهن اوله رق طراپولچه ده بولتان اوغلنک رای و یرمسی اوزرینه
 خورشید پاشا و محمد پاشا حرملرینک و قائم مقام صالح اغا و باشبوغ مصطفی بک و مورده
 قلاعی بنا امینی یوسف اغا که جمعا ذکر و اناث طقسان یدی نفره قوری جانلریله
 امان و یرلمش اولدیغندن بونلر درت آی قدر اشقیما انده اسیر قالب نهایت انکلیز
 قونسوسوی واسطه سیله خورشید پاشا طرفندن او چیوز نفر اسیر و ایکی بیک درتیوز
 کیسه اچیه ایله مبادله و بادریه نقل و برانکلیز سفینه سنه ارکاب و پروزه یه اخراج ایله
 یانیه اردوگاهنه کتوردیلر . اولوقت هنوز تپه دلنلی غائبه سی بر طرف اولماشیدی .
 اشقیما سالف الذکر کامل بکی طراپولچه دن الوب کوردوسه کتوره رک قارشودن
 والده سنه ارانه و قلعه قابوسنی آچاز ایسه ک اوغابکی پاره پاره ایدرز دیو اخافه ایتلریله
 بیچاره خاتون اوغلنک سلامتی ایچون قلعه نی تسلیمه مجبور اوله رق بوسورتله کوردوس
 قلعه سی دخی اشقیما انه کچمش ایدی .

مورده سر عسکری علی پاشا ایسه بوجه بالا بر طرفه حرکت شوپله طورسون از دین
 موقعنک محافظه سنه اقتداری اولدیغندن بر مقدار عسکر تحریرینه لزوم کورینوب
 حالبوکه بهرام پاشا ایله محمد پاشادن قلعه بر خیلی قبوسز ارناو دبلو کباشیاری اولدیغندن
 و بر طرفدن دخی کلنکه بولندیغندن در حال امداد و موجودلرینه کوره خرج
 تذکره سی اعطا اولنه رق اون کون ظرفنده اون بیکدن زیاده عسکر تحریر
 و اولوقت حکمنجه شهریه هر نفره او توزر و یر اقدار لرینه قرقر غروش علوفه
 و بلو کباشیارینه بشر نفر علوفه سیله برر چفت نان عزیز و برازده لحم تعیینی و یرملک
 لازم کلور ایسه ده نزل امینی و قصاب باشی اولدیغندن یالکز نان عزیز تعیینی و یریلوب

لحم تعینى بدله ربط ايله ایلروده علوفه ايله برابر ویرلمک اوزره تراکم ایتمکده اولدیغی باب عالی یه انها اولمشیدی و سر عسکر پاشا امور عسکر یه یه واقف اولمدیغندن هر نفره اوزر کونلک تعینات ویریلوبده همان حرکت وفوندا نه دربندی کساد ايله موریه وارمق عزمنده اوله رق بوترتیبی باب عالی یه دخی عرض ایلمش ایدوکندن صورت اجراسنی مذاکره ایتمک اوزره ازدیننده موجود اولان وزرا و میر میرانلری جلب ايله عقد مجلس مشاوره ایستکارنده کیمی اجراسنی تنسیب و کیمی مشکلاتندن بحث ایستکاری صره ده ایچلرنده اک زیاده صاحب نطق و جر بزه اولان علی شفیق پاشا کلامه اغاز و محمد و بهرام پاشا وقعه لرینی بسط و بیان ایدرک شو حال وهیئت ايله کیدلدیکی تقدیرده فوندا نه دربندندن پریشانقله رجعت اولنه جنی درکاردر مرام اکر بو حالی دعوت ایسه حاضرز یوق مطاوب اکر ایش کورمک یعنی موریهی استخلاص ایتمک ایسه بونک ایچون لازم کلان اسبابک یوزده طقسان طقوزی ناقصدر حال حاضریمز ازدین ايله حوالیسنی محافظه یه کافی دکلدر . هر نفره اوزر کونلک ذخیره ویرلسون بو اون کونده ایش بتوب موریه فتح اولنه جقمی هابدی اولنسون دیه لم اون کون صکره عسکر نه بیه جک اطرافدن چاپول ايله هرکس بیه جکنی تدارک ایتسون دیه لم عسکر بیه جک تدارکیله می مشغول اوله جق یوخسه اشقیا ايله ايله غوغامی ایده جک برنفر اون کونلک بیه جکنی یوکلنور ایسه حال دیمک اولور بو حال ايله فوندا نه دربندی نصل کساد اولنه بیلور . هیچ اولماز ایسه عسکر ایکیشر کونلک بیه جکنی طغفار جغه قویوبده سکرزر کونلکی بارکیرلره یوکلرلمک و براز چادر و جیخانه استصحاب ایدلمک لازم کلوب بونک ایچون لاقل ایکی بیک قدر مکاری بولمیدر . حالا برأس بارکیر یوقدر . قالدیکه طوپکشان بارکیرلرینک لاغر اولدقلری کوریلور بر صرپ یرده بارکیرلر طور ایسه طوپلر اوراده قالور . بو ایسه نصل تجویز اولنه بیلور . فی الواقع اشقیا اولدرده عساکر اسلامیه یه علی الخصوص سواری یه طیانه میور . لکن صرپ یرلرده ودر بندلرده کیزلنوب طیانیورلر ایلروده ایسه پک چوق صرپ واورماناق یرلر ودر بندلر وار و موریه دربندی اوتوز ساعتک هپ صرپ یرلر ایتمش اوچ درت یوز بیک اشقیا اولدیغی خبر ویریلور . بونلر هپ دین غوغاسی ایدیورلر . بزم ارناود عسکریمز ایسه علوفه ایچون غوغا ایدرلر علوفه لر ی ویرلمز ایسه صاوشوب کیدرلر . وآچ قالورلر ایسه امثالی وجهه دشمن طرفه کچیورلر . برده بو اون بیک عسکر هر نقدر تعداد اولدیسه ده حقیقت حالده مقدارلری یدی بیک راده سنده اولور اولماز بو مقدار عسکر موریه قدر فتح اولنه جق دربندلرک ضبط و محافظه سینه یتشمز .

بورلر محافظه اولمديغی تقدیرده اردونك ارقه سی قبانور و نهایت پریشانچی موجب اولور . الحاله هذه برنزل امینی و قصاب باشی و مکارچی یوق بزلر حال حاضر مزنی اداره دن عاجز دولت علیه نك مرادی مورده نك فتحی ایسه اولا سکسان بیک عسکر اولمی که یکر می او توز بیکی ضبط اولنان محالر محافظه سنه براغیلوب باقیسی تجاوزی حرکت ایلماید که اشقیبا بوناو بدداستیانه مجبور اوله لر یوقسه بری ضبط اولندقدنصکره بر اقیلور ایسه اورمانلره چکلمش اولان اشقیبا حیقوبینه اوراسنی ضبط ایدرلر صرف اولنان امک ضایع اولور . ثانیاً لاقول اون بیک مکاری لازمدر که بردوزی به ذخیره و مهمات طائیسونلر . و طوپلر ایچون برازیدک حیوانلری لازم اولدقدن بشقه براز منزل بار کیرلری اولمی که از دین ایله مخابره ایدیه بیاسون . ثالثاً مقتدر نزل امینی و قصاب باشی لازمدر و برده نان طبعی ایچون اودون کسمک اوزره بر مقدار بالطه چی نفراتی اولمیدر . رابعاً دونمای هایون دخی اغریوز و انابولی صولرینه طوغری کوبده تجار سفینه لر یله اردویه ذخیره و سائره نقل ایتسون دیوب سائر حضار دخی اتی تصدیق ایتمکه کیفیت بر تفصیل باب عالی به انها اولنمشدر . مطالعات معروضه ایسه مغاطه به حمل اولنهرق صورت انفعالی متضمن و قره عثمان اوغوللر ندن سیرو زده املاک هایون ناظری بولنان یعقوب اغانک نزل امینی نصب اولندیغی مبین مختصر برقطعه جوابنامه سامی کلوب ارکان اردو جمع ایله قرائت ایتدیرلر کده ناچار ظهورات غیبیه الیه به انتظار ایله شمیدیلک از دینده اقامت ایله امر محافظه به غیرت اولنق اوزره قرار ویرلمش ایسه ده تکرار باب عالی به عرض و بیان حاله جسارت اولنه مامشدر .

بعده یعقوب اگا از دینه کلوب زنگینلک ایله معروف اولدیغی حالده زو کور تلکدن بحث ایله اداره به مقتدر اولدیغی بیان ایدرک اودخی بش اتی اتباعیله مأمورین سائره کبی اردونک بر طرفنده یرلشوب قالمشدر . آرناودلر ایسه مترآکم علوفه لرینی مطالبه ایله تصدیعه باشلامشدر بلو کباشیلر دخی معتادلری اوزره نفراتی تقلیل ایله تام خرج یورتمکده بولنمشلردر بر طرفدن دخی خورشید پاشا سر عسکر علی پاشانک سوء احوالندن بجه استانبوله مکتوبلر ارسالندن خالی دکل ایدی .

ایشته از دینده کی سر عسکر اردوسی بو حالده ایکن مانیه بکی وقولو قوترونی نام سر کرده اشبو اردویی پریشان ایتمک اوزره سکر بیک نفر دن مرکب برر فرقه ترتیب ایله برینی بحرأ و دیگرینی برأ سوق ایتمشلر برأ سوق اولنان فرقه اثنای راهده ترید اولنهرق اون بیک نفره بالغ اولدیغی حالده از دینک شمالنده وایکی ساعت مسافه ده واقع بادره جق قصبه سی اوزرینه کلوب مستحفظ بولنان عساکر جزئیه یی محاصره ایلمش اولدیغی حالده بحرأ سوق اولنان فرقه دخی اون قطعه سفینه ایله

از دینک جانب جنوبی بسند و بر بچق ساعت مسافه ده لب دریاده واقع اشلیجه نام خالی
چفتلکه و یارم ساعت اوت سنده ینه لب دریاده واقع ایامارینه نام قریه به عسکر چیقار مش
اولدینی خبری وارد اولیجق بادره جق طرفی طاغلق اولق حسیلله اشقیا اوراده
یرلشمدن قالدرلق لازمه خالدن کورلمکله دلیل و تفنکجی سر کرده لری جنکه تشویق
وارناودلر دخی وعد و وعید ایله جاب و تطیب اولنه رق مقدار کافی عسکر ترتیب
ایله درامه لی محمود پاشا اورایه مأمور ایدیلوب اریب پاشا اصحاب حرب و ضر بدن
دکل ایسه ده اودخی انک آرقه سندن کوندرلشدر .

محمود پاشا همان بادره جغه و اروب جنکه طو شمشدر . ساحل دریاده اولان اعدانک حالی
کشف و تحقیق ایچون دخی بر قاجیوز سواری ایله بهرام پاشا کتخداسی محمد پاشا کوندرلشیدی
محمد پاشا اشقیابه پک قریب محله و اروب بر تپه نیک اوزرینه چیه رق اشقیانک طوپراقازوب
سپر یاقمده و کیلردن طوپ و عسکر چیقار مقدمه اولدقلرینی لدی المشاهده همان عودت
ایلمک لازم کلورکن بعض رفقا سیله برابر عرق نوش ایدرک کله لر کرم اولدقده
محمد پاشا کیف عرق ایله اشقیا اوزرینه آت قالدرمق ایستوب آدم لری منعه چالشمشدر
ایسه ده دکه میوب همان قارغیسی انه آلهرق آتی دیز کین ایدوب اشقیانک یانه
واردقده آتی خر منلندیررکن اشقیا طرفدن قورشون ایله اوریلوب دوشد کده
اشقیا اوزرینه کاوب البسه سی چیقار مغله مشغول اولدقلرینی رفقاسی کوره رک فرار
ایله اخشامدن صکره اوزرینه ورود ایله کیفیتی خبر ویرمشدر . محمود پاشا اول کون
و کیجه سی حرب اوزره اولوب فر داسی علی الصباح غایت شدت او بر هجوم ایتمکله اشقیا
اوچیوز بو قدر تلفات ویره رک منهزم اولوب طاغله ر طاغلمشدر محمود پاشا انلری
طاغله رده تعقیب ایتمک اوزره بر مقدار پیاده سوق ایدوب کندوسی بقیه عسکرله
ازدینه عودت و ازدینده ایلمش میوب همان اشلیجه طرفه عزیمت ایله و اروب سالف الذکر
تپه اوزرنده کیجه له مشدر . فرداسی سر عسکر پاشا عسا کر باقیه نی بالاستصحاب حرکت
و محمود پاشا ایله ملاقات ایدرک همان جنکه ابتدار ایله ایکی ساعت قدر طوپ و تفنک
مخاربه سی اولدقدن صکره دلیل و تفنکجی آتولری اشلیجه ده و ایامارینه ده کی اشقیا
اوزرینه غایت شدت او هجوم ایتدکار نده اشقیانک یوزی دو نوب صندلر ایله کیلرینه فراره
باشلامشدر لکن عسا کر اسلامیه ارقه لرینی بر اقیوب قره ده اوللری اتلاف ایتدکن
بشقه بورالری صیغ یرلر اولمغله سواری هجوم ایدرک صندلاره راکب اولنلرک دخی
چوغنی حواله سیف و سنان ایتمکله بر چوغنی تلف اولمش و صندلار دن بعضی لری دورلمکله
بر طاقمی دخی دکزده بو غلام مشدر . بو صره ده کیلردن طوپلر اتلمش ایسه ده
عسا کر اسلامیه اشقیا ایله قارمه قاریشیق اوله رق کله لر عسا کرک باشلری اوزرندن

آشوب کیمکده اولدینی جهته عسا کر اسلامیه به بر ضرر ایتمشدرد . الحاصل اشقیانک اوج بیکدن زیاده سی تلف اولوب بقیه سی سفینه لرینه جان آتمشدر و اندن صکره سفینه لر دخی طور میوب باد بانکشای فرار اولمشدر . قرق الی قدر اشقییا صدلاره بنه میوب و فراره یول بوله میوب ایامارینه ده بر خانه به قیامش اولدقلرندن اطرافی قوشادیلوب احراق بالنار ایدلمشدر . بو محاربه لرده هپ رؤسانک حرکتلری شایان تقدیر و تحسین اولوب انجق حقیقت حالده بو مظفر یتلر انجق محمود پاشانک اثر همت و غیرتیدر .

اشبو مظفر یت خبری در حال باب عالی به بیلدیرلمش و نشانه مظفر یت اولمق اوزره بر چوق کله و قولقلر کوندرلمشدر . و اشقیادن اخذ اولنان چند قطعه طوپ ایله بر چوق مهمات جانب میریدن ضبط ایدلمشدر . ارناودلر دخی اشقییا اردوسنی غارت ایله براز پلاجقه آلمشدر . بو یوز آقائی اوزرینه علی پاشا عسکرک علوفه سنه محسوباً بر مقدار آنچه احسان بیورلمسی استدعاسی ایله خزینه داری رشید بکی در سعادت کوندرمشدر .

رشید بک در سعادت بالورود اولمای امور ایله کوریشوب معلوم اولان طاتلی دیلی ایله لازم کلنلری اقطاع ایدرک عسکرک علوفه سی ایچون ایکی بیک کیسه احسان بیورلدقندن بشقه شو حال ایله ازدیندن ایلرو حرکت موجب مضرت اوله جنی آکلاشمغله اول انسانده تپه دانلی غانله سی قوه قریبه به کلش اولمغله بو غائله نکل اندفاعنه قدر ازدینده تحفظی حرکت اولتمق رخصتنی دخی آلمشدر . و ایکی بیک کیسه آچیهی آلب ازدینه کورتورمشدر . مبالغ مزبوره هپ اون ایکشر بو چیقلق التون اولوب برر غروش فضا له ایله عسکرک علوفه سنه ویریلوب فضا له سنک چونخی دخی قیامق اوزره اولان سر عسکر مطبخنک اداره سی ایچون وکیلخرجه و بقیه سی خر جلق اولمق اوزره دائره خالقنه توزیع ایله بوندن علی پاشانک یدنده بر پاره قلاممشدر . بو صورتله سر عسکر اردوسنده براز آثار فرح کورلمش ایسه ده متعاقبا طاعون ظهور ایتمکله اردویه دهشت ویرمشدر . کله لم یانیه اردوسنک احوالنه .

نارده قضاسی رعایاسی عموما عصیان و قارلی ایلی عصائیه اتحاد ایدرک بر بیوک جمعیت عصیانیه ایله نارده قصبه سی محاصره ایتدکدن صکره یانیه اردوسنی باصوب طاغتنق اوزره سولی طاعنی اتکنده و یانیه به بش ساعت قدر مسافه ده واقع بش قوییلر نام دربنده قدر کلوب خورشید پاشایی شاهر مشلر و یانیه اردوسنی بر حال مخاطره به دوشور مشلر ایدی .

ایشته اول حالده قرمان والیسی رشید پاشا حضر کبی یانیه اردوسنک امدادینه

ایرشمشدر . شویله که : انک اوچ بیک قدر عسکری اولوب خورشید پاشا دخی طایبه و در بندلردن ایکی بیک قدر عسکر سچوب انک معیتنه ویرمش وانی سالف الذکر دربنده قدر کلش اولان جمعیت عصات اوزرینه کوندرمش ایدی . واکر چه رشید باشانک بوصورتاه موجود معیتی بشیکه بالغ اولوب بوایسسه عصاتک عشری بیله دکل ایسهده بشقه چاره دخی اولمدیغندن رشید پاشا متوکلا علی الله جمعیت عصات اوزرینه هجوم ایله دللرده داستان اوله جق بر بیوک محاربه و فوق العاده ابراز دلیری و شجاعت ایدرک اشقیایی تارومار ایشمدر و بوندن صکره زرده اشقیایه راست کلدیسه غلبه ایلمشدر و بوصورتاه یانیه اردوسنی مخاطره دن قورتاروب خورشید پاشانک یوزنی آغارتمشدر .

خورشید پاشانک بو خصوصه دأر استانبوله کوندردیکی انهاسنده رشید پاشانی اون بیک عسکرله کوندرمش اولدیغنی یازمشدر . حالبوکه رشید پاشایه ویردیکی عسکر ایکی بیک کشیدن عبارت اوله رق کندو عسکر یله برابر بروجه بالاجموعی بشیک نفر دن عبارت ایش لکن خورشید پاشا دائمادولتدن زیاده پاره آلتی ایچون بر طرفه کوندردیکی عسکرک مقدارینی بویله زیاده تحریر ایلردی . انک بودرلو صیعه لری صکره دن میدانه چیقمشدر .

عصاتک بروجه بالا بش قوییلر دربندینه قدر ایلر و لمش اولدقلری حوادثی استانبولجه دخی بادیء تلاش اوله رق بروجه بالا دونمای هایون قره عسکری سر عسکری اولوب موریه عسکر ایصالنه مأمور اولان قاره محمد پاشانک روم ایلی قستلی واینه بنجی صولرینه ویاخود سائر مناسب سواحله چیقیمی و موریه کیتمک اوزره مأمور اولان سر عسکر علی باشانک ازدینده تحفظی حرکت ایدرک اشقیانک موریه دربنندن بر طرفه مرور لرینه ممانعت و خورشید پاشا طرفندن سوق اولنان عسکر رؤسایله محاربه ایشی و الحاصل اول امرده یانیه و موریه اره سنده کی جمعیت عصایانیه ناک طاغیدلمسی خصوص لرینه قرار ویریلرک موجبنجه اواخر ربیع الاولده امرنامه لر یازلمشدر . کله لم تپه دلنی علی باشانک انجام حاله .

علی باشانک ایام محصورتی ایکی سنه یه یاقلاشدی . و مقدماتی قلعه سی لغم ایله آتیلوب خورشید پاشا طرفندن ضبط اولمغله علی پاشا یدنده یالکز کول کنارنده کی قلعه قلوب بوراده آنکله برابر قبانوب قالان عسکره یأس و قفور کلش اولدیغنی حالده خورشید پاشا التونی و کچی صرف ایله درون قلعیه جاسوسلر کوندره رک انواع وعد و وعید ایله ایچروده کیلری برر ایکشمر جلب و قلعه دن چیقوب قاجانلره رتبه و خلعت و عطیلر اعضا ایده کلدیکندن رفته رفته علی باشانک عسکری طاغیلوب

حتی بو ائنده آغو مهر دار و طاهر عباس و ساجدار الیاس بك دخی علی پاشادن مفارقتله خورشید پاشایه عرض دخالت ایتمکله خورشید پاشا طرفدن کندولرینه رأی بیوردیلیری ویرلمش و صکره بویوردیلر کندولرینه خطاباً برر قطعه فرمان عالی اصداریله تصدیق بیورلمشدر . بو صورتله علی پاشانك جمعینی طایغیلر قرقالی نفر اتباعیله قالمشیدی و شاید هجوم اولنه جق اولور ایسه جیخانیه آتش ویرمك اوزره بالذات جیخانك اوزرنده اوتوردینی خورشید پاشانك معلومی اولمغله اودخی هجومدن اجتناب ایدرك رأی و امان اعطاسیله علی پاشانی تسلیمه دعوت ایدوب میانه خیلی مخابره و مکاتبه جریاندن صکره نهایت استانبوله کیدوب دولتعلیه طرفدن تخصیص اولنه جق محله اقامت واحسان بیوریه جق معاشه قناعت ایلمك شرطیله جانیه امان ویرلدیکنی مبین خورشید پاشا طرفدن مهور سندن ویرلدیکنه مبنی علی پاشا بش اون آدمیله قلعه دن چیقوب استانبوله عزیمت ایدنجیه دک اقامت ایلمك اوزره یانیسه کولنده کائن اطهیله کذار ایتمکله قره غول آلتنه آلتوب کیفیت در دولته عرض وانها اولتمشیدی . حالبوکه علی پاشانك استانبوله کلمسی حالت اقدینك ایشنه الویرمز ایدی . زیرا استانبوله انك علیهنه پك چوق سوز سویلیه چکی ظاهر و بوسوزلرك طولایسیله سمع همایونه وصولی وارد خاطر ایدی . بناءً علیه خورشید پاشانك بو وجهله علی پاشایه رأی ویرمسی اصول مرعیه دولته موافق اولدینی حالده استانبولجه مقبول اولدینی جهته خورشید پاشا طرفدن (اوائل جمادی الاولی ۲۳۷ سنه) تاریخیه مورخ برقطعه فرمان عالی تصنیع اولنمشدر که صورتی ذیل کتابده (۱) رقیله ایراد اولنور .

خورشید پاشا بوساخته فرمانی کندو آدمی اولان سابق مورده والیسی کوسه محمد پاشایه اعطا و تپه دلنلینك اعدامنی اكا حواله ایتمکله محمد پاشا بو فرمانی اوب و بربری اوزرینه ایکی قوجوق کورک کیوب اون بش آدم ایله کول پر مه سنه را کبا اطهیله کچدی علی پاشانك الك موثوق و صادق آدمی اولان طوپال ارناودایله اوتوردینی اوطیه کیردی فرمان عالی کدی دیر دیمز علی پاشا وای قجه لر عاقبت یابه جغکزی یابدیکزمی دیهرک طوپال ارناودایله برلکده محمد پاشا اوزرینه برر طبانجه صیقه مشلر محمد پاشا دخی علی پاشایه و اتباعی طوپال ارناوده طبانجه آتمش بر بصره ده علی پاشانك الت طرفنده کی اوطه دن دخی یوقارو طوغری اتیلان قورشونلر تحتلری دلوب یوقارو کچمشدر . محمد پاشا اوزرینه اتیلان ایکی قورشونك بریمی فرمانه یاشوب قالمش دیکری کورکاری دلهرک جزئیجه وجودینی جریحه دار اتمش علی پاشا ایسه قورشون اصابتیه یاره لنوب دورلمش بونك اوزرینه محمد پاشا اتباعنك برطاقی علی

پاشا اوزرینه قویولوب سنی سکسانی متجاوز اولدینی حالدہ کارینی تمام ایتشلر دیگر برطاقی طوپال ارناودی یقه‌لیوب اعدام ایتشلر . علی پاشانک طیشاروده قالان بش ارناودی دخی مدافعه‌یه و محمد پاشا اتباعیه .قاتایه قیام ایدرک طیشاروده دخی طرفیندن مجروح و تلف وقوعه کلشدر . ونهایت رای بیورلدیسی ابراز ایله بقیه سی مندفع اولمشلردر .

شمدی‌به قدر وزرانک ویردکاری رای وامانک بویله ساخته کاراق ایله نقض اولدینی و امنیتک بومرتبه سوء استعمال قیلندینی یوقدر . حالت افندینک خاطر ایچون خورشید پاشا بویله ناموس دولته انتقال ایده جک برچیرکین ایش یامشدر . مع مافیہ تپه دللی علی پاشا اوائل حالنده برقریه اهل‌یسنه ارناودلرک عندنده قابل نقض اولیان بسه تعبیریه رای ویرمشیکن صکره نقض عهد ایله اول قریه اهل‌یسنی قتل عام و بویله مکر و خدعه ایله نیجه بیکنه کسانکی اعدام ایلمش ایدوکنه نظرا انک حقتده دخی خورشید پاشانک بومعامله‌سی (الجزء من جنس العمل) قاعده‌سنه موافق دوشمشدر .

خورشید پاشا بووجهه تپه‌دللی علی پاشانی اعدام ایتدردکن صکره تبشیر مظفریت ضمنده استانبوله تاتارلر چیقارمش و ساحدارای احمد اغا ایله علی پاشانک سر مقطوعی باب دولته کوندرمش در .

جمادی‌الاولانک یکریمی ایکنجی کونی تاتار اغاسی بومژده ایله استانبوله کلدکده کندوسنه برقونطوش سمور کورک الباس و بشیک غروش فائضلو سهم احسان و معیتده‌کی درت نفر تاتارلره کدک قونطوش کورکار و بیگر غروش فائضلو سهمانر اعطا بیورلدی . اون کون صکره ساحدار احمد اغا سر مقطوعی استانبوله کتوردکده اورتہ قپو خارچنده سنک عبرته قوندی بعده ساوری قپوسی خارچنده دفن ایدلدی . خورشید پاشانک قپو کتخداسی سعید افندی‌یه وقپو چوقدارلرینه سمور کورکار کیدیرلدی و ساحدار احمد اغایه براعلا سمور کورک الباس و بلا معجله قوله خاصی مقاطعه‌سی و قرق بیک غروش عطیه وقپوجی باشیاق رتبه‌سی احسان و معیتده‌کی طقوز نفر اغارله قونطوش سمور کورکار و بلوکباشی و التمش نفر اتباعنه شمسولو قپودلرکسا و جمله سنه تقسیم اولتمق اوزره یکریمی بشیک غروش عطیه اعطا بیورلدی . و خورشید پاشایه برقبضه شمشیر و معیتده بولنان وزرا و امرایه کورکار کوندر یلوب بوکادائر و تایید استقلالنی مشعر اصدار بیوریلان فرمان عالی صورتی ذیلده (۲) رقیه ایراد قیلنور .

جمادی‌الآخره‌نک اوچنجی کونی عمر ویریون پاشانک اوغلی حسین بکه رتبه

میرمیرانی ویرلدی . و مقدا عهده سنه میرمیرانلق توجیه اولنان زوقه زاده محمود پاشایه ایلصان سنجانغی توجیه ایدلدی .

علی پاشانک و اولاد و احفادینک اموال و عقارلری جانب میریدن ضبط اولندی . قاعده کی مخزنلری آچلدقده درت سنه اداره یه کافی ماکولات و مشروبات و پک چوق مهمات ظهور ایتدی .

نقود موجوده سندن درت بش بیک کیسه مقداری خورشید پاشایه و بشر یوز کیسه انک معیتده کی وزرایه و آلتیوز کیسه موره سرعسکری سید علی پاشایه احسان بیورلدی و باقی اوتوز بیک کیسه لک التون دخی استانبوله جلب ایدلدی . مجوهراتی هر نصله ضایع اوله رق مأمول مرتبه ظهور ایتدی . نقودی دخی مأمول اولندینی مرتبه چیقمدی .

فی الواقع اثنای محاربه ده عسکره چوق پاره صرف ایشیدی بوندن بشقه قورفده دخی برچوق امانت نقدی اولدیغی مروی اولوب انجق کیمک نزدنده بولندیغی بیله مدی و بعض روایاته نظرا کلیتلو مدفون اچمسی و ارایش لکن یری مجهول قالمش مع مافیہ توقیف و اعدامی اثناسنده دخی بعض ضایعات و قوعی ماحوظ و مرویدر . تپه دلتلی علی پاشا تپه دن اعیانی ولی بکک اوغلیدر . پدرینک وفاتنده دیکری اعیان اولغله کندوسی اچقده قالدیغندن طریق سر کشیده طولاشور و کندوسنی بعض قرا اهالیسنه بسلدر ایش قورت پاشانی جلب و تألیف ایله خدمته آیشیدی . اوزمان قورت پاشا برانده اقامت ایدوب انجق دلونیه و یایه و ترحاله سنجاقلری دخی انک الده ایدی . و دلونیا سنجاغنده اوتوز سکر خرسیتیان قبتانلر و ارایدی که اورالده تعلب ایدرک اهالی یه ظلم و تعدی ایدرلر و حکومته دخی چندان سرفرو و ایتزلر ایدی . تپه دلتلی انلری برضیعه ایله طوتوب جمله سنی قورت پاشایه تسایم ایتمکله مکافاة قورت پاشانی میرالمرالق ایله یایه متصرفی نصب ایلمش ایسه ده یایه یه و رودنده یایه اعیانی عاصم بک فرمان عالی اولدقجه انی قبول ایده میز دیو ثمانت ایتمکله و یایه نیک خارجنده لدی المحاربه علی پاشا مغلوب اولغله قورت پاشا اکا ترحاله سنجانغی احاله ایشیدی . برمدت صکره بافرمان عالی یایه متصرفی اولمشدر . قورت پاشانک وفاتنده اوغلی ابراهیم پاشا یرینه نصب اولمش ایسه ده علی پاشانک توسع حکومتنه انکل اولدیغندن جلد تاسعه بیان اولندیغی اوزره علی پاشا انواع دسیسه ایله انی طوتوب اوغلی سایمان پاشا ایله برلکده نیجه بیلرلر یایه قاعده سنده توقیف ایدوب نهایت جلد حادی عشرده بیان اولندیغی اوزره علی پاشانک تسایمندن اول ابراهیم پاشا یایه قاعده سنده موقوف اولدیغی حالده وفات ایلمشدر . علی پاشانک

مدت امارت و ولایتی تمتد اوله رق یانیه و یکیشهر و سلانیک و مناستر سنجاقلر نده ایکیوزی متجاوز جسم چقناککر ایدینوب و پک چوق ثروت قازانوب اول حوالیده علم افزاز استقلال اولمش و روسیه و اوستریا و فرانسه سفر لر نده خدمات مبروره سی کورلمش ایدی . مقدا طو پچی نامیه سکنز بیك قدر عسا کر منتظمه ترتیب ایلمش ایکن استانبولده یکچیریلرک اعتراض و اشتکاسی اوزرینه بو عسکری قاعله ره تقسیم ایتشیدی . حالت افندی انک معتاد اوزره تقدیم ایلدیکی مبالغ و هدایاسنه قناعت ایلمیوب و سنوی بیك کیسه اچقه قدر بر مبلغ ایستیوب علی پاشا ایسه بویله ویرکوکبی مقطوع برشی اعطاسنه یناشمدیغندن حالت افندی انک علیهنه قیام و ازالهنی التزام ایدرک بالاده شرح و تفصیل اولندیغی اوزره بریانیه غائله سی چیقوب بودخی بر مسئله یونانیه ینتاج ایلمشدر .

بعضیلر دیرکه تپه دللی علی پاشا ظلم و سفاک بر آدم ایسه ده سفر لر ده دولت علیه نه چوق خدمتی سبق ایتشیدی . وفی الواقع واجب الازاله ایسه ده مقدم کرک ایدی هر نصلسه مقدا میدان ویریلرک کسب قوت ایتدیرلمش و اعدایه اوراچه برسد سدید اولمش یالکنز باشه بر بیوک دشمنه مقابله ایده بیلجک حاله کلش ایدی . یولیه قوللانیلوبده کسب ایتمش اولدیغی قوتی دشمنه قارشو صرف ایتدرمک لازمه حالدن ایدی فقط حالت افندی ایستدیکی قدر پاره آله مدیغندن انک علیهنه دوشدی . اوزرینه عسا کر کثیره سوق و خورشید پاشانی سر عسکر نصب ایتدردی . خورشید پاشا مصرف قپوسنی پک کنش آچدی . روم ایلی بی صویدقدن فضله خزینه دولتدن کلی پاره لر ایستدی . عهد قرییده علی پاشا غائله سی بر طرف اولور مطمئن خزینه لر میدانه چیقار اوزمان استیفا اولور زعمیه استانبولدن دخی پاره لر کوندرلدی . وروم فترتی ظهور ایدیلجک علی پاشانی عفو ایله بوایشده قوللانمق لازم کلوب کندوسی دخی بونی استعدا و حتی پارغده گوشه نشین اقامت و انزوا اوله رق ینه وسی مرتبه ابراز مساعی ایلمک اوزره عفونیه استرحام ایتشیکن بوفتنه مجرد علی پاشانک اثر افسادیدر انک غائله سی بر طرف اولدقده روم فسادی دخی بر طرف اولور دیو حالت افدینک یاغلی بالی سو یلدیکی سوزلر اوزرینه محاصره ده اصرار قیلندی و نهایت الامر بوجه بالا اعدام اولندی .

لکن روم فسادی گوشه میوب کیتدجکه کسب شدت ایلدی حالت افدینک سوزلری یلانیه چیقادی یکچیری اشقیانک تزاید شقاوتلری دخی انک فسادینه حمل اولندی و بر بر باشی علی انا ایله اره لر آچلدی کندوسنک اقبالی تنزله یوز طوتدی .

* وقعه ساقز و بعض وقایع بحریه *

تاریخ وقعه جزیره ساقز نام تاریخچه ده بیان اولدینی اوزره ساقز آطه سنده الی وایغی طوتار سکسان بیک خرسنجان رعایا اولوب اهل اسلامک عدد نفوسی ایسه بیک نفره بالغ اولماز راده سنده اقل قلیل اولدیغنه نظراً خارجدن عسکر ارسال بیورلمسی استدعا اولمغله کچن سنه صاروخان و صفه طرفلرندن یدی یوز الی نفر کوندرلمش ایسه ده بونلر برر برر صاوشوب کیدرک ساقزده انجق یوز الی قدری قالمش ایدی و متعاقباً وزیر و حید پاشا ساقز محافظی نصب اولوب معینه براورته طوبجی ومع نفرات بر خیره خلیفه سی و بیک نفر ایله صفه سنجانغی متصرفی حاجی الیاس اغا تعیین ایدلمش اولدیغندن و حید پاشا کچن سنه او اواخرنده دلیل و تفکیجی و سکبان و سائر کر و هندن سکز یوز قدر دائره سی خلیقه ساقزه وصول بولمش ایدی . اشبو اوتوز یدی سنه سی محرمنک او اواخرنده حاجی الیاس اغا دخی التوز قدر درمه چاتمه اشخاص ایله ساقزه کلدی . ساقز رعایا سی بو عسکرک مصارفیه برابر اسفار سابقه ده ساقز محافظی بولنان وزیرایه ویردکری مثللو و حید پاشانک دخی مطبخ مصارفی بالطوع و الرضا ویرمکی تعهد و استانبولده بولنان ساقز تجاری باب عالی به تأمینات قویه اعطا ایلدیلر . حالبوکه ایبصاره و صولجیه کمیلرینک اکثرنده ساقز لولر حصه دار اوله رق مالا و بدنا اشقیایه اعانه ایتمکده و اعلان عصیان ایچون فرصت کوزتمکده اولدقاری معلوم اولدینی جهتسه روم ایلیدن بر ایکی بیک قدر جنک آور عسکرک ارسال لازمه حالدن اولدینی و حید پاشا طرفندن باب عالی به انها اولنمش ایسه ده باب عالی ساقز تجارینک تأمیناتنه قالمش اولدیغنه منی ساقز رعایاسندن عصیان و قوعه کلز انلر رابطه اطاعتلرینه نظراً خارجدن اشقیایه هجوم ایدر دیو و سوسه دخی اولتماز قالدیکه مقدما متره پولیدلر یله معتبر تجارندن قرق الی قدری رهن یوللو قلعه دروننه التیق تدبیری دخی اجرا اولنمش و الحالده هذمه تحصین قلعه و مهمات خصوصلرینه دخی رابطه ویرلمش اولمغله محافظ پاشانک دائره سی خاقی ویرلو نفراتی ایله الیاس اغا طاقندن مجتمع و موجود اولان ایکی بیک مسلمانک امر محافظه ده استخدای کافیدر عسکر ارسالنه حاجت یوقدر دیو طرف صدارتدن جواب یازلمشدر .

اول ائنده ایسه چاملیجه و سسیسام اطه لرنده ساقز علیه تدارکات کلیه اولدینی استخبار اولنوب انکلیزلر طرفندن دخی بو خبری مصدق بعض اخطارات و قوع بولمغله احتیاطه رعایه آیدین و صاروخان طرفندن ایکی بیک قدر عسکر ترتیب اولنوب هنوز بشیوز مقداری ساقزه ورود ایله باقیسنک و رودینه انتظار اولتمق اوزره

ایکن جنادی الاخره نك يكرمی سگزنجی ومارت رومینك اوچنجی جمعه كونی
سیدسام اطهسی طرفندن آلتش قدر صغیر واونیدی قطعه کبیر اشقیاتکنه لری کورندی .
ساقز محافظی وحید پاشا درجال قلعه قبولرینك اسباب محافظه سنی اکیال وواروشده
بولان اهل اسلامی قلعه دروننه ادخال ایئدی فرداسی یوم سبتده اشقیاسفینه لری
تیمانه قریهسی ساحلنه یناشوب قره یه الی بیك قدر عسکر چیقاردیلر . و او طرفده
بولان قره غول عسکر یله جنك ایدرك قاموز نام بانچه لك جانبدن برویه
طوغری یوریدیلر .

محافظ پاشا کتخداسیله صاروخان عسکرینك باشوغی اولان ملا اغا مقابله ومدافعه
ایتمشلر ایسه ده ساقز قریه لری رعایاسی دخی عصانه التحاق ایله جمعیت اشقیاسی چوغالدی
ونفس ساقزده لاتین مذهبنده بولان بر ایکیك قدر اشخاصدن ماعدا رعایا خانه لری
اوزرینه باندیره لر کشاد واشقیایله اتفاقرینی اعلان ایلدیلر . بناء علی ذلک کتخدا
بك وملا اغا براز شهید ویره رك قلعه جانبنه رجعت ایلدیلر . اشقیایسه برأ و بجرأ
قلعه یی احاطه ومحاصره وقلعه یه حوالهسی اولان طورلوقی نام مناستر تپه سنه طایبه لر
انشاسنه و متریسلر حفزینه وطوپلر تعبیه سنه وقلعه یه ناظر اولان خانه لرك پنجره لرندن
وجامعلرك مناره لرندن قلعه بر جلرنده کی نفراته تفنك ائمه باشلادیلر .

محاصره نك دردنجی ورجبك ایکنجی صالی كونی دزدار قپوسندن اخراج اولان
درتیوز قدر عسا کر اسلامیه بغته اشقیا اوزینه هجوم واقیحام وقلعه میداننده اولان
دکاکین وسائر اینه یی احراق وپك چوق اشقیای اعدام ایئدکدن صکره قلعه یه
کیردیلر . اهل اسلامدن الی نفری شهید واون طقوز نفری مجروح اولوب
اشقیانك ایسه پك چوق تلفاتی اولدقندن بشقه قلعه میداننی کشاد اولنه رق برج
وبارولرده طور یله بیله جك بر حال وسعت پیدا اولمشدر .

فرداسی ودها فرداسی متوالیا ایکی کون ینه قلعه دن عسکر چیقاریلوب مقاتله عظیمه
وقوع بولدی عزبان قپوسی پیشکاهنده کی خانه لردن اتیلان قورشونلر ایله اهل
اسلامدن برقاچی شهید واون قدری مجروح اولدی لکن دانه طوب و تفنك ایله
اشقیانك تلفاتی پك زیاده ایدی . وقلعه اوکی متریسلری اهل اسلام یدینه کچدی .
واشقیانك منازلک کاملا احراق ایچون رجبك بشنجی كونی عسا کر اسلامیه طوبخاننه
قپوسندن خروج و حمله ایدرك یاغلی یچاوره لر ایله قصابخاننه یی طوتشدیروب اندن
اتصالنده کی منازل و دکاکینه آتش سرایت ایتمکله اکثری محترق وبوصره ده پك
چوق اشقیانك تلفاتی اولدی .

اول ائشاده چشمه یقه سنده برخیلی دلاوران اسلام امامده بولمشلر ایسه ده قلعه نك

یمن و بسارینی و سواحل جزیره یی سر تسر اشقیا قابلامش اولدیغی جهتله برج لیاندن غیر ی محله عسکر اخراجی قابل اوله میوب اورایه عسکر اخراجنه دخی سفائن اشقیا مانع ایدی . لکن چشمه لی عمر نام رئیس قایغنه طقسان ایکی مرد دلیر آلوب کیجه لین سفائن اشقیا ارسندن مرور ایله کیجه ساعت آلتی صولرنده برج لیمانه واصل اولدی . وحید پاشا طرفندن بو عسکرک هر برینه عطیه لر ویرلدی عمر رئیسه زیاده سیله اکرام اولنه رق هر دفعه سنده بیکر غروش اجرت ایله بعدازین دخی سوق عسکر ایلمک اوزره کندوسیه مقاوله وعلی السحر چشمه یقه سنه اعاده اولندی .

رجبک آلتنجی کونی طوپ و تفنک محاربه سی دوام ایتدی . فرداسی اشقیا کمرک اوکنه طقوز چاپنده برطوب وضع ایله لیمان برجنی دوکمه باشلادیلر و برقاچ یرنده رخنلر پیدا ایلدیلر . رجبک سکرنجی کونی محافظ پاشانک دلیل باشیسی اوچیوز قدر فدایی یکتلر ایله دزدار قوسندن چیتوب اشقیا کمرک طرفنده اولان متریسلی اوزرینه هجوم ایدیحک اشقیا فرار ایتمکه عساکر اسلامیه ارقه لرندن تعقیب ایله چوغنی تپه لدیلر و مذکور طوپو چیوایدیلر . وکله لرک برازینی دکزه آتدیلر و برازینی قلعه یه نقل ایتدیلر . بعده اشقیا ینه کمرک اوکنه طوپ کتوروب کمرک اورادن وکمرک طولوتی مناستری تپه سندن قلعه یی دوکمه دوام ایتدیلر قلعه دن دخی طیشارویه طوپ وخبیره انداختیله مقابله یه دوام اولندی . چند روز طرفنده اشقیا کملی تافاتی اولوب اهل اسلامدن ایسه یالکیز اوچ کشی شهید اولدی . رجبک اون بشنجی بازار کیجه سی ساعت بشده ایکن اشقیا کیلری لیسون برجی اوزرینه کلدکلر نده طوپ وخبیره ایله دفع اولندیلر . فرداسی کیجه ساعت بشده ایکن قره یه عسکر دوکمک اوزره ینه طقوز قطعه اشقیا تکنه لری کلدکده طویلره دفعه آتش ایدلمکه بوکیلرک درت قطعه سی باتدی باقیسی فرار ایتدی .

رجبک اون یدنجی کونی ساقزده مقیم فرانسز قونسولوسی قلعه یه دخول و محافظ پاشا ایله ملاقات ایلدکده ساقز اشقیا سنه امداد ایچون سیسامدن بشیک وایساره وچاملیجه دن بشریوز ازبانید کلش وقلعه یه حواله سی اولان محلاردن بشقه قصبه زققلرنده یایدقلمی متریسره یکر می درت قطعه طوپ قومشملر و ساقز تجاری مورده دن خیلی مهمات کتورتشملر اطه اوزرینه باتی روزکاری اسدیکی وقت خندق ایچنده چالی یاقوب درون قلعه یه دومان صاووره رق یوروش ایتمک تصمیمیه نربانلر وادوات سائره تدارک وقرق بیک عسکر تهیه ایلمشملر دولتعلیه ایله فرانسه دولتی میانه لرنده درکار اولان دوستاغه مبنی هر نه زمان مراد اولنور ایسه سزکله

محصل احمد بکی و سر کرده ایلاس اغانی فرانسه دولتک ساحلده لنگر انداز اولان سفینه سیله اناتولی یقه سنه امراره والحاله هنده مهمات قاعه ده نقصان وار ایسه اکل واعطایه دولتم طرفندن مأمورم دیدکده محافظ وحید پاشا الحمد لله ذخیره ومهمات وعسکر من حد کفایه ده در اشقیا هجوم ایدرسه خائباً وخاسراً آنلرک رجعتلرینی وشاید بزم باشمز صیقیلور ایسه جبخانه لره آتش و یروب ممالکتی زیر وزبر ایتدی کمزری کور رسکنز دیو متجددانه جواب اعطاسیله قونسلوسی اعاده ایلمشدر . انجق باروت و یوارلغه قلت کلمکله طوب و خبره بر مدت ازار ازار آتلمق لازمه خالدن کورلمکله رجبک اون سکرنجی وایام محاصره ننگ یکر منجی صالی کونی ارتق قصبه و واروش اوزرینه طوب آتلمقدن فراغته یالکنز اشقیانک طایه لری دوکک خصوصه قرار ویرلدی اشقیا ایسه لایتقطع قاعه اوزرینه شدتلو آتش ایتدکه اولدیغندن اهل اسلامه خلیجه یأس وقور کلدی .

حالبوکه اولا ساقره وبعده موره طرفنه ایرشمک اوزره تهیه اولمقده اولان دونمای هایونک تجهیزاتی ختام بولدینی کبی یالی کوشکنده قبودان پاشایه خلعت کیدیرلمک رسم قدیمی عنو اولنه رق قبودان دریا نصوح زاده علی پاشا باب عالی یه واروب صدر اعظم ایله وداع ایتدکن صکره رجبک یکر می برنجی کونی موافق هوا ایله درسعادتن فک لنگر اقامت ایلمشیدی وآنکله ساقراطه سنه مهمات لازمه ومحافظ پاشایه یوز بیک غروش خر جاق کوندرلمشیدی .

رجبک اون طقوزنجی کونی محصورین پک زیاده صیقلمش اولدقلری حالده علی الصباح دونمای هایون قیون اطه لری سمتندن کورندی . قوشلق وقتی قاعه پیشکاهنه کلوب تیمور آتدی . اشقیا سفینه لری دخی ساقزک آرقه طرفنه فرار ایتدی . چشمه یقه سنده آماده اولان عساکر بونی فرصت اتخاذا ایله ساقز طرفنه کچمکه باشلادیلر اشقیا دخی ساحله یاشدرماق اوزره بلا فاصله طوب وتفنگ آتمقدن کیرو طورمدقلرندن بشقه دونمادن پاشا چشمه سی اوکنده ساحله قریب بولنان برفرقتی طوب وتفنگ انداختیله شاشیره رق و اوفق قایقلر ایله اوزرینه واروب دروننده بولنان طقسان قدر قالیونجی بی اعدام وفرقتی کوز کوره کناره چکوب طوبلرینی اخراج ایتدکن صکره احراق ایادیلر . اشقیانک بوجراتی ضابطان بحر یه یه ایچه دهشت ویردی .

دونمای هایونک ورودی وقارشو یقه ده کی عسکرک کچمکه باشلامسی اوزرینه قاعه دروننده کی عسکر دخی قاعه قپولرینی آچوب خندق مترسکلرینه چیقیدیلر قارشودن براز عسکر کچدیکی کبی دونمادن دخی قره یه سکز یوز قدر عسکر

چيقارلدی . اوچ بوجق ساعت قدر دونمادن وقعه دن طوبلر و متريسلردن تفنكر آتيله رق محاربه اولندقدن صكره عساكر اسلاميه اوچ قسمة تقسيم ايله برقسى دباغخانه دكر منلى طرفدن طولاشهرق طورلوقى مناسترى تپه سنه و برقسى عزبان قپوسى قارشوسنده كى محله كبرى آغزيسنه و ديكر برقسى اوق ميدانى سمتنه هجوم ايتديرلدى اخشامه قدر محاربه تمتد اولدى اخشام ايريشوب جنكه فيصل و يرلدى . اول كيجه اشقيا ينه مناسترلردن و خانهلردن تفنك انداختنه دوام ايلدى .

فرداسى يعنى رجبك يكر منجى جمعه كوني عساكر اسلاميه شدتلو هجوم ايتدكده اشقيا پك چوق تلفات ويره رك طوپ و جبخانه لر ين ترك ايله منهزما فرار ايلديلر واروش و محلات قصبه كاملا اهل اسلام انه كچدى . احراق اولنان يكر مى قطعه تكنه لردن بشقه اون بش قطعه قايق و صغير و كبير اوتوز قطعه طوپ و پك چوق مهمات و اشيا اغتنام اولدى .

اول كون متصرف پاشا تبعه اجنبيهى و قونسلوسخانه لره صيغتمش اولان لاتين رعاياسنى عسكر ك تجاوز اتندن محافظه ايچون قونسلوسخانه لره ايكيشر اوچر قواس تعيين ايتمشدر . رجبك يكر مى بشنجى كوني بو خبر مسرت در سعاده و وصول بولمشدر . بروجه بالا منهزما فرار ايدن اشقيا مجروح لر ين قايقلر ايله سياسام اطه سنه كوندردكده نصكره رجبك يكر مى برنجى سبت كوني ينه قصبه يه هجوم داعيه سيله برقاچ يرده جمعيت ايلدكارى ايشيدلدى . همان اول كون چشمه يقه سندن ساقزده كچن ايدن و صاروخان و سائر كوكالى نفرات ايله ساقزده بولنان عسكر طاقم طاقم اوله رق اشقيا اوزرينه هجوم و كويلره چيقوب راست كلدكارى عصاقي اعدام و برقاچ قريه يي تخريب و نسوان و صيبانى اسير ايتديلر برقاچ كون بو وجهه محل بمحل محاربه لر وقوع بولدى . مصطفى كى قريه لردن برقاچى استيمان ايتمكه رجبك يكر مى التنجى كوني جنكه فاصله و يرلدى .

روم عصبانك ظهورنده ساقزده فرار ايتمش اولان روسيه قونسلوسندن ماعدا باجمله قونسلوسلر محافظ پاشايه تبريك مظفر يت ايلديلر و اثنای محاربه ده آسوده حال اولدقلردن طولاني تشكر ايتديلر . استيمان ايدن رعايابه راي و يرلدى كلوب سلاحلر ني تسليم ايله عرض مطاوعت ايلديلر قريه لر ينك محافظه سى ايچون عسكر كوندردلدى . اما ديكر اشقيا صرپ طاغله چكلمش اولدقلردن چشمه يقه سنده كى عسكر ك باشبوغى اولان مير مير اندن علائيه لى عبدى پاشا سكر بيك قدر عسكره باشبوغ نصب اولته رق غره شعبانده اشقيا اوزرينه سوق اولدى .

عبدی پاشا جزیره نك اوته یوزنده واقع طاغیر کویلرندن ویلیسو نام قریه جسمیه اوزرینه الغار ایتدکده اشقیانك برطاقی اشقیاسفینه لرینه وارمق اوزره فلکله ره راکب اولدیله برطاقی دخی صرپ طاغیره فرار ایتدیله عبدی پاشا قریه مذکوریه تخریب ایتدکن صکره بچققی قریه سنده مجتمع اولان اشقیایی پریشان ایتمش و برچوق اموال غنائم آلمشدر .

ساقزده عساکر اسلامیة نك انه پك چوق مال کچدی برپاره سی اولمان زینکار زینکین اولدی ساقزده و دونماده الیشر غروشه کوله و جاریه ساتلدی بوغنیمت عسکره طاتلو کدی . یدی سکز بیک عسکر مال غنیمت آلمق اوزره ایپساره جزیره سنی دخی اوزرمق ایچون جمعیت و وحید پاشایه مراجعت ایدوب اودخه هر وقت بویله خواهشلی عسکر اله کچمز بوسره ده ایپساره سنی دخی اوره لم دیو قپودان پاشایه انها و قپودان پاشا بالذات کیتمز ایسه باری عسکری نقل ایچون برقاچ قطعه کمی ویرمسنی رجا ایتمش ایسه ده قپودان پاشا ایپساره و سیسام اطه لرینک عسکر دو کیکه جک محللر نده اشقیانك استحکاملری اولدیغنی جاسوسلر واسطه سیله تحقیق ایتدم بومقوله تشبثات ایسه اصل ما موریم اولان مورده مصلحتنه مانع اولور دونمادن سفینه آرمق دخی و سوسه اولنور برحر کتدر دیو اعتذار ایتکله وحید پاشانك جانی صیقلدیغنه و میانه ده بوکا بکزر بعض اسباب مابنت و قوعبولدیغنه مبنی قپودان پاشا وحید پاشانك حرص وطمعندن وضبط و ربط عسکره مقتدر اولدیغندن بختله درسعداته تخریرات کوندروب وحید پاشا دخی انك علیه نده تخریرات کوندرمش و نهایت نامزاجلغندن بختله محافظلقدن استعفا وانا طولیده بر قریب محله چقمسی ایچون رخصت اعطا بیورلمسنی استدعا ایتمشدر .

بونك اوزرینه وحید پاشانك استعفاسی قبول اولنه رق سالف الذکر عبدی پاشا ساقز محافظلی نصب اولمشدر . اخق وحید پاشا هنوز ساقزدن حرکت ایلمدن قپودان پاشا برغریب قضایه اوغرا مشدر .

شویله که : دونمای هایون ساقز لیمانیه چشمه اره سنده لنگر انداز ایکن رمضان شریفک یکر می سکزنجی صالی کونی نمچه باندیره سیله برقطعه ازاباندید سفینه سی کلوب دونمایه بعیدجه تیمور آتمش و قپودانی کلوب قپودان پاشا ایله کورشمش و یارین قالقوب کیده جکی خبر ویرمش پاشا کمیسنده بولنان مهندسلردن بری دور بین ایله کمی یه باقوب شکل و طرزندن شبهه ایتکله یوقلامسنی قپودان پاشایه اخطار ایلمش ایسه ده قپودان پاشا عرق تپسیسنی میدانه قویوب عالم آبده زورق سوار کیف و صفا اولمغله اهمیت ویرماش قپودان مرقوم ایسه یارین قالقه جغنی بیان ایتمشیکن بعدالغروب

قاله جغنی اخبار ایله برابر در عقب قالقوب کیمش اولدیغندن اصحاب تجربه و معلوماتدن اولان قپودانلر بوندن وهم ووسوسه یه ذهاب اوله رق بو کیجه تیمور آلوده یلکن اوزرنده بولمنسی اخطار ایتمک کاندن سز محنت آدملر سکیز کافر آتش اولسه جرمی قدر یر یقار نه حدینه بر حرکته جسارت ایلسون انی شو یله یا یارم بویله ایدرم دیو قپودانلری تکدیر ایتمش بناء علیه چوغنی قوشقو یاتمش قپودان پاشا ایسه دیکر بعض ضابطان ایله برابر سر خوش اولوب صیرمشلر . کیجه ساعت آلتی صولرنده اشقیانک صالحیوردیکی آتش قایی قپودان پاشا سفینه سنه یمانوب دروننده بولان قایغه آتش و یره رک کندولری صندله را کبافر ایتمشلر پاشا قالیونی آتش آلوب یاتمغه باشلامش و یاننده کی دیکر بر قالیونه سرایت ایلمش سائر سفانن قالیونلری در حال پالامارلری بالظه لیوب یلکن اوزرینه چیقه رق سلامت بولمشلر . قپودان پاشا و مأمورین سائر او یانوب کیف عرق باشلرینه صچرامش نه چاره تدبیره محل یوق ایش ایشدن کچمش کیمی دکزه آتیلوب یوزره رک قره یه چیقمش و کیمی عرق اولمش قپودان پاشا بعض خدمه سیله بر صندله بنوب قره یه کیمک اوزره ایکن قالیونک جیخانه سی آتش آلمغه باشنه بر سرن دوشوب کندوسنی اتلاف ایتمش و صندلی دخی باتیرمشدر . دیکر قالیون دخی عینله بونک کبی طوتشوب جیخانه سی آتش آله رق یانوب محو اولمشدر .

قپودان پاشانک کتبه سندن و کتخدا قلمی خلفاسندن دیشاک فیضی افندی دیرلر بر ذات و ارایدی قالیونک طوتشدیغنی کوردکده نفسنه خطاب ایدرک کیمده چایر چایر یانه رق کباب اولمقی ایسترسین یوخسه دکزده سرین سرین بوغیلوب اولمکی ایسترسین دیمش . و شق ثانی بی ترجیح ایله دکزه آتمش بالتصادف الله بر سرن کچمش اکا صاریلوب اوغراشور ایکن بر صندله راست کککله اکا چیقمش ایسه ده پک طلو اولدیغندن سن زیاده کلیورسین بزیده باتیره جقسین دیره رک انی دکزه آتمشلر . بالتصادف الله یه بر سرن کچمش چالیشوب چبالایه رق علی الصباح ساحل سلامته چیقمش بو آدم بر خیلی وقت معمر اوله رق بووقعه بی بعض مجالسده حکایه ایلدی . کندوسندن ایشیدلیدیکی وجهله بروجه بالا نقل اولندی .

بووقعه مؤله اوزرینه بتون دونما خلقنه حیرت کمش اولدیغنی حالدده وحید پاشا طرف پادشاهیدن نصب اوله جق قپودان پاشا تعین ایدنجیه دک قپودانه هایون قپودانی مختار بکی مقتضای وزارتتی اوزره قپودان پاشا وکالته تعین ایلدیکنه دائر بیورلدی تحریر و سموره دوخته بر قونطوش خلعت تسییر ایتمکه قپودانه بک سفینه سنده سائر قپودانلر بالاجتماع بیورلدی قرائت و کورک دخی مختار بکه اکسا اوله رق جمله سی انک امرینه اطاعت ایتک اوزره متعهد اولدقلرینه دائر محضر

تنظیم ایله وحید پاشایه تقدیم ایلمش لر در . بعده قپودان پاشانک نعشی بولنوب
ساقزده دفن اولمشدر .

بووقعه فاجعه نك خبری درسعاده لدی الورود شوالک آلتنجی کونی دونمای
هایون قره عسکری سرعسکری اولوب برمقدار سفائن ایله بالیه بادرده ده بولان
قره محمد پاشا قپودان دریا نصب اولندی . وقپودانه مختار بك دخی قپودان پاشا
قائمقامی تعیین قیلندی . مصر و غرب او جاقلری طرفلرندن کله جک کمیلری و کریده
بولان بکک سفینه لری دخی برابر آلهرق بادره یه وارمسی وقپودان پاشانی دونمایه
آلمسی وقپودان پاشانک سرعسکر خورشید پاشا ایله بالمخبره بجرأ دخی مورہ
مصالحتنک تسویه سنه غیرت ایلمسی ایچون اوامر علیه کوندرلدی .

بعده وحید پاشا اوآخر شوالده معزولاً اناطولی طرفنه کچوب اورله قصبه سی
خارجنده خیمه نشین استراحت ومنتظر فرمان دولت اولدی ایوم آچیق برمنصب
اولدیغدن وزارتی رفع اولنهرق علائیه ده اقامته مأمور ایدلدی .

* وقایع متنوعه *

روم ترجمانلرندن دولتک امنیتی منسلب اولوب مقدا هر نقدر استاوراکی بک
اهون موجود واولدجه امنیته محل کوریه رک دیوان هایون ترجمانی نصب اولندیسه ده
فیابعد روملر دن ترجمان قوللانما سی قرار کیر اولدیغدن وروملرک کوندن کونه
طغیانلری اشتداد بولدیغدن اوآخر رجیده بیوک اوغلی ایله برابر بولی یه نفی
اولدی . ویرینه مهندس خانه خواجه لرندن لسان آشنا یچی افندی دیوان هایون
ترجمانی تعیین قیلندی .

برقاچ ماه مرورنده استاوراکی بک بولی یه بر ساعت مسافده واقعه ایلیجه به عزیمت
واخشامدن صکره مهتابده عودت ایدوب کلورکن بولی یه قریب محله کائن نهر
جاری جوارنده کی اغاجلق ایچندن مجهول الاشخاص اوچ نفر کسنه اوغرایوب
بار کیرینک دیز کیندن طوتهرق بچاق ایله انی اعدام ایتدکاری صرده اوغلی طولودیز کین
فراز ایله کلوب ماجرای متسلمه اخبار ایتمکله قاتلر تحری اولنش ایسه ده اله
کچوریه مامش اولدقلری بولی نانیله متسلمی طرفلرندن عرض وانها اولندی دیو
اسعد افندی تاریخنده تحریر ایتدکدن صکره بونک قلی حالت افدینک سرانی تعلیم
وتنیه یه اولدینی ارباب عقوله نهان دکدر دیو تصریح ایدیور . حقیقت حال اسعد
افدینک دیدیکی کیدر . استاورا کینک بیوک اوغلی نیقولاکی که صکره خیلی وقت
معمر ولغوفت بک دیو معروف اولان ذاتر انک لسانندن مسموع فقیر اولمشدر که

پدرياه برلكده بولى به وارد قىلرندە محافظه لرينه مأمور اولان بلوكباشى دائماً مقيم اولدقلى قوناقدە بولهرق اوراده يراچر ايمش ورمضان شريف كلدكده انك ايچون ايروجه افطاريه وسجور طعمامى چيقار ايمش مؤخرأ انك يرينه بشقه سى تعيين اولمش بلوكباشى بركون آثار حزن وكدر ناصيه حائنده نمايان اولديغى حالده كورشمك اوزره استاورا كينك يانە كلوب بن براز قاريشيق رؤيالر كوردم قورقارم رجال دولت سكا قيار بن سنكله اوغلك ايچون برر بار كير حاضر لايه يم سزى كيجه وقتى آوب ساحله اينديره يم بركى يه بنديروب روسيه ديارينه قاچيره يم ديدكده استاورا كى بك بن دولتمه خيانت ايتدمك كه خوف ايديم دولتدن امينم ديو جواب ويرمش اولديغندن اودخى اوغلك يانە كلوب پدريه سويلديكى سوزلرى حكايه ايله انى قانديره مدم سن اقتناع ايت بن سزك نان ونعمتكزى يدم مرادم انجق سزه ايلك ايتمكدر ديوب اودخى پدريه لى الافاده اكا دخى بوجوانى ويرمش بونك اوزرينه بلوكباشى غايت مكدر ومحزون اولهرق عودت ايمش مكر حالت افدى استاورا كينك اعدامنى قورمش انجق حقنده خط هايون اولديغندن علنا اعدامى قابل اولهميه جغنه مبنى محرمانه اولهرق بولى متسامنه تعليمات كوندرمىش اودخى مرقوم بلوكباشى به كشف راز ايله اجرا سنى اكا حواله ايتدكده بن اوادمك امكنى يدم على الخصوص رمضان شريفده بنم ايچون مخصوصا افطاريه وسجور يميكي چيقاردى بن اكا سوء قصد ايديم وبشقه سى ايدە جك اولور ايسه بحسب الانسانيه مدافعه ومحافظه يه مجبورم ديمكله متسلم چاره يوق حالت اقتدينك امرى اجرا سز قاله ماز . ارتق سنى انك يانندن الهلده يريكه بشقه سنى تعيين ايدلم ديمش وبوسرى كسنه يه افشا ايتيمه چكنه مغلاظ يمينلر ايتدرمش . اودخى كيفيتى استاورا كى يه اخبار ايدە مامش ايسه ده وظيفه انسانيتى ايضا ايچون بروجه بالا كرك استاورا كى وكرك اوغلى روسيه ديارينه قاچيرمه قرار ويرمش ايكن استاورا كى بك فراره جسارت ايدە ميه رك بروجه بالا قضايه اوغرامش يولنده ايدلمشدر .

لغوفت بك اولوقت حقيقت حاله مطلع اولمش ايسه ده كندوسى دخى پدري كى بر فلاكته اوغراديلور خوفيله اصلا سس چيقار مامش وپدرينى حيدودلر اولدر ديكندن بحث ايتمكه مجبور اولمش ايدوكنى واول بلوكباشينك انسانيتى سويلر وهرسنه انك خانه سته برمقدار هديه كوندرديكنى بيان ايلر ايدى . بزينه صدهه كللم . افلاق وبغدان ويوده لقلرى فنارلو بگزاده لره توجيه اولنه كلور كن روم فترتى اوزرينه انلك يولى قاندى وىرلو بويارلره ويوده لق يولى آچلدى . بالاده بيان اولديغى اوزره روسيه ايلچيسى استرغونوف ترك سفارت ايدوب كيتمش ودولتين

بمنده برودت ظهور ایش ایسهده بوباده روسیهلو ایله دوستانه مخبره اولنهرق
 ویریلان قرار اوزره باش بویارلردن اولوب اقدجه ساستره والیسی وطونه
 سرعسکری محمد سلیم پاشا معرفتیه درسعاده جلب و بکار بکننده واقع یوسف ضیا
 پاشا بالیسنده اقامه اولنان کیغوری کیغافلاقه و بورغان ساندل استورزه بغدادنه اوائل
 شوالده ویوده نصب اولندی واستانبولده خلعت و قوقه کیدیرلمک رسمی ترک
 اولنهرق یالکز حضور صدر اعظمیده شرب قهوه اکر امیله اکتفا ایدلدی خلعت
 و قوقه لری سلیم پاشا طرفدن الباس اولنق اوزره طرف دولتدن کیتملری معناد
 اولان خدمه دیوان ایله سلیم پاشایه کوندرلدی . بوضره ده یرکوک کی محافظی حق
 پاشایه دخی رتبه والای وزارت احسان بیورلدی .

شوالک اون آلتنجی ائین کیجه سی ساعت اوچده ایکن سلطان احمد نام شهزاده
 دنیا به کلدی . ویکرمی یدنجی کونی خداوندکار اسبق سلطان سلیم خان حضر تلی رینک
 همشیره لری خدیجه سلطان دار عقبایه کیتدی .

بروقدنبرو اعلی وادنی زی ولباسده سفاهته دوشمش اولدقلردن فیما بعد وزرا
 و علمایه مخصوص اولان بول یکلوقاقم کورکلر مستشا اولق اوزره کمسنه قاقم و الما
 کورک کیمامک و هندکاری شمال قوشامیوب انجق بغداد و سلانیق پوشیلری
 و طرابلس قوشاغی و مغرب شالی قوللانق و مینالی چوق طاقی قوللانماق خصوص لری
 بوئشاده نظام اتخاذ اولمشدر . و خلال ذی الحجه ده اسلحه و دوات کتاب ایله
 حللی نسا مستشا اولق اوزره سائر شیلرده زر و سیم استعمالدن منع اولنوب تقدر
 سیم وزردن معمول اوانی ورخت و بساط و رکاب و سائر وار ایسه هرکس ضربخانه
 عامریه کتوزه رک کومشک درهمی اوتوز ایکی پارهیه و آلتونک درهمی اون اتی
 غروشه اولق اوزره بدلارینی اخذ ایلملری امر اولندی و بوکا دائر طشره لره
 دخی اوامر علیه کوندرلدی .

ذی الحجه نک آلتنجی کیجه سی ساعت اوچ قرارلرنده حلبده و کلیس و انطاکیه
 و جوارلرنده برشید زلزله وقوع بولمش پک چوق ابنیه منهدم و پک چوق آدم
 تلف اولمش ایدوکی خبری لدی الورود موجب ا کدار نامحدود اولدی . بزکله لم
 موره وقوعاته .

* وقایع موره *

شوالک دردنجی کونی بر معناد اجرا اولنان سنه توجیهاتنده اوتوز ایالت و قرق
 طقوز لوا مهورلری بولنان وزرای عظام و میر میران کرام هپ مهوریتلرنده ابقا

اولنمشیکن بالاده اشعار اولندیغی اوزره یانیه جهتی سرعسکری خورشید پاشا مورہ سرعسکری و والیسی بولنان سید علی پاشا علیهنده بولهرق انک سوء حال و حرکتدن بخله یرینه انک معینده بولنان درامه لی محمود پاشانک نصیبی انہا ایلمش اولدیغدن شوالک التنبجی کونی سید علی پاشا عزل ایله یرینه محمود پاشا نصب اولندی .

فقط خورشید پاشانک اول حوالیجه شکر و شکایتی مشمر و مؤثر اولوب هله تپه دنلینک اعدامندن صکره فوق العاده مقبل و نافذ الکلم اولمشیدی و مورہ اردوسنک تنظیمی و صورت سوق و ترتیبی اکا حواله اولنمشیدی . بوجهته محمود پاشا مورہ اردوسی سرعسکری اولدیغی حالده خورشید پاشانک معیتی مأمورلرندن معدود ایدی . بناء علیہ خورشید پاشا ازدینہ عزیمت و ازدین اوہسنده وایکی ساعت ایلروسنده جاری المانیا نہری یاننده نصب خیام ایله چندروز اقامت ایله محمود پاشایه تعلیمات لازمه اعطا و معینته اریب احمد پاشا و اغربوز محافظی چرخه جی علی پاشا و ازدینده موجود میرمیران پاشا اثر ایله طواسلی عثمان اغایی و روم ایلی اعیانلرندن کوپرلی اعیانی امین و کوسنتدیل اعیانی چابی اغاری و پلنغه اعیانی نعمان و پتریج اعیانی دستان بکری و دها چوق اعیانلری قضالری عسکرلریله برابر تعیین و زکریا دبره نام سرکرده معینده اولهرق اوچ درت بیک قدر سواری و پیاده ارناود عسکری تحریر و باجمله عسکر و اتباعی تعداد ایدرک آلمانیا کوپریسندن امرار ایتدی . و سرعسکر سابق سید علی پاشا ایله کورشده که انی ازدینده قالمق یاخود محمود پاشا معینله ایلو کتمک شقلرنده تخییر و شو قدرکه سلامت ایلو کیتمکه اولدیغنی ایما ایتمسلیه علی پاشا متبوع ایکن تابع اولهرق ایلو حرکتی ترجیح ایتدکه معینده کی ارناود عسکرلرینک گذشته علوفه لری خورشید پاشا تادیه و صاغلامنی و چورو کنی تفریق ایله ایشه یارایانلری زکریا دبره معینته تعیین ایدرک انلریده بالتعداد کوپریدن کچوردی . علی پاشا دخی از قدیم دلیل و تفنگچی باشیلری معینده اولان بیک قدر سواری و دائرہ سی خلقی ایله کوپریدن مرور ایله اردویہ قاتلدی . بو وجهله تعداد اولنان عسکر و دائرہ لر خلقی و عکام و خربندکانک مجموعی نام یکر می بشیکه بالغ دکل ایکن خورشید پاشا غیر از خدمه قرق بیک علوفه لو عسکر سوق اولندیغنی باب عالی به انہا ایله او قدر علوفه مطالبه ایتمکه ایدی حالبوکه انک علوفه نامیله کوندره جکی آنچه انجق زکریا دبره معینده اولان یدی بیک قدر ارناود عسکرینک علوفه لرندن عبارت ایدی . لکن معنی قپو کتخداسی حالت افندی اولمغه اندن کیم حساب صورہ بیلور .

لفظی مراد نزل امینی اولان قره عثمان اوغلی یعقوب اغا یاننده آنچه اولیوب ایفای مأموریتدن عاجز اولدیغنی محمود پاشایه عرض و بیانندن خالی دکل ایسه ده ایکسی

دخی سرعسكر كيرك كبر ونخوتندن و غضب و شدتندن خوف ايله اردونك حوايج ضروريه سنی بیان ایده میهرک وداع و کوپریدن مرور ايله اردو کاهده خیمه نشین اولدیله . خورشید پاشا سیواس والیسی سلیمان پاشایی استصحاب ايله انی از دین محافظه سنه براغوب کندوسی یکیشهره عودت ایلمشدر .

اردوی سرعسکری ایسه بر کون بر کیجه المانیا جوارنده اقامت ايله هرکس برر ایکشمر کونلک یم و ییه جک تدارک ایدرک اورادن صالقم صیچاق ایلرویه حرکت ايله فوننده دربندینک برو طرفنده کی اووده کیجه لیدی . اوائل تموز اولوق جهتیله اول کون حرارت شمسک تأثیرندن بعضیلر خسته و بیتاب اولوب انجق اردوده بر حکیم اولیوب خسته لری نقل ایچون مکاری دخی بولمندیغندن فرداسی خسته لرک چونغی یول اوزرنده ترک ايله علی الصباح حرکت وفوننده دربندندن مرور ايله لوادیه اوه سنه و فرداسی استفهیه وارلیدی . مقدما کوسه محمد پاشانک بورالره ورودنده لوادیا واستفه قصبه لری وجوارلرنده کی قریه لر هپ احراق اولمش ایدو کندن هر نه طرفه باقلسه آثار عمران کورلیوب اشقیادن دخی بر اثر یوق ایدی چونکه آنلر اردونک مرورندن صکره خط رجعتی کسمک اوزره اورمانلره چکلمشدر ایدی .

اردو بر کیجه استفهده قالدی . فرداسی چرخه جی علی پاشا اردودن ایریلوب بش التیوز اتباعی ايله مأمور محافظه سی اولدیغی اغریبوزه عزیمت ایتدی . اردو دخی موره دربندینک اون ساعت مسافه سنده کائن برنجی قوناق یری اولان قوندره نام قریه یه کیتدی اوراده ذخیره قوییلری کشف اولندی . بر مقدار یولاف و قوقوروز بولندی یولاف حیوانلره ویریلوب قوقوروز دخی قینادیله رق انکله اردو خلقی بساندی . فقط بوراده یالکز ایکی صو قویسی اولوب بولنرله اردوی صوارمق تمکن اولمندیغندن عسکر صباحه قدر صو الموق ایچون بربر یله غوغا ایتدیله . بوراده عسکریدن چند نفری خسته اولمغله فریادلرینه باقلمیوب دشمنه قربان اولوق اوزره اوراده ترک ايله صباحلین یوله چیقادی وینه اون ساعت مسافه سی اولان مغره نام دربند قریه سته عزیمت اولندی یولار صرپ و شمسک حرارتی زیاده اولدیغی حالده بر برده صو اولمندیغندن اوچیوز قدر آدم صوسزلقدن بیتاب اوله رق یولارده دوشوب قالدی حیوانانندن دخی خیلی تلفات و قوعبولدی طوپکشان بار کیرلرک برازی طورمغله باشلری کسیلوب یول اوزرنده براغلیدی . پک چوق محنت و مشقتلر ايله مغره یه وارلیدی بوراده ایسه یالکز بر صو قویسی بولمغله دهها زیاده صو صیقندیسی چکلدی . فرداسی صباحلین بوراده دخی اوتوز قدر خسته براغلیدی واون ساعت

مسافه سی اولان حوضلر نام قریه یه واریلنجیه قدر اثنای راهده کرک انسانجه و کرک حیوانجه ایجه تلفات وقوعه کلدی نهایت حوضلر قریه سنه مواصات اولندی بوراده صو زیاده اولدیغندن تجربه سز آدملر کندولرینی و حیوانلرینی بردن بره صویه و یروب بوراده دخی صویک بوللغندن بعض تلفات وقوع بولمشدر .

فرداسی آتی ساعت مسافهده واب دریاده واقع کوردوسی قصبه سنه عزیمت اولندی . بویولک درت ساعتک محلی صرپ اولمغله طوپلرک نقل وامراری صعوبتلو ایدی هر کون وزرادن نوبتله بری طوپلرک اوزرینسه مأمور اولوب اول کون اریب پاشانک نوبتی ایدی اریب پاشا طوپلرک نقل وامرارینه نظارت ایده طورسون اردو ایلرو حرکت ایله کوردوسه وار دقده کوردوس قصبه سی هنوز احراق اولمش و بک آز خانهلری قالمش اولدیغی کورلدی فقط بوراده بک چوق زاد و ذخیره بولندی ساحله بر ساعت مسافهده مرتفع جبل اوزرنده بولنان کوردوس قلعه سنه وارلدقده کهمنه کورلیوب فقط مغاره دروننده کوردوس خاندان قدیمندن کامل بک هنوز شهید ایدلمش اولدیغندن قانی امقده اولدیغی و والده سی و عیالی وایکی نفر اولادی بر حیات اوله رق اغلامقده اولدقلری کورلدی مکر بالاده بیان اولدیغی اوزره طراپولچهنک حین استیلاسنده اشقیانک اسیر ایدوبده بورایه کتورمش اولدقلری کامل بک ایش که زکنیکلک ایله معروف اولدیغندن تحریء اموال ضمننده انی تضییق ایله امرار ایام اولنمقده ایکن اردونک اول طرفه حرکتی کونی اشقیاکوب انی شهید ایتشلر .

قلعه یه براز مستحفظ نفری براغیله رق قصبه یه انیلدکده طوپلردن بش قطعه سنک دربندده قالمش اولدیغی خبری آندی . شویله که : بش قطعه کبیر عبوس طوپلری دربندی سو کدیره میوب یانلرنده عسکر دخی قالدیغندن و اشقیاء اورمانلر ایچندن تفنک اتمغه باشلادقلرندن طوپبجیلر بار کبرلرک قایشلرینی کهمرک فرار ایلمش اولدقلری اخبار اولندی هنوز محاربه اولنمقسزین بش طوپ براغلمق بک چیر کین بر کفت اولدیغندن محمود پاشانک قان باشنه صیجرادی همان طوپلرک کتورلمسی ایچون بر مقدار سواری کوندردی سواریلر طوپلرک براغلدینی محله تقریلرنده اشقیانک غلبه لکله طوپلری اورمانه طوغریچ چکمه اولدقلرینی کورمشلرایسه ده اورماندن اوزرلرینه قورشون آلمغه باشلاندیغندن یا قلاشمغه جسارت ایده میهرک مایوساً عودت ایله کیجه لین کوردوسه کله رک افاده حال استدیلر سر عسکر محمود پاشا بونک اوزرینه اریب پاشایه سر زتش ایدوب اودخی استخفاف یوللوجواب ویرمکله بینلرنده برودت و میابنت پیدا اولمشدر . طوپلرک دشمن انه کچمسی موجب کدر اولدقندن بشقه بووقه اردونک ار قه سی کسیک اولدیغنه دلالت ایتمکله تلاش و اندیشه یی استزام ایلمشدر . اردو

خالقك كوزلری ارقه ده اولوب انجق طریق سلامت اولدیغندن چاره سز اطاعت ایدیورلردی .

سیروزی یوسف پاشا بالیه بادره وموره وروم ایلی قستلاری وایته بختی قلعه لرینی محافظه ومعیتده بوانان سفن حربیه ایله سفائن اشقیانی کورفرزه دخولدن منع ایتمکله کورفرزه امنیت وار ایدی خورشید پاشا ایسه اردویه اعانه اولنسی ایچون یوسف پاشایه اشعار ایلمش ایدو کندن یوسف پاشا برقطعه بکک قوروته را کبا اردونک کوردوسه وصولی کونی او دخی کلوب قرهیه چیقدی وزرا ایله کورشدی محمود پاشا اندن ذخیره ایستدکده فرنک تجارندن صاتون آلمش برمقدار اجناس ذخائر وار ایسه ده بورایه تقلی یکرمی کونه توقف ایدر دیو جواب و یروب محمود پاشا بر نوع تصعبه حمل ایدرک کوجنمشدر . مع مافیله یوسف پاشا بونی سر عسکرک امید واملنده اولدیغی حالده پدرینک اتباعندن معدود اولان محمود پاشانک سر عسکرلکی اکا کران ککک طبیعی اوله رق پکده جان وکوکدن انک حقتده تسهیلات کوسترمک ایستزدی . بناء علی ذلک بو ملاقاتدن بر فائده اولمیوب یوسف پاشا مرحوم کامل بکک والده و حرم وچوققلرینی بالاستصحاب عودت ایلدی . شوقدرکه دونمای هایون ایله سر یعا مهمات و ذخیره وطوپ ارسال بیورلمسی لزومنه دائر یاپیلان مضبطه پروزه طریقیه خورشید پاشایه اولاشدیرلق اوزره یوسف پاشایه ویرلدی . اوچ کون کوردوسده بعدالاقامه اسبق قصاب باشی حسن پاشا کوردوس محافظه سنده براغیله رق التي ساعت مسافه ده بولنان انابولی به عزیمت و بر باد بوغازی نام صعب المرور محلدن گذار ایله انابولی به مواصت اولندی .

سابق انابولی محافظی ادر نهلی سالم پاشا ایله اهالی فوق العاده نمنون اوله رق استقباله چیقیدیلر مکر اشقیا بر قاج آیدنبرو انابولی بی دائرا مدار قوشادوب تضییق ایتمکله اهالی ذخیره سز لکدن صیقیله رق قلعه بی تسلیم ایتمک اوزره اشقیا ایله بالمقاوله طرفیندن شرائط استیمانی حاوی سندلر وره نلر مبادلله اوله رق قلعه بی تسلیم ایتمک اوزره ایکن اردوی هایونک و رودی اوزرینه اشقیا صاووشوب کیتمش و قلعه ده انجق بر قاج کونلک ذخیره قالمش ایش واکر چه اردوده دخی ذخیره یوق ایسه ده انابولینک پیشکاهنده یدی سکز ساعت تمتد و واسع واغنام وزاد و ذخیره سی بول بر او هسی اولدیغندن عسکر چاپوله قوبلیدی هرشی بول بول بولنور اولدی انابولی محافظی نامق پاشا دخی قلعه به کیروب ایفای وظیفه به باشلادی .

فقط انابولی به ایکی ساعت مسافه سی اولان ارخوس پانغهمی اشقیا ننده بولندیغندن اردو ایله اورایه وارلدی ارخوس قصبه سنده خدیجه ، اکولات و سائر اله کچوردی

قلعه سی بر یوکسک تپه اوزرنده بولندیغندن هجوم اولنه میوب انجق محاصره الته الندی . او چنجی کونی اشقیانک یدی سکز بیک قدر امدادی کلایسه ده سواری قارشولیوب انلری رجعته مجبور ایتدی قلعهده ضبط اولندی .

بولندن صکره نه یولده حرکت اولنق لازم کله جکنک مذاکره سی ضمنده عقد مجلس مشورت قیلندی . انابولی محافظی نامق پاشا دخی مجلسه جلب اولندی . سرعسکر محمود پاشا انابولی به اون ایکی ساعت مسافه سی اولان طراپولیچه به واروبده اوراسنی دخی ضبط ایلمک نیتنده اولدیغنی بیان ایتدکده سرعسکر سابق علی پاشا مغدور و محزون اولمغله شق شفه ایتدی اریب پاشا کاتب لکدن نشئت ایدوب اهل حرب اولمقدن بشقه حالت افندی به بر ایکی طوغری سوز سویلمکله بولایه کرفنار اولوب اندن خلاصک چاره سنی دوشونمکده ایدوکنه بروجه بالا طوب ماده سندن طولایی سرعسکر پاشا ایله آرلری شکراب اولدیغنه بناءً بجه قاریشماق ایستمدی اما نامق پاشا ایله روم ایلی اعیانلری وسائر اغالر بوجهه کلامه آغاز ایدیلرکه دونمای هایون کلدی انابولی قلعه سی کبی متین و جسم و معتبر قلعه نك زاد و ذخیره سی یوق بو حال اوزره ترکی جائز اولورمی طراپولیچه کیدرکن آلتی یدی ساعتک صعب المرور بر دربندن کیلور ایکن معاذالله بر بوزغونلق وقوع بولورایسه اغزیمزک دادینی قاجیرز . حالبوکه ابتدای حرکتزده اردومزک مجموعی یکرمی بشیکه بالغ دکل ایدی . بونک بر مقداری چرخه جی علی پاشا ایله اغریبوزه کندی بر مقداری حسن پاشا ایله کوردوسده براغدی . و بر خیل سی نامق پاشا ایله انابولی قلعه سنده در . بش التیوز نفریمز دخی خسته و تلف اوله رق یولارده قالدی . اردوده حالا موجود اولان اون آلتی بیک قدر نفوسدن حرب و ضربه یارایان اون بیک نفر دن عبارتدر . انابولی قلعه و ساحلی براغیلوبده بوقوت ایله طراپولیچه کیدمک جائز اولماز و فرض ایدم که طراپولیچه به کیتدک استیلا دیده اولمش قلعه دن خالی بر خراب نمکتک ضبطنده نه فائده وار ؛ قالدیکه انابولی به دونمای هایونک ورود و اعانه سی مأمول اولوب طراپولیچه به امداد ایده من . و بالفرض انابولی ایله طراپولیچه آره سنده کی دربندلر ده عسکر طو تسه باقی عسکر له طراپولیچه ضبط و محافظه ایدینه من و اورادن بر طرفه کیدینه من . و احتمالک اشقیانک طراپولیچه اوه سنک ذخیره سنی طاغله نقل یا خود احراق ایلر . انابولیده قاله جق عسکر انجق قلعه نی محافظه ایده بیله جکندن اشقیانابولی اوه سنده کی ذخائر ی دخی اخسند ایده بیلور . بو حالاته نظر آیلر و کیدمک مخاطره در بزجه ایش بوراده اقامت ایله انتظار اوزره بولنقدر دونمای هایون کلسون عسکر انچه مهمات کتورسون یوسف پاشا دخی بالیه بادره ده کندوسنه چکی دوزن ویره رک

غستون و متون طرفلرینه طوغری حرکت ایلسون و ایکنجی اردو اوله رق خورشید پاشانک سوقنی وعد ایلدیکی عسکر دخی ظهور ایله کیروده اولان در بندلر طو تسلون اول حالده ایلرویه حرکت ایله ایش کور یله بیلور . الحاله هزه حسن پاشا کور دوسده اولوب ااره مزده کی در بندلر الده اولدیغندن انکله مخبره مز منقطعدر دیدیلر ایسه ده محمود پاشا رأینده مصر برذات اولغله طر اپولچه یه کیدلمک فکر نده و ماعداسی اکامخالفته اصرار ایتمکله صورت انفعال اوزره مذا کره یه فیصل ویرلدی . حالبوکه برایکی کون اول ز کرایا دبره تعینات بدلی اوله رق نزل امینی یعقوب اغادن اون التی بیک غروش طلیله تضیق ایتمکده اولوب یعقوب اغا ایسه بالمله اشسیاسنی میدانه قویه رق بومباغک ایفاسنه مقتدر اولدیغنی بیانیله مبلغ مز بوری قر ضاً محمود پاشادن ایستدکده اودخنی پاره سی اولدیغنی یمین ایدرک بیان ایلدیکندن ز کرایا دبره صورت انفعال کوستره رک بوندن صکره اطاعت ایتیه جکنی ویولار آجیق اولسه عودت ایده جکنی ایما ایتمکده ایدی . اول کیجه اریب پاشا واعیان اغالر ایله ز کرایا دبره کیزلو مذا کره ایدرک کوردوسه عودت ایلمک اوزره قرار ویرمشلر وهان چادر وچرکه لرینی ترک ایدرک عسکرلری وتبعه لری ایله برابر قالقوب کیتمشلر . سر عسکرک بوندن اصلا خبری اولیوب صباح اولدقده نه کورسونکه کندوسیه سید علی پاشانک بش آتی بیک نفر دن عبارت اولان عسکرلریله دائره لری خلقندن ماعدا کسنه قالمش . علی پاشا ایله برلشوب متحیرانه بر برینک یوزینه باققده اولدق لری حالده کیجه فرار ایش اولان طاقدن بر قاج یوزی پریشان حالده کیرو کلدیلر . ایچلرندن بر قاجی جلب واستنطاق اولندقده نصف الیلدن صکره ضابطاری علی الصباح کوردوسه عودت اولنه جنی بیانیله کسنه یه خبر ویرمه رک سسسزجه حاضر لاملرینی تئیه ایشلر علی السحر قیام ایله بر باد بوغازینه کیدلیوب بشقه یولدن حرکت اولنه رق اوه کچیلوبده دربنده وارلدقده اورته لق آیدیناق اولدی . اشقیا اورماندن تفنک اتمغه باشلادی براز سقطاق ظهور ایتدی هر کسه شاشقیناق کلدی یدک و اشیا لرینی ترک ایله ایلرو جان اتمق اوزره سرعت ایله کیتدیلر . بز کیروده بولندیغمز دن عودتی اختیار ایدوب کلدک ایلرو کیدنرک نه حالده اولدیغنی بیلمیز . آتیلان تفنکارک کثرتنه نظراً اشقیانک غلبه ک اولدیغنی آکلاشلدی . مع مافیه پیاده لردن کشافلر چیقار یله رق ترتیب اوزره کیدلسه فئاق ظهور ایتزدی . لکن ترتیبسز حرکت اولنمسی پریشانلغه بادی اولدی دیدیلر .

محمود پاشا کندوسنک اطوار خود سرانه سندن نادم اوله رق سید علی پاشا ایله بلذا کره بو حال وهیئت ایله ارخوسده اقامت مناسب اولیه جغندن انابولی پیشگاهنه وار یلوبده

ایجاب مصلحت اوراده مشاوره و مطالعه اولتق اوزره قرار و یروب همان اورادن حرکت ایله انابولی پیشکاهنه کلدیلمر. کیجه فراریلرینک پریشانلی اردوخلقنه مورث دهشت اوله رق بورادن تلاش ایله قالقیلوب چادر و چرکه لر ایله برخیلی اشیا ارخوسده براغلمشدر .

محمود و علی پاشا لرنامق پاشا ایله برلکده لدی المشاوره طراپولیمچه یه عزیمتن فراغت ایله انابولیده اقامته قرار ویرلدیکی بیانیله کوردوسه کیدنلرک اعاده سی ضمنده برمکتوب یازلسه کیم کوتوره جک ؟ طریق اسلم بودرکه همان جمله کوردوسه واروبده برقایق تدارک ایله واقع حالی یوسف پاشایه وانک واسطه سیله خورشید پاشایه اشعار ایده لم وبالیه بادره ده بولنان قبودان دریا قره محمد پاشایی المق اوزره دونمای هایون بادریه کلش ایسه سربعاً حرکت ایله انابولی یه ذخیره تشدیلمسی ایچون کندوسنه اخطار ایده لم واریب پاشا طاقنی جلب واستالت ایله یسنه بورایه کله لم دیدکلرنده نامق پاشا بوتدیره راضی اولمیوب همان بکایه باشلادی و جمله سی بوفلا کتله سبب اولان خورشید پاشایه سب و دشنام ایلدیلر . واردر انابولیده قالسه جمله آچاقدن تلف اوله جقلری مطالعه ایله نامق پاشا دخی نهاییه الامر اردونک کوردوسه عودتنه راضی اولوب انجق کوردوسه وارلدقندن صکره فراموش اولنمیوب وعد اولندیخی اوزره یسه انابولی یه کلنمسنی شرط ایدوب محمود پاشا دخی بو باده آنی ایمان غلیظه ایله تأمین ایلدی و برده اوددن جلب و تدارکی ممکن اولان ذخائرک قلعه یه نقلی خصوصنه عسکرک معاوتنی رجا اتمکله درحل بو باده عسکره تنبیهات لازمه ایفا قیلندی وهان فرداسی اهالی و عسکر اوه یه یاییلوب و بر قاق ساعتک محله ره قدر کیدیلوب بولدقلمری ذخیره و حیواناتی قلعه یه نقل ایتدیلر بوضورتله قلعه ده موجود اولان اهالی یه قرق الی کون کفایت ایده جک قدر یسه جک تدارک و ادخار اولندی . محافظ پاشا غلبه لک اولسون دیو عسکرینک چوغنی سرعسکر پاشا معینته ویردی . فرداسی اردو انابولی پیشکاهندن قیام ایله کویا پیاده لردن کشافلر چیقاریله رق ترتیب اوزره حرکت اولنه جق ایکن برباد بوغازینه وارلدقده اشقیا طرفندن تفنک آتلمغه باشلانندیخی کبی جمله یه خوف و دهشت کلوب ترتیب شاشدی هرکس باشی قایسنه دوشدی یدکاری و سایشخانه لری براغوب یکدیگری مسابقت ایله ایلرو سکر تدیلمر . اردو پاشا دو کندیمی طرزنده کوچ حال ایله کوردوسه واره بیلدی . سرعسکر پاشا ایله علی پاشایه حریقندن قورتالمش بررخانه بولندی . فرداسی انابولی ایشی مذاکره اولتق اوزره وزرا و امرا و اغوات دعوت اولندی . اریب پاشا ایله اعیانلردن بعضیلری اصفا اتمدی ایسه ده محمود پاشا ایله علی پاشا

قصاب باشی حسن پاشانك خانه سنده بالاجتماع مسئله در میان اولندقدده بوحل پریشانی ایله انابولی به عودت اولته ماز فقط خورشید پاشایه و بادره ده بولان قپودان پاشایه بیان حال ایده لم و یوسف پاشان ذخیره ایستیه لم دیندی و بو یوله یازیلان انهارل ذخیره صائمق اوزره کوردوس ایسکله سنه ککش اولان بر آوستریا سفینه سیله یوسف پاشایه کوندرلدی .

یوسف پاشان و قپودان پاشان وارد اولان جوابنامه لرده دونمای هایونك کلدیکی و مصر والیسی محمد علی پاشا طرفدن هدیه اوله رق اوچ قطعه ذخیره ایله نملو کمی گلیمکله بونلردن بریسنك اردویه کوندرلمك اوزره اولدیغی مندرج اولمغله همان دونمای هایون ایله انابولی به ذخیره یتشدرلمسی ضمننده بر مضبطه تحریر و جمله طرفدن تمهیر اولسه رق قپودان پاشایه کوندرلدی . متعاقباً مصر کمیسی کلدی وزیرایه و میر میرانلره و اعیانلره ایکی آی اداره ایده جك قدر یاغ و پرنج و بقاله و شکر و قهوه و بغدادی و عسکره یاغ و بغدادی توزیع ایدلدی و محمد علی پاشایه بر تشکر نامه تحریر و جمله طرفدن تمهیر ایله کندوسنه ایصال اولمق اوزره یوسف پاشایه کوندرلدی .

بوندن سکره اخذ و اعطا ایچون کوردوس ایسکله سنه نهمچه سفینه لری کلوب کیمکه باشلادیغندن هرشی مبدول اولدی و عسکر چاپوله کیدوب اره صره اسپر و حیوان سوروب کتوردکارندن لحم دخی صائلهغه باشلادی . قرق الی کوندنبرو اردو خاخی ات یمدکارندن ضعیف دوشمش ایکن بوکره ات یمکه دخی باشلادیلر . واکرچه پاره جه اردونك مضایقه سی زیاده ایسه ده خورشید پاشا طرفدن ارناود عسکرینك گذشته علوفه لریه برابر وزیرا معیتده کی عساکرک علوفه لری دخی آلتون اوله رق کوندرلمکله عسکره توزیع اولنوب انحق بومبالغک اوسقونتوسی خلی شیئه بالغ اوله رق وزیرانك قبولری خلقنه جیب خر جانغی اولمشدر .

(وقایع سنه ۱۲۳۸)

ساقز محافظی میر میران عبدی پاشا حسن خدمته موفق اوله مدیغندن بو اثناده عزل ایله ساقز محافظی ردوس متصرفی امرای دریادن یوسف بکه تفویض و چند روز مرورنده عهده سنه رتبه میر میرانی ایله قره سی سنجانغی توجیه ایدلمشدر .

کچن سنه جادی الاولانك آلتنجی بازار کونی تولد ایدن شهزاده سلطان محمد اشبو محرمک آلتنجی بازار کونی نمازم دار بقا اولمشدر .

بو اثناده عدلی آلتونی اون ایکی و نصفی آلتی غروشه و ربی یوز پاره یه واستانبول

التونی سکز و مصر التونی یدی و فندق التونی اون بر غروشه و جزائر و تونس
 و طرابلس غرب التونلری اون ایکشر غروشه و رومی یعنی یکریمی بشک التونی
 یکریمی بش و نصفیه سی اون ایکی بوچوق غروشه و ربعیه سی آلتی غروش اون
 پاره و فندق ربعیه سی اوچ و استانبول ربعیه سی ایکی بوچوق غروشه و یالذ التونی
 اون بش غروش اون پاره و بحار آلتونی اون بش غروشه و بحار جنسندن
 قرامیس آلتونی اون درت غروش او تویاره و جهادیه بش غروشه و عتیق و جدید
 یوزک ایکی بچوق غروشه و ایکیک ایکی غروشه و دانه غروش قرق پاره و ربع
 اون پاره و عوارض جنسندن ماعدا اوچ نوع ریال آلتی بچوق غروشه و عوارض
 آلتی غروشه نظام و یریلوب اشبو معین فیئاتلردن زیاده آلوب و یرنلرک جزا
 کوره جکنه دائر بو ائنده هر طرفه او امر علیه کوندرلمشدر . عدلی آلتونی یکی
 کیلوب ذکر اولنان فیئاتلر اوزره دیگر مسکوکات ایله مبادل اولندقه ضربخانه
 خیلی تمتع اوله جنی درکار ایدی . لکن بویه اسعار و فیئات ایشلرینک امر و جبر
 ایله یوریمه چکی امثالی دلالتی ایله معلوم ایدی . یکچیری اغاسی اسماعیل اغا ضبط
 و ربط ارادله مقتدر اوله مدیفندن محرمک یکریمی اوچنجی کونی عزل ایله یرینه
 قول کتخداسی حسن اغا نصب اولندی .

معلوم آیکچریلر طریقت بکتاشیه سالک اوله رق اره لرینه بکتاشی قیلغنده نیجه
 بی مذهبیر کیروب سوزه قاریشوردی . مقدما روافض اعجامدن حیدر بابا نامنده
 برقلاش یکچریلر ایچنه کیروب سلطان سلیم و علمدار پاشا و قهملرنده بولنمش و بعده
 صاوشوب جانب ایرانه کتمش ایکن بو ائنده ینه درسه عاده کلوب طقسان طقوز
 قشله سنده حصیر ملغت و شیطنتی سرمش اولدینی لدی التحقیق دفعی تصمیم اولنمش
 ایسه ده قشله دن طیشارو برقاج اوسته ایله چیه قرق احتیاط اوزره بولندینی جهته
 آچقندن اخذی دشوار اولغله ایفای مقتضاسی یکچیری اغاسی حسن اغایه حواله
 اولنوب اودخی محرمی اولان بعض ذوات ایله بالاستشاره بر تقریب ایله انی چاردقندن
 اسکداره امرار ایله یوله روان ایتدیله . حیدر بابا ضیق بال ایله بولی به واردقه
 حتف انفه و فات ایلمشدر .

حالبوکه استانبولدن طرد اولدینی کون برقاج اوسته لر یکچیری اغاسنه کلوب انک
 اعاده سنی تکلیف ایله باب عالی به انها ایتدر دکلرنده طرف صدارت پناهیدن امر
 امیرالمؤمنین ایله اجرا اولنان مصلحه یکچیری قوللرینک مداخله سی وظیفه عبودیه
 یافتماز دیو و یریلان جوابه قانع اولدقلرندن کیفیت دار الفتوایه لدی الحواله
 (امام المسلمین دار السلطنه دن بر کسنه نک خیر مطالعه سیله نفیئی اجتهاد برله ابعاد

بیوردقلرندن صکره اعاده سنه جبر اولماز (دیویریلان قنای شریفه اوزرینه خط هایون کشیده بیوریه رق اغا قپوسنه کوندرلمش ووجهه مواجهه سنده او قوتدیرلمش ایکن یکیکچری متغلبه سنه ینه سکونت کیوب بربر اراجیف نشرینه واطاعتسزلق اظهارینه باشلادیلر . حتی روم فترتک ظهورندنبرو اتحاد قلوبه سبب اولمق داعیه سیله مجالس مشورته اورطهرلر متولیلریله اوسطه لری کلک معتاد اولدینی حالده بوکره شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجالس مشورته کلکدن ابا ایله صورت عصیانلرین ایما ایلدیلر .

جلد حادی عشرده بیان اولدینی اوزره حالت افندی زکی و فطین و نطوق و بحث و مکالمه یه و خصمی اقعاهه قادر بر آدم اولوب انجق حائر اولدینی موقع نفوذ و اقبالی محافظه ایچون هر درلو فنالی اختیار ایلر و یکیکچری سفهاسنی جلب و تألیف ایچون انره پک چوق پاره بذل ایدر و یکیکچری اشقیاسنک جدأ تریبه سی تصمیم اولنسه درلو بهانه لر ایله اتی تاخراته دوشورر و بووجهله کندو طولاب مفسدتی دوندیرر ایدی . حتی درویش پاشا صدارتنده برکون عقد اولنان انجمن مشورته روسیه لو ایله وقوع بولان برمنازه یه دائر مباحثه اولندقده اعلان حربه قرار ویرله درجه سنه کلوب مجالس طاغلدینی زمان درویش پاشا حالت افندی بی الیقویوب افندم سزاعلان سفره قرار ویربورسکنز قنئی عسکرله روسیه یه مقابله ایده جکسکنز ابتدا تنظیم عسکر ایدیکز دیدکده حالت افندی بوکون یکیکچری بی قالدیروب عساکر منتظمه یایمق ممکندر لکن ارسلانمی کیم ضبط ایده جک دیمش اولدینی مشهوردر .

سلطان محمود خان حضر تلری ایسه یکیکچریلری تأدیپ ایله عساکر معلمه ترتیبی املنده اولدینی جهتله رفته رفته حالت افندینک بو اطوارندن طولایی جانی صیقلمغه و بو بایده دیگر واسطه لر ارامغه باشلادی . و مقدماتی حالت افندی تپه دلنلی علی پاشانک عزل و اعدامی ایستیوب و جانب افندی کبی دور اندیشان رجال دولت شمعی بر تپه دلنلی غائله سی چیقارمنک صره سی دکلدر دیو مانعته چالشمشلا ایکن دکله میوب میدانه بر یانیه غائله سی چیقاردی بونک ایچون دولته پک چوق مصرف ایتدردی و یانیه ایشنک آلتندن بر یونان مسئله سی چیقادی بوندن طولایی کندوسی پک چوق لسانه کلدی و بو یونان ایشی تپه دلنلینک اثر فسادیدر انک وجودی ازاله اولدینی کبی بوفساد بالطبع بر طرف اولور دهرک مورده جهتله اهمیت ویرمدی بو جهتله اورانک ایشی اغرلاشدی و تپه دلنلینک زوالیله بو قته باصلمیوب بالعکس دهها زیاده شدت بولدی . کندوسی بوندن طولایی کچوک دوشدی و محجوب اولدی . و برده یکیکچری رؤسافی جلب ایچون پک چوق پاره یه محتاج اولوب بو پاره نک اکثرینی مملکتیندن آلوردی .

او منبع قنای سائر ولایان آل دینی قاپوروزلر انک مصارف نامحدوده سنه کفایت ایتمز اولدی مصر و ایسنی ایستدیک کی حقایقه مدیغندن انکله دخی آرالی بوزلدی . سلطان محمود خان حضر تلی ایسه موره غائبه سی مصر و ایسنک باشنه طولامق اوزره اوغلی ابراهیم پاشانک موره سر عسکری نصبه قرار ویرمشیدی . وحسنی بکی ابراهیم پاشا ز دینه ارسال ایله یکچری او جانک انتظامی خصوصنده انک رأیی آلمغه دخی نیت بیورمشیدی . بودقیقه لر حالت افندی ایله بر بر باشی علی اغا بیننده جریان ایدوب و ذیل کتابده مسطور اولان مخبرات خفیه اورا فندن کر کی کبی متضخ اولور .

الحاصل حالت افندی یکچری لک ابقا - یله انلک سایه سنده اقبالی محافظه ایتمکده اولوب یکچری سفهای ایسه یوز بولدجه شماروب بودفعه ایکی کونده بر کره اغا قپوسنده و بعض معتبر قوللارده اجتماع ایله نابجا تکلیف و ادعای درمیان ایستکری صره ده کیمی حالت افندی بی ایستیمز و کیمی ایسترز دیمکده ایدیلر .

ایشته اول ائنده سلطان محمود خان عدلی حضر تلی بر کون تبدیلاً بازید تر به سنه کاوب یکچری اغاسی دخی بازید قوللغه کیمکله اوستلر و یکچری اغاسنک یاننه طوبلانوب وار افندیمزه سویله بز او حریفی (حالت افندی بی) ایستیمز دیو غلو ایستکارنده ذات شاهانه طویوب یکچری اغاسنی جلب واستفهام ایدوب او دخی کیفیتی افاده ایتمکله کیت سویله طاغلسونلر مراملری حاصل اولور دیو بیورمش و اندن عودت شاهانه وقوع بولمشدر .

حالت افندی کیفیت لدی الاطلاع امثال سابقه سی وجهله ینه برال دکشدرمک اوزره صدر اعظمک لزوم عزائی اخطار ایستدیکنه مبنی صفک یکر می بشنجی کونی صدر اعظم صالح پاشا عزل ایله بالقخانه یه قالدیرلدی و اطراداً للباب شیخ الاسلام عبدالوهاب افندی دخی بر لکده عزل ایله اناطولی حصارنده کی یالیسنه کوندرلدی . و بوستانجی باشیغندن برو ضبط و ربط حشرات ایله مشهور ودلی عبدالله دیو معروف اولان سابقا قپودان دریا و حالا قره حصار صاحب سنجانجی متصرفی و بوغاز ایچنده اناطولی سواحل محافطی عبدالله نام دیگر حمدالله پاشا صدر اعظم و سابقا صدر روم ایلی صدق زاده احمد رشید افندی شیخ الاسلام نصب اولندی .

بالقخانه یه قالدیرلوق علامت غضب اولدینی حالد صالح پاشا بر قاج ساعت اوراده توقف د نصکره مالی بیله مصادره اولتمسزین کلیولی به کوندرلدی سویله که : بالقخانه یه ایکن طرف شاهانه دن مالک کندوسنه احسان اولدینی تبشیر ایله برابر حقنده اصلا انفعال شاهانه اولیوب انجق شو حریرلک یاتشمسی ایچون سویله بر تبدل

اجرا اواندی . فقط بونکله مطلوب حاصل اولورمی اولمازمی و بونک چاره سربیی ندردیو بالواسطه سؤال بیوردلقدده صالح پاشا عرض شکرانیت ایله برابر بوایشک چاره سربیی حالت افندینک براز مدت سیاحت ایتدیرلمسیدر دیمش اولدیغندن حالت افندینک براز مدت بروسده استراحت ایلمسی ایچون اراده سنیه صادر اوله رق ایفای مقتضاسی صدر جدید عبدالله پاشایه امر و فرمان بیوریلوب اودخی طیشارو چیقه رق رئیس افندی یه افاده حال ایتمکله رئیس افندی درحال خفیجه بر فرمان یازوب طغرسانی ورسیدینی دخی کندو چکدرک صدر اعظمه ویرمش وصدراعظمک سلحداری فرمان عالی بی آلوب موجبجه حالت افندی نی اسکداره کچورمشدر فقط حالت افندینک واقع اولان استدعاسی اوزرینه منفاسی قونیه یه تحویل بیورلمشدر .

ایشته حالت افندی ایشنک ابتداسی بویله طاتوجه برنفیدن عبارت ایکن زخم خوردلری علی الخصوص حسنی بک بونی فرصت آنخا ایدرک درحال انک سیئاتی خفیاً عرض ایله غضب ملوکانه نی تهییج ایتدکر نندن ترتیب جزاسی حقنده فرمان قضا جریان اصدار ایله اجراسنه خاصه خاصکیلر نندن قوریء هاپون اغاسی محمد عارف اغا ما مور اوله رق تبدیل قیافت ایله آرقه سندن کیدوب وائشای راهده انی کچوب برکون اول قونیه یه وصول ایله مختفی و افندینک و رودینه منتظر اولمشیدی . عارف اغا یولده منزل ایله انک یانندن کچرکن حالت افندی یاننده کی آدملرینه شو حریفک روشی بم قلبمه تأثیر ایتدی دیمش اولدینی مرویدر .

حالت افندی قونیه یه واروب چاپی افندی دائره سنده سکه پوش اوله رق آرام اوزره ایکن عارف اغا کلوب فرمان عالی نی ابراز ایدرک قلیچ غیطانیله انی بوغوب باشنی بدنندن جدا ایدرک در سعاده کتوردی و اواخر صفرده سنک عبرته وضع ایله تشهیر اولندی . حالت افندی قونیه یه وصولنده کندوسنک زخم خوردلرندن اوزمان قونیه ده اقامت اوزره بولنان غالب پاشایه عرض دخالت ایلدکده اول کرک ایدی افندی دیدیکی مرویدر .

حالت افندینک یوقارلرده ترجمه احوالی کچمش اولدیغندن تکراره حاجت کورلمز (الظالم سیف الله ینتقم به ثم ینتقم منه) جسدی قونیه ده و سر مقطوعی غاطله مولویخانه سنده دفن اولنمشدر .

حالت افندینک بالجمله اموال و املاکی مصدوره اولندقدن بشقه همان نفی اولندی کون فی الاصل مهرباری اولوب روم ایلی و بغداد و دیگر بعض ولایاتک قو کتخدالغیله داخل سالت خواجکانی و مرجع اصحاب امانی اولان سعید افندی و خزینه داری

احمد اغا و مهر داری زیور افندی و سابق خزینه داری پیکو عمر اغا و قپو چوققداری عزت اغا و صرافی اولان بغدادلی خسقل نام یهودی بوستانچی باشی محبسنه قالدیر یلوب چند روز صکره محاسبه لری رؤیت ایله ماللری مصادره و سعید افندی ایله قفتانچی عبد الحمید اغا بولی یه و زیور افندی بالیکسری یه و عمر اغا قره حصاره و عزت اغا ایله اتباعندن اولوب اورله و یوده لغنده بولنان وهان اورادن جلب ایله مالی مصادره اولنان مرقوم عبد الحمید اغا برادری عبد الحلیم اغا قسطمونی یه و خسقل ایله قرنداشی و اوغلی انطاکیه یه نفی اولندیلر . و حالت افندی رکاب کتخداسی ایکن قره قولانغی اولوب حالا منمن و یوده سی بولنان قپو جی باشی دوده مصطفی اغا ایله سابقا مهتر باشیسی و حالا فله ناظری اولان محمد اغا ننگ دخی ماللری مصادره و کندولری نفی ایدلدیلر . مصاحب شهر یاری اولان خیالی سعید افندینک حالت افندی یه تعلق و مناسبتی اولدیفته بناءً او دخی اطنه یه نفی اولمشدر . طوپخاننه ناظری و مطبخ امینی اولان تکفور طاغلی احمد اغا دخی حالت افندی منسوب اتندن معدود اولغله بعد المصادره اماسیه یه نفی ایدلمشدر .

و بالاده بیان اولدینی اوزره حالت افندینک اقدبجه کشانه نفی ایتدیرمش اولدینی سابق حکیم باشی بهجت افندی ایله برادری عبدالحق افندی و مرزیفونه نفی ایتدیرمش اولدینی نقیب سابق صدیق افندی او اخر صفرده اطلاق ایله در سعادت کتورلدیلر . بعده حالت افندینک نفی ایتدیرمش اولدینی دیگر ذوات دخی برر برر عفو و اطلاق اولمشدر .

ربیع الاولک اون برنجی کونی سلحدار شهر یاری الیاس اغا تعینات مقننه سیله بر وجه تقاعد اندرون هایوندن اخراج ایله سر برر شهر یاری مشهور علی اغا سلحدار شهر یاری اولدی .

حالت افندینک نفی اولدینی کون مهرداد سعید افندی قپو کتخداسی اولدینی خورشید پاشایه بیان حال ضمنده تخریرات مخصوصه ایله مخصوص تاتارلر چیقارمش اولدینی باب عالی یه منعکس اولغله لدی العرض بوتاتارلر هر زره ده بولنور ایسه حامل اولدقلری تخریراتک مهری فک اولنقمسزین اعاده سی فرمان ببور لغله در حال موجبنجه اصدار اولنان امر عالی ایله چفته تاتار چیقارلدی . سعید افندی طرفندن چیقاریلان تاتارلر شهر ربیع الاولک دردنچی صالی کونی یکیشهره وصول ایله تخریرات مذکوریه خورشید پاشایه تسلیم ایلدکاری آنده بروکی تاتارلر ایرشمکله خورشید پاشا تخریراتی اچوبده مآلنه مطلع اولدین بوتاتارلر اخذ ایله در سعادت عودت ایلمشلر .

خورشید پاشا مورده اردوسنک پریشانلغندن طولایی مضطرب و متحیر ایکن حالت

افندی وقعه سنی اول کلان تاتار لرك افاده شفاهیه لرندن اكلامش ومأله مطلع اولمدينى
تحریراتك اولوجهه استردادندن طولایى كندوسنى حیرت وانديشه استیلا ایلمش
اولدینى جهته كدرندن خسته اوله رق كیجه یاریسى ارتحال دار بقا ایلمشدر .

خورشید پاشا چركسى الاصلدر دور عبد الحمید خانى رجالتندن اولوب اواخر
حالده وزارت ویریلان سلیم سرى پاشانك كوله لرندن ایدی .

انك وفاتنده رئیس الكتاب راشد افندی یه وبعده قبودان دریا كوچك حسین
پاشایه انتساب ایتمش ومصر سفرنده حسین پاشا ایله برلكده بولنوب ختام سفرده
حسین پاشا اتی میر میرانلق ایله اسکندریه متصرفی نصب ایتدیرمش ایدی . بعده
مصر والیسی اولدیسده اولوقت سرچشمه بولنان محمد علی پاشا سلفی خسرو پاشا
كبی اتی دخى مصر دن قاچردی . بعده خورشید پاشا تر حاله واغریبوز وموره
منصلرنده بولندقدنصكره روم ایلی والیسی ونیش محافظی اولدی . وصرپستان
سفرلرنده حسن خدمت ایلدی .

ویكرمى یدی سنه سنده صدر اعظم اولدینى حالده صرپ اشقیاسنك تأدینه موفق
اولدقدنصكره اردوی هایون ایله در سعاده عودت ایلدی واوتوز سنه سنده صدر اتندن
عزل اولدقدنصكره بعض مأموریتلرده طولاشه رق حاب وبعده موره والیسی ویا نیه
جانبی سرعسكری اولدی . یانیه غائله سی بر طرف اولدقدنصكره موره اردوسنى
تنظیم ایله اول احوالی احوالنه نظارته مأمور اوله رق یکشهرده مقیم ایکن سنى
تقریباً آتمشه یتمش اولدینى حالده بروجه بالا ارتحال دار عقبا ایتمشدر .

صلاح حال ایله معروف برذات ایدی فقط بك صاف درون اولمغله سوء قرینلرك
سوزلرینه الدانور وبوجهته بعض حرکات سقیمه ده بولنور ایدی (عفی عنه)

وفاتی خبری در سعاده لدی الوصول محافاتنك ضبطنه مباشر كوندر لدی وعهده سندن
منحل اولان روم ایلی ایالتی ربیع الاولك اون ایکنجی كونی روم ایلی سرعسكركلى
عنوانیه بوسنه والیسی جلال پاشایه توجیه وموره نك استخلاصی امرامه اكا تفویض
اولنوب اندن منحل اولان بوسنه ایالتی وهرسك وكلیس سنجاقلری ایچ ایل متصرفی
وصوفیه محافظی سلانیکى سلیم سرى پاشایه وایچ ایل سنجانى صوفیه محافظه سی
شرطیه سلیم پاشا معیتنده بولنان مالك پاشایه توجیه بیورلدی .

غاطه ملاسى بولنان شاعر مشهور كچه جی زاده عزت ملا حالت افدینك خواص
ندماسندن اولوب حالت افدینك حلول زمان نكبتنده بالجمله منسوباتی برر بلایه واغرامش
اولدقلری حالده عزت ملا قورتیلوب قالمشیکن سخن پردازلق وادیسنده حالت افدینك
مدحنه واعدا سنك قدحنه دائر سوز سويلمكدن خالی دكل ایدی . حتی اول ائنده

(حالتك جانی حق مالی آلدی میری قالدی اهل حسده خایه لریله کیری) بیٹی نظم ایلمش و صدر اعظم عایهنه سوز سوبلمش اولدیغی مسموع اولغله جمادی الاخره نك اون بشنجی کونی کشانه نفی اولندی . مشهو کشانامه سنی اوراده نظم ایتمشدر . انك نغینه دائر عصمت بك زاده عارف حکمت بك افندیك توریه کونه تاریخیدر (مصراع) عزنده بله قالدی اسکی حالت) عزت ملا حالت افندی سایه سنده بك چوق متمتع اولدیغندن انك غیرتی کوردردی .

لکن دولت ومات انك یوزندن بك چوق مضرت کورمش اولدیغی جهتله عبدالله پاشانك انتظار عمومیه ده شایان تحسین برایش واریسه اوده دولتك حالت افندی لندن خلاصنه واسطه اجرائیه اولسیدر . کله م مورهنك احوالنه .

* موره اردوسنك احوالی *

بروجه بالا موره اردوسی سرعسکری محمود پاشا انابولی به امداد ایلمک وعد و تعهدیه انابولی پیشکاهندن حرکت ایله کوردوسه وروندنه انابولی به امداد ایلمکه چالشمش ایسه ده اردوده رونما اولان پریشانلق سببیه برآ حرکت چاره بوله مدیغندن بالیه بدرده بولنان قبودان دریا قره محمد پاشایه برقطعه مضطه تقدیمیه انابولی به ذخیره یتشدرلمسی خصوصی رجا یتشیدی . قبودان پاشانك کوردوسه وارد اولان جوابنامه سنده متون وفرون واناوارین قلعه لرنده محصور اولان مسلمینی یوقلابه رق انابولی به واروبده ذخیره براقق اوزره دو نهای هایون ایله بدرده دن حرکت ایلبیکی مندرج اولغله جمله به فرح وانسباط کیشیدی . انابولی اهالیسی دخی درت کوزله دو نهای هایونك ورو دینه منتظر اولدقاری حالده برکون صباحلین دو نهای هایون انابولی کورفرزیه کیروب موافق هوایله کلکده اولدیغنی دور بین ایله کوره رك فوق العاده مسرور اولمشلر ایکن چاملیجه اطه سی طرفندن براز اشقیامیلری کورنمکه دو نهای هایون انردن احتراز ایدرك پوچه لیوب عودت ایله کوزدن نهان اولمش و تکرار کاور امیدیه اهالی انتظارده ایکن اشقیاسفینه لری ظهور ایتمکه دو نهای هایوندن قطع امید ایلمشدر . حالبوکه دو نهای هایون کورفرزه کیرمکه محتاج اولمیوب کورفرز آغزنده یلکن اوزرنده طوروبده برذخیره کیسی صالویرلسه قلعه آلتیه کلوب صوقوله رق ذخیره سی قلعه به چیقاریلور و کمی اعاده اوئه مسه بیه پاره نوب اخشابنی دخی قلعه ده اودون یرینه قوللانیلور ایدی . قبودان پاشانك بویه حییتسزلك یوانده رونما اولان مساحه سی حقنده جالب قدح ونفرین اولمشدر .

بروجه بالا اردوی سرعسکری نك کوردوسه عودتندن صکره اشقیامیوب هر طرفی

قوشاتمش اولدقترندن انابولی برأ و بجرأ محصور قالمشدر . و بر ایکی کونلک ذخیره لری قالمغه باری کوردوسدن بره مقدار ذخیره یتشدیرلمسی ایچون برقلعه فریادنامه ایله یرلو دلیقانلوردن برینی کوندرمشدر بو دلیقانلو کیجه لین قلعه دن خروج ایله اورماندن اورمانه کیزلوجه یورویهرک کوردوسه چیقه کلدی فریادنامه یی تسایم ایلدی و انابولی اهلینسک نه مرتبه دوچار یأس واضطراب اولدقترینی بکا ایدرک سویلدی ایشیدنلر دخی انکله برابر اغلادی . بونک اوزرینه عقد اولنان مجلس استشاره ده محمود پاشا انابولی به امداد اولمنسنی بالدفعات درمیان و بوخصوصه ابرام ایلدیسه ده کمسنه اوصولره یناشمدیغندن برشینه قرار ویرلمکسزین مجلس طاغلادی . محمود پاشا دخی کدرندن خسته و اوچ کون اسپر فراش اولوب ربیع الاولک یکرمنچی کونی انابولی انابولی دیهرک عزم سفر عقا ایلدی .

محمود پاشا درامه خاندانندن خلیل بک نام ذاتک اوغلیدر پدرینک وفاتنده کندوسنه چوق مال قالدی . بوحوالی هپ سیروزیلی اسماعیل بکک النده اولوب وفاتنده یرینه اوغلی یوسف بک قالمش و صکره وزیر اولمش ایسه ده انک هر طرفه پدری قدر نفوذی جاری اولمدیغند صاحب ترجمه درامه ده پدرندن زیاده کسب تعین ایدوب خیلی مدت درامه نظارتنده بولنه رق ثروت و یسارینی آرترمشیدی بومثلولرک مناصب دولته استفاده منه تشبث اولدیفنی صره ده صاحب ترجمه دخی در سعاده جلب ایله بعض مناصبه استفاده اولمش و پاشو پاشایی حمایه ایلمش اولمنسندن طولایی تبه دلتلی علی پاشا ایله آرله رینه خصومت کیرهش اولدیفندن تبه دلتلی فرمانلو اولدقده حالت افندی انی دخی وزارتله ترحاله جانبته مأمور ایترمش ایدی . مؤخرأ خورشید پاشانک انهاسیله سید علی پاشا یرینه مورده سرعسکری نصب اولندی . و خورشید پاشا بالذات از دینه کاوب صانکه محمود پاشا اردوسنی تنظیم ایتمدی . حالبوکه صدارتن منصف اولان سرعسکر سابق سید علی پاشا از دین محافظه سنه مأمور اولمشیکن سیواس والیسی سلیمان پاشایی از دینده آلیقویوب علی پاشایی خالقنک معیتله مورده کوندردی . وزرادن بری دخی اریب پاشا ایدی که حرب و ضرب اری اولدیفنی حالده حالت افدینک اثرغدری اوله رق استانبولدن دفع ایله بارتبه وزارت مورده جانبته مأمور ایلمشیدی . ینه اردوده بولنان وزرادن بری که حسن پاشادر اودخی قصاب باشیقندن کله اولدیفنی جهته اخذ و اعطا آدملرندن اوله رق محاربه اری دکل ایدی . آرنواد عسکرینک سرکرده سی اولان زکریا دبره اکرچه محمود پاشا معیتنه مأمور ایسه ده علوفه سنی خورشید پاشادن اله جنفی جهته محمود پاشایه بر درجه به قدر اطاعت و متابعت ایلردی . بروجه بالا لفظی مراد بر نزل امینی

اولوب حقیقت حالده اردو هر درلو اسباب لازمه دن محروم ایدی . خورشید پاشا سانکه بواردوی برایشه یاراماق اوزره تشکیل ایشیدی و برده اردویه معاونت ایلمک اوزره سیروزی یوسف پاشایه اشعار ایلمشیدی . حالبوکه یوسف پاشا خاندانی محمود پاشا خاندانه نسبتله دهابووک اولوب اعیانلر بیننده مرعی اولان تشریفاته نظر آ یوسف پاشا سرعسکر اولوبده محمود پاشا انک معینه ویرلسه کمنه نك بر دیه جکی اوله مازدی . اما محمود پاشانک سرعسکر لکی بالطبع یوسف پاشایه کران کله رك او دخی سرعسکر لك املنه دوشمشیدی . اولوقنک حکمنجه بو درلو دقیقه لری کوزتمک لازمکلورکن خورشید پاشا بورالره اصلا رعایت ایتمشیدی . بناءً علیه محمود پاشانک اردوده نفوذی متمر ومؤثر اولیوب بروجه بالا اریب پاشا ایله زکریا دبره انی ارخوسده ترك ایدرك خود بخود کوردوسه کلدکلرنده محمود پاشا دخی مجبوراً علی پاشا ایله برلکده کوردوسه کلدی لکن کمنه سوز کچوره میوب قهر و کدرندن خسته وفوت اولدی . قرق یاشنده دینچ وتوانا و بهادر بروزیر ایدی . (عفا الله عنه)

وفاتنده جمله نك اتفاقیله سرعسکر وکالته اریب احمد پاشا انتخاب ایدلدی و محمود پاشانک ترکه سی یازلدی . نقود بولنه مدیسه ده قرق نفر کوله و محرم تبعه سنک کمرلرنده بیکر یالذر التونی میدانه چیقاردی اردوده قاضی بولمندیغدن وزرا حضورنده حقاری اثبات ایدنلرك اله جقاری بو قرق بیک التوندن تأدیبه اولنهرق باقیسی حفظ اولندی .

بالاده بیان اولندیغی اوزره سید علی پاشا موره سرعسکر لکندن عزل اولندقده از دین محافظه سنده بولمق اوزره عهده سنه انقره و کانگری سنجاقلری توجیه اولنمشیکن خورشید پاشانک تنسبی اوزره سلیمان پاشا از دین محافظه سنده قالب علی پاشا موره یه کیتمشیدی ایکی آی مرورایدرا تیز انقره و کانگری سنجاقلری علی پاشا عهده سندن رفعله سرحد ایرانه مأمور اولان سابقا قارص محافظی حافظ علی پاشا عهده سنه توجیه اولندقدن بشقه مقدهما خورشید پاشا بعض اصحاب اغراضک عزویاتنه الدانه رق علی پاشا علیهنده استانبوله تقدیم ایلمش اولدیغی انها سنده علی پاشانک ارتکابندن بحث ایش و لدی التحقیق علی پاشانک برائت ذمتی ثابت اولدیسه ده اولکی انها سنه مغایر برشی یازمقدن اجتناب ایلمش اولدیغدن علی پاشانک مصادره اموالی حقنده فرمان عالی اصدار و مباشر مخصوص ایله از دینه تسیر اولنمشیدی . علی پاشا ایسه موره اردو سنده اولغله مباشر از دینده انی بوله مدی و علی پاشانک سلحداری از دینده ایسه ده مصادره یه دکر برشی یوق ایدی بناءً علیه بو فرمان عالی

حکمرز قلوب صکره قیدی دخی تر قین اولمشدر . لکن علی پاشا کیفیتہ لدی الاطلاع یک زیاده متأثر اولهرق بغتہ بر شدتلو حمای محرقہ یہ طوتیلوب لایعقل اولهرق یآدی . بعده سرعسکر وکیلی اریب پاشا دخی عسکرک علوفہ و تعینات مطالبہ سیلہ تضییقاتندن مضطرب و متأثر اولدینی خالدہ حمای محرقہ یہ طوتیلوب کندوبی غائب ایتدی .

اول ائشاده مورہ اوردوسنی تلطفی ضمننده برقطعه امر عالی اصدار و مباشر مخصوص ایله ارسال اولمغله مباشر پروزہ یہ چیقوب اندن بر فرنک کیسنہ را کبا کوردوسہ کلدی امر عالی جمله مواجهہ سننده قرائت اولندی اردو خالقنہ موجب تسلیت اولدی . حالت افدینک اعدامی و خورشید پاشانک و فاتی ایشته بومباشرک افاداتیله کردوسده معلوم اولدی کتابت خدمتیلہ سید علی پاشا دائرہ سنده بولنان باہر افندی در حال اریب پاشانک یانہ وارمش و پاشا افندیمز حالت افندی قتل اولمش دیو پکچہ پکچہ افادہ ایدوب اریب پاشا ایسہ حالت نزعدہ بولمغله کوزنی آچوب ہادیہرک جان و یرمشدر . اریب احمد پاشا سرای ہایونہ اکمکچی او جانچی اسکیلرندن حاجی محمد اغا نام ذاتک اوغلیدر بیک یوز طقسان ایکی سنہ سنده دیوان ہایون قلمنہ مأمور و مصر سفرندہ رئیس الکتاب اولان راسخ افندی بہ مہردار واردوی ہایونہ خواجہلق رتبہ سیلہ مسرور اولمش و بعدالعودہ بعض خدمات ایلہ قایر یلہرق ایکویوز یکر می سکزده پکیچری کآبی و بعده ارپہ امینی و طوپخانہ ناظری و او توز ایکیدہ چاوشباشی و چند ماہ مرورندہ کتخدای صدر عالی و برسہ مرورندہ عزل و او توز درت ذی الحجہ سنده مدلولو جزیرہ سنہ نفی ایلہ تلخکام و اوچ ماہ مرورندہ یعنی او توز شوالی توجیہاتندہ ترسانہ امانتیلہ و طقوز آی صکرہ تکرار صدارت عظمی کتخدالغیلہ مقضی المرام اولمشیدی .

بالادہ بیان اولدینی اوزرہ حالت افدینک مکیدتی آتارندن اولهرق او توز یدی محرمنک بشنجی کونی عزل و برکون صکرہ روم ایلی جانبہ اعزاز و عہدہ سنہ رتبہ وزارت توجیہ ایلہ مورہ سرعسکری معیتہ مأمور ایدلمش و بوکرہ کوردوسده سرعسکر وکیلی اولدینی خالدہ فوت اولمشدر . (عفی عنہ)

آنک و فائندہ سرعسکر و کالتہ جملہنک اتفاقیلہ قصاب باشی حسن پاشا انتخاب اولمشدر . بواندہ اسہالندن دخی یومیہ اردودہ یک چوق آدملر تلف اولمقدہ بولمشدر . ایشته بوصرودہ یمش سکسان قدر انابولی دلیقانولری یتاب و آج و بیعلاج اولدقلمری خالدہ کوردوسہ چیقہ کلدیلمر . نطقہ مجاللری یوق ایدی . سید علی پاشا بولنری جلب و اطعام ایلہ براز عقللری باشلرینہ کلر کدنصکرہ لدی الاستطاق نطقہ آغاز ایلہ

مقدمه کوندرمش اولدقلمی فریاد نامه ایله بر دلیقانوون آکلاشدیغی اوزره انابولینک زاد و ذخیره سی توکنندی بر طرفدن امداد ظهور ایدر امیدیه اون بش کون قدر اهالی فاره و کدیلری سیوب و پابوجلرک کاوسله سنی قازیوب تحمل ایتدیلر ایسه ده نسوان و صبیان و خسته و اختیارلر طاقت کتوره میوب تلف اولمغه باشلادیلر امداددن دخی قطع امید ایله بریره کلوب آغلاشهرق قلعه یی تسلیمه قرار و یردیلر وقوری جانلریله سالماً اناتولی یقه سنه چیقارلق اوزره اشقیاسر کرده لریله محافظ نامق پاشا بیننده عقد مقاوله اولنهرق علی الصباح قلعه قورلینی کشاد ایله تسلیم ایده جکلرندن کندولرینه کوکنان دلیقانوولر بریره کلوب نصف الیده کیزلوجه قلعه دن خروج و کوردوسه عزیمت ایلدک طلوع شمس ایله برابر بر باد بوغازنده اشقیاق قطع طریقه قیام ایتمکله لدی المحاربه بر قاچ نفریمز مجروح و تلف اولوب قالدی بزله دو گوشه رک بورایه کلدک دیو افاده ایلدیلر . بونلرک حالی دخی آکدار ماضیه یه علاوه اولنهرق یوسف پاشایه و یکیشهر جانبنه اشعار قیلندی .

انابولی یه کنگجه اواخر ربیع الاولده بوجه مقاوله اشقیاق قلعه یه داخل اولهرق رهن طریقیله محافظ بولان وزیر نامق پاشای و سابق اولوب معینده قالان محمد پاشا زاده میرمیران سالم پاشای اوچر بشر آدم لریله قلعه ده توقیف ایدوب ماعدا بشیوز قدر اهالی یی اون قطعه چاملیجه سفینه لریله ارکاب و کناره یاقلاشدق لرنده جمله سنی صویوب عریان ایدرک قره یه اخراج ایتمش لدر .

قپودان دریا قره محمد پاشا بورایه برکمی ذخیره بر اقمش اولسیدی بو قلعه قورتیلوردی و کندوسی بوکا مقدر ایدی لکن مختلک و حمتسزک ایتدی دونمائی هایون ایله انابولی کورفرینک اغزینه کلشیکن اشقیاق قورصانلرندن اور کدی پوچه لیوب کپرو کیتدی و اطرافنه باقرق و دکزک طالعه لرینی صایهرق آقدکز بوغازینه کلدیکی ائنده عزل و ربیع الاولک یکرمی دردنجی کونی جزائر ایالتیه دریا قپودانلی طر بزون والیسی محمد خسرو پاشایه و طر بزون ایالتی شرق اردوسنده بولنان انقره و چانقری سنجاقلری متصرفی حافظ علی پاشایه و انقره و کانقری سنجاقلری قپودان سابق مشارالیه قره محمد پاشایه توجیه بیورلدی . کله لم موره اردوسنک انجم احوالنه .

اردو کوردوسه کله لی اوچ آیدن زیاده اولدی بر ایش کوره مدی بومدت ظرفنده خسته لکدن و سفالتدن خیلی نفوس تلف اولدی بوندن صکره هیچ بر ایش کوریه میه جکی تحقق ایتدی و اردو کوردوسه قشلیه جق اولورسه باقی یدی سکر بیگ نفوسک دخی تلف اوله جنی آکلاشدی . حالبوکه ازدینه عودت قابل اولمیوب او طرفدن امداد اوله میه جنی دخی معلوم اولدی . بناءً علیه لدی الاستشاره بادره یه

کیتمک اوزره قرار ویرلدی . لکن برآ کیدمک ممکن اولمديغندن سواريلرك برآ وپساده لرك بجرأ نقلی مناسب کورلدی . و برآ کیتمک اوزره دلیل وتفنگچیلردن حیوانی دیخ درتیوز سواری سچلدی و بونلره محمود پاشانك دلیل باشیسی احمد اغا سرکرده نصب اولندی . لکن احمد اغا کندوسنه میر میرانلق و نفراتنه بشر یوز غروش اعطاسنی شرط ایتمکله بالضروره اکا سرعسکر وکیل حسن پاشا طرفندن میر میرانلق توجیهله استانبولدن فرمانی کلنجیه دک سند اولمق اوزره دیدینه بیورلدی ویرلدی . نفراتنه تقدأ بشر یوز غروش اعطاسی قابل اولیوب آنجق محمود پاشانك ترکه سی بقیه سندن تقدأ اوچر یوز غروش ویریله رك ایکیشر یوز غروش ایچون بادرده ویرمک اوزره سند اعطاسیله ارضا اولندیلر . کوردوس قلعهنك محافظه سی لازمه حالدن کوریله رك قرق کون ظرفده اغانه اولمق شرطیله قلعهنك محافظه سی سرکرده لره تکلیف اولندقده چریانی حسین اغا کندوسنه بشیک و نفراتنه بشر یوز غروش ویرمک و قرق کون ظرفده امداد اولنه چیغی وزیرلر طرفندن سند اعطاسیله وایمان غایظه ایله تأمین ایلمک صورتی تکلیف ایتمکده کندوسنه ایستدیگی مبلغ و سند ایله تأمینات لازمه و یوز نفر ایچون قرق الی کونلک ذخیره اعطا وانوب اودخی حطب ولوازم سائر تدارک وادخار ایدرک یوز نفر ایله کوردوس قلعهنه سپانندی . بویکی مصاحته صورت ویرلدن صکره سرعسکر وکیلی قصاب باشی حسن پاشا ایله سید علی پاشا یرلرینی تبدیل ایله ساحله ایندیلر . و بجرأ حرکت ایلمکله قرار ویردیلر . مقدما یوسف پاشا معینده بولنان بکلک سفینه لردن برینک کوردوسده بولمشی التماس اولمغله بر قوروت کلوب کوردوس پیشکاهنده لنگر انداز اولمشیدی .

بوسفینه ایسه انجق بشیوز آدم آله بیلوردی . بناء علیه اولا اردوینی نقل ایتمک اوزره یوسف پاشا ایله بالخبیره مقدار کافی کیلرک جلبی لازمکلور کن سرعسکر وکیلی قصاب باشی حسن پاشانك کندو اتباعیله کیجه یاریسی اول سفینه یه نقل ایتمدیکنی وقت خبرده سید علی پاشا خبر الدینی کبی اودخی کندو تبعه سیله برابر کمی یه جان آندی . صباح اولدقده پاشالرك کیجه دن فرار ایلمکله معلوم اولیجق اردو یرنده بر و اوایلا قوبدی . بعده صندل ایله پاشالرك متعلقانندن بر از آدمار دخی کمی یه آندی . ساحلده کی خاق فریاد و فغان ایتمکده اولدقلری حالده کمی یه یول ویرلدی . قصاب باشیقندن کله وزیرک سرعسکرلکی ایشته بویله اولور . اکا نه دیملی . انی زنگین اولدینی ایچون وزیر ایدنلره لغت ایتملی .

فرداسی اخشام اوستی کمی قستل خلیجنه واردی یوکنی قره یه چیقاردی . قستل قلعهنی ساحله بر چاریک مسافه ده اولمغله پاشالر راجلاً قلعیه چیقدیلر یوسف پاشا ایله کورشیدیلر قستاده قالمق ایستدیلر یوسف پاشا یوز ویرمدی فقط بریمک

و بردی و فرداسی انلری ایکی ساعت مسافهده واقع بالیه بادرهیه کوندردی .
الحاصل یوسف پاشا بونلره استئقال ایتدی بونده حقیده وار ایدی . زیرا
فراری نقراتی قورشونه دیزر لر اما فراری قوماندانلر حقنده نه معامله اولمق
لازم کله جکئی بيله مزدی .

یوسف پاشا اردونک بی کس و پریشان قالدیغنی او کوندیکی کبی در حال مذکور
قورت و کندو مالی اولان برقطعه بریق سفینهسی ایله کوردوسه واروب درت
بش نوبته اردونک بقیهسی سالملاً نقل ایدرک روم ایلی اعیانلرندن حقوق
قدیمهسی اولنلر ایله نزل امینی یعقوب اغایی قستلده توقیف ایله سائرینی بادرهیه
کوندرمشدر . یکریمی کون کچدی برأ سوق اولنان سواری کلدی برعارضهیه
اوغرادقلری آکلاشدی یوسف پاشا همان اول ایکی کمی ایله وستیجه سواحلی
یوقلایه رق تحری ایدرکن انلری اقراطه ساحلنده اشقیایا ایله یقه یقه جه جنک
ایدرکن بولدی . مکر اقراطه دربندی اشقیایا سد ایتمکله او بیچاره لر سو کدیره میوب
ساحلده قالمشلر هر کون محاربه ایدرک جبخانه لری توکنمش یقه یقه به مقاتله ایتمکده
و حیوانلرینی کسوب یمکده اولدقلری حالده حیوانلرک دخی ارقهسی النغله
یاره لولری یمکه باشلامشلر و حیوانلرندن کلیاً قطع امید ایلمشلر ایکن بو کیلر خضر
کبی یتشوب طوب ایله اشقیایی دفع ایدرک احمد پاشا ایله برابر درت بوزدن بقیه
او چیوز قدر اهل اسلامی سفینهیه آله رق بادرهیه کتوردیلر . قرق کون طرفنده
کوردوس قلعهسی مستحفظلرینه امداد اولمق مشروط ایسه ده امداد اولنه میه جفی
درکار اولدیغندن بونلرک چارهسی دخی یوسف پاشادن نیاز اولندقدنه بو کیلره
بر مقدار عسکر وضع و کوردوس ساحلنده قرهیه اخراج و براز ایلرویه سوق
ایله قلعهیه اشارت قالدیریلوب چرپانلی حسین اغا و معیتی نقراتی در حال خروج
و هجوم و اطرافی صارمش اولان اشقیایا ایله محاربه ایدرک و کیلردن طوب آتیه رق
ایکی عسکر برلشوب بر تقریبه کیلره ارکاب و بادرهیه نقل اولنمشلردر . بونلر
ساحل سلامته ایردکارنده باقی ایکیشر یوز غروش مطلوبلرینی مطالبه ایله حسن
و علی پاشایی تصدیقندن خالی قالدیلر انلر ایسه یوسف پاشا طرفدن تعیین اولنان
بغدای ایله قیامت ایدرک بومبالغی ایفا ایدمه میوب ناچار عسکرک ازعاجات و تحمیراتنه
تحمیل ایتمکده ایدیلر .

روم ایلی جهته کلنجه بروجه بالا خورشید پاشانک و فاتنده روم ایلی و ایلیکی
وسر عسکر ایکی بوسنه و ایسی جلال پاشایه توجیه اولنغله ربیع الآخرک بشنجی
کونی تراونیکدن حرکت ایلمش ایسه ده انلای راهده فوت اولمشدر .

جلال پاشا دیار بکرده تولد و بلده سی علمایندن تحصیل علوم و معارف ایتد کدن
 صکره استانبوله کلوب دیوان قلمنه کیرمشیدی . هر فنده بجه قادر و امثالی نادر
 شاعر ماهر و منشی جلیل المأثر اولدیغی حالد غایت حدید المزاج اولدیغندن
 اخوانیه امتزاج ایدهمیوب (منم دیگر نیست) وادیلرنده طولاشه رق باب عالیجه
 ایلولیه مدیکندن بعض ذوانک خدمت کتاتبیله تعیش ایلردی . بعض قرنانک
 تعریفیه درایت و لیاقتی معلوم هایون اوله رق رتبه وزارتیه ایصالی تصمیم و بو
 قضیه سرآ کندوسنه تفهیم بیورلمشیدی بومقصده مقدمه اولمق اوزره اوتوز
 سنه سی شوالنده اناطولی محاسبه جیلکی منصبیه قدری اعلا و نیش دفتر دارلنی
 عنوانیه اول طرفه اسرا و سنه مرقومه ذی الحجه سنده با رتبه وزارت نیش
 محافظانی و بعده چرمن متصرفانی و اندن بوسنه والیکلی ایله کامروا قیلنمشیدی .
 خدمه شرعی هر یرده توقیر ایله برابر جهله نوابی دخی عاناً تحقیر ایلردی .
 حتی جهله نوابدن کشان نائی بولنان افندی طرفدن جلال پاشایه جواباً بر
 خصوصک اعلامی لازم کلدکده نایب افندی اعلامی اوزمان کشانده منفی بولنان
 و نظماً و نثراً انشای کلامه مقتدر اولان جابری زاده عبدالله افندی به تسوید
 وینه اوراده منفی بولنان موالیدن و شعرادن و تعایق خطاطلرندن کشف زاده
 نظیف افندی به تیبض ایتدیروب کوندرمش جلال پاشا اعلامی کورکده همان
 ایجابی اجرا ایدرک لوازم داخنده بویله بر نایبک بولنسی بزه باعث مفخرتردر
 دیمش و اکرام ایچون دعوت ایتمش . نایب افندی کلوب حضورینه داخل اولدقده
 فوق العاده حرمت ایدرک مصاحبتیه قویلمش . افندی مقتضای جهلی اوزره هدیانه
 باشلامغله پاشا اعلامدن خبرک واری دیدکده جابری زاده مسوده سنی یاپدی نظیف
 افندی تیبض ایتدی مهرینده محکمه کاتبی باصدی بنم انده بر حصم یوقدر دیچک
 جلال پاشایی جلال بوریوب حرینی استقال ایله مجلسندن طرد ایلدیکی مرویدر .
 بوسنده ایکن حکومت قارشو حرکات عصیانیه قیام ایدن سرکشانی تأدیب ایله حق
 حکومتی یرینه کتوردیکندن حقدده اعتماد ملوکانه مزداد اوله رق خورشید پاشا
 یرینه روم ایلی سرعسکری اولوب اثنای راهده عازم داربقا اولمشدر .
 وفاتی خبری در سعادتیه واصل اولدقده یرینه جمادی الاولانک ایکنجی کونی ازدینده
 بولنان خورشید پاشا کتخذالغندن چیقمه کوسه محمد پاشا انتخاب اوله رق عهدسنة
 روم ایلی سرعسکرلکی وایاتی بالتوجه سر یعا یکشمهره کله رک امور سرعسکری بی
 اداره به اعتنا ایلمسی ایچون امر عالی کوندرلدی .
 مرحوم دراملی محمود پاشا یرینه باباطاغی محافظنی بولنان بر قوفچه لی یوسف پاشانک

موره سرعسكر لکنه تعیني وارد خاطر اولوب روم ایلی سرعسکری مشار الیه کوسه محمد پاشا ایله لدی المخابره انک طرفدن دخی مناسب کورلکله جادی الا خره نیک دردنجی کونی موره سرعسکر لکی ووالیلکی والحاقاً تک وحمید سنجاقلری برقوقچهلی یوسف پاشا عهد سینه بالتوجیه ره راستی اولان قضاوردن چیقاره بیلدیکی قدر عسکر اخراجیله یکیشهرده بولنان روم ایلی سرعسکری معینه ایریشه رک ایفای مأموریتیه مسارعت ایلمسی ایچون کندوسنه امر عالی کوندرلدی . چرمن متصرفی وزیر صالح پاشا در سعادتن کوندریلان سابقا خبره جی باشی صالح قوچ اغانی چرمنه متسلم نصب ایدرک ترتیب ایلدیکی اون بیک قدر عسکری بیدرپی سوق ایله کندوسی دخی روم ایلی سرعسکری معینه کیتیمی امر اولندیغی کبی سلانیک سنجاغی متصرفی بولبود محمد پاشا دخی رینه مناسب کوره جکی ذاتی متسلم نصب ایدرک اول طرفدن تدارک ایده بیله جکی قدر عسکری استصحاب وروم ایلی سرعسکری ایله مخابره ایدرک ایفای مأموریتیه مسارعت ایلمسی ایچون کندوسنه امر عالی یازلدی . الحاصل کچن سنه موره مصلحتی پک فنا کیتدی . اشبوکله جک یازین موره ایشنه کمال اهمیت ایله تشبث ایدلک اوزره قرار ویرلدی .

* احوال جزیره لمنی *

اشقیبا تکنه لرندن بعضیلری لمنی جزیره سینه ورود ایله رعایایسی عصیانه دعوت ایده کلرکری حالدہ لمنی رعایایسی اطاعتده ثبات ایله اهل اسلامه تأمینات ویرمکده ایدیلر . لکن لمنیده اهل اسلامدن ایشه یارایه جق اولنلر اوچیوز نفردن عبارت اولوب لمنی ویوده سنک دخی بش اون قدر اتباعی وار ایدی . اوراده مرفوع الوزاره مقیم اولان خایل حمید پاشا زاده نورالله پاشانک دائرہ سی خاتی دخی قرق الی نفردن عبارت ایدی . رعایایسی ایسه پک زیاده اولدیغندن عصیان ایتدکری تقدیرده مقاومت قابل اوله میه جغی جهتله اهل اسلام نه یاپه جقلرینی شاشیروب قالمشلر ایدی . کچن سنه ناکهان یکریمی بش قطعه صغیر وکبیر اشقیبا تکنه لری بالورود قرده عسکر چیقار دقلرنده نورالله پاشا دائرہ سی خاقیله وجزیره نیک اهل اسلامی ایله مقابله وقلعه دن طوپ انداختیله مدافعه یه قیام ایدوب یرو خرسیانلر دخی سلاحسز اولدقلری حالدہ اهل اسلامه اعانه ایتمکله اهل اسلامدن چند نفر شهید و مجروح اولدیغی حالدہ اشقیبادن الی التمس قدر تلفات وقوعیله صاووشوب کیتمشلر ایدی . بونک اوزرینه خرسیان قوجه باشیلری نورالله پاشایانه کله رک اشقیبا بوندن سکره تک طور میوب قوه کلنه ایله کورلر جزیره لایقیله محافظه

اولندینی صورتده رعایا دخی تبعیته مجبور اولور لر دیو در سعادتدن عسکر طلب اولمنسی اخطار ایتملی اوزرینه نورالله پاشا کیفیتی باب عالییه انها ایدوب اول ائنده ضررخانه صرافی مشهور قزاز ارتین اوراده منفی بولمغله او دخی ساجدار اغایه برقطعه عریضه یازمشیدی . بناءً علیه اشبو اوتوز سکر سنه سی او ائنده نورالله پاشانک ابقای وزارتیه لمنی جزیره سی محافظه سنه تعیین ومعینته اوچ قطعه چرخه طوپیه ایکیموز نفر طوپچی ارسال اولندقدن بشقه روم ایلی جانبندن بیک بشیوز وبالیکسریدن بشیوز نفر عام عسکری وبونلرک اداره سی ایچون بشیوز کیسه خرچلق کوندردلی . متعاقباً قرق بش قطعه ازبانید سفینه لری ورودایله قره یه اوچ بیک قدر اشقیا اخراج ایتملیه جنکه لدی الابتدار اشقیا طوپلرک اوزرینه شدتلو هجوم ایتملر ایسه ده طوپچیلر الحق اظهار جالادت ایله پیانی صالحم آترق سکر ساعت قدر متمد اولان محاربه ده اشقیا درتیوزدن زیاده تلفات ویره رک فراره مجبور اولوب عسکر ایسه تعقیب ایتمکله اشقیانک بر طاقی دکزه آتله رق و برطاقی سندلرده ایکن اوزرلرینه قورشون آتیه رق بو صورتاه دخی اوچبوز قدری اتلاف ایلمشدر . بو محاربه ده طوپچیلر دن اون بش وعسکریدن بوز یکر می نفر شهید و یتیم نفر مقداری مجروح اولمشدر . بوندن سکره دخی اشقیا بر قاج دفعه هجوم ایتملر ایسه ده هر دفعه سنده منهنزماً فرار ایتملر . فقط نفر عام عسکری اوصانوب آره لرنده قتنه حادث اوله رق جزیره یی یغما ایدوبده مغنا ممالکترینه کیتمک اوزره بینلرنده قرار ویره رک نورالله پاشانک قوناغنی محاصره ایتمک لرنده اولان نصایحی قبول ایتمک لرندن پاشا دخی اوزرلرینه طوپلری چویروب بریایم آتش ویرمکله ایچلرندن برمقداری تلف اولدینی کبی امانه کیشلر بونک اوزرینه پاشا اون نفر رئیس لری تطیف یولنده جاب ایدرک بر تقریبه جمله سنی اعدام ایدیلجک افراد عسکر یه خوفه دوشدکلری حالدده قایقلرله روم ایلی اولنلری ابونور زساحلنه وبالیکسری اولنلری اسکی استانبولغه اخراج ایله دفع ایتمک دن سکره در سعادتدن دیگر عسکر طلب ایتمکله اولادافانک مؤتمن کر و هندن بیک بشیوز نفر کوندرلمشدر .

* وقایع شتی *

ربیع الاخرک اون ایکنجی پنجشنبه کونی قیصریه وبوزاق سنجاقلری متصرفی علاءالدین پاشانک وزارتتی رفعله سیواسده اقامته مأمور اولوب مذکور سنجاقلر متهور حالت افندیکن غمز وسعایتی ایله قونیه ده منفی بولنان غالب پاشایه توجه بیوردلی . ینه اول کون شرق سر عسکرینک التماسی اوزرینه وان محافظی سرت محمود پاشانک برادری اسمعیل بکه میرمیرانلق رتبه سی ویرلدی .

جمادی الاخره نك آلتیجی كونی دفتردار مصطفی افندی عزل ایله یرینه دفتردار
اسبق محمد سعید افندی نصب ایدلدی .

افكار عمومیه حالت افدینك علیهنده ایکن او جاقلویه استناد ایله بوقدر مدت اقبالی
متمد اولمش ایسهده نهایت او جاقلونك شکایتی اوزرینه بروجه بالا جزاسنی بولمش
وعبدالله پاشا دخی بوسبیه منبی صدر اعظم اولمش ایدی . او جاقلو ایسه پک زیاده یوز
بولوب شمارهش اولدقلری جهته سرکشاکلری کوندن کونه مزداد اوله رق اوسته
نامه اولان شقاوت پیته لر رشوت ایله شونی بونی و یوده نصب ایتمدرمک و برچوق
یولسز ایشلری خواه و ناخواه اولمای امور کوردرمک کبی وظیفه لرندن خارج
اموره تصدی و برر بهانه ایله رعایایه تعدی ایدر اولدقلرینه قناعت ایتمه رک بو ائشاده
طشهره لده یکچیری او جاغنه منتمی اولنلره ضابطلرندن بشقه کرک والی و حاکم
و کرک سائر کیمسه طرفندن مداخله اولنماسی ایچون صدر جدیددن ایسترایستمز
امر لر آدلیر . بوسورت ایسه طشهره لرك امور ملکیه و عدلیه سنی مختل و مشوش
ایلمشدر . بونلرک انوف تجیرلرینی قیرمق اوزره صادق و جسور و تهدیدینی ایقاعه
مقتدر بزنانک یکچیری اغاسی نصبی منویء ضمیر الهام سمیر شهر یاری اولدینی
حالده زغر جی باشی روسجقلی حسین اغانک اوصاف مطلوبه ایله متصف اولدینی
ارباب و قوفک شهادتیه معلوم هایون اولدیغندن انی یکچیری اغالغی مقامنه تقریب
ایچون قرق یدی کون اول یکچیری اغاسی اولان عثمان اغا ربیع الاخرک اونجی
کونی عزل ایله بحسب الطریق قول کتخداسی علی اغا یکچیری اغاسی و مومی ایله
حسین اغا قول کتخداسی نصب اولنمشیدی . جمادی الاخره نك اون درنجی
کونی علی اغا دخی عزل ایله حسین اغا یکچیری اغاسی اولدی . بو حسین اغا
مقدما یکچیری اوسته لرینك اشبه لرندن ایکن اوزمان ساحدار شهر یاری بولنان
غازی عزت احمد پاشا زاده علی بکه کسب تعلق و مناسبت ایلمش وذات شاهانه
اولوقدنبرو انی بله مش ایدی .

حالت افندی ایسه کندوسندن بشقه برکیمسه نك او جاقلو ایله کرم الفت اولدیغنی
چکه مزدی . و حسین اوسته برآرائق قطاره داخل اولوبده میدان آلور دیو
خوف ایدرک انک ترقیسنه مانع اولمق ایستردی . لکن قدره برشی حائل اولمدیغندن
انک ملاحظه ایتدیکی کبی حسین اغا قطاره داخل و بوکره بروجه بالا یکچیری
اغالغی مسندینه نائل اولدی .

صدر اعظم دلی عبدالله پاشانک رضای هایونه منافی برحرکتی وقوعه بولمامش ایسهده
ساده دل برذات اولدیغنی جهته صدارته متفرع اولان مهم امورک حل و تسویه سنه

مقتدر اولمقدن بشقه او جاقولونك ديز كنى دروب دوشيره مديكندن بوسره ده
برعقل ومجرب ذاتك مقام صدارته كتورلمسى لازمه حالدن اولمغله قورى چشمه ده
مقاعداً مقيم اولان ساجدار اسبق مشار اليه على بكك صدارتى تصميم بيورلمشيدى .
حالبوكه ياقينلر اوزمان استانبول اهاليه نك عندنده صدر اعظم لرك موفقيتسز ليكنه
اماره اتخاذا اولمغله چوق دفعه ياقينلرك كثرتى تبدل صدارته وسيله اولمشدر .
بو ائنده دخى ايكي بيوك ياقين ظهور ايتدى .

شويبه كه : جمادى الاخره نك اون يدنجى سبت كونى ساعت اوچده ايكن طوپخانه ده
فيروز اغا جامى قربنده برفقيره خاتونك خانه سندن ظهور ايدن ياقين اطرافه
سرايت ايله اون يدى ساعت تمتد اولدى برقولدن فندقلى حمامنه واندن كومش
صوبى فوقنده اولان قبرستانه وقره باش زقاغندن بستان باشنه وبرقولى صورمه كير
واچق طامدن بك اوغلى قربنده واقع ارمنى كليساسى عرصه سنه وبوزه خانه يه
طياندى . بك چوق خانه ودكان ايله برابر طوپچى وعربه جى قشله لرى و دوكمخانه نك
بعض محللرى وساطان سليمان خان حضر تلى نك اوغلى جهانكير نامنه بنا ايتمش
اولدنى جامع شريف ايله نيجه جوامع ومساجد ياندى .

اسعد افندى تاريخنده بو حريقك بيانندن صكره غريبه عنوانيله برفقيره يازوب ديركه
بعض اهل وقوفدن مسموع اولمشدر كه ذكر اولنان خاتون يوم حريق كيجه سى
رؤياسنده تجره سنه ات قوبوب طبخ ايدر كن تجره فروزان و حطب پارليوب خانه سى
سوزان اولور ايرتسى كونى طبخ ايتك اوزره قدره سنه ات قوبوب وقوموشونه
بن بو كيجه شويبه برده شتالو واقعه كوردم تجره ني كوزه دك ديوا مك الموق اوزره
فرونه كيدر قوموشو قادين دخى كوزتمك اوزره كيتمكده ايكن فى الحال خانه مذكورى
آتش استيعاب ايتسى غرائب روزكار دندر . انتهى .

بو حريقده طوپچى وعربه جى قشله لرى نك و كارخانه ايله دوكمخانه نك زده لشمش
محللر نك انشات و تعميراتى ايجون در عقب بنا مينلرى نصب اولندى . بر آى صكره
جهانكير جامه نك انشاسنه دخى باشلانمشدر .

جمادى الاخره نك يكرمىنجى كونى دخى يكي جامع جوارنده واقع سلطان حمامى
طرفندن ياقين ظهور ايله بش ساعت تمتد اوله رق بك چوق خانه وابنيه سائر ياندى .
ينه جمادى الاخره نك يكرمى آلتنجى كونى صدر اعظم عبدالله پاشا عزل وازميده
نقى اولندى . ومسند صدارت عظمى سالف الذكر ساجدار اسبق على بك افندى
عهده سنه توجيه قيلندى .

دليل طائفه سى دولتك برصنف سواريسى اولوب وزرا معينلر نده حسن خدمت ايدرلر

وهنگام سفرده ایشه يرارلرايكن بر وقتدنبرو اصول و نظاملرينه خالل كلوب ايجلرينه برطاقم سرسرى واشقيا مقوله سى قارشه رق تبعديه جور و تعدى ايدر اولديئر .
 بو ائنده ايسه دولتعليه بر طرفدن يونان و ديكر طرفدن ايران غائله لرياه مشغول بولنديغندن فيما بعد بوزمره سرسرى كشت و كذاردن منع اولنه رق خرج معتادلرياه استخدام اولتمق اوزره روم ايلیده اولنلرك موره اردوسنه و اناطولیده اولنلرك بغداد و ارضروم طرفلرينه اعزام اولنملرى و او جاقلرى قاعده سى اوزره هراون نرك بر بلوكباشى بر علمدار اياه پيراق كشاد ايلملى و دليل باشيلرى زرنده نقراتك اسامى و بلده لرینی مین دفترى بولنسى حقمده اراده سینه صادر اولمغه موجهه رجبك اونجى كونی هر طرفه او امر علیه كوندردى . كاهلم مقصد اقصى اولان تادیب سر كشان يكيچريان بحثه .

خيلي مدتدنبرو يكيچرى او جاغنده نفوذ اوستهلر انه كچوب ضابطان سائر حكمسز قالمشیدی . اقدجه بوجه بالا يكيچرى اغاسى اولان حسين انا ايسه اوسته لمدن كله اولديغى جهته ايشك طوته جق يرینی بيلور و اجرا آتته مقتدر اولور بر ذات اولديغندن ابتدا اوستهلرك كسر نفوذينه تشبث ايلمشدر .

شويلاه كه : اعتماد ايلديكى او طه باشيلرى كيزلوجه برر برر جاب اياه فى الاصل قانون او جاقده اشجى اوستهلر نقراتك مصالحنه قارشيموب سزك معيتكزه ماهورلرايكن مرور زمان اياه بونظام قديم بوزيلوب برصورت و ارمشكه انلر سزى نقريرينه قوبوب پچاوره كچي قولاندقن بشقه سائر ناسه اول مرتبه تعدى ايدبورلركه بتون عالم بزدن بزدي اوصاندى جمله سى بزم زولمزی تمى اياه جناب حقه دعا ايدبورلر دولتعليه خواب و راحتى ترك ايدرلك بونجه دين دشمنلرياه او غراشمقده اولديغى حالده بزم آديمز پادشاه قولى ايكن دولتك بر دردينه درمان اوله ميورز قباحت بش اون قدر او غور سز و اركانسزلرده ايكن سكوتمز سببيله بزده كوتو اوله يورز بزم صوچزندر بهر حال بونك بر چاره سنه باقلى صوچى صاحبك او زرينه براقلى سلطان سايمان قانونى جان و كوكلدن اجرا اتملى سزده كالاول ضابطلكى طاقتمليسكنز بنده مقدما اوسته لغمه بوايشلر ايجنده بولندم جاهلك اياه خيلي اشدم خرداشدم لكن چيقار يول اولديغنى حمد اولسون اكلام ايتديكم حيا سز لغه پشيمان اولدم دولتعلينك مرادى بزى حقه دلالت اولديغنه قائدم بزم غرضم انجق او جاغه بر خدمت ايمك و سزى بو حقارتدن قور تار مقدر ديهرك او طه باشيلرى اوسته لردن متفر قيلمى . بعده سكردم اوسته لرینك بو ائنده زياده ميدان آلدقنندن طولايى بر كشاره چكلمش اولان تعيين اوسته لرینی جلب اياه سز كده

آدیگر اوسته ایکن سکر دم اوسته لرینه ندن مغلوب اوله یورسکر و او جاقلو میانده
 چون معیوب اولیورسکر بویه محقر اولمکزه بن راضی دکم دیو بو ایکی صنف
 اوسته لره سنه دخی مابنت بر اقدی . بعده سفر وحضرده ظهور ایدن فساد
 وفته لرك سبب اصلیمی اولان شاگرد خلیفه سی ممش نام سر کرده اشقیانی
 خواجہ لاق رؤسیله میانه دن اخراج و بر خدمت ایله سالانیکه اعزام ایلدی .
 متعاقباً اوسته لردن کلان معهود شقاوت پیشه لردن قول کتخداسی اولان حسین اغایله
 محضر بولنان احمد اغایه قوجی باشلیق توجیهیله و طشرده بر خدمت تعیین ایله دایره دن
 بدر ایلدی . و سکر دم طاقندن برازینک اورطه لری سر حد اتده بولمغله یوللری کلدیکی
 کبی سکره یینه در سعادتہ جلب اولنورسکر یوللو سوزلرایله و بعضیلری صلہ رحم کبی
 برر وسیله ایله ولایتلرینه کوندرایله رک در سعادتق ایچہ تمیزلدی . معهود شقاوت
 پیشه لردن بو وجهله طشره کوندریلنلردن بعضیلری اثنای راهده دیار عدمه
 کوندریلور و در سعادتده بولنالردن بر خلیسی دخی زندانده و قو اخورنده اعدام
 ایتدیلور ایلدی . بوبانده یکچیری اغاسی حسین اغایه خالصانه معاونت ایدنلرك
 بریسی کتخدا بری جلال الدین اغایلدی .

الحاصل حسین اغا یکچیری اغاسی اولدقندن سکره هنوز اوچ آی تمام اولمدن بللو
 باشلی اشقیادن در سعادتق تطهیر ایتدی . حتی ذات شاهانه بر جمعه کونی سلاملقده
 حسین اغا معهود اشقیادن بقیه وار میدر دیو سؤال ایتدکده اقدم انلرك بریسی قالمدی
 هپ عمللرینک جزاسنی بولدیلر یالکیز چاکرکز قالم دیمسی باعث انبساط شهریاری
 اولمشدر . حسین اغانک سیر و سلوکی نزد هابونده مقبول اوله رق اشبو اوتوز
 سکر سنه سی او اخرنده یکچیری اغانلی کماکان عهدہ سنده قالمق اوزره کندوسنہ
 رتبه وزارت ویرلش و اندن سکره اغا پاشا دیو شهرت بولش در .

آصمه آلتی نام محله واقف بیکار او طه لری یکچیری او جاغنه منسوب اولان جمال
 وارغاد مقوله سی و اشقیانک ماواسی و انواع فسق و مناهی محلی اوله رق بعضاً بوجواردن
 کچن قادینلری زورایله چور و ربی پروا هتک عرض ایدرلردی . اغا پاشا ذی الحجہ نیک
 یکر می برنجی کونی بو او طه لرك هدمنی تصمیم ایله صدر اعظم دن استیدان ایتدکده
 بو کون قر برج عقربده در و برده عجبا درونلرنده مخالفتہ جرأت ایدہ جک اشقیایا
 وار میدر براز مطالعه اولنسه دیو تأخیر صورتی ایما بیورلمغله اغا پاشا بن قرق عقربده
 اولدیغنی کورمدم لکن عقرب بو او طه لردہ در همان واروب ازہ جکم دیه رک یوم
 مذکورده اول او طه لری و جوارنده جمع حشرات اولان قهوه خانه لری بیقادیروب
 خاک ایله یکسان ایتمشدر .

* وقایع بر الشام *

دولت‌عابه یونان و ایران ایشلیله مشغول ایکن کچن سنه برده عکا غائله سی چیقارلمشیدی . شویله که : صیدا والیسی عبدالله پاشانک شمدی یه قدر خلاف رضای عالی بر حرکتی کورلماشیکن کچن سنه شام والیسی و امیر الحجاج درویش پاشا ایله اره لری بوزیله رق عبدالله پاشانک مرتبات حجازیه یه مربوط خاصیا و راشیا و بقاع مقاطعه لرینی مستقلا ضبط ایلمک اوزره اورالره سوق عسکر ایلدیکی درویش پاشا طرفدن در سعاده انها اولمغله کچن او توزیدی سنه سی رمضانده عبدالله پاشانک وزارتی رفع و صیدا و صفد و بیروت سنجاقلری عهده سندن نزع ایله دیار بکرده اقامته مأمور ایدیلوب ایقای مقتضاسی درویش پاشایه تفویض و معینه حلب والیسی وزیر بیلانلی مصطفی پاشا و اطنه والیسی وزیر حامی ابراهیم پاشا و ریحانیه عشرتی بوی بکیسی مرسل زاده حیدر و چوروم عشرتی بوی بکیسی عیسی وانطاکیه دیزداری حاجی علی اغالرو مطیخ قلعه سی شیخی تعیین و حلبک امر محافظه سی رقه و الیسی بهرام پاشایه حواله و اشبو او توزسکر سنه سی محرمنک او اولنده صیدا و صفد و بیروت سنجاقلری بیلانلی مصطفی پاشایه و حلب ایالتی دخی الحاقاً بهرام پاشایه توجیه بیورلمش ایدی . بهرام پاشا ایسه مقتضای مزاجی اوزره ینه اهالی حقهده ظلم و اعتسافه تصدی ایتمکله وزارتی رفع و مالی مصادره اولنه رق دیار بکرده اقامته مأمور اولوب انجق دیار بکر اهالیسیله آره سنده خصومت اولدیغندن اوراده اقامته جسارت ایده میهرک واقع اولان استدعاسی اوزره منقاسی سیواسه تحویل ایدلیدی . و جمادی الاولانک بشنجی کونی حلب و لایتی اناطولی والیسی دارنده لی وزیر حسن پاشایه و اناطولی ایالتی کلیبولیده مقیم صدر اسبق صالح پاشایه ورقه ایالتی عبدالجلیل زاده لردن سابقا موصل والیسی اولوب حلبده اقامت اوزره بولنان احمد پاشایه توجیه بیورلیدی .

عصات یونانیه عبدالله پاشانک فرمانلو اولدیغنی فرصت آنخاز ایدرک درزی و نصیری طائفه لرینی اضلال ایله بر الشام طرفدن دخی دولته شاشقیناق و یرمک داعیه سنه دوشدکلرندن عکا مسئله سی بر مرتبه دهاکسب اهمیت ایلمشدر .

بروجه بالا عبدالله پاشا اوزرینه مأمور اولنلر واروب عکائی محاصره ایتمشدر ایسه ده عبدالله پاشا مصر والیسی محمد علی پاشایه مراجعت و او دخی آنک عفوینی در دولته عرض ایله شفاعت ایلمش ایدوکندن او اخر جمادی الاولاده عبدالله پاشا مظهر عفو شاهانه اولوب ابقای وزارتیله صیدا و صفد و بیروت سنجاقلرینک کماکان عهده سنه توجیه اولدیغنه دائر و فیما بعد دائره حکومتدن

خارج محلله تجاوز اتمامنی آمر رجبك یدنجی كونی كندوسنه امر عالی یازلدی . و آنك عفو یله برابر درویش پاشا اناطولی والیسی اولوب اناطولی والیسی بولنان صالح پاشایه دخی ایالت شام ایله امارت حاج توجیه بیورلدی . بوصورتاه بیلانلی مصطفی پاشا آچیقده قالمش ایسه ده مؤخرأ قرمان ایالتی حلب والیسی دارندهلی حسن پاشایه و حلب ایالتی دخی مصطفی پاشایه توجیه بیورلمشدر . بعده عبدالله پاشا ایله درویش پاشا اره سنده ظهوره کلان عداوتك اسبابی لدی التحریری حالت افندیك صرافی اولوب آنك نفی و اعدامی اوزرینه انظا کیه ده قلعه بند ایدلمش اولان خسقل نام یهودی افندیسنك نفوذی سایه سنده ارض فلسطینی قبضه احتیالنه اله رق جزار پاشا زماندن قلعه حایم نام یهودی ایله شریك اولدینی حالده عبدالله پاشا حایمی اعدام ایتمکله اخذنار ایچون حایمک شامده بولنان اقرباسی واسطه سیله عبدالله و درویش پاشا اره سنده عداوت احدائییه موضوع بحث اولان عکامسئله سی میدانه چیقارلمش اولدینی تحمق ایتمکله خسقل دخی اعدام اولمشدر .

* بعض وفيات وتوجهات *

موصل والیسی عبدالجلیل زاده وزیر عبدالرحمن پاشا اجل موعودیه فوت اولدیغندن موصل ایالتی اشبو اوتوز سکر سنه سی اوائلنده ینه عبدالجلیل زاده لردن نعمان پاشا زاده یحیی بکه بارتبه وزارت توجیه بیولدی .

روم ایلی صدارتی پایه لورندن حامی زاده راشد افندی ربیع الآخرک اون سکرزنده طی طومار حیات و عزم دار مکافات ایلدی .

مشارایه سلانیکدن معز و لا بیک یوز طقسان بر سنه سنده فوت اولان علی افندیك مخدمیدر . سکسان بر سنه سنده مدرس و ایکی یوز اون سنه سنده حلب و اون سکرزده شام و یکر می ایکیده مکه ملاسی و یکر می آلتیده استانبول قاضیسی اولمش و اوتوز درنده اناطولی پایه سی المش ایدی اوتوز بشده بالفعل اناطولی قاضی سکر می اولدی و اوتوز آلتیده روم ایلی پایه سی آلدی . و اشبو اوتوز سکرز سنه سنده بر وجه بالا وفات ایلدی . کریم الطبع بر ذات اولوب انحق حدید اللسان و قوی الجنان اولغاه اوچ دفعه نفی اولمش ایدی . رحمة الله علیه . رجبك ایکنجی کونی نقیب الاشراف محمد ابو الخیر افندی وفات ایتمکله سانی محمد صدیق افندی آکا خلف اولدی .

ابو الخیر افندی شیخ الاسلام اسبق صاحب الفتاوی مرحوم چتالجهلی علی افندیك

حفیصدی اولوب سلطان مصطفای ثالث عصر نده شیخ الاسلام اولان شریفزاده محمد ملانک صلبندن بیک یوز سکسان سکز سنه سنده متولد و اوسنه رؤس تدریس ایله مستعد و ایکویز اون طقوز سنه سنده سالنیک و یکرمی طقوزده شام و اوتوز ایکیده مکه و اوتوز بشده استانبول قضا لریله بکام و اوتوز یدیده نقیب الاشراف اولمشدر .
صالحدان و احتجاب علم و معارفدن بر ذات ممدوح الصفات ایدی . رحمة الله علیه .
مکه مکرمه قانسی مندی لیا قی زاده سعید افندینک وفاتی خبری دخی بو ائشاده در سعادت و وارد اولمشدر .

افندی مومی ایله مشاهیر در سعامدن اولوب بیک ایکویز آتی سنه سی امتحاننده مدرس اولمش و اوتوز اوچده مخرج پایه سی و اوتوز یدیده ادرنه پایه سی المش ایدی .
اوتوز سکزده مکه ملاسی اولوب اوراده وفات ایدی . رحمة الله علیه .

یکچری اغالغندن رتبه وزارتله چیقوب حالا اطنه والیسی بولنان حلمی ابراهیم پاشا اول ائشاده حلول اجل موعود یله وفات ایلدی کنندن اطنه ایالتی عزیز و بیلان سنجاقلری الحاقیله مرعش والیسی جبار زاده جلال الدین پاشایه و مرعش دخی رقه والیسی عبدالجلیل زاده احمد پاشایه توجیه اولندیغی صرده بوجه بالا انابولیده کرفنار ایدئی عصات یونان اولان نامق پاشا عهده سنده کی تر حاله سنجانغی مورده اردوسی مأمور لردن سابقا قرمان والیسی محمد رشید پاشایه و قارص ایالتی رتبه وزارتله میر اندن بایزید سنجانغی متصرفی چچن زاده حسین پاشایه توجیه اولندی .
طقوز ماه مقدم دنیا یه ککش اولان سلطان احمد رجبک یکرمی یدنجی کونی دار عقبایه کیتدی .

بو وفیات ارسنده دولته بر سر مایه حیات کلدی یعنی موسم بهار حلول ایتمکله شعبانک اون برنجی کونی استانبولدن بشکطاش ساحل سر ایله نقل هایون وقوع بولدی و اول کون بر شهزاده طوغوب عبدالمجید تسمیه بیورلدی که مؤخرأ پدرینه خیر الخلف و ملتیه موجب فخر و شرف اولمشدر . قنیه محافظی و کرید سر عسکری شریف پاشانک بو ائشاده وفاتی خبری آلمغله یرینه رمضانک اون آلتنجی کونی رتبه وزارتله میر اندن رسمو محافظی عثمان هاشم پاشا تعیین و خانیه محافظی وزیر لطف الله پاشا و اقدجه کریده سوق اولنان عسا کر مصریه باشوغی مصطفی پاشا و سائر ضابطان ایله بالاتحاد عصانک حقندن کانمی کندوسنه توصیه بیورلمشدر .

اناطولی صدارتی پایه لولردن اولوب خیلی مدت نبرو کوز لخصار آیدینده منفیاً مقیم عینتابی سید محمد منیب افندی علت رق شیخوخت ایله شوالک یکرمنجی کونی فوت

اولوب مدینه مذکور قبرستانده صدر اسبق چلی مصطفی پاشا ایله شیخ الاسلام اسبق شریف زاده عطاء الله افندی قبرلرینک اوکنده دفن اولمشدر .

عینتابده طوغوب بلده سی علماسندن علوم آلیه و عالیه تحصیل ایتدکن صکره در سعادتیه کلوب یوز سکمان طقوزده بالامتحان قید اعلا ایله زمرة مدرسینه داخل واسعد زاده مخدومی عطاء الله افندی یه خواجه اولمق تقریبیه سرای هایون خواجه اغنه نائل اولمشیدی . ایکیوز طقوزده قدس شریف پایه سیله از میر قاضیسی اولدی . اون درتده مخر جدن مکه مکرمه پایه سی و اون سکرده استانبول و یکر می ایکیده اناطولی پایه سی آلدی . یکر می اوچده ظهوره کلان خلع سلیم خانی وقعه سنده مسامحه تهمتیه اتهام اولنرق انقریه نفی وبعده منغاسی کوزلحصاره تحویل ایدلدی . هر فنده الی اولوب علی الخصوص ادبیاتده اقرانه فائق ایدی . السنه ثلثه شعر و انشایه مقتدر ایدی سیر کبیرک ترجمه سیله عربی العبارة حاشیه سی ودوحه المشایخ ذیلی درجه فضل و کماله ادله کافیه در . سلطان مصطفای رابعک جلوسنده فاس حکمداری مولی اسمعیل قبله ارسال بیوریلان نامه هایون انک اثر خامه بلاغت علامه سی و آثار جلیله سنک بر نمونه سیدر صورتی سکرنجی جلدک ذیلنده یازلمشدر .

شوالک یکر می بشنجی کونی حکیم باشی بندر کلی زاده سعید افندی عزل ایله سافی بهجت افندی یه حکیم باشی اولمشدر .

* دولت علیه ایله ایران دولتی بیننده عقد مصالحه اولندیغی *

سنه ماضیه وقایعی صره سنده بیان اولندیغی اوزره عباس میرزا طوپراق قاعه موقعندن تبریزه عودت ایدرک شرق سرعسکری رؤف پاشا ایله ینلرنده بعض محابرات جریان ایتشیدی . طرفین صاحبه میال اولغله اشبو اوتوز سکر سنه سی خلالتده دولت علیه طرفندن مشار ایله سرعسکر رؤف پاشا مرخص تعیین اولندیغی کبی ایران دولتی طرفندن دخی محمد علی میرزا ایران شاهنک و اوغلی و ولی عهدی اولان عباس میرزانک رخصتنامه لریله عقد مصالحه یه مرخص اولمشیدی .

میرزا محمد علی شوالک اون بشنجی صالی کونی ارضرومه وصول بولدی . بر کون صکره یعنی پنجشنبه کونی سرعسکر پاشا ایله کورشدکن صکره حکومت قوناغنده کندوسی وکتخداسی میرزا احمد ایله شرق اردوسی دفترداری حاجی سعید افندی حاضر اولدق لری حالده مکالمه یه مباشرت اولمشدر .

اساس مصالحه بیک یوز الی طقوز تاریخنده نادرشاه ایله عقد اولنان مصالحه نامه اولغله تسویه مصالحت سهل ایکن ایران سفیری سبکی و حیدرانی عشیرتارینک ایران

تبعه سندن اولدقلر ندن بئله بونلرک رد اولملری ادعا ایتمکه مباحه اوزادی . مکاله قیرله درجه سنه کلدی .

نهایت بعض قیود ایله عشرت منازعه سنه ذی القعدة نك اون طقوزنجی کونی فیصل ویریه بیلدی . و معاهده نامه مرخصلر بینده امضا اولنه رق در سعادتہ تقدیم اولمغله در سعادتہ لدی الوصول طرف هایون دن دخی تصدیق بیورلدی . و ذی الحجه نك بشنجی کونی سابقاً بکلکچی و حالا اناتولی محاسبه جیسی اولان محمد نجیب افندی اورته ایلچی تعیین وارضر و مع اعزام ایله تصدیق نامه مبادله ایدلدی . و بوضو رته ایران غائله سی بر طرف اولدی . تصدیق نامه نك صورتی زیرده (۴) رقمه ایراد اولنور .

* وقایع موره و احوال دریا *

موره طرفی کوندن کونه کسب اهمیت ایلمش اولدیغندن میراخور اول ابراهیم اغا اول طرفده استخدام اولنق اوزره رجبک اون برنجی کونی عهده سنه رتبه وزارتہ بولی و ویرانشهر سنجاقلری توجیه بیورلدی . ویرینه طویجی قشله سی بنا امینی علی بک میراخور اول اولدی . روملرک عصیان کیتدکجه آرتوب حتی قارلی ایلی عصاتی اطرافه تجاوز ایدر اولدقلر ندن اشقودره متصرفی مصطفی پاشا اشقودره طرفندن چیقاریله بیلدیکی قدر عسکر ایله قارلی ایلی اوزرینه حرکته مأمور اولدی و شعبانک اوچنجی کونی عهده سنه اوخری وایلبصان سنجاقلری بروجه الحاق توجیه اولدیفی کبی قارلی ایلی سنجانغی دخی کذلک الحاقاً اینه بنجی متصرفی میرمیران بلاسلی زاده اسمعیل پاشایه توجیه بیورلدی .

اشقیای یونانیه کیلری اوفق و قوللانلی تکنه لر اولوب قباقلرک یناشه میه جنی صورلده طولاشورلر و فاره کبی هر دلیکه کیروب چیقارلر ایدی . دونمای هایون معینده کی سفن صغیره ایسه دونمای هایون دن آریله مازلردی . بوجهته اشقیای سواحل و جزائرک هر طرفه ایراث خسار دن خالی اولمازلردی بناء علیه قبودان دریا خسرو پاشا بوسنه قباقلرک مادونی اولان فرقتین وقوروت و سائر مراکب صغیره دن اولنق اوزره الی ایکی قطعه سفینه و خلیج استانه ایله قره دکز بوغازی محافظه سنده بولنق ولدی الاقتضا آقدکز ترتینه علاوه اولنق اوزره سابق وجهله برقطعه اوچ انبارلی و درت قطعه قیاق ویکرمی قطعه شالوپه تجهیز ایتدرمشیدی .

موسم بهار حلول ایتمکه شعبانک اوآخرنده آقدکز جانبته حرکت ایتمش و موره یه کیتمش در . حالبوکه دونمای هایون موره صورلنده ایکن یوز قدر اوفق تفک ازبانید تکنه لری ممنن کوزلحصاری سواحلنه یناشوب برخیلی حیوان سورمشلر .

بعده چندارلی حصارینه هجوم وقره یه عسکر اخراج ایله اطرافه ایصال خسار وقره حصار متسلمی طویوب اوزرلینه حرکت ایتدکده فرار ایتمشلر . بناءً علیه سوا حاک اسباب محافظه سنه تشبث اولمشدر .

خورشید پاشانک دیوان کتابتندن نشئت ایله نائل رتبه وزارت اوله رق حالا قوش اطه سی محافظه سنده بولنان رشید مصطفی پاشادن مأمول اولان حسن خدمت کورلمدیکنه منی بوائنده وزارتق رفع ایله بروسه ده اقامته مأمور اولوب قوش اطه سی محافظه سی بشیوز نفر ایله ساقزده بولنان وفی الاصل قوش اطه سی اهالیسندن اوله رق اول حوالیجه صاحب وقع و اعتبار اولان الیاس زاده الحاج احمد الیاس اغایه احاله قیلنمشدر .

اغریبوز متصرفی چرخه جی علی پاشانک اقدجه رفع وزارتیه نفینه فرمان عالی اصدار وارسال اولنش ایسه ده غائله حریمه سبیله یولار مسدود اولدیغندن کیدن مباشر یکیشهردن ایلرویه کچمامش اولدیغنه منی شوالک دردنجی کونی اجرا اولنان سنه باشی توجهاتنده اغریبوز سنجاغی ینه چرخه جی علی پاشا عهده سنه ابقاء وزارتیه توجیه ایدلدی .

لکن اخبار متوارده یه نظراً کرک سرعسکرده و کرک سائر مورده مأمورلرنده رخاوت و بطائت اولدینی آکلاشمغله تحقیق احوال ضمننده میراخور اول علی بک بوائنده اولطرفه کوندرلدی .

و چرخه جی علی پاشا ذاتنده بهادر برذات ایسه ده طمع وار تکاب کبی بعض اخلاقی سائر محسناتی احا ایدوب حتی اغریبوز اهالیسنک ذخیره جه اولان مضایقه لرینی تهوین ایچون مستامن سفینه لریه کوندریلان ذخاثری غالی بهالرایله فقرا یه فروخت ایلدیکی واصل سمع هایون اولغله ینه رتبه سی رفع ومالی مصادره وتوقاده نفی و اغریبوز سنجاغی ذی القعدة نک اون یدنجی کونی قزلحصار متسلمی قیوجی باشی عمر بکه توجیه بیورلدی .

بالاده اشعار اولدینی اوزره ترحاله متصرفی محمد رشید پاشا شمدی به قدر هر نروده اشقیایله حرب ایتدیسه مظفر اولدینی کبی غلوس کورفرزنده واقع بلباچه عصاتی اوزرینه هجوم ایله انلری دخی استیمانه مجبور ایلمش اولدینی خبری بوائنده درسعادته بالورود موجب تسلی خاطر اولمشدر .

روم ایلی سرعسکری کوسه محمد پاشاده رونما اولان آثار رخاوت ومأمورین آره سنده درکار اولان مبانیت سبیله شمدی به قدر مورده جه برایش کوریله میوب حالبوکه موسم صیفک کذرانته آزوقت قالدیغندن اواسط ذی الحجده کوسه محمد

پاشا عزل و وزارتی رفع ایله کلیبولی یه نفی ویرینه سالانیک والیسی ابولبود محمد پاشا روم ایلی سرعسکر و والیسی و چای اغزی محافظه سنده بولتان بولی متصرفی ابراهیم پاشا سالانیک والیسی نصب و تعیین اولندی . و کوسه محمد پاشانک کافه اموال و اشیا سنک ضبطی حقنده فرمان عالی صادر اوله رق ایفای مقتضاسی یکشهرده بولتان میراخور اول علی بکه حواله قیاندی . و مورده سرعسکری بر قوفچه لی یوسف پاشا ایله صالح پاشا لوادیه و استفه طرفلرینی ضبط و تسخیر و اغربوز اشقیاسنی قهر و تدمیر ایتمکدن صکره مورده یه کیرمک اوزره اغربوزه توجه ایتمش و قارلی ایلی اشقیاسنی تأدیب ایچون اشقودره لی مصطفی پاشا اغرفه اوزرینه عزیمت و سیروزی یوسف پاشا پروزه به کلرک اون بیک عسکر طوبایوب مورده یه عودت ایلمش اولدقارلی اخباری بوانتاده توارد ایلیوب قپودان پاشا ایسه مورده یه داخل اوله جق مأموره لره مهمات و ذخیره اعطاسیله معاونت ایلمک اوزره بادره پیشگاهنده ایلدشوب قالمغه آقدکزجه کوره جکی ایشلر دوچار تأخر اولمش ایدوکی حکایه اوله رق هان مورده جانبی مأمورلرینه تعلیمات لازمه اعطا و تشویقات مؤثره اجرا ابله بوسنه مورده غائله سنک بر طرف ایلمسنه سی اوفی اولمنسی ایچون ابولبود محمد پاشایه تحریرات سامیه کوندرلدی و بیک کیسه اچمه عطیه احسان بیورلدی .

(وقایع سنه ۱۲۳۹)

بروجه بالا سالانیک والیسی نصب اولتان ابراهیم پاشا عهده سندن منحل اولان بولی و ویرانشهر سنجاقلری اواسط محرمد روم ایلی اردوسنده مستخدم اولمق اوزره ابرائیل محافظی مورده لی ابوبکر پاشایه و ابرائیل محافظنی خداوندکار و قوجه ایلی متصرفی و قره دکز بوغازینک روم ایلی سواحلی محافظی وزیر اسپارته لی ابراهیم پاشایه و خداوندکار و قوجه ایلی سنجاقلری و سواحل مذکوره محافظنی بوزاق و قیصریه سنجاقلری متصرفی وزیر غالب پاشایه و بوزاق و قیصریه سنجاقلری وزیر کمرکچی عثمان پاشایه توجیه ایدلدی . و محرک اون طقوزنجی کونی سابقاً ترسانه امینی یانیه لی علی بک روم ایلی اردوسی دفترداری اولدی . ترحاله و اینه بختی طرفلرنده ته دلنی طاقندن ضبط اولتان املاک هایونک نظارتی دخی اکاحواله ایدلدی . بروجه بالا اشقودره لی مصطفی پاشا قارلی ایلی اشقیاسنک قهر و تنکیمنه مأمور اولوب قپودان دریا خسرو پاشا دخی اکا بجرأ معاونته مأمور بیورلمشیدی . مصطفی پاشا موسولونکه قدر کلدی سیروزی یوسف پاشا ایکی قطعه بکلک ایله واروب ساحله چیمه رق کورشدیلر .

انجق اوزمان موسولونک اشقیاینده بولمغه انی حصر و تضییق ایدرک تسخیر ایلمک

(لازم)

لازم کوردی . مصطفی پاشانک معینده کی عسکرک اکثری طاغلو کغله اولوب
بونلر فی الواقع جسور و جنگاور و هجوم و اقتحاملری غایت شدتلو بر طائفه در لکن
اوروب کچر چالوب چاربار بر خلاق اولوب قلعه محاصره سی ایچون بر برده مدت
مدیده اکننور آدملر دکلدر در و بونلر آلتی آی قدر حرب ایدر لرسه دیکر التی آبی
و ظنلرنده کچور مک الفت و عادت قدیمه لری اقتضاسندن اولمغله و روز قاسم تقرب
ایتمکله مصطفی پاشا بم عسکر م یاز ترتیبی اولوب قیشین قالمالزر دیهرک موسلونک
پیشکاهندن حرکت و عودت ایلمشدر . متعاقباً دو نهای هاپون ایله قپودان پاشا
بادره پیشکاهنده تیمور آتمشدر . لکن مصطفی پاشایی ارایوب بوله مدیغی ایچون منفعل
اوله رق یکر می کون صکره ایبصار جزیره سی اورده ق اوزره عودت ایتمشدر .

اول ائنده مورده سر عسکر ی بر قو خجلی یوسف پاشا ایله چرمن متصرفی صالح پاشا
عسا کر کثیره ایله ایلانہ در بندینه قدر واروب خیلی اوغراشمشدر ایسه ده
معینلرنده کی عسکر اره سنه اختلاف و تفرقه دوشه رک پریشان اولمغله انلر دخی
یکدیگره عزو قصور ایدرک ازدینه عودت ایلمشدر در .

ازدین محافظی وزیر سامان پاشا قدرت مالیه و بدنیه سنک فقدانندن بختله مقدمجه
استعفا ایلمش اولدیغندن ازدین محافظه سنه مشار ایله صالح پاشا بالتعین بر قو خجلی
یوسف پاشا دخی روم ایلی سر عسکر ی معینده بولمق اوزره یکیشهره اعاده قیلنمشدر .
مرحوم درامه لی محمود پاشا و بر قو خجلی یوسف پاشا ایکسی دخی اعیانلقدن گله
اولدقلری حالدہ سر عسکر اولمش ایدی سیروزی یوسف پاشا ایسه روم ایلیده
عین الاعیان اولان اسماعیل بک اوغلی اولمغله کندوسی انلرک اوست طرفنده
طوتاردی و انلردن اول سر عسکر اولدیغندن طولانی بالطبع منفعل اولدیغی حالدہ
فایح مورده اولمق آرزوسنده ایدی و اگر چه معینده مقدار کافی عسکر یوق ایسه ده
قوة مالیه سی اولدیغندن بجزاً پروذیه چیقوب ارناود عسکر ی تحریرینه باشلادقده
تپه دئلی علی پاشا خزینه دارلغندن چیقمه یانیه والیسی عمر ویریون پاشا بو عسکرک
کندو معرفتیه یازلمی و کندوسیله بالاتحاد حرکت ایدلمسی خصوصتی یوسف پاشایه
تکلیف ایتمش ایسه ده یوسف پاشا پاره ی کندوسی خرج ایدوبده عمر پاشانک باد هوا
شریک شهرت اولسنی تجویز ایتمدیکندن طوغریدن طوغری یه ارناود سر کر ده لر یله
سویلشهرک چاریق بهالریله ایکشر آناق پشین و یروب اون بیک قدر عسکر تحریر
و بر اردو تشکیل و قستلردن مرور ایتمک اوزره ایلرو حرکت ایلمشیددی .
عمر ویریون پاشا ایسه طوسقلاق خاندانندن اوله رق نصل که اشقودره لی مصطفی پاشا
بتون کغله ره رئیس و پیشوا اولمش ایسه کندوسی دخی هپ طوسقه لرک رئیس اولمق

ادعاسنده بولنديفي حالدہ خار جدن يوسف پاشا کلوبده خود بخود طوسقه لقدن
عسکر يازمسی کندوسنه کران کلديکندن موسلونک مصاحتی بويله طور رکن يعنی
موره نك مدخلی اولان قاعه نك فتح و تسخیری اقدام ايکن مورديه کچمک کارعاقل
دکدر يولوسوزلر اشاعه و بعض وسائله بوعسکرک ايچنه فتنه القا اتمکله يوسف
پاشا موسلونکه قریب محله کلشیکن سحر وقتی اردونک ايچنده برغلغله پيدا اوله رق
عسکر بلا سبب پریشان اوله رق رجعت ايدیویر مشلر يوسف پاشا دخی مکدر و منفعل
اوله رق پروزه به واروب اورادن بحراً بادريه عودت ايلمشدر .

يانیه و تر حاله جهتلرنده واقع اولان اشقیقا محاربه لر نده صحیحاً بوزا غاردان انجق
تر حاله متصرفی محمد رشید پاشا اولوب محاربات واقعه ده پک زیاده شان و شهرت
قازانمشیدی بوجهتله ابولود محمد پاشا انی استرقاب و عزلیله تر حاله به دیگر مناسبک
نصبی انها ایدوب اگر چه رشید پاشانک لیاقتی دولتجه دخی معلوم ايسه ده مادامکه
سر عسکر ايله آره سی بوزلمش ارتق ابقامی جائز اولیه جغندن تر حاله منصبی عهده سندن
رفع اولنه رق کندوسنه دیگر منصب ویر ملک اوزره آقد کر بوغازینه طوغری کلمسی
ایچون امر عالیشان اصدار اولنوب تر حاله به مناسبک انتخابی دخی سر عسکر پاشایه
حواله بیورلدی . ابولود پاشا دخی صانکه دفع رقیب ايلمش اولدی .

مشار ایه رشید پاشا یکیشهر دن حرکتله یکيجه قره صو مرحله سنه واصل اولدینی
انواده و دین و نیکبولی محافظی فابله لی شک زاده درویش مصطفی پاشایه مورسه سر عسکر لکی
ایله و الیلکی و بوجه الحاق چرمن سنجانغی بالتفویض اندن منحل اولان و دین
و نیکبولی محافظانی دخی خلال جمادی الاولاده رشید پاشا عهده سنه توجیه اولمشدر .
موسم شانک تقریبی حسبله دونمای هایون دخی (کشادغنجه دل قالدی برهاره دخی)
زمزمه سیاه عودت ایدرک ربیع الاخرک اوچنجی کونی خلیج دار السلطنه به
وصول بولدی .

سیروزی يوسف پاشا معیتده بولنان چورم متصرفی میر میراندن علی پاشا وفات
ایتمکله یوسف پاشانک انهای اوزره بو انواده چورم سنجانغی رتبه میر میرانی ايله
درامه لی مرحوم محمود پاشانک دلیل باشیسی يوسف اغایه توجیه بیورلدی .

* وقایع شتی *

قدمای صدور دن کلیبولیده منفی بولنان عثمان پاشا زاده مصطفی عزت بک اشباو توز
طقوز سنه سی اوائلنده عفو و اطلاق بیورلدی .
اسعد افندی تاریخنده بیان اولدینی اوزره قرق مدرسه سندن منفصل تعبیر یاه

ملازم اولوب ملازمت کاغذلرینک تاریخلری یدی سنه اسکیمش اولان طلبه علوم
خلال محرمدہ امتحان اولنہرق استحقاقلری تبین ایدن قرق طالبہ رؤس تدریسی
ویرلدی . وشیخ الاسلام صدقی زاده احمد رشید افندینک اولاد واحفادی نوابدن
رشوت المقلہ معیوب اولدقلرندن طولانی تبدل مشیخته لزوم کوریلدک محرمک
اون طقوزنجی کونی عزل ایله مکی زاده مصطفی عاصم افندی دفعه ثانیہ اولہرق
شیخ الاسلام اولدی .

دأب دیرین دولتعلیہ اولدیغی اوزره یدی سنہده برکرہ رؤس امتحانی اولوب
بروجه بالا مدت ملازمتی یدی سنہیہ بالغ اولان طلبه علوم لدی الامتحان استحقاقی
تبین ایدنلره مبدأ مراتب تدریس اولان ابتدای خارج رتبہسی رؤس ہایونی
اعطا بیوریلور و تشریفاتجہ اسملری درجہ استحقاقلرینہ کورہ ترتیب اوزره
یازیلور و بوتقدیم و تأخیرده اکثریا صحابت یاخطا وقوعندن بختلہ فلان افندی کیرو
قالہ جق ایکن ایلرو چکلدی یولوشکایت و اعتراضلر وقوعہ کاور و اثبات استحقاق
ایدہ مینلر بالطبع مایوس قالور و ایچلرندن بعضیلرینک استحقاقی معلوم ایکن مجلس
امتحانک مہابتندن ناشی صیقلدیده لایقیلہ طاورانہمدی دیو مظهر مساعده اولمسی
دیگرلرینک شکایات و اعتراضاتنہ بادی اولورایدی و بالذفات عقیب امتحانده تبدل
مشیخت وقوع بولوب خلق دخی بونی امتحانده مایوس قالانلرک انکسار قلوبنہ
حمل ایتمکلہ اکثریا شیخ الاسلاملر رؤس امتحانندن تشأم ایدرک وقتی حلولندہ
تأخیر ایتمک ایسترلردی بوکرہ بروجہ بالا عقیب امتحانده صدقی زاده افندینک
وقوع عزلی دخی بونی تأیید ایلمشدر .

حالبوکہ شیخ الاسلام افندیلر اویلہ وهم واندیشہیہ دوشہ جکلرینہ (عند الامتحان
یکرم الرجل اویمان) قاعدہ سنہ تمامیلہ توفیق حرکت ایدرک بو باده طلبہنک
موتبو درجہ استحقاقلری کوزدلمک و خاطرہ رعایت و نالجا رأفت کبی معاملہلرک
وقوع بولماسی ایچون اہتمام ودقت ایلسہلر اصلا جای وهم ووسوسہ اولماز
ویحق مایوس قالانلرک انکسارندن قورقاماز ایدی .

کچن سنہ رجبک اون ایکنجی کونی بناسنہ شروع اولنان جهانکی جامع شریفی
اشبو ربیع الاول اوائلندہ ختام بولدی . بنا و مفروضاتنہ صرف اولنان مبالغ التیوز
یدی کیسہ ودرتیوزاون طقوز غروشہ بالغ اولدیغی اسعدافندی تاریخندہ محرردر .
آلتون وکوش مسکوکاتک مقرر اولان فیئانندن زیادہیہ آتوب ویرلمسی شدیداً
یستاغ ایدلمش ایکن اجراسی قابل اولیوبینہ طشرہلردہ برغروش آلتمش پارہیہ
آتوب ویرلمکدہ اولدیغندن بوآنادہ اون عیارندہ سیم خالص ضم و آلتمش برعیارینہ

ابلاغ اوله قرق آتمش پاره لك جدید سكه كسلىدى . وسائر مسكوكات دولتعلیه ايله اجنبی سكه لرینك فیثات مقرر دیرلرندن زیاده یه صرف اولنمائی ایچون هر طرفه او امر علیه یازلدى .

بیک ایکی یوز اون ایکی سنه سى ترسانه عامر دهه ایجاد اولنسان حوض کبرك یاننده طولاً یوز یکر می وعرضاً قرق بش وعمقاً اون ذراع اولق اوزره دیگر بر حوضك انشاسنه اشبو اوتوز طقوز سنه سى ربیع الاولنك یکر می او چنجی کونی وقت مختارده وضع اساس اولندی .

صدر اعظم ساجدار علی پاشا هر وجهه وثوق واعتماد ملوکانه یه مظهر ایسه ده مصالح عمومیه دولت حال وزمان اقتضاسنجه کسب نزاکت وعلی الخصوص موره مصلحتی کوندن کونه کسب اهمیت ایلمش اولدیغندن گرم وسرد روزکاری کورمش کچورمش مجرب الاطوار بر ذاتك مقام صدارتده بولنسی لزومی کرکی کبی حس اولنمش وقره دکز بوغازینك روم ایلی سواحلی محافظه یه مأمور اولان خداوندکار وقوجه ایلی سنجاقلری متصرفی وزیر مشهور غالب پاشا صفرك یکر منجی کونی درسعاده وصول ايله باب عالی یه لدی الورود کندوسنه سراسره قاپلو ثوب سمور کیدیر یلوب کندوسی ایچون بوغاز ایچنده تهیسه قیلنسان کمرکی عثمان پاشا یالینسنده اقامت ايله امر محافظه یه ابتدار ایلمش اولدیغی جهته ربیع الآخرک اونجی کونی ساجدار علی پاشا صدارتدن عزل ايله بلامصادره کلیدولیده اقامته مأمور ومشار ايله غالب پاشا صدارت ايله مسرور بیورلدى . صدارتنه دائر صادر اولان خط همايونك صورتی ذیلده (۵) رقیه علاوه قیلنور .

اغا حسین پاشا یکچری رؤسائندن الك دیشایرینك کیمنی اعدام وکیمنی نفی وتبعید ايله او جاعی ایچه تطهیر ایلمش ایسه ده او حاقلو انك بو وضعندن دوچار فکر واندیشه اوله قرق کندوسنه سوء قصد ایده جکری تحقیق اولنمغه آرتق یکچری اغلغنده ابقاسی قابل اوله میوب انجق لدی الحاجه قرب سلطنتده بولنسی دخی ماترم اولمغه عهده سنه صدر جدیددن منحل اولان بوغاز محافظه سى شرطیه خداوندکار وقوجه ایلی سنجاقلری توجیه بیورلدى . یکچری اغالغی دخی قول کتخدایى احمد اغایه توجیه ایدلدى .

ربیع الآخرک اون سکرنجی کونی کتخدای صدر عالی سلیمان افندی یرینه رئیس الکتاب صادق افندی کتخدا وطوپخانه ناظری محمد سید افندی رئیس الکتاب وسلیمان افندی وطوپخانه ناظری اولدى .

لمنی جزیره سى محافظی خلیل حمید پاشا زاده وزیر نورالله پاشانك امر محافظه ده

حسن خدمتی کورملکه شایان مکافات اولدینی حالده انقره وکانگری سنجاقلری متصرفی قره محمد پاشانک ظلم و تعدیسی واصل سمع هایون اولمغله بلا منصب لمنی محافظه سنه مأمور ایدیلوب انقره وکانگری سنجاقلری دخی نورالله پاشا عهدہ سنه توجیه ایله تلطیف بیورلدی .

الحالة هذه تامی اون ایکی و نصفی آتی غروشه وربعی یوز پاره یه رایج اولان عدلی آتونسک برجاننده طغرای هایون و دیگر جاننده ضرب فی دار خلافة العلیه منقوش اولوب لکن یازوسی آز اولدیغندن تقلیدی اسان اولمغله آق دکر اطه لر نده قلیز نلر پیدا اوله رق قلبنی اعمال ایدر اولدقلرندن نقش اول متروک و مهجور اولمق و تقاید اولنه میه جق صورته قونلمق اوزره یازوسی تکثیر قیلندی . یعنی بر طرفنک میاننده طغرا و دائره سنده سلطان سلاطین زمان محمود خان و دیگر طرفنک و سطنده ضرب فی قسطنطینیة المحروسه و دائره سنده دام ملکه و سلطنته دعاسی نقش اوله رق او اخر ربیع الاخرده طرز نو ازره سکه ضرب اولندی .

ربیع الآخرک ساخنی اولان یوم سبتده صاب پاک شهر یاریدن بردختر پاکیزه طوغوب عطیه سلطان تسمیه اولندی و اوچ کون طوپ شنلیکی ایدلدی .

جمادی الاولانک یکر می آلتنجی کونی طربزون ایالتی و فاش قاعه سی محافظنی قارص و بایزید متصرفی و محافظی چچن زاده وزیر حسین پاشایه و قارص و بایزید سنجاقلری چلدر و ایسی وزیر ایچ ایلی سید احمد پاشایه توجیه بیورلمشیدی . انجق شام و ایسی و امیر الحاج صالح پاشا امارت حاجی لایق و جهله اداره ایده مدیکی تعین ایتمکله خلال جمادی الآخرده ماموریتی قارص محافظاغنه تحویل و شام ایالتیه امارت حاج منصب جلیلی مشار الیه ایچ ایلی احمد پاشایه توجیه اولمشدر .

اقدجه مالا یعنی هفوه سیله کشانه نفی اولنان کچه جی زاده عزت ملا خلال جمادی الآخرده عفو و اطلاق ایدلدی .

یکچیری اغاسی احمد اغا رضای هایونه موافق صورتده ایفای وظیفه یه موفق اوله مدیغنه مبنی نصندن الی بش کون مرورنده یعنی جمادی الآخره نک اون ایکسنده عزل اولمغله او جاقده ساسله وقوعبولدی و بحسب الطریق قول کتخداسی علی اغا یکچیری اغاسی و زغر جی باشی سلیمان اغا قول کتخداسی و سکصونجی باشی حسن اغا زغر جی باشی و طور ناجی باشی محمد جلال الدین اغا سکصونجی باشی و محضر ابراهیم اغا طور ناجی باشی و کتخدایری حسن اغا محضر اولدی .

رجبک اون دردنجی کونی درامه ناظری اسعد اغا عهدہ سنه ادر نه ده اقامت ایتمک

اوزره رتبه والای وزارتله چرمن متصرفانی توجیه بیورلمشدر . مشهور شاعر
ماهر اسعد پاشا بودر .

ایام شتاده اشقیای یونانیه بعض سواحله تعرض ایده کلدکاری کبی بو ائنده بر طاقم
ازباندید کیاری ساقز جزیره سنده کائن و بسو نام قریه قارشوسنه کله رک قرده
عسکر چیقار مشار ایسه ده اوزر لرینه ساقز محافظی یوسف پاشا طرفندن سوق عسکر
اولمغله لدی الحاربه اشقیانک بر قایقاری ضبط اولنرق باقیسی فرار ایتمش و بو قایقله
اتلاف اولنان اشقیانک رؤس مقطوعه لری درسعداته کوندرلمکله اواسط رجبه
وصول بولمشدر .

اوتهدنبرو رمضان شریفده امساک و افطار وقتی روم ایلی حصارندن طوب ائیه
کلوب چند سندنبرو اناطولی حصارندن دخی اتلمق عادت اولمشیدی . فیما بعد
یدی قاهدن دخی مذکور ایکی و قتده طوب اتلمغه بورمضان شریفده بدأ اولمشدر .
برمعتاد شوالک دردنجی کونی اجرا اولنان توجیهاتده رقه والیسی عبدالجلیل زاده
وزیر احمد پاشا و سیواس والیسی وزیر اسماعیل حقی پاشا و اطنه والیسی جبار زاده
وزیر جلال الدین پاشا ایله مسوری محافظی وزیر اسماعیل پاشانک وزارت لری رفع
ایله هر بری برر طرفده اقامته مأمور اولوب قرمان ایاتی اقه شهر واقمر ای سنجاقلری
الحاقیه تکفور طاغنده مقیم صدر سابق سلحدار علی پاشایه ورقه بوجه الحاق
دیار بکر والیسی قوت حسین پاشایه و سیواس ایالی کلیویلیده بولنان اسبق روم
ایلی والیسی کوسه محمد پاشایه و متسلم ایله اداره اولتمق اوزره اطنه ایالی نیش محافظی
بولنان قوانوس زاده حسین پاشایه و قسطلونی بوجه الحاق سلانیک و قواله سنجاقلری
متصرفی و چای اغزی محافظی بولنان ابراهیم پاشایه توجیه بیورلدی .
حالت افندی منسوب اتندن معدود اولمغله مقدما نفی اولنان تکفور طاغالی احمد اغا
بوصر ده عفو و اطلاق اولمشدر .

شاه ایران طرفندن بیوک ایلیچلیک عنوانیه قاسم خان شعبان معظمک اوچنجی کونی
درسعداته وصول بولدی . باب عالی به کلوب برمعتاد کندوسنه بول یکلو کورک
و مصاحبتکنداری و کتخداسی و سرکاتبی ایله دیگر ایکی نفر آدم لرینه قونطوش کورکار
کیدرلدی . و آلائی ایله مقدمه مهماندار تعیین اولنان قوجی باشی هاشم اغانک
اقرایده واقع قوناغنه کوندرلدی .

بایزید سنجانغی شعبانک بکر منجی کونی اصول قدیمه سی اوزره یورتلق او جاقق
وجهله بایزید خاندان قدیمندن بهلول پاشایه توجیه بیورلدی .

اسعد افندی دیرکه لواء مذکور ایران زمین طرفنه اقصای حدود اولمق جهتیله

ما تقدم نبرو او جاقاق و يور تلق صورتند اول طرفلر خاندانلرينه حل الهى وقوعنده توجيه اولنه كلوركن بعض عارضه سبيله توجيهات مناصبتدن معدود اوله رق صيغه غير منصرفه سى تصرف واعراب ثلثه اجراسيله التزام تكلف اولنمشيدى بو ايسه اصل طبيعسندن خارج بر كيفيت اولوب بالاخره بونى عجم نقض عهده بر سر رشته اتخاذايتمش اولديغى ضميره كشيور كيرده روشنا ورؤف باشانك انهامسى دخى تايد مدعا ايتمكله هيئت اصليه سى اوزره خاتمان بازييددن متصرف اسبق مير ميران بهلول باشايه توجيه قياندى .

ساردنيا دولتلك دولتعليه ايله معاهده سى اولمديغندن تجارى فرانسه بانديره سبيله كلوب كيتمكده ايكن بوسنه انكلتره لونك توسطيله دولتعليه وساردنيا دولتى بيننده اقدجه بر تجارت عهدنامه سى تنظيم اولنه رق خلال شعبانده تصديقمه لرى باب عاليده انكليز ايلچيسى حاضر اولديغى حالده مبادله اولنمشدر . عهدنامه نك اجمالى ذيلده (۶) رقيه ايراد اونور .

فرانسه دولتى طرفندن بيوك ايلچى تعيين اولنان كلينو شواك يكرمى يدنجى كونى باب عاليه كلدى حضور صدر اعظميده كندوسنه سراسره قاپلو سمور كورك واوغلنه وسكز معيتى مامورلرينه قونطوش سمور واون ايكي آدملرينه چوقه يه قاپلو ققم كوركار واون سكز نفر آدملرينه صوف كراكلر لباس ايدلى . روم بطريقى ماتنك امورى رضاي دولته موافق اوله جق وجهله اداره يه مقتدر اولمديغندن ذى القعدة نك يكرمى دردنجى كونى عزل ونفى ايله يرينه اون ايكيلردن سيروز متره پوليدى خريسانطوس نصب اولدى .

ذى الحجه نك طقوزنجى كونى جبعلى قپوسى داخلدن يانغين ظهور ايله يوز اللى قدر خانه محترق اولدى . براقچ كون صكره ترسانه قپوسى داخنده كيجه ساعت درتده ايكن يانغين ظهور ايله فرداسى وقت ظهره قدر امتداد بولدى .

* وفيات اعيان و بعض توجيهات *

بروجه بالا اغر بيوزدن عزل ووزارتى رفع ايله توقاده نفي اولنان چرخه جى على باشا نامزاج اوله رق توقاده لى الوصول چند روز مرورنده يعنى اشبو او توز طقوز سنه سى محرم نك او اواخرنده اجل موعود يله وفات ايلمشدر . مشار اليه فى الاصل قونيه ليدر . ايام جوانيسنده وزرا دائرلرينه انتساب ويازو او قومغه مقتدر اولمق مالبسه سبيله ايتاغالر مياننده على افندى ديو كسب اشتهار ايلمش اولديغى حالده يوسف ضيا پاشا ايله مصر سفرينه عزيمت وبعده اسكندريه محافظى اولان خورشيد

پاشایه انتساب ایدوب خورشید پاشا مصر والیسی اولدقده آتی کتخدالح خدمتده استخدام وقوجی باشیاق رتبه سیله بکام ایتمش و خورشید پاشانک عزلنده درسعداته کلوب ایکویوز یکریمی ایکی سنه سنده آچیلان روسیه سفرنده قبودان اسبق صالح پاشانک تعریف وتوصیه سی اوزرینه عهده سنه رتبه وزارتله سلستره منصبی وچرخه جیاق مأموریتی توجیه واحاله بیورلمشیدی . قره لاش نام محله بالذات هجوم واقتحام ایله صفوف اعدایی یاروب مظفریته بادی اولمغله کسب صیت و شان ایتمشیدی . اردوی همیون ایله درسعداته عودت ایدوب صدراعظم ممش پاشانک عزلنده قائم مقام وبعده قبودان دریا اولمش ایسده برآی صکره علائیه منصبیله درسعدتدن چیقاردی . وچند ماه صکره طربزون والیسی اولدی . اول ائناده روسیه لو برآ و بجزراً قلعه یی محاصره ایتدکده شجیعانه مدافعه ایلدی . بعده عزل ایله انقره ده اقامته مأمور و برمدت صکره قرمان ایالتیله مسرور اولوب اول ائناده عصیان ایدن تسکلی ابراهیم بک اوزرینه سرعسکرک عنوانیله مأمور بیورلدی . لکن برایش کوره مدیکندن مالی مصادره و کندوسی لئی جزیره سنه نفی اولندی . بعده منفاسی کشانه تحویل قیلندی . متعاقباً انقای وزارتیه فارص والیسی اولدی اوچ سنه صکره مأموریتی سیواس والیکنه تحویل اولوب اهالیسی ایله آرهلرنده منافرت وقوعبولدی . و اوچ آی قدر غوغا تمتد اولدی نهایت مخالفینه غلبه ایدرک انلری تأدیب ایتدی بعده برسنه قره حصار وایکی سنه علائیه وایچ ایل منصبلرنده بولندی . اوتوز آتی سنه سنده اغریبوزه محافظ اولوب بعد العزل بروجه بالا توقادده فوت اولدی . اسعداقدی دیرکه مشار الیهک شجاعتی مستغنی تعریف وطمعی ایسه وارسته توصیفر . انتهى . طرابلس شام ایالتی بکمر بکیسی میرهیران حسین پاشا فوت اولمغله فی اصل لازقیه لی اولوب یکیحیری اغلغندن متقاعد شامده مقیم ایکن بوندن اقدام درویش پاشانک انهاسی اوزرینه رتبه میرمیرانی ایله امیر الحجاج وکالتنده بولنان محمد پاشا عهده سنه طرابلس شام ایالتی توجیه ایدلای .

اجلهء رجال دولتعلیه دن مطبخ امینی یوسف آگاه افندی جمادی الاولانک ایکنجی بازار کونی عزم دار بقا ایلدی .

مشار الیه دور (عبد الحمید) خانیده باش محاسبه پایه سنی احراز ایله وفات ایدن مورله سایمان پناه افدینک اوغلی اولوب بیک یوزالی یدی تاریخنده مورده ده تولد و آلتمش طقوزده پدری پناه افندی و بیوک برادری عثمان افندی ایله برلکده استانبوله کلش و سکان سکرده مکتوبی صدر عالی او طه سنه چراغ و خواجکانلق رتبه سیله بکام بیورلمش و طقسان شده موقوفات خواجه اغنده و دیگر بعض مأموریتلرده استخدام

ایدلمش وایکیوز سکز تاریخنده سفارتله انکلتره یه کیدوب بش سنه اوراده قالمش ایدی . عودت ایلد کدنسکره استانبوله لدی الورود یکچری کتابی وبعده انبار و ترسانه و مطبخ عامره امانلرنده بولمش ویکرمی درت سنه سنده رکاب دفتر داری اولمش وبعده جبخانه و مهترخانه نظار تارنده و هبه الله سلطان کتخدالغنده و بشکطاش ساحل سرای هایونی تعمیراتی امر معتابهاسنده و نزل امانتنده و صدارت عظاما کتخدالغنده بولمشدر . و غائله و هابیه نك بر طرف اولسی اوزرینه یکرمی یدی سنه سنده صره امینی و بعد العود نشانچی و او توز ایکیده ینه کتخدای صدر عالی و او توز درتده نالئاً ترسانه عامره امینی اولدی . و او توز آلتیده مباحه مأموریتیه ادرنه یه کوندر لدی . او توز سکرده نائماً مطبخ عامره امینی اولدی . او توز طقوزده فوت اولوب شهزاده محمد تر به سی خطیره سنده دفن اولندی . صادق و خیر خواه دولت بر ذات اولوب انجق حدید المزاج و دلشکن ایمش .

محاسبه اول امام مصطفی افندی غره جمادی الآخره ده وفات ایتمکله منصب مذکور متصرف اولی نعمان نابت افندی به توجیه اولندی .

متوفای مومی الیه بروسه لیدر . در سعادت کابوب سلطان سلیم عصری رجالدن بری عبدالله افندی یه امام وبعده کتخدا اولمشیدی افندی سنک سایه سنده سالک خواجگان یه داخل و رئیس کیسه دارلغی خدمته نائل اولدی . سلطان مصطفای رابعک جلوسنده کندوسنک حرمی حر مسرای سلطانی معتقلرندن اولمق ملاحظه سیله بیوک تذکره جی وکیلی و متعاقباً کتخدای صدر عالی اولدیسده علمدار پاشانک صدارتنده مدلاو یه نفی اولندی . و علمدارک دوری دوند کن صکره اطلاق اولنرق ینه بعض مناصب دیوانیه ده بر آراق خدیجه سلطان کتخدالغنده استخدام قیلندی . صاف درون بر ذات ایمش . عفی عنه .

بیخان سلطان کتخداسی بولنان بری دامادی صادق افندی دخی اوائل جمادی الآخره ده فوت اولمغله منحل اولان سلطان کتخدالغی انوری دامادی لاز محمود افندی یه احاله ایدلدی .

شیخ الاسلام اسبق محمد زین العابدین افندی رجبک اون بشنده یمش ایکی یاشنده اولدینی حالده ترک غائله فنا ایددی .

پدری حلب قضا سندن منصل ایکن وفات ایدن اطبای خاصه دن صره امینی زاده سید محمد سعید افندی در . والده سنک پدری مصطفی خان ثالث عصر نده شیخ الاسلام و شعرو انشاده مسلم خواص و عوام اولان کچوک چلبی زاده اسماعیل عاصم افندی در . بیک یوز آتمش یدی ربیع الآخر نده زین کهواره وجود و سکسان یدی ربیع الاول نده

نائل رؤس وایکیوز اون بشده اسکدار مولوتیه ویکرمی محرمنده ادرنه وارده سی
 چوق کچیوب مکه پایه لریه ویکرمی اوچده نقابت اشرف مسند شریفیه ویکرمی
 سکرده استانبول ویکرمی طقوزده اناطولی پایه سیله بکام و اوتوز سنه سنده شیخ الاسلام
 اولمشیدی . سوخته لک معهود موم غوغاسی اوزرینه اوتوز اوچ سنه سنده عزل
 و بروسه یه نفی اولندی و اوتوز درت محرمنده اطلاق اولمغله در سعادت کابوب
 اسکدارده سلطان تپه سنده کائن قوناغنده اقامت اوزره ایکن اشبو اوتوز طقوز
 سنه سنده وفات ایلمشدر . عصرینک فضلاسندن مجلس آرا و خوش صحبت برذات
 معارف سیات ایمش . سایان فائق افندی مجموعه سنده دیرکه موالیدن کشاف زاده
 دیرلر برآدم واردر عیالنه غایت مجبور و مسحور اولوب خاتون دخی زو جنک هر بر
 امورینه مسلط اولمغله مرقوم کشاف زاده یه زینی افندی مشیختنده غاطه قضاسی
 توجیه اولنوب اثنای قضاسنده غاطه نیک محکمه خدمه سی خاتونک امور محکمه یه مداخله
 و دعاویء شرعیه یه حکمه مشارکه سندن باب فتوی پناهی یه کلوب شکایت ایتملریه
 زینی افندی کشاف زادنی مجلسنه جلب ایله شوکتلو افندمز بو عبد فقیری مسند
 مشیخته اقعاددن بر مقصدلری دخی مناصب مولوتی اهانه توجیه ایلسون غرضنه
 مبنی ایسه ده بو محله اهلدن مراد عیال معناسی اولیوب محل و مستحق اولنلر اولمغله
 بز سزه قضایه اهلدر دیو غاطه یی ویردک یو خسه اهلکزه مولویت توجیه ایتمک
 فیما بعد اموره عیالکی قارشدرمه دیو تنبه ایلمش . انتهى .

شام شریف والیسی و امیرالحاج سید احمد پاشانک و فاتی خبری در سعادت بالورود
 شام ایالتی و امارت حاج کماکان قدس و نابلس سنجاقلری الحاقیه رمضان شریفک
 بکرمی اوچنده حاج والیسی بیلانلی مصطفی پاشایه و حاج ایالتی قره حصار صاحبده
 مقیم اولان و حید پاشایه توجیه بیورلدی .

مرحوم مشارالیه احمد پاشا ایچ ایلی سنجاغنده کائن سلفکة قضاسی مفتیسنک اوغلیدر .
 ایام جوانیسنده پدرندن و بلده سی علما سندن مقدمات علمی تحصیل ایتمکدن صکره
 طریق امارته هوسکار و برمدت صکره ایچ ایلی متسلملکنه نائل اولمشیدی . و صدر
 اسبق یوسف ضیا پاشا مصر سفرینه کیدرکن انی رتبه میر میرانی ایله ایچ ایلی متصرفی
 نصب ایتمدرمش ایدی و اون سکر سنه سنده رتبه وزارتله جده والیسی اولمشیکن وهابی
 غائنه سی سدراه وصول اولهرق بالاستیدان مصر دن عودت ایله عهده سننده بولنان
 ایچ ایلی سنجاغنک اداره سیله مشغول اولدی . ایکیوز بکرمی برده قاضی عبدالرحمن
 پاشا اوزرینه قرمان والیسی و بعد الانفصال استانبوله جلب ایله قره دکز بوغازی
 و بعده ماچین کچیدی محافظی نصب اولندی . برسنه صکره انحراف مزاجسندن

بخشاه استعفا اتمی اوزرینه مظهر مساعده اوله رق و طننه عودت ایلمشیکن ینه اردوی
 هایونه مأمور اولوب لدی الور و دطر نوی و اندن مسوری محافظه سنه مأمور و بعده مورده
 ایالتیه مسرور اوله رق برقاچ سنه مورده مکث ایله کسب ثروت و یسار ایله کدن صکره
 او توز ایکی سنه سنده خداوند کار و قوجه ایلی متصرفی و او توز اوچده قبودان دریا
 و متعاقبا واقع اولان نیازینه مبنی قبودانلقدن عفو ایله ینه خداوند کار و قوجه ایلی
 متصرفی و بعده معادن هایون امینی و دیار بکر و ایسی و او توز بشده حاب و متعاقبا
 رقه و ایسی و متعاقبا آیدین و صار و خان متصرفی و بعده چلدر و ایکی سنه صکره شام
 و ایسی اولوب شامه کیدرکن خلال راهده عازم دارالقرار اولمشدر . بین الوزرا
 معمول و امثالنه نسبتله عادل بروزر نادر الامائل ایدی . رحمة الله علیه .

طرابلس شام بکار بکیسی میر میران محمد پاشا بعض اقارنی استصحاب ایله دور ایالته
 چیقوب قصبات و قراده قاعده عدالته منافی ایشلر یامشیدی بعض و جوه اهالی ایسه
 انک اهل سنه بغض و عداوتی درکار اولان نصیری طائفه سندن اولدینی ادعاسیله
 خاکی تحریک ایله کارندن سنیلر اجتماع و کیجه وقتی لازقیه ده کائن قوناغنه هجوم
 ایدرک کندوسنی و برقاچ نفر اقارنی پارلمش اولدقاری خبری در سعادتله دی الورود
 طرابلس شام ایالتی حاکم مسامی عظم زاده سلیمان بکه بارتبه میر میرانی توجیه قیلندی .
 بو اثناده صدور عظامدن کواکبی زاده محمد راشد افندی دخی فوت اولغله ترجمه
 حالتک بیاننه ابتدار اولتور . شویله که : مشارالیه سلطان احمد ثالث حضر تارینک
 صدورندن کواکبی زاده ولی الدین افندی احفادندن و موالدین فیض الله افندی نام
 فاضلک اوغایدر . بیک یوز سکسان طقوز سنه سنده مدرس و ایکمیوز یکر می برده
 سلانیک و یکر می طقوزده پایاه مکه بروسه ملاسی و او توز ایکیده استانبول قاضیسی
 اولدی و او توز طقوزده اناطولی رتبه سنی الدی و آره سی چوق کچیوب طی طریق
 زندگانی ایلدی . فن صکه و تراجم فتاویه انتسابی و امثالنه نسبتله اولدقجه دکری
 وار ایش . رحمة الله علیه .

تونس بکار بکیسی محمود پاشا عازم سرحد بقا اولغله ذی القعدده نک اون اوچنجی کونی
 اوغلی حسین بکه بارتبه میر میرانی تونس ایالتی توجیه بیورلدی .
 دیوان هایون ترجمانی یحیی افندی بو اثناده فوت اولغله یرینه ذی القعدده نک اون
 یدنجی کونی هندسه خانه خواجه لرندن یانیه لی مهتدی اسحق افندی دیوان
 هایون ترجمانی اولدی .

* مورده و حوالیسی حقنده اجرا اولنان تشبثات و ظهوره کلان *

* بعض وقوعات *

کچن سنه دخی مورده طرفنده برایش کوریه مدیکندن که جک یازین اوچ قولدن

حرکت اولمئق اوزره تدارکات قویهیه تشبث اولمئق فرائض حالیه دن کورملکه
او آخر جمادی الاولاده روم ایلی سر عسکری ابولبود محمد پاشا معینه عساکر
کلیه ترتیب قلنمشیدی .

شویله که : اشقودرملی مصطفی پاشا کلیتاً و کتعه عسکر یله کافی السابق قارلی ایلی طرفه
مأمور ایدیلرک دوقه کین متصرفی میر میران سایمان پاشا دخی انک معینه ویرلدی .
و یانیه ودلونیه و اولونیه سنجاقلری متصرفی عمر ویریون پاشا اون بیک طوسسقه
عسکر یله آنه اوزرینه مأمور ایدلدی . و معیت سر عسکری به روم ایلی ایلتنک باجمله
زما و ارباب بیماری و کرک ارناوداقدن و کرک روم ایلتنک سائر جهت لرندن یکرمی
بشبیجی متجاوز نفیر عام عسکری ترتیب اولنوب سر عسکر پاشا یکیشهرده بر ذاتی برینه
قائم مقام براغرق بالنفس موره اوزرینه حرکت ایلمسی فرمان بیورلدی . واردوی
سر عسکری معینه ایکی بیک دوه ترتیب قیلندی فقط ابولبود محمد پاشانک امور
سر عسکری نی اداره یه مقتدر اوله میه جنی آکلاشلدیغندن عزلایله برینه اقدجه موره
سر عسکری نصب اولمغله یکیشهره کلک اوزره بولنان چرمن متصرفی درویش
مصطفی پاشا رجبک اون دردنجی کونی بالاستقلال روم ایلی سر عسکری نصب اولندی .
و تر حاله سنجانجی یکیشهرده بولنان بولی و ویرانشهر سنجاقلری متصرفی موره لی
ابوبکر صدیق پاشایه و چرمن سنجانجی حالا درامه ناظری بولنان سابقا میراخور ثانی
ایاش مفتیسی زاده اسعد اقایه بارتبه وزارت توجیه بیورلدی . ابولبود پاشانک دخی
ادرنه جانبنه عزیمتی امر اولنوب مؤخرأ وزارتی رفع و اموالی مصادره اولنهرق
دیمتوقدهه اقامته مأمور اولمشدر .

مقدما جانب افدینک اختطاری اوزرینه موره سر عسکر لکنک مصر والیسی محمد
علی پاشا زاده ابراهیم پاشایه تفویضی تدکر واجلهء رجال دولت علیه دن حسنی بک
کوندر یلوبده یکیچری او جاغنک تحت انتظامه ادخالی حقتده انک رأی و مطالعه سنی
استکنانه ایتمسی دخی تخطر بیورلمش ایسه ده حالت افندی کرک جانب افدینک و کرک
حسنی بکک خصم جانی اولدیغندن و محمد علی پاشا دخی حالت افدینک مسلوب الامنیه
بولندیغندن بو تدبیر اوزمان تأخیر اولتمشیدی . لکن بودفقه بروجه مشروح موره
ایچون اولنان تدارکاتک کافی اولوب اولیه جی جای مطالعه اولدقدن بشقه موره
اردو سنه بجرأ ذخیره ارسالی لازم کلدیکلی حالده چامدیجه وصولیجه قورصا نلرندن
احتراز اولنه کدیکنه مبنی مصر دن اوصوله مقدار کافی سفائن کوندرلمسی خصوصنده
محمد علی پاشانک مطالعه سی صورلمشیدی . وارد اولان جوابنده کندوسنک مطلوب
وجهه ایشه یارار سفینه لری اولدیغندن بجمله در سعادت دن بر مقدار بکلک لار ارسال

بیورلدینی تقدیرده یا کندوسی یاخود اوغلی ابراهیم پاشا صولایجه وچامایجه یه واروب اهالیسی قهر و تدمیر ایله قوه بخر یه لرینی احمایه سعی اولنه چی مندرج بولمشیدی . بو خصوصاری مذاکره ایچون مصر قیوکتخداسی وباروتخانه لر ناظری اولان نجیب افندی اوآخر جمادی الاولاده جانب مصره ارسال بیورلدی . ومصر دن مورده جانبسه عسکر و ذخیره نقل ایده جک کمیلری محافظه ایچون جزائر و تونس او جاقلری سفینه لرینک سر یعاً اسکندریه یه واره لری او جاقاره امر و اشعار بیورلدی . لکن اورالره خبر کیدوب کک خلیجه وقته محتاج اولوب مورده ایشی ایسه مستعجل اولدیغه مبنی تیزال دن دونمای هایونک موجودندن اوچ قطعه فریقین و اوچ قطعه فرقه وغولت و بو طرفده بولان تونس تکنه لرندن ایکی قطعه فریقین و ایکی قطعه بریق و قوروت که جمماً اون قطعه سفینه افراز و پطر ونه هایون قپودانی حسین بک ایله کذلک اوآخر جمادی الاولاده اسکندریه یه کوندرلدی . نجیب افندی سیر سر یع ایله انطالیه ایسکله سنه واندن مصره واروب محمد علی پاشایه تبلیغات لازمه نی اجر ایتد کده محمد علی پاشا ذخائر مطلوبه نک مورده یه ارسالنی تعهد ایله برابر ایشلرده چتاللق اولماق ایچون ختام مصلحته قدر دریا قپودانغی ایله مورده ایالتی اوغلی ابراهیم پاشایه بالاستقلال توجیه بیورلدینی صورتده عسکر و ذخیره سوقیله مورده نک استخلاصنه بذل مقدور ایده جکنی بیان ایتمشدر . مورده مصلحتی طرف هایوندن صدر اعظم غالب پاشایه تفویض بیوریلوب او دخی بو ایشی مصر والیسی محمد علی پاشایه حواله دن انسب بر طریق اولدیغنی کور مشیدی لکن بعض ملاحظاته مبنی قپودانلغک توجیهندن صرف نظر اولنوب انحق مورده ایله صولایجه وچامایجه امورنده مستقل بالرأی اولق اوزره ابراهیم پاشایه غره شعبانده مورده ایالتی توجیه و بروجه بالاپطرونه حسین بکه مصحوباً اسکندریه یه کوندریلان سفائن ایله بالیه بادره طرفنده چشمه لی خلیل بک باشبوغاییه بولنسان اون قطعه سفن هایون آنک معینته تعیین و دونمای مصریه سر عسکر ایکی دخی عهده سنه احاله بیورلدی .

بر مدتد نبرو یکچر یلرک واردقلری یرلرده درلو فضا حتره تصدی و اهالی یه تعدی ایتمکدن بشقه بر ایسه یار امدقلری تجربه اولنش ایسه ده از قدیم بز پادشاه عسکری دکلی بز بونجه قاعه لر بزم ضرب دستمزله فتح اولندی می یوللو سوزلر سویلمکده اولدقلرینه و انا پاشانک تدابیریه فی الجمله ادب لرینی طاقه رق تحت اطاعتده استخدام اولنه بیاملری مطالعه سنه بناء دونمای هایون ایله مورده جانبسه کوندرلک اوزره اقدمجه یکچیری او جاغندن دخی اوچ بیک نفر دالقمیج تحریرینه تشبث ایلمشیدی . بو ائنده آنلرک امر تحریری اکیال ایلمش اولدیغندن قپودان دریا خسرو پاشا

آنلری بکلمکاره بالارکاب اوائل شعبانده دونمای هایون ایله آقدکز جانبنه عزیمت ایلمشدر . اغریبوزده واقع قزلحصار قلعه سی اوزرینه مقدماتی اشقیاجوم ایتمکده اغریبوز محافظی وزیر عمر پاشا یتیشوب جمعیت اشقیایی طاغتمش ایدی . بو ائنده اشقیاینه اجتماع ایله هجوم ایتمکدرنده مقدار کافی عسکر ایله کتخداسنی کوندرمکله اشقیانک چونغی قلیچدن کچیریلوب بقیه السیوفی تار ومار اوله رق فرار ایتمکدری ائنده دونمای هایون او صولره وارمش اولدیغندن دونمای هایوننده بولنان دالقایجار قرهیه اخراج ایله آنلر وسائر پیاده وسواری عسکر برآ وسفن صغیره بحرآ عصات اوزرینه سوق اولندقدده اوکدرینه کلان اشقیایی اعدام وبعض سواحلده بولنان سفینه لری احراق ایلمش اولدیغی خبری درسعادته لدی الورود موجب ابتهاج اولمشدر .

ینه اول ائنده کریدک لودوسی سمتده کائن اوچ قریه وایکی لیمانی حاوی قاشوت نام دیگر چوبان اطه سی وقندیه نك پویراز سمتده کائن ودرت قریه وایکی لیمانی حاوی کلبه اطه سی اهالیسی مورهنک اختلالندنبرو حال عصیانده بولنملریله مصر والیدی طرفندن مأمور حسین بک نام مرد غیور اون سسکز قطعه سفائن مصریه ایله اولا قاشوت اطه سنه واروب برقریه سنک اهالیسنی کافه اعدام و دیگر قریه سنک خلقنی اسیر ایتمکدن صکره کلبه اطه سنه لدی الورود اهالیسی استیمن ایتمکله آلات وادوات حریره لرینی طوبلامشدر .

موره اختلالی عقبنده کریده واقع اسفاکیه ناحیه سی رعایای دخی طغیان ایله قریه لرده بولنان اهل اسلام اوزرینه هجوم ایتمکدرندن رسمو و خانیه وقندیه دن اوزرلرینه سوق عسکر اولنه رق طرف طرف محاربهیه قیام اولنمشیدی . چاملیجه وصولیجه و دیگر جزائر بحر سفید اشقیایی طرفندن اعانه اولنغله کرید اشقیایی کیتدیجه فرجه بولوب اول ائنده وباخته لنی دخی ظهور ایتمکله عساکر اسلامیه انجق قلعه لری محافظه ایله بیلدکارندن برسنه ظرفنده اشقیاکریدک هر طرفی قابلامش وقلعه لرك واروشلرینه قدر تحطی ایلمش ایدیله .

مصر والیدی طرفندن لاجل الامداد اوتوزیدی سنه سی رمضاننده یوز قطعه سفائن مصریه ایله کریده سوق اولنان سابقا مدینه منوره محافظی ارناود حسن پاشا سنه مرقومه شوالی خلالنده سوده لیمانسه بالوصول برآ و بحرآ جنکه ابستدار ایلدیکی ائنده کرید سرعسکری شریف پاشا وفات ایتمکله اوتوز سسکز سنه سی رمضاننده رسمو محافظی عثمان هاشم پاشا عهدده سنه رتبه وزارتله قندیه ایالتی وکرید سرعسکرلیکی و شریف پاشا خزینه داری سهراب اغایا به دخی رتبه میرمیرانی ایله رسمو

محافظة لاني توجیه اولندقدن صکره ایشه دودست غیرت ایله یاشمش و جمله مأمورین ال برلکیله چالشمش اولدقلرندن اشقیا هر طرفده مغلوب و پریشان ایدیله رك اشبو اوتوز طقوز سنه سی خالانده کرید غائله سی کلیاً بر طرف اولمشیکن یغما کرلکه مألوف سرکرده لردن بعضیلری استیمان ایدن رعایانک اموالنه تعرضدن کیر و طور ما مقده اولدقلری مصر والیسی طرفدن انها اولغله بومقوله حرکات ناروانک منعی ایچون عثمان و سهراب پاشا لر ایله خانیه متصرفی لطف الله پاشایه بوسرده ده او امر علیه کوندرلشدر .

* بعض وقایع حربیه *

روم ایلی سرعسکری درویش پاشا رمضان شریفدن اولجه یکیشهر فناره واردی بر قوفچه لی یوسف پاشایی مقدمه الجیش اوله رق صالنه تسخیرینه و تر حاله متصرفی عمر ویریون پاشایی قارلی ایلی طرفنه کوندردی .

بوسرده ده از دین محافظی صالح پاشانک وزارتی رفع ایله از دین محافظه سی تر حاله متصرفی ابوبکر پاشایه احاله اولمشدر .

موسلو نکل فتح و تسخیری اقدم و الزم اولغله اشقودره لی مصطفی پاشا بالذات عزیزمه مأمور اولمشیکن کلکده تعلق و بعض اعذاره توسل ایتدیکی بواشاده استخبار اولندقدن درویش پاشانک بالذات موسلونکه عزیزمه ایلسمی امر اولمشدر .

بناء علی ذلک درویش پاشا بر قوفچه لی یوسف پاشایی صالنه فتحنه اعزام ایتدکن صکره کندوسی موسلونک نیتیه از دینه طوغری کیتدی .

حالبوکه بر قوفچه لی یوسف پاشا املان دربندینه قدر کیمش ایسه ده ایلروسی سوکدیره میوب رجعت ایتدی . انک رجعتی درویش پاشایه مورث فتور اولدقدن بشقه قره فریه و قترین و الا صونیه سواحلنه اشقیا سفینه لری یناشوب اورالرده بر قاج بیک اشقیا تجمع ایلدیکندن و مچوه و اغرافه رعایا سنه دخی کرکی کبی امنیت اولنه مدیغندن ابوبکر پاشانک یکیشهرده ابقاسی لازم کلدی و درویش پاشا از دیندن ایلرو حرکت ایله الامانه موقعی طوتوب یانیه متصرفی عمر ویریون پاشایی ایلرویه سوق ایتدی عمر پاشا جنک ایدرک ایلرو کیدوب و الای بکی کو پرینده مجتمع اولان اشقیایی طاغیدوب سرعسکر پاشانک ایسه بختی حوالیسنه طوغری کلسنه منتظر اولدی سرعسکر درویش پاشا ایسه ماوروله قریه سنه وار دقدن اشقیا سدره اولدقدن بشقه پک زیاده یاغور لر یاغوب مانع حرکت اولدیغندن درویش پاشا الامانه به عودت و بر قوفچه لی یوسف پاشایی از دینه اعاده ایدرک اردوی سرعسکرینک یکیشهرده

یا خود طر نویده مشتانشین اولسنی در سعادتدن استیدان ایلدی بونک اوزرینه ابوبکر پاشانک طر نویده قامسی و از دین ایله الامانه بر موقع دیمک اولدیغندن سر عسکر پاشانک بو موقعده طور مسمی و بر قوفچه لی یوسف پاشانک ظهور اراده یه قدر یکیشهرده اقامت ایلمسی ایچون سنه آتیه او ائلنده کندولرینه او امر علیه کوندرلمشدر .
الحاصل موسلونکک تسخیری و قارلی ایلینک تطهیری امرامهی بویازین دخی حاصل اوله مدی بودخی بعضی موانع طبیعیه دن ایدی مع مافیة سر عسکر پاشا معیتنده خیلی جسور و جنگاور کغه عسکری اولدینی حالدہ انلره عنف ایله معامله ایدرک حسن استخداملرینه موفق اوله مدینی دخی تحقق ایلمشدر . بروجہ بالا قپودان پاشا در سعادتدن حرکت ایله ابتدا دونمای هایون ایله اغریبوز جانبه کیدوب دالقلیح عساکرینی قره یه اخراج ایتدکن صکره سالانیکه عودت ایدوب قارلی ایلی واینه بجتی متصرفی پلاسنی اسماعیل پاشا دخی از دینده جمع ایلدیکی اوچیک قدر ارناود عسکرینی بالاستصحاب سالانیکه کتور مکله قپودان پاشا عساکر مرقومه بی دونمای همایونه ارکاب ایله ایپساره جزیره سی اوزرینه کیددی و ذی القعدہ نک او ائلنده جزیره نی احاطه ایله قره یه عسکر دوکدی و برآ و بجرأ محاربه یه ایتدار ایله طفوز ساعت تمتد اولان محاربه ده اشقیانک بیکدن زیادہ سی تلف و بشیوز قدری اسیر اولدی و عصانک او توز بریق و اون التی اسقونه و سائر صغیر و کبیر یوزاون پاره سفینه و طابیه لرده موضوع یوزبو قدر قطعه طوب و برچوق جبخانه عر به لری اغتنام ایدلدی . عصانک بعضیلری دخی سفینه لره را کبا فرار ایدرلر ایکن بالتعقیب یتیشیه رک احراق و اغراق ایدلمشدر . قپودان پاشانک مہرداری خلیل افندی بو مؤدہ فتح ایله در سعادتہ لدی الورود کندوسنه حضور صدر عالیده سمور کورک کیدیرلدی و برتام سهم و خواجه لقی رتبه سی ویرلدی .

قپودان پاشانک تبشیر نامه سی بالتلخیص حضور همایونه عرض اولندقدہ موجب محظوظیت سنیہ اوله رق بالاسنہ (جناب حکم فضل و احسانہ حد و ثنار اولسون) آفرین مشار الیمه ایکی جهانده یوزی آق و نان و نعمت شاهانه م کندوسنه حلال اولسون . ان شاء الله تعالی بوندن بویله مأمور اولدینی محللارک دخی ضبط و تطهیرینه موفق اولور . اول کریم و رحیم اولان و اهب العطایا عسا کر اسلامی ہر حالده و ہر محالدہ منصور و مظفر ایلوب رسول اکرم افندیمیزک روحانی حرمته شو غائبی بالجملہ امت محمدک اوزرندن رفع ایلسون) دیو خط هایون کشیدہ بیورلمش و قپودان پاشایه بیک کیسه آچہ عطیہ سنیہ کوندرلمشدر .

مصر والیسی محمد علی پاشا معیتندہ کی دونمای هایون و سفائن مصریہ و تجاریہ کہ جمعاً

یوز طقسان التي قطعہ سفینہ تیجہیز و برمدتنبرو مصرده ترتیب و تکثیرینہ اقدام ایلمکده اولدینی عسا کر نظامیہ دن اوچ آلائی و برچوق باشی بوزوق که جمعاً سواری و پیاده او توز بیک عسکر ارکاب و اواسط ذی القعدہ ده اسکندریه دن موریه سوق ایلدیکنه دائر وارد اولان عریضه سی دخی حضور هایونه لدی العرض بالاسنه (مصر والیسنک بوباده اولان غیرت و صداقتنه هیچ بریدنه جک اولماغله فوق الغایه محظوظیت شاهانه می مستوجب اولوب جقنده اولان حسن توجه ملوکانه مک بر قائدخی تزیاد و توافرینی موجب اولماغله حق تعالی حبیب اکرم و نبی محترمی صلی الله تعالی علیه و علی آله و اصحابه و سلم حرمتہ مصلحت مأموره سنده موفق و قریباً شو غائله نک اندفاعیه بالجمله امت محمدی مسرور البال ایلیه آمین) دیو خط هایون کشیده بیورلمشدر .

* بعض وقایع مصر و سودان *

عسا کر معلمه تنظیمی مصر والیدی محمد علی پاشانک اوتهدنبرو آرزوی مخصوصی اولوب حتی بر آراق بوکا تشبث ایده جک اولدیسده مصرده بین العسا کر اختلال ظهور ایشیدی وارکان ایالت بیننده دخی بوباده اتفاق آرا یوق ایدی . بناء علیه محمد علی پاشا وقت مرهونه مترقب ایدی و معیتده پک چوق باشی بوزوق عسکری بولندیغندن دائماً بونلری برر صورتله اشغال ایدردی بو عسکری برمدت جزیره العربده استخدام ایتدی درعیه ایشی تمام اولدقدن صکره برسودان سفری آچدی و اوغلی اسماعیل پاشایی اورایه کوندردی . اسماعیل پاشا بیک ایکیوز او توز اتی سنه سی ره مضاننده سناره داخل اولدی و اولوقت ملوک و مشایخ سودان میانه لرنده جنک وجدال اولدیغندن بالسهوله بلاد سودانی تحت تصرفنه آلدی . او توز یدی تاریخنده محمد علی پاشانک دیگر اوغلی ابراهیم پاشا دخی بر فرقه عسکریه ایله چیقوب سودانک بعض مواقعی ضبط ایلدیسده مؤخرأ مصره عودت ایله اسماعیل پاشا سنارده قالدی و او توز سکر سنه سی صفرینک اون التیسنده شندی یه کلوب مشایخی جمع ایله اهالی اوزرینه بعض تکالیف طرح ایتدکده یارینکی کونه قدر مهات ایستیوب او دخی مهات و یردی مشایخ سودان ایسه اول کیجه اسماعیل پاشانک بیتوتت ایلدیکی خانیه آتش و یروب اتی اتباعی ایله برابر احراق ایلدیلر . لکن صکره عسا کر مصریه دخی سودانیلردن کرکی کبی انتقام آلمشدر . اول ائنده کر دقاند بولنان دقتدار محمد بک کیفیته لدی الوقوف حرکت ایله او کنه کلان سودانیلری ضرب و تادیب ایلمشدر . بو صرده سودانیلردن بری محمد بک اوزرینه صیچر ایوب

خنجیره آتی اولدرمك ایستمش ایسه ده اخذ و قتل اولمشدر . و بوندن صکره مصر یلرک سودانیلر حقدمه معاملاتی پک زیاده کسب شدت ایلمشدر . محمد علی پاشایه اوغلتک احراقی خبری وارد اولیجق فوق العاده متأثر اوله رق ارکان ایالتی جمع و بکا ایدرک بوباشی بوزوق عسا کرله برایش کورمک ممکن اولماز ایشته اوغلمکده احراقه سبب اولدیلر دیوب انک حالندن متأثراً بالجمله ارکان ایالت بالاتفاق عسا کر معلمه و منتظمه ترتیبه قرار ویرملریله هان صعید جهتمده عسا کر جهادیه نامیله عسا کر معلمه تنظیمنه کمال کر میت ایله تشبث اولنهرق آزوقت ظرفده پک چوق عسا کر جهادیه تشدید لمشدر . بروجه بالا اشواو توز طقوزسنه سی خلالنده موریهه اوج آلی جهادیه کوندردلیکی کبی سودانه دخی بشقه جه بر مقدار عسا کر جهادیه سوق اولمشدر .

غالب پاشا قوؤ قلمیه وقون متداولده معلومات کافیه اصحابندن فطین و جهانبین عقیف و مستقیم الاطوار و امور دولیهده مهارتی درکار اولوب صدر اعظم اولدقده باب عالی نیک دول اوروپا ایله مناسباتی ایچه یولنه قویدی حالت افدینک بعض اطوارندن مصر والیسی محمد علی پاشا مغبر الخاطر اولمشیکن اتی دخی جلب و تألیف ایتمدی و موریه مصلحتی اکا یوکلتمدی بوجهتله توجه شاهانه یی قازاندی لکن بعض متفندان ایله علی الخصوص ایکی سنه یه قریب ضر بنحانه ناظری بولنان حسنی پک ایله اوپوشه مدی بونلرک ایکیسی دخی حالت افدینک رقباس و خصماندن اولدقلمری جهته انک اعدامندن صکره شیر و شکر اولملری لازم کلورکن حسنی پک حالت افدی نشئه سنی بولمق ایستیوب غالب پاشا دخی بالاستقلال صدر اعظم اولیجق میانلری شکراب اولدی .

ذی القعدنه ک دردنجی کونی ترسانه امینی عطاء الله افدی عزل و حسنی پک ترسانه امانته و خبره خانه ناظری احمد افدی ضر بنحانه امانته و جبه خانه ناظری صالح افدی خبره خانه نظارتنه نقل و قریباً ایران سفارتندن عودت ایدن هندی زاده نجیب افدی جبه خانه نظارتنه وصل ایدلدی .

بوصورتله حسنی پک قرب سلطانیدن بر مرتبه تبعید ایله سبیکه اقبالی فی الجمله مغشوش ایدلمش اولدی . لکن اردسی چوق کچمیوب غالب پاشایه دخی بر سلاه تأدیب اورلدی . شویله که : کندوسنک اوقاف مفتشی سابقاً غاظه ملاسی شرف افدی ایله کچوک تذکره جی خزینه دار باشی زاده اسعد افدی کیجه لری کندوسنک خلوتخانه خاصه داخل اوله رق کویا بعض ارکان دولت علیهده تفوهاته اجتسار ایدرلر مش دیو طرف هایونه القا اولنغله ذی القعدنه ک اون طقوزنجی کونی ایکیسی

بردن باخط همايون عزل و سابقاً بيوك تذكره جي عبدالحميد بك كچوڙي تذكره جي
 واتحباب شيخ الاسلامي ايله مدرسيندن پرلهلي احمد افندي شرف افندي يرينه مفتش
 نصب و تعيين بيورلدي . متعاقباً غالب پاشانك وقع و نفوذيني محل بروقه دخي ظهوره
 كلدي . شويله كه : جبه جي باشي علي اغا رضاجويانه حرڪت ايلديكي جهتهله مظهر
 التفات دولت اوله رق ماموريتي تمتد اولمش ايسهده حساد و رقباسي و او جاقلوسى
 اينجده خصماسى چوغالوب عليهنده فساد ايلديكرندن خلال ذى الحججهده جبه جي
 كروهى جبخاده بالا اجتماع اغايي ايستميز ديهرك انى او طه سنده حبس ايتديلر .
 لاجل الاقاع باب عاليدن مامور مخصوص كوندرلدي دكله مديلر . بعدده صدر اعظم
 مقدار كافي نفرات ايله يكيچرى اغاسنى كوندرديسهده اغا تر به لردن ايلرو كيدهمدى
 ديكر صورتله دخي جمعيتلرني تفريق ايدهمدى . بناء عليه جبه جي لرك تر بيهسى
 وقت مرهونه تعاقب و على اغا عزل و يرينه باش كتخددا اولان ديكر على اغا نصب
 ايله غوغا باصديرلدي . لکن حكومتك نفوذينه خلال كلدي . ايكي كون صكره
 يكيچرى اغاسى سوء تدبيرينه بناءً عزل اولتمغله او جاقده ساسله وقوع بولدى .
 و بحسب الطريق قول كتخداسى سايمان اغا يكيچرى اغاسى وزغرجى باشى حسن
 اغا قول كتخداسى و سرسكصونى جلال الدين اغا زغرجى باشى اولدى .

يكيچرى اغاسنك عزليله جبه جي لرك وقعسى بر مرتبه تعمير اولنديسهده بو صرهده
 صدر اعظمك وقعنه خال ككش اولديغى جهتهله بو وقعنه انك دخي عزلنه سبب عادى
 اوله بيله جك مواددن ايدى .

ورده ذات شاهانهك اقصاى املى يكيچرى لرك تايدى خصوصى اولوب اقدمجه بو
 سرى صدر اعظم غالب پاشايه كشف ايتدكده غالب پاشا بو مادهنك اجراسى ممكندر
 و بوكا تشبندن اول يكيچرى متفذلرى مير ميرانق ايله و يادىكر برر و سيله ايله
 طشره يه كوندرلميدر و شويله بويله يانلميدر . اغا پاشا دخي بو ايشده قوللانيه بيلور
 فقط بونك اجراسى بندرلى سايم پاشا كجى جرى و پك كوزلى برذاتك صدارتده
 بولنسنه موقوفدر قولكز كجى كاتباكدن كه بر صدر اعظمك ايشى دكلدر ديمش
 اولديغى ثقدهن مرويدر .

(وقايع سنه ۱۲۴۰)

بناءً على ذلك جبه جي لرك وقعسهندن صكره فرد آفريده واقف اولقسزين خاصه
 خاكيكرندن احمد اغا متكرراً خط همايون ايله ساستره جانبته كوندرلمش اولديغندن
 سير سررع ايله ساستره واصل و برتقريله مشاراليه سايم پاشانك يانه داخل اوله رق
 كيزلوجه خط همايونى اعطا ايلديجك سايم پاشا كيفيى محرمانه اوله رق برادرى خليل

بکه بالا فاده بشقه کسنه بی آگاه ایتمکزین تانار قیافته کیروب واحداغایه بر لکده
 سلستره دن چیقوب محرمک یکر منجی صالی کونی داود پاشا سر اینه واصل اولدقلرنده
 احمد اغا همان سرای هایونه واروب صدر جدیدک ورودینی اخبار ایتمکله سلحدار
 شهر یاری بهاریه قصرینه ورود و سلیم پاشایی اورایه جلب و اورادن قایق اینه
 بشکطاشده چینیل قصرینه ایصال ایتمکدن صکره مهر هایون غالب پاشادن اخذایه
 سلیم پاشایه تودیع اولندی . و غالب پاشا کلیبولی به اعزام قیلندی . وهان اول کون
 صدر جدیددن منحل اولان سلستره ایاتی مقدما کندوسنک کتخداسی و حالا
 روسجق محافظی اولان میر میران احمد پاشایه ورورسجق محافظانی باباطاغی و کوستجه
 محافظی و ایچ ایل متصرفی میر میران مصطفی پاشایه و کوستجه محافظانی بازار جق
 اعیانی قپوجی باشی صریقلی اوغلی عبدالله اگاهیه حاله بیورلدی .

بادره محافظی و آیدین و صاروخان سنجاقلری متصرفی سیروزی یوسف پاشا روم
 ایلی به چیقوبده قوه کافیه تدارک ایدرک موردهیه مأمور بیورلمسی استدعاسنی حاوی
 بر قطعه عریضه ایله کچن سنه مهر دارینی در سعاده کوندروب حلبوکه صدر سابق
 غالب پاشانک تصویب ایله مورده ایلی ابراهیم پاشایه حواله اولمش ایدو کندن ارتق
 یوسف پاشانک روم ایلی جانبنه چیقوبده عسکر طوپلامسنه حاجت قالدی
 کندوسیده اوچ سنه دنبرو قلاع اربعه نك محافظه سیله پک یورلدی دینه رنک ابراهیم
 پاشانک موردهیه ورودنده همان بادره دن خروج ایله منصبی اولان آیدین جانبنه
 عزیمتی امر و فرمان بیولمش و کوردوس وقعه سندن صکره اوچ در تیوز عسکرله
 بادره ده بولنان قصاب باشی حسن پاشانک اینه بختی قستلنی محافظه ایچون اورایه
 کیتیمی و بادره ده دوچار عجز و اضطراب اولان صدر اسبق سید علی پاشانک
 معیتنده کی عسکری بادره ده ترک ایدرک چند نفر اتباعیله یکیشهره کلوبده اورایه
 ورودینی انها ایتمسی دخی اشعار ایدلش ایدی .

حسن پاشا پالایی پرتی طوپلایوب اینه بختی قاعه سنه کدار ایتمدیکی کبی صنف
 عسکری گذشته علوفه لرینک طلبنده اصرار و اودخی شمدیکی حاله تادیبه مقتدر
 اولدینی بیانیله اعتذار ایتمکده عسکر انی بر او طهیه حبس و یومیه یالکز بر قوری
 نان اعطا و اتماعی ایله اختلاطدن منع ایتمک والتندن صمان تونسسی و یرمک کبی
 معاملات ناجایه قیام ایتمش .

علی پاشانک دلیل و تفککچی باشیلری ایله ارناود سر کرده لری دخی عسکرک مطلوبی
 استیفا ایتمدکجه انی صالیور میه جککرینی قطعاً بیان ایدوب علی پاشاده ایسه بر توتون
 چبونغی ایله بر مجوهر خنچر دن بشقه نسنه اولدیغندن بو خنچری مطلوب بلرینه بدل

ویرمک ایستمش ایسهده قبول ایتموب نقد آچه ایستیرک انی دخی بر او طویه حبس ایلمشدر فقط صمان توتسیسی ویرمک کبی تحقیراته قیام ایتموب یالکز توتون چوغنی اخذایله کندوسنه قامشدن بر چبوق ویرمشدر علی پاشا ناچار اول خنچری الی بیک غروشه صاتوب اثمانی عسکره ویرمش ایسهده مطلوبلرینک نصفه بیله مقابل اولدیغندن عسکر ادعالرنده اصرار ایتملرله کیفیت درسمعاده انها اولندقدنه کندوسنه عطیه سنیه اولهرق یتمش بش بیک غروش کوندرلدی مبلغ مزبور کاملاً عسکره اعطا اولهرق علی پاشا قورتیلوب پروزه طریقیله یکیشهره ورویدی باب عالی به انها ایلدی .

علی پاشانک ارتق محاربه ایشنه یارامیه جنی تعین ایلدیکندن اواسط ربیع الاولده وزارتی رفع ایله فلهده اقامته مأمور اولوب بواصری آلدیغنی کبی یکیشهردن حرکتله فلهیه وارمشدر . غریبدرکه فلهیه وصولنده اهالینک بعض مواد مشتکاهادن طولانی ایاغه قالدقرق فلهیه ناظرینی حکومت قوناغنده تحت محاصرهیه آلدقیری کونه تصادف ایتمکله وجوه مملکتی جلب و نصیحت ایدرک اختلالی باصدیرمشدر .

حسن پاشانک حالته کلنجه عمر ویریون پاشا استانبولدن پاره کلهجک دیهرک سرکردهلری اقطاع ایله انی پروزهیه اخراج و ناردده محافظهسنه تعین بیورلمسنی انها ایلمش اولدیغندن عسکره ویرمک اوزره اکادخی یتمش بش بیک غروش کوندرلمش و علوفه لری طرف دولتدن ویرمک اوزره معینه برمقدار عسکر ترتیب ایله ناردده محافظهسنه تعین بیولمشدر .

ایستپاد

ارناود سرکردهلرندن زکریا دبره که بالاده بیان اولدیغنی اوزره خورشید پاشا طرفندن موره اردوسی معینه تعین اولمشیدی ارخوسده اردوی سرعسکرینک بلا موجب پریشانغنه سبب اولدیغنی حالده بادرده کیتلو علوفه مطالبه سیله سیدعلی پاشایی و حسن پاشایی بیزار ایتمشیدی مؤخر آسیروزی یوسف پاشایی دخی تصدیعه ابتدار ایدوب حالبوکه کندوسنی مأمور ایدن خورشید پاشا فوت اولمغله مطلوباتی انک ترکه سنندن یاخود جانب میریدن ویرمک لازم کلهجکی بیسانیه یدینه توصیه نامهلر اعطا اوله نهرق دفع اولمش ایدوکنندن درسمعاده بالورود حامل اولدیغنی کاغدلری صدارت عظاما کتخداسنه تقدیم و او دخی دفتردار اقدی به حواله ایدوب لیت ولعل ایله امرار اوقات اولمغله طشره لرده وزیرایه ایتمدیکی معاملات تحقیریه به توفیقاً برکون کتخدای

صدر عالی یانہ کلوب اکادخی دائرہ ادبک خارجندہ تفوہاتہ اجتسار ایتمکله یکیمچری
اغانسہ یازیلان بیورلدی موجبہ اخذ و گرفت و بوغاز کسن قلعه سنہ ارسال ایله
اورادہ مخنوقاً اعدام اولمشدر .

* وقوعات حرابه *

سالنیک جوارنده بعض قرا سواحلنه بر طاقم اشقیا تکنه لری کلوب خلال محرمدہ
قرہ یہ عسکر چیقاردقلرنده جوارده بولنان عساگر مستحفظہ اشقیا اوزرینہ واروب
بالحاربه بعضیلرینی اتلاف ایله بقیہ سنی قاچر مشلردر . متون قلعه سی اوزرینہ دخی
وافر اشقیا هجوم اللمش ایسده اہالی طرفدن قویا مدافعہ اولنغله یتش قدر نفرات
واوچ سر کردہ اشقیا تلف اولهرق بقیہ سنک صاوشوب کیتدکاری خبری
بواننادہ در سعادتہ وصول بولمشدر .

بالادہ بیان اولدینی اوزرہ مورہ والیسی اولان ابراہیم پاشا مورہ یہ وارمق اوزرہ
بر مکمل دونما ایله کچن سنہ ذی القعدہ سنہ اسکندریہ دن چیقوب روزگارک اوکنہ
دوشہرک مکرلی لیمانہ وصول ایله لنگر انداز سلامت اولدقن سکرہ ذی الحجہ نک
اون آلتیجی کونی اورادن قالقمش ایسده مخالف هوا اسمکله اناطولی یقہ سنہ
بودرم لیمانہ کیردی .

قپودان دریا خسرو پاشا دخی بروجہ بالا اییصارہ اطہ سنی اوروب تخریب ایلدکن
سکرہ سیسام اطہ سنی اورمق اوزرہ کاورکن بودرمہ بالورود ابراہیم پاشا ایله
ملاقات ایئتدیلر و بر لکدہ سیسام جزیرہ سنی اوردقن سکرہ مورہ یہ کیتمک اوزرہ
قرار ویردیلر حتی ابراہیم پاشانک قپودان پاشا ایله بر لکدہ سیسام اوزرینہ کیدوبده
بعده کندو امور مامورہ سنی اجرا ایده جکنہ دائر باب عالی یہ تقدیم اللمش اولدینی
مکتوبی لدی العرض اوزرینہ (ابراہیم پاشا ارزادہ غیور وحمیتکار واغور ہایونمدہ
فدای جان درجہ سنہ چالیسور وزیردر ذات شاهانہ مک خادمی اولدیغ حرمین
شریفینک استخلاصی خدمتہ موفق اولدینی مثللو بو ایسده دخی منصور وغالب
اولمسنی جناب حقدن نیاز و تمنی ایتمکدیم) دیو خط ہایون اصدار بیورلمشدر .
چونکہ محمد علی پاشانک خسرو پاشا ایله اسکی ماجر الردن طولایی میانہ لرنده درکار
اولان عداوتک ابراہیم پاشایہ موروث اولمسی طبیعی اولدیغندن خسرو پاشا ایله
اویوشمسی چندان مامول اولدینی خالدہ بوکرہ بالاتحاد ایشہ باشلامری موجب
محظوظیت اولمشدر . بزکلمہ صدہہ .

خسرو و ابراہیم پاشا بروجہ بالا سیسام اوزرینہ حرکتی تصمیم ایتمشلر ایکن اشقیای

یونانیه اطرافده اولان سفینهلرینی جمع و حراقه تعبیر اولنور آتش قایقلرینی استصحاب ایله اوآخر محرمدہ بعتہ سفن اسلامیہ اوزرینه هجوم ایتدکارنده دونمای هایون جست و چالاک طاورانوب مقابله ومدافعه ایدرک سفائن اشقیادن بعضیلری احراق و بعضیلری ضبط ایله بقیه سی فرار ایلدی .

بومحار بده بطرونه هایون قپودانی حسین بک و چشمه لی پپه کی خلیل بک وکاش حسین قپودان اثبات مردانکی ایتمکله تلطیف اولنمشلردر .

بوصورتله اشقیاتکنه لری طاغیلوب کیتمش ایسه ده دونمای هایون سفینه لری نیک بعضیلری دخی انشای محاربه ده براز رخنه دار اولدقدن بشقه متعاقباً ظهور ایدن شدتلو فورتنه لردن اکثر سفن هایونک آرمه لرنده و دیرکارنده سقطاق و قوع بوله رق مهما ممکن تعمیر لریله اوغراشدی بوجهته بر خیلی وقت ضایع ایدلدی مقدمات شتا رونما اولدی قپودان پاشانک ایسه دونما مصالحنه دائر بعض خصوصانک تسویه سی ایچون برآن اقدام ترسانه عامر ده بولنسی لازم کلدیکندن قپودان پاشا دونمای هایونی قپودانه مختار بکک تحت قومانده سنده اوله رق ابراهیم پاشامعیننه و یرو ب و موریه لدی الوصول تعمیر ی لازم کالنلرک تعمیر ی و نقصانلرینک اکمالی ایچون اسکندریه یه کوندرلنسی توصیه ایدوب فقط اوچ قطعه سفینه افزاز واستصحاب ایدرک واسطه صفرده بوغاز بحر سفیده عودت و ابراهیم پاشا دخی موریه عزیمت ایلمشدر .

قپودان پاشا بوغازه کلوب بالاستیدان اعطا بیوریلان رخصت سنیه اوزره یالکزراکب اولدیغی سفینه ایله ربیع الآخرک دردنجی کونی در سعاده وصول بولمشدر .

ایشته بوآئاده بعض اشقیاتکنه لری ساقزه یناشوب قریه عسکر اخراج ایله مصطکی قریه لرینه تجاوز ایتدکارنده اوزر لرینه ساقز محافظی یوسف پاشا سوق عسکر ایدرک بر خیلینسی تپه لتمش اولدیغی خبری دخی در سعاده واصل اولمشدر .

ربیع الآخرک اونجی کونی یدی ساعت قرق اوچ دقیقه مرورنده وقت مسعود اولدیغی منجم باشی طرفسدن باز آنچه بیان اولمغله اول آئاده انشاسی ختام بولان قالیونک دریاه انزالی مقرر اولوب قپودان پاشانک تبریک قدومی دخی معتاد اولمغله صدر اعظم ایکی رسمی بردن اجرا ایچون اول کون ترسانه عامر ده کیندی ومدکور ساعت ودقیقه ده قالیون دخی دریاه ایندیرلدی .

چوک جاملیجه اطه سنک جانب غریبسنده وسائر جزیره لر ایله برابر حال عصیانده بولنان و بیک قدر نفوسی جامع اولان اشکانوس جزیره سی اهالیسی بوآئاده استیمان ایله عرض انقیاد ایلمشلردر . کلام ابراهیم پاشانک احوالنه .

برمنوال مشروح ابراهیم پاشا بودرومدن حرکت ایله موریه جنبه عزیمت ایدوب

کیدرکن ساقز جوارندد ترفیل بوغازنده ینه سفائن اعدایه تصادف ایله لدی الحاربه اشقیاتکنهلرینی پریشان ایلمش ایسهده مخالف هوا ظهور ایله مرمریس وسوده لیانلرینه التجا ایدرک دهادرت آی قدر بورالرده اکنمشدر . بعده موافق هوا ظهور ایله رجبک اون برنجی کونی سوده لیانندن خروج ایله موریه عزیمت ایلدکده ینه مخالف هوا هبوب ایله سفن هایبوندن برازی لیان مذکورده قالبوب و برازی دخی ایلروکیدوب کندوسی دخی یکرمی بش قطعه سفینه وآلتی بیک جهادیه والتیوز سواری ایله موردهده واقع متونه واره بیلیدی .

برقاچ کون استراحتدن صکره متونه ایکی ساعت مسافدهده واقع انا وارین قلعهسنه سوق عسکر ایدوب انجق آت ایشیهجک محل اولدیغندن بشقه عسکر ومهماتک چونخی کیروده قالان سفینهلرده اولدیغندن همان اول حوالیده کائن کلیسا ومنسترلرده متحصن اشقیایی قاچیروب برخیلی قیون وکچی واشیای سائرهلری اغننام ایله متونه عودت ایلمش وپوصورتله متون وقرون قلعهلری محاصرهدن قورتمشدر . بعده کیرو قالان کیلر دخی اواسط رمضاندهسالما وکاملآ متونه ورود ایلمش و ابراهیم پاشانک قوه عسکریهسی مجتمع اولوب موسم بهار دخی ایرشمکله اندن صکره حرکات حر بییه باشلامشدر .

کچن یاز حقنده دولتک ترتیبی بوایدی که ابراهیم پاشا ابتدا چاملیجه اطهسنی استیلا ودونمادن براز سفائن ومقدار کفایه عسکر افراز وبالیه بادرده ارسال واورادن سیروزی یوسف پاشایی دخی عساگر موجوده سیله بوسفائنه آلهرق جملهسنی موسلونک سواحله اخراج ایدوبده بعده قوه موجودهسی ایله موریه حقیقه جق وروم ایلی سرعسگری مصطفی درویش پاشا دخی عساگر کلیه ایله موسلونک اوزرینه حرکت ایده جک ایدی .

بروجه بالا فورتنهلر ابراهیم پاشانک حرکاته مانع اولوب مدت میدیده دکز ندرده طولاشهرق وسفائن اشقیایله جنکلهشهرک کوچ ایله متونه واره بیلیدی وکچن سنه اجرا ایده بیله جکی حرکاتلر بالضروره بوسنه یه قالدی .

کچن یازین درویش پاشادخی بروجه بالا برایش کوردهمدی . اوزمان ایسه یاز ایچون طوپولانان عسکر کوز موسمنده عودت ایله قیش ایچون بشقه عسکر ترتیب اولنه کلدیکنندن خلال صفرده اینه بختی طرفته ایکی بیک واغریبوزه اوچمیک ومعیت سرعسگرییه بشیک مشتاعسگری ترتیب اولدی . لکن درویش پاشانک اقتدارسزانی تعین ایدوب کلهجک یازک ترتیباتی ایسه شمیدین طسارله مق لازم کلدیکنندن ودولتعلیهنک مرتب ومنتظم عسگری اولیوب بوسنه دخی ارناودلرک

استخدامی لابد اید و کندن کیفیت مجلس و کلاده لدی المطالعه ار ناود قومنگ حسن استخدامنه مقتدر و مقدم و متبصر بر وزیرك روم ایلی سر عسکری نصب اولمشی لازمه خالدن کورنمش و و دین والیسی محمد رشید پاشا اوصاف مطلوبه ایله متصف بولمیش اولدیغندن انك سر عسکرلکی تنسیب اولمغله ربیع الاولك یکر می برنجی کونی مشار ایله رشید پاشا عهده سنه روم ایلی ایاتی و یانیه و دلونیه سنجاقلری الحاقیه دربندات نظارتی و وجهه مأمورین حقنده شکر و شکایتی مؤثر و مشمر اولق اوزره روم ایلی سر عسکرلکی توجیه بیورلدی و کندوسنه استقلال تام ویرلدی . و منحل اولان و دین محافظلی سلانیک و قواله متصرفی وزیر ابراهیم پاشایه و سلانیک و قواله عمر ویریون پاشایه و تر حاله سنجای بالنفس ضبط ایلمک اوزره کوستیدیل متصرفی ویرکوکلی محافظلی میر میران ایلبصانلی صالح پاشایه و کوستیدیل سنجای بالنفس ضبط ایلمک اوزره عمر ویریون پاشا یکنی احمد پاشایه توجیه ایدلدی .

تپه دلنلینک مغدوری اولان متوفی اولونیه لی ابراهیم پاشانک اوغلی اولوب پدریله برابر یانیه قلعه سنده محبوس اولان و الحاله هذره در سعادتده بولنان میر میران سلیمان پاشا عهده سنه دخی بوسره ده اولونیه سنجای بالتوجیه معیت سر عسکریده خدمات مشکوره یه موفق اولدینی حالده پدرینک املاکی اولوب و تپه دلنلی طرفندن ضبط اولنوبده بعده جانب بیت الماله عائد اولان چقتمکاتک کندوسنه احسان اولنه جنی تبشیر قیاندی . و ایپساره مصاحبتده حسن خدمتی کور یلوب قپودان پاشا ایله برلکده در سعادت کیش اون پیلاسی زاده میر میران اسماعیل پاشایه الی بیک غروش عطیه احسان و موسلونک مصاحبتده حسن خدمتی کورلدیکی تقدیرده رتبه وزارتده عهده سنه یانیه منصبی وعد اولندی .

و ایکسینه دخی حضور همایونده کرانبها ثوب سمور کیدیرلدی . و متعاقباً ایکسی دخی مأموریتلری جانبده کوندرلدی .

اولونیه خاندانلردن اولونیه متسلمی عثمان بك ایله اسماعیل اغا کبی ار ناودلق رؤسایسی دخی بوسره ده تحریراً تشویق ایدیلهرک جمله سی روم ایلی سر عسکری معیتنه مأمور ایدلدی .

روم ایلی قضا لردن ترتیب اولنان نفیر عام عسکری ثبات ایتیموب تمام ایش؛ کور یله جک و قتده طاغله قده اولدقلردن بوسنه ار ناود عسکرینک استخدامنه اعتنا اولمغله بونلرک عنوفه لرینه مدار اولق اوزره روم ایلینک بهار ترتیباتی بدله قطع اولوب انجق اسکوب ناظری و پرزرین و الواجه حصار سنجاقلری متصرفلری و پرشته و رادومیر و اوسترووجه و اشتب و دو بونیچه و کسریه و ناسلیج اعیانلری ایله مناستر و جوهندن رستم

بک طرف سرعسکریدن اشعار اولنه جق مقدار عساکر ایله بالنفس اردوی سرعسکریده بولنلری و اشقودردلی مصطفی پاشانک بشیک نفر کوندرمی اراده سینه اقتضاسندن اوله رق و وجینجه بوآناده لازم کلسره او امر عایه یازلدی . و اقدجه اینه بختی قستانک محافظه سنه مامور اولان قصاب باشی حسن پاشا پروزه یه جلب ایله ناردده محافظه سنه تعیین ایدلدی .

میرمیران نعمان پاشا زاده ارسلان پاشا دیدیوز عسکر ایله روز حضرتدن مقدم اردویه ایرشمکی تعهد ایلمش اولدینندن انهای سرعسکری اوزره عهده سنه خلال جادی الا خرده دوقه کین سنجانجی توجیه اولمشدر .

رشید پاشا جادی الاولانک یدنجی کونی و دیندن حرکت ایدرک سیر سریع ایله یکشهره کلوب بش اون کون بوراده کی مصالحی تسویه ایله یانه یه کیدوب کلک تصمیمنده اولدیننه دائر در سعادتته تحریراتی کلکله او اخر جادی الا خرده مصارف لازمه سنه محسوباً کندوسنه ایکینک بشیوز کیسه آخه ترتیب و بادرده محافظی یوسف پاشایه دخی بیک در تیوز کیسه ارسال اولمشدر .

اهل اسلامدن کیچی یتشدیرملک اوزره اقدجه ترسانه امینی حسنی بک معرفتیه تحریر اولنان نقراتی تعلیم ایچون قرده ترسانه بانچه سنده هیئت مجموع سیله برکی قوریلوب ایبارک ویلکنارک اسم و وضععلری وفک و ربطاری تعام اولنمقده اولدقندن بشقه در سعادتته بولنان جزائر دایسنک تعهدیه جزائر و تونوس او جاقلردن بشر یوز و طرابلس غرب او جاغندن ایکیوز الی نفر غایبار ترتیب اولمشیدی .

بوآناده سلسره حوالیسنده ساکن قزاقلردن دخی دونمای هایونده استخدام اولنق اوزره شهریه نفراتنه یکر می بشر و برسر کرده ایله برپاسه یوزر و بیراقدار و ترجمانلرینه الیشر غروش ویرملک اوزره بشیوز کزیده قزاق عسکری دخی تحریر ایله خلال رجیده در سعادتته کلشدر .

و شعبانک یکر می اوچیجی اثنین کونی وقت مختار اولان اوچ ساعت اون ایکی دقیقه ده مژده رسانام فرقتین دریاه ایندیرلمشدر .

* تفرقه *

اشبورق سنه سی محرمنک (مصر) مواجی اخراج اولمق اوزره عقد اولنان دیوان هایونه فرانسه بیوک ایلچیبی کلینو داخل اوله رق نامه و هدایاسنی تقدیم ایدلدی . مقدا طرابلس شام بکلر بکیسی محمد پاشانی اعدام ایدنلردن بعضیلرینی حالا بکلر یکی بولنان عظم زاده سلیمان پاشا اعدام ایلمشدر .

انابه محافظی قریمی وزیر سید احمد پاشا خفیف المؤمنه اولوب اوراده ایسه بو اوراق
 ذی قدرت و زرادن برینک بولمنسی لازمه خالدن کورلدیکنه و طربزون والیسی وزیر
 حسن پاشانک طربزوندن انابه یه کیتلو عسکر امرار ایده بیله جکنه مبنی صفرك
 سکرنجی کونی انابه محافظانگی مشارالیه حسن پاشایه توجیه وانک وصولنده احمد
 پاشانک دخی وزارتتی عهده سنده اوله رق سینوبه حیقمسی ایچون فرمانار یازلمشدر .
 بوندن اقدم چرپان قضا سنده بر جاسوس طوتیلوب چرمن متصرفی اسعد
 پاشایه ارسال اولمغله لدی الاستطاق کچن سنه کندوسنی اینوروز اشقیاسی اولا
 دوبیچه قضا سنده واقع دیله نام مناستره و نایا بعض اوراق فسادیه نی حامل اولدینی
 حاله یکیشهر دسپوتی معرفتیه موسلونکه کوندرملک اوزره یکیشهره و یکیشهر
 دسپوتی دخی بعض اوراق ایله اینوروزه و فلبه مضافاتندن استانیقا ناحیه سی قوجه
 باشیسی پایاس اوغلی یورغاکی یه و چرپانده متمکن واسیل نام کشیشه کوندرمش
 اولدقلمنی و بعض محارر ده مکتوم آچه واسلاحه و جبخانه اولدینی خبر ویرمکله
 بیان ایلدیکی محارر لدی التحریری برشی بولنه میوب فقط قوشانسه مناسترنده خبر
 ویردیکی کبی یوزالی بیک غروش بولمشدر . جاسوس اولدینی جهته مرقوم
 بو اثناده اعدام ایلدی . و کیفیت روم بطریقته افاده و ملتک بومثالو حرکات
 شقاوتکارانه دن منع و تحذیری اراده بیوردی . و بطریقک تقریری اوزره فایه
 و استانیقا متره پولیدلریله قوجه باشیلری اناطولی طرفنه نفی و یکیشهر متره پولیدی
 عزل اولندی . بغداد والیسی ایله ایرانلو بیننده ظهور ایدن مناقشاتک تحقیق ایچون
 سابقا کچوک تذکره حی اسعد افندی ربیع الاولک یکریمی اوچنجی کونی ماموریت
 مخصوصه ایله جانب بغداده اعزام قیلندی کیفیتک تفصیلی سنه آتیه وقایعی صره سنده
 بیان اولنه جقدر .

جهل هر درلو فنالغک باشی اولدیغندن اسلاف سلاطین عظام و سائر اصحاب خیرات
 بونجه مکاتب و مدارس انشا ایلمش اولدقلمی حاله برمدتدنبرو اهل اسلام ایچنده
 تعلیم و تربیه صبیان خصوصنه اهمیت ویرلمز اولدیغندن خلقی جهل و نادانی استیلا
 ایتمکله بو اثناده تعلیم صبیان حقنده استانبول و بلاد ثلثه قاضیلرینه خطاباً بعض تنبیهاتی
 حاوی فرمان عالی اصدار بیورلمشدر . صورتی زیرده (۷) رقیبه علاوه قینور .
 جامدی الاخره نک یکریمی ایکنجی کونی یکینجری اغاسی سلیمان اغا عزل ایله یرینه
 قول کتخداسی حسن اغا وانک یرینه زغرچی باشی محمد جلال الدین اغا نصب اولندی .
 محمود پاشا چارشوسنی جوارنده کائن تخمه خنده ساکن زی سیاحینده حمللی برمتشیخ
 شعبده کارک فریقته رمل کاذب اوله رق سابقا جزیه محاسبه جیسی ات کاتبی دینمکله

معروف احمد افندی و مرحومه بیخان سلطان کتخداسی و حالا سواری مقابله جیسی
 لاز محمود افندی و دیگر بعض اصحاب فساد بریره کلوب مستعد فساد اولان اشجی
 اوسته لرندن بر قاچنی اغفال ایله بر فتنه او یاندرمغه قرار ویرمش اولدقلری حالده
 اوسته لر دن بری هر نه سببه مبنی ایسه یکیچری اغاسنه و اودخی طرف سلطنته اخبار
 ایدیجک رمال مرقوم ایله اغفال ایتدیکی اشخاص همان خلال جمادی الآخره ده
 بر طرفه نفی و منقارنده اعدام اولمشلردر . مرقوم رمالک اوراقی ایچنده صدر
 سابق غالب پاشانک عطیه ایله کوندرمش اولدینی تذکره سی ظهور ایتدی غالب پاشانک
 اومقوله افکار فسادیده دن بری الساحه اولدینی بدیهی ایسه ده او یله مفسد بر حریفک
 اوراقی ایچنده تذکره سنک بولنسی بارد دوشمکله منقاسی کلیولیدن مغنیسایه
 تحویل اولمشلدر .

تپه دانلی علی پاشا زاده مختار بکک اوغلی حسین پاشا برمدتنبرو ادرنه ده مقیم ایسه ده
 لهوه ده بولنان والدده سیله کورشمکی استرحام ایلدیکندن بواننده ایکسینک برلکده
 سالانیکده اقامت لرینه مساعدده بیورلشدر .

اواخر جمادی الاخره ده ادرنه بوستانجی باشیسی شهسوار زاده درویش بک عزل
 ایله یرینه سپاهیلر اغامی جبار زاده عباس بک وانک یرینه سر بوستانیان اسبق
 ابراهیم اغا تعیین ایدلدی .

رجبک طقوزنجی کونی قسطنونی سنجانجی سابقا ارضروم والیسی و شرق جانبی
 سر عسکری و معادن هایون امینی اولان صدر اسبق رؤف پاشایه و معادن هایون اماتی
 سیواسده مرفوع الوزاره مقیم اولان اسبق چرمن متصرفی صالح پاشایه
 توجیه بیورلدی .

بعده شوالک دردنجی کونی بر معتاد اجرا اولنان توجیهاتده اطنه ایالتی و عزیر و بیلان
 سنجاقلری قره حصار صاحب متصرفی و خرسوه محافظی روم ایلی بکربکی پایه سی
 اولان ممش پاشایه و قره حصار سنجانجی بالنفس ضبط ایلمک اوزره یکیشهرده بولنان
 موروی ابوبکر صدق پاشایه و اندن منحل اولان بولی و ویرانشهر سنجاقلری الحاقاً
 قسطنونی متصرفی مشارالیه رؤف پاشایه توجیه اولندی . ورقه ایله دیار بکر والیسی
 قوت حسین پاشانک علت پیری ایله قواسنه ضعف کش اولدینی حالده حرص وطمعی
 زیاده اوله رق اهالی به ظلم و تعدی ایلدیکی مسموع عالی اولغله وزارتی رفع ایله بروسه ده
 اقامته مأمور اولوب ورقه ایالتی بروجه الحاق مرعش والیسی حافظ علی پاشایه و دیار بکر
 ایالتی معادن هایون امینی صالح پاشایه و وان ایالتیه نیکده و بکشهری و قیر شهری
 سنجاقلری مبادله یعنی بو سنجاقلر سرت محمود پاشایه وانک منصبی اولان وان وزیر
 الحاح سایان پاشاپه توجیه قیاندی .

انابطولی والیسی صدر اسبق درویش پاشا عیال و اولاد و اقر باسنه مغلوب اوله رق انلر حکومت ایشلرینه مداخله ایله درلو سوء استعمالاته تصدی و علی الخصوص دامادی سیدی علی پاشا زاده مدرسیندن حمدی بک دره بکی طرزنده اهالی به ظلم و تعدی ایتمکده اولدقلری حالدہ درویش پاشا مسامحه ایده کلدیکندن کوتاهیها الیسنگ فریادی عیوقه چیقہ رق و اصل سمع هایون اولغله درویش پاشانک وزارتی رفع و مالی مصادره ایله قره حصار صاحبہ نفی و دامادی حمدی بک در سعادتہ جلب ایله استنطاق و مؤاخذہ اولنه رق رتبه سی حک اولندی . و ذی الحجہ نیک او چنجی کونی انابطولی ایالتی منتشا متصرفی و قره دکز بوغازینک انابطولی سواحلی محافظی اولان محمد عزت پاشایه توجیه قیلندی .

بوسنه مظنئہ کر آمدن و مشایخ عظامدن غازی محمد افندی داغستانده خروج ایندی . بوذات بش بچی سنه قدر روسیه لو ایله جنک و جهاد ایدرک شهید اولدقدن صکره یرینه رفقاسندن حمزه بک قائم اولوب اودخی جهاد و غزایه قیام ایلمش ایسه ده روسیه طرفداری اولان اصحاب نفاق طرفندن اعدام اولنمسی اوزرینه ینه غازی محمد افندی قدس سره حضر تلرینک رفقاسندن مشهور شیخ (شمویل) شامل افندی (۱۲۴۸) سنه سنده خروج ایله داغستانی ضبط ایدرک مدت مدیده روسیه لو ایله جنک و جهاد ایلمشدر . بزینیه صده کله لم .

* وفات و ولادت *

کرید جزیره سنده عسا کر مصریه باشبوغنی اولوب خیلی یارارلغی مشهود اولان سابقا مدینئہ منوره محافظی میرمیران ارناود حسن پاشا مغلوب سر نیچئہ اجل اوله رق یرینه برادر زاده سی مصطفی بک باشبوغ اولغله اشبو قرق سنه سی محرمنک اون او چنجی کونی موسی الیه مصطفی بکه و برده مصر والیسی محمد علی پاشانک یکنی اولان طوسون علی بکه رتبه میرمیرانی احسان بیورلدی .

اشبو مصطفی پاشا بعده کرید والیسی اوله رق مدت مدیده کریده بولنغله کریدلی مصطفی پاشا دیو شهرت بولان و مؤخرأ صدر اعظم اولان مصطفی پاشادر .

اعظم رجال دولتعلیه دن جانب افندی دینمکله معروف اولان نشانجی محمد صالح البسیم افندی اشبو قرق سنه سی محرمنک او اخرنده طی طومار حیات ایتمکله نشانجیلق منصبی دفتر دار اسبق الحاج سعید افندی به توجیه اولندی . جانب افندینک علوم عبریه ده ید طولای او لدینی کبی فرانسر جهده دخی مهارت و ملکه سی وار ایدی . بک چوق مسائل مهمه ده حالت افندی به معارض اولغله حالت افندی انک خصم جانی

اولدینی حالدہ نزدہایونندہ مؤتمن اولدینی جہتله حالت افندی بر چاره سنی بولوبده انی بر طرفه آتہمدی . حالت افندی بونجه مدت دولتی آو جنک ایجنه الوب ایستدیکی کبی اداره ایتدی نیجه اعظم رجال دولتی بر طرفه آتدی وبونجه ایشه بر اذوات کرامی بر بلایه اوغراتدی . اوله بر مخاطره ملی دورده جانب افندی اکا قارشو مرکز استقامتده ثابت ایدوب طور دی .

شانی زاده حالت افدینک سیئاتندن بحث ایده کلدیکی حالدہ جانب افدینک اصحاب فضیلت وحمیتدن بر ذات اولدینغی و حالت افدینک اغراض نفسانیه سنه موافقت ایلمدیکی بیان ایله مدح و ثنا سنده اطرا ایلر .

سفینه الرؤسا صاحبی فائق افندی ایسه حالت افندی بی کریم الحاصل و مجالس عالیده مؤتمن و مستشار و اکثر امورده حسن تدبیر و حرکاتی آشکار بر ذات ستوده شعار ایدی دیو توصیف و جانب افندی بی پک چیرکین تعیرات ایله تزییف ایدر .

وقعه نویس اسعد افندی دخی جانب افدینک ترجمه حالنده ایکسی اورته سی برلسان قوللانوب فذلکک سنده دیرکه اکثر علوم و معارفه اطلاعی بی ریب وشک وانشا و کتابتده ملکه سی قدر مشترک و سوسه مفرطیه بالابتلا هر کسه سوء ظنه مائل و صرفی تقیر درجه سنه واصل اولغله ابنای جنسی میاننده خست وحدت ایلهمدخول و منفور تجمل و تزییندن ساده و تناسب اعضا و محاسن خلقتدن آزاده حب جاهی غالب و تمدحه راغب مع مافیه صادق دولت و خیر خواه سلطنت بر ذات غیور ایدی . غفر الله تعالی ذنوبه و املاً من الرحمة ذنوبه . انتهى .

بونلرک اوچیده اول عصرک رجالندندر . شمعی قفیسنک سوزینه اعتماد ایدلم ؟ هیچ برینک سوزینه اعتماد ایتیمه لم هان وقایی موازنه و محاکمه ایدرک ائردن مؤثره انتقال یعنی حالت افندی ایله جانب افدینک اثر لریله مزیتلرینه استدلال ایدلم .

چونکه مورخلر معاصر لرینک چوغندن علی الخصوص سرکارده بولنلرندن اکثریا بعض اسبابه مبنی یا متشکر و یا متضرر بولنور و بو جهتله ذهنلری بالطبع بر طرفه تمایل اولور و اکا کوره لسان قوللانور . بناءً علیه معاصر لرینک ترجمه حالرینی بیان مقامنده افراط و تفریطدن خالی قالمالزلر اما وقوعانک محاکمه سیله حقیقت حال میداننه چیقار .

شانی زاده حالت افندی حقنده نهاب و هاب دیور فائق افندی ایسه آنی کریم الحاصل دیو ثنا ایدیور . حالبوکه بالاده مواقع کثیره ده بیان اولنان وقوعات و اولوقته یتشمش اولان آدملردن النان معلومات ایله ثابت اوله یورکه حالت

افندی هر طرفدن چالوب چار په رق وعلى الخصوص افلاق و بغداد بكارى صوبه رق حاصل ايتسديكى اموال لاتخصايى ارقه سى اولان يكيچرى قوقونوسلرينه بخش قلندرى يولنده بذل ايدر و برارده سوز سويليه بيله جك اغزى چايكى ادملره سرپشديرر ايمش . بومقوله سفيله ره فى الواقع نهاب و هباب تعبیر مشهورى ياقيشور حقيقت حالده كريم الحبق حلال مالندن صورت مشر وعده مستحقنه احسان ايدن كيمسه در . حالت افندی كجى بر سفيه مبذر حفته فائق افدينك كريم الخصال تعبیرى قوللاسمى ناجيا اولدينى ثابت اولور .

ينه فائق افندی حالت افدينك مجالس عاليه ده معتمد اولديغندن و حسن تدابير و حر كاتندن بحث ايدبور . هالبوكه شانى زاده نك شهادتنه و وقوعاتك دلالتنه كوره حالت افدينك اهل رأى و تدبيرى استقال ايله مجالس عاليه اكثريا مهم امورك رؤيتندن عاجز و كندوسنه اتباعه مجبور اولنلرى طوپلار ايمش . اولدجه عقلى ايرنلر دخى آنك شردن خوف ايله مماشاته مجبور اولور ايمش . فقط جانب افندی صوك درجه به قدر مصاحفى الترام ايله اكا مخالفتنده ثبات ايلمشدر . حالت افدينك فى الواقع بغداده مأموريتنده حسن تدبير و حر كتى كورلمشدى لكن صكره ايام اقبالنده كى سيئاتى جمله محسناتى احما ايمشدر . از جمله وقوعاتى بيان صدندنه بولنديغمز روم فترتى آنك اثر سوء تدبير و حر كتيدر . حالت افدينك ترجمه حالى بيان حكايه سيدر . يوقارولرده آنك احوالندن اوزون اوزادى به بحث اولندى . و جلد حادى عاشرك مقدمه سنده اجمال احوالى بيان قيلىدى شمى تكرار آندن بجه حاجت يوقدر . بوراده الحبق جانب افدينك ترجمه حالى يازلم و فائق افدينك افاداتى حاده تدقيقدن كچوره لم .

جانب افندی اندرون هايوندىن ترسانه جانبدارلغى خدمتيله چراغ اولان بر معارف مندك اوغليدر . كندو افاده سنه كوره پدرينك تاريخ ولادتى (طوغدق) كله سنك عدد حروفى اولان (۱۱۱۹) سنه سى اولدينى كجى كندوسنك تاريخ ولادتى دخى (اوغلم محمد) عباره سنك عدد حروفى اولان (۱۱۶۹) سنه سى ايمش . اوائل حالنده پدرينك همتيله تحصيل علوم و معارف ايتمكده اولدينى حالده پدرينك معيننده جانبك مأموريتك تحريرايله خيلى مدت مشغول اولمشيدى . وغازى حسن پاشانك قبودانلغنده پدرى عليل و اختيار و خدمتى اداره به عديم الاقدار اولغله جانبك كندوسنه قصر يد ايلديكندن مدت مديده بو خدمته بولنه رق جانب افندی ديو شهرت بولمشيدى . مورولى عثمان افدينك دفتر دارلغنده كيسه دار و مکتوبجى و بعده بر اراق ماليه تذكره جيسى اولوب بعدالغزل ينه جانبك خدمتى اداره همچون ترسانه به دوام ايتمكده ايكن (۱۲۱۲) سنه سنده انشاسى امر اولنان برنجى حوضك

بنا امانتہ تعیین و باش محاسبہ پایہ سیلہ کامین قینوب حوضک ختامندہ خدمتی مقبول اولغلہ مکافاۃ اون آلتی رمضانندہ شریف پاشا یرینہ رکاب هایون دفتر داری اولدی . ایشته اوزمان سروری (اولدی صالح افندی دفتر دار) تاریخ رعنائسی سویلمشدر . معیتی مأمور لری اندن خوشنود اولیوب (جانب حقندن بلادر بوکدی کاتبلره) مصر اعیله انی تشہیر ایلدک لری ذیل سفینہده محرردر . لکن انی بووجه تشہیر ایدنلر ایش اری آدملمیدی یوخسه ایشہ یاراماز کروه بطالیندئمیدیلر بوراسی بزجه مجھولدر . ہر نہ حال ایسہ جانب افندی تعصیب امور ایدیور دیو نصبندن یتیمش کون مرورندہ مقام استفادن عزل اولندی لکن ہم انشای کلامہ قادر ہم فرانسزجہ بیلور برذات فضائلہات اولدیغندن آرسہی چوق کچمیوب عاطف افندی نامزاج اولدقده یرینہ رکاب هایون رئیس اولدی . اوچ آی صکرہ ریاستدن دخی عزل ایلہ ذخیرہ ناظری اولوب ریاست دخی چلبی مصطفی رشید افندی بہ توجیہ بیورلدی .

جانب افندی معلومات کافیہ انتخابندن لسانہ آشنا ذوات فضائلہاتدن احوال دولہ واقف و ایجاب وقت و حالی عارف و الحاصل امور ریاستی ادارہ ایچون لازم کلان اوصاف ایلہ متصف اولدینی خالدہ عزل اولنوبدہ بومقامہ ہیچ اہلیتی اولمیان چلبی افدینک نصبی حکم زمان اقتضاسندن ایدی چونکہ اوزمان وظیفہ مأموریتک حسن ادارہ سندن زیادہ اطرافی کوزہ درک متفذان و منسوبانی ادارہ بہ اعتنا اولنمق لازم ایکن جانب افندی صرف ایش اری اولوب ذاتیاتہ عطف نظر ایلمدیکی ایچون عزل اولنوب چلبی افندی ایسہ غایت مداہن و متملق بر ذات اولدیغندن دائما مهم ایشلردہ بولنہرق ہیچ مناسبتی اولدینی خالدہ مقام ریاستہ دخی کتورلمشدر . چلبی افدینک ترجمہ حالی بیان مقامندہ فائق افدینک یازدیغنی فقرہ دخی بو افاداتمک سختہ دلیل اولدیغندن عینیہ بومحلہ نقل اوانور .

فائق افندی چلبی افندی حقندہ دیرکہ ثروت و سامان ایلہ معمور الاطراف و کمال ذکا و درایت ایلہ محمود الاخلاق اولوب ابتدای حالندن فوتنہ قدر ضرورت کورمیش و معارف معلومہ دن و ایہسی یالکیز مرانی افادہ ایدہ جک قدر نامربوط انشا و خاتون یازوسنہ مشابہ کندویہ مخصوص خط و امالیہ منحصر ایکن قوہ بخت و فطیات و جربزہ عقل و کیاست ایلہ بونجہ مراتب جلیلہی احراز و جملہ سنی حسن ادارہ ایلہ اکتساب مدوحیت و امتیاز ایلمش و حیانتندہ تصدق ایلہ و جوہ برہ متعلق حسناتی کورلمش و سنی سکسانہ وارمش بر پیر روشن ضمیر لکن مقتضای عصرہ کورہ حرکت ایدر فیلسوف مذهب و اصداق و متعلقاتی بیلہ مبتلای صدمات روزگار

اولدقده دستگیر اولوق دکل دائره سنه اوغراتماق معامله سنی ایلمر بیوفا مشرب
بر ذات اقبال سمیر ایدی . انتهى .

جانب افندی عقیف و مستقیم اولدینی حالده دیک و چتین بر ذات اولوب ذخیره
مامورلری ایسه سوء استعمالاته آشمش اولدقلری جهتله اندن شکایت ایلدکلر ندن
التی آی صکره یعنی اون بش سنه سی شوالنک توجیهات رسمیه سنده جانب افندی
ذخیره نظارتندن عزل ایدلدی . بعده روز نامهجه اول منصبیله اسکندریه ده اولان
سد مشهوری انشا ایچون مصره کوندرلدی . سددک ختامنده مصر دفتردارلی
اولوب بر قاق سنه اوراده قالدی بعده استانبوله کلدی نشانچی اولدی . وقعه
سلیمیه ده ذخیره نظارتی ظاهراً فسح اولتمق لازم کلوب کلیاً فسح اولنه مدیغندن
ذخائر واردنک اداره سی ضمیمه صاحب ترجمه شفاهاً مأمور و بر قاق ماه مرورنده
حالت افندی یرینه نانیاً رکاب هایون ریاسته تعیین ایدلدی . ایشته اوزمان بالطبع
حالف و سلف بیننده رقابت پیدا اولدی . و یکر می رت سنه سی اوائلنده صاحب
ترجمه طوپخانده نظری و بر قاق آی صکره رکاب هایون کتخداسی اولدی و بر آی
صکره کتخدای صدر عالی اوله رق اردوی هایونه کیتیدی و آلتی آی صکره عزل
اولنقله استانبوله عودت ایتدی . بعده یکر می بش سنه سی توجیهاتنده عهدده سنه
ترسانه اماتی احاله بیورلدی .

فائق افندی دیرکه یکر می بش شوالی توجیهاتنده ترسانه عامره اماتی اعطا و ایرتسی
سنه ایفا اولوب یکر می یدی شوالنده عزلی وقوعند نصکره بوغاز محافظی خادم
زاده نک مخلفاتی ضبطنه مأمور و اول جاننده ایکن حل وقوعنه مبنی نانیاً بیوک
روز نامهجه جیلک توجیهیه نائل کنجینه حبور اولوب عودتنده ثالثاً ذخیره نظارتنه
ینه شفاهاً تعیین و اوج سنه دن متجاوز نظارت مذکوره ده تمکین و اوتوز بر شوالی
اواسطنده عابدین بک یرینه چاوش باشیاق ایله مسرور و کامبین قیابنوب اوتوز ایکی
اوائلنده سیدا افندی یرینه مسند ریاست کتابه قعود و درت سنه دن متجاوز مصالح
ریاستی تلویثه بدل مجهود ایددی . عاقبت اوتوز آلتی جمادی الاول سنده کتخدالغه منقول
و اوتوز آلتی کون مرورنده ینه رابطه سزاق جنجه سنه معزول اولدی . انتهى .
فائق افندی جانب افندینک حقتنده استعمال ایلدیکی تعبیرات مزیفانه یی یا حالت
افندینک کندوسندن یاخود انک هوادارانندن اخذ ایلمش اولوق کر کدر .
ویاخود جانب افندی حقتنده شخصی بر غرضی واریتمش .

زیرا بالاده محال متعدده ده بیان اولنان و قایعدن موضحاً اکلا شلدینی اوزره اول
دورده نقدر ملوث ایلمر و ارایسه هپ حالت افندینک لندن چیقیوردی فتق و رتق
امور دولت هپ انک ید استبدادنده ایدی

جانب افدینک رأینہ توفیق حرکت اولنسدی تپہ دلتلی مسئلہ سی میدانہ چیقارلاز واندن دخی بویله بعتہ روم قترتی ظهوره گلز ایدی .

اویله تنک و تنک و قنده جانب افدینک درت سنهدن زیاده ریاستی اداره ایلمسی چوق هنر و معرفت و حالت افدی یه مخالفتده ثباتی پک بیوک جسارت و حمیتدر . انک اوزرینه حامد بکک رئیس اولمسی دخی تبدل ریاستک بر مصلحتہ مبنی اولمبوده مجرد اغراض نابجادن نشئت ایلمش بر حالت اولدیغنه دلیل کافیدر . زیرا حامد بکک هنر و لیاقتدن بی بهره اولدیغی ینه فائق افدینک ذیل سفینه سنده مصر حدر .

جانب افدی رابطه سزلق جنبه سیله کنجدالقدن دخی عزل اولندی دیمک حالت افدی طالق اولدیغی لاقردیسیدر . انک اسباب صحیحہ سی بالاده بیان اولمغنه تکراره حاجت یوقدر . همدہ جانب افدی عزل اولنسدیسه اکانه اولدی حالت افدینک ملوث ایشلرینه ولوکه کرها اولسون مشارکتدن وارسته اولهرق حضور قاب ایله خانہ سنده یشایوردی . حالت افدی ایسه محصول سوء تدبیری اولان روم فتنہ سی آشنک مانسد حریق کبیر کندکجه علو کبر اولدیغی کوردکجه یورکنک یاغی ارییوردی . حالوکه اوتوز الی سنہ سی شوالی توجیهاتنده جانب افدی ینه نشانچی و اوتوز یدی واسطنده ثانیاً چاوشبائی اولدی . حالت افدی بلاستی بولدی . اوینه باب عالیده مستخدم و محترم قالدی . و اوتوز سکر او اخرنده معزول و اوتوز طقوز شوالنده ثالثاً نشانچیغه موصول اولدی و دولت و ملتته بر ضرری طوقونمقسزین بالاده بیان اولدیغی اوزره اشبوقرق سنہ سی محرمنده حلول اجل موعودیه ارتحال داربقا ایلدی . قباطاش وراسنده کائن بدری صفه سنده مدفوندر . (رحمة الله علیه رحمة واسعة)

فائق افدی ینه جانب افدینک فذلکده ترجمه احوالنده دیرکه متوفای مرقوم فضائل و علوم ایله معلوم و قدر مشترک انشا و کتابت ایله مرسوم و فی الحقیقه فرانسزلساننه آشنا و کتب افرنجیه یی تتبع ایله شهرتتا لکن و سوسه مفراطه ایله هر کس حقتده سوء ظنه ذاهب اعجوبه قیافت دنی الهیئت قبیح المنظر سوء مزاج و اخلاقی اظہر الحاصل هر نقدر کالات انسانیه یی جامع ایسه اولقدر اطوار و اخلاقی مذموم و منفور و قیافتنامه ده محرر و مذکور اولان صفات ردیه که زعفرانی رنک و کوسج و زشت رو و صغیر العین و سائر تعدادی ناقابل نسنه لک جمله سی اعضا سنده قرین ظهور و جمله یه یعنی کرک ارباب مصلحه و کرک خدمه دولته انواع مضراتی علی الدوام وقوعه کلمک اوزره مشهور بر ذات معوج الشعور ایدی . انتهى .

جانب افدی یی کورنره یتشدک اوصافی انلردن دخی ایشندک . فی الواقع چرکین

بر آدم ایش . و او نقدر چرکین ایسه حالت افندی او قدر یا قیشقلو ایش . حتی بر آلی کونی حالت افندی او کده و جانب افندی ارقده کیدر لر ایکن بر دینجی حالت افندی سن او دعای ارقه مدن کلان افندی به ایت دیمش اولدینی مشهور در .

حالت افندی (یعنی و ینع لاجلا ولا کرما) و ققنجه کچ عطار ایله نقدر مسرف و مبذر ایسه جانب افندی او قدر مسک ایش کیسه سندن برشی ویره مدیکی کبی بکک کیسه دن دخی شوکا بوکا برشی قایدماز ایش . حالت افندی بیوکاری کندیسی صویار و کچوکاری خدمه سی صیزر ایدی جانب افندی ایسه خدمه یه یوز ویرمز و احباب مصالحی صویدرماز ایش حالت افندی بر ادنی سوء ظن ایله نیجه بی جرملری اتلاف ایدردی . جانب افندی دخی سوء ظن ایله معیوب ایسه ده مجرد ظن اوزرینه کمنه نك جاننه قیمر ایش . حالت افندی یوزندن کور یلان مضر تکرک حسابی روز محشره قالمشدر . اما جانب افندی یوزندن دولت و ملت بر ضرر کور مامشدر . قصور سز انسان اولماز فقط محسناتی قبیحانه غالب اولنلر شایان مدح اولور . رجال دولته آرانیه جق جهت ایسه دولته خدمت لریک موازنه نفع و ضرر ایدر . دولت آدم لریک فضا نلندن ایسه فواضلندن بحث اولنلق اولادر .

کرید سر عسکری هاشم عثمان پاشا فوت اولمغه قدیله ایالتی و کرید سر عسکر لکی صفرک اون سکرنجی کونی بروجه الحاق خانیه متصرفی وزیر لطف الله پاشایه توجیه بیورلدی . مرحوم هاشم پاشا خایل افندی نامنده بر قیو چوقداریتک او غلیدر اوائل حالده باش بحاسبه قلمنه دوام ایدوب بعض ولاتک دائره سنده و او اخر دور سلیمیده قیودان دریا اولان الحاج اسعد محمد پاشانک خزینه دارلق خدمتده بولندقدن سکره پدینک شهر امینی مرحوم ابراهیم افندی ایله حقوق قدیمه سی اولدینندن انک هم تیه خواجه اق رؤسی آلدی و حالت افندی رکاب هایون کتخداسی ایکن انک کتسابت خدمتده بولندقدن سکره بعض وزرانک قیو کتخدالغی ایله کچنمکده اولدینی حالده سواری مقابله جیسی اولدی . فقط تمشیت غرضی ضمننده بعض وزرایه یازمش اولدینی تحریرات دروغ آیت بر تقریبه میدانه چیققدنه نفی و چندماه مرورنده عفو و اطلاق و بعده عهده سنه رتبه میر میرانی ایله علائیه سنجاغی توجیه و اندن مأموریتی رسمو محافظه سنه نقل اولندی . سخی و جواتر دو مترج و ایش بیلور و غیور و جسور بر آدم اولوب رسموده خدمتی تحسین اولمغه وزیر و سر عسکر اولمشیدی (عفی عنه) . صفرک یکرمی ایکنجی جمعه کونی صلب پاک شهر یاریدن بر دختر سعد اختر طوغوب منیره سلطان تسیمیه بیورلدی . ولادتیه وقعه نویس اسعد افندی (طوغندی منیره سلطان دنیا منور اولدی) تاریخ جوهر دارینی سولممشدر .

سلطان مصطای ثالث حضر تیرینک کریمه محترمه لری بیخان ساطان ربیع الاولک اون بشنجی کیجهسی عازم دارالنعم اولمغله قصبه انی ایوب انصاریده مهرشاه والده سلطان تر به سنده دفن اولندی .

ظرابلس شام بکار بکیسی عظم زاده سلیمان پاشا فوت اولمغله ظرابلس شام ایالتی ربیع الآخرک سکرزنده رتبه میر میرانی ایله فی الاصل اول حوالی قباثلندن اولوب عکا مصالحته سیر وسلوکی پسندیده اوله رق عهده سنه قوجی باشلیق ویرلمش اولان علی اسعد بک عهده سنه توجیه اولندی . ینه اول ائناده مرعش بکار بکیسی میر میران فوزی پاشا فوت اولمغله مرعش ایالتی جمادی الاولانک غره سنده اسبق طرزون والیسی حافظ علی پاشایه توجیه قیلمدی .

فرانسه قرالی اون سکرزنجی لوبی دخی بوائناده فوت اولوب یرینه اونجی قازلوس آلتمش یدی یاشنده اولدیغی حالدده فرانسه قرالی اولمغله در سعادتده بولنان فرانمز ایلیچسی جنرال کلینونک سفارتی تجدد ایلدکندن جمادی الاولانک یکر می اوچنجی کونی رسومات معتاده اجراسیله باب عالییه ورودایله اعتمادنامه سی تقدیم ایتدکده کندوسنه ومعیتی مأمور لرینه کورکدر و خلعتلر الباس ایدلدی .

جمادی الاولانک یکر می بشنجی کونی دخی چلدر متصرفی صالح پاشانک وفات ایلدیکی خبری در سعادتده وارد اولمغله رجبک یکر می بشنجی کونی سابقا ارضروم اعیانی قوجی باشی عثمان اغایه رتبه وزارتده چلدر ایالتی توجیه ایدلدی .

صالح پاشا زعفرانبولی خاندانندن مصطفی آغانام کیمسه نیک اوغلیدر بیک یوز یتیم بش سنه سی ابتداسنده تولد ایدوب یکر می بریاشنده ایکن استانبوله کلدکده دایسی اولان صدر اسبق محمد عزت پاشا ضربه بجانده ناظری بولمغله ناظر مشار الیهک قاین پدری صدر اعظم خلیل حمید پاشانک دائره سنه انتساب ایتمش وانک وفاتندن صکره دایسی خانیه متصرفی اولدوقده اودخی برلکده کزیده کیتمش ایدی . ایکی یوز طقفوز سنه سنده دایسی صدر اعظم اولدوقده اودخی اکا خزینه دار وبعده قوجی باشلیق رتبه سیله حصه دار مسار اولدی . دایسنک عزلنده صاحب ترجمه مدت میدده گوشه کزین انزوا اوله رق خانه سنده قالدی . بعده اون سکر سنه سنده میراخور ثانی ویکر می بر رمضاننده رتبه وزارتده قبودان دریا اولوب متعاقبا انکلیز دونماسنک آقدکز بوغازندن دخولی اوزرینه عزل وکلیبولییه نفی اولندی . ویکر می آلتی سنه سنده عهده سنه قسطمونی سنجاغی توجیه قیلمدی . بعده بوزاق مع قیصریه ومعادن اماتی منصبلر نده وشام وناطولی ایالتلر نده و دیگر طشره منصبلر نده بولندی . نهایت بوجه بالا چلدر منصبنده ایکن ترک دغدغه فنا ایدوب کیتدی .

اقدمجه صوفیه محافظی اولان بر قوفچه لی یوسف پاشا هنوز صوفیه و اروب مدت
قیله اقامتدن صکره حتف انفه وفات ایتمکله رجبک اون طقوزنجی کونی عهدہ سنده
بولنان تکه وحید سنجاقلردن تکه سنجاغی اظنه والیسی ونیش محافظی بولنان
قوانوس زاده وزیر حسین پاشایه وحید سنجاغی علائیه متصرفی واز میر محافظی
وزیر کلامی حسن پاشایه توجیه بیورلدی .

بر قوفچه لی یوسف پاشا ایدوسی الاصلدر عنفوان شباننده پاسبان اوغلنه سکیان
وبراز صکره بلوکباشی وبعده بر قوفچه اعیانی اولمشیدی . پاسبان اوغلنک وفاتنده
اکا خلف اولمق اوزره و دین قاعه سنه کیرمشیکن سر کرده لر پاسبان اوغلنک
خزینہ داری اولان ملا ادريس اغایی محافظغه انتخاب ایلمش اولدقلردن کیرو
بر قوفچه کادی . بعده قوجی باشی ودها صکره وزیر اولدی . طونه یالسنده
بولدینگی یرلرده ابراز شجاعت واثبات لیاقت ایش ایسده موره طرفنده اسبابک
تقصاتی و موافقک صرپاتی حسیلله نائل مظفریت اوله میوب صوفیه محافظه سنه تعیین
اولمشیدی . اوراده وارسته کشمکش فنا اولمشدر .

رمضانک ایکنجی صالی کیجه سی شهزاده عبد الحمیدک اسعد افندی تاریخنده تحریر
اولدینغه کوره چیچک خسته لکنندن وفاتی حادثه سی هر کسی داغدار حزن
و کدر اتمشدر .

یکرمی آلتی سنه سی ربیع الاولنک یکرمی بشنجی کونی تولد ایلمش اولان فاطمه
سلطان دخی چیچک خسته لکنندن رمضانک اون طقوزنجی سبت کونی وفات ایتدی .
ینه چیچک خسته لکنندن شوالک بشنجی کونی منیره سلطان دخی دار عقبایه کیتدی .
شق ثالث دفتر داری فتحی افندی طقسان یاشنده اولدینگی حالده خلال شووالده
وفات ایلدی . مرحوم مومی الیه مدت مدیده وزرا دیوان کتابتلرنده و بعض
مناصبده استخدام اولنه رق نهایت خواجکانک اک اختیارلرینه مشروطه اولان
شق ثالث دفتر دارلغی ایله بکام اولمشیدی . خوش صحبت و لاابالی سیرت بر پیرایش .
دم هرمنده بر اوغلی اولوب یدی یاشنه قدر معمر و کندوسندن اولجه وفات ایدرک
پدرینه مورث کدر وسوی نعیمه رهبر اولمشدر .

منحل اولان شق ثالث دفتر دارلغی شوالک اون طقوزنجی کونی ینه پیران خواجکاندن
اسبق انبار امینی اورته کویلی اسماعیل فرخ افندی به احسان بیورلدی .

بالاده بیان اولدینگی اوزره وزارتی رفع ایله بروسده اقامته مامور اولان سابقا
دیار بکر ورقه والیسی قوت حسین پاشا بروسه یه کلورکن او اخر ذی القعدة ده
الاجه خان مرحله سنده وفات ایلمشدر .

مشار اليهك مولد ومنشئ انا په در خاصكيا كمدن نشئت ايدرك بعض التزامات ايله روم ايلیده كشت و كذار و بويولده كسب اشتهار ايدوب برتقربيله ادرنه بوستانجي باشيسي اولدی و طاعلو اشقياسنك دفعي مصلحتنده خيلي كار كذاراني كورلدي بعده رتبه وزارتله انا په محافظي نصب اولنوب اون بش سنه قدر اوراده قالدی . و صكره قارص وقونيه كچي ايالات والويهده بولندی . نهسايت ديار بكر واليسي ايكن بك اختيار اولديني حالده طمع و تعديسي مزداد اولمغله وزارتني رفع اولندی . و بروجه بالا منافسه كلوركن وفات ايلدي . (عفي عنه)

استانكوي محافظي صدر اسبق حلمي ابراهيم پاشانك وفاتي خبري كلكله ذي الحجه نك دردنجي كوني بالواء منتشا سابقا تكة سنجاني متسلمي قپوجي باشي حاجي علي بكه رتبه ميرميراني ايله توجيه اولندی .

متوفاي مشار اليه اسكدارده بر چيچكجينك اوغايدير اوائل حالده حديقته خاصه بوستانجيلري زمهره سنه ملتحق و صكره نفس طور ناجياني ديدكاري دير لكة سالك اولوب سردار لقلرايله دور ممالك ايدرك ايكيوز اون سنه سنده قدس شريف اغاسي اولمشيدي بر قاچ سنه صكره اردوايله مصره كيتدي و او جاق متحيز لرندن بعضيارينك استصحايله قطاره داخل و اغاغه ملازم اولدي . اردوي هايونك درس عبادته عودتندن بر قاچ سنه صكره يوليله يكيچري اغاسي و يكرمي ايكي صفرنده صدر اعظم و سردار اكرم اولدي . اردوي هايونده يكيچريلرك عصياني اوزرينه عزل و چند ماه مرورنده سالانيك و اندن بوسنه واليكنه نقل اولندی بش سنه قدر اوراده بولندی بعده وزارتني رفع ايله كليبوليده اقامته مأمور و بر مدت صكره قنديه ايلتيله مسرور اولوب اورادن دخي رفع وزارتيله استانكويده مأمور اقامت اولديني حالده روملرك طغياننده ابقاء وزارتيله استانكوي محافظي اولدي .

فطاین و خوش صحبت فقرا پرور و اولدجه او قور يازار بر ذات ایدی خیر خواه سلطانن سنیه اولمق حسيله او جاقلو بيننده مقبول دكل ایدی مشار اليه خيف اللحيه و نحيف البنيه اولوب حتى بين الانام كچي بوينوزي لقبيله بنام ايكن بوسنهنده وجودينه طراوت كلوب شحم و لحم و طول لحيه صاحبي بروجيه و جسيم آدم اولديني غريبه اولمق اوزره اسعد افندي تاريخنده مقيددر .

اناطولي قاضيسكري سيد يوسف افندي كه دور حميد خاننده شيخ الاسلام اولان سيد ابراهيم افندينك برادر زاده سي اولوب انك نقابنده و بيك يوز سكرمان سكر سنه سنده مدرس و ايكيوز اون يديده بحسب الطريق اسكدار و يكرمي بشده بروسه ملاسي اولمش و يكرمي سكرده مكه و او توز ايكيده استانبول و او توز يديده اناطولي پايه سي

آلمش ایدی کچن ربیع الا خرده پیرقانی اولدینی حالدہ بالفعل اناطولی قاضی عسکری اولوب مدت عرفیه سن تمام ایتمدن اشبو ذی الحجہ تک اون دردنجی کونی عازم دار بقا اولدی .

وانا طولی قاضی عسکر لکی اناطولی پایه لولرندن سابقا استانبول قاضیسی قاضی زاده طاهر افندی به توجیه بیورلدی .

* وقایع سفریه *

موسم کارزار اولان ایام بهار حلول ایتمکله روم ایلی سر عسکری محمد رشید پاشا شعبانک سکزننجی کونی درت بیک نفر ایله کتخداسنی برقولدن واون برنجی کونی سکزر بیک نفرله پیلاسیلی زاده اسماعیل پاشایی دیگر قولدن سوق ایدوب صالنه اوزرینه مرتب اولان فرقه عسکریه تک لوازمنی دخی استکمال وحرکتلرنی استعجال ایتمکدن صکره کندوسی دخی موسولونک اوزرینه عزیمت ایلدیکی بیانیله مقدا موسولونک محاصره سی ایچون ترتیب اولنان طوب وهاون ومهماتک بران اقدام سفن هایون ایله ایصالی الزم اولدینی عرض واطظار ایتمشیدی . اوصره ده یونان قورسانلرنیک آطه لر آره سنده کشت وکذار ایله بعض جزائر وسواحله ایصال خسار ایتمکده اولدقلمری خبرلری دخی توارد ایلدی .

بناء علی ذلک دونمای هایوندن برقاچ قطعه فرقتینک تجهیراتی هنوز ختام بولمامشیکن دونمای هایونک اولظرفه حرکتی طرف شاهانه دن امر اولمغله قپودان دریاخسر و پاشا رمضان شریفک اون برنجی کونی صغیر وکبیر اون سکزر قطعه سفینه دن عبارت اولان دونمای هایون ایله بشکطاش پیشکاهندن حرکت ایلدی .

ترسانه ده دردست انشا اولوب دونمای هایونه الحاق اولمق اوزره اکملی استعجال اولنان قروت هایون دخی رمضانک یکرمی ایکنجی کونی وقت مختارده دریاه انزال قیلندی .

روم ایلی سر عسکری رشید پاشا برمنوال مشروح ایلرو حرکت ایتمکده اشقیای یونانیه اسلافنه سدراه اولدقلمری کبی اکا دخی سدراه اولمق اوزره تدارکات قویه ایله مدافعه یه قیام ایتمدیلهر ایسه ده رشید پاشا اوکنه کلان اشقیایی قهر وتدمیر وصالته یی تسخیر و اشقیانک کیمنی اعدا وکیمنی اسیر ایدرک موسولونک پیشکاهنه واروب برآ جوانب ثلثه سنی احاطه وعودن صویه طایفه لر انشا وطوبلر وضع ایله محاصره ایدوب دونمای هایونک ورودینه منتظر اولدینغه دائر تحریراتی اواسط شوالده دردولته وصول بولدی .

موره والیسی ابراهیم پاشا دخی اول ائناده متوندن انا وارین اوزرینه حرکت وشدتلو محاربه لر ایدرک برأ و بجرأ انا وارینی حصر و تضییق و اوج قطعه اشقیا سفینه لرینی ضبط ایتدکن صکره اشقیا ویره ایله تسلیمه مجبور اولدیلر باجمله اسلحه و اموال کثیره لری اغتنام اولندی . و بحسب المقاوله اشقیای مرقومه سفینه لر ایله موره ده کائن قلاموطه یه نقل اولندیلر .

فقط ایچلرنده بولنان مانیه بکی ماورو میخالیئک اوغلی یورغا کی و مزستره قپانلرندن پترا کی انا بولی قلعه سنک استیلا سنده اشقیا یدنده قالان وزیر علی نامق پاشا و میر میران سالم پاشا ایله مبادله اولمق اوزره آلیقونلدی .

بو مظفریته دائر ابراهیم پاشا طرفندن کوندریلان تحریرات او اخر شوالده در سعادت و وصول بولمشدر . بعده ابراهیم پاشانک ارقادیه و اندرومه و قلاماطه و برغوس قضالریله نیشی و کچوک مانیه و حوالیسی برر بر عنوة ضبط و تسخیر ایلدیکی خبر مسرت اثری دخی اواسط ذی القعدة ده در سعادت واصل اولمشدر . کلام دونمای هایونک احواله .

قپودان پاشا خلال شوالده آقدکر بوغازندن خروج ایله بعده اندره بوغازنده اشقیا قورصانلریته تصادف ایله جنک ایدوب خلال محاربه ده خزینه کیسی سوزان اولمش ایسه ده اشقیا کیلری مغلوب و منهزم اولدق فرار ایتدکن صکره دونمای هایون سوده لیمانته داخل واندن حرکتله ذی القعدة نک یکر می او چنجی کونی موسالونک پیشگاهنه واصل اولدی . فقط اطرافده طولاشان سفائن اشقیانک دونمای هایوندن زیاده اولدیغنه و بوجه بالا اندره بوغازنده واقع اولان محاربه ده دونما سفینه لری رخنه دار اولدق تعمیر محتاج اولدق لریته و مصر دونمای هنوز کیلوب قپودان پاشا ایسه احتیاطکارانه و محترزانه حرکت ایده کلدیکنه مبنی بورایه ورودندن یکر می کون صکره سفینه لری تعمیر ایتمک اوزره اسکندریه یه کیتمشدر . سفینه لک تعمیری فائده سندن بشقه محمد علی پاشا کندوسنه برچوق هدایای کرانها و تقدأ بیك کیسه و دائره سنه بشیوز کیسه آچه اعطا ایتمشدر . فقط مسئله یونانیه نک ظهورندن برو دونماجه برایش کوریه مامسندن طولایی امرای بحر یه یه تو بیخ و اعتراض و قپودان پاشایه تعریض ایلمشدر .

ترسانه عامره ده در دست انشا اولان قروت هایون بو ائناده اکمال ایله غره ذی الحجه ده بحره ایتدیرلشیدی .

(وقایع سنه ۱۲۴۱)

طر بزون لیاننده در دست انشا اولان درت قطعه قروت دخی تمام اولدق طر بزون

والیسی چچن زاده وزیر حسن پاشا طرفدن کوندرلمسکله محرمک یکر منجی کونی درسعاده وصول بولدیلر .

ابراهیم پاشا بروجه بالا مورده بعض قلاع وبقاعی فتح ایتدکن صکره طراپولیچه اوزرینه حرکت ایتدکده اشقیالوندره بوغازینی طوتهرق سدراه اولمق ایستمشلر ایسهده لدی المحاربه عساکر اسلامیه غالب کاهرک طراپولیچه نك دخی تسخیر اولندیغنه دائر ابراهیم پاشانک بشارتنامه سیله ساحرداری اوآخر صفرده درسعاده لدی الوصول ساحداره برثوب کرانبها اکسا وسنوی بشیدک غروش فائضلو سهم اعطا ایدلدی معیتده کی تاتارلره دخی خلعتلر کیدیرلدی وعطایای سنیه ویرلدی .

اول اثناده اشقیال قزل حصار قلعه سی اوزرینه هجوم ایتدکده اغربوز متصرفی عمر پاشا یتیشوب جمعیت اشقیالی طاغتمش اولدینی خبری دخی بالورود موجب استهاج اولدی .

بالاده بیان اولدینی اوزره اولونیه لی مرحوم ابراهیم پاشا زاده میرمیران سایمان بك بعض مواعد ایله تشویق اولنهرق موسلونک اوزرینه مأمور اولدینی کبی پیلاسللی زاده میرمیران اسماعیل پاشایه دخی موسلونک ایشنده حسن خدمت ایلدیکی حالده عهدسنه رتبه وزارته یانیه متصرفانی توجیه اولنهجفی وعد اولمشیدی . سایمان پاشا کلیتو طوسقه عسکریله موسلونکه کلوب انجق ساده دل برذات اولدیغندن واسماعیل پاشا ایسه موعود اولان رتبه ومنصبی استحصالده استعجال وسایمان پاشا معیتده کی عسکرک سرکرده لری ارسنه القای شقاق ایله برابر سایمان پاشای دخی اغفال ایتمکله سرقوم سرکرده لری سایمان پاشادن روگردان اولهرق انک معیتده خدمت ایده میوب اسماعیل پاشا معیتده بولنورلر ایسه جانسپارانه بذل مقدور ایده جکارینی سرعسکر محمد رشید پاشایه افاده ایتدکنرنده هر تقدیر حرب اوزرنده بومعامله کز اختلال عسکره بادی اولور دیونصیحت ایلمش ایسهده مشمر اولیوب بوضرده سایمان پاشا دخی ناکهان اردودن صاوشوب فرار ایتمکله سرعسکر پاشا عسکری تشتندن محافظه ایچون چاره سز حائر اولدینی مأذونیت فوق العاده اوزره اسماعیل پاشایه رتبه وزارت توجیه ایله باب عالی یه انها ایدوب طرف دولندن دخی تصدیق بیورلمشدر . رشید پاشانک شجاعته وسوق وتعییه عسکر خصوصنده کفایتنه دیه جک اولیوب انجق معیتده کی قوه عسکرینه نك اکثری ارناود طاقه سی ایدی وکغه لرک اکثری مسلمان اولون لاتین اولسون یومیه برقیه قوقوروز امکی ویکرمی پاره قاتق بها ایله سنهده التی آی خدمت عسکریده بولمنغی کندولرنجه بروظیفه مخصوصه بیولورلر وبتش وشدت صاحبی جسور وجنکاور برخاق اولوب شدتلو هجوملر ایله بعضاً

بیوک ایشلر کورر لر ایسه ده کوز موسمی کلدیکی کبی مملکتلرینه کیدوب بریرده
 توقیقلری قابل اولماز طوسقه لر علی الدوام خدمت عسکر یه ده بولنور لر ایسه ده بولر
 آیلقلی عسکر اولوب علوفه لر ی تاخر ایتدیکی کبی درلو فضا حقلره جرأت ایدر لر .
 نته کیم بروجه بالا سید علی پاشا وحسن پاشا حقلر نده فوق العاده حقارتلر ایتکلری کبی
 بادره ده بولنان سیروزی یوسف پاشانی دخی بیک در تیموز کیسه آچه مطالبه سیله تضییق ایدوب
 نهایت سیروزده تأدییه اولتق اوزره سند اعطاسیله الارندن یقانی قور تاره بیلمشدر .
 ابراهیم پاشا اردوسنده دخی خیلی باشی بوزق وار ایسه ده انلر کولر منلری قهر و تدمیر
 و عربستان و سوداندن نیجه یرلری تسخیر ایتمش پیشکین و اولدجه مضبوط بر خلق
 اولدقدن بشقه ابراهیم پاشا اردوسنده خیلی معلم جهادییه عسکری دخی وار ایدی .
 بناءً علیه موریه کلدیکی کبی آزوقت ظرفنده نیجه قلاع و بقاعی فتح و تسخیر ایلمشدر .
 موسلونک ایشی ایسه اهم و اقدم اولدیغندن ابراهیم پاشا بورایه کلوبده سر عسکر
 پاشا ایله برلکده موسلونک غائله سنی بر طرف ایتلری خصوصی اقدمجه محمد علی پاشا
 ایله بالخباره بوائنده ابراهیم پاشا موسلونک اوزرینه حر کته مأمور بیورلمشیدی .
 ابراهیم پاشا اردوسنه کوندر ملک اوزره محمد علی پاشانک قو کتخداسی نجیب
 افندی معرفتیه آت و بار کیر اشتراسنه تثبیت ایلدیکی رسیده سمع هایون اولیجق
 در حال اصطبل عامرهدن مزین اکرلو برویلکن دست یکر می رأس اعلا اسبلر تهیئه
 و طرف و کالتپناهیدن بش و جانب فتوی پناهیدن درت و شیخ الاسلام اسبق دری
 زاده و یسینی زاده افندیلر طرفلرندن ایکیشر و بوغاز محافظلری حسین و محمد عزت
 پاشالردن دردر و صدور علمانک زکیملرندن اوچر و دیگر لرندن ایکیشر جمعاً
 یکر می بش و استانبول پایهلورلییه دیگر موالی و مدرسیندن جمعاً یکر آتی و رجال باب
 عالی و نظار و امنا و خواجکان و وزیرا قو کتخدالرینک متمول اولنلرندن و یکیچری
 اغاسیله رکاب اغالری ایله قیوجی باشیلرک انتخاب یسارندن جمعاً طقسان که من حیث
 المجموع ایکیوزاون یدی رأس اسب تدارک و تهیئه ایله ابراهیم پاشایه کوندرلمشدر .
 محمد علی پاشا اسکندریه محافظی اولان دامادی محرم بکی باشبوغ نصب ایدرک بر مقدار
 عساکر جهادیه معلمه و مقدار کافی سفائن ایله موسلونکه مأمور ایلدیکندن محرم بک
 بروجه بالا دونمای هایون ایله اسکندریه ده بولنان قیودان دریا خسرو پاشا ایله
 برلکده اسکندریه دن حرکت ایله ایکی طاقم دونما برابر اولدقلری خالد اواسط
 ربیع الاولده موسلونک یشکاهنه واصل اولدیلر . ابراهیم پاشا دخی اول خللالده
 طراپولیچه دن حرکت ایله بالیه بادره یه واصل اولدی و موریه قستلنه کلوب قیودان
 و سر عسکر پاشالر ایله کور شدیلر . میانه لرنده بالدفعات کدران ایدن مذاکرات

و مخبرانك نتیجه سنده اوچی برلكده بالاتفاق موسلونك فتحه غیرت ایلمك
اوزره قرار ویرمشلردر .

بوصره ده بادرهیه وقستلره لزومی قدر مستحفظ عسکری وضع واقامه اولنهرق
سیروزی یوسف پاشا منصبی اولان آیدین وصاروخان جانبه کوندرلمشدر .
وزرانك اره لرنده واسطه تألیف اولمق اوزره عظمای رجال دولتعلیه دن ایکی ذاتك
موسلونك طرفه اعزامی تنسیب اولنهرق لدی التأمیل چاوشباشی حسنی بك سرعسکر
اردوسی دفتردار لغی عنوانیه عزیزمه نامزد قیلنهرق مصر قوکتخداسی وباروتخانه
ناظری نجیب افندی ایله برلكده اوائل جمادی الاولاده اولجانبه اعزام اولندیلر .
وچاوشباشی وکالته حسنی بكك برادری علی نجیب بك وباروتخانه نظارتته نجیب افندی
زاده احمد شکری بك تعیین قیلندیلر .

نفس موسلونكده او قدر متانت واستحکام یوق ایسه ده او کنده وصاغنده وصولنده
سکزر اوزر میل قدر صولو و باناقاق یرلر اولدینی حالده اشقیا طرفدن مانع مرور
اولمق اوزره آتم آتم قازقلر قاقلمش ایدی . وموسلونك قارشوسنده کائن واسلقوز
اطه سی که محیطی ربع میل قدر کوچك براطه در بورایه استحکامات لازمه ویریلوب
بش قطعه طوپ و بشیوز اشقیا ایله محافظه اولنمقده ایدی . و برده موسلونكك جانب
غریبسنده وایکی ساعتك مسافده اندلیقوز نام جزیره نك پیشکاهنده اوچ طوپ
منزلی مسافه سنده واقع دیگر اطه یه دخی اشقیا طرفدن درت طابیه انشا و آتی طوپ
وضع اولنهرق ایکی یوز نفرله محافظه قانمقده ایدی .

سرعسکر وقپودان و ابراهیم پاشا وحسنی بك و نجیب افندی بیئلرنده بللذا کره
ویریلان قرار موجبنجه قره دن سیچان یوللریله موسلونك خندقه واریلوب
خندق دخی چبوق و سپدلر ایله طولدیریه رقی رجبك اون اوچنجی کونی طوپ
وخمبره ایله ضرب وتضییقه باشلانندی . وطوزله وصغوق صو اسکله لرنده حسنی
بك و نجیب افندی معرفتلیله انشا وطوپ وهاون وضع اولنان بش قطعه سال
ودیی دوز سندال وفلکلر دریادن طولاشدیریه رقی موسلونك لیمانی اغزندن
ایچرو آنوب چند روز ایسقاندیل ایدیلرک مرمومعبرلری کشف وتحقیق
اولندقدن صکره بونلره عساکر مصریه امراسندن سرچشمه حسین بك باشبوغلیله
ایکی اورطه جهادیه عسکری ارکاب اولنهرق واسلقوز جزیره سی اوزرینه سوق
و شعبانك غره سی اولان جمعه کونی صباحلین جزیره منوره اوزرینه هجوم اولندی .
اشقیا طرفدن شدتو مدافعه اولنمغله ابراهیم پاشانك کدکاو اغالرندن برقاچی
مجرروح و برازی شهید اولدی . باشبوغ حسین بك آتیلان طوپ وتفنگه باقیوب

قره‌یه بر قورشون منزلی قاله کندوسنی صویه آتوب آرقه سنندن جهادیه عسکری دخی اتیه‌رق بر فوق العاده جسارت ایله هجوم و اقتحام ایتدک‌لرندن اول کون ساعت اون بر سولرنده واسلقوز جزیره‌سی فتح و تسخیر قیلندی .

بوراسی برجای حصین و متین اولمغله موسلونک اشقیاسی اولاد و عیالارینی و قیمتلو مالارینی بورایه قویمش اولدقلرندن عساکر جهادیه پک چوق اموال غنائمه نائل اولدیلر . حتی ایچلرندن بر یسی فوق العاده کوزل بر قیز اسیر ایتمکله انی ابراهیم پاشایه کتوردکده ابراهیم پاشا بویله کوزل قیز سنک کبی جسور غازی‌یه یاقیشور دیو قیزی اکا احسان ایتمکله برابر قیزک اوکنده کیمک اوزره کندو سننه اون بیک غروش قیمتلو برقات صرمه‌لو جزائر البسه‌سی ویر مشدر .

بعده اندلیقوز آطه سنک ضبطی تدبیرینه شروع اولوب حصولی ایسه سالف‌الذکر طایبه‌لرک آتشی ابطاله موقوف اولدیغندن شعبانک اوچنجی بازار کونی بر آسر عسکر رشید پاشا و ابراهیم پاشا و بحر آسر چشمه حسین بک یوریدیلر . بر آهجوم ایدن جهادیه عسکرنده حامل‌لوا اولتلر دن پیدرپی طقوز نفری مجروح اولوب دوشمشیکن اثر تعلیم و انتظام اولق اوزره سنجانخی‌ره دوشور میوب ایلوو کیتدیلر . بوسره‌ده سر چشمه حسین بک سال و سندلار ایله طوپ آت‌رق طایبه‌لره تقرینده ینه معیتده کی جهادیه عسکر یله برابر کندوسنی صویه القایله طایبه‌یه صاریلوب مترسلره دخول و اشقیا اوزرینه سونکو ایله هجوم ایتمکله اشقیا منهزم اوله‌رق ایچلرندن نیم جان ایله فرار ایدن یکر می نفر دن ماعداسی سونکو ایله اتلاف قیلندی .

فرداسی اندلیقوز اظه‌سی اوزرینه هجوم قولاری ترتیب اولندقده محصور اولان اشقیا استیمان ایتمکله شم‌دیلک یانیه و پروزه طرفلرنده اسکان اولتمق اوزره اوزرلرنده کی بر قات البسه‌لر یله جانلرینه امان ویر یله‌رک تسلیم اولدیلر بو صورتله اندلیقوز دخی ضبط اولندی .

مقدما سر عسکر پاشا طرفندن بر مقدار سواری ایله صالحه جانبیه کوندرلمش اولان کتخداسی دخی تصادف ایلدیکی اشقیا ایله جنک ایدرک یوز الی بو قدر کله و ایکی یوز قدر اسیر المش و اون بیکدن زیاده اغنام سورمش ایدی .

ابراهیم پاشانک غوستون او سنه تعیین ایتش اولدیغی چورم متصرفی دلیل باشی احمد پاشا دخی اوکنه کلان اشقیایی ضرب و تدمیر ایدرک بوئانده یوز بو قدر چفت قولاق کوندرمشدر . عساکر جهادیه‌نک بو محارب‌لرده قازاندقلری شان و اعتبار ارنادلرک حسدینه طوقوندی هله نائل اولدقلری مغنمات و عنایاتی کوروب اغز لری صولاندی . میانلرنده کفتکو ایدرک بز ده بر محلاک تسخیرینه مأمور اولدق ضبط ایتک ایش

دکل ایدی دیمش اولدقلری ابراهیم پاشانک مسموعی اولدقده رشید پاشانک یاننه کلوب جمله مز بردولت بنده سی یز مصالح دینه ده آیری غیر یوقدر فتح اولنه جوق یر چوقدر چونکه ارناود عسکری خدمت ایستورلر قوللانماق روادکلر دیمکله لدی التذکر موسلونکک جانب شمالینده کول ایچنیده اشقیا طرفدن برقاچ طایبه انشاسیه محافظه اولنان مناسترک ضبطی موسلونکک فتحی تسهیل ایده جکندن ضبطی خصوصنده ارناودلرک استخدانی تنسیب وسرکرده لرندن مصطفی بک وکرینه اعیانی ولی اغا وامنالی رؤسای جلب ایله تعالیمات لازمه اعطا ایتدکن صکره شعبانک یکریمی سکرنجی پنجه کونی ارناود عسکرینی مذکور مناستر اوزرینه سوق ایلدیلر بو عسکر ایسه لایقیه سرکرده لرینه اطاعت ایلمز وسرکرده لری دخی فن حربی بیلمز اولدقلرندن بر طاقی مناسترک ترس طرفدن طولاشوب بر طاقی دخی آچیقندن مناستر اوزرینه هجوم ایتدکن رنده ایچلرندن بر مقداری شهید و مجروح اولیجق بقیه سی بوزلدی .

رشید پاشا حد تنوب بش اون آدمیه الغار ایدرک النده ایکی قلیج قیر یلنجیه دک فراریلری ارجاعه چالشدی وبرمقدارینی چورره بیلدی ایسه ده اوآراق قورشون ایله بالدرندن یاره لندی هان کیروآندی . بونک اوزرینه ابراهیم پاشا میرآلای یعنی مومی ایله سرچشمه حسین بکی جهادیه عسکریه سوق ایتمش ایسه ده ارناودلرک انهزامی انلره دخی باعث تردد اولدقندن بشقه حسین بک صاغ مه سندن قورشون ایله اورلدی وکیروندن استمداد ایلدیکی صره ده صول مه سندن دخی یاره لندی . اخشام دخی ایرشمکله رجعت اولندی . ایکی کون صکره حسین بکک وفاتی هرکسه موجب حزن عظیم اولدی .

بومحاربه لرده نظام عسکرینی ایستمنیلر دخی تعالیم وانتظامک محسناتی تسلیم واعترافه مجبور اولملردر .

اشقیای یونانیه دولتک نظر اهمیتی بشقه طرفه چوررمک اوزره خلال شعبانده اون اوج قطعه کیملری کیجه لین قرآکقده بیروت ساحنه یناشوب اولطرفده خالی بولنان برکوچک قلعیه عسکر اخراج ودرت قطعه طوب تعبیه ایله تحصن ایتدکن صکره ارناود قیافتنده درتیوز اشقیا بیروت اوزرینه هجوم ایتدکن رنده اهالی بالمدافعه طقسان قدرینی اعدام ایتمکله بقیه سی فرار ایله مذکور قلعده تحصن ایتملر . کیفیت عکا والیسنه اخبار اولنغله درحال مقدار کافی عسکر سوق ایتمکله قلعده اولان وکیلرندن فلکیلر ایله امداده کلان اشقیانک اکثری اتلاف وفلکه لری ضبط اولنغله سفان مرقومه اوساحلین صاوشوب کیتملردر .

ینه اول اثناده بر طاق اشقیا قورصانلری قبرس جزیره سنه کله رک بر مقداری طوزله
بر مقداری لیسون لیا نلرینه کیروب چند قطعه سی دخی مانغوسه طرفه یناشمش
وقریه درت بش یوز قدر عسکر چیقارمش ایسه ده مذکور لیا نلردن آیلان
طوپلردن اورالده طورهمیوب قریه چیقانلرک اوزرینه دخی سوق عسکر
اولنهرق دفع اولمشلردر .

ینه اول اثناده مورده وچاملیجه اشقیایی قرفدن زیاده سفائن ایله قز لخصار قاعه سی
ساحلنه چیقوب قلعه بی حصر و تضییق ایستکارنده اغریبوز متصرفی عمر پاشا ایلغار
ایدوب کلکله لدی الحاربه اشقیا بیک قدر تلفات وایکی طوب و برچوق مهمات ترک ایله
منهزما کیلرینه فرار ایدرلر ایکن عسا کر اسلامیه تعقیب ایتمکله بر چونغی قلیج ایله
تلف ایدلمش و بر خیایی دخی دکنزه دوشه رک بوغولمش در .

اشقیای یونانیه دولته شاقیناق ویرمک اوزره بویله طرف طرف تجاوز ایستکاری
اثناده بر طرفدن دخی موسلونکه بجرأ ذخیره ویرمک اوزره اره صره دونمای
هایون اوزرینه مهاجمدن خالی اولمازلردی . لکن هر دفعه سنده مقهور و منکسر
اوله رق عودت ایلمش لردر . بو کره یعنی اوائل رمضانده ینه ذخیره ویرمک
داعیه سیله قرق قطعه سفینه واون بش قطعه آتش قایی ایله دونمای هایون اوزرینه
هجوم واقتمام ایستکارنده بر قاج ساعت تمتد اولان محاربه بجریده دخی منهزم
اولمشلردر .

الحاصل اشقیای یونانیه بجرأ موسلونکه ذخیره ویره میوب برأ دخی قوش اوچاز
بر حالده محصور اولدیغنه مبنی محصورین اطرافده طولاشان بشیک اشقیا ایله بالحاربه
شعبانک اون بشنجی بازار کیجه سی وقت معینده انلر موسلونک قربنده اولان جنبه
کابو اشارت قالدردق لرنده محصورین دخی موسلونکدن خروج و جانسپارانه هجوم
ایله عسا کر اسلامیه یی شایره رق کندولرنجه بر سلامت یولی بولوق اوزره قرار
ویرمش اولدقلری حالده ایچارندن بر پاپاس بالاستیمان اخشامه قریب کابو بوسری
خبر ویرمکله در حال سر عسکر رشید پاشا متریس لرده اولان عسکرک بصیرت اوزره
بولنلرینی تنیه وپوصو محللارنده عسکر تعیه ایتمشیدی . وبعد الغروب هواده بلوت
ویاغور ظهور ایتمش اولدیغی حالده عسا کر اسلامیه نک بولندیغی موقع آچیق ایدی .
خارجده کی اشقیا کلدی زعمیه و عسا کر اسلامیه یی غافل ظنیه موسلونکده کی اشقیا
ساعت اوچده چیقوب عسا کر اسلامیه اوزرینه هجوم ایستدیلر کیمی پوصویه اوغراددی
و کیمی متریس لردن آیلان طوب و تفنگه هدف اولوب کیتدیلر . عسا کر اسلامیه
ایسه شجیعانه اقتحام ایله موسلونکه کیردیلر بو محاربه کیجه ساعت یدی به قدر تمتد

اولدی اشقیادن در تیوز مقداری مجروحاً طاع طرفه قاجوب قورتلدی انلردن
وصیان و نسواندن ماعدا اشقیاکافه آنلاف ایدلدی . شهدانک مقداری ایکی بیک
واشقیانک تفتائی یدی بیک راده سنده اولدینی بالتعداد تینن ایددی . اشقیایچنده
طوسقه لردن آیلغه طمعا دینی دنیا سنده کشمش محمد وعمر وحسن نام اوچ سر کرده
بولندی . موسلونک جوارنده برقلعه حصینه ده او توز قدر اشقایله قیامش اولان
نارده دسپوتی ایله ترحاله قپتانلردن استریو آتی ساعت مدافعه ایتمکدن صکره
جانلردن مایوس اوله رق کندولرینی احراق ایله محو اولوب کیتمشلردر .

بومظفریت عظیمه یه دائر سرعسکر وقپودان و ابراهیم پاشالارک تبشیرنامه لری
شعبانک یکریمی اوچنجی کونی متوالیاً در سعادت و وصول بولدی . موجب سرور
ناحضور اولدی . ابتدا وارد اولان تاتارلرینه قونطوش سمورلر ایله عطایای
سینه و بعده تحریرات مفصله ایله کلان تاتار اغالرینه کذک فروه سمور ایله ایکیشر
بیک غروش فائضو سهملر ویرلدی . ووزرای مشار الیههم ایله مصر والیسی محمد
علی پاشایه و بیلاسلی زاده وزیر اسمعیل پاشایه سراسره قاپلو سمور تشریفات
شاهانه و تلطفی حاوی خطوط هایون ملوکانه ارسال بیورلدی . وحسنی بک
ونجیب افندی ایله مصر دونمائی باشبوغی محرم بکه و آتی نفر میر آیلره و دیگر او توز
نفر سر کرده لره ارکان سمور کورکار و سائر رؤسایه قونطوش سمورلر ایله یالدرلی
و شمسلی و جانفسلی قاپوتلر و کشمیری شالار کوندرلدی . بونلرک ضربخانه ده
اعمال اولتان شمسه لردن بشقه سمورلری و قاپلری ایله قاپوتلرک و شالارک بهالری
اوچیوز الی یدی بیک یدی یوز او توز ایکی بچق غروشه بالغ اولمشدر .

مصر والیسی محمد علی پاشا ایله قپودان دریا خسرو پاشا میانه لرنده اسکی ماجر الردن
طولانی خصومت اولوب بو خصومتک اوغلی ابراهیم پاشایه توارثی طبیعی ایدی
واکرچه موسلونک محاصره سی اناسنده ظاهراً اتفاق ایله ایش کورمشلر ایسه ده
موسلونک فتحندن صکره اره لری آچیلوب یکدیگری علنا ذم و قدح و یکدیگردن
تخریراً اشتکا ایدر اولدیلر .

چونکه کرک ابراهیم پاشانک یاننده و کرک موره ده اولان عسکر او توز ایکی بیک
بو قدر نفوس اولوب بونلرک ذخیره سی مصر دن کلک لازم کدیکندن ذخائر و سائر منک
اسکندر یه دن بورایه نقلی ایچون دونمائی هایوندن مقدار کافی کی کوندرلمسینی
ابراهیم پاشا تکلیف ایتمکده قپودان پاشا هله شو موسلونک ایشی بتسونده اوزمان
دونمائی هایوندن مقدار کافی سفینه افراز وارسالی مناسب اولور دیدرک ابراهیم
پاشانی آوتمش ایدی موسلونک ایشی بتدکدن صکره رشید پاشا ایله اوچی برلکده

اولدقلىرى حالدە بومادە درميان اولدقدە خسرو پاشا درت فرقتين وبرمقدار قروت وبريق ترتيب ايله دفتريني كوندره جكنى طاتلى طاتلى وعدايامشيكين دفتردن صرف نظرله هان برفرقتين وايكى چوك كمي افزا ايدوب كوندرمش بويله اوچ كمي ايله نقل اولنه جق ذخيره ايسه ابراهيم پاشا اردوسنك وموره ده كي اهل اسلامك احتياجاتي ايفا ايدمه جكي دركار بولنش ايدى . ابراهيم پاشا مقدم ومؤخر خسرو پاشانك بو مثللو معامله لرندن دلگير اولديغي حالدە بو معامله سي اوزرينه فوق العاده حدتلوب خسرو پاشايه پك آجي برتخيرات كوندرمش وباب عالي به تقديم ايلديكي شكايتماده دخي موره ده كي عساكر واهالى به ذخيره يتشديرلسي ايچون دونماي هايوندن لزومي قدر سفان افزا ايله مصره كوندرلسي قودان خسرو پاشايه هر چند مذاكره ايدلمش ايسه ده مجرد منافسه سنك اجراسي غرضيه بونجه جنود ونفوس موجوده ني آجاقدن تلفه سببتي ارتكاب ايلدى ديوبازمش ايدى .

محمد علي پاشا بويله برمكامل اردو ايله اوغاني كوندروب بواردونك مصارفي كندو طرفندن ايفا وذخائر ومهماتي مصر دن ارسال اتمكده اولديغي حالدە ذخائر كقلئ ايچون دونماي هايوندن معاوانته تجويز تقصير اولنسي پك زياده كوچه كيدرك در دولته تقديم ايلديكي شكايتماه لرده دونماي هايون كميلرندن مناسب مقدارينك مصره ارساله ذخائر ومهمات ققلئ خصوصي موره ده بولنان رؤسايه دفعات ايله اخطار ايلديكي حالدە نمره سي كوريله مديكندن اسكندريه ده سينغورطه جيلر ايله نقل ذخائر ايدلمسي تصور ايدلمش ايسه ده چاره بولنه ميوب نهايت بعض تجاري اطماع ايله كوندرديكى كميلر دن يالكوز ريسي واصل اوله بيلوب ديكر لر ينك يداعدايه گرفتار اولديغندن بحثله بوبابده هر درلو خدمت وغيرتدن كيرو طور ميوب انجق بو حالك امتدادى بونجه زحمتلر ايله تجمع ايدن قوه اسلاميه نك اضمحلالنى موجب اوله جغنى ويولنه قونامش اولان قره ودكوز طاقنك خلاصي امر عالي به منوط بولنديغنى انها وخسرو پاشا كرك مصالح بريده و كرك مصالح بجر يده ايشه يارار آدم اولديغندن عزليه يرينه جسور وغيور برذاتك تعينى لازمه حالدن اولديغنى وبويله كيدرسه اوغلى ابراهيم پاشايي مصره جلب واعاده به مجبور اوله جغنى لسان شدت ايله عرض ايلمشدر .

قودان پاشا ايسه جن فكرلى وجرزولو ومزاج عصره آشنا اوله رق كندوسنى طرف سلطنت سنيه به سودرمش اولديغي حالدە ابراهيم پاشانك اطوار خود سرانه سندن وكندوسنجه سببي معلوم اولميان معاملات متمر دانه سندن وبرلكده ايش كورمك ممكن اولمه جغندن بحثله موره وچامليجه ايشلرى ابراهيم پاشايه وسيسام ايشي كندوسنه

بالتخصیص و وظیفه لرینک تفریقندن غیرى چاره اولدیغنى لازم کلان مقام و موقعله
لسان مناسب ایه عرض و بیان ایتشیدی .

کیفیت در سعادتجه لدی المطالعه قپودان پاشا بعض اشقیاء محاربه لرنده مظفر اولدی
عزلی صره سی دکدر ابراهیم پاشا ایه اجتماعی دخی موسلونک مصلحتی ایچون ایدی
شمدی ایسه اکا حاجت قالمدی و وظیفه لرینک تفریقی مناسب اولور دیو بیورلدی
و مورد جهتی بتون بتون ابراهیم پاشایه ترک و چاملیجه وصولجه اطه لرینی اورمق
اوزره معیتنه دونمای هایوندن یکریمی قطعه کمی افزایه کندوسنه ارسال اولنوب
قپودان پاشایه سیسام اطه سی ایشی براغدی . حالبوکه اول ائساده دولتعلیه تنظیم
عسکر ایه مشغول اولدیغندن قپودان پاشانک در سعادتجه جوار محله بولمنسی لازمه
حالدن کورلمکله شوالک او اخرنده آفدکر بوغاینه کلوب اوراده لئکر انداز اقامت
اولدی . نجیب افندی دخی در سعادتجه کلدی اما حسنی بک روم ایلی اردوسی
دفتردارلیغه روم ایلی سر عسکری محمد رشید پاشا معیتنده قالدی .

قاج ییلدر اول حوالی یه سوق اولنان اردولر منهزم اوله کلدیکی حالدله بلطفه تعالی
بوسنه رونما اولان آثار مظفریت بادی شکرانیت اولمشدر . فقط متعاقباً ابراهیم
پاشا ایه خسرو پاشا اره سنده بک زیاده عداوت و قوع بولمشدر .

وبرده روملر حقتنده اخذ انتقام یولاو اجرا اولنان معاملاتنه اوروپاچه نظر
ناخوشنودی ایه باقلمغه باشلایوب حتی موسلونکک تسخیری عقببنده انکلز باش
ترجانی باب عالی یه کله رک موسلونکدن برازیونان سر کرده لری کتورلمک اوزره ایش
بولرک حقتنده معامله تحقیریه اجرا اولنماسی دولتک مطاوبی اولدیغنی بیان
ایلمشدر . وزیرده بیان اولنه جنی و جهله انکلتره و فرانسه دولتلرک یونانیلری
تصحب و التزامه قیام ایتمشدر .

محمد علی پاشا دخی خسرو پاشانک معاملاتندن دلگیر اولدیغنی حالدله اوروپالورک
موره ایشنه قارشمغه باشلادق لرینه نظراً موره مصلحتکک پولتیقهجه مشکلاته
دوشه جکئی و دولتعلیه نک تمامیه مطلوبنه موافق صورتده تسویه اولنه میه جغنی
آکلادیغنه مبنی عرض و ناموسی ایه بو ایشک ایچندن چیقمنک چاره سنی ارامغه
باشلامشدر .

مع مافیله موسلونک ایشی بتدکدن صکره ابراهیم پاشا موره یه عزیمت ایه ره راستی
بولنان محالدرده بعض جبال شاهقه ده تحصن ایدن اشقیانک طایبه و متریسارینی
ضبط و تحریب و اشقیانک چوغنی اسیر و حیوانات کثیره اغتنام ایه برابر اشقیایدنده
اسیر اولان بشیوز الی نفر رجال و نسوانی تخلص ایتمشدر .

رشید پاشا دخی موسلونكك تسخیرندن صكره كربنه اعیانی ولی اعاایله تفكجی باشیسی كریدلی مصطفی اغانی بر مقدار عسکر ایله موسلونكك محافظه سنه براغوب كندوسی تسخیر آتیه نیتیه حرکت ایلدكده ره راستنده بولنان صالحه رعایایسی استیمان ایتكله ایلووكلنلرندن بر قاجانی رهن صورتیه كتورمك اوزره كندولرینه رای بیورلدیسی ویردی و بورهنلری ازدینه كوندرمك و رعایانك سـلاحلرینی دوشرمك اوزره صالحه ده بیك نفرله برسر كرده براغوب كندوسی ذی القعدة نك یكرمی بشنچی كونی اردوی هایون ایله صالحه دن ایلوو حرکت ایلدیكى ائنده لوادیه واستفه قوجه باشیلری دخی امان دیلدیلر . انلك دخی سلاحلرینی طوپلامق اوزره آلتی بیك نفرله كتخداسنی كوندردی و كندوسی ایلوو حرکت ایدوب انجق آتیه مستحکم و محاصره یه محتاج اولدیغندن ابتدا وراسنده کی دربند اشقیاسنی قهر و تدمیر ایلمك اوزره اول طرفه كیتمش و قریب العهده آتیه نك دخی تسخیر اولنه جنی تین ایتمشدر .

بوصوتله قارلی ایلی واینه بختی سنجاقلری ضبط اولنمش دیمك اولوب حالبوکه مقدا رعایان عصیان ایدنلر روم بطریق طرفندن آفوروز ایدلمش ایدوكندن شمدی بو آفوروزك بوزلمسی لازم كلدیكندن رعایانك بوكا دائر اولان استعدالری ایله درسعدته بر قاج راهب كوندرلمشیدی .

بونك اوزرینه روم بطریق طرفندن اشبو قرق بر سنه سی اواخرنده بر عفونامه كوندرلمشدر كه ترجمه سی زیرده (۸) رقمیله ایراد اولنور .

سیاق حاله نظراً قریب العهده یونان اختلالنك كایماً بر طرف اوله جنی امید قویسی بادیء منونیت اولمقده ایسه ده زیرده بیان اولنه جنی وجهله اول ائنده یكیچری وقعه سی ظهور ایدرك دولتعلیه تنظیمات ملكیه و عسكریه ایله مشغول اولدیغندن استانبولك دیگر وقوعاته عطف نظر اهمیت ایده جك وقتی یوق ایدی .

روسیه لو ایسه بوصره ده بعض مواد عهدیه نك ایضاحی لزومنی در میان ایدرك دولتعلیه یی تصدیع ایلمكده ایدی .

* بعض توجیحات *

مکتوبیء صدر عالی دیوریکلی یازیچی محمد افندی زاده عارف بك و بلككجی محمد هادی افندی بعضاً اجتماع ایله اراجینف سویلشوب کیجه لری دخی برر محله عقد انجمن سفاهت ایده كلدكاری واصل سمع عالی اولمغله محرملك ایکنجی كونی ایکسی بردن عزل اولندیلر .

اسبق مکتوبی صدر عالی سلیمان فائق افندی مجموعه سنده بیان ایلدیکی اوزره اول کون تبریک سال جدید ایچون باب عالی به کیدوب هنوز تشریفات او طه سنده ایکن صادر اولان اراده سینه موجبنجه جایگاه قدیمی اولان صدارت عظمای مکتوبی ایغنه نصب اولدی . بکلکچیلک دخی آمدی دیوان هایون پرتو افندی به و آمدجیلک علمای خلفای آمدیدن بوزاوقلی عاکف افندی به توجیه قیلندی .

یکچیری اغاسی حسن اغا ضبط حشر اتدن اظهار عجز ایله استعفا ایلمش اولدیغندن محرک یکر می بشنجی کونی عزل ایله یرینه قول کتخداسی جلال الدین اغا یکچیری اغاسی نصب اولندی . ایشته اک صکره کی یکچیری اغاسی بوجلال الدین اغادر . صفرک اون بشنجی کونی وقعه نویس شانی زاده عطاء الله افندی عزل ایله وقعه نویسلک مأموریتی ینه طریق علمیه دن استانبول قاضیسی وقایع کاتبی اسعد افندی عهد سینه توجیه ایلدی .

اولوقت شانی زاده تاریخی اوتوز آلتی سنه سی غایت قدر تحریر ایدرک بش سنه لک وقوعات تداخلده اولوب انحق ضبط وقایع جریده لرینی خلفنه دور ایتمشدر . بناء علیه اسعد افندی تاریخنه اوتوز یدی سنه سی ابتدا سندن بدأ ایلمشدر . شانی زاده نک عزلی حکیم باشی بهجب افدینک اثر سعایتدر تفصیلی زرده کله جکدر .

بالاده بیان اولندیغی اوزره ابراهیم پاشا اناوارین قلعه سنی تسخیر ایتدکده اله کچن مانیه بکی پترو زاده یورغاکی ایله مزستره قبتانلردن پتراکی بی مقدا اسپر اولان وزیر علی نامق ومیرمیران سالم پاشا ایله مبادله ایتک اوزره توقیف ایتمشیدی . انکلتزه لو واسطه سیله امر مبادله اجرا اوله رق نامق پاشا از میره چقارلمشیدی . موره جانبنده بویه معلومات محلیه سی اولان ذواتک بولمسنده فائده درکار اولدیغندن شعبانک یکر می بشنجی کونی عهد سینه ینه بختی وقارلی ایلی سنجاقلری توجیه بیورلدی . شوالک دردنچی کونی اجرا اولنان توجیه اتده سابقا بکلکچی دیوان هایون محمد هادی افندی به اناطولی محاسبه جیایکی توجیه ایلدی .

* بعض وقایع اجنبیه *

روسیا دولتی درس معادته مقیم مصاحتکذارینه اورته ایلچیلک پایه سی ویرمش اولدیغندن ربیع الآخرک یکر می طقوزنجی صالی کونی ترتیب اولنان دیوان هایوننده امثالی وجهله خلعت کیوب حضور هایونه داخل اوله رق نامه سیله برعدپر لانه الماسلی قوطی وایکی عدد مجوهر قبضه لی قلیچ والتون قائمه برچفت تفنک و فلمنک محصولی اون ایکی طوپ چوقه واون ایکی طوپ پاتسقه دن عبارت اولان هدایاسنی قاعده مرعیه سی اوزره تقدیم ایلدی .

جمادی الاولیاء یکرمی دردنجی صالی کونی دخی (رجیح) مواجبتک اعطاسی بلکه اتلافی ایچون ترتیب اولنان دیوان هایبونده درسعادتده اقامت ایتمک اوزره کلش اولان فلمنک ایلیجیسی حضورهایبونه دخول ایله نامه وهدایاسنی تقدیم ایتدی . شعبان معظمک اون طقوزنجی صالی کونی قسطنین هواجبی ایچون ترتیب اولنان دیوان هایبونده یکیحیری عسکری نامه برطاقم کروه بطالین مبالغ کلیه اخذایتدکن صکره انکلتزه دولتی طرفندن (لورد استرانقورت) یرینه درسعادت بیوک ایلیجیسی نصب اولنوب آلائی ایله باب عالییه ورود ایله اعتمادنامه سن تقدیم ایلمش اولان موسیو (قائینغ) قانین حضورهایبونه مشول ایله نامه وهدایاسن تقدیم ایتدکه کندوسنه سراسره قابلو سمور کورک اکساندن فضله اورته قوده آماده وکندوسنه احسان اولنان بررأس دونامش آته ارکاب ایله حقنده بوآنه قدرامثالی سبق ایلمدک صورتده وفوق العاده احترام کوسترلدی . واون قدر معیتی مأمورلرینه سمور قونطوش ویکرمی قدر آدملرینه کراکه خلعتلر کیدیرلدی . پک چوق وقت معمر اوله رق مدت مدیده بیوک ایلیچیک ایله درسعادتده بولنان مشهور قانین بودر . بالاده بیان اولندیفی اوزره ایرانلو ایله عقد مصالحه اولندقدده سفارتله درسعادتده کلوب کیدن قاسم خانک درسعادتده براقش اولدیفی اغا مصطفی نام مصلحتکنذار وفات ایتمکله یرینه منشیء سرکار عنوانیله میرزا رضا نام مصلحتکنذار شهزاده عباس میرزانک صدر اعظم وشیخ الاسلامه برر قطعه مکتوبیله درسعادتده وارد اولمشیدی . موقت صورتیله کلوب کیدن ایلیچیلره از قدیم تعیینات ویریه کلش اولدیفی جهتله قاسم خانه دخی عودتده قدر تعیینات ویرلدی ودایمی اقامت ایلمک اوزره کلان سفرا و مصلحتکنذارانه تعیین ویرلمک معناد اولدیفی حالده قاسم خانک عودتده مصالحیه حرمة اغا مصطفانک حصه سنه عائد اولان مقداری قطع اولنمبوب الئی آی قدر ویرلمشیدی . میرزا رضانک ورودنده ینه فوق المعتاد اوله رق کندوسنه برخانه استکرا و تفریش وابتدای نزولنده برازده ما کولات ویرلمشیدی . میرزا رضا ایسه علی الدوام تعیینات اعطاسنی استعدا ایتمکده اولدیفی حالده برطاقم نابجا ادعالر ایله باب عالییی تصدیعدن خالی دکل ایدی وبرده فرنکلرک روم طائفه سندن بعضیلرینه پانتته اعطاسیله حمایه داعیه سنده بولندقلرینه قیاساً او دخی ارنیلردن بعضیلرینه پانتته اعطاسیله جزیه لرینی کندو تحصیل ایتمک میدانه امثالی سبق ایتمیان برماده منازعه قویدی . ودولتی طرفندن معاشی اولدیفی جهتله درسعادتده بولنان ایران تجارینک صرتمدن کچنمکه مجبور اوله رق چونغک بغیر وجه آچه سنی آلدینی جهتله آنلرک بیننده دخی اعتباردن دوشمشیدی . بناء علی ذلک بنم ایشارم کورلیور

بکار عایت اولنمور دولتم طرفه عودته رخصت ویرلسون دیوگاه و بیگاه اشتکا
ایتدجه حقه کرده عهود و شرطه مغایر برکونه معامله اولندیغی یوق ایکن عودت
سوزی نامحل کورینور یولو جوابلر ویرلمکده ایدی .

حالبوکه بالاده بیان اولندیغی اوزره دولتعلیه ایله ایرانلو بیننده عقد اولنان معاهدهده
داخل حدود خاقانیه اولان کردستان طرفلرینه و کردستان سنجاقلری توجیهاتنه
دولت ایرانیه جانبدن مداحله و سابق و لاحق سنجاقل متصرفلری حقنده اجرای
تصحب اولنماق و حدود قدیمه دولتعلیه داخلمه اولوب کرک اثنای حربده و کرک
مقدم دوات ایرانیه یدینه کچمش اولان بالمله قلاع و اراضی و قضا و قسبات وقراسنده
مصالحه تاریخندن اعتباراً آلتش کون ختامنه قدر طرف دولتعلیه تسلیم اولنمق
و حدود اهالیسندن طرفینک یایلاق و قشلاقلرینه کچمش اولورایسه یایلاق و قشلاق
رسومات عادیه سی نزاعی و قوعنده شهزاده عباس میرزا ایله بغداد والیسی میانلرنده
بالخبره دفع نزاع اولنمق مصرح ایکن بابان سنجانچی متصرفی میرمیراندن محمود پاشا
وسابقا بابان متصرفی عبدالله پاشا ایرانلاندن قطع علاقه اولندیغی حالده بغداد والیسی
بزی قورویه میوب کردستان حکومتی المزدن چیقار دیه رک ایرانلانه التجا ایتمکله
عباس میرزا آنلری تصحب و یایلاق و قشلاق منازعه سنک رفعی کندوسنه عائد
اولدیغی وسیله اتحاد و اوتلاقیه و قشلاقیه بدلی اولمق اوزره کردستان سنجاغندن
سنوی کندوسنه مبالغ کلیه و یریه چکنه دائر سند و یرلمک اوزره کردستانک یاننده
بولنان مومی الیهما محمود و عبدالله پاشالردن برینه توجیهی و بغداد والیسی طرفندن
کرکوک حوالینک محافظه سنه مأمور قینان محمد پاشانک اولطرفندن قالدیرلمسی کبی
خارج ازعهد تکالیف ایله امرار وقت ایدرک کردستانه مداخله دن خالی اولمامشدر .
محمود پاشا ایسه کچن سنه کرکوک طرفنه تعرض ایتمکله بغداد والیسی طرفندن
مومی الیه محمد پاشا اول حوالینک محافظه سنه مأمور اوله رق محمود پاشا طاقنی دفع
ایله کردستانی ضبط و تصرف ایتمش ایسه ده محمود پاشایه امداد ایچون ایران طرفندن
کلی عسکر سوق اولندیغی تحقیق ایتمکله کیرو چکیله رک کرکوک عودت ایلمشیدی .
ایران عسکرینک محمود پاشایه امداد ایچون حدودی تجاوز ایتسی نص عهده مغایر
اولدیغی جهته بوندن بغداد والیسی شکایت ایده جک ایکن عباس میرزا ده اول
بومادهنی دخی سر رشته شکایت ایلمشدر .

بناءً علی ذلك تحقیق ماده ایلمک و ایران طرفندن کله جک مأمور ایله سویلشمک
اوزره بازار باشی زاده سابقا کچوک تذکره حی اسعد افندی عباس میرزا ایله بغداد
والیسی آره سنده کی اختلافی تحقیق ایله برطرف ایتمک و کردستانلری یعنی سلیمانیه

و کوی و حریر ایله زهاب نام اوچ سنجاغی ایرانیاک مداخله سندن قورتاروق
 اوزره سنه سابقه اوائلنده مأموریت مخصوصه ایله بغداده کوندرلمشیدی . اسعد
 افندی بغداده واروب خیلی مدت انتظاردن صکره ایران مأموری دخی اورایه
 کله رگ مذاکره ابنتار ایتمشر ایسه ده بر نتیجه حاصل اولدیغندن ایران مأمورینک
 تکلیفی اوزرینه همان تبریزه واروب و عباس میرزا اوراده بولمخدیغندن آنک
 مأمورلریله مباحثه و مکالمه کیریشوب بوندن دخی بر نتیجه حاصل اوله مامشدر .
 چونکه عباس میرزا یایلاق رسوم معتاده سی نامیله سایمانیه سنجاغندن سنوی
 بر مقطوع ویرکو مطالبه ایدوب بو ایسه نص عهده مغایر ایدی بناء علیه اسعد
 افندی برایش کوره میه رگ عودت ایله اشبو قرق برسنه سی ربیع الاولنک اون
 دردنجی کونی در سعادته وصول بولدی . کیفیتک تفصیلی ضمننده باب عالی به بر قطعه
 تقریر تقدیم ایلمشدر .

بو تقریره اعتراض مقامنده وقعه نویس اسعد افندی دیرکه مأمور مومی ایسه اسعد
 افندیک تقریر مرقومندن هر تقدیر املا و معنی و وظیفه جهتلریله بعض مساحه بی
 حاوی ایسه ده اثبات مدعا و الزام معارض خودرایه اگرچه چالشمش اولدینی
 منضم اولوب لکن ایرانلونک کردستان ماده سنده وسیله اصرار و سر رشته استکبار
 ایستکاری بغداد محادثاتک ابتدای امرده نفس بغداد ده مهما امکان بر قابله افرانغه
 باقق و ناچار قابوده ولو بغداد والیسنک رأییله بیله اولسون ایرانه کتسمی ایجاب
 ایتمدیکی تقدیرجه در سعادتن بالاستیدان عازم اولوق و بعدالعوده ینه بغداده دونوب
 ایرانلویه بر طوته مق بر اقامق معناسنه منتج و غیر منتج محادثات مذکورهنک دیگر
 بار رفعه چالشق و وظیفه ذمتی و لازمه مأموریتی ایکن بو خصوصاره رعایت ایتمدکن
 بشقه (لمورخ الفقیه) ملایتمه اولور شخص تندخوزمین (درخت سرکنی برکنده
 ایدر آخرآب) شیوه سنجه والیء مشار الیهک برای مصالحت اقوال ینه و مقدمات
 ینه بسطیله زمام اختیارینی دست تدبیره الموق مقتضی ایکن کلامندن مستفاد اولدینی
 اوزره بوماده اهمه دخی صرف ذهن و دقت ایتموب معامله خود رأیانه ایله کتسرید عناد
 ایلمدیکنه اعتراض اولمشدر . فی الحقیقه (الالفاظ قوالب المعنی) قاعده سنجه کلامدن
 مقصود معنی ایسه دخی حسن تعبیر ایله خطابت و لفظ دلپذیر ایله محاورت نفسه
 تأییده انکاره کلز . انتهى .

وقعه نویس اسعد افندیک دیدیکی کبی سالف الذکر تقریرک سبک و افاده سی بولنده
 دکل ایسه ده کیفیتک تفصیلی حاوی اولغله عیناً زیرده (۹) رقیله ایراد اولتور .
 اسعد افندیک اولوجهه اعاده سندن طولانی باب عالی دلگیر اولدینی حالده ایران

مصاحبتگذاری سالف الذکر میرزا رضا بعض خصوصاً دادن اشتکایله عودتیه رخصت استدعائی حاوی برتقریر ویردی . انک اوزرینه اسعد افندیك رؤیت مصلحت ایتمکسزین اعاده اولدیغنی مقام تعریضده کندوسنه بیان ایله برابر استدعای انصرافه بهانه اتخاذ ایلدیکی خصوصاً لک جوابلرینی حاوی مقام صدارتدن عباس میرزایه یازیلان مکتوب کندوسنه تسلیم وخرجراهی اعطا ایله عودتیه رخصت ویرلدی . طرف شیخ الاسلامیدن دخی عباس میرزایه وقعه نویس اسعد افندیك اثرخامه سی اولهرق برمکتوب یازلدی صورتی زیرده (۱۰) رقمیه علاوه اولنور .

میرزا رضا بروجه بالا جوابنامه لرینی وخرجراهی آلهرق خلال شعبانده باب عالی به کلوب وداع ایتمشکن خودبخود هرنه مطالعه یه مبنی ایسه ذی الحجیه ده دك توقف ایله بعد العید عودت ایلمشدر .

الحاصل ایرانلونک کردستان امورینه مداخله ایتماسی مصلحه نامه ده مصرح ایکن بوشرطک اجرا سنده تعالی ایتمکده ایدی چونکه یونان غائله سی هنوز برطرف اولیوب زیرده بیان اولنه جنی وجهله دولتعلیه ایله روسیه دولتی آره سنده دخی برودت پیدا اولدیغنه بناء بعض محتملات آیه به انتظاراً ایرانلو کردستان طرفندن برازیرقامق خولیا سیله کردستانک سالف الذکر الویه ثلثه سندن ال چکمبوردی .

* وقایع شتی *

برمدتدنبرو قدس شریف ایشی بر مسئله مهمه حکمی اکتساب ایلمش اولدیغندن بومقامده تفصیلی لازم کلشدر . شویله که : یاوز ساطن سلیم خان حضرتتایرینک قدس شریف قلعه سنه مستحفظ نامیله اقامه بیورمش اولدقاری نفراتدن تناسل وتوالد ایدن قدسیلره یولو نفراتی تعبیر اولنوب اوتهدنبرو درسعادتن یکچیجری اغایی نامیله کوندیریلان ضابطک تحت قومانده سنده بولنورلر واندن بشقه کورک متسلم وکورک والی اولسون برآموره سرفرو ایتمزلر وملل ثلثه دن کلوب کیدن زواردن انجق انار استفاده ایدرلر ایدی . قدس شریفده مطاف زوار نصارا اولان قامه کنیسانی بیک ایکیوز بکرمی ایکی سنه سی خالانده محترق اولمغله روم طائفه سی طرفندن واقع اولان استدعا موجبجه هیئت اصلیه سی اوزره تعمیری ایچون برقطعه فرمان عالی اصدار وخواجکان دیوان هایونندن الماس پاشا زاده عبدالرحیم بک مباشرتیه تسیار قیامشیدی . عبدالرحیم بک شام شریفه واروب اوزمان والی بولان کنج یوسف پاشادن بیورلدی اخذ ایله قدس شریفه وارمش ایسه ده قامه نک تعمیری انجق روملرک استدعائی اوزرینه اولوب بونده ایسه ارمنی طائفه سیله طوائف افرنجیه نک

دخی حقلری اولدیغنه مبنی امر تعمیرده انلرک دخی مشارکتی ایچون رخصت تحصیل اولنجه دك امر تعمیرک تاخیری ایچون وجوه اهلیدن اطماع واقاع ایلدکری کیمسه لر فرمان عالیشانک استماعی ایچون محکمه یه کلامش لر و تعمیره شر و عدن چند روز صکره اسافلدن بعض کسانى تحریک ایله امر بنایی تعطیل ایتره شلر . بونک اوزرینه قامده ارمیلر ایله افرنجه محل معین تخصیص اولنهرق انلرک حصه لرینی تعمیر ایلملری خصوصی دولتعلیه دن استیدان اولنقی اوزره روملر کندولرینه عائد اولان طرفی تعمیر ایتمونلر دینامش ایسه ده امر تعمیر قابل تجزی اولمدقدن بشقه سوز فر نکلره دوشوریلور ایسه اوزمان اوروپاده متغاب و متحکم اولان ناپلیون پوناپارته تعمیر قامه بهانه سیله قدسده برفساد چیقارمق احتماله مبنی همان بر موجب فرمان تعمیرانک اجراسی امر و اشعار بیورلمغله کنج یوسف پاشا دور ایالت یوللو قدسه کیدوب خارج شهرده فوق العاده اولهرق الی کون قدر خیمه زن اقامت اولدینی ائشاده تعمیره مداومت اولندقدن صکره بنانک اکلنه قدر اقامت ایلمک و قدس متسلمی مصطفی اغانک معیتده اولمق اوزره قاعه دروننه یوز نفر عسکر بر اغوب کندوسی شامه عودت ایلمشیدی . اندن الی کون مرورنده شام عسکرى حرملری تعرض ایدیور دیو قاعه دن اخراج ایله درون محلاتده اقامه ایتر دکارندن صکره یولو نفراتی ارمیلرک اغواسی اوزرینه ایاغه قلوب مباشر و عملیهی و روم ترجانی اعدامه تصدی ایلدکارنده متسلمک معیتده کی نفرات شامیه مدافعه یه قیام و مباشر و ترجمان و درتیوز قدر خرسیتیان ارناود بنالری بر محله ده اختفا ایتمکله قدس شریفده دکانلر مقفول و بش اون کون ظرفنده عمالده دن برازی مقتول اولمشیکن روم طائفه سی بذل مال ایله اصنافدن و عربانندن طرفدار بولمیلرله اختلاله سکونت کیشدر . کنج یوسف پاشالدى الاستخبار مغاربه دن ابوالذریعه نام سر کرده نی بیک بشیوز حواری عسکر یه قدسه کوندر مکله تعمیره شروع اولندقدن چند روز صکره اسافلدن بری مغاربه دن برینی تلف ایتمکله میانه ده رونما اولان مقاتله اوچ کون تمتد اولوب نهایت قدسیلر مغلوب اولغله ایلر و کلنلرندن الی قدری خارج شهرده واقع ارمنی کلیسا سنده تحصن ایلدکارندن متسلم و ابوالذریعه دأرا مدار کلیسانی احاطه ایلد اطاعت ایلمیانلری اعدام ایتر دکدن صکره بلا معارض امر بنایه مواظبت قیلنمشیدی . کنج یوسف پاشا عزل ایله شام ایالتی عکا و الیسی سلیمان پاشایه توجیه اولنغله ابوالذریعه عسکرینی الوب کیده جک اولدقده روملرک استدعاسی اوزرینه سلیمان پاشا دخی متسلمی ایله بیک بشیوز ارناود عسکرى ارسال واقعه یه ادخال ایدوب قامه بتر دکدن صکره دخی تا صدر سابق درویش پاشانک شام و الیکنه قدر کلان وزرا قاعه نی عسکر دن خالی براقیدیلر . عسکرک

تعدیاتی ایسه حددن آشمش اولدینی حالدہ انک زمانندہ روم فسادی ظهور ایتمکله
 قامہ زواری ازالدی. وراہلرک طیاراتی منقطع اولدی. کرک عسکر و کرک قدس
 متسلمی بولنان حکیم سلیمان افندی نام مہندی بویوزدن محروم اولدقلری طیاراتی
 برر طریق ایله اہالیدن چیقارمغه قاقیشوب بعدہ شام والیسی اولان صدر اسبق
 صالح پاشا وحالا والیسی بولنان بیلانلی مصطفی پاشا زمانلرندہ ایسه ظلم و تعدی پک
 زیادہ اولہرق اہالینک فریادی عیوقہ چیقدی. مصطفی پاشانک قدس متسلمی ایسه
 اطرف قدسدہ کی قراہہ مدید تعدی ایلدیکندن بیت اللحم قر یہ سی خرستیانلری
 اطاعتدن چیقمغله متسلم قلعہدہ برقاچ نفر براغوب باقیسنی ودائرہ سی خلقنی بالاستصحاب
 بیت اللحم اوزرینہ حرکتہ شتاب ایتمکدہ یرولو نقراتی بو حالی فرصت اتخاذایدرک
 قلعہیہ کیروب قبولری سدا تملری اوزرینہ متسلم کیرو دونوب قلعہنک استردادینہ
 قیام ایلمش ایسہدہ اہالی بز بوآنہ قدر چوق ظلم و تعدی کوردک بزہ عسکرک لزومی
 یوقدر دیو یالکز متسلمی آلیقویوب عسا کر مرقومہنی شہرہ و قلعہیہ دخولدن
 منع ایله شامہ اعادہ ایتمشلر وکنج یوسف پاشا زماندنبرو چکدکاری محنت و مشقتی
 بسط و بیان ایله درسعادتہ اعلام و محضر کوندر مشلردر. شام والیسی مصطفی پاشا
 دخی قدس اہالیسنک عصیان ایلدیکرینی باب عالی یہ انہا ایلدی. بناءً علیہ قپوجی
 باشلردن دلی یحیی اغا متسلم و ساحشوراندن حسین اغا کافی السابق قلعہیہ عسکری
 اقامہ ایچون مباشر تعیین اولنمشدر.

محضر مذکور مدینہ منورہ مولویتندن منفصلاً درسعادتہ بولنان قدسی سید
 موسی افندی یہ کلوب اودخی باب عالی یہ کیدرک و اہالی طرفندن بعض اعتذارات
 سیاققدہ طاشقینجہ سوز سولیلرک محضری کتخدای صدر عالی یہ تقدیم ایلمش
 اولدیفندن محرک اونجی کونی کشانہ نقی اولندی. لکن بیلانلی مصطفی پاشا حقندہ
 شکایتلر تواردا ایلدیکندن خلال ربیع الاولدہ اودخی عزل ایله شام ایالتی سابقا
 سیواس والیسی اسمعیل حق پاشایہ توجیہ قیانمشدر.

وقعہ سلیم خانیدہ یکیچر یلرک اصراری اوزرینہ قتیلاً وفات ایدن عبد اللطیف
 افدینک اوغلی وکچہ جی زادہ صالح افدینک حفیصدی اولان و حسب الطریق
 دار الحدیث مدرسہ بولنان حلیم ملا ذاتندہ منطاق اللسان اولدقدن بشقہ پدرینک
 مغدوراشقیا اولسندن طولانی قالی جریحہ دار اولہرق او مقولہ لر حقندہ زباندرازلقدن
 خالی اولمدینی جہتہ بوندن اقدام برسنہ قدر رادوسدہ قید نفیہ مبتلا اولمشیکن بوانندہ
 ینہ استنبہدہ واقع یالیسنده و بعض کبار مجالسندہ بعض اسافلک انفعالنہ باعث اولہ جق
 سوزلر سولدیکندن بشقہ جرمنمغ ضمنندہ افلاق ویودہ سنہ مکتوب کوندر مش

اولدینی استماع اولدیغندن بروجہ بالا قدسی افدینک کشانہ نفی اولدینی کون اودخی کایبولی یہ نفی اولدی .

حایم ملانک قدح و طعن ایتدیکی یکیچری شقاوت پیشه لرینک تربیه سی ملانزم عالی ایسه ده انلر هنوز استالته قوللانیلور ایکن حایم ملانک بویله وقسمز اغز اچسی موافق حال وزمان اولدیغندن نفی لازم کلمشدر . لکن انک بویله اوجاقلو علیهنه سربست لسان قوللانمسندن طولانی قلباً ممنون اولنلر دخی چوق ایدی . زیرا اوجاقونک سوء حال و حرکتندن هر کس بیزاز اولمشیدی . سلطنت سنیه دخی انلرک تربیه سی اسبابی حاضر لامقده ایدی .

محرّم یکرمی ایکنجی صالی کونی صلب پاک شهر یاریدن خدیجه سلطان تولد ایدی . ولادتنه تاریخ اولمق اوزره عزت ملا (مهده زین اولدی محرّمه خدیجه سلطان) مصراعنی سویلدی .

شیخ الاسلام مکی زاده عاصم افدینک عفت واستقامتته دیه جک اولیوب بوجهته عزانی موجب بر سبب یوق ایسه ده تنظیمات عسکریه حقتده دولتجه متصور اولان تدابیرک اجر اسنده فضیلا وفقه ادا بر ذاتک مقام مشیخته بولنسی ایجاب حالدن کورلمکله عاصم افدی حقتده توجه پادشاهی برقرار اولدینی حالده ربیع الآخرک اون اوچنجی پخشنه کونی عزل ایله بالفعل اناطولی قاضیه عسکریه بولنان وفقهات ایله معروف اولان قاضی زاده طاهر افدی شیخ الاسلام نصب اولدی منحل اولان اناطولی قاضیه عسکرلکی دخی اناطولی پایه لورینک اقدمی اولان مصطفی پاشا زاده محمد طاهر بک افدی یہ توجه قیلندی .

اسکی اوطلرده آتیش درت جماعتک قشله سی خرابه مشرف اولمغه در دست کشف و تعمیر ایکن اوآخر ربیع الاولده کیجه صباحین اول دارالندوده آتیش ظهور ایتمش ایسه ده یکیچری اغاسی جلال الدین اغا یتشوب اطفا ایتمشدر ولدی التحری حریق مذکور شعله فروز کانون فساد اولان اوجاق قوقونوسلرندن اوجاق محضری ایله اول قشله نک اوطله باشیسی اولان سپیدجیلر کتخداسی مصطفی اغانک تعلیم لریله وقوعه کلمش اولدیغنی تحقیق وانها ایتکله ایکسی بردن برر طرفه نفی و طرد اولدیلر . دولت اسلامیه نک اک بیوک وظیفه سی ایفای فریضه جهاد وغز اولوب بونک اس اساسی ایسه امر اولی الامرہ اطاعت قضیه سی اولدینی حالده بر مدت نبرو اهالی بی جهل ونادانی استیلا ایتکله ناس حدلرینی بیامز اولدیلر . یکیچریلر دخی قانون دیو بینلرنده جاری اولان بوزوق دوزن عادلرندن کچه مدکاری جهته عسکرجه لازم کلان نظامات مشروعه یہ نظر نفرت ایله باقیورلردی . ذات شاهانه تعلیم وتنظیم

عسکره نیت ایلدیکندن اول امرده ممکن مرتبه خلقک جهانی ازاله ایتک ایجاب
 خالدن کوریلوب حالبوکه تلمینذ خاص امام اعظم اولان امام محمد علیه رحمة الصمد
 حضر تارینک سیر کیری مسائل جهاد و سیری جامع بر کتاب معتبر اوله رق شمس الائمة
 المرخی نام امام هام دخی انی شرح ایلمش و مشهور خواجه منیب افندی دخی
 انی ترجمه ایلمش اولدیغندن تعمیم فوائدی ضمننده طبع و نشری امر اولغنه
 طبعخانه عامرده طبعنه ایتدار اولنه رق بو ائشاده طبعی ختام بولمغه برر نسیخه سی
 کتابخانه لره و او جاقلره ویرلدی و برر نسیخه سی دخی طشره لرده بولنان محاکم شرعیه یه
 کوندرلدی. افکار عامه نك بو یولده اصلاحی ایسه او جاقلونک ایشلرینه الویرمه چکندن
 طشره لرده کی یکیحیری سر آمداننه مکتوبلر یازوب صاقتک بو کتابه قولاق اصما یکنز
 سز او جاغکنزک ارکان و قانونندن شاشمیکز دیو اشعار ایتشلر ایدی .

اسعداقدن بو مقامده بر فقره استظرادیه یازوب دیرکه مزاج ناسک بر نسنه بکنمیوب
 قبول ایتماکده عناد و استکبار لری جهلدن ناشی یعنی اول نسنه نك موضوع و ماهیت
 و فائده سی بیامدکار نندن نشئت ایدر زیرا نفس ناطقه انسانیه اصلا بیامدیکی امورک
 جانبنه میل و توجهدن بالطبع اعراض و مجهول مطلقه عداوت و اعتراض ایدر بناء علی
 ذلک از قدیم دولت مؤیده عثمانیه ده کتب تواریح حسیجه ناطق اولدینی اوزره مطلقا
 سرکار باخصوص مناصب عامیه و قلمیه مدارس سی دوران و کندویه لازم کلان فنون
 بلکه علوم عقایه و تقاییه اتقان ایدنلره حاله و تقویض اولدینی وهله اندرون و بیرونه
 کائن عسکری صنفتک موظف خواجه لری و معاملری اولوب علم حال و فضائل جهادی
 تعالیم ایلملری قانون قدیم اولدینی وارسته ترقیمدر. حالا بزم اشبو اصل و قانونمزدن
 اخذ ایدرک اوروپا دولتلرنده فنون عقایه و ریاضیه یی مکتبلرنده او کرونوب کسب
 مالک ایتمانلری قطعاً مصلحت باشنده استخدام ایتزلر و دولتلرینک فوائدینه دائر
 هر تقدیر امور نظامیه لری و تلاحق افکار ایله اختراع ایلدکاری صنایع و حرف و ارایسه
 حرف بحرف باصدیروب ممالک لرینه نشر ایله آحاد نفراتنه وارنجه لازم کلان صنایعه ده
 بو تقریبه جاهل قومزلر حتی رواج نظام و مالک ایچون دولتلرینه بر صاحب هنر
 عرض تالیف ایلسه اول نسیخه یی باصدیروب حیاتده اولدجه مؤلفی و فوتندن صکره
 ورثه سی الی الاقراض باصمه کارنده شریک اولوب بیایغیجه بر ایراد صاحب
 اولور . انتهى .

ینه بو ائشاده موجود اولان کتبه افلامه باب دفتر یی جامع شریفنده عربی و فارسی او قوت مق
 اوزره ایکی خواجه نصب اولندی . و فیما بعد صرف و نحو او قومیان ولدی الامتحان
 استحقاقی تین ایتمانلرک دفتر شاکر دانه ادخال اولنماسی نظام اتخاذا قلندی .

صدر اسبق مرحوم عبدالله پاشانك باش تبدیل قره سلیمان مدینه اسکدرده والده عتیق جامع شریفی جوارنده کائن خانه سنك باغچه سنی غرس اشجار غرضیه بر باغچی به بله در کن بر قوانوس طولوسی آلتون ظهور ایتمکده صاحب خانه قوانوسی اخراجده استعجال و باغچی دخی حق سکوت طلبنده اوله رق بر از نزاع وجدال دن صکره اوچ بیک غروشه معادل آلتونه اقتساع ایدرک باقیسنی الوب و درون خانه یه کتوروب زوجه سیه بر لکده تعداد واحصا و صانکه کتم و اخفا ایتمش قادینار ایسه اکثریا کتم اسرار ایده مدکارندن قره سلیمانک زوجه سی دخی بوسری کتم ایده میهرک فرداسی قوموشوسی بر قادینه پخردن خطاب ایله جانم خانم صقین کیمسه یه سویلمه بزم باغچه یی فازدیرر ایکن دینه بولدق عجباً سزک اغانک خبری وارمی دیوصوت بلند ایله قضیه یی حکایه ایدرکن محله بکجیسی ایستدکده اول باغچی یی بولوب بر لکده دفتردار افندی یه کورتور مکله در حال باشباقی قولی اغا اسکدر محکمه سنه واروب قره سلیمانی احضار و ابتدا تنه اجه و بعده بکجی و باغچی مواجه لرنده استنطاق ایله کده بالکلیه انکار ایلمش ایسه ده خدمه شرعله خانه سنه واروب قوانوس محلی معاینه اولنه رق انکاره مجالی قالمدیغندن بن باب عالی یه واروب خبر ویره جک ایدم دیو اعتذار و ضروری اقرار و قوانوسی دفتردار افندی حضورینه احضار ایله زرمحسوب و یالذ و مجار جنسارندن اوله رق ظهور ایدن آلتونلر ایله بر قاچ قطعه مرصع حلی نساتعداد و تقدیم اولندقدیه یوز الی بیک غروشه معادل کله رک ضربخانه یه کوندرلدی . باغچی به و بکجی یه مناسب مقدار عطیه ویرلدی قره سلیمان کذب اختیار ایلمش اولدینی جهته محروم قالدی .

تحقیقات واقعه یه کوره خانه مذکورک صاحب اولی دور سلیمیده تبدیل خصکیلرندن ایکن اسانته مبنی دائره شاهانه دن طرد و تبعید اولمش اولان ارناود اوغلی نام کمنسه بعض خدمات و التزاماتده بولنه رق اموال مذکورده یی چالوب چارپه رق بورایه دفن ایتمکدن صکره بلاوارت فوت اولغا قره سلیمان چیقارمش ایسه ده زوجه سنه کشف زار ایلدیکی جهته اولدخی استفاده دن محروم قالمشدر .

شوانک اون بشنجی کونی صاب پاک شهر یاریدن بر دختر سعید اختر تولد ایدوب عادل سلطان تسمیه اولندی و بر معتاد اوچ کون طوپ شناسکی ایدلدی .

* وفیات اعیان *

منجم باشی محمد راقم افندی روم ایلی حصارنده کی ساحلخانه سنده بر مدتد نبرو نامزاج اولدینی حالده رجبک یکر می سکزننجی صالی کونی بعد العصر ختم زایچه حیات ایلدی .

مرحوم مومی الیه عنوان شایسته تحصیل علوم و معارف ایدرک بیک ایکیوز طقوزده مدرس و منجم باشی بولنان صادق افندی یه داماد و ایکیوز اون ایکیده منجم ثانی و یکر می ایدی سنه سنده قاین پدیری فوت اولدوقده یرینه منجم باشی و یکر می طقوزده غلطه ملاسی اولمش و او توز درنده مکه مکرمه و قرق سنه سنده استانبول پایه سی آلمش ایدی . علم نجومده ماهر و فنون سائر یه دخی آشنا ایدی . عفی عنه . یرینه منجم ثانی بولنان حسین حسینی افندی منجم باشی نصب و تعیین بیورلدی .

شعبانک اون بشنجی کونی دخی سابقا صدر اناطولی مصطفی راقم افندی یتیم یاشنده اولدینی حالده وفات ایلدی .

مرحوم مشارالیه فی الاصل اونیه قصبه سی اهالیسندن اولوب بیوک برادری اسماعیل افندی کبی در سعاده و ورود ایله تحصیل معارفه بذل مجهود ایلمشیدی . برادری اسماعیل افندی زهدی مخلصیه خطاط مشهور اولوب صاحب ترجمه ایسه خطک همرفنده و رسامق صنعتده مالک ملکه و فنون سائرده دخی صاحب بضاعه اوله رق اولاد کباره تعلیم خط و سیله سیله یازیجی محمد افندی و رئیس الکتاب راشد افندی کبی ذواته کسب مناسبت ایلمشیدی و سلیم خان حضر ترینک جلوسنده تصویر هایونلرین یاپوب تقدیم ایتدکده مدرسلک رؤسیله نلطیف بیورلدی . و سلطان محمود عدلی حضر ترینک شهزاده لکنده تعلیم خدمتده بولنق مناسبتیه جلوس هایونلرنده رسم سکه هایون مصلحتده مأمور و ایکیوز یکر می درنده از میر مولوتی و یکر می طقوزده ادرنه و او توز برده مکه و او توز اوچده استانبول و او توز بشده اناطولی پایه سیله و او توز سکزده بالفعل اناطولی صدارتیه مسرور اولمشیدی . بوسنه وفاتده وصیتی اوزره قره کمرک طرفنده و زنجیرلی قویی جوارنده کی عرصه ده دفن اولندی و بعده یاننده مدرسه بناقلندی .

شوالک آلتنجی کونی شیخ الاسلام اسبق عززاده محمد عارف افندی قطع طریق زندکانی ایلمشدر .

مرحوم مشارالیه سلطان احمد ثالث عصرنده یکر می بر سنه قدر امام سلطانی اولوب یوز الی طقوز رجبده صدر روم ایکن وفات ایدن عززاده عبدالرحمن افندینک اوغلی اولدینی حالده طقسان طقوزده شیخ الاسلام ایکن وفات ایدن احمد عطاءالله افندینک مخدومیدر . صاحب ترجمه بیک یوز الی ایکی ذی القعدهنده متولد و یوز یتیمده مدرس و طقسان طقوزده یکشهر فنار ملاسی اولمش و متعاقبا مکه مکرمه پایه سی آلمش ایدی . ایکیوز درنده استانبول قاضیسی اولوب ایکیوز سکزده اناطولی پایه سی آلدی ایکیوز اونده بالفعل اناطولی قاضی سگری اولدی . اون

اوچده روم ایلی پایه سیله و اون بشفه بالفعل روم ایلی صدارتیه مبلج بیورلدی .
 یکریمی اوچده شیخ الاسلام اولوب یکریمی بش کون مرورنده تبدل نوبت سلطنت
 سببیه انفصالی وقوع بولدی . اولوقدنبرو خانه و ساحلخانه سننده معزز و محترم
 اوله رق امرار ایام ایلمکده اولدینی حالد بوسنه حبس بولدن بیار اوله رق وفات
 ایلمشدر . اصحاب علم و معارفدن حایم و وقور و قوه حافظه سی فوق العاده متین
 بذات ممدوح الصفات ایدی ایام هرمنده روغن چرویش ایله یشمش بطی الهضم
 طعاماری تابکلو پروموسمنده قارلی بوزلی صولری کاسه کاسه ایچر و حفظ صحت
 ایچون فصد و حجامت کبی معتاد اولان تدایردن پرهیز ایدر ایکن صحتی یولنده
 وشعوری یرنده اولوب خانهمی خلقتدن روایت اولندینی اوزره آی کچمز بالاختیار
 اصول مشروعه اغتسالی اجرا ایدر مش . هله کوزلکمز خرده یازو یازاردی
 کندوسنه مخصوص خط تعلیق ایله اون قدر مصحف شریف یازمشیدی . آلمش
 یاشنی متجاوز اولدینی حالد بروجه بالا عازم دارالنعیم اوله رق صدفجیار ایچنده
 کائن خطیره ده پدیری جوارنده دفن اولمشدر .

روم ایلی قاضی عسکری و نقیب الاشراف اولان محمد صدیق افندی دخی مبتلا اولدینی
 مثانه علندن شوالم یکریمی طقوزنجی کونی عزم داربقا ایلدی منحل اولان روم
 ایلی قاضی عسکرلکی خلیل حمید پاشا زاده عارف بکه و نقابت اشراف مسند شریفی
 روم ایلی پایه لورندن تاتارجق عبدالله افندی زاده احمد رشید افندی به توجیه
 بیورلدی .

مرحوم مشارالیه سلطان احمد ثالث عصرنده ایکی دفعه شیخ الاسلام و بیگ یوز
 یکریمی آلتیده عازم دارلسلام اولان ایه زاده عبدالله افدینک محدومی اولوب طقسان
 طقوز سنه سننده کبار مدرسیندن ایکن فوت اولان سعدالله افدینک صلبندن بیگ یوز
 یشمش آلتی ذی القعدهمی غره سننده متولد و طقسان آلتی محرمنده مدرس و ایکی یوز
 سکزده اسکدار و یکریمی آلتیده مصر ملاسی اولوب بعدالعوده مکه مکرمه پایه سی
 آلمش و یکریمی سکزده افطار حجازیه فتح اولنغله صاحب ترجمه مکه ملاسی اولوب
 اون سکز آی بلده مبارکده اجرای حکومت ایتدکن صکره درسعاده عودت
 ایله اوتوز برده نقیب الاشراف و متعاقبا استانبول قاضیسی اولمش ایدی چوق
 کچمیوب نقابتدن عزلی وقوع بولدی . و اوتوز بشفه اناطولی پایه سی آلدی .
 اوتوز آلتیده ینه نقیب اولدی اوتوز یدیده کندوسنک طعن و تشنیعدن دلگیر
 اولان بعض رجالک سمایتیه مرزیفونه نفی اولندی . اوتوز سکزده اطلاق ایله
 درسعاده کتورلدی و ثالثا عهدهنه نقابت توجیه بیورلدی . اوتوز طقوزده روم

ایلی پایه سی الدی قرق سنه سی ذی القعدة سنده بالفعل صدر روم اولدی . بوسنه مدت عرفیه سنی تکمیله برکون قاله اجمال انفسا معدوده ایلدی . اصحاب علم و معارفدن ضرب لطق ایله مشهور و اصالت رأی و تدبیرینه مغرور و محاوره سی هم داشکن هم دلفریب ایدی . (غفر له)

* مواد عسکریه *

بو ائنده سلطنت سنیه بعض اصلاحات مالکیه و عسکریه املنده اولوب عوام ناس ایسه یکی شیلره اعتراض ایده کلرندن و علی الخصوص یکچیر یلر اصلاحات عسکریه یه دشمن اولدقلرندن بوسرده علمایه روی التفات کوسترلمکله برابر علم و فضل ایله بنام و صلاح حالی مسلم خواص و عوام اولان علمانک ایش باشنده بولقلری ایجاب حال و مصلحتدن کوریلوب بروجه بالا قاضی زاده طاهر افندینک مقام مشیخته کتورلمی دخی بوندن ناشی ایدی . و برده یکچیر یلره قارشو دیگر اوجاقلره علی الخصوص طوبیجیلره زیاده التفات اولتمقده و یکچیر یلر برقتنه احداشته قیام ایده جک اولدقلری تقدیرده کسر انوف نخوتلری ایچون اسباب لازمه حاضر لتمقده ایدی . خاق دخی یکچیر یلرک اوضاع ناجاسندن یزار اوله رق افکار عمومیه یکچیری اوجاغی علیهنده اولغله بواشقیانک تربیه سی ایچون زمانه ده استعداد تام پیدا اولمشیدی .

بناءً علی ذلک دودمان بکتاشیانک اصلاح احوالنه دائر بوخلالده بعض اسدقا ایله محرمانه مذاکره اولتمقده اولوب مقدمه اصلاحات اولق اوزره یکچیر یلرک فساد باشیلرندن بعضیلری برر و سیه ایله برر طرفه دفع اولتمقده ایدیلر . اصلاحات مطلوبیه باشلوجه معترض اوللردن بری اوسسته لقدن کله اوجاق محضری و دیگر بری دخی یکچیری اغاسی دیوان کاتبی بولنان محمد افندی اولغله اواخر جادی الاولاده ایکسی بردن نفی اولوب انجق کاتبک بقاسنده مضرت ملاحظه اولغله واردینی برده اعدام و باش یازیجی بولنان کمنه دخی قابل خطاب اولمدیغندن عزل ایله یرینه محمد راشد نام یازیجی تعیین قنمشدر .

مقدما کوتاهییه نفی و برسنه صکره طشره لرده استخدام اولتق اوزره عفو اولنان قپوجی باشی دده مصطفی انا اصلاحات متصورده قابل استخدام اولغله رجبک یدنجی کونی خمبره جی باشی نصب اولندی .

فی الواقع متعاقبا ظهوره کلان وقعه خیریه ده ایشه یازامشدر . مؤخرأ وزیر و پلک چوق معمر اولان دده پاشا بودر .

دولتعلیه نک برصنف سوارسی اولان و تیمار سپاهییلری دینلان طائفه دخی پیاده

صنفي کبي چغرنندن چيقمش اولمغله دور اسبقده ارناودلقده بولتان سپاهيلردن بعضياري خبره جي ولغمجي اوجاقلرينه الحاق اولنوب بويوزدن ايجه فائده كورلمش ايدوكنه مبنى بوكره روم ايلیده كوستنديل والوجه حصار و پرزرين و ولچترين و سالانيك و ترحاله و اسكوب و اوخري و دلونيه و ايلبسان و اشقودره و دوقه كين و ساستره و نيكبولى و چرمن و قرق كليسا و ويزه سنجاقلرى و اناطولى جهتده كوتاهيه و منتشا و خداوندكار و انقره و قره حصار صاحب و سلطان اوكى و كانغرى و بولى و قسطنونى و قره سى و صاروخان و تکه و حميد و آيدين و قونيه و يقصريه و نيكده و يکيشهر و اقشهر و قيرشهرى و سيواس و اماسيه و جانيك و چورم و بوزاق و ديوريجى و عربكر و آطنه و طرسوس و علائيه و ايج ايل و رقه و بيره جك سنجاقلرنده اولان سپاهيلر دخى خبره جي ولغمجي اوجاقلرينه الحاق ايله تحت نظامه آئيشلردر .

رجبك بشنجى و يكرمى دردنچى كونلرنده صدر اعظم تبديلا ترسانه يه كيدوب ختام بولان ايكي قطعه فرقين هاپونلرى بحره ايندرمش و ترسانه خلقنه پك چوق عطيله و يرمش و لازم كلنلره خلعتلر كيدرمش ايدى .

شعبانك يكرمى برنجى چهارشنبه كونى صدر اعظم ينه ترسانه يه واردى ختام بولان برقطعه قروت هاپونى دريايه ايندردى . مهندس و عمله سنه خلعتلر كيدردى و پك چوق عطيله و يردى . مدلاو ناظرى قولاقسز اوغلى قپوجى باشى مصطفى اغا معرفتيله انشا اولنوب چند روز مقدم ترسانه ليمانه كئيش اولان قروتى دخى كوردى . اوتوز سكر سنه سنده انشاسنه شروع اولتان حوض كير دخى اوكون تمام اولمغله ترسانه امينه و معتى مأمورلرينه و مهندس محمد افندى يه و باش معماره و طاشجى و ديوارجى و مرانغوز باشيلرينه كوركلر و خلعتلر اكسا و عطيله اعطا ايدى . بو حوضك انشاسنه يكرمى بيك كيسه دن زياده آقچه صرف اولنديغى قپوددن معلوم اولور . از قديم ترسانه ده پاسانلق ايليان و مخازن و سفائى محافظه ايجون نوبت بكليان اكراد طائفه سى اوچاغه استناد ايله حرکات سرکشانه و شقاوتكارانه دن خالى اوليوب حتى مقدمه طوپچيلر ايله عظيم عريشه ايتمشل ايدى . بوكره دخى خبره جيلر ايله منازعه چيقاروب طرفيندن برقاچ آدم يارده لئمش و هله ضابطلرينك غيرتيله غوغا برطرف قلمشدر . بو انشاده ايسه طوپچى و خبره جي طاقى پك زياده ملتفت اولديغندن كر دلر ملاكتلرى جانينه طرد ايله يرلرينه كفيلاو ترك اوشاغى پاسانلر اقامه اولندي . اوتوز سكر سنه سى رجبينده طوپخانه ده انشاسنه مباشرت اولنسان جامع نصرت اشبو قرق برسنه سى شعباننده ختام بولمغله ماه مرقومك يكرمى طقوزنجى جمعه كونى ذات شاهانه بورايه سلامق ايدوب صاغ طرفنده طوپچى عسكرى وصول

طرفه يکچرى سلامه طور دقده طوبخيلره سلام و يروب صوله عطف نظر التفات بيور ماملرى نظر دقى جلب ايتدى . خدمه جامعہ عطاياى سنيه احسان بيورلدينى کي سلامتده بولنان نفراته بشيک وسائر اورطه لر نفراته تقسيم اولنق اوزره يکرمى بيک و طوبجى عسکرينه کذلک يکرمى بيک و عربه جى عسکرينه اون بشيک غروش و صولاق و پيکاره و مأمورين سائره به مناسب مقدار عطيله لر و يرلديكى صره ده کير قور قافه يه دخى مخصوصاً خاعت و عطيه احسان بيورلدى .

سفن ها يونک اکثرى موره جانبنده بولمغله يونان قورصانلرى برو طرفى خالى بوله رق بعض جزائر و سواحله ايراث خسار اتمکده اولدقارندن محافظه سواحله ايچون مير ميراندن ابراهيم پاشا باشبو غاغيله آماده قلنان اوچ قپاق وايكى فرقين و طقوز قروت که جمعاً اون درت قطعه سفينه شعبانک يکرمى طقوزنجى کونى بشکطاش پيشکاهندن بادبانکشاى حرکت اولمشلر ايدى ايچارندن مصرلى احمد قپودانک سوار اولدينى قپاق شمسى پاشا اوکنده قومه او توردى بالذات صدر اعظم کيدوب طوپلارى و مهماتى اخراج ايله اون کون قدر تخليصنه چاليشايدى مفيد اولدى . نهايت روزکار شدتلو اسهرک يرندن تحريک اتمکله قور تلمشدر . احمد قپودانک قيدسزاني جزاسى اولق اوزره قپودانغى رفعله سيواسه نقي اولدى .

رمضان شريفک اون بشنجى بازار کونى ارکان دولت و داعيان سلطنت بر معتاد خرقة شريف زيارته کيتدکارنده او جاقلو دخى داب قديم اوزره مطبخ عامره دن مرتب باقلاواي آلاى معهودلرى ايله الديلر يعنى میانلرينه طولامه اوسته چپر است اوله رق پوشى صارينوب او نعمای بي کرانى يغما ايتديلر . اول کون برير ناتوان سراى ميداننده يدى سکر ياشنده بر صغيرک لندن طوتوب باقلاوا آلاي تماش ايتد بررکن اوروچ يميکى بالاقتخار اعتياد ايليان يکچرى کروهندن بر قاجى اول بي کنه اختياره صاول حريف يول اوزرندن بزه مزاحمه ايد يورسين ديويقه سندن چکوب ضرب و دشنام ايله يوارلا دقارنده اول بيچاره اختيار نم سوچم ندر بوصفير طور ونم اولوب بي تعجيز اتمکله تماشيه کتورمش ايدم يوقسه بويه مبارک کونده جامع شريفى براغوبده الهک غضبه مستحق اولمش بومقوله مکر وهلرى کورمکي کيم ايترايدى الهى الهى درگاه کبريا کدن ديلرم که بوقومى طاقيله روى ارضدن قالدر که جک رمضان شريفه يتشدرمه ديوبک ايدرک انکسار ايلمش اولديغى مصاحب سعيد افندى ايشيدوب حکايله ايلمش اولديغى وقعه نويس اسعد افندى بيان ايتد کدن صکره ديرکه فسبحان الحبيب لامنظر اول بير روشن ضميرک تير مستقيم السير بددعاسى هدف رسیده اجابت اولوب حمد الله تعالى سال آنى رمضاننه دکل ايکي ماهه وارمدن

ذکر آتی کیفیتله دودمانلری زیر وزیر ویرلری خاکستر وهیئت دولتعلیه آزاده کرد کدر اولمشدر . انتهى .

بوآئنده صنف علمانی تلطیف ایچون متحیزان موالدین بعض ذواته پایه لر ویرلدیکی صرده ده مشاهیر درساعمدن اولان خواجه افدیله طفره ایتدیریله رک رتبه لری ترفیع بیورلدی . استانبول قاضیسی الحاج صادق افندینک مدت عرفیه سی شوال غایتنده ختام بوله جق ایسه ده بعدالغید مصمم اولان اصلاحات عسکریه مصالحتی ایچون اکادخی اوچ آی مدت ویرلدی . کله لم یکچریلرک کیفیت اصلاحنه .

* اشکینجی تحریری *

خیلی مدتدنبرو دولتجه عسا کر معلمه ترتیبی مصمم اولوب حتی سلطان محمود خان اول حضر تلیری بوکا مقدمه اولوق اوزره اصول الحکم فی نظام الامم نام رساله نك طبع ونشرینی اراده بیورمش وایتالیان لسانندن فن حربیه دائر بعض رسائی ترجمه ایتدرمش ایدی . بعده سلطان مصطفی خان ثالث حضر تلیری عسا کر معلمه ترتیبه دائر لازم کلان لایحه لری قلمه آلدرمش وطونخانه جه بعض اصلاحاته تشبث بیورمش اولدینی حالده روسیه سفری ظهور ایتمکله تصمیاتی فعله کتورمکه موفق اوله مامشدر . سلطان عبدالحمید خان حضر تلیریک عصرنده دخی سرعت طوبیجیلرینک تکثیرینه همت اولندیسه ده مقصد اصلی اولان عسا کر معلمه ترتیبی موقع اجرایه قونیه مامشدر . چونکه عسکرک تحت انتظامه آلمسی یکچیری ضابطاننک منافع شخصیه لرینه طوقونوب نقراتی ایسه خیر وشری فرق ایده من مقوله دن اولملریله تنظیم عسکره تشبث اولدینی کبی برفته چیقاره جقلری درکار اولدیغندن بوکا جسارت اولنه ماهشیدی . مؤخرأ سلطان سلیم ثالث حضر تلیریک عصرنده نظام جدید عسکری ترتیب اولندیسه ده معهود وقعه سلیمیه اوزرینه الفایده ایلدی . ومتعاقباً علمدار پاشا صدارتنده سکبان نامیله عسا کر معلمه تنظیم اولندیسه ده بینه یکچریلرک عصیانی اوزرینه قالدیرلدی .

حالبوکه معلم ومنتظم عسکر پالامدجه سرحداتک محافظه سی شویله طورسون آسایش داخلینک وقایه سی بیله قابل اوله میه جنی تبین وبوکره مورده عسا کر معلمه نك محسناتی هرکسک عنندنده تبین ایدرک بو باده کسه نك بر دیه جکی قالیوب همان تنظیم عسکره نیت اولندی .

واگرچه یکچیری زوربالرینک ینسه مخالفتلری وارد خاطر ایسه ده اغا حسین پاشانک یکچیری اغاغندن برو زوربا کروهنک خیلدجه برونلری قیرلمش وکیمی

برر مأموریتله طشره لره اعزام و کیمی نفی و اعدام ایدلمش اولدیغنه و قلوب عامه یکچریلردن متفر بولدیغنه نظراً نظامات مطلوبه نك اجراسنه استعداد تام گلش و اوچ بش آیدنبرو علما و رجال دولت میانه لرنده نهائی مذاکره و مشاوره اولنه رق مصرده یاپدیغی کبی بوراده دخی عسا کر معامله ترتینه بالاتفاق قرار ویرلمش ایدی .

شویله که : صورت اجراسی ابتدا اغا حسین پاشادن صورلدقده (یکچریلرک حالی معلوم آبیوکارینی هر نه حال ایسه الزام و کچوکارینی رام ایتمک ممکن ایسه ده بوایکی صنفک اورته سنده بولنان و اسامی اچقه سندن استفاده هألوف اولوب متولی و آشچی اوسته و خاصکی اوتراغی دینلان مفتخواران حق قبول ایتمیوب اسافللی عسیانه تشویق و تحریک ایتملیری محتملدر .

بونلر ایسه اشخاص معدوده دن عبارت اولدقلری حالده سوزلری یالکز استانبولده کی قشله لرنده جاری اولور . بومقوله مفسددر دفعهٔ اعدام اولتقدن بشقه چاره یوقدر) دیو جواب ویرمشیدی . حسین پاشانک رأی ال کسدرمه بر یول ایسه ده احتمال اوزرینسه برخیلی کسان ایدویورمک عدل و حقانیتسه موافق کورلیوب کسسنه نك برده جکی قلامق اوزره کندولرینسه اسلوب حکیمانه ایله طوغری یول کوستریلوبده قبول ایدرلر ایسه فیها والا حقلرنده معامله لازمه اجرا اولتق صورتی ترجیح قیلندی .

و اولا یکچری اغاسی جلال الدین اغا واسطه سیله اقدجه اوچاق چاوشاغندن قطاره ادخال اولنه رق حالاً قول کتخداسی بولنان حسن اغا و اوسته لقدن کله و مرجع کله اوچاق اولان جانباز کرد یوسف و دیگر چند نفر سوز صاحبی اولان کسان برر جلب و محرم اتخاذ ورتبه و عطیه لر و عد ایله کندولرینسه نظامات عسکریه نك ایجاب شرعیسی و حسن عقیدسی تفهیم و تلقین اولندی و تنظیم و تعالیم عسکر خصوصنده کندولرندن سوز آندی . بعده شوالمک اون سکر نچی پنچشنبه کونی شیخ الاسلام قوناغنده عقد اولنان مجلس خاصده صدر اعظم محمد سایم پاشا و شیخ الاسلام قاضی زاده محمد طاهر افندی و اسبق صدر روم ایلی خلیل حمید پاشا زاده عارف بک افندی و سابقاً صدر روم ایلی حکیم باشی مصطفی بهجت افندی و اناطولی پایه لولرندن رئیس الکتاب اسبق راشد افندی زاده جعفر بک افندی و استانبول قاضیسی الحاج صادق افندی و کتخدای صدر عالی احمد خلوصی افندی و شق اول دفترداری طاهر افندی و رئیس الکتاب محمد سید افندی و ضرب خانه ناظری اسعد افندی و طوپخانه ناظری صادق افندی حاضر اولدقلری

حالدہ تعالیم عسکر بحی در میان اولنہ رق ایجاب شرعیسی لدى السؤال تعلیم حربک
 وجوبہ فتوی ویرلدی حاضر بولنان یکیکچری اغامی جلال الدین اغا دخی او جاقلونک
 تحریر عسکرہ متعهد اولدقلرینی بیان ایتدی . بونک اوزرینه یکیکچری او جانگک بتون
 تعبیر اولنور معلوم الاسامی الی بر اورطه سندن شمديک یوز الیشردن جمعاً یدی بیک
 آلتیوزالی نفر اشکینچی نامیلہ عسا کر معامه تحریرینه قرار ویرلدی . واشکینجیلر حقتده
 بر قانوننامه لایحه سی قلمه الندی اوچ کون صکره ینه شیخ الاسلام قوناغنده مجلس
 عموم عقد اولندی . بروجه بالامجلس خاصده بولنانلردن بشقه قره دکز بوغازینک
 روم ایلی جانبی محافظی اغا حسین پاشا واناطولی جانبی محافظی محمد عزت پاشا وروم
 ایلی صدارتی معزولارندن پیری زاده حقیدی یی بک افندی وعبده الله ملا زاده
 احمد رشید افندی واناطولی صدارتی معزولارندن محمد رحمی بک افندی وعبده الله
 سعده الله افندی وچهارشنبه وی خواجه محمد افندی وموالیدن کوتاهییه وی خلیل
 رشدی افندی وکدوسی محمد افندی ومدرسیندن فتوی امینی بیان ابادی علی افندی
 وباش مسود فتح الله افندی وسرای جدید هایون خواجه لردن کتابخانه خواجه سی
 اقصهرلی عمر افندی وخزینہ خواجه سی ودرس وکیلی اولان اکمکیجی زاده حافظ احمد
 افندی وسفرلی خواجه سی فتوی حسین افندی وغلطه سر اینده کتابخانه خواجه سی اکتیلی
 ابراهیم افندی وبیوک اوطه خواجه سی دکزلی یحیی افندی واورطه اوطه خواجه سی
 زیرک امامی زاده سعده افندی وچوک اوطه خواجه سی چرکشی محمد افندی وسائر درسام
 مدرسیندن قره باغی احمد افندی وبافره لی احمد روتقی افندی واخلصقه لی احمد افندی وکرد
 عبدالرحمن افندی وبابا قاعه لی مصطفی افندی وچهارشنبه وی مصطفی افندی وسالانیک
 محمد امین وتیره وی کشاف اعرج عبدالله افندی وسید علی افندی وبایزید جامعی واعظی
 قاسم پاشالی شیخ احمد افندی و ابو الفتح جامعی واعظی وجامع ابی ایوب انصاری
 امام اولی عبدالله افندی ونور عثمانی جامعی واعظی قازطاغلی عثمان افندی ووالده
 سلطان جامعی واعظی شیخ محمد مراد افندی واجلہ رجال دولتعلیه دن نشانی
 عطاء الله افندی وقدمای رجالدن حسین تحسین افندی ورئیس الکتاب اسبق
 عارف افندی ومکتوبی صدارتپناهی سلمان فائق افندی وآمدی عاکف افندی
 و او جاقلو طاقندن یکیکچری اغامی وبالفعل سکبان باشی وسکبان باشی معزولارندن عثمان
 اغا واحمد اغا وعباس اغا وقطار اغالری وبلوک اغالری وبش قدر جمعیتلو اورطه
 متولیرلی ایلہ سالف الذکر کرد یوسف کافه بو مجلس عمومده حاضر اولمشلرایدی .
 ابتدا صدر اعظم نطقه اغاز ایلہ دولتعلیه نک سرگذشتی ویکیکچریلر وقتیلہ حاضر
 وسفرده قشله وخیمه لرنده موجود وشجاعت واطاعتلری وبونجه یارارلقلری

مشهود ایکن ایچلرینه بد اصل اشخاص مجهوله قاریشوب امر اولی الامرہ اطاعت ایلمز اولدقلرندن شامت عصیان سببیه کندولره تشتت وقتور ککش اولدیغنی بسط و بیان ایتدکن صکره سسلطان سلیمان زمانده تنظیم اولسان یکیچری اوجاغنی قانوننامه لرینه نظر اولنسه اوجاغک شمیدیکی احوالی اکا مطابقی دکلی معلوم اولور . اعدانک اوزمان قوللاندقلری اصول جنکه مقابله بالمثل لازمه سندن اولان تعلم آلات حرب بهر کون قشله لرده اجرا اولنمازمیدی و یکیچری زمهرسی آحاد ناسدن ممتاز اوله رق قیش یاز کیجه کوندوز او طه لرنده حاضر و موجود دکلرمیدی . اگر ضابطان و نفراتک شمیدیکی معیناتی کافی اولمیوب تکاسلارینه سبب یالکز بوایسه نه مانع سویلسون ایجابنه باقیلور شمیدی اعدانک حالی معلوم یکیچریلرک پریشانلی دخی میدانده رعایا مقوله سندن اولان روم اشقیاسی دولتک قوتنه نظرا خس و خاشاک مقوله سندن ایکن بو قدر خزائن و مهمات صرف و اتلاف اولندی حالا یونان ایشی تسویه اولنه مدی . ارتق بچاق کیمیکه طیابندی . مسلماناغه لایق اولان حال و حرکت نه ایسه بو مجلسده بیان بیورلسون هپ باشمز شریعتنه باغلودر دیو استجواب ایتدکده سر اطبا بهجت افندی صدر اعظمک افاداتی تصدیق ایله بودردک علاجنه باقم فقط ابتدا رئیس افندی اعدانک و اشقیانک اطوار و احوالی و احوال عمومیه نک اجمالی ایضاح ایتسون عات ندر کرکی کبی تشخیص اولسونده اکا کوره دواسنی دوشوندم دیملکه رئیس افندی دول اجنبیه نک حوصله تحمله سیغیمان تکالیفی و علی الخصوص روم ماده سنی اجرای غرضلرینه وسیله ایدرک نه درلو حتمسز ادعالرده بولندقلرینی برتفصیل بیان ایلدی . بونک اوزرینه علما افندیلر حال بویله اولنجه بالمله اهل اسلامه فنون حریه بی تعلیم واجبدر دیدیلر و وجوبی ادله شرعیه و عقلیه ایله اثبات ایلدیلر .

در عقب قول کتخدای کلامه اغازایله فی الواقع اوجاغنزک قانوننه رعایت اولنمیدیغندن ایچمزه او یغونمز آدملر قارشیدی بویله ترتیبسز عسکرله جنکه مأمور اولسم کیتمکده تردایدرم زیر انتظام و انضباط التده اولمیان عسکر نقدر فر او ان و هربری برقهرمان اولسه ایچلرندن بری برسببیه فرار ایتدیکی کبی دیگر لرینه سرایتله جمله سی پریشان اولور و ضابطاری عار و حجاب التده قاور همان اصلاح عسکر نه صورتله اولور بتر ایسه اجراسته مبانرت بیورلملیدریدی . موجود بولنان اوجاقلودخی اتی تصدیق ایتدی . صدر اعظم انلره آفرین خوان اولغله برابر یکیچریلرک اصلاح احوالی مطلوب هایوندر دهرک مقدمجه اشکینجیلر حقدنه قلمه نان لایحه نک اوقونمسنی امر ایتمکله مکتوبی افندی لایحینی اوقوهی صورتی ذیلده (۱۱) رقیله علاوه قیلنور .

بعده شيخ الاسلام افندی تعلیمك وجوبه دأر قلمه المنش اولان فتوای شریفه بی کندوسی قرائت ایستدکنصکره او جاقلونک حاضر وغائبه خطابا ایسته ایجاب کتاب وسنت واجماع علماء امت ایله اعدایه مقابله ایچون اصول معلومه اوزره تعلیم عسکرک اهل اسلامه واجب اولدینی ثابت اولدی بویله جه تحریر و تعلیم عسکره معهدمیسنکز دیدکده حاضر اولان او جاقلو یکنزبان اوله رق بویله جه معهدز دیدیلر .

صدراعظم تکرار سوزره آغاز ایله امدی بواصر مشروعه شایدکه بعض بدطینتان طعن و تشنیع ایده جک اولورسه ترتیب جزاسی لازم اولمازمی دیدکده شیخ الاسلام افندی اومقوله ساعی بالفساد اولنره تعزیر شدید لازم کاور دیو افتا ایتمدی و قواسنک تحریرینی دخی فتوی امینه حواله ایلدی .

واوجه تنظیم و تهیئه ایلمش اولان حجت شرعیه بی وقعه نویس اسعد افندی او قویوب مضمونی جمله حضار طرفندن تصدیق و تمهیر اولندی صورتی ذیلده (۱۲) رقمیه ایراد اولنور .

بعده استانبول قاضیسی و موالی و مدرسین و مشایخ باب عالیدن آلا ی ایله اغا قپوسنه کوندرلدی هپ او جاقلو صف بسته قیام اولدقاری حالده فتوای شریفه و حجت شرعیه ولایحه قرائت ایستیرلدی . بعض مدرسین طرفندن تعلیم فون حربیه مصاحت مشروعه سنه دأر سوزلر ایراد اولندقدنصکره یکیکچری اغاسی جلال الدین اغا ایسته فتوی و اتفاق علما ایله اوزریمزه جنک تعلمی واجب اولوب پادشاهمزنک فرمان هایونی دخی بومرکزده در نهدیرسکنز معهدیکیزی با تقریر باب عالییه عرض ایده جکم دیهرک تکرار بکنرار او جاقلودن استفسار ایستدکده صف اول جماعتده طوران باوک اغالری و او جاق اختیارلرندن بعضیاری سمعا و طاعه دیوب دیکرلری دخی انلره پیرو اولمغله ذیل حجتک اوراده بولنان او جاقلو طرفندن دخی تمهیر ایچون اسعد افندی قول کتخداسنک او طه سنه کوندرلدی اوراده منتظر اولان طورناجی باشیلر و او جاق امامی و سر بلوک و او طه باشی و متولیلر قانمزله مهرلرز دیهرک اسمارینی ذیل حجتیه تحریر ایله تمهیر ایلدیلر . سائر او جاقلو دخی کمال شوق و خواهش ایله بر برینک ا کسه سنه باصه رق مهرلدیلر . یکیکچری اغاسی طرفندن دخی برقطعه تقریر یازلدی . باب عالیدن کیدن هیئت بونی دخی آلوب ینه آلا ی ایله شیخ الاسلام قوناغنه کلدیلر . بو وجهله مصاحت ختام بولدی و جمعیت طاغلدی اوراق مذکوره حضور هایونه عرض ایلدی حجتک بالاسنه خط هایون کشیده بیورلدی . صورتی زیرده (۱۳) رقمیه علاوه اولنور .

اشکینجی لایحه سنده ذکر اولندیفی اوزره اشکینجی عسکرینک اداره سی یکیکچری

کاتبه محول اولوب بوایسه بر مصلحت جسمه مستقاه اولدیقی حالدہ یکچری کاتبی عطا بک بوایشک اری اولدیغدن شوالک یکرمی یدنجی کونی یکچری کاتبی معلم اشکینجی نقراتی نظارتی عنوانیه حالا مطبخ و مکرم امینی بولنان الحاح صائب افندی عهده سنه توجیه بیورلدی عطا بک دخی جزیه محاسبه جیلدی ایه قایلدی .

عموم مشورتک فر داسی اشکینجی تخریرینه شروع ایه چند روز ظرفنده یازیلانلر بر قاج یوزه بالغ اولدی بر طرفدن دخی یازلمقده ایدی .

بونلره دفعه سوکولی تفنک ویرلسه قیلقالی موجب اولق مطالعه سنه منی بررطوقاق قونداقلی تفنک ایه بررقلیج حاضر ایدلدی و برقیافت مخصوصه لازم کلمکله اسکی توره دن چیقامیوب ایقارینه صیقی پوتور و باشلرینه یشیل رنگلو لاز قالدیغی تخصیص بیورلدی .

ذی القعدہ نک آلتنجی بازار ایرتسی کونی البسه اکسا واسلحه توزیع ایه تعلیمه شروع اولمق اوزره بروجه بالا مشورت عامه ده بولنان ذواتندن مولی و امین الفتوی و مدرسین و مشایخ ایه یکچری اغاسی جلال الدین اغا ناظر و اشکینجیان صائب افندی علی الصباح یکی او طه لرده فی الاصل تعایمکاه سپاه ایکن متروک و مهجور قالان (میدان طمه) ات میداننه عزیمت ایه صلاة ظهری بعد الادا اشکینجی تخریر اولته جق الی بر اورطه نک هر بردن اوچر بشر نفری میدان مذکوره چیقارلدی دعا و ثنا ایه لباسلری کیدرلدی و سلاحلری توزیع ایدلدی .

عسا کر جهادیه مصریه بیکباشیلرندن اولوب کچن سنه مصر دن موریه کلورکن راکب اولدینی سفینه قضایه اوغرامغله در سعادت کله رک بار و تخانه لر ناظری و مصر قپو کتخداسی نجیب افدینک قوناغنده مقیم اولان داود اغا و ایکی تعلیم بیلور کمنه اشکینجی عسکرینه معلم تعیین اولمق اوزره اورایه کتورلمش اولملر ایه بونلر دخی معلم تعیین اولته رق کندولرینه باب عالیدن کوندرلمش اولان قپودلر کیدرلدی .

بعده عاماً طرفندن تعایمک مشروع اولدیغنه دائر نصیحت یولو خیلی سوزلر سولاندی . و تعلیمه شروع ایه امین الفتوی تبرکاً بسملا ایه الله بر تفنک الوب و یکچری اغاسنه و یروب اودخی اخذ و تقییل ایه سکبانباشی یه اودخی قطار اغالرینه و یروب میدانده صف بسته اولان اشکینجی نقراتی اوزاقندن تماشا ایتدکاری حالدہ بر قاق خطوه ایلر و کلدیلر . بوصورتله تعلیمه باشلامش اولدیغندن کرجی احمد افندی صوت بلند ایه انواع نصایحی شامل بر کوزل دعا ایتدی . بعده هر کس یرلی رینه کیتدی .

عسا کر معلمه تخریرینه بویله اتفاق کله ایه باشلاندریسه ده علوفه آم وصاتمی ایه

متمول اولان مقتخوارانك قهوه خانه لرده نشر اراجيف ايله اخلال اذهان عوامه قيام ايلماری ملحوظ اولديغندن منع اراجيف ايچون تبييهات لازمه اجراسی ضمننده استانبول قاضيسنه بوكره برقطعه فرمان عالی يازلمشدر كه صورتی زي رده (۱۴) رقيه علاوه قينور .

بروجه بالا اشكينجي تحريري خصوصنده او جا قلودن دولته اك زياده صداقت كوسترن كتخدا يري مصطفى و كرد يوسف ايله ديكر سوز صاحبري اولا شيخ الاسلام قوناغده نانيا اغا قپوسنده تعليم عسكري تعهد اتمشرايدى . مكر بو وضع و حر كترى منافقانه بر كوسترشدن عبارت ايمش . سكره دن تحقيق اولنديغنه كوره اوكون صورت عصيانى بينلرنده نهانى مذا كره ايدورلر ايمش . وات ميداننده علما ايله تعليمه شروع اولنديغى كون اظهار عصيانه نيت ايلمشرايكن ايچارندن بعضيلرى ميدانه قازان چيقمدن خروج ايتك دودمان بكتاشيانك قانونه مخالفدر ديمكله تاخير اولمش ايدو كندن بشقه بعضيلرى اشكينجيلر تكتر ايدو بده طوپ وتفنگ وسائر ادوات جنكى در دست ايله كدن سكره قيام ايتك رايئنده بولنمشلر ديكر برطاقى دخى اشكينجيلر تكتر ايدو بده مظهر التفات دولت اولدقدن سكره احتمالكه بزه اطاعت ايلمزلر اولجه حر كت اولنلميدر ديمشلر . الحاصل بينلرندن عصيانه قرار ويردكارى حالده زمان اظهارنده اختلاف اوزره ايمشرا ايشته بو صر هده چارسوى كبرده واقع كرىبچ خاننده كيزلو بر جمعيت عقد ايله اورايه مشهور حبيب او طه باشى نى دخى كتور مشلر وهان عصيانه قرار ويرمشلر . حبيب او طه باشى مساوى عدد يزيد اولان اوتوز بر جماعتك او طه باشيسى اولوب يكيچرى زور بالرى ايچنده بك زياده نافذالكلم اولديغى حالده چند سنه مقدم صورت صداقتده كور نمكله او طه باشى بقدن اخراج وساحشوران خاصه سلكنه ادخال ايله مظهر التفات واحسان ايدلمشيدى . اشكينجى تحريرى اناسنده كندوسنه طشر هده بر محلك مبايعه جيلانى ويرلشيكين بي پروا باب عالی به كابوب و كتخدا بكك ياننه كيروب او محلك محصولى دوندر بنم وقع و حيثيته شايان دكلدر انك يرينه سلانيك مبايعه سنى ايسترم ديو اياق باصمشدر . ومأموريتكرك زمانى حاول ايتدى نيچون كيمبور سكرز دينلرك كيمنه موانع شرعيهم وار وكيمنه دوكونم وار يتمه نيجه كيدم ديهرك اغر طاورا اتمقده ايدى بو طور و مشوارى مترصد فرصت فساد اولديغى اشعار ايلمكده ايدى .

بو مثللو اماراته نظراً جلال الدين اغا او جا قلودنك سوء نيتلر ينى اكلامش حتى صائب افندى بروجه بالا اشكينجى ناظرى اولديغى كونك فر داسى اغا قپوسنه واروب جلال الدين اغا ايله امر تعليمك كيفيته و كندوسنك صورت حر كته دائر مذا كرىه

استدار ایتد کده جلال الدین اغا او جاقلو نك بعضیلر نندن او یغونسز معامله حس ایلدیکنی افاده ایتمکله صائب افندی قطار اغاری و کردیوسف ایله او جاغ نك بر قاچ اختیار لرینی مجاسه بالا حضار اشکینجی لایحه سنی رحله زیب تعظیم ایدرک دولتعلیه نك اقصای املی بوقانوننامه ده بیان اولندیغی اوزره علمانک وجوبنه فتوی ویردکاری مقابله بالمثلک اجر اسی و بو وجهله عسا کر اسلامیه نك اعدایه غالبیتله سلامت دنیا و عقباسیدر و مقابله بالمثلک معناسی اعدای دین میدان معر کده اهل اسلام اوزرینه و سیله غلبه انخا ایتدکاری حرکت هر نه ایسه جنود مسلمین دخی اول صورتله مقابله ایتمک دیمکدر مآلنده بزاز کلمات لایقه ایله استمزاج واستکنه افکار ایتد کده موجود بولنان اختیار لر کویا کندولری تسلیم مدعا ایتمش ایسه ده نفر اتمز بیغی قالین بر طائفه در شاید بوتکلیف اولنان صورته حاشا کاور تعلیمیدر ایتمز بز قلیچ ایله کچکچالار ششخانه اتار نشان اور رز دیهرک احداث کفتکو ایتمیدیلر دیور مشلر . بعده اوچ دفعه تعلیم ایچون ات میداننده اجتماع اولند قدده یکچیریلرک تمر دیولنده رونما اولان طور وحر کتلر نندن دخی سوء نیتلری آکلا شلمش ایدی .

بوعلامات ردیه اولیای اموری بیحضور ایدوب حتی صدر اعظم تلاش ایدرک کیجه لین اغا حسین پاشای ساحاخانه سنه جلب واستجواب ایتد کده حسین پاشا مادام که بر موجب شرع شریف اتفاق عمومی ایله قرار ویرلمشدر بوندن دونمک جائز دکدر ثبات واقدام کر کدر دیوجواب ویرمش اولدیغی مرویدر . وفی الواقع ایش بودر چه یه وارمشیکن آرتق کیر و دونمک ممکن اوله مدیغی جهته یکچیری زور به لرینک تربیه سی اسبابی مطالعه و تهیئدن بشقه چاره یوق ایدی .

قالدیکه او جاقلو هر نقدر حجت شرعیه بی تمهیر ایله تعلیم عسکری تعهد ایامشار ایسه ده کندولرینه کرکی کبی امنیت اولندیغی جهته عسبان ایتدکاری تقدیرده تادیب و تربیه لرینه مسارعت اولتمق اوزره طویجی و خبره جی ولغمجی و ترسانه او جاقلری رؤسا و ضابطانی اکاه ایدل کدن بشقه بوغاز محافظلری اغا حسین پاشا ایله محمد عزت پاشا معیتلر ننده بولنان او چیک قدر سکیان عسکرینک در حال استانبوله نقلی ضمننده اسباب نقلیه مهیا ایدلدیکندن جهه سنک قولاقلری کریشده ایدی .

ومتدما یوبازلرک تادیبی صره سنده یکچیریلر زیاده یوز بوله رق طلبه علومی تحقیر ایدر اولدقلر نندن طرفین بینته خصومت شدید کیرمش اولدیغنه مبنی طلبه علوم دخی انلرک علیهنده قوللانامق اوزره حاضر عسکر ایدی . صنوف ساآره دخی یکچیریلر دن متفر ایدی الحاصل افکار عمومیه انلرک علیهنده اولوب انلر ایسه دولت وماتی دوشونمز بر طائفه باغیه اولدقلر نندن امثال سابقه سی وجهله یه طغیان ایتمک اوزره حاضر لانیورلردی .

* ظهور وقعه *

ذی القعدة نك طقوزنجی پخشبه کیجه سی غروب شمسن صکره یکچری زورباری برر ایکشر ات میدانده اجتماع ایله امنیت ایلدکاری بر قاچ چوبارچی واوسته لردن ماعدا صناید اوجانی دعوت ایلمشر بوسره ده قول کتخداسی حسن اغایه دخی خبر کوندر دکرنده حسن اغا بزم یالکز کیتامز اولماز بلوک اغالینه خبر کوندر دم کاسونلرده هپ برابر واریرز دیو دفع لین ایله باشندن صاوبوب بلوک اغالینک ورودینه منتظر و متحیر اولوب قالمشدر . ایشته اول اناده حبیب او طه باشی میدان اهل طغیانه چیقوب ایقادشدر فتور کتورمیک صورت تردد کوسترمیک اوجاق نامی دم قیامته دک قالمماز کوره یم سزی حاجی بکتاش اوجانی اوایندریک . دیو اسافلی تشویق و تحریک ایلمش اولدینی صکره دن همپالرینک استتقا قنده تین ایلمشدر .

کیجه ساعت التی ضولرنده ایکن زورباردن بر طاقم اوغاد دخی یکچری اغاسی جلال الدین اغایه سوء قصد ایلمک اوزره اغا قپوسنه کیتمشدر ایدی اغا ایسه قول کزهرک عودت ایله یتاغنه کیرمزدن اول خلایه کیرمش بولندیغندن زوربار سلامانی و حرمی لدی التحری بوله میوب کیرو کیتدکلرندن اغا درحال چیقوب سایمیه جوارنده برخانه ده کیزلتمشدر .

فرداسی پخشبه کونی که حزیرانک او چنجی کونی ایدی فئه باغیه حین سحر قشله لردن قازانلری ات میداننه چیقارمغه و عادتلری اوزره جبه خانه و سراجخانه قازانلری آلوب کتورمکه قیام ایتمشر وجبه خانه یه وارانلره جبه جی باشی درحال اورته سی قازانی اولان بشنجی قشله قازانی تسلیم ایدیورمش اولدیغندن جبه جیلر دخی عصانه ماحق اولمشدر . طور ناجی باشی شا کر اغا وقعه یی خبر آلدینی کبی اودی پاتلامش و چوق کچمیوب وفات ایلمشدر .

فئه باغیه تحت القلعه و اصمه التی و اون قپانی کبی مجمع حشرات اولان رلره قره قوللقجیلر ارسال و برطاقم اراجیف اشاعه ایدرک اوغاد و ایرغاد مقوله لرینی عصیانه تشویق و دعوت ایله جمعیتلری کثرت بولدقده باب عالی نی باصمق اوزره نقلجی مصطفی نام سر کرده اشقیبا معیتله برفر قه عاصیه سوق ایتدیلر .

مصر قپو کتخداسی نجیب افندی علمدار پاشا زمانده سکبان نامیه ترتیب اولنان عسکر معلمک خدمت کتباتنده بولنوب بوکره داود اغایی دخی اشکینجی معلمکنه سوق ایتمش اولدینی جهته حقدنه یکچریلرک بعض و عداوتی اولدیغندن انک

ترک کجیلر ایچنده واقع قوناغنی غارت ایلمک اوزره دخی سرخوش مصطفی نام سرپیشه معینیه برفرقه عاصیه کوندر دیلر .

صدر اعظم اول کجه بکلر بکنده ونجیب افندی قاکلیجهده کی یالیرنده بولمغله غدر اشقیدان مصون قالدیلر . و باب عالیده کی جواری هجوم اشقیانی طویدقلری کچی حرم باغچه سنک اورتیسنده کائن مخزنه کیروب قورتلدیلر . فقط زوربالر صدر اعظمک خزینه سندن نقود و محوهرات و اشیای سائره دن آتی بیگ کیسه لکه قریب ونجیب افدینک قوناغندن سکز یوز کیسه لکی متجاوز نقود و اشیایا غارت قیلدیلر . بعده اشقیای طرف طرف یایلوب تقاجی مصطفی طرفدن اورتیغله صالیور یالان دلالر قتوی و حجت یازانلری و بزه مخالفت ایدنلری و بالجه باشی قاقوقیلری قهر و تدمیر و اولاد و عیالارینی اسیر ایدوب باکر لرینی اوزر غروشه و یتیلرینی بشر غروشه صارز . هر کس دکائی آپسون سرچهمی ضایع اولانه جوهر و یریرز ایچیمز دن ذره قدر جنایت ایدر بولنور ایسه کسر بیچرز دیو بربرینه اویمز سوزلرایله اهل عرضه حیرت و دهشت و یرر اولدیلر .

شیخ الاسلام سابق صدق زاده افدینک امامی مدر سیندن شیدا افندی قضیه دن بی خبر اوله رق علی السحر ساحاخانه مشارالیه دن کندو خانه سنه کاورکن اشقیدان تصادف ایلدیکی برسوری کلبلر ایشسته بوده تعلیم جنکه قتوی و یرن طاقمدندر دیهرک برقاچ یرندن بچاق ایله اوروب یره دورشورمشلر و ایشی بتدی دیو براغوب کیتمشلر یاره لری ایسه ضرر سز اولمغله شیدا افندی قالقوب و مجروح اولدیغی حالده خانه سنه کیدوب سلامت بولمشدر . اوزمان پنچشنبه کونی یوم تعطیل اولمغله مکتوبیء دفتری خلفاسندن عاصم بک دیگر بعض قلم افندیلری ایله اخشامدن سوبلشه رک کوکصو مسیره سنه کیتمک اوزره صباحلین ارکندن ساحاخانه لرندن حرکتله اناطولی حصارینه کلدکلر نده ظهور قته دن خبر آله رق کیفیتی تحقیق ایلمک تلاشنده ایکن استانبولدنبرو برپیاده سرعت ایله کله رک ساحله یناشوب ایچندن بر بکتاشی خروج ایله بهی غافلر بورادنه طورر سز وارک اولر کزه کیدک یولداشلر او یاندی ارکان سلطنتی بتور دیلر بنده قاعه نقراتی او یاندرمغه کیدیورم دیمکله افندیلر در حال سرای هایونه عزیمت ایلمشدر . بکتاشی بابالرینک برطاقی ات میداننده تبر لالار نده زوربارلی تحریک و تشجیع ایتمکده و برطاقی دخی تکثیر جمعیت اشقیایا چون بویله بوغاز ایچنه و دیگر طرفلره سکر تمکده ایکن مدنی هیئت برذات شریف دخی ات میداننده واروب بی پروا ای معشر اشقیایا شروع ایتدی ککنز ایش رضای باری به مخالفدر و ازچکک صوکی ندامتدر قریبا بلاکزی بولور سکر اصل و فرعکزه مضمحل اولور سکر دیو اوچ نوبت چاغرمش ایدی .

یته اول کون اسکدارده اولایچی محمد نام مجذوب علی السحر اسکدار محکمه سنه واروب باب نائی نقیب زاده علی افندی یه خطابا مولانا بوکون استانبولده قرق درت قپوسنده حاجی بکتاش کوچدی واروب نمازنی قیله جغم سزده تدارکده اولک دیو انهزام اشقیایه تلمیح ایلمشدر بوکونلر بعض صاحبانک کوردکاری رؤیالردخی هپ دولتک مظفرتی یولنده تعبیر اولمقده بولمشیدی . بودرلو مبشرات معنویه ایسه اهالی یه قوت قلب اولغله بروجه آتی سنجاغ شریف آلتنه دعوت اولدقاری کبی هر طرفدن اهالی مساح اوله رق سکر دوب گلشدر .

* اخراج لوای شریف *

صدر اعظم اولو جهله فتنه وقوعندن خبردار اولدینی کبی اغا حسین و محمد عزت پاشالک کزیده عسکر لریله برابر سر یعلی کوشکنه گلری ایچون خبر کوندر دکن صکره قایغه نبوب یالی کوشکنه کلدکده خزینه کتخداسی قبریسی محمد امین اغانی بشکطاش ساحلسرای هایوننه اعزاز و کیفیتی سده سنیه یه عرض واعلام وطویقو سرای هایوننه اشرف و اشقیانک قهر و تدمیری ایچون لوای شریفک اخراج بیورلمسنی استرحام ایتمکله برابر در حال شیخ الاسلام افندی یه ورجال دولته و مامورین باب عالی یه خبر کوندردی و ترسانه امینی سعید افندی و طویچی باشی نعمان اغا و عربه جی باشی حسن اغا و خبره جی باشی ده ده مصطفی اغا ایله لغمجی باشی خلیل بکک عساکر و فیره لریله گلرینی استعجال ایتدی .

و شیخ الاسلام افندی کلدیکی کبی همان صدور عظام و هوالی فخام و مدرسین کرامت و خواجه افندیلر ایله طلبه علومک دعوتلریته دانشمندلر و چوققدارلر کوندردی . چوق کچمیوب صدر روم ایلی عارف بک و اناطولی پایه لولردن عمر زاده حمدالله افندی و استانبول قاضی صادق افندی و در سعام خواجه لردن کرد عبدالرحمن افندی و کتخدای صدر عالی و دفتر دار و رئیس الکتاب و ترسانه امینی افندیلر و ضربه خانه امینی اسعد افندی و نجیب افندی و صائب افندی کاوب سائر لری دخی کلک اوزره ایدی .

اول اثناده قول کتخداسی حسن اغا قوناغنه کلان قطار اغاری و اکثری ات میدانته اوغرایه رق کلش اولان چور باجیلر و براز یازیجی و متولی و او طه باشیلر ایله اغا قپوسنه کاوب باش یازیجی راشد افندی نی جمع عصاته ارسال ایله مراملری هر نه ایسه سویلسونلر دیو سوال ایتدر دکده بز بو وادیده تعلیم ایتیز بزم اصول قدیمه مندرستی یه تفنک ایله قورشون آتمق و کچه یه قلیچ چالمق در . بوکا باعث

اولئری ایستردیو اندرون و بیرون رجالدن وارکان سلاطنتدن بعضیلرینک اسمارینی یاد ایلمشدر . باش یازیچی بوخبر ایله اغا قپوسنه لدی الورود حسن اغا طرفندن یالی کوشکنه کوندرملکله کلوب بغاتک افاده لرینی تقریر ایتدکده صدر اعظم باق باش یازیچی بز بوایشه شوکت اسلامیه نی تأیید ایچون کتاب وسنته تطبیق ایله باشلادق بو مسئله شرعیه نك اخلاانه بروجله جواز ویرمیز بحول الله تعالی جمله سنی قهر و تدمیر ایلمک اوزره سل سیف اتحاد ایتمشدر وار بویله جه خبر ویردیو حضارک تصدیقیه یازیچی نی اعاده ایتدکن صکره حضاری بالاستصحاب یالی کوشکندن حرکت ایله سرای هایونده ارسلانخانه (عرضخانه) نام مقام عالی به حقیق دیلر .

ایشته اول ائنده کبار علما وموالی ومدرسین طاقم طاقم باب هایونه کلور ایکن طوپجیلر وعبره جیلر وسواری طوپجیلرینک یوزباشیسی اولان مشهور قره جهنم ابراهیم اغا بر قاق قطعه طوپ ایله و ترسانه باش چاوشی یمینجی اوغلی احمد اغا قالیونجی عسکر یله و خبره جی و لغمچی او جاقلری اغالریله فوج فوج سرای هایونه کادیلر وصف صف طور دیلر .

بو او جاقلر مقدمه اقتاع اولمش واله التمش ایسه لرده وقعه سلیمیه ده اولدیغی کبی بو کره دخی یکچیری زور بالرینه اتباع والتحاق ایلملری احتمالی ذهناره خاجان ویرمکده ایکن بوجه بالا ورودلری هر کسه قوت قاب اولمشدر .

خبره جی باشی دده اغادن بالذات ایشدیکمه کوره یکچیریلرک عصیانی تقدیرنده نوجهه حرکت اولنه جغه دائر اولجه طوپچی و خبره جی او جاقلری ضابطانندن تأمینات التمش ایسه ده اطمینان تام حاصل اولده بیغندن وقعه نك ظهورنده درحال خاصکویده کائن خبره جی قشله سنه لدی الورود باجمله ضابطان و نفراتی قشله قپوسنده حاضر و منتظر کورمکله اورکدرک اغالر وقعه معاومکز اولمشدر نه یاپه جقسکز دیدکده جتمکان سلطان سلیم خان حضر تلری بزم او جانمکز تنظیمه پک بیوک همت و حقمزده پک چوق لطف و عنایت ایلمشیکن هر نصلسه اوزمان یکچیریلره اوید یغمزدن ناشی لکه لندک بو لکدی ازاله ایچون بر خدمت ابرازینه منتظر ایدک شمعی دولت اوغورینه جان وباش فدا ایتمه آماده یز دیملری اوزرینه دده اغا او یله ایسه بیوریکز کیده لم دیرک سریعا خبره جیلری قایقاره ارکاب ایله یالی کوشکنه امرار و بوهلحه کبراده خبره جیلر جانسپارانه بذل جهد و اقتدار ایتمشدر .

طوپچی و لغمچی و ترسانه او جاقلری دخی بویولده صادقانه خدمت ایلمک اوزره سرای هایونه کیشلر ایدی .

بر طرفدن بو او جاقلرک اویله جانسپارانہ خدمتی و بر طرفدن دخی علمانک
 یکچیریلر علیهنه خصمانه حرکتی حسیله طرف سلطنتده قوت بیدار اولمشدر .
 ایشته اوسرهده سلطان محمود خان عدلی حضرتلری قلیجی قوشانوب تبدیل
 قایغه را کباً بشکطاش ساحلسرایندن طویقبو سراي هایونته ورود ایله سراي
 جدید سلطانیده کائن سنت او طهسنه شریف بیوردیلر . اولا صدر اعظم ایله
 شیخ الاسلامی و بعده علما و رجال دولتی حضور هایونلرینه جلب و احضار ایله
 حضاری سزاوار خطاب مستطاب ایدرک جلوسمدنبرو واجبه ذمت اولدینی
 اوزره شرع شریفه توفیق حرکت و ودیعهالله اولان تبعینی صیانت ضمننده ندر
 غیرت ایلدیکم جمله نک معلومیندر . یکچیریلر بالدفعات عصیان و طغیان ایتدی
 اطوار باغیانلرینه تحمل اولماز انحق قان دوکلسون دیو مسامحه ایتدکن بشقه
 کندولرینه بو قدر احسان ایتمشیدم بو دفعه دخی احسانلره مستغرق اوله رق
 کندو رضالریله شروع اولنان بر امر مشروعدن بغته عدول ایله اعلان طغیان
 ایتدیلر بو طغیان خروج علی السلطان دیمک دکلیدر بو خائنلرک تادی
 امرنده تدبیر کر ندر وقتالاری حقنده حکم شرعی نوجهله در دیو استجواب
 بیوردقلمنده علما بالانفاق بوتلرک قتالری مشروعدر دیو افتا ایدوب سائر حضار
 دخی بر اغزند بو یولده اوله وار دونمه یوق دیدیلر .

استشاره نهایت بولدی سوز تمام اولدی مبدأ معاملات حربیه اولمق اوزره همان
 لوای شریفک اخراجی قالدی . بوایسه بر امر خطیر ایدی . زیرا سنجاق شریف
 چیقدینی کبی درون پایتخته بر عظیم قتاله باشلانہ حق حربک نتیجه سی ایسه مجهولدر .
 شایدکه زور بالر غالب کاو بده بونجه اسدقای دولتی امحا ایدرلر ایسه صکره بونلر
 نوجهله اداره اولنور دولتک حالی نه اولور کبی مطالعهلر خاطر خراش اوله رق
 ذات شاهانده صورت تردد و تانی کورلدی . بونک اوزرینه کر د عبدالرحمن افندی
 سوزه باشلا یوب حدتندی شدتندی آغزی کورلدی . بو دین و دولتک دوام
 و بقای سی مراد الهی ایسه او خیشلری اوریرز محو ایدرز دکل ایسه بزده بو دین ایله
 برابر باتوب کیدرز دهانه اولمق احتمالی قالدی دینرک الله کی تسبیحی حدت ایله
 یره اوردی تسبیح قویدی طاعلدی دانلری مرمرلر اوزرنده یو ارلانور ایکن
 حضاره رقت کاوب کوز یا شلری دانه دانه یره دوکیلیوردی سلطان محمود خان
 حضرتلرینه دخی رقت کاوب بکا ایدرک خرقة شریفه او طهسنه کیردی لوای شریف
 نبوی پی چیقاردی صدر اعظم ایله شیخ الاسلامه تودیع بیوردی و بالذات عسکر ایله
 ات میداننه قدر کیتمک ایستدی ارکان دولت او یله مجمع کلاب اولان محله بالنفس

عزیمت هایونه حاجت یوقدر دیرك خرقه شریفه او طه سی پیشکاهنده اقامت ایله اهل ایمانک سلامت و منصوریتنه دعا ایتملرینی استرحام ایتملریله بوکادخی مساعده ایتمدی .

مشیخت معز و لارینک یعنی دری زاده عبد الله و مکی زاده عاصم و یسینجی زاده عبد الوهاب و صدقی زاده احمد رشید افندیلرک دخی داخل جمعیت اولملری اراده سنیه اقتضاسندن اولغله بوسره ده آنلره دخی دعوتجی کوندرلدی و اهل اسلامی لوای شریف آلتنه دعوت ایچون هرسمته منادیلر و محلات اماملرینه تنبیهات لازمه اجرا سیچون استانبول قاضیسی طرفندن قول قول محضرلر کوندرلمش اولدیغندن زوربالر یکیکچری اولان قزانلر یانسه کلسون دیوچاغر شدقلری صره ده هرکوشه ده منادیلر مسلمان اولان سنجاق شریف آلتنه کلسون دیوندا ایتمکه باشلانجه درون شهرده برعجیب و مؤثر غاغله پیدا اولدی زوربالری دخی خوف و تلاش الدی .

بناءً علیه هر طرفدن غیرتکشان دین و دولت اولنلر سنجاق شریف آلتنه وارمق اوزره سکر تدیلر . و جمله دن اول اوچ بیک بشیوز قدر مدرسه نشین طلبة علوم باب هایونه وصول ایله اثبات وجود ایتمدیلر .

شویله که : خبر دعوت کندولرینه اصل اولدیغی کبی در حال سلاحلنوب خواجه لرلیله برابر فوج فوج باب هایونه عزیمت و ایکی جناح لرنده یوبازلر سانکه کشف نفراتی کبی لا ابالیانه حرکت ایله حاجا یکیکچری اشقیاسیله چارپیشه رق سرای هایونه کلورلر ایکن طلبة علومدن یالکز برکشی شهید اولمشدر انلر سرای هایون میدانته واصل اولدقلرنده استانبول محلاتی اهلالیسی اماملریله و بلاد نئه اهلالیسی حاکم لریله وهپ یشیل عمامه لو سادات کرام دخی نقیب الاشراف ایله گروه گروه کله رک جمعیت ناجیه کثرت بولمقده و سرای هایون میدانی دینی بتون مسلمانلر ایله طولمقده اییدی .

یکیکچریلر ناسک حرکته مانع اولمق اوزره طرف طرف طولاشوب حتی دفتردار اسبق الحاج یوسف افندیلرک باش چوقدارینی سلطان احمد میداندنه و برقاچ کیمسه یی سلطان بایزید اطرافنده شهید ایلمشدر لکن اهالی صادقه زور بالرک مانعته باقیوب مساح اوله رق هر طرفدن زیر لوای شریفه سکر دوب کیتمکده ایدیلر .

ایشته اوزمان صدر اعظم و شیخ الاسلام لوای شریف نبوی یی بردوش احترام ایدرک کتوروب میدانده حاضر بولنان غیرتکشان دولته تسلیم ایتمکاری عقینده اخسقه لی احمد افندی او قدر مؤثر ورقت انکیز بردعا ایتمدیکه میدانده اغلامدق آدم قالمدی .

خالیفه اسلام حضر تلیری دخی خرقه شریفه او طه سی پیشکاهنده جناب قاضی الحاجاته متوجه اولوب زیر لواء شریفده محمی اولنلرک منصوریتنه دعا ایتمکدن صکره سلطان احمد جامع شریفنک اس الحركات اتخاذی مقرر اولدیغندن اورایه قریب بولنق اوزره باب هایونک فوقده کائن دائره به شریف بیوردیلر .

بوصرده ایچ جبهه خانه آچلدی . سلاحی اولمیانلره عاریت اسلحه توزیع ایدلدی .
بعده اول جمعیت ناحیه لواء شریفی الوب وکلبانک تکبیر ایله باب هایوندن چیقوب
طوغری سلطان احمد جامع شریفنه کیدرک لواء شریفی منبرک بالاسنه نصب ایتدیلر .
متعاقباً مدعو اولان مشیخت معزولاری کلوب جمعیته ماحق اولدیلر . معزول شیخ
اسلاملرک بالفعل شیخ الاسلام ایله کورشمسی خلاف رسم و عادت ایکن بوکره
ابتدا اول عادت فسخ اولنه رق مشیخت معزولاری بالفعل شیخ الاسلام اولان قاضی
زاده طاهر افندی ایله برلشوب مشاورهٔ مصلحته مشارکت ایلدیلر .

ینه اول ائنده بوغاز محافظلری اغاحسین پاشا ایله محمد عزت پاشا کزیده عسکرلریله
سلطان احمد میداننه کلوب ابراز سطوت ایله قلوب حضاره قوت ویردیلر .
اوزمان زوربالر ایچنده بولوبده اناطولی طرفه فرار ایله دونوب طولاشه رق
اوائل جلوس عبدالمجید خانیده در سعاده کلان براختیار آدم ایله کورشم دیدی که
بن یکچیر یلرک برکزیده فرقه سی ایچنده بولندم ات میدانندن ات میدانک براوجنه
قدر کلدک نیتمز یتاغانلری چکوب هجوم ایدرک سنجاغ شریفی درست ایلمک ایدی .
وحسین و عزت پاشالرک عسکرلری هنوز گامش اولدیغندن بونی یاپه ییلوردک لکن
بیکلر جه باشی قوقیلرک کلبانک تکبیرلری ایله باب هایوندن سنجاغ شریف کورندیکی
کبی جمله مزى بردهشت قاپلادی دیزلرمنک باغلری چوزلدی حرکت مجالز قالدی
نه یاپه جغمزی شاشردق نه طرفه کیده جگمزی بیلمدک بن برارالق صاوشوب
فرار ایتدم سلطان عبدالمجیدک جاوسنده عالم آسوده اولدی بنده استانبوله عودت
ایلدم . انتهى .

اردولرده اولدینی کبی لواء شریف نبوی بوجه مشروح سلطان احمد جامع
شریفنک منبری بالاسنه نصب اولندقدن دخی محافظه سی زعمایه تفویض بیورلمغله ایکی
طرفنده برر زعیم یار میشر ساعت قائم اوله رق نوبته بکامکده ووزای عظام و علمای
اعلام و سائر اعیان کرام دخی محراب اوکنده صف بسته قیام اوله رق طور مقده
وجامع شریفک درون و بیرونی صلحای امت ایله ملو اوله رق روز حشرده امت محمدک زیر
لواء الحمدده اجتماعلری کیفیتنی اخطار و تذکیر و بو خاطر ه ایسه اهل ایمانک فوق العاده
عروق و اعصابنه تأثیر ایتکده ایکن رجال دولتدن بعضیلری نطقه آغاز ایله ای
علمای دین حالا وکیل مطلق بولنان ذاتک و دیگر بعض خدمهٔ سلطنتک حرملرینه
قدر دخول و نهب و غارت ایله هتک پردهٔ شریعت و امام المسلمینک اطاعتدن خروج
ایله اعلان بنی و شقاوت ایدن زوربالرک قتالی مشروع دکلیدر دیدکده علما انلر ایله
مقاتله فرض اولور فقط بادی امرده مسئلهٔ اهل بنی حکمنجه مجمعلرینه برنصوح

و نطق آدم کوندر یلوده شبهه لری وار ایسه ازاله اولنسه مناسب اولمازمی دینلمکله در سعام خواجه لرندن اخسقه لی احمد افندی تسیب اولنمی اوزرینه خواجه افندی علی الراس والعین بن واروب افاده ده قصور ایتیم لکن انلرک طور و مشواری معلومدر کلام حق قبول ایتزلر بلا موجب انلرک اللرینه کرفتار اولورم فرض اولان مصلحتک دخی نافله یره برار تأخرینی موجب اولور دیدیکی عقبنده محمد عزت پاشا واقعا ازاله شبهه دهرک امرار وقت اولنقده مخاطره واردر انلرک شبهه سنی قایجدن بشقه شی ازاله ایتمز دیوب اغا حسین پاشانک رأی ایسه ده اول بو مرکزده بولندیغندن صدر اعظم هان اشقیبا اوزرینه حرکت ایچون قلیجینی قوشانمش ایکن وکلا مانع اوله رق انک اس الحرکاتده اقامت ایله تدبیر اموره همت ایلمسینی تسیب ایلدنکریته مبنی صدر اعظم دخی اغا حسین و محمد عزت پاشالری بوا مر خطیره تعیین وایکیسینی بردن تشییع ایله اعزام ایلدی .

اِسْتِطْرَاد

وقعه نویس اسمعد افندی اس ظفرده دیرکه بغات دیدنکری عندالشرع الانور امام بالحق اوزرینه خروج وکریوه عدم اطاعته ولوج ایدن اشخاصدن عبارت اولوب فقهاء عظامک (وکشف الامام شبهتهم) قوللری وجوبا اولیوب استحبابه محمولدر وکشف شبهه شروعه دخی سبب خروجلری معلوم اولمدینی صورتده اولورکه شبهه لری ازاله اولنقده شرقتال مندفع اوله . بویه ایکن یعنی خروجلرینه باعث اولان نسنه متین اولمدینی وقتده بیه مطلقا خروجلری ایچون بلا کشف شبهه طرف امام بالحقده بولنان اهل عدل جمع بغاتی جماعت مطیعینه عودتلیری باینده دعوت ایتزدن مقدم مقاتله لرینه ابتدار ایلمه لرینه اهل عدل کناهکار اولماز اشبو طائفه باغیه یکیچریان کچی که بر موجب فتوی واجب اولان تعالیم جنک خصوصنک مساع شرعیسینی و حسن عقلیسنی اتقان واذعان برله بالطوع اجراسنده رضا جویمان اولمشلر ایکن بوبابده مطابق شرع شریف اولان امر سلطانی به مطاوعتدن نکول ایدرک فک عقد عهد و پیمان ایده لر آرتق مر قوملره شبهه ایده جنک محل قالماشدر که کشفنه باقله همان انلرک برآن اقدام شمل جمعلرین متفرق وپریشان وخرمن جمعیتلرین صاعقه بارقه قتال ایله سوزان ایتمکنن غیریبی جواز داده فقها دکدر و بودخی معلوم اوله که بغات ایله قتال ایچون طرف امام المسلمیندن دعوت اولنان مسامینک اوزر لرینه صرف وسع و اقتدار برله قتال لرینه عزیمتلی فرض

اولور زیر اطاعت امام امر مباحده فرض ایکن عبادت معناسنه اوله رقی دفع شریفات
 خصوصنده فرضیتی اولی اوله جنی بی ریب و مرادر . انتهى .

*** قهر و تدمیر اشقیما ***

برمنوال مشروح طرف وکالتپناهییدن ویریلان امر اوزرینه اغا حسین پاشا و عزت
 محمد پاشا کندو سکبانلری و طوپچی و خبیره جی و لغمجی و قالیونجی عساکری ایله
 آت میدانندن حرکت و باجمله طلبه علوم ایله اهلینک اهل عرض کروهی دخی انلره
 مرافقت وات میداننده مجتمع اولان فئه باغیه ایله مقاتله یه عزیمت ایلدیلر .

بروجه بالا اهل عرض کروهی پیدر پی سلاحلانه رقی سنجاغ شریف آتیه سکر دوب
 کیتمکده و سنجاغ شریف جماعتی آن بان تزاید ایتمکده اولدیغندن انلرک مرورینه
 ثمانعت ایچون زوربالر دیوان بولی و یازید اطرافی و اوزون چارشو ایله سائر کدر کاهلری
 طوتمشالر ایکن بویه جم غفیرک اوکارنده قره جهنم ایکی طوپ چکدیره رک و لوله
 تکبیر ایله کیمکده اولدقارینی کوریکجک رجعت و فرار ایله دارالبوار نکبتاری اولان
 ات میداننده طوبلان دیلر .

عسکر ایکی قوله تقسیم اولنهرق اغا حسین پاشا طوپچی عسکریله دیوان یولندن
 و عزت پاشا خبیره جی و لغمجی و قالیونجی عساکریله سراجخانه طرفندن حرکت
 ایده کورسونلر .

برو طرفده پیدر پی سلطان احمد جمعی میداننه کیمکده اولان اهل عرض کروهندن
 برفرقه دها ترتیب ایله امداده کوندرمک اوزره صدر اعظم باب جامعک نزدبان باشنه
 چیقدیغنی ائشاده کتخدایری مصطفی اغا و چند نفر چور باجیلر کلوب افندم بزلر سائر
 اغالر ایله برابر اغا قیوسنده ایدک بویه مسموعمز اولدی که بونلر (یعنی اشقیما)
 جاهل اولدقارندن مجرد هیئت معهوده ده اولان تعلیمی ایده میز دیرلر ایش یوللو
 منافقانه سوزلر ایله ایشی محاوره و مخابره یه دوشورمک ایستدکارندن صدر اعظم
 باقک اغالر او جاقلونک بعد القبول نکول ایتدکاری تعلیم حربک لزوم و وجوبنه
 حرمین و مصرده کی مذاهب اربعه مقتیلری فتوی ویرمشلردر بوراده کی علمادخی
 اولو جهله فتوی ویردیلر حکم شرعه مخالفتمده اصرار ایلمک اسلامه یاقشورمی
 دیدکدن صکره یاننده کی امام نانی شهر یاری زین العابدین افندی دخی یکیکچریلر
 بو خصوصه دائر اولان حجت شرعیه یی تمهیر ایله تعلیمی قبول ایتمشالر ایکن شمدی
 نکول ایتلری محضابغی و فساد و عتو و عناددر مع ذلك بو خائسارک شمدی یه قدر
 بودین و دولته ایتدکاری خیانت قالمدی سل سیف ایله اوزرلرینسه وارمق لازمه

دیانت و دنیا و آخرتده سبب فوز و سلامتدر ای امت محمد نه طور رسز رضای باری
 ایچون اشقیایله جنکه کیدک دین قر نداشتلریمزه یاردم ایدک دیجک میدانده طبقه
 طبقه پا برجای قیام اولان اهل اسلام بر آغزدن تکبیر آلهرق حرکته آماده اولوب
 انجق بر باشبوغ ایستدیلر بار و تخانهلر ناظری نجیب افندی همان غاوغی چیقاردی
 صاریغنی باشنه صاردی عسکری هیئتنه کیردی و میدانه چیقوب فی الواقع قتال اشقیایه
 کیدنلره امداد و اعانه لازمه در دیرهک کندوسنک باشبوغ نصب اولمسنی استدعا ایتمکله
 صدر اعظم انی باشبوغ ایدوب معینته قوچی باشیلردن مصرلی علی بک و مصرلی
 امین بک و فرزه جک اعیانی امین اغا ایله شریف اغایی و یردی . بونلر ایلر و حرکت
 ایلدکری کبی میدانده کی خالق دخی دریا کبی تموج ایدرک انلره پیرو اولوب کیتدیلر .
 اوتیه طرفده اغا حسین پاشا قولی خور خور چشمه سی جوارینه وارد قده اشقیانک
 بر فرقه سی طوپلر اوزرینه هجوم و اقتحام و ایکی طوپچی نفرینی اعدام ایستدیلر ایسه ده
 عسکرک ثبات و متانتی کوروب کیر و فرار ایله ات میدانه کیروب قپوسنی قپادیلر
 وارقه سنه بیوک طاشسار طیادیلر . متعاقباً سراجخانه طرفدن حرکت ایدن قول
 دخی وصول بولدی ات میدانی قشله سی دائراً امدادار احاطه ایدلدی .

اوصرده قره جهنم میدان قپوسنه واروب طیشارودن اول در بدرلری پسند
 و نصیحت ایله اطاعته دعوت ایلدکده عوعوه کلاب یولنده جواب ویرملریله کشف
 شبهه مقصدی دخی حصول بولدی . ایشته بوضره ده کیرودن سوق اولنان نجیب
 افندی فرقه سی دخی ولوله تکبیر ایله کلوب ایرشدیلر .

حسین و عزت پاشالار دخی طوپ اتلمق امرینی ویرمکله طوپلره آتش ایدلدی
 میدان قپوسنک بر قنادی قیرلدی وارقه سنده بیغلمش اولان اشقیانک بر چوغی
 تلف اولدی . عزت پاشا در حال ایلر و واردی ایکی بیگ بشیوز غروش اعطا ایله
 مصطفی نامنده بر طوپچی بهادرینی قاندردی . مصطفی صیجرا یوب میدانه کیردی
 قپونک دیگر قنادینی دخی آچیوردی همان قره جهنم ایله طوپخانه امامی الحاج حافظ
 احمد افندی ایچرو کیردیلر عسکره جسارت و یردیلر بواننده اشقیانک بر کشتنی
 قورشون ایله قره جهنمی طوپوغندن یاره لدی ایسه ده قره جهنم آلدیر میوب
 آهسته آهسته کیرولیرهک عسکری هجومه تشویق ایله قومانداسنه دوام ایدلدی .
 میدانده بولنان اشقیایه عسکرک هجومه طپانه میوب طانغیهرق کیمی میدانده تکیه
 دیدکبری نکتبخانه لرینه و کیمی قشله لرینه کیردیلر . اوصرده سالف الذکر طوپچی
 مصطفی شعله جواله کبی میدانده پرتاب ایدرک مهتاب ایله او جانغی طومرق دیدکاری
 قصاب دکاندن طو تشدردی . بوضره ده طوپلر اون بش نوبت قدر آتش ایدوب

صالحم ویاغلی پچاوره آتلمغله اشقیانک بر مقدارى تلف و باقیسی پریشان و قشله لری
یانوب محو و بی نشان اولدی بو محاربه ده فرقه ناجیه دن انجق یکرمی بش قدر
آدم یاره لشمدر .

اشقیانک انهرامی خبرینی صدر اعظمه ابتدا ولی پاشا زاده اسماعیل بک کتوردی .
و کلا یکدیگری تبریک ایتدی و سلطان احمد جامع شریفنده بولنان غیر تکشان دین
و دولت تبشیر ایله اظهار شادمانی ایدلدی .

یکیکچریلر شمدی یه دک بونک کبی نیجه وقعهلر کوروب کچور مشار وهپ غلبه ایتمشلر
ایکن بو کره بویله سهولته پریشان اولمارینه هر کس تعجب ایتدی دول متحابه
سفراسی دنخی کمال تعجب و تحسین ایله باب عالی یه تبریکنامه لر یازدیلر .

بو وقعه افکار عمومیه نك عالمده نه بیوک تاثیرى اولدیغنه دلیل واضحدر که بشیوز
سنه دن زیاده استمرار و استقرار ایله تملشمش و بونجه وقوعات جسمیه نك
عهده سندن ککش اولان یکیکچری او جانچی بو کره درت بش ساعت ظرفنده باتوب
کیتمش و بو ایسه یکیکچریلرک نفرت عامه یه مظهر اولماریندن و بو دنخی قوانین
مؤسسهلرینک مندرس اولسندن نشأت ایتمشدر .

اسعد افندی اس ظرفرده دیرکه طائفه مرقومه قانونلرینی تشعب ادیان سابقه آسا
کندولری تحریف ایدوب فقط جامع ییقلوب خلاصی برنده قالمش کبی اوسته نامنده
اولان اشقیانک ات میداننده عریان اوله رق بهر کون علی السحر سرعت سیری
ملکه ایتلری ایچون موضوع اولان اته قوشمارى و چاوش اوسته دیدکلری شبحک
ینه میدانده برزروهیه چیقوب کویات تعیینی المغه کلان عساکره خطاب ایدر
یوللو چارطوق او کندن کچمیک بازار و اسواقه کیتمیک خلق سزی بازاره کیدن
صامتون ضابطی کورنجه قاجک و طوز لغکزی ایندیرک و شویله بویله ایدک دیه رک
تک و تنها لهجه لر نجه تنیهاتق قالمش و تغیر قانونلری برصورتیه وارمش ایدی که
قشله لرنده ساکن اولنار او طه باشی و اوسته و بش اون قره قوللقچی و برقاچ عمل
مانده او طه اسکسی نامیله براز شرذمه دن عبارت اولوب یکیکچری آدنده اولنار
هان اسواق و بازار و قولقارده مضر تلرندن غیرى کارلری اولمان فاسدان ایدی
ات واکمک تعییناتاری شونک بونک ما کالی و وظیفه عساکر اولان اسامه ایسه
ایراد معنا سنه زید و عمر وک علی الخصوص اصل وضعنه نظراً مثلاً بشیوز نفره
ویریه جک علوفهلر طوبدن بر شخصک بلا استحقاق جیب تصرفنده ایدی . حتی
سلطان احمد جامعنده یکان یکان جزای سزالرینی بولان صناید او جانغنک سیما
کتخدایری اولان سرباز اشقیانک قویندن اوچر بشریک آقچه دن زیاده هر بر

اون ايکي آڇه سي براسمه اوله رق دالقليج علوفه سي اوراق چيقوب خاق عالم
مرقومونک بيت المال مسليمنه اولان خسارتاريني مرتبه يقينه تماشا برله اوازلعن
وتشيعارين رسیده اقصاب دنيا ايديلر . انتهى .

بووقعه يه تاريخ اولمق اوزره عصمت بك زاده عارف حکمت بك افندي
(ياندي هيزم کي کليا اوجاغ)

مصراعني سويلدي

شاعر مشهور کچه جي زاده عزت ملا دنخي

تجمع ايلدي ميدان لحه * ايدوب کفران نعمت نيجه باغي

قويوب قالدردن ايکيده برده * قزان دورلدي سوندردي اوجاغني

قطعه سني نظم ايلدي .

حسين وعزت پاشا لر بو وجهله مظفر اولدقدن صکره سزاوار تخريب اولان واسکي
اوطه لر دینلان قشله يه کلوب ات ميداني فراريلندن کرک بوراده وکرک سائر
يرلرده بولدقلى اشجي اوسته وسائر اشقياني ات ميدانه کوندرلر صدر اعظم
دنخي علما ورجال دولت ايله برابر سلطان احمد جامع شريفنک صول طرفنده
حوليه ناظر اولان جناحني قراکاه اتخاذايدرک بو وجهله طوتيلوب کوندريلان
اشقاني برر برر حضورينه جلب وهر بريني برر صورته استنطاق والزام ايدرک
محل هايون التنده محبس اتخاذا اولنان کارکير اوطه يه ارسال واحقاق ايله لاشه سني
سورتيده رک ات ميدانده کائن چنارمهود اوکنه القا ايتدير ايدى . ات ميداني
ماحمه سنده تلف اولان پک چوق اشقيان بشقه بو صورتله صدر اعظم دنخي خيلي
اشقاني اعدام ايلمشدر .

اغا قپوسنده ظهور اراده سنيه منتظر اولان قول کتخداسي حسن اغا وميئته
اولان قطار اغلري وسکبان باشي ابراهيم اغا وسابقلري وصال و طالح چورباچيلر
ايله سايمانيه جوارنده برخانه ده مختفي اولديغني انهايدن يکيچري اغاسي جلال الدين
اغا وقت عصر دن اولجه سلطان احمد جامع شريفنه احضار ايدلدي . و او جاقلو
ايچون جامع مذکور ميدانده برچادر قورلدي . بعده استانبول قبولرپنه برر
قپوچي باشي ايله برر مقدار خبره جي وقولقلره طوپچي عسکري قونلدي و غلظه
وقسم پاشا و ترسانه حواليسنک محافظه سي قاليونجي عسکرينه و ابو ايوب انصاري
طرفنک محافظه سي خبره جي نفراتيه احاله ايدلدي . و طوپچي باشي نعمان اغا
استانبول قره غولارينک نظارتنه مامور اولمغله طوپخاناه طرفنک ضبط وربطي
عربه جي باشي حسن اغايه براغلدي . هر طرفنک محافظه سي اسبابي بو وجهله
يولته قونلدي لواي شريفنک محافظه سي ايچون دنخي طوپچي و خبره جي نفراتدن

مقدار کافی عسکر ترتیب و دیکیلی طاش جانبنده اولان قپویه خواجهکان دیوان
 هایوندن ولی پاشا زاده سایم سری بك و برادری اسمعیل بك و حذاسنده واقع
 باب قبله صالح قوج اغا و چنار جوارنده اولان قپویه مرحوم خورشید پاشا
 کتخداسی صالح اغا و کمر التی سمتده کی قپویه یانیه لی حسین بك تعیین بیورلدی .
 و کیجه قول کز مک اوزره مأمور لر تعیین اولندقدن بشقه محلات اهالیسنک کیجه
 نوبت بکلملری ایچون ائمه یه تنبیه ایدلدی و عزت پاشا اسکداره کچورلدی و اغا
 حسین پاشا اول کیجه سلیمانیه جامع شریفی حولیسنده خیمه نشین اولدی و مظنه
 سوء اولان یرلری تخری ایچون هر طرفه تسدیللر کوندرلدی . اول کیجه
 صدر اعظم ایله کبار علما سلطان احمد جامع شریفنک محفلنده بیتوت ایلدیلر سائر
 علما و رجال دولت دخی جامع شریفنک داخل و خار جنده کیجه لدیلر .

الحاصل استانبول یکی فتح اولمش بر مملکته دوندی سلطان احمد جامی دخی مرکز
 اردو مقامنده بولندی . فرداسی جمعه کونی صدر اعظم ینه جامع شریفنک صول
 جناخنده او توروب طرف طرف اخذ و گرفت ایله ارسال اولنان اشقیایی استنطاق
 ایله بوغدیرر و لاشه لرینی سالف الذکر چنار آلتنه القا ایتدیر ایدی . اول کون
 بو وجهله اعدام ایتدیردیکی اشقیانک عددی ایکیوزی متجاوز و حسین پاشانک
 اغا قپوسنده اتلاف ایتدیکی یوز بکر می نفره قریبدر . بو اجراءت سیاسیہ فرداسی
 جمعه ایرتسی کونی وقت ظهره قدر دوام ایتمشدر .

زیر محفلده اولوجهله اعدام اولناترک جنبه لری هپ معهود چنار اغاخنک آلتنه
 آتلمشدر بو اغاج اول شجره ملعونه درکه بیگ آلتش آلتی تاریخنده زوربالر
 ارکان سلطنتدن اعدام ایتدکار ی ذواتی آنک دالترینه آصوب او زمان شجره
 و قواق دیو معروف اولمشیدی . بو دفعه زوربالرک لاشه لری آنک آلتنه آتلدی
 شجره و قواق سانکه شمعی میوه و یرمش اولدی . عزت ملا بورالره تلمیح ایله
 (بر زمان اهل فتنه جامع خان احمدده * بی کنه آصمشیدی قوللرینی خلاقک *
 شمعی ارباب شقانک دو کیلوب کله لری * میوه وقتنه یتشدک شجر و قواقک)
 قطعه سنی نظم ایلمشدر .

بو جمعه کونی زینب سلطان جامعنه سلاملق اولدی یکیچری ضابطانندن کسنه بولندیرلدی
 ایکی طرفه طوطچی و خبره جی عسکری دیزلدی بوا یسه یکیچری او جاغنک کلیا اعتباردن
 سقوطنه بر نشانه ایدی . ایشک جان اله جق یریده بوراسی ایدی که یکیچری او جانغی
 اصلاح و ابقامی اولنه جق یوخسه بتون بتون الغامی قلنه جق بوراسی کسدرمک لازم
 ایدی . اخشامدن صکره محفل هایونده مشیخت معزوللری حاضر اولدقلری حالده

مجلس وكلا عقد اولندی ایراد حکمنده آلنوب صاتیلان یکیچری اسامه لری اشکینجیان لایحه سنده یازدنی اوزره قصرید اولنوب فقط متصرفلری حیاتده اولدجه محروم براغلاماق و قطار اغارلیه او جاق کتبه سندن و چور باجیلردن الحاله هده صداقت یوزنده بولنالر مناسب دیر لکلر ایله قایلرلق و عساکر محمدیه نامیله معلم عسکر یاللمق خصوصلری مذاکره اولندی بعده صدر اعظم محفل هایون قیوعی یاننده نصب اولنان سایه باندده و کبار علما محفله و رجال دولت جامع شریف حولیسنده نصب اولنان چادر لرده و موالی و مدرسین درون جامعه آرام و بیتوتت ایلدیلر .

فرداسی جمعه ایرتسی کونی علی الصلاح ینه محفل هایونده عقد مجلس اولندی اساس مسئله نك مذاکره سنه باشلانندی یکیچری او جاغنی پک اسکی بر او جاق اولدیغندن رأیلر انک اصلاحیه انقاسی طرفه مائل کورندی همان رئیس الکتاب سیدا افندی نطقه آغاز ایله بوزمره ذمیمه شمدی به قدر بالدفعات ایقاع ایستکاری فتنه لر عقینده دولت علیه نك امور کلیه و جزئیه سنه مداخله ایتمک اوزره ایستکاری تعهداتی نه وقت ایفا ایستدیلر سجالات و دفاتر طلوسی یازیلان سند و محتلرک مضمونلریله نوقت احتیاج اولندی هله بودفعه اشکینجی تحریری ماده سنده تحریر ایستکاری حجتک هنوز مرکی قوریمدن بلا موجب اعلان بغی و عصیان ایلدیلر شمدی ایسه ایچلرندن بو قدر شریشه لر اعدام اولندی لاشه لری میدانده سورکنندی انلربونی او نودرمی بوندن طولانی دولتعلیه حنقنده عداوتلری مزداد اولزمی بونلرک نام و نشانلری حقیقه روزکار دن حک و احما ایلدیکجه فساد و فتنه لری بر طرف ایدیله مز هر وقت بویله فرصت اله کیره مز صکره ندامت فائده و یرمز یکیچری او جاغنی کلیاً الغا و احمادن بشقه چاره یوقدر دیوب سائر لری دخی انی تصدیق ایتمکله همان یکیچری او جاغنیک الغاسنه قرار و یرلدی . وقت ظهر دن اول محفله عقد اولنان مجلسه وزیر لر و صدور و موالی و خواجه لر و رجال دولت و مشایخ جوامع دعوت اولنوب یکیچری او جاغنیک الغاسنه دائر بکلکچی پرتو افندی به قلمه الديرلمش اولان فرمان عالی مسوده سنی رئیس افندی او قودی جمله حضار انی تحسین ایله کیمی صیغه مبارکبادی و کیمی کوزلرندن اقان اشک شادی ایله القشلا دیلر .

صورتی زیرده (۱۵) رقیله ایراد اولنور .

همان امام اول و ثانی حضرت خلافتناهی محمد عارف وزین العابدین افندیلر مقامه مناسب یکدیگری معاقب برر عشر شریف او قودیلر ایاصوفیه واعظی مصطفی افندی و اخسقه لی احمد افندی دخی غایت مؤثر برر دعا ایستدیلر . کیفیت حضور هایونه لدی العرض در حال قرار مجلسک اجرایی امرنده خط هایون خلافتناهی صادر

اولمغه همان در سعادت محلاتنه و ممالک محروسه نك هر طرفه نشر اولمق اوزره فرمان عالينك بر چوق صورتلری استنساخ اولمق اوزره امر ويرلدى .
 صلات ظهر دن صكره جامع شريف جماعت مسلمين ايله لبالب اولدینی حالده وقعه نويس اسعد افندی منبره چيقدی پيراهن لواء شريفی بعد التقييل على ما لأ الناس فرمان عالی بی او قودی . هپ سامعین (سمعنا واطعنا) ديه رك دعای واجب الادای حضرت خلافت پناهی بی ادا ایلدیلر . فرمان عالينك متعدد صورتلری اخراج ايله محله جامعلرنده او قونمق اوزره آئمه یه برر صورتی کوندرلدى .

يکيچرى اغالغنگ الغاسی طیبی اوله رق بومقامده برونيزك بولنسی لازمه حالدن کورلمکله بو خصوصه جلال الدين اغا تسيب و طرف صدارت پناهي دن کندي سنه افاده اولدوقده هر نه معنایه مبنی ایسه اعتذار ایلدیکی خاک پای شاهانیه تقرر و مقدا يکيچرى اغالغنده رضای دولت اوزره حرکت ایدرکن اوتوز سکر سنه سی خالانده اوسته لرك اجباریله بالانفصال قاضی قریه سنه متقاعدا مقیم اولان اسمعیل اغا عرض و تذکیر اولمش ایسه ده زده هایونده اغا حسین پاشا تر جیح بیورلمغه اشبو جمعه ایرتسی کونی قوجه ایلی و خداوندکار سنجاقلری و بحر سیاه بوغازینک روم ایلی سواحلی محافظلنی کاکان عهده سنده اولمق اوزره استانبول وقلاع تسعه محافظلنی و عساکر معلمه منصوره محمدیه سرعسکرلکی حسین پاشایه بالتوجه خیمه صدر اعظمیده سراسره قاپلو ثوب سمور اکسا و عساکر مذکوره نظارتی دی بیك بشیوز غروش معاش و مکمل تعیینات ايله صائب افندی یه توجه بیورلمغه حسین پاشا در حال صائب افندی ايله برلکده سلیمانیه ده اولان خیمه سنه واروب عساکر معلمه تحریرینه باشلادی .
 و بوجه بالا اشکینچی معلمی نصب ایدمش اولان داود اغا و دور سلیمیده یوزباشی اولنلردن ابراهیم اغا و عثمان اغا بیکیباشی اولدیلر .

يکيچریلرك مرکز اداره سی اغا قوسی اولوب اندن بشقه استانبولده ایکی بیوک قشله لری دخی وار ایدی بری یکی او طه لر دیدکلی قشله درکه بوراده یکیچریلر عادت قدیمه لری اوزره اته سکر در اولدقلرندن ات میدانی دینلوردی . بوجه بالا وقعه کونی سنجاغ شریف سلطان احمد جامع شریفنده ایکن بو قشله احراق اولمق مناسبیله ات میدانی اسمی احمدیه میدانی نامنه تجویل اولمشدر . دیکری شهزاده جامعی قارشوسنده اسکی او طه لر دیدکلی قشله درکه وقعه دن چند روز صکره او دخی هدم ايله یرینه خانه و دکانلر انشا اولمق اوزره سلطان احمد وقفنه تصحیح ایتدیرلشدر .

بروجه بالا اغا قوسنك دائره عسکریه اتخازی تصور اولمش ایکن چند روز

سکره آغا قپوسنک دارالقوتوی واسکی سربایک سرعسکرلره مأوی اولمق اوزره
تخصیصنه قرار ویرلمش واسکی سرایده بولنان جواری وخدمه و تبرداران سرای
جدید هایونه نقل ایدلمشدر .

اولوقته قدر شیخ الاسلامار کندو قوناقلرنده ایفای وظیفه ایدرلردی بوکره
اولوجهله جانب میریدن مشیخته مخصوص اولمق اوزره آغا قپوسی تخصیص اولنوب
صدرین واستانبول قاضیسی دخی اورایه نقل وفتوا خانه دآرہسی بشقهجه تنظیم
ایله جلهسی بودآرؤ علمیهده جمع اولنشلردر .

بوغاز محافظه سنده وکالہ مدیر امور اولمق اوزره قول کتخداسی حسن آغایه
رتبہ میر میرانی والی بیک غروش عطیہ سنیه وجلال الدین آغایه کندو نیازی
اوزره میراخورلق پایه سیله قاپوچی باشیاق احسان بیورلدی . بوسرده سکبان
باشی ابراهیم وزغرجی باشی حسین و سکونجی باشی ایش آغاره یکرمی بش
کیسه عطیه اعطا و سکبان باشی معزولارندن عثمان واسماعیل وعباس واحمد آغالر
عهده لرنده یایا بکلکرنندن مخصوص بولنان نانپارلر زعامت صورتیه ابقا اولنهرق
جمله سنه قپوچی باشیاق و باش یازنجی محمد راشد افندی یه اون بیک غروش عطیه
ایله دیوان هایون خواجه لئی و محضر آغا بولنان ممش آغایه یدی بیک بشیوز
و محضر آغاکاتبی عارف افندی یه ایکی بیک و باش قپو کتخداسی طاهر آغایه درت
بیک غروش عطیه ایله خاصه سلاحشورانی رتبه لری ویرلدی . و چورباجیاعک
منتهاسی اولوب کتخدایری دینلان یره کچمکه متئی بولنش اولان باش بلوکباشی
علی آغا خاصه سلاحشورانی رتبه سیله طلومباحی باشی اولدی . محضر آغالقدن
معزول محمد آغایه و باش واورته و کچوک چاوش آغاره کذکک خاصه سلاحشورانی
ویرلدی . و اون برنجی بلوکک احمد و قرق طقوزنجی بلوکک حسن و قرق برنجی
بلوکک محمد و التمش برنجی بلوکک عمر و او توز اوچنجی بلوکک علی و قرقچی بلوکک
عمر والی برنجی بلوکک محمد والی ایکنجی بلوکک احمد و او تنجی بلوکک محمد و قرق
بشنجی بلوکک احمد و قرق دردنجی بلوکک طاهر و او توز سکزنجی بلوکک اسماعیل
و قرق سکزنجی بلوکک علی والی دردنجی بلوکک حسین و قرق اوچنجی بلوکک
اسماعیل و یکرمی طقوزنجی بلوکک حمزه و اوچنجی بلوکک سایمان و او توز التنجی
بلوکک ابراهیم و او توز طقوزنجی بلوکک محمود والی طقوزنجی بلوکک محمد و اون
بشنجی بلوکک محمد والی بشنجی جماعتک حسین و او توز طقوزنجی جماعتک مصطفی
والی طقوزنجی جماعتک سابق چورباجیسی محمد نام یکرمی درت چورباجی یه
کذکک خاصه سلاحشورالقری ویرلدکدن بشقه اون دردر کیسه عطیه دخی احسان
بیوریه رق تشریفاتی نجیب افندی یدیله توزیع قلندی .

شقاوتده مدخالری اولدینی تحقیق اولنان یکریمی اوچنچی و یدنجی اورطه لرك چور باجیلری سلحشورلق ققتانی کیمک اوزره خیمه صدر عالییه کیدن سالف الذکر چور باجیلر ارسنده حضور صدارتیناهییه چیققدقلرنده صدر اعظم بو اغالری علما ایستر براز مسئله صوره جقلر دیهرك مقتل اولان معهود او طه یه کوندروب اعدام ایستردی . بوسره ده اله کچن اشقیاء دخی بر طرفدن اعدام اولنمقده ایدی .

جبه جی باشی محمد اغا سنجاغ شریف التنه کلیوب اوزاقدن سیرجی اولمغله بروسه یه نفی ویرینه لاجل المصلحه در سعادتده بولنوب ابراز صداقت ایلیان فره جک اعیانی امین اغا نصب اولندی . بعده محمد اغانک ارقه سندن مباشر کوندریلهرك اعدام ایستیرلمشدر .

اول کون حیب او طه باشی روم ایلی جانبنه طرد اولنمش ایسه ده متعاقبا ارقه سندن مباشر کوندریلهرك اعدام اولنمشدر .

بروجه بالا عهدده سنه قوجی باشیلق احسان بیورلمش اولان اسبق سکبانباشی احمد اغانک صکره دن تین ایدن شقاوتنه بناءً کوتاهییه نفی اولنوب ورا سندن مباشر مخصوص کوندریلهرك اودخی اعدام قیلنمشدر .

اِسْتِطْرَاد

سالف الذکر جلال الدین اغا پک چوق وقت معمر اولمشدر . حتی سعد الدین افندیگ ایام مشیختنده بر مرافعه ضمننده حضورینه چیققدقبه افندم بزده وقتیساله بو او طه ده اجرای حکومت ایتدک فقط بز باطل ایله حکم ایدردک سز حق و عدل اوزره حکم ایدرسکنز فرقتز بودر دیمکله سعد الدین افندی لدی الاستکنانه یکیکچری اغالرینگ خاتمه سی جلال الدین اغا اولدینی اکلا شامغله مجلس طاغادقدن صکره انی جلب ایله اکرام و احترام ایتدکدن بشقه مجلس مخصوص وکلاده نقل ماجرا ایتدکده جلال الدین اغانک از قدیم آلمقده اولدینی شهریه بیگ غروش تقاعد معاشی یدی بیگ بشیوز غروشله ابلاغ اولندی و فاته قدر بونکله خوش حال اوله رق کچنسدی . بزینه صده کله م .

مذکور جمعه ایرتسی کونی استانبول بر حالدن بغته دیگر حاله متحول اولدی ایکی کون اول متحکم و متغلب اولان یکیکچری زور بالری اله کچدکجه بوجه بالا اعدام اولنمقده و بر طرفدن عسا کر معلمه تخریر قلمقده اولدینی حاله دلالار دخی زقاقلده یکیکچریلک نامی اورته دن قالقوب یرینه عسا کر منصوره محمدیه تخریرینه قرار ویرلدی .

بعد ازین اهل عرض اولنلدگانلرینی آچوب کسب وکار یاه مشغول اولسون شوکتلو پادشاهمهزه دعا ایتسون دیوندا ایتمکده ایدی .

ایشته بوضره ده وقت عصر دن اولجه صدر اعظم و مشایخ الاسلام و علمای اعلام و رجال دولت و سائر مأمورین کرام لواء شریف نبوی نی سلطان احمد جامعندن آلوب تکبیر و تهلیل و کمال تعظیم و تحجیل ایله سرای جدید هایونه کوتوردیلر و اورته قبودن کیروب ایچرویه طوغری کوتور رایکن خلیفه الاسلام حضر تلی باب السعاده دن چیقوب ماشیا ایلرویه حرکت ایله لوائ نبوی نی شاهراهک وسطنده استقبال ایتدی و صدر اعظمک لندن آلوب باب السعاده سققی تحتده تخت هایون قور یه کلان محل میتمنده رکز ایلدی . و اطرافنده نوبت بکلمک اوزره خدمه اندرون هایوندن تبرداران زلفلیان خاصه تعیین بیورلدی . وزمینده رنگارنگ قالیچهلر فرش ایله محانه وضع اولتیجیه دک دائما عود و عنبر ایله تجیر اولنور و قرآن او قونور و جماعت ایله نماز قیننور ایدی .

لواء شریفک بورایه وضعی عقینده ذات شاهانه قبه هایون آلتنه تشریف بیوردی . ارکان سلطنتی حضور هایونلرینه جلب ایتدی . جمله سی کلوب شرف دامپوسی ایله مشرف اولدقندن صکره تخت عالینک صاغ طرفنده صدر اعظم بعده دری زاده عبدالله افندی وصول طرفنده شیخ الاسلام افندی و بعده مکی زاده و یسینچی زاده و صدقی زاده افندیلر و صدور عظام و استانبول قاضیسی و مواجهه هایونده رجال دولت طوروب ذات شاهانه صدر اعظم ایله علمایه اشارت قعود ایله التفات بیوردقندن صکره نطق هایونه اغازایله جناب حقه چوق شکرلر اولسون که بوقولانی اجداد عظامک نائل اولدقنلری فتح مینه مظهر قیلدی سز لیده بو خدمت جایله ده بولنردی الله جمله کزدن راضی اولسون سعیکز مشکور اولسون . شمعدی یه قدر طائفه باغیه یوزندن ظهوره کلان نیجه مکروه ایشاره ضروری مساعه اولتمشیدی . الحمد لله جمله سی مضمحل اولدی بوندن صکره اتحاد آرا ایله امور مملکتی تنظیم و عباد الهک احوالی اصلاح ایدلم . از جمله اول زمره خامره نک یوزندن دولت علیه نک مبتلا اولدینی مصارفک جبر نقصانی ضمننده بیت المال مسامین ایله قطعاً مناسبتی اولیان و مناصب دیوانیه ده استخدام اولنیلان کسانک مخالقاتی جانب میریدن ضبط اولتمقده ایدی . اولاشو خصوصی رفع ایلدم . من بعد او مقوله مخالقات آلمسون . سائر مهم امور عدلیه و مصالح خیریه نی سز لمطالعه و مذاکره ایله عرض و انهام ایدیکز . بنده تسویه سنه مساعده ایدرم . هر خصوصه اقدام و اهتامک تمام موسمیدر مهم امور مملکتی تأسیس و تنسیقه دک جمله کز دائره هایونده آرام ایدیکز

قلباً و قالباً برلكده اوله لم ديوبورديلر . بعده معزولين مشيخته توجيه روى التفات ايله معزولين مشيخت خانه وساحلخانه لرنده كوشه كزين عزلت اولوب اقران وامثاليله كورشامك وديليكي يره كيده مامك داب درين ايسه ده بعداليوم بربريكزه كيديكز . وصفای بال ايله الفت وانسيت ايديكز ديوبورديلر لرنده جهلسي دعای بالخير پادشاهي لسان تشكر وافتخار ايله تذكر ايلديلر . اندن صكره ذات شاهانه دائره هايونلرينه عودت ايتديلر . نطق هايونده اشارت بيورلديني اوزره كبار علما واركان دولت سراي هايونده مسافر اولوب فقط عامدان بك اختيار اولنلرك خانه لرينه عودت ايلملري ايجون رخصت ويرلدي . روم ايلي قاضي عسكرينك دخي مصالح عبادي رؤيت ايجون كوندوزين قوناغه كيدوبده كيجه سراي هايونده بيتوتت واستانبول قاضي سنك جوار اولياي امورده بولتق اوزره اياصوفيه عمارتنده كائن متولي او طه سنده اقامت ايلمسي اراده بيورلدي . ذات شاهانه دخي سراي هايونده اوچنجي ري ديدكاري محله ساحدار اغالره مخصوص برقاچ او طه دن عبارت اولان دائره ده اتخاذ مقام ايدوب بعضا بشكطاش سراي هايوننه كيتسه لرده ينه عودت ايله بودائره ده بيتوتي التزام بيورمشلردر . صدر اعظم ورجال دولت وسائر مأمورين ايجون دخي اورته قوب ايله باب هايون اره سنده كي ميدانده چادرلر قوريله رق انلر دخي خيمه نشين اولمشلردر .

اول ائنده نقلجي مصطفى قوجه مصطفى پاشا قربنده برقارينك خانه سنده برسپت صندوق ايجنده مقبول اولديني حالده بولنوب ذات شاهانه ساحدار اغا يرنده ايكن حضور هايوننه كتورلدي صندوق آچلدي برقاچ كون اول استانبوله صيغميان نقلجينك برچوك صندوق ايجنه صيغمش اولديني كورلدي . پاداشي اولان سرخوش مصطفى ونفس طور ناجيسي عمر وقسجی وبابا طاعلی وديكر بعض رؤسای اشقيا ايله برلكده اعدام ايله عبرت انام قيانديلر .

مرقوم طور ناجی عمر ايله قفسجی كتخدای صدر عالی رفيق افنديك خانه سي قربنده اولملريه دائماً نعمتي ييوب عطيه سني الانردن ايكن علمدار پاشا وقعه سنده اني پالا ايله ضرب وشهيد ايدنلردن ايمشدر . بوكره قفسجينك خانه سي تحري اولدوقده رفيق افندي مرحومك براز اشيا سي ظهور ايمشدر . لواء شريفك باب السعاده يه نقلی كوني كرك استانبولده وكرك بلاد ثلثه ده مظنه سوء اولان اشخاصك تجسس وتخریسنه شروع و طرف طرف مأمورلر تعيين واومقوللر طوتلدقجه وطنلری جانبته تبعيد اولنلر قرق الی كون ظرفنده يكرمی بيكدن زياده نفوس زانده طرد اولمشدر .

بقية السيوف اولان يكيچر يلردن بعضيلرى تبديل قيافت ايله خانه و حمام و دكان كې
يرلرده مختفى اولدقلىرى جهته تجسس و تخر يلرينه اعتنا اولتمقده اولديغندن بونلرى
اخفا ايدنلر حقلر نده شدتو جزا اولنه چنى بو ائنده اعلان قلمشدر .

وقعه سلیمیه ده پيشدار اشقيا اولان قره دكز بوغازى قلعه لر ينك يماقلىرى بودفعه
اشقيايه قارشامش اولدقلىرى جهته صداقت يوزنده بونلر ينه نظراً خواجه افنديلره
و طلبه علومه و مشايخه عطيله احسان بيورلديغى صر هده انلره دخى عطايا و يرلديسه ده
سوابق حاللرينه نظراً كندولرينه امنيت اولنه ميه جغندن و قلعه لره عسا كر معلمه
وضى مقرر بولنديغندن يماقلىك عسا كر منصوره ساكنه تخر ير اوانلار نندن ماعداسى
سفائنه اركاباً مملكتملى اولان لازستانه كوندردلى . و بوغاز قلعه لر ينه بش اورطه
طوبجى تعيين ايدلى .

بالجه بندكان وداعيان صداقت نشانه اولوجهله عطيله و يرلديكى صر هده صدر اعظمه
بر مجوه خنچر و شيخ الاسلامه بر الماس يوزوك احسان بيورلمشدر .
دور سايام خاننده طوبجى نفر اتندن بشقه هر طوب ايچون اون نفر تفنك انداز
اولوب وقعه سلیمیه دن صكره زور بالرك غلبه سييله بونلر قالد يرلمشيدى . بوكره
طوبخانه ايچون ينه تفنك انداز تخر ير ينه باشلاندى . و بونلره قاش كنار ينه پوشى
صارمق اوزره قيصه خنبره جى قالباغنه مشابه قالباق اكسا اولندى . ضابطان قاش
كنار ينه اكليجه پوشى صارمق امر اولتمقده قلفات بار كر اتندن قور تولديلر .

و بوكره چور باجى عنوانى اورطه اغاسى عنوانه و اورطه باشى ملازم تعبير ينه و اوسته
آشجى باشى يه و قره قوللقچيلر اشجى يماقلىرى و سقا سيباجى تعبير لر ينه تبديل قيلندى .
ينه بو صر هده اسكيدن قلله بر چوق رسم و عادت لر الغا اولندى .

شهزاده جامع شريفى جوارنده قشله لرى اولان عجمى اوغلانلار كه يكيچر يلرك
بر شعبه سى اولوب طوائف عسكريه نك اودون مصاحته مأمور ايديلر بو صر هده
انلر دخى رفع و الغا ايله ضابطلرى اولان استانبول اغاسى عنوانى حطب امينى
عنوانه تحويل قاندى .

عسا كر منصوره ساكنه تخر ير اولتمقده اولان نفرات ايچنده اون بش ياشنندن
اشاغى چو جقار ظهور ايدوب بونلرك عسكره يازلمسى قانونه مخالف ايسه ما يوساً
كيرو دونديرلملى دخى مناسب كورلمديكندن سالف الذكر عجمى اوغلانلارى
قشله ملى انار ايچون تعليم خانه اتخا ذ اولته رق و ليار ينك رضاسى شرطيله اوراده
اسكان و تربيه لرى ايچون خواجه لر و ضابطار تعيين اولندى . بوستانخيار فى الاصل
عسا كر خاصه سامطانى اوابق اوزره مرتب ايكن يكيچر يلرك انتظام سزلى انلره دخى

سرایت ایدرک مختل النظام اولدقلرندن بوکره انلرک دخی تنظیم احواله پاشلاندی .
 بروجه بالا زور بالرک انهزامی اوزرینه ادرنده دخی یکچیری نشانلرینک رفع
 و محاسی ایچون چرمن متصرفی و ادرنه محافظی وزیر اسعد پاشایه و ادرنه ملاسی
 یازیچی زاده ابراهیم ادهم افندی ایله سائر علما و وجوهنه خطاباً فرمان عالی
 کوندرلشیدی . اسعد پاشا اول امرده ملا افندی ایله کافه اهلینک مرجعی و بلده نک
 اعلم علماسی اولان اسکیحی زاده افندی نی و بوستانچی باشی عباس بک ایله اعیان
 و وجوه بلده نی جمع ایله محرمانه بر مجلس عقدیله کیفیت درمیان ایتدکده اسکیحی زاده
 افندی نی سمعا و طاعه همان دیوان عقدیله اعلان کیفیت اولنسون دیوب سائر لری
 دخی انی تصدیق ایلدکلر نده ملا افندی صمت و سکوتی اختیار ایلمش . واقعا انهای
 محاورده سکوتی موسیقی رینه کچنلر دن ایسهده بو مقامده قاضی بلده نک سکوتی
 الویرمز اولدیغندن اسعد پاشا او جاقولونک و سائر حضوری لازم کلنلرک احضارینی
 و دائره سی خلقتک احتیاطا بصیرت اوزره بولملری تنبیه ایله برابر ملا افندی نی
 دخی خفیجه جلب ایله سزک صداقتکز جای اشتباه دکدر لکن ادرنه اصنافک
 اکثری او جاغه متمیدر قاضی پاشا و قعه سنده عناد و اصرار لر ی معلومدر بو محله
 شق شفه ایتمک او یمز مسند حکومت شرعیده بولندیغکز جهتله شمعی عقد
 اولنه جق دیوانده دخی سکوت ایده جک اولورسه کز سبکمغزان انی بشقه معنایه
 حمل ایله برفته احدائنه باعث اولمق ملحوظدر دیدکده ملا افندی اشبو الفا خبری
 اخشامدن استنهام اولنمشیدی محکمه کاتبلرندن قبولی افندی بو الفا ماده سی عجا
 کار کیر اولورمی دهرک ذهنی تشویش ایتدی دیو اعتذار ایتدکدن صکره عقد
 دیوان ایله فرمان عالی قرائت اولندقدده ملا افندی ینه شق شفه ایتیموب بیروح الصنم
 کبی طور مش . فقط اسکیحی زاده افندی انک سوزینه حاجت بر اقیوب اولوالامرہ
 اطاعتک وجوب و فضائلی بیان ایدرک او جاغه منسوب اولنلری دخی اقناع ایتکله
 جمله سی سمعا و طاعه دیمشله . و ادرنده یکچیری اغاسی و کیلی بولنان طور ناجی
 محمد صادق اغایه قپوچی باشیباق خلعتی و او جاقولون اوچ بش قدر سوز صاحب لرینه
 سلحشور لقی خلعتلری اکسا اولندقدن صکره درون شهرده اولان بالمله یکچیری
 نشانلری رفع و درون قلعهده کائن اغا قپوسی دائره وسیعه اولمغه دار شریعت اتخاذ
 قلمش و مظنه اعتراض اولان بش اون نفر سابقه لودن بشقه کمنه نک بورنی
 قلمقسزین بوماده مهمه ادرنه جه دخی تسویه اولنمشدر .

اسعد پاشانک بو خصوصه دائر اولان تحریراتی شیخ الاسلام افندی یه لدی الحواله
 باشارت علیه ابراهیم ادهم افندی قره حصاره نفی ویرینه اهل و اربابی لدی التحریری

مخرج پایه لولرندن کوتاهیله خلیل رشدی افندی یکر میدان زیاده اسکیلرینه تقدیم ایله ادرنه مالاسی نصب اولندی اسکچی زاده افندی یه دخی تام برسهم احسان قلندی .
اسعد پاشا بروجه بالا و قوغ حالی باب دولته عرض ایله برابر بو وقعه خیره یه تاریخ اولوق اوزره (غزای اکبر) ترکیبینه بوله رق

تیغ سرتیز شریعتله شهنشاه جهان * باشلرین کسیدی هب اهل فننگ سرتاسر شبهه هیچ قالدی شمدنکیر و اول داوردین * اولدی هر کارده تأیید خدایه مظهر پادشاهم دیدی محاص قولکه هاتف غیب * تام تاریخی انک اولدی غزای اکبر منظومه سنی تبریک مظفریت مقامنده تقدیم ایلمشدر .

ذی القعدة نك یکر می اوچنجی کونی ذات شاهانه باب سرعسکری یه شریف ایله عساکر منصوره نك و طوپچیلرک تعلیملری تمانا و صدر اعظم ایله حسین و عزت پاشالره بر مرصع خنجر و عسکر ناظری صائب افندی یه بر مرصع قوطی و ضابطان و نفرات عسکر یه یه عطایای و فیره اعطا بیوردی .

بعده جامع نصرته سلاماق و وقوعنده طوپچی باشی نعمان اغایه دخی مرصع خنجر و یلمشدر .
بوصره ده اصناف هپ کفالت متسلسله یه ربط اولندی شویله که : اصناف بر برینه و کتخدالری جمله سنه کفیل اولوق اوزره نظام اتخاذ قلندی .

قوللقره دخی طوپچی نفراتی قونمش و بر طرفدن عساکر منصوره تکثر ایتمکده بولنمش اولدیغندن نوبته محله لرینی بکلمکده اولان اهالینک ارتق یتسو نماز لرینی محله لری جامعلرنده ادا ایتمکدن صکره خانه لرینه چکیلوب استراحت و بیتوت ایلملری ذی القعدة نك یکر می یدنجی کونی تنبیه قیلمدی .

موجبی اصنافدن یکچیریلرک موجیبی ارناود اسماعیلک اوغلی سلیمان ارباب فساددن اولدیغی حالده قوجه مصطفی پاشا جوارنده صومعه نشین مشیخت اولان فیض الله افندی زاده چوک شیخک درویشلرندن اولوب طوپخانه ناظری صادق افندی دخی اکا منتسب اوله رق موجبی سلیمان ایله پیرداش اولدقلرندن شیخ افندینک التماسی اوزرینه صادق افندی مرقومی طوپخانه روزنامه جیسی لیب افندینک خانه سننده اخفا ایتمش ايسه ده سرعسکر پاشا طرفدن صیق صیقی یه تحری اولدیغی لیب افندینک مسموعی اولیجق خانه سننده اولدیغی خفیا قالیونجی ضابطنه خبر و یروب اودخی صدر اعظمه اخبار ایتمکله سلیمان اورادن اخذ و جلب ایله ذی القعدة نك یکر می التیسنده اعدام اولوب صادق افندی اعدامه بدل ذی القعدة نك یکر می سکرنده اماسیه یه نفی اولندی . لیب افندی اخبار کیفیتله اظهار صداقت ایلمش

ایسهده برقاچ کون تأخیری قباحت صایلهرق اودخی کوتاهییه نفی اولمشدر .
طوبخانه نظارتی دخی اسبق ضربخانه ناظری احمدافندییه توجیه قلمشدر .

محضر اغانک زیر ضبط وادارهسندمه بولنان حربه جیلرکه باب عالیده طمرق ایشلرنده
وخدمات سائردهه استخدام اولنورلردی انلر دخی یکچیریلردن معدود اولمغاهلواء
شریفک باب السعادهیه نقلدنبهرو اودرلو خدمتلمده خبهدجی نقراتی وصدراعظمک
تیزالندن تدارک ایلدیکی قیرجهلی سبکبانلری استخدام اولتمقده ایدی بوکره حربه جیلر
الغاولندی . انلرک یرنده استخدام ایچون برصنف مخصوص ترتیبی لازم کلوب
طشره لرنده وزرا دائره لرنده ایسه الی کموش دکنکلی قواس قوللانمقده اولدیغندن
باب عالیده ومعیت سرعسکریده دخی قواس استخدامنه قرار ویرلدی . ومحضر
اغانفی عنواتی طمرق اغانفی عنواننه تحویل قلدندی .

زوربارلک انهمزاملنده اوجاق بازرکانی اولان یهودی سؤال وجواب ضمننده ضربخانهیه
قالدیرلمش ایدی انکله قرابت صهریه سی اولان شایجی بحورایچی نام یهودی دخی
انک واسطه سیله اوجاقلویه چاتوب مقاطعات و التزاماتدن پک چوق پارملر قازانمشیدی
بوکره عرض کفالت ایدرک اوجاق بازرکاتی تخلص ایلمک صره لرنده طولاشور
ایکن ذی الحجته نک طقوزنجی سبت کونی ایکسیی بدن اعدام ایله ماللاری مصادره
اولمشدر اشکینجی تحریرینه شروع اولدینی زمان شایجی حسین وعزت پاشالره
هیچ بشیوز سیلاق اوجاغک قبول اتمدیکلی تعلیم باشه چیتار شیمیدر بونک برخطاره سی
چیتار باشکنزک چاره سی ارایکنز دیدیکی وحجتی مهرلتمک ایچون اغاقوسنه وارلدقده
اوجاق بازرکانی دخی محل جمعیته ناظر براوطه نک پرده سی ارالغندن خنده استهزا
ایله سیر ایتدیکلی مرویدر .

ازقدیم یوم عیده درت کون قالهرق لاجل التبریک صدراعظم ووزرای عظام آلی
ایله شیخ الاسلام قوناغنه و فرداسی شیخ الاسلام افندی و بعده وزرا باب عالییه
کیدرلر وبعده صدور عظام باب عالییه واروب اندن شیخ الاسلام قوناغنه کلورلر .
وفرداسی استانبول معزوللر ایله سائر مولیء فیخام و بالجمله ضابطان عسکریه اولا
شیخ الاسلام قوناغنه وبعده باب عالییه کیدرلر وعرفه دن برکون اول مدرسین کرام
وقبوجی باشیلر وركاب وشكار اغواتی وسلاطین عظام کتخدالری وحرمین مفتشی
افندی وحرمین طاقی وخواجکان اقلام وزعما کذلک ایضای رسم تبریک ایدرلر
ایدی . بوکره ارکان سلطنت بروجه بالا هپ سرای هایونده بولدقنلرندن بویوم
عید انجاده رسم مذکور ترک اولمشدر .

ویشکاه باب السعادهده تحت هایون قوریلان یردهلواء شریف نبوی منصوب اولمغله

ذی الحجه نك او تنجی بازار كونی كه یوم سعید عید اسخادر چین سحر قبه الله تحت
 هایون قورلدی . شیخ الاسلام و بالجمله علمای اعلام یرلرنده صباح نمازی ادا
 عقبنده کماکان اسکی دیوانخانه ده وقفه کیر آرام اولدی لر صدر اعظم و حسین و عزت
 پاشا لر و رجال دولت دخی اورته قونك داخنده صاغ وصولده کائن بیکه لرده صباح
 نمازی قیلدی لر و سائر ارباب معایده ده مطبخ عامره جانبنده اولان بیکه لرده توقف ایستدی لر
 ایدی . ذات شاهانه باب السعاده دن چیقوب لواء شریفی تقییل ایتمه کدن صکره قبه
 الله کلوب تحت هایونه جلوس بیوردی . رسم معایده اجرا اولندقدن صکره عساکر
 منصوره پیشرو اوله رق ترتیب او انسان آلائی والا ایله سلطان احمد جامع شریفه
 کیدیلوب بیرام نمازی قیلندی . وینه آلائی ایله سرای هایونه عودت اولندی .
 بعده ذات شاهانه سنت او طه سنده آرام ایدوب معزولین مشیخت بورایه کاهه رك اجرا ی
 رسم تبریک ایلدی لر . بیراملرک برنجی کونی یالی کوشکنده اجراسی معتاد اولان بنش
 رسمی رفع و الغا اولندی .

برقاج کون مقدم مشایخ اسلامه انواب خاصه هایوندن برقات البسه نفیسه و صدوره
 بر بوغچه احسان بیورلمشیدی . بوکره جمله سنه عطایای سنیه احسان بیورلدی .
 بعده وقعه نویس افندی یه اون بیک غروش عطیه احسان ورتبه سی سخن ثماندن
 حرکت آتمشلی یه ترفیع بیورلمشدر .

و صدر اعظم ایله وزیرلره و رجال دولته علی مراتبهم مرصع بچاقلر و الماسلو و مینا کاری
 و التون قوطیلر و یرلمشدر . یکچیریلره متعلق نقدر اسکی رسم و عادت لر وار ایسه
 بوئانده رفع و الغا اولندی نی صروده قهوه خانه لرك دخی هندمنه ابدار اولمشدر .
 وقعه نویس اسعد افندی دیر که جمعیتکاه بطله و اسافل علی الخصوص قوم ملغانک
 دارالدوه اتخاذا ایلمکاری جایگاه ارادل اولوب بر طاقم باشی بوش ناس صباحدن
 مسایه و اکثر یسنده عشایه قدر استیناس ایدوب دائما مذمت ارکان دولت ایله اراجیف
 افشان و شرعا مذموم اولان مساویء خاق ایله الوده دهان هذیان اولدق لری قهوه
 خانه لر که تاریخ عالیده رقرده بیان اولندی نی اوزره ابتدا جنتمکان سلطان سلیمان
 حضر تلی عهده سلطنتلرنده عرب قلاش لرندن بر حریف تحت القامه ده ایجاد ایدوب
 قهوه فرو شاق ایله خاقی باشنه جمع و بزم اراجیفه ایقاد شمع ایتمدیکی طرف سلطنتدن
 بالاستماع دکانی باشنه بیقلوب ابطال اولمشیدی . بعد زمان هنگام مسامحه ده رفته رفته
 کثرت اوزره یابامش و فته لر عقبنده ینه بیقامش ایکن براز مدتد نبرو شول مرتبه ده
 اکثار و بر مرتبه ده تکلف و اعتبار اولمشیدی که جمع ناس اولان اسکله لر و بعض

مسیره لر خصوصاً یکی قپو خار چنده هر بری تبعه ساده رویان شهوت انگیزان و مداح و خوانندگان ایله باص بیانی میکرده دن نشان و کدکاری یکر می بشر بیگ غروشه قدر انوب صاتیله کلان کار کیر ایراد قدر شهرت و شان ویر مشیدی خلاصه هدم و ابطالاری لازم کلمکله محاکم دن کتاب تعیینیه در سعادتده اولئر سر عسکر پاشا و بوغاز ایچی طرفینی وقاسم پاشا و اسکدار و غاطه و ایوبده اولئر اول اطرافک ضابطانک معرفتلیله یکان یکان تحریر و طوطچانه و بعض بوستانیان مقرر نده اولئر اولدجه مضبوط و مأوای ضابطان و اهل عرض و اطاعته مربوط اولماریله انلر دن ماعدالرینک او جاقلری هدمیه آخر دکا کینه تبدیل و تغییر اولمق و بربر دکانلری تراش مصاحتی تمامندن صکره نامی توقیف ایله دکانلر نده جمعیت اولماق باینده ظهور ایدن اراده هایون موجنبجه لازم کلنره خطاباً او امر علیه صادر اولدی . انتهى .

باهر افندی اسعد افندی تاریخی اوزرینه یازدیغی حاشیهده دیرکه صاحب تاریخ مبالغهلو یازمشدن اوسته و طولومباحی قهوه خانلری بشر اوزر کون قانوب بعده محبهنک و اصناف طاقنک کفالتیه اهل عرضدر دیو جمله سی آچلمش و بیقلانلر طرز آخرده یانمشدن بودخی مأمورینه سر رشته رشوت اولمشدن . مثلاً صدر اعظمک توابعدن زیدک عمر و هکچمش نفسانیتی اولوب فرصت اتخاذ ایدرک سوء افاده سیله هان بلا تحقیق اجرای مجازات اولنهرق بو صورتده چوق کسسه مغدور و نافله چوق انسان تلف اولمشدن . انتهى .

ذی الحجهنک یکر می التیجی کونی میراخور اول حضرت شهر یاری الحجاج علی بک عزل ایله سر بواین حضرت شهر یاری شمسوار زاده درویش بک میراخور اول و میراخور ثانی موسی اغا سر بواین و داود پاشا قشله سی بنا امینی محمد اغا میراخور ثانی نصب اولندی .

و احتساب مأموریتی احداث اولنوب باشباقی قولی رتبه سی فوقده اوله رق دفتر تشریفاته قید ایله خبردجی باشی دده مصطفی اغا عهده سنه توجیه ایددی .
و مصارف عسکریه یه قارشواق اولمق و جانب احتسابدن استیفا اولمق اوزره بعض واردات جدیده ترتیب قلندی .

تکالیف جدیده بادی امرده ناسه خوش کورنمز ایسهده یکچیریلر زماننده خلقک دوچار اولدیغی سوء استعمالته نظراً تکالیف مزبوره بک خفیف ایدی . چونکه استانبوله وارد اولان ذخائر و ارزاقک ممنوع اولان محملره نقل اولنماسنه نظارت ایلمک معاسنه وضع اولنوب یمش ایسکله سنده چارداق دیدکاری یرده اوتوران الی آتی نامنده کی حشرات بر طاقه بدعتلر احداث ایله احباب ذخائر و ارزاقی تجریم ایدرلر دی .

و بعضا رشوت اوله رق سفائن اجنبيه به نقللرینه نقللرینه کندولری متجاسر اولورلریدی .
 و خارجدن کلان قایقلره بیکچر یلردن بری انی سائرندن حمایه معناسنه اوله رق
 اورطه سنک نشانی اورر و تمتعدن حصه آلور ایدی و تخمیه صخانه به اوچ درت نفرلری
 واروب سحق اولنان قهوه به ثلثی مقداری نخود مقوله سی شیلر خلط ایله بوندن
 حاصل اولان فضایی سحق ایدنلر ایله بینلرنده تقسیم ایدرلریدی . قوللرنده
 بیکچری نشانی اولان حامللر دخی اشیای محموله نك بهاسی قدر اجرت ایستلرولمینجه
 کیتمز لر ایدی . ودهابونلر کبی نیجه نیجه شاعتلر اجرا سندن خالی اولمز لریدی .

* فذلکة احوال اشقیا *

خاع سلیم خانیده و عامدار پاشا هنکامه سننده الی و کرک بووقعه ده مدخلی اولنلرک
 ازاله و جودلرینه اعتنا اولنهرق بوقیلدن اولان حشرات طوتلدیجه سرای میداننده
 و سرعسکر قپوسی پیشکاهنده و عزت پاشا معرفتیه اسکدارده چشمه باشنده و بعضا
 بوستانجی باشی محبسنده سرآ و علناً اعدام اولنلردر .

روز فتنه ده اشقیایه اعانه ایلدیکی اخبار اولنان حالا اسهام خلیفه سی اوغلی ایله یاران
 ماران فتنه جویمان و غیر تکشان شقاوتکاراندن قشله یازیحیسی اولدینی خبر ویریلان
 باش محاسبه قلمنده دفترچی شا کر سرای میداننده و عزت محمد پاشا چاوشی اولوب
 جاسوس اهل فتنه اولدینی تحقیق اولنان شخص اسکدارده و بابا طاعلی دیدکری طاعنی
 و او توز بر سر کرده لرندن حاجی سامان و ممش بیراقدار و دیگر بعض شقاوت پیشهلر
 دخی برر ممرده قتل اولندیلر .

اسکی زور با بقایا سندن اولوبده اقدمجه اغا حسین پاشا طر فندن برر طرفه دفع ایدلمش
 اولنلردن دخی بعضیلری محالرنده اعدام ایتدیرلمشدر .

برموجب فرمان عالی ارضر و مده دخی بیکچری نشانلرینک رفعی صره سننده
 یولولردن مظنه سوء اولان بعض سرکشان دخی اعدام ایله سره مقطوعلری در سعادتیه
 گلشدر . دیگر بعض ولایاتده دخی بوکامائل اجرا آت و قوعوبولمشدر .

کرک ات میدانی معرکه سننده و کرک صکره صور مذکور ه ایله آستانه ده و طشره لرده
 اعدام اولنان اشقیانک عددی آتی بیکه رسیده اولدینی اسعد افندی تاریخنده مندر جدر .
 بروجه بالابیکچری او جانغی الغا اولدینی کبی متعاقباً منسوب اولدقلری بکتاشی
 طریق دخی رفع و بساغ ایدلمشدر .

اسعد افندی نك بیانته کوره غازی اورخان حضر تلرینک زماننده بیکچری تحریر
 و ترتینه شروع اولندقدنه ضابطاندن بعضیلری حاجی بکتاش ولی حضر تلرینه ارسال

ایله بویکی عسکر حقنده دعاسی طب اولدوقده عزیز مشارالیه اول ضابطلری حسن قبول ایله کندو ردا سندن انلره برر عبا پارچه سی و یروب انلر دخی تبرکا بو عبا پارچه لرینی طیلسان کی باشلرینه طاقش اولدقلری و یکچیریلرک باشلرنده کی کچلر اندن قالمش اولدیفی حکایه مشهوره سنه مبنی یکچیریلر عزیز مشارالیه نسبت ادعاسنده بولنورلردی . و بعض اطوارده طریقت بکتاشیه ارکانه تقلید ایلدکار ندن انلره دودمان بکتاشی دینلوردی . انتهی .

الحاصل یکچیریلر حاجی بکتاش و لینگ دعاسنه مظهریت ادعاسنده ایدیلر حالبوکه تاریخ جهانماده بیان اولندیفی اوزره سلطان اورخان زمانده یسا نامیله اهالیدن عسکر یازلمشیدی بعده اوغلی خداوندکار زمانده خیرالدین باشانک اخطاری اوزرینه اموال غنائدن بیت المال ایچون خمس الندیفی صره ده تام بش اسیردن بری و تمام اولماز ایسه هر اسیردن یکر می بشر آچه آنور اولدی و بو وجهه آنان اسیرلر ترکارک یانسه ویریلوب انلر دخی انلری برمدت استخدام ایله تربیه ایدرلر و ترجه اوکره درلر ایدی بو صورتله اول اسیرلر اهل اسلام ایله الفت ایدرک هم لسان اوکر نورلر و همده بالطبع مسلمان اولورلر و بعده باب دولته کتوریلوب ییا عسکری کچی آق بورك کیدر یلور و یکچیری دینلور ایدی . شو حاله نظرأ یکچیری تعیری خداوندکار زمانده ایجاد اولنش دیمک اولور .

حاجی بکتاش ولی ایسه غازی اورخان حضر تلری عصرینک مشایخندن سید محمد افندی نام برزات اولوب دائما حال استغراقده ایمش . صکره لر ی اکا منتسب کینور برطام در بدر ملحدلر ظهور ایتدی بولر عسا کر عثمانیه ایله پیرداش اولمق ادعاسیله ارواح خبیثه کی یکچیریلر حلول ایتدیلر . حتی بکتاشی بالبال ندن بری دائما حاجی بکتاش و کیلی نامیله طقسان درت قشله سنده اقامت ایلردی . و حاجی بکتاش ولی تر به سنده شیخ اولان متشیخ فوت اولدوقده یرینه کچن کیمسه استانبوله کلوب او جاقلو انی آلا ی ایله اغا قوسنه کوتورر و تاجنی یکچیری اغاسی باشنه کچوروب ینه آلا ی ایله باب عالی یه ارسال ایله فراجه کیدر یلور و عودتیه قدر او جاقلو طرفندن اکرام ایدیلور ایدی . آره صره بودر بدر ماجدلرک یکچیریلری افساد ایلدکلری متحققدر . حالبوکه بولردن اکثرینک شرع شریفه مغایر افعال و اطوار ذمیمه لر ی مشهود اولدیغندن بو صره ده انلر دخی رفع و العا اولنشدز .

اس ظفرده بیان اولندیفی اوزره بکتاشیلر اکثر اصحاب کرام علی الخصوص حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنهم حضر تلری حقنده علناً کفره مؤدی تفوهات اجتسار ایدرلر ایدی . و علویک مناسبیله روافضه مائل اولدقلر ندن ایام سالفه ده اناطولی

دیارنده شاه قلیچی صالایوب حتی دور سلطنت سلیمان خانیده حاجی بکتاش ولی خاقاننده پوست نشین اولان قلندر نام در بدر عزیز مشارالیهک نفس اولادنم دیرک خروج ایله باشنه اوتوز بیکنن زیاده ملحد طوپلامغه دفع فتنه سی ایچون سردار اکرم ابراهیم پاشا مکمل اردو ایله اوزرینه حرکت ایدرک برقاچ محله قتال عظیم وقوعیله انجماکار اخذ واعدام اولمشیدی . لکن بویولده خیلی سنیلر دخی افنا قیلنمشیدی .

ینه بکتاشیلرک الغاصبی بیان مقامنده اسعد افندی تاریخنده دیرکه اول قوم ضال عقائد زائفه اربابندن براز جهله وبر طاقم بطله اولوب عهد نبوتدن صکره مستعد فساد اولان قلوب عوامی تقلیب ایله فسق و فجوره ترغیب وبالخصوص بر صورت جهلاء فریب ایله دودمان یکچیرینه حلول برله خیرمایه فسادلری اوله رق انلری دخی طریق بغیه دلالت و تقریب ایتملرله بهر حال تملاک محروسه شاهانه دن ازاله لری شرعاً و سیاسیاً لازم کلمدیکی مقدم و مؤخر مقصد اقصای خیر خواهان دولتعلیه اولوب بلطفه سبحانه بونک اجراسی وقتی کیکله ذی الحجه نك ایکنجی کونی درون سرای هایونده واقع جامع شریفده صدر اعظم و لاحق و سابق مشایخ اسلام و صدور کرام و طریقت نقشبندیه مشایخندن بشکطاشلی یحیی افندی تر به داری حافظ افندی و ادريس کوشکنده تکیه سی اولان بلومویجی مصطفی افندی و طریق مولوی مشایخندن غاطه شیخی قدره الله دوده و بشکطاش شیخی عبدالقادر افندی و قاسم پاشا شیخی علی افندی و خلوتیه دن قوجه مصطفی پاشا شیخی ایله ذا کر باشی شکاری زاده شیخ احمد افندی و مرکز افندی شیخی احمد افندی و اسکدارده نصوحی زاده شیخ شمس الدین افندی و طریق جلوتیه دن هدایی شیخی شهاب افندی زاده سید افندی و باندرمه لی زاده غالب افندی و سعیدیه دن قوجه شیخی امین افندی و رجال شورا حاضر اولدقلری حاده عقد مجلس اولتهرق ذات شاهانه دخی و رای قفسدن نظارت بیوردقلری حاده مذاکره ابته دار اولندی .

ابتدا شیخ الاسلام افندی فتح کلام ایله شیخ افندیله خطاباً حاجی بکتاش ولی و سایر پیران عظام و اعزّه کرام قدس اسرارهم هپ اهل الله اولوب انلره قطعاً دیه جگمز یوقدر لکن طرق علیه سه لوک و اتساب ایدنلر اصول و ارکان قدیمه سی اوزره کیدوب ابتدا شرع شریفه کالیله اتباع لازمدر . حتی شریعتده مکروه اولان نسنه طریقتده حرام منزله سننده در بعض جهله ایسه بکتاشیاک نامیه هوای نفسنه تبعاً فرائضی ادا دکل بلکه تحلیل محرمات و استخفاف عبادات ایله کافر اولدقلری شایع و متواتر اولغله سز لکه مشایخ طرق علیه دن سز بو خصوصده مسموعات

و معلوماً تکثر اصدار و بموقوله لر حقه نه دير سگز ديد کده بعضيرى اول طائفه ايله
الفتن اولمديغندن حاللريني بيلميز ديديلر بعضيرى دخى واقعا اسکدار طرفنده
بو مثللو منکراتک و قوعى حد تواتره وار مشدر ديو بکتاشيلرک فضاختريني
اقرار ايتديلر .

بعض علما طرفندن بونلرک هيئت مجموعهلرى حقه نه فى الواقع خلاف شرع شريف
حرکاته اجتسارلرى اشتهار بولوب لکن هر برينک بشخصه اوزرينه خلاف کتاب
وسنت اولان افعال واقوال شنيعه ثابت اولمدينى تقديرده عمومى حقه نه حکم شرعى
نوجهله اولور ديو سؤال اولندقه ديگر بعض علما رؤساي بکتاشياندن قبحى بابا
ديکلىرى ملحد واستانبول اغاسى زاده احمد ايله يوسف آگاه افندى مهر دارلغندن
نشئت ايمه صالح نام طالحک اکل صوم و ترک صلات مثللو شناعتلرندن بشقه سب
شيخين ايتدکلىرى حد تواتره اولغله واجب القتل اولورلر ديدیکندن بشقه
يسينجى زاده افندى بو مقوله لرک سياستاً اجراى جزاى جزاى جازدر افعال
واقوال خيئه لرى بشخصه اوزلرينه ثابت اولق لازم دکدر ديو جواب ويردکن
صکره اسکدار وايوب و حصار وسائر طرفلرده اولان بکتاشى تکیه لرینک
التمش سنه اول موجود اولنلرى قديم اعتبار اولنه رق درونلرينه طرق سائر
رجالندن و اهل سنتدن تر به دار نصب و التمش سنه دن صکره يانامش اولنلر محدث
اولغله هدم و کرک قديم و کرک محدث اولنلرک درونلرنده بولنان بابالر ايله مرید
نامنه اولان ولد زالنر تصحيح اعتقاد ايتدیرلک اوزره خادم و برکی و قيصريه
کبي مقر علما اولان بلده لره نفى اولتمق اوزره قرار ويرلدى .

بونک اوزرينه ذى الحجه نك دردنجى کونى اشهر ملاحده اولان سالف الذکر
قینجى واستانبول اغاسى زاده و صالح بابالر اعدام قيلندى و روم ايلي حصارنده
شهيدک و اوکوز ليمانى و قره اغاج و یدى قله و سودايجه و ايوب و اسکدار و نزدبانلى
کونى و چاه ليجه نام محارده اولان بکتاشى تکیه لرى هدم ايله سکنه سى کتور بولوب
ضربخانه محبسنه القا اولندى . بعده برر ايکيشر طرف شيخ الاسلامين عقیده لرى
سؤال اولندقه اصول شيعيان اوزره تقيه يولنى اختيار ايله شعار شريعتيه بورنديلر
وسنى صورتنده کورنديلر نادان اولنلرى هر نقدر مسائل اعتقاديه و عمليه تقاضيلنده
جوابه قادر اولمديلر ايسه ده رفض و الحاددن تبرى ايلديلر لکن ظاهر حاللرى
افاده لرینی مکذب اولدقدن بشقه هيئت مجموعهلرى حقه نه رسیده حد تواتر اولان
افعال واقوال شيعه لریننه نظراً تفرقه ايله ضرر لرینک ازاله سى احکام سياسيه
اقتضاسندن بولغله شهيدلکده اولان محمود بابا یدى نفر اشخاص ايله قيصريه

واو کوز لیاننده کی احمد بابا ویدی قله ده کی حسین بابا ایک شرفر خادم ریه خادمه وقره اغاج تکیه سنده حاجی بکتاش وکیلی دیدکاری شخص ایله سکز نفر مرده سی و دیگر بابا لر دخی بر طرفه نفی اولندی لر . سائر لری دخی سنی قیافتنه کیردی و میدانده بکتاشی زی و قیافتنده کمسنه قالمدی .

* بیت لغزت ملا *

اغالر ایلدی جحیمه سفر * چالدی بکتاشیلرده کوچ بورسین

اناطولی و روم ایلی طرفلرنده کی بکتاشی تکیه لری حقتده قرار واقفک اجرایی ایچون ذی الحجه تک یکر میسنده برر مأمور مخصوص ایله درسام خواجه لردن بر ذات تعیین واعزام قلمدی .

باخر افندی دیرکه فی الحقیقه مقدا احجاب رفض والحاد تکثر ایدوب اغزلری دخی بوزوق ایدی شمعی ایسه رفض یرینه دینمزک چیقوب ولتری مذهب چوغالمش ایسه ده بونلر اسانلرینه حمیه ایدوب لکن منکر در لر اللهم حفظنا . انتهى . بوجه بالا بکتاشیلرک نفی صره سنده اناطولی پایهلور لردن مراد ملا زاده عارف افندی دخی او یولده اتهام اولنه رق فیما بعد در سعاده ایاق باصهاق اوزره آیدین کوز لخصارینه نفی اولندی .

غریبدرکه بوضره ده اناطولی پایهلور لردن ملک پاشا زاده عبد القادر بک و مکّه مکرمه پایهلور لردن وقعه نویس سابق شانی زاده محمد عطاء الله افندی وشق ثالث دفتر داری مشهور اسماعیل فرخ افندی دخی بکتاشیلرکه اتهام اولنه رق عبد القادر بک مغنیسیایه وشانی زاده منمنه و فرخ افندی بروسه یه نفی اولندی لر . فقط فرخ افندی او زمان تفسیر مواکبی تألیف ایله مشغول اولدیغندن بار اراده سنیه آنی اتمام ایلمک اوزره منقاهی قاضی کویته تحویل بیورلمشدر .

بونلرک بکتاشیلرکه هیچ تعلق و مناسبتلری یوق ایدی . حتی بکتاشیلر ده دائر بوجه بالا سرای هایون جامع شریفنده عقد اولنسان مجلس مشورتده عبد القادر بک بکتاشیلر علیهنده آتوب طومش و او قدر ایلر و کیمش ایدی که بیانی کرامات اولیای انکار مرتبه سنه وار میشیدی . حتی قره جه احمدک کراماتنه دائر سوز سولندکده اسوء تعبیر ایله آنی رد وانکار ایتمکله صدوردن رحمی بک آکا خطاباً عبد القادر بک نیلرسین اهل الله طعن اولنور می دیو غضوبانه مقابله و مجادله ایتمش ایدی .

بو عبد القادر بک اصحاب علم و فضادن دکل ایسه ده رحمی بک قدرده صرف جاهل

دکل ایدی آکا نسبتله احساب معلوماتدن و محب علوم و معارف اولان ذواتدن ایدی ققط مذهبی مشربندن کنش لایالی بر آدم ایدی . بناء علیه آکا طبعی دهری دینسه یاقیشق آلوردی اما بکتاشلیک افکارندن پک اوزاق ایدی . اکثر اوقاتده فرخ افندی و شانی زاده افندی ایله کوریشوب برلکده دوشر قالفار ایدیلر . چونکه او زمان بشکطاش طرفنده بر جمعیت علمیه اولوب هوسکار علوم و معارف اولنلردن هر کیم تدرسه طالب اولور ایسه آنی تعایم ایتمکی یا خودایستدرمکی متعهد ایمش . و تعایم اوله جق درس فنونه دأرایسه آنی شانی زاده وادیاتده دأر ایسه فرخ افندی درعهده ایدر ایمش . عبدالقادر بک تعایمه مقتدر اولمیوب انجق بوجعیتک رکن رکینی اوله رق جمعیتک ایشارینه کلی معاونت و نظارت ایلر مش . و بونلر اکثریا فرخ افندیگ اورتده کویده واقع ساحاخانه سنده اجتماع ایدرلر مش . و جمعیتک مصارفی عارفانه اصولنده تسویه اولنوب حتی اعضای جمعیتدن بریسی بر مأموریتله طشره کیتسه ینه حصه سنه عائد اولان پاره نی کوندر ر مش فارسی خواهه مز اولان فهیم افندی کچوکلکدنبرو فرخ افندیگ دأر سه سنده بیویوب تربیه اولنغله بالطبع بوجلسده بولنور مش عصر مزده استانبولک اک مشهور شاعر لرندن اولان مرحوم صفوت افندی فارسی اوقومق اوزره جمعیه مراجعت ایلدکده انی تعلیمه فرخ افندی طرفندن فهیم افندی مأمور ایدملکله صفوت افندی دخی بو واسطه ایله تعلم و تحصیل ادبیات ایلمشدر . اوزمان مشاهیر فلاسفه اسلامیه دن اولان بشکطاشلی کتخدا زاده افندی دخی هفته ده ایکی کون اول مجلسه دوام ایله کرک فلسفیاته و کرک ادبیاته دأر اولان مباحثانده بولنور مش . هفته ده بردفعه اعضای جمعیت اجتماع ایله محاورات ادبیه و مسابقات شعریه اجرا اولنور مش . حتی بر هفته باشنده مصراع بر جسته طویلانمق اوزره قرار و بریلوب هر کس بولدیغی مصراع بر جسته لر ی جمع ایله جمعیه تقدیم ایتدکده لدی الموازنه (بو کون شادم که یاراغلار بنمچون) مصراع ی مصراع سآر هیه تقدیم و ترجیح اولنمشدر . ایشته اول جمعیتده بویله وقت وقت قرائت اولنان اشعار بعده جمع اولنور نوادر الآثار تسمیه و طبع و تمثیل اولنمشدر .

فرخ افندی لوندوره ده ایلیچلیک ایتمش اجانب نظر نده دخی غایت مقبول و معتبر بر ذات نادر الصفات ایدی بویله معمور الجوانب بر آدمی بکتاشلیک ایله اتمام ایلنک تقدیر انصاف سز لقدر .

شانی زاده ایسه علوم ریاضیه و طبیعیه ده ماهر و علم طبعه امثالی نادر ذاتیه افتخار اولنور بر ذات ممدوح المآثر اولوب بکتاشلیک افکارندن پک بعید ایدی . لکن حکیم باشی بهجت افندی انی استرقاب ایدوب اره یرده بعض سخن چینان دخی افساد ذات

الیندن خالی اولمازلر ایدی . حتی شانی زاده کویا که بهجت افندی حکیم باشی ایسه بنده باش حکیمم دیر ایش یولو سوزلر شایع اولمشیدی . و برده بهجت افندی مقدهما فرانمزلرک مصره استیلاسی حقنده محرر اولان تاریخ جبرتی بی لسان عربیدن ترکیه یه ترجمه ایلمش اولسی . لابسه سیله کندوسنده بر مورخلک شعاری وار ایدی . بناءً علیه بهجت افندی حکیم باشی و شانی زاده وقعه نویس اولدقلرنده عزت ملا ارکان دولتک حاله باق بر مورخی حکیم باشی و باش حکیمی وقعه نویس ایتدی لر دیمش . لکن بوسوزی کویا شانی زاده سویلمش دیو اشاعه و بهجت افندی یه ایصال ایلمش . بناءً علی ذلک بهجت افندی شانی زاده نك بتون بتون علیهنه دوشمش وانی اولجه وقعه نویس لکدن عزل ایتدرمش ایدی . بو جهتله شانی زاده تاریخنک آخرنده (هذه غایة تاریخنا الغیا بسبب بهجت قالدنا) عباره سیله ختم کلام ایلمشدر . عزت ملا بوکا سبب اولدیغندن متأسف اوله رق اوسوزی بن سویلم دیه کورمش ایسه ده مفید اولیوب بهجت افندی شانی زاده نك عزلیله اکتفا ایتمه رک نفی الترام ایتمش و بو کره بکتاشلیک ماده سنی وسیله اتخاذا ایدرک و بشکطاش جمعیت علمیه سنه بکتاشلیک رنکی ویره رک بو کره انی وانک سببیه قدری بکی و فرخ افندی بی دخی نفی ایتدرمش اولدینی اولوقه یتشمش اولان ذواتدن استماع اولمشدر .

بو اننده عسا کر منصوره ایچون بر قانوننامه تنظیم اولمشدر صورتی زیرده (۱۶) رقیله ایراد اولنور .

بروجه بالا سر عسکر پاشا معرفیه عسا کر منصوره تحریر و تعلیم و تکثیر اولتمقده اولدینی حالد سلطان محمود خان عدلی حضر تلری اندرون هایون اغالردن دخی پیاده و سوار ی عسا کر خاصه ترتیب ایله روز و شب بالذات انلری تعلیمه صرف همت بیور مقده ایدی بونلره (لشکر خاص) ترکی تاریخ واقع اولمشدر .

قبوقولی دینلان دولت عسکرینک پیاده سی یکدیچری اولدینی کبی سوار یسی دخی سپاه و سلاحدار ایله درت بلوک یعنی علوفه جیان یمین و یسار و یسار عسکر یدر . بونلر هپ وقت سفرده سنجاغ شریف خدمته مأمور ایدیلر . سپاه او جاغی اردوی هایونه پیشرو اولوب متریس حفر ایتدر مک و موکب هایونک جاده سنی تعیین ایچون سنجاغ تپه سی تعمیر اولنور ته لر احداث ایلمک کبی خدمت لر انلرک و ظائفندن ایدی . سلاحدار دخی قفادار سپه سالار اولوب تطهیر طرق و تعمیر جسور ایچون رعایا جمع اتمک کبی خدمت لر انلره مفوض ایدی . علوفه جیان سپاهدن منشعب اوله رق ایکی صنفه انقسام ایله بر صنفی موکب هایونک صاغنده و دیگر صنفی صولنده کیدر لردی . غربانک اصلی دخی عرب و عجمدن جلای وطن ایله زیر لوای پادشاهی یه التجا ایلمش

جندیلردن مراتب و علوفه جیان کبی انلرده سپاهدن منشعب اوله رق یمین و یساردیو
ایکی قسمه منقسم ایدیلر . اردوی هایونه اودون نقل ایتمک انلرک وظیفه سی ایدی .
ایام سالفده بونلرک دولته خدمات مبروره سی کورلمشیدی . صکره لر ی نظامات
موضوعه لرینه خال کلدی . انواع فسادات ایقاع ایدر اولدیلر . میان عسکریده ابتدا
خروج علی السلطان فضیحه سی ارتکاب ایدن بونلردر . بیک برسنه سنده عصیان
ایتدیلر . بیک اون و اون بر و اون ایکی تاریخلرنده تکرار عصیان ایله نزد دولته
اعتباردن دوشدیلر . بعده یکچریلر ایله برلکده آره صره عصیاندن خالی اولمدیلر .
بر آراق سلطان مراد رابعک سیف سطوتیله ایجه تربیه اولمشلرایکی برمدت صکره
ینه فرجه یاب عتو و طغیان اولدیلر . نهایت کورپریلی محمد پاشانک حسن تدبیریه
اکثریسی اتلاف اولنهرق دوچار عجز و مسکنت اولمشلر و دولته حشوکی قالمشلردر
فقط مخصوص اولان علوفه لر ی شوکا بوکا ما کل اوله رق خزینئه دولته بیهوده بر بار
ثقیل ایدیلر . بناءً علیه یکچری او جاغنک الغاسندن صکره بونلرک ابقاسنده بر معنی
اولدیغندن استانبولده بولنوبده ایراد اولق اوزره علوفه خوار اولنلری حضور
صدر اعظمیده اثبات وجود ایدرک مظهر لطف و احسان و اختیارلری کمر کدن
معاش تخصیصیه شادان قلمق اوزره کتابت و اغالقلری و سواری مقابله جیلکی توجیها
هایون دفترندن طی و امحا و باب دفتریده اولان قلملری الغا ایدلدی و بونلرک روم ایلی
و اناتولیده مقرلری اولان بلده لره دخی کیفیت با و امر علیه بیلدیرلدی . جبه جیلر
دخی مقدم و مؤخر کرک سپاهی و کرک یکچری فتنه لرنده شقاوته مشارکت
ایده کلدکر نندن و یومیله ربنک اکثریسی یکچری اسامه لر ی کبی ما کل اولدیغندن
جبه جی او جاغی دخی الغا و ضابطان و کتبه سی طرد اولنوب فقط بودفعه و قوعه کلان
یکچری اختلالنده مدخلی اولمیانلره سهملر احسان بیورلدی .

و شمیدیک عساکر منصوره یمین و یسار اعتباریه ایکی طاقم اوله رق صاغ قول وصول
قول بلوکباشیلری و برر ملازم و جمله سنه بر باش بلوکباشی نصب اولنوب بلوکباشی
اغا صاغ وصول بلوکباشیلرینک و انلر دخی زیر اداره لرنده اولان یوز باشیلرک
ویوز باشیلر برصنفده اولان نفراتک و برصنفده اولان او نباشیلر طقوزر نفرک
ضابطی اولق و جمله سنک اوزرینه جبخانه جی باشی تعمیریه رتبه می توجیها
هایون دفترنده طوب عربیه جی باشینک تحتده اوله رق نصب اولنان اغا آمر و ضابط اولق
و مناصب دیوانیه دن عد اولنان جبه جی کتابی الغا ایله کافی السابق رجال دولتعلیه دن
بر ذات جبخانه ناظری نصب اولنق خصوصلری نظامه ربط اولندی .

بوستانخیلر عساکر خاصه شهر یاری دیمک اولدقلری حالده انلر دخی تنظیمه محتاج

اولدقلرندن عسا کر منصوره کبی تعلیم اولمق وبوستانچی باشی کافی السابق انلرک جمله سنه اغا وباشبوغ اولمق اوزره بونلره رجال دولتعلیه دن برناظر نصب ایله رتبه سی خبرخانه نظارتیه مطبخ عامره اماتی بیننده اعتبار قیلندی .

اوجاغ ملغایه ملحق صورتنده اولان درت عدد صولاق اورطه لرینک صولاق باشیلری سلحشورلوق ایله اخراج اوله رق کرک صولاقلرک و کرک پیکارک هیئتلری تبدیل اولندی .

مهرتخانه که چادرلرک درانبار اولندیغی یردر بوراسی دخی نظام قدیمدن چیقمش اولسیله تنظیمه محتاج ایدی . نفراتندن علیل وامکدار اولنره تقاعدوجه معاشلر تخصیص ورجال دولتدن بری خیاسیمه ناظری عنوانیه تعیین ورتبه سی خبرخانه نظارتیه بوستانیان خاصه نظارتی اره سنده اعتبار قیلندی . وخیاسیمه نفراتی دخی عسا کر منصوره کبی تحت انتظامه آندی .

وبوندنصکره دولتک هر دائره سی یکیدن تحت انتظامه آلمق اوزره پیدرپی مجدداً نظامات عسکریه وملکیه ترتیب و تاسیسنه تشبث اولمشدر .

برمنوال مشروح یکیچربلر طرف طرف تجری ایله کیمی اعدام وکیمی اجلا اولمقده بولندقلرندن برطاقی عسا کر منصوره یه یازیلوب ابتدای امرده یازیلانلرک احوالی دخی کرکی کبی تحقیق اولنه مدیغندن عسا کر جدیده ایچنه خیلی مفسدلقارشمش ایدی . بونلردن بعضیلرینک خار جدن حال وجمال متوله لر یله بینلرنده یکیچر بلکی اعاده یه دائر سوزلر جریان ایلدیکی تحقیق اولندقمده برر برر در دست ایدیلرک اجرا اولنان استنطاقلرنده بکتاشی قیافتنده بر حریف ایله رمل ورویا اوزرینه سویلشدکلری اکلاشاملغله سکرز نفری دیوان حرب اصولیه مواجهه عسا کرده قورشونه دیزلمش واسکدار اهالیسندن طقوز کشی اسواق وبازارده اعدام وبرقاچ کشی نفی ایدلمشدر .

باهر افتدی ذیلنده بیان اولندیغنه کوره باب سرعسکری اغا قپوسنه بدل اوله رق بعدازین شهرک ضبط وربطی اورادن رؤیت اولنه جغندن حریق مأمورلری دخی باب سرعسکری یه نقل اولمشیدی . اغا قپوسنده موجود اولوبده باب قنوی اتخاز اولمغله تعمیریه صره سنده بیقلمش اولان یانغین کوشکنک برملی باب سرعسکریده یانماق لازم کلدیکی خالد کارگیر اوله رق انشاسی اراده سنیه اقتضاسندن بولنش ایسه ده اوزون وقته محتاج اولدیغندن شمذیلک سابق مثللو اخشابدن انشاسنه مباشرت اولنش و بوائساده مأمورلری سلیمانیه جامع شریفی مناره سنده اجرای مأموریت ایلمکده بولنش ایدی . ومدت قلیله ظرفنده کوشک ختام بولوب درون ویروننده کی تالاش واناچ وحتیه پارچه لرینک تطهیری قالمشیدی . بوجه بالا

یکچیری غیر تکشمر نندن اولدقلری حالدہ عسا کر منصورہ یہ یازلمش اولان مفسد لر
 عصیان ایتمک اوزره اتفاق و بولندقلری طابورک دیگر نقراتی اغفال ایدرک بیوک
 ضابطلرینک خبر لری اولمدیفی حالدہ سر عسکر پاشا ایله او جاق اغاسی یعنی باش بیگباشی
 عثمان اغانک خانہ لر ندہ بولندقلری کیجه مذکور یانغین کوشکنک دینہ تجمع و کوشکه
 آتش و یروب احراق ایامش لر غرضلری سر عسکر پاشا و عثمان اغا و سائر ضابطلر
 یانغین سببیلہ اورایہ تجمع ایستدکاری کچی جملہ سنی اعدام ایله اعلان عصیان ایتمک ایمش .
 حالبو که سر عسکر پاشا اتباعندن باب سر عسکر یدہ بولنانلرک بعضیلری کیفیتہ مطلع
 اوله رق قوشوب سر عسکر پاشایہ خبر ویر مشلر . اودخی صدر اعظمہ اشعار ایدوب
 انک طرفندن دخی مایین هایونہ عرض اولمشدر . بونک اوزرینہ باب سر عسکرینک
 قپولری سکبان عسکر یلہ طویاوب ضابطلر دخی کیفیتدن آگاه ایدل کدن صکرہ
 مذکور طابور اسکدارہ امرار و اورادن آق دکرز بوغازینہ مأموریت ظهور ایلدی
 دینلرک قابقرلرہ ارکاب اولندیفی صرہده اوک آیاق اولنلر اسکلهده توقیف ایله اعدام
 اولمشلر در . کیملر ایله کیدنلر دخی آق دکرز بوغازینہ واصل اولدقلر ندہ قپودان پاشا
 ایله بوغاز محفاظی کندولرینہ یازلمش اولان نحریرات محرمانہ موجنبجه آنلری
 بریرده طویلیجه بولندیر میوب کیمسنی بوغاز ده بولنان دو نتمای هایون سفائنه
 و کیمسنی قلعه لرہ تقسیم ایله کارلرینی بتور مشلر در . باب سر عسکر یدہ بولنان دیگر
 بر ایکی طابور دخی چند روز صکرہ اغری یوزہ امداد ایلمک بهانه سیلہ برأ اولجانہ
 کوندلر مشلر در . و عسا کر منصورہ نک دیگر آیلرینک و طویلیجی طاقلرینک تنقیحہ
 و بوندن صکرہ یازیلنلرک تدقیق احوالنه اعتنا اولمشدر .

ذی الحجہ نک یکر می یدنجی کونی علی الصباح لواء شریف نبوی باب السعاده پیشکاهندن
 قالدیر یلوب محل مخصوصنه نقل و وضع اولندی . صدر اعظم و سائر مأمورین دخی
 قوشلق وقتی سرای هایون میداننده کی چادرلردن باب عالی به نقل ایتمک اوزره ایکن
 خواجه پاشاده یانغین ظهور ایتدی . در حال قول قول اوله رق اطرافہ شراره فشان
 اولدی . صالحم سکود و جغال اوغلی و باب عالی ایله اطرافده کی محلاتی و بیوک
 چارشو ایچرو سنی و او قیلر باشی و سیمکشخانہ و قومقپو و یکی قپویہ قدر اولان
 محللری افنا ایتدی . اغا قپوسی در دست تفریش اوله رق شیخ الاسلام افندی هنوز
 اورایہ نقل ایتماش اولدیغندن موقتاً باب عالی اتخا ذ ایله صدر اعظم و مأمورین باب
 عالی اورایہ نقل ایتمشدر .

* تکمله *

یکچیری وقعیسی خلاف مأمول اوله رق بغتہ مظهر ایدیور مکله دول اورویا

دمبسته سکوت و حیرت اوله رق اکثری دولت غایه نك تنظيم امور عسکریه و مملکيه ایله مجدداً کسب قوت ایده چکی امیدنده بولنشلر ایسه ده بعضیاری دخی دولت علیه نك عصبيت ملیه اوزرینه مؤسس اولان او جاقلری محو اولمغه بتون بتون ضعیف دشمنی ظن و اعتقادینه ذاهب اولشلر ایدی .

حقیقت حالده دولت غایه عسا کر معامه ترتیبه قوت بوله جنی درکار اولوب انجق اکمال قوانین عسکریه ایله عسا کر معلمه نك حد کفایه به ابلاغی خیل مدته موقوف اولوب اولوقته قدر قوتسز بر حالده بولنشی طبیعی ایدی . ارکان سلطنت سنیه ایسه و قوفسز لقلاری جهته یکه چر بلره غایه ایته کدن صکره ارتق هر دولته غایه ایده بیلمک زعمه دوشمشلر ایدی . روسیه لو دخی دولت غایه کرکی کبی کسب قوت ایلمزدن مقدم انک بو حال ضعفدن استفاده ایلمک اوزره اعلان حرب به وسیله آراه قده ایدی .

* آق کرمان مکالمه سی *

جلد حادی عشرده بیان اولندیغی اوزره بکرش عهدنامه سنده اناطولی حدودی قبل السفر بولندیغی هیئت اوزره دولته غایه رد و تسلیم اولنق مصرح ایکن روسیه لو عهدینی ایفا ایتمیوب یندنه بولنان فاش و صو خوم و اناقره قلعه لرینی تسلیمدن ابا و بکرش عهدنامه سی محالاً تنظیم اولنشلر ایدوکی بهانه سیله لزوم تفسیر و توضیحی ادعا ایدرک مکالمه طلبنده اصرار ایتمکله در سعادتده روسیه ایلیجیسی استروغونوف ایله مکالمه به مباشرت اولنوب حتی بعض خصوصاته قرار دخی ویرلش ایکن روم فترتی ظهور ایله امر مکالمه پسمانده اولمشیدی .

استروغونوف بوندن طولایي اشتکا ایتمکده ایکن روم فترتک بدایت ظورنده دولتندن آلدیغی تعلیمات اوزره روملرک عصیانندن تبری ایش ایسه ده آره سی چوق کچمیوب روملر حقتنده ظلم و غدر اولنه یور دیو شکایته باشلیوب و بوشکایتی شکایات سابقه سنه علاوه ایلیوب میانه ده ظهور ایدن کشمکشلر اوزرینه اوتوز آتی سنه هجریه سی او اخرنده مناسبات پولتیقیه نی قطع ایله ترک سفارت ایدوب کیتمشیدی . انک اوزرینه کیفیت بر تفصیل مقام صدارتدن روسیه باش و کیانه اشعار اولندیسه ده مرضی دولت موافق جواب آله نامشدر . مصالح تجاریه ایسه روسیه مصلحتکنذاری میخالاکی معرفتیه رؤیت اولنمقده ایدی .

مع مافیله اوتوز یدی سنه سنده روسیه لونک رأی و رضاسنه موافق صورتده افلاق و بغدادنه یرو بو یارلردن و یوده لر نصب ایله امتیازات قدیمه لر ی ابقا اولندی . و دولته غایه نك مساکلی انکلیز ایلیجیسی طرفدن تحسین اولنوب فقط مملکتین باش

بشلو اغالری معتلرنده کی نفراتک تقابلنه دخی مساعده اولندیفی صورتده آرتق دولتعلیه ایله روسیه لو بیننده قیل وقال برطرف اولور دیو افاده و اخطار ایتمکله خاتمۀ اسباب منازعه اولمق اوزره بودخی اجرا قیامش و بوکا میخاللا کی طرفدن بیان ممنونیت اولمش ایکن آز وقت صکره باش بشلو اغالرینک رتبه لری دون اولمق بکرش معاهده سنده مستقلاسنده ربط اولنان مملکتین امتیازنامه سی شروطنه داخل ایکن اول خصوصده مسامحه اولندیغندن بجهله اجرایی دولتک مطلوبی اولدیغنی رسماً بیان ایتمکله بوکا دخی مساعده قیلندی . دولتعلیه نک مطالبی ایسه بسماند طوره یوردی .

دولتین بیننده بادی قیل وقال اولان مواددن بری دخی صرستان مسئله سی ایدی که بکرش معاهده سی حکمنجه صرپلرک نائل اولدقلری امتیازاتک شکل و تفرعاتی بلماذا کره تنظیم ایچون صرپلرک معتبرانندن درسعاده بش التی کنز کوندرلدیکی ائاده روم فترتی ظهور ایتمکله بو کنز لر رهن صورتیه توقیف اولنوب روسیه لو ایسه بونی سررشته شکایت ایلمکده ایدی . الحاصل دولتینک آره سی پک کرکین اولوب انجق روسیه ایمراطوری علیکساندرک دولتعلیه حقنده حرمت مخصوصه سی اولدیغندن ایشلرک صورت مسالمتکاریده تسویه سی پذیر اولسی مأمول ایکن (۱۸۲۵) سنه میلادیه سی تشرین نایسنک اون ایکنجی یعنی اشبو قرق برسنه هجریه سی ربیع الآخرینک اون آلتنجی کونی فوت اولوب یرینه ایمراطور اولان برادری نیقوله ایسه بالعکس دولتعلیه یی تضییق و ازعاج یولنی طوتدی .

روسیه مصلحتکنداری میخاللا کی او اخر شعبانده باب عالی یه کلوب بکرش عهدنامه سی حکمنجه صرپلرک نائل اولدقلری امتیازلر اجرا ثانیاً موقوف اولان صرپ کنزلیرنک سیلاری تخلیه اولمق ثالثاً افلاق و بغدانه بشلو نفراتی نامیله استخدام اولنان عساکر اسلامیه کاپیا قالدیرلمق رابعاً بکرش عهدنامه سنک مندرجاتنی مذاکره ایچون مقدا دولتعلیه مأمورلریله روسیه ایلچیسی استروغونوف بیننده شروع اولنوبده بعض عوارض حیولیتله متروک اولان مذاکره نک حسن طویت طرفین ایله تکمیل و اتمامی ضمننده طرفیندن رأس حدوده مرخصلر کوندرلمک دولتک مطلوبی اولدیغنه دائر برقطعه تقریر اعطا و چند روز صکره ورود ایله قرق کونه دک خصوصات مذکوره نک جوابی آلهرق عودتم مقتضای مأموریتدر دیوب کیتدی . دولتعلیه بو ائاده بوجه بالا تنظیم امور عسکریه ایله مشغول اولدیغندن روسیه لو ایله بر غائله چیقارمغه وقتی مساعد اولدیغنه مبنی تکالیف مذکوره یه موافقت ایله عهدنامه نک مدلولندن ایرلامق اوزره مرخصلر تعییننه قرار و یره رک خلال رمضانده

سابقاً بکلیجی و حالاً ناطولی محاسبه جیسی اولان هادی افندی بی مرخص اول و روم ایلی وقایع کاتبی کوسه ابراهیم افندی بی مرخص ثانی و نافع افندی بی کاتب اول و نجیب افندی بی کاتب ثانی و دیوان هایون ترجمانی یمغی اسرار افندی بی ترجمان اول و نامق افندی بی ترجمان ثانی نصب ایله همان روم ایلی جانبته اعزاز ایئدی .

انلر ادرنده ایکن یکیچری وقعه سی ظهوره کلیجک شاید روسیه لو میوشامش اولمق ظنیه ادرنده براز ایاق سوریلری مرخصلره محرمانه اشعار ایلدی . روسیه لو ایسه بالعکس ده شدت لولسان ایله استعجال ایتمکله همان حرکت ایلملری ایچون کندولرینه تعلیمات کوندرلدی . انلر دخی همان حدوده کیدوب و روسیه لونک طلیله محل مکالمه تعیین اولنان افکرمانه واروب اوراده مکالمه به باشلاندى .

استیپراد

بروجه بالا افکرمان مکالمه سنه ترجمان ثانی تعیین اولنان نامق افندی پک چوق معمر اولوب عصر مزده افخم مشیران سلطنت سنه دن بولنان نامق پاشادر . بیک اوچویوز برسنه هجریه سنده کندوسنک ویرمش اولدینی ترجمه حال ورقه سندن ترجمه حالی خلاصه اولنهرق بروجه آتی تاریخمزه ذیل و علاوه اولنور .

شویاه که : نامق افندی کندو افاده سی اوزره هجرت نبویه نك (۱۲۱۹) سنه سنده در سعادته تولد و (۲۳۲) سنه سنده دیوان هایون قلمنه دوام ایله برابر لسان فرانسه وی تعلیمه اقدام واز وقت ظرفنده خلیجه ترقی ایلدیکندن بروجه بالا (۴۱) سنه سنده ایکنجی ترجمانلقه افکرمان مکالمه سی مجاستنه مأمور اولوب اول ائنده دولتعالیه عسا کر معلمه ترتینه مباشرت بیورمش اولدیغنه مبنی افکرماندن عودتده تعلیمک نظریاتنه و خدمات داخاییه متعلق کتابلری فرانزجه دن ترجمه ایچون اول ائنده سرعسکر اولان خسر پاشانک طلیله دائره عسکریه مأمور ایلمش و اصطلاحات فیه بی ترجمه ایله نقل و ترجمه ایله بیلمک ایچون بالفعل پیاده و سواری تعلیملرینک تحصیلنه مجبور و بو صورتله سلطان محمود خان ثانی حضر تلرینک توجهنه مظهر اولهرق (۴۳) سنه سنده عهده سنه اوزمان بیکباشلیق ایله قائم مقام اقداره سنده بولنان آلائی امینلکی رتبه سی احسان و (۴۴) سنه سنده منسوب اولدینی فسلی آلایک قائم مقاملغنه تعیین ایله رتبه سی ترفیع و ادرنه مصالحه سندن صکره خلیل پاشا سفارتله پترسبورغه مأمور اولدقده روسیه دولتینک نظامات و ترتیبات عسکریه سنجه استحصال معلومات ایلمک اوزره (آتاشه میاترک) ایله انک معیتنه مأمور اولهرق پترسبورغه کیدوب کلدکن صکره (۴۵) سنه سنده عهده سنه هنوز تشکیل اولنان خاصه اردوی هایونی اوچنجی آلاینسک میرآلافی توجیه ایلمش و بو آلایک اصول

حسابیه و سائرہ سنی ترتیب و زور نالریخی تنظیم ایلیکی صرہ دہ آلامی افراندن
 بعضیلرینہ البسہ و آباق قابی دیکمک اصوانی تحصیل ایتریوب برجر احخانہ دخی
 کشاد ایلمش و از وقت ظرفندہ مذکور آلیک صندوقندہ بیک بشیوز کیسہ آجہ
 تراکم ایتریوب بوسرمایہ ایلہ ادارہ سی کندوسنہ محول اولان بکقوز دباغخانہ سنی
 توسیع ایتمش اولدیغنه و اول ائنادہ خاصہ اردوی ہایوننک دردنجی آلامی دخی انک
 معرفتیہ اکل ایلمش بولندیغنه مبنی عہدہ سنہ اوچنجی و دردنجی آلامیک میروالنی
 احسان بیورلمش و (۴۸) سنہ سندہ ظہور ایدن مصر وقعہ سنہ و بعض خصوصات
 پولتیقہ نیک کوستردیکی اہمیتہ مبنی سفارتلہ انکلتراہ یہ اعزام اولنوب اول ائنادہ ایسہ
 عسا کر مصریہ نیک کوتاہیہ یہ قدر ایلمرولمسی و روسیہ لو طرفدن لاجل الاعانہ درسعادتہ
 عسکر کوندرلمسی اوزرینہ مأموریت مخصوصہ ایلہ لوندورہ دن پترسبورغہ
 کوندرلمشدر . و (۵۰) سنہ سندہ تکرار سفارتلہ لوندورہ یہ کیدوب کلدکن صکرہ
 مأموریتی قبودان دریا طاهر پاشانک طلیلہ دائرۂ بحریہ یہ نقل و تحویل بیوریلوب
 طاهر پاشانک دونمای ہایون ایلہ آقد کزہ عزیزمتندہ صاحب ترجمہ عہدہ سنہ فریقاق
 رتبہ سی بالتوجیہ قبودان دریا قائمقاملغنه تعیین بیورلمغلہ طاهر پاشانک عودتنہ قدر
 قائمقامامدہ قلمشدر . بعدہ طرابلس غربجہ لزوم کورینان اصلاحات ایچون (۵۲)
 سنہ سندہ طاهر پاشا رفاقتیہ طرابلس غربیہ کیدرک و اون بش آی قدر اورادہ
 ایضای وظیفہ ایدرک عودتنہ بحر یہ فریقکی ردیف عسا کر منصورۂ شاہانہ
 فریقکنہ تحویل و (۵۳) سنہ سندہ آیدین ولایتی والی وکالتہ تعیین و بعدالعودہ
 (۵۴) سنہ سندہ درسعادتہ قرننتہ تشکیلاتی ایچون ترتیب اولنان مجلسہ
 وجنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضر تلیرنیک اوائل سلطنتندہ و (۵۵) سنہ سی
 ذی الحجہ سندہ دخی سلانیک ولایتی امور ضبطیہ سنہ و (۵۶) سنہ سندہ تر حالہ
 امور ضبطیہ سنہ مأمور ایلمش و بعدہ کر بلادہ ظہور ایلہ دولتراجہ تحقیقنہ لزوم
 کوریلان حادثہ نیک تحقیق ایچون (۵۹) سنہ سندہ اولطرفہ کوندرلمش و کیدوب
 کلدکن صکرہ یہ تاریخ مذکورہ اجرا اولنان تنسیقات عسکر یہ ایجابجہ ادرندہ
 تجمع ایدن اوچنجی اردویہ رئیس ارکان اولوب او صرہ دہ ردیف آلامیری نظامیہ
 آلامیرینہ قلب اولنہرق اردوی مذکور ایلہ مرکز انخاذا اولنان مناسرتہ اعزام
 بیورلمش ایدی . سنہ مرقومہ ذی القعدہ سنک اون برندہ عہدہ سنہ رتبہ وزارت
 و مشیری بالتوجیہ بشنجی عربستان اردی ہایوننہ تعیین بیورلمغلہ برالشامہ عزیمت
 ایدوب اورادہ دخی ایضای وظائف مأموریتہ موفق اولدقن صکرہ (۶۵) سنہ سی
 شعبانک برندہ مأموریتی عراق و حجاز اردوی ہایونی مشیرکنہ تحویل و بغداد

ولایتک امور ملکیہ سی جهت عسکر بہ سیلہ برلشدریلہ رک بغداد ولایتی دخی (۶۸) سنہ سی اوائلندہ علاوہ مأموریت ایدلمش و (۶۹) سنہ سی شوالنک یکر می طقوزندہ طوپخانہ عامرہ مشیریتیلہ در سعادتہ عودتندہ کندوسنہ ایکنجی رتبہ مجیدہ نشان عالیسی احسان ورجنک یکر می طقوزندہ مأموریتی تجارت نظارتہ تحویل ایدلمشدر . اول ائندہ قریم وقعہ سی ظہور ایتمکلہ بر استقر اض عقد ایلمک اوزرہ مأموریت مخصوصہ ایلہ یارسہ ولوندرہ یہ کیدوب کلدکدن صکرہ (۷۱) سنہ سنندہ کندوسنہ تبدیلاً برنجی رتبہ مجیدہ نشانی ویرلمشدر . و (۷۳) سنہ سی محرمی اوائلندہ خداوندکار وجمادی الاولاسندہ قسطنونی و ذی القعدہ سنندہ جدہ والیسی و (۷۶) سنہ سنندہ دارشورای عسکری و خاصہ اردوی ہایونی مشیری اولمشدر . و جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضر تلرینک زمان سلطنتلرندہ و (۷۷) سنہ سی ذی الحجہ سنک یکر می برندہ سرعسکر اولمشیکن (۷۸) سنہ سی ربیع الاولنک یکر می در دندہ دفعہ ثانیہ اولہرق عہدہ سنہ عراق و حجاز اردوی ہایونی مشیرلکی انضمامیلہ بغداد والیلکی و اوائل جمادی الاولاسندہ برنجی رتبہ دن نشان عثمانی و (۸۱) سنہ سنندہ مرصعی احسان بیورلمش و موصل و شہر زور و بصرہ ایالتلری بغدادہ الحاق ایلہ امور عسکرہ و مالیہ جہ کندوسنہ استقلال ویرلمش و (۸۴) سنہ سنندہ دفعہ ثانیہ اولہرق سرعسکرک ایلہ در سعادتہ کتورلمشدر . و (۸۸) سنہ سی شعبانک یدیسندہ شورای دولت رئیس و (۸۹) رمضانک بشندہ بحریہ ناظری و (۹۲) شوالنک یکر می اوچندہ دفعہ ثالثہ اولہرق سرعسکر و بعدہ دفعہ ثانیہ اولہرق بحریہ ناظری و (۹۷) محرمک یکر می اوچندہ ثانیاً شورای دولت رئیس اولمشدر .

جلوس ہایوندن صکرہ دخی مظهر توجہ عالی اولہرق (۹۴) سنہ سنندہ ہیئت اعیان اعضالغنہ و انہای محاربہ دہ بر آراق طونہ یالیسنہ مأمور قلمش و مجلس عالی عسکری اعضالغندہ بولمشدر . و (۹۵) سنہ سنندہ خزینہ خاصہ ناظری و اساس متارکہ و مصالحہ نک مذاکرہ و امضاسی ایچون مرخص ثانی وینہ تاریخ مذکور دہ دفعہ ثالثہ اولہرق طوپخانہ عامرہ مشیریتہ و یاور اگر ملک عنوانہ نائل اولمش و روسیہ ایمبراطورینہ نامہ ہایون ایصال ایتمک مأموریتیلہ لوادیہ کوندرلمشدر . و (۹۶) سنہ سنندہ الغای قوائم قومسیونہ تعیین و برنجی رتبہ مجیدہ نشانی مرصعہ تحویل و نشان امتیاز احسان و (۹۷) سنہ سنندہ امور نافعہ قومسیونی ریاستی توجیہ و (۹۹) دہ نشان امتیازک پلاقی و (۱۳۰۰) سنہ سی اوئلندن آتون و کومش مدالیہلری اعطا بیورلمشدر .

عفت و استقامتی مسلم ذواتدن اولوب فقط امساکی زیادہ اولدینی جہتلہ بول بول

الدینی آیلقلرک چوغنی آرتدیر مرق نقود کثیره بر کدر مکه عصر مزک متمولانندندر .
 واحساب وقوف ومعلوماتدن اولوب انجق رأینده مصر و مستبد اولهرق کمسنه نك
 رأینه اتباع ایتمک ایستمز . استانبولده ابتدا آلا فرانغه یه میل ایدنلردن اولوب اوائل
 حالنده فر نکانه طور وقیافته کز رک اصحاب تعصبک نشانه سنک اعتراضی ایکن
 آلا فرانغه ذاتلر تکثره باشلا دینی صر هده انلره مخالف اولهرق مشایخ خلوتیه دن
 مشهور قوش اطهلی ابراهیم افندی یه انابه وطریق صوفیه یه ساوک ایله طار پانظولون
 یرینه بول پانظولون کیوب وطریق زهد وصلاحی التزام ایدوب حالا کندو افاده سی
 اوزره سکسان ایکی باشنده اولدینی حالده وجودی زنده اولهرق صلوات حمسه یه
 مواظبت و نافعہ قومسوی ریاستنده ایضای وظائف مأموریت ایلمکده در .

* تذیل *

انجمن دانشک قراریله تألیفنه مأمور اولدیغ تاریخ ایشته بوراده ختام بولدی . انجق
 بالاده مسطور اولان بعض وقوعاتک اجمال وایضاحی لازمه حالدن کورلدیکنه مبنی
 بر خاتمه ایله ختم کلام ایدم .

خاتمه

جلد عاشرده اشعار اولدینی اوزره دولتعلیه روسیه لو ایله محارب اولدینی حالده
 اوروپایی هرج ومرج ایدن ناپلیون بوناپارته روسیه اوزرینه حر کته متهی بولدینی
 جهته دولتعلیه ی محاربه ده دوامه تشویق ایتمکده ایکن دولتعلیه اکا باقمیوبده بکر شده
 روسیه دولتیه عقد مصاحه ایدور مسندن طولانی روسیه ایمرطوری عامکساندر متشکر
 ومتدار و دولتعلیه نك بو حرکت مدبرانه ومعتد لانه سی اکثر دول اوروپا زنده تقدیر
 وتحسینه سزاوار اولدیغنه ومتعاقبا ناپلیونک مغلوبیتده طرفدارانک مقدوح وخلافیرانک
 تمدوح اولدیغنه نظراً دولتعلیه نك بوتد یرنده اصابت ایلمش اولدینی تبین ایلمشدر .
 لکن ناپلیون الباطنه نفی اولنهرق اوروپایه یکیدن نظام ویرمک اوزره تشکیل
 اولنان ویانه قونفر سنه هر دوات طرفندن مرخصلر کوندرلمشیکن دولتعلیه خارج
 قالب و بیکانه طور و بده بو قونفر دیه مشارکت ایله استفاده ایتماسی و بو جمعیتده
 روسیه یه قارشو کندوسنه پک چوق خیر خواه دولتلر وار ایکن یالکز قالمسی
 خصوصنده وکلای دولتعلیه نك خطاسی دخی انکار اولنه ماز .

عجبا وکلای دولتعلیه نك اوروپا احوالنه وقونفر لقری حسیله بورالری خاطر لرینه
 کلدیمی ؟ خیر . قونفر دیه مرخص کوندرمک خصوصی آوستریالو طرفندن اخطار

اولدی . استانبولجه دخی نظر اهمیته الندی لکن موقع اجرایه قونیه مدی بونک نه مقوله افکار واحوالدن منبعث اولدیغنی ایضاح ایسه تاریخمیزک وظائف مهمه سندن کور نمشد .

وبرده جلدحادی عشرده بیان اولدیغنی اوزره روم فترتنده روسیه دولتنجه کوریلان معاملات متقاضدن ناشی دولتیله یوفسادک روسیه لو طرفدن احداث اولدیغنه ذاهب اولوب روسیه ایمپراطوری علیکساندر ایسه بوندن صورت قطعیهده تبرئه ذمت ایلمکده بولدیغندن بومسئله نك حل وایضاحی دخی مسائل مهمه تاریخیهدن معدود بولمشد .

ایشته شوایکی مسئله نك حلنه ویونانستانک انجام حالنه دائر ایضاحات لازمه اعطاسیه کلامه ختام ویریه جکدر .

مقدما دولتیله نك اوروپا معاملاتدن خارج و بیگانه طورر ایکن ناپلیونک ایام تحکم وتغلبنده دولتیله یالکز باشنه اعدایه مقابله قابل اولیه جغنی حس ایدرک بعض دول اوروپا ایله تکثیر معاملات ومناسبانه باشلامش وبعضیلریله عقد روابط اتفاق ایلمش ایدی . اول عصرده ایسه اوروپا پولتیقه سی پک متغیر ومنقلب اولوب دول متحاربه بغته متفق ودول متفقه آکمزین متحارب اوله کلدگری جهته بین الدول امنیت واعتماد منسب اولمش وعهد شکنک عادت حکمنه کیرمش ایدی . بوجهته دولتیله جه دخی بعض دول ایله عقد اتقاقه رغبت قالماشیدی .

علی الخصوص سلطان سلیم خان ثالث حضر تلرینک ناپلیونه میل وتوجهی از قدیم دولتیله نك خیر خواهی اولان انکتره لونک خصوصته بادی اولدی وبوبهانه ایله روسیه لو بغته حدود خاقانیه یه هجوم ایتدی .

اوزمان دولتیله غوائل عظیمه داخلیه اوغرامشیکن دوشمانلرینه قارشو اوقدر اظهار ثبات ومناات واول مرتبه جسورانه حرکت ایلدیکه بدولته مسبق بالمثل دکدر . دولتیله بی انواع مواعید ایله اغفال ایدن ناپلیون ایسه سوزنده طور میوب بوانتاده روسیه لو ایله غالبانه عقد مصالحه ایشیکن دولتیله بی روسیه یه قارشو یالکز بر اقدی . دولتیله باشی بوزوق عسا کر یله روسیه نك جسم ومنتظم اردولرینه مقابله ایدوب بعضا غلبت جسمیه یه دخی نائل اولدیسه ده قضارا اردوسی روسحق ویرکوک موقعلرنده پریشان اوله رق روسیه لو ایله مغلوبانه مصالحیه مجبور اولدیغنی ائنده ناپلیون تدارکات عظیمه ایله روسیه اوزرینه حرکته منتهی اوله رق دولتیله بی محاربه ده دوامه تشویق وکندوسیه روسیه علیهنه اتقاقه دعوت ایلمش ایسه ده

دولتعلیه نك و فاسزلغندن دلکیر اوله رق کندوسیه اتفاق شویله طورسون دیگر بردولته اتفاق ایلمک اصولندن بیاه وازکچمش ایدی . روسیه لو ایسه اناطولی جانبنده انابادن لازستانه قدر اولان قره دکز سواحلی وروم ایلی جانبنده بسارایا و افلاق و بغداد ایالتلریخی تملک و صرپستانده برامارت مستقله تشکیل ایتمک داعیه سنده ایکن ناپلیون ایله جنکه طوتشمق اوزره بولندیغی جهته یالکز بسارایا قطعه سنی املق و مملکتین امتیازاتی تأیید ایلمک و صرپستانه بعض امتیازات ویردرمک ایله اکتفا و اناطولی حدودینی قبل الحاربه بولندیغی هیئت اوزره دولتعلیه ره رد و تسلیم ایتمک اوزره تعهد ایلمش اولدیغندن دولتعلیه ناپلیونک تشویقاتنه اهمیت ویرمیه رک بکرشده شرائط مذکوره اوزره روسیه لو ایله عقد معاهده ایدیوردی .

ایمراطور علیکساندر بومعاهده ده برچوق مطالبندن وازکچمش و اناطولی جانبنده صخوم و اناقره کبی ید استیلا سنده بولان بعض قلاع و بقاعی دولتعلیه ره رد ایلمسی لازم کلمش ایسه ده اودخی طونه جهتنده خیلیدن خیلی مستفید اولدقن بشقه او طرفده کی اردوسنی ناپلیونه قارشو سوق ایتمسی مظفرینه مدار کلی اولغله نمون و متشکر اولمشیکن جلد عاشرده بیان اولندیغی و جهاه ناپلیونه غلبه ایتمکدن صکره عهدینه وفا ایتمیوب بروجه بالابکرش معاهده سی حکمنجه دولتعلیه ره ردی لازم کلان اناقره و صخوم کبی بعض قلاع و بقاعک رد و تسلیمندن امتناع ایتمکله دولتعلیه ارتق نصوص عهدیه به دخی امنیت قالمدی دیو شکایت ایلمکده ایدی .

علیکساندر ایسه ناپلیونک شر و مضرتندن اوروپانک تخلیصنه سبب اوله رق اوروپانک منجیسی عنوانی طاقمش و بین الدول بیوک شان و اعتبار قازانمش اولدیغی جهته بومثللو شکایتاره قولاق اصمزدی .

حال بومنوال اوزره ایکن ویانه قونغره سی عقد اولندی و دولتعلیه دخی بوقونغره به مشارکت ایله ممالکنک تمامیتنی قونغره جه تأمین ایتمک مخصوصی آوستریالو طرفندن خیر خواهانه اخطار قانندی . آوستریا دیپلوماتلاری سر امدانندن (پرنس دومترینک) ک معتمد و محرم اسراری اولان (شوالیه دوکنج) ک قریب الهمده طبع و نشر اولان مجموعه مکتوباننده دخی بوبخشه دائر خیلی معلومات وارد . شویله که : فی الاصل دولتعلیه نك اوروپاده دائمی اقامت ایله ایاجپیری اولدیغی سندن اوروپا حوادثی باب عالی به بیلدرمک مملکتین و یوده لرینک وظائف مخصوصه لرندن ایدی . واکرچه بیک ایکیموز یدی سنه هجریه سنده دولتعلیه طرفندن اوچر سنه مدتله اوروپایه ایاجپیلر ارسالنه قرار ویریلوب حتی لوندره به آگاه افندی و بعده فرخ افندی کوندرلدیسه ده بوقاعده هنوز اطراد اوزره موقع اجرا به قونیه لهدیغندن

مملکتیں ویوہ لری کماکان اوروپا حوادثی تحقیق ایہ باب عالی یہ بیلدر مکہ
 مأمور ایڈیلر .

ویانہ قونفرہ سنک اہمیت فوق العادہ سی معلوم اولدینی خالدہ دولتعالیہ نک ویانہ دہ
 ایاجیسی بولندیفنہ مبنی بکرش مصالحہ سندن صکرہ افلاق ویوہ سی اولان
 قرہ جہ بک باب عالی یہ اوروپا حوادثی یاشددر مک وظیفہ سنی حسن ایفا ضمنندہ
 سالف الذکر (شوالیہ دوکنج) ی آچہ قوتیلہ وآوستریا دولتک رخصتیلہ ویانہ دہ
 مخبر آخذا یشیدی . ودولتیک موافقتیلہ بو مخبرہ قوسی آچینجہ کرک استانبولہ
 وکرک ویانہ دہ سرکار دہ بولنانلر بویلہ بر صورت غیر رسمیه دہ مبادلہ افکار اولنسنک
 فائدہ سنی حس ایلمش اولدقلرندن مخبرہ مذکورہ آز وقت ظرفندہ فوق العادہ
 کسب اہمیت ایلمشیدی .

ایشته اولوقت (کنج) ک بکرشہ یازمش اولدینی مکتوبلر مذکور مجموعہ دہ مندرج
 اولوب بولر موضوع بحث اولان مسئلہ حقندہ بر ماخذ صحیحدر .

فقط بوندہ یالکر کنجک قرہ جہ بکہ یازمش اولدینی مکتوبلر مندرج اولوب
 قرہ جہ بکات اکا یازمش اولدینی مکتوبلر درج اولنماشدر . اگر انک مکتوبلری
 ویامسودہ لری میداندہ اولسیدی مسئلہ دہا زیادہ متضح اولوردی . فقط
 قرہ جہ بک بکرشدن فرارندہ بومثلو مخبرہ اوراقت نرہ دہ قالدینی مجهول
 اولوب کندوسنک محرم اسراری وکنج ایہ جریان ایدن مخبر اتک کاتبی اولان
 عاکسندر ماورو قورداتو دخی آنکالہ بر لکندہ فرار ایلمش وبعده یونان اسحاب
 اختلائیٹک باشنہ کچمش اولدیفندن قرہ جہ بک اوراقتی الہ کچوریلہ مامشدر .

بناء علیہ حل وایضاح مسئلہ ایچون اللہ سند صحیح اولہ جق یالکر (کنج) ک مکتوبلری
 اولوب بولردن بدی قطعہ سنک خلاصہ وجہاہ ترجمہ لری ذیل کتابدہ (۱۷)
 اشارتیلہ ایراد اولنور .

بولرک مطالعہ سندن واحوال سابقہ ولاحقہ نک محاکمہ سندن اکلاشادینی اوزرہ
 دولتعالیہ ویانہ قونفرہ سنہ مرخص کوندر ویدہ ممالکنک تمامیتی تأمین ایتدرمک
 خصوصی پرنس متریکک افکار مخصوصہ سی ایدی .

چونکہ اوروپا ناپلیونک تعدیات غاصبانہ سندن تخلیص اولنمش ایسہ دہ ایبرودہ
 روسیہ نک اوروپایہ تجاوز ایتسی ملاحظہ سی اذہانی تخدیش ایلمکدہ اولدیفندن
 اوروپا جہ بر موازنہ قطعہ تاسیس ایہ دول اوروپا یکدیکرک تمامیت ممالکنہ ضامن
 اولمق خصوصی بر فقرہ مخصوصہ اولہرق قونفرہ دہ تنظیم اولنہ جق عہدنامہ
 عمومیہ درج اولنسی مطالعہ اولمقدہ ایدی . لکن روسیہ لو اوروپا جہتہ

تجاوز ایتیمه رك ممالك محروسه دن پك چوق یرلر اغتصاب ایله کسب جسامت ایلمك ملاحظه سی و بوتقدیرجه ینه موازنه دولیه نك بوزلمش اوله جنفی خاطره سی دول اوروپایه موجب اندیشه اولوب علی الخصوص روسیه لونك بو صورتله تجسمی هر دولدن زیاده آوستریایه طوقنه جغندن پرنس مترنیک ممالك محروسه نی دخی بو کفالت مشترکه تحتسه آلد رفق عزمنده و طرف دولت علیه دن رسمی و جانلو برتشت و ادعا وقوع بولورسه دول متفقیه قارشو روسیه لونك دخی بوکا خواه و ناخواه موافقت ایده چکی جزمنده بولندیغندن قونغر هیه مرخص کوندرلمسی دولت علیه یه اشعار ایتمشیدی .

باب عالی اول امرده بو اخطاری کرکی کبی تدقیق ایتیمه رك مرخص ارسالندن مباعدت ایلمشیدی . چونکه دولتعلیه بروجه بالا دول اوروپادن بعضیاریله عقد روابط اتفاق ایلمك اصولی بر مدت کندوسنجه برمسلك جدید اتخاذا ایلمشیکن اوروپا پولتیقه سنك ثباتسز لغنی و حکمدارانك و فاسز لغنی بالتجربه بو اتفاق اصولندن نفرت و فی الاصل متخذی اولان بی طرفلق مسلكنه عودت ایلمش و بونك فائده سنی دخی کورمش یعنی ناپلیون ایله اتفادن اجتناب و بکرش مصالحه سنی قبول ایله یقه بی قورتارمش ایدو کندن بو کره ویانه قونغر ه سنه مرخص کوندر و بده ممالکنك تمامیتنی کفالت مشترکه دولیه تحتسه آلد رفسی خصوصی مترنیک طرفندن اخطار اولندوقده باب عالی دوچار تردد اوله رفق عجبا کفالت مبحوث عنها روسیه لوی تو حیش ایتیمی و دولت علیه نك کفالت ایستمسی آیتسندن امین اولدیغنی افکارینی تولید ایلمزی و بروجه بالا روسیه لونك عهداً دولتعلیه یه رد و تسلیمی لازم کلان قلعه لر بحی قونغر هیه دوشوبده استرداد اولنه مدیغنی تقدیرده دولتعلیه نك بو قلعه لرده اولان حق مطالبه سی ساقط اولمازی و بو قلعه لرک ردی بکرش عهدنامه سنك احکام صریحه سی ایجابندن ایکن اجرا ایتدیریله مدیغنی تقدیرده نصوص عهدیه یه امنیت و اعتماد قالمیوب ایش قوت و غلبه یه منحصر اوله جغنه نظراً ویانه ده تعهد اولنه جق کفالت مشترکه یه اعتماد اولنورمی کبی او هام و خیالات ایچنه طالب حقیقه مدی .

الحاصل دولت علیه اول امرده ویانه قونغر ه سنه مشارکتدن مباعدت ایلیوب صکره ذکر اولنان قلعه لر روسیه لودن استرداد اولنه جق ایسه مرخص کوندرمکه موافقت کوسترمش ایسه ده مترنیک طرفندن اثنای محاربه ده روسیه لونك دولتعلیه دن نزاع ایلمش اولدیغنی یرلرک استردادی بحثك میدانه قونلمسی مناسبت آلمه جنفی و درمیان اولنسه فائده سز قاله جنفی جوابی و یرلمشیدی . و فی الواقع

جلد عاشده تفصیل اولدیغی اوزره اول ائنده وارشاویا دو قه انی مسئله سندن طولانی دول متفقہ بینده تباین افکار وقوعه کیکله هر بری تدارکات سفریه به قیام ایدرک ینه بر محاربه عمومیه قورقوسی اوروپا اھالیسی تھدید ایلمکده اولوب بوقارغشہ لوق ارسندہ برده روسیہ لودن استرداد اراضی بحی میدانه قونیه جق اولسه قونغرہ نك مکالماتی بر مرتبه دھا تشویش ایدہ جکی و بر فائده نی مفید اولمیه جنی درکار ایدی .

بناءً علیہ متریک بوجھتک در میان اولنمی مناسب اولمیه جنی جوانی ویر مکه برابر دولتعلیہ دن مرخص کوندرلمسی خصوصندہ اصرار ایتیمہ رک قونغرہ ده باب عالی نامنه سوز سویلمک حقیقی کندوسنه حصر ایتک نیتیه دولتعلیہ مرخصنک بالذات مداخاله سنه لزوم قالمقسزین قونغرہ ده دولتعلیہ منافعتک محافظه اولنہ جغنی ودولتعلیہ نك منافعی آوستریا منافعی دیمک اولدیغی دخی کنج واسطه سیلہ اشعار ایتدرمش و بوکا تشبث دخی ایتمشدر . فقط ممالک دولتعلیہ نك تأمین تمامیتی تکلیفک روسیہ ایمر اطوری علکساندرہ پک اغر کله جکی بیلدیکندن هر فصل ایسه بوراسنی انکلیز مرخصی قاستلراغه تحمیل ایدوب او دخی بوجھتی علکساندرہ آچه رق قونغرہ ختامندہ تنظیم اولنہ جق مصالحه نامہ عمومیہ درج اولنمق اوزره ممالک عثمانیہ نك تمامیتہ دائر قلمہ آلنہ جق فقرہ ضمانیہ نك امضاسنه راضی اولوب اولمیه جغنی سؤال ایتدکده امضادن اجتناب اولنمیه جنی علکساندر طرفسندن افاده اولنغله برابر بوققرہ نك مذاکره سی قره دکتر قلمہ لری ماده سندن طولانی دولتین بیننده تحدث ایدن منازعاتک بر طرف ایدلمسی ضمنندہ ذریعہ حسنہ اتحاذ اولنہ جغنی دخی علاوه مقال ایدلمشیدی .

لورد قاستلراغ ایشک مشکل جهتتی اوزرینہ آلدقندن صکره بومعاملاتدن محتمل الظهور اولان فوائد و محسناتی کندو دولته حصر ایتک املندہ بولنمی امر طبیعی اولدیغی جهتہ علکساندر دن آلدیغی جوانی کندو مطالعاتیه برابر باب عالی به تبایغ ایتدر مکه مسارعت ایدرک آوستریا لوی نوعا ایشک خرجنده براقمشدر . و بونک اوزرینہ انکلتره لو طرفسندن دولتعلیہ ایله روسیہ لو بیننده منازع فیہ و ایلدیشکی ماده لرک تسویه سی خصوصنه توسط اولنمشدر . بوماده لر بکرش عهدنامه سنک اجرای احکامندہ رونما اولان منازعه لرک تسویه سندن عبارت ایدی .

شویله که : روسیہ لو ذکر اولان قلمہ لرک ردندن امتناع ایله برابر مملکتین و صر پستان حقتده دولتعلیہ نك متعهد اولدیغی خصوصاتک اجراسنی تعجیل ایدردی . دولتعلیہ ایسه روسیہ نك عهدتی ایفادن نکولنه مقابل اوله رق مملکتین و صر پستان ایشلاری حقتده مسامحه و تانی ایدوردی .

ظنمه کوره دولتعلیه نك قونقره یه مشار کتدن توحشنه باشلوجه برسبب دخی صر پستان امتیازاتنك توسیعی قورقوسی ایدی . زیرا صر بلك امتیازاتنه دائر اولان ماده عهدیه مبهم یازلمش اولدیغندن بونك تفسیری دخی بحث کورتور بر مسئله اوله رق دولتعلیه صر بیره بر مرتبه امتیاز ویرمکی تعهد ایلمش ایسه ده مملکتین کبی بر امارت مستقله درجه سنه وارمندن خوف وهراس اوزره ایدی . چونکه انلر اوتهدنبرو مستقل امارتلا اولوب انلره کوزآلشمشیدی . اما صر پستان از قدیم روم ایلینك سائر ایالاتی حکمنده ایکن بکرش مصالحه سنده روسیه لونك ابرامیه بعض امتیازاتنه نائل اولدینی حالده انلر کبی دفعهً بر امارت مستقله شکلنه کیرمی دولتعلیه یه کران کلیوردی .

اول ائنده ایسه بعض ار باب پولتیقه طرفندن مملکتین ایله صر پستان دولتعلیه ایله روسیه و آوستریا دولتلرینك حمایه مشترک سی تحتند بولمق اوزره بر حکومت مستقله شکلنه قونیلوب ودول سائر یه دخی تصدیق ایتدیریلوبده روم ایلی ایله روسیه ارسنه برسد چکلمك افکاری میدانه قونلمشدر .

حتی قره جه بکک سرکاتی اولان سالف الذکر ماوروقورداتو بیک سکز یوزیکرمی سنه میلادی سنده دولتعلیه نك احوال عمومیه سنه دائر قابنظولره تقدیم ایلدیکی لایحه مفصله سنده اولوقت دولتعلیه وکلانسك اتخاذ ایلدکری مسلك پولتیقینك عدم اصابتی اثبات ضمننده تمام شوویانه قونقره سی واسطه سیله ممالک عثمانیه نك تأمین تمامیتی حقننده انکلتره طرفندن در سعادتده صرف اولنان مساعی و اقداماتك متمر اولدیغنی جرح وانها مه اساس اتخاذ ایدرک شو وجهله تصویر مسئله ایدوب دیرکه روسیه نك روم ایلی قطعه سنده کی تجاوزات متوالیه سیله مملکتین و صر پستان امتیازاتنك کوندن کونه توسع ایتمکده اولدیغندن آزوقت ظرفنده بو امارتلردن دولتعلیه جه فائده حقیقه قالمیه جنفی ملحوظ اولتجه بو امارات نلکه روسیه نك روم ایلی به تسهیل مروری ایچون حاضر لائمش مادی و معنوی برکوپری مقامنده قاله جقلرینه نظراً حال حاضر لری اوزره یا خود بینلرنده بشقه برنوع رابطه پولتیقه پیدا ایدیه رك دولتعلیه ایله روسیه و آوستریا دولتلرینك حمایه مشترک لری تحتند اولمق اوزره اوچی بی طرف و مستقل بر مملکت شکلنه افراغ اولنسه و بوتشکیلات دیکر اوروبا دولتلری طرفندن تصدیق قلنسه روسیه ایله دولتعلیه آره سنده برسد فاصل اولوب شرقك موازنه سی ایچون کوزل بر اساس بولمش اوله جنفی مطالعه سیله بویه بر تصورك فعله کتورلمسی اول عصرك پولتیقه شناساندن بعضیلری عننده پک ملتزم ایدی . بناءً علیه ویانه قونقره سی فرصت اتخاذ ایدیه رك تصور مذکورك ترویجیه ممالک عثمانیه نك تأمین تمامیتی ضمننده قونقره یه بر عثمانی مرخصی ارسال اولنسی او افکارده بولنانلر طرفندن

باب عالی به اشراب اولمقدمه ایکن مؤخرأ انکلتره نك تکلیفی وقوعه کلدکجه باب عالی بی ایوبله کورتورمک ایچون پک چوق سبی واقدام اولنمش ایسه ده نه چاره که اول زمان مدبران امورک نظرنده بویله بر بولتیقه نك نتایجی پک آغر کورنمش اولمغله کرک مملکتین ایچون تکلیف اولنان تدبیرک و کرک قونغره به بر مرخص ارسالنک محسناتی اکلاتدیر یله مامش اولدینی جهته قونغره نك انعقادندن دولت علیه جه استفاده اولنه مدی . انتهى .

ماوروقورداتونک امارات ثلثه حقنده بیان ایلدیکی افکار مشروحه نك برنجی مروجی قره جه بک اولمق کرک ایدی زیرا قره جه بک بکرش عهدنامه سبی احکامنه توفیقاً یدی سنه مدت ایله افلاق ویوده لغنه تعیین اولنمش ایسه ده اوچ سنه مرورند نصکره باب عالی طرفندن اخطار وقوعنده استعفا ایده جکنه دائر دولت علیه به بر قطعه سندخفی ویرمش ایدوکنندن مقامنده بقاسندن امین دکل ایدی . بناءً علیه مملکتین حقنده اولوجهله بعض تحولات وقوعه کلوبده کندوسیده بوندن استفاده ایلمک افکاریله مشغول وسرکاتبنک دخی بوافکاری مروج اولسی امرطبیعی ایدی . اسباب مشروحه دن ناشی دولتعلیه ویانه قونغره سنه مرخص کوندره مامش ایسه ده مترنیک ینه ممالک محروسه نك تأمین تمامیتی التزام ایتمکده ایدی . صکره اجراسنه حال وزمان مساعد اولمدی . شویله که : جلد عاشرده بیان اولدینی اوزره قونغره دورودراز مباحثات ایله مشغول اولوب طوررکن پوناپارطه الباطنه سندن فرار ایله فرانسه به واروب تکرار حکومتی اله آنجه دول متفقه نك عقلاری باشلرندن کیدوب هان برعهدنامه عمومی تنظیم وامضا ایله طی بساط بحث و مکالمه به قرار ویردکاری صره ده اوروپا دولتلرینک حوزه حکومتلرنده بولنه جق اراضی و حکمدارلردن هر برینک حقوقی اوروپانک کفالت مشترک سبی تحتنه وضع اولنوبده اول قوه مجتمعه جسیمه سایه سنده برامیت کامله به نائل اولملری مسئله مهمه سبی درمیان اولدوقده انکلتره مرخصی بویله برفقره تأمینیه کندو دولتی آرزو ایتمدیکی واجراسنه مقتدر اوله میه جنی برطالم تعهدات قبیله تحتنه قویمش اوله جغنی بیان ایتمش . روسیه مرخصلری ایسه بوچئی کوش نفرت ایله دکله یوب ایستمز لکدن کیشار .

چونکه بومسئله موضوع بحث اولدینی صره ده ممالک عثمانیه نك تأمین تمامیتی دخی درمیان اولنه جنی درکار اولوب روسیه لو ایسه ممالک محروسه دن دها برخیلی یرلر المق افکارنده بولدیغندن بوبحثک تفوهنی ایستمز دی . بناءً علیه کفالت مشترک بحثدن کلیا صرف نظر اولنوب ممالک محروسه نك تأمین تمامیتی بحثک ایسه ذکر ییله یکم اشدر . ایسته بورالری مترنیک طرفندن باب عالی به اشعار ایله اعتذار

اولمشدر . احوال مشروحه نك محاكمه سنه كلنجه دوست بردولته بروفاكار دوست
 نظريه باقق خطادر . اتفاقات دوليه منافع مشتركه اوزرينه مؤسسدر . هيچ بردولت
 كندوسنك منفعت مخصوصه سي اولمدجه ديكر دولت ايچون اوغراشماز . دنيا قوريله
 بردولت ديكر دولته منافع مشتركه اوزرينه اتفاق ايدرك ايكي سي مستفيد
 اوله كلشدر . هنر انجق منافع مشتركه ي طانيوب واني اساس اتخاذايدوبده اتفاق انك
 اوزرينه بنا ايتمكدر . بودخي فن ديپلوماتي به عايد وظائفنددر . اما بردولته
 كوجنوب و تهوور ايدوبده على العموم دولتدرن بيكانه طور مق قواعد فن ديپلوماتي به
 توافق ايتمز . ناپليونك اتفاقدن اجتناب اولمسي انك حلول ايام ادبارينه تصادف
 ايتمكله مفيد اولمش ايسه ده هروقت بويه تصادف ايلمز . وبو برقاعده مطرده
 اوله ماز . (سلامت دركارست) مدلولنجه بي طرفاق بك اعلادر لكن بعضا دخي
 متفقسز قالمق مصاحته منافي دوشر و بعضا دخي وقت و حال ايجانبجه بي طرف
 طوريله ماز . هر دولت ميزان پوليقيه بي الله الوب و كندوسني كوزلجه طار توبده ايشي
 اكا كوره اويدرمق لازمدر . قالديكه اوزمان دول اوروپانك موازنه سي ايچون
 استقلال دولت عليه نك لزوم محافظه سي اوروپا پوليقيه سنجه برقاعده مسالمه اولوب
 دول اوروپا ايسه محاربه دن اوصانه رق اوروپانك اساسيني تأمين ايدجك برموازنه
 صحيحه تأسيس ايتك اوزره بعضيلرينك بالذات حكمدارلري و بعضيلرينك مرخصلري
 اجتماع ايتدكده دولت عليه نك بيكانه طور مسي قواعد حكمت و حكومه منافي ايدى .
 و برده عهدنامه لر في الواقع مسالمه نك على الدوام بقاسنه علت تامه دكلدر . غالب اولان
 دولتر بعضا درلو بهانه لر پيدا ايدرك و عهدنامه نك مدلولاتندن مخبر جبر بوله رق
 فسخ مصالحه ايتدكارى كثير الوقوعدر . لكن معاهدات دوليه بي بتون بتون هيچه
 صايق دخي خطادر . عهدلر بك چوق منازعاتك دفعنه سبب و نيجه فالق لرك و وقوعه
 مانع اوله كلشدر . على الخصوص هپ دول اوروپا طرفندن مصدق بر عهدنامه عمومينك
 احكام مندرجه سنه منافي اوله رق بردولته تعدى اولنه جق اولديني تقديرده اكا
 طرفدار اولان دولت لرك الارنده بو عهدنامه برسند اوله رق ايفاي وظيفه ايد بيلميرينه
 مداركلى اوله جنى شبهه دن آزاده ايدى .

اناطولى جهتنده منازع فيه اولان سالف الذكر قاعه لري روسيه لودن استرداد ايچون
 الده برقوت اوليوب دول اوروپا دخي بونلر ايچون روسيه به اعلان حرب ايتك
 محتمل دكل ايدى مجرد دولت عليه نك احوال آيه سني تأمين ايچون قونغره به مرخص
 كوندرمك امر مهمنى بو قلعه لرك استردادينه تعليق ايتك مناسب دكل ايدى .
 مملكتين ايله صرستانك نه يول الدينى وزره لره قدر واره جنى ده او لوقت كوريلوردى

دولتعلیه روسیه به قارشو بالکر قالمقندن ایسه بو مثللو ایلیشکل ایشلری قونفره معرفتیه تسویه اینترمک و بلکه روسیه نك بویالت ممتازه حقنده قازانمش اولدینی حقوق عهدیه ده بدرجه به قدر دول سائره بی دخی تشریک ایلمک اهورن شربیلینوردی . فقط ایالات ممتازه نك توسیع امتیازاتی کچی مزاج دولته ناخوش کورینه جک مسئله لرك میدان قونلمسی مناسب کورلمزدی . چونکه اوزمان دولتك هر در دینه دوا اولمق داعیه سیله نفوذ دولتی ذاته حصر ایتمش اولان حالت افندی کرك یکچیریلری و کرك طرف سلطنتی آلدادوب اووده رقی و سمسزجه صداسزجه فیرلداغنی چویره رک وقتنی خوش کچورمک سوداسنده بولندیقندن دولته نافع اولسه دخی آجی دوا عرض ایلمک انک پولتیقه سنه او یماز ایدی .

الحاصل اوزمان بکرش عهدنامه سنک بویالات ممتازه به دائر اولان احکامنی تخفیف ایلمک ممکن اولدینی کچی اندرون و بیرونک احوال معلومه سنه نظر آاشبو ایالت لرك استقلاللی درجه سنه قدر دخی کیدیه مزدی . لکن بودخی قونفره به مرخص کوندرمکه مانع دکل ایدی . زیر بویالاتک تحت حمایه ده بی طرف و مستقل اولملری بعض ارباب پولتیقه نك نظریاتندن عبارت اولوب بوکا دولتعلیه دن زیاده روسیه لو مخالف ایدی . و دولتعلیه مرخصی طرفندن تکلیف اولندمقجه نظر دقته آله مازدی . بالفرض دیگر طرفدن در میان اولنه جق اولسه بیله دولتعلیه مرخصی طرفندن ترویج اولندمقجه حالی اوزره پسمانده قاله جنی درکار ایدی . یوقسه دولتعلیه مرخصی صیق بوغاز ایدیلرک بویالتلر المزدن انه جق مرتبه ده قونفره دن توحشه بادی اوله جق برسبب یوق ایدی .

ایشته مسئله مباحوث عنهانک نظریاتی بووجهه اولوب وقوعات متوالیه دخی بو نظریاتی تصدیق ایلمشدر . شویله که : روسیه لو سالف الذکر قلعه لری رد و اعاده صولرینه اصلا یناشمیوب ایالات ممتازه حقنده اولان مطالبینی بوجه بالا بربرر اجرایه و افکرمانده عقد مجلس مکلمه به دولتعلیه بی مجبور ایلمشدر .

آفکرمانده سکیز ماده نی حاوی بر معاهده نامه تنظیم ایله بیک ایکویوز قرق ایکی سنه هجر به سی ربیع الاولنده امضا و مبادله اولندقدن بشقه بوکا مر بوط اوله رق مملکتین امتیازاتنک تأیید و توضیحنه و یرو بو یارلردن نصب اولنه جق و یوده لرك کیفیت انتخابنه دائر برقطعه سند منفرد و صربستان امتیازاتنک تأیید و توضیحنه و صرب مبعوثلریله استانبولده بالذا کره اون سکیز آی ظرفنده و یریه لرك قرار اوزره فرمان عالی اصدار و کیفیت روسیه دولتنه اشعار اولتمق خصوصلرینه قرار و یریه لرك بونک تفصیلنه دائر دیگر برقطعه سند منفرد دخی امضا قلمشدر .

آفکرمان معاهده نامه‌سی سانکه بکرش مصالحه‌سنک تفسیر و توضیحی دیک اوله‌جق ایکن تعدیل و تنقیحی یولنده یازلمشدرکه بکرش مصالحه نامه‌سی حکمنجه بوجه بالا اناطولی جهتده روسیه‌لو طرفدن ردی لازم کلان قاعه‌لردن دولتعلیه کف ید ایدرک اناطولی حدودینک الحاله هده بولندیفی حال اوزره ابقاسی تصریح ایدلمشدره . و محاربه سببیه روسیه تبعه‌سنک وقوعه کلان ضرر و خسارلرینک تضمینی و روسیه تجاری حقنده سربسیت تجارتک تأمین و روسیه‌نک قره دکز تجارتی مروج اولمق اوزره دول سائره کیلرینک دخی بوغازلردن مرور ایله قره دکزه آمد وشدلری حقنده روسیه دولتی طرفدن واقع اوله‌جق مساعینک ترویجی کبی انحق روسیه‌لویه نافع اولان شرائطه دخی موافقت اولنمشدره . الحاصل روسیه‌لونک هر دیدیکنه موافقت اولنوب بش آلتی سنه اول استانبولده شروع اولنان مکمله مجاسنده مواد منازع فیهایه قرار ویرلمش اولسیدی چوق اهون اولوردی . آراسی اوزادجه ایش آغرا لاشه‌رق بویه تکالیف قیله‌نی قبوله مجبوریت الویرمشدر .

دولتعلیه مرخص ارسالیله قونغرهدن استفاده ایدهمامش ایسه‌ده اوروپاچه اتخاذا اولنان اصول موازنه دولیه‌نک مقتضاسی اولان دوام اسایشدن بالطبع دولتعلیه دخی حصه‌دار اولمشدر .

فقط اول ائنده رئیس‌الکتاب و مرجع شیخ و شباب اولان پرتو افندی (مشهور پرتو پاشادر) پیشرو انتخاب تعصب وریا اولوب گاه کندو خولیاسی وگاه بعض متشیخینک رؤیایی ایله حل مسائل دولیه ایدر ذواتدن بولمغله باب عالی برتعصب بارد یولنه کیردی . آفکرمان معاهده نامه‌سنک قبول اولندیغنه بیانی ندامت الویردی . هر نه‌ایسه برشیدراولمش صرپستان مسئله‌سنک ختام مدته‌قدر خیلی وقت وار . سائر شرائطک دخی خفیفجه‌لری بالتدریج اجرا و آغره‌جلری تأخیر ایله براز وقت قازاتملی دینلور اولدی . روسیه‌لو ایسه کافه‌سنک سرعت اجراسنی مطالبه‌دن کیر و طور مزدی . و میانه‌ده کشمکش اکسیک اولمازدی . بوجهته دولین بیننده کی برودت کوندن کونه آرتقمده و رئیس افندی‌نک اطوار شیخانه‌سی بالجمله سفرای حیره‌ده و دوشورمکه ایدی . ایشته بو حالته یونان مسئله‌سی دخی منضم اوله‌رق نهایت ادرنه مصالحه‌سی انتاج ایدن روسیه محاربه‌سنه منجر اولمشدر . کله‌م شمدی وقایع یونانیه‌نک فذلکه‌سنه .

* فذلکه وقایع یونانیه *

جلد حادی عشرده بیان اولندیفی اوزره علسکساندر ایسلاقی روسیه ممالکنده تجهیز عسکر و تدارک مهمات ایدرک بغدادنه کچوب اعلان طغیان ایندکده روسیه دولتی‌انک

حرکاتی رسماً تقییح ایله اشقیانک تأدیبی حقدنه دولت علیه مشکلات کو سترماش
ایکن چوق کچمیوب روسیه ایلچیسینی استروغونوف تحویل لسان ایله روملری صحابت
یوزنده بولنهرق وبالاده مذکور اولان مواد منازع فیهایی بهانه ایدرک ترک سفارت
ایدوب کیتمشیدی . روسیه دیارینه فرار ایدن یونان اشقیاسی دخی اوراده مظهر
اعانه واکرام اولمقده ایدیلر .

بووجهله روسیهده رونما اولان معاملات متنافیهنک حقیقتی کرکی کبی آکلاشامق ایچون
روسیه دولتنک اوزمان اورویایه قارشونه حال وموقعهده بولندیغنی بیان ایتمک لازم کلور .
ویانه قونفرده سی زمانه کانهجه قدر روسیه لوگندوسنی دول سائرء اورویانک
کشمکشندن ممکن مرتبه خارج طوتوب یالکز تروج مصالح مخصوصه سی ضمنده
اورویا ایشلرینه مداخله ایدردی . ناپلیونک پنجه استیلا کاریسندن اورویانک استخلاصی
امرنده روسیه ایمراطوری علكساندرک ماده و معنی مدخل کلیسی اولمق حسیدیه
اورویانک منجیسی عنوانی آلهرق آوستریا و روسیا وانکلتره دولتلیله برلکده
آسایش عمومی محافظه حق ووظیفه سنی التزام ایتمکله اندن صکره اورویانک کلی
وجزئی مسائلنه مداخله وروش وحرکتی اورویانک احتیاجات عمومیه سنه ومتفقلمینک
رأیته توفیق وبوجهته اسکی اصولی تبدیل ایتمکله کندوسنی مجبور کورمشدر .

ویانه قونفرده سی ائناسنده تنظیم اولسان اتفاق مقدس دخی انک بو مجبوریتی تأیید
وتشدید ایلمشدر . شویله که : اورویاده مختلف مذهلر بولنوب فرانسه جمهوریتی
ائناسنده برده دینسزک مسلکی ظهور وانتشار ایله افکار عامه متشتت و پریان
اولدیغندن ویانه قونفرده سی ائناسنده متعصب خرسیتیانلردن بعضیلری علی الخصوص
متعصبه قادیسئر علكساندرک اطرافنی الوب خرسیتیان دیانتنک حمایه سی ضمنده بر
معاهده یابامسنی لسان مداهنه ایله عرض واطظار ایتمکله رنده اودخنی عقاید دینه
واسطه سیله افکار عمومییه بر نقطهده برلشدیرمک اوزره اتفاق مقدس نامیله بره مقوله
نامه تنظیم ایتمدیروب بوایسسه دولتلرجه موقع مذاکره قونیهلجق امور سیاسیهدن
اولدیغنی جهته یالکز حکمداران بیننده امضا اولمشدر . ایشته بومقوله علكساندرکجه
اثر علو همت بیانه رنک اتی کندوسنجه موجب شرف و شان بیلوردی . و برده ویانه
قونفره سندن اولجه ناپلیون علیهنه انکلتره و روسیه و آوستریا و پروسیادولتلی میانه لرنده
بر اتفاق مربع یابامسیه ویانه قونفره سنده کاطوقونامیوب حالی اوزره براغلامش ایدی .
کرک بو اتفاق مربع و کرک اتفاق مقدس برطاقم مواد عمومییه وبهمه نی حاوی ایدی
بین الدول عقد اولنان اتفاقلرک مندرجاتی ایسه معین ومحدود اولمق لازم کلوب معین
ومحدود اولمان اتفاقلر متفقلمینچنده اک قوتلو یاخود اک مهارتلو کیم ایسه آنک

النده اجرای مرام ایچون بر آلت اولمسی امور مجربه دندر . ایشه بوایکی اتفادن
دخی مهارت دیپلوماتیکهسی اقتضاسنجه پرنس متریک استفاده ایلمشدر .

اوزمان روسیه خارجیه نظارتی مقامنده بولنان قور فلهو مشهور (قاپو دیستریا) بودقیه بی
اولجه تفرس ایتدیکندن یاخود ایمراطور علیکساندری بی آوستریا اتفادن آیروب
و شرحه استحصال منفعت داعیه سنه دوشور و بده بوسره ده همشهر یلری اولان
یونانیلری مستفید ایلمک سوداسنه دوشدیکندن و هرندن ایسه اول ایکی اتفاتی الفا
ایتدیمرک ایتوب حتی ویانه قونفره سندن اوچ سنه صکره عقد اولنان (اقس
لاشاپل) قونفره سنده قاپو دیستریا (اتفاق مربع و اتفاق مقدس ناپلیون علیه
عقد اولمشیددی . ناپلیون قورقوسی کلیاً مندفع اولدی بو اتفادره لزوم قالدی
بونلردن اگر بر بشقه مقصد واریسه تصریح اولمیلدر) دیهرک مذکور اتفادرک
فسخنی یاخود مندرجاتنک تصریحی طلب ایلمش ایسه ده انک بو تکلیفی اکثریت
آرایله رد اولنهرق بو ایکی اتفادامه نك دخی علی حالهما ابقالینه قرار ویرلمشدر .
چوق کچمیوب روسیه لو بونلرک محاذیری کورمکه باشلامشدر .

چونکه دول و ملل اوروپا محاربه دن پک زیاده اوصانوب صلح و آسایشه اوقدر تشنه
اولمشر ایدی که ویانه قونفره سندن صکره ایچلرندن بریمی آسایشه جزئی خلل
کتوره جک اولسه جمله سی انک اوزرینه هجوم ایتک عزم و جزمنده بولنورلردی .
حالبوکه دول متفقّه اربعه دن روسیالو کندو یاره لرینی التیام پذیر ایتک تدابیرله
مشغول اولدیغندن خارجه عطف نظر ایتکه وقتی یوق ایدی . انکله ره لو دخی
تجارتنک تکثیر اسبابی جهته جلب اولندیقی جهته ایش انجق روسیه و آوستریا
دولتلی النده قالدی . روسیه پولتیقه سی ایسه هر زمان اوروپاچه جای فکر و اندیشه
اولدیغندن میزان اکثریت دائماً آوستریا طرفه مائل بولنغله اوروپانک مصالح عمومیه سی
پرنس متریکک اله کچدی و بو جهته متریک اوروپا سلامتک نظارت عالیه سنی
احراز ایتکه روسیه دولتک تصمیمات و حرکاتی دخی انک دائره نفوذی داخله
آلمش اولدی .

(اقس) قونفره سی عقینده جلد سابقده بیان اولندیقی اوزره اوروپانک هر طرفه
رونما اولان افکار اختلالیه حقنده دولترجه اتخاذا اولنان تدابیر هپ متریکک
خلاصه آرا و افکاریدر . وویانه قونفره سندن صکره آوستریا ممالکنده درت یرده
یعنی (اقس) و (طروپاو) و (لایباخ) و (ورونا) بلده لرنده متوالیا قونفره لر
عقدی هپ بوماهر دیپلوماتک کاریدر .

ایمراطور علیکساندر بودرت قونفره ده بالذات حاضر بولندیسه ده بونلرک ریاست

حقیقه سی متریکده اولوب هر ایشده انک رأی غلبه ایدردی . هله بتون ایستالیانک
 آوستریا انصافنه براغامسی و آوستریا عسکرینک هر طرفده حکومت مشروطه
 طرفدارانته بالسهوله غالب اولسی متریکک شان و نفوذینی درجه قصوایه ایصال
 ایتمش اولدینی حالده ایمپراطور علكساندر بالعکس عالمک نظر نده آوستریا پولتیقه سنک
 محکومی کبی کورینوردی . استانبولده بیله بونجه ییللر دنبرو مستقر اولان روسیه
 نفوذی تنزل ایدرک انک یرینه آوستریا نفوذی قائم اولیوردی وکلای دولتعلیه
 هر خصوصده متریکک رأینه مراجعت ایلردی . ایمپراطور علكساندر ایسه یالکنز
 متریکدن (دنیا طور دجه نظام عالم اوغورنده ابراز ایلدیکنز خدمتله مشکور
 اوله جقدر) یولو آلدینی مکتوبلر ایله تسلیت بولوردی . حالبوکه کندوسنک انک
 معتمدلری بیله انک مسلکنی تصویب ایلمدکلر ندن متأثر اوله رق آره صره شکایتدن
 خالی دکل ایتمش . (ربما یدرک بالحیلة مالا یدرک بالقوة) .

اول ائاده روسیه نک اداره خارجه سی باشنده (قونت نسلرود) ایله (پوچو)
 و (قاپودیستریا) وار ایدی . برایشک باشنده اوچ کشی نصل بولنور و بر نظارتک
 ایسی اوچ کشی ایله نصل اداره اولنور ایدی بیلم فقط اوزمان روسیه خارجه
 نظارتی مقامنده بو اوچ آدم موجود و مجتمع ایدیلر . قونت نسلرود ایمپراطورک
 توجهنی قازانق اوزره بیان رأیدن محتب ایدی . پوچو فی الاصل قور سیه قهلو
 اولوب فرانسه طرفک احوالنه او مرتبه وقوف تامی وار ایدی که بر قاج دفعه
 فرانسه داخله نظارتنه دعوت اولنمشیکن علكساندر صالیور مامشیدی بوجهته
 او دخی یالکنز فرانسه جهتک امور پولتیقه سنه حصر نظر ایتمکده اولدیغندن
 علكساندرک قاپو دیستریان بشقه عمومی پولتیقه اوزرینه استشاره ایده جک آدمی
 یوق ایدی .

بناء علیه علكساندرک مسلک پولتیقه سنه معترض بولانلرک جمله سی قاپو دیستریانک
 باشنه طوپلانوب انک واسطه سیله علكساندری آوستریان آرمغه چالیشورلردی .
 قاپودیستریا دخی معترضلرک باشنه کچوب انلرک آرزولرینی بوزمین ایله علكساندره
 عرض ایلر مشکه (روسیه دولتی اورپا منجیسی صفتنی قازاندی شمدی دائره
 اجرا آتی خارجنده بولنن اسپانیا و پورتگیز و ایستالیا ایشلریله اشتغال ایدوبده کندو
 اوزرینه حریت طرفدارلرینک نفرتی جلب ایتمکدن ایسه ناپلیونک طردندن صکره
 معناسز و مقصدسز قالمش اولان انقافلردن کندوسنی تجرید ایله و حریت افکارینک
 هنوز روسیه یه مضرتی اولدیغندن هر مملکتک امور داخله سی کندوید اختیارینه
 ترک ایله ناپلیون محاربه لر نده قازاندینی قوه ماده و معنویه یی شرق طرفنه صرف

ایده جک اولسه کندوسی ایچون اسلم وانفع برمسلك اتخاذا یتمش اولوردی . و مستقلا حرکت اولنق ایستلمز ایسه مادامکه احوال حاضره آوستریانی روسیه نك معاوتنه محتاج ایتمشدر . روسیه اعز منافعی بوش بوشنه فدا ایدر چه سنه آوستریایه معاونت ایتیموب بلکه بالمقابله شرق طرفلرنده کندو منافعی استحصال ایچون اوروپانك انضمام همت و معاونتی ایستمایدر و بو اساسه توفیق حرکت اولدینی تقدیرده بگرش معاهده سندن صکره استانبولده سورنجمه ده قالمش اولان مسئله لر دفعه بر طرف اولور و صرپستان و ممالکتین و سائر اوزرینه روسیه دولتی دولت عثمانیه ایله بر اساسو تسویه موفق اوله رق ایکیده بر اعلان سفر ایله محاربات و مقاتلاته مراجعتك لزومی قالماز) یولو سوزلر سویلر مش .

ایشته قاپودستیاریك افکاری بو مرکزده اولوب غرض اصلیمی روسیه نك نظر دقتی شرق طرفه صرفه و اماله ایله یونانیاری مستفید ایلمکدن عبارت اولدینی سیاق و سباق احوالین آکلاشیلور . انك بو مثللو معال بالاغراض اولان افکاری ایسه مترنیکک افکارینه طبان طبانهد ضد و مناقض ایدی .

مترنیک و یانه قونغر ه سنده قاپودیستریا ایله کورشدکده کندو پولتیقه سنه مخالفت ایده بیله جک بر آدم اولدینغی تفرس ایدرک اندن تباعد ایلمشیدی . وقوعات متوالیه بو ایکی ماستر و آره سنده قالان آچینی بیوده رك طرفینك تباین افکاری لایباخ قونغر ه سنده بر خصومت علنیه یه تحول ایتمشدر .

مترنیک کندو سندن بشقه بر کیمسه نی بکنمدیکی حالده کسنه حقنده لسان دیپلوماتی یه یاقشماز تعیرات قوللانماز ایکن قاپودیستریانی بوقاعده نزا کتدن مستتا طوته رق انك اسمنی یاد ایتدکجه دائما مفسد حیلله کار قورقه سر سریمی قار بوناریلرک رئیس دیو توصیف ایده گلمی حقنده نه مرتبه عداوتی اولدینغه دلیل کافیدر .

مترنیکک مؤخر آشر اولنان مجموعه آثارنده مندرج مکتوبلرنده احوال مشروحه نی موضع فقرات اولدیندن بوفقره لر (۱۸) رقیله ذیل کتابه علاوه اولنور .

ایمپراطور علیکساندر مترنیک ایله قاپودیستریا ااره سنده متردد اولوب کاه قاپودیستریانك و کاه مترنیکک پولتیقه سنی ترجیح ایله خیلی زمان بر برینه مناقض معاملاتده بولندقدن صکره نهایت لایباخ قونغر ه سنده مترنیک طرفی التزام ایتمشدر .

قاپودیستریا رقیبنك غلبه سنی چکه میوب استعفا سنی ویرمکه مجبور اولمشدر و مأمورینه دوام ایتسی ایمپراطور علیکساندر طرفندن امر اولنغله بر مدت ده ها پترسبورغده قالمش ایسه ده روسیه دولتی ورونا قونغر ه سنه موافق ایلد کده مأموریتی ترك ایله برابر روسیه دن چیقوب اسویجره یه کیتمشدر . روسیه پولتیقه سنك بیان اولنان

احوال عمومی سیله ایمرطور علیکساندرک حرکات مترددانه سی پیش نظر مطالعه یه اندیغی کبی یونانستان اختلالی و اتریا اعضای حقننده روسیه جه کوستریلان معاملات متنافیه نك اسباب موجب سی معلوم و متضح اولور . قالدیکداستروغونوف قابودیستریانك مؤتمنی اولوب قابودیستریا شرحه اولان منویاتی فعله کتورمك اوزره انی در سعادت ایلیجیسی نصب ایستدیرمش ایدو کندن استروغونوف یونان اختلالی حقننده دولتندن آدیغی تعایات رسمیه به حسب المأموریه توفیق حرکت ایله برابر قابودیستریانك افکار مخصوصه سنه خدمت ایتمکی دخی کندوسنجه بروظیفه بیلوردی . بوجهته اقول و افعالنده تناقض و قوعی طبیعی ایدی .

قابودیستریا اتفاق مرایی فسخ ایله روسیه دولتته در سعادتجه بر نفوذ متغلبانه قازاندر مق داعیه سنده اولوب بوبایده کی اقداماتی مشر اولماز ایسه روش حالك محاربه نی منتج اوله جغنی کشف و بهمه حال جانب شرقده بر حال بحر انك تقرب ایلدیکنی تخمین ایستدیکندن روم اتریایی اولجه بحر سفید سواحلنده اولان وطنداشلیرنی ایفاظ ایدرک بویله بر فرصتدن استفاده اتملری و روسیه سایه سنده بعض امتیازات جدیده به نائل اولملری اسبابی کندولرینه تسهیل ایله هم روسیه به و همده وطنداشلیرینه خدمت ایلمش اولمق اوزره اتریایه مساعد بر خالده بولمیشدر . و اگر چه کندوسی اتریاده داخل دکل ایسه ده بیک سکزیوز اون طقوز و بیکرمی سنه لری اره سنده اتریانك تشبثانه واقف اولمشیکن دوست وهم جوار بر دولتک اختلال آسایشنه ساعی اولان مفسدلری اخذ و گرفت ایله منع مضر تلرینه تصدی ایلمسی حقوق مال اقتضاسندن ایکن بوکا تشبث شویله طورسون جلد سابقده بیان اولندیغی اوزره افسانته کندوسننه اتریا ریاستی تکلیف ایستدکه قبول ایتماش ایسه ده اتریا کندو آرزولرینی استحصال ایچون بشقه بر یول بولندیغی حالده بنده نمون اولورم دیمشیدی . و بعدده علیکساندر ایسلاقی اتریا ریاستی قبول ایله لاجل الاستعانه کندوسنه مراجعت ایلدکده اکادخی جواب رد ویرمش ایسه ده منعه مقتدر ایکن انماض عین ایله ایشی روش طبعیسنه بر ایشیدی . بویله بر معامله مساعدده کارانه ایسه ارباب فساده اجاله سمند شقاوت ایلمک اوزره میدان ویرمک دیمکدر . وقاپو دیستریانك اوزمان روسیه ده حازر اولدیغی مأموریتک اهمیتته و طرفداراننك کثرتته و روسیه نك خدمت عسکریه و مالکیه سنده یونان روملرک و فرتنه نظر آروسای فساد طرفندن بو ایشته روسیه دولتک مدخلی وارد دیو خاتمک بالسهوله ایناندرلمش اولسی و ایمرطورک رسماً خبری اولمق سزین آز وقت ظرفنده اتریانك مهمات حربیه تدارک ایدمه بیللمسی موجب تعجب اولماز .

بو خصوصه قابو دیستریانك حقوق ملله مغایر حرکت ایلدیکی مساماتنددر . فقط قترینه زماندنبرو روسیه وکلاسی بویه شیرلی اعتماد ایلمش اولدقلرندن اتریابه مجرد تبعه دولتعلیه بیننده اسباب فسادى تهیئه ایچون بر آلت نظریه باقره بویه بر آلتک الده بولندیرلمسنى روسیه نك سوابق احوال تاریخیه سنه مغایر کوروماشدر . ومقدما قابو دیستریا امیرال چیچاقوف معیتله طونه حوالیسندده بولندیقی زمان دولتعلیه نك قوت وسطوتی یقیندن مشاهده ایلمش اولدیغی جهته روسیه طرفندن معاونت اولمدیغی اتریانك بر ایشه مقتدر اولیه جفی مجزومی اولدیغندن و اتریانك خود بنجود دولتعلیه علیه نه حرکتی جسارت ایده جکئی اومدیغندن اتریانك اوائل ظهورنده انك مرامی وقت مرهوننده یعنی دولتعلیه ایله روسیه لو اردسندده مشكل بر حال وقوعنده دولتعلیه تبعه سنی افساد ایچون بر آلت مقامنده قولالتمقدن عبارت ایکن دفعه اورویانك بر حوق محارنده فوران ایدن حرکات اختلالیه انك حسابی تشویش ایلمشدر .

فی الواقع بو اتریایله اورویانك شرکت اختلالیه لری ارسندده بر ارتباط یوق ایدی . وغریبی شوراسیدرکه اوزمان وسائط متماثله ایله شرق وغربك آسیاشنی اخلال ایچون ایکی هیئت فسادیه تشکل ایدوب ایشلمکده اولدقلری حالدده بر بردن خیر دکالر ایدی . مع هذا اسپانیا وایتالیا وقوعاتی ایسپلاتینك حرکت عصیانیه سنی تعجیل ایتمشدر .

آلمانیا مورخلرندن (کروینوس) دخی بونی تصریح وایشك بسبتون قابو دیستریا لندن چیقمسنه سبب اورویا اختلالاتی اولدیغنی بیان ایله بوکا ایسپلاتینك مسلک متخذنی دلیل اولهق ایراد ایلر . شو یله که : لایساح قونعره سندده ایمپراطور علكساندر مترنیکك پولتیقه سنی التزام ایله غرب طرفده وقوع بولان اختلالاتی رسماً تعیب ایتکده و کندوسنی حریت طرفدارلریله هر درلو اشتراك افکار شائبه سندن قورنارمق اوزره ایتالیا اوزرینه یوز بیک عسکر سوق ایتمه حاضر اولدیغنی اعلان ایلمکده اولدیغنی ائنده روسیه دن معاونت اولمق امیدیه ایسپلاتینك مملکتینی استیلا ایتمی و بونك اوزرینه اعانه استرحامی ضمننده ایمپراطوره عربضه تقدیمه جرأت ایلمی بر اثر خفت اولدیغنه کروینوس حکم ایدرک بودرلو معاملات غیر معقولده قابو دیستریانك مدخلی اولمق احتمالی اولدیغنی ادعا ایلر .

واقعا قابو دیستریانك درایت ذاتیه ومهارت پولتیقه سی اوروپاچه مسلم اولمغله ایسپلاتینك حرکات سبکسرانه سنه مشارکت ایلمی احتمالدن بعید کورینور لکن قابو دیستریا اوتنه دنبرو ایمپراطور علكساندری مترنیکك افکارندن تبعیده

چالشمته ایکن لایباخ قونغر سنده متریک طرفی غالب کاه رک قابو دیستریانک نفوذی محو اولمق درجه سنه واروب ایمراطوری طوتدینی یولدن چیقارمق ایچون شرق طرفلرنده بر وقعه مهمه غیر مأموله احداثدن بشقه چاره قالماش اولدینی حالده ایتالیاه کوندرلمک اوزره یوز بیک روسیه عسکرینک هان حرکت ایده جکی آنده بغدادن کبی روسیه یه هم جوار اولان وانک تحت حمایه سنده ایتالیاه کچه جک عسکرک یولی اوزرنده بولنان بر مملکت بر انتظامسزلق حاله دوشورلدیکی تقدیرده روسیه خواه و ناخواه اورایه سسوق عسکر ایلمک مجبوریتنده بولنهرق بوندن طولایی دولت علیه ایله روسیه بیننده ظهور ایده جک مشکلات عظیمه ارسنده آوستریا ایله روسیه بیننده اولان اتفاقک بوزلمسی اغلب احتمال اولوب قابو دیستریانک آرادینی ایسه بوندن بشقه برشی اولدینی درپیش مطالعه اولندقده ایسلاطینیک حرکات سبکسرا نه سیله قابو دیستریانک اول ائنده بولندینی موقع خطر ناکک ارسنده باطناً بر تعلق و ارتباط معقول بولمق یعنی ایسلاطینیک صورتا تاملسز حرکاتی قابو دیستریانک خفی تعلیماتی و یال آلتندن و طولایسیله القاتی اثری اولمق دخی احتمالدن پکده بعید دکدر . و ایسلاطی ایمراطوردن الدینی جواب رد ایله یأس کتور میوبده بر مدتجک مملکتینده ثبات ایده بیاسیدی یینه دولتن بیننده مشکلات چیقمز ایدی دیو کیم ادعا ایده بیلور . و آوستریا عساکری ایتالیاده و عساکر عثمانیه مملکتینده چار چابق ارباب فسادی پریشان ایده میوبده عسکی بر حال وقوعه کلسیدی ایمراطور علیکساندرک یینه متریک پولتیقه سنده ثبات ایده جکنه حکم اولنه بیلورمی .

شوراییده جای بحث و مطالعه درکه جلد سابقده بیان اولدینی اوزره اتریا اورتودقس مذهبی اساس انخاذا یتیمکن ایسلاطی اتریایستنی درعهده ایتدکن قومیت اساسی اورتیه قویوب جلد سابقده بیان اولدینی اوزره اعلاننامه سنده یالکز اسکی یونانیلرک حکمت و درایت و شجاعتندن بختله تنبیهاتی قومیت یونانیه اساسی اوزرینه بنا یتمش اولدیغندن افلاق و بغدادن و صرپ اهالیسی خارج قالمشیدی . بودخی بادئ نظرده ایسلاطینیک قصر و نقصان مطالعه سنه حمل اولنور ایسه ده صحیحاً بویله میدر یوخسه تبدیل اساس ایله او یولده لسان قوللاشمی دخی قابو دیستریانک بر تدبیر خفیسیمیدر . ایشته بوراسی دخی شایان مطالعه در . چونکه روسیه نیک مملکتین و صرپستان حقدنه حقوق عهدیه سی اولدیغندن ایسلاطی بومملکتلرک استقلالنی اعلان ایته روسیه نیک حقوقنه طوقوشم اولوردی و اعلاننامه سنده علی العموم اورتودقسارله خطاب ایسه بیوک پترویه و قترینه یه تقلید ایلمک کبی

روسیہ جہ جالب نظر دقت اولہ جق بر حالہ بولنش اولوردی . بناءً علیہ روسیہ نك حقوقہ واوتہ دنبر واورتودقسارہ قارشواتخاذ ایلدیکی مسلك وموقعہ طوقونمقسزین روسیہ یہ عائد برجہتی اولیان اسکی یونانیلردن بحثلہ برجعت اختلالیہ احداث ایلمیسی دخی قابودیستریانك تدیری اولمق خاطرہ کلزمی .

ایسلانتینك حرکات اخیر سنده قابودیستریانك مدخلی اولدیغنه دائر اوراق موجودده بر اثبات بولندیغی جہتلہ مطالعات مشروحہ ہپ ظنیاندندر لکن قابودیستریا دخی کندو حقتدہ سررشتہ ویرمامك اوزرہ شق شفہ ایتمکسزین مرافعی طولایسیلہ ال آلتدن اجرا ایتردمکہ مقتدر ودسیسہ کار بر آدم اولدیغی مساماتدندر . بناءً علیہ بوایشدہ مدخلی اولمق محتملاتدندر .

الحاصل قابودیستریا اول عصرک مشہور دیپلوماتلردن بری اولوب الحق فرط غیرت قومیت کندوسنہ پردہ چشم بصیرت اولہرق موقع مأموریتہ منافی حال وحرکتلردہ بولنشدر . زیرا درایت ولیاقت ذاتیہ می سایہ سنده محافظۃ آسایش عالمی متفوض ومتعهد اولان متشخصان وکلای اوروپا مقامنہ اصل اولمشیکن ہرنہ سببہ منی اولور ایسہ اولسون بر شرکت خفیۃ فسادیہ اعضاسنی ولوکہ طولایسیلہ اولسہ بیلہ تشجیعدن اجتناب ایتماسی موقع مأموریتیلہ متناسب دکل ایدی . نہایت ایمراطور علیکساندرک اندن انسلاپ امنیتنہ باشلو جہ سبب دخی انك بویلہ برطاقم مفسد لریلہ اختلاط وسوزلرینی اصغایہ تنزل ایتمی خصوصی اولوب مترنیکک اکا ایدہ مدیکی مضرتی سقامت حرکتیلہ کندو کندوسنہ ایتمشدر . بوراسنی صکرہ دن کندوسی دخی حس ایتمش اولمق کرکدرکہ مؤخرأ یونانستان مدیر لکنہ تعیین اولنوب اورادہ بولندیغی مدتیجہ اتریانك نامی بیلہ بردفعہ اولسون لساننہ آلامشدر . کہلم علیکساندرک انجام احوالہ .

ایمراطور علیکساندر اوروپا جہ تمدوح الصفات بر ذات ایسہدہ بحسب الفطرہ متردد وملتون اولدیغندن میلادک بیک سکز یوز اون بش سنہ سندن یکرمی ایکی سنہ سنہ قدر یدی سنہ طرفندہ یکدیگرہ مناقض ایکی اصول پولتیقہ ارہ سندنہ نہ پایہ جغنی شاشیروب گاہ قابودیستریا یہ یوز ویرہرک انی تصورات واتشبات شخصیہ سندنہ تشجیع ایتمش وگاہ برنس مترنیکک تمایل یلہ کندوسنی اکا تسلیم ایدہ گلش اولدیغی جہتلہ نہایت بوتلو ناتنك سیئہ سنی چکەرک ہم کندو ملتی بینندہ ثباتسزلق شہرتی قازانمش وحمدہ اوروپا نظر ندہ کویا اختلال طرفدارانك افکارینہ بردر جہیہ قدر مشارکت ایلمک شہہ سندن کندوسنی قورتارہ میوب پک چوق کمسنلر وعلی الخصوص اتریایہ منسوب اولنلر دخی انك اتریادہ مدخلی اولمق اعتقادندہ بولنش واسلاف و اخلاقہ

نسبتله دولتعلیه حقدنه خیر خواه کورینور ایکن مسئلهء یونانیه ده رونما اولان معاملات متافیه سی ملبسه سیله دولتعلیه جه دخی بدخواه بیلنمشدر . ونهایت الامر دولتک قوت و سطوق برکال اولدینی حالده پولتیقه سی پک زیاده سکتله نیشدر .

حتی متریکک فی ۳ حزیران سنه ۱۸۲۲ تاریخله مورخا اوستریا ایمراطورینه تقدیم ایدوبده مجموعه آثارنده مندرج اولان لایحه سنده (اصول سیاسییه ضیادار برطریقه کیرمش اوله لیدنبرو دنیا ده هیچ برهیت وکلا یوقدرکه روسیه قانظوسنک بودفعه دوچار اولدینی خجالتله دوچار اولمش اوله . ترکستانده کی روسیه نفوذینک ضایعاتنه دائر قونت نسلرود طرفدن بسط و بیان اولتان مطالعات تمامیه تحیحدر . روسیه وکلاسنک هیئت حاضره سی بیوک پترو ایله خلفلرینک وجوده کتورمش اولدقلری نتایج مهمه بی دفعه محو وازاله ایشدر . بوندن صکره هرشی یکی براساس اوزرینه بنا اولنه جقدر . روسیه نک غائب ایشمش اولدینی قوه مغنویه بی باب عالی قازانمشدر . دولت عثمانیه به ابراز ایلدیکمز خدمات هیچ بروقتده اونودیله جق شیردن اولدینی جهتله نفوذمن او طرفلرده باقی قاله جقدر) دیو مسطوردر .

متریکک بو افاداتی مبالغه دن عاری دکل ایسه ده بروجه بالا روسیه نک درجه قوت و سطوته کوره پولتیقه جه نفوذی تنزل ایدرک متریکک بومشوار و کفنتارینه میدان ویرن حالاتک ظهوری یدی سنه اول نالیونک طرد و دفعنه ظفر یاب اولان ایمراطور عاکساندره او قدر آغر کشیدیک متعاقبا فاکه کوسوب بیاغی ایشدن چکلمش واره سی چوق کچیوب فوت اولمشدر .

عاساندرك یرینه برادری نيقولا روسیه ایمراطوری اولدقده عصات یونانیه امیده دوشه رک لاجل الاستمداد اکا تقدیم ایلدنکری عرنخالده پرنس متریککن عظیم شکایت ایلمشدر . نيقولا ایسه کندو دولتک استانبولجه شان و نفوذینی اکیاله و بکرش عهدنامه سی حکمنجه مبهم و منازع فیه اولان موادک تسویه سنه استعجاله حصر نظر ایتمکده بولمش و ذاتا یونانیلری سومدیکی جهتله عصات یونانیه بی تصحیح ایتماش ایدی .

حتی متریکک مجموعه آثارنده (یونانیلرک استقلال پولتیقیلری روسیه قانظوسنه هیچ بر وقت قبول ایتدرمک قطعاً وقاطبه ممکن و متصور دکلر) فقره سی مندرج بولمشدر . واول اناده اوستریا طرفدن پترسبورغه کوندریلان قونت زنجینک ایمراطور نيقولا ایله واقع اولان بر مکمله مهمه سنده نيقولا نک بعض افاداتی صرهنده (بومناسبتله سزه تکرار بیان ایدرمکه روملر بنم مذهبدا شلرم ایسه ده بکا موجب نفرت و کراهیت بر قومدر افعال و حرکتلری یالکنز شایان تقبیح و تعیب اولیوب

محض جانیتر انلره متبوع مشر وعلری علیهنه علنا عصیانه جرأت ایلمش تبعه نظریه باقارم مستقل اولمیرینی قطعاً ایستتم مستقلاً سربست اولغه شایان دکدرلر (دیمش اولدینی ینه مجموعه مذکورده مندر جدر .

حاصل کلام پرنس مترنیک یونستان مسئله سنده دولتعلیه یه پک کوزل آووقاتاق ایدوب روسیه پولتیقه سنه غلبه چالدی . وایمراطور علیکساندره ایشدن ال چکدردی . خافی نیقولادخی طبعاً یونانیلردن متنفر اولدینی جهته عصات یونانیه یوزویرمدی . دولتعلیه اوروپاده مترنیک کبی برماهر آووقاته نائل اولدیغدن متشکر ومنتدار ایدی . چه فائده که مترنیک نهایتنده دعوائی غائب ایدرک دولتعلیه محاکمه مصارفه بدل یونانستانی ترکه مجبور اولمشدر . مدبران امور عالمک درجه اهمیتی ایسه انجق نتایج وآنارینه کوره تقدیر اولنور .

وکلای دولتعلیه نیک بومسئله ده اول و آخر بیوک بیوک خطالری پک چوق سوء حال وحرکتلری وقوع بولمش و یونانستان ایشاری انک ایچون بونجه بیلار سورونجه ده قالمش اولدینی انکار اولنه مازلکن نهایت الامر مصرلی ابراهیم پاشانک مورده طرفده مظفرتی و سرعسکر رشید پاشانک بهادرانه حرکتی سببیه یونانیلر مغلوب اولدوق ایش بتمه مرکزینه کلمشیکن اوروپانک افکاری تغیر ایدرک بومسئله برمعکوس یول آلدی . وایش قالدن قابله دوکیلهرک بالدفعات دولاشوب مترنیکک انه کلمشیکن احوالک اک اهون صورته تسویه سنی تهیه ایدن فرصتلی قاجیروب اوروپاچه یکدیگردن مضر قرارنامه لرک قبولنی منع ایده میوب نهایت محافظه سنی التزام ایده کلمشیکن دولتعلیه حقنده اک مضر برصورت تسویه به موافقته مجبور اولدی و دولتعلیه یی التزام یولنده سویلدیکی سوزلر و یازدینی لایعد و لایحصا کاغدلر ثمره سز قالدی .

شویله که : (لایباخ) قونفره سنده عصات یونانیه یه ایتالیا نیک قار بوناریلری نظریه باقیلوب و مسئله یونانیه نیک حالی اوزره ترکنه قرار ویریلوب انجق ایتالیا به آوستریا و اسپانیا فرانسه عسکری سوق ایله عصاتک تأدینه اعتنا اولمشیکن دولتعلیه قونفره لره مرخص کوندر میوبده دول اوروپادن بیکانه طور دینی جهته یونان مسئله سنده دولتعلیه به اعانه قیدنده دخی بولنما مشلدر . حتی لایباخده حکمداران حضورنده منعقد اولان قونفره ده هیچ بروقت هیچ برمحله آسایش عمومی دشمنلرینه مظاهرت اولنیه جقدر و خصوصیه عصات یونانیه به اصلا یوز ویرلیه جکدر فقط شمدی به دیک باب عالی اوروپا ایشلرینک خارجنده قالمش اولدیغنه بناء طرفزدن دخی کندو ایشلرینه مداخله و معاونت اولنغه برکونه مجبوریت یوقدر دیو قرار ویرلمشدر .

بعده (ورونا) قونغره سنده موره مصلحتی دولتعلیه نك امور داخیه سندن اولوب دیگر دولتلك مداخله یه صلاحیتلری اولدیغنه قرار ویرلمش و بو قرار انکلتزه دولتی واسطه سیله باب عالی یه تبلیغ ایدلمشدر .

فقط اوروپا اهالیسنگ حریت طرفدارانی و علی الخصوص یونان مجبری اولان انکلیزر اول و آخر یونانیرله طرفدار ایدیلر . اکر چه ناپلیوندن صکره حریت پرورلك سوزی ترك و اوراق رسمیه دن طی اولتمشیدی لکن انکلتزه ده حریت و ترقی طرفدارانك رئیس اولان بیوک (قائینغ) قاتین (۱۸۲۲) سنه میلادیه سی ایلونك یکر می ایکیسنده یعنی (۱۲۳۸) سنه هجریه سی اوائلنده انکلتزه دولتی خارجیه ناظری اولوب حریت پرورلك سوزی صورت رسمیه ده رواج بولدی بو حال ایسه اوروپانك افکار عمومیه سنجه برعجیب قاریشقلنی موجب و بصورتله یونان مسئله سی حقنده اوروپانك افکاری دولتعلیه علیهته منقلب اولدی . اوروپادن و خصوصاً انکلتزه دن یونانستانه کلی اعانه آچمه سی کلکده اولدقدن بشقه کوکلو ضابطان و نفرات دخی کثرت اوزره توارده باشلادی و اوروپانك بو حال یونان اشقیاسی پک زیاده تشجیع ایلدی . محافظه کارانك پیشواسی اولان پرنس متریک مشار الیه قاتینی دلی قاجیق دیو توصیف و تزییف ایده کلدیسه ده مؤثر و مشعر اولدی قاپو دیستریا حقنده یادیغنی انک حقنده یابه مدی .

انکلتزه دولتی افکار عامیه اتباعا دولتعلیه ایله یونانیرلر بینته توسط و یونانستانه بعض امتیازات اعطاسیله بوغائله یی ازاله ایتمک ایستیوب دولتعلیه ایسه کندوسسیله تبعه سی بینته توسطی اصلا قبول ایتمدی .

و او زمان رئیس الکتاب اولان پرتو پاشا یونانستانه امتیاز ویریلور ایسه بر سوء مثال اولوب سائر محللره دخی سرایت ایلر دیو ادعا ایلردی .

حالبوکه بکرش مصلحه سنده صر پستانه امتیاز اعطاسیله بر مثال کوسترلمش و بعده آفکرمانده صر پستان امتیازینك تأیید و توضیحی ضمننده سند مخصوص ویرلمش اولدیغندن انک بواعتداری موجه کورلمیوردی .

بناءً علیه انکلتزه دولتی یونان ایشنه منوال مشروح اوزره فیصل ویرمک اوزره روسیه لو ایله سوباشوب بوکا دائر پترسبورغده روسیه خارجیه ناظر یله انکلتزه مرخصی یینده (۱۸۲۶) سنه میلادیه سی نیساننك دردی تاریخیله مورخ برقرار نامه امضا اولنوب ایکی دولت طرفندن کیفیت باب عالی یه تبلیغ اولدقدنه بو مسئله دولتعلیه نك امور داخیه سندن اولدیغنی بیانیله جواب رد ویرلدی .

مسئله یونانیه دولتعلیه نك امور داخیه سندن بواندیغنی جهتله دیگر دولتلر طرفندن

مداخله اولنماسی حقتده بر وجه بالا ورونا قونغرہ سندہ ویریلان قراری باب عالی یہ انکلترہ لو تبلیغ ایشیکن بو کرہ اول قرارہ منافی حرکتی استبعاد اولنہ یوردی . حالوکه انکلترہ ده افکار عامہ متغیر اولوب انکلترہ لو ایسه دائما افکار عامہ یہ توفیق حرکت ایدر بر دولت اولدینی خالدہ (۱۸۲۷) سنہ سی نیسانندہ قانین باش وکیل اولوب حریت طرفدارانی دهہا زیادہ میدان آلدیغسندن و اوصرہ ده فرانسه اہالیسنک افکاری دخی بو خصوصدن طولانی غلبانہ کش اولدیغندن انکلیر وفرانسز و روسیہ مرخصاری لوندورہ ده بالا اجتماع یدی سنہ دنبرو مسئلہ یونانیہ دن طولانی اوروپا تجارتک سکتہ دار اولدینی وسیلہ مداخلہ اتخاذ ایلہ یونانستانک بر ایالت ممتازہ شکلنہ قونلمسی و بونک مذاکرہ سی ضمنندہ بر متارکہ توصیه اولنوب قبول اولمدينی خالدہ صورت جبریہ ده اجرا ایتدیرلمسی وینہ باب عالی طرفندن قبول اولمدينی تقدیرده یونانستان حکومتک طانمسی حقتده (۱۸۲۷) سنہ میلادیہ سی حزیرائنک دردندہ یعنی (۱۲۴۲) سنہ عجریہ سی او اخرندہ برقرار نامہ امضالیدر و دول ثلثہ بو قراری صورت قطعیه ده باب عالی یہ تبلیغ و دیگر دول متحابہ دخی خیر خواهانہ نصیحت ایلیدر . باب عالی مذاکرہ و مکالمہ دن اجتناب ایلہ کافی السابق دول اجندیہ نک بو ایسه مداخلہ ایشیکہ حققری اولدینی بیانیلہ جواب رد ویردی . ویرده دولتعلیہ یونان اختلالانی روسیہ لویہ حمل و اسناد ایدہ کلدیکی خالدہ آفکرمان مجلس مکالمہ سندہ روسیہ مرخصاری روم مادہ سی دولتعلیہ نک امور داخلہ سندن اولدیغنی اعتراف ایلہ روسیہ دولتی طرفندن بو بابدہ قطعاً مداخلہ اولمیه جغنی بیان ایدوب اگر چه بو افادہ لری آفکرمان معاهدہ نامہ سنہ درج اولنماش ایسه ده مکالمہ مضبطہ لرینہ قید اولنش و آفکرمان معاهدہ سی بو اساس اوزرہ بنا قلنمش ایکن چندماہ نکرہ روسیہ لونک انکلترہ قرار نامہ سی امضا ایشی بادی استغراب اولغله و روسیہ نک در سعادت ایلچیمی بولنان (ریسوپر) آفکرمان مجلس مکالمہ سندہ مرخص ثانی بولنغله کیفیت کندوسندن لدی الاستفسار آفکرمانده روم مادہ سنہ مداخلہ اولنماق اوزرہ سوزویرلدیکی انکار ایشیکلہ اولیلہ ایسه آفکرمانده روسیہ مرخصاری بزم مرخصلر بزمی آلداتمشلر یوق اولیلہ دکل . بزم مرخصلر بزم روسیہ مرخصلرینی آلداتمشلرکہ آفکرمان عہد نامہ سیلہ روسیہ لویہ اغفال ایدرک وقت قزاقمشلرکی سوزلر سولنمکہ و روسیہ نک عہد شکنانہ معاملہ لری علنا تقبیح و تعیب اولنغله باشلادی . بو حاللر ایسه دولتین بینندہ کی برودتی تزیید ایلدی . الحاصل بو مسئله یونانیہ دن طولانی دولتعلیہ نک دول متفقہ ایلہ اولان روابط مصافاتی چوزلدی . ہلہ روسیہ لو ایلہ اولان رشتہ موالاتی همان قومہ درجہ سندہ

اوزلدی . حالبوکه ایش اولمش بتمش حکمفی کسب ایتمش ایدوکندن لوندوره قرارنامه سنک هیچ اولمز ایسه بالما کره تعدیلنه چالشمق فرائض حالیه دن ایدی .
موره وحوالیسنده فی الاصل موجود اولان جزئی اهل اسلامک اکثری اشقیما
یندنه تلف وبقیه السیوفی پریشان اوله رق بورالری صرف خرستیان مملکتی
شکلنه کیروب شعائر اسلامیه دن اثر قالمش بتون اوروپا خرستیانلری آغز آچمش
هر طرفه یونانیلره سخابت وهر طرفدن معاونت اولتمقده بولنش ایکن بورالری سنک
حال سابقه ارجاعی محال حکمنه کیرمشیدی . واکر چه (۱۸۲۷) سنه میلادیسی
آغستوسنک بشنده یعنی (۱۲۴۳) سنه هجریسی اوائلنده (قانونغ) فوت اولدیسه ده
یونانستان مزرعه سنده اکدیکی تخم فساد نشوونما بولمقده ایدی .

لکن معاملات دولیه دن بی خبر اولان پرتو پاشا طاقی ایشک فصل نازک وزمانک
تقدر تنک و تنک اولدیغنی درک و تفرس ایتمکدن سلفرا ایله بر درجه یه قدر
مدواله افکاره بیله تنزل ایتمیوب همان یونانیلرک ضرب و تادیبی ایچون روم ایلی
وموره سرعسکرلرینه باب عالیدن اوامر قطعیه ویرلمکده ایدی .

ایشته بوسره ده اناوارین وقعه شیعه سی ظهوره کلدی . شویله که : دونمای هایون
اول ائنده اناوارین لیمانده لنگر انداز اوله رق چاملیجه آطه سی اوزرینه حرکت
ایلمک اوزره ایدی . انگلیز و فرانسز امیرالری ایسه دونمای هایونک یونانیلر
اوزرینه حرکتنه ممانعت ایلیه جکلرینی اعلان ایله اناوارین لیمانی ابوقه ایتمش
اولدقلری حالده قرق اوچ سنه هجریسی ربیع الاولک اوائلنده لیمانه دخول ایله
اصلی فصلی یوق بهانه لر بوله رق دونمای هایونی طوپه طوتمش و دونمای هایوندن
مقابله اولمغله اکثر سفن هایونی احراق و اغراق ایتمش . صکره ده دونمای
هایون طرفدن سببیت ویرلدی دهرک صوچی دولتعلیه قبودانرینه یوکتتمشدر .

بوخبر حزن آلود باب عالییه لدی الورود دول متفقه ایلیچیلرینه پرتوستونامه لر
کوندرلدی . اوستریا سفارتنه دخی بیان حال ضمننده برقطعه تقریر ویرلدی . دول
ئلته ایلیچیلری مکاله ایستیوب باب عالی طرفدن دخی موافقت اولمغله سه مرقومه
جمادی الاولاسنک بشنجی کونی سفرای ئلته باب عالییه کلوب مذاکرات کثیره جریان
ایلمش ایسه ده طرفینک تالیف افکاری قابل اولدیغندن سفرای ئلته همان فلمنک
ایلیچیسنی وکیل براغوب و کندولری سفینه لرینه را کباً در سعادتدن چیقوب کیتدیلر .
ایشته اول ائنده موره یه بر مقدار فرانسز عسکری ادخال و عساکر مصریه اورادن
اخراج ایله ایشک شکلی بتون بتون دکشمشدر .

بونک اوزرینه سلطنت سنیه محاربه وقوعنی محقق بیلدرک همان تهور وحدت ایله

بالجمله اهل اسلامك دين ميين اوغورينه سسلا حلامسى ايجون ولات و متصرفينه
 بياننامه طرزنده اوامر عليه كوندرلدى و بو اوامر عليه روسيه لونها معاملات
 عهدشكناهنندن بحث اولنديغى صره ده آقكرمان معاهده نامه سى مجرد وقت قازانمق
 ايجون لمصلحه امضا اولنمشيدى يوللو برفقره مندريج اولوب روسيه لونها ايسه دولت عليه
 ايفا ايتماك نيتله رياكارانه عقد معاهده ايلديكنى كندوسى اعتراف ايدبور
 ديو اول فقره يي اعلان حرب به الك باشلو بروسيله اتخاذا ايلدى . و اكر چه متعاقباً مقام
 صدارتدن روسيه باش و كيلته يازلمش اولان مکتوب ساميده سلطنت سنيه مسلك
 قديمى اولان نيات حسنندن آريلوب هر حالده صلح و صلاحه خواهشكر اولديغى
 صراحةً بيان اولنمش ايسه ده روسيه لونها دولت عليه اعلان حرب ايجون اراديني
 فرصت الله كيرمش اولغله بوفرصتى فوت ايتماك اوزره محارب به به قرار و يرمش
 اولديغنه مبنى اعلان محارب به يي متضمن اوله رق روسيه باش و كيللى قونت نسلرود
 طرفندن وارد اولان جوابنامه ده سفرانك عودتندن صكره طرف دولت عليه دن واقع
 اولان معامله لر سبب محارب به در ديو مصرح بولنمش وهمان روسيه دولتى طرفندن
 عسكرايله متفقلى نامنه اوله رق افلاق و بغداد اياقلىرى ضبط و استيلا قلمشدر .
 بونك اوزرينه طرف دولت عليه دن دخى قرق اوچ سنه سى ذى القعدة سنك التجي
 كوني روسيه لويه اعلان حرب اولنمشدر . آوستريالونك اخطارى اوزرينه انگليز و فرانسز
 ايلچيلرى طرف دولت عليه دن دعوت اولنغله انلر دخى بوسره ده در سعاده كمشدر .
 اول اتاده مجرد داهل قلوبك هميتله هرايش اولور بتر اعتقادنده بولنان و امر جهاده
 استطاعتك شرط اولديغندن غافل اولان پرتو پاشا طاقى بعض متشيخينك كوردكلى
 رؤبارى تعبير ايله قريبالعه ده قريمك فتح اولته جغنى يكديكره تشير ايدر لر دى .
 حالبوكه دولت عليه نك قوه بجز به سى اناوارينده خراب اولوب عساكر معلمه تنظيمه
 هنوز مباشرت ايلمش اولديغى جهته قوه بريه سى دخى مكمل اولمديغندن عساكر
 اسلاميه هر نقدر فداكارانه چاليشوب چبالامش ايسه ده مقابله بالئله اقتدار اولمديغى
 جهته روسيه لونها ادر نه به قدر كهرك كافه مطالبى معز يادة دولت عليه به قبول ايتدر دكن
 بشقه سالف الذكرون دره قرار نامه سنك قبولنى دخى ادر نه مصالحه سنه درج ايتدر مشدر .
 بووقته قدر يونانستانك استقلالى لاقرديسى هب دولترجه مردود اولوب مجرد
 دولت عليه به تابع اولمق اوزره بر ايات ممتازه شكلنه قونلمسى بالذفات اعلان اولنمش
 و بحث انجق شكلنك تعيينى حقدنه جارى اولوب ادر نه مصالحه سنه دخى ده
 ايلروسنه كيدميرك لوندوره قرار نامه سنك قبولى شرط قانمش ايكن بغته دول
 منقعه بيننده يونانستانك استقلاله قرار و يرلمشدر .

شویله که : ادر نه مصالحه نامه سنک امضا اولدینی خبری لو ندره یه وادل اولدوقده خارجه ناظری بولنان لورد آردین اندن صکره دولتعلیه نك بقاسندن مایوس اوله رق دردست تشکیل اولان یونانستان اداره سنک بر حکومت مستقله شکلنه قونلمسی تصویرینی باش وکیل بوانان ولینکطونه آچوب اودخی انک بوافکارینه مشارکت ودول متفقیه تکلیف اولدوقده انلر دخی موافقت ایتمکله هان یونانستانک استقلاللی اعلان ایدلمشدر . ذهنلرده یوق ایکن بویله بغته بر یونان دواتی وجوده کایویر مکله هر کس دمبسته حیرت اولوب قالمشدر . دولتعلیه دخی ادرنه مصالحه نامه سی کبی بر حمل ثقیل آلتنه کیرمش بولدیفندن بر شی دیه میوب بوجهتله دخی شکسته خاطر اوله رق سکوته مجبور اولمشدر . مؤخر آ بیگ سکز یوز الی درت سنه میلادیه سی حز بر انک اون دردنجی کونی لورد آردینک پارلامنتوده ایراد ایلدیکی نطقنک بر فقره سی ایضاح مسئله ایچون ذیل کتابده (۱۹) رقمبه ایراد اولنور .

* مخطرہ *

روسیه لو اونه دنبرو مذهبداشلی اولان اورتودقساری حایه داعیه سنده کورینوردی . غرض خفییسی ایسه اورتودقسار ایچندن خروات و صرپ و بلغار اقوامنی قومیت اساسی اوزرینه بنا ایلدیکی ایزلاو اتحادینه ادخال ایتمک ووندیک کورفزینه قدر حکم و نفوذینی یورتمک ایتمش .

فقط روم ایلیه چکمک ایچون کندوسنه طریق سهوات اولمق اوزره افلاق و بغداد ایشارینه اهمیت ویرردی . روملری دخی لدی الايجاب دولتعلیه علیهنده استعمال ایچون بر آلت اولمق اوزره الهه طوتاردی . روسیه لو نك بوغرض خفییسی اوزمان روملرک معلومی اولدیفندن سعادت حالارینی روسیه دن بکلیوب روسیه دخی بر مدت ده ایزلاو اتحادی سرینی مکتوم طوتمق نیتنده بولندینی جهته اتحاد مذهب سوزیله انلری اغفال ایتمک ایستردی . بناء علیه یونان اختلالنک ظهور ندنبرو روسیه لو یونانلرک استقلالنه مساعده ایتماش اولدینی حالده انکلتره دن انلر حقنده ظهور ایدن سخابته دخی قارشو طور مامشدر .

تمه

وقعه خیریه علما و صاحبانک اجماعیه وجوده ککش اولمق ملاسه سیله آندن صکره باب عالی پک زیاده تعصب یولنی طوتوب صلابت دینیه یرینه تعصب ریاکارانه قائم اولدی . ارباب تعصب میدان آلدی . بوندن پک چوق مضرت کورلدی صکره بر چیقماز زقاق اولدینی آکلاشادی . بو مراقدن واز کچلدی . لکن

صکرة ده پک ایلر و کیدلدی . افکار دینه یه ضعف کتورلدی . بونکده خیازه سی چکلدی . الحاصل دولتعلیه خیلی مدت کندوسنی افراط و تفریطدن تخلیص ایده مدی . وشاه راه اعتداله کیده مدی . فقط جنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضرت تیرینک عصر سلطنتلرنده بر اعتدال یولی المش . ورشید پاشانک اقدام فداکارانه سیله امور سیاسیة سنی یولنه قویوب بحق اوروپا موازنه سنه داخل اولمشدر .

الحمد والمآة لله على حسن الختام والصلوة

والسلام على خير الانام وعلى

آله واصحابه الكرام

تذیل

(۱)

* خورشید پاشا طرفندن تصنیع اولنان فرمان صورتی *

بعد الالقاب

سنکه سرعسکر مشارالیه سین . بش قیولرده طرف دولتعلیه مه دخالت ایتمش اولان آغو مهرداد و طاهر عباس یانیه یه جلب اولدقلرندن صکرة مغضوب پادشاهانم اولان علی پاشا خیشیه درون قاعه ده متحصن اولان طوسقه طائفه سنک جلبلرینه میرمیران کرآمدن اولونیه سنجانجی متصرفی عمر دام اقباله و مرقومان آغومهردار و طاهر عباس واسطه لریله تثبیت اولنمش و کغه طائفه سنک جنبه دخی پرزرین سنجانجی متصرفی میرمیران کرآمدن محمود دام اقباله واسطه قلنمش اولدقلرندن طائفتین مرقومتین طرف دولتعلیه مه دخالت ایدرک ماه ربیع الآخرک یکرمی یدنجی یوم انین قاعه مذکوره طرفندن ضبط و تسخیر اولنوب خییث مرقوم الی قدر آدم ایله ایچ قاعه یه قپانمش وارنق حیاتدن مایوس اولمش ایدوکنندن بالجمله اموال و اشیای خیشیه سنی جبه خانه سنک اولدیفنی محله وضع ایدرک رای طلب ایتمکه اولدیفنی و رای ویرلمدیکی صورتده وجود خبائت آلودینی جبه خانه ایله القای نار خذلان ایده جکنی مبین قپوکتخدک طرفه ارسال ایتمش اولدیفنک برقطعه شقه ک واصل و مضامینه علم عالم آرای ملوکانم محیط و شامل اولمشدر . سن دولتعلیه و سلطنت سنیه مک صداقتکار و خیر خواهی و وزیرای عظامک مدبر و مجرب الاطوار صاحب انتباهی اولماکه ذاتکده اولان غیرت و همت و هییه و حمیت و استقامت غیرکسییه مقتضاسنجه و دیعه عهدۀ کفایت و امانتک اولان

امر سهسالاریده مأثر جمیله ومفاخر جلیله اظهارینه نقدینه نشار اقتدار اولوق خصوصنه خیال ونقاوۀ افکارک اولدینی ظاهر وحقکده درکار وآنآ فائاً تزییدی بیدار اولان محاسن توجهات مکارمغایات شهریارانهم مقتضاسی اوزره شمدییه قدر واقع اولان اشعاراتک نزد معلیوفد تاجدارانهمده مرعی ومعتبر اولدینی کبی بوندن بویله دخی ظهوره کله جک التماساته مساعدۀ سنیۀ شاهانهم ارزانی قانسه جنی بدیہی وباهر اولوب انجق دوچار غضب آتشیبار ملوکانهم اولان خیث مرقومک عنق واطلاق ممکن اولدینی معلومک وموره وقعه سنده اطلاق ماده سنه دائر واقع اولان التماسک قرین قبول اولمیه رق اولیابده سکا خطاباً جلا دتیزر صدور اولان خط هایون شوکت مقرنم موجبنه خیث مرقومک اعدام وازالہ سی مطلوب قطعی خسروانهم ایدوکی مجزومک ایکن رای ویرملک خصوصنی بودفعه اشعاره ابستداریک موجب اغبرار طبع صفا مقرون پادشاهانهم اولمقدن ناشی بوندن بویله دخی رای خصوصنه دائر برکونه انها واشعارک واقع اولور ایسه موجب تکدیر وتادیبک اوله جغنی وخیث مرقومه برصورتله رای ویرمش ایسهک بوبابده ویردی بک رای دخی نزد فرد شاهانهمده مقبول ومعتبر اولمیه جغنی محقق بیلوب نوجهاله ونه طریق ایله اولور ایسه شوخنائک برآن اقدام وازالہ سیله غائله سنی بتور مکذبذل جل مکنت ایلمک فرمانم اولمغین شرفریز صدور اولان خط هایون مهاتمقرون تاجدرانهم موجبنه اشبو امر جایل القدرم اصدار و . . . ایله تسیار اولمشدر .

ایمدی خائن مرقومک برلخظه مقدم تمام کاریله لوث وجود خبائت اندودنیک صحیفۀ عالمدن ازاله وتطهیری اقصای مراسم پادشاهانهم اولدیغنه مبنی بوبابده برکونه تهاون وتقصیر وقوعی بروجهاله جائز اولدینی معلوم وغیرت ملزومک اولدقده اکاکوره عمل وحرکته دقت ورای ماده سندن بغایت حذر ومجانبت ایلمک باینده فرمان عالیشاتم صادر اولمشدر .

شرفیافته اوائل جا سنه ۲۲۷

(۲)

* خورشید پاشایه خطاباً صادر اولان فرمان عالی صورتی *

دستور مکرم ومعظم مشیر محترم ودفنخم نظام العالم مدبر امورالجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام بالرای العائب تمهد بنیان الدوله والاقبال مشید ارکان السعادة والاجلال المحذوف بصنوف عواطف الملك الاعلی واعظم اساطین دولت وافنخم صدور سلطنتم اولوب حالاً بالاستقلال والاستیغال روم ایلی والیسی ودربندهات ناظری وبالجمله اقطار روم ایلیتک سرعسکر ظفر رهبری اولان صدر اسبق حمیت پرور وزیر غیرتکسترم خورشید احمد پاشا ادام الله تعالی اجلاله یه حکم

خان دین و دولت و کافر نان و نعمت اولان تبه دلتی علی پاشا او تو ز قرق سنه دنبرو
 سلطنت سینه م سابه سنده بونجه قضا و قضبات و قری و نواحی شامل سنجاقلرک
 متصرفی اوله رق کرک کندوسی و کرک اولاد و احفاد و متعلقاتی علی الاستمرار
 انواع الطاف و عنایات شاهانه و حد و تعداده کلز نیجه نیجه احسان و نعم پادشاهانه نائل
 اولمش ایکن بو قدر نعمتک قدر و شکرینی بیلمیوب زیر اداره سنده بولنان قطان
 مملکت و عجزه رعیه خلاف شریعت غرا و منافی رضا بر تار یخده مثل سبت ایتماش
 و خاطر و خیاله کلامش درلو درلو جور و اذالره بی محابا جسارت ایدرک شمدی به دک
 ایتمدیکی خیانت و خبثت قالماش و هیچ برو قنده نک طور میوب هر زره ده برفساد
 ظهور ایسه یا قوت مالیه یا خود سائر جهت لره و کونا کون دسیسه و صنعت لره ایله کیزلو
 و اشکاره انده الی و مدخلی متحقق اولدیغندن غیرى کندو اداره سنه محمول اولان
 مملکت لره قناعت ایتمه رک سائر ایالات و سنجاقلره دخی ال آتوب درلو زمین لره ایله
 اختلالر چیقاروب اهالیء بلاد و فقرای عباددن کیمنک مال و جاننه و کیمنک عرضنه
 تسلط ایله ارا ناولد قده و یکیشهر و مناسر و صاری کول کبی جوارنده بولنان قضا رده
 قتی چوق خانه لر سوندره رک مظالم و تعدیاتی آفاقه چیقوب اول حوالی خاندان و سکانی
 و ظلم نندن دور و مهجور ایدرک جانل نندن یزار ایتمش و بویه خلاف شریعت غرا
 و مغایر امر و رضا حرکات دن زجر و منعی ایچون آراق آراق طرف دولت علیه مدن
 واقع اولان نصایح و تویجات و وخامت عاقبه دائر اخطاراته هیچ قولاق طو تیموب
 ینه بیلدیکنه کیتمش و نهایت الامر آچیقندن آچیغه عصیان ایدرک خیلی و قدنبرو
 قوردنی دام ملغت و اهاتی اجرا ضمننده کمال غرور و استکبار ایله یانیه قلعه سنه
 قبانوب دولت علیه مه قارشو طوره بیامک زعم باطلنه دوشمش و وقوع بولان
 روم ماتی فسادنده دخی خفیجه درکار اولان اتفاقی میدانه چیقاروب مورده وصولی
 کاور لرینه کلینلو آچهلر کوندره رک امت محمد اوزرینه تسلیط ایله بی دین و مذهب
 اولدیغنی برقات دخی اثبات ایلمش اولوب ذات شوکتسمات شاهانه مه و دیعه جناب
 کبریا اولان بو قدر بلاد و عبادک شرور و فساد و مظالم و تعدیاتدن قور تارلمسی جناب
 خلافت مابمه لازم و شرعاً و ملکاً قتلی واجب و محتّم بر خیث اولدیغندن اولباده
 جانب شریعت غرا دن حقدنه ویریلان فتوای شریفه موجنبجه اوزرینه وزرا
 و مأمورین و عساکر غیر تکثرین تعیین و سنکه وزیر فلاطون نظیر و مشیر راست تدبیر
 فطانت سمیر مشار الیه سین سکا درکار اولان و ثوق و اعتماد و حسن توجه و اعتقاد
 ملوکانه مه منبی طرف اشرف شاهانه مدن سن بوماده مه مستقلاً سر عسکر صداقت
 کستر نصب اولنه رق کافه مأمورین امر و رایکه متابعت ایتمک اوزره اراده و کمال

رخصت واستقلالك هر كسه اعلان و افاده قلند یغنه بناءً سندخی ذاتكده مركزوز
 و فطرت اصلیه كده مخر و مرموز اولان آثار مردی و صداقت و مایه هوشمندی
 و صلابت اقتضایی و ویریلان فتوای شریفه موجبینجه صدور ایدن فرمان قضا جریانم
 مقتضایی اوزره بوبابده اعمال تدایر صائبه و اجرای آرای ناقبه ایله ایفای لازمه
 مأموریته نثار نقدینه مکنت و ایشاز کنجینه قدرت و لیاقت و خواب و راحت ترك
 و كمر غیرتی میان بی امتنان صداقته بند و برك ایدرك و مأمورین سائر ایله بالاتحاد
 لیللاً و نهاراً قاعه یه طوب و خیره یاغدیروب کرکی کبی حصر و تضییق و نوع بشرك
 درجه نهاییده اولان وسع و اهتمایی علی الدوام اجرا ایلمهرك قلعه مرقومیه ضبط
 و تسخیر ایلدکن صکره شقیء مرقومی دخی اله کچوروب جزای سزاسنی ترتیب
 و سر مقطوعنی بودفعه کندویه درگاه معلام قپوچی باشیانی احسانیه قدری ترفیع
 اولنان سلحدارک احمد دام مجده و ساططیه دربار غیرت شعار جهاندارانمه ارسال
 و تسریب ایله بو امر اهدمه موجود معیتك اولان وزرا و میرمیران و متعینانك وقوعه
 کلان خدمت طاقتگذار لری کیفیتی تقدیم اولنان تحریراتك مفادندن معلوم شاهانه
 و تحریرات واردك یکان یکان منظور ابهت موفور پادشاهانه اولهرق خائن مرقومك
 سر مقطوعی وضع سنك عبرت قلندی . بنم مراد خیریت اعتیاد شاهانم مجرد خائن
 مرقومك یدظلمنده زبون و انواع مفاسد و تعدیاتندن بی حضور اولان بو قدر امت
 محمد و عجزه رعیتك بونك جور و تعدیسنندن قورتلسمی و شعائر اسلامیه اولان
 شریعت مطهره و احکام جلیله احمدیه نك اجر اسبیله زیر دستان اولان عباد اللهك
 حصول امنیت و آسایش و راحت لری اولغله شو خائنك اندفاع غائله سنه موفقیتمك
 طوغریمی نزد هابوننده غایت مقبوله کچوب کمال محظوظیت شاهانمی موجب اولمشدر .
 جناب حق سنك کبی منصورالوا وزیرمی بر قرار و مکرم و یوزندن دین مبین
 و سلطنت سنیه ابد رهینه نیجه نیجه خدمات جلیله و مأثر جمیله احسانیه دو جهانده
 عزیز و محترم ایدوب سنکله برابر بو خدمتسه جان و باش ایله چالیشان لری دخی
 بر خوردار و خوان عمیم النوال تاجدار آمدن بهره دار ایلیه آمین .

شو خصوصده خارج از تاب و طاقت اختیار محن و مشقت و کمال اقدام و متانت ایله شقیء
 مرقوم غائله سنی دلخواه اصابت اکتناه داورانهم اوزره بتوروب حقدنه دائمبذول
 و بیدریغ اولان دعای خیر سریع التأثير شهر یارانمه تکرار بتکرار نائلیت و توجهات
 محاسن آیات شاهانامه بر قانده دخی مظهریت ایله بالجمله وزرای دولت و ارکان سلطنتمه فائق
 و صد هزار آفرین و تحسینه لایق اولماکله ذات غیرت سمانك همیشه ایکی عالمده بهره مند

و کامین و یوزک آق و قلیجک کسکین اولسون سنک قدر و حیثیت و کمال صدق و استقامت و انواع اوصاف محمدت جهتله سائر اصدقای سلطنت سنیهم بیننده امتیاز کسب ایتمش اولدیغکن ماعدا مقدا حامل مهرهایونم اولوب وکالت مطلقه می احرار از و عنوان سردار اگر می ایله اکتساب امتیاز ایتمش و بوانه دکن قلاده کردن حیثیک قلنان هر بر خطوب جسمه و امور عظیمه بی طبق مراد قدسیت معتاد داورانه اموزره وجوده کتورهش و بالتخصیص مغضوب مرقومک اتمام کار یله بر طاقم عبادالهی دست تعدیسندن قور تاروب قدر و اعتبار یکه بو وجهله دخی بشقه جه شرف و یرمش و کمال عقل و فطانتله صنوف عوطف خدیوانه مه از سر نو استحقاق استحصال ایتمش وزیر صداقت سمیرم اولوب حقه که از هر جهت در کار و آن بان تزیادی آشکار اولان محاسن توجهات علیه شهر یارانه و مکارم تعظفات سنیه پادشاهانه ممتضاسنجه بوندن بویه دخی عهدۀ حیثیکه احاله و تفویض قلنان و روم ایلی و الیلکنه متفرع اولان کافۀ خصوصاتی شرع شریف و قانون منیفه تطبیقاً لایق اوزره رؤیت ایدوب شو یله که: فی الاصل روم ایلی و الیلکی رتبه سنی حائز اولتیرک امر و نفوذی اقطار روم ایلیک هر طرفه جاری اولدیغی مثلاًو زمان عدالت اقران پادشاهانه مدد دخی بو اصوله رعایت اولنهرق خطۀ روم ایلیده کائن وزرا و میرمیران و امرا و متعینان و مجموع خندانک اولدق لری محلله امر و نفوذینی اجرا ایله و دبعۀ جناب خالق البرایا اولان فقرا و ضعفانک حمایت و صیانت و کمال آسایش و استراحت لری خصوصه طرف طرف اعتنا و دقت و جناب نعم المآب تاجدارانه خلیفۀ حضرت سید المرسلین و شهنشاہ روی زمین اولوب ﴿ اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ﴾ نص جاییل اوزره امر و فرمان ملوکانه اطاعت جمله یه فریضۀ ذمت و خلافته جسارت دنیا و آخرتده موجب خسران و ندامت اوله جغنی و شمدی به دک خائن مرقوم مثلاًو سرکشک ایدنلردن هیچ بری پنجه قهر و غضب تاجدارانه مدن قورتیله مدینی و هر حالده رضای مرام اقتضای خدیوانه می تحصیلدن اوزکه حرکت و جای سلامت اولدیغنی و الحاصل خائن مرقومک رفع و ازاله سی جهتله مرام خیریت انجام شاهانه بوندن صکره هر کس سمت صلاح و صداقته میل و سلوک ایدرک ایام عدالت اتسام خدیوانه مدد اعلی و ادنی جمله ناسک رفاه و امنیت لری استکمالدن عبارت ایدوکنی اعلان و اشاعت ایله قاطبۀ امور سر عسکر یه بی وجه و جیه حسن و طور مرغوب مستحسن اوزره اداره و تمشیه صرف رویت و اغور دین و دولتمده خدمت و مستقیمانه حرکت ایدنلری تلطیف و تطیب و سکا مخالفتله سوزکدن طشره چیقان اولور ایسه اومقوله لری مقتضای رخصت و استقلالک اوزره همان تربیه و تادیب ایله ایفای

لازمه مأموریته مبادرت ایلمک مقتضای اراده شاهانه و تطیب خاطر اهلیت
مظاهرک دخی مطلوب و ملتزم پادشاهانم اولمقدنناشی ذات حیت سمانکی تلطیف
وشان و اعتباریکی تزیید و تضعیف ضمننده سراسره دوخته برثوب اعلا سمور
مستوجب السرور خاقانی و برقبضه شمشیر عدو تدبیر خسروانی سکا عنایت واحسانم
اولوب موجود معیتک اولهرق سنکله برابر بالاتفاق جانسپارانه ابراز حسن
خدمت و صداقت ایلمش اولان مورده والیسی دستوردن وزیرم سید محمد پاشا
واغریبوز محافظی وزیرم الحاج علی پاشا و قرمان والیسی والحاقاً آقشهر واقمرای
سنجاققری متصرفی وزیرم محمد رشید پاشا و حالا اولونیه و یانیه سنجاققری
متصرفی وزیرم عمر پاشا و سابقاً اینه بنجی محافظی وزیرم سید حسن پاشا دام
اجلالهلمک بواغورده ساحه پیرای بروز اولان غیرت و حمیتاری و میرمیران کرام
وسائر سرکردگان غیرت انسامک دخی ظهور ایدن یرارلق و خدمتاری معلوم
هایون شانه و موجب ستایش و محظوظیت پادشاهانم اولهرق طرف مستجمع المجد
والشرف ملوکانمدن مشارالهمه سراسره دخته فروهله و میرمیران و امرا
وسرکردگان قوللریمه دخی بول یکلو و قونطوش سمور کورکر و قاپوطلر و انواع
شالار کوندرلمش اولمغین اعلاناً و افهاماً و خدمات غیورانه کی تحسیناً و رخصت کامله
و استقلالنی تأکیداً اشبو امر شریفم اصدار و جمله سنی تبلیغ و ایصاله مأمور قلتان
رکاب قرتاب ملوکانمده حالا کتخدای بواین شهریارانم ابراهیم دام مجده ایله
تسمیار اولمشدر .

کیفیت معلوم حیت ملزومک اولدقده تشریفات هایونمی حظوات تعظیم و ابجال
ایله تلقی و استقبال و ذات حیت سمانکه اولان کورکی دوش صداقت پوشنه اکسا
و شمشیر عدو و تدمیری میان غیرتکه بند ایدرک دوام عمر و دولت و قوام فر و شوکت
دعوتنه اشتغال و قصور سراسره قاپاو کورکری مشارالهمه اکسا و بول یکلو
و قونطوش فروهله وسائر خاعتلری میرمیران و سرکردگانه دیله دیکک و جمله الباس
برله شالاری دخی لایق التفات اولناره اعطا ایدرک لازمه سپهسالاری بی اكمال
ایلیوب کورهیم سنی مجبول و منطور اولدینگ امور اشنایی و صلابت و کار آزمایی
و حیت مقتضاسنی بعدازین دخی ابراز ایله اقطار روم ایلیده مستقل بالرأی و مستبد
بالامر اولهرق کافه موادی بر وفق مطلوب رؤیت ایله و دیعه الله اولان فقرای
رعیت و قبطان مملکتک بوندن بویله ظل ظلیل تاجدارانمده آسوده نشین امن و راحت
اولملری اسبابک استحصال و استکمالنه صرف لیاقت و شمعدی به دکن بالدفعات
مشهود اولدینی مثالو فیابعد دخی ظهور و بروزینه انتظار خدیوانم درکار

اولان غیرت و حمیت و خیر خواهی و صداقت لو از منی پیدر پی وجوده کتوروب
 اولوجهله خدمات صادقانه سابقه که مائر لاقحه فائقه علاوه سنه بذل جل همت
 و لازم الانها اولان موادی دربار اہت قرار تاجدارانه مه تحریر و اشارت
 ایلماک باینده
 ۰۰۰۰ فی اوائل ج سنه ۲۳۷

(۳)

* حالت افندی ایله بربر باشی علی اغا بیننده جریان ایدن مخبرات *

* خفیه تذکره لری *

* علی اغادن حالت افندی یه تذکره *

کروه یکچیریانک بر نظام انتظام تحتہ قونلمسی ذات شاهانه نک افکار عمیقہ ہایونلری
 نہدر جہدہ ایدوکی معلوم سنہ لری اولوب انجق بوکون یارین دیہرک عوق و تأخیر
 ایتدیرلمسنہ بعض محذور لر اولدینی رعنا معلوم رأفتملز وملریدر آنک ایچون ہفتہ
 سکنز کون طقوز یکچیری اغاسنک تبدیلی محذور اوزرہ در کرک بو طرفدن کرک
 باب عالی طرفندن خصوص مذکورہ بر چارہ کوریلہ میہ جکی شو اراق مورہ
 جزیرہ سنک بویله بردن برہ حر کتدہ اولدقلری جزیرہ مذکورہ بی وسیلہ اتخاذ
 ایدرک قح و تسخیرینہ موفق اولمدقہ کروه مذکورہ رأی و تدبیر اولنہ میوب
 نیچون دولت عثمانیہ یه بر قوتسنزک ایراث و ایراد ایدر . وشوکا دائر برطاقم شیلرک
 اعذار لر ندہ اولنہ رق بروقت دخی بویله امرار و بو طرفدن دخی مسیرہ گاہ محملرینہ
 بنشلرہ تسویق ایتدیرلمسی باینده .

* کذلک علی اغادن تذکره *

سلف سلاطین ماضیہ دن سلطان احمد خان حضر تلرینک تربہ شریفہ لر ندہ عطرناک
 اولان کنج سلطان عثمان حضر تلرینک دملی کوملکنی جابجا خزینہ دن جلب ایله
 منظور ہایونلری اولوب جدمزدن بویله کنج پادشاهی کروه یکچیری یدی قلدہ
 حل ایتشلر دیہرک آہ این اوزرہ در لر مادہ بونلرک سیف ایله تربہ لری الزم بوکیجہ
 اثنای صحبتدہ اصرار ہایونلرندن ایوجہ اکلامش اولدیغمدن کروه یکچیریانک
 زمان ماضیہ دہ پک چوق او یغونسزلقلری بعض تواریخندہ مسطور و مقید ایسہ دہ
 شوزماندہ دفعلری رعنا آکلاشیلور حتی مسقو و فرانسہ دولتلرینک غلطہ دہ
 ساکن اولدقلری سرایلری جوار لر ندہ عثمانلی عقارندن بعض عقارک زیادہ بها ایله
 النوب سرای مذکورلرہ علاوہ ایتدیریلہرک توسیع ایتدیرہ جکلری دولتعلیہ یه

قرال مسفورلر طرفندن برر نامه کوندرلمش و بوتکلیف مالایطاق کورندیکندن یعنی مال نامه دولتعلیه عقار مذکوره مساعده بیورمسی و کندو تبعه لرندن رنجبر و تجار لرینی چالشدیره جکلری بو خصوصه مجلس وکلا قرار و یرمیوب چار ناچار اولور اولماز صره لرندن بالاطراف عرض اولندیفی معلوم چاکری اولدقده ذات شاهانه رأی عاجزی به محول بیورمش صدر اعظم حضر تلریه بالخباره کیفیت گروه یکمچری به بیدیرلدکده اچیلر بازار کونی مجلسه جلب اولنهرق گروه مذکورک ضابطلری دخی جلب ایله نامه مذکورک مآلی ضابطان مرقوملر اکلا دقلری جهته همان سفیرلره قطعی المفاد جواب ویرلمش شمدی شوآراق یکمچرینک تریه لری بروجهله تجویز ایدیه مز امرار وقتدن غیری چاره کوریه مز کرچه گروه مذکوره خصوصی معتنا حواله اولنماش اولیدی اچیلره مساعده دن بشقه شی کوستریه میوب انحق گروه مذکور بوبابده و بوکا مائل ایشلرده ایشه کوجه و خرج و حوائجه سورولور برکر و هدر ثانیاً تریه لرینک زمانی کچورلمکدر کیفیت معلوم دولتری بیورملق بابنده .

* کذلک علی اغادن حالت افندی به تذکره *

شوکتلو افندمز حضر تلری فرمان بیوررلرکه مورده جزیره سنک دکز طرفندن محافظه سیچون مصر والیسی محمد علی پاشا قوللرینک دونمائی جسم ایله مأمور اولمسی قریحه شاهانه لرندن مناسب هایون بیوریلوب عجب حالت افندی قولمز تدیر هایونمزی انصب کوررلرمی دیو قوللرینه امر ملوکانه بیوریلوب بوچاکرلریده خاکبای ولی النعمیلرینه بالاطراف تحریر اولمسی تجویز بیورلدقده تذکره محبی تحریرینه اجتسار قلمشدر اولبابده .

* حالت افندیدن جواب *

مورده جزیره سنک کونبکون دولتعلیه قارشو طور ملری و فساد عظیملری ملاحظه هایون بیورلقدده اولدینی و بونک چاره سیچون مصر والیسی محمد علی پاشا قوللری جزیره مذکوره به دونمائی جسم ایله مأموریتلری طرف شاهانه دن تنسیب بیورلدینی و بوقوللرینک دخی خصوص مذکور حقتده اولان تذکره علیه لری مالی معلومنز اولدی شوالیفات شاهانه نک تشکرندن عاجز وقاصر اولوب انحق رأی و تدیر ذات شاهانه لرینکدر ریمز تعالی و تقدس حضر تلری جناب تاجداریلرینی هر حالده و وفق بالخیر بیورسون آمین اولبابده .

* علی اغادن حالت افندی به تذکره *

اسبق چاوشباشی حسنی بکک مورده سرعسکری دولتو ابراهیم پاشا حضر تلری

طرفه باخط هایون کوندرلمسی مراد حضرت پادشاهی بیورلمش هر تقدیر مورده سنجاغنک فتح و تسخیری ایچون ایسه ده یکیچری اوجاغنک بر نظام و انتظام تحتنه قونلمسی کیفیتی افندیء مومی ایله ایله پاشای مشار ایله خفیجه مکمله ایتملریده مصمم و محقق ایدوکی بالاطراف جناب شهنشاهیدن آ کلامش اولدیغمدن و بو رأی و تدبیرده رئیس الکتاب جانب افندیندر اوجاق مذکورک لغو و یاخود صورت آخرله قوللانلمسی کیفیتی یکرمی یدی تاریخندن بروجناب والالری معهد اولنش ایدی. بو تاریخدنبرو برثمره نافعہ سی مشاهدۀ تاجدارى اولدیغندن و کوره میه جکاری دخی ملاحظه هایون بیورلدیغندن و کونبکون مطالعۀ عمیقهدن خالی اولمدقلرندن و کیفیت بوشیرازده ایکن جزیره مذکورده ده بو حالده اولدیغندن جناب پادشاهیده بویله بر شجیع وزیرینک اصول و فروعی تحصیل و ارانہ سی دخی نه مر کرده اوله جنی ذات دولترینک اہمال و امتناع سامیلرندن نشئت ایتدیکندن ذات ملوکانده معتمد علیہ ذوات طرفه عائد و راجع کوستر ایشته اقدم ظن عاجزانه مه کوره بو خصوص کتاب مومی الیہک رأی و تدبیرلرینہ محمول قلمش اولمغله بیان حاله ابتدار اولندی .

* حالت افندیدن علی اغایه جواب *

اسبق چاوشباشی حسنی بکک مورده جزیره سنک فتح و تسخیری ضمنده باخط هایون سر عسکر ابراهیم پاشا حضرتلری جانب عالیسنه بعث و اسرا بیورلدیغنه دائر و بعض یکیچری اوجاغنک بر حسن نظام و انتظام تحتنه آلمسی ایچون خفی مکمله بیوریله جنی و بوکا مائل خصوصانه دائر تذکره مخصوصه دولتلری مالی مویمو معلوم پدرانہ لری اولمش فی الواقع خفی مکمله اولندیسه ده یعنی برپوزدن مکمله مذکورده اوجاغ مذکورک معلوماتی یوق ملاحظه بیوریلور ایسه بو بایده ملاحظه نک مغایرندہ افکار ایدنمش اولنور اوجاغ مذکورک قننی زمان بر حسن صورته تسویه سی تذکر اولندیسه بر هفته صکره جه الہاسی آ کلاشیلور ایدی . میر مومی ایله در سعادتہ عزیمتدن اولجه جاسوسلر طرفندن خصوص مذکورده دائر مکلمات آ کلاشیلوب و خبری بالاطراف التدقده بروجه تفصیل خاکبای سنیه لرینہ تحریر و ازبار اولنه جنی ضمنده ترقیم تذکره یه ابتدار اولندی اولیابدہ .

(۴)

* دولتعلیه ایله ایران دولتی بیننده عقد اولنان مصالحه نامه صورتی *
الحمد لله المحمود فعاله المحدود علی خلفائه بره و افضاله الذی خص کثیرا من السلاطین بتاج العزۃ و التمکین غیر ان حمیدالعواقب فیہم سعید المواہب و المناقب و رغب علی السلم

کافة المؤمنین سیما اساطین ملوک هذاالدين المین بیدانه لایوفق به الامن استتار له الضمیر وصفی عنه السمیر سبحانه ما اعظم شأنه واتم برهانه حیث ابرز بین الدولتین ما استتر من عهود الوفاق بعد ما ابدى الشقاق نواجذه وانجز للحفرتین ما انظر من عهود الائتلاف غب ما کشف مصاف الخلاف ثغوره و منافذه فترع بلطفه ما فی الصدور من غل و ثغور ثم الف بین القلوب و صرف الکروب عن سکان الجیوب حتی اصبحوا بنعمته اخوانا علی سرور الامن و المصافاة و امست عیون الفتن عمیانا بعد ما اکتحل مراد و سنة البدع و المناواة نشکره علی ما سهل لاودائه طریق الجهاد فی سبيله علی اعدائه اهل الشرك و قیبه بتحقیق ترغیب اجل المرسلین امة فی الاتحاد لتحصین حوزة المسلمین حیث ارشدهم الی اعلاء کلمته و لو انهم بقوله (و المؤمنون ید واحدة علی من سواهم) و ایدهم باخباره (اصلاح ذات البین شعبة من شعب النبوة) و بشرهم به مدى الدهر اصالة و غدوة صلی الله تعالی علیه و علی اله و حجه الطاهرین و جنده و حزبه و سلم و شرف و کرم ما تصالح من اتباعه خواقین العالم . پس حقایق جامعه الاثار منمت و سپاس و دقایق لامعة الانوار درود بی قیاس اول پادشاه لایزال و مالک الملک بی زوال جل عن درک الادراک مثال ذاته و عز من ان یبلغه السماک کمال صفاته حضر تلرینک درکاه جلال عظمت و بارکاه جمال و صمدانیتہ تقدیم اول نور که استقسات اجناس ممکنات و اصولات انواع مباحاتی ایجاد و ابداع و مظهر احسن و تقویم اولان نوع کریم انسانی انشا و اختراع ایدوب بر موجب مدلول (ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات) تقدیر مراتب و کمالات تمیز و تفاوت ذوات ایلدی .

جهان متفق بر الهیتش * فر و مانده در کنه ماهیتش

نه بر اوج ذاتش پر در مرغ فهم * نه بر ذیل وصفش رسد دست وهم

و نقود صلوات متصله الورود و عقود نیرات نجات مشک اندود اول سرور انیا و قافله سالار معشر اصفا و واضع احکام شریعت و دین قائد کتیبه انیا و مرسلین علیه من التسلیمات اسناها و من التکریمات اعلاها و انماها حضر تلرینک منبع فیضان انوار هدایت و منهل فوران انهار عنایت اولان تربة منوره و روضه مطهره لرینه نثار قنور که (المؤمنون کر جل واحد) نصی ایله ترصیع ارکان وفاق مسامین و (المؤمنون کلبنیان یشد بعضهم بعضا) ترفیع ایوان اتفاق موحدین ایلدی .

رسول عرب شاه امی لقب * دلیل عجم رهنمای عرب

از و حجت دین مکمل شده * بمهر نبوت مسجل شده

درود نامعدود و غرر غرائب سرود تعظیلات غیر محدود اول یکم تازان (السابقون السابقون) و پیشوایان (اولئک المقربون) اولان اخیار مهاجرین و انصار حضر اتنک

مشاهد منوره و مر اقدمطره لرينه ايشار اولنور كه خفايى مزايى سن سيد المرسلين
توضيح و تبين ايله تا كيد دعائم دين و تمهيد قواعد يقين ايلديلر .

هم التجباء الغرمن ال احمد * وهم بايعوه طائعين تحت الشجر
عليهم سلام الله ملاح طائر * و ملاح للسايرين فى الظلم القمر

اما بعد چون اظهار شريعت غرا و ايضاح مآثر ملت حنيفه سمحا ايفساي حقوق
احكام الهى و اجراى امور اوامر و نواهى ايجون بحسب تعاقب الادوار و الاعصار
و تباعد الاقطار و الامصار خيار عباد حقانيت معتادن بر بنده سعادت اعتيادك اصطفيا
واختيار قلنسى و پيشانى منشور لياقت و استيهالى طغراى غراى (انى جاعلك
للتاس اماماً) نظم شريفى ايله پيرايه دار اقتدار اولسى مقتضى حكمت بالغه صمدانى
و مبتغاي مشيت سابقه ربانيدر بناءً عليه جناب خداوند خلاق جل جلاله عن
وصمة الانتقال و الافتراق دليل اقواى (اعدلوا هو اقرب للتقوى) ايله منافع اجله
عدالت و انصافى اثبات و تعريف و فرمان واجب الاذعان (اطيعوا الله و اطيعوا الرسول
و اولى الامر منكم) برله عامه انامه قبول ربه مطاوعتلىن تكليف ايتمكله سالك
طريقت عدل و اقتصاد و مالك ملكت رشد و سداد اولان ملوك مرضى السلوك
اسلامه دخى (و جعل بينكم مودة) مقتضى سنجه صفى موارد صفوت و موالاتى
تحبيب و مظاهر اتحاد (انما المؤمنون اخوة) اولان سعادتمندان ايمانى و وقوع شق
عصادن صيانت برله بر موجب (فاصلحوا بين اخويكم) تصقيل مراباى تواد
و تجاهه ترغيب ضمننده مصادقت و مصافات سلاطين دين و محادنت و موالات ملوك
مؤمنين باعث اسائش بلاد و مايه آرامش عباد ايلدوب خصوصا رتبه عاليه سلطنت
كبرى وظيفه ساميه خلافت عليا مزمى منشور امتياز (انا جعلناك خليفة فى الارض)
ايله منتهى الغايه جميع طبقات و ذات قدس سامتزى خدمت بلند مرتبت حرمين
شريفين شرفهما الله تعالى الى شتات الفرقدين سعادتى ايله و اصل رتبه اعلاى منازل
و درجات ايدوب متابعت سنت سنيه حضرت رسول ثقلين صلى الله تعالى عليه وسلم
و محبت آل و احباب امام القبلتين ايله سرفراز و امر واجب الامثال (وجاهدوا
فى الله حق جهاده) موجبنجه اداى فريضه غرا و جهاد ايله حائز قصب السبق
ميدان امتياز ايتمكله ايام دولت روز افزونمزى قرين ثبات و دوام و سلسله
سلطنت ابد مقرر و نمزى رهين استقرار و استحكام ايلدى . فلا جرم شكر الهذه النعم
تعظيم لامر الله و شفقت على خلق الله لوازمى اجرا و ايفايه دقت ذات كرامى
صفا تمزه لازمه ذمت و واجبه عهد و همت اولمغين و لذلك يكتا سوار ميدان حماس
جابكغنان حله بسالت طهمورث جنك كيككوس فرهنك رستم حشمت اسفنديار

اهنك جوهر حسام مردی و داوری سپهكش عرصهٔ جبروری حامی ممالك كشور
 ایران صفدر رزم تهمتن آبروی خانان بلند مكان مالك ممالك ایران زمین حافظ
 البلاد عمدهٔ خاقان سامی نسب زبدهٔ قآن معالی حسب فرمانفرمای كشور عجم
 فتحعلی شاه اناله الله ما یتناه حضور لرینه تحف ملائك پسند دعا اهدا و تقدیم
 و نكار مدعا بووجهله لوحهٔ بیانه تصویر و ترسیم قنور كه دولت علیه ابدی
 الدوامزله ایرانین دولتی بیننده من القدیمر دركار اولان روابط صلح و صفوت
 و ضوابط دوستی و مسالمت بر قاج سنه ظرفنده بعض عوارضات حدوثیه مبدل كدورت
 و مؤدیء حرب و خصومت اولمش ایسه ده بر مقتضای جهت جامعهٔ اسلامیة بو کیفیت
 غیر لایقه نك تكونه طرفینك رضای صمیمی اولمدینی اجلدن شورش و غوغانك
 اندفاع و سكونی و عباد و بلادك آرامش و استراحتی ضمننده اعادهٔ صلح و صلاحه
 اظهار رغبت و موافقت اولند یغنه مبنی دولتین فخیمتینك شان و شكوهنه لایق
 و سزا و ناموس شوكت مانوس اسلامیة به شایان و احری اولدینی و جهله حدود
 قدیمه و عهد سابقه نك تمامی ابقاسیله تجدید مصالحیه مساعدۀ سنیه شاهانه من ارزانی
 قنورق عقد و تشید مصافاته رخصتنامهٔ هایونمز ایله حالا ارضروم و ایسی و معادن
 هایون امینی و بالاستقلال شرق جانبی سر عسكری صدر اسبق دستور مكرم و معظم
 مشیر مفخم و محترم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفكر الثاقب متمم مهام الانام بالرأی
 الصائب مهمد بنیان الدولة و الاقبال مشید ارکان السعادة و الاجلال المحفوف بصنوف
 عواطف الملك الاعلی وزیر محمد امین رؤف پاشا ادام الله تعالی اجلاله مرخص تعیین
 اولنمقدن ناشی مشارالیه دخی طرف شاهیلرندن مرخص ایلچی تعیین اولنان صاحب
 رسائل و استیفای خاص رفعت اکتساب بسالت انتساب میرزا محمد علی زید مجده ایله
 محروسۀ ارضرومده مواد مسالمة بی بعد المذاكره طرفینك مقتضای رخصت
 كامله لری اوزره اشبو بیك ایکیوز اوتوز سكر سنه سی ذی القعدة الشریفه نك
 اون طقوزنجی كونی تاریخیه مورخ بینلرنده مبادله ایلدك لری مهور و معمول به
 تمسك مرطوق اوزره عقد و توثیق اولنان اساس و شرط و مواد دركه عینیه ذكر
 و بیان و شرح و عیان قنور .

* اساس *

بیك یوز الی طقوز تاریخنده واقع مصالحه عهدنامه سی موجبجه حدود و سنور
 قدیمه و شرائط سابقه كه حجاج و تجار و فراری ردی و اسراسیلی تخلیه سی و طرفیندن
 شخص معین اقامتی و ترضیه ماده لریدر تماماً و كاملاً بین الدولتین العالین باقی و مرعی

و معتبر طوتیلوب ارکانه و جها من الوجوه خلل عارض اولیسه و دولتین علیتین بیننده شرائط دوستی و مقتضای الفت و محبت همیشه درکار اوله .

* شرط *

فیما بعد صمصام آشوب و خصام درنیام اولوب دولتین علیتین بیننده مؤدیء برودت و کدورت و منافیء سلم و صفوت معامله و قوعی تجویز اولنیه و حدود قدیمه دولتعلیه داخلنده اولوب کرک حرب اثناسنده و کرک حربدن مقدم دولت فخیمه ایران یدینه کچمش اولان بالمله قلاع و اراضی و قضا و قصبات و قری تاریخ مصالحه ده بولنان هیئته مبادله قاتن تمسکله تاریخندن اعتباراً التمش کون ختامه قدر طرف دولتعلیه یه تماماً تسایم اولنه و بومصلحه خیریه یه حرمة طرفینده اولان کرفارانک بلا کتم و اخفا سیلاری تخلیه و اثنای راهده محتاج اولدق قری ما کولاتلری اعطا قلنه رق طرفین سرحدلرینه ایصال قلنه .

ماده اولی هیچ بردولتک امور داخلیه سنه آخر دولتک مداخله سی جائز اولماغله فیما بعد کرک بغداد جانبنده کردستان طرفلرینه و کرک بالمله حدود داخلنده بولنان محملره و کردستان سنجاقلری توجیهاتنه سببا من الاسباب و وجها من الوجوه دولت ایرانیه طرفدن مداخله و تجاوز و تعرض و سابق و لاحق سنجاق متصرفلری حقدنه تصحب اولنیه . و حوالی مذکوره اهلایسندن طرفینک یایلاق و قشلاقلرینه کچن اولور ایسه یایلاق و قشلاق رسوم عادیه سی نزاعی و دعاویء سائرلری و قوعنده عالیحضرت قمر طاعت دریکتای کامکاری جوهر بیهمتای افسر شهامت بختیاری ایران دولتی ولی عهدی شهزاده جوانبخت عباس میرزا عالیجاه انارالله مصابیح اقباله کایتمناه ایله بغداد والیسی بیننده مخبره اولنه رق تکون ایدن نزاعک رفیعه بین الدولتین مستلزم کدورت اوله جق حالات و قوعی تجویز اولنیه .

ماده ثانیه اهالیء ایرانندن کعبه مکرمه یه و مدینه منوره و سائر بلاد اسلامیه یه کلوب کیدنلره حجاج و زوار روم و اهالیء سائر بلاد اسلامیه مثللو معامله بالجماله اولنوب کیندولردن دوریه نامیله و خلاف شرع و قانون سائر وجهله نسنه مطالبه اولنیموب و كذلك عتبات علیه زوارینک مادام که یدلرنده تجارت مالی اولیه انلردن باج طلب اولنماق و یدنده تجارت مالی اولنلرک حسابی اوزره کمرکاری بر معتاد التوب زیاده طلب اولنماق و اولطر فلردن دخی دولتعلیه تجار و اهالیسنه بو وجهله معامله قلنمق شرائط سابقه مقتضاسندن اولغله فیما بعد دولت ایرانیه حجاج و تجاری حقدنه اشبو شروط قدیمه نك تنفيذ و اجرا سنه دولتعلیه و وزرای عظام و میر الحجاج

و میر میران کرام و سائر ضابطان و حکامی طرفین کمال دقت و رعایت و شام شریفدن حرمین محترمین و اروپ کنگه صرّه هایون امینی طرفین دخی نظارت اولنه رق خلاف شرط بر نسنه آلتیوب حمایتلرینه همت اولنه و بونلرک تکون ایدن نزاعلری صرّه هایون امینی نظارتی و ایچلرندن معتمدی معرفتیه رؤیت قلنه و دولت فخیمة ایران شاهی حضر تلرینک و شهزاده لرک حرم لردن و سائر اکابر دولت ایرانیه دن حج شریفه و عتبات علیه زیارتیه کیدنلره حاللرینه کوره حرمت اولنه و کذلک دولت ایرانیه تجارینک رسومات کمرکلری خصوصده تبعه سلطنت سنیه دن اولان اهل اسلام تجارینه نوجهله معامله اولنور ایسه اولوجهله معامله اولنه .

و تجارت ماللرندن بردقعه یوزده درت غروش کمرکلری آلدقندن صکره یدلرینه اعطا اولنان ادا تذکره سنه مخالف آخر محله دخی ید آخره دور اولدقجه تکرار کمرک طلب اولنیه و ایران تجاری لاجل التجاره کتور دکلری کراس چوغنی دولتعلیه ده ممنوع اولان انحصار بیع و شرا موجبجه دیلدیکنه بیع ایلیه و دولتعلیه تجار و تبعه و اهالیسندن ایران دولتی مالکنه و ایران دولتی تجار و تبعه و اهالیسندن دولتعلیه مالکنه آمد و شد ایدنلر حقنده بر مقتضای جهت جامعه اسلامییه دوستانه معامله اولنوب ایذا و اضرار دن محفوظ اوله لر .

ماده نالته بین الدولتین منازع فیها اولان حیدرانی و سیدکی عشیرتلرندن ایوم دولتعلیه طور اغنده بولنسالر بو طرفده اولدقجه ایران حدودینه تجاوز ایله خسارت ایدرلر ایسه منع و ترییه سنه سرحدات دولتعلیه ما مورلری طرفین دقت اولنوب اگر تجاوزی حرکتدن بونلر فراغت ایتمز و سرحدات ما مورلری طرفین تقید اولنه منر ایسه بعد ازین تصحیلرندن کف ید اولنه و اگر کند و رضا و اختیار لریابه ینه ایران الکاسنه کچرلر ایسه دولتعلیه بونلری منع ایتمیوب و اولطرفه کچد کدن صکره تکرار دولتعلیه طرفه کچرلر ایسه قطعاً تصحب و قبول اولنیه و اگر بونلر ایران طرفه کچرلر ایسه دولتعلیه حدودینه تجاوز و خسارت ایلدکلری حالده دولت ایرانیه سرحداتی ضابطانی منع تجاوز و تسلطلرینه دقت ایلیه .

ماده رابعه بر موجب شرط قدیم دولتین علیتین فراریلری تصحب و قبول اولنیه و کذلک دولتعلیه طرفین دولت ایرانیه جانبیه و دولت ایرانیه جانبیدن دولتعلیه طرفه عشائر و ایلاتدن کچنلر تصحب و قبول قلمیه

ماده خامسه دار السلطنت العلیه و سائر ممالک دولتعلیه دن ایران تجارینک معرفت شرعه دفتر اولنه رق حفظ و توقیف اولنان اموال و اشیالری تاریخ تمسکدن آلتش کون ختامنده بولندقلری محالرده مقدم ترقیم اولنان دفترلر موجبجه ینه

معرفت شرعیه و ایران ایلچیسی معرفتیه اسیانسه تسلیم اولته و اموال محفوظه دن ماعدا خصومت و قوعی ائسانسده ممالک دولتعلیه ده بولان حجاج و تاجار و اهالی ایران دن بعض وزرا و سائر ضابطان طرفلرندن جبراً التمش اولان اموال وار ایسه تعیین ایده جککاری و کیلاری معرفتیه محللرنده بعد الثبوت الشرعی تحصیلته همت اولتمق اوزره لدی الافاده فرمان عالی و یریه .

ماده سادسه دولتعلیه مالکنده ایرانلردن بلا ولد فوت اولنلرک وصی شرعیسی او لمدیفی حالده بیت الماله مأمور اولنلر ترکه متوفای معرفت شرعیه سجهه بعد القید بر مأمور محلهه عینیه برسنه حفظ ایلیه وارثی یا خود وکیل شرعیسی ظهورنده بر موجب دفتر اشیا مذکورده معرفت شرعیه تسلیم ایلوب رسوم عادیسی و اشیا حفظ اولنن محکم کراسی آله و محفوظ اولان اشیا حریق و بومثللو قضا سببیه تلف اولور ایسه ادعا اولنیه برسنه مدت مرورنده وارث و وصی و یا خود وکیلی ظهور ایلمز ایسه ترکه محفوظه بیت المالدن فروخت اولنوب ثمنی حفظ اولته و دولتعلیه ممالکی اهلایسندن دخی ایران دولتی مالکنده وفات ایدن بولنور ایسه بو وجهه معامله قلنه .

ماده سابعه شرط سابق اوزره ایکی دولتک دوستلغنی تأیید ایلچون هر اوچ سنه ده بر شخص دولتعلیه طرفدن دولت ایرانیه و دولت ایرانیه طرفدن دولتعلیه ده مقیم اوله دولتین علیتین تبعه سندن اولوب بو حرب ائسانسده طرفینه کچوب اسائن ایش اولنلرک حقدنه شومصاله خیریه به حرمة بو اسائنلری ضمننده معامله سیاست اولنیه .

* خاتمه *

بالاده مذکور اساس و شرط و مواد بر منوال محرر بالذاکره قرار و یریلوب طرفیندن قبول اولتمش و طرفیندن ایراد و ادعا اولنن استرداد اموال مغضوبه و ضایعات و تضمین مصارفات حربیه خصوصاً لرنده مضی ماضی دینلمک اوزره صرف نظر قلنمش و طرفیندن مبادله سی معناد اولان تصدیق نامه لر اورته ایلچیلر واسطه سیله ایشو تمسک تاریخندن اعتباراً التمش کون ختامنده رأس حدودده بر یریه ملاقات ایدرک طرفینک دربار سعادت قرارینه ایصال و تسلیم اولتمق تسلیب قلنمش اولغسله بو وجهه عقد و تجدید اولنن مصاله خیریه و مسالمت حقیقیه تاریخ تمسکدن اعتباراً مرعی و معتبر و از هر جهت نأرء کدورت و خصومت ممنوع و منطقی قنوب دوستلغنه منافی و اشبو شروط و عهود مقصوده و مربوطه نک خلاقی جاننسدن وضع و حرکت و معامله و کیفیت و قوعی تجویز اولنماق اوزره بالتراضی قول و قرار اولندیغنی مشعر سفیر

کیخانلری جانبندن ویرلمش اولان تمسک مذکور دربار خلافت قرار ملوکانه مزه وارد اولوب قاعده قدیمه دولت روز افزون و دیدنه مستدیمه سلطنت ابد مقرونمز اوزره دستور اکرم مشیر افخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام بانرای الصائب محمد بنیان الدوله والاقبال مشید ارکان السعاده والاجلال مکمل ناموس السلطنت العظمی مرتب مراتب الخلافة الکبری المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلی حالا صدر اعظم ستوده شیم ووکیل مطلق قوی الهمم السید علی پاشا ادام الله تعالی اجلاله وضاعف بالتأیید اقتداره واقباله معرفتیه درگاه معلایناهمزه عرض وتلیخیص برله دروندنه ثبت وتحریر واملاتسظیر اولتان کلماته علم عالمشمول ملوکانه مز محیط وشامل اوله رق نزد هایون پادشاهانه مده دخی قرین قبول اولغین شرفبخش صدور اولان خط هایون ظلمت مقرونمز موجبجه اشبوتصدیقنامه سداد علامه خدیوانه مزى اصدار وتبلیغ وایصال ایلمک اوزره سفیر نصب وتعیین قلنان حالا اناطولی محاسبه جیسی افتخار الامجد والاعیان محمد نجیب دام مجده ایله تسیاری اولمشدر . ایمدی طرف شاهیارندن وولی عهدلری شهزاده مشارالیه وسائر اعقاب خصوصیت انتسابلری جانبندن مادامکه معقود اولان بومصالحه مبارکه شرائطنه کالیله رعایت اولنه طرف هایون خلافت مقرونمز دن دخی عهد وسو کند ومیثاق برومند ایله تأیید روابط صالح وآشتی وتأکید ضوابط سلم ودوستی ایدرزکه فیما بعد جانب سنی المناقب شهر یارانه واخلاف نصفت انصاف ملوکانه مزدن وزرای عظام وخدام عالیقامزدن کائناتمن کان هیچ فرد سر موخلافه حرکت ایلمیه . باقی همواره قوائم دعائم سریر شاهی استوار وقواعد اریکه جمجاهی حشمت پناهی برقرار باد بالنبی واله الاطهار والسحابه الاخیار من المهاجرین والانصار .

تا از برای نظم مصالح درین جهان * کس را درون پرده تقدیر نیست کار
دوران آشتی که نظام جهان ازوست * یادا بفضل حق ابد الدهر پایدار
حرر فی اواسط ذی الحجة الشریفه لسنه ثمان وثلاثین ومائین والف .

(۵)

* غالب پاشانک صدارتته دأر صادر اولان خط هایون *

سنکه صدر اعظم ووکیل مطلق صداقت علمم محمدسعید غالب پاشاسن سنی سلام سلامت انجام ملوکانه مبه تلطیف ایلدکن صکره معلومک اولسونکه سافنک علی پاشانک مزاجنده بطائت ورخاوت اولدیغندن ابتدای نصبندنبرو برمصاحته لایقیله طورانه میوب موفق اوله مدیغندن عزل ودفعی لازم کیکله بودفعه عزل اولنوب سن مدت مدیده دنبرو

امور جسمیده استفاده ایله دولت علیه مک هر بر حال و اصوله واقف و اوته دنبرو صداقت و استقامته معروف و متصف اولدیغدن بالاستقلال سنی صدر اعظم نصب و تعیین ایدوب و کالت مطلقه می عهدئلیقت و استیمالکه احاله و تفویض ایلدم جمله امور یکی شرع شریفه و قانون منیفه تطبیق ایله رؤیت و مصالح لازمه بی وقتیه تنظیمه سعی و غیرت ایله سین حق تعالی هر حالده معین اولوب توفیقات علیه سنه مظهر و قرین ایله آمین موره مصلحتک شمدی به دک قرین حسن ختام اوله مامسی مأمور لرک عدم غیر تدرندن نشأت ایلدیکی ظاهر اولمغه بمنه تعالی بو ندن بویله بر او بحر آلا اتفاق لازم کلان سعی و غیرت و تدبیر و حر کتده بر وجهه قصور اولنمیبو اشقیای رومک تسلطنده اولان بلاد و قلاعک قریبا و کلیا نزع و تخلیص ایله شوموره مصلحتک قرین حسن ختام اولسی اسبابک استحصاله و آستانه سعادت مکنه سنک محتاج اولدق لری ارزاق و اقوانک وقت و زمانیه جلب و جمع اولنه رق بر کونه مضایقه چکلمیبو راحت و آسایش لری حصوله اقدام تام ایله سین ربم تعالی حضر ت لری حیب کبریایی حر متنه مصالح دولت علیه مزه سهولت و هر حالده سنی خیره آلت ایله آمین .

(۶)

* اجمال عهد نامه ساردنیا *

برنجی ماده دولت علیه ایله ساردنیا قرالی بیننده سائر دول متحابه مثلوه عقد معاهده اولمغه طرفینک تجار و تبعه سی و تجارت سفائی جانبینه کمال امن و سلامته آمد و شد ایدوب حمایت و صیانت اولنه .

ایکنجی ماده طرفین تبعه و تجارینک غیر از ممنوع امتعه لرندن ایکی طرفده سائر مستأمنلر مثلوه انجق یوزده اوچ غر و ش حسابیله رسم کمرک آله .

اوچنجی ماده ممالک محروسه محصولاتندن ممنوع و لازم اولان امتعه و اشیادن ماعدالرینک نقل و اخراجده ساردنیا تجارینه دخی سائر مستأمنین کبی رخصت و یریه .

دردنجی ماده ممالک محروسه ده ساردنیا تبعه سنه کوره موقع تجارت اولوب مصالح لرینی رؤیت ضمننده بالذات قونسوس یا خود و کیل لری بولمنسک لزومی تین ایدن محاکمه کندو جنس لرندن بر معتاد امتیازات و معافیاتی حاوی لازم کلان برذات و اوامر علیه اعطاسیله قونسوس و وکیل لری اقامه اولنوب دولت علیه جانبندن دخی امتیازات لایق لریله ممتاز اوله رق ساردنیا مملکت لر نده لدی الایجاب شه بندر لر و وکیل لری نصب و تعیین اولنه .

بشنجی ماده طرفیندن نصب اولنه جق شه بندر و قونسوس و وکیل لری

یدلرنده اولان تعرفلر اوزره کندی تجار و تبعه لرینک ممالک محروسه ایسکله لرینه
وساردنیا لیمانلرینه نقل و اخراج ایلدکاری امتعه دن شهیندرلک و قونسولوسلق
رسمی ادا ایدلر .

آلتنجی ماده ساردنیا تبعه سی قدس شریف و سائر ممالک محروسه المسالکدن
برای تجارت و سیاحت قفقی محله کیدر سه سالماً و آمناً ایاب و ذهابلرینه ممانعت اولنماق
باینده یدلرینه او امر علیه اعطا اولنه .

یدنجی ماده ساردنیا تبعه سندن بری ممالک محروسه ده فوت اولدقده ترکه سی
معرفت شرعیه تحریر اولنوب بادفتر ممضی ورثه سنه ایصال اولنق اوزره قونسولوس
اخذ و قونسولوس بولندینی حالده قریب محله بولنان قونسولوسه تسلیم و ساردنیا
مالکنده دولتعلیه تبعه ورعایاسی حقنده بومعامله اجرا اولنه .

سکزنجی ماده ساردنیا تبعه سی بیننده ظهور ایدن منازعات ایلیچی یا خود
قونسولوس معرفتیه رؤیت اولنوب تبعه مذکوره ایله دولتعلیه تبعه سی بیننده دعوی
و نزاع و وقوع بولدقده شرعیه ترجمانی حاضر اولدینی حالده کورلوب درت بیسک
آچقدهن زیاده سی آستانه علیه ده فصل اولنه .

طقوزنجی ماده ممالک محروسه یه آمدوشدایدن ساردنیالولر کندو حاللرنده
تجارتلریه مشغول اولوب برکونه تهمت و قباختری متحقق اولدقجه حکام و ضابطان
و سائر دن بلا موجب تعرض اولنوبو تهمتلری وقوعنده سائر مستأمن حقلرنده
اولدینی کچی ایلیچی و قونسولوسلرینک انضمام معرفتلییه اقتضای تأدیلمی اجرا اولنه .
اوننجی ماده طرفینک سفائن حریره لر قاعده بحریه اوزره یکدیگره
لدی التصادف اظهار دوستی ایدوب و کذلک جانبینک تجارتکنه لرینه راست کلدکلرنده
معامله بالمجاهله اجرا اولنه و ایکی طرفک سفائن تجاری جانبینک لیمان و سواحلنه
ورودلرنده طرفینک نظارت مایکجه سنه موافقت ایده .

اون برنجی ماده ساردنیا تبعه سندن بری شرف اسلام ایله مشرف اولدینی
حالده ترجمانی مواجهه سنده بالاستظاق آخره دیون مثبته سی اولدینی صورتده
شرعا رؤیت و تنظیم اولنه .

اون ایکنجی ماده ممالک محروسه ده مقیم ساردنیالونک قونسولوسلری و وکیللری
و برای تجارت آمدوشدایدن تبعه سی جزیه و باج و تکالیف سائر دن معاف اوله لر .

اون اوچنجی ماده ممالک محروسه یه ایاب و ذهاب ایدن تجاری ساردنیا بیرانغی
کشادایدوب دول سائر بیرانغی استعمال ایتمک و سائر دول و جنس آخره ورعاییه
ساردنیا بیرانغی ویرمامک و ایلیچی و قونسولوس و وکیللری دولتعلیه رعایا سنه پانته

اعطا ایتیموب خفی وجلی حایت ایتامک اوزره قرار ویرلمکه اشبو اصوله منافی وضع وحرکته جواز کوسترلیه .

اون دردنجی ماده ممالک محروسهده ساردنیا قرالی طرفدن اقامه اولنهجق ایلمچی وقونسولسرله دوستلغه لایق امتیازات دول سائرّه متحابه حقلرنده اولدینی وجهله کاملاً اجرا اولوب و مقابله بلئل اولهرق ساردنیا مالکنده اقامت ایدهجک دولتعلیه شهندر و وکیلری حقلرنده دخی امتیازات و حقوق و معافیات اصولی جاری اوله .
اون بشنجی ماده دوستلق و تجارتی حاوی مواد مذکوره طرفندن بعد الامضا والتصدیق خلافی وضع وحرکته جواز ویرلمیوب کاینجی مرعی و معتبر و علی الدوام دستور العمل طوتیه

* خاتمه *

دولتعلیه ایله ساردنیا قرالی بیننده عقد اولنان معاهده مذکوره بلاخال حفظ و مراعات اولمق اوزره تصدیق خصوصنه امضا تاریخندن درت ماه مدت مهات تعیین اولنقله ممکن ایسه دخی اولجه اشبو معاهده نظام پذیر اولوب درسعاردتده طرفین مرخصلری معرفتیه مبادله اولنه .

(۷)

* تعلیم صبیان حقنده فرمان عالی *

جملهیه معلومدرکه امت محمد دنم دیان کافه اهل اسلامه کوره ابتدا شرائط اسلامییه و عقاید دینییه سنی اوکرتوب بیلیمک بعده اکتساب معیشت ایچون قفنی درلکه سلوک ایدهجک ایسه ایتیمک و الحاصل هر برشیدن اول ضروریات دینییه اوکرتیمکلکی امور دینویه نک جمله سنه تقدیم ایلمک لازم ایکن برزماندبرو اکثر ناس انالرینک و بابالرینک سیئه سی اولهرق کندولری قالدقلمی مثللو اولادلرینک جاهل قلمسنی دوشنمیه رک ورزاق عالم اولان حق سبحانه و تعالی حضر تلیینه عدم توکل ایله هان آچه قزانق داعیه سنه دوشه رک چوجقلمی بش آلتی یاشنه واردینی کچی مکتبدن آلوب اهل حرف یاننه شا کر دلکه ویردکارندن او مقوله صییلر کوچکدن جهالتله بیویوب صکره دخی او قویوب اوکرتیمکلکه هوس ایتدکارینه بناء وزرو و باللری انالرینک و بابالرینک بوینه اولوب یوم قیامتده بر طرفدن بونر کرتار مسئولیت و بر طرفدن کندولری دوچار خزی و ندامت اوله جمقلمندن بشقه معاذالله تعالی زمانه بی جهالت استعابیه اکثر خلق دیانتدن بیخبر اولدقلمندن بو کیفیت نصرتمزلکه سبب مستقل اولوب عصمنا الله تعالی بویه کیدرسه من قبل الرحمن تربیه شدیدیه مستلزم اوله جنی ارباب بصیرته ظاهر و هویدا اولمقدنشای عباد مسلمینی او مثللو دنیا

و آخرت عقوبتندن تخلص و صيانت لازم كلكه ايمدى امر دينده شرم و استحياء جزأ
 اولديغنه بناءً شمدي به قدر جاهل قالمش اولان كنج و اختيار بالجملة امت محمد جاهلكك
 دارينده و خامتى دوشونوب و بوبابده بر بردن اولان تيمه رق همان حقدن اولانوب
 كندولرى بولندقلرى كار كسب و صنعت و خدمتلى آره سنده بيلمكلى مسائل
 دينيه و عقايد اسلاميه لى دخی اوكرنوب بيلمكلكه حسب الامكان سى و غيرت
 و اولوجهه كندولرى دارين سلامتلكنه ايركورمكلكه صرف و وسع و مقدرت
 ايلملرى فریضه عهدۀ ديانتلى اولديغندن بشقه فيما بعد هر كس اولادلىنى مرهق
 درجه سنه وار مدقجه و علم حال و شرائط اسلاميه سنى لايقيه تعلم ايتدكجه مكبتدن الوب
 اوسته به ويرمك و مرهق اولوب اوسته به ويرمك درجه سنه كلدكده باباسى و باباسى
 يوق ايسه سائر و لى اولان كمسنه مرهق درجه سنده اولديغنى اكر استانبول
 سكه سندن ايسه استانبول قاضيسى اولان افندى طرفه و اكر ايوب و اسكدار و غلظه
 سكانندن ايسه لر قاضىلى افنديلر طرفلرينه مكتب خواجه سيلاه برابر واروب
 و چوجنى دخی كتوروب كوستروب طرف شرعدن يدلرينه مهور اذن تذكره سى
 المق و اذن تذكره سى اولمدقجه اصناف طائفه سى شاكر دلكه آلامق و شاكر دلكه التماقده
 اصناف كتخدالرينك دخی رأى و معرفتلى منضم اولمق لازمه دن اولديغنه بناءً
 شايد اصنافدن برى او مقوله تذكره سز چوجنى شاكر دلكه الور و باباسى و والده سى
 وير ايسه او قودينى مكبتك خواجه سى و ياخود محله سنك امامى طوغرى قاضى
 افنديلره خبر ويرمك و قاضى افنديلر دخی بو كليت احياى دين ميان قضيه سنه مبنى
 اولديغندن طرفلرندن تحرى اولنه رق اذن تذكره سى آلمق سزین صنعته و لمش
 صبى بولنور ايسه الانى و ويرنى و اول اصنافك كتخداسنى و خبر ويرمديكي چون
 مكتب خواجه سنى لاجل التأديب باب على به انها ايلمك و اناسز و باباسز يتيم
 چوجقار اولوبده كمسنه سزلكى سبيله ضرورى براوسته ياننده و ياخود بر كمسنه نك
 تربيه سنده بولنور ايسه اوسته سى و كرك مريسى اولان آدم صرف صنعت
 اوكرنمكلكه و خدمته حصر ايمهرك كونده ايكي دفعه مكته كوندروب
 مرهق اولنجيه قدر او قوتدرمق و كذلك الحاله هذه اوسته لرده بولنان چوجقار
 دخی بطبقها بو نظامه داخل اوله رق اناسى و باباسى و ياسائر و لى اولانلر اوسته دن
 الوب مكته ويرمك و كيمسه سز اولنلرى دخی اوسته لرى مكته ويروب جاهل
 قلامسنه دقت ايتك و مكتب خواجه لرى دخی مكته لرده بولنان چوجقارلى كوزلجه
 او قودوب قرآن عظيم الشانى تعليم عقبنده هر بر چوجك حيثيت و استعدادينه
 كوره تجويد و علم حال مثلاً رساله لر او قوده رق شرائط اسلاميه و عقايد دينه لرى

او کر نمکله سعى و اقدام ايامك اوزره على العموم تنبيه و ايقاظ اولمسنه اراده سنیه صدوریله کیفیت بلاد ثلثه قاضیری افندیله بشقه بشقه بافرمان عالی تنیه قلمش اولمغه سزدهی آستانده کائن بالمله محلات اماملرینی و مکتب خواجهلرینی و اصناف کتخدالرینی طرفکزه جلب ایدرک تنیهات مذکورہنی کوش هوشلرینه تلقین و تفہیم و اشبو فرمان عالینک بر رمضی صورتلرینی دخی یدلرینه اعطا برله اماملر محلهلری اہالیلرینہ و کتخدالردخی اصنافلرینہ اوقویوب آکلاتمق و مکتب خواجهلری بیلوب موجیلہ عمل ایتمک اوزره جملہ سنہ کرکی کبی تنیه و تأکیدہ مبادرت و بتوفیقہ اشبو نظام و تنیہاتک علی الدوام اجرا و استقراری و سائلنی استحصالہ طرفکزدن دخی بالذات اہتمام و دقت ایلمسزدیو بیورلدی .

(۸)

* روم پطریق طرفندن اینہ بختی جواری رعایاسنہ یازیلان *

* عفو نامہ نک ترجمہسی *

سزکہ اغریبوز و اینہ بختی و ترحالہ و قارلی ایلی قضاری و حوالیلری قبتانلریسز شو جہلہ انہا و جملہ کزہ دعا اولورکہ بر مقتضای ارادہ الہیہ روی ارضدہ بولنان طوائف ہر برینک زمام ضبط و ربطی بر پادشاہ حکمدارک ید مؤیدینہ مفوض اولہرق ظل اللہ فی العالم اولدقلری مثلاً بزم دخی پادشاہمز ولی نعمت بیتممز شوکتلو مہابتلو عظمتلو قدرتلو سلطان محمود خان افدیمز حضر تلی ایدوکی و انجیل شریف و حواریون جنابلرینک و صایالری مقتضاسنہجہ ہر حالہ پادشاہ اطاعت و مغایر رضاسی اولان حرکتدن مجانبت خرسیتیان طائفہ سنک و اجبہ دمتری اولوب پادشاہ مخالفت جناب حقہ مخالفت اولدینی اشکاردر قالدیکہ پطریقخانہ من خرسیتیان طائفہ سنک سر مذهب و مقتداسی مٹاہ سنندہ اولمغلہ اولادلرینک اصول آیینہ مطابق حرکتلرندن ممنون و مخالفتلرندن کمال درجہ محزون اولوب خصوصیہ عصیانہ اجتسار ایدرک اسایش عامہ رابطہ سنہ خلل و یرنلردن نفرت برلہ حقلرندہ لعنت و جماعت خرسیتیانندن طرد و تبعیدہ مسارعت ایدر و مرکز اطاعتدہ ثابتقدم و یاخود اغفال اولہرق بعدہ نادم اولنلر حقلرندہ خیردعالر ایدوب کالاول زمرہ خرسیتیانہ ادخال و اولادلغہ قبول و سایہ مراحوایہ حضرت پادشاہیدہ صیانت ایلر . سزکہ محال مذکورہ نک قبتانلریسز من القدیم طرف دولتعلیہ دن مأمور اولہکلدیکنز قبتانلق خدمتی کمال صداقت و استقامت و نہایت انقیاد و اطاعت ایلہ ایفایہ بذل اقتدار برلہ رعیت دولتعلیہ دہ برقرار و مأمور اولدیکنز خدمات ایلہ

(اقتخار کر)

افتخار کز درکار ایکن بیک سکن یوز یکر می بر سنه عیسویه سنده سز لر دخی اغفال اولتهرق واجبه ذمتکز اولان اطاعت سلطنت سینه دن خروج برله عصیانہ جسارت وبعده متجاسر اولدیغکز افعال وحرکات قبیحه دن عن صمیم القلب فراغت ایدرک و حالا روم ایلی وایسی و سرعسکری دولتو محمد رشید پاشا اقدمز حضر تلرینک کروه مکروه اشقیایی قهر و تدمیر و عن صمیم القلب اطاعته رجوع واستیمان ایدن لک جرائم گذشته لرینی عفو ایله کافی الاول حمایت بیوردقلرینی مشاهده ایله رک استفده مشارالیه اقدمز حضر تلری جانبہ واروب فیابعد رعیت و اطاعت دولتعلیه دن سرمو انحراف ایتمک اوزره تعهد واستیمان ایله یککزده اعطای رای و امان ایله جرائم سابقه کز عفو بیورلمش اولدیغنی طرف پدرانہ مزه ارسال اولنان مضی و مهور بر قطعه مشترک مکتوب بکزدن معلومز اولدقده اشبو حرکت ممدوحه کزدن نمون اولهرق جمله کزه ازجان ودل خیر دعالمش ورجال باب عالی یه واروب ذکر اولنان مشترک مکتوب کزلی اولیای امور اقدیلرمن حضر اتک خاکپای عالی رینه تقدیم و بوندن بویله دوام اطاعت و صداقت کزدن بختله حق کزده مراسم توصیه یی افاده ایله یکمزده دولتعلیه دخی مجبول اولدیغنی کمال رحم و شفقت و شعار رعیت پروری و مرحمت اقتضاسنجه ندامت واستیمان کزلی قبول و افعال سابقه کزلی عفو بیور مغله اولکیدن زیاده نائل عنایت و عاطفت اوله جغکز بی اشتباه اولغین اشبو عفو و عنایتک شکر یی بیلوب مشارالیه اقدمز جانبہ اولان تعهد کز اوزره اشبو حرکت مقبوله کز سائر رینه دخی امثال عبرت اولمق ایچون فیما بعد صداقت واستقامتہ دقت و دعوات خیریه حضرت تاجدار یی یه مواظبت ایله کز واجبه ذمتکز دن اولدیغنی و نیاز کز اوزره واقع اولان آفوروزک دخی الفاعل دیغنی حاوی جماعت متره پولیدان ایله بالاشترک اشبو مکتوبمز تحریر و ارسال اولمشدر.

(۹)

* ایراندن عودت ایدن خزینه دار باشی زاده اسعد افندیگ تقریری *
معلوم عالی بیوردیغنی اوزره چاکر لرینک بغداده مأموریم ایرانلو مصاحبتدن طولانی بغداد وایسی حضر تلرینک ایران تجار و زواری حقارنده وقوعه کلان بدع و مخدئات ایله مظالم و تعدیاتی اشکالری و منازع فیہ اولان کردستانلر نزاعی ماده لر ی اولوب چاکر لری بغداده لدی الوصول اول امرده الی مشارالیهک حال و مشاور ی و ایرانلو ایله بینارنده موجب نزاع اولان کردستان احوالی و کردستان باشلرینک بغداد طرفه جلب و تألیف و تأمینلری اسبابی مطالعه ایدرک حالا بابان

متصرفی محمود پاشایه مخضیا و مکتوماً طرف چاکرانه مدن کاغذ تحریر و کیزلو آمد و شد
ایدن آدملرینه انواع مواعد و وصایا بیان و ایراد اولنه رق جلب و تأمینلریله بغداده
کلملرینه هر تقدیر سعی و اقدام اولنش ایسه ده بروجهله امنیت و اعتمادلری اولمدیغندن
گاه ایرانلو طرفندن خوفلرینی و گاه بغداد جانبندن محذورلرینی بیان ایدرک کلمکدن
اعتذار و جهت اخیری ایله کسب امنیت ایده بیلسه لر مالا و بدنا دولتعلیه به ابراز
خدمت و عبودیت ایده چکالرینی و ایرانلو طرفنه تمایلت و دخالتلری ضروری و قسمری
اولدیغنی افاده و اقرار ایلدکلرندن اشبو تألیف ماده سنک مرتبه استیصاله ده اولدیغنه
جزم و یقین حاصل اوله رق ضروری بو خصوصدن سکوت ایله بغداده وصول
بندکانه مدد ایران دواتی طرفندن دخی عجله موثوق و معتبر بره مأمور کوندرلمسی ولی عهد
ایران شهزاده عباس میرزا طرفنه اخبار و انتظار اولنه رق بش ماه مرورندن صکره
کردستان پاشالردن برایشکی سنه دنبر و ایرانلو نزدنده توقیف اولنان عبدالله پاشامعیتله
حسین قولی خان نامنده بغداده ورود ایدن مأمورلر ایله بغداد والیسی مشارالیهک
حضورنده منفرداً مجلس عقیده به بعض مذاکرات سبقت ایتمش و ایرانلو دعاویسنک
بغدادده اثباتی مشارالیهک خوفندن مرتبه امکانده اولیه جغنی مأمور مرقوم
مواجهه سو یلمش و مشارالیه دخی کایاً وادی انکاره سلوک ایتمش ایسه ده ملزم
و مسکت جواب اولمدیغندن و ایرانلو طرفندن بش شکوی اولنان موادک جمله سی
صحتیه مقرون دکسه ده کایاً بی اصل و اساس اولمیوب مثلاً برقاچ محله ایران زوارندن
باچ اخدی و قایق امراریه سی و جنازه لرینک شهیدینه دفن اولنسنه دائر محدمات
مشارالیه طرفندن مقاطعه صورته قونیلوب برر کسنه به احاله و الزام اولنه رق
چاکرلری بغداده وارنجیه دک اخذ ایتمکده اولدقلری و مکرمک رسومندن دخی بعض نوع
اشیاده یوزده درتدن زیاده آندینی واقع اولمغله ظاهر حالده مشارالیهک و حقیقه
سلطنت سنیه نک ناهوسنی وقایه چاکرلری دخی اول مبعثدن صرف نظر ایدرک
بونلر امور جزیه دن و دفنی ممکن اولور مواددن اولمغله اصل مصاحته دولتین
بیننده اس اساس اولان کردستان ماده سیدر ۰ بو خصوصه اولان مأموریتکنز
نهوجهله در دینلدکده مأمور مرقوم بنم کردستان مصاحته دائر مأموریتیم اولمیوب
رسوم عادیه سنه دائر بعض مسموعاتم و ارایسه ده بو خصوصک سرکاه مباحثه سنه
برکونه تعلیماتم یوقدر جوابی بعدالایراد بوماده نک نتیجه سی نائب السلطنه عباس
میرزا جنابلرینک حضورنده اوله بیله چکنی و مأموریت حقیقه سی چاکرلرینی تبریزه
کوتورمک ایدوکنی طرف چاکرلی به اخبار ایدوب بشقه و جهله چاره سی قالدیغندن
بغداد والیسی مشارالیه ایله بالذا کره مأمور مرقوم ایله بغداددن حرکت و سلیمانیه

اوزرندن ایرانہ عزیمت اولنہرق اوتوز برنجی کونی حکومتکاه ولی عهد ایران اولان تبریزہ وصول بندکانہم میسر اولوب وشہزادہ مشارالیہ چاکر لرینک ورودمدن مقدم مخیمکاه شاہی اولان سلطانیہہ کیمش بولندیغندن کیفیت قدوم عاجزانہم قائمقامی میرزا ابوالقاسم وسائر وکلاسی طرفلرندن مشارالیہہ لدی الاخبار دولتین علیتین بیندہ شیرازہ بند استحکام اولان سلم ومصافانک تاسیس وتشییدی ضمنندہ طرف سلطنت سنیدن اشبو ماموریت بندکانہم مزید ممنونیت وتبریزہ وصول عاجزام بشقہجہ باعث محظوظیتی اولدیغندن کندوسی تبریزہ کانجیہدک اقامت بندکانہمی ورعایت ومہماننوازی خصوصلرینی نائی اولان مخدومی بہرام میرزایہ ومدیر امورلرینہ اشعار ایدوب بو حال اوزرہ چند روز مرور ایلدیکندن صکرہ شہزادہ مشار الیہک ایوم مدیر اموری اولان مستوفی میرزا محمد تقی مسافر اولدیغ خانہیہ کلوب سلطانیہدن شمدی چپار وارد اولغله نائب السلطنہنک سزہ رقی وار دیرک برقطعہ کاغد تقدیم ایتمکین مآلندہ مقدمہ التفات ومہماننوازی ودولتین بیندہ اولان موالات ومصافانک فقراتی تمہیدن صکرہ چاکر لرلیہ ملاقاتہ کمال خواهشی وار ایسہدہ حسب الایجاب نزد شاییدہ اقامتی طول ودرازمدت اولہجفندن طرف چاکریدن عرض اولنہجق مطالب ہرنہ ایسہ افادہ و بیان اولنق اوزرہ مرقوم میرزاتقینی مامور ایتش اولدینی محرر اولوب میرزای مرقوم دخی خانہسندہ مجلس اولہجفنی اخبار ایلدیکندن فرداسی میرزای مرقومک خانہسنہ وار یلوب قاضی مسکرلری مقامندہ اولان میرزا مہدی دخی مامورا حاضر اولدینی خالدہ تخلیہ مجلس اولندقدہ میرزای مرقوم نائب السلطنہ طرفندن کندویہ وارد اولان فارسی العبارة مکالمیہ ماموریت رقی اخراج ایلہ قرآتہ باشلمش ومجموعی بغداد والیسی مشار الیہک ایران تجار وزوارینہ خلاف عهد وشروط انواع بدع ومحدثات ایلہ وقوعبولان تعدیاتی مقدمکی سبقت ایدن اشتکا موادینہ برطاقم دخی علاوہ وضائم ایلہ یکان یکان تعداد و بیان ایتش اولغین بعدالاستماع طرف چاکریدن اشبو بیان اولنان موادنائب السلطنہ طرفندن مقدمادر سعادتہ انہا اولنمش اولدیغندن فی الحقیقہ خلاف عہود وشروط برسنہ وار ایسہدہ اجرای شرائط مصالحہ ایلہ برابر منع ودفعی ماموریت اقتضاسندن اولغله بغدادہ ورودمزدہ طرفلرندن دخی موثوق ومعتد بر مامور کوندرلسی نائب السلطنہ جنابلرینہ باتحریرات اخبار اولنمش وبش ماہ مدت ترقب وانتظار قلمشیکن بوند نصکرہ عبداللہ پاشا معیتلہ بغدادہ کلان مامور کزینہ بوسوزلری درمیان ایدوب بالمواجہہ بغداد والیسی حضرتلری دخی جملہسندن تبرئہ ذمت ایدرک ہرکیمدن نہ آلمش ایسہم کلوب

طلب و اثبات ایلسون ضعیفه رد ایدیم دیش و بریسنک ثبوتی ظاهر اوله ماهش اولدیغندن دولتین بیننده اصل شرط اعظم اولان کر دستانلر ماده سی طرفن ذر ادعا اولندقدن اکا دأر مأموریت قطعیه دن عجز کوستره رنک نائب الساطنه رای واراده سنه موقوف اولدیغنی بیان ایلدیکندن و مأموریتیم دخی بوشرطک کاملاً اجرا سنه منوط ایدو کندن نائب الساطنه حضر تلرینک مسموعمز اولان مجبول و موصوف اولدقلری شیمه کریمه حقانیت و مروتارینه اغترارا بورایه کلکک بنم مرادم ایکی دولتعا به بیننده تجدد ایدن سلم و صفوتک تشید و تأکیدیه مصالحه مبارکدنک الی ماشاء الله تعالی استبداد و استقراری اولغله بغداد والیسی حضر تلرینه عز و اولنان تعدیادن کندوسی ابراء ذمت ایتمکده ایسه ده ایکی سنه دنبر و باقای حدودش رطنک طرف دولت ایرانیه دن عدم اجراسی مغایر عهدنامه همیون بر کیفیت اولدیغندن بغداد والیسی مشار الیه جانبیدن دخی بعض شی وقوعبولش فرض و تقدیر اولنسه طوغریسی بوکه مقابله بالمثل قاعده سیله حکم اولنه بیلور زیراتجار و زوار و حجاج شرطاری و شرائط سائر لره که جمله سی ایران دولتنک توقعاتیدر . ابقای حدود سابقه یعنی کر دستانلرک ردی شرطیه توأم اولغله شرط اولما یخجه مشروط دخی اولماز دینلکده میرزای مرقوم ایران دواتی کر دستانلری طرف دولت علیه ترک ورد ایدوب رسوم عادیه سندن بشقه برکونه مداخله سی یوقدر و رسوم عادیه دخی داخل شرطدر دیدکده طرف چا کریدن شرط دینلان شی معین و مخصوص بر ماده اوزرینه اولور بودیدیکک رسوم عادیه لفظی عهدنامه لرده مندرج کر دستانلر شرطنک ذیلنده برفقره اولوب شمولی طرفینک ایلات و احشامندن یا ایلاغان و اوتلاغانه کچن اولور و رسومات عادیه لرینک نزاعی و وقوعبولور ایسه نائب الساطنه ایله بغداد والیسی بیننده مخبره اولتمقدن عبارتدر بوکا شرط دینلر سز ایسه اون آتی بیک تومان رسوم عادیه من و ار آلورز دیور سز بو ایلات دیدکاری خانه دن عبارت اولغله گاه زیاده و گاه نقصان کلور بوضورتده نه و جهله مقطوع قبول ایدر و اون آتی بیک تومان بیک کیسه آچه دیمک اولغله حساب اولنسه نه مقدار ایلاتنک رسمی اوله بیلور بنم بو باده تحقیقتم کر دستانک فقط چات عشیرتی سنه او تالاغانه کیدوب سنه ختی طرفندن رؤسائنه خلعت و ریه لره انلر دخی بر قاچ یوز تومان رسوم و یرلر ایش بونکله اون آتی بیک تومان بیننده تفاوت عظیم و اروهم ایلات کلور سه انلردن آله بقق سز ایسه کر دستانه پیدرپی مباشرلر کوندر و ب محمود پاشادن زجر آ تحصیل ایدور سز محمود پاشا قیونجی اولمیوب دولتعلیه نک میرمیران کر آمدن بابان سنجاننک متصرفیدر و بوسوزلر بغداد والیسنک افادهمی دکل بغداددن کلور کن سلیمانیه ده محمود پاشا ایله ملاقات اولغله ایران دولتنک

تعیین شدن فریاد و فغان ایدیور سزدن بر شی سؤال ایدیم شودیدیککز رسوم عادی که کردستان ایلاتنک سزک یایلاغکز کلمسیله آله جقدر . بوندن بشقه ایران دولتک نفس کردستانلردن بر مأرب و مطالبی وارمیدر یوقیدر دینلده کده میرزای مرقوم و قاضی میرزا مهدی ایکسی براغزدن خیر اشبو رسوم عادیه دن بشقه قطعاً و اصلاً کرک شاهک و کرک نایب السلطنه نک کردستاندن بر مطلب واستدعالری اولیوب کردستانلر حسب الشرط دولتعلیه نک ممالکنه بر کونه نظر طمعاری یوقدر دیدکارنده چاکر لری دخی بویه اولدیغی حالده بونک صورت حسنه می بو قیل و قالک کلیاً اندفاعی ایکی شق ایله حاصل اولور چونکو رسوم عادیه طرفینه شاملدر .

نه سزک ایلاتکزدن بغدادک قشلاغنه کیدنلردن رسم آلسون ونه کردستان ایلاتندن سزک یایلاغکز کمنلردن آلسون . و شق دیکری ایکی طرفک ایلاتی کیدوب کلسون و بز کردستان ایلاتی بعد ازین کوندره جک دکلز و کملرلر بوندن صکره بر دیه جک وایلیشه جک قالور می دیدیکده بونلر اولدیغی صورته هیج دینله جک یوقدر دیو اعتراف و تسایم ولسان فارسی ایله افندیگ اشبو افاده سنه نایب السلطنه طرفدن قطعاً بر جواب بولنله ماز دیو بر برینه تفهیمدن صکره میرزای مرقوم شمیدی بو کردستان طرف دولت عثمانیه ترک اولندیغندن نه صورته اعتماد ایدر و نوجهله قانع اولور سز دیدکده بو نصل سوزدر بونلرک سلطنت سنیه ترک وردی خصوصی حضرت شهنشاه جهان افدمزله ایران شاهی طرفدن ایلیچی قاسم خانک دربار شوکته کتوردیکی عهدنامه نک بو خصوصه دائر سبک و عبارتنده بعض انحراف ظهور ایلدیکندن مؤخر تبدیل اولندیغی معلومکنز اولوق کر کدر شمیدی منازع فیه اولان منافع و مداخندن کفید ماده سیدر . چونکه ایلات رسومندن بشقه کردستانلردن ایران دولتک بر ادعاسی یوقدر مادامکه ایلاتکزر بزم یایلاغکز کیه نفس کردستاندن بزم قطعاً بر مطالبمز اولماغه بر موجب شرط و عهد دولتعلیه عثمانیه راجع سکر بغداد والیسنک امر ونهینه متابعت ایدوب بزم طرفزدن مستریج اوله سز مضموننده بررق بابان سنجاغی متصرفی محمود پاشایه و زهاب سنجاغی ایلات و اخشام رسومنه متعلق قطعاً بر ایلیشکی یوق ایکن ایوم انک دخی متصرفی کرمانشاهانک صاحب اختیارینه متردد و محسوب اولوب بغداد والیسنه سلام دخی ویردیکی اولماغه کذلک بررق دخی زهاب پاشاسنه اوله رق تحریر ایدر لر و اشبو کردستانلردن کایا کفید اوله رق فیابعد بر جهته مداخله اولمیه جغنی مبین و معان مطالب ایلدیکم رقلرک اعطا اولندیغی حاوی دربار شوکتقراره بر کاغذ یازارلر سه مذکور رقلری بن بغداد والیسنه کوندرر دیکر کاغدی دخی بالاستصحاب در سعاده

عودت ایدرم و بغداد و الیسنه عزرو اولنمش اولان مواددن شمدی یهدك سبقت ایتمش
 وازایسنه مضی ماضی دیناوب بوندن بویله خلاف عهد و شرط بر شی وجوده
 کلیه جکینه طرفزدن تعهد اولور و ایسترسه کز سند دخی ویریلوب ایشته بوصورت
 اقباعی اولوب دولتین علیتین بیننده مصافات و موالات دخی کدورتدن وارسته اولور.
 بو افادامی نائب السلطنه حضر تارینه تفصیلاً تحریر ایدرسز بن دخی سزک تحریر اتکنزه
 حواله ایدرک جواب یازارم دینلده میرزا و قاضی مومی الیهما تصدیق و تحسین
 ایدرک اتمام مجلس اولنمش فر داسی اولوجهله نائب السلطنه یه تحریرات ایله چپار
 چیقارلمش اولمغله جوانی و رودینه ترقباً اون سکر کون مرورندن صکره بغداددن
 چا کر لریله برابر تبریزه کلوب نائب السلطنه نك یانسه عزیمت ایتمش اولان حسین
 قولی خان معاودتیه شهزاده مشار الیهك چا کر لرینه اوله رق وارد اولان جوابنامه سنده
 مستوفی میرزا تقی ایله سبق ایلیان مذاکراتک تفصیلاتی معلومی اولوب دولتین
 عایتین بیننده منعقد اولان مصالحه خیریه یه کندوسی واسطه اولدیغندن هر حالده
 وقایه سی و سلم و صفوتک تأسیس و تأییدی نزدنده مطلوب و معتنا ایدوکی و امور
 سایمانیه یه رسوم عادیه دن بشقه مداخله اولغنیوب و فیما بعد دخی اولغیه جغنی و چا کر لرینک
 اشبو ماموریت و تبریزه ورودم مستلزم کمال منونیتی اوله رق ملاقاته خواهش و اشتیاقی
 مرتبه غایتده ایکن بعض اقطار عراقیه نك تسویه و انتظامنه شاه طرفندن ماموریتی
 ظهوریه سلطانه دن حرکت و عزیمت ایده جکینه منی دور ممالک ایدرک تبریزه
 وصولی طول مدت مرورینه متوقف اولوب چا کر لرینک معطل اقامتی و ایام شتاتک
 دخی روز بروز تقرب و حلولی جهتیله تعب کشیده لکی تجویز ایلمدیکندن در سعاده
 عودت و عزیمت بندکانه مه رخصت ویرلدیکی و شفاهاً بعض افاداتی دخی مرقوم
 حسین قولی خانک تقریرینه حواله ایلدیکی محرر و مذکور اولغین بعد الاطلاع
 مرقوم حسین قولی خان جلب ایله نائب السلطنه نك جوابنامه سی مالی بنم استدعا یه
 موافق اولیوب اولاکر دستا نلر ایچون طلب اولنان رفقار دن صرف نظر اولنمش
 اولمغله بوبابده سزه اراده لری و شفاهاً سپارش و افاده لری ندر ویزم بورایه کلامزدن
 نه ثمره حاصل اولمشدر که بوسوز لری مقدا بغدادده سن دخی سوبلیوب متمم
 مصاحبت اوله جق و دفع نزاع و قیل و قال ایده جک سخن اولدیغندن و ختام مصلحت
 نائب السلطنه نك نزدنده اوله جغنی افاده ایلدیکندن بن دخی بورایه کلمکی ناچار
 اختیار ایلم بونده سند اتخاذ اولنه جق بر سوز یوقدر دینلده کده نائب السلطنه نك
 سزه افاده سی شودر که بنم کردستانلره مداخله م یوقدر طرفندن کردستانلره حاکم
 و ضابط اقامه اولغنیور که مداخله دینلسون بغداد و الیسی حضر تاری عهد و شرطه

رعایت و بزه حرمت ایدر سه بن دخی رعایت ایدرم و کر دستا بلر دولت علیه عثمانیه به
 عهدنامه هایون ایله ترک ورد اولمغله مطلوب اولنان ر قتل انلردن اقوی اولمدن
 بوکا حاجت یوقدر . و طرفینک ایلاتی یایلاغان و قشلاغانه قدیم نبرو کیدوب کلرلیه
 منع اولمغلی محالدر و رسوم عادیله ری ایکی طرفدن دخی آنور . بوندن کر دستانه
 مداخله چیقماز و سز کندوسنه اوله رق در سعادتدن تحریرات کتور مدیکز که جوایخی
 یازسون . ایشته سزه کوندر دیکه رقم عودتکزه رخصتی شامل اولمغله کافیدر ایکی
 دولتک صلاح جو یاغنی و وقایه مصافاتی سزک در ایتمکزه حواله ایتمشدر . و شونی
 سزه افاده ایده یمکه بو ایلات رسوم عادیله سی محدث بر شی اولیوب زند کریم خان
 زماندنبرو آنور و ایران شاهنک خزینه سنه مر بوط اولوب بن دخی سلطانیه ده ایکن
 اون آتی بیک تومانی نائب السلطنه شاهنک خزینه سنه تسلیم ایلدی دیو کندولرینه
 مخصوص اولان ایمان غایظ تمهیدیه افاده و اتمام مقال ایدوب بوندن صکره مباحثه
 و مذاکره به بر محل قلامش و حدوده قدر ایصال ایتمک اوزره نائب السلطنه نک
 تنبیهی و جهله مهماندار تعیین اولنمش اولمغین فر داسی قائمقامی ابوالقاسم و قاضی
 میرزا مهدی و مستوفی میرزا محمد تقی چا کر لریله لاجل اوداع اولدیغ خانه به کلرلیه
 بوکادائر بحث آچدقد طرف چا کریدن نائب السلطنه جنابلیری بغداد و ایسنک عهد
 و شروطه عدم رعایتندن شکوی ایتمکده ایسه ده ایران دولتی طرفدن دخی هیچ بر
 شرطک اجر اسنه رعایت اولمغیوب بلکه عکسی التزام اولنه یور بوضورتله ایران دولتی
 کر دستا بلردن ال چکامک ایچون بغداد و ایسنه بعض محدثات اسنادینی سر رشته
 ایتمکده اولدق لرینه دائر بغداد و ایسی مشار الیهک اقوالنی مصدق اوله یور لکن بنم
 بیایدیکم نائب السلطنه نک بغداد و ایسیله بعض معاملاتدن طولانی بینلرنده تضاد
 و منافسه وار ایسه ده ملک دعواسی مواد آخره مقیس اولمیه جنی و بوماده بتمدکجه
 سز لیدی منقطع اوله میوب حاصلی دولت علیه کوره بو بایده سکوت و مسامحه بروقتده
 ممکن و متصور اوله میسه جنی و بو خصوصده ایرانلونک مزاجنه کوره حرکت
 و استدعایرینه موافقت بغداد و ایسی حضر تلیرنک و سعندن خارج اولوب متبوعی
 اولان دولت علیه عثمانیه نک اجرای امر و اراده سنه ابتدار ایلمک فر یضه مأموریتی
 ایدوکی و مادامکه بو کر دستا بلردن ایران دولتی کلیاً دستشوی فراغ اولمدنجه بر سنه به
 اعتماد قالمیوب بغداد و ایسنه دخی بر شی عزرو اسنادینه محل قالمدیغی مقالاتنی دائره
 عهددن چیقمه یرق بر طاقم دخی مقدمات ایله ایراد اولدقدجه جمله سی تا علم و موافق
 عهد اجوبه تدار کندن اظهار عجز ایله فذلکه کلاملری مشار الیهک تبدیانسه
 و بوضورت حاصل اولور ایسه کر دستا نک رسوم عادیله سندن دخی کفید اوله رق

بعدازين كردستان صحبتي اوليه جغنه تعهد صورتياه خصوص مذكورك تعهدينه طرف چا كريدن سند و يريه بيلور ايسه كندولري دخي اول مجلسده سند و يرمكه نائب السلطنه دن مأموريتاريني قطعياً افاده يلدكلر نده چا كر لري دخي بالمتابله بو خصوص ايجون دولتجه برسوز سويامك مأموريتدن خارجدر لکن كندولكمدن شوني سزه افاده ايده يمكه بوماده هيچ اولماز و تبديل و زراي عظام حضرت خايغه روي زمين افنديمك قريخه صيحه ملوكانه لر ندين سنوح ايدن اراده عليه هايونلرينه متوقف و منوط بر امر معتنا اولمغله فرضا جهت اخري ايله تبديلي ايجاب ايتسه بيله سرك اشبو ايراد كز حكومت امور داخيله اقتضاسيله تأخيريني موجب اولور و هم كردستانلرك ترك وردی شرط مخصوص مصالحدن اولمغله بويه عات بارده سردياه عدم كف يد خلاف حر كتمدر بدایت مذاكراتمزدن بواندك كردستانلرك مداخله سندن ابراء ذمت اولمقده ايكن شمدي نتیجه سنده بوماده ني ايراد كيردن كردستانده اولان مداخله كليو و تسلطكز ثابت و ظاهر اولدي بنم مأموريتم موافق عهد و شرط اولان موادك اجر اسنه منخضر اولوب سرك خلاف عهد و مغيار شرط معامله و حر كتمكزي و بومر كزده اولان اصرار كزي و كلای سلطنت سنيه حضراتنه طوغر بجه افاده و بيان ايتمكدن بشقه ديه حكيم قالدی دیديكمده جمله سي متغير اولوب ايران دولتك سزدن مأمولى ايكي دولتك بيني تأليف و موالات و مصافاتي تشيددر سرك بوسوزلر كز ملاحظه مزه مغيار كورندي دیدكلرينه بناءً طرف سلطنت سنيه دن مأموريتم حمدالله تعالى حق عاجز انهمده اولان كمال وثوق و اعتمادات سنيه اقتضاسي اوزره تحقيق احوال و تصديق مقالدر مشهود و معلوم اولان كيفياتي تماجه بيلديروب افاده ايتمك وظيفه ذمت صداقم اولمغله بر حرفي كتم و اخفا و سعمدن بعيددر استقرار مصافات ايران دولتك مطلوبی اولديغی تقدیرجه دولتين بيننده معقود شرائطك كاهی حقها اجر اسنه رعایت و اعتنا ايدر . دولت عليه دخي مأموريني طرفندن مخالف عهد برشی وقوعه كاورسه منع و دفعنه دقت ايده چكي ظاهر در دینلوب بر طاقم پوليته ابرازينه ابدار ايتمشلر ايسده طائفة مرقومه دروغ ايله مألوف و حيل و خدعه ايله ترويج مراملرينه مكب اوله رق الحاصل بر قولارينه اعتماد جائز اولمديغندن و بوندن صكره ايران نماكتمده اقامت بنده كانه می موجب بر كيفيت قالدیغندن تبريزدن حركت اولمش اولمغله روان طرفندن عزیمت اولنديغنه مبني روانه لدی الوصول سردار حسين خان ايله ملاقات اولنديقده سردار مرقوم ايرانلو تجارينك بعض مطالبی دوچار تعويق اولنديغنه دائر صده كيردكده طرف چا كريدن او كي كسدیر يلوب جنابكز يكرمی سنه دنبرو روان سرداری و دولت فخریه ايرانيه نك

ابرونی اولوب انصاف و رویت و مردانگی و حمت ایله دخی شهر تشعار اولدیغیز
 مسموعمز اولدیغندن سزی حاکم نصب ایدوب افاداتی سامعه انصاف و حقانیت ایله
 بعدالاستماع اکاکوره جوانی ویرر سز دولتر بیننده محاربه و مصالحه قدیمدنبرو
 جاری و غالبیت و مغلوبیت دخی موقوف مشیت حضرت کردکاری اولغله بوکار برشی
 دینامز لکن منتج حرب اولان صاحده ربط و توثیق اولنان عهد و شروطک
 کاملاً اجراسی معاهده اولان دولترک عرض و ناموسی مقتضاسندن اولدیغی مثللو
 بالعکس عدم ایفاسی دخی شین تقیصه یی مستلزم اولدیغی بدیهی الثبوتدر .

سأطنت سنیه ابدی الدوام ایله ایران دواتی بیننده بودفعه باخیر و المیمنه منعقد اولان
 مصالحه شرائظنک اکثری ایران دولتک استدعا و تمیناتی اولوب مصالحه نک طلب
 و رغبتی دخی طرفکزدن رونما اولدیغندن حاشاشم حاشاشم سنیه نک امر محاربه ده
 برکونه عجزندن ناشی اولیهرق صاحبه راغب اولمش بر دولته رد ایله معامله ایتمک
 دولت علیه عثمانیه نک اوتهدنبرو شعار لطف و مرحمتدن اولدیغندن زیردستان جانین
 حقلرنده بحر الطاف و مرحمت ظل الهی موجیز اولهرق مصالحه یه رخصت سنیه
 شاهانه ارزان و ماتمسات ایرانیه دخی رهین اسعاف قانهرق مالک موروث شاهانه
 اولان کردستانلر ممالکنک بر موجب عهد قدیمه طرف سألطنت سنیه دن ضبط
 و تصرفی و پاشالرینک دخی ایران طرفندن تصحب اولناملری مشروط و تخایه
 و تسایمنه التمش کون مدت تعیین قلنمشیکن ایکی سنهدنبرو کردستانلرک ترکنده
 انواع عذر و اعتلال و بغداد و ایسیله کونا کون بحث و جدال اولنه رق امرار وقت
 اولنقده اولدیغندن ماعدا بو خصوصده اولان قیل و قالاک رفعی و حسب الشروط
 کردستانلرک مداخله ایرانساندن تخایصی ایچون طرف سألطنت سنیه دن مأموراً
 بغداده گمش و بوماده نک مذاکره سیچون ایران مأمورینک و رودینه بش ماه
 ترقب اولنمش و بوندنصکره بغداده کلان مأمورکز بنم کردستانلره دائر مأموریت
 قطعیم یوقدر نائب السألطنه نک رأینه موقوفدر دیهرک بنی تبریزه کوتورمشیکن
 طرفینک یابلاغان و اوتلاغانه کیدوب کلاری موهوم و مقدراری دخی معلوم اولان
 ایلات رسوم عاده سی دیهرک اون التی بیک تومان اخذ اولندیغنی و کویا بونکله
 کردستانه مداخله لازم کدیکنی بیان و ایراد ایده یورلر مع هذا کردستان متصرفی
 محمودپاشا ایرانونک تعدیسنندن فریاد ایتمکده اولغله بونصل مصالحه و نه مقوله عهد و شرط
 اولدیغنی آکلیه مدم بر محل که دولت علیه عثمانیه یه شرط ترک اولنوبده صکره یینه منافعه
 مداخله نوجهله اولور و دولتجه یه نصل یاقیشور ایران شاهنک نه احتیاجی واردرکه

ایلات رسوماتی خزینه‌سنة واردات اتخاذ ایلیه بنم بیلدیکم بومعاملات دولتجه حرکت اولیوب تصنع قییلدن اولمغله بوندن صکره قرین اعتماد برشی قالماز و شونی دخی سویلیم که مادام اس اساس اولان شرطه ایران دولتی طرفدن رعایت اولنیموب بزم طرفدن دخی بوندن بویله ایرانلو موادی شرائطک اجرالردن انعماض اولنور و وکلای سلطنت سنیه به دخی بویله جه افاده ایده جکم دیوحرارتلیجه افاده اولندقدده طوغریسی بویه سردار مرقوم افندی سنی پک اغضاب ایتمشلر و سویلدیکنک شیلرده حق یدنده در بز میکیلرک بو حرکتلری دولتجه معامله اولیوب بیاغیجه ارتکابدر بن بوآی چیققدن صکره شاهک قولغنه کیده جکم تبریزدن مرورمده نائب السلطنه ایله ملاقات ایدوب بوخصوصلری اطرافیه سویلشیریم و سننک سویلدیکندن زیاده اوله رق شاهه دخی سویلیوب بوشیلردن فراغت ایتدرمکه تعهد دخی ایدرم و بن ایکی دولتک دخی خیر خواهی اولدیغمدن دائما مصافاتی ایسترم و بو دفعه حسب التقدير وقوع بولان محاربه نك هیچ معناسی یوغینکن بعض سرحدات مأمورلرینک تعدیات و حرمتسز لکلری شاه و شهزاده نك کوچنه کیدوب نائب السلطنه دخی بوالهوسلک وادیسنه سلوک ایلدی بنم قطعاً رضام اولیوب منعنه دخی چالشم لکن حکم قدر یرینی بوله جق اولغله بویله اولیه جق برایش اولدی . روی ارضده الحاله هذه ایکی دولت اسلامیه اولوب دولت علیه عثمانیه یی و پادشاه آل عثمان حضرتلرینی بیوک بیلور و قوه قاهره سلطنت سنیه یی اعتراف ایدرز و بن مصالحه مذاکره سنده بولمنش اولسم دولتین علمیتینک اتفاقنی درمیان ایدر ایدم و بوخصوصک وکلای دولتعلیه به افاده سنی سزدن مخصوص رجا ایدرم و بواتفاق خصوصی نائب السلطنه نك دخی اخص مآربی اولغله بلکه سزه دخی سویلمشدر دیمکله بلی نائب السلطنه نك بویله برسپارشی اولدی لکن دولتین بیننده اتفاقک ثمره سی اوله مدینفی سوابق احوال ایله مجرب بولندیغندن و بوکا دائر مذاکره و مباحثه به مأموریم دخی اولمدیغندن فقط استماع ایله صاوشدیرلدی دینلکده بنم دیدیکم اتفاقده تکلف اولیوب شویله براتفاق عقد اولنسه که دشمن مشترکز اولان روسیه لو اوزرینه ایران دولتی طرفدن نقض عهد اولندقدده دولتعلیه تماشا ایدوب کذلک دولتعلیه دن نقض عهد ظهورنده ایران دولتی طرفدن سیرا اولمیه رق دولتین علمیتیندن بریسی اوزرینه روسیه طرفدن نقض عهد ایله حرب وقوع بولدیفی حالده یکدیگره معاونت اولنسه بویله اتفاقده مضرت اولماز دیمکله طرف چا کریدن دخی واقعا بودیدیککز صورتک لقر دیسنده سهولت کورینور لکن بنم تحقیقاتمه کوره روسیه لونک نفلیس طرفلرنده و کرک

حدود ایرانیه ده من حیث المجموع یکرمی بش بیک مقداری عسکری وار ایش
سزکله محارب اولدوقده بونلری اعمال ایدر و مقابله سنده سزک موجودکز کافی
اولدینی حالده اون بش یکرمی بیک قدر عسکر اعانه سیله ایران دولتک تحفظی
مصالحتی بتر و اول مقدار عسکری دخی دولتعلیه ارضروم و قارص حوالیسندن ترتیب
ایده بیاور انجق خدانکرده دولت عثمانیه ایله محارب اولوبده طونه سواحلنه
یوزالی بیک عسکر سوق ایلدیکی وقتده ایران دولتک دولتعلیه به نه اعانه سی اوله بیاور
و صعب الموضع نه محادن و نه مقدار عسکر کوندرمک ممکن اولور دینلکده سردار
مومی ایله سوز بوله میوب اعانه خصوصی یالکزه عسکر ایله دکدر پول و جهت سائر
ایله ده اوله بیاور و ادیلرینه عطف عنان ایلدکده دولتعلیه نک کرک آچه و کرک
جهت اخری ایله اعانه به احتیاجی یوقدر . سزخیر خواهلغکز مقتضای اوزره
هان دولتین بیننده منعقد اولان شرائط مصالحه نک تمامی اجراسنه شاه و شهزاده بی
اقناع و الزامه و مصافق استقرارینه سعی و اقدام ایذک جهت جامعه اسلامییه کافی
اولغله بوندن اعلی اتفاق معنوی اولماز زیرا شرائط مصالحه دن اسرا شرطی دخی
کاملاً اجرا اولنماش الیوم ایران یدنده نسوان و صبیاندن بعضیلری مضبوط اولوب
بن تبریزده ایکن قارص قراسی رعایاسندن برایی نفر دخی ایرانلو یدنده مضبوط
صغیره قزلرینک خلاصنی استدعا ایش و طرفدن دخی ایران و کلاسنه سویلنماش
وویریله جکته تعهد اولنمشیکن امرار اوقات و نهایتنده قیزلر مسالمه اولمشلر بابالرینه
کیتیمورلر عذر باردیله ساوشدردیله بووضعلر بتون خلاف عهد اولغله بونلرک
تسویه و تنظیمنه همت ایدر سکز دولتعلیه خیر خواهلغنده اولان غیرتکزی بن دخی
وکلای سلطنت سنییه افاده ایدرم دینلرک و اوندن سکز ساعت ایلروده سردار
آباد نام مرحله دن وداع و مفارقت اولندی . راستکویلق یوزندن بویله برطاقم
چراومنیالو سوزلر سویلماش ایسه ده طائفه انجمک حال و مشوارلری تجربتکرده
بندکانه مه کوره کذب و دروغدن و پوولتیقه ایله کندو ایشلری بتورمکدن
عبارت اولغین ارضروم طرفنده و سائر محله قبل المصلحه ایران تجارینک قالمش
اولان آله جقارینی تمیزلک و سردار مرقومک اکثر تجار ایله شرکتی اولدیغندن
کندوسنه عائد اولق دخی مظنون و محتمل ایدوکی .

(بند)

بیوک سایان پاشاک زماندنبرو جواریت مناسبتیه بغداد و ایلری طرفدن شاه
و ولی عهد ایرانه سنه ده برایی دفعه کلینلوجه هدیه کوندرمک معناد اولوب بیانیجه
عرب صره سی حکمنه کیرمش اولدیغندن حالا بغداد و ایسی داود پاشا حضر تلرینک

بالطبع خست و امسا که مائل اوله رق بونلری شیء خسیس ایله صاوشدره رق داعیه سنده اولمغله شاه و شهزاده دخی جبر نقصان ایتمک اوزره بعض وسائل ایله کردستانه تسلط ایتمکده اولدقلری و بوسورت کندوسنک دخی اعتراف کرده سی اولوب حتی سنوی شو مقدار شی ویرر ایسه کردستاندن برشی مطلوب اولنماز و آلمانز صورتلرنده نایب السلطنه طرفندن بالدفعات کندوسنه خبر کوندردلیکنی مشارالیه افاده ایتمکده ایسه ده اوتوز سنهدنبرو اعتبار اولنان منافعدن منقطع اولدقلری صورته ایرانلونک مجبول اولدیغی طمع وار تکاب اقتضاسنجه راحت طور میوب بغداد والیسی مشارالیه دخی کردستان پاشالرینی قوللانهمدیغندن ایچلرندن منصبسر قالانلر ایران طرفه فرار والتیجا ایدرک شهزاده طرفندن دخی نصبی التزام اولنه جنی وچا کرلری بغدادده ایکن ایکی سنهدنبرو تبریزده اقامت اوزره اولان عبدالله پاشا شهزاده طرفندن بغداده کوندرمش ایسه ده آلتون کوپریده اولان خالد پاشا زاده محمود پاشا بغداد والیسی مشارالیهک دسائسیله اطرافنده اولان دیزی عشرتسک هجوم و غلوسنه گرفتار و کلی مقاتله دن صکره منهنما ناچار شهزاده طرفه فرار ایدوب ایوم الکاسندن سردشت نام محله اقامه اولندیغی و کردستان پاشالرندن فرار ایدنلره شهزاده مشارالیه سنوی بش آتی بیک تومان معاش اعطا ایتمکده ایسه ده بوآچهنی ینه کردستانلردن بروسیله ایله اخذ ایدوب جوابنده دخی بغداد والیسی حاجتی ایسه بونلری اداره ایدوب قاچر مسون بنم کردستان پاشالرینی بسلمکه نه بورجم واردر انجق دولت ایرانیه یه دخالت ایدنلری رد و طرفه دخی شعار سلطنتدن اولمغله سبب توقیفلری بوندن اقتضا ایدر دیمکده اولدیغی و بغداد والیسی مشارالیهک دخی اصل مقصودی کردستانلردن ایرانلونک الی چیقوب عزل و نصبلرینه مداخله قالمقدده اشبو کردستان پاشالری برقوم قبیله و کردستانلر ایسه سلیمانیه و کوی و حریر و ذهاب سنجاقلری اوله رق اوچ منصبدن عبارت اولمغله متصرفلرندن ماعداسی مناصب مذکوره دن بریسی تحصیل ایچون عرض رشوت ایده کلدکلری مسبوق و مشارالیهک معلومی اولدیغندن آتی آیده برکره دکشدیروب برقاچوز کیسه آچهلرینی قایمق و کردستانلری بربرینه قاتمقدن عبارت و کردستان پاشالرینک مقدملرده ایرانلو طرفه فرار والتیجارلی ینه بغداد والیترینک مظالمندن نشأت ایتمش بر کیفیت ایدوکی .

(بند)

بغداد والیسی مشارالیهک بودفعه چا کرلرینه وارد اولان برقطعه قائمه سی مآلده ایران شهزاده لرینک کندو حقنده اولان معامله متفقانه لری تحملکداز اولدیغندن

بودفعه مقابله بالمثل طریقتہ ساوک ایدرک شہزادہ طرفندن بعض موادہ دائر ورود ایدن کاغذینک جوانی تحریر وبالاسنی ایالت مہربلہ تمہیر وتسییر ایتمش ایسہدہ بوکاغذی اللرنندہ سررشتہ مقال ایدرک شکایت معروضندہ عرض ایدہ جککرینی مطالعہ ایلدیکندن بوبایدہ کندوسنک ناموسی وقایہ اولتمق خصوصنک طرف چاکرانہ مدن دخی باب عالی یہ عرض وافادہ سنی تحریر والتماس ایدر . خصوص مذکورہ علی الالتزام چاکر لرینہ اشعار وتا کیدینہ نظراً باب عالی یہ انہا ایتمشی مظنون اولغلہ بومادہ دولتجہ ومصاحت ملکہ طوقہ جق برشی اولمیوب منافسہ ومکبرہ قیلندن اولغلہ بوبایدہ مشارالیہ شویہ ایتمش سکز احابت اولمش بوللو معروض تحسیندہ برشی یازاق لازم کاورسہ عظم شانی اعلان ایجون ایرانویہ عکس ایتدیرمک ویاخود بوندن صکرہ دخی زیادہ برمعاملہ ایلنک وادیارینہ دوشرسہ تجدید برودت وتشرید خصوصتی مستتبع اولہ جنفی ایرانلونک بومقوله مراسمہ کمال دقت واعتنالنندن معلوم چاکرانہم اولدیغندن ستایش وتقییحندن بوخصوصہ متعلق مشارالیہہ ہیچ بر جواب یازلماق مطالعہ چاکرانہمہ کورہ انسب اولغلہ اولبایدہ وہر حالہ امر وفرمان حضرت ولی الامر کدر .

(۱۰)

* طرف شیخ الاسلامیدن عباس میرزایہ مکتوب *

الحمد لله الذي من على المؤمنين باتحاد القلوب في اعلاء الكلمة العاليا وهو المنجز في وعده والصلوة والسلام على سيدنا وسندنا محمد الصادق في قوله وعهده وعلى آله واصحابه الراشدين المهديين من بعده وبعد جناب جلادت انتساب مكارم مآب مهر سپهر بختيارى اخترا بھر برج کامكارى نائب سلطنت كشور خاورستان امامه سبجه دردانه شہزادگان نقاوه سلاله شاهى خلاصه رساله جمجاہى سزاوار تاج وتخت شہزادہ والاتباع جوان بخت حضر تلرینک سلطان مہراشعہ سوار مملکت پہنای آسمان بریندہ سیار اولدجہ کوکب درى عزت واجلال وکوکبہ دولت واقباللری اوج اعلاى کلامہ مفیض الانوار اولمق دعوات اجابت آیاتی تر تیلبلہ رسالہ مسکیمہ التحریرات تحیات وقبالہ عبقریہ التعیرات تسلیات ہدیہ بھیمہ سى مجلس مکارم مخلص عالم لرینسہ معروض قیلنہرق مجلای مجلای ذکاضیالرینہ صورت حسنہ صدق فؤاد بووجہاہ جلوه نمای ایتادکرکہ غرہ ناسیہ دوات قرہ باصرہ شوکت کزیدہ سلاطین زمان مؤتمر ان الله یأمر بالعدل والاحسان سلطان مبجل ومکرم مالک رقاب الامم اورع الملوک واعداہم اربع السلاطین وافضائہم المجاہد فی سبیل اللہ المرابط فی اعلاء کلمہ اللہ

حافظ بلاد الله وعباده منقذ الضعفة عن الظلمة بسيف جهاده واجتهاده پادشاه محمود
 الحاصل شهنشاہ ممدوح الفعال شوکتلو قدرتلو کراملو اقدمن حضر تهرینک عواطف
 عالیہ تاجدارانه و عوارف بهیة ملکدارانه لرندن بو مخلص خیر خواه و اقبال جوی
 بی اشتباهلرینک عهده صدق عدسه سنه احاله واحسان بیوریلان خدمت جلیله قوی
 ودوش اخلاص پوش شناخواهیلرینه اکسا بیوریلان خلعت بهیة بیضا خصوصی
 نزد مکرمت وفد سامیلرنده موجب حظ اوفی اولدیغنی مبشر و آینه سة عالمای قاب
 مصفالرینه منعکس ولاج اولدیغنی وجه وجیه اوزره اول شهنشاہ اسلام پناه لازالت
 ریاض الممالک البسیطة ممرعة بفوادى انعامه وقلوب اعداء الدین مروعة بکتائبه
 واقحامه حضر تهریله حالا رونق پیرای تخت شاهی وزینت انداز اریکه جیجاهی
 خسرو خدم فریدون علم بلند مقام سپهر احتشام رافع رایات مسامانی جامع آیات
 جهانبانی ملتزم اجرای ثوبات والصلح خیر جوینده اسباب دفع شور و ضیر والد
 عظیم المحامد لری شاه معالی دستکاه مابرح من شمول انصافه کدر الدهر مبدلا بصفائه
 وجفاؤه معوضا بوفائه حضر تهری بینده الحب راسخ قاعده فیض عاذه سنجه اول
 و آخر ارتباط یافته اولان رشته یکر نکلی ویکانکینک استقرار واستمراری پیوسته
 پیشه صادقانه و اندیشه خیر خواهانه من اولدیغنی مستوجب حب و ولا ایدوکنی مشعر
 برقطعه ماطفه کرامی ومفاوضه سامیلری منشی سرکار ومعمد اخلاص شعار
 نجابتلو میرزا رضا جناب لری واسطه انعطاف باسطه سیله بوندن اقدم رسیده دست
 تکریم ومفهوم انشراح لزومی جلابخش سجنجل طبع مخلص مستدیم اولان طوطی
 شکر شکن شکر و ثنا یعنی خامه عباسی جامه املا معرض ناطقه بردازلغه وسیله شمار
 ایکن معتمد مومی الیه جانب سنی المناقب امیرانه لرندن عود وانصرافه رخصت یاب
 اولمغله اشبو کتاب اخلاص مأب ترقیم وسوی سماحت بویلرینه تقدیم قاندى .

بنه ویمه سبحانه حقیقت حالی حاکی ومقال صدق اشتمالی محاکی حالا رونق طراز
 مقام صدارت عظامی وزینت ساز سرمسند وکالت کبری حضر تهرینک ملفوظ قلم
 راست رقم اولان تحریرات خیر خواهی آیاتلرنده بیان قلندیغنی اوزره شروط فیض
 منوط دولتین علیتین وعهود صحت مربوط طرفین شریفینه تطبیقا میرزای مومی الیهک
 مطالباتى بسمانده پرده مسامحه اولیوب ازهر جهت لازمه مهمانوازی به رعایت
 اولدیغنی ویکتن مثابه سنده اولان دولتین فحیمتین میاننده مؤسس و مشید بنیان
 رصین الارکان موالات واتحادک ادنی مرتبه رخنه پذیر اولماسی اقدم افکار
 کار آزمودکان اولدیغنی حیرتبخش هو شمندان اولان دل انصاف مشتملرینه عیان
 اولدوقده بعدازین دخی مأمول خیر خواهان طرفین اولدیغنی اوزره پای داری

ایتلاف دولتین و ثباتکاری خضر تین مصالحت صلاح تبییننده صرف تقدینته همت
و بذل کنجینه دقت بیورملری کاشته عهدۀ قوت عدۀ شاهزادگانیریدر . باقی
همیشه صحیفۀ دولت بر قوم مواسات مرقوم و کتابۀ سعادت برسوم موالات مرسوم
باد رب العباد .

المستمنح من آلاء ربه القادر

قاضی زاده محمد طاهر

عفی عنهما

(۱۱)

* اشکینجیلر لایحه سی *

سایه مراحموایه سنده استظلال ایله ازهرجهت مظهر انواع نعمت و نائل عزت و سعادت
اولدیغمز دولت علیه سرمدیه نك ظهور میامن نشورند نبرو سلاطین کزین آل عثمان
مدالله تعالی سلسله خلافتهم الی آخرالدوران حضراتی (قاتلوا المشرکین كافة) امر
ربانیسی و (حررض المؤمنین علی القتال) فرمان صمدانیسی اقتضاسنجه اعلاى
کلمه الله العلیا ایچون طوائف عسکریه سنی دائما غزای غرایه اغرا و فی سبیل الله قتال
و جهاده سوق و تحریض ایدرک فریضه جهادی اجرا برله آوازه شان و شوکتلری
طرف طرف رسیده سرحد اشتهار و صفوف محفوفلرینه قارشو کلنلر طعمه شمشیر
قهر دمار و همیشه هز بران عساکر جرار و دلیران دشمن شکن کرارلری تملک
کنجینه غنائم بی شمار ایله تخرکنان میدان افتخار اولدقلری كافة انامک تواترا معلوم
و مجزومی و بالخصوص مجرد غزا و جهاد ایچون موضوع و مخصوص اولان یکیچری
اوجاغی خاتنک عون و عنایت ربانی ایله فی القدیم هر درلوا عدا و خصمایه غالب اولدقلری
کتب تواریخده مصرح و منصوص ایکن سنین و فیره دبرو دست دسیسه جاسوس
فسوس مانوس ایله عقد عقد حسن نظاملری انقطاع و انضمام و کیدرک اورته لرنده جبل
متین اطاعت اولی الامر انصراف و انصرام بولندیغندن بشقه فی الاصل جمله سی
اشکینجی تعبیریله اسامه لو یولداس اولوب سفر و قوعنده جمله بیراقلری آتنده حاضر
وامر و اراده به منتظر اولمق اساس قانونلرندن ایکن بیک یوز الی ایکی تاریخنده مورده
جزیره سننده واقع انابولی قاعه سی فتحنده ظهور ایدن خدمتلری مقابلنده بعض
عاقبت اندیش اولیمان ذواتک مساعده سیله اشکینجی اسامه لرینک تقاعد اولملرینه
برتقرب رخصت آلدقلرندن صکره زمره متقاعدین اللرنده اولان اسامه لرینی ایچه
ایله عسکری طائفه سنندن اولیمان زید و عمروه قصر یدی عادت ایتدکلرندن بوماده
بالتدریج اوجاغ مرقومک فقدان عسکر و بی نظامی لشکر جهتلریله رخنه دار انقراض

و محمل صحیح اغراض اولسنه مؤدی وعدم انتظام دخی عسا کر میانده آچقندن
 آچیغه جواسیس خصما کوروب القای فساده یول بولملرینه بادی اولوب بوا یسه
 اشقیای اعدانک دولتعلیه علیهنه رفته رفته فرجه یاب تعدی و بیضه منوره اسلامیه
 حقنده پیدر پی سوء قصد واهانته دست دراز تصدی اولملرینه مدار جرأت اولدینی
 جمله یه مشهود عین بداهت اولدیغندن امدی مؤید من عندالله اولان بودولت محمدیه
 تأیید رهین و سلطنت سرمدیه نصرت قرین غیرتی چکن کافه اهل ایمان و عامه ارباب
 اذعان و باجمله بندکان اخلاص نشان و رؤسا و ضابطان که متفقه ایله جبر نقصان ایدرک
 بعدازین اعدانک شیشه صنایع حربیه لرینی کسر و ابطال و جبل حیل فر نکانه لرینی تفریق
 و اضمحلال ضمنده حواله سنکسار قدرت عسکریه و اطاله زور بازوی صنعت جهادیه
 استحصالیچون تدابیر لازمه یه ازجان و دل سعی اتم ایلمک الیوم نه مرتبه فرض عین
 اولدینی جمله عندنده مسلم و اعداد قوت عسکریه ایسه فی زماننا هذا مقابله اعدایه
 لازم اولان فون حربیه حالیه یی مشق و تعلمه منوط اولدینی جز مکرده عالم
 و علی الخصوص قرآن عظیم الشانده (و اعدوا لهم ما استطعتم من قوه) نص کریمی
 دلالتجه و جیمه عهدۀ عبودیتدرکه معنای شریفی عبارۀ و اشاره مفسرین عظام روح
 ارواحهم الملك المنعم حضراتنک بیان بیوردقلری اوزره سز لکفار اوزرینه غلبه یه
 مدار اوله جق شیرلی اعداد و مهیا ایدک دیمک اولوب اشبو آیت جلیله و بومقامده
 وارده اولان احادیث شریفه مفاهیم منیفه لری اوزره فون حربیه یی تعلیم و تعلم امر
 مشروع اولدینی و ارسته قید رقم و دولتعلیه نک دخی هر حالده باشی شریعت مطهره یه
 باغلو اولدینی امر غیر مبهم اولغله ان شاء الله تعالی عون و توفیق حضرت باری و امداد
 روحانیت جناب رسالتنهای ایله بوندن بویله بروفق مطالب اظهار شوکت اسلامیه
 و حفظ ناموس دین و دولت محمدیه نیت خالصه سنه اتکاء و جبل متین شریعت غرایه
 اعتصاماً یکچجری او جاغندن مجدداً اشکینجی نفراتی ترتیبه و تسویه مأموریت و صورت
 ادالرینه و ضبط و ربط ایده جک ضابطانک عزل و نصبی خصوصالرینه و اسلحه
 و ملبوساتلرینه دائر لایح خاطر اولان کیفیات شو و جهله اشعار و بیان اولنورکه

(بند)

در علیه نک داخل و خارج سورنده واقع قوللق خدمتمنده کمر بسته قیام اولان
 بلوک و جماعت و دائره اغواتی و وصولاق باشلری و باب عالی و اغا قپوسی خدمتمنده
 و باش چاوش ایله او جاق امامی و بیت المالچی معیتلرنده و اوتوز او جیلر اورطه سی
 بتون تعبیر اولنان الی بر عدد اورطه لر هر برندن یوز الیشمر حرب و ضربه قادر
 و اصلی نسلی معلوم اولنلردن اشکینجی نفراتی تحریر و ترتیب اولنلق .

(نفرات)

(بند)

نفرات مرقومه نك ایچلرندن بالاختخاب ضابطانی معرفتیه هر بر اورطه نك اون بش نفرینی قره قوللقچی قوشوب و عددلرندن بشقه بر نفر سقا و بر باش قره قوللقچی و بریقین اوسته سی و بر علمدار و برو کیلخرج واورته باشی وچورباجیسی موجود اولمان اورطه یه بر نفر چورباجی نصب اولنوب انجق دائره اغالری اولان قول کتخداسی وزغرجی باشی و سکوونجی باشی و طورناجی باشی و محضر اغا وچورباجیلرک حین نصبلرنده یکیچری اغالری نه اعطاسی معناد اولان جائزه و بوغچه بهالری بعدازین کلیاً ترک اولنق و بومقابله ده مقام صدارتدن دخی یکیچری اغاسی جائزه سی التمام .

(بند)

وایوم حسب الطریق یکیچری اغالغنه منتهی اولان بتون اورطه لک اصول طریقلری نه خلل کیه لک اشبو اورطه لر چورباجیلرندن برینک کتخدایری نصبی وقوعنده اورطه ده مستخدم او طه باشی چورباجی و وکیلخرج او طه باشی و علمداری وکیلخرج و باش قره قوللقچیسی تعیین اوسته سی واورته دخی علمدار و سقاسی باش قره قوللقچی نصب اولنق و ملازم یولداش نك بری مجدداً یومیه لوشکنجی نفر تخریریه تنظیم اولنق .

(بند)

و یکیچری اغالنی طریقده اولمان اورطه چورباجیلرینه آلتی سنه خدمت ایلدکده خدمتی مقابل یوز یکر می آنچه کمر کدن تقاعد اسامیسی احسان بیورلق وچورباجی اخراجنده بالاده بیان اولندینی وجهله او طه باشی چورباجی و سائری علی الترتیب نصب اولنق .

(بند)

و نفرات مرقومه نك دخی تقاعد لکه شایان اولان علیل و عملمانده سنه و محاربه و وقوعنده مجروح اولنلری نه ترتیب بیوریه جق تقاعد یومیه سی کمر کدن عنایت بیورلق .

(بند)

و اشبو ترتیب اولنه جق اورطه لک هر برینه جراح فنی بیور جراح تعیین اولنق .

(بند)

و اشبو نفراتک مأمور اوللرندن مقصود و مرام مجرد فنون حر بیه یی تعلیم ایله قواعد حرب و ضربی او کرم لری امنیه سندن عبارت اولدیغی اجلدن فی الاصل ات میداننده تعلیم خانه محلی موجود و حتی ضابطانک قعودی ایچون رکز اولنان طاشلر الان مشهود اوله رق مرور ایام ایله ترک اولنمش ایسه ده الحاله هذه کافی السابق تعلیم ایلملری

اچون بهر یدی او طه به او جاق ضابطی اغوا تندن بری مأمور اولوب اولاً سکا بنابی
 طقوز اورطه ایله ثانیاً زغرچی باشی ثالثاً سکمونچی باشی رابعاً طور ناجی باشی
 وبعده باش چاوش بعده اورته چاوش وچوک چاوش یدیشراورطه ایله تعیین قلنه رق
 یومیه نوبته هر بری معینده اولان سالف الذکر اورطه ایله محل تعلیمده بولنق .

(بند)

وآشلی تعلیم اچون بعضا کاغد خانه وبعضا داود پاشایه چیقیله رق باراندن ستر
 اولنه جق صورتله محل تخصیص ودرولرینه برر صوندومه انشا قلمق .

(بند)

وقالدیکه نفرات مرقومه نك صورت تعلیملری برراورطه نك یوزاوتوز بش اشکینچی
 نفراتی صف اولوب صف باشنده علمدار ودومنده باش قره قوللقچی ایله صف
 مذکورک وراسنده اوسته وسقاوانک وراسنده بهر طقوز نفرده بر قره قوللقچی
 ایله فاصله ویریلهرک اون بش نفر قره قوللقچی یالکز برر قلیج ایله عسکر مذکور
 تشتدن محافظه ایلمک اشبو قره قوللقچیلرک ورالرنده وکیلخرج ایله او طه باشی دخی
 قره قوللقچیلری کیرویه رجعتدن محارسه ایدوب ورالرنده چور باجی دخی انلری
 محافظه ایلمک .

(بند)

وهر بر اورطه به استانبول قاضیسی افندی معرفتیه بررامام اتخاب و حضورنده قراء
 مواجهه سنده امتحان ایله نصب و تعیین اولنوب کمرکدن یوزیکر میشر آچه وظیفه
 تعیین اولنق .

(بند)

وامام افندیلر اخشاملری قشله لرنده موجود بولنوب نفرات مرقومه به قرآن عظیم
 الشان و علم حال تعلیم ایتمک .

(بند)

ونفرات مذکورده تعلیم کونلری تخصیص اولنان محل تعلیمده جماعتله ادای صلات
 ایدوب بعده امام افندی رضاء لله تعالی فاتحه شریفه قراءتیه جمله سی تعلیمه شروع ایتمک .

(بند)

وآمه افندیلر بش سنه امامت خدمتده اولدقدن صکره طریق قضان کیندولرینه
 برر اعلی منصب ویرلمک ومومی الهمدن برینک وفات یا استعفا سی وقوعنده یرینه
 استانبول قاضیسی افندی معرفتیه دیگر مناسی کذلاک اتخاب و امتحان ایله نصب
 و تعیین قلمق .

(بند)

و نفرات مرقومه نك ضبط و ربطی ضمنند اون نفره بر قره قولقجی تعیین و نفرات مذکور دن جنجه ظهوریه تربیه می اقتضا ایلدکده اول قره قولقجیلردن سؤال و مطلوب اولنه رق معرفتلیله کتوردیلوب بعدالتربیه خلاصنده ینسه مذکوره تسلیم اولتق .

(بند)

و نفرات مرقومه نك مجموعی قشایه و قولقلرنده موجود بولتق و بر محله حین مأموریتلرنده اوج نهایت بش کونه قدر اورطه سیله بالمعیه عازم اولوب اثنای راهده نفرات ضابطانندن بر خطوه آیرلیوب برابر کتمک و مأمور اولدقلری محلدن اذیتمز عودت ایتمک .

(بند)

و اثنای راهده و محل اقامتلرنده بلوک اغاسنه عبدی پاشا بچمی تعیر اولنور رسمده چادر و علمدار و باش قره قولقجی و سقایه اوزری یشیل بر عدد سکبان چرکسی و یریلوب اوسته دخی انلر ایله برابر اوتورمق و اوطه باشی ایله و کیلخرجه دخی اوزری یشیل سکبان چرکسی و طقوز نفر ایله بر قره قولقجی به بیاض سکبان چرکسی اعطا اولتق .

(بند)

و بلوک اغاسنه اوج کلیم و اوطه باشیسنه و و کیلخرج و علمدار و اوسته و باش قره قولقجی و سقاسنه بررکلیم و قره قولقجیلره و سائر نفراتدن بهر اون نفره ایکیشمر کلیم اعطا اولتق .

(بند)

و اشبو نفراتدن اوج نفری سلاح و یاغمورلق ایله اوطه باشی و و کیلخرج چادرینه نوبتجی تعیین اولنوب یکر می درت ساعتده برتبدیل اولتق و باش قره قولقجی و سقا چادرینه دخی بومنوال اوزره نوبتجی تعیین اولتق .

(بند)

و نفرات مرقومه دن بهر اخشام سحراده سقاسی معرفتیه کلوب برنفری چورباجی چادری اوکنده نصب اولتان یراق نوبتی بکلمک .

(بند)

و و کیلخرج نزل جانبندن اورطه نك تکمیل تعیناتی اخذ و خیمه سنه نقل ایدوب بهر اون نفرک تعیناتی اخذ ایچون بهر یوم قره قولقجی معیتله بر نفر واروب

و کیلخرج چادرنده تعییناتی اخذ ایله مذکور نفر یکرمی درت ساعتده قره قوللقچی
یاننده طعام طبخ ایدوب بعده دیگر نفر نوبته کیرمک .

(بند)

ونفرات مرقومه دن صلاه رحم آرزوسایله عزیمته طالب اولنلردن ضابطی معرفتیه
قوی کیفیتیه ربط اولنه رق قول کتخداسی طرفدن اذن مکتوبی اخذ ایدوب قاق
کون رخصت ویرلمش ایسه اذن مکتوبی تصریحاً درج اولنلق .

(بند)

واکر اشبو مأذوناً عزیمت ایدنلردن عودت ایتمیان اولور ایسه یکچیری اغاسی
طرفدن تجسس اولنه رق اخذ واحضارینه دقت اولنلق و اخذی ممکن اولمدینی
صورتده یکچیری اغاسی طرفدن باب عالییه باتقریر انها ایله امر عالی صادر اولوب
بهر حال فرار ایتدیکی محلدن احضارینه اهتمام اولنلق .

(بند)

ونفرات مرقومه نك اسلحه لری خصوصی بهر نفره بر نفلک و بر قلیج و قره
قوللقجیلرینه یالکز بر قلیج و اوسته وسقا و علمداره کذلک بر قلیج و و کیلخرج
واوطه باشی و چورباجییه مناسبی و جهله بر دفعه اسلحه لری جانب میریدن تنظیم
اولنوب اوجاق معرفتیه اعطا اولنلق .

(بند)

ویالکز قره قوللقجیلره ابتدای نصب و تعیینلرنده بر دفعه بر آل نیتین و بر عبا طلوباجی
شلواری و بر چفت قرمزى طوزلق و نفرات مرقومه باشلرینه بر عدد لاز قلمانی
جهله جانب میریدن ویرمک .

(بند)

ونفرات مرقومه نك ماکولات و مشروب ایچون اغا قپوسنده بر صندوق وضع اولنوب
نفرات مرقومهیه مع کسوه بها تخصیص اولنه جق علوفه لری اغا قپوسنده تودیع
اولنه رق سکسان سکنز یچق حسابیه جانب میریدن اعطا بیوریلوب نفرات مرقومهیه
سکسان حسابیه ویریلرک حاصل اولان فضا و نفرات مرقومه نك بلا وارث فوت
اولنلرینک ترک لری صندوق مذکور ایچون ضبط و حفظ ایله نفرات مرقومه نك نان
ولمندن ماعدا روز مره ماکولات لری اندن اداره قلمنق و سفر بر اوله رق حین
مأموریتلرنده ویریلان امر عالی موجبجه تعیینات لازمه و حواج ضروری لری اعطا
اولنلق و ذکر اولنان اورطه نك چورباجیلری و اوطه باشی و و کیلخرج و علمدار
وباش قره قوللقجیلرینه مناسبی و جهله معاشر تخصیص قلمنق .

(بند)

وخدمات غزا و جهاد ایچون موضوع اولان او جاقلر اسامیارینک بیع و شرا
وقصر یدلری شرعاً جائز اولماغه بعدالایوم سائر او جاقلر مثللو علوفه و اسامی
آنوب صاتلمقدن منع کلی ایله منع اولنوب صاحب اسامه عمری اولدجه اخذ و اکل
ایلمک و محلولاتی وقوعنده تماماً خزینه مانده اولوب قوریجی و تقاعد اسامیلری
نمقداره بالغ اولور ایسه محلولاتندن اخباریه و حصه خلفا و انا موقوفیچون ثلثی
و دالقیج اسامیسی محلولی وقوعنده فقط اخباریه ایچون ایکی آچھسی مقابلنده
جانب میریدن بهر آچھیه یکر می غروش اعطا اولنلق .

(بند)

و نفرات مذکوره صلیه مآذوناً کیدوب حین عودتنه قدر اخراج اولنان مواجبندن
یومیه سی بروجه امانت صندوق مذکوره وضع ایله کلدکده تماماً ویرلمک و مواجب
اخراجنده و سائر خصوصارنده یکیچری اقدیسی بولنارک نظارتی منضم اوله رق
دائماً سرکی باشنده بولنلق .

(بند)

و وضع اولنه جق صندوق ایراد و مصارفی تحریر یچون اقدی قلمندن متفنن
و مستقیم کاتب ایله برنفر یماق تعیین اولنلق .

(بند)

و تعلیمه کیده جک اورطه نك نوبی کلدکده چور باجیسی علی السحر قشلایه کلوب
نفراتی تکمیل اولدقده ایکنجی قپوسندن خروج ایله تعلیم محانه عزیمت و صلات
ظھری محل مذکورده بعدالادا اجرای تعلیم برله عودت ایلمک .

(بند)

نفرات مرقومه و ضابطاتی ایچون بر محله مأموریتلری وقوعنده ترتیب اولنان
چادرلردن بهر چادره ایکی تجره و اوچ قره وانه و بر مشربه و ایکی ابریق و برنفر
و چادر باشنه ایکیشر مشین سفره و اورطه یه بش قطعه ممشا ایله اوچر عدد حمام
چادری ویرلمک .

(بند)

و اشبو نفراتک لم تعییناتی ات میداننده تمام ویرلمدیکندن اورایه حواله اولنوب
بعدازین تماجه ویرلمسیچون جوارلرنده اولان قصابدن اعطا ایتدیرلمک و الیوم
چور باجی اغارک یومیه برر و قیه لم تعییناتی و ارایسه اداره ایتیه جکندن برر و قیه
دخی ضم اولنلق قصابدن اعطا ایتدیرلمک .

(بند)

و نان تعییناتلری طوبخانه عامره قاعده سنه تطبیقاً تنظیم و سکبان باشی اغا و قول کتخداسنه بر قسطده یدی بیک بشر یوز و زرغری باشی اغایه اتی بیک و سکونجی باشی اغایه درت بیک بشیوز و طور ناجی باشی اغایه اوچیک یدیوز الی و محضر اغایه بیک بشیوزغروش موقوف و بلوک اگاسنه بر قسطده یدیوز الی و علمداره یوز الی و اوسته یه یوز او توز یدی بچق و باش قره قوللقجی یه یوز او توز و سقایه یوزغروش معاش و قره قوللقجیلرک بهرینه یوز یکر می و اشکینجی نفرانک بهرینه یومیه طقسان آچه ترتیب و تنظیم اولمق .

(بند)

قره قوللقجی خصوصی دقت اولنه جق ماده دن اولغله قره قوللقجی قوشیله جق شخصک انتخاب و نصبنه کوزلجه اهتمام اولمق .

(بند)

و ترتیب و تحریر اولنه جق اشکینجی نفراتی دفتر اجماله داخل اولدقن صکره تکرار سائر او جا قلمه و یا خود محل آخره فرارلری ممنوع اولغله بو وجهله حرکتیه جسارت ایدن هر نه محله اولور ایسه اولسون ضابطی معرفتیه تحریر و تجسس اولنه رق اخذ و ترتیب جزا قلمق .

(بند)

ومن القديم اورطه لرده اولان عتیق اسامه لو نفراتک علوفه لری موجب اخراجتک فرداسی چهارشنبه کونی کما فی السابق بلوک اغاری معرفتیه قشالارنده توزیع و تقسیم اولوب فرداسی پنجشنبه کونی مجدداً تحریر اولسان اشکینجی نفراتی و قره قوللقجیان و ضابطانک مواجبلرینی دخی اقا قوسنده سرکی فرشیله وقت اغاسی بولنانلرک قارشوسنده هر بری اثبات وجود ایدرک مواجبلرینی اخذ ایچون بلوک اغاری معیتله طاقم کلوب مواجبلرینی اولوجهله اخذ ایلمک .

(بند)

ذکر اولنان اورطه قنی محله مأمور اولور ایسه موجب اخراجنده یومیه لری حساب اولنه رق مواجبلری مأمور معیتی اولدق لری ولات عظام حضراتنه وقتیه ارسال و حضورنده اثبات وجود ایتدیره رک توزیع و تقسیمنه دقت قلمق .

(بند)

و ذکر اولنان اورطه لرک هر قغیسنه سائر اورطه یولداشلردن حسن رضا و اختیار لریله بودفعه اشکینجی نفری تحریر اولدنی حالد اسکیدن یولداشی اولدنی اورطه ضابطانی بوجهله دخل و تعرض ایتملری خصوصنه اهتمام و دقت اولمق .

(بند)

و حیراده نفرات مرقومه نك چادرلری صره سیله تسویه اوزره او ترنفر حسابیه قوریلوب بهر صره نك باشنه بلوك اغاسی خیمه سی و وسطنه او طه باشی ایله و کیلخرج و دو منده علمدار ایله باش قره قولقچی خیمه لری قوریله رق بهر اخشام صالات مغربی امام افندی جماعته بعد الادا شعار اسلامیة دن اولان کلبانکی چکوب اماملر دخی او طه باشی چادرنده اقامت ایلمک .

(بند)

و بهر کیجه هر بر چادرک او کنده نصف الیله قدر بروجه اکاهی برنفر نوبتچی تعیین اولوب بکلمک و نصف الیده نوبتچی نفر دکشوب یرینه دیگر نوبتچی وضعیله صباحه قدر بکنتمک .

(بند)

و او طه باشی اولان کیجه ساعت اوچه قدر چادرلر نوبتچیلرینی یوقلایوب کزیمک و ساعت اوچدن آلتی به قدر و کیلخرج و آلتیدن طقوزه قدر علمدار و طقوزدن صباحه قدر اوسته کزوب نوبتچیلری یوقلمق .

(بند)

و بنصر الله تعالی دشمن طاہوری قارشوسنده ایکن بهر چادرک او ترنفرندن ایکیشر نفری چادرلری بکلمک ایچون براغیلوب اشبو ترتیب اولنان نوبتچیلری نصف الیله اورطه نك چور باجیسی یوقایوب تأکید ایلمک .

(بند)

و یکیچری افندیسی نفرات مرقومه به ناظر اولدینی جهته هر برامورینه نظارت و نظاملرینه خال کله جک حالت وقوعه کلامسنه دقت برله هر برامور و خصوصی یکیچری اغاسی بولنانلر ایله مذاکره و مشاوره ایدرک تنظیم و دولتیله به انها و افاده سی لازم کلان موادی اغالر ایله بالاشترک تقریر و تمهیر ایله تقدیم ایلمک شرائطی بروجه بالا جمعه اتفاقیه تأسیس اولنه رق اشبو ترتیب و نظام انتساب عون و عنایت حضرت رب الارباب ایله حصولیاب اولدقه بفضل الله تعالی اعدای دین و دولته هر درلوغلبه و ظفر میسر اوله جفی الطاف الهیه دن مأمول و مستعدادر انتهى .

(۱۲)

* صورت حجت شرعیه *

سبب تسطیر کتاب شریعت نصاب اولدرکه اعلائی کة الله العلیا و احیای شریعت غرا

ایچون من کل الوجوه طغات کفره مشرکین پرکین و بغات اعدای ضلالت قرین دین ایله مقاله ایتمک (فقاتلوا المشرکین كافة كما یقاتلونکم كافة) نص صراحت مختصیله سائر نصوص کرامت فصوص قاطعه موجبلرنجه موحدین اوزرلرینه فریضه ذمت دیانت و قتال دخی بالبداهه آلات حربیه نیک تدارک واستعماله متوقف و آلات حربیه نیک تعلیمی دخی امور صنایع دن اولمق ملابس هیله بهر حال سائر صنایع کبی تعلیم و تعلمه موقوف اولوب تعلیم و تعلم دخی وسیله ثبات و متانت اولمغه بوصورتنده فرض اولان قتالک موقوف علیهی اولان آلات حربیه نیک تعلیمی درجه و جوبه رسیده اولمسی لازم کلوب حتی سرور سریه رسالت ورهبر کتیبه نبوت صلی الله تعالی علیه وسلم افندمن حضر تلرینک زمان سعادت نشانلرنده کفره قریش انجق اوق و سیف ایله محارب اولدقلرندن رمی سهام و سل سیف ایله اعدایه مقابله بیوروب تعلم رمی سهامه ترغیباً (ماسبقها سلاح قط الی خیر) حدیث سحت تحدیثیه فن رمی سهامی ثنا بیوردقلرندن ماعدات و دوه و یاخود ماشیاً براز کمسنه لک یارش ایتملرندن عبارت اولان مسابقه ملاحیدن ایکن اثنای حریده سرعت سیر و حرکتی ملکه و ادمان ایتمک نیتیه مسابقه تعلیمی جائر اولدیغنه اشاره (لائحضر الملائکه شیئا من الملاحی سوی النضال و الرهان) حدیث شریفی مدارحت امت اوزره دائر و حدیث دیگرده (لاسبق الا فی خف و انضال او حافر) کلام شریفی دخی زمان حکمت بیان ختم نبوتدن صادر اولمشدر . نضال دن مراد رمی سهام و رهان و حافر دن مقصود مسابقه خیل خوشخرام و خفک معنای تسابق جمال بدیع الاجسام دن عبارت اولدیغی کتب مغازی و سیرده مرسوم خامه اعلامدر . و الحاصل (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة) آیت کریمه سی موجبجه وقت حاجته اعدای دین اوزرینه غلبه قوتی تحصیل ایچون مطلقاً اقتضای دن هر نوع آلات حربیه اعداد و اتخاذ ایتمک واجب اولوب استعیذ بالله (یاایها الذین آمنوا اصبروا و صابروا و رابطوا) قول کریمه (ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص) آیت مکر مه سندن مستفاد اولدیغی اوزره فنون حربیه بی بیلمک و اعدایه مقابله بالمثل ایله معامله ایتمک لازمه دن و حتی عبده اصنام اهل اسلامه غلبه زعمیه بالتدریج انواع حیل حربیه اختراغه باشلا یوب از جمله هجرت نبویه علی صاحبها افضل الصلوة و التحیه نیک قر قبیجی سنه سی باروت ایجاد ایلدکلرنده طرف باهر الشرف اسلامیاندن دخی باروت استعمالیه مشرکینه مقابله اولنهرق الی یومنا هذا بر احد باروت اتخاذی انکار ایتمه رک بونک اوزرینه اجماع امت منعقد اولدیغی قضایای مسلمه دندر . پس تفصیل مذکور اوزره جمیع اوقاتده اکتساب اوقات کبی اقتضا ایدن آلات حربیه بی تدارک و اتخاذ و تعلیم و تعلم اهل ایمانه لازم و لازب

وعلى الخصوص اشبو آوانده اعدای اهل اسلام بر بریله زنار بند اتفاق وکانون فسادلری هر طرفه شراره فشان شقاق اولمق جهتیه موحدین دخی مقابله بالمثل قاعدهسی اوزره مباشر قتال اولماری مهم و واجب اولغله بناءً علی ذلك از قدیم اقتضای وقت و حال حسبیه منتظم اولدقلری حاله دین مبین اوغورنده جانبپارانہ غیر تلمری آشکار اولان یکیکچریان اوچاغندن در سعادت مقررک داخل سور و خارج سورنده واقع قوللق خدمتده کمر بسته قیام اولان بلوک و جماعت و دائره اغواتی و صولاق باشیلر و باب عالی و اغاقوسی خدمتده و باش چاوش ایله اوچاق امامی و بیت المالجی معیتلرنده و اوتوز اوچ آوجیلری بتون تعیر اولنور الی بر عدد اورطه لرك هر برنده یوز اللیشر نفر حرب و ضربه قادر اصلی و نسبی معلوم اولنلردن تیزالندن مقدمه الجیش صورتده یدی بیک بشیوز نفر اشکینجی نفراتی تحریر اولنمق و نفرات مذکوره لایحه ده مندرج شروط فیض منوط حسنیه رعایتاه تعلیم و تعام آلات حربیه ایدرک دائماً حاضر و آماده بولنمق بابنده لدی الاستفتا جانب شیخ الاسلام و المسلمین وفق لرضاء رب العالمین طرفلرندن اعدای دین ایله محاربه و قوعنده عسکر اسلام آلات حربیه نک استعمالی و اعدانک فنون حربیه و دسائسی بیلوب کفره مشرکینه غایه ایچون استعیذ بالله (واعدوا لهم ما استطعتم من قوة) نظم کریمه امتثالاً آلات حربیه اتخاذه لازم اولورسی .

الجواب اولور .
 بوصورتده آلات حربیه بی استعمال امور صنایعیه دن اولوب کیفیت استعمالی بیلمک تعلیم و تعلم ایله اوله جنفی بدیهی اولغله امیر المؤمنین پادشاه اسلام خلدالله تعالی خلافته الی یوم القیام حضرت تلمری عسا کر اسلامه آلات حربیه ایله جنک تعلیم ایلملری امر و تنبیه بیورملاری مشر و عمیدر .
 الجواب مشر و عدر . دیو و یریلان فتوای شریفه موجنبجه شرفیخش صحیفه صدور اولان خط هابون کرامت مشحون حضرت ظل اللهی به امتثالاً بالجمله اوچاق اغلاری و ضابطان اتحادکله و اتفاق آرا ایله بروجه محرر شمذیلک اول مقدار نفراتک تحریرینه و لایحه مذکوره ده محرر شرائط اوزره آلات حربیه تعلم ایده جکارینه شیخ الاسلام مشارالیه حضرت تلمرینک دارالفتووالرنده و اغاقوسنده معقود مجلس عالیلرده عن صمیم البال یکان یکان تعهد و التزام و اشبو خصوص خیریه ده غرض آخر اولیوب مجرد عون و توفیق الهی و امداد روحانیت حضرت رسالت پناهی ایله شوکت اسلامیه بی کما کان اظهار و اجمال و حفظ دین و دولت محمدیه لوازمی کما ینبغی استحصال نیت خالصه سیاه جبل متین شریعت غرایه اعتصام و بنصر الله تعالی بوندن بویله اعدادن اخذنار و انتقام ایچون مرکز صدق و استقامتده پایدار اولمقلغی التزام امرنده جملهسی

عہد اللہ و عہد رسول اللہی از جان و دل تکرار ایتملیہ اشبو عہد و میثاق قطعی المناد الی ابدال آباد بالانزاع و جدال دستور العمل قلنہرق ارتباطیافتہ حسن استقرار اولق اوزرہ بالاسی مبارک خط ہایون عنایتمون شاہانہ ایہ زیتمدار و ذیلی دخی حالا رونق پیرای صدارت عظمیٰ حضر تلری و الآن زینت انداز مشیخت کبریٰ حضر تلری و حاضر بالمجلس و زرای عظام اولیٰ النہی و علمای اعلام تقویٰ پیرا و رجال دولتیہ تأیید اتما حضر آتی و بالجلہ ضابطان ختم و امضالریہ ثابت و استوار اولہرق اشبو سند قویٰ شرعی و کتاب مستطاب مرعی تسجیل و ترقیم و اولو جہلہ مصلحت خیریہ مسطور تمیم قلندی . (ربنا لاترغ قلوبنا بعد اذہدینا و ہب لنا من لدنک رحمة انک انت الوہاب) . حرر فی الیوم الحادی والعشرین من شوال المکرم سنہ احدی و اربعین و مائین و الف .

(۱۳)

* صورت خط ہایون *

عموما اتفاق و قرار لری شرع شریفہ مطابق و موجبنجہ اجرایہ تعہدی متضمن اولان اشبو حجت شرعیہ مضمونی اوزرہ عمل و حرکت ہر بریمزہ و امضا و مہر لری مندرج اولدر و سائر افراد مسامینہ فریضہ ذمت دیانت و خلافہ حرکت موجب تہمت و عتوبت اولغلہ موجبنجہ دیوان ہایونم قلمنہقید و حفظ ایہ استانبول محکمہ سنہ ثبت و تسجیل ایچون علم و خبری اعطا اولہ .

(۱۴)

* منع اراجیف ایچون فرمان عالی *

بودفعہ بتوفیق اللہ تعالیٰ مقتضای کتاب و سنت و اجماع عاماء امت ایہ جانب شیخ الاسلامیدن و یریلان فتوای شریفہ موجبنجہ شرفیافتہ صدور اولان خط ہایون شوکت مقرون حضرت خلافتناہی منطوقنہجہ یکیکچری او جاغندن تعلیمی اشکینچی نفرات تحریری مصلحت خیریہ سنہ شروع و مباشرت اولمش اولغلہ بو خصوصک مجالس عمومیدہ قرائت اولنان لایحہ سندنہ مندرج اولدینی و جہلہ یکیکچری او جانچی دائرہ و بلوک اغواتنک قدیم معاش و موقوفلرینہ و چور باجیارک لہم تعیینلرینہ ضم اولدینی و بالجلہ او جا قبارک وضع و احیاسی غزا و جہاد ایچون اولوب اسامہنک بیع و شرا و قصریدی مشروع اولمادیغہ بناء بعدازین خلاف شرع شریف بیع و شرا اولنوب صاحب اسامہ عمری اولدجہ اخذ و اکل ایلیہ جکی و من القدیم اور طہلردہ اولان عتیق اسامہلو نفراتک علوفہ لری کماکان و یریہ جکی و اواجق مذکورک

تعیینات قدیمه و هر کسک متصرف اولدقلری اسامه لرینه و بر موجب نظام ترقیلرینه بر کونه خلل کلیه جکی و الحاصل بو خصوصده هیچ بر کیمسه به شرعا مقدار ذره غدیر شائبه لری اولمهرق بو مصاحبت مطلقا خدمات دین مبینی احیا و شعائر اسلامیه دن اولان غزا و جهاد لوازمی تعایم و تعلم ایله فریضه دیاتی ایفانیت خیریه سنه مبنی اولوب اساس و مبناسی و اصول و فروعی شریعت مطهره به مطابق و موافق اوله رق شروع اولمش اولدیغندن بو خصوصده وجها من الوجوه کمنه طرفدن شودر بودر دیمکه محل اوله جق بر نسنه اولیوب بالجمله مؤمنین و موحدین ممنون و مسرور اوله جقلری مصلحت دینیه دن اولدیغنه بناء بعض عقلی ایر میانلر طرفلرندن بر کونه قیل و قال وقوعه کلامک اوزره کیفیتی محلات امام لرینه و سائر اقتضا ایدنلره تفهیم و حقیقت حال و مصاحبت بو وجهله اولدیغنی جمله به بیلدر دکن صکره ینه بر کونه دلیل اوزاتمه جسارت ایدرایسه شرع شریفه مخالف حر کتده بولمش و خرق اجماع ایتمش اوله جغنه مبنی اولب ابد و یریلان دیگر فتوای شریفه موجنبجه او مقوله لرك مستحق اوله جقلری تادیبات لازمه شرعیسه لری اجرا اوله جغنی کوش هوش لرینه تنبیه و تلقینه دقت ایله سین .

(۱۵)

* یکیکچر یارک الغاسنه دار فرمان عالی *

جمله امت محمده معلومدرکه بودین مبین و دولت محمدیه فیض قرینک بدایت ظهوری و بعده شرق و غربی احاطه ایتمی مطلقا شریعت مطهره و سیف جهاد سایه سنده اولوب جمیع زمانده اعداء دینه مقابل اوله جق عساکر مسلمین و غزات موحدینک وجودندن لابد اولدیغندن ولی نعمتمز اولان بو دولت علیه ابدی الدوامده مقدا یکیکچری او جاغی تنظیم اولوب ازمان سابقه ده کچن یکیکچری عسکر لری واردقلری جهاد و غزاده دشمنه کوکس و یره رک کوستردکاری ثبات و متانت و اولی الامر ه اتقیاد و اطاعتلری سببیه یوزلرندن بونجه فتوحات ظهوره کلش ایسه ده کیدرک ایچ لرینه او یغونسز آدملر و درلودر لوفساد قاریشوب و اسکی اطاعتلری اطاعتسز لکه مبدل اولوب یوز سنه دنیرو کیتدکاری سفر لرده اصلی یوقدن درلودر لوارا حیف پیدا سیله آشت و عدم اطاعتلری جهتیه فرار عن الزحف عارینی ارتکاب ایدرک بونجه قلاع و ممالک ایدایء اعداده قالمسنه سبب اولدقلرندن و اعدای دین دخی بو حالزی کوردکجه مات اسلامیه نک بتون بتون عجز و تشمتنه حمل ایله معاذ الله تعالی بیضه منوره اسلامیه ی کلیاً شکست ایتک داعیه سیله رفته رفته مطالب و ادعای لرینی آرت رهرق کوندن کونه فالشوب درت طرفرزی اعدا قوشاتمق درجه سنه واردیغندن بو حالده بزلر دخی

غیرت اسلامیہ نبی اللہ آلوب دینمز اوغورندہ دشمنلرمزك حقندن کله جك صورتہ چارہ سنی بولمق فرض درجہ سنہ وارمش وشمدی یہ قدر واقع اولان سفر لردہ بالدفعات مشاہدہ وتجربہ اولندینی وجہلہ اعدانک قولایلقلہ نائل اولدقلری غلبہ صورتی مجرد معلم عسکر اعمالندن نشأت ایلدیکی تبین ایلمش اولدیغنه بناءً ایکیوز ایکی سفرندن صکرہ وکرک مؤخرأ ایکی دفعہ عسکر ترتیبنه ضروری تشبث اولمشیکن یکیچری طائفہ سی ہم کندولری ایشہ یرامیوب وهم بونلری ایستیمہرک اجتسار ایلدکلری قیام وحرکتلری سببیلہ اول ترتیبلری تعطیل والغا ایتدیرمش اولدقلرندن بشقہ شمدی یہ قدر بالدفعات متجاسر اولدقلری وقعہ شنیعلر سببیلہ روح عالم مثابہ سنده اولان برقاچ پادشاہ مرحومک تلفنہ دخی باعث اولمشلردر . حال بویلہ ایکن بونارہ ینہ قدیم اوجاق نظریلہ باقیلہرق بقالری حقندہ برشی دنیلمیوب بوآنہ قدر جانلری ایسترایسہ اطاعت وایستمزلر ایسہ فساد وشقاوت ایتمکلیکی عادت ایتدکلرندن ہرقدر کندو ارامزدہ تحمل اولنہ ککش ایسہ نہ فائدہ دینمز دشمنلری تک طور میوب بزم بو حالزی کوردکچہ فرصت عدیلہ اطرافلری آلہرق اللہ تعالیٰ حفظ ایلسون کلیاً مغلوبتمزہ چالشمقدہ اولدقلرینہ بناءً کچندہ بو کیفیتلر باب فتوا پناہیدہ عقد اولنان مجاس شورادہ جملہ وزراء کرام وعلماء اعلام ورجال وینہ اوجاغ مذکورک مجموع ضابطانی حاضر اولدقلری خالدہ جملہ یہ بیان وانبا و طرف شرع شریفندن استجواب واستفتا اولنہرق نہایۃ الامر قبل شرع انوردن یریلان فتوای شریفہ وعموما ختم امضا اولنان حجت شرعیہ موجبنجہ مجرد احیای کلمۃ اللہ العلیانیت خالصہ سبیلہ اعدانک مدار غلبہ سی اولان حیل و خدعہ سنہ مقابل عساکر اسلامیہ دخی اولا التزام دیانت واطاعت وثانیا تعلیم وتعلم ایلہ کسب مہارت ایتمکدن غیر ی چارہ اولمدینی ظاہر اولمق جہتیلہ واقع اولان اتفاق عموم واجماع امت وجہلہ یکیچری اوجاغندن قدیم اصول وقانونلرینک ہیچ بریسنہ خلل کلامک اوزرہ فقط بھر اورطہ دن یوز اللیشر نفر علوفہ لی اشکینچی نفراقی تحریر اولنسنہ قرار یرلمش واولوجہلہ بیت المال مسلمیندن بو قدر آچہ وعلوفہ صرفی ضروری اختیار اولنہرق تحریرہ باشلانوب برطرفدن دخی کمنہنک قدیم اسامہ و یومیہ سنہ خلل کلیوب وبو اتفاق عموم واجماع امتہ مخالف ہرکیم سوز سویلر و خلافی حرکت ایدر ایسہ فتوای شریفہ موجبنجہ جزاسی ترتیب اولنہ جنی جملہ یہ اعلان واشاعت اولمش و بعدہ کچن ہفتہ تعلیم وتعلمنہ بدأ ایلہ یازیلان نفرا تہ اساجحہ والبسہلر یرلمشیکن بو قدر اولنان تنبیہات دینہ ووصالیای شرعیہنک ینہ فائدہ سی اولمہرق اولکی بچشنبہ کیجہ سی آیاقلانوب ابتدا اغا قوسی و صکرہ باب عالی وسائر محللری

باصوب یغما و غارت و الارینه کچن مصحف شریفی بچاق ایله پاره لیوب درلو درلو
 شاعت و فضاحت برله کویا تعام و تعلمی ایستیمز دیهرک اظهار بنی و طغیان و بوبابده
 شریعت مطهره یه و فتاوی شریعیه و دولت علیه یه و علمای اعلامه اطاعت و انقیاد لری
 اولدیغنی اعلان و دولت علیه نك تعام شرعی ایچون الارینه و یردیکی اسلحه بی محبا
 دولت علیه محمدیه علیه نه اعمال ایدرک خروج علی السلطان فضیحه سنه اجتسار و عصیان
 ایتش اولدقارینه مبنی بونلرک بوحر کتلی دین و مذهب دن خارج بر کیفیت اولدیغندن
 سابق و لاحق سماحتلو شیوخ اسلام افندیلر و صدور کرام و بالمله علماء اعلام
 کترهم الله تعالی الی یوم القیام و رجال و خدمه دولت و سائر امت محمد سرای هایونه
 ورود و اجتماع ایدرک لوای سعادت التوای حضرت سلطان الانبیا علیه افضل الصلوة
 و التحایانی الوب سلطان احمد جامع شریفه اخراج و جمله سی اورایه جمع ایله امت
 محمددن و اهل ایمان اولنلر سنجاق رسول الله آلتنه کاب و شریعتک حکمنه
 التجا ایتلری طرف طرف دلالت سوقیله ندا ایتدیرلمش و دین و ایمانی اولان کافه
 امت محمد جان و باش ایله سکر دوب کلش ایسه ده اشقیا کروهی جمعیتکاه شقاوتلرنده
 اصرار و دین و دولته قارشو طور ووب اهل عرض کروهی اولان بونجه اهل ایمانی
 آیاقلر آلتنده باعمال ایده جک بویه بر شاعت عظیمه یه جرأت و اجتسار ایتش اولدقارندن
 بر مقتضای شرع شریف دملری هدر اولمق اوزره اوزر لرینه مأمور تعیینیه قشله لری
 احراق اولنهرق نهایت حق سبحانه و تعالی حضر تلی کیندولرینی شریعت قلیجنه
 اوغرادوب جزای عملرینی بولمشلردر . شویله که : بوفساد عظیم ظاهرده بر طاقم
 اراذل و اشقیانک ایشی کورنمش ایسه ده ینه او جاقلیدن بر طاقم مفسد و محرک و بدخواه
 دین و دولت مقوله لری ایچ یوزنده بونلره پاداش اولهرق بو اختلال و جمعیت انلرک
 باشی آلتندن اولدینی بالتحقیق هر بری اسم و رسمیه اخذ و مقتضای شرع شریف
 اوزره جزالری ترتیب اولنمش و بر طرفدن دخی اصل اشقیا کر و هندن سوء
 حرکتلری متحقق اولنلر طوتیه لری مجازات لایقه لری اجرا اولمقده اولوب انجیق
 بوآنه قدر بونجه واقعاتن معلوم و متبیین اولمشدرکه یکچیری او جاغنک ابتدای
 وضعنده مقصود اولان یرارق و اطاعت قضیه سی بروقتدنبرو بالعکس یرامازلق
 و شقاوته مبدل اولهرق حاصلی یکچیری لک نامی و یولده اشاق عنوانی بیانغی اشقیانغه
 ملجأ دیمک صورتنه واروب و یرامزی اهل عرضنه غلبه ایدوب حتی بو دفعه
 طوتیلوب سیاست اولنلرک ایچلرنده کفره دن قوانده هم یتش بش نشانی وهم کاور
 حاجی بونلهرق ایشته ایچلرینه اجناس مختلفه قارشمش و بوندن سکره دخی بونلرک
 بقای ناملری ایله برابر هر نه کونه تدبیر اولنسه مفید و مشمر اولیه جنی تبیین ایتش

اولمندن ناشی بو کون سلطان احمد جامع شریفنده سنجاق شریف آلتنه متجمع اولان شیوخ اسلام حضراتی و بالجه صدر کرام و علمای اعلام و مجموع خیر خواه دین و دوات بینده بره مقتضای شرع شریف واقع اولان اتقاق آرا موجبجه صلاح حال عالم ایچون او جاغک اسم و رسمی تبدیل و کان قانون قدیمی آخر هیئتله تجدید اولنه رق فیما بعد یکیچیر یلک نامی کلیا اورته دن قالقوب انک یرینه معلم عسا کر منصوره محمدیه عنوانیه دین و دولته یرایه جق و غزا و جهاده دشمنه جواب و یرده جک کفایت مقداری عسا کر تحریر و ترتیب اولمش و حالا خداوندکار سنجانی متصرفی وزیر مکرم سعادتلو حسین پاشا حضر تلری اوزر لرینه سر عسکر نصیبیه اغا قپوسنده اقامت ایتک و فیما بعد اغا قپوسنک اسمی تغییر ایله السنه عامده سر عسکر قپوسی عنوانی سوبلنمک و بعد ازین بنا اولنه جق قشاهلرده و قولقلرده اشبو عسا کر مرتبه اقامه اولمق و یکیچیری اغالی و قطار اغواتی و بلوک اغاقلری کذلک کلیا لغو و احیا اولنه رق حالا یکیچیری اغاسی اولان محمد آغایه میراحور اول پایه سیله درگاه عالی قوجی باشیانی احسان و قول کتخداسی آغایه رتبه میرمیرانی ایله وزیر مشار الیهک معیتنه تعیین وزغرمی و سکسونجی باشیلره درگاه معلا قپوجی باشیقلری و سائر موجود اولان صدائقکار بلوک اغالرینه خاصه ساجشور لقلری و حاللو حانجه عطایای سینه احسان و چراغ و یایا بکلکنه متصرف اولنلر فیما بعد سائر زعمامثالو دولتملیه نك خدمات سینه سنده استخدام قلمق و یکیچیری او جاغدن یومیه و اسامیه متصرف اولنلرک سایه مرحمتوایه حضرت پاشاهیده قطعاً و یردکاری آچهلرینه خلل کلبه رک ابراز ایده جکاری مهور لری موجبجه هر کسک داخل اجمال اوله رق متصرف اولدینی یومیه سنه مکافات اولنوب اویله جه و یریه رک عمر لری اولدجه متمتع اولمق و بوندن بویله مجموع اهل اسلام و کچوک بیوک امت محمد و علما و سائر او جاقلر خاتی و عموم ناس بر وجود کبی اولوب بر بر لرینه دین قرنداشی نظریه باقره رق میانه ده آیر یلق و غیر یلق اولماق و بیوکر کچوکرینه رحم و شفقت کوزیه باقوب کچوکر دخی بیوکرینه هر حالده انقیاد و اطاعت ایتک و اصل مقصود صمیمی و جمله یه فرض عین اولان اعلائی کلمه الله المعین و احیای دین شریعت حضرت سید المرسلین امرنده اتفاق عامه ایله اختیار و تشبث اولنان مصلحت خیریه ده کافه اهل ایمان الی ماشاء الله تعالی بویله جه متفق و متحد اولوب زنه ار زنه ار هیچ بر فرد خلاف حرکت و مخالف سوز سوبلمک جرأت ایتماک و ایدری اولور ایسه و بالی بویننه در حال سیف شریعتله حقندن کلنمک اوزره مستعینا بتوفیق الله تعالی اتفاق عامه ایله قرار و یرلمش وهان اقتضالرینک اجرا سنه شروع و مباشرت اولمش و بو وجهله روم ایلی و اناطولینک

او چر قوللرينه و باجمله ممالك محروسه يه او امر عليه اصداريله نشر و اعلان اولمغله
 ايمدی باجمله محلات اماملرينی حضور شرعه جاب و جمع ايله کيفیتی تفهيم و اشبو
 فرمان عالینک برر قطعه مضمی صورتلرینی چیتاروب یدلرینه اعطا ایدرک هربری
 واروب محله سی جامع و مسجدلرنده اهالی یه قرائت ایدوب بو باده مجرد احیای
 دین و دولت علیه محمدیه و اصلاح احوال مات اسلامیه ایچون کتاب و شریعت
 حکمنجه فیما بعد یکچریک نامی کلیاً قالدیغنی و آنک یرینه تجدید قانون صورتیه
 عسا کر منصوره محمدیه عنوانه معلم نفرات تحریرینه مباشرت اولندیغنی و هیچ بر
 کسنه نک متصرف اولدیغنی علوفه و اسامیسنه قطعاً ضرر کلیه رک یعنی بوجه محرر
 مهورلرینی ابراز ایدرک یومیلری نه مقدار ایسه بعدازین دخی مکافات و احسان
 و عنایت بیوریه غنغنی و بوجه تله دین و ایمانی اولئر و کتاب الله و شریعت مطهره یه
 اطاعت و انقیاد ایدئر بو خصوصک قدر و شکرینی بیلهرک سایه شوکتوایه حضرت
 پادشاهیده مسرورالبال و مستریح الحال همان دعوات خیریه جناب ظل اللهی یه مشغول
 اولملرینی هر برینک کوش هوشلرینه کرکی کبی تفهیم و تلقین و خلافتنه سوزسویلیانلر
 دنیا و آخرتده قهر و خسرانه مبتلا اوله جقلرینی دخی کوزلجه بیان و تبیین ایلملرینی
 تنبیه ایدرک سز دخی بو خصوصه طرف شرع انوردن علی الدوام دقت و نظارت
 و هر حالده اجرای مقتضای شرع شریفه اهتمام و دقت ایلده سز .

(۱۶)

* عسا کر منصوره قانوننامه سی *

عسا کر منصوره محمدیه عنواننده اون بش یاشندن قرق یاشنه قدر مجهول الاحوال
 و مهتدی و فرومایه اولیوب ماهیه اون بشر غروش معاش و ذکر می آتی تعیینات
 ايله توانا و متاسب الاعضا اولمق و صیفاً و شتاءً بوجه جائی کيفیتله بالرخصه کیدنلردن
 ماعدا بر نفری نقصان بولماق شرطیه مجدداً ترتیب و تحریر اولمغده اولان خمس
 فیض انیس معلم ان شاء الله تعالی تکثر ایتدکجه اقتضاسنه باقلمق اوزره اول امرده استانه
 شوکت اشیانده ضابطانندن ماعدا اون ایکی بیک نفردن عبارت براردو اعتباریه
 تنظیم و نفرات مذکورہ برنجیدن تا سکنزنجی ترتیب تعبیریه سکنز ترتیبه تقسیم اولنوب
 هر ترتیب مع ضابطان بیک بشیوز یکر می آتی نفردن و هر یوز نفر برصدن عبارت
 اولوب هر صنفده ماهیه التمشر غروش معاشله برر طوب اوسته سی و او توزر غروش
 معاش ايله برر طوب خلیفه سی و اون بشر غروشله سکنز طویچی دردر عربه چی
 و ایکشر جبخانه چی نفراتی ومع الادوات السائرہ برر طوب و ماهیه یوز سکنز
 غروش معاش ايله برر یوز باشی و یوز یکر میشر غروش معاشله ایکشر یوز باشی

ملازمی و التمش غروشله برر سنجاقدار و چاوش و اوتوزر غروش معاشله اوتر
اون باشی و هر ترتیده ماهیه یدی یوز الی غروش معاش ایله برر بیکباشی اولدینی
کچی ایکیوز غروش معاشله برر طوبچی باشی و یوز غروشله برر طوبچی چاوشی
و یوز الی غروشله برر عربه جی باشی و سکسان غروشله برر عربه جی چاوشی و یوز
اوتوز غروشله برر جبخانه جی باشی و آلتش غروشله جبخانه جی چاوشی و یوز قرق
غروشله برر مهتر باشی و آلتش غروشله برر سورنازن باشی و سر اطبای سلطانی معرفتیه
برر حکیم و جراح و هر بر ترتیب صاغقول و وصولقول اعتبارله ایکی به منقسم اولوب ماهیه
دردر یوز غروش معاشله اغای مین و اغای یسار نامیله برر ضابط و ایکیوز الی غروشله
مومی الیهمایه برر ملازم و اون بشر غروشله ایکشر سورنازن و ایکشر طبلزن
و ایکشر ساده نقاره زن و ایکشر زیلزن و ایکشر ترنپته جی و یکر میشر غروشله
ایکشر سقا و یوز الی غروشله برر نفر کاتبی و هر بر رصفه ما و الرنده برر مکتب انشاسیله
کونده برر نوبت قرآن عظیم الشان و علم حاللرینی تعلیم ایچون استانبول قاضیسی
بولناتلرک معرفتلیله بالا امتحان ماهیه اوتوزر غروش معاشله برر امام نصب و تعیین
اولوب جماعته اداء صلاته و تعلیم مسائل دینه خصوصلرینه بالجمله ضابطان طرفلرندن
اهتمام و دقت اولتمق .

و ذکر اولنان سکر ترتیبک بیکباشیلری اوزر لرینه باش بیکباشی عنوانیله و رتبه سی
قوجی باشیاق راده سنده اوله رق سر عسکر پاشا و ناظر انتخابیله اهلیت و لیاقتی مجرب
برمناسی ضابط نصب اولوب منحل اولدقده هر نقدر قدم اعتباریله نصبی قانون
ایسه ده اشناغیده فننده مهارتی اولان ارباب استعدادک تقدیمی جائز اولمق .

و مناصب دیوانیه دن رتبه سی مصرف شهر یاری کتاتی ایله سواری مقابله جیلکی
بینه قید اولوب جنحه سی و وقوع بولمدقجه عزل اولنماق اوزره بار اراده سنیه عسا کر
منصوره یه برکاتب نصب اولتمق .

و برینک تهمتی یا خود برکونه مصلحتی ظهور ایلدکجه حین استجواب و خطابده
بیکباشیلر قول اغاری و انلر ترتیب مذکور اوزره تا اوباشیلره قدر مادونتی مخاطب
ایدوب یعنی هر بری دوننده اولنلره ضابط و آمر و جمله سی ضابطلرینه اطاعتده
مستمر اولوب عادی کور یله جک مصلحت ایسه عسکر ناظری معرفتیه کور یلوب
تادیب ایجاب ایدر سنه سر عسکر پاشا معرفتیه جرم و قباحتیه کوره اجرا اولتمق .
و ضابطان انتخاب و نصبنده و سائر مصالح لازمه یه دائر باب عالی یه تقدیم اولنه جق
عرضلری سر عسکر پاشا ایله عسکر ناظری افندی برابر تمهیر ایدوب بر مهر ایله
اولان عرضه اعتبار اولنیوب و عرضلر دخی سالف الذکر عسکر کاتبی افندی خطیله
اولوب عرض ایچون بر اچقه النماق .

وضبط وربط ضابطان و عساكر سرعسكر مستقلا عهده سنه محول و اداره و وقایه نظامه متعلق امورك رؤیتده دخی ناظر مستقل اولوب مع مافیه جمیع امور و مصالح ینه ایکیسینک اتحاد رأی و تدبیر لریله کورملک اوزره عهده اتفاق و اتحاد لرینه تفویض اولمق .

و تفنک انداز نفر یولیه علی الترتیب اسکید کده اون باشی و چاوش و سنجاقدار و ملازم و یوزباشی و قول اغاسی ملازمی و بعده صف اولده ایسه التیوز باشی حکمنده اولان اغای یمین صف ثانیده ایسه اغای یسار اولوب بعده اشبو صاغقول و صولقول اغالردن قنغیسی اسکی و متفنن ایسه بیکباشی اولمق .

و طویچی نفری یولیه خلیفه و طوپ اوسته سی و چاوش و طویچی باشی اولوب اکر تعلیم و تعلمده ماهر و تفتنی ظاهر اولوب قول اغالردن الیق بولنور ایسه بیکباشی اولمسی جائز اولمق .

و کذلک طوپ عبره جیسی نفری خلیفه و چاوش و عبره جی باشی و جبخانه جی نفری یولیه سرسور نازن و طبازن بعده مهتر باشی اولوب بولنرک جمله سی دخی بوجه مشروح یولیه اسکیه رک ترفع و مهارتی یوغیسه مستعد بولنلردن مادونی تقدیم اولمق .

و ذکر اولنان سکر بیکباشیلردن ایکی بیکباشی باب سرعسكر یده کائن قشله لرنده اقامه ایله بلناوبه درون آستانده کائن جسم قوللقره برر یوزباشی نفراتیه تعیین برله اول قوللغه مربوط مختصر قوللقره یوزباشیلر طرفلردن اون باشیلر ارسالیله لیلأ و نهار آ اسواق و محلاتک محافظه سنه اهتمام اولمق و دیگر آلتی بیکباشی معیتده بولنه جق عسكر ایله داود پاشا و اسکدارده بنالرینه شروع اولمش و اولنه جق قشله لره اقتضاسنه کوره تقسیم و اقامه قلنهرق اسکدار قشله سنده بولنان بیکباشیلر طرفلردن فنار باغچه سنندن بحر سیاه بوغازینک اناطولی طرفنده واقع فنار قاعه سنه قدر کرک قلاعی و کرک طغیان رومده بستانچی نفراتندن موظف مستحفظ ترتیبیه انشا اولنوب بودفعه نفرات مذکورده الغاسیله قره غولخانه صورتنده ایقا اولنان یدی طایبه قشله لرینه و مواقع مقتضیه سائر یه اقامه ایچون مقدار کفایه مناوبه نفراتی ترتیب و کذلک داود پاشا قشله سنده اولان بیکباشیلر بار و تخانه دن تا بحر سیاه بوغازینک نهایتنه قدر روم ایلی طرفنده کائن قلاع و وجه مشروح اوزره ایقا اولنان قره غولخانه و مواقع سائر یه بلناوبه عسكر ترتیبیه محافظه قلنمق و قشله لرنده قالانلر تعلیم و تعلمه اشتغال ایتمک و سالف الذکر بیکباشیلر و نفرات دائمأ مناوبه صورتیه احدهما آخرک یرینه نقل و تحویل ایله جمله سی کرک قشله لرنده و کرک سرای سرعسكر یده و کرک قلاع

وقره غولخانه ده امر اهم محافظه به اهتمام وهم بوش طور ميه رق تعلمه دخی اشتغال تام ايلمك .

ويكباشيله حين نصبنده جانب ميريدن الحاله هذه برر صرمه چپراستلى قطيفه چپكان وكوز چوقه دن صيقمه وتلى شوباره باشلرينه لاهور شالندن عبارت فقط برطاق لباس ويريلوب اقتضا ايتدكجه كندى معاشندن تجديد ايلمك .

وهر روز خضرده قول اغاريله ملازملرينه برر چوقه دن قيصه چپكان وچوقه دن قيصه انتارى وتلى شوباره وچيچكلى بغداد كارى باش شالى ويوز باشيلر وملازملرى وسنجاقدار وچاوشلره شالدى ماعدا ذكر اولنان البسه ويريلوب طوبجى وعربه جى وجبخانه جى ومهتر باشيلر ونفر كاتبلرينك باشلرينه بغداد شالى و فقط امتياز ايجون نفر كاتبلرينه ابريشم چپراستلى چوقه دن بر بوى چپكانى اعطا اولنوب بونلرك ونفريات سائر نك كسوه لرى ساده شوباره وتعليم عباسى وچوقه دن قيصه انتارى وچوقه دن يلك وقره جهر قوشاغى وشىياق صقمه وسرحدى اياق قابندن عبارت اولوب هر روز خضرده تجديد اولتق .

وائمه نك كسوه سى الحاله هذه صومه دستار وكوز ياخود قوينى مائى بنش اولتق .
واساحه مرتبه لرى ضابطان معرفتاريله تسليم اولنوب فرسوده وشكست اولدقه ضابطى ناظره ارانه ايدوب تعميره محتاج ايسه تعمير جديداً ويرلمسى لازم كلورسه عتيق النهرق جديدى ينه ضابطان معرفتاريله اعطا قلتمق .

* كميت تعيينات *

تعيينات اعتباريله بيك بشيوز آلتمش ايكي نفر عد اولنان يعنى بيكباشى سكرز قول اغارى آلتيشر ملازملرى دردر يوز باشيلرى ايكيشر وطوبجى وعربه جى وجبخانه جى باشيلر كذلك ايكيشر نفر صاييلان بهر ترتيبه كل يوم يدييوز سسكان بر وقيه نان واوتوز طقوز بچق وقيه لم غنم وصباح ومساده ششوربا ايجون يوز بش وقيه يوز يتمش درت درهم پرنج وطقوز بچق وقيه يوز بش درهم روغن چرويش كه بهر نفره ايكييوز درهم نان ويوز درهم لم ويكرمى يدى درهم پرنج ويايكي بچق درهم روغن دوشر وينه ترتيبه حساب مذكور اوزره هفته دهه ايكي دفعه جمعه وانين كيجه لرى بلاو طبخى ايجون اوچبوز اون ايكي وقيه يوز التمش درهم پرنج والى ايكي بچق وقيه سسكان يدى درهم روغن كه برنفره تقريباً يكرمى التى درهم پرنج واون اوچ بچق درهم روغن اصابت ايدر وكذلك بر ترتيبه هفته دهه بر دفعه اوچبوز طقسان بچق وقيه كمور وايدة بر كره يتمش سكرز بچق وقيه صوغان ويدييوز سسكان بر وقيه طوز ويتمش بشر وقيه شمع روغن وصابون وروغن زيت ويوزالى چكى

حطب که هر بر نفره ایکسوز درهم کمور و یارم درهم صوغان و ایکسوز درهم طوز و تقریباً اون طقوز بچق درهم شمع روغن و صابون و روغن زیت ایله عشر چکی حطب حصه اولور .

و ناظر افندی به یومیه قرق چفت نان و اون بش و قیه لحم غنم و باش بیکباشی به اون بش چفت نان و آتی و قیه لحم غنم و باش کاتب افندی به اون بش چفت نان و آتی و قیه لحم غنم تعیین اولمشدر .

و سنهده بر دفعه مجرد وقت حضرده بش نفرده برینه مناوبه طریقیه وطنی قریب ایسه آتی ماه بعد ایسه سکزمه ماه مدته اذن و یرمک و مدتی ختامندن اول عودت شرطیه بلاعوض و لا غرض کاتب افدینک خطی و ناظر و باش بیکباشینک امضا و مهر لریله مدتی تصریحیه باند کره انجق نفراته صلهیه و ضابطان و نفراتدن اقتداری اوللره ینه وقت حضرده حج شریفه گذشته ماهیه لری بعد العوده تمامجه کندولره اعطا و قبل العوده فوت اولور ایسه خزینه مانده قلمق اوزره اذن و یرمک .
و فرار ایدن و صله و سائر بهانه ایله باند کره کیدوب مدت معینه سندن صکره کلیانلر حقلرنده اغماض اولنیوب علی ای حال بولدیر یلوب قشله سنه احضار و لازم کلان ترتیبی اجرا اولنق .

و بشده بردن زیاده نوبتی کلیه رک صلهیه رخصت و یریلور و برنفر نقصان ظهور ایدر ایسه بیکباشی و قول اغاسی و یوز باشی و اون باشی بردن تأدیب اولنق .
ضابطان و نفراتدن بری یازلدینی تاریخندن اون ایکی سنه مرورندن صکره تجارت یاخود وطننده زراعت و حراسته اشتغال یاخود تأهل قیدی و یا بلده سننده تارالا و وارث صغیرلرینی ترک ایله مورثی فوت اولوب اداره لرینه قادر اقربالری اولیوب ناچار کندیکنک کتسمی اقتضا ایلمک مثلوه مصاحته درلکندن کچمک مراد ایلد کده بلا معاش مجانا رخصت اعطاسی جائز اولوب لکن مصالح مقتضیه مذکوره وقوعیه بیه اون ایکی سنه دن اول رخصتی قطعاً جائز اولماق .

و حضرده خدمتی سبقت ایدرک اختیار و یاخود عایل اوللرک متصرف اولدینی معاشک نصفی و استحقاقه نظراً زیاده و تمامیه و سفرده مجرد روح اولوب بعد البرؤ عمادن سقوطی متحقق اوللرک ثلثانی و جرح و استحقاقه کوره دخی زیاده سیله تقاعدلکی جائز اولق .

و تقاعدلک و یریه جک کسنه نک ولایت و مملکتیه مناسب محله نقد مثابه سننده اولان صاغ مالدن اعطا اولنق اوزره سرعسکر پاشا ایله ناظرک بلاشترک باب عالییه تقدیم ایده جکلری عرضلری ابتدا حکیم باشی افندی به حواله ایله جرح و عات و عمادن سقوطی کیفیتی معاینه و اعلام اولندقدن صکره دیوان صدراعظمی به

چيقار يلوب تنسيب واراده اولنديني صورتده دفتردار افسدي به حواله اولنهرق
تقديم ايده جيكي تقرير و شروط موجبنجه ايجاب ايدن تقاعدلكي اقتضاسنه كوره
توجيه و سندی تنظيم اولنق .

و ويرهله جك تقاعدلك معاش و ماهيه لري چوروك مالدن ويرهيلور ايسه عساكره
فتوري مؤدى و خلاف رضاء على اوله جفته بناءً بو خصوصده دفتردار عصر
بولانلر بيانى مؤاخذه به مستحق اولق .

و تقاعدلك ماده سنده رجا و شفاعت و خاطره و كوكله رعایت بروجهله جائز اولمديفنه
بناءً بو خصوصده سرعسكر و ناظر لر دخى كمال اتقا و مجانبتي درپيش ايتك .

و بروجه محرر اون ايكي سنهدن صكره رخصت و يرملك اقتضا ايدنلرك و بعدالاذن
ختام مدتده كليانلرك و وفات ايدوب يا خود متقاعد اولنلرك يرلرينه در حال
آخري تجرير اولنهرق و هر ترتيبك نفرات مرتبه سندن بر احد نقصان قالماسنه
اعتنا اولنق .

و ماهيه و معاش و مصارف و تعيينات خصوص لري كاتب معرفتيله ناظر ك يدنده اولق
اوزره سفر و حضرده زيرده مسطور تعييناتلري ويرهرك قشالارنده قديدل و موم
و مطبخ و صوبه لر ايجون حطب و سائر مصارفاتي ناظر و كاتب معرفتيله رؤيت
اولنوب بشقه جه مصارف قيد اولنق .

و اشبو ترتيب و تجرير اولنان ضابطان و نفراتك معاش و ماهيه لري ايجون سنهدن
اعطاسنه حاجت اولميهرق سرعسكر پاشا و ناظر و مأمورين سائر معرفتيلريه يازيلان
ضابطان و نفراتك اسم و شهر تلريه على الترتيب طوتيله جق دفتري قلملره قيد
و ماهيه سرعسكر پاشا و ناظر حضورنده كاتب و هر صنفك ضابطاني و مأمورين
سائر موجود اولدقلري حالده اسم و رسميله دفتلره تطبيقاً موجودينه كوره معاش
و ماهيه لري هر برينك يدلرينه و يرملك اوزره بهر شهر ياپيله جق يوقلمه دفتلري
دخى كذلك قلملره ثبت و قيد اولنوب لدى الاقضا ساسله لري يوريدكده سرعسكر
پاشا ايله ناظر افدينك بالاشتراك باب على به تقديم ايده جكلري تقرير قلمه حواله برله
قلمدن ويرهله جك علم و خبر و جهله توجيهاتلري اجرا اولنق .

و طشره بر محله مأمور اولدقلرنده ماهيه و معاشلري در سعادتدن اوچر آيلق اولق
اوزره ناظر لري معرفتيله بعد الحسب كوندر يلوب و اقتضا ايدن تعييناتلرك مقدار و كميتي
دخى بامعرفت ناظر ترتيب اولنهرق طرفندن تعيين و ترفيق ايده جيكي و كيلخرچ محلنده
تعيينات مرتبه مذكوره ني نزل اميني يا خود حواله اولنان سائر محلدن آوب اداره
ايلمك و ناظر لرك ماهيه و معاش و تعيينات و كسوه بها و مصارف سائر به دائر سرعسكر

پاشا ایله بالاشترک تقدیم ایدہ جکاری تقریر طرف دفتریمہ حوالہ ایله اقتضا ایدن مبالغ باش محاسبہ دن حساب اولنہرق بعد التاخیص جانب میردن اعطا وایفا اولنق وباش محاسبہ قلمندہ بوکہ دائر امور وخصوصک کتابتہ کیسہ دار بولنانلر بر آچہ خرج آلامق اوزره مأمور قلمق .

عسا کر منصورہ دن بلا وارث وفات ایدنلرک ترکه لری بیت الماله عائد اولق اوزره بونلرک چله سنی وناظر مومی الیهک حسابی دفتر دار عصر بولنانلر رؤیت ایلمک .
قانوننامہ مسطورہ عبارہ سندہ مصرح ومنصوصدر .

* لاحقہ *

اوزمان نان عزیزک قیہسی طقوز بارہیہ ولحمک قیہسی برحساب میری اون پارہیہ وروغن چرویشک قیہسی رائجی اوزره آلتش آتی پارہ وپرنج قیہسی رائجی اوزره قرق درت پارہیہ وکومر ووصوغان وپوزک قیہلری آلتشر پارہیہ وشمع روغنک قیہسی میری حسابجہ قرق سکز پارہیہ وصابونک قیہسی آلتش پارہیہ وروغن زیتک قیہسی الی پارہیہ وخطبک چکیسی درت بچق غروشه ایدی .

(۱۷)

* شوالیہ دوکنج طرفندن قرہجہ بکہ کوندریلان مکاتب *

عن ویانہ فی ۵ شباط سنہ ۱۸۱۴

زیادہ سیلہ مهم عد ایلدیکم وایفای مقتضاسنہ کمال دقتہ سعی ایدہ جکم بعض افادانک تبایغنه پرنس دومترینک طرفندن مأمورم . اورونانک اصول پولتیقیہ سی تغییرات وانقلابات کلیہ دوچار اولمش واولہ جقدر . فقط بین الدول بر موازنہ محکمہ محافظہ سی آوستریا قابنہ توسنک یوصلہ سی وقطب دورانی یعنی اس اساس پولتیقیہ سیدر یوقسہ فرانسه تغلب و تحکمنک الغاسیله مشغول ایکن روسیہ نیک تحکمنی تسهیل و تہیئہ دکدر . پرنس دومترینک بوکون باب عالی یه اورویا موازنہ عمومیہ سنک برجزہ اہمی نظریلہ باقمدہ اولدیغندن وبوندن بویلہ اشبو اصولہ توفیق حرکت ایلمک نیت قطعہ سندہ بولندیغندن بالجملہ تکالیف وتصورات وتشبثاتی بلا تغیر و بلا تخلف بومقصدک استحصالنہ منعطف اولہ حق ودولتعلیہ منافعنی کندو دولتک اعز منافی کبی محافظہ یه چالیسہ جق وروسیہ طرفندن ادنی مرتبہ دولتعلیہ یه ایصال ضرر اولمنسی تجویز ایتمک شوبلہ طورسون شاید بعض القات فاسدہ تاثیراتیلہ روسیہ دولتتجہ دولتعلیہ عاینہ برکونہ نیت مضرہ حدوث ایدہ جک اولور ایسہ مترینک قدم آمالی اورویاجہ بر مصالحہ میدیدہ تاسیسنہ منحصر اولقلہ برابر اول حالہ روسیہ لو ایلہ بوزشمقدن دخی کیرو طورمیہ جقدر ایشرک ہیئت مجموعہ سنہ نظراً روسیہ دولتی الحالہ ہذہ بوکونہ افکاردن پک بعیددر بونکلہ برابر ازمئہ آتیہ دہ ویانہ

قابضوسنك تصميمات مبسوطه سنده ثابت قدم اوله جغنى و باب عالينك سعادت حاليه تماميت ملك و حقوقه عائد اولان كافه مواد حصر دقت و اعتنا ايتمكند كندوسنى منع ايده بيله جك هيچ بركونه منافع و مطالعات بولنديغنى روسيه يه تهيمده تجوز قصور اولميه جتدر . و كندوسنك بو مثللو استعداد لرده بولنديغنى طرف والالرينه اشعار ايتمكلكم پرنس مشار اليهك ملتزميدر . و شورالرينك استانبوله عرض و اشعاريله اوراجه ايجنده بولنديغمز احوالك اهميته كوره تقدير ايتديرلمسى ضمننده ذات والالرينك احسن و سائط بولنديغنى پرنس مشار اليه عندنده شبه دن آزاده در .

* ديكر مکتوب *

عن ويانه في ۲۸ ايلول سنه ۱۸۱۴

بوراده جريان ايده جك مذاكراتده باب عالينك منسافغنه دائر طرف والالردن شمدى يه قدر بركونه تعليمات آلامش اولديغمدن غالباً استانبولجه نملاك محروسه نك تأميني يولنده برتثبت ايتمك تصورنده بولنازلر ظننده يم . حالبوكه ويانه قونغره سنك مرام اصليسى اوروپا يه عائد اولان بالمله مسائل مهمه نك تسويه قطعيه سى اولوب موازنه بولتيقيه ايله آسايش عموميه يي تأمين ايده جك بر اساس متين وجوده كتورلمسى قويا مأمول اولديغدن تسويه ملحوظه عموميه صره سنه صورت صريحه ده نملاك عثمانيه نك تأميني ماده سنك ادخل ايتديرلمسى خصوصنه نظر بيقيدى ايله باقيله ميه جغنى افكارنده ايدم و حالا او افكارده يم . ديكر طرفدن عهدنامه يه بو مثللو شرائط تأمينيه نك درجنى رسماً طلب ايتمكند باب عالينك تحذير ايدر و آتيدن امين اولديغنى افكارنى احداث ايتمامك ضمننده اختيار سكوت ايلمسنى ايجاب ايلر مطالعاتك اكسيك اولديغنى دخى اعتراف ايدر . بوندن برقاچ كون اول بوماده اوزرينه پرنس مترنيك ايله اداره كلام ايدر كن پرنس مشار اليه افكاريمه تماميله مشاركت و باب عالينك بوبابده كي سكوتى بيان ايلديكم اسباب مشروحه يه اسناد ايلمش اولمريه برابر شايد مطالعاتمز طوغرى چيقه جق و باب عالينك سكوتنده اصرار ايده جك اولسه دخى نملاك عثمانيه نك تأميني كيفيتك دول معظمه منافعنه دركار اولان مربوطيت صريحه سى جهتيه انصب عد ايده جكارى صورتده ماده تأمينيه مذكوره يي كندولرى طب ايتمك نيت قطعيه سنده اولدقلىرى بكا سويلديلر .

* ديكر مکتوب *

عن ويانه في ۶ تشرين اول سنه ۱۸۱۴

..... قونغره نك احوالى بو مركزده اولديغسندن باب عالينك ايجون دفعات ايله

ایراد ایلیکم تصویره تکرار اعاده کلام ایتمکی وظیفه دن عدایدرم . بر سند رسمی تنظیمیه دول معظمه نی حقوق و اراضیسنک تأمینیه درجه سنه ایصالی ضمننده باب عالی طرفدن صورت رسمیه ده اولسه بیله جدی و جانلو بر تشبده بولنلمسی الزم اولدینی اعتقادنده یم . زیرا قونغره الك اهون صورتده یعنی انقلابات و تشویشات موجوده یه سببیت ویرلیه جک بر یولده ختام پذیر اوله جنی فرض اولسه دخی باب عالینک الك مخاطر لی و اول و آخر مدهش دشمنی اولان روسیه دولتک قونغره ده استحصال ایده جکی منافعک پک مهم اوله جنی امر مجزومدر و بناء علیه باب عالینک موقع پوتیقسی اولکیدن زیاده قرار سز و باعث اندیشه بر حالده بولنه جنی شبهه سزدر . واقعا کاغد اوستنده کی تعهدات دفع مضرت ضمننده پک ضعیف بر آلت اولدینی انکار ایتم . مع مافیه بومثالو تعهداتی هیچه صایمق دخی خطادر . زیرا بوکونه تعهدات و تأمینات موجود اولدینی حالده وظیفه لرینی اجرا و التزام ایلدک لری تعهداتی ایفا ایتمک آرزو سنده بولانلر انلری هر وقت بر تمسک و سررشته مقامنده اتخا ایده بیلور لر . بوندن بشقه و یانه ده باجمله حکمداران تصدیق حقوق و تأمین ممالکی داعیه سیله اوغراشامقده و منفعت مخصوصه دن بشقه بر مطالعه لر ی اولمانلر دخی بر موازنه عمومیه اصولنی وضع و تاسیس ایتمک ادعا سنده اولدق لری ائناده دولتعلیه کی بیوک بر دولت سسنی چیقار میوب کندوسنی او نوتدر مق یولنی طوته جق اولور ایسه مدبرانه طاورا تمامش و شان عظمتیه لایق اولمیه جق صورتده حرکت ایلمش بولنه جنی آشکاردر .

دیگر مکتوب

عن ویانه فی ۷ تشرین ثانی سنه ۱۸۱۴

تشرین اولک اونی تاریخیه مورخ اولان تخریرات و الالرنده توصیه اولسان مواد اوزرینه انجق بوکون پرنس متریک ایله بر مکالمه مفصلیه موفق اولدینمندن طرفه کوستریلان اعتمادک مقابله استلزام ایلدیکی اهتمام و اخلاص تام ایله بیان تفصیلاتنه هان مسارعت ایلم . باب عالی منافعنه عائد اولوب تخریراتلرنده مندرج اولان فقره مخصوصه نی تمایله پرنس مشارالیه بعدالقرانه کیفیت مباحوث عنهانک مذاکره سیله مشغول اولدق و اکادائر شو و وجهه بیان افکار ایده بیلورم که قونغره یه مرخص کوندر لمامسنه دائر باب عالینک قرائینی منتج اولان نزاکت مطالعاتنک سختی آوستریا قابضوسنی قبول و اعتراف ایدر و بویابده کی تصمیاتی اوروپانک انقلابات جسمیه اخیره سی ائناسنده دولتعلیه جانبندن ابراز اولنان شعار مدبری و اعتدال جمله سنک بر اثر جدیدی عد ایله بیان تحسین و ساپاش ایلمر باخصوص که باب عالی مرخصنک

طوغریدن مداخله سنه لزوم قائم‌سزین قونغرہ ده دولتعلیه منافعنک محافظه اولنه جنی بی اشتباهدر .

منافع مذکورہ آستریا دولتنک منافعی دیمک اولدیغندن آوستریا دولتی الیوم دولتعلیه یالکیز صادق وفائده بخش برمتفق نظریله باقیوب کندو سلامتی انک بقا وسعادتنه لاینفصل صورتده مربوط و ممزوج بردولت نظریله بافقده در بنسأ علیہ بردعوت رسمیه یه حاجت برافسزین باب عالی بی ممنون ایتمک ضمننده احوال حاضرہ یه نظرأ قابل اجرا امرنه ایسه فعله کتورلمسندہ تجویز قصور اولنمیه جنی امر مقرر بولندیجی جهتله آوستریا دولتی بعض تشباتی درعهده ایتمکدن اظهار عجز ایده جک اولور بولنه جنی تشباتده آرزوایلدیکی درجدهه موفق اوله ماز ایسه بونلرک سببی کندوسنک عدم خلوصنه و یاخود برعثمانلو مرخصنک عدم ارسالنه حمل اولنیوب اک کوزل مرادلرک حصوله ایقاع موانع ایدر بعض احوال مجبره تکنونه اسناد اولنمسی مقتضای حقانیتدر فقط محاربه اخیره اناسندہ روسیه نک دولتعلیه دن نزع ایتمکه موفق اولدیجی اراضینک اعاده سی ماده سنه کلنجه بونک بحثنه هر نزه دن کیریشیله جک اولسه بوبحثک فائده سزقاله جنی و برکونه مناسبت الیریله میه جنی پرنسک عندنده شبهه دن وارسته در روسیه نک اصغا ایده جکی کلام سحت و حقانیت کلامی دکدر و حقیقتده اک جانلی سوز سویلنه جک اولسه دخی مادمکه قائلک قولی تهدیدات جدیده و حرکات خصمانه ایله ترفیق اولنمیه جقدر روسیه دولتی یاننده تأثیرسز قاله جنی مجز و مدر .

وارشاویا دو قه لغنک احوال آیه سنه دائر روسیه ایمپراطوریله آوستریا و پروسیا وانکلتره دولترینک مباشرت ایلمش اولدقلری مذاکرات مشکله و مشوشه نک منتج اوله جنی نتیجه هنوز مجهول اولوب بوقارغه شلق ایچنده برده باب عالی یه اعاده اراضی مسئله سی در میان اولنه جق اولور ایسه بلا فائده ایمپراطوری کوجندر مش اوله جغمز دن ماعدا در دست مذاکره اولان هواد سائره نک تسویه سنی دخی تصعب ایتمش اولورز

انجق مطالعات مبسوطه حال حاضر اوزرینه باب عالی ممالکنک تأمین خصوصی در میان ایتمکه مانع اوله مز . خاطر عالیلرنده قالمش اوله جنی وجهله بویله برمذاکره نک موضوع بحث اولسی تصویری بیک سکیز یوز اون اوچ سنه سی تشرین اولنده پرنس مترنیکک قریحه سندن نشئت ایدوب اول تاریخنبرو تصمیم کرده لری اولمشیدی و بونک مروج اولی پرنس مشارالیه اولمغله اندن نکول و کف یدایده مز لر . شو قدر وارکه تکلیف مذکورک صور اجرائیه سی ایچنده بولندیغمز حال بحر انک نهایت کسب ایده جکی صورته منوطدر .

یعنی روسیه ایمپراطوری افکارنده اصرار ایله دول سائرہ نله نک تشباتی رد

ووارش او یا دو قه‌لغی کاملاً ضبط اید و بده اوراده له قر اللغک تاجنی باشنه قویه جق اولور ایسه قونقره آسایش عمومی تأسیس ایتدین طاعیله جق اولدینی تقدیرده ممالک عثمانیه‌نک تأمین تمامی خصوصی دخی مواد سائره اوزینه روسیه‌یه قارشو اتخاذ اوله جق قراره تابع اوله جنی منللو بالعکس امپراطور مشارالیه اعتدال وحقانیت طریقته کیره رک دول سائره‌نک افکار صالح پرورانه‌سنه معاونت کوستره جک اولدینی تقدیرده عقد اوله جق معاهده هر نه احکام اوزینه مبتنی اوله جق اولورسه اولسون ممالک عثمانیه‌نک تأمین تمامی حقیقه بر ماده مخصوصه‌نک عهدنامه‌یه درج ایتدیرلمسی بابنده پرنس مترنیک طرفندن صرف همت اولنسه جقدر . نیتلری بو مرکزده اولدینندن طرف عالیترینه کیفیتک بیلدیرلمسینی توصیه بیوردیلر البته سوزلندن نکول ایتزلر .

دیگر مکتوب

عن ویانه فی ۲۵ شباط سنه ۱۸۱۵

خصوصات آتیه‌الیانی جانب والالینه اشعار ایتمه پرنس طرفندن مأمور اولمشدر . ویانه ایله لوندوره قانظولری بیننده ویریلان قراره تطبیقاً قونقره ختامنده تنظیم اوله جق مصالحه عمومی عهدنامه‌سنه درج اولنلق اوزره ممالک عثمانیه‌نک تأمین حقیقه قلمه اله جق ماده معهوده‌نک بمخنی (لورد فاستراغ) امپراطوره آچهرق وقوعبولان مکالمات اخیرسندنه انهای محاربه‌ده پرنس مترنیک دفعات ایله وعدایلمش اولدقلری کبی ممالک عثمانیه‌نک تمامیتنه دائر فقره ضامینه‌ی امضا ایتمه راضی اولوب اولدقلرینی لورد مشارالیه سؤال ایتدکه امضادن اجتناب اولنیه جنی امپراطور طرفندن جواباً بیان و فقره مذکوره‌نک مذاکره‌سی قره دکز قلعه‌لری ماده‌سندن طولانی دولتین بیننده تحدت ایدن منازعاتک بر طرف ایدلمسی ضمننده ذریعه حسنه مقامنده اعتبار اوله جنی علاوه واتیان اولمشدر . جواب مذکورک فقره اخیرسنه امعان نظر اولور ایسه بونده بر قیامق یول تدارک ایتک نیت خفیه‌سی حس اولنور . زیرا بکرش عهدنامه‌سنک احکام صریح‌سنه مغایر اوله‌رق ضبط و توقیف ایتدکه اولدینی قلعه‌لری اعاده ایله منازعات واقعینی بر طرف ایلمک وبوصورتده نائل مطلوب اولمق هر وقت روسیه امپراطورینک ید اختیارنده در . معافیله صاعلم ایش کورمز بر طاق دولتک اکیسک دکل ایسه‌ده پرنسک ظننه کوره باب عالی منافعتک هیچ بریسنه ایصال ضرر ایتکسزین مجرد حقوقی اوروپانک ضمان مشترکی تحتیه وضع ایتک اوزره خیرخواه دولتک طرفندن بر فقره تأمینیه تنظیم اوله جق اولور ایسه روسیه امپراطوری انی قبولده مشکلات کوسترمیه جکدر .

بکاکنجه بوايشی مطالعه ايتدجه شوييه بر اعتقاده ذاهب اولشم که کفالت مطلوبه آيرو بر سنده ربط اولنه جغه بالجمله دولتر طرفدن امضالنه جق عهدنامه يه درج اولنور ايسه هر جهته اولی وانسب بر اصول اتخاذا اولشم اوله جقدر . بناء عليه ايشی بوقالبه افراغ ضمتنده صرف سعی ايده جکمدن امين اولميريني رجا ايدر م .

ديگر مکتوب

عن ويانه ۲۲ نيسان سنه ۱۸۱۵

باب عالی مسئله سنه دائر جريان ايدن معاملاتى صورت مخصوصه ده بيان ايتمکلم لازمدر . تحريرات والالرنده (ويانه ده جريان ايده جک معاملات اول باول طرفه اشعار اولنه جغنى پرنس مترنيک طرفدن وعد اولشميکن معاملات مذکور يه دائر باب عالی واسطه سيله خبرالمقدمه) ديوبرفقره مطالعه اولشمدر . فى ۲۵ شباط سنه ۱۸۱۵ تاريخلو لايحه عاجز يده (لورد قاستلراغ) ك روسيه ايمپراطوريه وقوعبولان ملاقات اخيره سنه لورد مشاراليه طرفدن باب عالينك تماميت ملكيه سى ماده سى اوزرينه بحث آچلديغى وايمپراطور طرفدن نه صورته جواب ويرلديكى اشارت اولشميديدى وشورالرينى لورد مشاراليه پرنسه افاده ايلمش ايديكنى دخى مأذوناً طرفلرينه اشعار ايتمش ايدم . شمديظم بودر که لورد قاستلراغ بورادن عزيمت ايتمزدن اول استانبولده كى انكلتره سفيرينى بونك اوزرينه باب عالی يه بعض تبليغات ايلمکه وايمپراطور ك مواد منازع فيها تعبير ايلديكى خصوصاً انه يعنى بگوش معاهده سنك روسيه طرفدن عدم اجراسى ماده سنده انكلتره دولتنك توسطنى تكليف ايتمکه مأمور ايتمش اولميدر فقط شورالرى ظنيات قيبندن اولوب برنوع معلومات موثوقه يه مبنى دکلدر . تحريراتكزى پرنسه کوسترديكم زمان پرنس مشاراليه اول باول آوستريا طرفدن باب عالی يه بويله بر تکليف وقوع بولمديغى وبويله بر تشبده بولنمش اولسه البته طرفلرينه معلومات ويرمش اوله جغنى واستانبولده تکليف مذکور ك وقوعى صحيح اولديغى حالده بونك انكلتره ياخود روسيه طرفدن صدور ايتمش اولمى لازم کلديكنى بيان ايتمشلردر . (لورد قاستلراغ) ك روسيه ايمپراطوريه وقوعبولان ملاقاتى پرنس مشاراليه بيلدرديكى آنده باب عالی منافعتك آوقالتنى شرفنى انكليز لره وياخود فرانسزلره بر اقامق ووظيفه مذکور يه آوسترياه ايفا ايتدرمك نه درجه اولی وانسب اولديغنى اطرافيله تفهيم واياضاحندن كيرو طور مدم . پرنس دخى سوزيمى اطرافيله تصديق ايدر ك بوبابده بحث آچلمق حتى هر وقت آوستريا طرفدن ادعا اولنه جغنى ودولتعليه منافعه بزجه قنى نقطه نظر دن باقلمقده اولديغنى طرف والالرينه اشعار

اولمسنی تابیک سکز یوزاون اوچ تشرین اولنده بو عاجز لرینه حواله ایلمش اولدق قری
 علاوه مقال ایتمشدر بونک اوزرینه بر قاج کون ظرفنده استانبولده بوایشه
 دائر بر تشبث رسمیده بولنه جفتی وبونی وقتنده طرف لرینه اخبار ایتدیره جکتی وعد
 ایتمش اولدق لرندن بوتصو رینی کندولرینه بش آلتی کره اخطار ایتمش ایسه مده
 هر وقت اجراسنی فردایه تعلیق ایدر لر دی تا که مارتک یدیسنده ناپلیون البادن
 فرانسه یه عودت ایلمش اولدیجی حوادی ظهور ایدرک بزم ایشمزی اونو تدر مشدر .
 قونقره یه بر صلحنامه عمومی واسطه سیله ختام ویرمک افکارنده بولندق لرندن
 صلحنامه نک قلمه آلمسنی بکا احاله بیوردیار شمدی یه قدر بش آلتی فصلی تهیسه
 اولمشدر فقط بر طرفدن آوستریا ایله روسیه و دیگر طرفدن روسیه ایله پروسیا
 بیننده اتخا ذ اولنه جق سندات مخصوصه یه ربط ایله بعده صلحنامه عمومی یه
 درج وادخال ایدیله چک اولان قرار لر هنوز مجهول اولوب بونلری حاوی اولق
 اوزره تنظیم اولنه جق ایکی عدمه مقالهء خصوصیه الآن بر صورت کسب ایده مامشدر .
 انجق بونلرده باب عالی یه مضر اوله جق کلمه واحد بیله بولندیر یله میه جغندن امین
 اولملری لازمه دندر .

* دیگر مکتوب *

عن ویانه فی ۲۶ حزیران سنه ۱۸۱۵

(بو مکتوبده ویانه قونقره سنده جریان ایدن مذاکرات و تشویشات واتخا ذ اولنان
 اکثر قرارلرک عدم اصابته و مأمول اولان موقیقتک اسباب مانعه سنه دائر پک
 چوق تفصیلات مندرج اولدیغی حالده بونلرک ایچنندن مانحن فیه مزه دائر اولان
 فقره مهمه آتیه نک ترجمه سی یازیلور) .

..... نهایته النهایه مایسک یکر می بشنده بر عهدنامه عمومی اعلانه قرار ویرلدیکی
 عقبنده پک دقیق بر مسئله سر نمای ظهور اولمشدر . شویله که : قونقره جه بر معاهده
 عمومیه عقدینی ایجاب ایدن اسبابک اک باشلوجه سی اتخا ذ اولنان قرارلر ایله اوروپا
 دولترینک حوزه حکومتلرنده بولنه جق اراضی و حکمدارلردن هر برینک حقوقی
 اوروپانک کفالت مشترک سی تحتنه وضع اولوبده اول قوه مجتمعه جسیمه سایه سنده
 بر امنیت کامله یه نائل اولق مقصدی ایدی وبویله بر ماده تأمینیه مطلوب اولمسیدی
 مقاولات خصوصیه یرینه بر مقالهء عمومیه صورتسک ترجیحنه بر سبب معقول بولناز
 ایدی . مع مافیله انکلتزه ایله روسیه دولترینه فقره تأمینیه مذکوره بر درلو
 قبول ایتدیر یله مامشدر . انکلتزه دولتی یعنی آنک نامنه اوله رق قونقره ده ایراد

نطق ایدن مرخصی بویله بر فقره تأمینیه کندو دولتی آرزو ایتدیکی و اجراسنه اقتداری اولدینی بر طاقم تعهدات ثقیله تحتیه قویمش اوله جغنی در میان ایلدی . روسیه و کلاسی ایسه بو یولده واقع اولان تکلیفاته اصلا احاله سمع و اعتبار ایتیبوب بو باده کوستردکاری نفرت و مبادتک سببیتی کفالت مشترکیه باب عالینک دخی داخل اوله جنی قورقوسنه اسناد اولسه بچادر . هر نه ایسه احوال بصورتی کسب ایدنجه کفالت ماده سندن واز چکلمکدن بشقه چاره قالمشدر .

(۱۸)

* پرنس مترنیک مکتوباتندن مستخرج *

(مترنیک بر قطعه مکتوبنده مندرج فقره لر)

روسیه ده واوروپاده دیپلوماتلر ایکی قسمه منقسم اولوب کیمیمی مترنیکلی و کیمیمی قاپودیستریالیدر بونده بنم ایچون موجب افتخار اوله جق بر شی یوقدر بو ایکی فرقه یکدیگرک خصم الیدر . فقط ایمپراطور علکساندر مترنیکلی اولدیغندن خیرلو فرقه مترنیک فرقه سی اولدیغنده شبهه یوقدر اونه کی نه ایسترسه اولسون .

(دیگر بر قطعه مکتوبندن مستخرج فقره لر)

قاپودیستریانک ایمپراطور حضورنده قوللانجغنی لسانی بیلورم . دیه جک که افدم بو آوستریاو بویله در . . بو معناسز دوستلقدن واز چیکیز هر کس ایستدیکی کبی آشنی پیشورسون بزده بیلدیگمزی یاهلم ایلرو کیده لم شهرت و موفقیت استابولده قرانیلور .

(دیگر بر قطعه مکتوبنده مندرج فقره لر)

قاپودیستریا و استروغونوف ایله بو چونک بر شرکت خفیة مخصوصه لری واردر . بن بویله بر شرکتدن قورقم انشاء الله ایشی یولنه قویه جغم .

(دیگر مکتوبنده)

طوغریسنی سزه سویلیهیم روسیه بزلی ایستدیکی طرفه چکه مز بالعکس بز روسیه بی ایستدیگمز طرفه چکه رز . بونک اسباب متعدده سی واردر . ایمپراطور علکساندر مستشاره محتاجدر . حالبوکه مستشار لرینک جمله سندن تجرید اولمشدر . قاپودیستریایه قاربوناریلرک پیری نظریله باقعه باشلامشدر . حال بویله ایکن بشقه لرینی چکمه که دخی مقتدر دکدر .

(دیگر مکتوبی)

بوکون لایباخ قونغر سنه ختام ویرلدی صوننده ایمراطور علیکساندر پک کوزل حرکت ایتدی قابودیستریا اوزرینه غلبه چالاق . البته دعوانک مصرفی او ویره جکدر . ناپولی ایشلری حسن صورته نتیجه پذیر اولورسه او محو اولدی بتدی عکسی تقدیرنده بلکه کندوسنی قورتارر .

(دیگر مکتوبی)

ایمراطور علیکساندرک اطرافنی الماش اولان حرکت طرفدار لریله برچوقی حریفلر و سرای طاقی بر برندن خفیف و کندی بیامز مقوله دن اولدقلری حالدہ آوستریا ایله روسیه بیننده قرار کیر اولان روابط و دو مخادنتک اخلالی داعیه سنده بولنه یورلر ایشه یونانستان اختلالنی چیقاران بو طاقم آده لدرر .

(۱۹)

* ۱۸۵۴ سنه میلادیه سنده لورد ابردینک پارلامنتوده *

* ایراد ایلدیکی نطقنک بر فقره سی *

ادرنه معاهده سی دولتعلیه نک بقاسی ایچون او قدر مضر کورنمش و اورویاچه بزه باعث خوف و هراس اولمش ایدی کی مسئله مهمه حقنده اول زمانه قدر انکلتره دولتی طرفدن اتخاذ اولنمش اولان مسالک بردن بره قرین تبدل و تغیر اولمشدر . بوندن اول دخی بالدفعات ایضاح ایش اولدیغ کبی یونان اختلالنک یالکز بدایتنده دکل صکره لری دخی اختلال دوام ایتدکجه یونانسانی مستقل بر دولت هیئته افراغ ایتک خصوصی و قتانن الاوقات (قانینغ) ک خاطرینه بیله کلامش اولدینی مثللو کرک دوق دوولینکتون طرفدن و کرک بنم طرفدن تدریجاً کسب صورت ایتکده اولان یونان حکومتنه و جهامن الوجوه مستقل و سربست بر حکومت نظر یله باقاماش و غایه مافی الباب افلاق و بغدادن مملکتارینه مقیس یعنی دولت عثمانیه یه مربوط و جزیه کذار بر صورت اداره تاسیس اولنه بیله جکی رأیتنده بولنمش ایدی . انجق ادرنه عهدنامه سنک امضالاندیغی خبری واصل اولیجق دولتعلیه نک بقاسی اول درجه مشکوک کورنمکه باشلادی ایدی که مجدداً تشکیلی متصور اولان یونستان اداره سنی کندو بقاسندن امین اولیان دیگر بر حکومته ربط ایتک قاعده عقلیه یه منافی ظن اولمشدر . دوق دوولینکتون دخی تمامیه بو مطالعانه مشارکت ایش اولدیغنه بلا افاته وقت

یونانستان اداره سنی حکومت عثمانیه به تابع ایده جکمزہ مستقل بردولت مرتبه سنیہ
ایصال اولنسنی دول متفقینہ تکلیفہ مسارعت ایلدک دول مشار الیهم اظهار موافقت
ایلمش اولدق لری مثللو باب عالی دخی روی رضا کوسترمش اولدیغدن یونانستان
مستقل و سربست بردولت اولمش و بوضورتده کسب استقلال ایتیمی ادر نه معاهده سنیدن
طولایی بزی استیلا ایتمش اولان خون وهراسدن نشأت ایلمشدر .

﴿ انتهى الجلد الثانی عشر ﴾

در سعادت

(مطبعه عثمانیه)

۱۳۰۹

